

Тернопільське обласне товариство філателістів ім. І. Чернявського

ГОРДІСТЬ І СЛАВА ТЕРНОПІЛЛЯ

Тимошик М. М. Повстюк О. А. Москалюк М. М.

ГОРДІСТЬ І СЛАВА ТЕРНОПІЛЛЯ

Немарковані художні конверти
недержавних випусків

2025

Національна спілка краєзнавців України

Тернопільський осередок
Наукового Товариства імені Шевченка

Асоціація філателістів України
Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського

Тернопільська громадська організація
«Альянс рекламістів Тернопільщини «АРТ»

«Гордість і слава Тернопілля. Немарковані художні конверти недержавних випусків».

Довідково - енциклопедичне видання

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

УДК 94:656.835.12 (477.84)(031)

(4 Укр- 4 Тер)

Т– 41

Рецензенти:

Бойко-Гагарін Андрій – доктор історичних наук, старший дослідник, старший зберігач фондів відділу «Музей грошей» Національного банку України;

Криськов Андрій Анатолійович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри інформаційної діяльності та соціальних наук ТНТУ ім. І. Пулюя.

Костюк Леся Володимирівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства ТНПУ ім. В. Гнатюка;

Науковий редактор:

Богдан Мельничук, дійсний член Наукового товариства імені Шевченка, заслужений діяч мистецтв, почесний краєзнавець України.

Рекомендовано до друку Вченою радою

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

(протокол № 12 від 27 травня 2025 року)

Тимошик М. М., Повстюк О. А. Москалюк М. М.

Т 41 Гордість і слава Тернопілля. Немарковані художні конверти недержавних випусків: «МТ ПБС», 2025, 1123 с.: 2514 іл.

Tymoshyk M.M., Povstyuk O. A. Moskalyuk M. M.

T41 Pride and Glory of Ternopil. Unmarked art envelopes of non-state issues: “MT PBS”, 2025, 1123 p., 2514 il.

Маленька Тернопільська область дала світу велику кількість Великих людей. Х-промені Івана Пулюя, які згодом стали називати «Рентгенівськими»; чарівний голос Соломії Крушельницької, яким захоплювався і не перестає захоплюватися весь культурний світ; новий, національний, стиль в мистецтві, започаткований Михайлом Бойчуком і названий його ім’ям; Нобелівська премія Шмуеля Йосефа Агнона і ще багато іншого, що «вилізло» з тернопільської землі і «врізалось» в тіло світової цивілізації, неймовірно покращивши її, показавши приклад гідного життя наступним поколінням.

У виданні показана Тернопільщина, очима філателістів. Книга розрахована як на досвідчених колекціонерів, краєзнавців, науковців, так і на початківців-аматорів, студентів та звичайного пересічного читача, який цікавиться історією рідного краю.

A large number of Great People were born in a small region of Ternopil. Ivan Puluj's X-rays, which later were known as "Roentgen"; the magical voice of Solomiya Krushelnytska, whowas and still is admired by the entire cultural world; Mykhailo Boychuk, who is a founder of a new, national style in art, named after him as well; the Nobel Prize of Shmuel Yosef Agnon and much more that "came out" from the Ternopil land and became an integrative part of the world civilization, having improved it and setting an example of a decent life for future generations. The Ternopil region through the eyes of philatelists is presented in the publication. The book is designed for different groups of people - experienced collectors, local historians, scientists, novice amateurs, students and ordinary readers who are interested in the history of their native land.

УДК 94:656.835.12 (477.84)(031)

(4 Укр- 4 Тер)

Тимошик М. М., Повстюк О.А., Москалюк М.М. 2025

○ Дем’янчик Н.Л. – художнє оформлення, 2025

○ Видавництво «МТ ПБС», 2025

○

Відомості про авторів:

Тимошик
Михайло
Морозенкович

Народився 12 червня 1978 року в смт. Підволочиськ Тернопільської області.

Освіта – вища економічна, магістр з маркетингу, закінчив Тернопільський національний економічний університет (нині Західноукраїнський національний університет), кандидат економічних наук.

Директор ТОВ «МТ ПБС», голова Тернопільської громадської організації клубу «Нумізмат», член Національної спілки краєзнавців України, Національної спілки журналістів України, член Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка, член Наукового товариства імені Шевченка (НТШ), депутат комісії з питань духовності, культури, свободи слова, інформації та розвитку громадянського суспільства Тернопільської обласної ради. Учасник та призер вітчизняних та міжнародних філателістичних виставок.

Повстюк Ольга Андріївна

Народилася 17 липня 2007 року в Тернополі. Студентка факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка. Закінчила Тернопільський ліцей №21 – спеціалізовану мистецьку школу імені Ігоря Ґерети. Закінчила Тернопільську художню школу імені Михайла Бойчука. Цікавиться історією рідного краю. Філателією захопилася у 2020 році. Тема - "Тернопіль і тернополяни на знаках поштової оплати", членкиня Тернопільського обласного товариства філателістів імені І. Чернявського АсФУ. Учасниця та призерка вітчизняних та міжнародних філателістичних виставок.

Москалюк Микола Миколайович

Народився 8 грудня 1978 року в с. Окопи Борщівського району Тернопільської області. З 1996 по 2001 р. навчався на історичному факультеті Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. З 2001 до 2004 р. навчався в аспірантурі при Тернопільському державному технічному університеті імені Івана Пулюя за спеціальністю «Економічна історія та історія економічної думки». У 2005 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю «Історія України». У 2009 р. – отримав вчене звання доцента кафедри філософії та економічної теорії. З 2010 року – керівник Центру забезпечення якості освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. У 2011 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук за спеціальністю «Історія України». З 2012 р. працює на кафедрі історії України. У 2014 р. отримав вчене звання професора кафедри історії України. Здійснює керівництво аспірантами та докторантами, серед яких є захищені кандидати і доктори наук. Опублікував понад 150 наукових і навчально-методичних праць, серед яких 3 одноосібні монографії, 3 навчально-методичних посібники, з яких 1 із грифом МОН України. Цікавиться питаннями економічної історії та історії України.

Зміст

Зміст 4
Переднє слово 5
Список використаної літератури 6
Скорочення, які використані у виданні 6
З чого починалася філателія 8
Філателістичні терміни - короткий глосарій 18
Автори та ініціатори випуску пам'ятних недержавних немаркованих художніх конвертів 43
Додатки 51
1968 51
1971 51
1987 53
1988 53
1989 54
1990 54
1991 55
1992 61
1993 65
1994 80
1995 101
1996 125
1997 136
1998 154
1999 164
2000 168
2001 181
2002 192
2003 212
2004 231
2005 245
2006 269
2007 283
2008 299
2009 315
2010 333
2011 365
2012 399
2013 468
2014 509
2015 547
2016 575
2017 617
2018 656
2019 701
2020 757
2021 820
2022 878
2023 955
2024 1041

Вступ

Місцеві (локальні) конверти випускалися і випускаються з різних причин. Інколи національний оператор поштового зв'язку вводить для використання спеціальний поштовий штемпель, але не випускає при цьому тематичного конверта. Інколи важлива для регіону подія ніяк не висвітлюється на вседержавному рівні, а хочеться, щоб пам'ять про неї надовго залишилася у наших спогадах. Інколи таким способом привертається увага до самої події. Локальна філателія за своєю суттю є навіть ближчою до краєзнавства, ніж до традиційної філателії.

Краєзна́вство — збір, накопичення і популяризація відомостей про певну територію з різних точок зору: географії, геології, метеорології, рослинного і тваринного світу, населення, господарства, історії, культури тощо.

Випуск у світ пам'ятних художніх немаркованих конвертів – один із способів популяризації краєзнавства. Їх колекціонування – спроба ближче долучитися до вивчення історії рідного краю.

Працюючи над цим виданням, ми б дуже хотіли сприяти тому, щоб мати можливість доносити до читачів історію не спотворену; історію, не переписану ніякими пєтрами, єкатєрінами, сталіними, путіними; історію, не підігнану під будь-які політичні сили та релігійні течії; історію, що спирається винятково на доведені факти, що списана, змальована, зчитана з артефактів, за допомогою яких з нами намагаються поділитися частинкою себе наші предки. Особливої уваги заслуговує історія України, історія Галичини і Тернопільщини зокрема. Кожне місто, кожне село, кожен квадратний сантиметр нашої землі – скарб для історика. А імена наших земляків Івана Пулюя, Дмитра Вишневецького, Соломії Крушельницької, Володимира Гнатюка, Гуго Коллонтая, Івана Горбачевського, Шмуеля Агнона, Леся Курбаса, Йосифа Сліпого, Симона Візенталя, Богдана Лепкого, Ярослава Стецька і багатьох-багатьох інших відомі у цілому світі. Шкода, що дослідження нашого краю ведеться не так активно і широко, як би хотілося. Потрібно це виправляти, долучати до пошукових робіт якомога більше молоді, зацікавлювати вивченням історії всіх – від дітей до людей з великим життєвим досвідом.

mtpbs реклама

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жарівський, О. *Каталог конвертів видавництва Дивосвіт: довідкове видання*. Львів: ТзОВ «Простір-М», 2022.
2. Пошта Тернопільщини. *20-річчя утворення Тернопільської дирекції УДЛПЗ «Укрпошта» присвячується*. Тернопіль: ФОП В. П. Андріїшин, 2014.
3. Мицак, А. *Немарковані художні конверти України 1991–2020 років: прейскурант*. Калуш, 2020.
4. Смірін С. З чого починалася філателія? URL: https://surli.cc/qycnya (дата звернення 01.04.2025)
5. Асоціація філателістів України. Офіційний сайт. URL: https://www.asfu.org.ua/ua (дата звернення 01.04.2025)
6. Карпенко І. Знову про поштові марки, точніше, про людей, які їх збирають... URL: https://surl.li/cbcqzz (дата звернення 01.04.2025)
7. Як виготовляються поштові марки в Україні. *Народне слово*, 2018. URL: https://surl.li/cedkbd (дата звернення 01.04.2025)
8. Філателістична термінологія – короткий глосарій. 2024. URL: https://surl.li/lgbgcj (дата звернення 01.04.2025)
9. Конверт. *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: https://surli.cc/umovyw
10. Перший поштовий конверт. *Друкарня New Media*. URL: https://newmedia.ua/interesting-know-uk/pershyy-poshtovyy-konvert/
11. Тимошик М. М., Повстюк О. А. Москалюк М. М. Тернопільщина у філателії: монографія+каталог. Тернопіль: ТОВ «МТ ПБС», 2024, 286 с.: 487 іл. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46940
12. Поштова продукція з персональним дизайном. *Укрпошта*. URL: https://www.ukrposhta.ua/ua/vlasna-marka
13. Козацька Пошта. *Facebook*. URL: https://surl.li/lynfjj

Скорочення, які використані у виданні:

ХМК – художній маркований конверт; НХК – немаркований художній конверт; КОМ – конверт з оригінальною маркою; КПД – конверт першого дня; АсФУ – Асоціація філателістів України; СФУ – Союз Філателістів України; СУФН – Союз Українських Філателістів і Нумізматів; ВТФ – всесоюзне товариство філателістів; В5 – формат конверта 176 х 250 мм;	НСЖУ – Національна спілка журналістів України; НРУ – Народний Рух України; АН – Академія Наук; КУ ТОР – Комунальна установа Тернопільської обласної ради; ДП – державне підприємство; ПК – поліграфічний комбінат; АТ – акціонерне товариство; ТООНСХУ – Тернопільська обласна організація національної	УСС – Українські січові стрільці; МІНЦ – Міжнародний інформаційний Нобелівський центр; НКВД – народний комісаріат внутрєнніх дєл; УГВР – Українська Головна Визвольна Рада; УГА – Українська Галицька Армія; УПА – Українська Повстанська Армія; ВО – Воєнна Округа; ШІ – штучний інтелект; УАПЦ – Українська Автокефальна Православна Церква;

С5 – формат конверта 162 х 229 мм; С6 – формат конверта 114 х 162 мм; DL – формат конверта 110 х 220 мм; КШ – клубний штемпель; ПШ – пам'ятний штемпель; ВЗ – відділення зв'язку; СПШ – спеціальний поштовий штемпель; ШПД – штемпель першого дня; ЦВПЗ – Центральне відділення поштового зв'язку; ЦПЗ – Центр поштового зв'язку; УДППЗ – Українське Державне Підприємство Поштового Зв'язку; ВМ – Власна марка; ТК – товариство колекціонерів; ТзОВ, ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю; ОТГ – об'єднана територіальна громада; НТШ – Наукове товариство імені Шевченка; НСКУ – Національна спілка краєзнавців України; ТУМ – Товариство Української Мови; ДАТО – Державний архів Тернопільської області; ТОТ – Тернопільське обласне товариство; ТОКМ – Тернопільський обласний краєзнавчий музей;	спілки художників України; НСХУ – Національна спілка художників України; ТНЕУ – Тернопільський національний економічний університет; ТНТУ – Тернопільський національний технічний університет; СБ – служба безпеки; ОУН – Організація Українських Націоналістів; ОУН (б) – Організація Українських Націоналістів (бандерівська); УВО – Українська Військова Організація; УНДО – Українське національно-демократичне об'єднання; ТМР – Тернопільська міська рада; ДІАЗ – Державний історико-архітектурний заповідник; ЗОШ – Загальноосвітня школа; УНА – Українська Національна Армія; УПС – Улад Пластунів Сеніорів; ЮНІСЕФ - Міжнародний надзвичайний фонд допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй; ЧСВВ – Чин Святого Василія Великого;	УГКЦ – Українська Греко-Католицька Церква; НЗПБ – Непорочне Зачаття Пресвятої Богородиці; о. – отець; Св. – святий; УНР – Українська Народна Республіка; ЗУНР – Західноукраїнська Народна Республіка; РП – Річ Посполита; США – Сполучені Штати Америки; УСРР – Українська соціалістична радянська республіка; УРСР – Українська радянська соціалістична республіка; СРСР – союз радянських соціалістичних республік; СНД – співдружність незалежних держав; в. о. – виконуючий обов'язки; рис. – рисунок; худ. – художник; ін. – інше; ім. – імені; р. – рік; рр. – роки; ст. – століття; мм – міліметр; см. – сантиметр; хв. – хвилина; тис. – тисяча; с. – село; смт – селище міського типу; м. – місто; р-н – район; обл. – область.

З чого починалася філателія?

З чого починалася філателія ? — З поштової марки, — скажете Ви. — А поштова марка звідки ? … (Див. Рис. 1)

Рис. 1 Поштові марки

Ідеї запровадження поштової марки почали з’являтися ще на початку XIX сторіччя. Їх висували в різних країнах, наприклад, в Швеції, Австрії та Англії, незалежно один від одного різні люди. Та, на жаль, усі вони не були прийняті серйозно і залишилися без уваги. Про це свідчить чимало прикладів із історії. Той самий Роуленд Хілл з Англії, про якого мова ще йтиме пізніше, запропонував у 1837 році випустити конверт, формою схожий на поштовий. Розмір поштового збору мав позначатися кольором малюнків і тексту. Проект було відхилено як «дикий і що не може бути здійсненим». А через два роки цю пропозицію прийняли. Або, наприклад, у 1835 році Кайзерівська палата у Відні відхилила пропозиції ввести наклеювані поштові марки. А згодом, через п’ять років, — відбулося те, що давно повинно було відбутися. Але спочатку передісторія.

Існує розповідь про один випадок із Хіллом, який начебто примусив його подумати про необхідність поштової реформи.

Одного разу ввечері Хілл сидів у великому залі сільського готелю. Раптом відчинилися двері. Ввійшов поштар і подав старій трактирниці листа.

— Лист від сина! — вигукнула вона.

— За доставку листа потрібно заплатити два шилінги, — сказав він. Стара, взявши листа, поцілувала його зі сльозами. Потім, повертаючи його поштарю, додала:

— Дуже дорого, не можу заплатити. Зворушений Хілл заплатив поштарю два шилінги й передав листа бідній матері.

— Там нічого не написано, — сказала вона. Милий мій хлопчик знає, що я не в змозі оплачувати листи, тому він надсилає мені тільки конверти. Все ж таки я знаю, що мій син здоровий, пам’ятає про мене, і з мене досить. Про все я дізнаюся, коли син приїде, треба потерпіти. О, пане, я знаю, що обманювати дуже погано, але що ж мені робити, не зможу ж я жити без вістей про сина.

Хілл зрозумів, доставку листів треба зробити дешевшою, а сплачувати за неї повинен відправник. Але ж як це зробити? Мабуть, треба, щоби поштова установа видавала маленьку квитанцію. Вона буде наклеюватися на листі та погашатися чорнильними штрихами, щоб її не можна було використати вдруге. Хілл розробляє проект з цими пропозиціями, а також ескізами перших наклеюваних знаків поштової оплати. Протягом трьох років він енергійно відстоював свій проект. В цей час зростання промисловості й торгівлі вимагало швидкого поштового зв'язку. Почавши з обслуговування державного апарату, поштові служби з часом поширюють свої послуги на широкі верстви населення. Відповідно почала зростати ділова й приватна кореспонденція. Потрібна була негайна реформа. І ось нарешті та завдяки наполегливості англійського поштмейстера Роуленда Хілла, висунутий ним проект було затверджено. В Англії, за його пропозицією, були запроваджені єдині поштові тарифи. Це було передумовою запровадження поштових марок. 6 травня 1840 року з'явилася перша в світі поштова марка. В історії філателії вона відома під назвою «чорний пенні». Цим ім'ям марка завдячує тому, що надрукована чорною фарбою, з номіналом в 1 пенні. Марка має водяний знак у вигляді малої корони. На ній зображено портрет колишньої королеви Великобританії — Вікторії. Зубці відсутні (марки тоді ще не перфорувалися), так само як і назва країни на марці не вказана. Ця марка займає почесне місце в історії філателії, хоча би тому, що їй зобов'язана своєю появою сама філателія.

Значення поштової марки, її роль у розвитку пошти високо оцінили в усіх країнах світу, де згодом їх також почали випускати.

Перші українські поштові марки з'явилися 1918 року. Їх випустив в обіг уряд Української народної республіки.

Вікіпедія (вільна енциклопедія) подає про це такі відомості:

Першу серію марок державної пошти УНР (5 марок з номіналом 10—50 шагів) випущено в обіг у липні 1918 року. У червні того ж року в Києві видано 6 гербових марок із номіналом 40 шагів — 10 карбованців. (Див. Рис. 2)

Рис. 2 Серія перших українських марок.

Ескізи для них виконали Георгій Нарбут (Див. Рис. 4, а) і Антон Середа (Див. Рис. 4, б). На основі закону від 18 квітня 1918 року частину першої серії, названої «шагівковою», друкували на картоні і з написом на звороті «Ходить нарівні з дзвінкою монетою». Їх уживали замість монет, які вийшли з обігу. (Див. Рис. 3)

Рис. 3 Марки-гроші Української Народної Республіки (лицева та зворотня сторона).

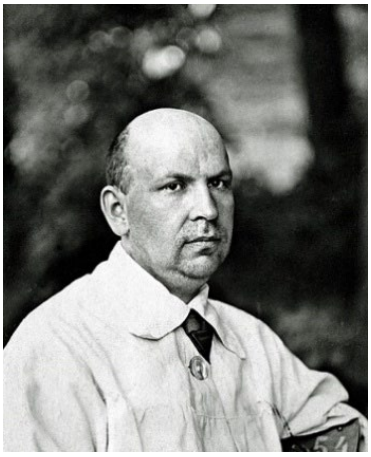

а) Георгій Нарбут б) Антон Середа

Рис. 4 Автори - художники.

У червні 1923-го більшовицька влада видрукувала в берлінській друкарні 4 поштові марки — єдині українською мовою — із написом «Пошта УСРР» із доплатою в карбованцях на «Допомогу голодуючим». (Див. Рис. 5)

Рис. 5 Поштові марки УСРР

Уряд УНР у вигнанні продовжував випускати марки в кінці 1940-х — на початку 1950-х рр. у Німеччині (у 1930-х вийшло кілька випусків у Варшаві) і закликав емігрантів додатково оплачувати кореспонденцію марками УНР.

Лише 1992 року в Україні почали друкуватися власні марки незалежної держави.

Почався справжній період розквіту для національної поштової марки і української філателії. З'явилася і ціла плеяда видатних майстрів художньої мініатюри (Ю. Логвин, О. Штанко, О. Івахненко, В. Євтушенко, О. Снарський, С. Беляєв та ін.).

1 березня 1992 року вийшли перші, після відновлення Незалежності, марки України. Вони були присвячені 500-річчю українського козацтва і 100-річчю першого поселення українців у Канаді, автором їх став О. Івахненко. (Див. Рис. 6)

Рис.6 Перша українська марка нового часу.

А тепер знаки поштової оплати колекціонують в різних країнах майже сто мільйонів людей. Майже кожну годину в світі з'являється нова марка. Зібрати їх усі навіть неможливо. Виникає питання: як і які марки збирати? Яким буває колекціонування? Простіше колекціонувати марки, що відносяться до певної теми. Так народилося тематичне колекціонування марок. Якщо, наприклад, збирання хронологічної, відповідно каталогу колекції класичного типу, було завжди складною справою, що в кінцевому підсумку «гасило» масовість, то навпаки, тематичне колекціонування надавало збирачу широке поле діяльності, а головне, зробило філателію доступною широкому колу колекціонерів, у тому числі й юним філателістам.

Для колекціонерів у філателістичних магазинах і кіосках був передбачений продаж погашених і непогашених марок серіями, набори марок у спеціальних зошитах, тематичні добірки марок, альбоми та клясери.

Які марки краще збирати: чисті чи погашені? Можна збирати і ті, й інші, тільки не бажано змішувати погашені та непогашені марки разом в одній колекції. Багато зі спеціалізованих та дослідницьких колекцій складається з погашених марок. Погашені марки, як правило, дешевші, їх легше збирати та зберігати. Але філателісти, які збирають мотивні (тематичні) колекції, віддають перевагу чистим маркам: зображення на них залишається чітким і повним.

І якщо до вашої колекції потрапить нова марка, або стара, чиста, або погашена звичайна, яка у вас уже є, або рідкісна, якої ще немає, — намагайтеся якнайменше торкатися марок не тільки руками, але й пінцетом. І взагалі привчайтеся брати марки тільки пінцетом: навіть найчистіші руки можуть залишити на марці сліди пальців. Ще кілька порад: нічого не пишіть на звороті марки та ні в якому разі не наклеюйте марку «наглухо», а держіть їх у спеціальному альбомі для марок — клясері.

Зберігайте альбоми та клясери з марками не один на одному, а у вертикальному положенні. Причому зберігайте марки в закритій шафі, щоб зменшити шкідливий вплив вологості повітря та денного світла. А також тримайте марки подалі від опалювальних систем. Не забувайте, що вологість і тиск можуть шкідливо впливати на якісний стан марок, навіть тоді, коли вони зроблені з металу. І хоча мало хто про них знає, але такі марки існують. Ось,

наприклад, в 1955 році в Угорщині була надрукована марка на алюмінієвій фользі товщиною 0,009 міліметра. Алюмінієві марки випускалися й в СРСР. Дві в 1961 році, серія, присвячена Дню космонавтики — в 1965 році. А державою Бутан вперше застосовано як матеріал для виготовлення марок сталеву фольгу. Товщина її 0,025 мм. У цій країні є також об'ємні марки, такі поштові матеріали мають стереоскопічний ефект, що дає об'ємне зображення.

Фольга золота уперше була використана королівством Тонга, що випустило серію круглих марок. Випущено золоту марку в Республіці Габон та в декількох інших країнах. Є також марки, що надруковані на шовковій або штучній тканині (дедероні) [8].

2022 рік видався найдраматичнішим і найскладнішим в історії сучасної України. Українські поштові марки – символи незалежної держави з'явилися 30 років тому в 1992 році, вони позначили існування нової незалежної країни і підкреслили українську самобутність. І, хоча, ще у 1991 році пошта СРСР надрукувала марку присвячену річниці прийняття декларації про державний суверенітет України, саме з випуску 1992 року філателісти загалом починають свої хронологічні колекції, які присвячені сучасній Україні.

Другий важливий ювілей 2022 року для української філателії – 30-річчя Асоціації філателістів України (АсФУ), зареєстрованої Мін'юстом України 26 листопада 1992 р. – громадської організації, що об'єднує людей, чиї інтереси пов'язані з колекціонуванням знаків поштової оплати та інших філателістичних матеріалів.

30 років - термін дуже невеликий для поштових марок, але чималий для людського життя. У 2022 році було заплановано проведення одразу двох Національних філателістичних виставок – навесні, до 30-річчя сучасних українських марок, у Києві та восени, до 30-річчя АсФУ, у Полтаві. Але цим планам перешкодила російська військова агресія.

Виникла АсФУ не на порожньому місці, були в історії її попередники - товариства філателістів, як на українських землях, так і за їх межами. Загалом в історії філателістичного руху в Україні чітко проглядаються п'ять основних етапів:

1) Філателісти та їх об'єднання на українських територіях Російської імперії (кінець XIX століття – 1917р.)

2) Філателістичний рух в УРСР та на територіях Західної України до II світової війни (період 1921 – 1939 рр.)

3) Відродження філателістичних об'єднань в час «хрущовської відлиги» і становлення руху в перші роки існування Всесоюзного товариства філателістів - ВТФ (період 1955 - 1970 рр..)

4) Двадцятиліття «від світанку до заходу сонця» - філателісти України в структурі Всесоюзного товариства філателістів (період 1971 -1991 рр.)

5) АсФУ в 30-річний період незалежності України (1992 – 2022 рр.).

Зазначу, що паралельно з історією філателістичних товариств в Україні існує і триває донині окрема історія українських закордонних філателістичних об'єднань в Австрії, США, Канаді.

Після програної боротьби за незалежність українські марки не застосовувалися за прямим призначенням, величезна їхня кількість була вивезена за кордон. У розвитку української філателії велику роль відіграли іноземці, зокрема німці. Офіцери німецької та австрійської окупаційних армій, що були повсюдно на українських територіях від Харкова до Києва та Одеси, були активними споживачами українських марок. Інтерес до них був настільки високий, що у Берліні 1920 року при Німецькому союзі філателістів було створено Союз філателістів України (СФУ). Одним із його засновників та почесним головою в 1935 –

1946 рр. став відомий колекціонер, філателіст, власник однієї з найкращих колекцій українських поштових марок П.А.Маврогордато – прізвище добре відоме в Херсоні та Одесі. Основну роль в історії СФУ відіграла діяльність німецьких дослідників українських «тризубів» О.-Е. Петерса, Р. Зейхтера, Г. Келера. Останньому, до речі, іноземному члену харківського філателістичного товариства «Україна», засновнику аукціонного дому, що діє досі, належить відомий вислів з приводу українських марок: «Україна – це «золото».

Мав щасливу долю філателіста І.К. Чернявський – юрист, який отримав визнання у філателістичному світі, як один із творців «коломийських марок» 1918 – 1919 рр. Не кожному вдавалося у житті практично взяти участь у створенні нових марок, а потім ще й відбутися як експерту, описуючи їх. Народився Іван Корнилович Чернявський у Збаражі, його ім'я зараз носить Тернопільське обласне товариство філателістів.

Перший філателістичний журнал українською мовою «Український Філятеліст» виходив у Відні у 1925 – 1939 роках. та відіграв серйозну роль у популяризації української філателії серед європейських колекціонерів. Видавець та головний редактор – відомий філателіст із Відня, доктор геології І.К. Турин, авторами основних матеріалів, поряд із зарубіжними дослідниками, були українці: М. Секретар, Є. Вировий, С. Шрамченко, Т. Онишкевич, К. Лисюк.

1921 року у Львові було засновано Польський клуб філателістів, а вже за кілька років спостерігався початок організованого філателістичного руху серед етнічних українців. У 1927 та 1928 рр. відбулися з'їзди українських філателістів міста та в результаті було створено «Українське Філателістичне Товариство» Львова. Наприкінці 1930-х товариства філателістів були засновані у Станіславі та Ужгороді, проте всі ці організації, як і Львівська, були закриті з окупацією радянською владою Західноукраїнських територій.

Не всім діячам української філателії, які проживали в Європі, вдалося уникнути сталінських репресій і перебратися за океан, де 1951 року в Нью-Йорку українськими емігрантами було засновано Союз українських філателістів (СУФ), які об'єднали філателістів США, Канади, Австралії та інших країн (з 1990-х до нього входять і громадяни України). З 1951 року Союз випускає журнал «Ukrainian Philatelist» - відоме та авторитетне видання. 1972 року до СУФ долучилися і нумізмати, і організація стала називатися Спілка українських філателістів та нумізматів (СУФН). Цьогорічні члени організації – нащадки українських колекціонерів у другому-третьому поколіннях.

У радянські часи на повний голос заявила про себе одеська школа експонентів. Достатньо згадати І.П.Морозова, В.Н. Фурмана, Л.І. Кабардінцеву, М.Я. Айзена, А.А. Осятинського, Г.В. Андрієшина, А.А. Дроздовського, яким вдалося створити серйозні експонати, які з успіхом демонструвалися на загальносоюзних та міжнародних філателістичних форумах, і здобули високі нагороди на Всесвітніх виставках.

У 1989 р. на VI з'їзді ВТФ Всесоюзне товариство філателістів було перейменовано на Спілку філателістів СРСР, а Українське відділення ВТФ – на Спілку філателістів УРСР (1991-го абревіатуру «УССР» змінили на «Україна»), а в перший рік незалежності було змінено назву на – Асоціація філателістів України (АсФУ). Коли Союз остаточно розпався, у багатьох постало питання – що збирати далі? Одразу ж виник інтерес до філателії нової української держави, але «Пошта України» у перший же рік незалежності показала, що головне в її діяльності – отримання прибутку, а інтереси колекціонерів далеко не на провідному місці: випуски марок, які друкувалися за кордоном не завжди вчасно та в повному обсязі доходили до філателістів, поява через інфляцію величезної кількості спеціальних марок – провізоріїв – у цьому «морі» можна було «потонути»! Завіса, що ще недавно здавалася «залізною», і

відкриття кордонів сприяли тому, що багато філателістів звернулися до «україніки» - захопилися поштовими випусками УНР, «тризубами», ЗУНР, Коломиї, Карпатської України – все це розмаїття почало користуватися великим попитом у нашій країні.

Голова АсФУ В.Г. Бехтір (1946 – 2009), незважаючи на брак коштів та уваги влади, зумів організувати І Національну філателістичну виставку в Івано-Франківську, хоча майже повсюди було припинено проведення регіональних, міських та юнацьких виставок. Володимирові Григоровичу вдалося втримати на плаву філателістичний рух у країні, сам він – колишній комсомольський функціонер, поставлений керувати філателістами УРСР ще 1978-го, поступово виріс у авторитетного спеціаліста і показав себе ефективним менеджером – з 1990-го організував випуски спеціальної інформаційної літератури: «Бюллетень Спілки філателістів УРСР», «АсФУ-інформ», «Пошта і філателія України», 1997-го підготував до видання перший «Каталог поштових марок України». Сьогодні ця справа продовжена іншими фахівцями – каталоги DIVARI, та інші, що вийшли під редакцією Я. Мулика, та М. Крамаренка мають попит і популярність, як і у любителів, так і у професіоналів.

На сайті АсФУ відомий філателіст та журналіст О. Жарівський залишив спогади про В.Г. Бехтіра (джерело [5]): «На чотирьох з'їздах філателістів України (1992, 1997, 2002, 2007 рр.) Володимира Бехтіра постійно переобирали Головою Асоціації філателістів України. Згідно з рішенням четвертого з'їзду АсФУ серед інших поправок до Статуту товариства була і така, за якою посада керманича стала іменуватися – «Президент АсФУ». Всі Національні філателістичні виставки, які з 1992 по 2008 роки відбулися в різних містах України, а було їх всього 11, пройшли завдяки вмілій організації і безпосередній участі Володимира Бехтіра… Був Він вельми скромною і водночас дуже тактовною людиною, яка не гналася за нагородами і всякими благами, а наскільки вистарчало в нього сил і уміння робив свою справу. На жаль після смерті Президента АсФУ Володимира Бехтіра діяльність товариства різко пішла на спад».

У 2009 – 2013 роках АсФУ очолював В.Н. Фурман (1939 – 2013) – один із найавторитетніших філателістів колишнього СРСР, неодноразовий призер всесоюзних, міжнародних та Всесвітніх виставок, член Міжнародної асоціації філателістів-журналістів, автор понад 400 статей на філателістичну спортивну тематику та книг «Олімпійська філателія», «Olimpicstamps", «Філателія про олімпійський Суомі», «Золоте століття (історія Олімпійських ігор)». Після проголошення незалежності України – активний дослідник історії пошти України, який опублікував монографії «Загальнодержавні стандартні поштові марки України» та «Нариси з історії пошти на землях сучасної України». Всеволод Наумович очолював Союз філателістів Одеси з 1989 року, завдяки його енергії та авторитету були організовані на високому рівні Національні філателістичні виставки у рідному місті у 2002, 2011 та 2012рр. та взагалі «південна Пальміра» стала філателістичною столицею України.

Всеволод Наумович намагався опікуватися колекціонерами, які працювали над створенням власних експонатів, допомагав їм порадами та ділився своїми знаннями та досвідом, бачив у них продовжувачів традицій одеської школи експонентів. Він незмінно дбав за те, щоб одеські колекції залишалися в місті, щоб родичі не продавали збірки колекціонерів, що пішли з життя, за кордон, щоб цікавий і гідний матеріал викуповувався одеситами. Своїм прикладом та авторитетом залучив до виставкової діяльності одеських філателістів Д. Нікітіна, Д. Френкеля, О. Циткова, І. Лещенко та інших.

Чинний Президент АсФУ Френкель Д.І. – потомствений філателіст (його батька, який довгі роки працював у магазині «Філателія», чудово пам'ятають одесити). На сьогоднішній день Дмитро Ілліч – найтитульованіший філателіст колишнього СНД – володар 3-х Великих

золотих медалей Всесвітніх виставок за 3 різних експонати у 3-х різних класах (кількість «просто» золотих нагород, отриманих ним за останні 15 років, у 2007 – 2020 рр., взагалі важко передається підрахуванню), крім того минулого року він був номінований на Гран-прі філателістичної виставки NOTOS 2021 в Афінах з колекцією «Марки мита при закордонному обміні РРФСР і СРСР 1922-1938» (у підсумку зайняв 2-ге місце, поступившись переможцю лише 1 балом). Ці перемоги – безумовно визначні здобутки української філателії. В один ряд із досягненнями Д.І. Френкеля можна поставити і успіхи Д. Нікітіна, який отримав 3 Великі «золота» (вперше для України) на Всесвітніх філателістичних виставках 2006, 2007, 2008 рр. за «земську пошту» - «From the history of the Zemstvo Posts».

Окрім вищезгаданих назву також інших одеситів: П. Ганіченко, І. Семенова, Г. Філонову (на сьогодні взагалі 80% нагород міжнародних філвиставок, завойованих українцями, на рахунку одеситів), відзначу харків'ян В. Кацмана – дослідника «земства», володаря 9 медалей Всесвітніх виставок, у тому числі у літературному класі та І. Кіржнера – володаря Великої золотої медалі Всесвітньої виставки-2009, П. Боруховича із Запоріжжя, киянина Й. Любініна, дніпрян В. Малова та М. Крамаренка, А. Гродецького з Вінниці – гідно представляють Україну на міжнародних філателістичних форумах останніми роками.

До славної когорти філателістів, що беруть участь у виставковій діяльності, належать не більше ста осіб у нашій країні, проте рівень Національних філателістичних виставок останнім часом неухильно зростає, підвищується якість експонатів, а за їх проведення борються відділення АсФУ різних міст України – це раніше провести виставку було «головним болем» організаторів, нині це почесно та престижно!

Не можна не згадати сьогодні і філателістів-дослідників – редакторів українських філателістичних видань, авторів статей та книг, які зробили свій внесок у вивчення та популяризацію української філателії: В. Фурмана, Р. Бишкевича, В. Могильного, В. Анголенка, О. Івахна, О. Жарівського, М. Крамаренко, В. Кацмана.

АсФУ продовжує старіти (наш вік, в основному – за 60), неухильно втрачати філателістів та їхні клуби, як у малих містах України, так і в обласних центрах (ще до масштабної російської агресії «померли» відділення АсФУ у Кропивницькому, Миколаєві, Хмельницькому, Сумах та Черкасах).

Ну а за нинішніх умов, коли над головою нерідко пролітають ворожі дрони та ракети? Візьмемо, наприклад, Харків. Частина членів клубу залишила країну і перебуває за кордоном, частина – на території України, як тимчасово-переміщені особи, проте людей 10-12 приходять на зустрічі, які організовані в будівлі філармонії (там нещодавно проводилася XVIII Національна виставка «Укрфілекс- 2020») і приходять нерегулярно. Ті, хто приходять на зустрічі, без них своє життя просто не мислять. Молоді там нема. Залишилися одні «старші», які збиратимуть марки до кінця своїх днів.

Водночас, якщо кількість філателістичних абонементів у Харкові не перевищувала 200, то нині вона збільшилась у рази. Ці люди об'єднуються навколо відділу «Філателія» на привокзальному поштовому відділенні № 52, навколо відповідальної співробітниці відділу (до речі, представниці відомої у місті «філателістичної» династії), яка своїм професійним ставленням до справи ще до війни підняла рівень обслуговування філателістів на належну висоту, раніше і не снився.

Тобто кількість філателістів у країні збільшилася в рази, але що конкретно сьогодні може дати їм членство в АсФУ? Раніше була можливість викуповувати щорічні лімітовані випуски «Укрпошти», які вона й здійснювала «для підтримки штанів» членів АсФУ, та беззубцеві блоки, що реалізуються часто зі скандалами під час Національних філателістичних

виставок. Нині ситуація змінилася – марок вистачить на всіх (Смілянський подбає), каталоги є в інтернеті, там же йде обговорення новин у соціальних мережах.

І все-таки припускаю, що якась частина новоспечених філателістів обов'язково прийде в товариства та клуби, познайомиться і потоваришує з ветеранами-дідусями, які знають один одного не одне десятиліття, хоча б тому, що одна з головних радостей життя – це живе спілкування з людьми, які цікавляться тим самим, що й ти.

Всіх вітаю! Найшвидшого виходу «переможної» марки нам!!!

Ігор Карпенко – член харківського відділення АсФУ. [6]

ЯК ВИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ПОШТОВІ МАРКИ В УКРАЇНІ

Рис. 7 Найкраща поштова марка 2023 року - "Вічна пам'ять!" Ескізом стала картина Заслуженого художника України Олега Шупляка "Журба"

Історія сучасних українських марок розпочалася 1 березня 1992 року. З 1994 року українські поштові марки виготовляються на ДП «Поліграфічний комбінат «Україна» з виготовлення цінних паперів».

Марки друкують на машинах німецького концерну КВА, яких на комбінаті – дві. Техніка відносно нова (2005 та 2008 рр.), продуктивність – до 9 тис. аркушів на годину (!) або 720 тис. одиниць стандартних марок. Обслуговують машину друкар, помічник друкаря і приймальник. (Див. Рис. 7)

Папір для марок замовляють в Англії. З одного боку – клей, з іншого – "крейдований папір". Використовуються різні ступені захисту: ультрафіолет, мікротекст тощо. Собівартість виробництва марок залежить від тиражу, складності виконання, перфорації, захисту тощо. Після друку аркуші відправляють у відділ перфорації. Неправильна перфорація на марці вважається браком.

Після перфорації марки розрізають і передають на контроль, кожен лист вручну оглядається на наявність дефектів (щоб оглянути стопку з 500 аркушів потрібно близько 15 хв.). Після перевірки на кожній пачці контролер ставить свій підпис і печатку.

Завершальний етап: марки перераховують, упаковують і відправляють в експедицію готової продукції, звідки їх забирає Укрпошта.

Якими бувають марки?

Марки – це поштові гроші. Вони бувають двох видів: стандартні, які випускаються багатомільйонними тиражами і використовуються для оплати письмової кореспонденції, та художні, – є предметом колекціонування. Останні також виконують функцію платіжного засобу, але мають різні форми, розміри і художнє оформлення. На цьому ринку між поштовими адміністраціями різних країн існує конкуренція, яка особливо відчувається під час проведення філателістичних конкурсів. До речі, Укрпошта неодноразово здобувала призові місця на таких конкурсах.

Поштові марки може випускати тільки Укрпошта?

Укрпошта – єдине підприємство на території України, яке має виключне право на видання та введення в обіг поштових марок, маркованих конвертів і карток (знаків поштової оплати). Це регламентовано Законом України "Про поштовий зв'язок".

Хто вирішує, які марки випускати?

Такі функції покладені на Редакційно-художню раду з питань видання поштових марок, маркованих конвертів і карток в Україні. До складу Ради входять художники, історики, представники музеїв, Інституту національної пам'яті, філателісти, представники ПК "Україна" і Укрпошти. Тематичний план з випуску поштових марок готується завчасно.

Як формується план?

Тематичні плани випуску поштових марок формуються на основі пропозицій, які надходять в Укрпошту від приватних осіб, міністерств, підприємств, органів державної і місцевої влад, музеїв, інститутів, бібліотек тощо. В середньому розглядається 100-150 пропозицій. Всі пропозиції, що надійшли, аналізуються за кількома критеріями: масштабність події, чи відповідає пропозиція вимогам Положення про знаки поштової оплати, чи випускалася поштова продукція на аналогічну тему у попередні роки…

Річний план випуску марок в середньому містить близько 50 сюжетів, які повинні відображати різні сфери життя країни: і культуру, і спорт, і туризм, і промисловість, і історію, і, звичайно, дитячу тематику. Вартість марок повинна бути такою, щоб для українського філателіста сума річного комплекту марок була доступною. Це є одним з головних законів розвитку філателії в будь-якій країні.

Протягом року план може зазнавати невеликих змін, адже деякі події Укрпошта не залишає без уваги (наприклад, перемоги наших біатлоністок або шахісток на міжнародних змаганнях).

Скільки марок випускається на рік?

У 2017 році, наприклад, введено в обіг 53 сюжети художніх поштових марок і блоків та 105 сюжетів конвертів і листівок. Оскільки є люди, які бажають мати поштову марку із власним зображенням або логотипом компанії, Укрпошта пропонує ексклюзивний продукт – "Власна марка". Такі марки одночасно є і оригінальним подарунком, і можуть бути використані для оплати письмової кореспонденції.

Що таке поштові марки з літерними номіналами?

Використовуючи досвід інших країн, був випущений новий випуск стандартних поштових марок з літерними номіналами. Це дозволило, в першу чергу, зменшити необхідну для наклеювання кількість марок на конверті (відтепер нема потреби клеїти на міжнародні

листи величезну їх кількість). Також це сприяло оптимізації витрат підприємства на виготовлення марок та трудовитрат (як клієнтів, так і операторів) на їх наклеювання. [7]

Філателістична термінологія – короткий глосарій

Якщо ви тільки починаєте досліджувати філателію, то обов'язково помітили, що вона має специфічну термінологію. Як в цьому всьому не розгубитися? Тут помічником стане наш короткий глосарій. Насправді термінів – значно більше, але ми будемо знайомити з ними поступово, а про окремі з описаних в цій статті підготуємо детальніші матеріали.

Ви зрозумієте, що є що, і, можливо, тоді буде простіше визначитися, якими би хотіли бачити свої колекції. Отож, поїхали…

Марка – квитанція, що засвідчує факт оплати поштового пересилання, або наклеюється на поштову кореспонденцію. Офіційні марки випускають поштові адміністрації суверенних країн.

Комеморативні (художні) марки – виходять до пам'ятних дат, або присвячуються певній темі колекціонування.

Стандартні марки – загальновживані (обігові) марки, випущені для повсякденних поштових потреб. Зазвичай виходять масовими тиражами.

Аркуш марковий (поштовий) – назва частини друкарського аркуша, що утворюється при його розрізуванні в друкарні для видачі поштовій адміністрації. Величина маркового аркуша визначається кількістю в ньому марок чи маркових місць. Рахують марки у філателії по горизонталі. (Див. Рис.8)

Рис.8. Аркуш марковий

Малий аркуш – аркуш з марками одного малюнка, в якому не більше 10 поштових мініатюр. Поля малого аркуша можуть містити декоративно-художнє оформлення або ж тексти. В філателістичних колекціях малі аркуші розміщують цілими.(Див. Рис. 9)

Рис.9. Малий марковий аркуш

Перфорація – лінії отворів між відірваними від поштового аркуша марками, що утворюються внаслідок пробивання паперу аркуша на перфораційній машині. Перфорація сприяє відокремленню марок від аркушів та однієї мініатюри від іншої.

Зубцівка – лінії зубців з проміжками у вигляді половинок отворів, що утворилися при відокремленні марок по лінії перфорації. Розмір зубцівки – це кількість зубців на 2 см поля марки. Для полегшення підрахунку зубців використовують зубцеміри. (Див. Рис. 10)

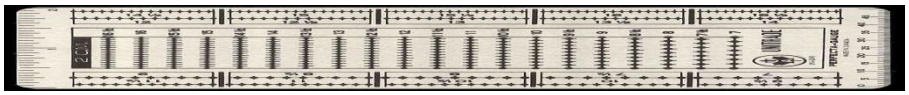

Рис. 10 Зубцемір

Зубцівка буває гребінчастою, лінійною та рамковою.

Марки без зубців -- поштові марки, які були заплановані до випуску на аркушах без перфорації. (Див. Рис. 11)

Рис. 11 Неперфорований марковий аркуш

Формат марки – розмір поштової мініатюри, що вимірюється як відстань між лініями, котрі поділяють перфорацію навпіл, або проходять через середину відстані між малюнками сусідніх марок. Перше число – по горизонталі, друге – по вертикалі.

Розмір малюнка марки – визначається по межах малюнка.

Центрівка – малюнок марки, точно розміщений у центрі поміж чотирма перфорованими сторонами.

Поля марки – смужки паперу, що знаходяться між перфорацією та малюнком на марці.

Номінал – вартість марки в грошових одиницях держави, де ця поштова мініатюра перебуває в обігу.

Блок поштовий - особлива форма поштового випуску, призначена для наклеювання на кореспонденцію. Складається з марок, які можуть мати різний номінал. Марки бувають перфорованими, неперфорованими або з просічкою. Поштовий блок продається на пошті як цілісна одиниця, однак його окремі марки мають самостійну франкувальну силу. (Див. Рис. 12)

Рис. 12 Блоки поштові

Тираж – кількість випущених марок чи поштових блоків.

Серія марок – випуск поштових мініатюр, присвячених певній темі чи події.

Купон – філателістичний продукт, схожий на поштову марку, але без номіналу вартості. Він поєднується з маркою перфорацією. Може бути розміщений в середині маркового аркуша, на роздільній смузі, чи на полях. (Див. Рис. 13)

Рис. 13 Марковий аркуш з купоном (посередині)

Водяний знак – засіб для підвищення надійності паперу, який захищає марки від підробок. Може мати вигляд малюнка, або надписів, які можна роздивитися при підсиленні світла.

Люмінесцентне зображення – малюнок, або надпис, виконаний спеціальними фарбами, що мають у своєму складі люмінофори, які дають люмінесцентне світіння при ультрафіолетовому опроміненні марок. Застосовується для захисту марок від підробок. (Див. Рис. 14)

Рис. 14 Люмінесцентне зображення на марках блоку "Природний заповідник "Медобори"

Дата випуску – дата, коли поштова адміністрація запускає марку в обіг і вона вважається дійсною.

Наддруківка - текст, або малюнок, нанесений на фронтальну сторону марки, після того, коли вона була надрукована. При цьому номінал поштової мініатюри не міняється. (Див. Рис. 15)

Рис. 15 Надруківка

Тип – назва, яку використовують колекціонери для марок одного випуску, що відрізняються одна від одної.

Зчіпка – будь-яка кількість марок з різними номіналами та малюнками, об'єднаних перфорацією. (Див. Рис. 16)

Рис. 16 Зчіпка

Зчіпка з просічкою – зчіпка марок з обох сторін від просічки. (Див. Рис. 17)

Рис. 17 Зчіпка з просічкою

Квартблок – блок маркового аркуша, що складається з чотирьох однакових, або різних марок по два примірники у двох рядках. Колекціонери шукають кутові квартблоки з одинакових марок. Вони мають різні назви: лівий верхній, лівий нижній, правий нижній та верхній нижній. Як ви вже здогадалися, це залежить від місця квартблоку в марковому аркуші.

Тет-беш – пара марок, малюнок однієї з яких перевернутий відносно іншої. (Див. Рис. 18)

Рис. 18 Тет-беш

Шестиблок - блок маркового аркуша, що складається з шести однакових марок по два примірники у трьох рядках. Детальніше про цей цікавий філателістичний продукт читайте в наступних матеріалах. (Див. Рис. 19)

Рис. 19 Шестиблок

Лист першого дня – будь-яке офіційне поштове відправлення з пошти у день введення в обіг марки чи поштового блоку.

Марки-самоклейки – поштові мініатюри, приєднані до паперу в процесі виготовлення. Після від'єднання ці марки не потрібно зволожувати, а можна відразу наклеювати на конверт.

Способи друку марок. Існує три види друку: високий, глибокий і плоский. Найбільш вживаний – офсетний спосіб.

Абкляч – це зображення на зворотній стороні марки, яке виникає внаслідок порушення нормального процесу друку. Його ще називають дзеркальним відбиткомі і відносять до різновиду марок.

Поштова картка – поштовий продукт, на якому надрукована поштова марка для оплати поштових послуг.

Картмаксимум – художня поштова картка з маркою та штампом гашення, які гармонійно поєднуються єдиною темою, але малюнки можуть бути різними.

Максимафілія – колекціонування картмаксимумів.

Буклет – сувенірний філателістичний продукт, який містить марки, конверти та додаткову філателістичну інформацію щодо випуску.

Клясер – спеціальний альбом, в якому філателісти зберігають марки та іншу філателістичну продукцію у спеціальних відсіках із прозорого пластику. Ще існує поняття клем-таш. Це – прозорі пластикові конверти для розміщення марок. [8]

Проєкт «Власна марка» від АТ «Укрпошта».

Рис. 20. Власна поштова марка

Особлива справжня марка, якою можна не лише милуватися, а й оплатити письмову кореспонденцію. (Див. Рис. 20) [12]

Рис. 21. Власний конверт

Нестандартний за дизайном поштовий конверт, який можна використовувати для відправки листів. (Див. Рис 21)

Рис. 22 Власна листівка

Креативна й оригінальна поштова картка, оформлена відповідно до ваших вподобань. (Див. Рис. 22)

Філателія - це вид хобі, який передбачає колекціонування всіх видів поштових відправлень, в основному поштових марок, пам'ятних штампів з датою, цілих поштових відправлень і конвертів першого дня.

Філателія була заснована одночасно з появою перших поштових марок у 1840 році. Перша асоціація філателістів була організована в Бельгії в 1850-х роках. У 1926 році була заснована Міжнародна федерація філателії. Нині кількість людей, які займаються філателією, оцінюється приблизно в 200 мільйонів.

Людина, яка займається цим видом хобі, називається філателістом. Наведена етимологія мало що пояснює. Назва виникла в 1864 році і походить від двох грецьких слів - philein і ateleia, поєднання яких буквально означає пристрасть до колекціонування поштових марок. Ну, це сполука φιλέω (я люблю) і ἀτέλεια, найближче слово, яке могло б відповідати поняттю «поштова марка» в давньогрецькій мові, від ἀ- («без») і τέλος («податок»). Це слово нагадує про початкову функцію поштових марок, про яку сьогодні часто забувають: у минулому витрати на поштову оплату покривав одержувач; на марках було зазначено, що відправник передоплатив, тому листи «безкоштовні»

Автором цього терміна був французький колекціонер Жорж Ерпен.

«Філателія» і «колекціонування марок» не одне й те саме: колекціонування марок — це не зовсім філателія, яка займається вивченням марок, їхньою історією, принципами колекціонування та подібними темами. Філателіст може, але не обов'язково, мати колекцію досліджених предметів. Більшість колекціонерів, або накопичувачів, задовольняються лише колекціонуванням марок. Вони приділяють набагато менше уваги деталям, але створення великої або спеціалізованої колекції вимагає більших філателістичних знань.

Колекціонування поштових конвертів є невід’ємною частиною філателії.

Конве́рт — пакет з паперу або поліетилену для вкладання, зберігання і пересилки паперів та інших пласких предметів, незамінна складова поштового відправлення, яка використовується для пересилання листів, листівок, документів тощо. Це забезпечує конфіденційність, високу швидкість пересилки та збереження вмісту.

Прообраз конверта з’явився ще на території Стародавньої Ассирії, де клинописні глиняні таблички при передачі їх з гінцем покривалися новим шаром глини. Якщо технологія

випалу була дотримана, то адресат міг з легкістю розколоти «глиняний конверт» і прочитати послання. (Див. Рис. 23)

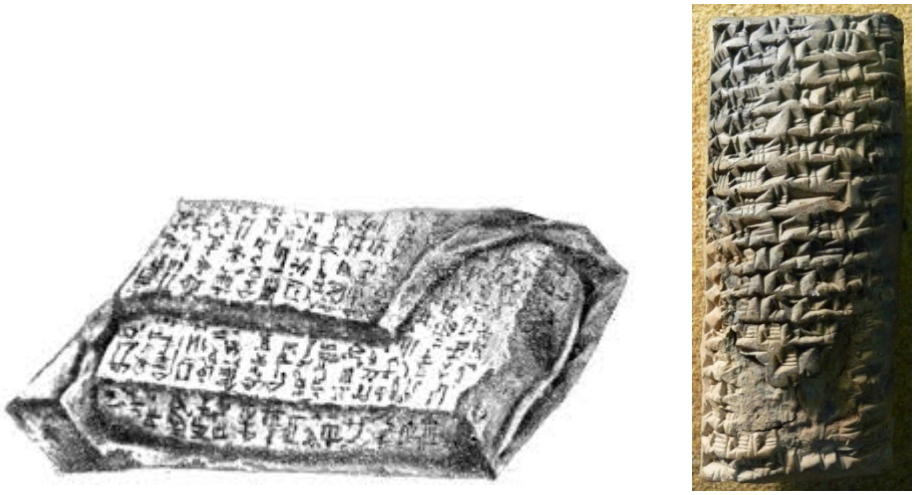

Рис. 23 Прообраз конверта

Перший поштовий конверт у його теперішньому вигляді був винайдений у 20-му році XIX століття, англійським торговцем з міста Брайтон. Він займався продажем різної паперової продукції, пропонуючи клієнтам великий вибір паперу — від стандартних, до невеликих листочків розміром з візитку. Саме вони почали користуватися великою популярністю, а відправка листа на папері такого розміру вважалася хорошим тоном. Проблема полягала в наступному — скласти такий невеликий листик за подобою конверта було не тільки незручно, але і його розмір не дозволяв розмістити адресу. (Див. Рис. 24)

Рис. 24 Лист, складений у вигляді конверта

Так з'явилася необхідність в справжніх конвертах. Звичайно ж, клієнтам не дуже сподобалося самостійно вирізати та клеїти конверти, тому скоро їх почали продавати. Попит постійно зростав, що призвело до появи перших машин, які виготовляли конверти в великих кількостях. (Див. Рис. 25)

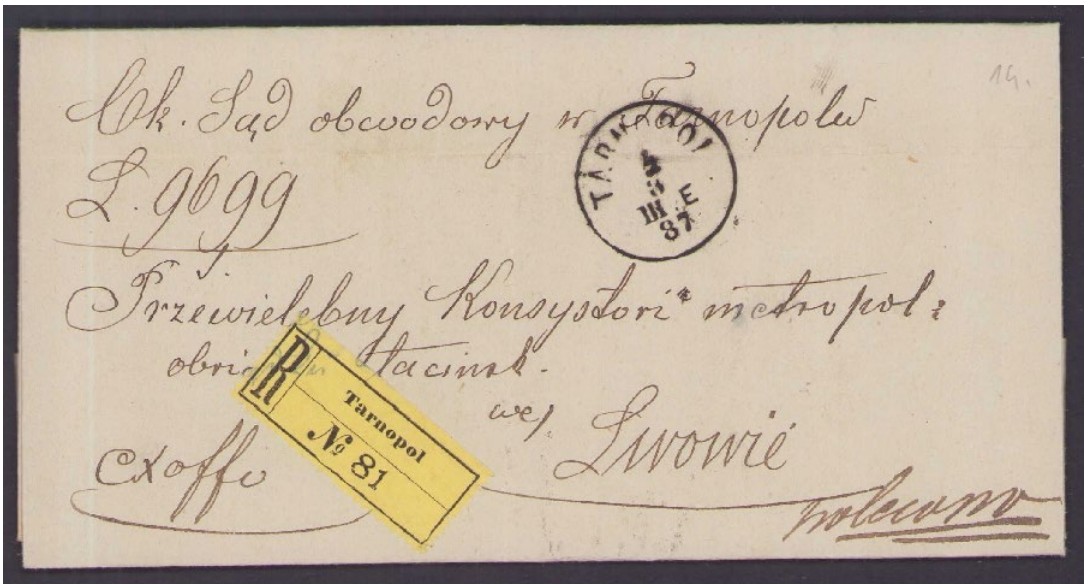

Рис. 25 Конверт XIX ст.

Ще через деякий час конверти почали художньо оздоблювати, розміщувати на них інформативну та рекламну інформацію. Так з'явилися художні конверти. (Див. Рис. 26)

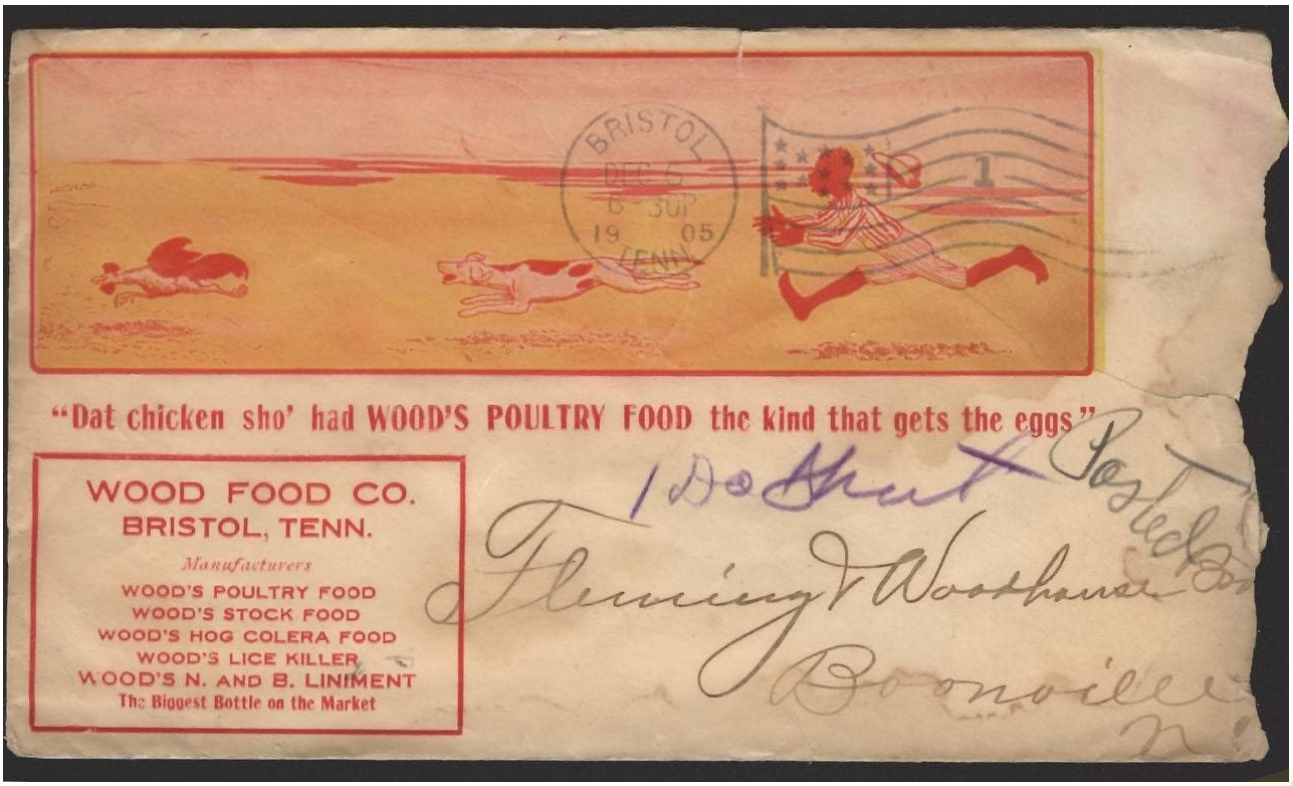

Рис.26 Художній конверт

Художні конверти бувають чотирьох видів – художні марковані конверти (ХМК), художні конверти з оригінальною маркою(КОМ), конверти першого дня (КПД) та немарковані художні конверти (НХК). Перші два види відрізняються лише маркою, яка на них надрукована і є знаком поштової оплати. Якщо на ХМК марка зазвичай стандартна і може

використовуватися на багатьох випусках одна й та ж, то на КОМ марка по сюжету, переважно, збігається із зображенням на самому конверті, використовується лише із даним випуском конверта і окремо не видавалася. Випуск ХМК та КОМ проводиться виключно національним оператором поштового зв'язку.

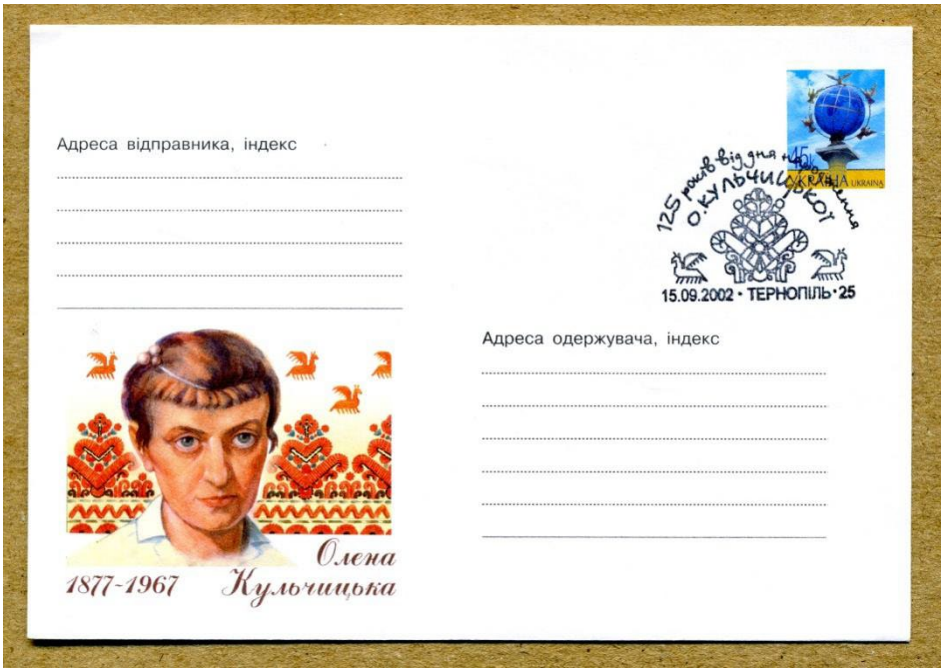

Рис. 27 Художній маркований конверт до 125-річчя від дня народження Олени Кульчицької, 2002 р.

Рис. 28 Конверт з оригінальною маркою «Антін Манастирський, 1878 – 1969», 2003 р.

КПД і НХК – конверти немарковані. Вони не є знаками поштової оплати. Їх випуск не регламентується жодними державними актами. Та, все ж, майже всі КПД і багато НХК випускаються операторами поштового зв'язку і вважаються офіційними випусками.

Конверт першого дня (не обов’язково художній)- конверт, на якому поштова марка (зазвичай, пам'ятна марка) погашена у перший день її випуску. Конверт «Першого дня» найчастіше несе відбиток спеціального штампа, який закріплений за його публікацією і покриває поштову марку в перший день її випуску. Цей штамп вирізняється формою, розміром, малюнком, кольором, обов'язковою присутністю фрази «Перший день» французькою мовою («Premier jour») та/або мовою країни-емітента. Досить часто спецпогашення марки відбувається в урочистій церемонії.

Рис. 29 Перший у світі конверт першого дня (1840) з першою в світі маркою «Чорний пенні».

Перший у світі конверт першого дня (1840) з першою в світі маркою «Чорний пенні».

Спеціальні конверти «Першого дня» вперше з'явилися у США в 1851 році. До 1920-х років конверти Першого дня виходять випадково, а не планомірно. І лише з початком перетворення їх деякими філателістичними дилерами і окремими колекціонерами на поштові сувеніри вони починають виходити планомірно, а такий вид колекціонування починає набувати великої популярності. (Див. Рис. 30)

Рис. 30 КПД з маркою «Тернопільська область» 2004 року.

Рис. 31 КПД формату С5 з верхньою половиною маркового аркуша «Традиційні головні убори українців». Зображення на конверті відповідає зображенню на марці «Весільний головний убір, Тернопільщина, 2008 р.

Рис.32 КПД «Українська вишивка – код нації. Тернопільська обл.», 2021 р.

Немарковані художні конверти є однією зі складових філателії, її невід'ємною, величезною частиною. Вони використовуються для відправлення кореспонденції, здебільшого, з наклеєними на них знаками поштової оплати – поштовими марками,що гасяться календарними, або спеціальними поштовими штемпелями. Першими художніми конвертами були саме НХК. Всі поштові марки випускаються лише для того, щоб бути наклеєними на НХК (деколи і на марковані конверти, коли вартість надрукованої на конверті марки недостатня для оплати відправлення). (Див. Рис. 33)

Рис. 33.НХК, присвячені уродженцям Тернопілля Мар'яну Крушельницькому та Шмуелю Йосефу Агнону, відповідно 1997 і 1998 років.

Немарковані художні конверти поділяються на три основних групи:

Перша – конверти, випущені на замовлення національного оператора зв'язку (в Україні – Укрпошти). Найкраще ці конверти описані у кількатомному **«Ілюстрованому каталозі немаркованих художніх конвертів України»** (Див. Рис. 34, а) авторства Заслуженого філателіста АсФУ, Голови Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ бережанця **Олега Поливка** (Див. Рис. 34, б)**.**

а) Іллюстрований каталог

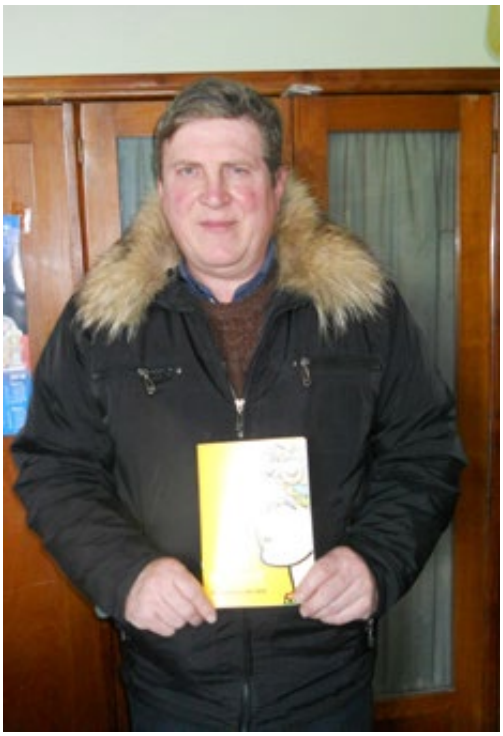

б) Олег Поливко

Рис. 34.

Доповненням до нього є каталог-прейскурант **«Немарковані художні конверти України» Анатолія Мицака** з Калуша, що на Івано-Франківщині. (Див. Рис. 35)

Рис. 35 Каталог «Немарковані художні конверти України» Анатолія Мицака

Офіційні немарковані художні конверти, що мають відношення до Тернопільщини показані у нашій роботі **«Тернопільщина у філателії».** (Див. Рис. 36) [11]

Рис. 36 «Тернопільщина у філателії» (Золота медаль на чеській Національній філателістичній виставці з міжнародною участю). ЛІБЕРЕЦЬ 2025), велика позолочена медаль «Міжнародна філателістична виставка “Згожелець ‘25”».

Друга група – конверти, випущені різноманітними підприємствами, організаціями, або на їх замовлення, переважно з рекламною метою. Це тема дуже широка і недостатньо вивчена. Величезна кількість таких конвертів випускається і у Тернопільській області. Вони, поки що, ще чекають на своїх дослідників. (Див. Рис 37)

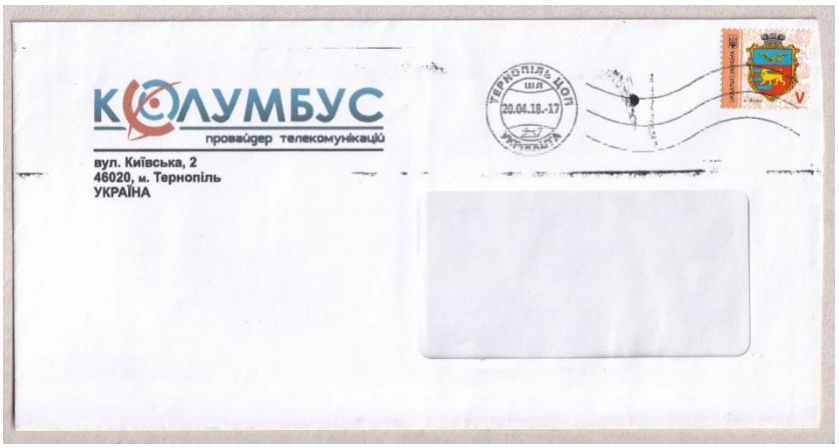

Рис.37 Конверти підприємств Тернопільщини («Колумбус», ТзОВ «Надзбруччя-Сервіс», природний заповідник «Медобори»).

Третя група – конверти, випущені обласними філіями Укрпошти (наприклад, за проєктом «Власна марка»), товариствами (організаціями, клубами) філателістів, громадськими організаціями, музеями, органами місцевого самоврядування, окремими філателістами і т. і. для відзначення пам'ятних подій та вшанування видатних особистостей не на вседержавному а на більш локальному рівні. Вони видаються переважно невеликими накладами.

Пам'ятні недержавні немарковані художні конверти є своєрідним містком між філателією, як видом колекціонування і краєзнавством, як складовою історії, артефактами, що зберігають пам'ять про події місцевого значення, про земляків, які стали відомими далеко за межами малої батьківщини. Випуски цих конвертів майже завжди супроводжуються урочистостями, погашеннями поштових марок, підібраних до теми, або випущених з тематичними купонами за проєктом «Власна марка». Часто випуски пам'ятних конвертів супроводжують наукові конференції, філателістичні виставки, зустрічі з цікавими людьми, фестивалі, вихід у світ нових видань, тощо. (Див. Рис. 38)

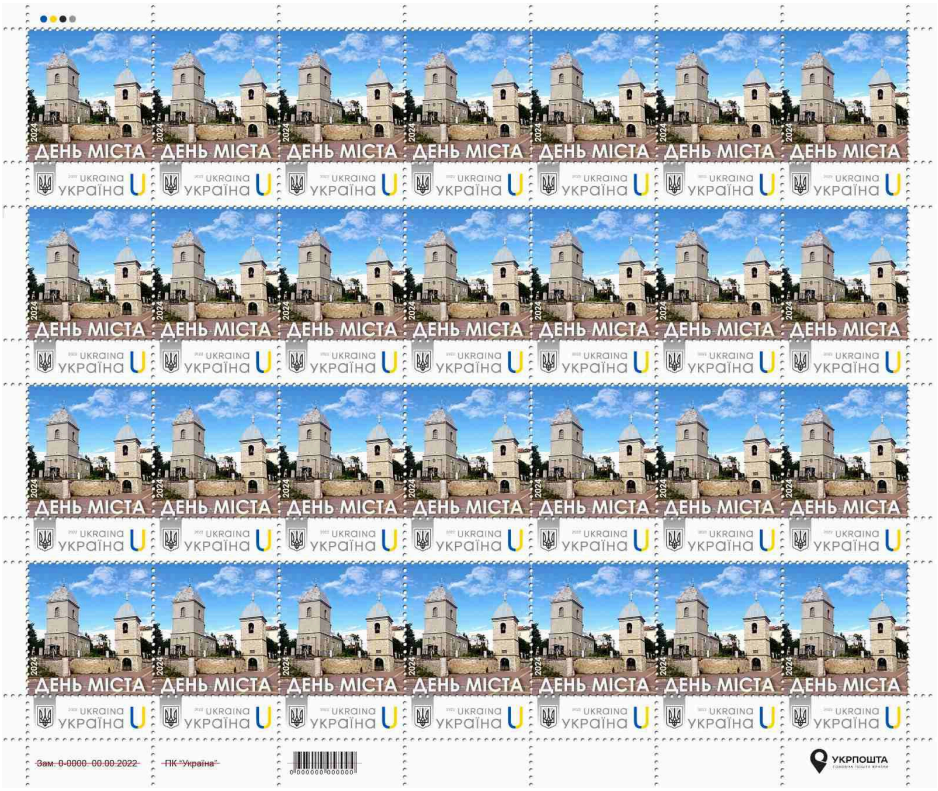

Рис. 38 «Власна марка», випущена до дня міста Тернопіль у 2024 році (на купоні зображено Надставну церкву)

Як доповнення до пам'ятних конвертів часто виготовляються і використовуються пам'ятні непоштові штемпелі. У філателістичних колах їх часто називають «каше» (від КШ – клубний штемпель). На нашу думку більш прийнятним є термін «пам'ятний штемпель» (ПШ)

Пам'ятний непоштовий штемпель – неофіційний штемпель в пам'ять про особливу подію, до якої приурочене відправлення листа. Малюнок або текст на штемпелі деколи погоджується з поштовими відділеннями. Відбиток його ставиться на вільному місці конверта, або ж ним може бути погашений купон чи непоштова марка, віньєтка. Є одним з елементів художнього оформлення конверта. При використанні ПШ на конверті, марка гаситься календарним, або спеціальним поштовим штемпелем, а не ПШ.

Від травня 2017 року для погашення поштових марок на пам'ятних конвертах у Тернополі переважно використовується спеціальний поштовий штемпель з перевідною датою «Файне місто Тернопіль, 46001» (ідея – **Олександр Смик**, автор – **Володимир Окрутний**, автор фрази «Файне місто Тернопіль» - **Сергій Кузьмінський**). (Див. Рис. 39, 40)

УКРАЇНА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

46001, м. Тернопіль, вул. Листопадова, 5 тел. (0352) 52 20 21, факс 52 76 52

«17» 02 2017 р.
№ 337/04

Директору Тернопільської
дирекції УДППЗ «Укрпошта»
Юрчишину В.І.

Шановний Василю Івановичу!

Тернопільська міська рада просить Вас виготовити спеціальний поштовий штемпель постійної дії з перевідною датою з метою використання його для погашення поштової кореспонденції на відділенні поштового зв'язку №1 міста Тернополя.

Пропонуємо гасло для штемпеля - «Файне місто Тернопіль».

Переконані, що поштові відправлення з таким погашенням знайдуть прихильників не лише з числа філателістів, але й усіх, хто захоче залишити згадку про красень-Тернопіль під час перебування у ньому.

Аналогічні штемпелі вже використовуються у ряді обласних центрів України.

Львів, наприклад, обрав гасло «Львів - відкритий для світу», Кропивницький - «Добра справа перемагає», Харків - «Служити людям - робити добро», тощо.

З повагою

Заступник міського голови
з питань діяльності виконавчих
органів ради Л.О. Бицюра

Петрова 25 09 13

ФАЙНЕ МІСТО
03 ТРА 2017
ТЕРНОПІЛЬ
46001

Рис. 39 Звернення від Тернопільської міської ради до дирекції УДППЗ «Укрпошта»

Рис.40 Зразки погодження ескізу поштового штемпеля авторства В. Окрутного (із автографом)

Поштовий штемпель — пристрій, який застосовує пошта для отримання штемпельних відбитків ручним або механічним способом, котрі використовують для гасіння знаків поштової оплати, підтвердження прийому поштового відправлення, контролю за маршрутом і часом перебування в дорозі, нанесення будь-яких позначок, або відтиск такого пристрою. (Див. Рис. 41)

Погашення (або *гасіння*) — сукупність різних способів анулювання знаків поштової оплати, як окремих, так і тих, що знаходяться на поштових відправленнях, за допомогою певних позначок, що запобігають подальшому використанню знаків для оплати поштових послуг. Для погашення зазвичай використовують поштовий штемпель. (Див. Рис. 42)

Гасіння знаків поштової оплати спецштемпелем у зв'язку з пам'ятною датою називається **спецпогашенням.** (Див. Рис. 43)

Рис. 41 Конверт, випущений до 105-річчя Чортківської офензиви, оформлений за допомогою відповідного пам’ятного штемпеля.

Рис.42 Конверт до 140-річчя від дня народження Осипа Назарука. Пам’ятним штемпелем погашена непоштова сувенірна марка. Поштова марка погашена календарним поштовим штемпелем.

Рис. 43 Пам’ятний конверт, випущений до дня міста Тернопіль у 2024 році. Марку погашено спеціальним поштовим штемпелем з перевідною датою «День міста, Тернопіль-46025».

Пам’ятні непоштові штемпелі бувають, як одноденного використання, так і постійної дії (без дати, або з перевідною датою). Наприклад, в останні роки для вшанування відомих особистостей краю, на конвертах, присвячених їм, використовується ПШ «Гордість і слава Тернопілля» (ідея – **Андрій Повстюк**, авторка – **Оксана Єднорович**). Перший день використання – 23 травня 2023 року. (Див. Рис. 44)

Рис. 44 Пам'ятний непоштовий штемпель "Гордість і слава Тернопілля".

Інколи для оформлення пам’ятних конвертів замість непоштових штемпелів використовуються пам’ятні надруки (Див. Рис. 45) і наклейки (Див. Рис. 46).

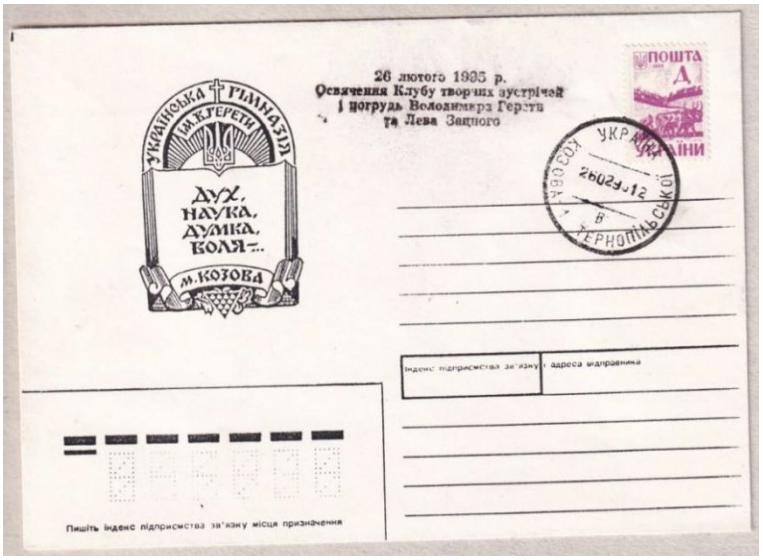

Рис. 45 Конверти з використанням пам’ятних надруків.

Рис. 46 Конверт, присвячений Мирону Зарицькому у оформленні якого використано пам’ятну наклейку.

Члени спілки мають членські квитки Асоціації філателістів України: (Див. Рис. 47)

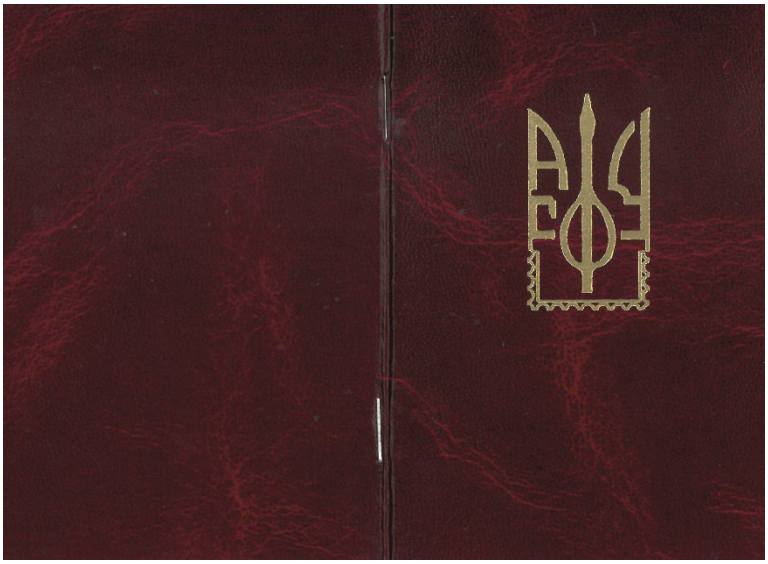

АСОЦІАЦІЯ ФІЛАТЕЛІСТІВ УКРАЇНИ

Товариство філателістів

Членський квиток № 118

Прізвище Тимошик

Ім'я Михайло

По батькові Морозенкович

Дата вступу до АсФУ 27.01.18

Особистий підпис

Голова правління товариства філателістів

Реєстрація обліку в місцевих відділеннях та первинних організаціях АсФУ

Дата	Назва відділення, клубу АсФУ
27.01.2018	Тернопільське обласне товариство філателістів Асоціації філателістів України

Абонемент № _____

Рис. 47 Фото членського квитка – Тимошика Михайла Морозенковича.

Представники органів влади, що приймали участь у погашеннях в Тернопільській області.

На фото зліва направо: Леонід Бицюра – заст. міського голови Тернополя, Віктор Овчарук – голова Тернопільської обласної ради, Любов Гринчишин – кер. Тернопільської дирекції АТ «Укрпошта», Степан Барна – голова Тернопільської обласної державної адміністрації, Євген Філь, 2018 р. (до 100-річчя проголошення ЗУНР).

На фото зліва направо: Сергій Надал – міський голова Тернополя, Володимир Труш – голова Тернопільської військової обласної адміністрації, Любов Гринчишин – кер. Тернопільської дирекції АТ «Укрпошта», Володимир Болещук - голова Тернопільської обласної ради, 2023 р.

На фото зліва направо: Олег Кіналь – укр.художник, Сергій Надал – міський голова Тернополя, Віктор Устенко – заст. голови Тернопільської військової обласної адміністрації), Михайло Головко – голова Тернопільської обласної ради, Валентина Удич – заст. дир. з питань продажу послуг Тернопільської директорії АТ «Укрпошта», Тимошик Михайло – депутат Тернопільської обласної ради, краєзнавець, 2023 р. (150-річчя від дня народження С.Крушельницької).

На фото зліва направо: Олег Сиротюк і Михайло Тимошик – депутати Тернопільської обласної ради, Ніна Герасименко – Тернопільська дирекція АТ «Укрпошта», Інна Іванюк – директор Тернопільської школи-ліцею № 2, 2024 р. (до 100-річчя року родини С. Бандери в Тернопільській області).

mtpbs реклама

На фото зліва направо: Тимошик Михайло – депутат Тернопільської обласної ради, краєзнавець, Михайло Андрейчин – академік, голова Тернопільського осередку НТШ, Тамара Оксюта - директорка з розвитку мережі Тернопільського регіону АТ "Укрпошта", Олег Кіналь – укр.художник, Михайло Ратушняк – підприємець, 2024 р. (150-річчя створення НТШ).

На фото зліва направо: Володимир Шкільний – краєзнавець, Тимошик Михайло – депутат Тернопільської обласної ради, Михайло Андрейчин – академік, голова Тернопільського осередку НТШ, Андрій Повстюк - краєзнавець, Василь Дідух – філателіст, 2024 р. (спецпогашення конверта та марки до 150-річчя з дня народження О. Роздольського).

На фото зліва направо: Олег Кіналь – укр. художник, Надія Зюбровська – директорка музею С. Крушельницької, Андрій Повстюк – краєзнавець, Тимошик Михайло – депутат Тернопільської обласної ради, 2024 р. (передача спеціального штемпеля з спецпогашення конверта та марки до 150-річчя з дня народження С. Крушельницької в музеї с. Біла).

На фото зліва направо: Сергій Надал – міський голова Тернополя, Вячеслав Негода – голова Тернопільської військової обласної адміністрації, Тамара Оксюта – директорка з розвитку мережі Тернопільського регіону АТ "Укрпошта", Володимир Болещук – заступник голови Тернопільської обласної ради, 2024 р.

Автори та ініціатори випуску пам’ятних недержавних немаркованих художніх конвертів.

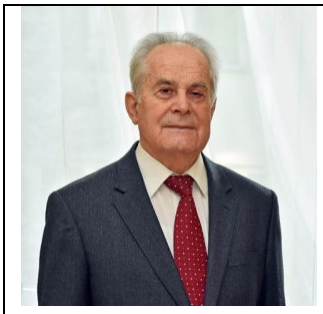	**Андрейчин Михайло**	Український вчений у галузі інфекційних хвороб, епідеміології та військової епідеміології. Доктор медичних наук, Заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії медичних наук України, академік Академії наук вищої освіти України, почесний член Всесвітнього біографічного центру Кембриджського університету, дійсний член Нью-Йоркської АН, дійсний член Наукового товариства імені Шевченка, Голова Тернопільського осередку НТШ в м. Тернопіль.
	Бульчинський Петро	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім І. Чернявського, багаторазовий учасник і призер регіональних та Національних філателістичних виставок, м. Тернопіль.
	Власюк Олександр	Художник, нумізмат, боніст, філателіст, краєзнавець, видавець. Один із засновників товариства колекціонерів Березнівщини «Юнона», член Рівненської громадської організації «Антикваріат давнього міста», м. Березне, Рівненської області.
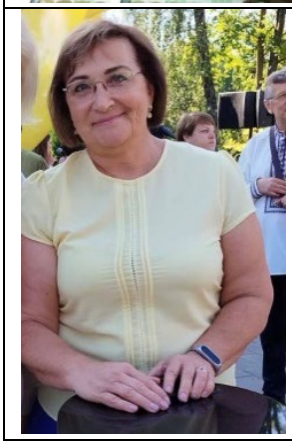	**Герасименко Ніна**	Територіальний менеджер АТ «Укрпошта» Тернопільського регіону, м. Тернопіль.

	Гишка Василь	Український юрист, краєзнавець, історичний реконструктор, член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, м. Тернопіль.
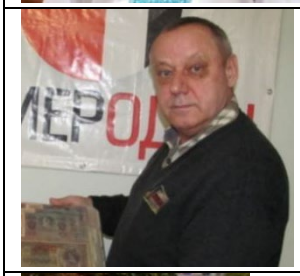	**Гнатишин Мирослав**	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського, краєзнавець, боніст, фалерист, філателіст, м. Тернопіль.
	Гончаренко Геннадій	Член Київського товариства філателістів АсФУ, м. Київ
	Доля Ігор	Колекціонер-нумізмат, фалерист, Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського, краєзнавець, м. Тернопіль.
	Дідух Василь	Заступник Голови Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, учасник і призер багатьох філателістичних виставок. Перший в області «Ветеран Асоціації філателістів України», м. Тернопіль.
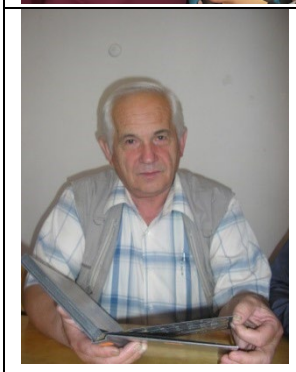	**Жарівський Олександр**	Український філателіст, краєзнавець, поет, Голова Львівського обласного філателістичного товариства трьох каденцій, був віцепрезидентом Союзу Українських Філателістів і Нумізматів (з осідком у США). Брав участь у ряді Національних та Європейських філателістичних виставок, де здобував високі нагороди, дослідник історії поштової справи і філателістичного руху в Галичині, член Європейської Академії філателії. Автор та ініціатор випуску конвертів видавництва «Дивосвіт», м. Львів.

	Єднорович Оксана	Художниця, дизайнерка, педагог. Авторка багатьох пам'ятних конвертів та штемпелів Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, м. Тернопіль.
	Заблоцький Юрій	Український дизайнер, психолог, філателіст, військовик. Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім І. Чернявського АсФУ, старший науковий співробітник Музею національно-визвольної боротьби Тернопільщини, учасник і призер багатьох філателістичних виставок, Заслужений філателіст АсФУ, м. Тернопіль.
	Канівець Олександр	(1957 – 2024) Український філателіст, громадський діяч, співзасновник громадських організацій «Київське товариство філателістів» та «Асоціація ветеранів футболу міста Києва», член Асоціації випускників юридичного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Автор низки філателістичних проектів, м. Київ.
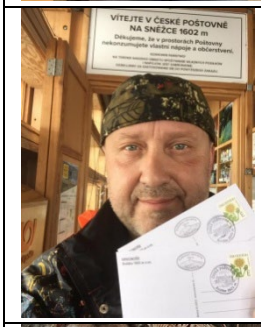	**Караневич Олександр**	Художник, журналіст, філателіст, автор каталога «Тарас Шевченко у філателії» із сотнями марок конвертів та листівок на шевченківську тематику, учасник і призер багатьох Всеукраїнських та міжнародних філателістичних виставок, м. Бережани.
	Кіналь Олег	Український художник, краєзнавець, дизайнер, графік, книжковий ілюстратор, художній редактор, член спілки дизайнерів України, громадсько-культурний діяч, м. Тернопіль.
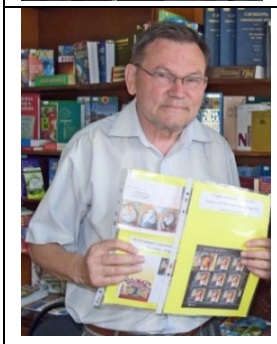	**Ковальков Юрій**	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, громадський діяч, журналіст. Співорганізатор створення на Тернопільщині Асоціації Нобелівських студій і проведення Нобелівських читань, учасник і призер багатьох філателістичних виставок. Автор та ініціатор видання всіх конвертів Тернопільської асоціації Нобелівських студій, м. Тернопіль.

	Костюк Степан	Український музейник, краєзнавець, літератор, редактор. Член Національної спілки краєзнавців України (1991), почесний член Наукового товариства імені Шевченка (1994), Національної спілки журналістів України, з 2005 до 2021 р. – директор Тернопільського обласного краєзнавчого музею. Автор та ініціатор випуску усіх конвертів ТОКМ та Тернопільської обласної організації НСКУ, м. Тернопіль.
	Красільнікова Леся	Українська краєзнавиця, історикиня, Директор Бережанського міського музею книги, м. Бережани.
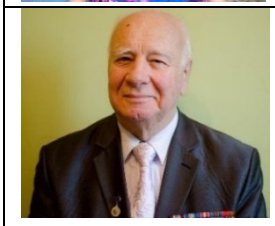	**Матвєєв Валерій**	(1939 – 2023) Відомий тернопільський філателіст, Голова Тернопільського обласного товариства АсФУ у 1994 – 2019 роках, учасник то організатор багатьох філателістичних виставок, багаторазовий їх призер. Першим з тернополян був нагороджений золотою медаллю Національної філателістичної виставки, Почесний філателіст України, м. Тернопіль.
	Мицак Анатолій	Член Івано-Франківського та Львівського обласних товариств АсФУ, клубу колекціонерів «Калуш», член Ради Колегії журі АсФУ, автор каталога-прейскуранта «Немарковані художні конверти України», м. Калуш, Івано-Франківської області.
	Окрутний Володимир	Український графічний дизайнер, графік, педагог. Член Національної спілки дизайнерів України. Учасник міжнародних тематичних виставок екслібрису. Автор художнього оформлення та дизайну багатьох книг та інших видань, надрукованих у видавництвах міста Тернополя. Також автор багатьох конвертів та пам’ятних штемпелів Тернопільського обласного товариства АсФУ.
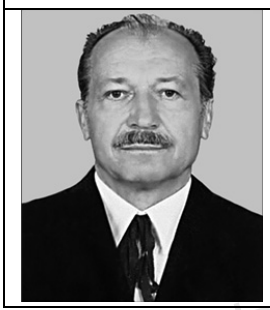	**Омелян Ярослав**	Український художник, громадський діяч, Заслужений художник України, член НСХУ, почесний член Всеукраїнського товариства «Просвіта», делегат 1 та 2 з’їздів НРУ, м. Тернопіль.

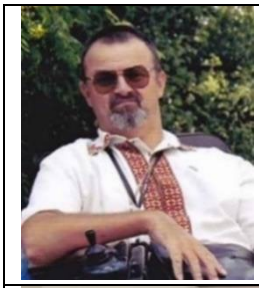	**Півсеток Любомир**	(1968 – 2021) Український краєзнавець, шевченкознавець, нумізмат, філателіст. Автор та ініціатор випуску конвертів і виготовлення непоштових пам'ятних штемпелів м. Козова.
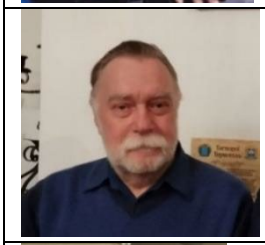	**Пилюх Андрій**	Український філателіст, видавець, історичний реконструктор, автор иа ініціатор випуску конвертів та іншої філателістичної продукції проєкту «Козацька Пошта», м. Львів.
	Повстюк Андрій	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, м. Тернопіль
	Поливко Олег	Голова Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, військовик, автор фундаментальної філателістичної праці — ілюстрованого каталогу художніх немаркованих конвертів України, учасник та організатор багатьох філателістичних виставок, неодноразовий їх призер, Заслужений філателіст АсФУ, м. Бережани.
	Проців Микола	Краєзнавець, громадсько—культурний діяч, математик, заст.директора Бережанського краєзнавчого музею. Лауреат премій з краєзнавства, член НТШ. Автор, упорядник та видавець книг присвячених Бережанщині. Постійно публікується в засобах масової інформації, соціальних мережах, учасник міжнародних і всеукраїнських конференцій з питань краєзнавства, м. Бережани.
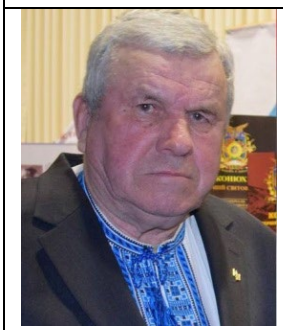	**Савак Богдан**	Український краєзнавець, публіцист, культурно-громадський діяч, директор Денисівського краєзнавчого музею. Засновник та з 1989 року голова Денисівського осередку «Просвіти», співзасновник та довголітній голова осередку НРУ, член Всеукраїнської спілки краєзнавців, НТШ, Національної спілки журналістів України, лауреат літературно-мистецької премії ім. Іванни Блажкевич, почесний член Всеукраїнського товариства «Просвіта», с. Денисів.

	Смик Олександр	(25.10.1957 — 18.05.2022) Український бард, поет, драматург, громадсько—політичний діяч. Заслужений діяч мистецтв України. Голова Тернопільської обласної організації Національної спілки письменників України. Лауреат численних премій, серед них премія Василя Стуса, братів Лепких, Володимира Гнатюка, Володимира Лучаківського та ін. У 2020 році на Алеї зірок у Тернополі встановлена зірка Олександру Смику. Член Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів України, Національної спілки театральних діячів України, Національна спілка кобзарів України та Всеукраїнської музичної спілки. Автор поетичних збірок та пісень, ініціатор та організатор фестивалів і мистецьких пленерів, м. Тернопіль.
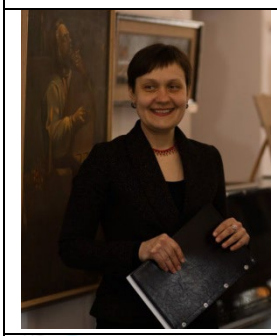	**Стрілець Наталія**	Українська краєзнавиця, історикиня, філологиня, в.о. директора Обласного комунального музею Богдана Лепкого в м. Бережани.
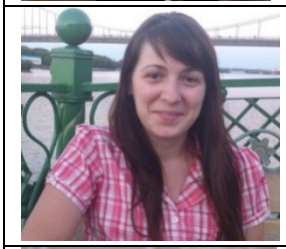	**Сулич Наталія**	Авторка та ініціаторка випуску конвертів та непоштових пам’ятних штемпелів видавництва «Скарби України», м. Львів.
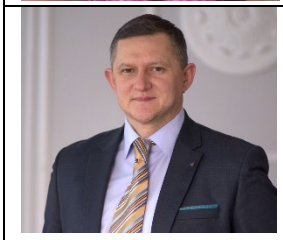	**Тимошик Михайло**	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім.І. Чернявського АсФУ, кандидат економічних наук, директор ТОВ «МТ ПБС», голова Тернопільської громадської організації «Клуб «Нумізмат», член Національної спілки краєзнавців України, Національної спілки журналістів України, член Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка, член Наукового товариства імені Шевченка, заст. голови комісії з питань духовності, культури, свободи слова, інформації та розвитку громадянського суспільства Тернопільської обласної ради, м. Тернопіль.

	Ткачов Сергій	Заступник Голови Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, педагог, історик, автор та співавтор багатьох статей до енциклопедичних видань, координатор проекту «Музей Федоровича у Вікні», популяризатор філателії, особливо дитячо-юнацької, с. Вікно Гримайлівської ОТГ.
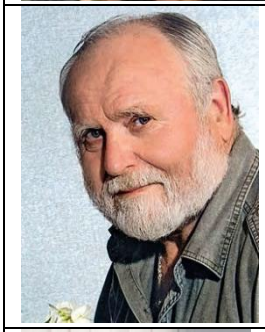	**Удін Євген**	Український художник, графік, громадський діяч. Заслужений художник України. Член НСЖУ, НСКУ та НСХУ. У 1983—1992 — голова Тернопільської обласної організації Національної спілки художників України. Член правління: Львівської організації СХУ (1977—1983), СХУ (1977—1989), Тернопільської обласної організації НСХУ (від 2001).
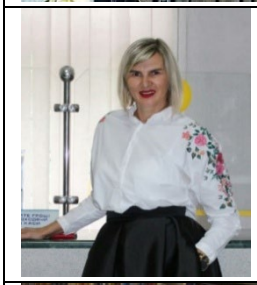	**Удич Валентина**	Регіональний менеджер Департаменту поштових послуг та торгівлі АТ «Укрпошта», м. Тернопіль.
	Філь Євген	Український громадсько-політичний діяч, підприємець, краєзнавець, журналіст, меценат. Учасник бойових дій у Афганістані (1980—1981); бойові нагороди. Член НСЖУ, Спілки офіцерів України, НТШ. Від 1994 — член, 1999-2005 — голова Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. С. Бандери (полковник). Від 2019—директор КУ ТОР «Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини», м. Тернопіль.
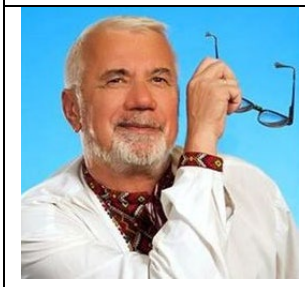	**Хаварівський Богдан-Роман**	(01.09.1948—26.06.2016 рр.) Український архівіст, педагог, краєзнавець, громадсько-культурний діяч, літератор. Член НСКУ (1992), НТШ (1994). Депутат Тернопільської обласної ради (1994—1998). Співзасновник обласних організацій ТУМ (1989 р.), член правлінь обласних організацій «Просвіта» (1989) та Конгресу української інтелігенції (1995), голова обласного правління Асоціації українських словесників (1989), обласної організації «Меморіал» (2003—2016). У 1992—2010 — директор Державного архіву Тернопільської області. Автор та ініціатор випуску всіх конвертів ДАТО та «Меморіалу», а також великої кількості конвертів ТОТ АсФУ 1988 – 2016 рр., м. Тернопіль.

	Ханас Володимир	Історик, краєзнавець, педагог, публіцист, громадський діяч. Член Національної спілки журналістів України, автор понад 1000 історико-краєзнавчих публікацій у пресі, статей в енциклопедичних та бібліографічних виданнях. Автор сценаріїв, продюсер документальних фільмів, м. Тернопіль.
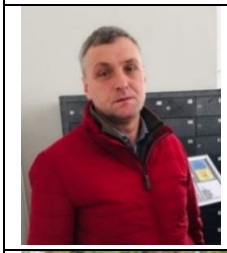	**Черній Олег**	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім І. Чернявського, м. Ланівці.
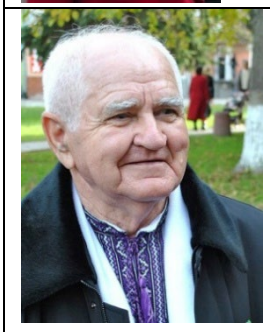	**Черемшинський Остап**	(19. 05. 1936 – 25. 11. 2015) Український краєзнавець, етнограф, літературознавець, громадський діяч, Заслужений працівник культури України, Почесний краєзнавець, Почесний член НСКУ та Всеукраїнського товариства «Просвіта», Член НТШ, НСЖУ, Ініціатор заснування (1961—1968) та співавтор (з Ігорем Ґеретою) експозиції Обласного комунального етнографічно-меморіального музею В. Гнатюка у Велесневі, від 1969 — його директор, с. Велеснів, що на Монастирищині.
	Чорна Наталія	Українська краєзнавиця, журналістка, громадсько-культурна діячка, Голова Тернопільського міського об’єднання всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка, м. Тернопіль.
	Шкільний Володимир	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім. І. Чернявського АсФУ, педагог, краєзнавець, громадсько-культурний діяч, музикант, дослідник творчості Соломії Крушельницької, Заслужений вчитель України. Автор та ініціатор випуску конвертів Козівської державної української гімназії ім. В. Герети, м. Козова.
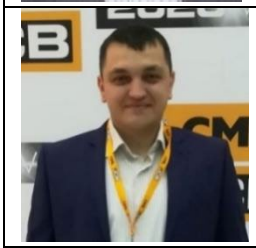	**Яциків Андрій**	Член Тернопільського обласного товариства філателістів ім І. Чернявського АсФУ, краєзнавець, колекціонер, м. Тернопіль.

Автори не претендують на абсолютну повноту зібраної інформації щодо даного матеріалу і будуть щиро вдячні за конструктивні поради та доповнення.

За промовчанням формат конвертів – С6. Якщо зображення зворотного боку конверта немає – він чистий.

1968

Тернопільська обласна організація філателістів

Учаснику Тернопільської обласної установчої конференції ВОФ.

1971

Комунальний етнографічно-меморіальний музей В. Гнатюка у с. Велеснів

Академік В. М. Гнатюк, 1871 – 1971. Формат конверта B5.

100 років з дня народження В. М. Гнатюка, Академіка Академії наук УРСР, 1871 - 1971. (1 вид, тексти «золотою» фарбою).

100 років з дня народження В. М. Гнатюка, Академіка Академії наук УРСР, 1871 - 1971. (2 вид, тексти синьою фарбою).

1987

Львів

ПШ – Вечір пам’яті Олени Кульчицької, Львів, МУМ, 1987

1988

Тернопільське обласне товариство філателістів

Дністер ’88.

1989

45 років визволення Тернополя. Формат конверта С5.

1990

Тернопіль. Залізничний вокзал

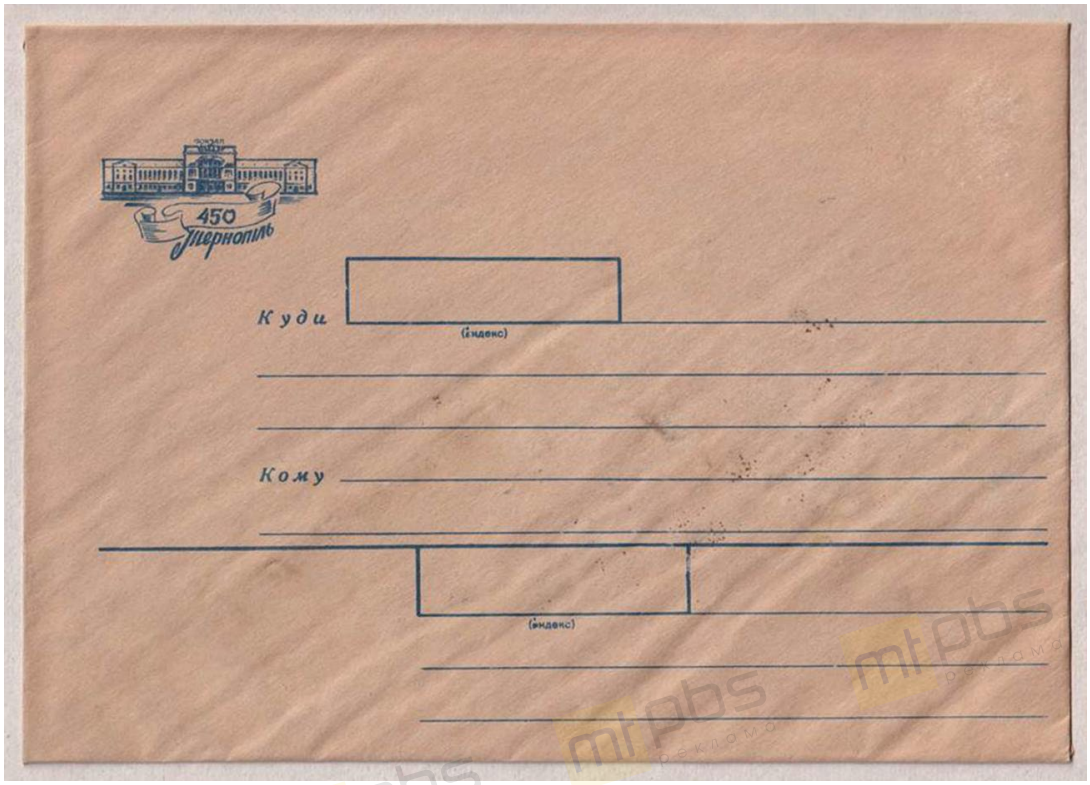

Тернопіль 450. Формат конверта С5.

Інше

ПШ – Тернополю 450 років, 1540 – 1990 (1 вид).

ПШ – Тернополю 450 років, 1540 – 1990 (2 вид).

1991

Тернопільське обласне товариство філателістів

Форум інтелігенції Тернопільського краю, 19 – 20 жовтня 1991.

Кооператив «Добробут», Львів

Герої визвольних змагань 1917 – 1991. Євген Коновалець, 14.06.1891 – 23.05.1938, 1991.

Герої визвольних змагань 1917 – 1991. Степан Бандера, 1.01.1909 – 15.10.1959, 1991.

Герої визвольних змагань 1917 – 1991. Роман Шухевич, 30.06.1907 – 5.03.1950, 1991.

Герої визвольних змагань 1917 – 1991. Клим Савур (Дмитро Клячківський), 4.11.1911 – 12.02.1945, 1991.

Герої визвольних змагань 1917 – 1991. Ярослав Стецько, 19.01.1912 – 1.07.1986, 1991.

Львівська крайова організація українського філателістичного товариства ім. А. Кримського

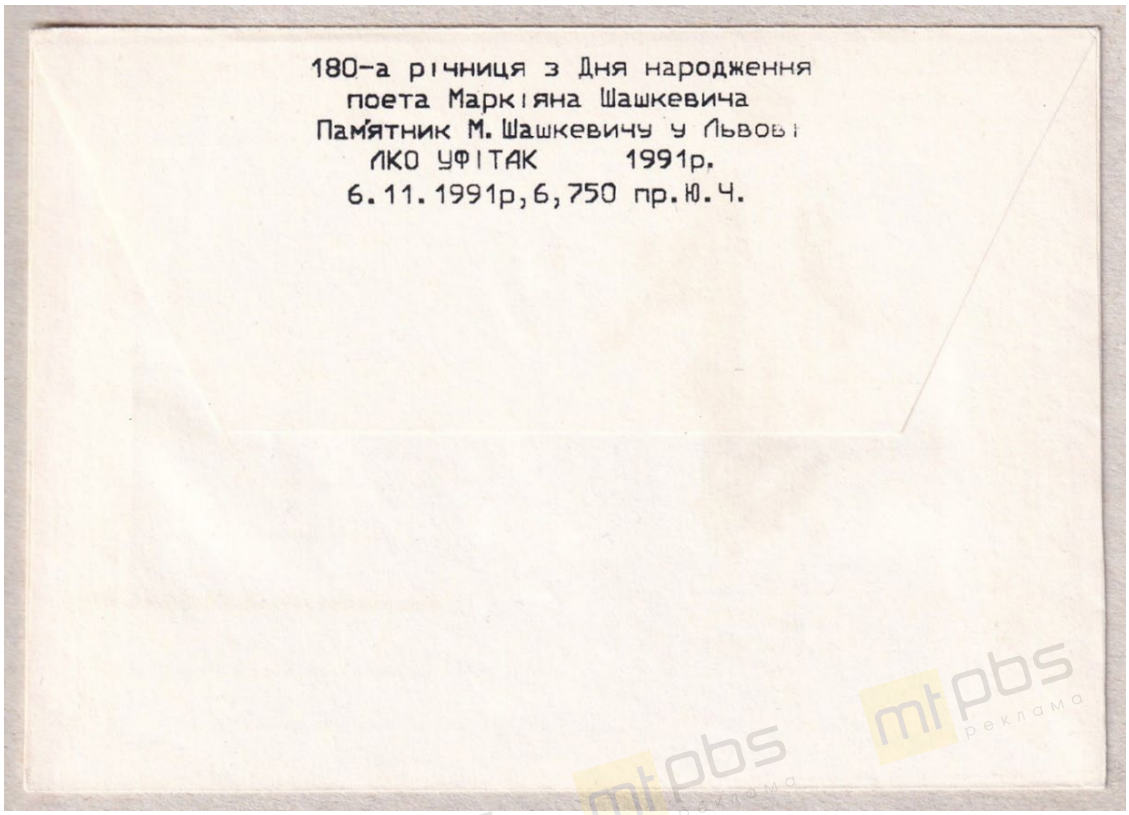

180-а річниця з дня народження поета Маркіяна Шашкевича. Пам'ятник М. Шашкевичу у Львові, 6.11.1991 р. (1 вид).

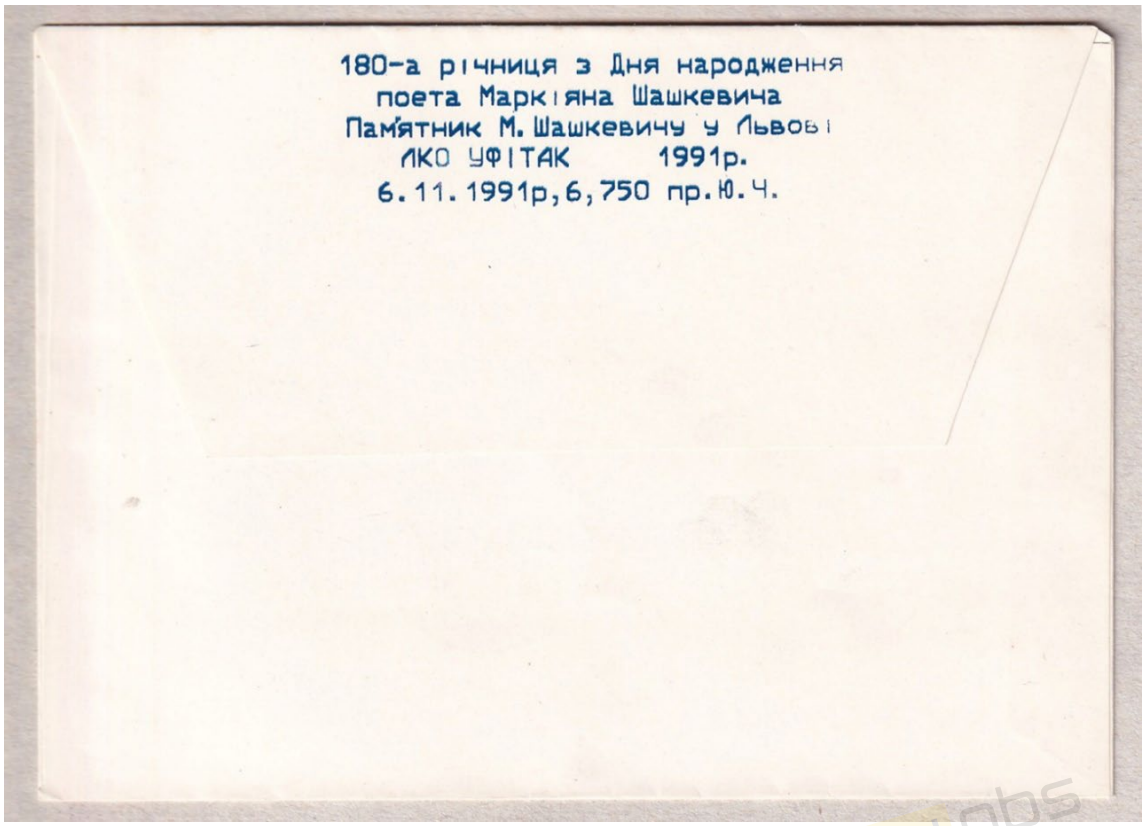

180-а річниця з дня народження поета Маркіяна Шашкевича. Пам’ятник М. Шашкевичу у Львові, 6.11.1991 р. (2 вид).

1992

Бережани

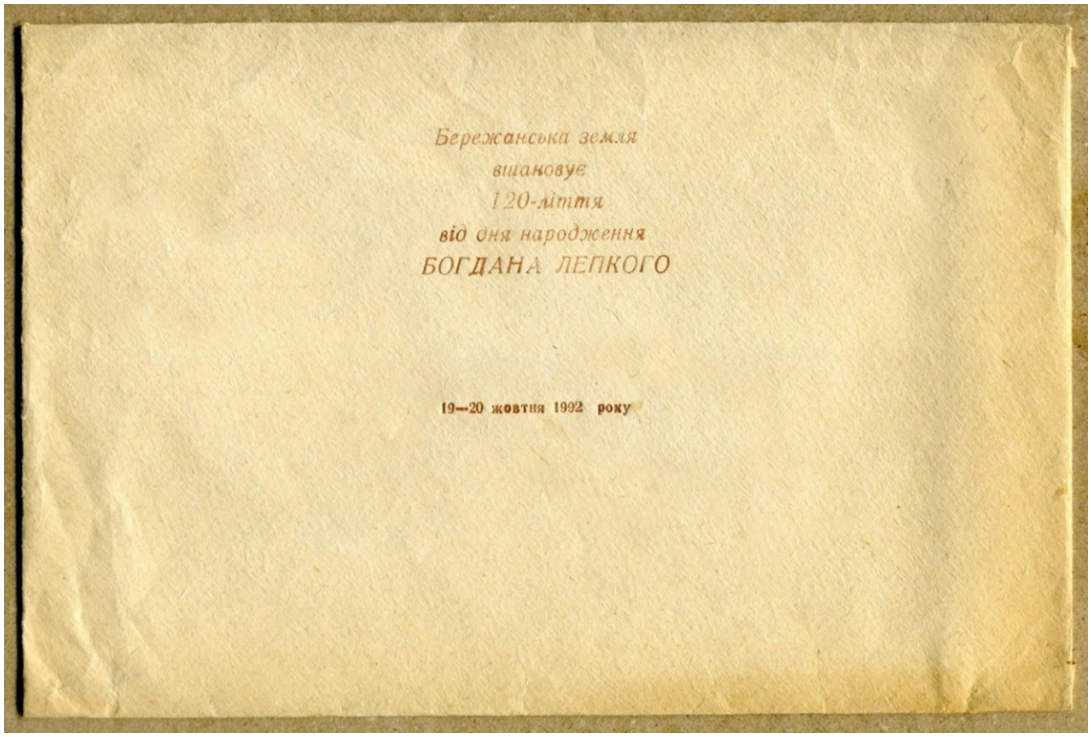

Бережанська земля вшановує 120-ліття від дня народження Богдана Лепкого, 19 – 20 жовтня 1992 року. Формат конверта – 27 х 17,5 см.

Львівська крайова організація українського філателістичного товариства ім. А. Кримського

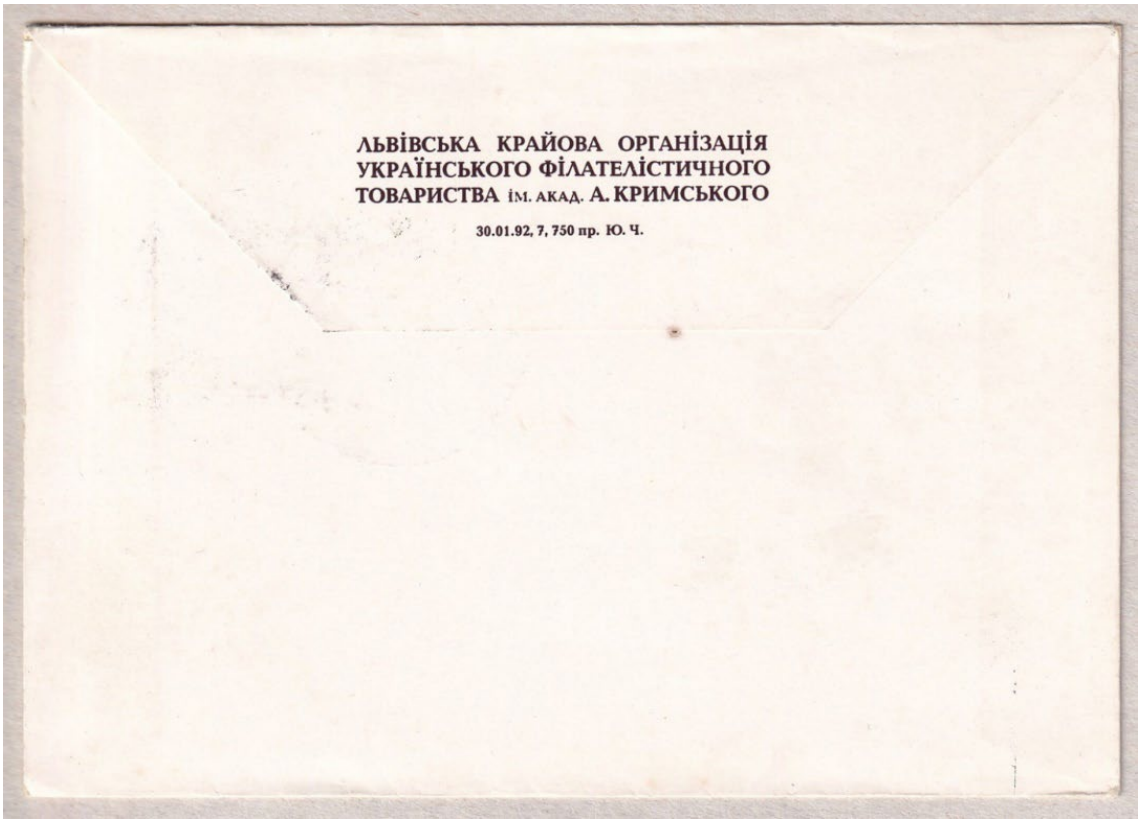

Кардинал Йосиф Сліпий, 17 лютого 1892 – 1992, 30.01.92.

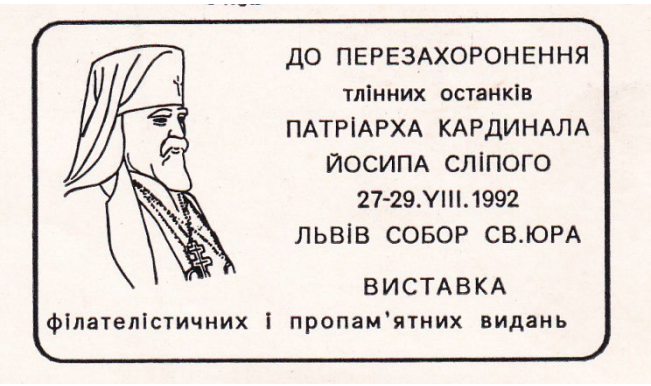

ПШ – До перезахоронення тлінних останків Патріарха Кардинала Йосипа Сліпого. Львів, Собор Св. Юра. Виставка філателістичних і пропам’ятних видань, 27 – 29.08.1992 – чорний, фіолетовий.

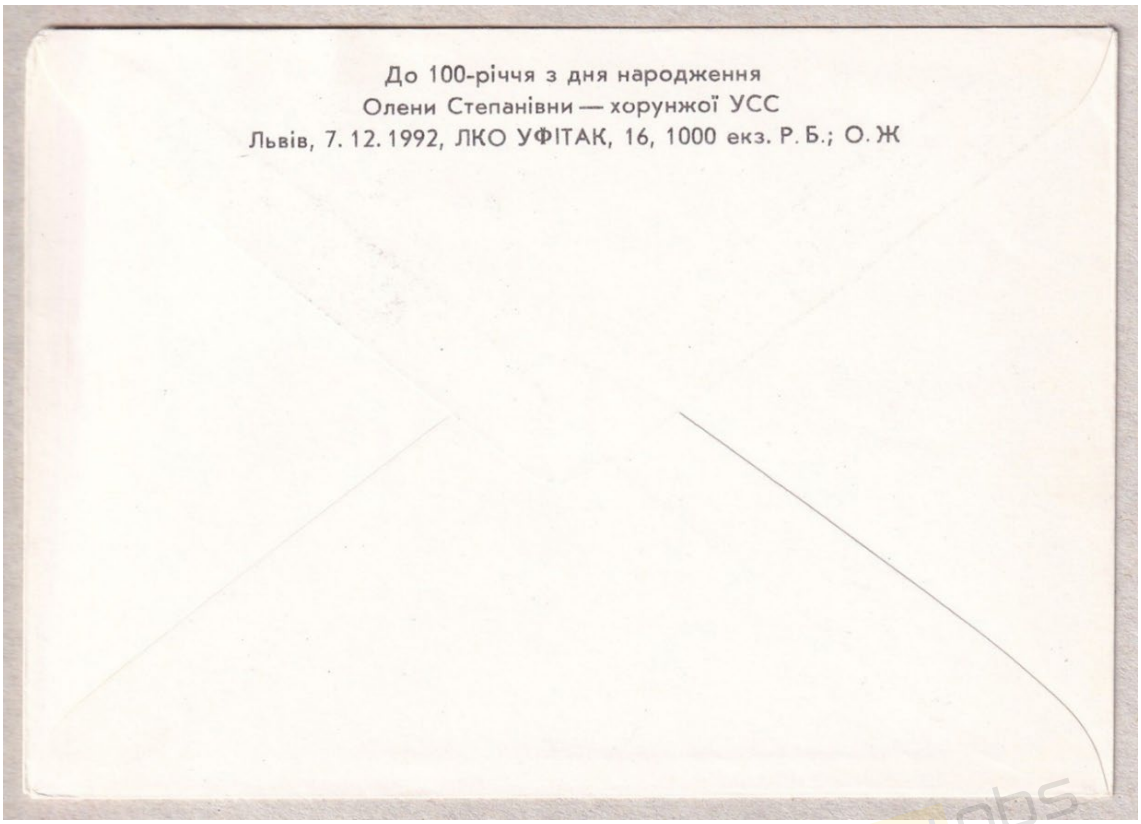

О. Кульчицька. На варті. Лінорит, 1919 р. До 100-річчя з дня народження Олени Степанівни – хорунжої УСС, 7.12.1992.

Перша національна філателістична виставка «Україна – 92» (помилка – має бути «Українiка»), м. Івано-Франківськ, 09.1992. (На марці – Д. Байда-Вишневецький).

Інше

О. Івахненко. Авторський проект марки «500 років українського козацтва» (1 варіант).

1993

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.1993 р. (1 вид).

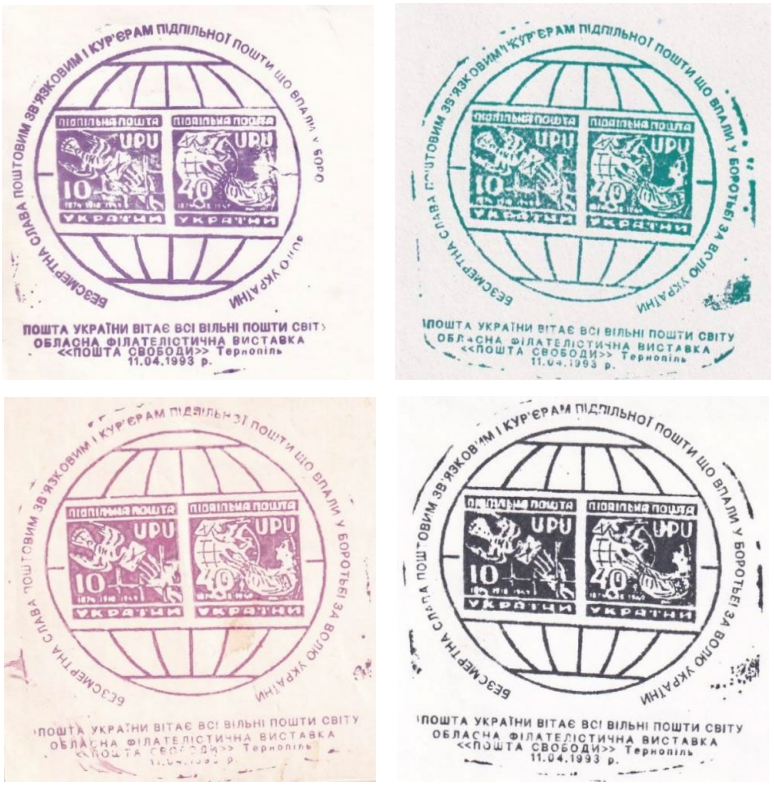

ПШ – Безсмертна слава зв'язковим і кур'єрам підпільної пошти, що впали у боротьбі за волю України. Пошта України вітає всі вільні пошти світу. Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.1993 р. (1 вид) – фіолетовий, зелений, вишневий, чорний.

Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.1993 р. (2 вид).

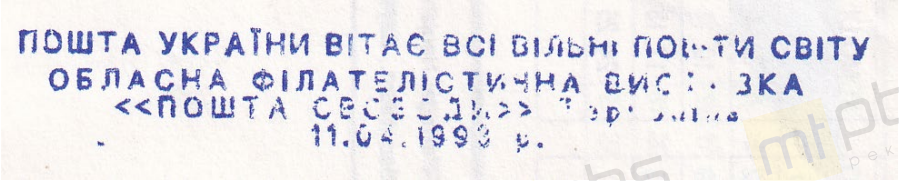

ПШ - Пошта України вітає всі вільні пошти світу. Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.1993 р., синій.

ПШ - Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.93.

ПШ – Безсмертна слава зв’язковим і кур’єрам підпільної пошти що впали у боротьбі за волю України. Пошта України вітає всі вільні пошти світу. Обласна філателістична виставка «Пошта свободи», Тернопіль, 11.04.1993 р. (2 вид) – фіолетовий, зелений, вишневий, чорний.

Виставка «Блаженнійший Патріарх Йосиф у філателістиці» з колекції д-ра Р. Смика (США), Тернопіль, 27.05.1993 р.

ПШ – Виставка «Йосип Сліпий у філателістичних виданнях» із збірки д-ра Романа Смика (США), Тернопіль, 27.05.1993 р. – синій, чорний, фіолетовий, зелений, червоний.

Державний архів Тернопільської області

Виставка «Блаженнійший Патріарх Йосиф у філателістиці» з колекції д-ра Р. Смика (США), Тернопіль, 27.05.1993 р.

Шістдесята річниця голодомору в Україні. Виставка «Жнива скорботи», Тернопіль, 12.09.1993 р.

ПШ - Шістдесята річниця голодомору в Україні. Виставка «Жнива скорботи», Тернопіль, 12.09.1993р. – синій, чорний, червоний.

Тернопіль. Герб міста. (1 вид, вишневий).

Тернопіль. Герб міста. (2 вид, червоний).

Тернопіль. Герб міста. (3 вид, синій).

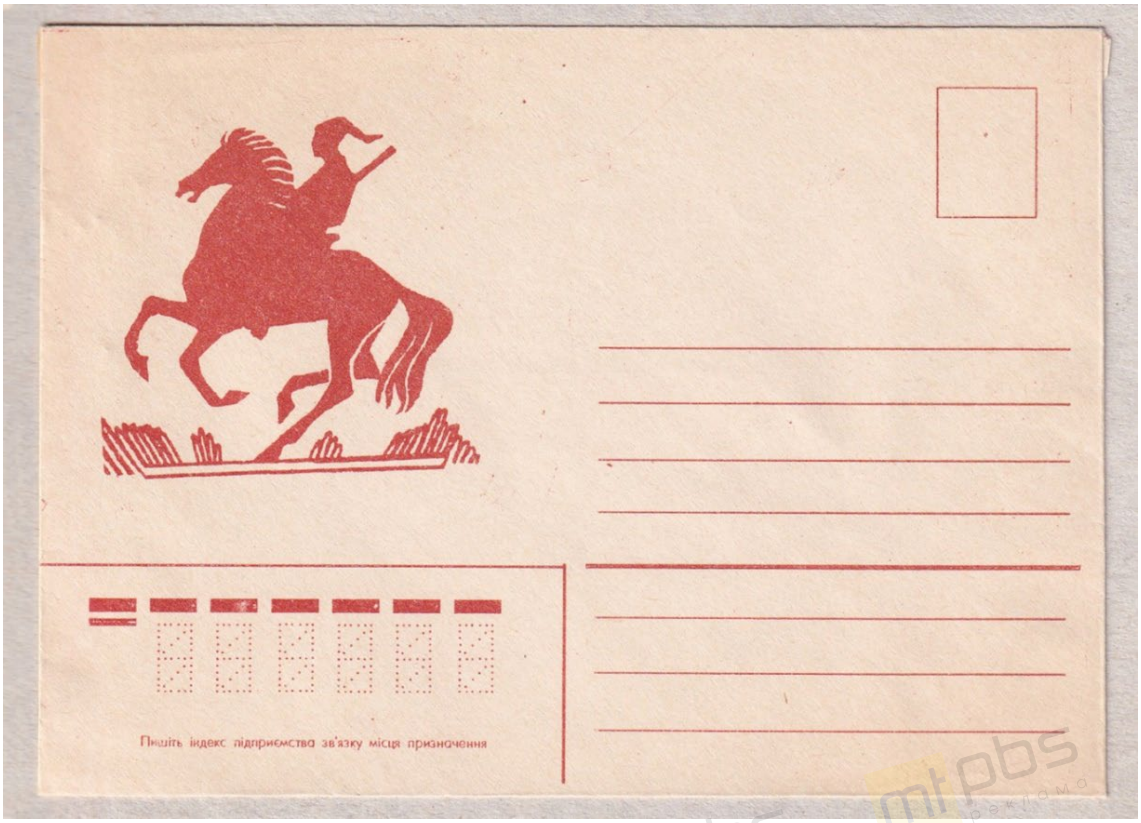

Козак на коні.

Орел на скелі.

Львів, Олександр Жарівський

Патріярх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984. (1 вид).

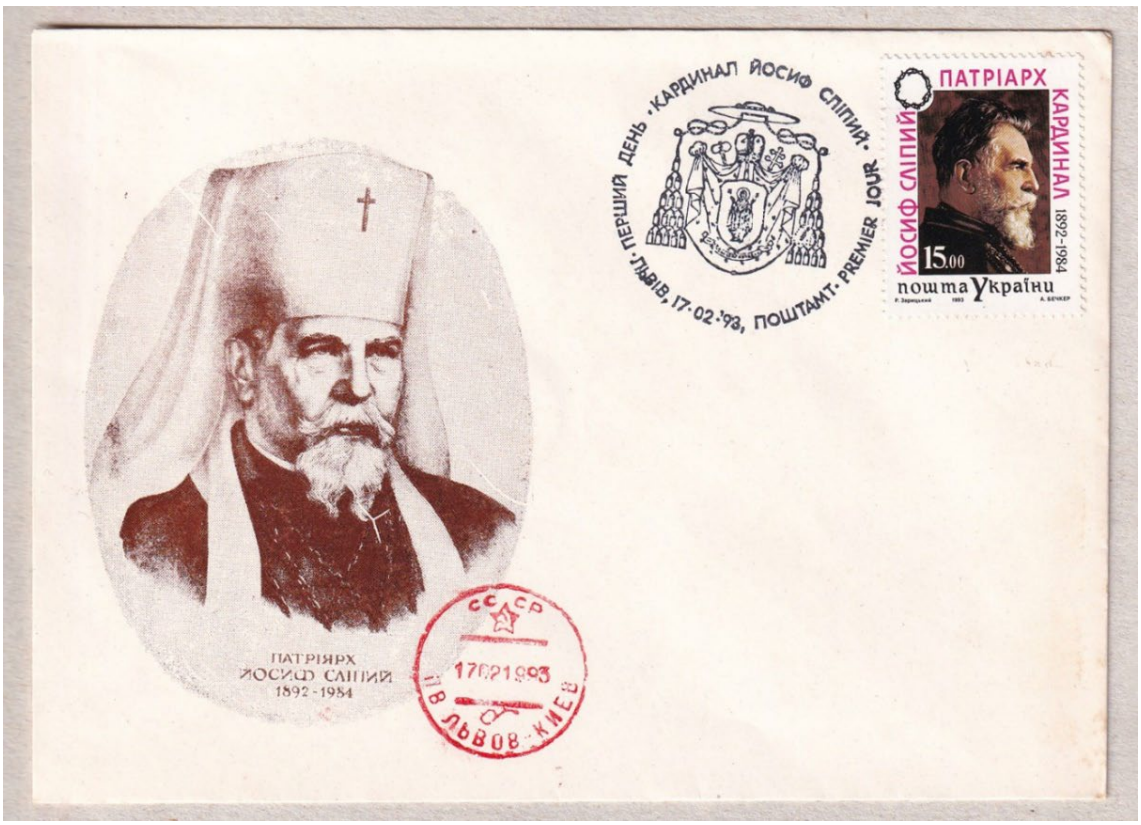

Патріярх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984. (2 вид).

Відкриття пам’ятника Маркіяну Шашкевичу, м. Золочів, Львівська область, 21.11.1993.

Пам’ятник М. Шашкевичу на Білій горі в Підлиссі.

Львівська крайова організація Українського філателістичного товариства імени Агатангела Кримського

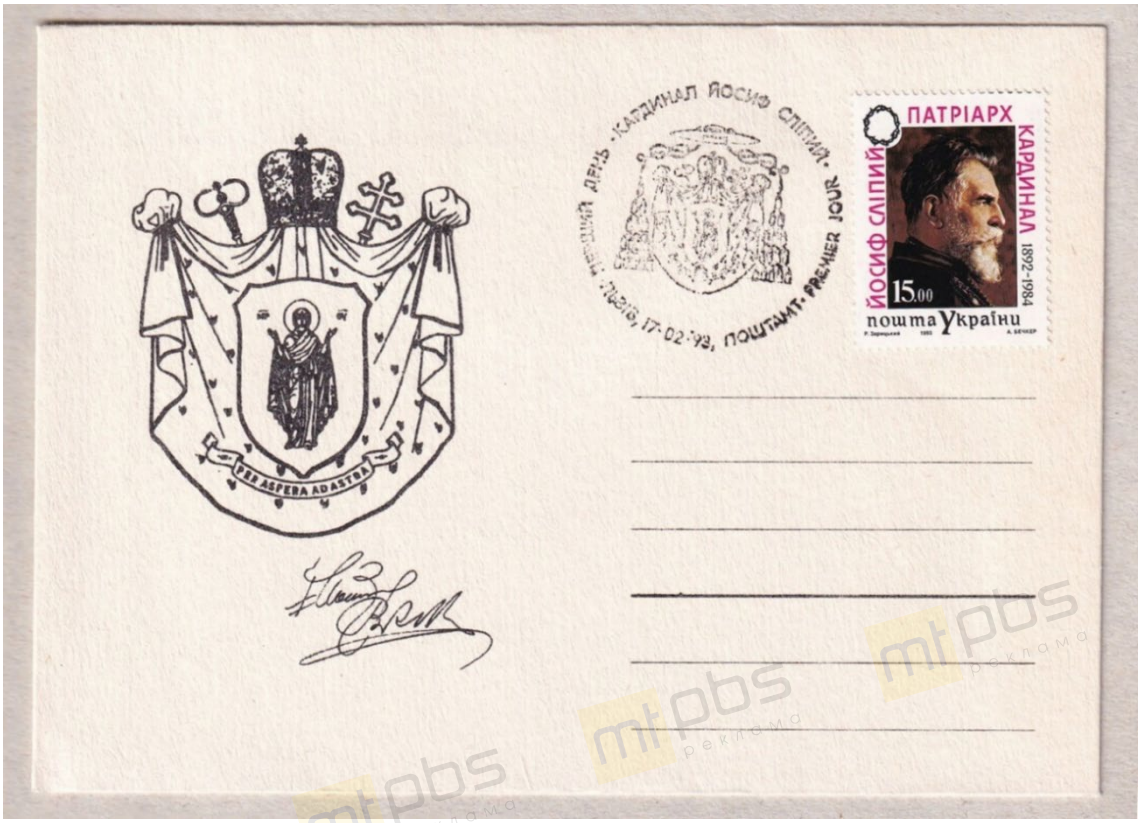

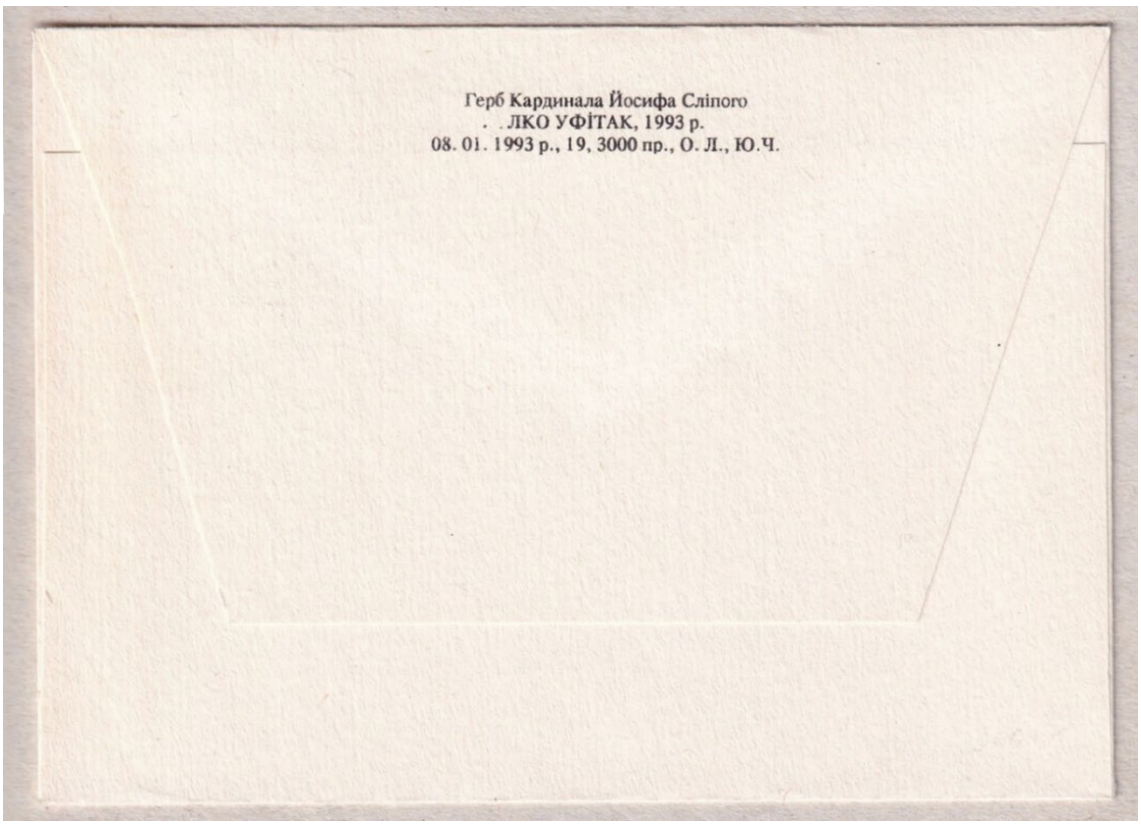

Герб Кардинала Йосифа Сліпого, 08.01.1993 р.

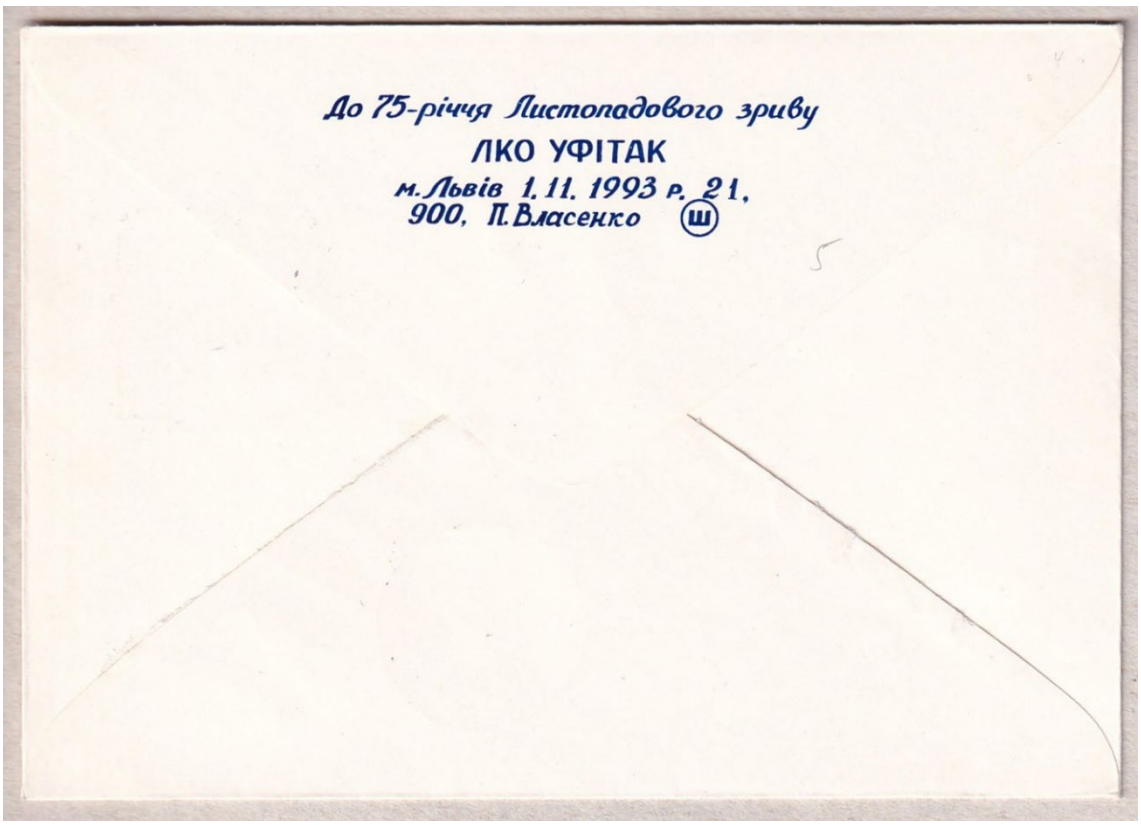

До 75-річчя Листопадового зриву, 1.11.1993 р.

Львів

Пам’ятний надрук – Кардинал Йосиф Сліпий, Львів, поштамт, 17.02.93 (1 і 2 види).

Патріярх Йосиф, 1892 – 1984, Перший день.

Гетьмани України. Дмитро Байда-Вишневецький, 1550 – 1564. (1 вид).

Гетьмани України. Дмитро Байда-Вишневецький, 1550 – 1564. (2 вид).

Гетьмани України. Дмитро Байда-Вишневецький, 1550 – 1564. (3 вид).

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів (колір відповідає лицьовому боку – чорний, синій, зелений)/

1994

Тернопільське обласне товариство АсФУ

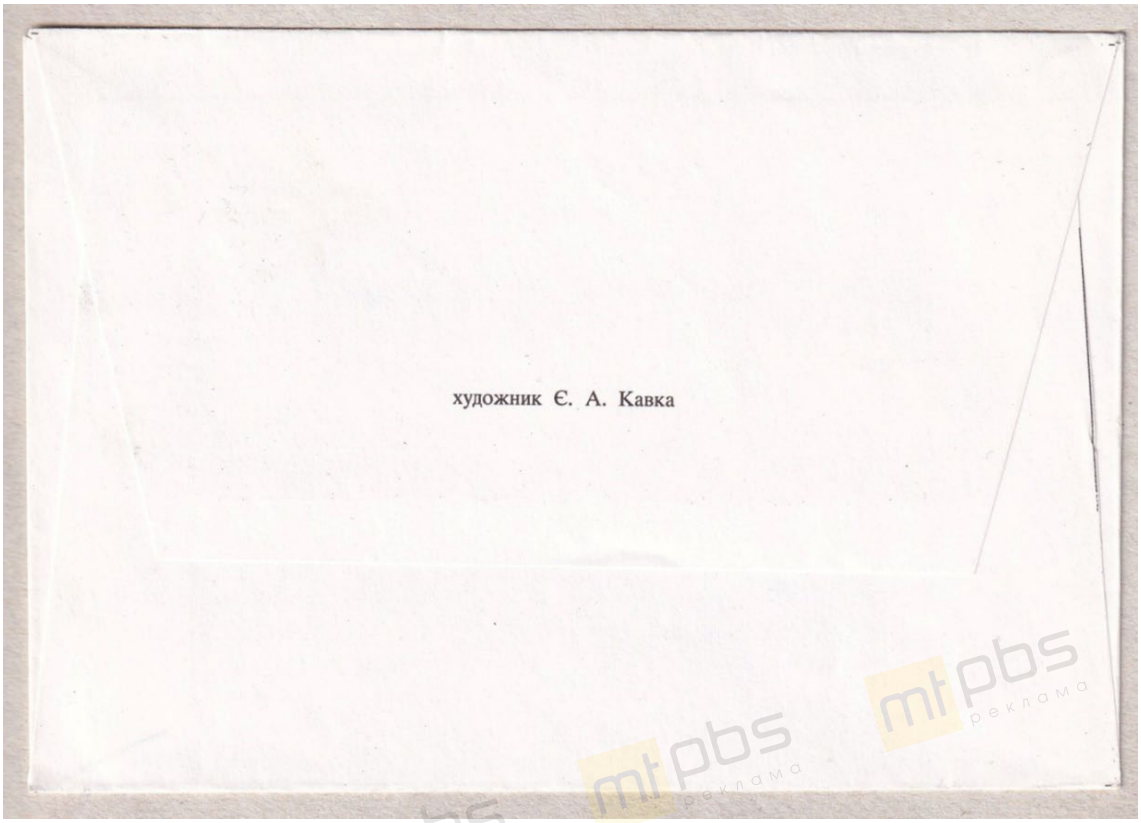

За рідний край, За нарід свій, За волю України! До 100-річчя Романа Купчинського.

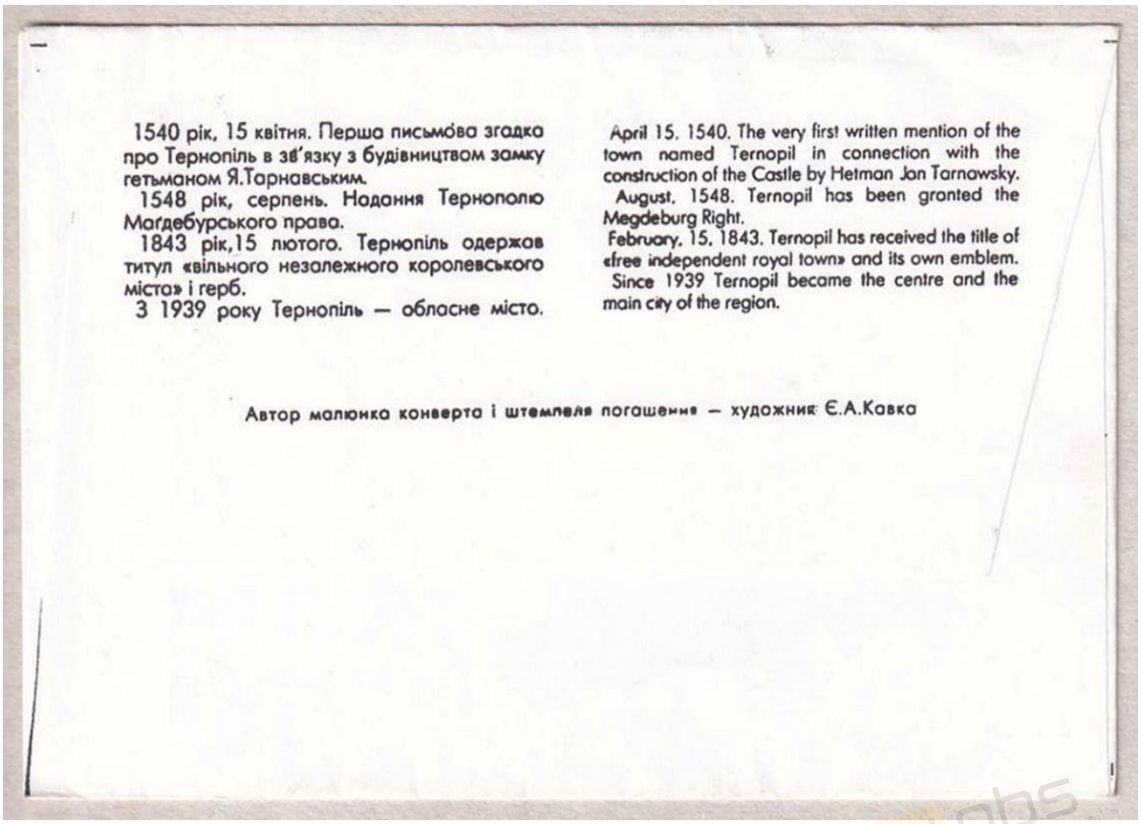
1540 рік, 15 квітня. Перша письмова згадка про Тернопіль в зв'язку з будівництвом замку гетьманом Я.Тарнавським.
1548 рік, серпень. Надання Тернополю Магдебурського права.
1843 рік,15 лютого. Тернопіль одержав титул «вільного незалежного королевського міста» і герб.
З 1939 року Тернопіль — обласне місто.

April 15. 1540. The very first written mention of the town named Ternopil in connection with the construction of the Castle by Hetman Jan Tarnowsky.
August. 1548. Ternopil has been granted the Megdeburg Right.
February. 15. 1843. Ternopil has received the title of «free independent royal town» and its own emblem.
Since 1939 Ternopil became the centre and the main city of the region.

Автор малюнка конверта і штемпеля погашення — художник Є.А.Кавка

Тернопіль ’94. Будинок Міської Ради.

mtpbs реклама

Державний архів Тернопільської області

50-річчя депортації українців з Лемківщини, Холмщини та Підляшшя. Тернопільське товариство «Надсяння».

«Дивосвіт» (м. Львів)

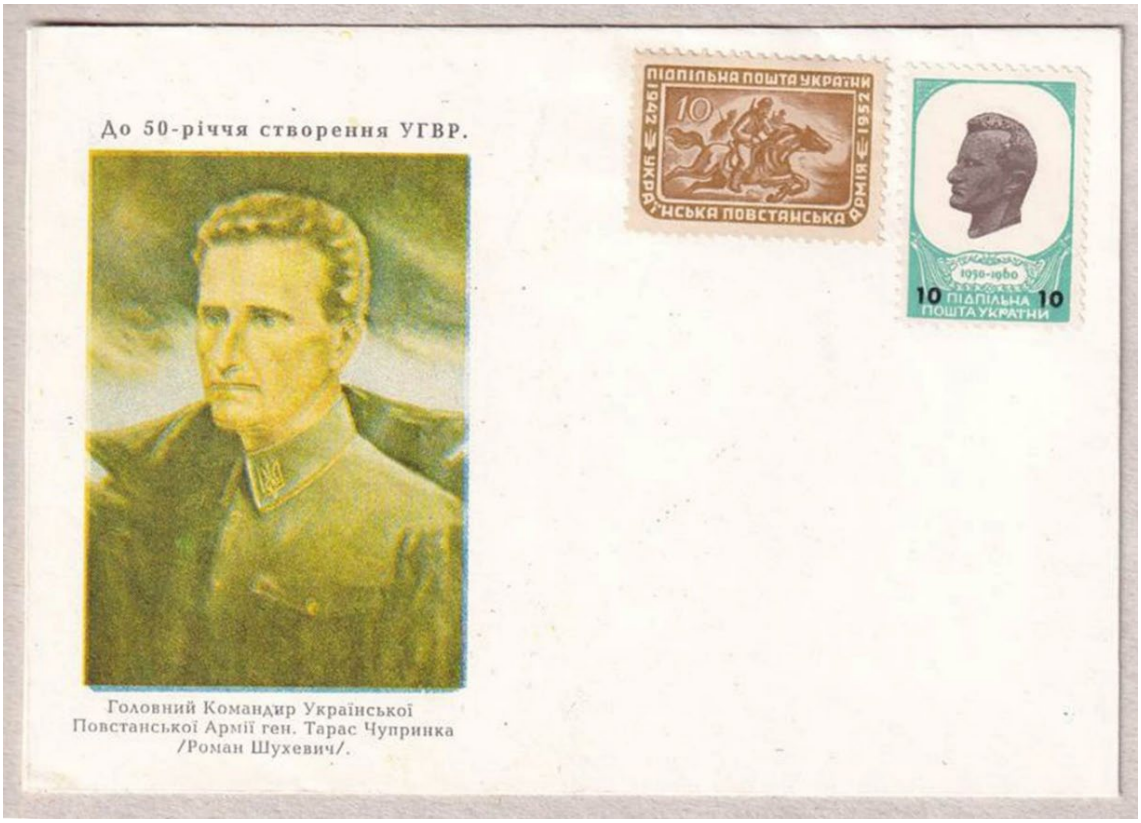

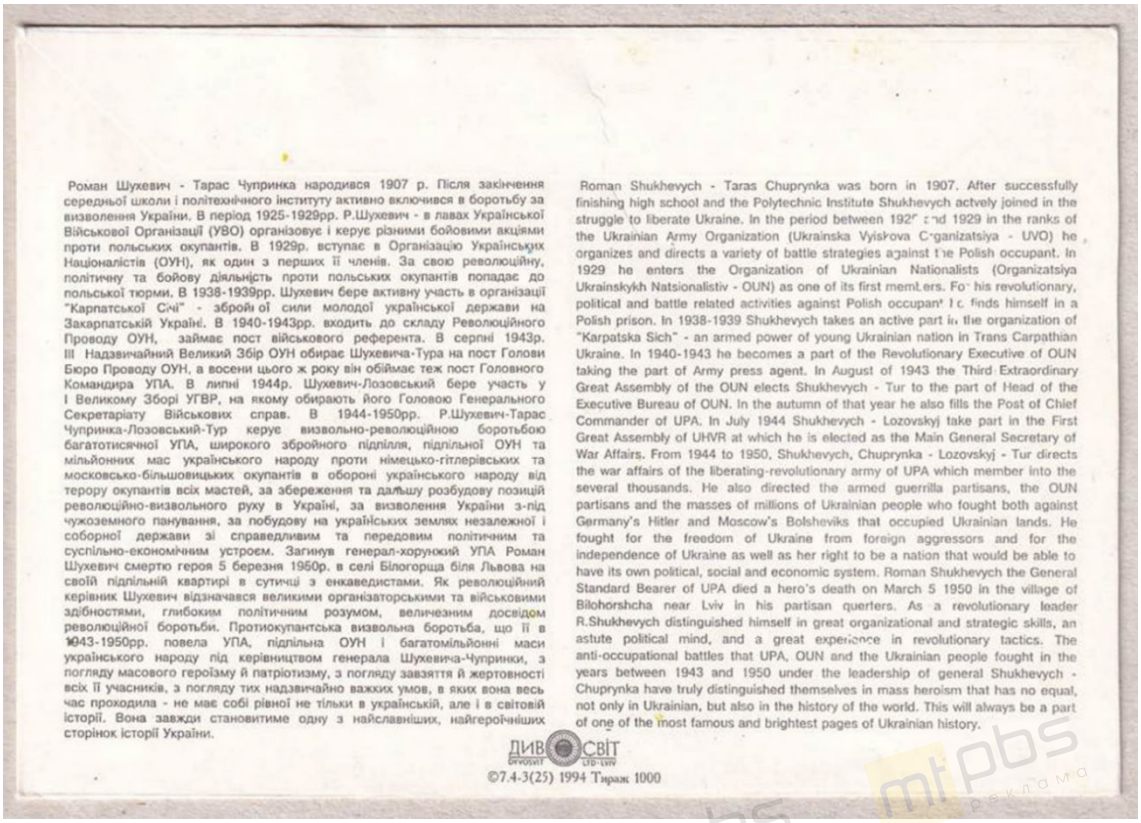
Роман Шухевич - Тарас Чупринка народився 1907 р. Після закінчення середньої школи і політехнічного інституту активно включився в боротьбу за визволення України. В період 1925-1929рр. Р.Шухевич - в лавах Української Військової Організації (УВО) організовує і керує різними бойовими акціями проти польських окупантів. В 1929р. вступає в Організацію Українських Націоналістів (ОУН), як один з перших її членів. За свою революційну, політичну та бойову діяльність проти польських окупантів попадає до польської тюрми. В 1938-1939рр. Шухевич бере активну участь в організації "Карпатської Січі" - збройної сили молодої української держави на Закарпатській Україні. В 1940-1943рр. входить до складу Революційного Проводу ОУН, займає пост військового референта. В серпні 1943р. III Надзвичайний Великий Збір ОУН обирає Шухевича-Тура на пост Голови Бюро Проводу ОУН, а восени цього ж року він обіймає теж пост Головного Командира УПА. В липні 1944р. Шухевич-Лозовський бере участь у І Великому Зборі УГВР, на якому обирають його Головою Генерального Секретаріату Військових справ. В 1944-1950рр. Р.Шухевич-Тарас Чупринка-Лозовський-Тур керує визвольно-революційною боротьбою багатотисячної УПА, широкого збройного підпілля, підпільної ОУН та мільйонних мас українського народу проти німецько-гітлерівських та московсько-більшовицьких окупантів в обороні українського народу від терору окупантів всіх мастей, за збереження та дальшу розбудову позицій революційно-визвольного руху в Україні, за визволення України з-під чужоземного панування, за побудову на українських землях незалежної і соборної держави зі справедливим та передовим політичним та суспільно-економічним устроєм. Загинув генерал-хорунжий УПА Роман Шухевич смертю героя 5 березня 1950р. в селі Білогорща біля Львова на своїй підпільній квартирі в сутичці з енкаведистами. Як революційний керівник Шухевич відзначався великими організаторськими та військовими здібностями, глибоким політичним розумом, величезним досвідом революційної боротьби. Протиокупантська визвольна боротьба, що її в 1943-1950рр. повела УПА, підпільна ОУН і багатомільйонні маси українського народу під керівництвом генерала Шухевича-Чупринки, з погляду масового героїзму й патріотизму, з погляду завзяття й жертовності всіх її учасників, з погляду тих надзвичайно важких умов, в яких вона весь час проходила - не має собі рівної не тільки в українській, але і в світовій історії. Вона завжди становитиме одну з найславніших, найгероїчніших сторінок історії України.

Roman Shukhevych - Taras Chuprynka was born in 1907. After successfully finishing high school and the Polytechnic Institute Shukhevych actvely joined in the struggle to liberate Ukraine. In the period between 1925 and 1929 in the ranks of the Ukrainian Army Organization (Ukrainska Vyiskova Organizatsiya - UVO) he organizes and directs a variety of battle strategies against the Polish occupant. In 1929 he enters the Organization of Ukrainian Nationalists (Organizatsiya Ukrainskykh Natsionalistiv - OUN) as one of its first members. For his revolutionary, political and battle related activities against Polish occupant he finds himself in a Polish prison. In 1938-1939 Shukhevych takes an active part in the organization of "Karpatska Sich" - an armed power of young Ukrainian nation in Trans Carpathian Ukraine. In 1940-1943 he becomes a part of the Revolutionary Executive of OUN taking the part of Army press agent. In August of 1943 the Third Extraordinary Great Assembly of the OUN elects Shukhevych - Tur to the part of Head of the Executive Bureau of OUN. In the autumn of that year he also fills the Post of Chief Commander of UPA. In July 1944 Shukhevych - Lozovskyj take part in the First Great Assembly of UHVR at which he is elected as the Main General Secretary of War Affairs. From 1944 to 1950, Shukhevych, Chuprynka - Lozovskyj - Tur directs the war affairs of the liberating-revolutionary army of UPA which member into the several thousands. He also directed the armed guerrilla partisans, the OUN partisans and the masses of millions of Ukrainian people who fought both against Germany's Hitler and Moscow's Bolsheviks that occupied Ukrainian lands. He fought for the freedom of Ukraine from foreign aggressors and for the independence of Ukraine as well as her right to be a nation that would be able to have its own political, social and economic system. Roman Shukhevych the General Standard Bearer of UPA died a hero's death on March 5 1950 in the village of Bilohorshcha near Lviv in his partisan querters. As a revolutionary leader R.Shukhevych distinguished himself in great organizational and strategic skills, an astute political mind, and a great experience in revolutionary tactics. The anti-occupational battles that UPA, OUN and the Ukrainian people fought in the years between 1943 and 1950 under the leadership of general Shukhevych - Chuprynka have truly distinguished themselves in mass heroism that has no equal, not only in Ukrainian, but also in the history of the world. This will always be a part of one of the most famous and brightest pages of Ukrainian history.

ДИВОСВІТ LVIV
©7.4-3(25) 1994 Тираж 1000

До 50-річчя створення УГВР. Головний Командир Української Повстанської Армії ген. Тарас Чупринка (Роман Шухевич). 1994.

Могила генерала УГА
Мирона ТАРНАВСЬКОГО
на Янівському цвинтарі в м. Львові

Як перед 19-ти роками хилили свої голови золотоколосі українські лани перед Начальним Вождем, який Українську Галицьку Армію на Київ провадив, так у дні 29-го червня 1938р. похилили свої голови й українські золотоколосі лани і вся Україна.

Генерал Мирон Тарнавський, Начальний Вождь УГА відійшов від нас.

Хто бачив, Пане Генерале, Твій славний похід на Київ - цей бачитиме його й у днях радости й у днях горя. Він стане кожному найбільшою розрадою в останній годині його життя.

Так само, хто бачив, Пане Генерале, Твій останній похід на вічний спочинок - до останньої хвилини життя не забуде його...

Заграли сумом Святоюрські дзвони, а їм навздогін понеслись звуки верховинських трембіт. Плачуть одні і другі. А буйний вітер пестить домовину та український прапор, червону китайку та генеральську шапку, що вкривають домовину. А на сухе каміння кануть нишком сьози...

Для Нього всім були його хлопці, вояки Української Армії. Голодував, як і вони, мерз, як і вони. Тому Армія й Народ так високо цінили свого Вождя. Бо Він образом їхнім був і честю.

А опісля старшина УГА інж.Андрій Палій прощав Пана Генерала в імени його хлопців такими словами:

"Він зідійшов. Зате остав нам Його заповіт:"Хлопці, держіться разом, а певним є, що швидко буде добре".

Пане Генерале! Голошу слухняно, що до звіту стає кілька тисяч Твоїх хлопців! Вибач, що не в одностроях стаємо й не в вояцьких лавах.

Пане Генерале! Вибач, що не плачуть літаври, що не йдуть закопчені дула гармат. Зате гуде жалібний вербель сердець. А замість літаврів заплачуть за Тобою жалібні трембіти".

Жалібний похід рухається з місця, щоби на Янівському кладовищі серед стрілецьких могил зложити домовину Начального Вождя УГА.

На стрілецькі хрести та на корчі червоної калини лягає сумний голос сурми, яка дає знати, що Вождь уже між своїми хлопцями. Стрілецькі могили ожили, а з них несеться голос:

- Позір! Вправо глянь! Вліво глянь!

А вкінці останній звіт від колишньої Української Галицької Армії складає Начальному Вождеві полковник УГА Альфред Бізанц:

"Пане Генерале! Голошу слухняно, що старшини й стрільці Української Галицької Армії прощають Тебе!"

Стукотять грудки рідної землі, які падуть на домовину Вождя.

Востаннє плачуть верховинські трембіти.

А їх тужний голос несеться по всій землі. Від нього здригаються Дніпрові хвилі, та несуть цей голос карпатських трембіт аж у Козацьке море. Та всюди там, де тільки б'ється українське серце.

Прощай, Пане Генерале. Ти відійшов у безконечну путь, але рівночасно остаєш між нами на віки, як світла постать нашої історії.

Василь Бачинський.
(Уривок з есе "Генерал Мирон Тарнавський")

ДИВОСВІТ
© 9.2-2(30) 1994 Тираж 1000
Худ. М. Мариновк

Могила генерала УГА Мирона Тарнавського на Янівському цвинтарі в м. Львові. 1994.

(В. Бачинський народився в с. Довжанка).

Роман Купчинський (1894 – 1976). Співець Українського Січового Стрілецтва. 1994.

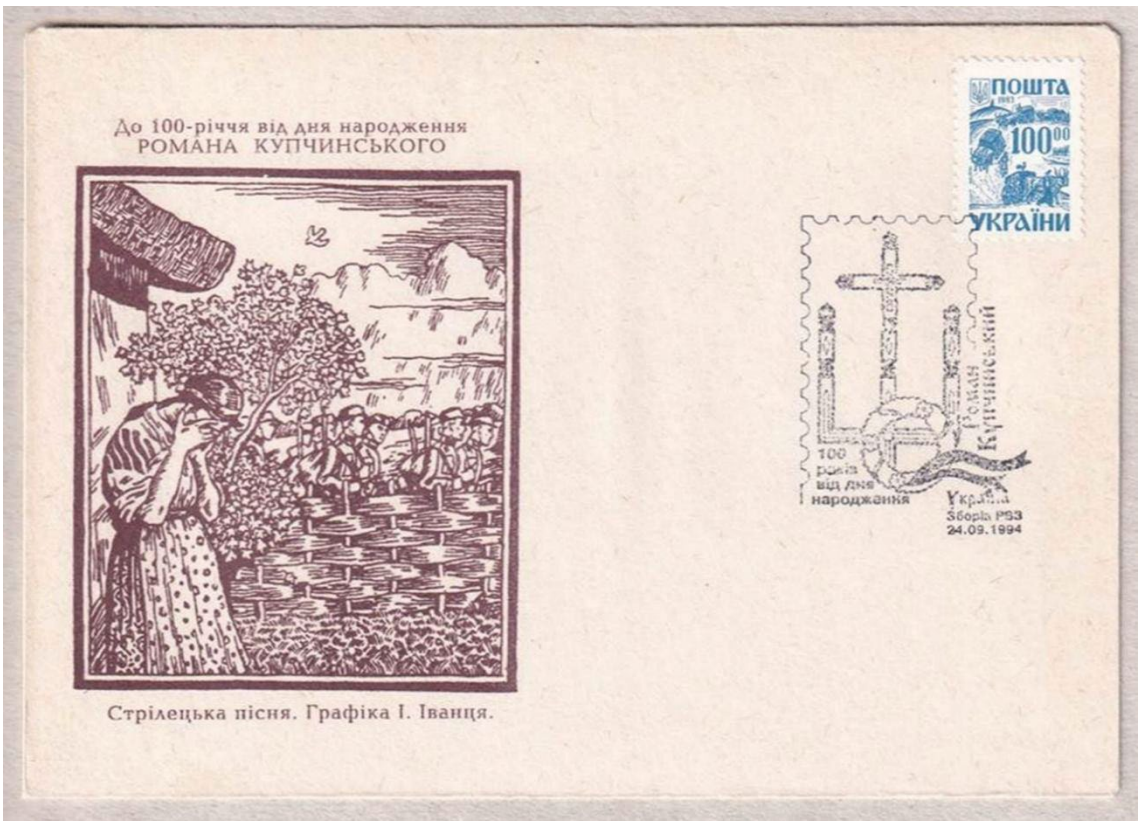

Стрілецька пісня. Графіка І. Іванця.

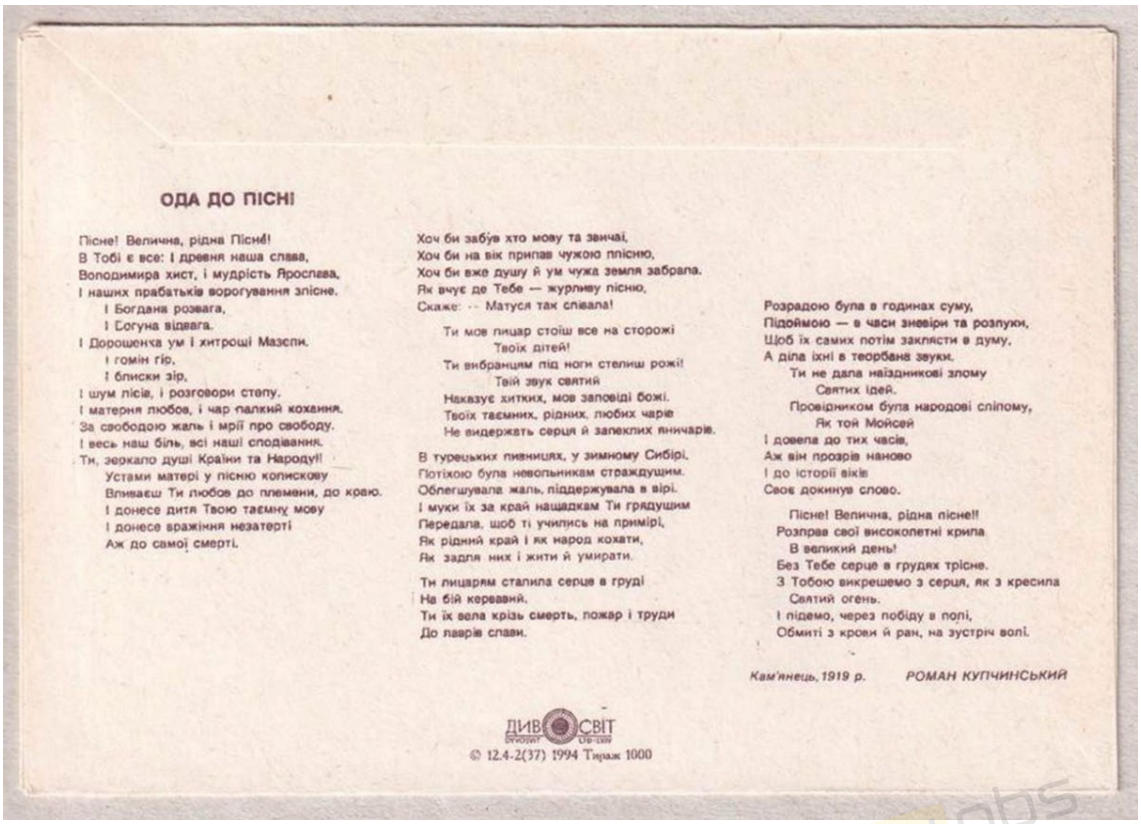

ОДА ДО ПІСНІ

Пісне! Велична, рідна Пісне!
В Тобі є все: і древня наша слава,
Володимира хист, і мудрість Ярослава,
І наших прабатьків ворогування злісне.
І Богдана розвага,
І Сагуна відвага.
І Дорошенка ум і хитрощі Мазепи.
І гомін гір,
І блиски зір,
І шум лісів, і розговори степу.
І материна любов, і чар палкий кохання.
За свободою жаль і мрії про свободу.
І весь наш біль, всі наші сподівання.
Ти, зеркало душі Країни та Народу!
Устами матері у пісню колискову
Вливаєш Ти любов до племени, до краю.
І донесе дитя Твою таємну мову
І донесе вражіння незатерті
Аж до самої смерті.

Хоч би забув хто мову та звичаї,
Хоч би на вік припав чужою пліснею,
Хоч би вже душу й ум чужа земля забрала.
Як вчує де Тебе — журливу пісню,
Скаже: — Матуся так співала!

Ти мов лицар стоїш все на сторожі
Твоїх дітей!
Ти вибранцям під ноги стелиш рожі!
Твій звук святий
Накazує хитких, мов заповіді божі.
Твоїх таємних, рідних, любих чарів
Не видержать серця й запеклих яничарів.

В туреньких пивницях, у зимному Сибірі,
Потіхою була невольникам страждущим.
Облегшувала жаль, піддержувала в вірі.
І муки їх за край нащадкам Ти грядущим
Передала, щоб ті учились на примірі,
Як рідний край і як народ кохати,
Як задля них і жити й умирати.

Ти лицарям сталила серця в груді
На бій кервавий.
Ти їх вела крізь смерть, пожар і труди
До лаврів слави.

Розрадою була в годинах суму,
Підоймою — в часи зневіри та розпуки,
Щоб їх самих потім заклясти в думу,
А діла їхні в теорбана звуки.
Ти не дала наїзникові злому
Святих ідей.
Провідником була народові сліпому,
Як той Мойсей
І довела до тих часів,
Аж він прозрів наново
І до історії віків
Своє докинув слово.

Пісне! Велична, рідна пісне!!
Розправ свої високолетні крила
В великий день!
Без Тебе серце в грудях трісне.
З Тобою викрешемо з серця, як з кресила
Святий огень.
І підемо, через побіду в полі,
Обмиті з крови й ран, на зустріч волі.

Кам'янець, 1919 р. *РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ*

ДИВОСВІТ
© 12.4-2(37) 1994 Тираж 1000

До 100-річчя від дня народження Романа Купчинського. Стрілецька пісня. Графіка І. Іванця. 1994.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ

ДРАМАТИЧНА ПОЕМА.

Віршована драма "Великий день" написана Р.Купчинським 10-25 жовтня 1920 р в таборі інтернованих Українських Січових Стрільців в Тухолі на Помор'ю (Польща) і там же 1 листопада 1920 р. здійснена її перша сценічна постановка.

Дія поеми відбувається на горі Маківці в Карпатах, місці славної перемоги УСС над російським військом, у ніч першого листопада після смерті полковника Вітовського.

В драмі вустами полковника, а можна сказати і вустами Р.Купчинського говориться:

"І я пішов у першій лаві
На бій смертельний, на пролом,
Не задля почесті, чи слави,
Але на те, щоб над селом,
Щоби над тим селом нещасним,
Де царювала Чорна Доля,
Заграла сяйвом серця ясним Воля !

Важким і тривалим був шлях українського народу до омріяної волі. Розділена між двома монархіями (австрійською і російською) Україна прагне об'єднатися в єдину Соборну Державу, щоб більше не повторилася трагічна ситуація, про яку дух Четаря говорить в поемі:

"Одні з них разом з нами в бій
Пішли, а другі проти нас.
Одних і других вів наказ
Катів: царів і цісарів,
І на невільну смерть завів.
Тепер вони в одній могилі
В братнім обнятті з нами чають
На воскресення ясні хвилі:
Не так для тебе, як для краю!"

І сталося! Розвалилися обидві ще недавно могутні імперії. Акт злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки 22 січня 1921 року проголосив, що:

"Немає вже кордонів.
Що нас ділили!
Немає вже законів.
Що нас давили!
Немає вже рабів.
Панів, царів та цісарів!
Немає вже кайдан, ні ран, ні стонів,
Є тільки вольний край свобідного народа !
Є тільки клич розкутих мілюнів:
"Свобода!"

І хоча невдачею в кінцевому результаті закінчилися драматичні змагання українців за свою державність в 20-х роках, однак автор поеми з оптимізмом дивиться в майбутнє і устами ще однієї дійової особи драми Архистратига Михайла передбачає:

"Настане час, блаженний час,
Затихне брязкіт зброй,
І кликне до Карпат Кавказ:
"Вартуй ! Вартуй! Вартуй!"
І кликне Сян до Чорних Вод,
Понад веселий край.
А ті до Припятських Болот:
"Чувай! Чувай! Чувай!"
Заграє дзвін, Софії дзвін
У Києві старім,
І вдарить тон о небосклон,
Як той весняний грім!
І Юр у Львові задрожить
Від дзвонів і пісень
І всьому миру возвістить
Про Твій Воскресний День,
Преславна наша Україно!!!

І врешті-решт такий Великий День настав 24 серпня 1991 року, коли український парламент прийняв історичний Акт державної незалежності України. Українська держава є і буде!
Слава Україні!

ДИВОСВІТ
© 12.4-3(38) 1994 Тираж 1000

Роман Купчинський. Великий день. Драматична поема. 1994.

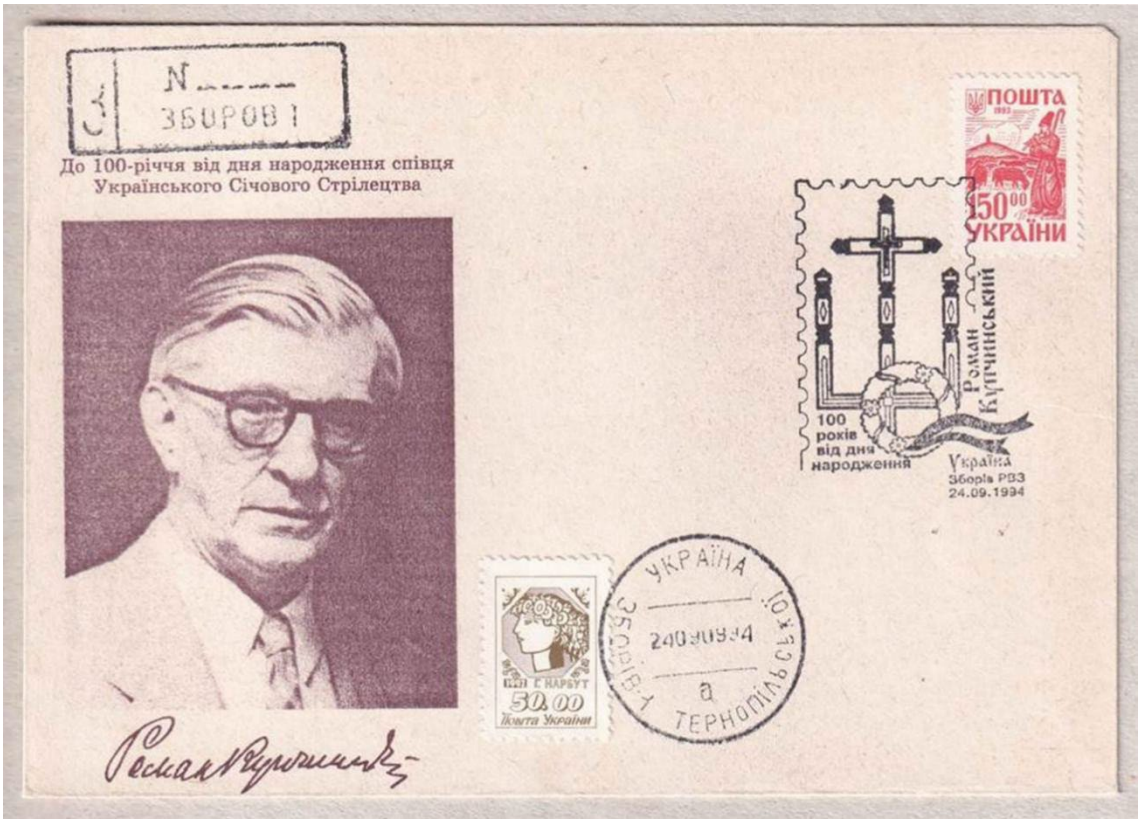

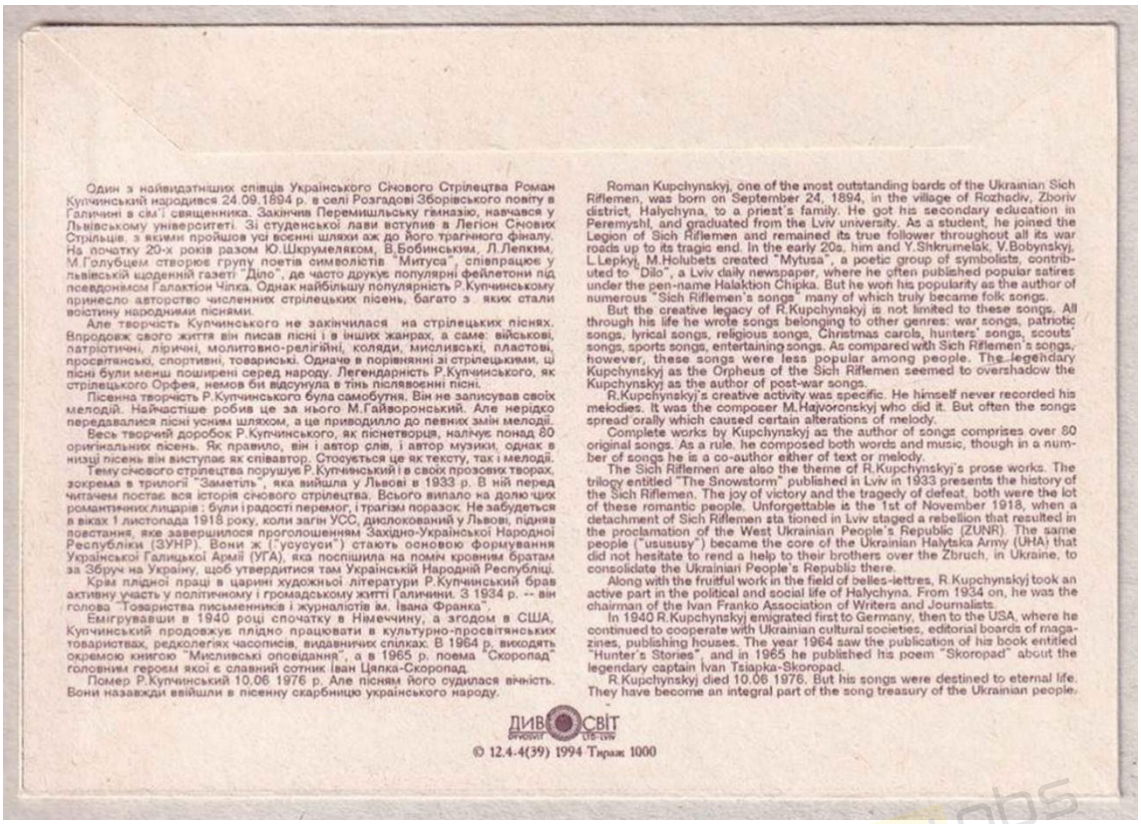

Один з найвидатніших співців Українського Січового Стрілецтва Роман Купчинський народився 24.09.1894 р. в селі Розгадові Зборівського повіту в Галичині в сім'ї священника. Закінчив Перемишльську гімназію, навчався у Львівському університеті. Зі студентської лави вступив в Легіон Січових Стрільців, з якими пройшов усі воєнні шляхи аж до його трагічного фіналу. На початку 20-х років разом Ю.Шкрумеляком, В.Бобинським, Л.Лепким, М.Голубцем створює групу поетів символістів "Митуса", співпрацює у львівській щоденній газеті "Діло", де часто друкує популярні фейлетони під псевдонімом Галактіон Чипка. Однак найбільшу популярність Р.Купчинському принесло авторство численних стрілецьких пісень, багато з яких стали воістину народними піснями.

Але творчість Купчинського не закінчилася на стрілецьких піснях. Впродовж свого життя він писав пісні і в інших жанрах, а саме: військові, патріотичні, ліричні, молитовно-релігійні, коляди, мисливські, пластові, просвітянські, спортивні, товариські. Одначе в порівнянні зі стрілецькими, ці пісні були менш поширені серед народу. Легендарність Р.Купчинського, як стрілецького Орфея, немов би відсунула в тінь післявоєнні пісні.

Пісенна творчість Р.Купчинського була самобутня. Він не записував своїх мелодій. Найчастіше робив це за нього М.Гайворонський. Але нерідко передавалися пісні усним шляхом, а це приводило до певних змін мелодії.

Весь творчий доробок Р.Купчинського, як піснетворця, налічує понад 80 оригінальних пісень. Як правило, він і автор слів, і автор музики, однак в низці пісень він виступає як співавтор. Стосується це як тексту, так і мелодії.

Тему січового стрілецтва порушує Р.Купчинський і в своїх прозових творах, зокрема в трилогії "Заметіль", яка вийшла у Львові в 1933 р. В ній перед читачем постає вся історія січового стрілецтва. Всього випало на долю цих романтичних лицарів: були і радості перемог, і трагізм поразок. Не забудеться в віках 1 листопада 1918 року, коли загін УСС, дислокований у Львові, підняв повстання, яке завершилося проголошенням Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР). Вони ж ("усусуси") стають основою формування Української Галицької Армії (УГА), яка поспішила на поміч кровним братам за Збруч на Україну, щоб утвердитися там Української Народній Республіці.

Крім плідної праці в царині художньої літератури Р.Купчинський брав активну участь у політичному і громадському житті Галичини. З 1934 р. — він голова "Товариства письменників і журналістів ім. Івана Франка".

Емігрувавши в 1940 році спочатку в Німеччину, а згодом в США, Купчинський продовжує плідно працювати в культурно-просвітянських товариствах, редколеґіях часописів, видавничих спілках. В 1964 р. виходять окремою книгою "Мисливські оповідання", а в 1965 р. поема "Скоропад" головним героєм якої є славний сотник Іван Цяпка-Скоропад.

Помер Р.Купчинський 10.06 1976 р. Але пісням його судилася вічність. Вони назавжди ввійшли в пісенну скарбницю українського народу.

Roman Kupchynskyj, one of the most outstanding bards of the Ukrainian Sich Riflemen, was born on September 24, 1894, in the village of Rozhadiv, Zboriv district, Halychyna, to a priest's family. He got his secondary education in Peremyshl, and graduated from the Lviv university. As a student, he joined the Legion of Sich Riflemen and remained its true follower throughout all its war roads up to its tragic end. In the early 20s, him and Y.Shkrumelak, V.Bobynskyj, L.Lepkyj, M.Holubets created "Mytusa", a poetic group of symbolists, contributed to "Dilo", a Lviv daily newspaper, where he often published popular satires under the pen-name Halaktion Chipka. But he won his popularity as the author of numerous "Sich Riflemen's songs" many of which truly became folk songs.

But the creative legacy of R.Kupchynskyj is not limited to these songs. All through his life he wrote songs belonging to other genres: war songs, patriotic songs, lyrical songs, religious songs, Christmas carols, hunters' songs, scouts' songs, sports songs, entertaining songs. As compared with Sich Riflemen's songs, however, these songs were less popular among people. The legendary Kupchynskyj as the Orpheus of the Sich Riflemen seemed to overshadow the Kupchynskyj as the author of post-war songs.

R.Kupchynskyj's creative activity was specific. He himself never recorded his melodies. It was the composer M.Hajvoronskyj who did it. But often the songs spread orally which caused certain alterations of melody.

Complete works by Kupchynskyj as the author of songs comprises over 80 original songs. As a rule, he composed both words and music, though in a number of songs he is a co-author either of text or melody.

The Sich Riflemen are also the theme of R.Kupchynskyj's prose works. The trilogy entitled "The Snowstorm" published in Lviv in 1933 presents the history of the Sich Riflemen. The joy of victory and the tragedy of defeat, both were the lot of these romantic people. Unforgettable is the 1st of November 1918, when a detachment of Sich Riflemen sta tioned in Lviv staged a rebellion that resulted in the proclamation of the West Ukrainian People's Republic (ZUNR). The same people ("usususy") became the core of the Ukrainian Halytska Army (UHA) that did not hesitate to rend a help to their brothers over the Zbruch, in Ukraine, to consolidate the Ukrainian People's Republic there.

Along with the fruitful work in the field of belles-lettres, R.Kupchynskyj took an active part in the political and social life of Halychyna. From 1934 on, he was the chairman of the Ivan Franko Association of Writers and Journalists.

In 1940 R.Kupchynskyj emigrated first to Germany, then to the USA, where he continued to cooperate with Ukrainian cultural societies, editorial boards of magazines, publishing houses. The year 1964 saw the publication of his book entitled "Hunter's Stories", and in 1965 he published his poem "Skoropad" about the legendary captain Ivan Tsiapka-Skoropad.

R.Kupchynskyj died 10.06 1976. But his songs were destined to eternal life. They have become an integral part of the song treasury of the Ukrainian people.

ДИВОСВІТ
© 12.4.4(39) 1994 Тираж 1000

До 100-річчя від дня народження співця Українського Січового Стрілецтва. 1994.

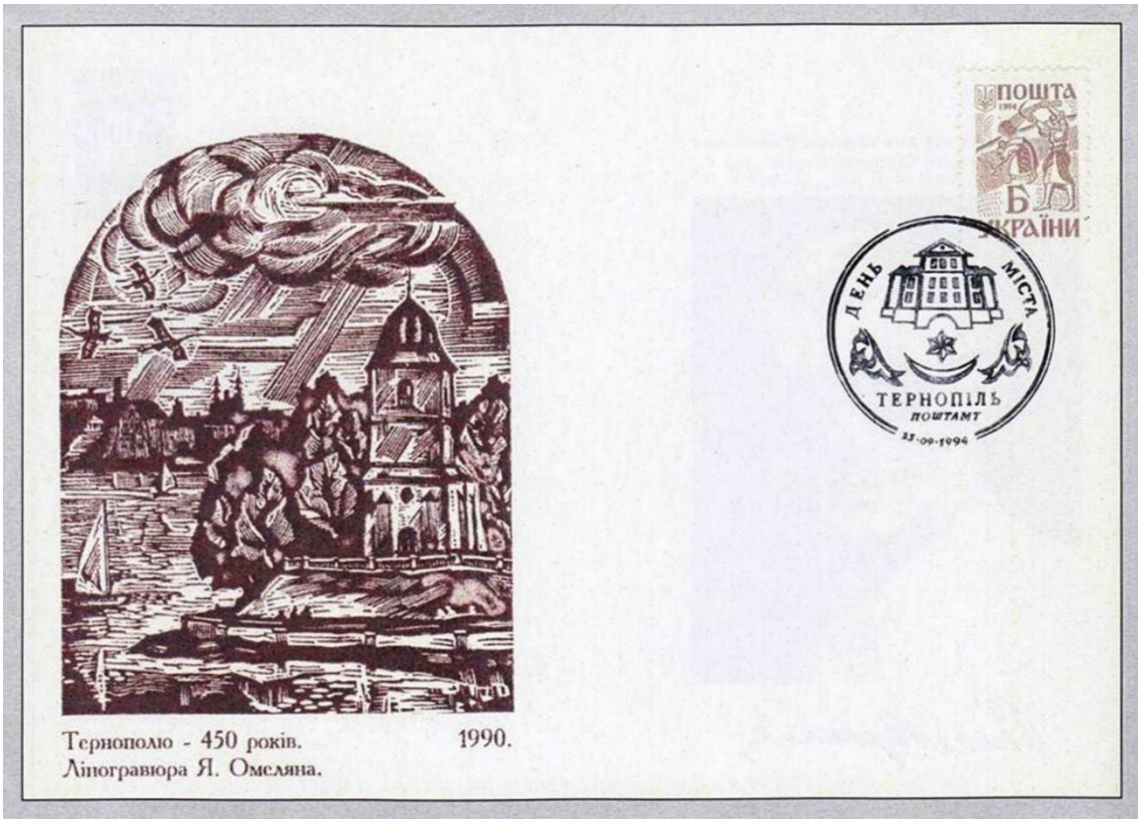

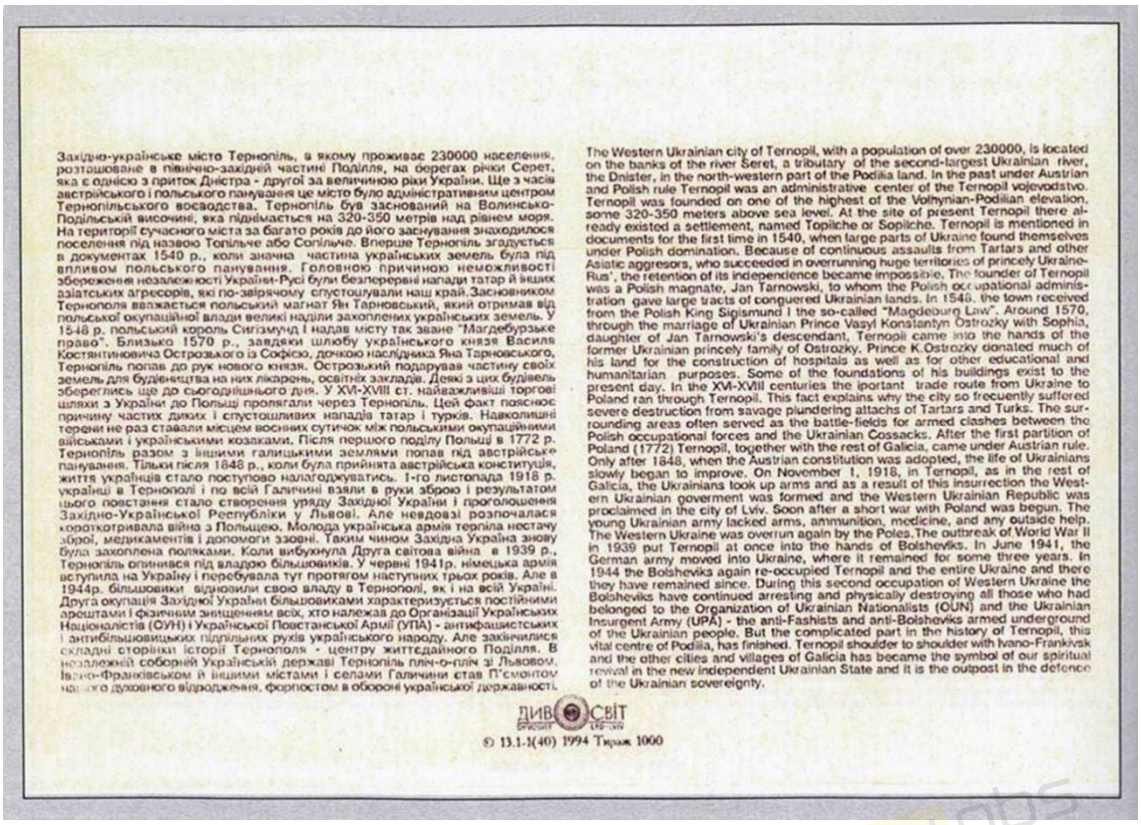

Західно-українське місто Тернопіль, в якому проживає 230000 населення, розташоване в північно-західній частині Поділля, на берегах річки Серет, яка є однією з приток Дністра - другої за величиною ріки України. Ще з часів австрійського і польського панування це місто було адміністративним центром Тернопільського воєводства. Тернопіль був заснований на Волинсько-Подільській височині, яка піднімається на 320-350 метрів над рівнем моря. На території сучасного міста за багато років до його заснування знаходилося поселення під назвою Топільче або Сопільче. Вперше Тернопіль згадується в документах 1540 р., коли значна частина українських земель була під впливом польського панування. Головною причиною неможливості збереження незалежності України-Русі були безперервні напади татар й інших азіатських агресорів, які по-звірячому спустошували наш край. Засновником Тернополя вважається польський магнат Ян Тарновський, який отримав від польської окупаційної влади великі наділи захоплених українських земель. У 1548 р. польський король Сигізмунд I надав місту так зване "Магдебурзьке право". Близько 1570 р., завдяки шлюбу українського князя Василя Костянтиновича Острозького із Софією, дочкою наслідника Яна Тарновського, Тернопіль попав до рук нового князя. Острозький подарував частину своїх земель для будівництва на них лікарень, освітніх закладів. Деякі з цих будівель збереглись ще до сьогоднішнього дня. У XVI-XVIII ст. найважливіші торгові шляхи з України до Польщі пролягали через Тернопіль. Цей факт пояснює причину частих диких і спустошливих нападів татар і турків. Навколишні терени не раз ставали місцем воєнних сутичок між польськими окупаційними військами і українськими козаками. Після першого поділу Польщі в 1772 р. Тернопіль разом з іншими галицькими землями попав під австрійське панування. Тільки після 1848 р., коли була прийнята австрійська конституція, життя українців стало поступово налагоджуватись. 1-го листопада 1918 р. українці в Тернополі і по всій Галичині взяли в руки зброю і результатом цього повстання стало створення уряду Західної України і проголошення Західно-Української Республіки у Львові. Але невдовзі розпочалася короткотривала війна з Польщею. Молода українська армія терпіла нестачу зброї, медикаментів і допомоги ззовні. Таким чином Західна Україна знову була захоплена поляками. Коли вибухнула Друга світова війна в 1939 р., Тернопіль опинився під владою більшовиків. У червні 1941р. німецька армія вступила на Україну і перебувала тут протягом наступних трьох років. Але в 1944р. більшовики відновили свою владу в Тернополі, як і на всій Україні. Друга окупація Західної України більшовиками характеризується постійними арештами і фізичним знищенням всіх, хто належав до Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської Армії (УПА) - антифашистських і антибільшовицьких підпільних рухів українського народу. Але закінчилися складні сторінки історії Тернополя - центру життєдайного Поділля. В незалежній соборній Українській державі Тернопіль пліч-о-пліч зі Львовом, Івано-Франківськом й іншими містами і селами Галичини став П'ємонтом нашого духовного відродження, форпостом в обороні української державності.

The Western Ukrainian city of Ternopil, with a population of over 230000, is located on the banks of the river Seret, a tributary of the second-largest Ukrainian river, the Dnister, in the north-western part of the Podilia land. In the past under Austrian and Polish rule Ternopil was an administrative center of the Ternopil vojevodstvo. Ternopil was founded on one of the highest of the Volhynian-Podilian elevation, some 320-350 meters above sea level. At the site of present Ternopil there already existed a settlement, named Topilche or Sopilche. Ternopil is mentioned in documents for the first time in 1540, when large parts of Ukraine found themselves under Polish domination. Because of continuous assaults from Tartars and other Asiatic aggresors, who succeeded in overrunning huge territories of princely Ukraine-Rus', the retention of its independence became impossible. The founder of Ternopil was a Polish magnate, Jan Tarnowski, to whom the Polish occupational administration gave large tracts of conquered Ukrainian lands. In 1548. the town received from the Polish King Sigismund I the so-called "Magdeburg Law". Around 1570, through the marriage of Ukrainian Prince Vasyl Konstantyn Ostrozky with Sophia, daughter of Jan Tarnowski's descendant, Ternopil came into the hands of the former Ukrainian princely family of Ostrozky. Prince K.Ostrozky donated much of his land for the construction of hospitals as well as for other educational and humanitarian purposes. Some of the foundations of his buildings exist to the present day. In the XVI-XVIII centuries the iportant trade route from Ukraine to Poland ran through Ternopil. This fact explains why the city so frecuently suffered severe destruction from savage plundering attachs of Tartars and Turks. The surrounding areas often served as the battle-fields for armed clashes between the Polish occupational forces and the Ukrainian Cossacks. After the first partition of Poland (1772) Ternopil, together with the rest of Galicia, came under Austrian rule. Only after 1848, when the Austrian constitution was adopted, the life of Ukrainians slowly began to improve. On November 1, 1918, in Ternopil, as in the rest of Galicia, the Ukrainians took up arms and as a result of this insurrection the Western Ukrainian goverment was formed and the Western Ukrainian Republic was proclaimed in the city of Lviv. Soon after a short war with Poland was begun. The young Ukrainian army lacked arms, ammunition, medicine, and any outside help. The Western Ukraine was overrun again by the Poles.The outbreak of World War II in 1939 put Ternopil at once into the hands of Bolsheviks. In June 1941, the German army moved into Ukraine, where it remained for some three years. In 1944 the Bolsheviks again re-occupied Ternopil and the entire Ukraine and there they have remained since. During this second occupation of Western Ukraine the Bolsheviks have continued arresting and physically destroying all those who had belonged to the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) and the Ukrainian Insurgent Army (UPA) - the anti-Fashists and anti-Bolsheviks armed underground of the Ukrainian people. But the complicated part in the history of Ternopil, this vital centre of Podilia, has finished. Ternopil shoulder to shoulder with Ivano-Frankivsk and the other cities and villages of Galicia has became the symbol of our spiritual revival in the new independent Ukrainian State and it is the outpost in the defence of the Ukrainian sovereignty.

ДИВОСВІТ

© 13.1-1(40) 1994 Тираж 1000

Ліногравюра Я. Омеляна «Тернополю – 450 років, 1990», 1994.

Омелян Огоновський (1833 – 1894). Видатний український літературознавець, письменник, громадський діяч. 1994. (1 вид).

Омелян Огоновський (1833 – 1894). Видатний український літературознавець, письменник, громадський діяч. 1994. (2 вид).

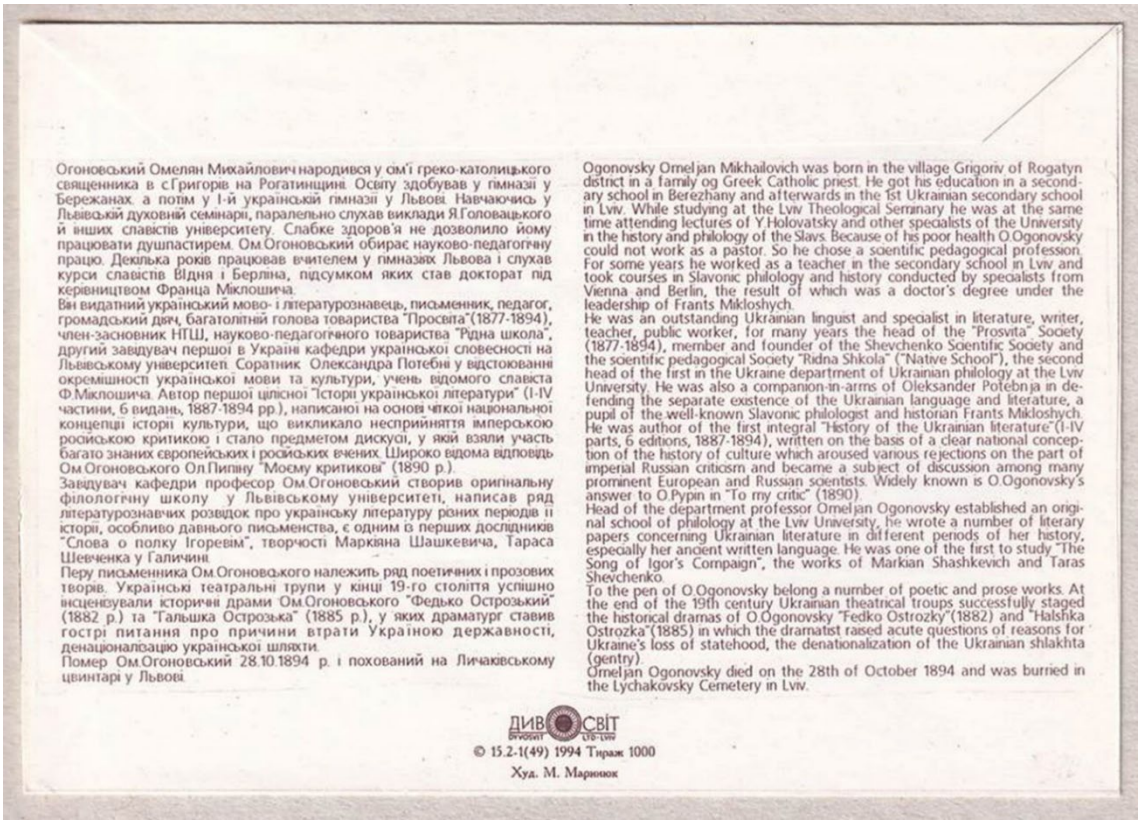

Огоновський Омелян Михайлович народився у сім'ї греко-католицького священника в с.Григорів на Рогатинщині. Освіту здобував у гімназії у Бережанах, а потім у І-й українській гімназії у Львові. Навчаючись у Львівській духовній семінарії, паралельно слухав виклади Я.Головацького й інших славістів університету. Слабке здоров'я не дозволило йому працювати душпастирем. Ом.Огоновський обирає науково-педагогічну працю. Декілька років працював вчителем у гімназіях Львова і слухав курси славістів Відня і Берліна, підсумком яких став докторат під керівництвом Франца Міклошича.
Він видатний український мово- і літературознавець, письменник, педагог, громадський діяч, багатолітній голова товариства "Просвіта"(1877-1894), член-засновник НТШ, науково-педагогічного товариства "Рідна школа", другий завідувач першої в Україні кафедри української словесності на Львівському університеті. Соратник Олександра Потебні у відстоюванні окремішності української мови та культури, учень відомого славіста Ф.Міклошича. Автор першої цілісної "Історії української літератури" (I-IV частини, 6 видань, 1887-1894 рр.), написаної на основі чіткої національної концепції історії культури, що викликало несприйняття імперською російською критикою і стало предметом дискусії, у якій взяли участь багато знаних європейських і російських вчених. Широко відома відповідь Ом.Огоновського Ол.Пипіну "Моєму критикові" (1890 р.).
Завідувач кафедри професор Ом.Огоновський створив оригінальну філологічну школу у Львівському університеті, написав ряд літературознавчих розвідок про українську літературу різних періодів її історії, особливо давнього письменства, є одним із перших дослідників "Слова о полку Ігоревім", творчості Маркіяна Шашкевича, Тараса Шевченка у Галичині.
Перу письменника Ом.Огоновського належить ряд поетичних і прозових творів. Українські театральні трупи у кінці 19-го століття успішно інсценізували історичні драми Ом.Огоновського "Федько Острозький" (1882 р.) та "Тальшка Острозька" (1885 р.), у яких драматург ставив гострі питання про причини втрати Україною державності, денаціоналізацію української шляхти.
Помер Ом.Огоновський 28.10.1894 р. і похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Ogonovsky Omeljan Mikhailovich was born in the village Grigoriv of Rogatyn district in a family og Greek Catholic priest. He got his education in a secondary school in Berezhany and afterwards in the 1st Ukrainian secondary school in Lviv. While studying at the Lviv Theological Seminary he was at the same time attending lectures of Y.Holovatsky and other specialists of the University in the history and philology of the Slavs. Because of his poor health O.Ogonovsky could not work as a pastor. So he chose a scientific pedagogical profession. For some years he worked as a teacher in the secondary school in Lviv and took courses in Slavonic philology and history conducted by specialists from Vienna and Berlin, the result of which was a doctor's degree under the leadership of Frants Mikloshych.
He was an outstanding Ukrainian linguist and specialist in literature, writer, teacher, public worker, for many years the head of the "Prosvita" Society (1877-1894), member and founder of the Shevchenko Scientific Society and the scientific pedagogical Society "Ridna Shkola" ("Native School"), the second head of the first in the Ukraine department of Ukrainian philology at the Lviv University. He was also a companion-in-arms of Oleksander Potebnja in defending the separate existence of the Ukrainian language and literature, a pupil of the well-known Slavonic philologist and historian Frants Mikloshych. He was author of the first integral "History of the Ukrainian literature"(I-IV parts, 6 editions, 1887-1894), written on the basis of a clear national conception of the history of culture which aroused various rejections on the part of imperial Russian criticism and became a subject of discussion among many prominent European and Russian scientists. Widely known is O.Ogonovsky's answer to O.Pypin in "To my critic" (1890).
Head of the department professor Omeljan Ogonovsky established an original school of philology at the Lviv University, he wrote a number of literary papers concerning Ukrainian literature in different periods of her history, especially her ancient written language. He was one of the first to study "The Song of Igor's Compaign", the works of Markian Shashkevich and Taras Shevchenko.
To the pen of O.Ogonovsky belong a number of poetic and prose works. At the end of the 19th century Ukrainian theatrical troups successfully staged the historical dramas of O.Ogonovsky "Fedko Ostrozky"(1882) and "Halshka Ostrozka"(1885) in which the dramatist raised acute questions of reasons for Ukraine's loss of statehood, the denationalization of the Ukrainian shlakhta (gentry).
Omeljan Ogonovsky died on the 28th of October 1894 and was burried in the Lychakovsky Cemetery in Lviv.

ДИВОСВІТ
© 15.2-1(49) 1994 Тираж 1000
Худ. М. Мариняк

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів. (2 вид у чорному кольорі).

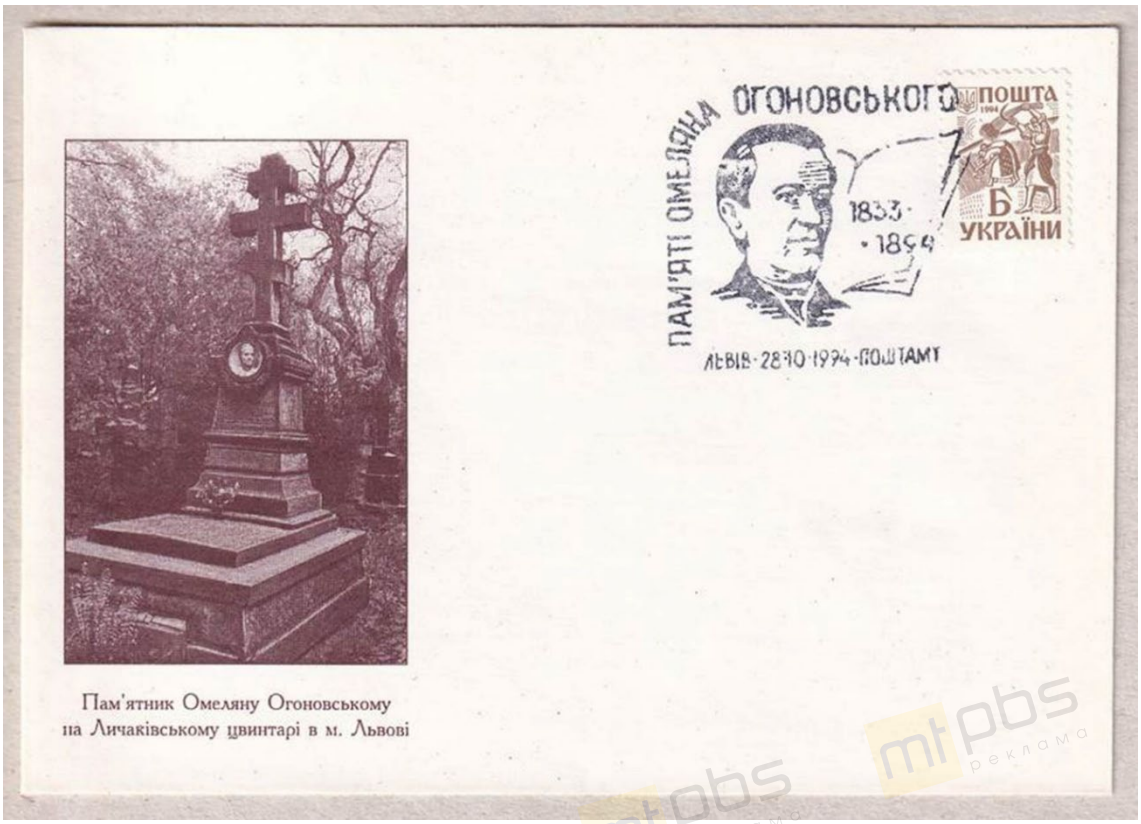

Пам'ятник Омеляну Огоновському
на Личаківському цвинтарі в м. Львові

Пам’ятник Омеляну Огоновському на Личаківському цвинтарі в м. Львові. 1994. (1 вид).

Пам’ятник Омеляну Огоновському на Личаківському цвинтарі в м. Львові. 1994. (2 вид).

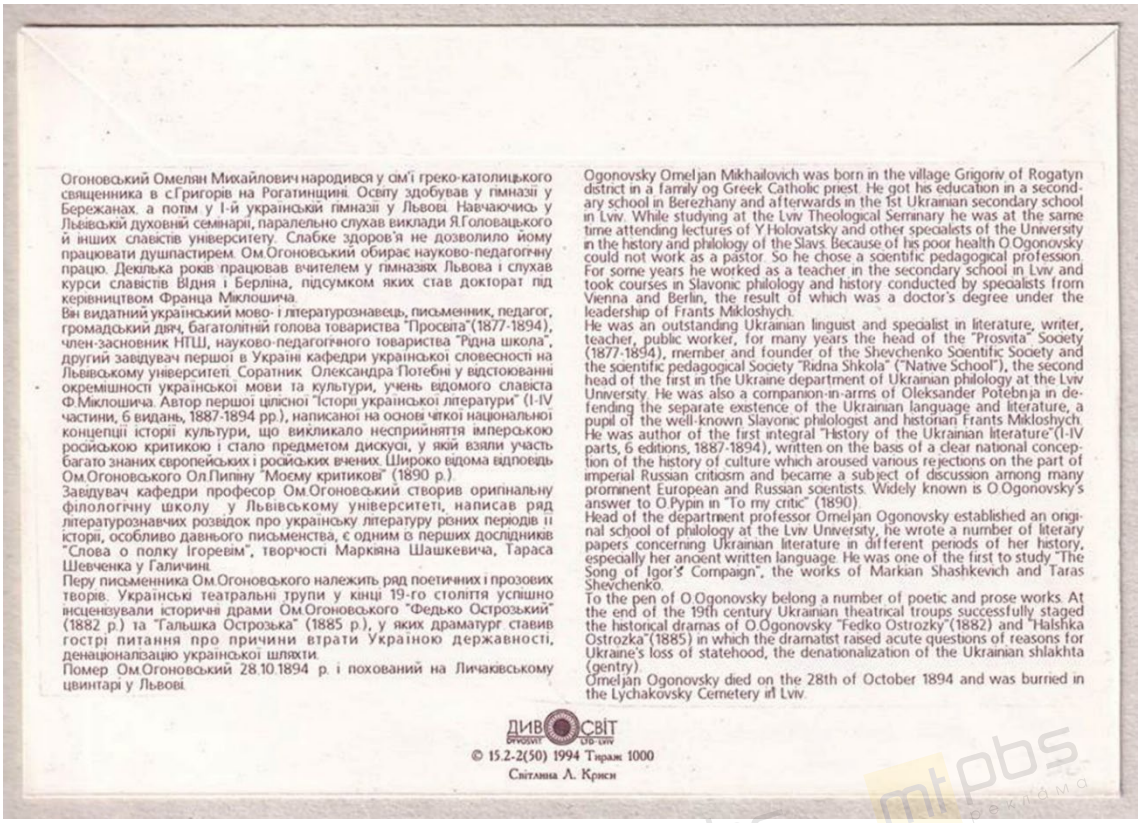
Огоновський Омелян Михайлович народився у сім'ї греко-католицького священника в с.Григорів на Рогатинщині. Освіту здобував у гімназії у Бережанах, а потім у І-й українській гімназії у Львові. Навчаючись у Львівській духовній семінарії, паралельно слухав виклади Я.Головацького й інших славістів університету. Слабке здоров'я не дозволило йому працювати душпастирем. Ом.Огоновський обирає науково-педагогічну працю. Декілька років працював вчителем у гімназіях Львова і слухав курси славістів Відня і Берліна, підсумком яких став докторат під керівництвом Франца Міклошича.

Він видатний український мово- і літературознавець, письменник, педагог, громадський діяч, багатолітній голова товариства "Просвіта"(1877-1894), член-засновник НТШ, науково-педагогічного товариства "Рідна школа", другий завідувач першої в Україні кафедри української словесності на Львівському університеті. Соратник Олександра Потебні у відстоюванні окремішності української мови та культури, учень відомого славіста Ф.Міклошича. Автор першої цілісної "Історії української літератури" (І-ІУ частини, 6 видань, 1887-1894 рр.), написаної на основі чіткої національної концепції історії культури, що викликало несприйняття імперською російською критикою і стало предметом дискусії, у якій взяли участь багато знаних європейських і російських вчених. Широко відома відповідь Ом.Огоновського Ол.Пипіну "Моєму критикові" (1890 р.).

Завідувач кафедри професор Ом.Огоновський створив оригінальну філологічну школу у Львівському університеті, написав ряд літературознавчих розвідок про українську літературу різних періодів її історії, особливо давнього письменства, є одним із перших дослідників "Слова о полку Ігоревім", творчості Маркіяна Шашкевича, Тараса Шевченка у Галичині.

Перу письменника Ом.Огоновського належить ряд поетичних і прозових творів. Українські театральні трупи у кінці 19-го століття успішно інсценізували історичні драми Ом.Огоновського "Федько Острозький" (1882 р.) та "Гальшка Острозька" (1885 р.), у яких драматург ставив гострі питання про причини втрати Україною державності, денаціоналізацію української шляхти.

Помер Ом.Огоновський 28.10.1894 р. і похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Ogonovsky Omeljan Mikhailovich was born in the village Grigoriv of Rogatyn district in a family og Greek Catholic priest. He got his education in a secondary school in Berezhany and afterwards in the 1st Ukrainian secondary school in Lviv. While studying at the Lviv Theological Seminary he was at the same time attending lectures of Y.Holovatsky and other specialists of the University in the history and philology of the Slavs. Because of his poor health O.Ogonovsky could not work as a pastor. So he chose a scientific pedagogical profession. For some years he worked as a teacher in the secondary school in Lviv and took courses in Slavonic philology and history conducted by specialists from Vienna and Berlin, the result of which was a doctor's degree under the leadership of Frants Mikloshych.

He was an outstanding Ukrainian linguist and specialist in literature, writer, teacher, public worker, for many years the head of the "Prosvita" Society (1877-1894), member and founder of the Shevchenko Scientific Society and the scientific pedagogical Society "Ridna Shkola" ("Native School"), the second head of the first in the Ukraine department of Ukrainian philology at the Lviv University. He was also a companion-in-arms of Oleksander Potebnja in defending the separate existence of the Ukrainian language and literature, a pupil of the well-known Slavonic philologist and historian Frants Mikloshych. He was author of the first integral "History of the Ukrainian literature"(I-IV parts, 6 editions, 1887-1894), written on the basis of a clear national conception of the history of culture which aroused various rejections on the part of imperial Russian criticism and became a subject of discussion among many prominent European and Russian scientists. Widely known is O.Ogonovsky's answer to O.Pypin in "To my critic" (1890).

Head of the department professor Omeljan Ogonovsky established an original school of philology at the Lviv University, he wrote a number of literary papers concerning Ukrainian literature in different periods of her history, especially her ancient written language. He was one of the first to study "The Song of Igor's Compaign", the works of Markian Shashkevich and Taras Shevchenko.

To the pen of O.Ogonovsky belong a number of poetic and prose works. At the end of the 19th century Ukrainian theatrical troups successfully staged the historical dramas of O.Ogonovsky "Fedko Ostrozky"(1882) and "Halshka Ostrozka"(1885) in which the dramatist raised acute questions of reasons for Ukraine's loss of statehood, the denationalization of the Ukrainian shlakhta (gentry).

Omeljan Ogonovsky died on the 28th of October 1894 and was burried in the Lychakovsky Cemetery in Lviv.

ДИВОСВІТ
© 15.2-2(50) 1994 Тираж 1000
Світлана А. Кринси

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів. (2 вид у чорному кольорі).

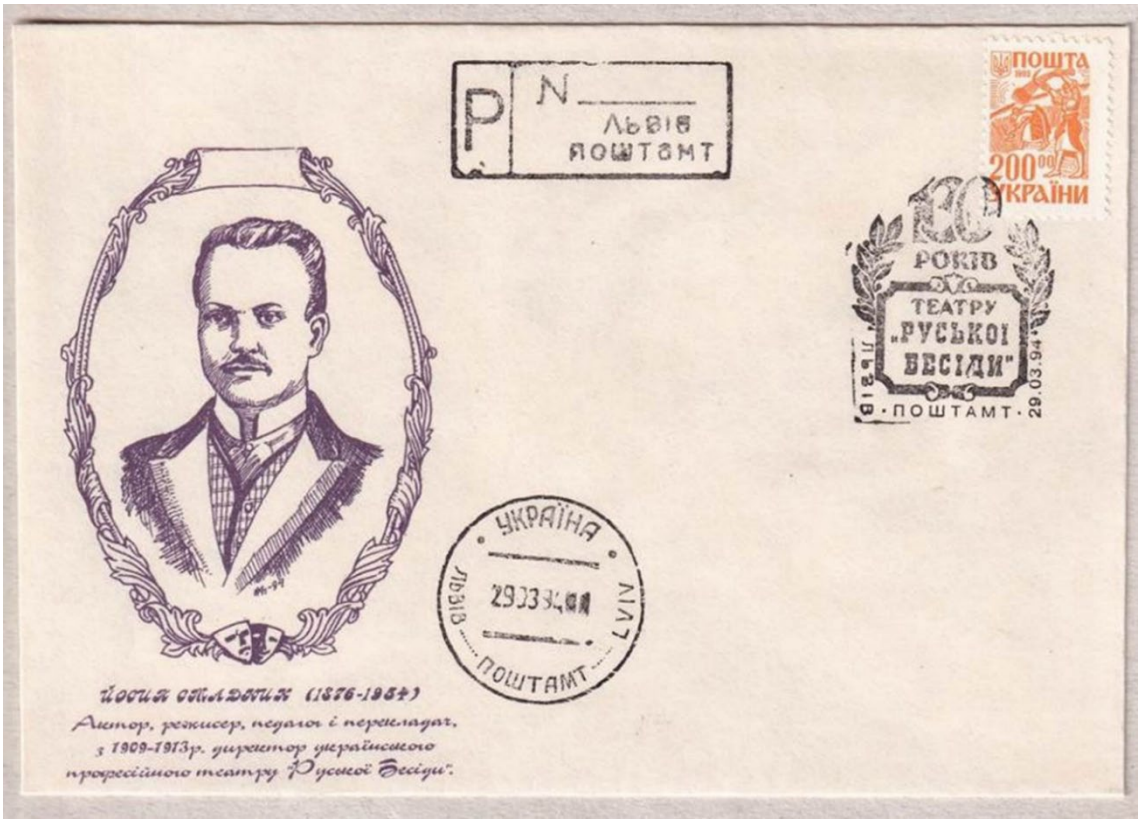

Йосип Стадник (1876 – 1954).Театр «Руська Бесіда».

Катерина Рубчакова (1881 – 1919). Театр «Руська Бесіда».

Софія Стадникова (1888 – 1959). Театр «Руська Бесіда».

Антоніна Осиповичева (1855 – 1926). Театр «Руська Бесіда».

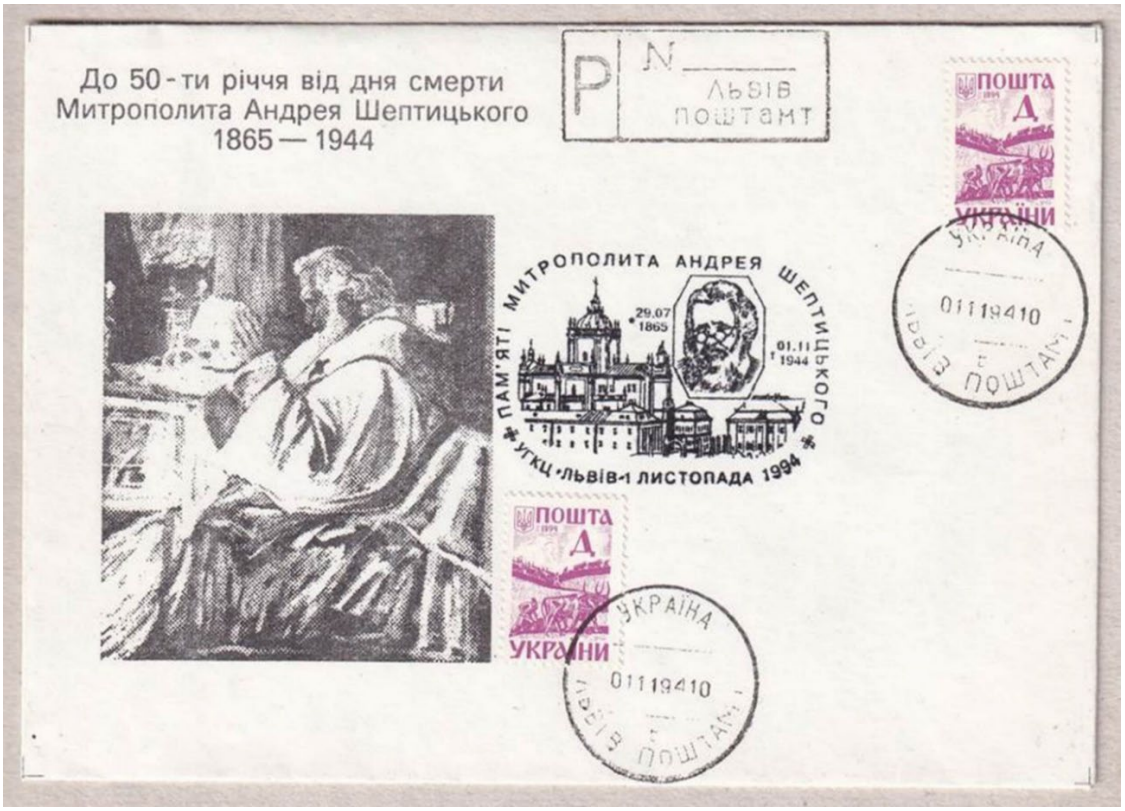

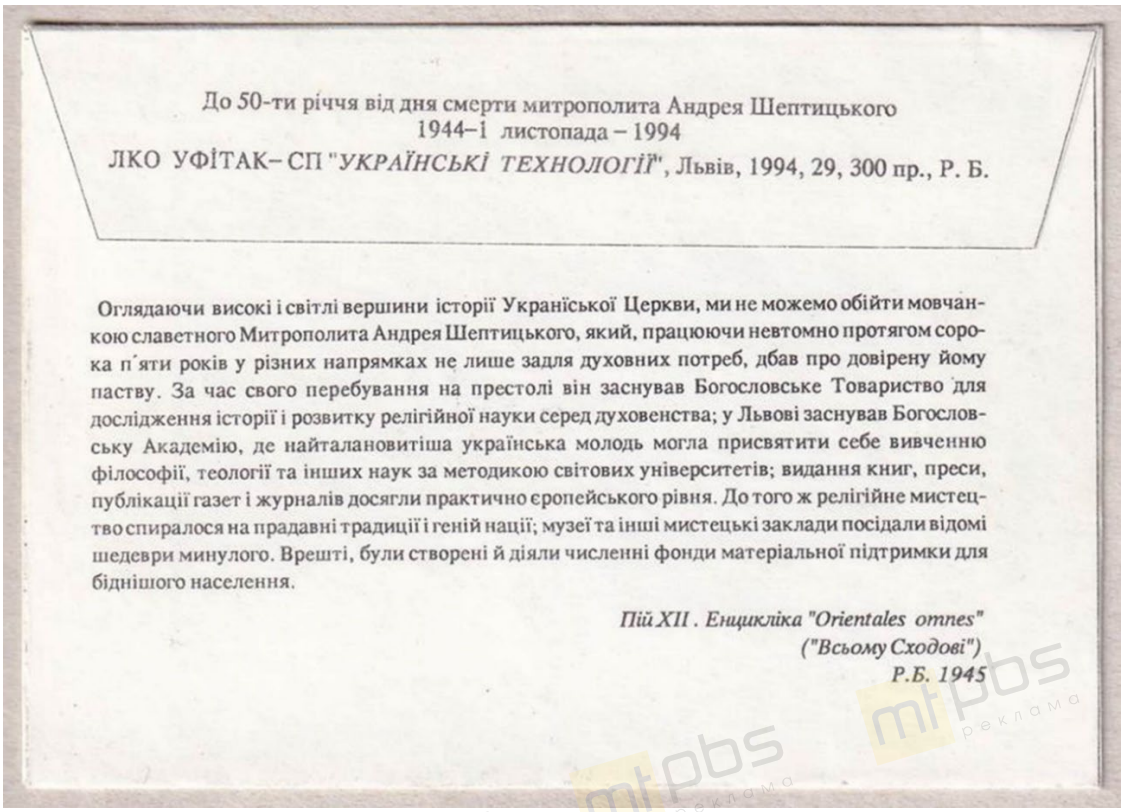
До 50-ти річчя від дня смерти митрополита Андрея Шептицького
1944–1 листопада – 1994
ЛКО УФІТАК– СП "*УКРАЇНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ*", Львів, 1994, 29, 300 пр., Р. Б.

Оглядаючи високі і світлі вершини історії Украиської Церкви, ми не можемо обійти мовчанкою славетного Митрополита Андрея Шептицького, який, працюючи невтомно протягом сорока п'яти років у різних напрямках не лише задля духовних потреб, дбав про довірену йому паству. За час свого перебування на престолі він заснував Богословське Товариство для дослідження історії і розвитку релігійної науки серед духовенства; у Львові заснував Богословську Академію, де найталановитіша українська молодь могла присвятити себе вивченню філософії, теології та інших наук за методикою світових університетів; видання книг, преси, публікації газет і журналів досягли практично європейського рівня. До того ж релігійне мистецтво спиралося на прадавні традиції і геній нації; музеї та інші мистецькі заклади посідали відомі шедеври минулого. Врешті, були створені й діяли численні фонди матеріальної підтримки для біднішого населення.

Пій XII. Енцикліка "Orientales omnes"
("Всьому Сходові")
Р.Б. 1945

До 50-річчя від дня смерти Андрея Шептицького, 1865 – 1944., (художник Михайло Мороз, уродженець с. Пліхів на Бережанщині) 1994 (1 вид).

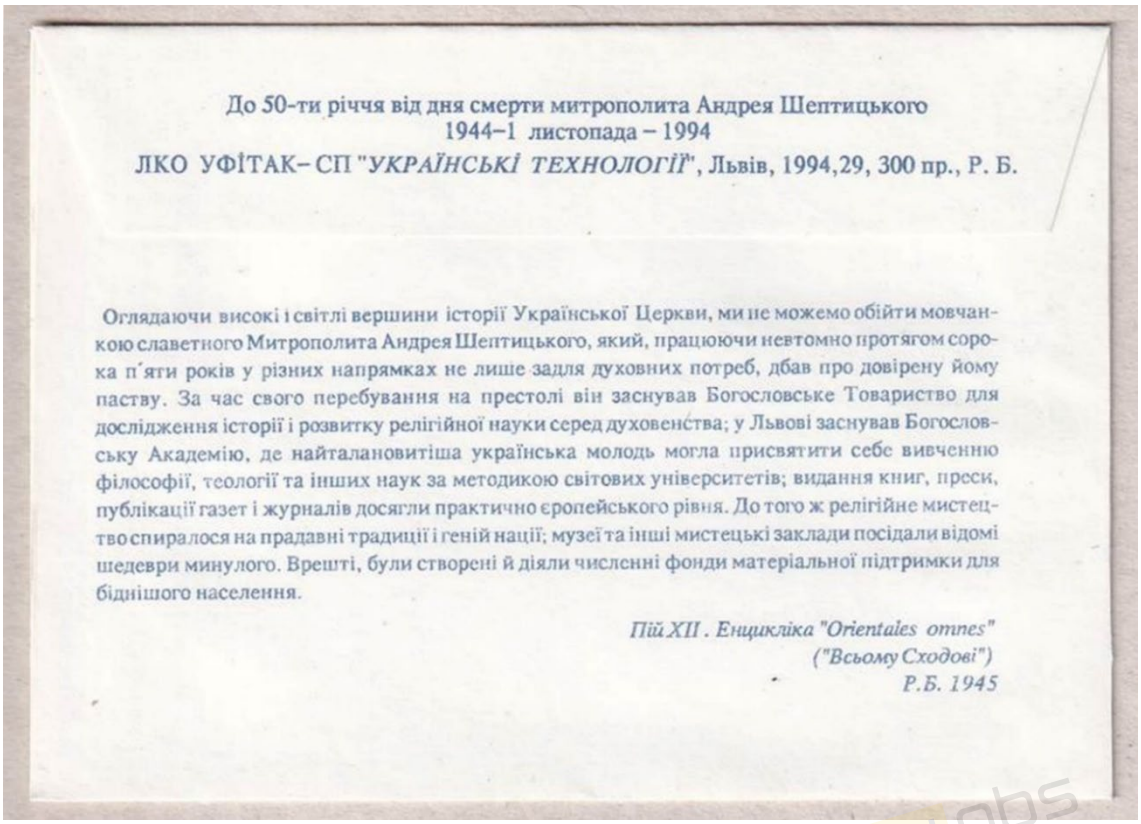

До 50-річчя від дня смерти Андрея Шептицького, 1865 – 1944., 1994 (2 вид).

Музей історії м. Коломиї

Музей історії м. Коломиї. Видавництво «Загальна книгозбірня» Дмитра Николишина, 1914 – 1994.

(Д. Николишин народився в с. Іванків, біля Скали-Подільської).

ПШ – ЗК («Загальна книгозбірня»).

Львів

ПШ – Патріарх Йосип Сліпий, до 10 річниці з дня смерті 1984 – 7. 09. – 1994.

Пам’ятний надрук - Патріарх Кадинал Йосиф Сліпий, до 10 річниці з дня смерті 1984 – 7. 09. – 1994.

Пам’яті Омеляна Огоновського (1833 – 1894) (1 вид).

Пам’яті Омеляна Огоновського (1833 – 1894) (2 вид).

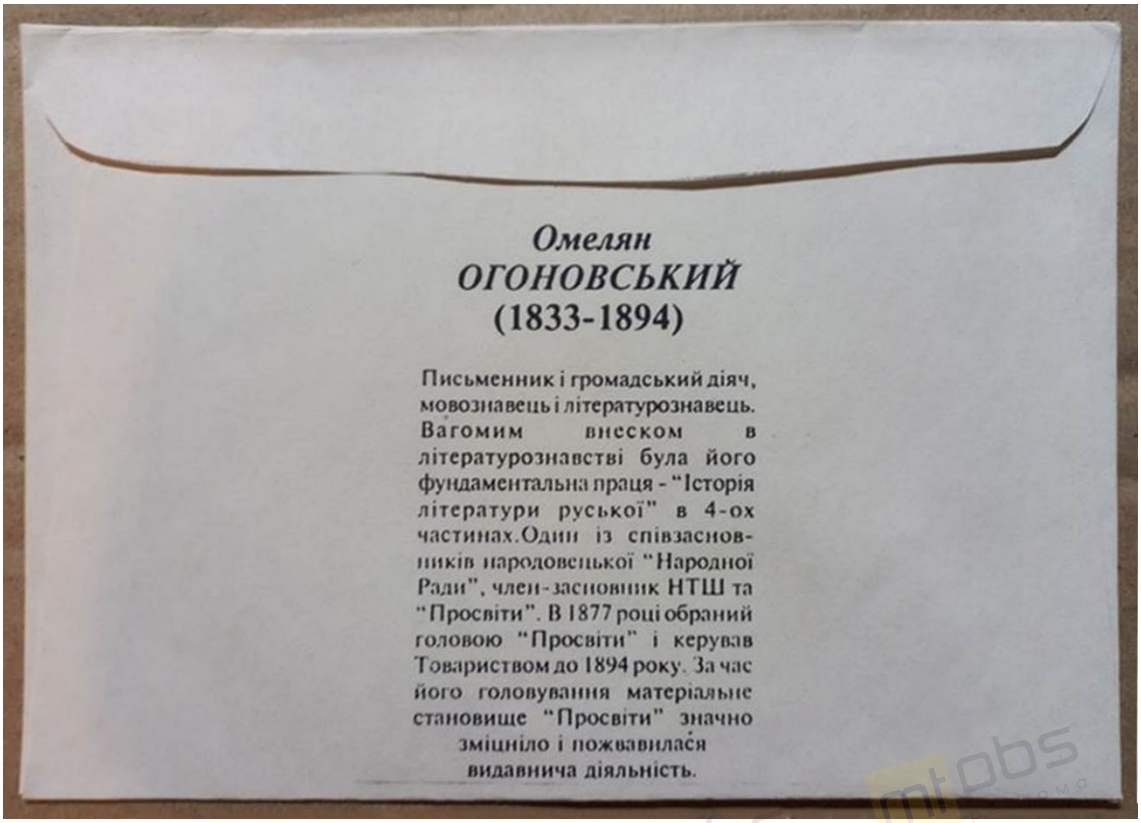

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Шевченківська районна організація

ТУМ ім. Т. Шевченка «Просвіта». Львів.

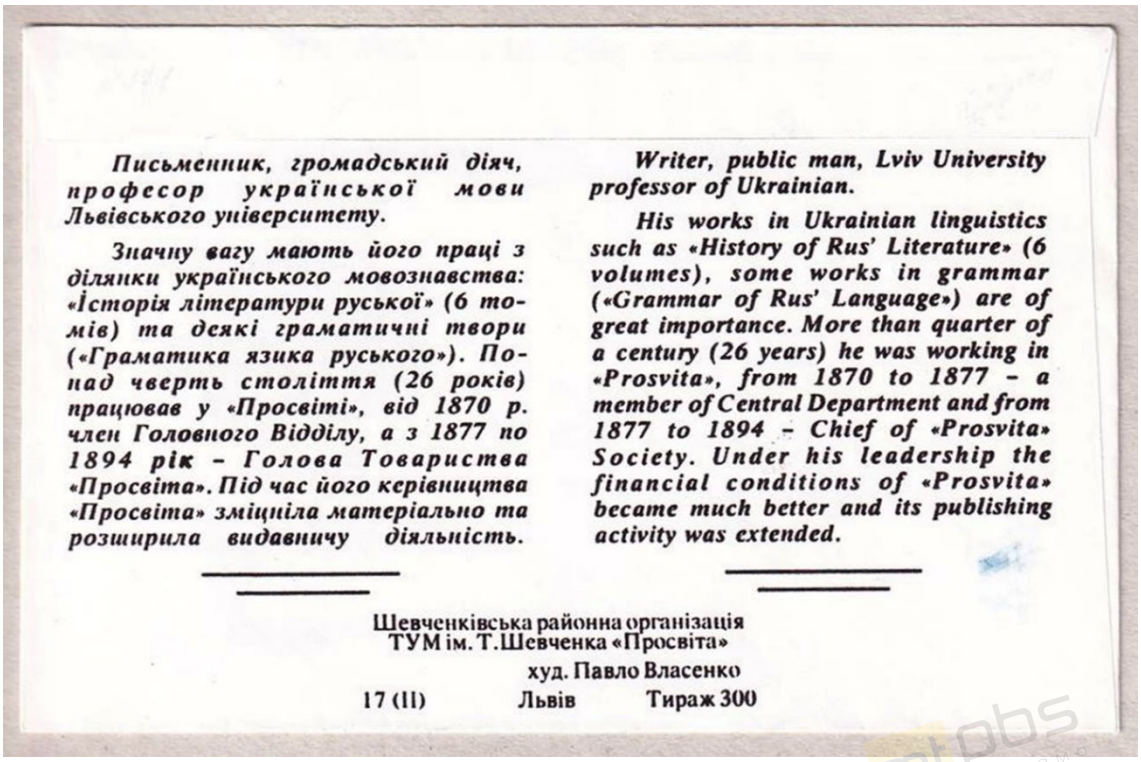

Письменник, громадський діяч, професор української мови Львівського університету.

Значну вагу мають його праці з ділянки українського мовознавства: «Історія літератури руської» (6 томів) та деякі граматичні твори («Граматика язика руського»). Понад чверть століття (26 років) працював у «Просвіті», від 1870 р. член Головного Відділу, а з 1877 по 1894 рік – Голова Товариства «Просвіта». Під час його керівництва «Просвіта» зміцніла матеріально та розширила видавничу діяльність.

Writer, public man, Lviv University professor of Ukrainian.

His works in Ukrainian linguistics such as «History of Rus' Literature» (6 volumes), some works in grammar («Grammar of Rus' Language») are of great importance. More than quarter of a century (26 years) he was working in «Prosvita», from 1870 to 1877 – a member of Central Department and from 1877 to 1894 – Chief of «Prosvita» Society. Under his leadership the financial conditions of «Prosvita» became much better and its publishing activity was extended.

Шевченківська районна організація
ТУМ ім. Т.Шевченка «Просвіта»
худ. Павло Власенко
17 (II) Львів Тираж 300

Омелян Огоновський (1833 – 1894).

1995

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Ювілейний комітет 150-річчя з дня народження Івана Пулюя.

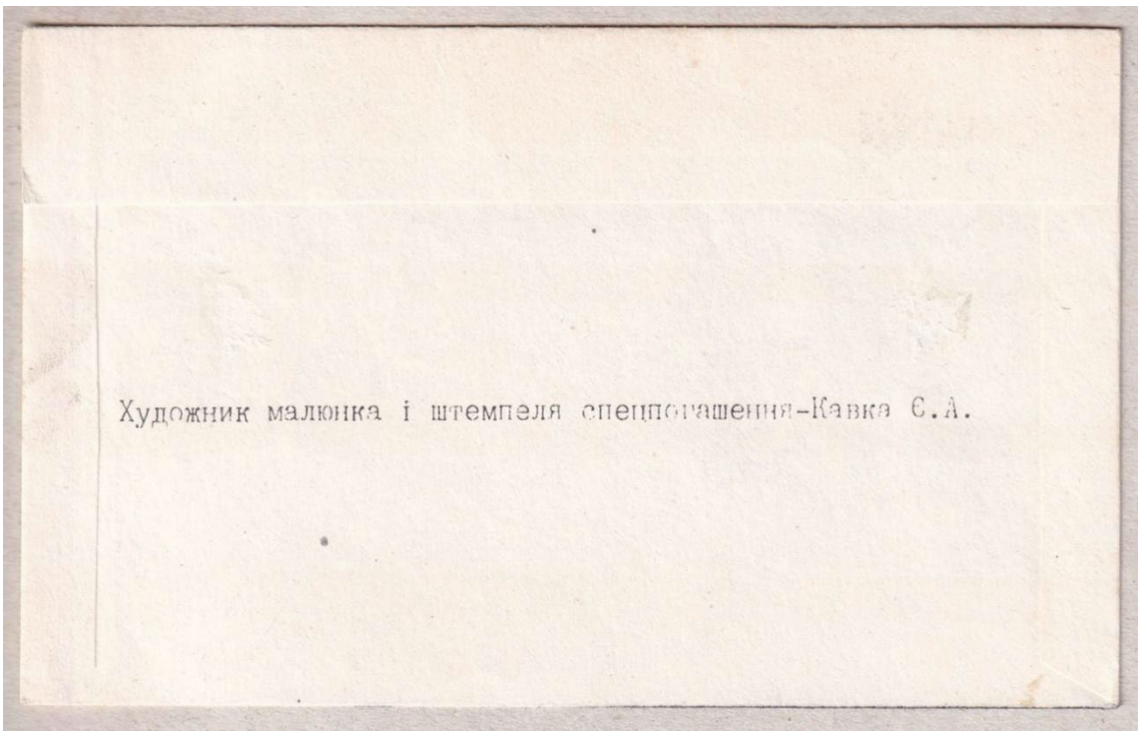

Улас Самчук. «Волинь».

400-ліття Берестейської унії. 250-ліття Ужгородської унії. Митрополит Андрей Шептицький, 1865 – 1944.

400-ліття Берестейської унії. 250-ліття Ужгородської унії. Мелетій Смотрицький, бл. 1578 – 1634.

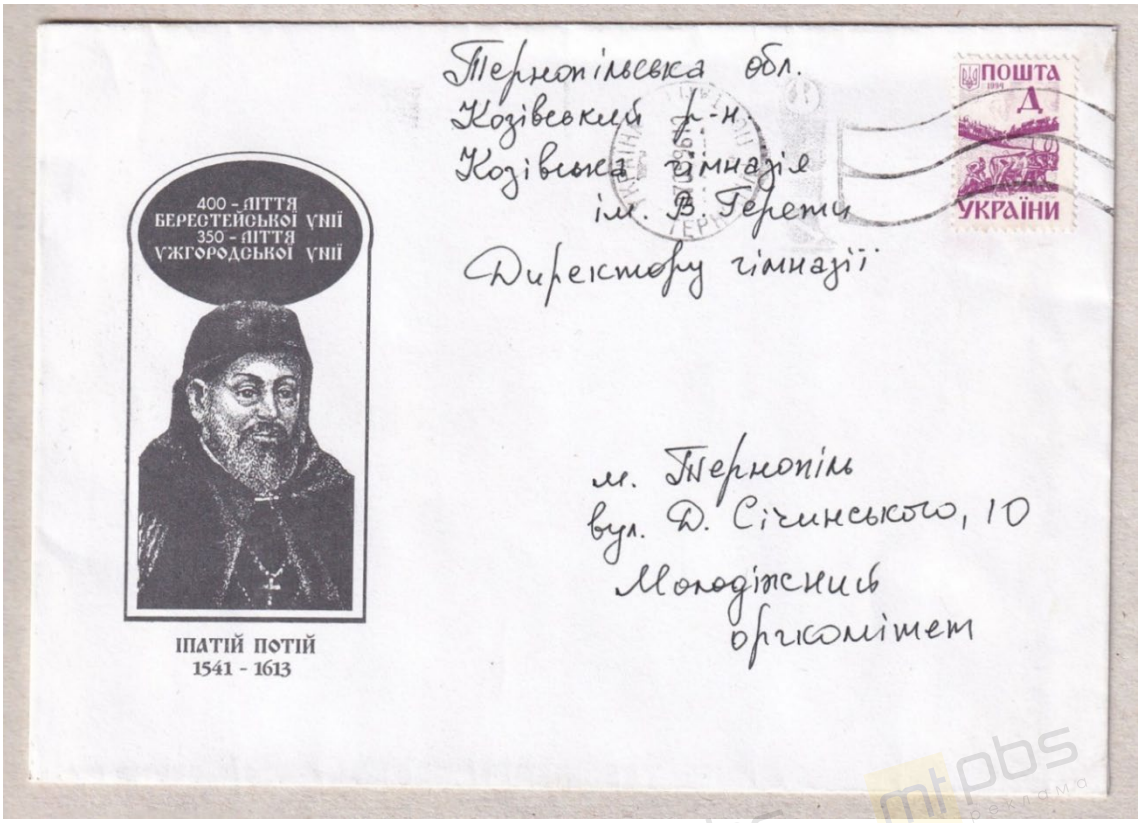

400-ліття Берестейської унії. 250-ліття Ужгородської унії. Іпатій Потій, 1541 – 1613.

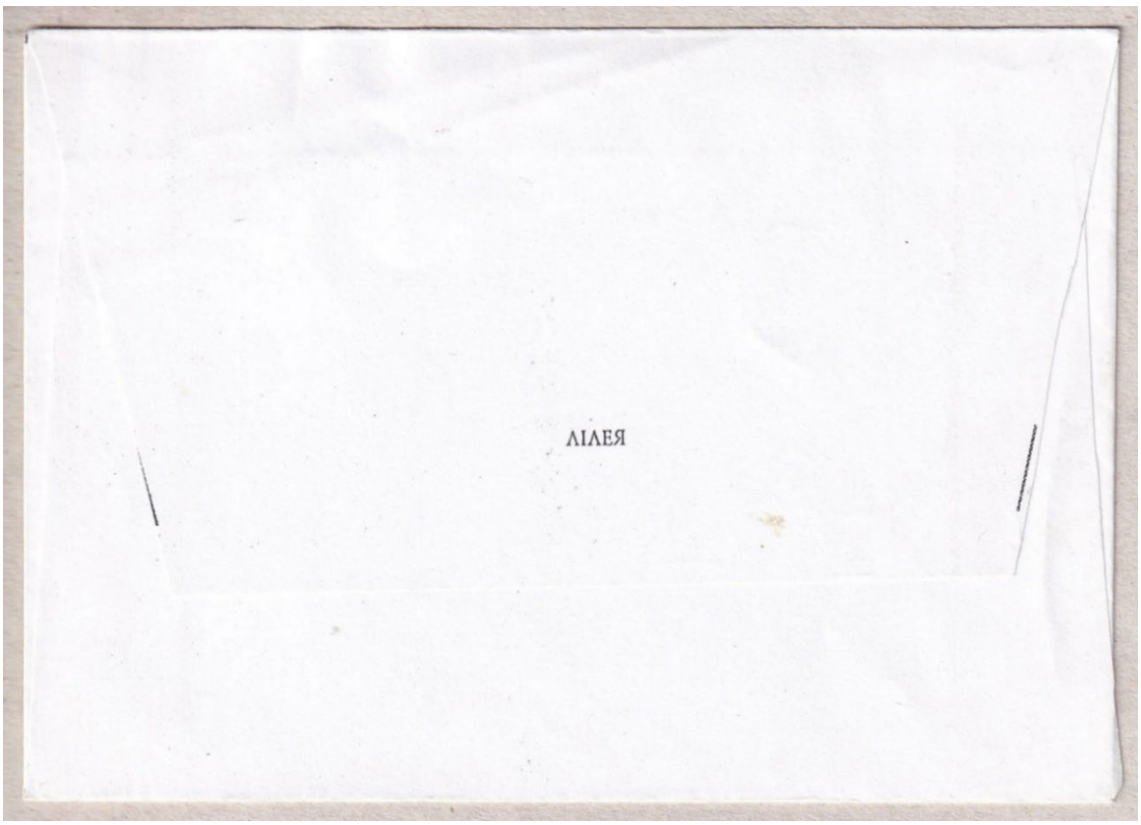

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів.

Державний архів Тернопільської області

До 90-річчя від дня народження Уласа Самчука.

Відкриття пам’ятника Іванові Франку в м. Тернополі 28 травня 1995 року. Скульптор Іван Сонсядло.

«Тернопільські куполи» - 95.

Місту Підгайці – 550 років.

Тернопільський приладобудівний інститут

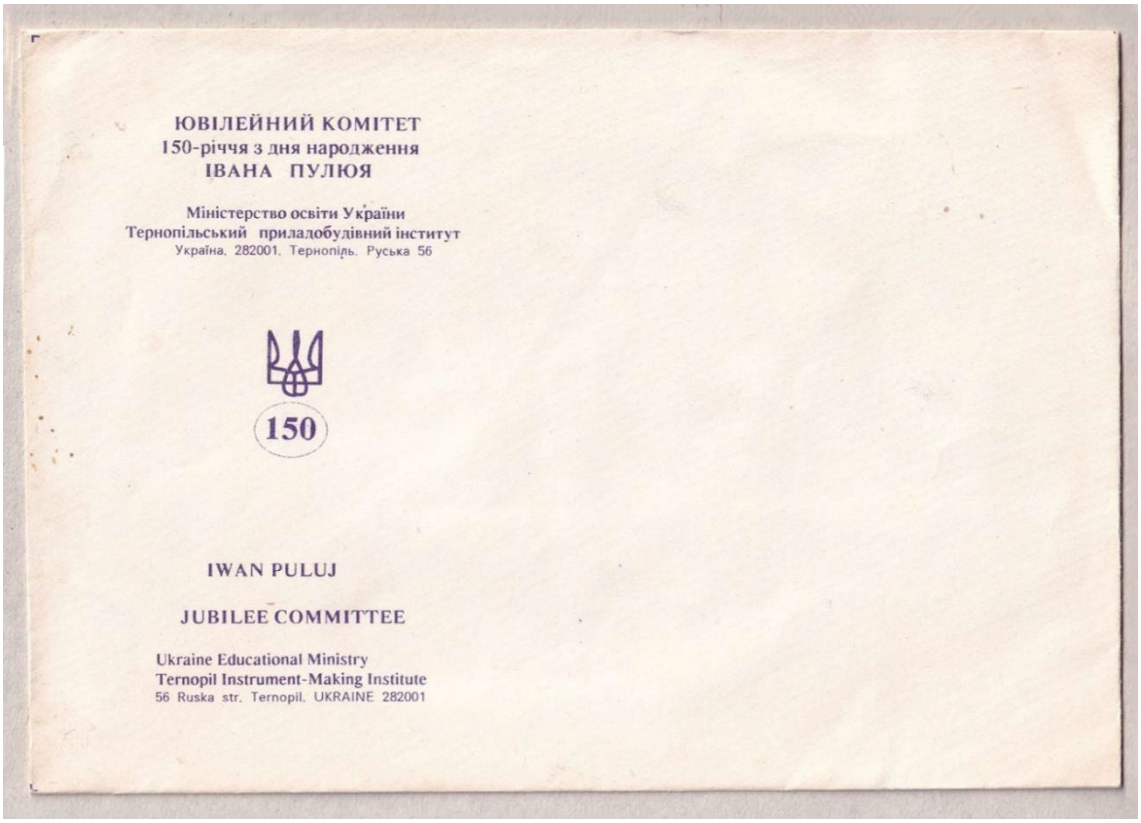

Ювілейний комітет 150-річчя з дня народження Івана Пулюя.

Бережани

Відкриття музею Богдана Лепкого, м. Бережани, Терноп. обл. 27.08.95.

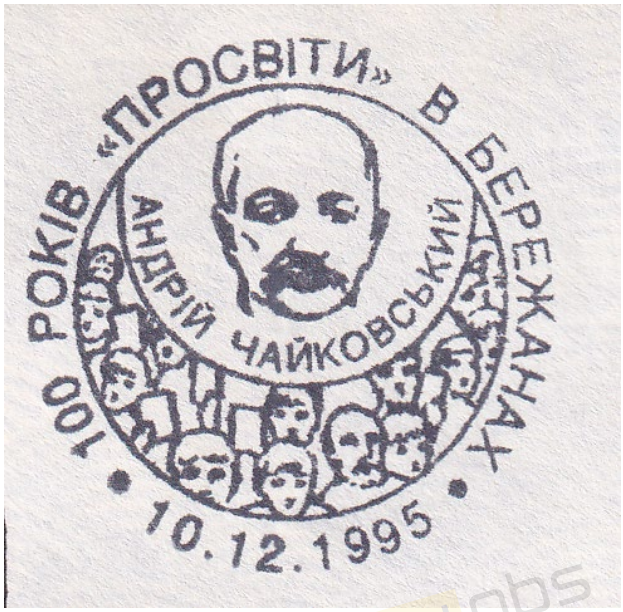

100 років «Просвіти» в Бережанах. Андрій Чайковський. 10.12.1995.

Просвіта Бережани – 100, 1895 – 1995.

Бучач

100-річчя Бучацької гімназії, 1895 – 1995.

Лев Зацний (1911 – 1940).

Володимир Герета (1911 – 1935).

26 лютого 1995. Відкриття і освячення Клубу творчих зустрічей і погрудь національних героїв Володимира Герети та Лева Зацного у Козівській гімназії.

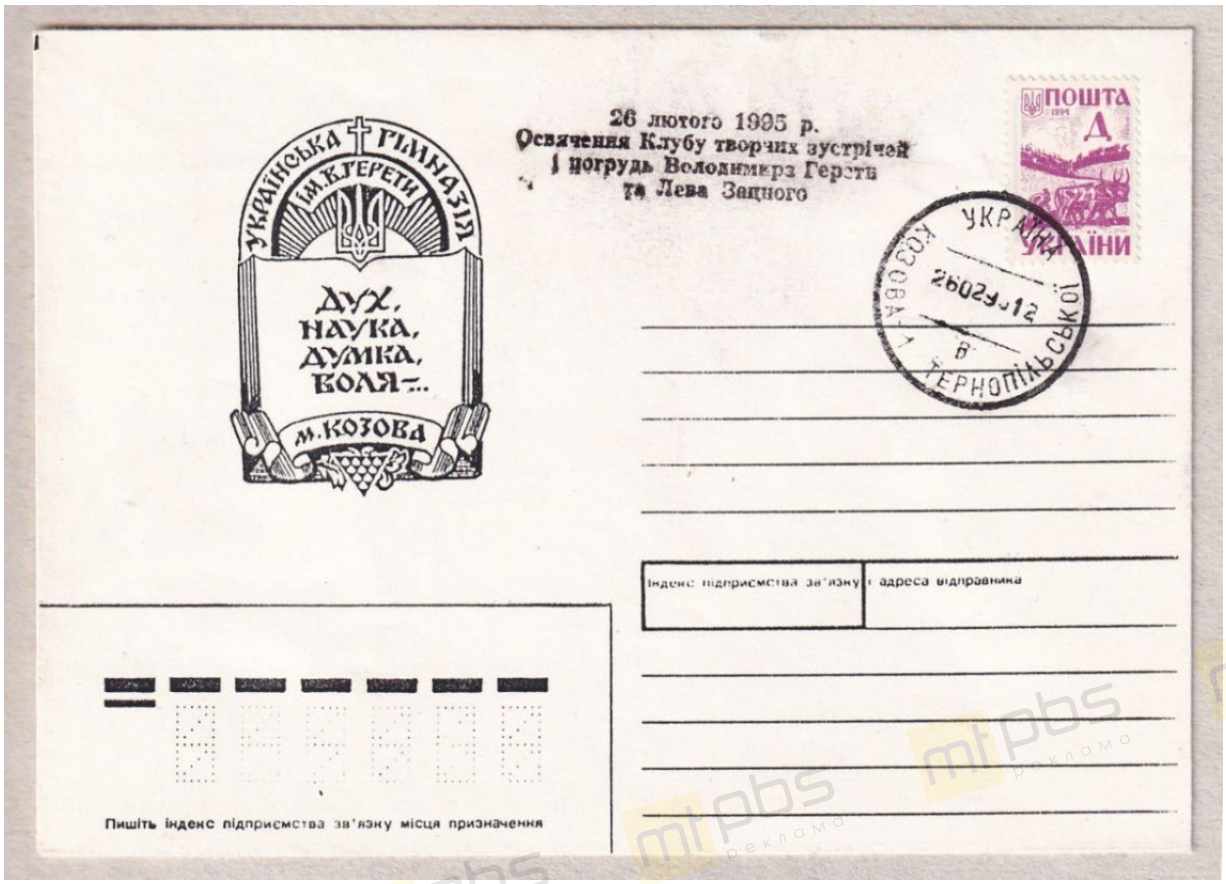

Українська гімназія ім. В. Герети, м. Козова.

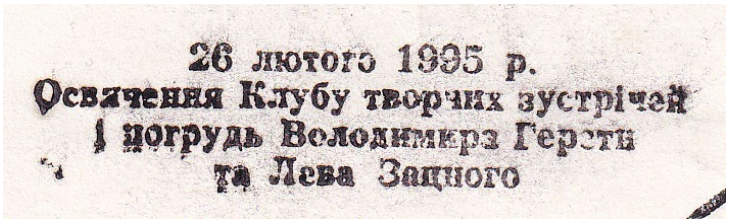

Пам’ятний надрук – 26 лютого Освячення Клубу творчих зустрічей і погрудь Володимира Герети та Лева Зацного.

Волинський краєзнавчий музей

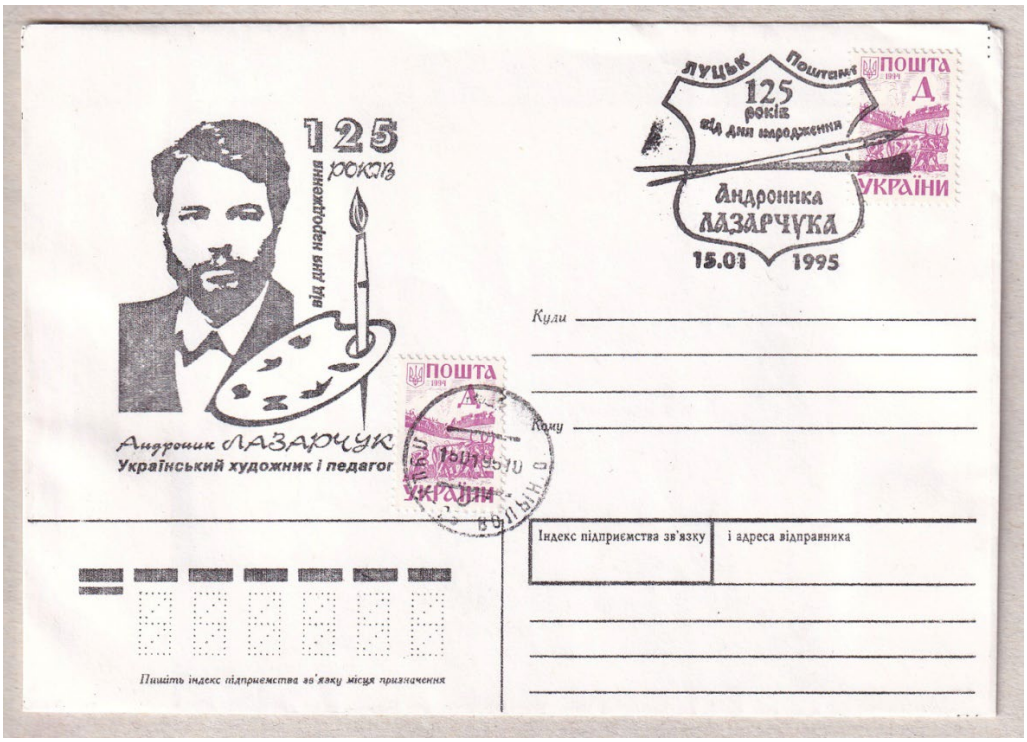

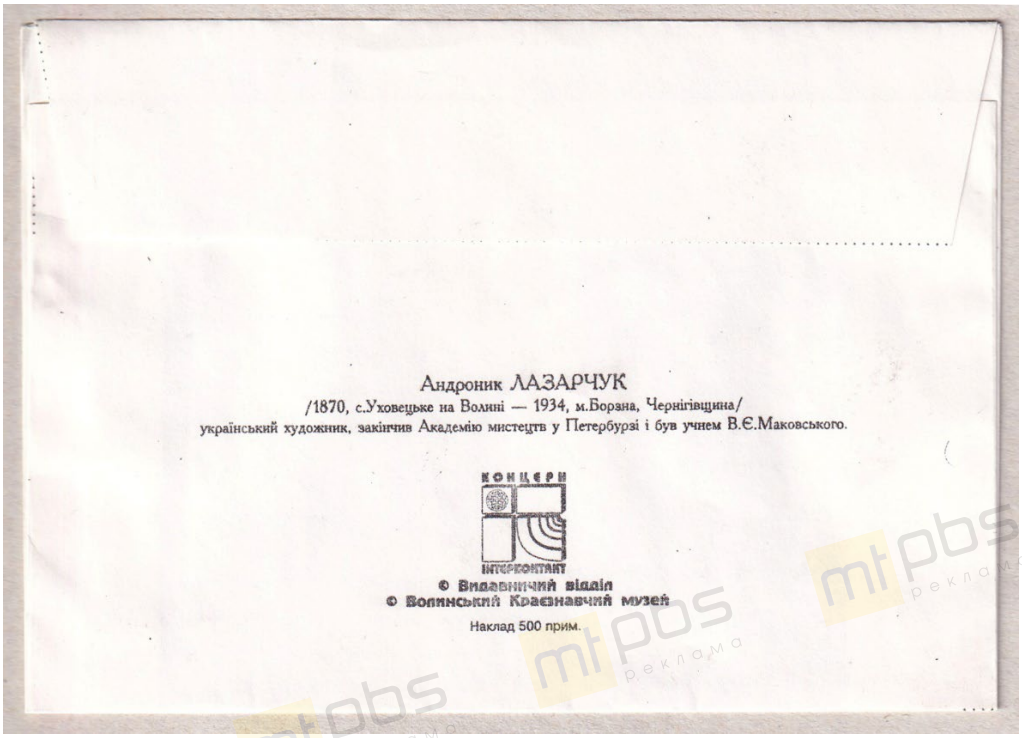

Андроник Лазарчук. Український художник і педагог. 125 років від дня народження.

«Дивосвіт» (м. Львів)

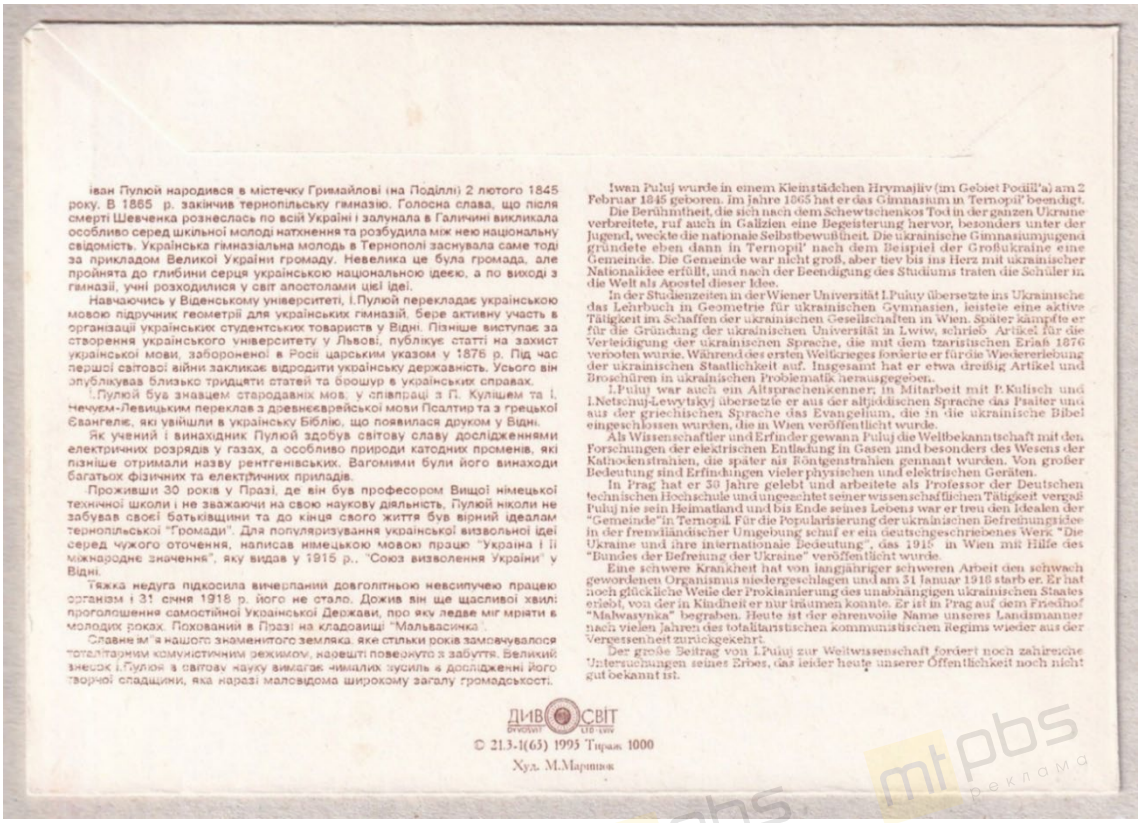

Іван Пулюй народився в містечку Гримайлові (на Поділлі) 2 лютого 1845 року. В 1865 р. закінчив тернопільську гімназію. Голосна слава, що після смерті Шевченка рознеслась по всій Україні і залунала в Галичині викликала особливо серед шкільної молоді натхнення та розбудила між нею національну свідомість. Українська гімназіальна молодь в Тернополі заснувала саме тоді за прикладом Великої України громаду. Невелика це була громада, але пройнята до глибини серця українською національною ідеєю, а по виході з гімназії, учні розходилися у світ апостолами цієї ідеї.

Навчаючись у Віденському університеті, І.Пулюй перекладає українською мовою підручник геометрії для українських гімназій, бере активну участь в організації українських студентських товариств у Відні. Пізніше виступає за створення українського університету у Львові, публікує статті на захист української мови, забороненої в Росії царським указом у 1876 р. Під час першої світової війни закликає відродити українську державність. Усього він опублікував близько тридцяти статей та брошур в українських справах.

І.Пулюй був знавцем стародавніх мов, у співпраці з П. Кулішем та І. Нечуєм-Левицьким переклав з древнєєврейської мови Псалтир та з грецької Євангеліє, які увійшли в українську Біблію, що появилася друком у Відні.

Як учений і винахідник Пулюй здобув світову славу дослідженнями електричних розрядів у газах, а особливо природи катодних променів, які пізніше отримали назву рентгенівських. Вагомими були його винаходи багатьох фізичних та електричних приладів.

Проживши 30 років у Празі, де він був професором Вищої німецької технічної школи і не зважаючи на свою наукову діяльність, Пулюй ніколи не забував своєї батьківщини та до кінця свого життя був вірний ідеалам тернопільської "Громади". Для популяризування української визвольної ідеї серед чужого оточення, написав німецькою мовою працю "Україна і її міжнародне значення", яку видав у 1915 р., "Союз визволення України" у Відні.

Тяжка недуга підкосила вичерпаний довголітньою невсипучою працею організм і 31 січня 1918 р. його не стало. Дожив він ще щасливої хвилі: проголошення самостійної Української Держави, про яку ледве міг мріяти в молодих роках. Похований в Празі на кладовищі "Мальвасинка".

Славне ім'я нашого знаменитого земляка, яке стільки років замовчувалося тоталітарним комуністичним режимом, нарешті повернуто з забуття. Великий внесок І.Пулюя в світову науку вимагає чималих зусиль в дослідженні його творчої спадщини, яка наразі маловідома широкому загалу громадськості.

Iwan Puluj wurde in einem Kleinstädchen Hrymajliv (im Gebiet Podilli'a) am 2 Februar 1845 geboren. Im jahre 1865 hat er das Gimnasium in Ternopil' beendigt. Die Berühmtheit, die sich nach dem Schewtschenkos Tod in der ganzen Ukraine verbreitete, ruf auch in Galizien eine Begeisterung hervor, besonders unter der Jugend, weckte die nationale Selbstbewußtheit. Die ukrainische Gimnasiumjugend gründete eben dann in Ternopil' nach dem Beispiel der Großukraine eine Gemeinde. Die Gemeinde war nicht groß, aber tief bis ins Herz mit ukrainischer Nationalidee erfüllt, und nach der Beendigung des Studiums traten die Schüler in die Welt als Apostel dieser Idee.

In der Studienzeiten in der Wiener Universität I.Puluy übersetzte ins Ukrainische das Lehrbuch in Geometrie für ukrainischen Gymnasien, leistete eine aktive Tätigkeit im Schaffen der ukrainischen Gesellschaften in Wien. Später kämpfte er für die Gründung der ukrainischen Universität in Lwiw, schrieb Artikel für die Verteidigung der ukrainischen Sprache, die mit dem tzaristischen Erlaß 1876 verboten wurde. Während des ersten Weltkrieges forderte er für die Wiedererliebung der ukrainischen Staatlichkeit auf. Insgesamt hat er etwa dreißig Artikel und Broschüren in ukrainischen Problematik herausgegeben.

I.Puluj war auch ein Altsprachenkenner; in Mitarbeit mit P.Kulisch und I.Netschuj-Lewytskyj übersetzte er aus der altjiddischen Sprache das Psalter und aus der griechischen Sprache das Evangelium, die in die ukrainische Bibel eingeschlossen wurden, die in Wien veröffentlicht wurde.

Als Wissenschaftler und Erfinder gewann Puluj die Weltbekanntschaft mit den Forschungen der elektrischen Entladung in Gasen und besonders des Wesens der Kathodenstrahlen, die später als Röntgenstrahlen genannt wurden. Von großer Bedeutung sind Erfindungen vieler physischen und elektrischen Geräten.

In Prag hat er 30 Jahre gelebt und arbeitete als Professor der Deutschen technischen Hochschule und ungeachtet seiner wissenschaftlichen Tätigkeit vergaß Puluj nie sein Heimatland und bis Ende seines Lebens war er treu den Idealen der "Gemeinde" in Ternopil. Für die Popularisierung der ukrainischen Befreiungsidee in der fremdländischer Umgebung schrieb er ein deutschgeschriebenes Werk "Die Ukraine und ihre internationale Bedeutung", das 1915 in Wien mit Hilfe des "Bundes der Befreiung der Ukraine" veröffentlicht wurde.

Eine schwere Krankheit hat von langjähriger schweren Arbeit den schwach gewordenen Organismus niedergeschlagen und am 31 Januar 1918 starb er. Er hat noch glückliche Weile der Proklamierung des unabhängigen ukrainischen Staates erlebt, von der in Kindheit er nur träumen konnte. Er ist in Prag auf dem Friedhof "Malwasynka" begraben. Heute ist der ehrenvolle Name unseres Landsmannes nach vielen Jahren des totalitaristischen kommunistischen Regims wieder aus der Vergessenheit zurückgekehrt.

Der große Beitrag von I.Puluj zur Weltwissenschaft fordert noch zahlreiche Untersuchungen seines Erbes, das leider heute unserer Öffentlichkeit noch nicht gut bekannt ist.

ДИВОСВІТ
© 21.3-1(63) 1995 Тираж 1000
Худ. М.Маринюк

До 150-річчя від дня народження Івана Пулюя. Хата в с. Гримайлів Тернопільської обл., в якій народився вчений. 1995.

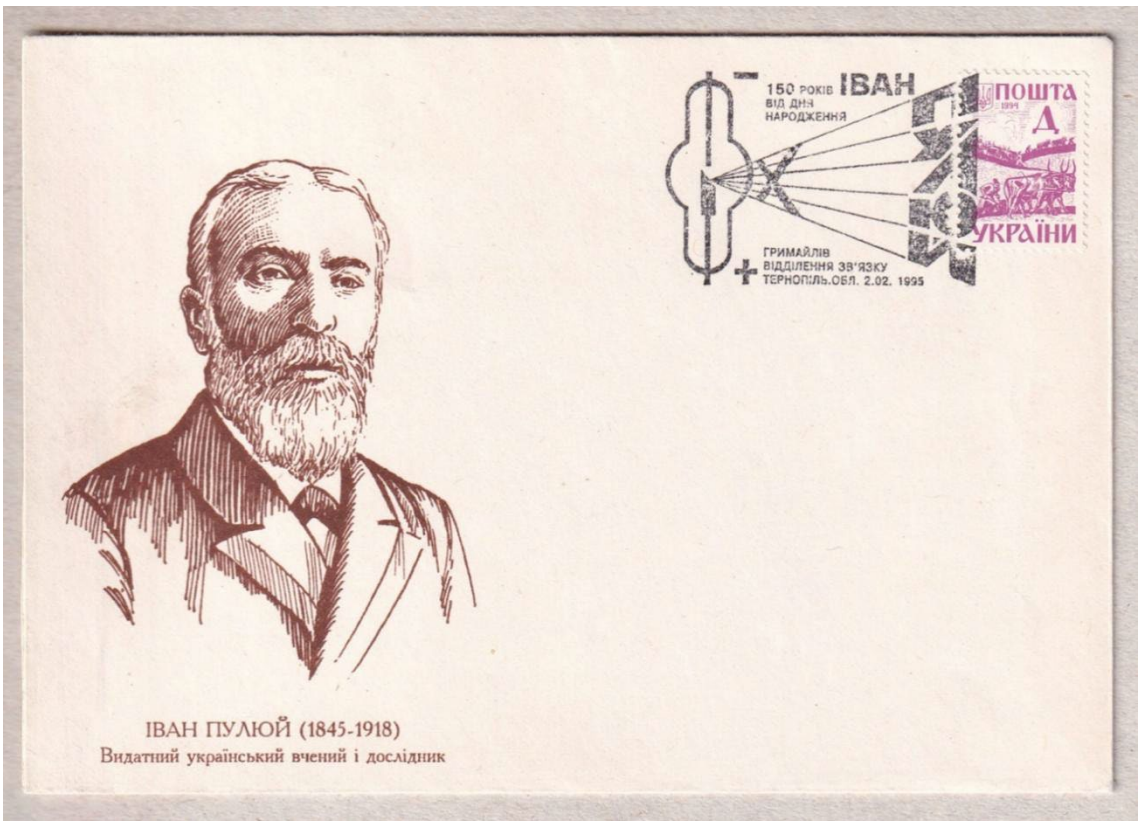

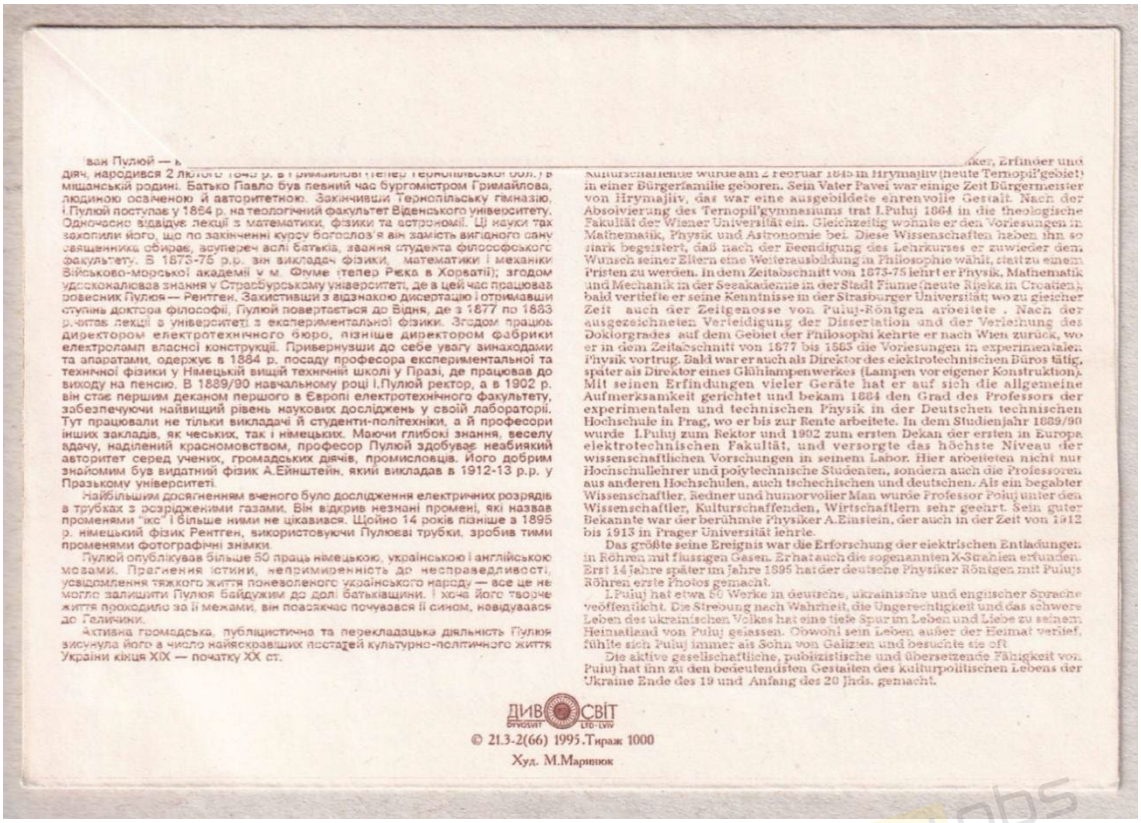

Іван Пулюй — ь

дяч, народився 2 лютого 1845 р. в Гримайлові (тепер Тернопільської обл.) в міщанській родині. Батько Павло був певний час бургомістром Гримайлова, людиною освіченою й авторитетною. Закінчивши Тернопільську гімназію, І.Пулюй поступав у 1864 р. на теологічний факультет Віденського університету. Одночасно відвідує лекції з математики, фізики та астрономії. Ці науки так захопили його, що по закінченні курсу богослов'я він замість вигідного сану священника обирає, всупереч волі батька, звання студента філософського факультету. В 1873-75 р.р. він викладач фізики, математики і механіки Військово-морської академії у м. Фіумі (тепер Ріека в Хорватії); згодом удосконалює знання у Страсбурзькому університеті, де в цей час працював ровесник Пулюя — Рентген. Захистивши з відзнакою дисертацію і отримавши ступінь доктора філософії, Пулюй повертається до Відня, де з 1877 по 1883 р.читав лекції в університеті з експериментальної фізики. Згодом працює директором електротехнічного бюро, пізніше директором фабрики електроламп власної конструкції. Привернувши до себе увагу винаходами та апаратами, одержує в 1884 р. посаду професора експериментальної та технічної фізики у Німецькій вищій технічній школі у Празі, де працював до виходу на пенсію. В 1889/90 навчальному році І.Пулюй ректор, а в 1902 р. він стає першим деканом першого в Європі електротехнічного факультету, забезпечуючи найвищий рівень наукових досліджень у своїй лабораторії. Тут працювали не тільки викладачі й студенти-політехніки, а й професори інших закладів, як чеських, так і німецьких. Маючи глибокі знання, веселу вдачу, наділений красномовством, професор Пулюй здобуває неабиякий авторитет серед учених, громадських діячів, промисловців. Його добрим знайомим був видатний фізик А.Ейнштейн, який викладав в 1912-13 р.р. у Празькому університеті.

Найбільшим досягненням вченого було дослідження електричних розрядів в трубках з розрідженими газами. Він відкрив незнані промені, які назвав променями "ікс" і більше ними не цікавився. Щойно 14 років пізніше з 1895 р. німецький фізик Рентген, використовуючи Пулюєві трубки, зробив тими променями фотографічні знімки.

Пулюй опублікував більше 80 праць німецькою, українською і англійською мовами. Прагнення істини, непримиренність до несправедливості, усвідомлення тяжкого життя поневоленого українського народу — все це не могло залишити Пулюя байдужим до долі батьківщини. І хоча його творче життя проходило за її межами, він поазсячас почувався її сином, навідувався до Галичини.

Активна громадська, публіцистична та перекладацька діяльність Пулюя висунула його в число найяскравіших постатей культурно-політичного життя України кінця XIX — початку XX ст.

ваker, Erfinder und

kulturschaffende wurde am 2 Februar 1845 in Hrymajliv (heute Ternopil'gebiet) in einer Bürgerfamilie geboren. Sein Vater Pavel war einige Zeit Bürgermeister von Hrymajliv, das war eine ausgebildete ehrenvolle Gestalt. Nach der Absolvierung des Ternopil'gymnasiums trat I.Puluj 1864 in die theologische Fakultät der Wiener Universität ein. Gleichzeitig wohnte er den Vorlesungen in Mathematik, Physik und Astronomie bei. Diese Wissenschaften haben ihn so stark begeistert, daß nach der Beendigung des Lehrkurses er zuwieder dem Wunsch seiner Eltern eine Weiterausbildung in Philosophie wählt, stattzu einem Pristen zu werden. In dem Zeitabschnitt von 1873-75 lehrt er Physik, Mathematik und Mechanik in der Seeakademie in der Stadt Fiume (heute Rijeka in Croatien), bald vertiefte er seine Kenntnisse in der Strasburger Universität, wo zu gleicher Zeit auch der Zeitgenosse von Puluj-Röntgen arbeitete . Nach der ausgezeichneten Verteidigung der Dissertation und der Verleihung des Doktorgrades auf dem Gebiet der Philosophi kehrte er nach Wien zurück, wo er in dem Zeitabschnitt von 1877 bis 1883 die Vorlesungen in experimentalen Physik vortrug. Bald war er auch als Direktor des elektrotechnischen Büros tätig, später als Direktor eines Glühlampenwerkes (Lampen vor eigener Konstruktion). Mit seinen Erfindungen vieler Geräte hat er auf sich die allgemeine Aufmerksamkeit gerichtet und bekam 1884 den Grad des Professors der experimentalen und technischen Physik in der Deutschen technischen Hochschule in Prag, wo er bis zur Rente arbeitete. In dem Studienjahr 1889/90 wurde I.Puluj zum Rektor und 1902 zum ersten Dekan der ersten in Europa elektrotechnischen Fakultät, und versorgte das höchste Niveau der wissenschaftlichen Vorschungen in seinem Labor. Hier arbeiteten nicht nur Hochschullehrer und polytechnische Studenten, sondern auch die Professoren aus anderen Hochschulen, auch tschechischen und deutschen. Als ein begabter Wissenschaftler, Kulturschaffenden, Wirtschaftlern sehr geehrt. Sein guter Bekannte war der berühmte Physiker A.Einstein, der auch in der Zeit von 1912 bis 1913 in Prager Universität lehrte.

Das größte seine Ereignis war die Erforschung der elektrischen Entladungen in Röhren mit flussigen Gasen. Erhat auch die sogenannten X-Strahlen erfunden. Erst 14 Jahre später im Jahre 1895 hat der deutsche Physiker Röntgen mit Puluj's Röhren erste Photos gemacht.

I.Puluj hat etwa 80 Werke in deutsche, ukrainische und englischer Sprache veöffentlicht. Die Streoung nach Wahrheit, die Ungerechtigkeit und das schwere Leben des ukrainischen Volkes hat eine tiefe Spur im Leben und Liebe zu seinem Heimatland von Puluj gelassen. Obwohl sein Leben außer der Heimat verlief, fühlte sich Puluj immer als Sohn von Galizien und besuchte sie oft.

Die aktive gesellschaftliche, publizistische und überseitzende Fähigkeit von Puluj hat inn zu den bedeutendsten Gestalten des kulturpolitischen Lebens der Ukraine Ende des 19 und Anfang des 20 Jhds. gemacht.

ДИВОСВІТ
DYVOSVIT LTD·LVIV
© 21.3-2(66) 1995.Тираж 1000
Худ. М.Маринюк

Іван Пулюй (1845 – 1918). Видатний український вчений і дослідник. 1995.

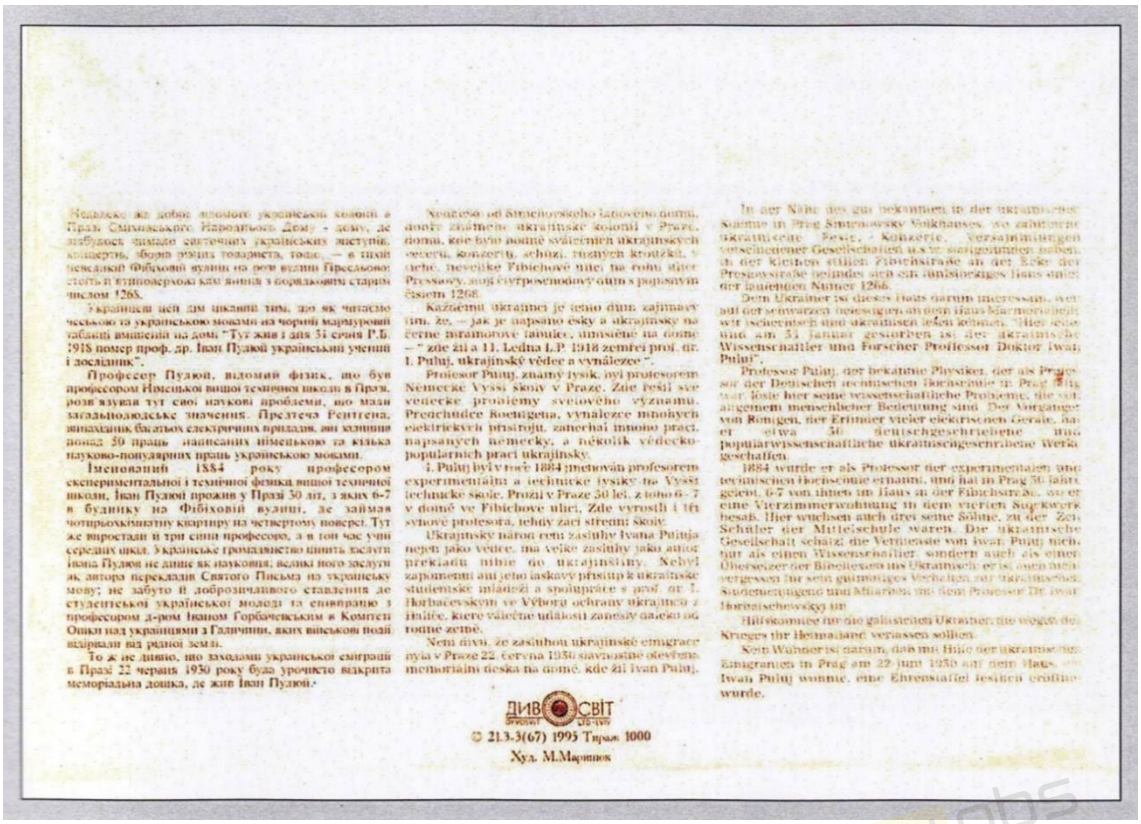

Недалеко від дому німецької української колонії в Празі Смихівського Народнього Дому - дому, де відбувалися численні концерти, збори різних товариств, тощо, — в тихій чеській Фібіховій вулиці на розі вулиці Пресльової стоїть п'ятиповерховий будинок з порядковим старим числом 1268.

Українці цей дім цікавий тим, що як читаємо чеською та українською мовами на чорній мармуровій таблиці вміщена на домі: "Тут жив і дня 31 січня Р.Б. 1918 помер проф. др. Іван Пулюй український учений і дослідник".

Професор Пулюй, відомий фізик, що був професором Німецької вищої технічної школи в Празі, розв язував тут свої наукові проблеми, що мали загальнолюдське значення. Пристрої Рентгена, винахідник багатьох електричних приладів, він залишив понад 50 праць написаних німецькою та кількох науково-популярних праць українською мовами.

Імператорський 1884 року професором експериментальної і технічної фізики вищої технічної школи, Іван Пулюй прожив у Празі 30 літ, з яких 6-7 в будинку на Фібіховій вулиці, де займав чотирьохкімнатну квартиру на четвертому поверсі. Тут же виростали й три сини професора, а в той час учні середніх шкіл. Українське громадянство цінить заслуги Івана Пулюя не лише як науковця; велику його заслугу як автора перекладів Святого Письма на українську мову; не забуто й доброзичливого ставлення до студентської української молоді та єпископацію з професором д-ром Іваном Горбачевським в Комтезі Опіки над українцями з Галичини, яких військові події відірвали від рідної землі.

То ж не дивно, що заходами української еміграції в Празі 22 червня 1930 року було урочисто відкрита меморіальна дошка, де жив Іван Пулюй.

Vzpomínáme-li od německého jazykového ostrova, dnešní známého ukrajinské kolonie v Praze, domu, kde bylo pořádáno světového ukrajinských večerů, koncertů, schůzí, různých kroužků, v něm, nevelké Fibichově ulici na rohu ulice Přemyslovy, stojí čtyřpatrový dům s pořadovým číslem 1268.

Každému Ukrajinci je jeho dům zajímavý tím, že, — jak je napsáno česky a ukrajinsky na černé mramorové tabuli, umístěné na domě – " zde žil a 11. Ledna L.P. 1918 zemřel prof. dr. I. Puluj, ukrajinský vědec a vynálezce ".

Profesor Puluj, známý fysik, byl profesorem Německé Vyssí školy v Praze. Zde řešil své vědecké problémy světového významu. Prozářidce Roentgena, vynálezce mnohých elektrických přístrojů, zanechal mnoho prací, napsaných německy, a několik vědecko-popularních prací ukrajinsky.

I. Puluj byl v roce 1884 jmenován profesorem experimentální a technické fysiky na Vyssí technické škole. Prožil v Praze 30 let, z toho 6 - 7 v domě ve Fibichove ulici. Zde vyrostli i tři synové profesora, jehož žáci středních škol.

Ukrajinský národ ctí zásluhy Ivana Pulija nejen jako vědce, ma velké zásluhy jako autor překladu bible do ukrajinštiny. Nehyl zapomenut ani jeho laskavý přístup k ukrajinské studentské mládeži a spolupráce s prof. dr. I. Horbačevskym ve Výboru ochrany ukrajinců z Halíče, které válečné události zanesly daleko od tohoto zeměe.

Není divu, že zásluhou ukrajinské emigrace byla v Praze 22. června 1930 slavnostně otevřena memoriální deska na domě, kde žil Ivan Puluj.

In der Nähe des gut bekannten in der ukrainischen Siedlung in Prag Smichowsky Volkshauses, wo zahlreiche ukrainische Feste, Konzerte, Versammlungen verschiedener Gesellschaften usw. stattgefunden haben, in der kleinen etwas Fibichstraße an der Ecke der Přemyslovstraße befindet sich ein fünfstöckiges Haus unter der laufenden Nummer 1268.

Dem Ukrainer ist dieses Haus darum interessant, weil auf der schwarzen marmornen auf dem Haus hängenden Tafel tschechisch und ukrainisch steht, dass am 11. Januar gestorben ist der ukrainische Wissenschaftler und Forscher Professor Doktor Iwan Puluj".

Professor Puluj, der bekannte Physiker, der als Professor der Deutschen technischen Hochschule in Prag [illegible] hier seine wissenschaftliche Probleme, die von allgemein menschlicher Bedeutung sind. Der Urgänger von Röntgen, der Erfinder vieler elektrischen Geräte, hat er etwa 50 deutschgeschriebene und populärwissenschaftliche ukrainischgeschriebene Werke geschaffen.

1884 wurde er als Professor der experimentalen und technischen Hochschule ernannt, und hat in Prag 30 Jahre gelebt, 6-7 von ihnen im Haus in der Fibichstraße, wo er eine Vierzimmerwohnung in dem vierten Stockwerk besaß. Hier wuchsen auch drei seine Söhne, zu der Zeit Schüler der Mittelschule waren. Die ukrainische Gesellschaft schätzt die Verdienste von Iwan Puluj nicht als einen Wissenschaftler, sondern auch als einen Übersetzer der Bibeltexte ins Ukrainische; er ist auch nicht vergessen für sein gütiges Verhalten zur ukrainischen Studentenjugend und Mitarbeit mit dem Professor Dr. Iwan Horbatschewskyj im

Hilfskomitee für die galizischen Ukrainer, die wegen des Krieges ihr Heimatland verlassen sollten.

Kein Wunder ist darum, daß im Haus der ukrainischen Emigranten in Prag am 22. Juni 1930 auf dem Haus, wo Iwan Puluj wohnte, eine Ehrentafel feierlich eröffnet wurde.

ДИВОСВІТ
© 213-3(67) 1995 Тираж 1000
Худ. М.Марушок

До 150-річчя від дня народження Івана Пулюя. Дім з меморіальною таблицею по вул. Фібіховій в м. Празі. 1995.

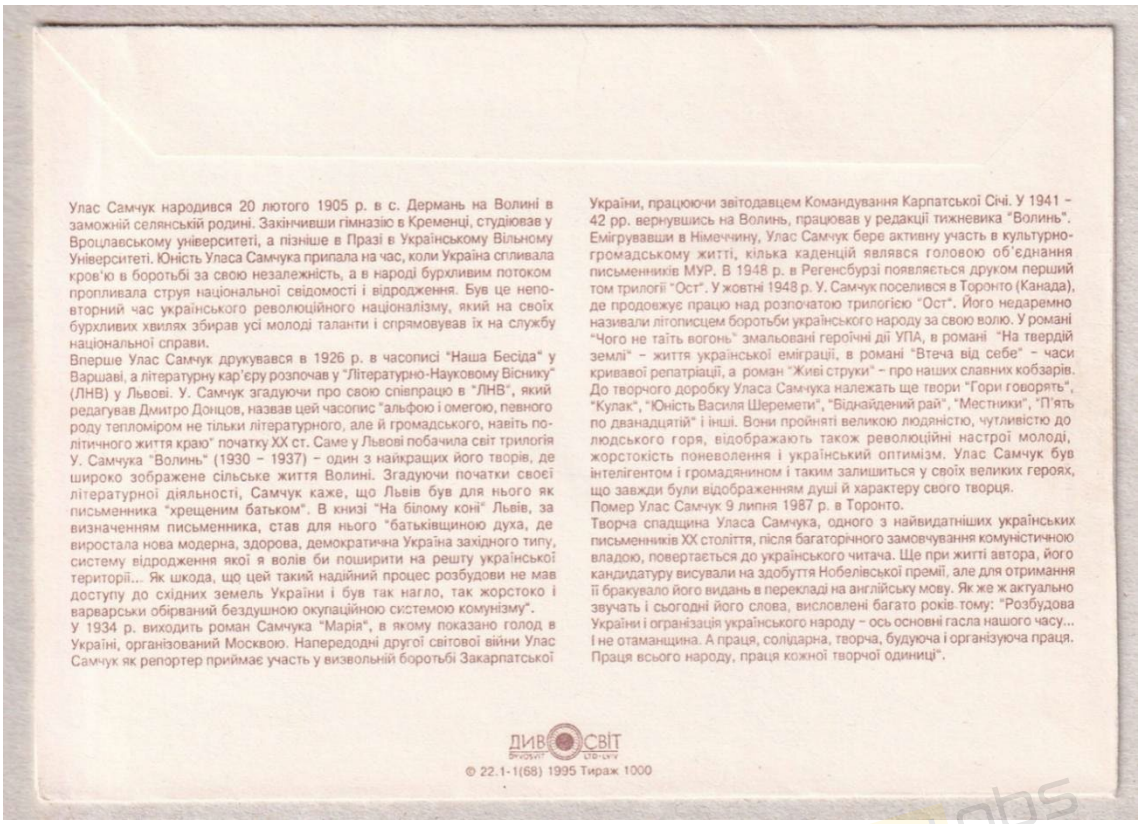

Улас Самчук народився 20 лютого 1905 р. в с. Дермань на Волині в заможній селянській родині. Закінчивши гімназію в Кременці, студіював у Вроцлавському університеті, а пізніше в Празі в Українському Вільному Університеті. Юність Уласа Самчука припала на час, коли Україна спливала кров'ю в боротьбі за свою незалежність, а в народі бурхливим потоком пропливала струя національної свідомості і відродження. Був це неповторний час українського революційного націоналізму, який на своїх бурхливих хвилях збирав усі молоді таланти і спрямовував їх на службу національної справи.

Вперше Улас Самчук друкувався в 1926 р. в часописі "Наша Бесіда" у Варшаві, а літературну кар'єру розпочав у "Літературно-Науковому Віснику" (ЛНВ) у Львові. У. Самчук згадуючи про свою співпрацю в "ЛНВ", який редагував Дмитро Донцов, назвав цей часопис "альфою і омегою, певного роду тепломіром не тільки літературного, але й громадського, навіть політичного життя краю" початку XX ст. Саме у Львові побачила світ трилогія У. Самчука "Волинь" (1930 – 1937) – один з найкращих його творів, де широко зображене сільське життя Волині. Згадуючи початки своєї літературної діяльності, Самчук каже, що Львів був для нього як письменника "хрещеним батьком". В книзі "На білому коні" Львів, за визначенням письменника, став для нього "батьківщиною духа, де виростала нова модерна, здорова, демократична Україна західнього типу, систему відродження якої я волів би поширити на решту української території... Як шкода, що цей такий надійний процес розбудови не мав доступу до східних земель України і був так нагло, так жорстоко і варварськи обірваний бездушною окупаційною системою комунізму".

У 1934 р. виходить роман Самчука "Марія", в якому показано голод в Україні, організований Москвою. Напередодні другої світової війни Улас Самчук як репортер приймає участь у визвольній боротьбі Закарпатської України, працюючи звітодавцем Командування Карпатської Січі. У 1941 – 42 рр. вернувшись на Волинь, працював у редакції тижневика "Волинь". Емігрувавши в Німеччину, Улас Самчук бере активну участь в культурно-громадському житті, кілька каденцій являвся головою об'єднання письменників МУР. В 1948 р. в Регенсбурзі появляється друком перший том трилогії "Ост". У жовтні 1948 р. У. Самчук поселився в Торонто (Канада), де продовжує працю над розпочатою трилогією "Ост". Його недаремно називали літописцем боротьби українського народу за свою волю. У романі "Чого не таїть вогонь" змальовані героїчні дії УПА, в романі "На твердій землі" – життя української еміграції, в романі "Втеча від себе" – часи кривавої репатріації, а роман "Живі струки" – про наших славних кобзарів. До творчого доробку Уласа Самчука належать ще твори "Гори говорять", "Кулак", "Юність Василя Шеремети", "Віднайдений рай", "Месники", "П'ять по двадцятій" і інші. Вони пройняті великою людяністю, чутливістю до людського горя, відображають також революційні настрої молоді, жорстокість поневолення і український оптимізм. Улас Самчук був інтелігентом і громадянином і таким залишиться у своїх великих героях, що завжди були відображенням душі й характеру свого творця.

Помер Улас Самчук 9 липня 1987 р. в Торонто.

Творча спадщина Уласа Самчука, одного з найвидатніших українських письменників XX століття, після багаторічного замовчування комуністичною владою, повертається до українського читача. Ще при житті автора, його кандидатуру висували на здобуття Нобелівської премії, але для отримання її бракувало його видань в перекладі на англійську мову. Як же ж актуально звучать і сьогодні його слова, висловлені багато років тому: "Розбудова України і організація українського народу – ось основні гасла нашого часу... І не отаманщина. А праця, солідарна, творча, будуюча і організуюча праця. Праця всього народу, праця кожної творчої одиниці".

ДИВОСВІТ
© 22.1-1(68) 1995 Тираж 1000

Улас Самчук. «Волинь». Графіка Роберта Лісовського. 1995.

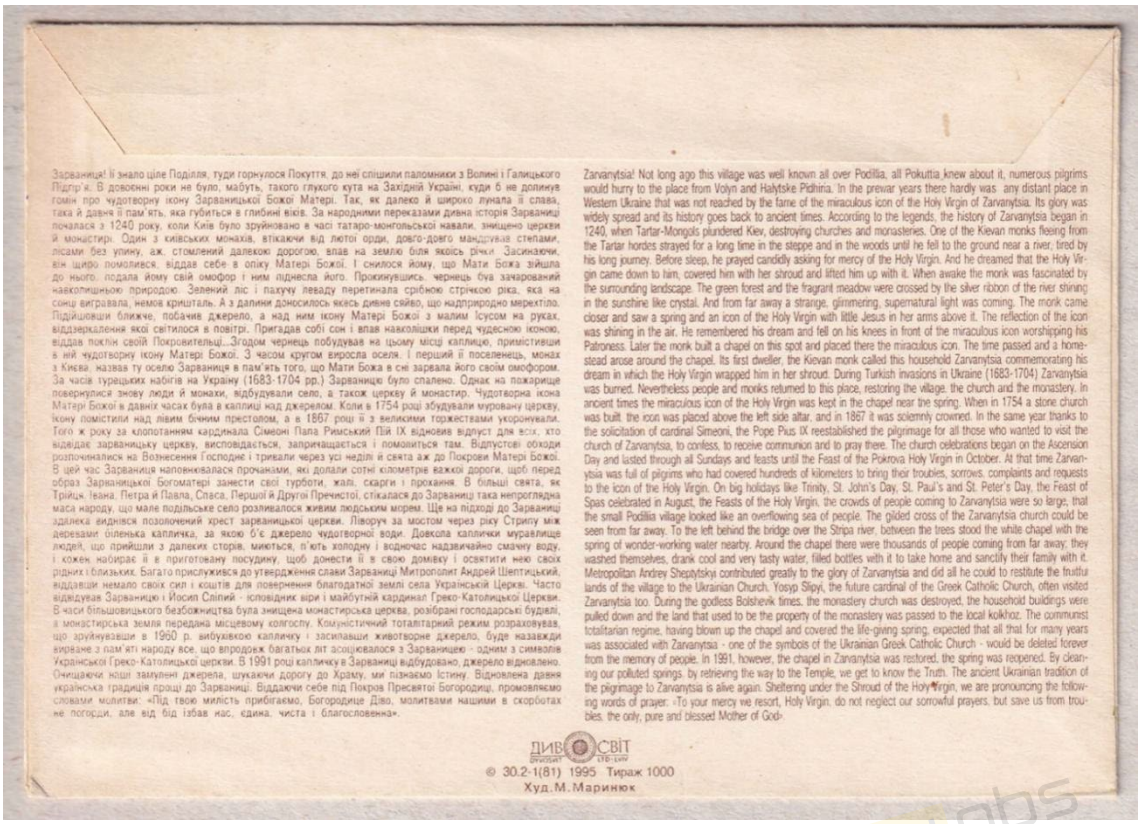

Зарваниця! Її знало ціле Поділля, туди горнулося Покуття, до неї спішили паломники з Волині і Галицького Підгір'я. В довоєнні роки не було, мабуть, такого глухого кута на Західній Україні, куди б не долинув гомін про чудотворну ікону Зарваницької Божої Матері. Так, як далеко й широко лунала її слава, така й давня її пам'ять, яка губиться в глибині віків. За народними переказами дивна історія Зарваниці почалася з 1240 року, коли Київ було зруйновано в часі татаро-монгольської навали, знищено церкви й монастирі. Один з київських монахів, втікаючи від лютої орди, довго-довго мандрував степами, лісами без упину, аж, стомлений далекою дорогою, впав на землю біля якоїсь річки. Засинаючи, він щиро помолився, віддав себе в опіку Матері Божої. І снилося йому, що Мати Божа зійшла до нього, подала йому свій омофор і ним піднесла його. Прокинувшись, чернець був зачарований навколишньою природою. Зелений ліс і пахучу леваду перетинала срібною стрічкою ріка, яка на сонці вигравала, немов кришталь. А з далини доносилось якесь дивне сяйво, що надприродно мерехтіло. Підійшовши ближче, побачив джерело, а над ним ікону Матері Божої з малим Ісусом на руках, віддзеркалення якої світилося в повітрі. Пригадав собі сон і впав навколішки перед чудесною іконою, віддав поклін своїй Покровительці...Згодом чернець побудував на цьому місці каплицю, примістивши в ній чудотворну ікону Матері Божої. З часом кругом виросла оселя. І перший її поселенець, монах з Києва, назвав ту оселю Зарваниця в пам'ять того, що Мати Божа в сні зарвала його своїм омофором. За часів турецьких набігів на Україну (1683-1704 рр.) Зарваниця було спалено. Однак на пожарище повернулися знову люди й монахи, відбудували село, а також церкву й монастир. Чудотворна ікона Матері Божої в давніх часах була в каплиці над джерелом. Коли в 1754 році збудували муровану церкву, ікону помістили над лівим бічним престолом, а в 1867 році її з великими торжествами укоронували. Того ж року за клопотанням кардинала Сімеоні Папа Римський Пій IX відновив відпуст для всіх, хто відвідає зарваницьку церкву, висповідається, запричащається і помолиться там. Відпустові obходи розпочиналися на Вознесення Господнє і тривали через усі неділі й свята аж до Покрови Матері Божої. В цей час Зарваниця наповнювалася прочанами, які долали сотні кілометрів важкої дороги, щоб перед образ Зарваницької Богоматері занести свої турботи, жалі, скарги і прохання. В більші свята, як Трійця, Івана, Петра й Павла, Спаса, Першої й Другої Пречистої, стікалася до Зарваниці така непроглядна маса народу, що мале подільське село розливалося живим людським морем. Ще на підході до Зарваниці здалека виднівся позолочений хрест зарваницької церкви. Ліворуч за мостом через ріку Стрипу між деревами біленька капличка, за якою б'є джерело чудотворної води. Довколо каплички муравлище людей, що прийшли з далеких сторін, миються, п'ють холодну і водночас надзвичайно смачну воду, і кожен набирає її в приготовану посудину, щоб донести її в свою домівку і освятити нею своїх рідних і близьких. Багато прислужився до утвердження слави Зарваниці Митрополит Андрей Шептицький, віддавши немало своїх сил і коштів для повернення благодатної землі села Української Церкві. Часто відвідував Зарваницю і Йосиф Сліпий - ісповідник віри і майбутній кардинал Греко-Католицької Церкви. В часи більшовицького безбожництва була знищена монастирська церква, розібрані господарські будівлі, а монастирська земля передана місцевому колгоспу. Комуністичний тоталітарний режим розраховував, що зруйнувавши в 1960 р. вибудовану капличку і засипавши животворне джерело, буде назавжди вирване з пам'яті народу все, що впродовж багатьох літ асоціювалося з Зарваницею - одним з символів Української Греко-Католицької церкви. В 1991 році капличку в Зарваниці відбудовано, джерело відновлено. Очищаючи наші замулені джерела, шукаючи дорогу до Храму, ми пізнаємо Істину. Відновлена давня українська традиція прощі до Зарваниці. Віддаючи себе під Покров Пресвятої Богородиці, промовляємо словами молитви: «Під твою милість прибігаємо, Богородице Діво, молитвами нашими в скорботах не погорди, але від бід ізбав нас, єдина, чиста і благословенна».

Zarvanytsia! Not long ago this village was well known all over Podillia, all Pokuttia knew about it, numerous pilgrims would hurry to the place from Volyn and Halytske Pidhiria. In the prewar years there hardly was any distant place in Western Ukraine that was not reached by the fame of the miraculous icon of the Holy Virgin of Zarvanytsia. Its glory was widely spread and its history goes back to ancient times. According to the legends, the history of Zarvanytsia began in 1240, when Tartar-Mongols plundered Kiev, destroying churches and monasteries. One of the Kievan monks fleeing from the Tartar hordes strayed for a long time in the steppe and in the woods until he fell to the ground near a river, tired by his long journey. Before sleep, he prayed candidly asking for mercy of the Holy Virgin. And he dreamed that the Holy Virgin came down to him, covered him with her shroud and lifted him up with it. When awake the monk was fascinated by the surrounding landscape. The green forest and the fragrant meadow were crossed by the silver ribbon of the river shining in the sunshine like crystal. And from far away a strange, glimmering, supernatural light was coming. The monk came closer and saw a spring and an icon of the Holy Virgin with little Jesus in her arms above it. The reflection of the icon was shining in the air. He remembered his dream and fell on his knees in front of the miraculous icon worshipping his Patroness. Later the monk built a chapel on this spot and placed there the miraculous icon. The time passed and a homestead arose around the chapel. Its first dweller, the Kievan monk called this household Zarvanytsia commemorating his dream in which the Holy Virgin wrapped him in her shroud. During Turkish invasions in Ukraine (1683-1704) Zarvanytsia was burned. Nevertheless people and monks returned to this place, restoring the village: the church and the monastery. In ancient times the miraculous icon of the Holy Virgin was kept in the chapel near the spring. When in 1754 a stone church was built, the icon was placed above the left side altar, and in 1867 it was solemnly crowned. In the same year thanks to the solicitation of cardinal Simeoni, the Pope Pius IX reestablished the pilgrimage for all those who wanted to visit the church of Zarvanytsia, to confess, to receive communion and to pray there. The church celebrations began on the Ascension Day and lasted through all Sundays and feasts until the Feast of the Pokrova Holy Virgin in October. At that time Zarvantysia was full of pilgrims who had covered hundreds of kilometers to bring their troubles, sorrows, complaints and requests to the icon of the Holy Virgin. On big holidays like Trinity, St. John's Day, St. Paul's and St. Peter's Day, the Feast of Spas celebrated in August, the Feasts of the Holy Virgin, the crowds of people coming to Zarvanytsia were so large, that the small Podillia village looked like an overflowing sea of people. The gilded cross of the Zarvanytsia church could be seen from far away. To the left behind the bridge over the Stripa river, between the trees stood the white chapel with the spring of wonder-working water nearby. Around the chapel there were thousands of people coming from far away; they washed themselves, drank cool and very tasty water, filled bottles with it to take home and sanctify their family with it. Metropolitan Andrey Sheptytskyi contributed greatly to the glory of Zarvanytsia and did all he could to restitute the fruitful lands of the village to the Ukrainian Church. Yosyp Slipyi, the future cardinal of the Greek Catholic Church, often visited Zarvanytsia too. During the godless Bolshevik times, the monastery church was destroyed, the household buildings were pulled down and the land that used to be the property of the monastery was passed to the local kolkhoz. The communist totalitarian regime, having blown up the chapel and covered the life-giving spring, expected that all that for many years was associated with Zarvanytsa - one of the symbols of the Ukrainian Greek Catholic Church - would be deleted forever from the memory of people. In 1991, however, the chapel in Zarvanytsia was restored, the spring was reopened. By cleaning our polluted springs, by retrieving the way to the Temple, we get to know the Truth. The ancient Ukrainian tradition of the pilgrimage to Zarvanytsia is alive again. Sheltering under the Shroud of the Holy Virgin, we are pronouncing the following words of prayer: «To your mercy we resort, Holy Virgin, do not neglect our sorrowful prayers, but save us from troubles, the only, pure and blessed Mother of God».

ДИВОСВІТ
© 30.2-1(81) 1995 Тираж 1000
Худ.М.Маринюк

Посвята під Покров Пресвятої Богородиці. Зарваниця, 19 – 21 травня ’95. 1995.

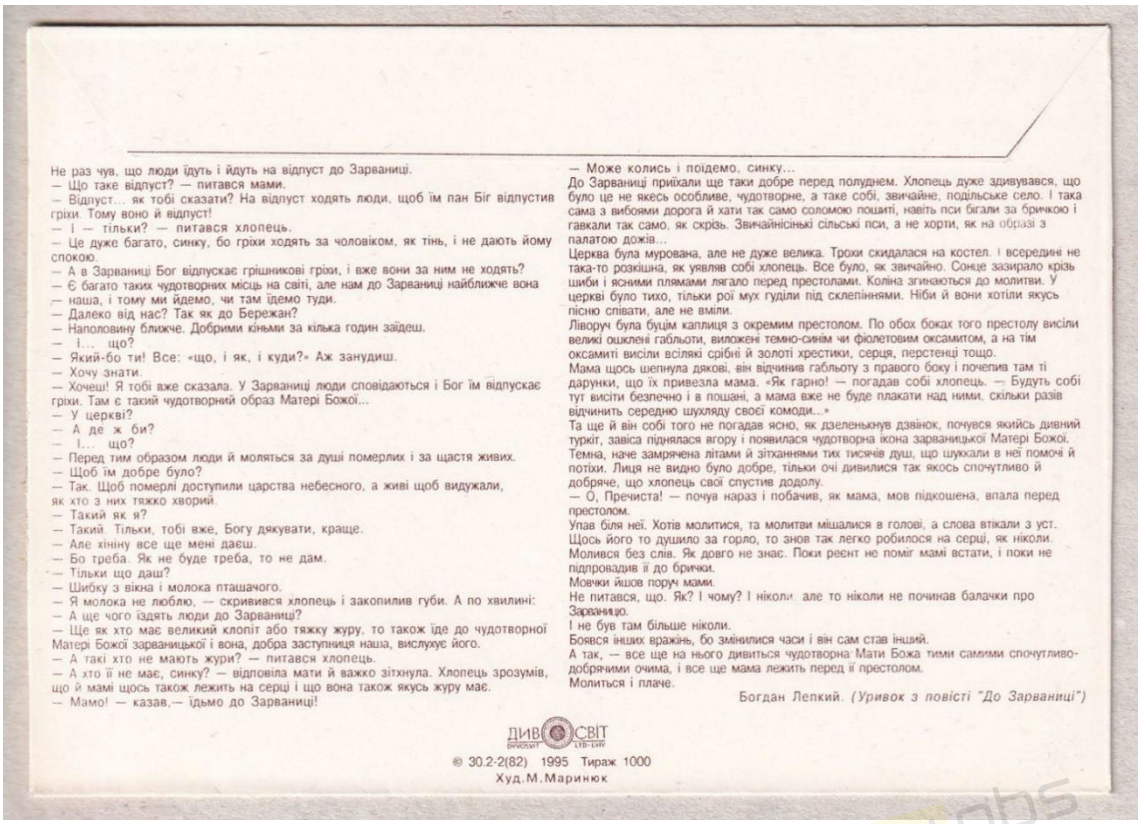

Не раз чув, що люди їдуть і йдуть на відпуст до Зарваниці.
— Що таке відпуст? — питався мами.
— Відпуст... як тобі сказати? На відпуст ходять люди, щоб їм пан Біг відпустив гріхи. Тому воно й відпуст!
— І — тільки? — питався хлопець.
— Це дуже багато, синку, бо гріхи ходять за чоловіком, як тінь, і не дають йому спокою.
— А в Зарваниці Бог відпускає грішникові гріхи, і вже вони за ним не ходять?
— Є багато таких чудотворних місць на світі, але нам до Зарваниці найближче вона — наша, і тому ми йдемо, чи там їдемо туди.
— Далеко від нас? Так як до Бережан?
— Наполовину ближче. Добрими кіньми за кілька годин зайдеш.
— І... що?
— Який-бо ти! Все: «що, і як, і куди?» Аж занудиш.
— Хочу знати.
— Хочеш! Я тобі вже сказала. У Зарваниці люди сповідаються і Бог їм відпускає гріхи. Там є такий чудотворний образ Матері Божої...
— У церкві?
— А де ж би?
— І... що?
— Перед тим образом люди й моляться за душі померлих і за щастя живих.
— Щоб їм добре було?
— Так. Щоб померлі доступили царства небесного, а живі щоб видужали, як хто з них тяжко хворий.
— Такий як я?
— Такий. Тільки, тобі вже, Богу дякувати, краще.
— Але хініну все ще мені даєш.
— Бо треба. Як не буде треба, то не дам.
— Тільки що даш?
— Шибку з вікна і молока пташачого.
— Я молока не люблю, — скривився хлопець і закопилив губи. А по хвилині:
— А ще чого ізздять люди до Зарваниці?
— Ще як хто має великий клопіт або тяжку журу, то також їде до чудотворної Матері Божої зарваницької і вона, добра заступниця наша, вислухує його.
— А такі хто не мають жури? — питався хлопець.
— А хто її не має, синку? — відповіла мати й важко зітхнула. Хлопець зрозумів, що й мамі щось також лежить на серці і що вона також якусь журу має.
— Мамо! — казав,— їдьмо до Зарваниці!
— Може колись і поїдемо, синку...

До Зарваниці приїхали ще таки добре перед полуднем. Хлопець дуже здивувався, що було це не якесь особливе, чудотворне, а таке собі, звичайне, подільське село. І така сама з вибоями дорога й хати так само соломою повиті, навіть пси бігали за бричкою і гавкали так само, як скрізь. Звичайнісінькі сільські пси, а не хорти, як на образі з палатою дожів...

Церква була мурована, але не дуже велика. Трохи скидалася на костел. І всередині не така-то розкішна, як уявляв собі хлопець. Все було, як звичайно. Сонце зазирало крізь шиби і ясними плямами лягало перед престолами. Коліна згинаються до молитви. У церкві було тихо, тільки рої мух гуділи під склепіннями. Ніби й вони хотіли якусь пісню співати, але не вміли.

Ліворуч була буцім каплиця з окремим престолом. По обох боках того престолу висіли великі ошклені габльоти, виложені темно-синім чи фіолетовим оксамитом, а на тім оксамиті висіли всілякі срібні й золоті хрестики, серця, перстенці тощо.

Мама щось шепнула дякові, він відчинив габльоту з правого боку і почепив там ті дарунки, що їх привезла мама. «Як гарно! — погадав собі хлопець. — Будуть собі тут висіти безпечно і в пошані, а мама вже не буде плакати над ними, скільки разів відчинить середню шухляду своєї комоди...»

Та ще й він собі того не погадав ясно, як дзеленькнув дзвінок, почувся якийсь дивний туркіт, завіса піднялася вгору і появилася чудотворна ікона зарваницької Матері Божої. Темна, наче замрячена літами й зітханнями тих тисячів душ, що шукали в неї помочі й потіхи. Лиця не видно було добре, тільки очі дивилися так якось спочутливо й добряче, що хлопець свої спустив додолу.

— О, Пречиста! — почув нараз і побачив, як мама, мов підкошена, впала перед престолом.

Упав біля неї. Хотів молитися, та молитви мішалися в голові, а слова втікали з уст. Щось його то душило за горло, то знов так легко робилося на серці, як ніколи. Молився без слів. Як довго не знає. Поки регент не поміг мамі встати, і поки не підпровадив її до брички.

Мовчки йшов поруч мами.

Не питався, що. Як? І чому? І ніколи. але то ніколи не починав балачки про Зарваницю.

І не був там більше ніколи.

Боявся інших вражінь, бо змінилися часи і він сам став інший.

А так, — все ще на нього дивиться чудотворна Мати Божа тими самими спочутливо-добрячими очима, і все ще мама лежить перед її престолом.

Молиться і плаче.

Богдан Лепкий. *(Уривок з повісті "До Зарваниці")*

ДИВОСВІТ
© 30.2-2(82) 1995 Тираж 1000
Худ.М.Маринюк

Богдан Лепкий. «До Зарваниці». 1995.

Бережани, Тернопільської обл. Ратуша.
Тут в приміщенні колишньої гімназії вчився,
видатний український письменник, громадський діяч
БОГДАН ЛЕПКИЙ

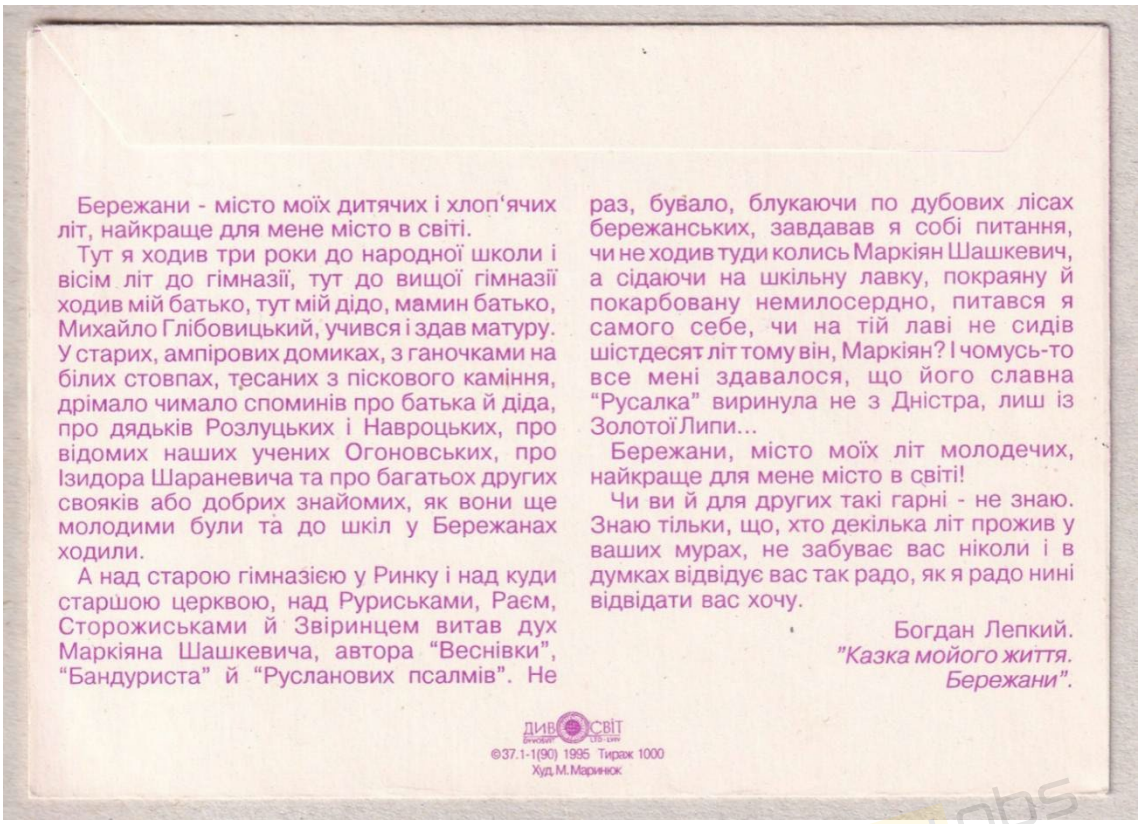

Бережани - місто моїх дитячих і хлоп'ячих літ, найкраще для мене місто в світі.

Тут я ходив три роки до народної школи і вісім літ до гімназії, тут до вищої гімназії ходив мій батько, тут мій дідо, мамин батько, Михайло Глібовицький, учився і здав матуру. У старих, ампірових домиках, з ганочками на білих стовпах, тесаних з піскового каміння, дрімало чимало споминів про батька й діда, про дядьків Розлуцьких і Навроцьких, про відомих наших учених Огоновських, про Ізидора Шараневича та про багатьох других свояків або добрих знайомих, як вони ще молодими були та до шкіл у Бережанах ходили.

А над старою гімназією у Ринку і над куди старшою церквою, над Руриськами, Раєм, Сторожиськами й Звіринцем витав дух Маркіяна Шашкевича, автора "Веснівки", "Бандуриста" й "Руслановых псалмів". Не раз, бувало, блукаючи по дубових лісах бережанських, завдавав я собі питання, чи не ходив туди колись Маркіян Шашкевич, а сідаючи на шкільну лавку, покраяну й покарбовану немилосердно, питався я самого себе, чи на тій лаві не сидів шістдесят літ тому він, Маркіян? І чомусь-то все мені здавалося, що його славна "Русалка" виринула не з Дністра, лиш із Золотої Липи...

Бережани, місто моїх літ молодечих, найкраще для мене місто в світі!

Чи ви й для других такі гарні - не знаю. Знаю тільки, що, хто декілька літ прожив у ваших мурах, не забуває вас ніколи і в думках відвідує вас так радо, як я радо нині відвідати вас хочу.

Богдан Лепкий.
"Казка мойого життя. Бережани".

ДИВОСВІТ
©37.1-1(90) 1995 Тираж 1000
Худ.М.Маринюк

Бережани, Тернопільської обл. Ратуша. Богдан Лепкий. 1995.

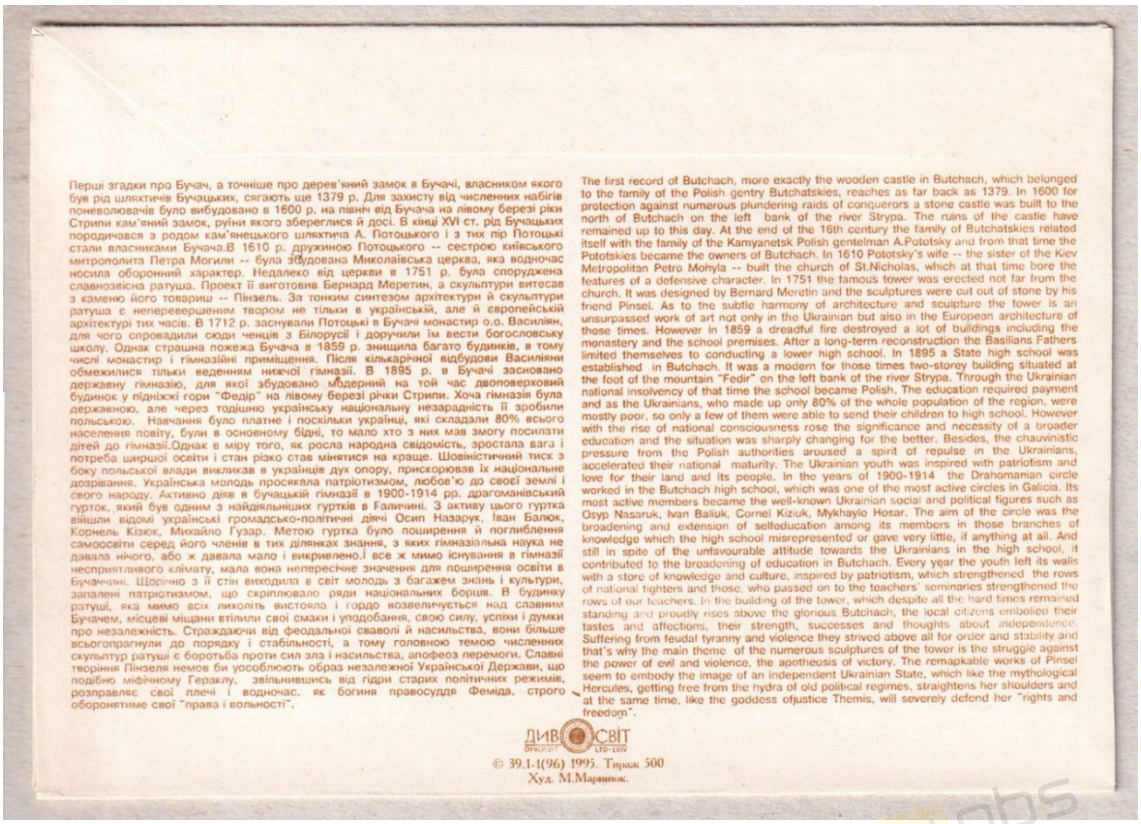

Перші згадки про Бучач, а точніше про дерев'яний замок в Бучачі, власником якого був рід шляхтичів Бучацьких, сягають ще 1379 р. Для захисту від численних набігів поневолювачів було вибудовано в 1600 р. на північ від Бучача на лівому березі ріки Стрипи кам'яний замок, руїни якого збереглися й досі. В кінці XVI ст. рід Бучацьких породичався з родом кам'янецького шляхтича А. Потоцького і з тих пір Потоцькі стали власниками Бучача.В 1610 р. дружиною Потоцького -- сестрою київського митрополита Петра Могили -- була збудована Миколаївська церква, яка водночас носила оборонний характер. Недалеко від церкви в 1751 р. була споруджена славнозвісна ратуша. Проект її виготовив Бернард Меретин, а скульптури витесав з каменю його товариш -- Пінзель. За тонким синтезом архітектури й скульптури ратуша є неперевершеним твором не тільки в українській, але й європейській архітектурі тих часів. В 1712 р. заснували Потоцькі в Бучачі монастир о.о. Василіян, для чого спровадили сюди ченців з Білорусії і доручили їм вести богословську школу. Однак страшна пожежа Бучача в 1859 р. знищила багато будинків, в тому числі монастир і гімназійні приміщення. Після кількарічної відбудови Василіяни обмежилися тільки веденням нижчої гімназії. В 1895 р. в Бучачі засновано державну гімназію, для якої збудовано модерний на той час двоповерховий будинок у підніжжі гори "Федір" на лівому березі річки Стрипи. Хоча гімназія була державною, але через тодішню українську національну незарадність її зробили польською. Навчання було платне і оскільки українці, які складали 80% всього населення повіту, були в основному бідні, то мало хто з них мав змогу посилати дітей до гімназії.Однак в міру того, як росла народна свідомість, зростала вага і потреба ширшої освіти і стан різко став мінятися на краще. Шовіністичний тиск з боку польської влади викликав в українців дух опору, прискорював їх національне дозрівання. Українська молодь просякала патріотизмом, любов'ю до своєї землі і свого народу. Активно діяв в бучацькій гімназії в 1900-1914 рр. драгоманівський гурток, який був одним з найдіяльніших гуртків в Галичині. З активу цього гуртка вийшли відомі українські громадсько-політичні діячі Осип Назарук, Іван Балюк, Корнель Кізюк, Михайло Гузар. Метою гуртка було поширення й поглиблення самоосвіти серед його членів в тих ділянках знання, з яких гімназіальна наука не давала нічого, або ж давала мало і викривлено.І все ж мимо існування в гімназії несприятливого клімату, мала вона непересічне значення для поширення освіти в Бучачині. Щорічно з її стін виходила в світ молодь з багажем знань і культури, запалені патріотизмом, що скріплювало ряди національних борців. В будинку ратуші, яка мимо всіх лихоліть вистояла і гордо козвеличується над славним Бучачем, місцеві міщани втілили свої смаки і уподобання, свою силу, успіхи і думки про незалежність. Страждаючи від феодальної сваволі й насильства, вони більше всього прагнули до порядку і стабільності, а тому головною темою численних скульптур ратуші є боротьба проти сил зла і насильства, апофеоз перемоги. Славні творіння Пінзеля немов би уособлюють образ незалежної Української Держави, що подібно міфічному Гераклу, звільнившись від гідри старих політичних режимів, розправляє свої плечі і водночас, як богиня правосуддя Фемида, строго оборонятиме свої "права і вольності".

The first record of Butchach, more exactly the wooden castle in Butchach, which belonged to the family of the Polish gentry Butchatskies, reaches as far back as 1379. In 1600 for protection against numerous plundering raids of conquerors a stone castle was built to the north of Butchach on the left bank of the river Strypa. The ruins of the castle have remained up to this day. At the end of the 16th century the family of Butchatskies related itself with the family of the Kamyanetsk Polish gentelman A.Pototsky and from that time the Pototskies became the owners of Butchach. In 1610 Pototsky's wife -- the sister of the Kiev Metropolitan Petro Mohyla -- built the church of St.Nicholas, which at that time bore the features of a defensive character. In 1751 the famous tower was erected not far from the church. It was designed by Bernard Meretin and the sculptures were cut out of stone by his friend Pinsel. As to the subtle harmony of architecture and sculpture the tower is an unsurpassed work of art not only in the Ukrainian but also in the European architecture of those times. However in 1859 a dreadful fire destroyed a lot of buildings including the monastery and the school premises. After a long-term reconstruction the Basilians Fathers limited themselves to conducting a lower high school. In 1895 a State high school was established in Butchach. It was a modern for those times two-storey building situated at the foot of the mountain "Fedir" on the left bank of the river Strypa. Through the Ukrainian national insolvency of that time the school became Polish. The education required payment and as the Ukrainians, who made up only 80% of the whole population of the region, were mostly poor, so only a few of them were able to send their children to high school. However with the rise of national consciousness rose the significance and necessity of a broader education and the situation was sharply changing for the better. Besides, the chauvinistic pressure from the Polish authorities aroused a spirit of repulse in the Ukrainians, accelerated their national maturity. The Ukrainian youth was inspired with patriotism and love for their land and its people. In the years of 1900-1914 the Drahomanian circle worked in the Butchach high school, which was one of the most active circles in Galicia. Its most active members became the well-known Ukrainian social and political figures such as Osyp Nasaruk, Ivan Baliuk, Cornel Kiziuk, Mykhaylo Hosar. The aim of the circle was the broadening and extension of selfeducation among its members in those branches of knowledge which the high school misrepresented or gave very little, if anything at all. And still in spite of the unfavourable attitude towards the Ukrainians in the high school, it contributed to the broadening of education in Butchach. Every year the youth left its walls with a store of knowledge and culture, inspired by patriotism, which strengthened the rows of national fighters and those, who passed on to the teachers' seminaries strengthened the rows of our teachers. In the building of the tower, which despite all the hard times remained standing and proudly rises above the glorious Butchach, the local citizens embolied their tastes and affections, their strength, successes and thoughts about independence. Suffering from feudal tyranny and violence they strived above all for order and stability and that's why the main theme of the numerous soulptures of the tower is the struggle against the power of evil and violence, the apotheosis of victory. The remapkable works of Pinsel seem to embody the image of an independent Ukrainian State, which like the mythological Hercules, getting free from the hydra of old political regimes, straightens her shoulders and at the same time, like the goddess ofjustice Themis, will severely defend her "rights and freedom".

ДИВОСВІТ
© 39.1-1(96) 1995. Тираж 500
Худ. М.Маринюк.

100-річчя Бучацької гімназії. 1995.

м. Тернопіль. Замок XVI ст.

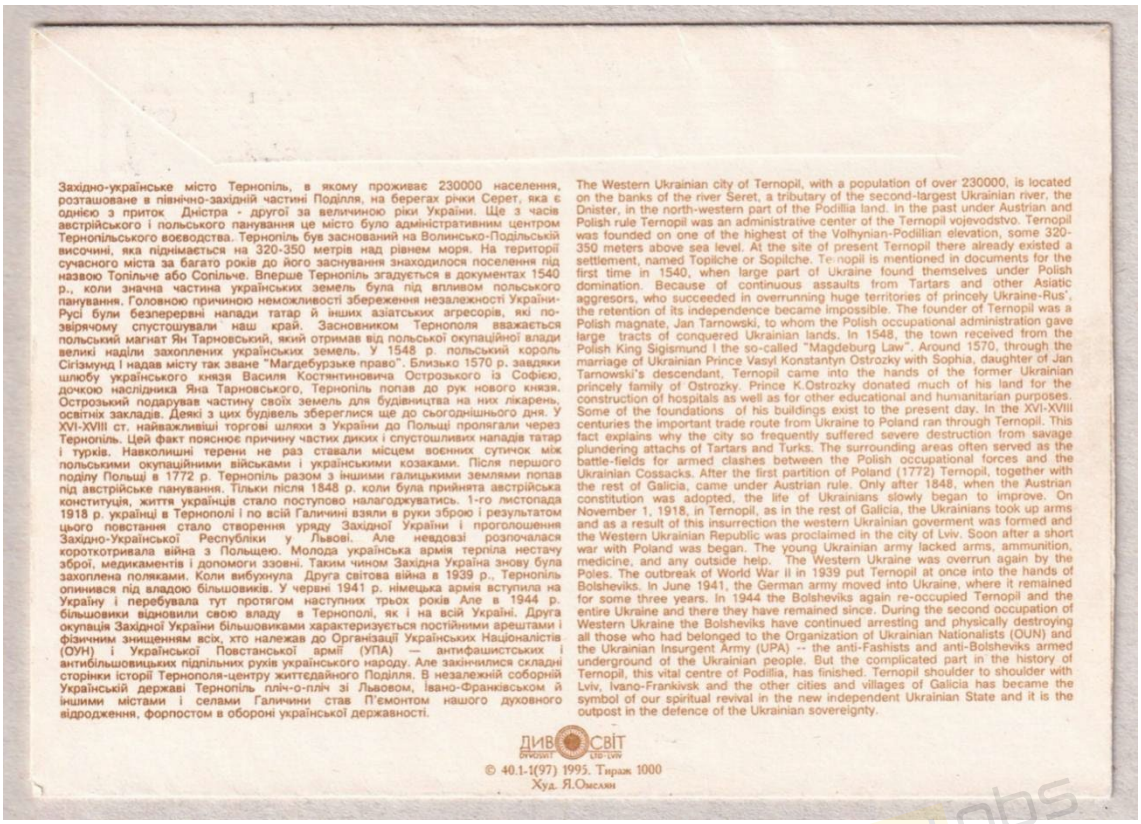

Західно-українське місто Тернопіль, в якому проживає 230000 населення, розташоване в північно-західній частині Поділля, на берегах річки Серет, яка є однією з приток Дністра - другої за величиною ріки України. Ще з часів австрійського і польського панування це місто було адміністративним центром Тернопільського воєводства. Тернопіль був заснований на Волинсько-Подільській височині, яка піднімається на 320-350 метрів над рівнем моря. На території сучасного міста за багато років до його заснування знаходилося поселення під назвою Топільче або Сопільче. Вперше Тернопіль згадується в документах 1540 р., коли значна частина українських земель була під впливом польського панування. Головною причиною неможливості збереження незалежності України-Русі були безперервні напади татар й інших азіатських агресорів, які по-звірячому спустошували наш край. Засновником Тернополя вважається польський магнат Ян Тарновський, який отримав від польської окупаційної влади великі наділи захоплених українських земель. У 1548 р. польський король Сігізмунд I надав місту так зване "Магдебурзьке право". Близько 1570 р. завдяки шлюбу українського князя Василя Костянтиновича Острозького із Софією, дочкою наслідника Яна Тарновського, Тернопіль попав до рук нового князя. Острозький подарував частину своїх земель для будівництва на них лікарень, освітніх закладів. Деякі з цих будівель збереглися ще до сьогоднішнього дня. У XVI-XVIII ст. найважливіші торгові шляхи з України до Польщі пролягали через Тернопіль. Цей факт пояснює причину частих диких і спустошливих нападів татар і турків. Навколишні терени не раз ставали місцем воєнних сутичок між польськими окупаційними військами і українськими козаками. Після першого поділу Польщі в 1772 р. Тернопіль разом з іншими галицькими землями попав під австрійське панування. Тільки після 1848 р. коли була прийнята австрійська конституція, життя українців стало поступово налагоджуватись. 1-го листопада 1918 р. українці в Тернополі і по всій Галичині взяли в руки зброю і результатом цього повстання стало створення уряду Західної України і проголошення Західно-Української Республіки у Львові. Але невдовзі розпочалася короткотривала війна з Польщею. Молода українська армія терпіла нестачу зброї, медикаментів і допомоги ззовні. Таким чином Західна Україна знову була захоплена поляками. Коли вибухнула Друга світова війна в 1939 р., Тернопіль опинився під владою більшовиків. У червні 1941 р. німецька армія вступила на Україну і перебувала тут протягом наступних трьох років Але в 1944 р. більшовики відновили свою владу в Тернополі, як і на всій Україні. Друга окупація Західної України більшовиками характеризується постійними арештами і фізичним знищенням всіх, хто належав до Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської армії (УПА) — антифашистських і антибільшовицьких підпільних рухів українського народу. Але закінчилися складні сторінки історії Тернополя-центру життєдайного Поділля. В незалежній соборній Українській державі Тернопіль пліч-о-пліч зі Львовом, Івано-Франківськом й іншими містами і селами Галичини став П'ємонтом нашого духовного відродження, форпостом в обороні української державності.

The Western Ukrainian city of Ternopil, with a population of over 230000, is located on the banks of the river Seret, a tributary of the second-largest Ukrainian river, the Dnister, in the north-western part of the Podillia land. In the past under Austrian and Polish rule Ternopil was an administrative center of the Ternopil vojevodstvo. Ternopil was founded on one of the highest of the Volhynian-Podillian elevation, some 320-350 meters above sea level. At the site of present Ternopil there already existed a settlement, named Topilche or Sopilche. Ternopil is mentioned in documents for the first time in 1540, when large part of Ukraine found themselves under Polish domination. Because of continuous assaults from Tartars and other Asiatic aggressors, who succeeded in overrunning huge territories of princely Ukraine-Rus', the retention of its independence became impossible. The founder of Ternopil was a Polish magnate, Jan Tarnowski, to whom the Polish occupational administration gave large tracts of conquered Ukrainian lands. In 1548, the town received from the Polish King Sigismund I the so-called "Magdeburg Law". Around 1570, through the marriage of Ukrainian Prince Vasyl Konstantyn Ostrozky with Sophia, daughter of Jan Tarnowski's descendant, Ternopil came into the hands of the former Ukrainian princely family of Ostrozky. Prince K.Ostrozky donated much of his land for the construction of hospitals as well as for other educational and humanitarian purposes. Some of the foundations of his buildings exist to the present day. In the XVI-XVIII centuries the important trade route from Ukraine to Poland ran through Ternopil. This fact explains why the city so frequently suffered severe destruction from savage plundering attachs of Tartars and Turks. The surrounding areas often served as the battle-fields for armed clashes between the Polish occupational forces and the Ukrainian Cossacks. After the first partition of Poland (1772) Ternopil, together with the rest of Galicia, came under Austrian rule. Only after 1848, when the Austrian constitution was adopted, the life of Ukrainians slowly began to improve. On November 1, 1918, in Ternopil, as in the rest of Galicia, the Ukrainians took up arms and as a result of this insurrection the western Ukrainian goverment was formed and the Western Ukrainian Republic was proclaimed in the city of Lviv. Soon after a short war with Poland was began. The young Ukrainian army lacked arms, ammunition, medicine, and any outside help. The Western Ukraine was overrun again by the Poles. The outbreak of World War II in 1939 put Ternopil at once into the hands of Bolsheviks. In June 1941, the German army moved into Ukraine, where it remained for some three years. In 1944 the Bolsheviks again re-occupied Ternopil and the entire Ukraine and there they have remained since. During the second occupation of Western Ukraine the Bolsheviks have continued arresting and physically destroying all those who had belonged to the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) and the Ukrainian Insurgent Army (UPA) -- the anti-Fashists and anti-Bolsheviks armed underground of the Ukrainian people. But the complicated part in the history of Ternopil, this vital centre of Podillia, has finished. Ternopil shoulder to shoulder with Lviv, Ivano-Frankivsk and the other cities and villages of Galicia has became the symbol of our spiritual revival in the new independent Ukrainian State and it is the outpost in the defence of the Ukrainian sovereignty.

ДИВОСВІТ
© 40.1-1(97) 1995. Тираж 1000
Худ. Я.Омелян

м. Тернопіль. Замок XVI ст. 1995.

Серпанком сивої давнини вкрита історія міста Підгайці, що на Тернопільщині, яке існувало ще в часах Галицько-Волинської держави на тих просторах, де тепер знаходиться Старе Місто. Після повного зруйнування його татарами тодішній власник Підгасць, шляхтич Яків Бучацький у 1463 р. переніс поселення на правий берег ріки Коропець. За описом 1867 р., Підгайці належали до найгарніших руських міст, в якому був старий замок з оборонними вежами, п'ять церков, муровані будинки, а вулиці вимощені бруківкою. Міське населення складалося з русинів (українців), волохів, вірмен, євреїв і поляків. З тих часів до наших днів збереглися Успенська і Спасівська церкви, костел Пресвятої Трійці, а також єврейська синагога, перебудована з вірменської церкви. Про важливість Підгасць, як торговельного осередку й оборонного пункту, свідчить надання йому в 1539 р. Магдебурзького права. У 1630 р. Підгайці перейшли у власність Потоцьких. Коронний гетьман Станіслав Потоцький відбудував замок, відновив костел і в ньому велів себе похоронити. Впродовж наступних двох століть Підгайці розвивалися, як і десятки галицьких містечок. В 1867 р. місто стало повітовим центром. І хоч українці в Підгайцях становили лиш четвертину всього населення, їх свідома верства відігравала важливу роль в культурному й політичному житті повіту. Ще в 1882 р. засновано тут філію т-ва "Просвіта". Відразу вписалися в історію міста й повіту "Сич" і "Сокіл", як важливі чинники у вихованні молоді, а також "Пласт", головним організатором і душею якого був о. Михайло Блозовський. В часі постою в околицях Підгасць Січових Стрільців молодь була захоплена їх поставою, поведінкою, піснями. Саме лицарською бездоганною поведінкою, завзятою боротьбою і жертовністю Січові Стрільці переродили українську людність, збудили патріотизм. Тому Підгаєччина й стала одним з найсвідоміших повітів Галичини. А як закінчилася стрілецька епопея - тоді настав культ стрілецьких могил, в центрі яких були могили у Вівсю і Семиківцях. Масові щорічні походи на Зелені свята з цілої Підгаєччини на могили, патріотичні проповіді наших священиків запалювали тисячі учасників цих дійств до боротьби за остаточне здобуття волі для України. В перших роках після програних Визвольних Змагань стало активно розвиватися в Підгайцях українське культурно-освітнє, політичне й господарське життя. Клич "у своїй хаті - своя правда" причинився до активної підтримки акції побудови Українського Народного дому, який було зведено в 1930-х роках. Ця установа стала не тільки прикрасою міста, але й гордістю українського населення. Важкі часи пережили Підгайці в перший (1939) і другий (1944) прихід Червоної Армії. Масові арешти провідних мешканців міста і повіту показали істинне лице радянської влади, викликавши масову еміграцію на Захід. Своє 550-річчя Підгайці зустрічають вже в незалежній Україні. І в часі ювілейних торжеств слід згадати імена славних підгаєчан, які в різні часи і в різних обставинах наближували сьогоднішню незалежність. Це передовсім відомий адвокат Володимир Бачинський, який від 1907 р. був секретарем Української Національно- Демократичної партії, Осип Навроцький, який все своє життя працював для української визвольної справи. Це і доктори Олекса Яворський, Григорій Стецюк, Микола Галій. Пишається Підгаєччина своїми виходцями Василем Колодчиним і Тарасом Гунчаком, які й сьогодні багато трудяться для добра України.

The veil of hoary antiquity is covering the history of the town of Pidhaitsi, Ternopil region, which existed already in the times of Galician-Volynian state on the place where the Old Town now is situated. After it was destroyed by Tartars, the owner of Pidhaitsi, a nobleman Yakiv Buchatskyj transferred in 1463 the settlement to the right bank of the Koropets river. According to the description of 1867, Pidhaitsi belonged to the most beautiful Ruthenian towns, there was an old castle with defense towers, five churches, stone houses, the streets were paved with cobblestones. The inhabitants of the town were Ruthenians (Ukrainians), Wallachians, Armenians, Jews and Poles. The Assumption church, Our Savior's church, Holy Trinity Roman Catholic church, as well as Jewish synagogue (former Armenian church) have been preserved from those times till nowadays. The importance of Pidhaitsi as a trade center and defense fortress is evidenced by the fact that in 1539 it was granted the Magdeburg law. In 1630 Pidhaitsi become property of the Potockys family. The crown Hetman Stanislaw Potocki had the castle reconstructed and he was buried in the Roman Catholic church renewed by his order. During the following two centuries Pidhaitsi were rapidly developing as were dozens of Galician towns. In 1867 the town became the district capital. Although the Ukrainians accounted for only one-fourth of the total population, their conscious representatives played an important role in the cultural and political life of the district. In 1882 a branch of the "Prosvita" society was founded here. The societies "Sich" and "Sokil" created in that time at once assumed the role of important factors in bringing up young people of the town and district, as did the "Plast" organization created and inspired by Father Mykhailo Blozovskyj. When the Sich Riflemen had their quarters near Pidhaitsi, the local youth was impressed by their attitude, behavior and songs. It was due to their faultless behavior, persistent struggle and generosity that the Sich Riflemen radically changed the Ukrainian people's mind, awakening their patriotism. It was the reason the Ukrainian population of Pidhaitsi became an example of Ukrainian national consciousness. When the war of the Sich Riflemen was over, the people continued to pay homage to the tombs of the Sich Riflemen, most of them being situated in the villages of Vivsia and Semykivtsi. The yearly mass marches of the people from the whole Pidhaitsi district to the cemeteries taking place on the Pentecost holidays, patriotic sermons of our priests kindled the participants of these marches with the will to fight for the freedom of Ukraine. After the defeat of the struggle for liberation, the active development the Ukrainian cultural, educational, political and economic life began in Pidhaitsi. The call "our own truth in our own home" greatly supported the construction of the Ukrainian People's House in 1930s. This building not only embellished the town, it became the pride of local Ukrainians. The time when the Red Army came to Galicia (both in 1939 and 1944) was very difficult for Pidhaitsi. The mass arrests of prominent personalities of the town and district showed the true face of the Soviet power and caused the mass emigration to the West. Its 550th anniversary, however, Pidhaitsi celebrates already in the independent Ukraine. During the celebrations one should pay tribute to the prominent people of Pidhaitsi, who in various times and in various circumstances fought for our independence. First of all they are such people as Volodymyr Bachynskyj, the prominent lawyer, who since 1907 was the secretary of the Ukrainian National Democratic party, Osyp Navrotskyj who was a self-demying worker for the Ukrainian cause during all his life. They are doctors Oleksa Yavorskyj, Hryhorij Stetsiuk, Mykola Halij. Pidhaitsi is proud of its sons Vasyl Kolodchyn and Taras Hunchak who are still working hard for the good of Ukraine.

ДИВОСВІТ
© 41.1-1(98) 1995. Тираж 500
Худ. М.Марцинюк

550 років місту Підгайці. 1995.

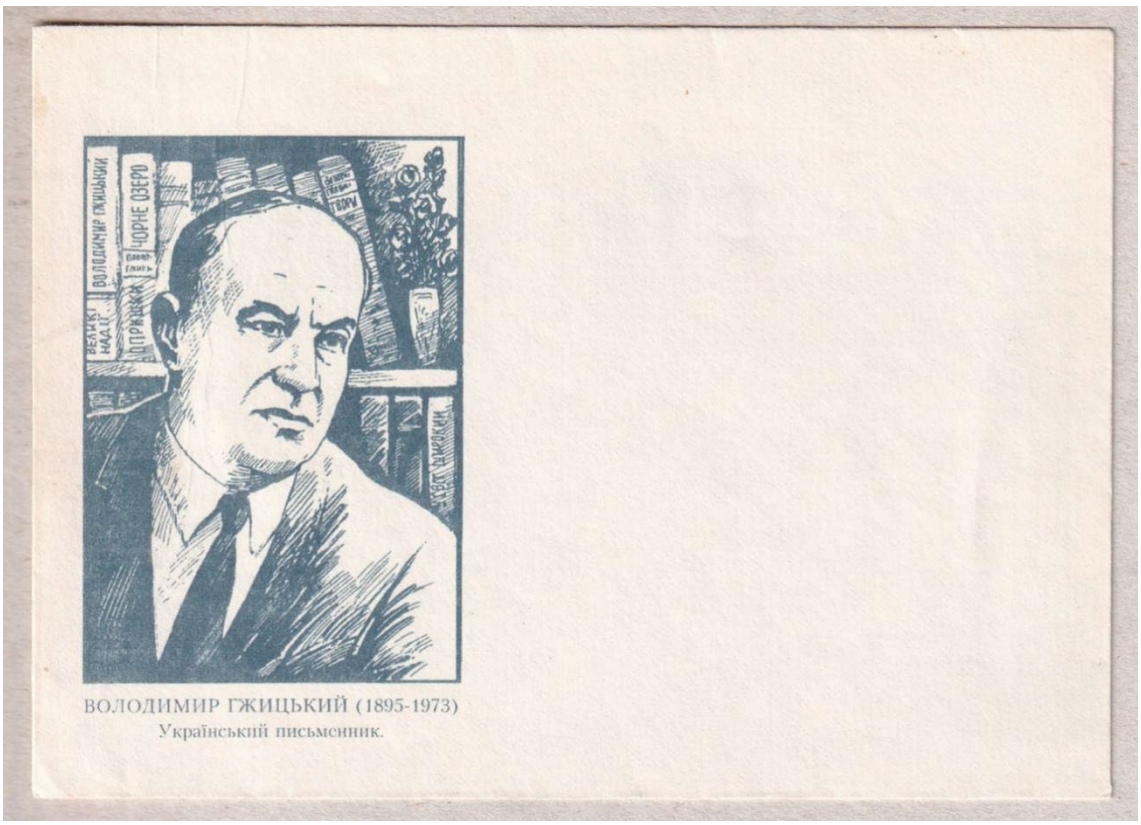

ВОЛОДИМИР ГЖИЦЬКИЙ (1895-1973)
Український письменник.

Український письменник Володимир Гжицький народився 15 жовтня 1895 р. в с. Острівець на Теребовлянщині в сім'ї учителя. Цей мальовничий закуток галицького Поділля має давню і славну історію. Звідси походять: батько видатного українського актора Йосипа Гірняка, архієпископ Торонта і Східної Канади Ізидор (Борецький). Хрестив майбутнього письменника о. І.Волянський, визначний церковний і громадський діяч, що належав до близького оточення Івана Франка. Ще навчаючись в Тернопільській гімназії, юний Гжицький ближче пізнав Великого Каменяра. На подальшу творчу долю гімназиста мав вплив поет Василь Пачовський, який навчав його української мови і літератури. 1918 р. Гжицького було мобілізовано до австрійської армії, а коли Австро-Угорщина розпалася, він став офіцером Української Галицької Армії (УГА). Через кордон на р. Збруч дістається в Україну, де був заарештований денікінцями і привезений до Харкова. Після звільнення в 1920 р. влаштовується на роботу, а згодом - на навчання в Інституті сільського господарства і лісівництва. Вступивши в літературні організації "Плуг" і "Західна Україна", В.Гжицький з головою пірнув у вир літературно-громадського життя Харкова. Як поет він дебютує збіркою "Трембітині тони" (1924), але шукає себе і в драматургії, і в прозі. 1928 р., у складі кіногрупи, очолюваної О.Довженком, побував на Алтаї, де зібрав матеріал про життя місцевих жителів-ойротів. Наслідком поїздки став роман "Чорне озеро" (1929), що приніс письменникові великий успіх, але водночас викликав шалені нападки офіційної критики за трактування національної проблематики у тодішньому СРСР. Автора було звинувачено в "буржуазному націоналізмі" а також йому було інкримінованно членство в міфічній підпільній організації УВО (Українська військова організація), звинувачено в підготовці замаху на більшовицьких володарів України. 7 грудня 1933 р. В.Гжицького заарештували, а 23 лютого 1934-го він був засуджений "трійкою" ГПУ на 10 років заслання в таборах ГУЛАГу. 1946 р. спеціальний табірний суд продовжив термін його ув'язнення. І тільки після 23-літнього заслання Володимир Гжицький повертається в Україну. Його повернення в літературу ознаменувалося кількаподіцятьма книгами, серед яких історичні романи "Опришки" і "Кармалюк", автобіографічна трилогія "У світ широкий". Вершиною творчого подвигу письменника став роман "Ніч і день", який окремою книгою вийшов тільки після смерті автора. Помер В.Гжицький 19 грудня 1973 р. і похований у Львові на Личаківському кладовищі.
Він прожив велике і страдненне життя. Будучи людиною кришталевої чесності, високої шляхетності, В.Гжицький до кінця днів своїх проніс віру в незалежну Україну, за яку боровся ще в лавах УГА. Його знали і шанували в світі. Високо цінили його подвижницьку працю Богдан Кравців, Орест Зілинський, Борис Антоненко-Давидович, Григорій Костюк. Та найвищу оцінку творчості письменника дав у 1948 р. Володимир Винниченко. Ім'я Володимира Гжицького навічно вписане в українську культуру XX ст.

Роман Лубківський.

Volodymyr Gzhytskyj, Ukrainian writer, was born on October 15, 1895, in the village of Ostrivets, Terebovlia district, in teacher's family. This picturesque locality in Galician Podillia has a long and glorious history. It is the birth place of many famous Ukrainians including the father of Yosyp Hirniak, an outstanding Ukrainian actor, and Izydor (Boretskyj), the archbishop of Toronto and Eastern Canada. The future writer was baptized by Father I.Volianskyj, an outstanding church and public figure who was very close to Ivan Franko. Still as a student of the Ternopil gymnasium, the young Gzhytskyj became acquainted with the great Ivan Franko. The following creative activity of Gzhytskyj was influenced by poet Vasyl Pachovskyj, his teacher of Ukrainian language and literature. In 1918 Gzhytskyj was drafted to the Austrian Army; when the Austrian-Hungarian empire collapsed, he joined the Ukrainian Galician Army (UGA) as an officer. Having crossed the border on the river Zbruch, he reached Ukraine. Here he was arrested by the Denikin army and brought to Kharkiv. After he was released in 1920, he started to work and later to study in the Institute of Agriculture and Forestry. Having joined the literary associations "Pluh" and "Zakhidna Ukraina", V.Gzhytskyj was plunged into the whirl of literary and public life of Kharkiv. He made his debut as a poet with a collection entitled "The Tones of Trembita" (1924) and tried to find himself as a playwright and prose writer. In 1928 he joined the group of cinematographists headed by O.Dovzhenko and traveled with them to Altay where he collected material about local aborigines -- Oirots. The trip resulted in a novel called "The Black Lake" (1929), which was a great success, but at the same time caused violent accusations of wrong treatment of national problems in the USSR on the part of the official literary critics. The author was accused of "bourgeois nationalism"; he was also charged with participation in the hypothetical clandestine organization Ukrainian Military Organization, and with preparation of an attempt upon the life of Bolshevik rulers of Ukraine. He was arrested on December 7, 1933, and on February 23, 1934, he was sentenced by the "troika" of GPU to 10 years in the GULAG concentration camps. In 1946 a special camp court prolonged the term of his imprisonment. Only after 23 years of imprisonment Volodymyr Gzhytskyj was back to Ukraine. He returned to his literary activities and wrote more than ten books including historical novels "Opryshky" and "Karmaluk", autobiographic trilogy "Out in the World". The peak of his literary activity was the novel "Day and Night" published only after the author's death. Volodymyr Gzhytskyj died on December 19, 1973, and was buried on the Lychakiv cemetery in Lviv.
He had lived a great life full of suffering. Being a man of great honesty and great generosity, he preserved until his last days the faith in the independent Ukraine, for which he fought in the UGA. He was known and respected in the world. His selfless labor was highly estimated by Bohdan Kravtsiv, Orest Zilynskyj, Borys Antonenko-Davydovych, Hryhorij Kostiuk. The highest appraisal of his work, however, was given in 1948 by Volodymyr Vynnychenko. The name of Volodymyr Gzhytskyj constitutes an integral part of the Ukrainian culture of the 20 century.

Roman Lubkivskyj.

ДИВОСВІТ
© 45.1-1(102) 1995. Тираж 1000
Худ. М.Маряшок.

Володимир Гжицький (1895 – 1973). Український письменник. 1995.

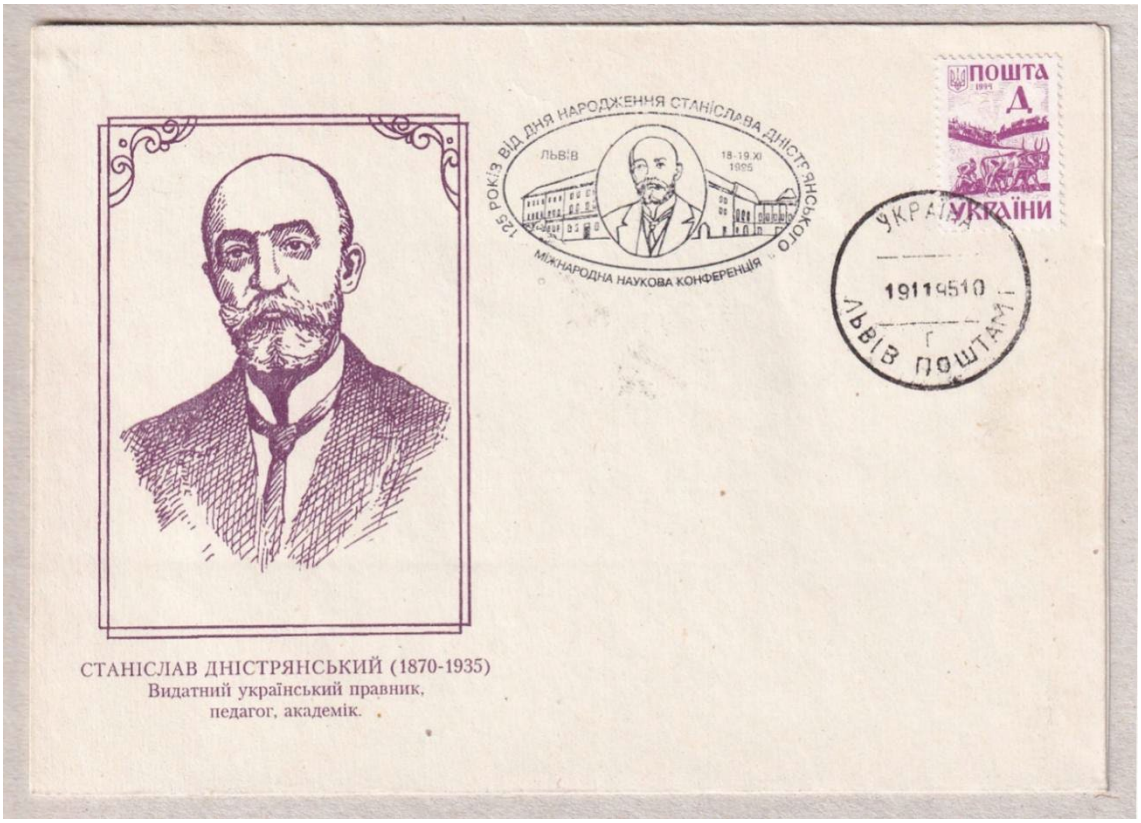

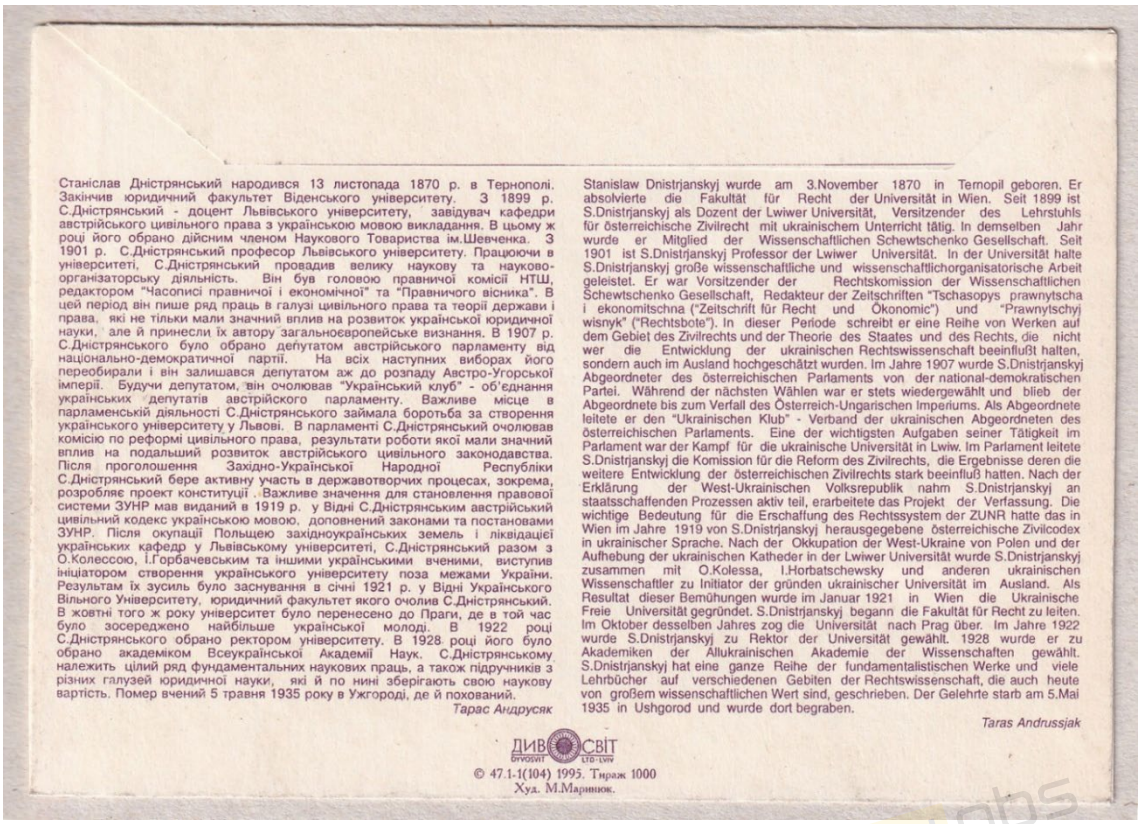

Станіслав Дністрянський народився 13 листопада 1870 р. в Тернополі. Закінчив юридичний факультет Віденського університету. З 1899 р. С.Дністрянський - доцент Львівського університету, завідувач кафедри австрійського цивільного права з українською мовою викладання. В цьому ж році його обрано дійсним членом Наукового Товариства ім.Шевченка. З 1901 р. С.Дністрянський професор Львівського університету. Працюючи в університеті, С.Дністрянський провадив велику наукову та науково-організаторську діяльність. Він був головою правничої комісії НТШ, редактором "Часописі правничої і економічної" та "Правничого вісника". В цей період він пише ряд праць в галузі цивільного права та теорії держави і права, які не тільки мали значний вплив на розвиток української юридичної науки, але й принесли їх автору загальноєвропейське визнання. В 1907 р. С.Дністрянського було обрано депутатом австрійського парламенту від національно-демократичної партії. На всіх наступних виборах його переобирали і він залишався депутатом аж до розпаду Австро-Угорської імперії. Будучи депутатом, він очолював "Український клуб" - об'єднання українських депутатів австрійського парламенту. Важливе місце в парламенській діяльності С.Дністрянського займала боротьба за створення українського університету у Львові. В парламенті С.Дністрянський очолював комісію по реформі цивільного права, результати роботи якої мали значний вплив на подальший розвиток австрійського цивільного законодавства. Після проголошення Західно-Української Народної Республіки С.Дністрянський бере активну участь в державотворчих процесах, зокрема, розробляє проект конституції. Важливе значення для становлення правової системи ЗУНР мав виданий в 1919 р. у Відні С.Дністрянським австрійський цивільний кодекс українською мовою, доповнений законами та постановами ЗУНР. Після окупації Польщею західноукраїнських земель і ліквідації українських кафедр у Львівському університеті, С.Дністрянський разом з О.Колессою, І.Горбачевським та іншими українськими вченими, виступив ініціатором створення українського університету поза межами України. Результам їх зусиль було заснування в січні 1921 р. у Відні Українського Вільного Університету, юридичний факультет якого очолив С.Дністрянський. В жовтні того ж року університет було перенесено до Праги, де в той час було зосереджено найбільше української молоді. В 1922 році С.Дністрянського обрано ректором університету. В 1928 році його було обрано академіком Всеукраїнської Академії Наук. С.Дністрянському належить цілий ряд фундаментальних наукових праць, а також підручників з різних галузей юридичної науки, які й по нині зберігають свою наукову вартість. Помер вчений 5 травня 1935 року в Ужгороді, де й похований.

Тарас Андрусяк

Stanislaw Dnistrjanskyj wurde am 3.November 1870 in Ternopil geboren. Er absolvierte die Fakultät für Recht der Universität in Wien. Seit 1899 ist S.Dnistrjanskyj als Dozent der Lwiwer Universität, Versitzender des Lehrstuhls für österreichische Zivilrecht mit ukrainischem Unterricht tätig. In demselben Jahr wurde er Mitglied der Wissenschaftlichen Schewtschenko Gesellschaft. Seit 1901 ist S.Dnistrjanskyj Professor der Lwiwer Universität. In der Universität halte S.Dnistrjanskyj große wissenschaftliche und wissenschaftlichorganisatorische Arbeit geleistet. Er war Vorsitzender der Rechtskomission der Wissenschaftlichen Schewtschenko Gesellschaft, Redakteur der Zeitschriften "Tschasopys prawnytscha i ekonomitschna ("Zeitschrift für Recht und Ökonomic") und "Prawnytschyj wisnyk" ("Rechtsbote"). In dieser Periode schreibt er eine Reihe von Werken auf dem Gebiet des Zivilrechts und der Theorie des Staates und des Rechts, die nicht wer die Entwicklung der ukrainischen Rechtswissenschaft beeinflußt halten, sondern auch im Ausland hochgeschätzt wurden. Im Jahre 1907 wurde S.Dnistrjanskyj Abgeordneter des österreichischen Parlaments von der national-demokratischen Partei. Während der nächsten Wählen war er stets wiedergewählt und blieb der Abgeordnete bis zum Verfall des Österreich-Ungarischen Imperiums. Als Abgeordnete leitete er den "Ukrainischen Klub" - Verband der ukrainischen Abgeordneten des österreichischen Parlaments. Eine der wichtigsten Aufgaben seiner Tätigkeit im Parlament war der Kampf für die ukrainische Universität in Lwiw. Im Parlament leitete S.Dnistrjanskyj die Komission für die Reform des Zivilrechts, die Ergebnisse deren die weitere Entwicklung der österreichischen Zivilrechts stark beeinfluß hatten. Nach der Erklärung der West-Ukrainischen Volksrepublik nahm S.Dnistrjanskyj an staatsschaffenden Prozessen aktiv teil, erarbeitete das Projekt der Verfassung. Die wichtige Bedeutung für die Erschaffung des Rechtssystem der ZUNR hatte das in Wien im Jahre 1919 von S.Dnistrjanskyj herausgegebene österreichische Zivilcodex in ukrainischer Sprache. Nach der Okkupation der West-Ukraine von Polen und der Aufhebung der ukrainischen Katheder in der Lwiwer Universität wurde S.Dnistrjanskyj zusammen mit O.Kolessa, I.Horbatschewsky und anderen ukrainischen Wissenschaftler zu Initiator der gründen ukrainischer Universität im Ausland. Als Resultat dieser Bemühungen wurde im Januar 1921 in Wien die Ukrainische Freie Universität gegründet. S.Dnistrjanskyj begann die Fakultät für Recht zu leiten. Im Oktober desselben Jahres zog die Universität nach Prag über. Im Jahre 1922 wurde S.Dnistrjanskyj zu Rektor der Universität gewählt. 1928 wurde er zu Akademiken der Allukrainischen Akademie der Wissenschaften gewählt. S.Dnistrjanskyj hat eine ganze Reihe der fundamentalistischen Werke und viele Lehrbücher auf verschiedenen Gebiten der Rechtswissenschaft, die auch heute von großem wissenschaftlichen Wert sind, geschrieben. Der Gelehrte starb am 5.Mai 1935 in Ushgorod und wurde dort begraben.

Taras Andrussjak

ДИВОСВІТ
DYVOSVIT LTD·LVIV
© 47.1-1(104) 1995. Тираж 1000
Худ. М.Маринюк.

Станіслав Дністрянський (1870 – 1935). Видатний український правник, педагог, академік. 1995.

ПШ – 125 років від дня народження Станіслава Дністрянського. Міжнародна наукова конференція. Львів, 18 – 19. 11. 1995.

1996

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Тимофій Бойчук, 1896 – 1922, 100.

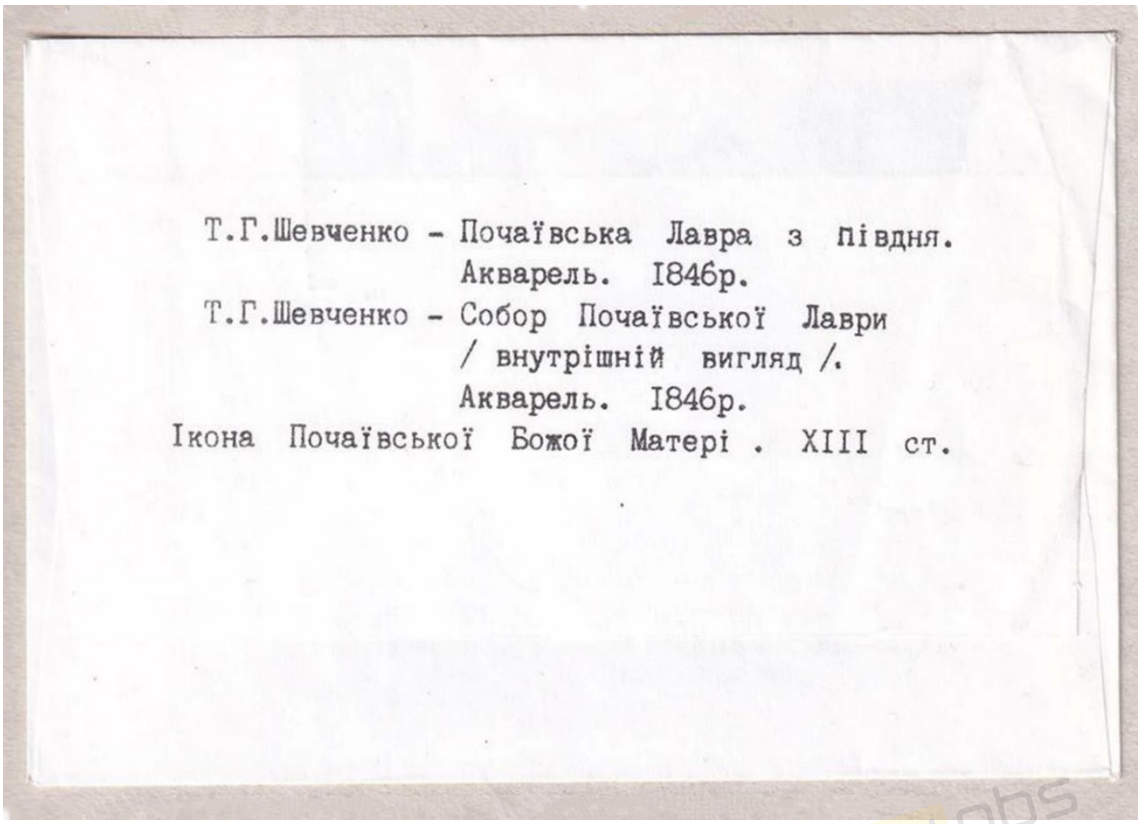

Кременець, Почаїв, Вишнівець, 1846.

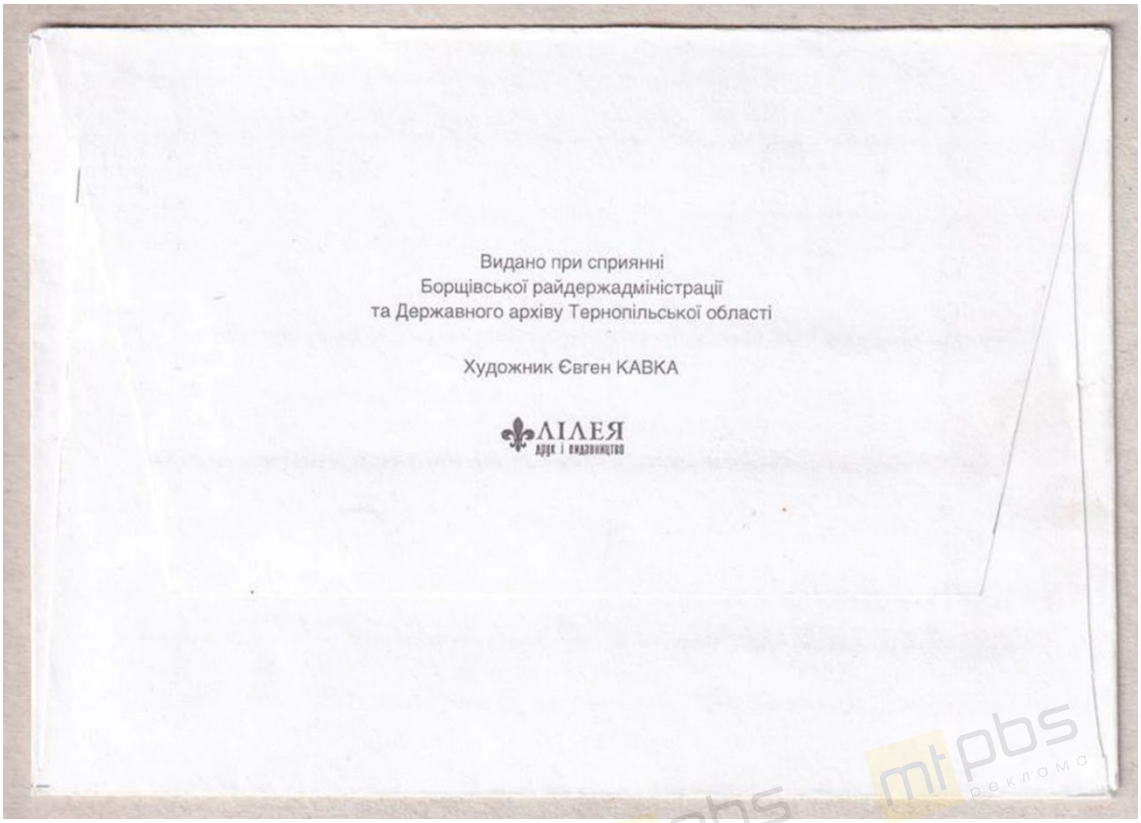

Іван Верхратський, 1846 – 1919. Видано спільно з Борщівською райдержадміністрацією.

ПШ – 150 років від дня народження Верхратського І. Г., Тернопільська обл., Борщівський р-н, В.З. Більче-Золоте, 26. 04. 1996.

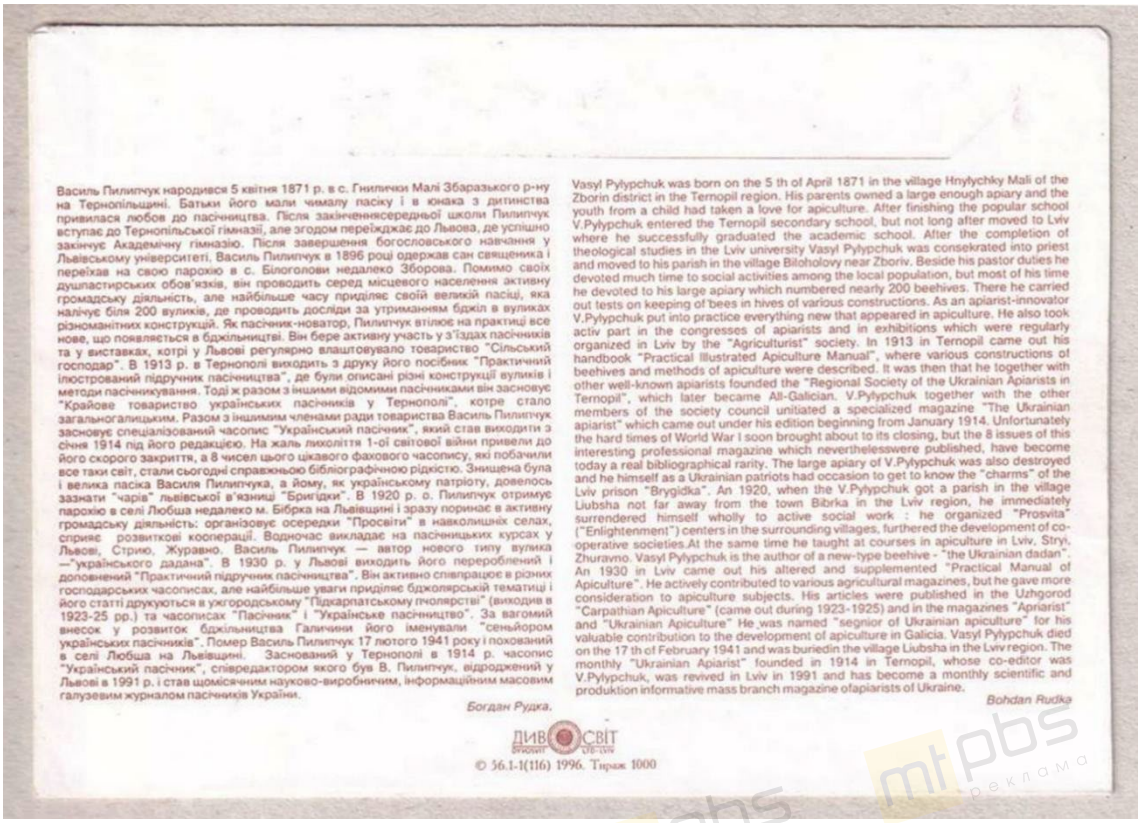

Василь Пилипчук народився 5 квітня 1871 р. в с. Гнилички Малі Збаразького р-ну на Тернопільщині. Батьки його мали чималу пасіку і в юнака з дитинства прививалася любов до пасічництва. Після закінчення середньої школи Пилипчук вступає до Тернопільської гімназії, але згодом переїжджає до Львова, де успішно закінчує Академічну гімназію. Після завершення богословського навчання у Львівському університеті, Василь Пилипчук в 1896 році одержав сан священика і переїхав на свою парохію в с. Білоголови недалеко Зборова. Поміж своїх душпастирських обов'язків, він проводить серед місцевого населення активну громадську діяльність, але найбільше часу приділяє своїй великій пасіці, яка налічує біля 200 вуликів, де проводить досліди за утриманням бджіл в вуликах різноманітних конструкцій. Як пасічник-новатор, Пилипчук втілює на практиці все нове, що появляється в бджільництві. Він бере активну участь у з'їздах пасічників та у виставках, котрі у Львові регулярно влаштовувало товариство "Сільський господар". В 1913 р. в Тернополі виходить з друку його посібник "Практичний ілюстрований підручник пасічництва", де були описані різні конструкції вуликів і методи пасіководження. Тоді ж разом з іншими відомими пасічниками він засновує "Крайове товариство українських пасічників у Тернополі", котре стало загальногалицьким. Разом з іншими членами ради товариства Василь Пилипчук засновує спеціалізований часопис "Український пасічник", який став виходити з січня 1914 під його редакцією. На жаль лихоліття 1-ої світової війни привели до його скорого закриття, а 8 чисел цього цікавого фахового часопису, які побачили все таки світ, стали сьогодні справжньою бібліографічною рідкістю. Знищена була і велика пасіка Василя Пилипчука, а йому, як українському патріоту, довелось зазнати "чарів" львівської в'язниці "Бригідки". В 1920 р. о. Пилипчук отримує парохію в селі Любша недалеко м. Бібрка на Львівщині і зразу поринає в активну громадську діяльність: організовує осередки "Просвіти" в навколишніх селах, сприяє розвиткові кооперації. Водночас викладає на пасічницьких курсах у Львові, Стрию, Журавно. Василь Пилипчук — автор нового типу вулика — "українського дадана". В 1930 р. у Львові виходить його перероблений і доповнений "Практичний підручник пасічництва". Він активно співпрацює в різних господарських часописах, але найбільше уваги приділяє бджолярській тематиці і його статті друкуються в ужгородському "Підкарпатському пчолярстві" (виходив в 1923-25 рр.) та часописах "Пасічник" і "Українське пасічництво". За вагомий внесок у розвиток бджільництва Галичини його іменували "сеньйором українських пасічників". Помер Василь Пилипчук 17 лютого 1941 року і похований в селі Любша на Львівщині. Заснований у Тернополі в 1914 р. часопис "Український пасічник", співредактором якого був В. Пилипчук, відроджений у Львові в 1991 р. і став щомісячним науково-виробничим, інформаційним масовим галузевим журналом пасічників України.

Богдан Рудка.

Vasyl Pylypchuk was born on the 5 th of April 1871 in the village Hnylychky Mali of the Zborin district in the Ternopil region. His parents owned a large enough apiary and the youth from a child had taken a love for apiculture. After finishing the popular school V.Pylypchuk entered the Ternopil secondary school, but not long after moved to Lviv where he successfully graduated the academic school. After the completion of theological studies in the Lviv university Vasyl Pylypchuk was consekrated into priest and moved to his parish in the village Biloholovy near Zboriv. Beside his pastor duties he devoted much time to social activities among the local population, but most of his time he devoted to his large apiary which numbered nearly 200 beehives. There he carried out tests on keeping of bees in hives of various constructions. As an apiarist-innovator V.Pylypchuk put into practice everything new that appeared in apiculture. He also took activ part in the congresses of apiarists and in exhibitions which were regularly organized in Lviv by the "Agriculturist" society. In 1913 in Ternopil came out his handbook "Practical Illustrated Apiculture Manual", where various constructions of beehives and methods of apiculture were described. It was then that he together with other well-known apiarists founded the "Regional Society of the Ukrainian Apiarists in Ternopil", which later became All-Galician. V.Pylypchuk together with the other members of the society council unitiated a specialized magazine "The Ukrainian apiarist" which came out under his edition beginning from January 1914. Unfortunately the hard times of World War I soon brought about to its closing, but the 8 issues of this interesting professional magazine which neverthelesswere published, have become today a real bibliographical rarity. The large apiary of V.Pylypchuk was also destroyed and he himself as a Ukrainian patriots had occasion to get to know the "charms" of the Lviv prison "Brygidka". An 1920, when the V.Pylypchuk got a parish in the village Liubsha not far away from the town Bibrka in the Lviv region, he immediately surrendered himself wholly to active social work : he organized "Prosvita" ("Enlightenment") centers in the surrounding villages, furthered the development of co-operative societies.At the same time he taught at courses in apiculture in Lviv, Stryi, Zhuravno. Vasyl Pylypchuk is the author of a new-type beehive - "the Ukrainian dadan". An 1930 in Lviv came out his altered and supplemented "Practical Manual of Apiculture". He actively contributed to various agricultural magazines, but he gave more consideration to apiculture subjects. His articles were published in the Uzhgorod "Carpathian Apiculture" (came out during 1923-1925) and in the magazines "Apriarist" and "Ukrainian Apiculture" He was named "segnior of Ukrainian apiculture" for his valuable contribution to the development of apiculture in Galicia. Vasyl Pylypchuk died on the 17 th of February 1941 and was buriedin the village Liubsha in the Lviv region. The monthly "Ukrainian Apiarist" founded in 1914 in Ternopil, whose co-editor was V.Pylypchuk, was revived in Lviv in 1991 and has become a monthly scientific and produktion informative mass branch magazine ofapiarists of Ukraine.

Bohdan Rudka

ДИВОСВІТ

© 56.1-1(116) 1996. Тираж 1000

Василь Пилипчук (1871 – 1941). Видатний український бджоляр. 1996

ВОЛОДИМИР ГНАТЮК (1871-1926)
Видатний український фольклорист, етнограф,
вчений, культурно-громадський діяч.

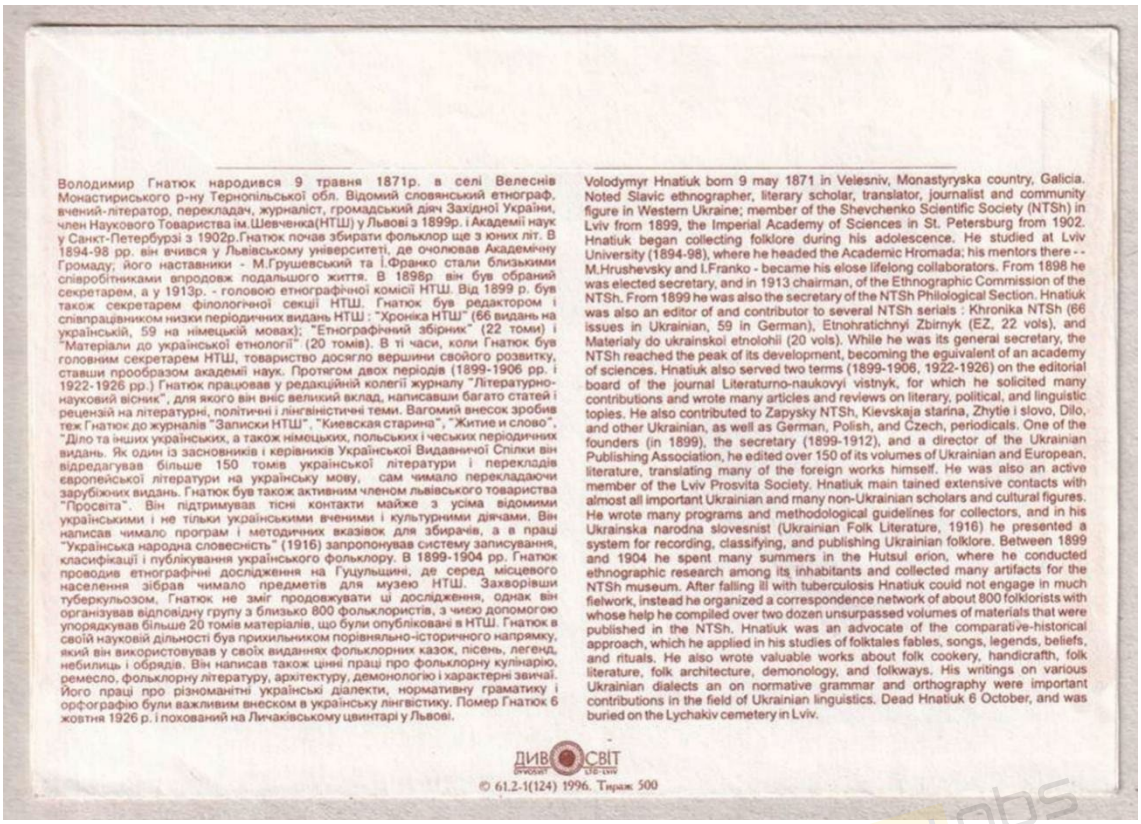

Володимир Гнатюк народився 9 травня 1871р. в селі Велеснів Монастириського р-ну Тернопільської обл. Відомий словянський етнограф, вчений-літератор, перекладач, журналіст, громадський діяч Західної України, член Наукового Товариства ім.Шевченка(НТШ) у Львові з 1899р. і Академії наук у Санкт-Петербурзі з 1902р.Гнатюк почав збирати фольклор ще з юних літ. В 1894-98 рр. він вчився у Львівському університеті, де очолював Академічну Громаду; його наставники - М.Грушевський та І.Франко стали близькими співробітниками впродовж подальшого життя. В 1898р він був обраний секретарем, а у 1913р. - головою етнографічної комісії НТШ. Від 1899 р. був також секретарем філологічної секції НТШ. Гнатюк був редактором і співпрацівником низки періодичних видань НТШ : "Хроніка НТШ" (66 видань на українській, 59 на німецькій мовах); "Етнографічний збірник" (22 томи) і "Матеріали до української етнології" (20 томів). В ті часи, коли Гнатюк був головним секретарем НТШ, товариство досягло вершини свойого розвитку, ставши прообразом академії наук. Протягом двох періодів (1899-1906 рр. і 1922-1926 рр.) Гнатюк працював у редакційній колегії журналу "Літературно-науковий вісник", для якого він вніс великий вклад, написавши багато статей і рецензій на літературні, політичні і лінгвістичні теми. Вагомий внесок зробив теж Гнатюк до журналів "Записки НТШ", "Киевская старина", "Житие и слово", "Діло та інших українських, а також німецьких, польських і чеських періодичних видань. Як один із засновників і керівників Української Видавничої Спілки він відредагував більше 150 томів української літератури і перекладів європейської літератури на українську мову, сам чимало перекладаючи зарубіжних видань. Гнатюк був також активним членом львівського товариства "Просвіта". Він підтримував тісні контакти майже з усіма відомими українськими і не тільки українськими вченими і культурними діячами. Він написав чимало програм і методичних вказівок для збирачів, а в праці "Українська народна словесність" (1916) запропонував систему записування, класифікації і публікування українського фольклору. В 1899-1904 рр. Гнатюк проводив етнографічні дослідження на Гуцульщині, де серед місцевого населення зібрав чимало предметів для музею НТШ. Захворівши туберкульозом, Гнатюк не зміг продовжувати ці дослідження, однак він організував відповідну групу з близько 800 фольклористів, з чиєю допомогою упорядкував більше 20 томів матеріалів, що були опубліковані в НТШ. Гнатюк в своїй науковій дільності був прихильником порівняльно-історичного напрямку, який він використовував у своїх виданних фольклорних казок, пісень, легенд, небилиць і обрядів. Він написав також цінні праці про фольклорну кулінарію, ремесло, фольклорну літературу, архітектуру, демонологію і характерні звичаї. Його праці про різноманітні українські діалекти, нормативну граматику і орфографію були важливим внеском в українську лінгвістику. Помер Гнатюк 6 жовтня 1926 р. і похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Volodymyr Hnatiuk born 9 may 1871 in Velesniv, Monastyryska country, Galicia. Noted Slavic ethnographer, literary scholar, translator, journalist and community figure in Western Ukraine; member of the Shevchenko Scientific Society (NTSh) in Lviv from 1899, the Imperial Academy of Sciences in St. Petersburg from 1902. Hnatiuk began collecting folklore during his adolescence. He studied at Lviv University (1894-98), where he headed the Academic Hromada; his mentors there - - M.Hrushevsky and I.Franko - became his elose lifelong collaborators. From 1898 he was elected secretary, and in 1913 chairman, of the Ethnographic Commission of the NTSh. From 1899 he was also the secretary of the NTSh Philological Section. Hnatiuk was also an editor of and contributor to several NTSh serials : Khronika NTSh (66 issues in Ukrainian, 59 in German), Etnohratichnyi Zbirnyk (EZ, 22 vols), and Materialy do ukrainskoi etnolohii (20 vols). While he was its generai secretary, the NTSh reached the peak of its development, becoming the eguivalent of an academy of sciences. Hnatiuk also served two terms (1899-1906, 1922-1926) on the editorial board of the journal Literaturno-naukovyi vistnyk, for which he solicited many contributions and wrote many articles and reviews on literary, political, and linguistic topies. He also contributed to Zapysky NTSh, Kievskaja starina, Zhytie i slovo, Dilo, and other Ukrainian, as well as German, Polish, and Czech, periodicals. One of the founders (in 1899), the secretary (1899-1912), and a director of the Ukrainian Publishing Association, he edited over 150 of its volumes of Ukrainian and European, literature, translating many of the foreign works himself. He was also an active member of the Lviv Prosvita Society. Hnatiuk main tained extensive contacts with almost all important Ukrainian and many non-Ukrainian scholars and cultural figures. He wrote many programs and methodological guidelines for collectors, and in his Ukrainska narodna slovesnist (Ukrainian Folk Literature, 1916) he presented a system for recording, classifying, and publishing Ukrainian folklore. Between 1899 and 1904 he spent many summers in the Hutsul erion, where he conducted ethnographic research among its inhabitants and collected many artifacts for the NTSh museum. After falling ill with tuberculosis Hnatiuk could not engage in much fielwork, instead he organized a correspondence network of about 800 folklorists with whose help he compiled over two dozen unsurpassed volumes of materials that were published in the NTSh. Hnatiuk was an advocate of the comparative-historical approach, which he applied in his studies of folktales fables, songs, legends, beliefs, and rituals. He also wrote valuable works about folk cookery, handicrafth, folk literature, folk architecture, demonology, and folkways. His writings on various Ukrainian dialects an on normative grammar and orthography were important contributions in the field of Ukrainian linguistics. Dead Hnatiuk 6 October, and was buried on the Lychakiv cemetery in Lviv.

ДИВОСВІТ
© 61.2-1(124) 1996. Тираж 500

Володимир Гнатюк (1871 – 1926). Видатний український фольклорист, етнограф, учений, культурно-громадський діяч. 1996.

Чугайстир танцює з гуцулом.
Рис. О.Кульчицької із циклу ілюстрацій
до "Української демонології" В.Гнатюка

З фондів художньо-меморіального музею Олени Кульчицької у Львові.

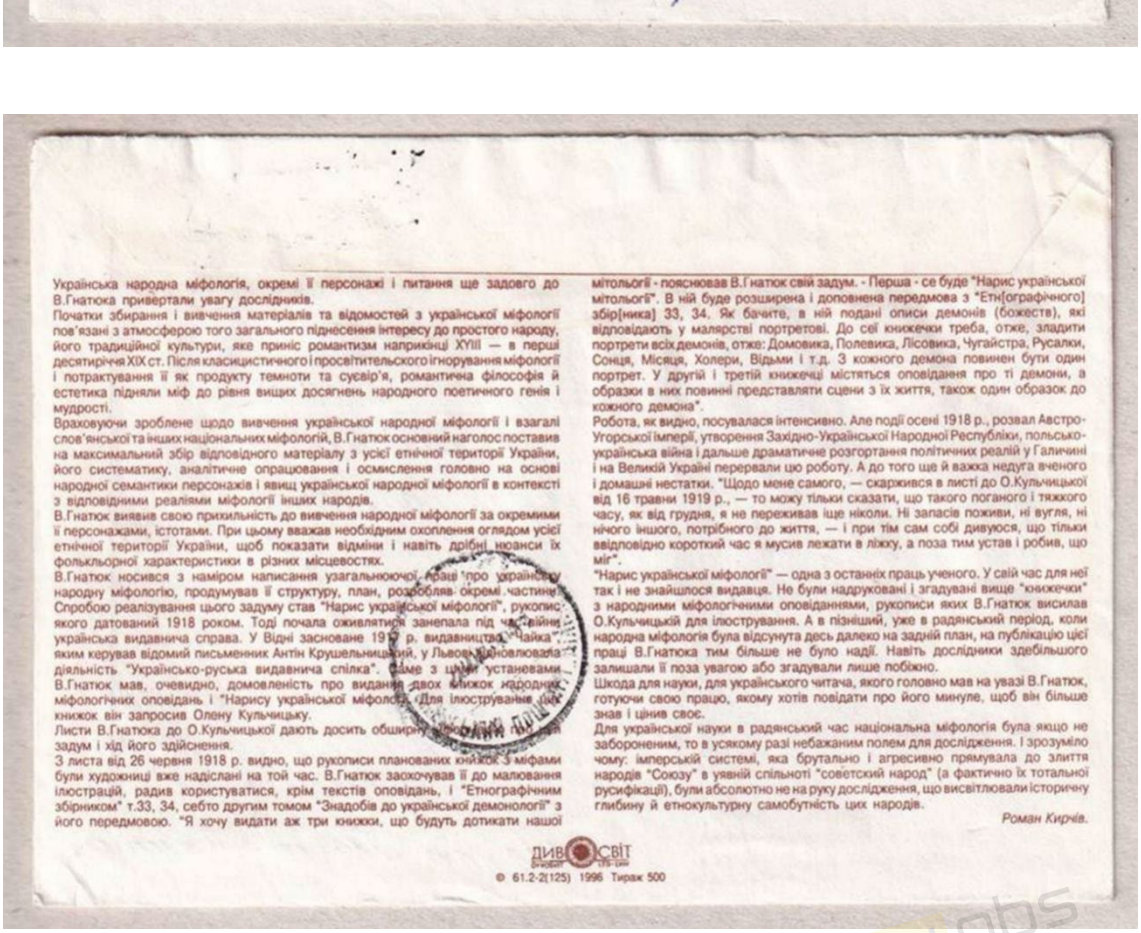

Українська народна міфологія, окремі її персонажі і питання ще задовго до В.Гнатюка привертали увагу дослідників.

Початки збирання і вивчення матеріалів та відомостей з української міфології пов'язані з атмосферою того загального піднесення інтересу до простого народу, його традиційної культури, яке приніс романтизм наприкінці XVIII — в перші десятиріччя XIX ст. Після класицистичного і просвітительського ігнорування міфології і потрактування її як продукту темноти та сусвір'я, романтична філософія й естетика підняли міф до рівня вищих досягнень народного поетичного генія і мудрості.

Враховуючи зроблене щодо вивчення української народної міфології і взагалі слов'янської та інших національних міфологій, В.Гнатюк основний наголос поставив на максимальний збір відповідного матеріалу з усієї етнічної території України, його систематику, аналітичне опрацювання і осмислення головно на основі народної семантики персонажів і явищ української народної міфології в контексті з відповідними реаліями міфології інших народів.

В.Гнатюк виявив свою прихильність до вивчення народної міфології за окремими її персонажами, істотами. При цьому вважав необхідним охоплення оглядом усієї етнічної території України, щоб показати відміни і навіть дрібні нюанси їх фольклорної характеристики в різних місцевостях.

В.Гнатюк носився з наміром написання узагальнюючої праці "про українську народну міфологію, продумував її структуру, план, розробляв окремі частини. Спробою реалізування цього задуму став "Нарис української міфології", рукопис якого датований 1918 роком. Тоді почала оживлятися занепала під час війни українська видавнича справа. У Відні засноване 1917 р. видавництво "Чайка", яким керував відомий письменник Антін Крушельницький, у Львові відновлювала діяльність "Українсько-руська видавнича спілка". Саме з цими установами В.Гнатюк мав, очевидно, домовленість про видання двох книжок народних міфологічних оповідань і "Нарису української міфології". Для ілюстрування цих книжок він запросив Олену Кульчицьку.

Листи В.Гнатюка до О.Кульчицької дають досить обширну [illegible] задум і хід його здійснення.

З листа від 26 червня 1918 р. видно, що рукописи планованих книжок з міфами були художниці вже надіслані на той час. В.Гнатюк заохочував її до малювання ілюстрацій, радив користуватися, крім текстів оповідань, і "Етнографічним збірником" т.33, 34, себто другим томом "Знадобів до української демонології" з його передмовою. "Я хочу видати аж три книжки, що будуть дотикати нашої мітології - пояснював В.Гнатюк свій задум. - Перша - се буде "Нарис української мітології". В ній буде розширена і доповнена передмова з "Етн[ографічного] збір[ника] 33, 34. Як бачите, в ній подані описи демонів (божеств), які відповідають у малярстві портретові. До сеї книжечки треба, отже, зладити портрети всіх демонів, отже: Домовика, Полевика, Лісовика, Чугайстра, Русалки, Сонця, Місяця, Холери, Відьми і т.д. З кожного демона повинен бути один портрет. У другій і третій книжечці містяться оповідання про ті демони, а образки в них повинні представляти сцени з їх життя, також один образок до кожного демона".

Робота, як видно, посувалася інтенсивно. Але події осені 1918 р., розвал Австро-Угорської імперії, утворення Західно-Української Народної Республіки, польсько-українська війна і дальше драматичне розгортання політичних реалій у Галичині і на Великій Україні перервали цю роботу. А до того ще й важка недуга вченого і домашні нестатки. "Щодо мене самого, — скаржився в листі до О.Кульчицької від 16 травни 1919 р., — то можу тільки сказати, що такого поганого і тяжкого часу, як від грудня, я не переживав іще ніколи. Ні запасів поживи, ні вугля, ні нічого іншого, потрібного до життя, — і при тім сам собі дивуюся, що тільки ввідповідно короткий час я мусив лежати в ліжку, а поза тим устав і робив, що міг".

"Нарис української міфології" — одна з останніх праць ученого. У свій час для неї так і не знайшлося видавця. Не були надруковані і згадувані вище "книжечки" з народними міфологічними оповіданнями, рукописи яких В.Гнатюк висилав О.Кульчицькій для ілюстрування. А в пізніший, уже в радянський період, коли народна міфологія була відсунута десь далеко на задній план, на публікацію цієї праці В.Гнатюка тим більше не було надії. Навіть дослідники здебільшого залишали її поза увагою або згадували лише побіжно.

Шкода для науки, для українського читача, якого головно мав на увазі В.Гнатюк, готуючи свою працю, якому хотів повідати про його минуле, щоб він більше знав і цінив своє.

Для української науки в радянський час національна міфологія була якщо не забороненим, то в усякому разі небажаним полем для дослідження. І зрозуміло чому: імперській системі, яка брутально і агресивно прямувала до злиття народів "Союзу" в уявній спільноті "советский народ" (а фактично їх тотальної русифікації), були абсолютно не на руку дослідження, що висвітлювали історичну глибину й етнокультурну самобутність цих народів.

Роман Кирчів.

ДИВОСВІТ
© 61.2-2(125) 1996 Тираж 500

Чугайстир танцює з гуцулом. Рис. О. Кульчицької із циклу ілюстрацій до «Української демонології» В. Гнатюка. 1996.

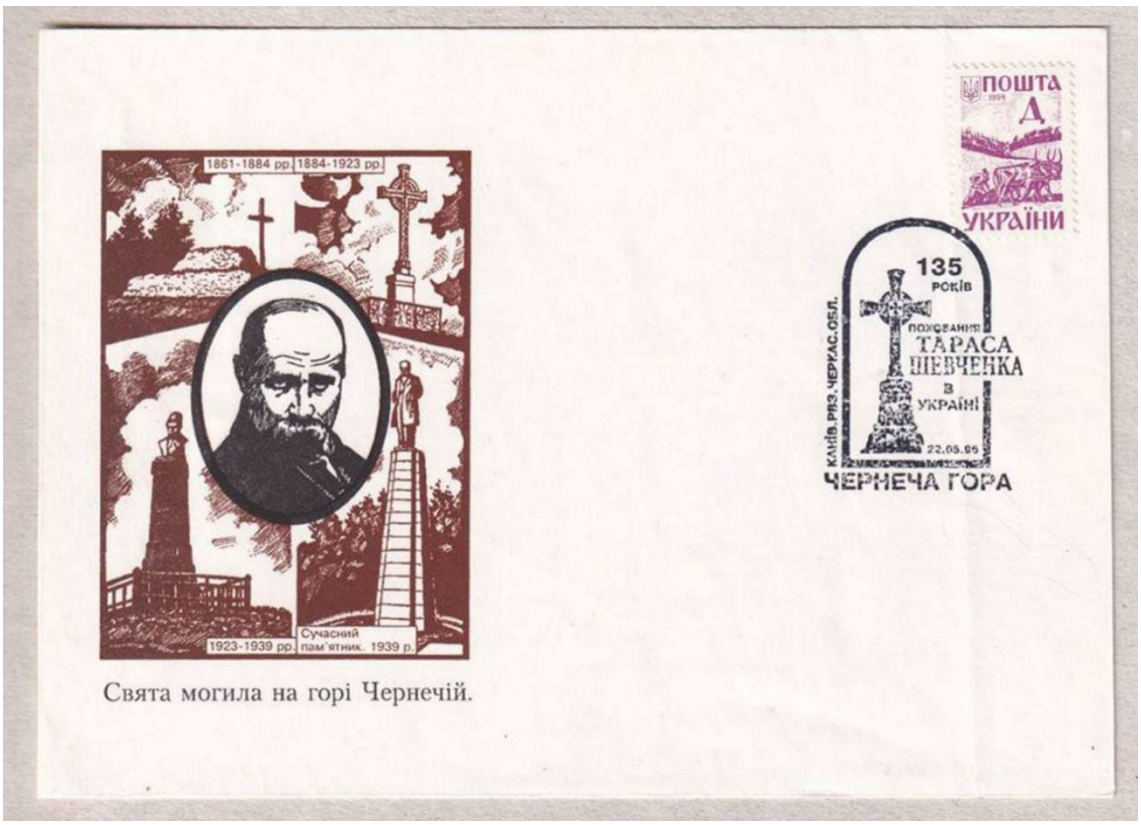

Свята могила на горі Чернечій.

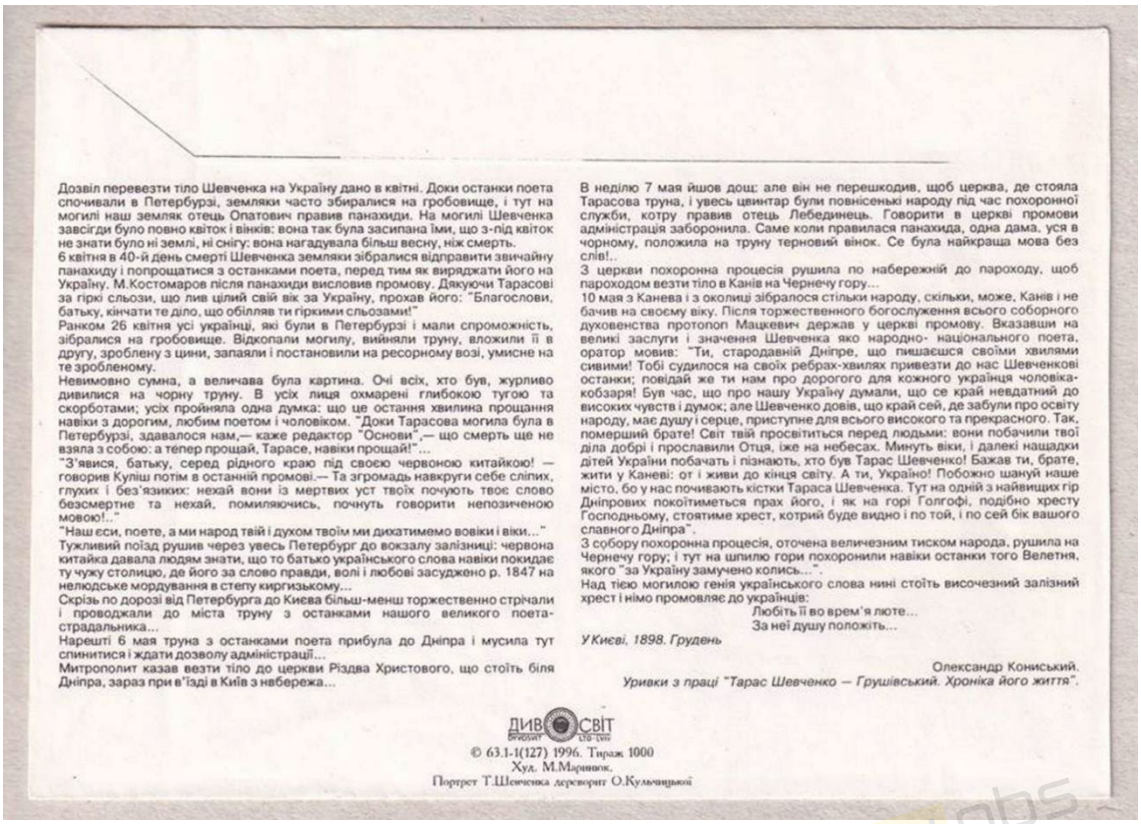

Дозвіл перевезти тіло Шевченка на Україну дано в квітні. Доки останки поета спочивали в Петербурзі, земляки часто збиралися на гробовище, і тут на могилі наш земляк отець Опатович правив панахиди. На могилі Шевченка завсігди було повно квіток і вінків: вона так була засипана ними, що з-під квіток не знати було ні землі, ні снігу: вона нагадувала більш весну, ніж смерть.

6 квітня в 40-й день смерті Шевченка земляки зібралися відправити звичайну панахиду і попрощатися з останками поета, перед тим як виряджати його на Україну. М.Костомаров після панахиди висловив промову. Дякуючи Тарасові за гіркі сльози, що лив цілий свій вік за Україну, прохав його: "Благослови, батьку, кінчати те діло, що обілляв ти гіркими сльозами!"

Ранком 26 квітня усі українці, які були в Петербурзі і мали спроможність, зібралися на гробовище. Відкопали могилу, вийняли труну, вложили її в другу, зроблену з цини, запаяли і постановили на ресорному возі, умисне на те зробленому.

Невимовно сумна, а величава була картина. Очі всіх, хто був, журливо дивилися на чорну труну. В усіх лиця охмарені глибокою тугою та скорботами; усіх пройняла одна думка: що це остання хвилина прощання навіки з дорогим, любим поетом і чоловіком. "Доки Тарасова могила була в Петербурзі, здавалося нам,— каже редактор "Основи",— що смерть ще не взяла з собою: а тепер прощай, Тарасе, навіки прощай!"...

"З'явися, батьку, серед рідного краю під своєю червоною китайкою! — говорив Куліш потім в останній промові.— Та згромадь навкруги себе сліпих, глухих і без'язиких: нехай вони із мертвих уст твоїх почують твоє слово безсмертне та нехай, помиляючись, почнуть говорити непозиченою мовою!.."

"Наш еси, поете, а ми народ твій і духом твоїм ми дихатимемо вовіки і віки..."

Тужливий поїзд рушив через увесь Петербург до вокзалу залізниці: червона китайка давала людям знати, що то батько українського слова навіки покидає ту чужу столицю, де його за слово правди, волі і любові засуджено р. 1847 на нелюдське мордування в степу киргизькому...

Скрізь по дорозі від Петербурга до Києва більш-менш торжественно стрічали і проводжали до міста труну з останками нашого великого поета-страдальника...

Нарешті 6 мая труна з останками поета прибула до Дніпра і мусила тут спинитися і ждати дозволу адміністрації...

Митрополит казав везти тіло до церкви Різдва Христового, що стоїть біля Дніпра, зараз при в'їзді в Київ з набережа...

В неділю 7 мая йшов дощ: але він не перешкодив, щоб церква, де стояла Тарасова труна, і увесь цвинтар були повнісенькі народу під час похоронної служби, котру правив отець Лебединець. Говорити в церкві промови адміністрація заборонила. Саме коли правилася панахида, одна дама, уся в чорному, положила на труну терновий вінок. Се була найкраща мова без слів!..

З церкви похоронна процесія рушила по набережній до пароходу, щоб пароходом везти тіло в Канів на Чернечу гору...

10 мая з Канева і з околиці зібралося стільки народу, скільки, може, Канів і не бачив на своєму віку. Після торжественного богослужения всього соборного духовенства протопоп Мацкевич держав у церкві промову. Вказавши на великі заслуги і значення Шевченка яко народно- національного поета, оратор мовив: "Ти, стародавній Дніпре, що пишаєшся своїми хвилями сивими! Тобі судилося на своїх ребрах-хвилях привезти до нас Шевченкові останки; повідай же ти нам про дорогого для кожного українця чоловіка-кобзаря! Був час, що про нашу Україну думали, що се край невдатний до високих чувств і думок; але Шевченко довів, що край сей, де забули про освіту народу, має душу і серце, приступне для всього високого та прекрасного. Так, померший брате! Світ твій просвітиться перед людьми: вони побачили твої діла добрі і прославили Отця, іже на небесах. Минуть віки, і далекі нащадки дітей України побачать і пізнають, хто був Тарас Шевченко! Бажав ти, брате, жити у Каневі: от і живи до кінця світу. А ти, Україно! Побожно шануй наше місто, бо у нас почивають кістки Тараса Шевченка. Тут на одній з найвищих гір Дніпрових покоїтиметься прах його, і як на горі Голгофі, подібно хресту Господньому, стоятиме хрест, котрий буде видно і по той, і по сей бік вашого славного Дніпра".

З соборну похоронна процесія, оточена величезним тиском народа, рушила на Чернечу гору; і тут на шпилю гори похоронили навіки останки того Велетня, якого "за Україну замучено колись...".

Над тією могилою генія українського слова нині стоїть височезний залізний хрест і німо промовляє до українців:

Любіть її во врем'я люте...
За неї душу положіть...

У Києві, 1898. Грудень

Олександр Конисський.

Уривки з праці "Тарас Шевченко — Грушівський. Хроніка його життя".

ДИВОСВІТ

© 63.1-1(127) 1996. Тираж 1000
Худ. М.Маринюк.
Портрет Т.Шевченка дереворит О.Кульчицької

Свята могила на горі Чернечій. Портрет Т. Шевченка дереворит О. Кульчицької. 1996.

Почаївська лавра з півдня. Фрагмент.
Акварель Т.Шевченка (Х.1846 р.)

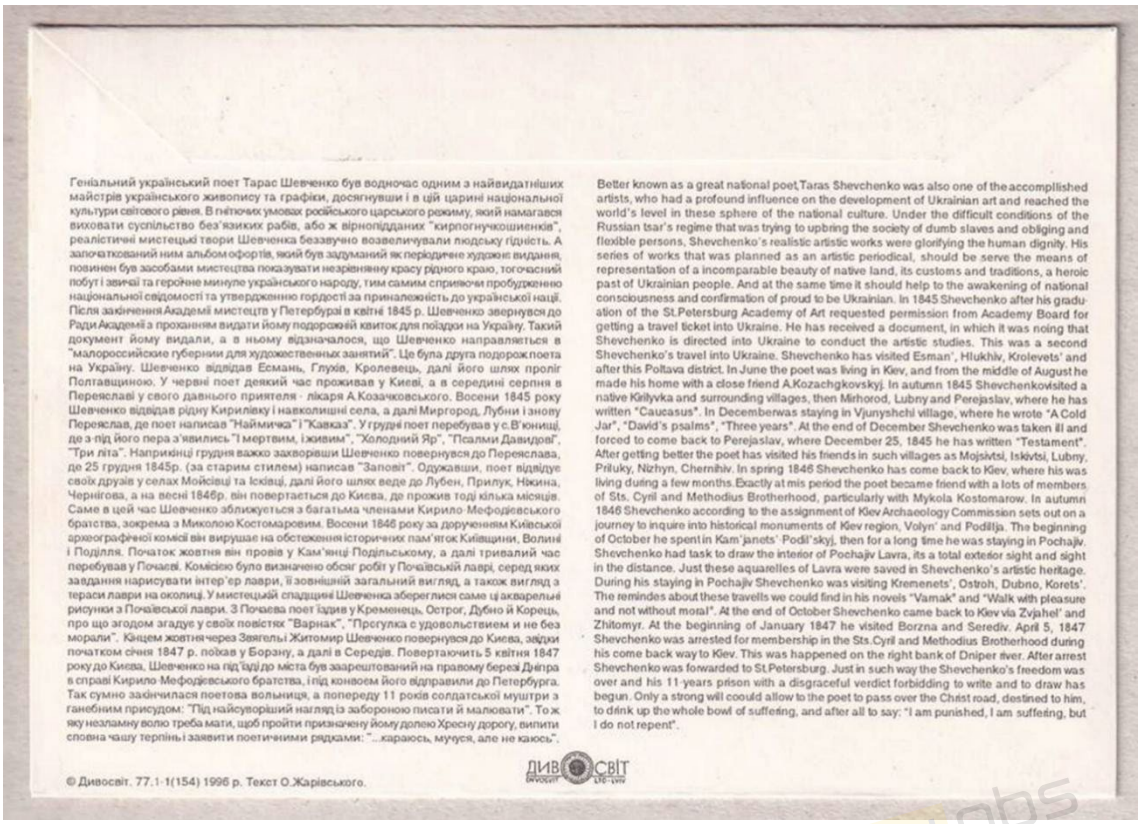

Геніальний український поет Тарас Шевченко був водночас одним з найвидатніших майстрів українського живопису та графіки, досягнувши і в цій царині національної культури світового рівня. В гнітючих умовах російського царського режиму, який намагався виховати суспільство без'язиких рабів, або ж вірнопідданих "кирпогичкошиенків", реалістичні мистецькі твори Шевченка беззвучно возвеличували людську гідність. А започаткований ним альбом офортів, який був задуманий як періодичне художнє видання, повинен був засобами мистецтва показувати незрівняну красу рідного краю, тогочасний побут і звичаї та героїчне минуле українського народу, тим самим сприяючи пробудженню національної свідомості та утвердженню гордості за приналежність до української нації. Після закінчення Академії мистецтв у Петербурзі в квітні 1845 р. Шевченко звернувся до Ради Академії з проханням видати йому подорожній квиток для поїздки на Україну. Такий документ йому видали, а в ньому відзначалося, що Шевченко направляється в "малороссийские губернии для художественных занятий". Це була друга подорож поета на Україну. Шевченко відвідав Есмань, Глухів, Кролевець, далі його шлях пролiг Полтавщиною. У червні поет деякий час проживав у Києві, а в середині серпня в Переяславі у свого давнього приятеля - лікаря А.Козачковського. Восени 1845 року Шевченко відвідав рідну Кирилівку і навколишні села, а далі Миргород, Лубни і знову Переяслав, де поет написав "Наймичка" і "Кавказ". У грудні поет перебував у с.В'юнищі, де з-під його пера з'явились "І мертвим, і живим", "Холодний Яр", "Псалми Давидові", "Три літа". Наприкінці грудня важко захворівши Шевченко повернувся до Переяслава, де 25 грудня 1845р. (за старим стилем) написав "Заповіт". Одужавши, поет відвідує своїх друзів у селах Мойсівці та Ісківці, далі його шлях веде до Лубен, Прилук, Ніжина, Чернігова, а на весні 1846р. він повертається до Києва, де прожив тоді кілька місяців. Саме в цей час Шевченко зближується з багатьма членами Кирило-Мефодіївського братства, зокрема з Миколою Костомаровим. Восени 1846 року за дорученням Київської археографічної комісії він вирушає на обстеження історичних пам'яток Київщини, Волині і Поділля. Початок жовтня він провів у Кам'янці Подільському, а далі тривалий час перебував у Почаєві. Комісією було визначено обсяг робіт у Почаївській лаврі, серед яких завдання нарисувати інтер'єр лаври, її зовнішній загальний вигляд, а також вигляд з тераси лаври на околиці. У мистецькій спадщині Шевченка збереглися саме ці акварельні рисунки з Почаївської лаври. З Почаєва поет їздив у Кременець, Острог, Дубно й Корець, про що згодом згадує у своїх повістях "Варнак", "Прогулка с удовольствием и не без морали". Кінцем жовтня через Звягель і Житомир Шевченко повернувся до Києва, звідки початком січня 1847 р. поїхав у Бородну, а далі в Середів. Повертаючись 5 квітня 1847 року до Києва, Шевченко на під'їзді до міста був заарештований на правому березі Дніпра в справі Кирило-Мефодіївського братства, і під конвоєм його відправили до Петербурга. Так сумно закінчилася поетова вольниця, а попереду 11 років солдатської муштри з ганебним присудом: "Під найсуворішій нагляд із забороною писати й малювати". То ж яку незламну волю треба мати, щоб пройти призначену йому долею Хресну дорогу, випити словна чашу терпінь і заявити поетичними рядками: "...караюсь, мучуся, але не каюсь".

Better known as a great national poet,Taras Shevchenko was also one of the accomplished artists, who had a profound influence on the development of Ukrainian art and reached the world's level in these sphere of the national culture. Under the difficult conditions of the Russian tsar's regime that was trying to upbring the society of dumb slaves and obliging and flexible persons, Shevchenko's realistic artistic works were glorifying the human dignity. His series of works that was planned as an artistic periodical, should be serve the means of representation of a incomparable beauty of native land, its customs and traditions, a heroic past of Ukrainian people. And at the same time it should help to the awakening of national consciousness and confirmation of proud to be Ukrainian. In 1845 Shevchenko after his graduation of the St.Petersburg Academy of Art requested permission from Academy Board for getting a travel ticket into Ukraine. He has received a document, in which it was noing that Shevchenko is directed into Ukraine to conduct the artistic studies. This was a second Shevchenko's travel into Ukraine. Shevchenko has visited Esman', Hlukhiv, Krolevets' and after this Poltava district. In June the poet was living in Kiev, and from the middle of August he made his home with a close friend A.Kozachgkovskyj. In autumn 1845 Shevchenkovisited a native Krilyvka and surrounding villages, then Mirhorod, Lubny and Perejaslav, where he has written "Caucasus". In Decemberwas staying in Vjunyshchi village, where he wrote "A Cold Jar", "David's psalms", "Three years". At the end of December Shevchenko was taken ill and forced to come back to Perejaslav, where December 25, 1845 he has written "Testament". After getting better the poet has visited his friends in such villages as Mojsivtsi, Iskivtsi, Lubny, Priluky, Nizhyn, Chernihiv. In spring 1846 Shevchenko has come back to Kiev, where his was living during a few months.Exactly at mis period the poet became friend with a lots of members of Sts. Cyril and Methodius Brotherhood, particularly with Mykola Kostomarow. In autumn 1846 Shevchenko according to the assignment of Kiev Archaeology Commission sets out on a journey to inquire into historical monuments of Kiev region, Volyn' and Podillja. The beginning of October he spent in Kam'janets' Podil'skyj, then for a long time he was staying in Pochajiv. Shevchenko had task to draw the interior of Pochajiv Lavra, its a total exterior sight and sight in the distance. Just these aquarelles of Lavra were saved in Shevchenko's artistic heritage. During his staying in Pochajiv Shevchenko was visiting Kremenets', Ostroh, Dubno, Korets'. The remindes about these travells we could find in his novels "Varnak" and "Walk with pleasure and not without moral". At the end of October Shevchenko came back to Kiev via Zvjahel' and Zhitomyr. At the beginning of January 1847 he visited Borzna and Seredіv. April 5, 1847 Shevchenko was arrested for membership in the Sts.Cyril and Methodius Brotherhood during his come back way to Kiev. This was happened on the right bank of Dniper river. After arrest Shevchenko was forwarded to St.Petersburg. Just in such way the Shevchenko's freedom was over and his 11 years prison with a disgraceful verdict forbidding to write and to draw has begun. Only a strong will coould allow to the poet to pass over the Christ road, destined to him, to drink up the whole bowl of suffering, and after all to say: "I am punished, I am suffering, but I do not repent".

© Дивосвіт. 77.1-1(154) 1996 р. Текст О.Жарівського.

ДИВОСВІТ

Почаївська лавра з півдня. Фрагмент. Акварель Т. Шевченка (Х. 1846 р.). 1996.

Христос Рождається

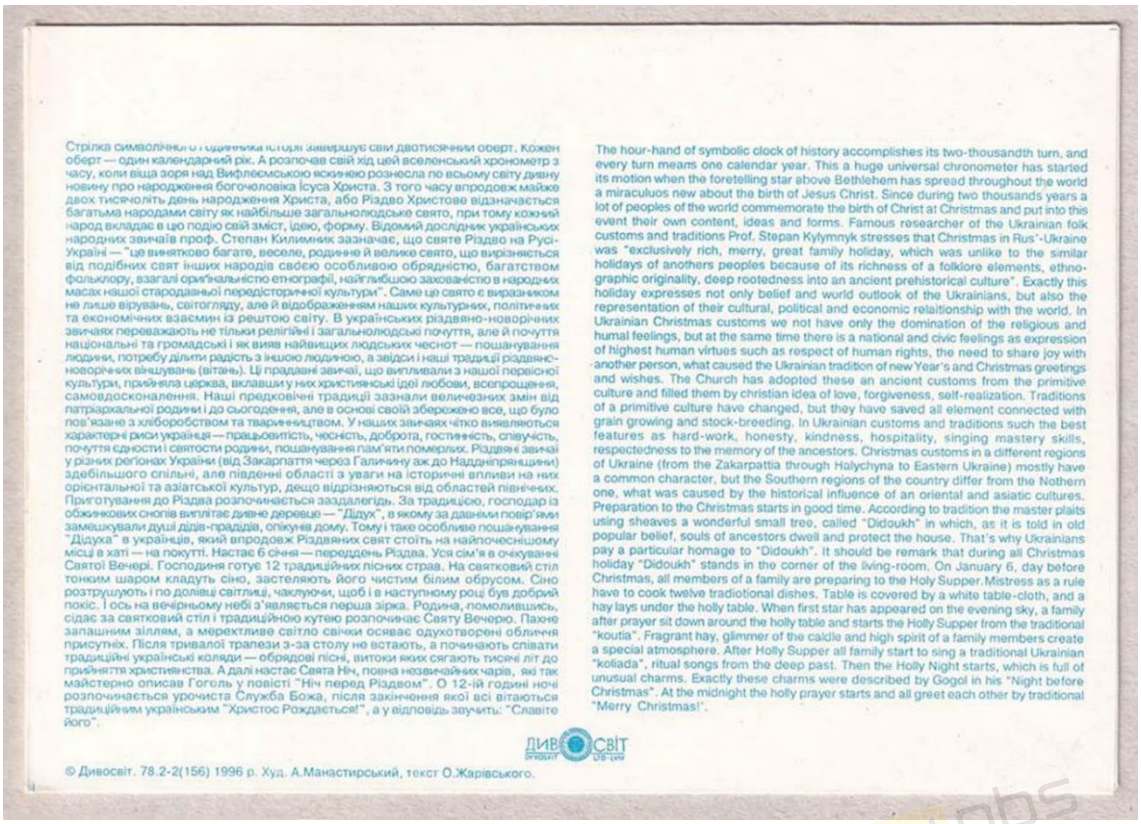

Стрілка символічного годинника історії завершує свій двотисячний оберт. Кожен оберт — один календарний рік. А розпочав свій хід цей вселенський хронометр з часу, коли віща зоря над Вифлеємською вісінню рознесла по всьому світу дивну новину про народження богочоловіка Ісуса Христа. З того часу впродовж майже двох тисячоліть день народження Христа, або Різдво Христове відзначається багатьма народами світу як найбільше загальнолюдське свято, при тому кожний народ вкладає в цю подію свій зміст, ідею, форму. Відомий дослідник українських народних звичаїв проф. Степан Килимник зазначає, що святе Різдво на Русі-Україні — "це винятково багате, веселе, родинне й велике свято, що вирізняється від подібних свят інших народів своєю особливою обрядністю, багатством фольклору, взагалі оригінальністю етнографії, найглибшою закоріненістю в народних масах нашої стародавньої передісторичної культури". Саме це свято є виразником не лише віровань, світогляду, але й відображенням наших культурних, політичних та економічних взаємин із рештою світу. В українських різдвяно-новорічних звичаях переважають не тільки релігійні і загальнолюдські почуття, але й почуття національні та громадські і як вияв найвищих людських чеснот — пошанування людини, потребу ділити радість з іншою людиною, а звідси і наші традиції різдвяно-новорічних вітань (вітань). Ці прадавні звичаї, що витікали з нашої первісної культури, прийняла церква, вклавши у них християнські ідеї любові, всепрощення, самовдосконалення. Наші предковічні традиції зазнали величезних змін від патріархальної родини і до сьогодення, але в основі своїй збережено все, що було пов'язане з хліборобством та тваринництвом. У наших звичаях чітко виявляються характерні риси українця — працьовитість, чесність, доброта, гостинність, співучість, почуття єдності і святості родини, пошанування пам'яти померлих. Різдвяні звичаї у різних регіонах України (від Закарпаття через Галичину аж до Наддніпрянщини) здебільшого спільні, але південні області з уваги на історичні впливи на них орієнтальної та азіатської культур, дещо відрізняються від областей північних. Приготування до Різдва розпочинається заздалегідь. За традицією, господар із обжинкових снопів виплітає дивне деревце — "Дідух", в якому за давніми повір'ями замешкували душі дідів-прадідів, опікуня дому. Тому і таке особливе пошанування "Дідуха" в українців, який впродовж Різдвяних свят стоїть на найпочеснішому місці в хаті — на покуті. Настає 6 січня — переддень Різдва. Уся сім'я в очікуванні Святої Вечері. Господиня готує 12 традиційних пісних страв. На святковий стіл тонким шаром кладуть сіно, застеляють його чистим білим обрусом. Сіно розтрушують і по долівці світлиці, чаклуючи, щоб і в наступному році був добрий покіс. І ось на вечірньому небі з'являється перша зірка. Родина, помолившись, сідає за святковий стіл і традиційною кутею розпочинає Святу Вечерю. Пахне запашним зіллям, а мерехтливе світло свічки осяває одухотворені обличчя присутніх. Після тривалої трапези з-за столу не встають, а починають співати традиційні українські коляди — обрядові пісні, витоки яких сягають тисячі літ до прийняття християнства. А далі настає Свята Ніч, повна незвичайних чарів, які так майстерно описав Гоголь у повісті "Ніч перед Різдвом". О 12-ій годині ночі розпочинається урочиста Служба Божа, після закінчення якої всі вітаються традиційним українським "Христос Рождається!", а у відповідь звучить: "Славіте його".

The hour-hand of symbolic clock of history accomplishes its two-thousandth turn, and every turn means one calendar year. This a huge universal chronometer has started its motion when the foretelling star above Bethlehem has spread throughout the world a miraculuos new about the birth of Jesus Christ. Since during two thousands years a lot of peoples of the world commemorate the birth of Christ at Christmas and put into this event their own content, ideas and forms. Famous researcher of the Ukrainian folk customs and traditions Prof. Stepan Kylymnyk stresses that Christmas in Rus'-Ukraine was "exclusively rich, merry, great family holiday, which was unlike to the similar holidays of anothers peoples because of its richness of a folklore elements, ethnographic originality, deep rootedness into an ancient prehistorical culture". Exactly this holiday expresses not only belief and world outlook of the Ukrainians, but also the representation of their cultural, political and economic relaitionship with the world. In Ukrainian Christmas customs we not have only the domination of the religious and humal feelings, but at the same time there is a national and civic feelings as expression of highest human virtues such as respect of human rights, the need to share joy with another person, what caused the Ukrainian tradition of new Year's and Christmas greetings and wishes. The Church has adopted these an ancient customs from the primitive culture and filled them by christian idea of love, forgiveness, self-realization. Traditions of a primitive culture have changed, but they have saved all element connected with grain growing and stock-breeding. In Ukrainian customs and traditions such the best features as hard-work, honesty, kindness, hospitality, singing mastery skills, respectedness to the memory of the ancestors. Christmas customs in a different regions of Ukraine (from the Zakarpattia through Halychyna to Eastern Ukraine) mostly have a common character, but the Southern regions of the country differ from the Nothern one, what was caused by the historical influence of an oriental and asiatic cultures. Preparation to the Christmas starts in good time. According to tradition the master plaits using sheaves a wonderful small tree, called "Didoukh" in which, as it is told in old popular belief, souls of ancestors dwell and protect the house. That's why Ukrainians pay a particular homage to "Didoukh". It should be remark that during all Christmas holiday "Didoukh" stands in the corner of the living-room. On January 6, day before Christmas, all members of a family are preparing to the Holy Supper. Mistress as a rule have to cook twelve tradiotional dishes. Table is covered by a white table-cloth, and a hay lays under the holly table. When first star has appeared on the evening sky, a family after prayer sit down around the holly table and starts the Holly Supper from the traditional "koutia". Fragrant hay, glimmer of the caldle and high spirit of a family members create a special atmosphere. After Holly Supper all family start to sing a traditional Ukrainian "koliada", ritual songs from the deep past. Then the Holly Night starts, which is full of unusual charms. Exactly these charms were described by Gogol in his "Night before Christmas". At the midnight the holly prayer starts and all greet each other by traditional "Merry Christmas!".

ДИВОСВІТ

© Дивосвіт. 78.2-2(156) 1996 р. Худ. А.Манастирський, текст О.Жарівського.

Христос Рождається. Худ. А. Манастирський. 1996.

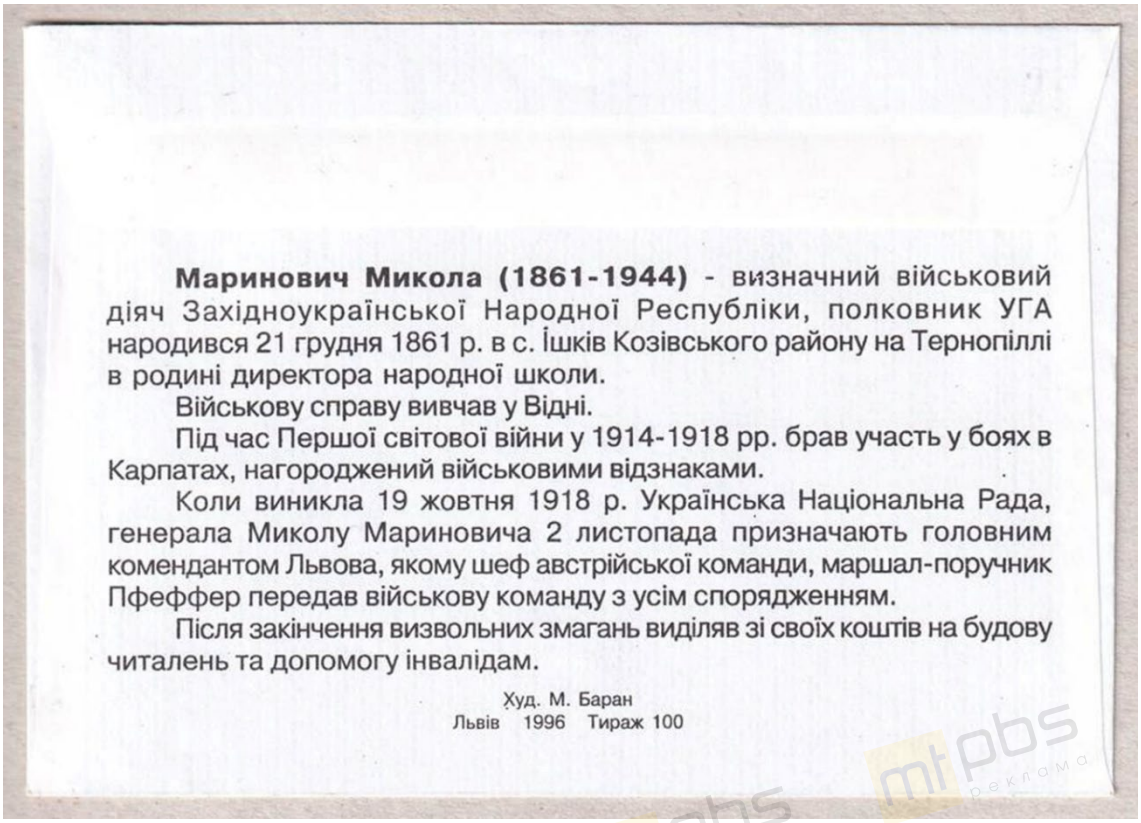

Генерал М. Маринович. Худ. М. Баран, 1996.

1997

Тернопільське обласне товариство АсФУ

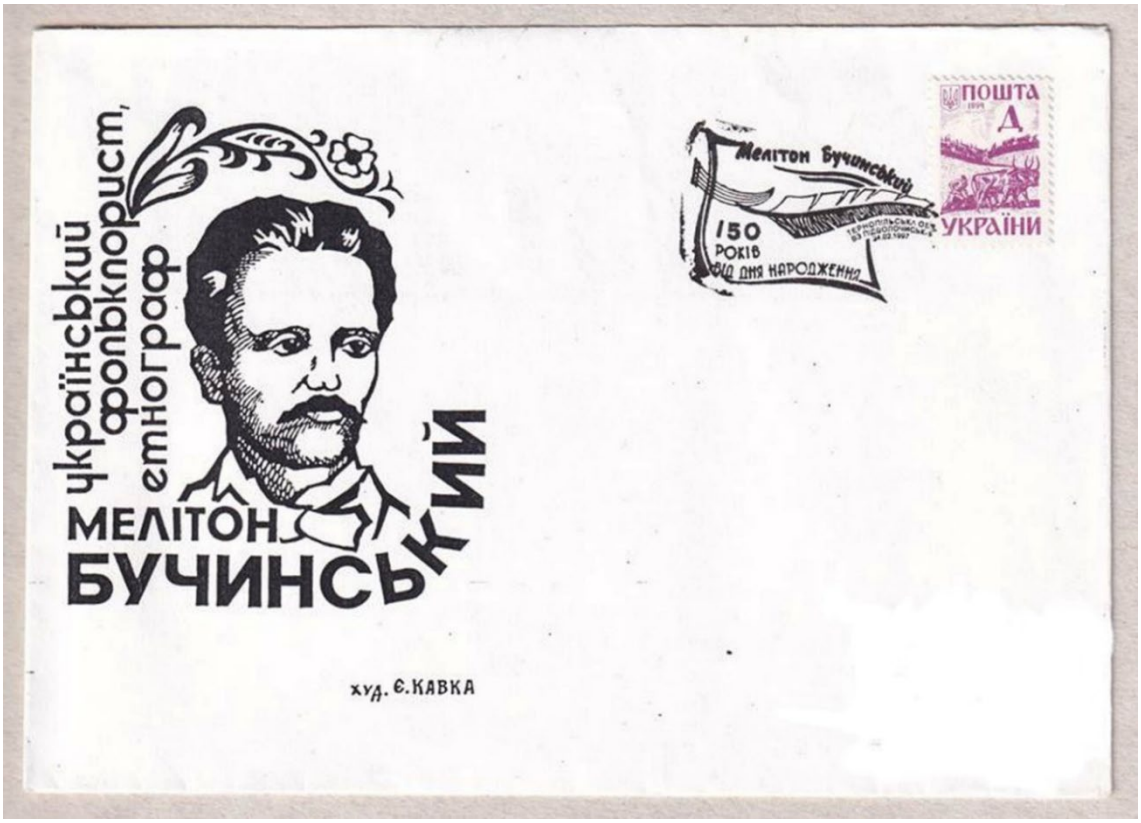

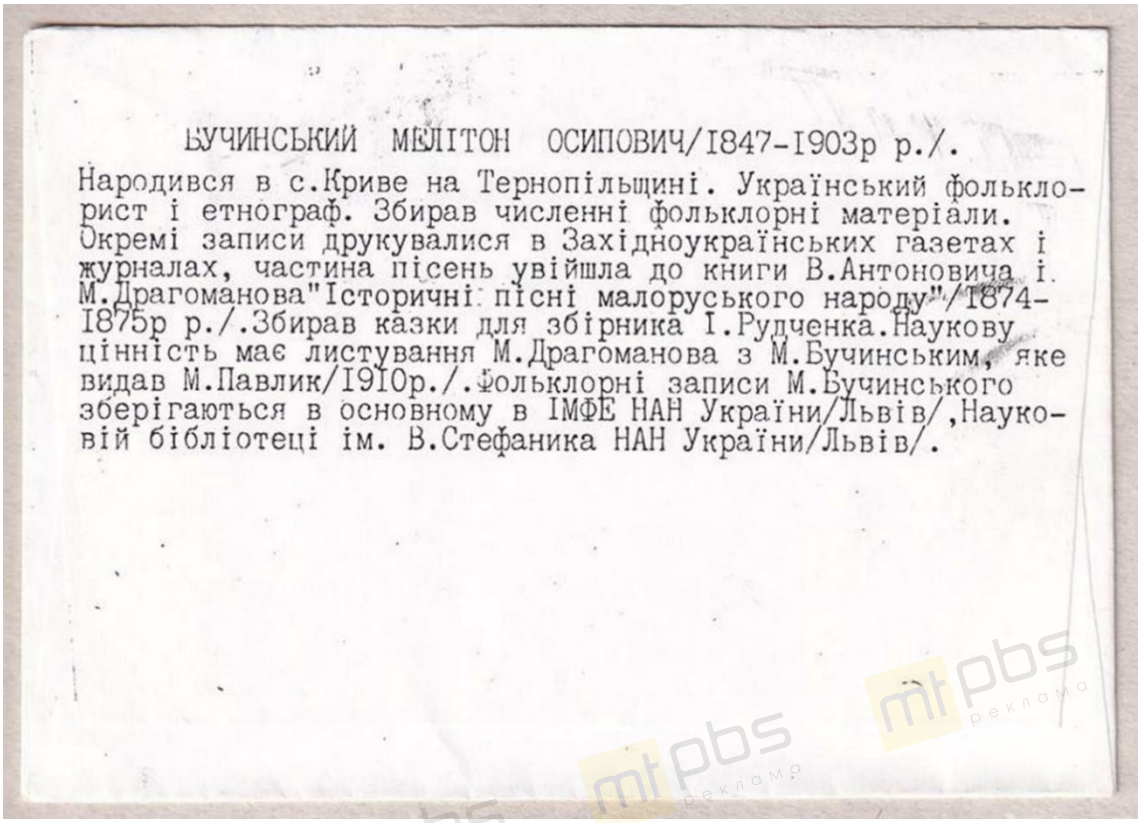

БУЧИНСЬКИЙ МЕЛІТОН ОСИПОВИЧ/1847-1903р р./.

Народився в с.Криве на Тернопільщині. Український фольклорист і етнограф. Збирав численні фольклорні матеріали. Окремі записи друкувалися в Західноукраїнських газетах і журналах, частина пісень увійшла до книги В.Антоновича і М.Драгоманова"Історичні пісні малоруського народу"/1874-1875р р./.Збирав казки для збірника І.Рудченка.Наукову цінність має листування М.Драгоманова з М.Бучинським, яке видав М.Павлик/1910р./.Фольклорні записи М.Бучинського зберігаються в основному в ІМФЕ НАН України/Львів/,Науковій бібліотеці ім. В.Стефаника НАН України/Львів/.

Мелітон Бучинський, український фольклорист, етнограф.

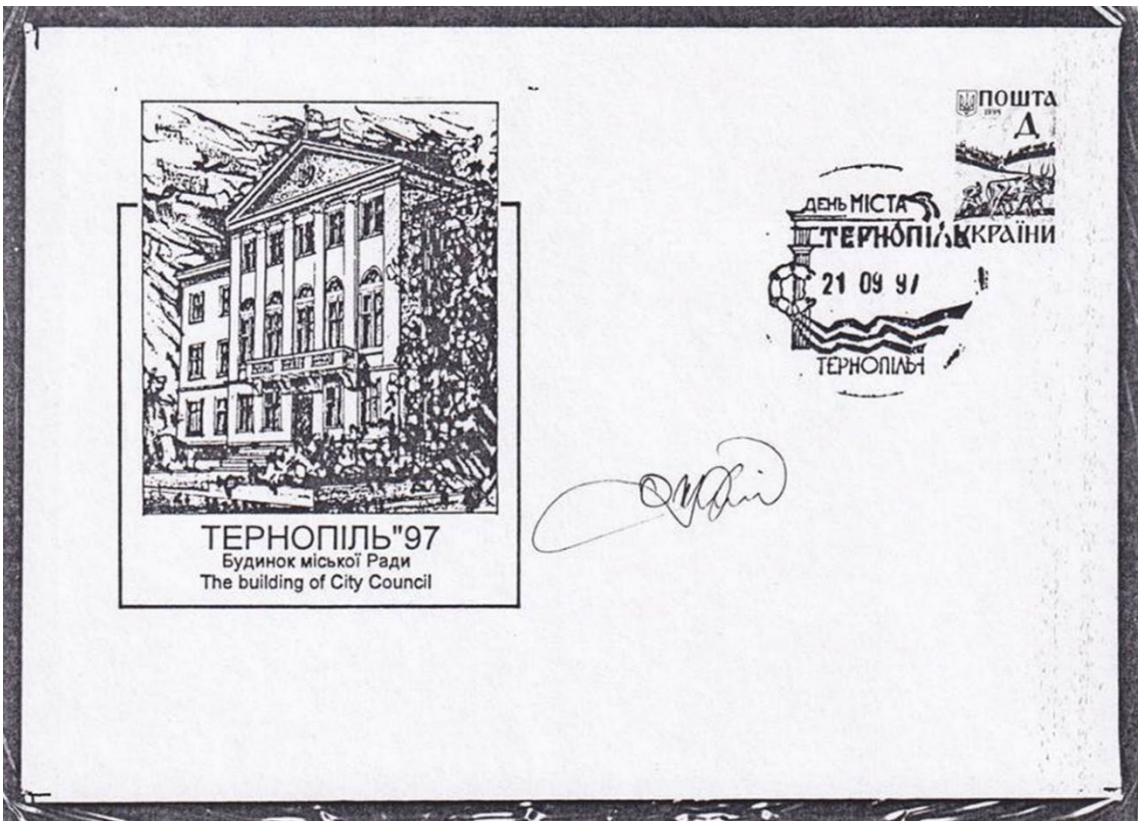

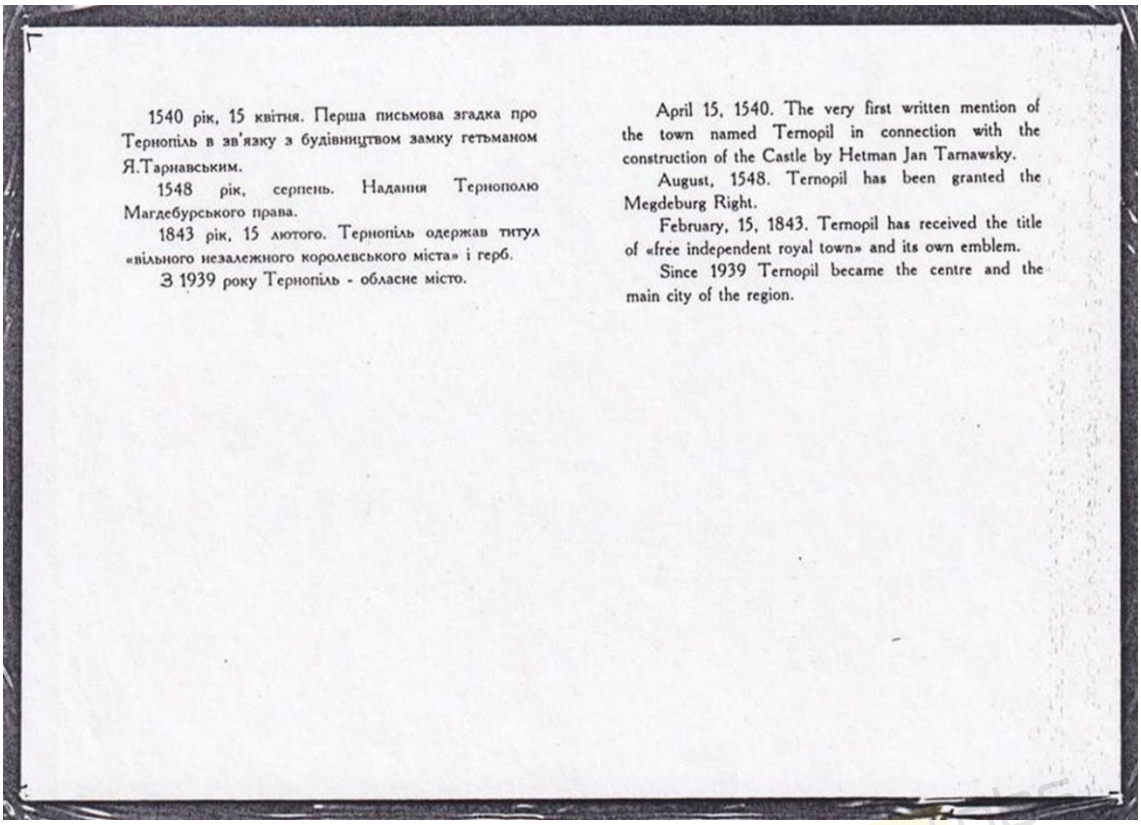

1540 рік, 15 квітня. Перша письмова згадка про Тернопіль в зв'язку з будівництвом замку гетьманом Я.Тарнавським.

1548 рік, серпень. Надання Тернополю Магдебурського права.

1843 рік, 15 лютого. Тернопіль одержав титул «вільного незалежного королевського міста» і герб.

З 1939 року Тернопіль - обласне місто.

April 15, 1540. The very first written mention of the town named Ternopil in connection with the construction of the Castle by Hetman Jan Tarnawsky.

August, 1548. Ternopil has been granted the Megdeburg Right.

February, 15, 1843. Ternopil has received the title of «free independent royal town» and its own emblem.

Since 1939 Ternopil became the centre and the main city of the region.

Тернопіль ’97. Будинок міської ради.

125 років від дня народження української співачки Соломії Крушельницької (1872 – 1952).

Бережани, Тернопільської обл. Ратуша. Богдан Лепкий.

Державний архів Тернопільської області

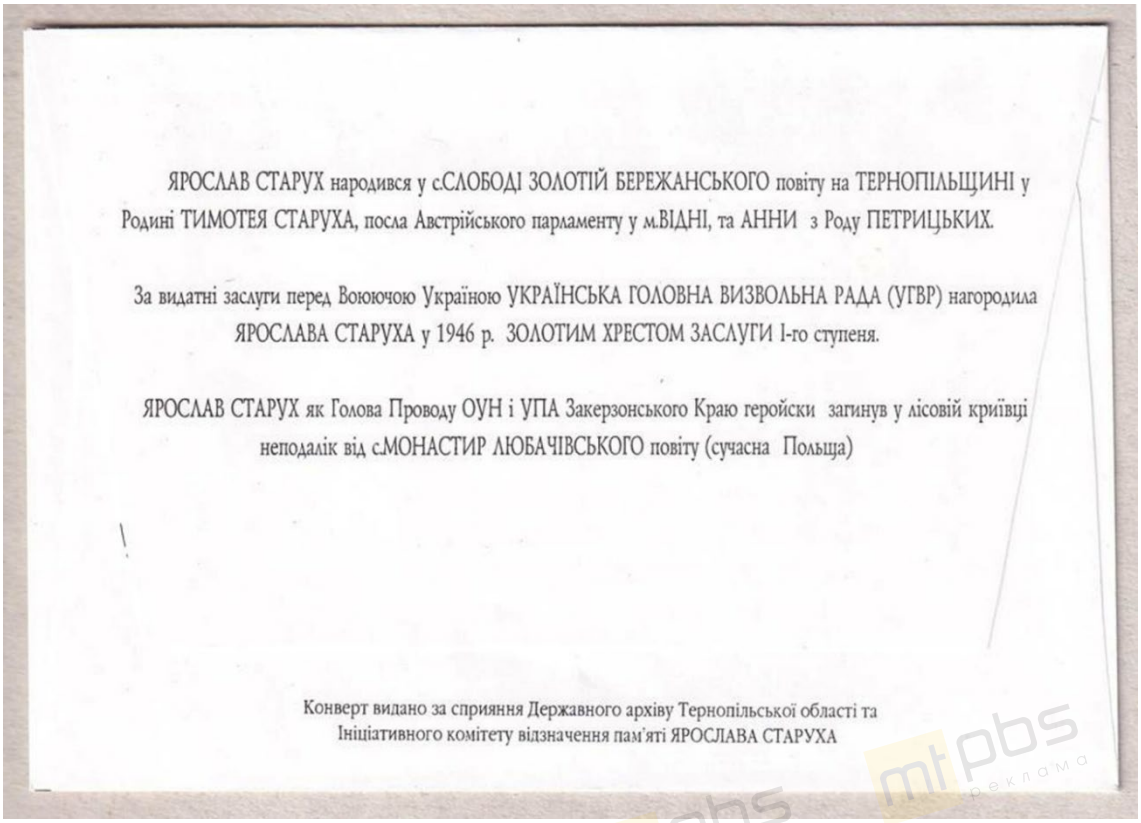

Ярослав Старух, 1910 – 1947. Видатний український політичний діяч.

ПШ – 50 років героїчної загибелі політичного діяча Ярослава Старуха, Золота Слобода, Тернопільщина, 17. 09. 1997 – чорний, синій, зелений, фіолетовий, червоний.

Богдан Лепкий, 1872 – 1941.

Євген Купчинський (1867 – 1938) – відомий український цитрист, композитор, громадсько-культурний діяч, священик. (1 вид).

Євген Купчинський (1867 – 1938) – відомий український цитрист, композитор, громадсько-культурний діяч, священик. (2 вид).

Євген Купчинський (1867 – 1938) – відомий український цитрист, композитор, громадсько-культурний діяч, священик. (3 вид).

Євген Купчинський (1867 – 1938) – відомий український цитрист, композитор, громадсько-культурний діяч, священик. (4 вид).

ПШ – Наукова конференція до 130-річчя Євгена Купчинського, Теребовля, 23. 11. 1997 – чорний, синій, зелений, фіолетовий, червоний.

Бережани

Пам’ятник Б. Лепкому в Бережанах.

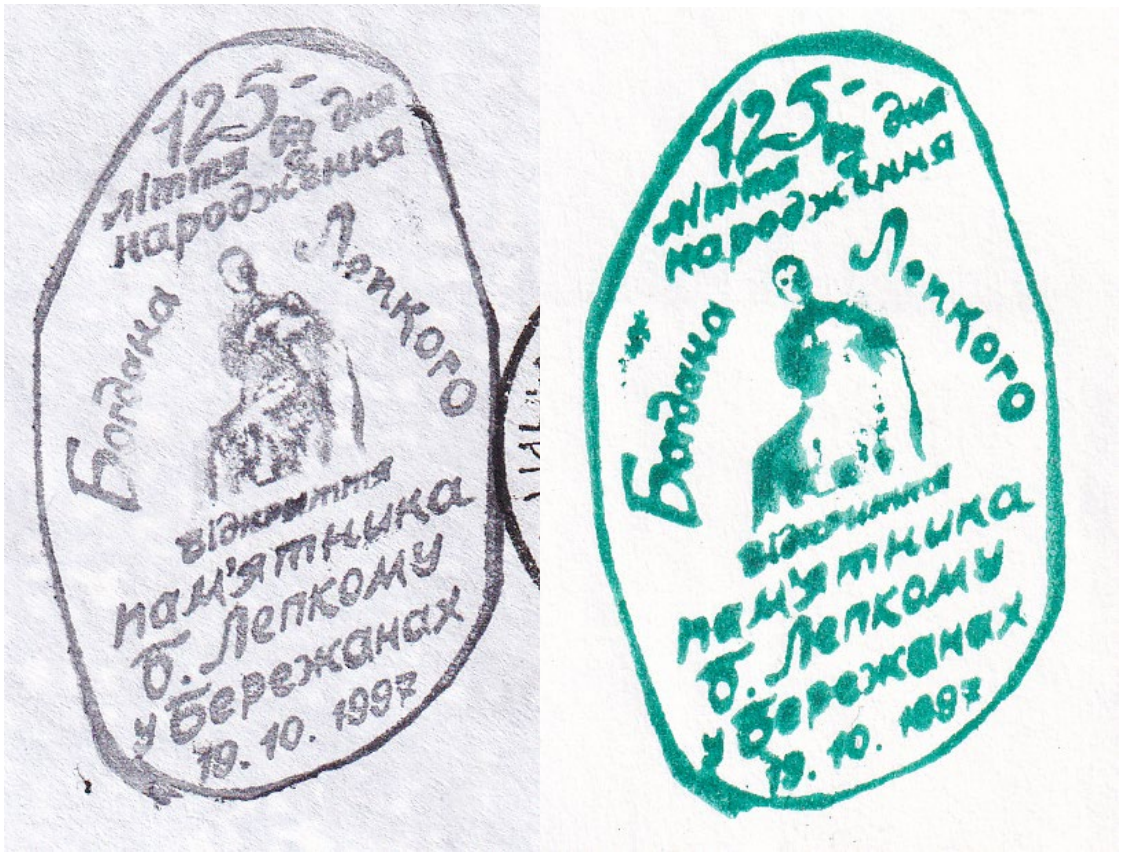

ПШ – 125-ліття від дня народження Богдана Лепкого. Відкриття пам’ятника Б. Лепкому у Бережанах, 19. 10. 1997 – чорний, зелений.

Денисівський краєзнавчий музей

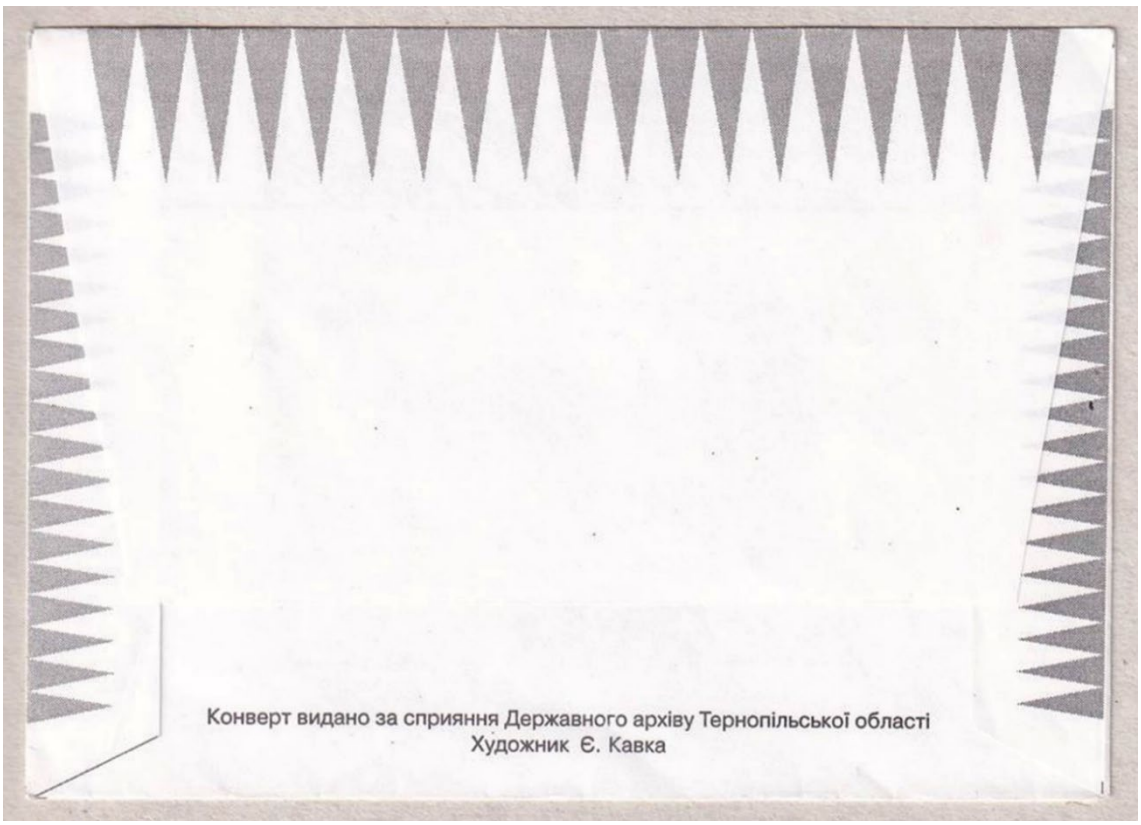

Краєзнавчому музею с. Денисів – 35, 1997. (ДАТО).

Теребовля

900 років Теребовлі, 1097 – 1997.

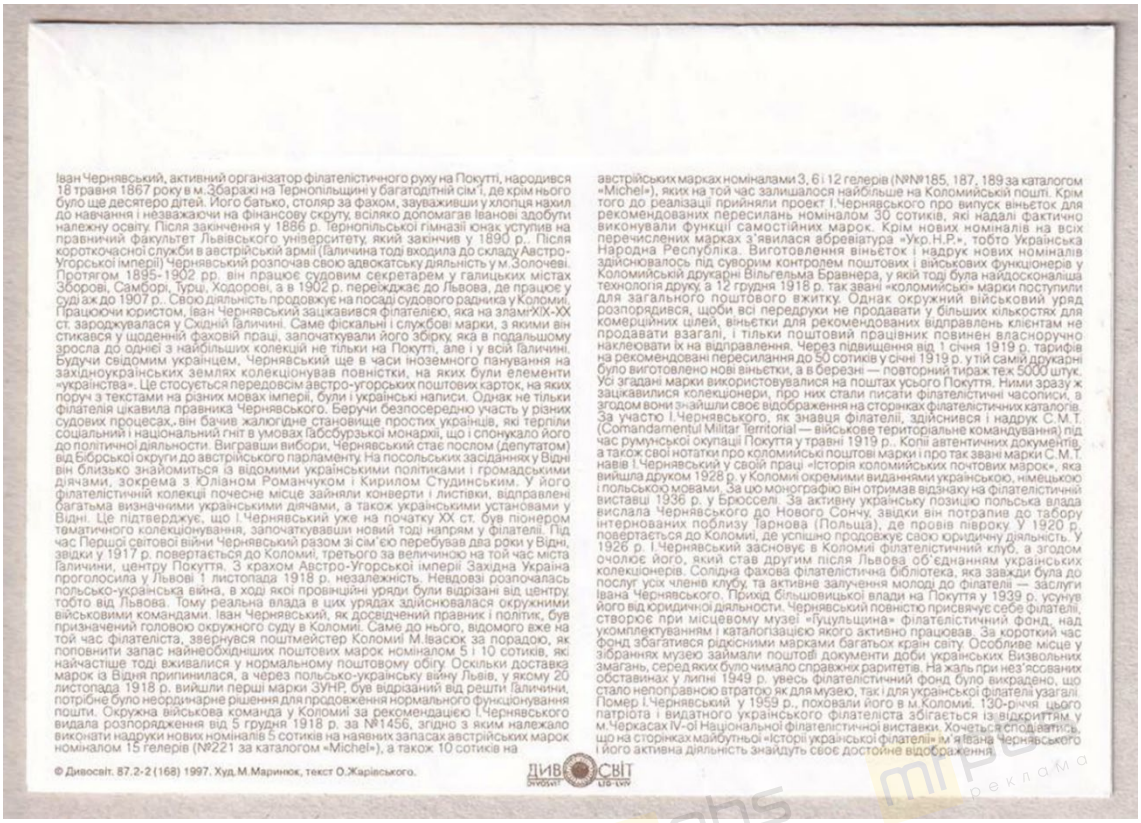

Іван Чернявський, активний організатор філателістичного руху на Покутті, народився 18 травня 1867 року в м.Збараж на Тернопільщині у багатодітній сім'ї, де крім нього було ще десятеро дітей. Його батько, столяр за фахом, зауваживши у хлопця нахил до навчання і незважаючи на фінансову скруту, всіляко допомагав Іванові здобути належну освіту. Після закінчення у 1886 р. Тернопільської гімназії юнак уступив на правничий факультет Львівського університету, який закінчив у 1890 р. Після короткочасної служби в австрійській армії (Галичина тоді входила до складу Австро-Угорської імперії) Чернявський розпочав свою адвокатську діяльність у м.Золочеві. Протягом 1895-1902 рр. він працює судовим секретарем у галицьких містах Збо рові, Самборі, Турці, Ходорові, а в 1902 р. переїжджає до Львова, де працює у суді аж до 1907 р.. Свою діяльність продовжує на посаді судового радника у Коломиї. Працюючи юристом, Іван Чернявський зацікавився філателією, яка на зламі XIX-XX ст. зароджувалася у Східній Галичині. Саме фіскальні і службові марки, з якими він стикався у щоденній фаховій праці, започаткували його збірку, яка в подальшому зросла до однієї з найбільших колекцій не тільки на Покутті, але і у всій Галичині. Будучи свідомим українцем, Чернявський ще в часи іноземного панування на західноукраїнських землях колекціонував повністки, на яких були елементи «українства». Це стосується передовсім австро-угорських поштових карток, на яких поруч з текстами на різних мовах імперії, були і українські написи. Однак не тільки філателія цікавила правника Чернявського. Беручи безпосередню участь у різних судових процесах, він бачив жалюгідне становище простих українців, які терпіли соціальний і національний гніт в умовах Габсбурзької монархії, що і спонукало його до політичної діяльності. Вигравши вибори, Чернявський стає послом (депутатом) від Бібрської округи до австрійського парламенту. На посольських засіданнях у Відні він близько знайомиться із відомими українськими політиками і громадськими діячами, зокрема з Юліаном Романчуком і Кирилом Студинським. У його філателістичній колекції почесне місце займали конверти і листівки, відправлені багатьма визначними українськими діячами, а також українськими установами у Відні. Це підтверджує, що І.Чернявський уже на початку XX ст. був піонером тематичного колекціонування, започаткувавши новий тоді напрям у філателії. Під час Першої світової війни Чернявський разом зі сім'єю перебував два роки у Відні, звідки у 1917 р. повертається до Коломиї, третього за величиною на той час міста Галичини, центру Покуття. З крахом Австро-Угорської імперії Західна Україна проголосила у Львові 1 листопада 1918 р. незалежність. Невдовзі розпочалась польсько-українська війна, в ході якої провінційні уряди були відрізані від центру, тобто від Львова. Тому реальна влада в цих урядах здійснювалася окружними військовими командами. Іван Чернявський, як досвідчений правник і політик, був призначений головою окружного суду в Коломиї. Саме до нього, відомого вже на той час філателіста, звернувся поштмейстер Коломиї М.Івасюк за порадою, як поповнити запас найнеобхідніших поштових марок номіналом 5 і 10 сотиків, які найчастіше тоді вживалися у нормальному поштовому обігу. Оскільки доставка марок із Відня припинилася, а через польсько-українську війну Львів, у якому 20 листопада 1918 р. вийшли перші марки ЗУНР, був відрізаний від решти Галичини, потрібне було неординарне рішення для продовження нормального функціонування пошти. Окружна військова команда у Коломиї за рекомендацією І.Чернявського видала розпорядження від 5 грудня 1918 р. за №1456, згідно з яким належало виконати надруки нових номіналів 5 сотиків на наявних запасах австрійських марок номіналом 15 гелерів (№221 за каталогом «Michel»), а також 10 сотиків на австрійських марках номіналами 3, 6 і 12 гелерів (№№185, 187, 189 за каталогом «Michel»), яких на той час залишалося найбільше на Коломийській пошті. Крім того до реалізації прийняли проект І.Чернявського про випуск віньєток для рекомендованих пересилань номіналом 30 сотиків, які надалі фактично виконували функції самостійних марок. Крім нових номіналів на всіх перечислених марках з'явилася абревіатура «Укр.Н.Р.», тобто Українська Народна Республіка. Виготовлення віньєток і надрук нових номіналів здійснювалось під суворим контролем поштових і військових функціонерів у Коломийській друкарні Вільгельма Бравнера, у якій тоді була найдосконаліша технологія друку, а 12 грудня 1918 р. так звані «коломийські» марки поступили для загального поштового вжитку. Однак окружний військовий уряд розпорядився, щоби всі передруки не продавати у більших кількостях для комерційних цілей, віньєтки для рекомендованих відправлень клієнтам не продавати взагалі, і тільки поштовий працівник повинен власноручно наклеювати їх на відправлення. Через підвищення від 1 січня 1919 р. тарифів на рекомендовані пересилання до 50 сотиків у січні 1919 р. у тій самій друкарні було виготовлено нові віньєтки, а в березні — повторний тираж тих 5000 штук. Усі згадані марки використовувалися на поштах усього Покуття. Ними зразу ж зацікавилися колекціонери, про них стали писати філателістичні часописи, а згодом вони знайшли своє відображення на сторінках філателістичних каталогів. За участю І.Чернявського, як знавця філателії, здійснився і надрук С.М.Т. (Comandamentul Militar Territorial — військове територіальне командування) під час румунської окупації Покуття у травні 1919 р.. Копії автентичних документів, а також свої нотатки про коломийські поштові марки і про так звані марки С.М.Т. навів І.Чернявський у своїй праці «Історія коломийських почтових марок», яка вийшла друком 1928 р. у Коломиї окремими виданнями українською, німецькою і польською мовами. За цю монографію він отримав відзнаку на філателістичній виставці 1936 р. у Брюсселі. За активну українську позицію польська влада вислала Чернявського до Нового Сончу, звідки він потрапив до табору інтернованих поблизу Тарнова (Польща), де провів півроку. У 1920 р. повертається до Коломиї, де успішно продовжує свою юридичну діяльність. У 1926 р. І.Чернявський засновує в Коломиї філателістичний клуб, а згодом очолює його, який став другим після Львова об'єднанням українських колекціонерів. Солідна фахова філателістична бібліотека, яка завжди була до послуг усіх членів клубу, та активне залучення молоді до філателії — заслуги Івана Чернявського. Прихід більшовицької влади на Покуття у 1939 р. усунув його від юридичної діяльності. Чернявський повністю присвячує себе філателії, створює при місцевому музеї «Гуцульщина» філателістичний фонд, над укомплектуванням і каталогізацією якого активно працював. За короткий час фонд збагатився рідкісними марками багатьох країн світу. Особливе місце у зібраннях музею займали поштові документи доби українських Визвольних змагань, серед яких було чимало справжніх раритетів. На жаль при нез'ясованих обставинах у липні 1949 р. увесь філателістичний фонд було викрадено, що стало непоправною втратою як для музею, так і для української філателії узагалі. Помер І.Чернявський у 1959 р., поховали його в м.Коломиї. 130-річчя цього патріота і видатного українського філателіста збігається із відкриттям у м.Черкасах IV-ої Національної філателістичної виставки. Хочеться сподіватись, що на сторінках майбутньої «Історії української філателії» ім'я Івана Чернявського і його активна діяльність знайдуть своє достойне відображення.

© Дивосвіт. 87.2-2 (168) 1997. Худ.М.Маринюк, текст О.Жарівського.

ДИВОСВІТ

Іван Чернявський (1867–1959). Український правник, засновник філателістичного руху на Покутті. 1997.

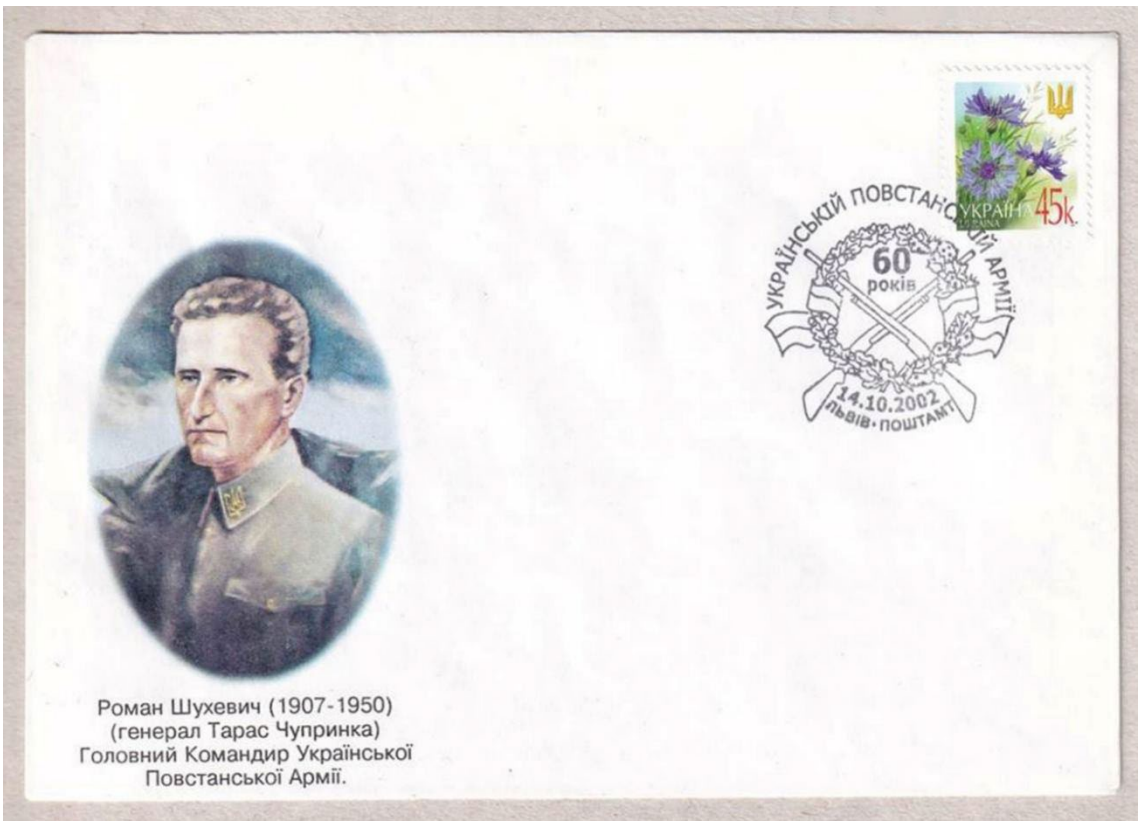

Роман Шухевич (1907-1950)
(генерал Тарас Чупринка)
Головний Командир Української
Повстанської Армії.

Роман Шухевич - Тарас Чупринка народився 30 червня 1907 р. у Львові. Після закінчення середньої школи і політехнічного інституту активно включився в боротьбу за визволення України. В період 1925-1929 рр. Р.Шухевич - в лавах Української Військової Організації (УВО) організовує і керує різними бойовими акціями проти польських окупантів. В 1929 р. вступає в Організацію Українських Націоналістів-(ОУН), як один з перших її членів. За свою революційну, політичну та бойову діяльність проти польських окупантів попадає до польської тюрми. В 1938-1939 рр. Шухевич бере активну участь в організації "Карпатської Січі" - збройної сили молодої української держави на Закарпатській Україні. В 1940-1943 рр. входить до складу Революційного Проводу ОУН, займає пост військового референта. В серпні 1943р. III Надзвичайний Великий Збір ОУН обирає Шухевича-Тура на пост Голови Бюро Проводу ОУН, а восени цього ж року він обіймає теж пост Головного Командира УПА. В липні 1944р. Шухевич-Лозовський бере участь у I Великому Зборі УГВР, на якому обирають його Головою Генерального Секретаріату Військових справ. В 1944-1950 рр. Р.Шухевич-Тарас Чупринка-Лозовський-Тур керує визвольно-революційною боротьбою багатотисячної УПА, широкого збройного підпілля, підпільної ОУН та мільйонних мас українського народу проти німецько-гітлерівських та московсько-більшовицьких окупантів в обороні українського народу від терору окупантів всіх мастей, за збереження та дальшу розбудову позицій революційно-визвольного руху в Україні, за визволення України з-під чужоземного панування, за побудову на українських землях незалежної і соборної держави зі справедливим та передовим політичним та суспільно-економічним устроєм. Загинув генерал-хорунжий УПА Роман Шухевич смертю героя 5 березня 1950р. в селі Білогорща біля Львова на своїй підпільній квартирі в сутичці з енкаведистами. Як революційний керівник Шухевич відзначався великими організаторськими та військовими здібностями, глибоким політичним розумом, величезним досвідом революційної боротьби. Протиокупантська визвольна боротьба, що її в 1943-1950 рр. повела УПА, підпільна ОУН і багатомільйонні маси українського народу під керівництвом генерала Шухевича-Чупринки, з погляду масового героїзму й патріотизму, з погляду завзяття й жертовності всіх її учасників, з погляду тих надзвичайно важких умов, в яких вона весь час проходила - не має собі рівної не тільки в українській, але і в світовій історії. Вона завжди становитиме одну з найславніших, найгероїчніших сторінок історії України.

Roman Shukhevych - Taras Chuprynka was horn on the 30 june 1907 in Lviv. After successfully finishing high school and the Polytechnic Institute Shukhevych actvely joined in the struggle to liberate Ukraine. In the period between 1925 and 1929 in the ranks of the Ukrainian Army Organization (Ukrainska Vyiskova Organizatsiya - UVO) he organizes and directs a variety of battle strategies against the Polish occupant. In 1929 he enters the Organization of Ukrainian Nationalists (Organizatsiya Ukrainskykh Natsionalistiv - OUN) as one of its first members. For his revolutionary, political and battle related activities against Polish occupant he finds himself in a Polish prison. In 1938-1939 Shukhevych takes an active part in the organization of "Karpatska Sich" - an armed power of young Ukrainian nation in Trans Carpathian Ukraine. In 1940-1943 he becomes a part of the Revolutionary Executive of OUN taking the part of Army press agent. In August of 1943 the Third Extraordinary Great Assembly of the OUN elects Shukhevych - Tur to the part of Head of the Executive Bureau of OUN. In the autumn of that year he also fills the Post of Chief Commander of UPA. In July 1944 Shukhevych - Lozovskyj take part in the First Great Assembly of UHVR at which he is elected as the Main General Secretary of War Affairs. From 1944 to 1950, Shukhevych, Chuprynka - Lozovskyj - Tur directs the war affairs of the liberating-revolutionary army of UPA which member into the several thousands. He also directed the armed guerrilla partisans, the OUN partisans and the masses of millions of Ukrainian people who fought both against Germany's Hitler and Moscow's Bolsheviks that occupied Ukrainian lands. He fought for the freedom of Ukraine from foreign aggressors and for the independence of Ukraine as well as her right to be a nation that would be able to have its own political, social and economic system. Roman Shukhevych the General Standard Bearer of UPA died a hero's death on March 5 1950 in the village of Bilohorshcha near Lviv in his partisan querters. As a revolutionary leader R.Shukhevych distinguished himself in great organizational and strategic skills, an astute political mind, and a great experience in revolutionary tactics. The anti-occupational battles that UPA, OUN and the Ukrainian people fought in the years between 1943 and 1950 under the leadership of general Shukhevych -Chuprynka have truly distinguished themselves in mass heroism that has no equal, not only in Ukrainian, but also in the history of the world. This will always be a part of one of the most famous and brightest pages of Ukrainian history.

© Дивосвіт 92.2 -1 (176) 1997

ДИВОСВІТ LTD - LVIV

Роман Шухевич (1907 – 1950), (генерал Тарас Чупринка) Головний Командир Української Повстанської Армії. 1997.

Пам'ятник Роману Шухевичу
(генералу УПА Тарасові Чупринці)
в с. Краковець на Львівщині.

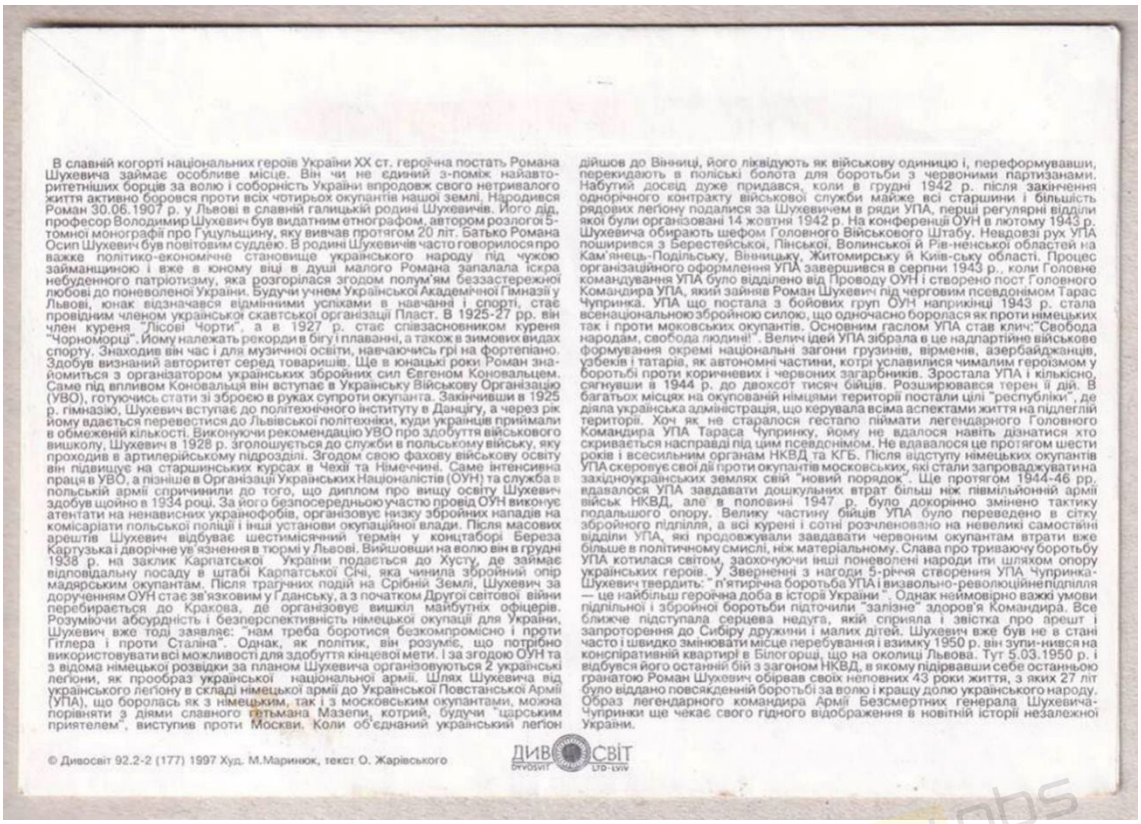

В славній когорті національних героїв України XX ст. героїчна постать Романа Шухевича займає особливе місце. Він чи не єдиний з-поміж найавторитетніших борців за волю і соборність України впродовж свого нетривалого життя активно боровся проти всіх чотирьох окупантів нашої землі. Народився Роман 30.06.1907 р. у Львові в славній галицькій родині Шухевичів. Його дід, професор Володимир Шухевич був видатним етнографом, автором розлогої 5-томної монографії про Гуцульщину, яку вивчав протягом 20 літ. Батько Романа Осип Шухевич був повітовим суддею. В родині Шухевичів часто говорилося про важке політико-економічне становище українського народу під чужою займанщиною і вже в юному віці в душі малого Романа запалала іскра небуденного патріотизму, яка розгорілася згодом полум'ям беззастережної любові до поневоленої України. Будучи учнем Української Академічної Гімназії у Львові, юнак відзначався відмінними успіхами в навчанні і спорті, стає провідним членом української скавтської організації Пласт. В 1925-27 рр. він член куреня "Лісові Чорти", а в 1927 р. стає співзасновником куреня "Чорноморці". Йому належать рекорди в бігу і плаванні, а також в зимових видах спорту. Знаходив він час і для музичної освіти, навчаючись гри на фортепіано. Здобув визнаний авторитет серед товаришів. Ще в юнацькі роки Роман знайомиться з організатором українських збройних сил Євгеном Коновальцем. Саме під впливом Коновальця він вступає в Українську Військову Організацію (УВО), готуючись стати зі зброєю в руках супроти окупанта. Закінчивши в 1925 р. гімназію, Шухевич вступає до політехнічного інституту в Данцігу, а через рік йому вдається перевестися до Львівської політехніки, куди українців приймали в обмеженій кількості. Виконуючи рекомендацію УВО про здобуття військового вишколу, Шухевич в 1928 р. зголошується до служби в польському війську, яку проходив в артилерійському підрозділі. Згодом свою фахову військову освіту він підвищує на старшинських курсах в Чехії та Німеччині. Саме інтенсивна праця в УВО, а пізніше в Організації Українських Націоналістів (ОУН) та служба в польській армії спричинили до того, що диплом про вищу освіту Шухевич здобув щойно в 1934 році. За його безпосередньою участю провід ОУН виконує атентати на ненависних українофобів, організовує низку збройних нападів на комісаріати польської поліції і інші установи окупаційної влади. Після масових арештів Шухевич відбуває шестимісячний термін у концтаборі Береза Картузька і дворічне ув'язнення в тюрмі у Львові. Вийшовши на волю він в грудні 1938 р. на заклик Карпатської України подається до Хусту, де займає відповідальну посаду в штабі Карпатської Січі, яка чинила збройний опір мадярським окупантам. Після трагічних подій на Срібній Землі, Шухевич за дорученням ОУН стає зв'язковим у Гданську, а з початком Другої світової війни перебирається до Кракова, де організовує вишкіл майбутніх офіцерів. Розумючи абсурдність і безперспективність німецької окупації для України, Шухевич вже тоді заявляє: "нам треба боротися безкомпромісно і проти Гітлера і проти Сталіна". Однак, як політик, він розуміє, що потрібно використовувати всі можливості для здобуття кінцевої мети. І за згодою ОУН та з відома німецької розвідки за планом Шухевича організовуються 2 українські легіони, як прообраз української національної армії. Шлях Шухевича від українського легіону в складі німецької армії до Української Повстанської Армії (УПА), що боролась як з німецьким, так і з московським окупантами, можна порівняти з діями славного гетьмана Мазепи, котрий, будучи "царським приятелем", виступив проти Москви. Коли об'єднаний український легіон дійшов до Вінниці, його ліквідують як військову одиницю і, переформувавши, переходять в поліські болота для боротьби з червоними партизанами. Набутий досвід дуже придався, коли в грудні 1942 р. після закінчення одноріч-ного контракту військової служби майже всі старшини і більшість рядових легіону подалися за Шухевичем в ряди УПА, перші регулярні відділи якої були організовані 14 жовтня 1942 р. На конференції ОУН в лютому 1943 р. Шухевича обирають шефом Головного Військового Штабу. Невдовзі рух УПА поширився з Берестейської, Пінської, Волинської й Рів-ненської областей на Кам'янець-Подільську, Вінницьку, Житомирську й Київ-ську області. Процес організаційного оформлення УПА завершився в серпні 1943 р., коли Головне командування УПА було відділено від Проводу ОУН і створено пост Головного Командира УПА, який зайняв Роман Шухевич під черговим псевдонімом Тарас Чупринка. УПА що постала з бойових груп ОУН наприкінці 1943 р. стала всенаціональною збройною силою, що одночасно боролася як проти німецьких так і проти московських окупантів. Основним гаслом УПА став клич: "Свобода народам, свобода людині". Велич ідей УПА зібрала в це надпартійне військове формування окремі національні загони грузинів, вірменів, азербайджанців, узбеків і татарів, як автономні частини, котрі уславилися чималим героїзмом у боротьбі проти коричневих і червоних загарбників. Зростала УПА і кількісно, сягнувши в 1944 р. до двохсот тисяч бійців. Розширювався терен її дій. В багатьох місцях на окупованій німцями території постали цілі "республіки", де діяла українська адміністрація, що керувала всіма аспектами життя на підлеглій території. Хоч як не старалося гестапо піймати легендарного Головного Командира УПА Тараса Чупринку, йому не вдалося навіть дізнатися хто скривається насправді під цим псевдонімом. Не вдавалося це протягом шести років і всесильним органам НКВД та КГБ. Після відступу німецьких окупантів УПА скеровує свої дії проти окупантів московських, які стали запроваджувати на західноукраїнських землях свій "новий порядок". Ще протягом 1944-46 рр. вдавалося УПА завдавати дошкульних втрат більш ніж півмільйонній армії військ НКВД, але в половині 1947 р. було докорінно змінено тактику подальшого опору. Велику частину бійців УПА було переведено в сітку збройного підпілля, а всі курені і сотні розчленовано на невеликі самостійні відділи УПА, які продовжували завдавати червоним окупантам втрати вже більше в політичному смислі, ніж матеріальному. Слава про тривалу боротьбу УПА котилася світом, заохочуючи інші поневолені народи іти шляхом опору українських героїв. У Зверненні з нагоди 5-річчя створення УПА Чупринка-Шухевич твердить: "п'ятирічна боротьба УПА і визвольно-революційне підпілля — це найбільш героїчна доба в історії України". Однак неймовірно важкі умови підпільної і збройної боротьби підточили "залізне" здоров'я Командира. Все ближче підступала серцева недуга, який сприяла і звістка про арешт і запроторення до Сибіру дружини і малих дітей. Шухевич вже був не в стані часто і швидко змінювати місце перебування і взимку 1950 р. він зупи-нився на конспіративній квартирі в Білогорщі, що на околиці Львова. Тут 5.03.1950 р. і відбувся його останній бій з загоном НКВД, в якому підірвавши себе останньою гранатою Роман Шухевич обірвав своїх неповних 43 роки життя, з яких 27 літ було віддано повсякденній боротьбі за волю і кращу долю українського народу. Образ легендарного командира Армії Безсмертних генерала Шухевича-Чупринки ще чекає свого гідного відображення в новітній історії незалежної України.

© Дивосвіт 92.2-2 (177) 1997 Худ. М.Маринюк, текст О. Жарівського

ДИВОСВІТ LTD · LVIV

Пам’ятник Роману Шухевичу (генералу УПА Тарасові Чупринці) в с. Краковець на Львівщині. 1997.

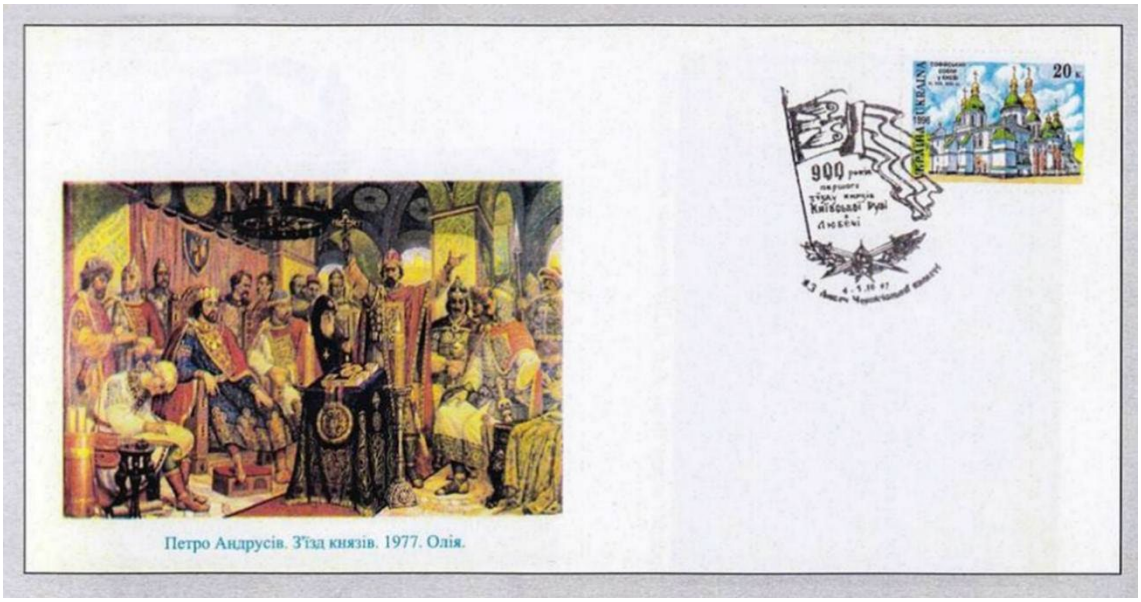

Петро Андрусів. З'їзд князів. 1977. Олія.

1097 р. в історії України княжої доби відзначений важливими подіями. У Любечі, що в Чернігівській землі, дев'ятсот літ тому, пізньої осені зібрався перший об'єднавчий з'їзд найвпливовіших князів. Він був скликаний з ініціативи київського князя Святополка Ізяславича та переяславського князя Володимира Всеволодовича Мономаха для вироблення програми припинення князівських міжусобиць і організації спільної боротьби проти половецької агресії. Учасниками з'їзду були також князь смоленський Давид Святославич, чернігівський — Олег Святославич, володимирський на Волині — Давид Ігоревич і теребовельський — Василько Ростиславич.

Головну мету та рішення Любецького з'їзду літописець виклав від імені князів словами: "Пощо ми губимо Руську землю, самі проти себе звади маючи? А половці землю нашу розносять і раді є, що межи нами війна донині. Відтепер з'єднаймося в одне серце і обережімо Руську землю".

У рішеннях з'їзду офіційно визнавалося відособлення окремих земель як спадкоємних князівських володінь, що повинні переходити від батька до синів і від синів до внуків. "Кожен хай держить отчину свою" — проголосили учасники зустрічі і визнали поділ Київської держави на окремі князівства основою дальших політичних міжкнязівських стосунків. були вироблені також заходи на випадок невиконання будь-ким з князів ухвал з'їзду: "А якщо відтепер хто на кого встане, то проти того будемо ми всі і чесний хрест".

Проте ці рішення було порушено відразу ж після з'їзду самими його учасниками. Волинський князь Давид Ігоревич спільно з київським князем Святополком захопили у полон, а потім осліпили князя Василька Ростиславича з Теребовлі. Трагедія осліплення теребовельського князя запалила нове полум'я княжих чвар і міжусобиць. І лише енергійними зусиллями Володимира Мономаха вдалося на певний час зупинити братовбивчі конфлікти, об'єднати зусилля князів і повести успішну боротьбу з половцями.

Історичний досвід і політичні висновки, що випливають з тих далеких від нас подій, звучать актуально в Україні й сьогодні на зламі другого і третього тисячоліть, коли в умовах розбудови незалежної Української держави так потрібні спільні дії політичних сил, їх порозуміння, мобілізація зусиль українського громадянства на подолання економічних негараздів, зміцнення безпеки й утвердження міжнародного авторитету нашої держави.

In the Fall of 1997 Ukraine is celebrating the 900th anniversary of a very important historic event the Council of Ukrainian Feudal Princes ("*kniazi*") in the town of Lubech, in the Chernyhiv region of Ukraine. The purpose of the Council was to unite all the feudal kingdoms in the country against the marauding hordes of nomadic tribes (Polovtsi), which were causing a lot of damage to the settled communities of Rus-Ukraine. The Council was called by the initiative of the Great Prince Sviatopolk Iziaslavych of Kyiv and Prince Volodymyr Vsevolodovych Monomakh of Pereyaslav, who were calling for an end to all the petty feudal squabbles among the Princes, in order to create a common front against the aggressive acts of Polovtsi. The following important Princes also participated in the Council: David Sviatoslavych of Smolensk, Oleh Sviatoslavych of Chernyhiv, David Ihorevych of Volodymyr Volynskyi, Vasylko Rostyslavych of Terebovlia, and others.

An ancient chronicler thus described the main purpose and the accomplishments of the Lubech Council: "Why should we harm our land, by fighting against each other? At the same time the Polovtsi are breaking our land apart, taking advantage of our disagreements! Let us from now on have one, united Heart, to defend our Land!"

The Council officially legalized a new Law of Succession of the Principalities — from father to son, from son to grandson. Thus the Council made official the division of the Kyivan Empire into separate cooperating Principalities, as a new type of political organization of the land, and as the basis for a new political order. A mechanism was worked out to prevent any principality from breaking this solemn compact: "From now on, if anybody attacks one of us, let everybody defend him, under the sign of the Holy Cross!"

Unfortunately, these agreements were broken right after the meeting: Prince David Ihorevych from Volyn, together with the Prince Sviatopolk from Kyiv, captured and later blinded Prince Vasylko Rostyslavych from Terebovlia. This tragedy started a new war among the Princes, which was calmed only by the vigorous intervention of Prince Volodymyr Monomakh. He succeeded for a time in uniting the warring Princes and in carrying out a very successful united campaign against the Polovtsi.

We can gain valuable historical experience and derive some political truths from these ancient events, which can apply in our country even today, at the end of the Second Millennium: In our independent country we need unity and common action of all the political forces. Only such unity will lead our country to economic well-being, international security and respect in the world.

Видано на зам. ОППЗ "Чернігівпошта"

© Дивосвіт. 94.1-1(182) Текст В. Петегирича.

ДИВОСВІТ

290000 м. Львів, поштамт, а/с 16, ТзОВ "Дивосвіт"

Петро Андрусів. З'їзд князів. 1977. Олія. (З'їзд князів у Любечі). 1997.

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА (1872-1952)
Видатна українська співачка.

Видатна українська оперна співачка, володарка ліричко-драматичного сопрано майже у три октави, досягнувши найвищих вершин оперної майстерності, залишила яскравий слід у світовій історії музичного мистецтва. Народилася 23 вересня 1872 р. в с.Білявинці на Тернопільщині у сім'ї священика. Навчаючись у Львівській консерваторії, С.Крушельницька виділялась серед студентів незвичайним голосом, любов'ю до музики, працьовитістю. Навесні 1893 р. кваліфікована екзаменаційна комісія в додатку до диплому співачки зазначала: "Має всі дані, щоб стати окрасою навіть першорядної сцени... усі прикмети, якими обдарувала її природа, заповідають їй в артистичному світі найкращу будучність". Вдосконалювала вокальну майстерність на батьківщині бельканто у Мілані у професора Фаусти Кресні. У Відні вивчала німецьку школу співу (у проф. Генсбахера). На італійській сцені дебютувала у 1895 році в м.Кремона в опері "Манон Леско" Дж.Пуччіні. У репертуарі співачки було більше 50 опер. Крушельницька була неперевершеною Аїдою ("Аїда" Дж.Верді), Маргаритою ("Фауст" Ш.Гуно), Галькою ("Галька" С.Монюшка), Графинею ("Графиня" С.Монюшка), Саломеєю ("Саломея" Р.Штрауса), Чіо-Чіо-сан ("Мадам Баттерфляй" Дж.Пуччіні), Ельзою ("Лоенгрін" Р.Вагнера). Шпальти газет рясніли статтями про її тріумфи у Римі, Мілані, Парижі, Буенос-Айресі, Сант-Яго, Нью-Йорку, Варшаві, Кракові, Петербурзі та ін. Розповіді про неї ставали легендами. Популярна в усьому музичному світі опера Дж.Пуччіні "Мадам Баттерфляй" своїм життям завдячує українській співачці. Саме С.Крушельницька у травні 1904 року після провалу цієї опери відродила її. Це стало своєрідною сенсацією в музичному світі початку XX ст. Преса писала: "Можливо, інші Баттерфляї з'являться з часом на наших сценах, та кожного разу, коли нам доведеться слухати в "Мадам Баттерфляй" нових співачок, перед очима відразу ж виникатиме незабутня постать Крушельницької, а всі інші здаватимуться лише її блідою тінню". Вийшовши заміж за італійця Чезаре Річчоні, довгий час проживала в Італії у місті Віареджіо. Створивши справжні шедеври і досягнувши вершин оперної майстерності, С.Крушельницька підготувала камерну програму "Пісні різних народів", куди ввійшли і українські народні пісні, твори українських митців. З цією програмою співачка гастролювала з початку 20-х рр. по Північній і Південній Америці, Північній Африці, Європі. Від 1939 р. С.Крушельницька постійно проживала у Львові, а з 1944 р. викладала у Львівській консерваторії. Серце великої співачки перестало битися 16 листопада 1952 р. Похована на Личаківському цвинтарі у Львові.

В Україні є два музеї С. Крушельницької: у Львові, в будинку, де вона проживала, і у с. Біла на Тернопільщині, де минуло дитинство володарки чудового голосу.

The famous Ukrainian soprano Salomea Krushelnytska was widely known for her incredible vocal range of about three full octaves. She also had an outstanding lyric, dramatic voice, with a superb vocal technique. No wonder that she had a very profound impact on the development of world opera. She was born on September 23, 1972 in the village of Bilavyntsi near Ternopil, in the family of a village priest. She studied at the Lviv Conservatory of Music, where she stood out among the students, due to her unusual voice, a tremendous dedication to music, and enormous perseverance in her work. She graduated with honors in the spring of 1893; in addition to her diploma, the examining commission gave her the following recommendation: "She has all the qualifications to become a star of even the best opera house...her talents promise her a world-class career of the first order." She continued her schooling in Italy, the home of belcanto singing, with professor F. Crespi in Milano. She also studied in Vienna the German operatic style with professor Hensbacher. Her opera debut came in 1895, in Italy, as Cremona in the opera "Manon Lescaut" by Giacomo Puccini. She had a very wide repertory, which included over 50 operas; she was particularly famous as Aida (in "Aida" by G. Verdi), Margarita (in "Faust" by Ch. Gounod), Halka (in "Halka" by S. Moniuszko), Countess (in "Countess" by Moniuszko), Salome (in "Salome" by R. Strauss), Else (in "Lohengrin" by R. Wagner), but particularly as Cio-Cio-San in "Madame Butterfly" by Puccini. Wherever she appeared on stage she earned first-rate reviews: in Rome, Milano, Paris, Buenos-Aires, Santiago, New York, Warsaw, Krakow, St. Petersburg, and many other cities. Stories about her triumphs became legendary. In particular, she is credited with rescuing Puccini's "Madame Butterfly" from oblivion. Salomea Krushelnytska resurrected this beautiful and compassionate opera, after its disastrous premiere, which all but sealed the doom for that most melodious of all of Puccini's operas. In 1904 she worked with the composer, who rewrote the opera for her voice, and she managed to make that work one of the most popular and most beloved operas of all time. That event became a sensation of the opera world; one critic wrote: "...Possibly, in the future, there will be other notable Butterflies, but every time anybody sings that part, the ghost of Salomea will hover over her, and C in this part C all other singers will seem just like a pale shadow of her..." Salomea Krushelnytska married an Italian, Cesare Riccioni, and for many years lived in Italy, in the town of Villa Reggio. At the peak of her career, she prepared a special program "Songs of many Nations", which included many Ukrainian folk songs and songs composed by Ukrainian composers. In the 1920's she traveled extensively with that program all over North and South America, Northern Africa, and Europe. Since 1939, she lived in her home city of Lviv, where from 1944 she lectured at the Lviv conservatory. She died on November 16, 1952 in her beloved Lviv, where she is buried at the Lychakiv Cemetery. In Ukraine there are now two museums devoted to her: one in Lviv, in the house where she lived her last years, and the other in the village of Bila near Ternopil, where the mistress of the beautiful voice once spent her childhood.

© Дивосвіт. 96.1-1(185) 1997 Худ. М.Маринюк, текст Г.Тихобаєвої
ДИВОСВІТ LTD-LVIV
290000 м.Львів, поштамт , а/с 16, ТзОВ "Дивосвіт"

Соломія Крушельницька (1872 – 1952), 125. Видатна українська співачка. 1997.

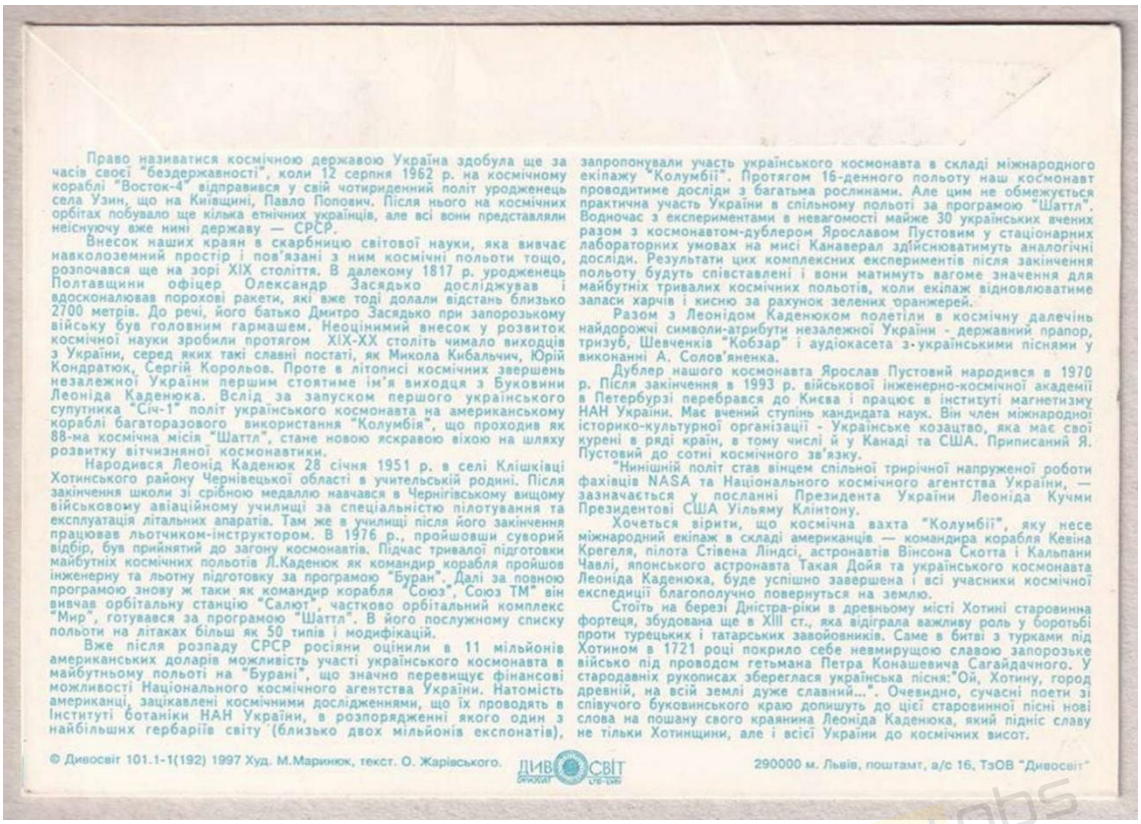

Право називатися космічною державою Україна здобула ще за часів своєї "бездержавності", коли 12 серпня 1962 р. на космічному кораблі "Восток-4" відправився у свій чотириденний політ уродженець села Узин, що на Київщині, Павло Попович. Після нього на космічних орбітах побувало ще кілька етнічних українців, але всі вони представляли неіснуючу вже нині державу — СРСР.

Внесок наших краян в скарбницю світової науки, яка вивчає навколоземний простір і пов'язані з ним космічні польоти тощо, розпочався ще на зорі XIX століття. В далекому 1817 р. уродженець Полтавщини офіцер Олександр Засядько досліджував і вдосконалював порохові ракети, які вже тоді долали відстань близько 2700 метрів. До речі, його батько Дмитро Засядько при запорозькому війську був головним гармашем. Неоціненим внесок у розвиток космічної науки зробили протягом XIX-XX століть чимало вихідців з України, серед яких такі славні постаті, як Микола Кибальчич, Юрій Кондратюк, Сергій Корольов. Проте в літописі космічних звершень незалежної України першим стоятиме ім'я вихідця з Буковини Леоніда Каденюка. Вслід за запуском першого українського супутника "Січ-1" політ українського космонавта на американському кораблі багаторазового використання "Колумбія", що проходив як 88-ма космічна місія "Шаттл", стане новою яскравою віхою на шляху розвитку вітчизняної космонавтики.

Народився Леонід Каденюк 28 січня 1951 р. в селі Клішківці Хотинського району Чернівецької області в учительській родині. Після закінчення школи зі срібною медаллю навчався в Чернігівському вищому військовому авіаційному училищі за спеціальністю пілотування та експлуатація літальних апаратів. Там же в училищі після його закінчення працював льотчиком-інструктором. В 1976 р., пройшовши суворий відбір, був прийнятий до загону космонавтів. Підчас тривалої підготовки майбутніх космічних польотів Л.Каденюк як командир корабля пройшов інженерну та льотну підготовку за програмою "Буран". Далі за повною програмою знову ж таки як командир корабля "Союз", Союз ТМ" він вивчав орбітальну станцію "Салют", частково орбітальний комплекс "Мир", готувався за програмою "Шаттл". В його послужному списку польоти на літаках більш як 50 типів і модифікацій.

Вже після розпаду СРСР росіяни оцінили в 11 мільйонів американських доларів можливість участі українського космонавта в майбутньому польоті на "Бурані", що значно перевищує фінансові можливості Національного космічного агентства України. Натомість американці, зацікавлені космічними дослідженнями, що їх проводять в Інституті ботаніки НАН України, в розпорядженні якого один з найбільших гербаріїв світу (близько двох мільйонів експонатів), запропонували участь українського космонавта в складі міжнародного екіпажу "Колумбії". Протягом 16-денного польоту наш космонавт проводитиме досліди з багатьма рослинами. Але цим не обмежується практична участь України в спільному польоті за програмою "Шаттл". Водночас з експериментами в невагомості майже 30 українських вчених разом з космонавтом-дублером Ярославом Пустовим у стаціонарних лабораторних умовах на мисі Канаверал здійснюватимуть аналогічні досліди. Результати цих комплексних експериментів після закінчення польоту будуть співставлені і вони матимуть вагоме значення для майбутніх тривалих космічних польотів, коли екіпаж відновлюватиме запаси харчів і кисню за рахунок зелених оранжерей.

Разом з Леонідом Каденюком полетіли в космічну далечінь найдорожні символи-атрибути незалежної України - державний прапор, тризуб, Шевченків "Кобзар" і аудіокасета з українськими піснями у виконанні А. Солов'яненка.

Дублер нашого космонавта Ярослав Пустовий народився в 1970 р. Після закінчення в 1993 р. військової інженерно-космічної академії в Петербурзі перебрався до Києва і працює в інституті магнетизму НАН України. Має вчений ступінь кандидата наук. Він член міжнародної історико-культурної організації - Українське козацтво, яка має свої курені в ряді країн, в тому числі й у Канаді та США. Приписаний Я. Пустовий до сотні космічного зв'язку.

"Нинішній політ став вінцем спільної тригічної напруженої роботи фахівців NASA та Національного космічного агентства України, — зазначається у посланні Президента України Леоніда Кучми Президентові США Уільяму Клінтону.

Хочеться вірити, що космічна вахта "Колумбії", яку несе міжнародний екіпаж в складі американців — командира корабля Кевіна Крегеля, пілота Стівена Ліндсі, астронавтів Вінсона Скотта і Кальпани Чавлі, японського астронавта Такая Дойя та українського космонавта Леоніда Каденюка, буде успішно завершена і всі учасники космічної експедиції благополучно повернуться на землю.

Стоїть на березі Дністра-ріки в древньому місті Хотині старовинна фортеця, збудована ще в XIII ст., яка відіграла важливу роль у боротьбі проти турецьких і татарських завойовників. Саме в битві з турками під Хотином в 1721 році покрило себе невмирущою славою запорозьке військо під проводом гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного. У стародавніх рукописах збереглася українська пісня:"Ой, Хотину, город древній, на всій землі дуже славний...". Очевидно, сучасні поети зі співучого буковинського краю допишуть до цієї старовинної пісні нові слова на пошану свого краянина Леоніда Каденюка, який підніс славу не тільки Хотинщини, але і всієї України до космічних висот.

© Дивосвіт 101.1-1(192) 1997 Худ. М.Маринюк, текст. О. Жарівського.
ДИВОСВІТ
290000 м. Львів, поштамт, а/с 16. ТзОВ "Дивосвіт"

Космічна вахта аргонавта суверенної України. 1997 (1 вид). (Заліщики на карті).

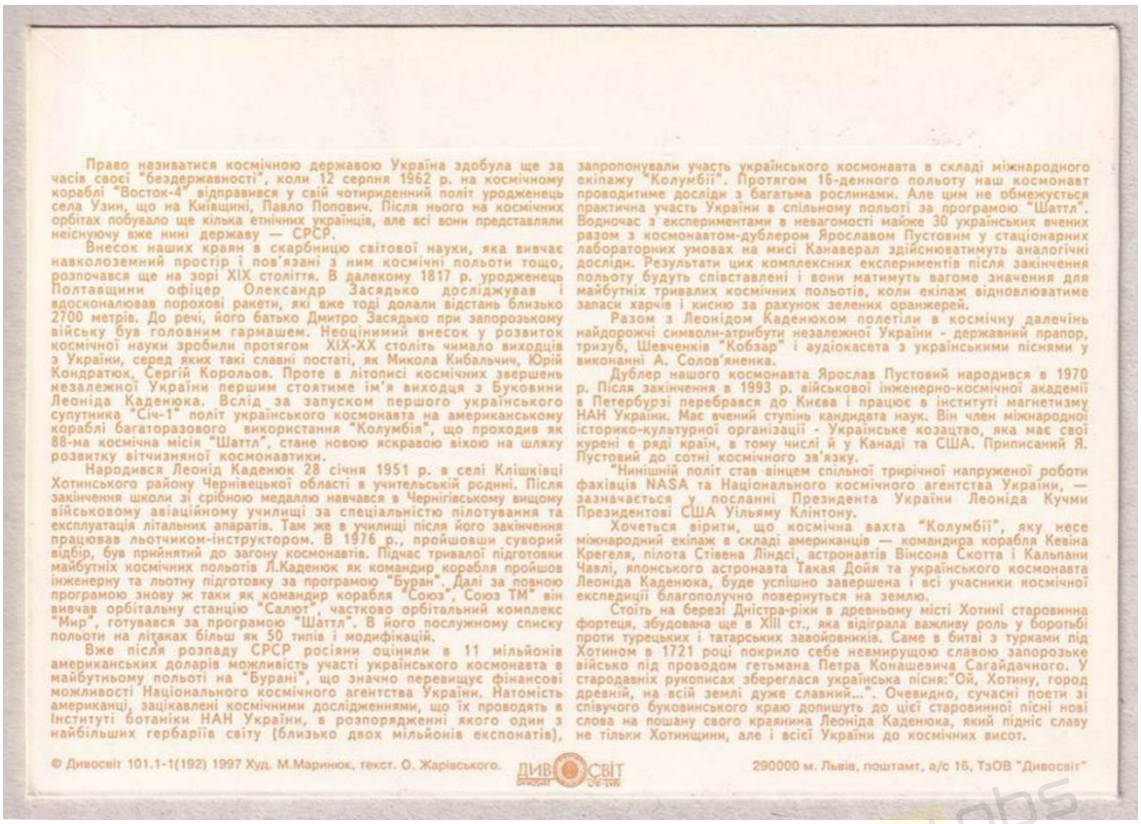

Право називатися космічною державою Україна здобула ще за часів своєї "бездержавності", коли 12 серпня 1962 р. на космічному кораблі "Восток-4" відправився у свій чотириденний політ уродженець села Узин, що на Київщині, Павло Попович. Після нього на космічних орбітах побувало ще кілька етнічних українців, але всі вони представляли неіснуючу вже нині державу — СРСР.

Внесок наших краян в скарбницю світової науки, яка вивчає навколоземний простір і пов'язані з ним космічні польоти тощо, розпочався ще на зорі XIX століття. В далекому 1817 р. уродженець Полтавщини офіцер Олександр Засядько досліджував і вдосконалював порохові ракети, які вже тоді долали відстань близько 2700 метрів. До речі, його батько Дмитро Засядько при запорозькому війську був головним гарматем. Неоціненим внесок у розвиток космічної науки зробили протягом XIX-XX століть чимало вихідців з України, серед яких такі славні постаті, як Микола Кибальчич, Юрій Кондратюк, Сергій Корольов. Проте в літописі космічних звершень незалежної України першим стоятиме ім'я виходця з Буковини Леоніда Каденюка. Вслід за запуском першого українського супутника "Січ-1" політ українського космонавта на американському кораблі багаторазового використання "Колумбія", що проходив як 88-ма космічна місія "Шаттл", стане новою яскравою віхою на шляху розвитку вітчизняної космонавтики.

Народився Леонід Каденюк 28 січня 1951 р. в селі Клішківці Хотинського району Чернівецької області в учительській родині. Після закінчення школи зі срібною медаллю навчався в Чернігівському вищому військовому авіаційному училищі за спеціальністю пілотування та експлуатація літальних апаратів. Там же в училищі після його закінчення працював льотчиком-інструктором. В 1976 р., пройшовши суворий відбір, був прийнятий до загону космонавтів. Підчас тривалої підготовки майбутніх космічних польотів Л.Каденюк як командир корабля пройшов інженерну та льотну підготовку за програмою "Буран". Далі за повною програмою знову ж таки як командир корабля "Союз", Союз ТМ" він вивчав орбітальну станцію "Салют", частково орбітальний комплекс "Мир", готувався за програмою "Шаттл". В його послужному списку польоти на літаках більш як 50 типів і модифікацій.

Вже після розпаду СРСР росіяни оцінили в 11 мільйонів американських доларів можливість участі українського космонавта в майбутньому польоті на "Бурані", що значно перевищує фінансові можливості Національного космічного агентства України. Натомість американці, зацікавлені космічними дослідженнями, що їх проводять в Інституті ботаніки НАН України, в розпорядженні якого один з найбільших гербаріїв світу (близько двох мільйонів експонатів), запропонували участь українського космонавта в складі міжнародного екіпажу "Колумбії". Протягом 16-денного польоту наш космонавт проводитиме досліди з багатьма рослинами. Але цим не обмежується практична участь України в спільному польоті за програмою "Шаттл". Водночас з експериментами в невагомості майже 30 українських вчених разом з космонавтом-дублером Ярославом Пустовим у стаціонарних лабораторних умовах на мисі Канаверал здійснюватимуть аналогічні досліди. Результати цих комплексних експериментів після закінчення польоту будуть співставлені і вони матимуть вагоме значення для майбутніх тривалих космічних польотів, коли екіпаж відновлюватиме запаси харчів і кисню за рахунок зелених оранжерей.

Разом з Леонідом Каденюком полетіли в космічну далечінь найдорожчі символи-атрибути незалежної України - державний прапор, тризуб, Шевченків "Кобзар" і аудіокасета з українськими піснями у виконанні А. Солов'яненка.

Дублер нашого космонавта Ярослав Пустовий народився в 1970 р. Після закінчення в 1993 р. військової інженерно-космічної академії в Петербурзі перебрався до Києва і працює в інституті магнетизму НАН України. Має вчений ступінь кандидата наук. Він член міжнародної історико-культурної організації - Українське козацтво, яка має свої курені в ряді країн, в тому числі й у Канаді та США. Приписаний Я. Пустовий до сотні космічного зв'язку.

"Нинішній політ став вінцем спільної тривалої напруженої роботи фахівців NASA та Національного космічного агентства України, — зазначається у посланні Президента України Леоніда Кучми Президентові США Уільяму Клінтону.

Хочеться вірити, що космічна вахта "Колумбії", яку несе міжнародний екіпаж в складі американців — командира корабля Кевіна Крегела, пілота Стівена Ліндсі, астронавтів Вінсона Скотта і Кальпани Чавлі, японського астронавта Такая Дойя та українського космонавта Леоніда Каденюка, буде успішно завершена і всі учасники космічної експедиції благополучно повернуться на землю.

Стоїть на березі Дністра-ріки в древньому місті Хотині старовинна фортеця, збудована ще в XIII ст., яка відіграла важливу роль у боротьбі проти турецьких і татарських завойовників. Саме в битві з турками під Хотином в 1721 році покрило себе невмирущою славою запорозьке військо під проводом гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного. У стародавніх рукописах збереглася українська пісня:"Ой, Хотину, город древній, на всій землі дуже славний...". Очевидно, сучасні поети зі співучого буковинського краю допишуть до цієї старовинної пісні нові слова на пошану свого краянина Леоніда Каденюка, який підніс славу не тільки Хотинщини, але і всієї України до космічних висот.

© Дивосвіт 101.1-1(192) 1997 Худ. М.Маринюк, текст. О. Жарівського.
ДИВОСВІТ
290000 м. Львів, поштамт, а/с 16, ТзОВ "Дивосвіт"

Космічна вахта аргонавта суверенної України. 1997 (2 вид).

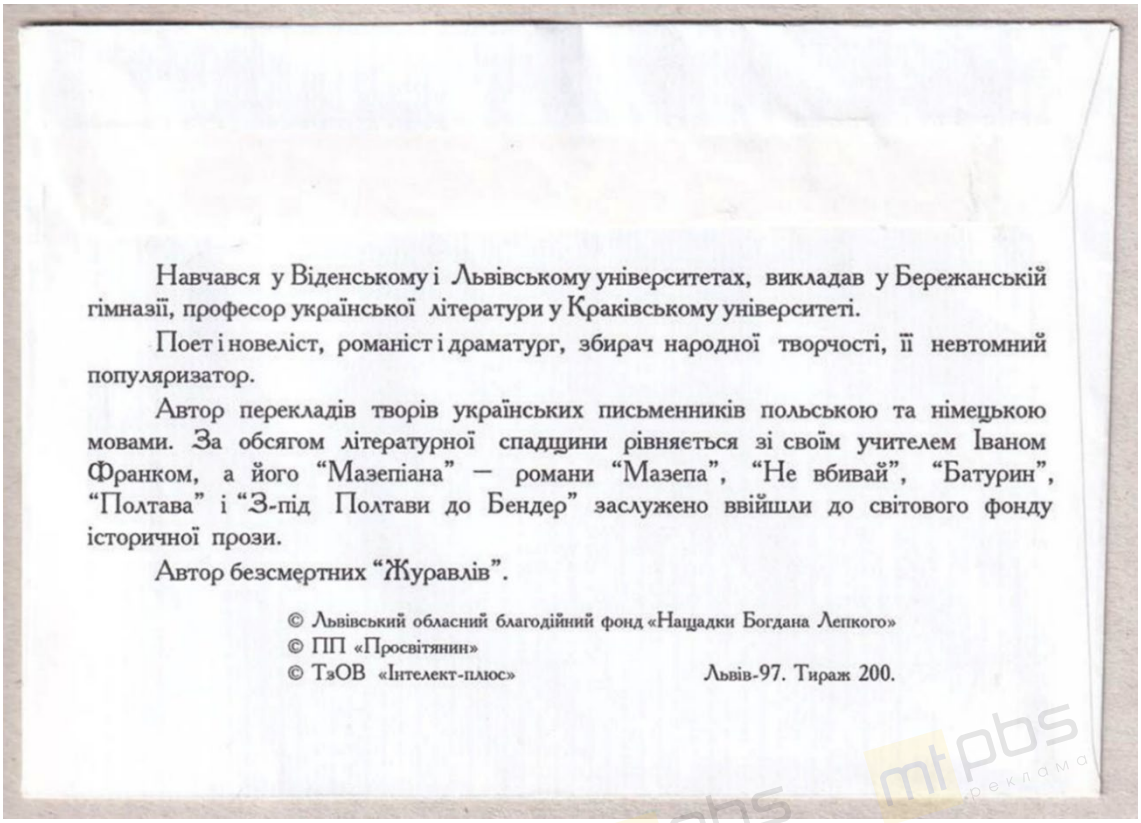

Навчався у Віденському і Львівському університетах, викладав у Бережанській гімназії, професор української літератури у Краківському університеті.

Поет і новеліст, романіст і драматург, збирач народної творчості, її невтомний популяризатор.

Автор перекладів творів українських письменників польською та німецькою мовами. За обсягом літературної спадщини рівняється зі своїм учителем Іваном Франком, а його "Мазепіана" – романи "Мазепа", "Не вбивай", "Батурин", "Полтава" і "З-під Полтави до Бендер" заслужено ввійшли до світового фонду історичної прози.

Автор безсмертних "Журавлів".

© Львівський обласний благодійний фонд «Нащадки Богдана Лепкого»
© ПП «Просвітянин»
© ТзОВ «Інтелект-плюс»
Львів-97. Тираж 200.

Богдан Лепкий (1872 – 1941).

1998

Тернопільське обласне товариство АсФУ

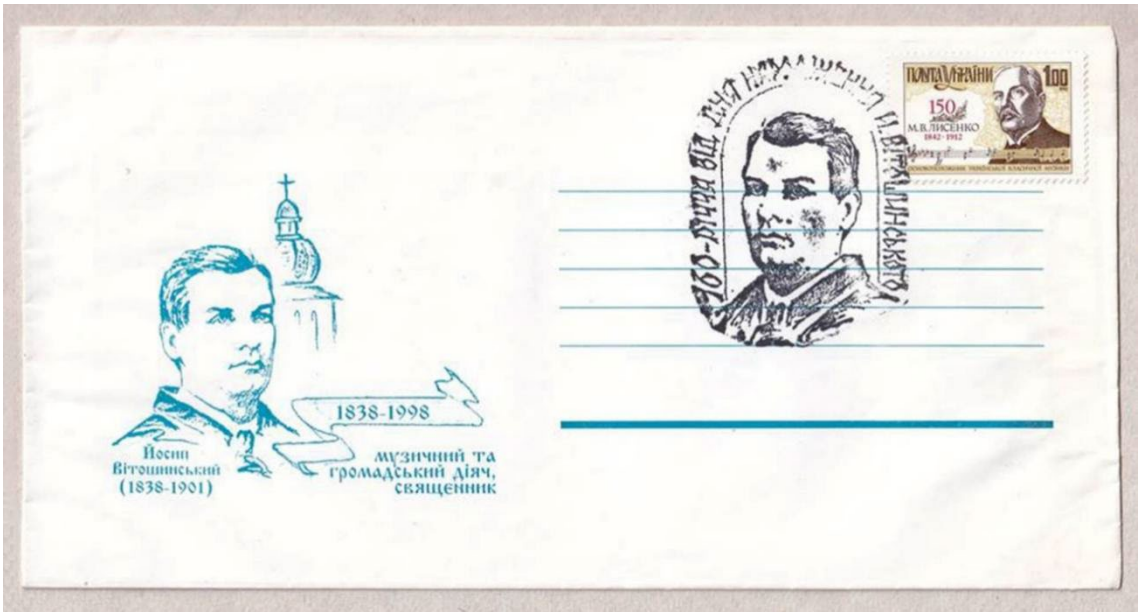

Йосип Вітошинський (1838 – 1901), музичний та громадський діяч, священник.

ПШ - 160-річчя від дня народження Й. Вітошинського.

о. Микола Михалевич, 1843 – 1922.

о. Микола Михалевич (1843 – 1922) автор першого на Україні видання з питань бджільництва.

Шмуель Агнон (1888 – 1970). Видатний Єврейський письменник. Конверт відомий у форматах С6 і DL.

Тернопіль. Вид на Надставну церкву.

Тернопіль. Кафедральний собор.

До 80-річчя ЗУНРу. Будинок державної української гімназії в Тернополі, де з 21 листопада 1918 р. по 2 січня 1919 р. був розміщений уряд ЗУНРу. 1.11.1918 – 1.11.1998.

Державний архів Тернопільської області

Шмуель Агнон (1888 – 1970).

Державний архів Тернопільської області (1 вид).

Державний архів Тернопільської області (2 вид).

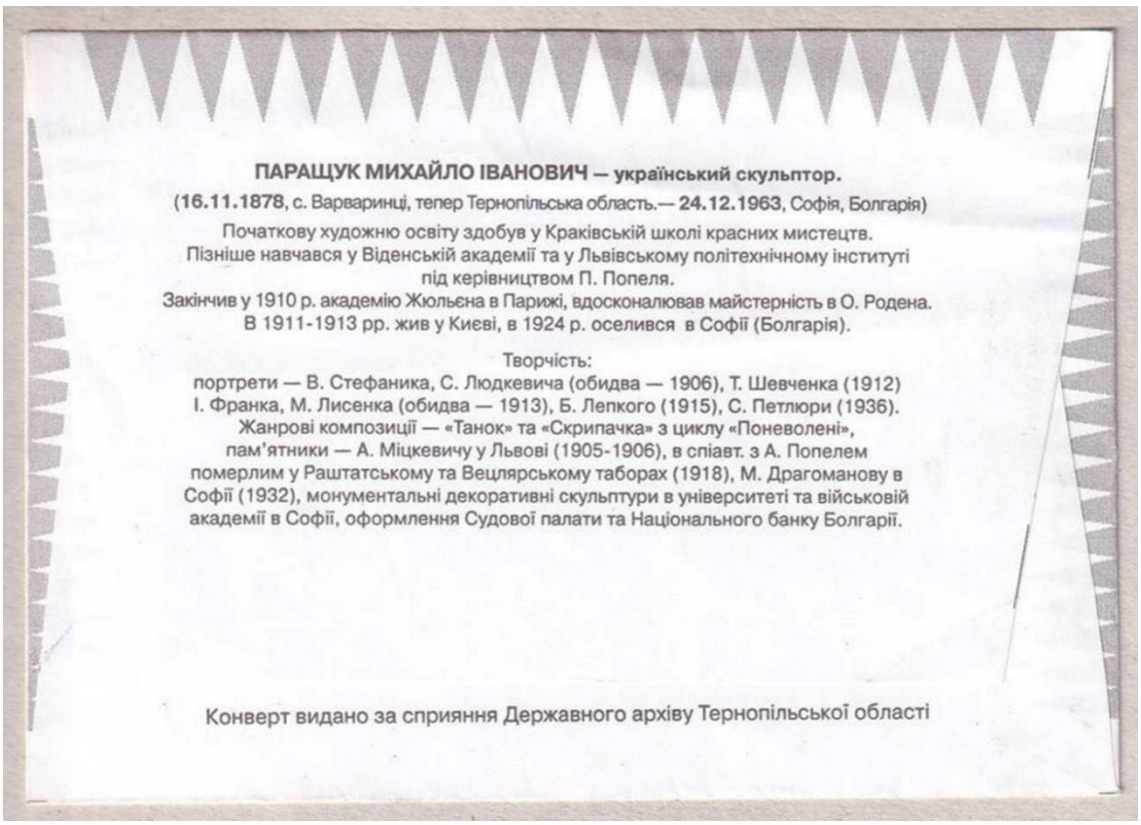

М. І. Паращук – український скульптор, 1878 – 1963.

ПШ – 120 років від дня народження Михайла Паращука, ВЗ Струсів, Теребовлянський р-н, Тернопільська обл., 16.11.1998 – чорний, зелений.

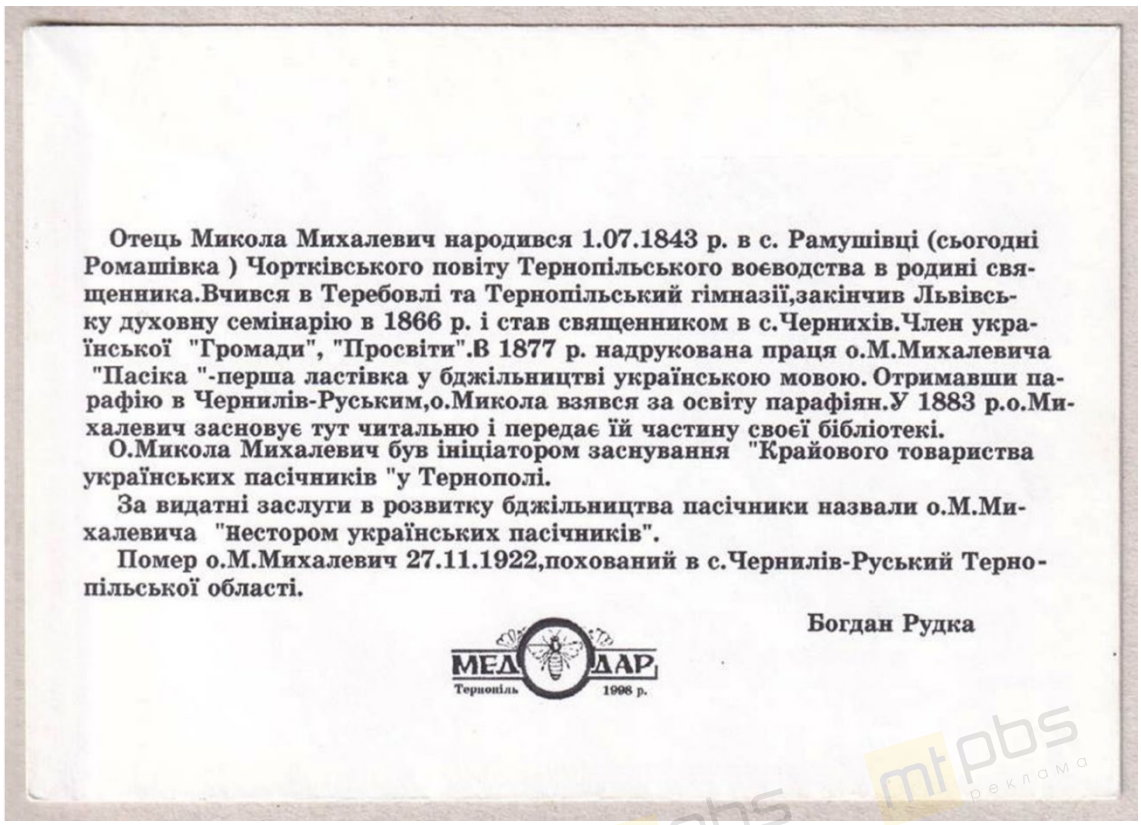

Отець Микола Михалевич народився 1.07.1843 р. в с. Рамушівці (сьогодні Ромашівка) Чортківського повіту Тернопільського воєводства в родині священника.Вчився в Теребовлі та Тернопільський гімназії,закінчив Львівську духовну семінарію в 1866 р. і став священником в с.Чернихів.Член української "Громади", "Просвіти".В 1877 р. надрукована праця о.М.Михалевича "Пасіка "-перша ластівка у бджільництві українською мовою. Отримавши парафію в Чернилів-Руським,о.Микола взявся за освіту парафіян.У 1883 р.о.Михалевич засновує тут читальню і передає їй частину своєї бібліотеки.

О.Микола Михалевич був ініціатором заснування "Крайового товариства українських пасічників "у Тернополі.

За видатні заслуги в розвитку бджільництва пасічники назвали о.М.Михалевича "нестором українських пасічників".

Помер о.М.Михалевич 27.11.1922,похований в с.Чернилів-Руський Тернопільської області.

Богдан Рудка

МЕДОДАР
Тернопіль 1998 р.

о. Микола Михалевич, 1843 – 1922.

Козова, Любомир Півсеток

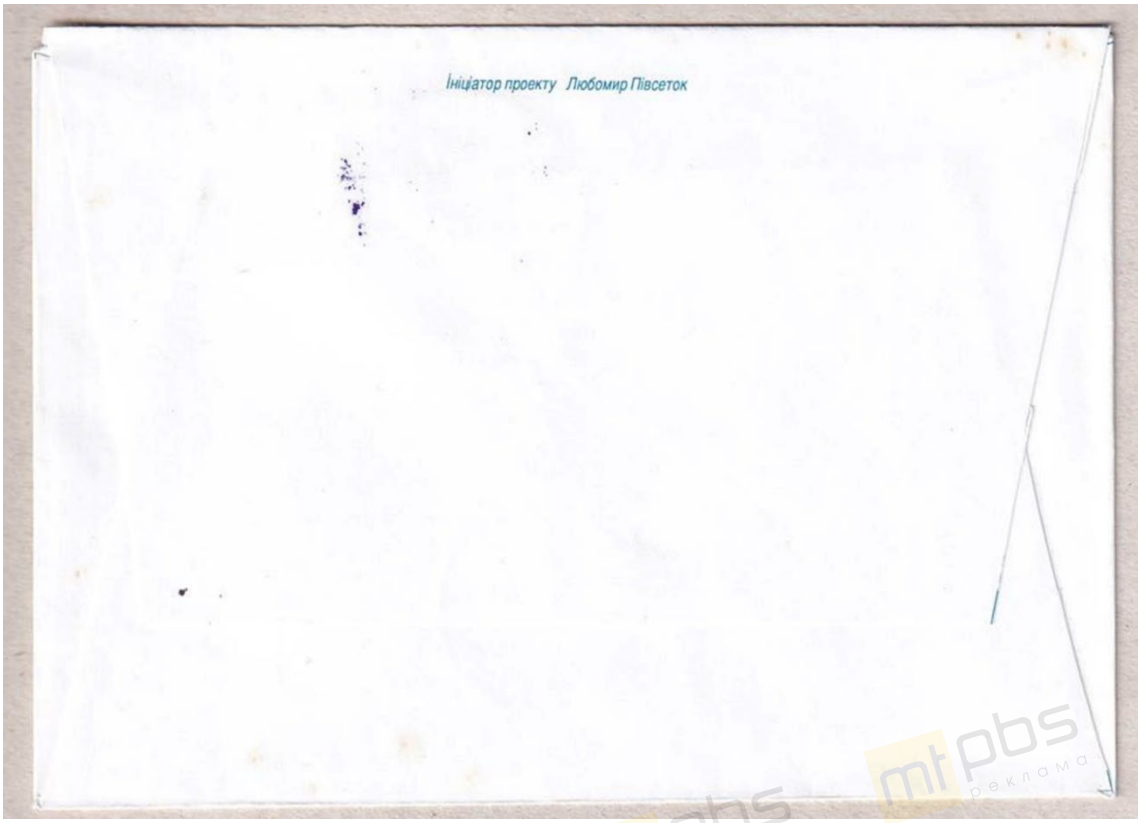

Пам’ятник Т. Г. Шевченку в смт. Козова.

ПШ – 5 річниця відкриття пам’ятника Т. Г. Шевченку, Козова, 23. 05. 1998 – чорний, фіолетовий.

Львівська залізниця

,

Електрифікація дільниці Красне – Тернопіль – Підволочиськ. Серпень 1998 р.

1999

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Тернопіль 1999. Пам’ятник Т. Г. Шевченку.

Зборівська битва, 1649. (1 вид).

Зборівська Битва, 1649 (2 вид).

Зборівська битва, 1649 (3 вид).

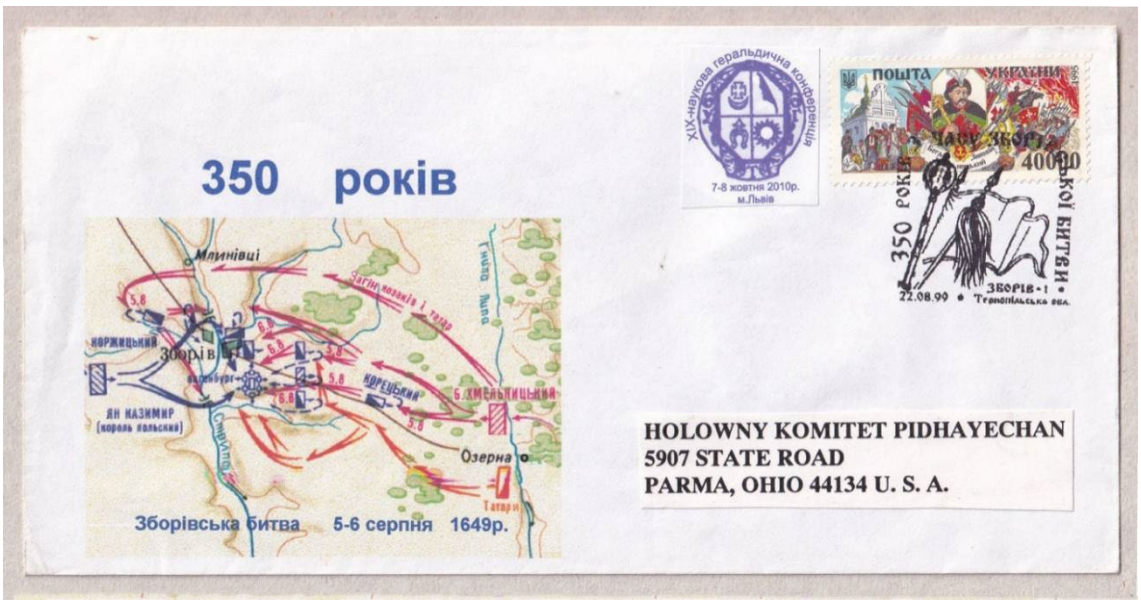

Зборівська битва, 5 – 6 серпня 1649 р. 350 років. Конверт зустрічається у форматах С6 і DL.

Катедральний Собор НЗПБ

10 років у новому часі, 1989 – 1999.

Тернопільська музична школа №1

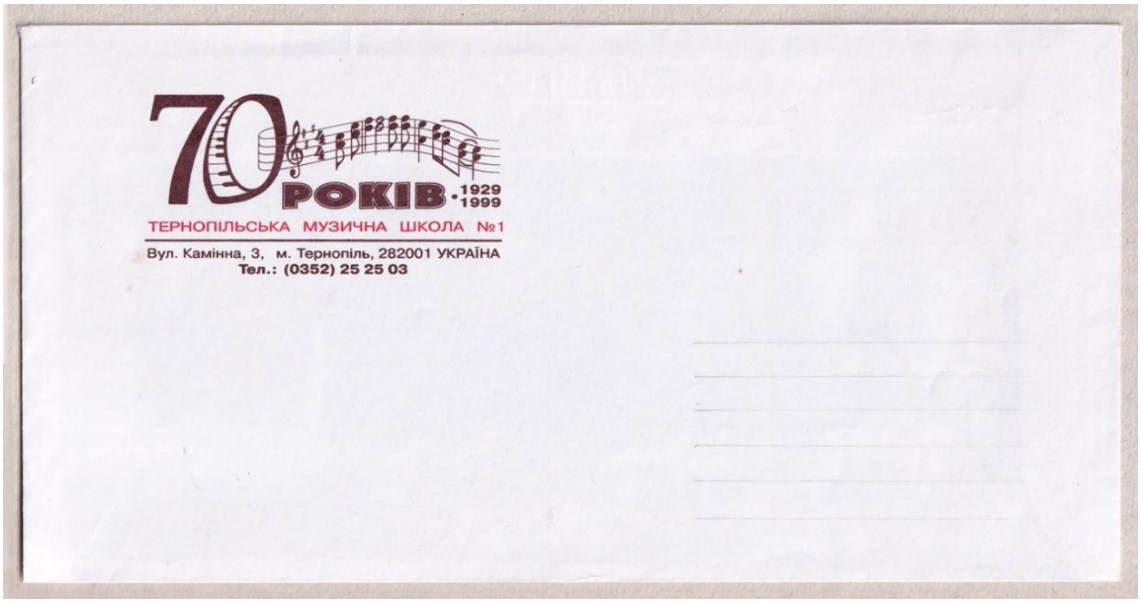

Тернопільська музична школа №1. 70 років.

2000

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Тернопільська організація НСХУ.

Герб Митрополита Андрея Шептицького.

Герб Патріарха УГКЦ Йосифа Сліпого.

Герб Владики Тернопільсько-Зборівської Єпархії УГКЦ Михаїла Сабриги.

Герб Тернопільської області.

Зарваниця, Проща 22 – 23 липня 2000 р.

ПШ – Проща – 2000. Зарваниця, Тернопільської області, 22 – 23. 7. 2000 р. – чорний, синій, червоний.

Тернополю – 460, герби 1540 р. і 2000 р.

Тернополю – 460. 1540 – 2000. Церква Успіння Пресвятої Богородиці.

Наукова конференція «Роман Шухевич – Тарас Чупринка», Тернопіль, 28 – 29.09.2000.

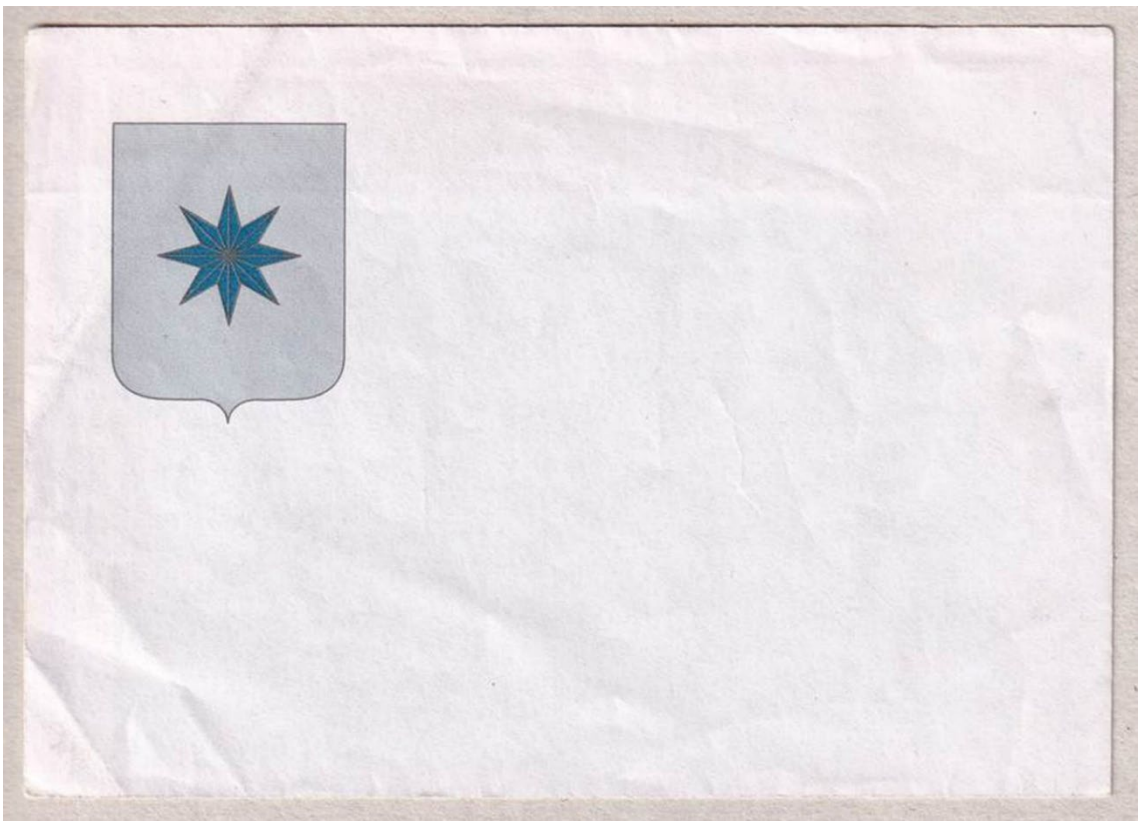

Герб Скалата.

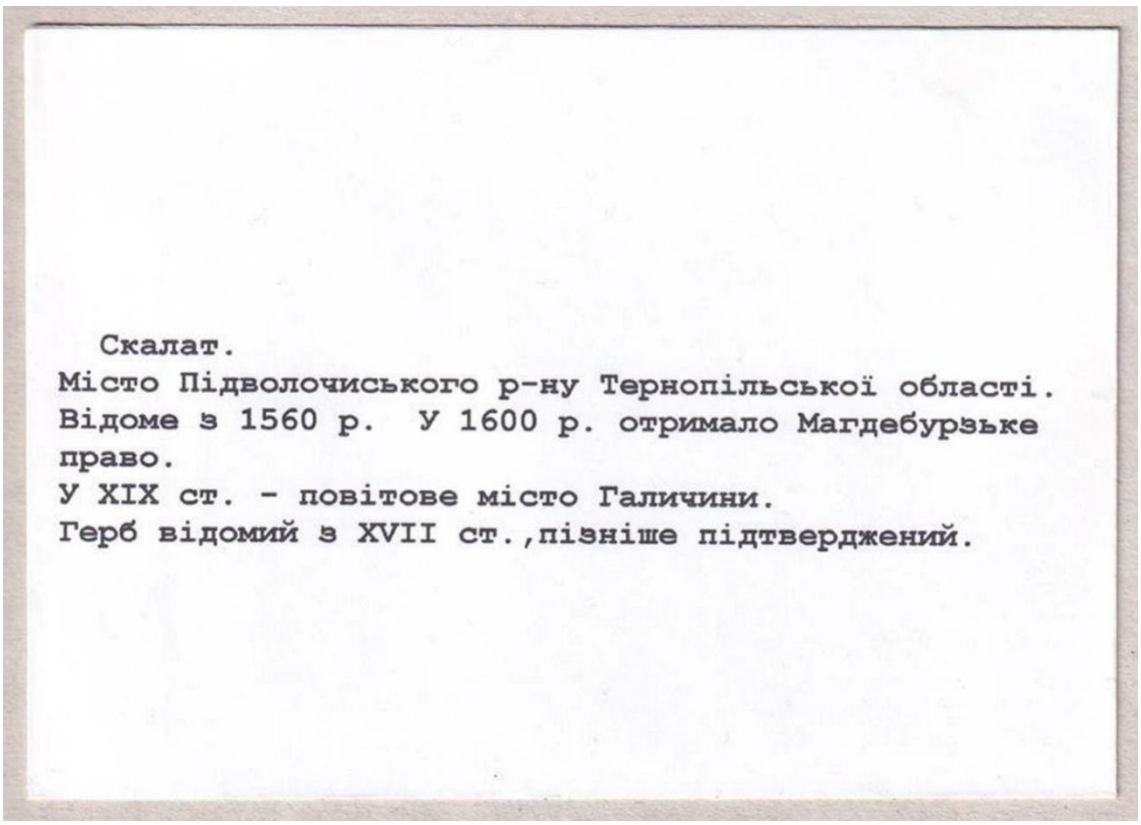

400 років з часу надання Магдебурзького права Скалату.

ПШ – 400 років з часу надання Магдебурзького права м. Скалат, 8 жовтня 2000 р. – чорний, зелений, фіолетовий.

Почаєву – 550 років. 1450 – 2000.

125 р. від дня народження українського композитора, скрипаля і просвітителя І. О. Левицького (1875 – 1938) (1 вид).

125 р. від дня народження українського композитора, скрипаля і просвітителя І. О. Левицького (1875 – 1938) (2 вид).

125 р. від дня народження українського композитора, скрипаля і просвітителя І. О. Левицького (1875 – 1938) (3 вид).

Державний архів Тернопільської області

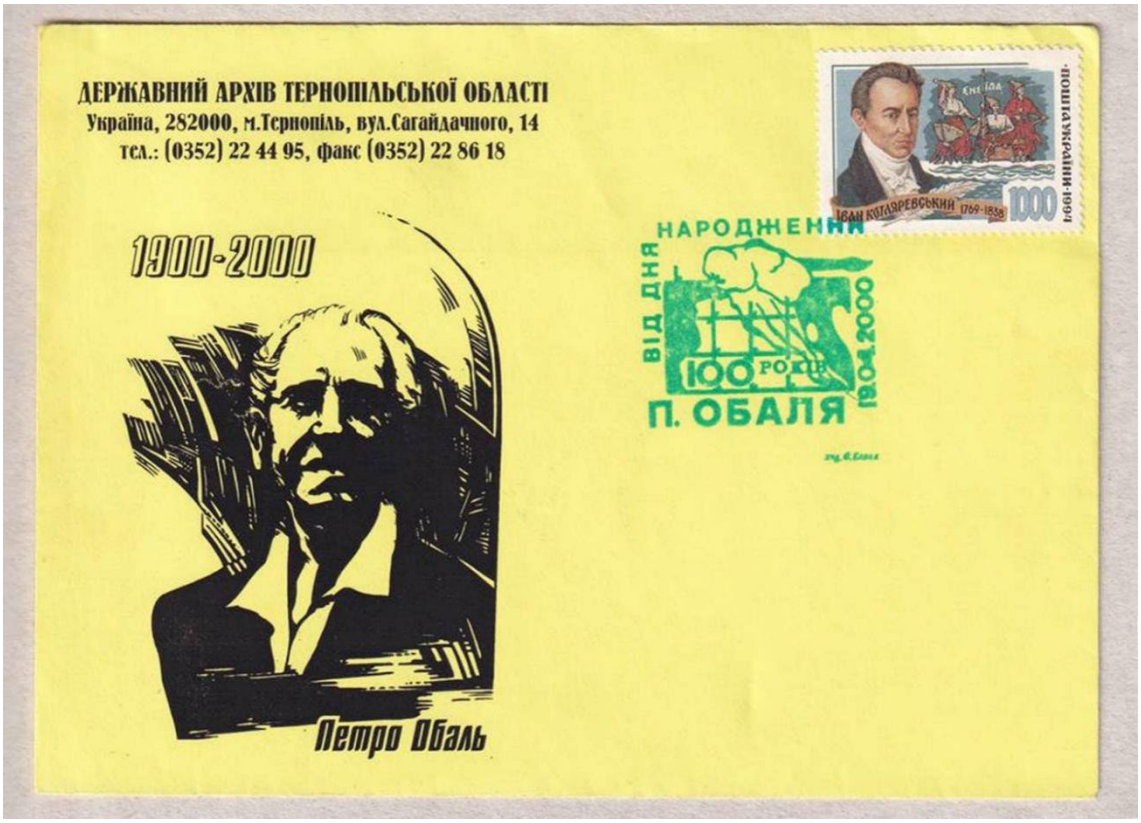

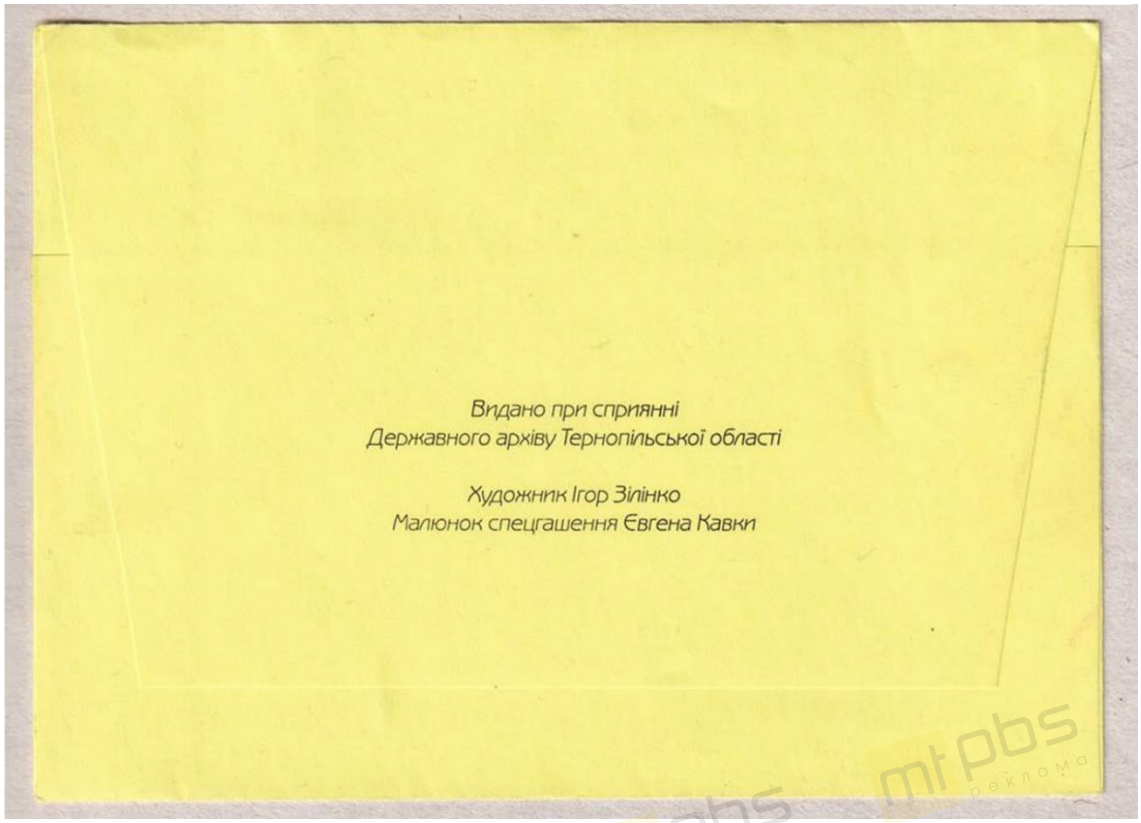

Петро Обаль, 1900 – 2000.

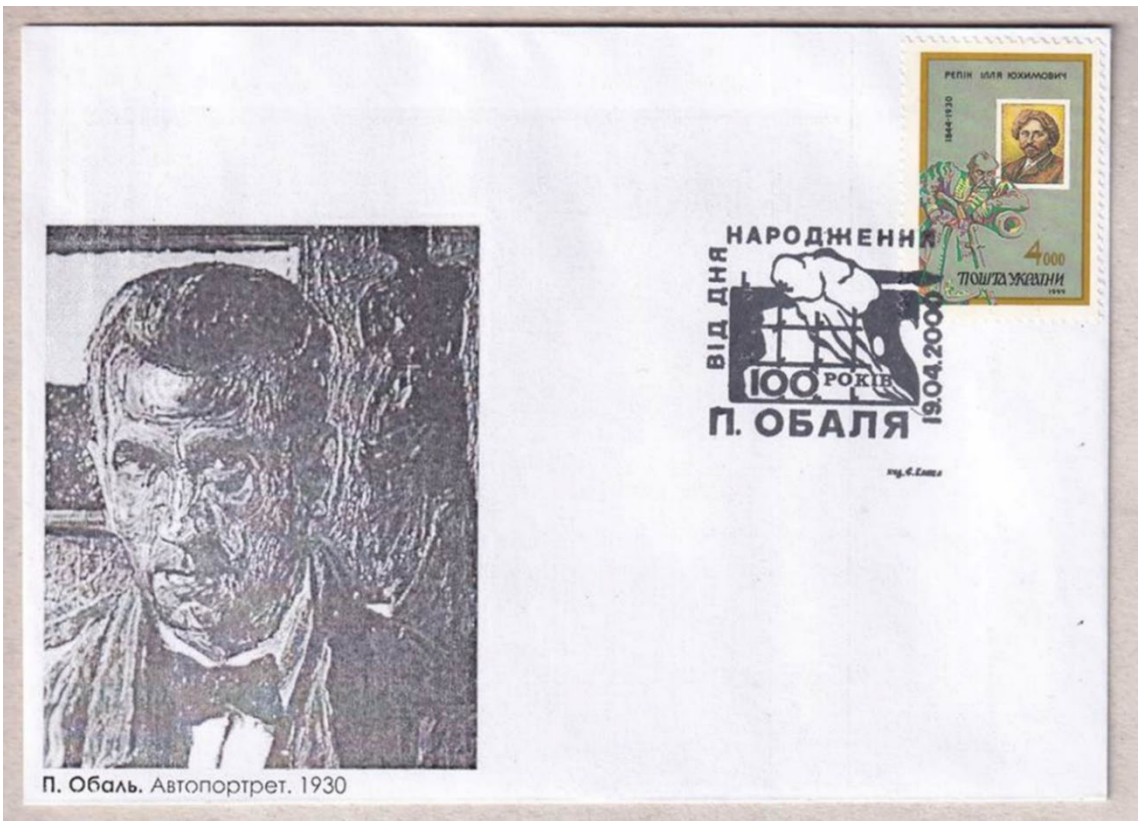

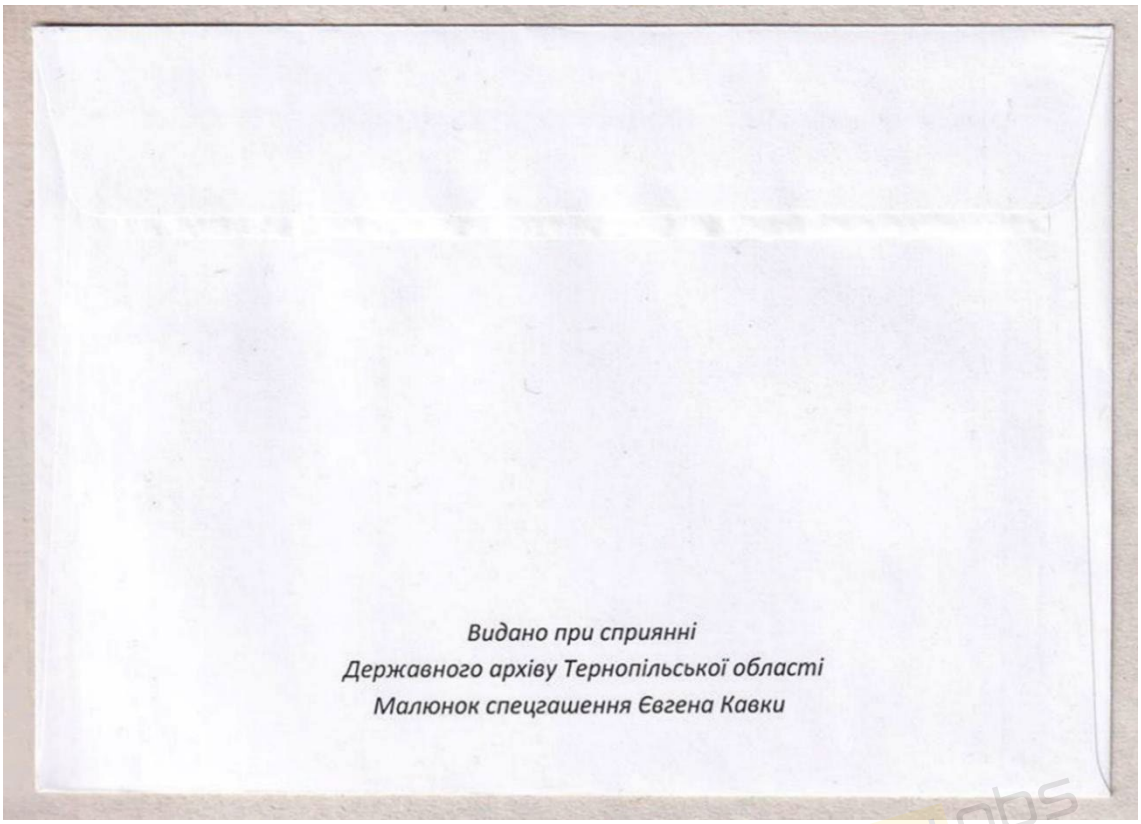

Петро Обаль. Автопортрет. 1930.

ПШ - 100 років від дня народження П. Обаля, 19. 04. 2000 – чорний, зелений, синій, фіолетовий, червоний.

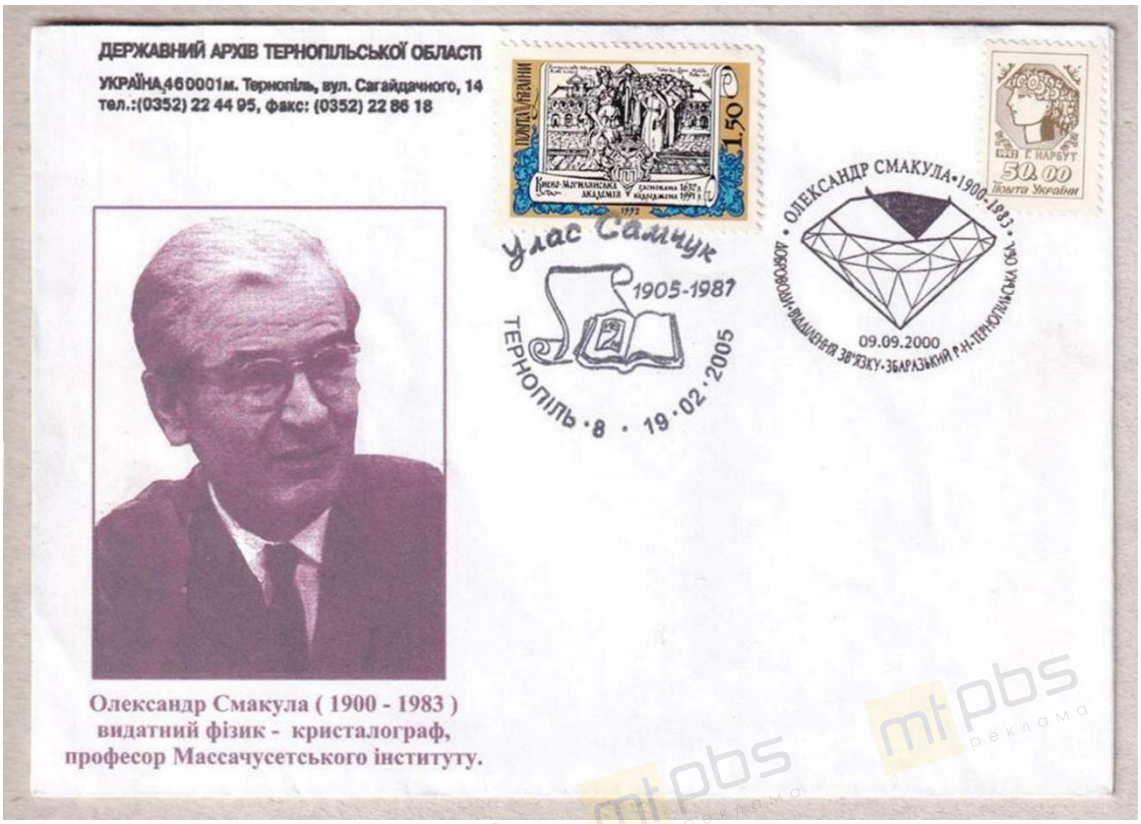

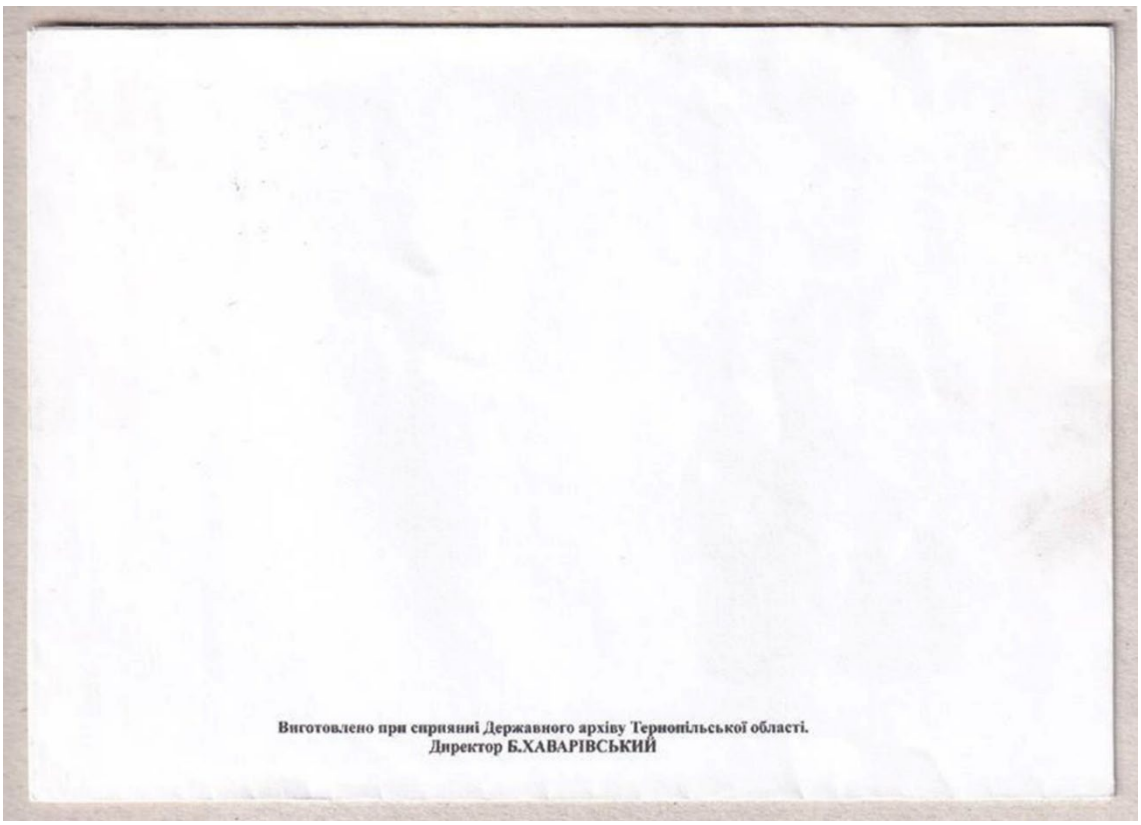

Олександр Смакула (1900 – 1983), видатний фізик-кристалограф, професор Массачусетського інституту.

Дивосвіт (м. Львів)

До 125 –річчя від дня народження Модеста Сосенка.

2001

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Проєкт (незатверджений) офіційного конверта з оригінальною маркою 100 ліття з дня введення Андрея Шептицького на митрополичий престіл у Львові, 1901 – 2001.

Митрополит Андрей Шептицький під час Служби Божої. Михайло Мороз. Живопис.

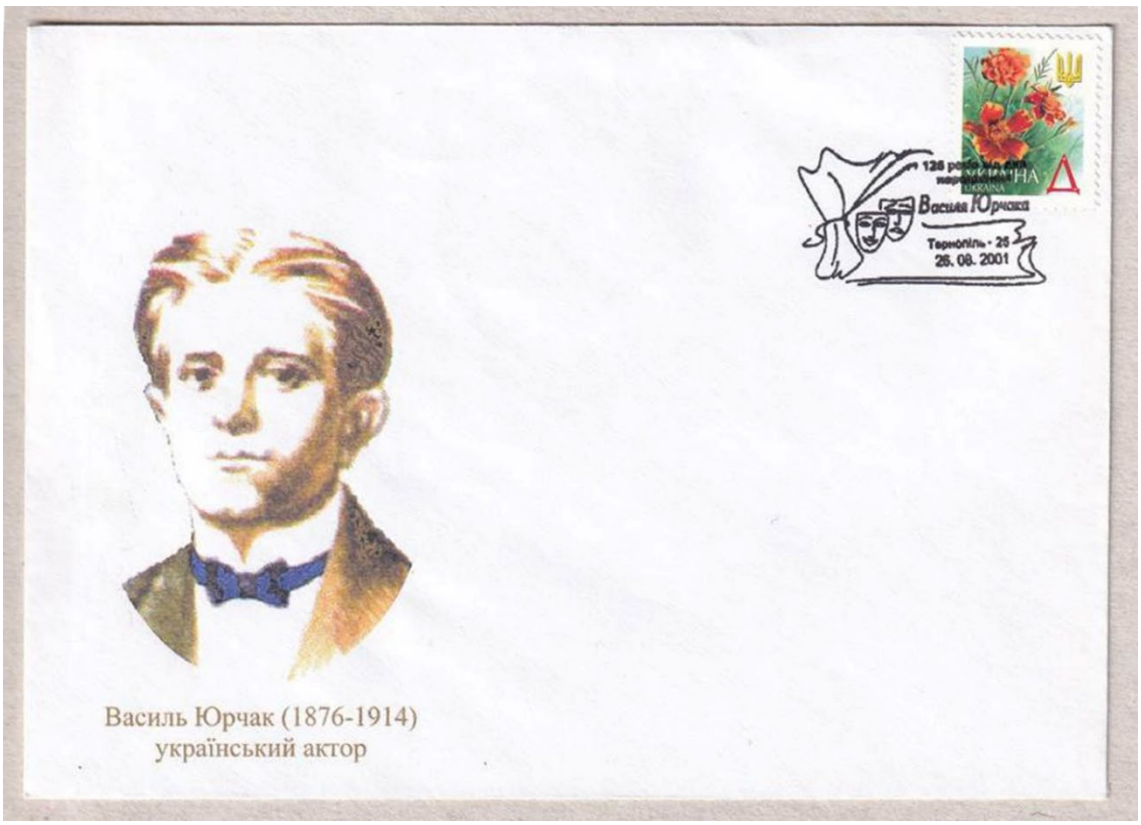

Василь Юрчак (1876 – 1914), український актор.

Тернополю – 461, 1540 – 2001. Церква Різдва Христового. XVI ст.

Данило Галицький (1201 – 1264).

Герб Тернополя.

В’ячеслав Чорновіл, Олег Грушовик, Володимир Слюзар. Тернопіль, 1991 рік.

Державний архів Тернопільської області

100-ліття з дня введення Андрея Шептицького на митрополичий престіл УГКЦ, 1901 – 2001.

Пам’ятник Митрополиту А. Шептицькому у Тернополі. (1 вид).

Пам’ятник Митрополиту А. Шептицькому у Тернополі. (2 вид).

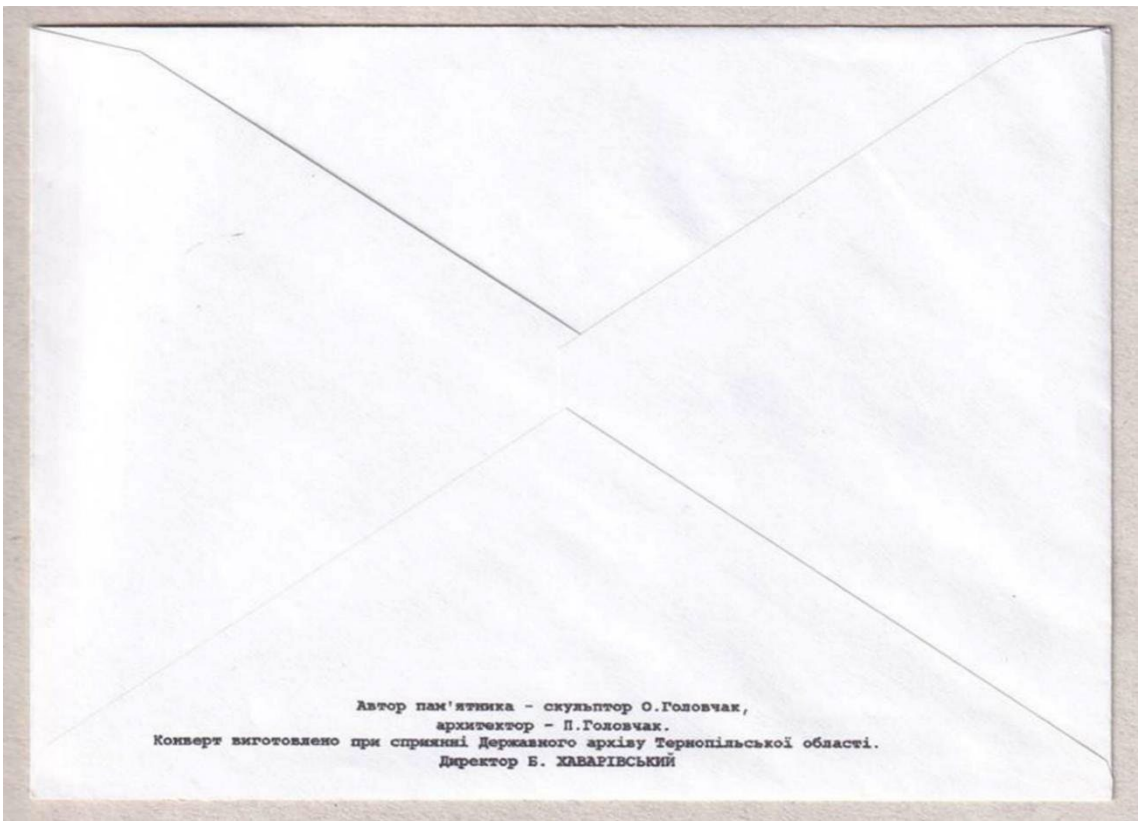

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Митрополит А. Шептицький (1865 – 1944) (1 вид).

Митрополит А. Шептицький (1865 – 1944) (2 вид).

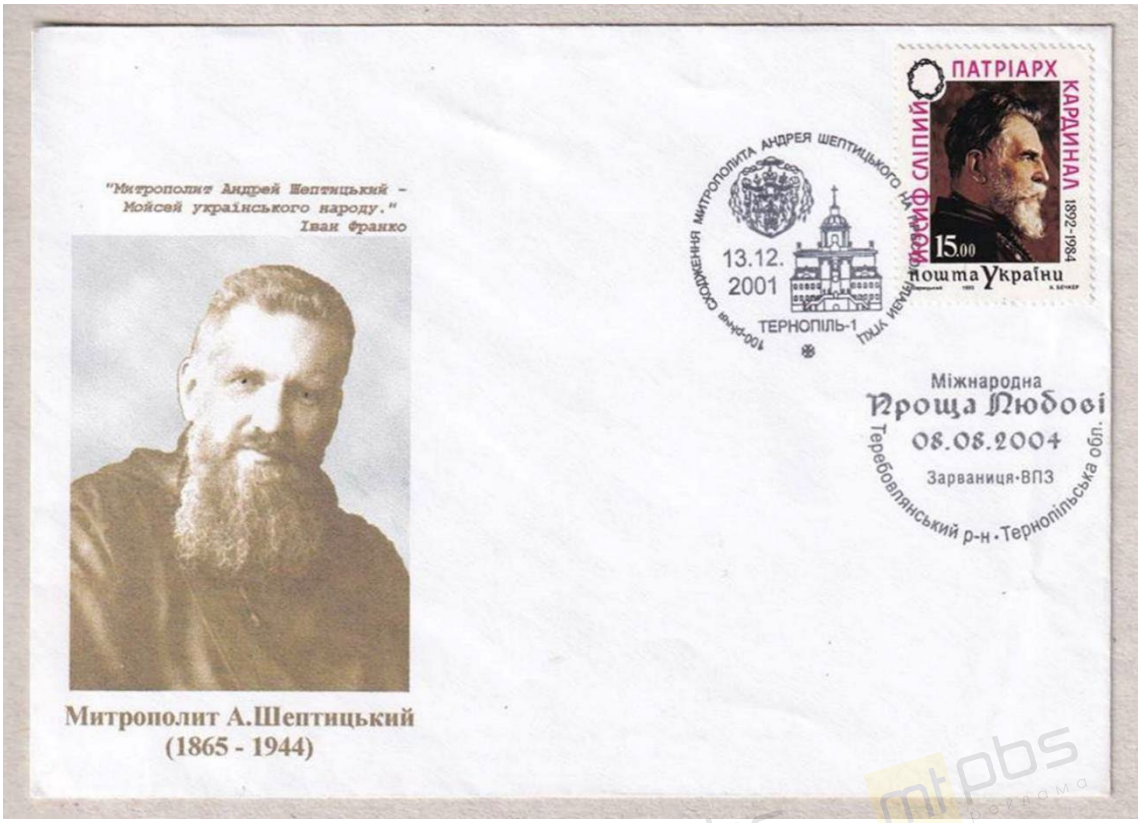

Митрополит А. Шептицький (1865 – 1944) (3 вид).

Слуга Божий Андрей Шептицький Митрополит Києво-Галицький.

«Портрет Митрополита Андрея Шептицького під час Служби Божої». Худ. М. Мороз.

Мирон Кордуба (1876 – 1947), видатний український історик і громадський діяч, 125 р. від дня народження (1 вид).

Мирон Кордуба (1876 – 1947), видатний український історик і громадський діяч, 125 р. від дня народження (2 вид).

Мирон Кордуба (1876 – 1947), видатний український історик і громадський діяч, 125 р. від дня народження (3 вид).

Мирон Кордуба (1876 – 1947), видатний український історик і громадський діяч, 125 р. від дня народження (4 вид).

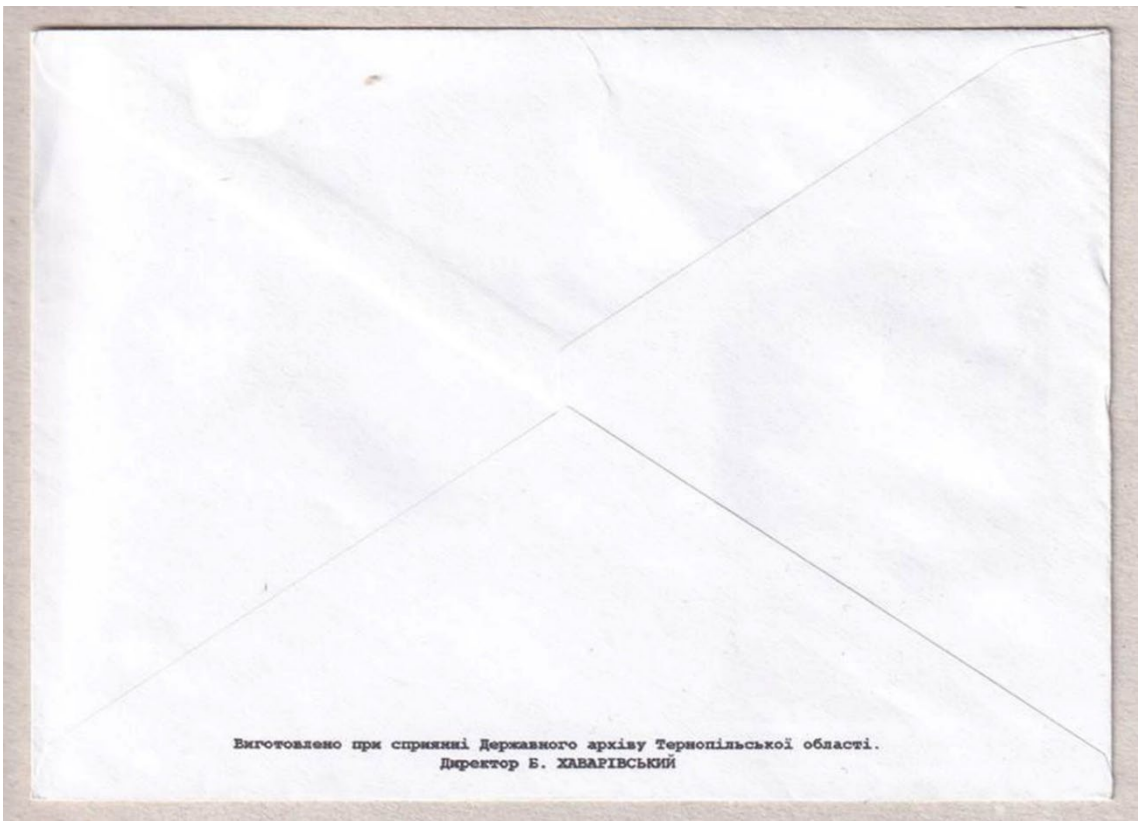

Зворотній бік дев’яти, зображених вище, конвертів.

Тернопільська асоціація нобелівських студій

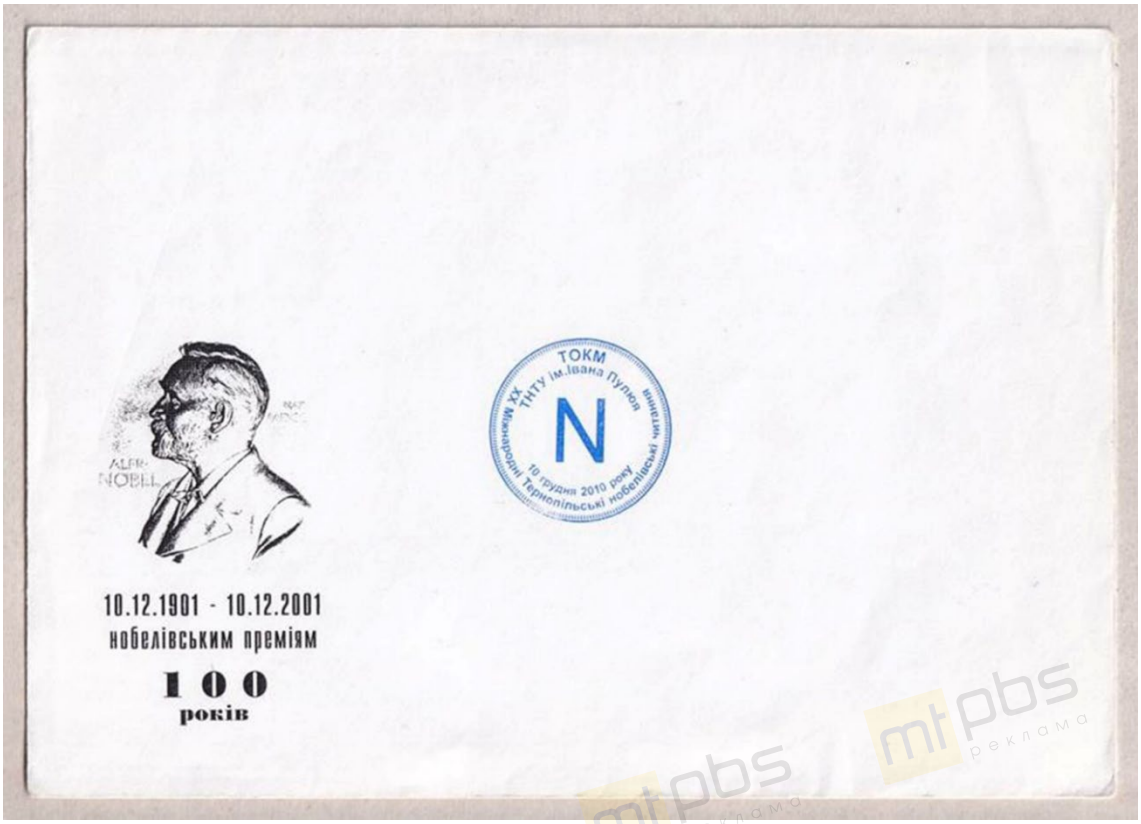

Нобелівським преміям 100 років, 10.12.1901 – 10.12.2001. Формат конверта С5.

Козова, Любомир Півсеток

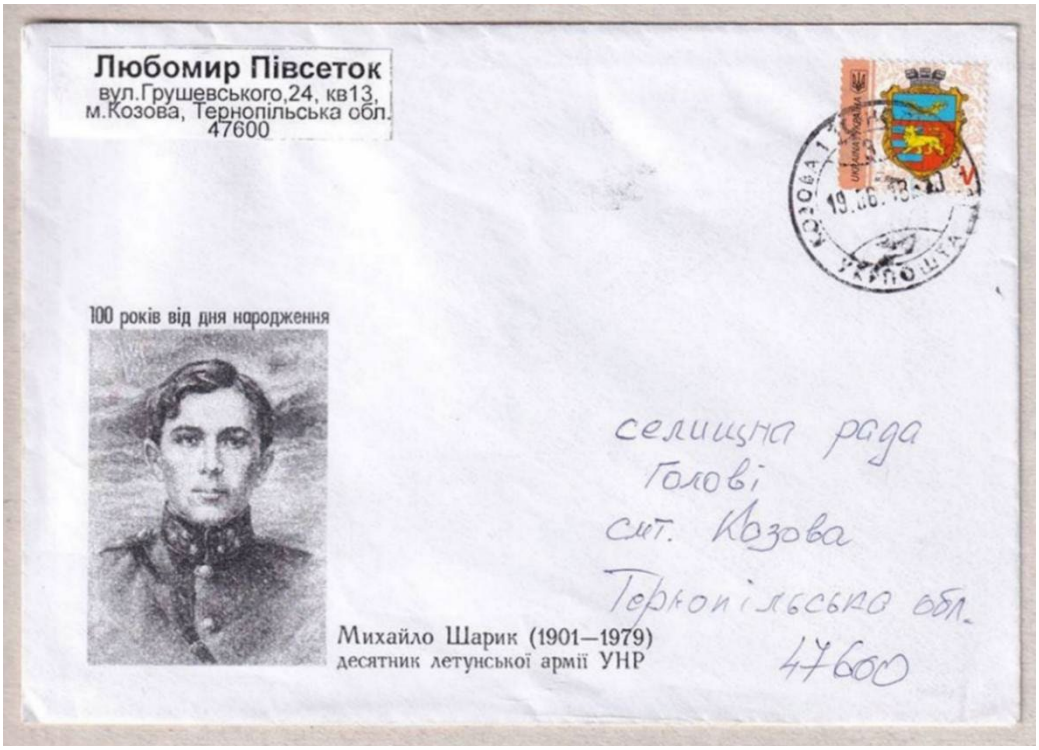

Михайло Шарик (1901 – 1979), десятник летунської армії УНР. 100 років від дня народження.

2002

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Проєкт (незатверджений) офіційного конверта з оригінальною маркою 110-ліття народження Патріарха кардинала Йосифа Сліпого.

Пам’ятний надрук – 110-ліття народження Патріарха кардинала Йосифа Сліпого, Тернопіль - 1, 17.02.2002 (незатверджений проект офіційного СПШ).

ПШ – 110-ліття народження Патріарха кардинала Йосифа Сліпого.
Виставка філателістичних та пропам’ятних видань, Тернопіль, 17.02.2002.

Державний архів Тернопільської області

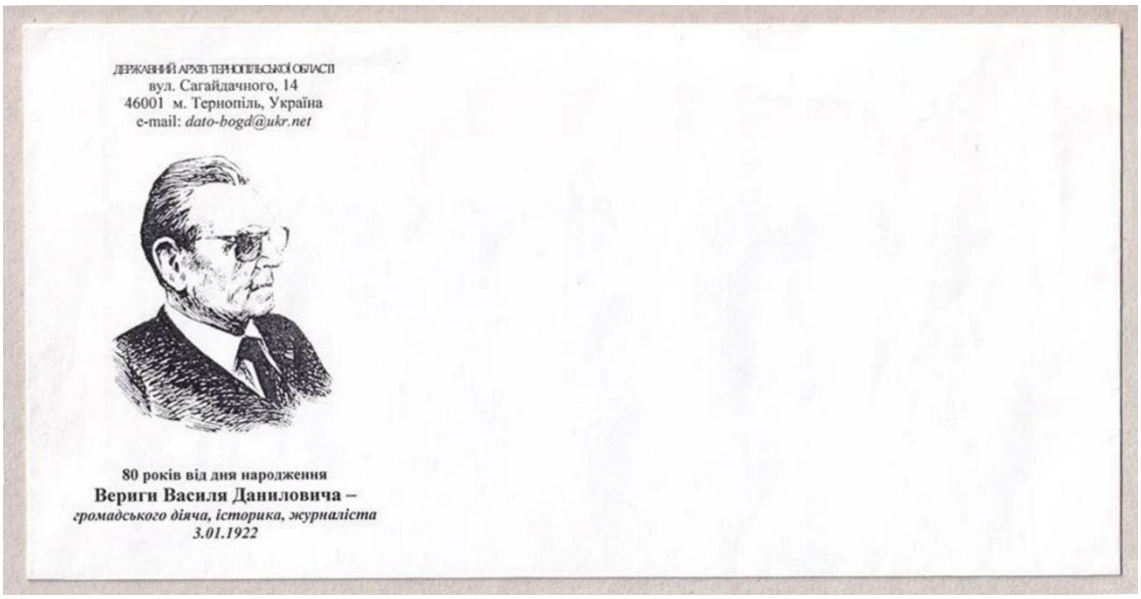

80 років від дня народження Вериги Василя Даниловича – громадського діяча, історика, журналіста, 3.01.1922.

О. Лятуринська – поетеса, скульптор, художниця, писанкарка, публіцист (1902 – 1970) (1 вид).

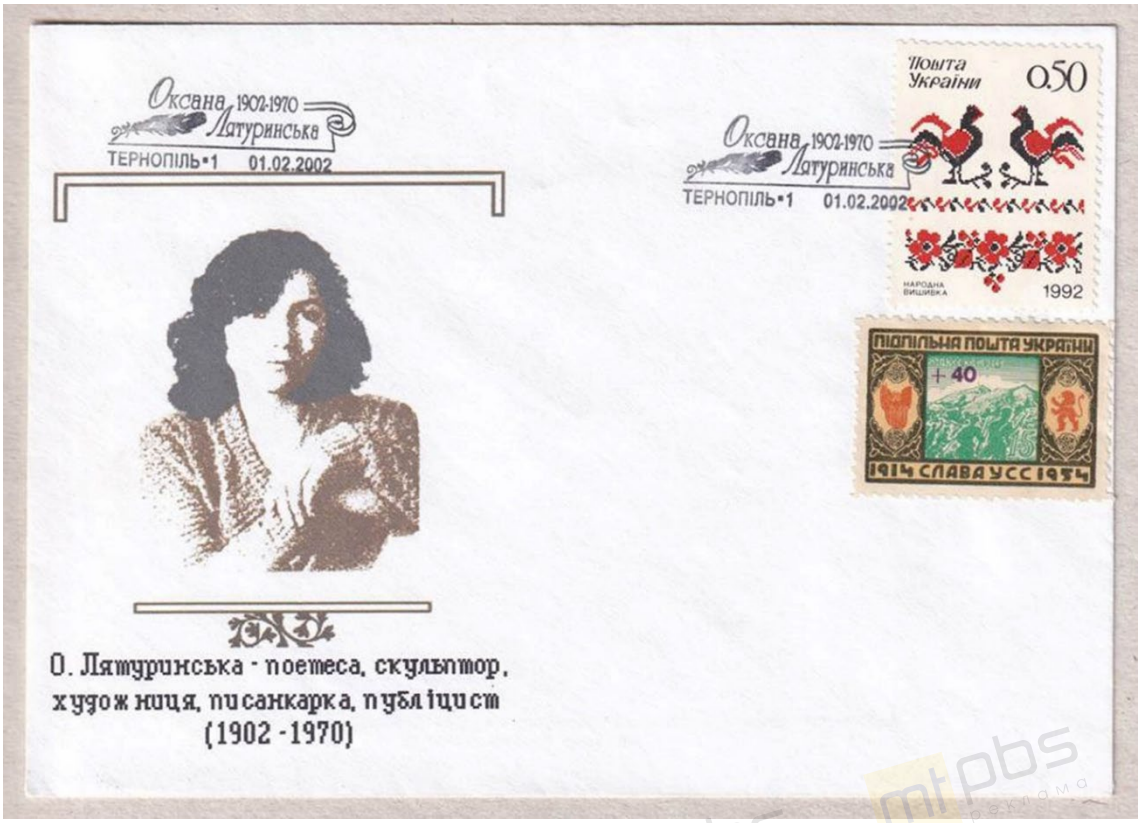

О. Лятуринська – поетеса, скульптор, художниця, писанкарка, публіцист (1902 – 1970) (2 вид).

О. Лятуринська – поетеса, скульптор, художниця, писанкарка, публіцист (1902 – 1970) (3 вид).

О. Лятуринська – поетеса, скульптор, художниця, писанкарка, публіцист (1902 – 1970) (4 вид).

О. Лятуринська – поетеса, скульптор, художниця, писанкарка, публіцист (1902 – 1970) (5 вид).

Пам'ятник Оксані Лятуринський
у Бавнд - Бруку

Пам’ятник Оксані Лятуринській у Бавнд-Бруку.

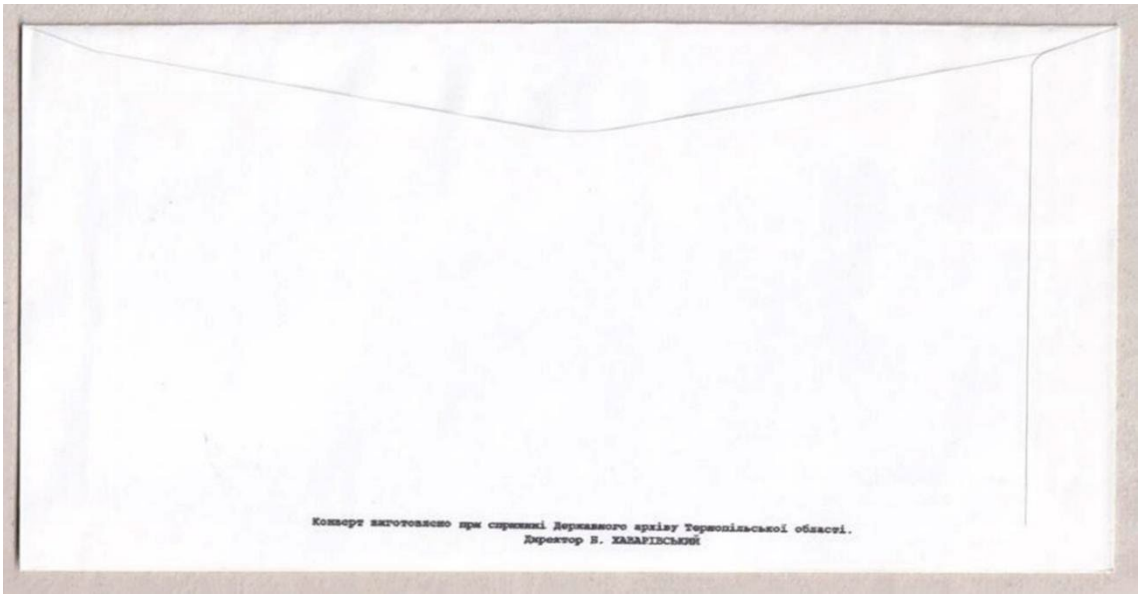

Зворотній бік шести, зображених вище, конвертів.

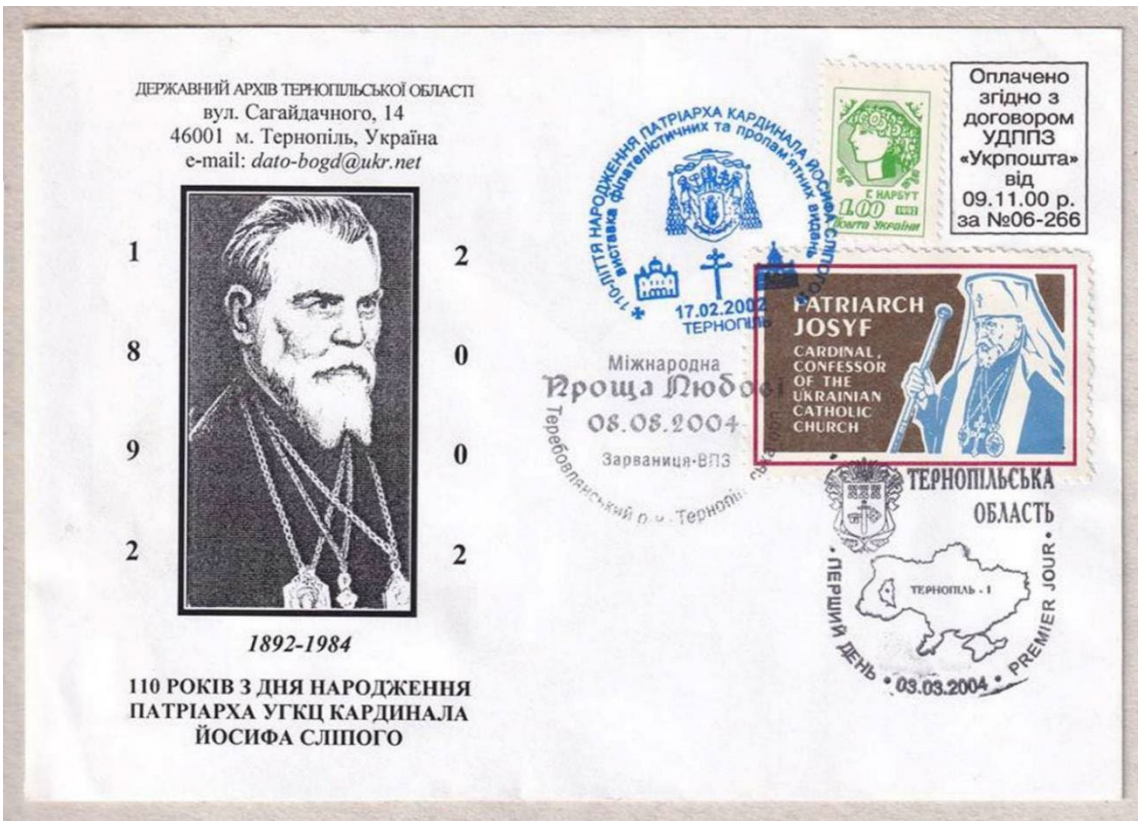

110 років з дня народження Патріарха УГКЦ кардинала Йосифа Сліпого, 1892 – 2002.

До 125-річчя від дня народження народної художниці України Кульчицької О. Л. (1877 – 1967) (1 вид).

До 125-річчя від дня народження народної художниці України Кульчицької О. Л. (1877 – 1967) (2 вид).

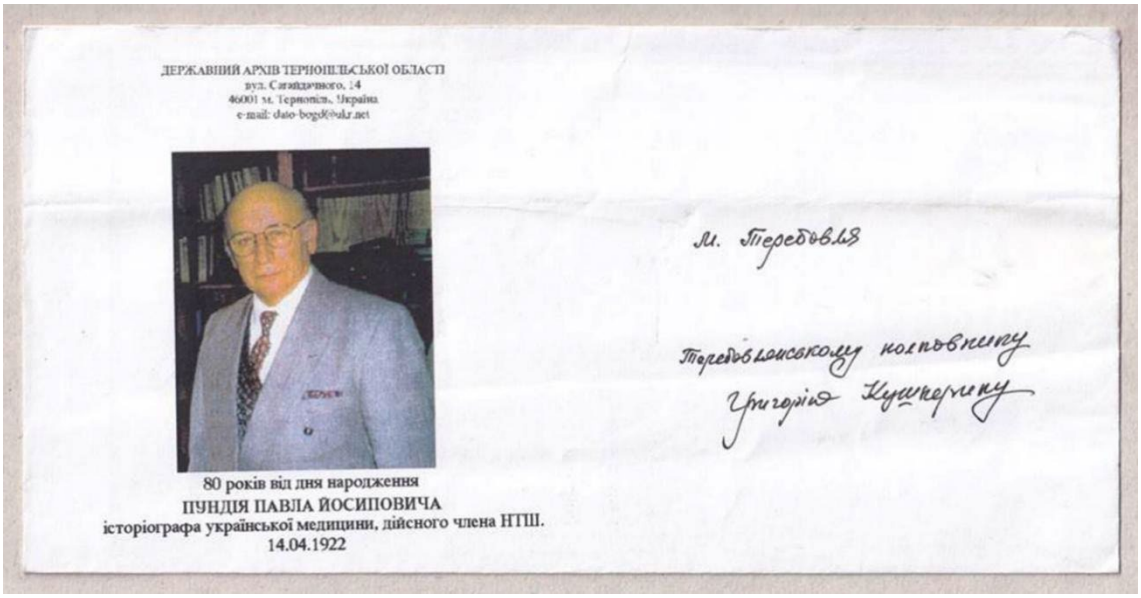

80 років від дня народження Пундія Павла Йосиповича – історіографа української медицини, дійсного члена НТШ, 14.04.1922.

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Склеп-каплиця Мочульських (Польський цвинтар).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Замкова гора.

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Церква Воздвиження Чесного Хреста (XVIII ст.).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Дзвіниця Свято-Богоявленського жіночого монастиря (XVII ст.).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Пам’ятник козакам Максима Кривоноса (П’ятницький цвинтар).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. «Шевченко в Кременці».

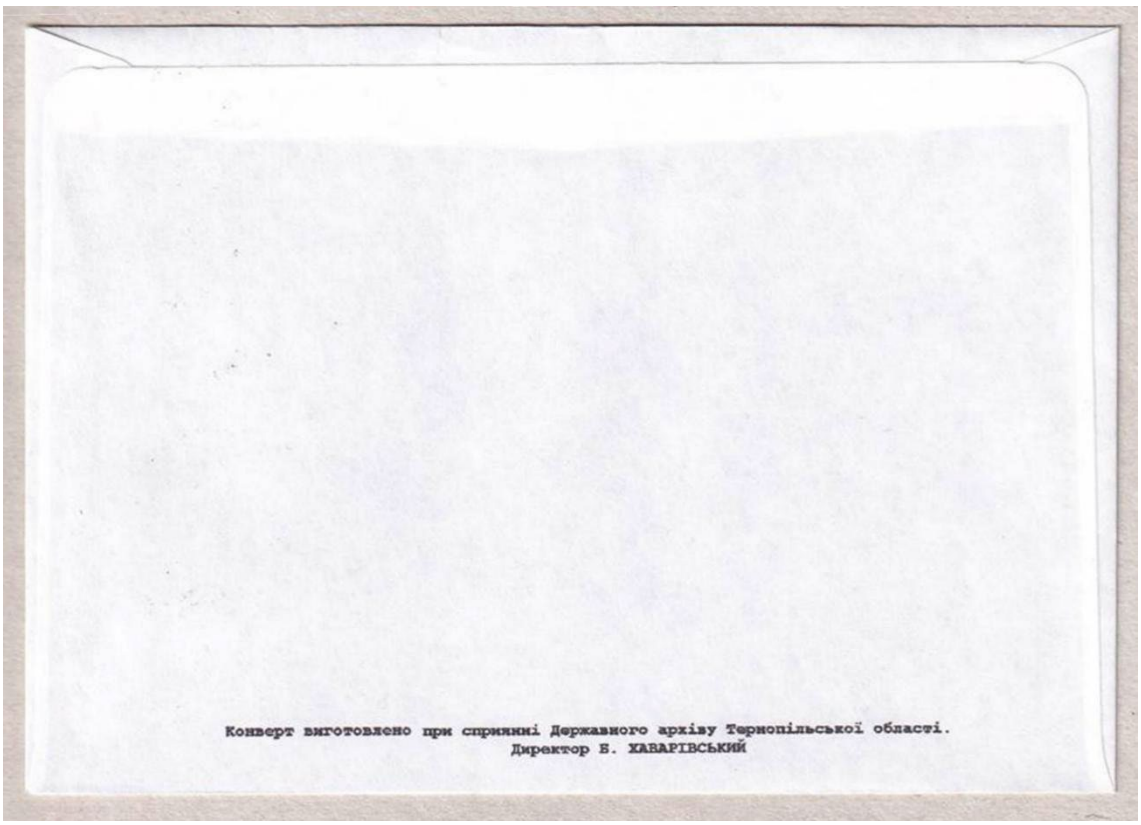

Зворотній бік восьми, зображених вище, конвертів.

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Родинний будинок Словацьких (XVIII ст.).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка (колишній Кременецький ліцей).

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Церква святого Покрова.

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів.

Кременцю – 775, 1227 – 2002. Педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка (колишній Кременецький ліцей)

Кременцю – 775, герби 1227 і 2002 рр.

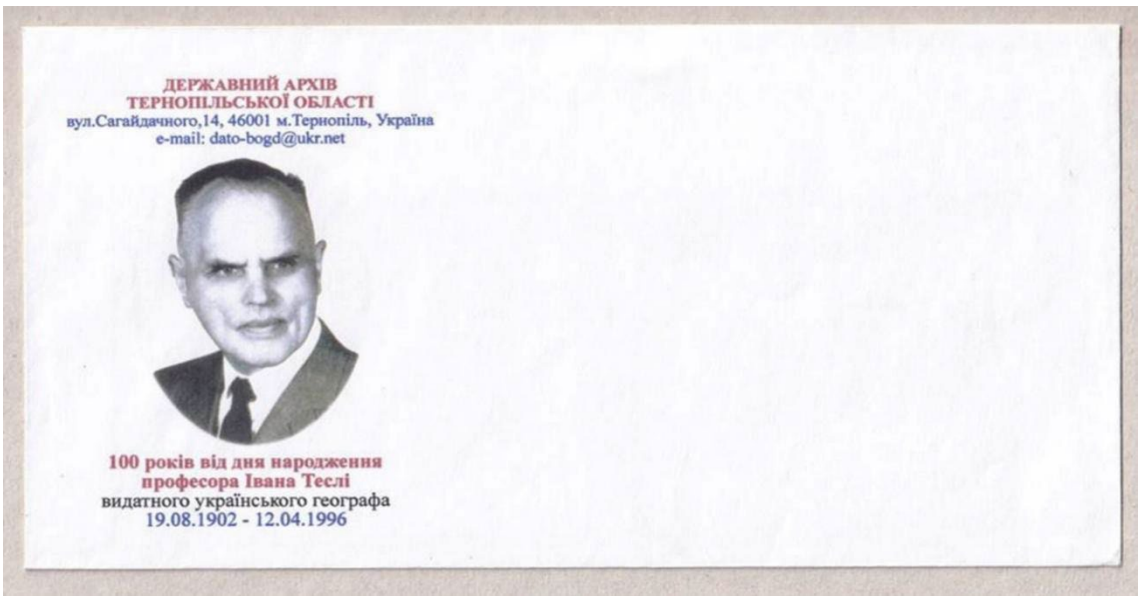

100 років від дня народження професора Івана Теслі, видатного українського географа, 19.08.1902 – 12.04.1996.

Тернопіль – 2002. Будинок обласної державної адміністрації.

Тернопіль – 2002. Пам’ятник Івану Франку.

Тернопіль – 2002. Академічний музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка.

Тернопіль – 2002. Адміністративний будинок Тернопільської міської ради.

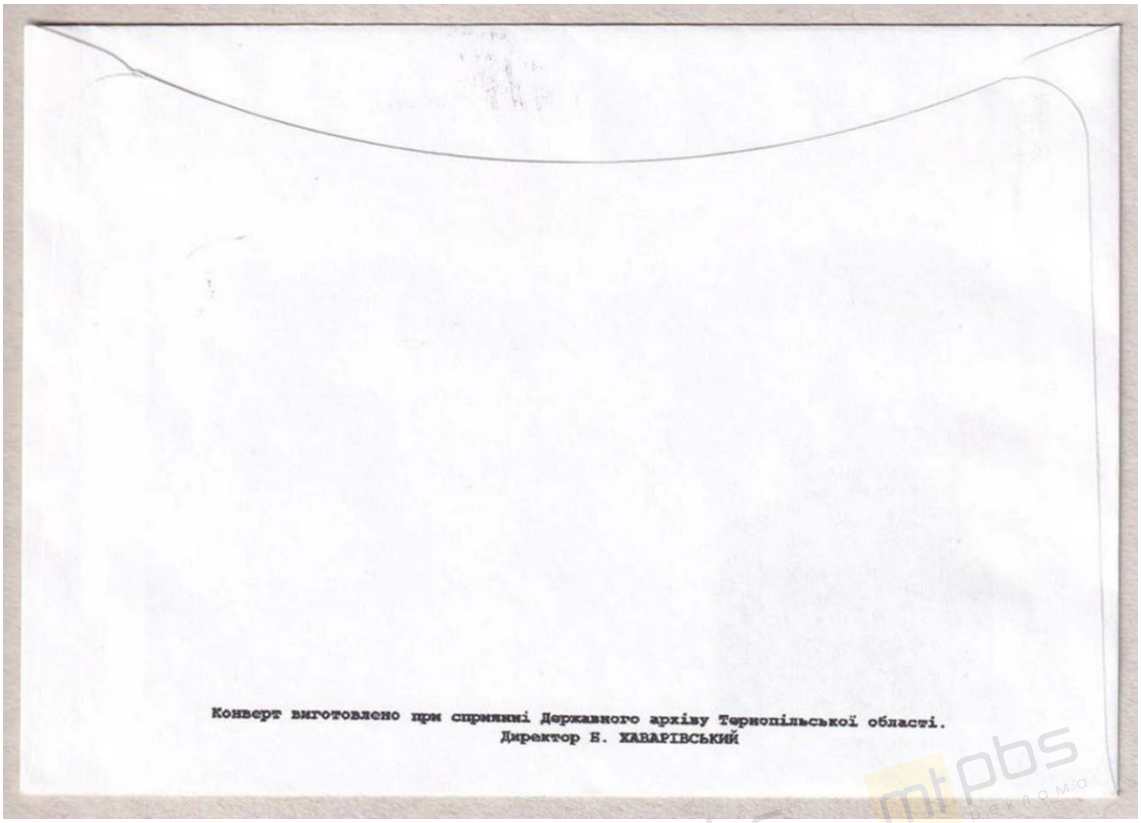

Зворотній бік чотирьох, зображених вище, конвертів.

В’ячеслав Чорновіл (1937 – 1999), Герой України, Голова Народного Руху України.

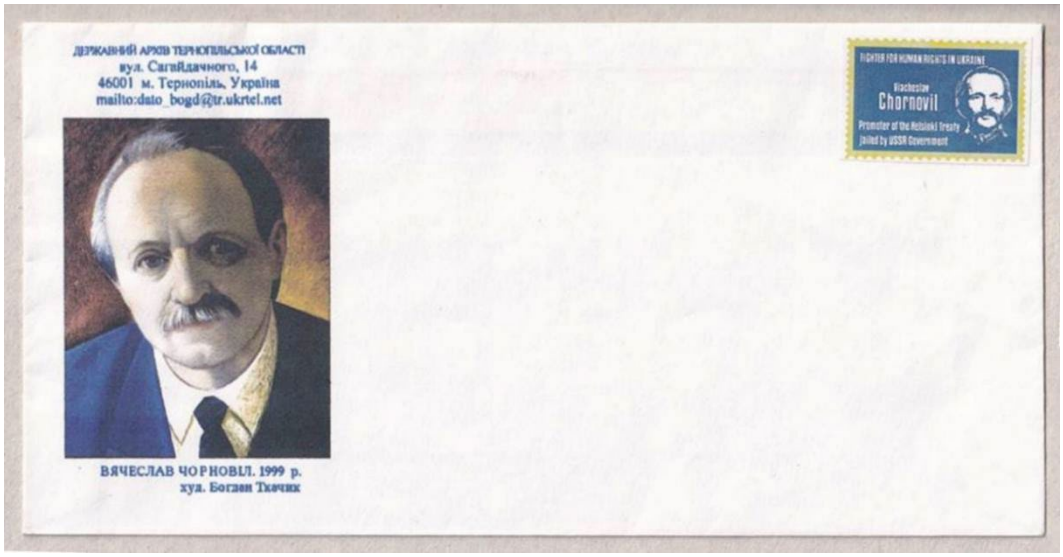

Вячеслав Чорновіл. 1999 р., худ. Богдан Ткачик.

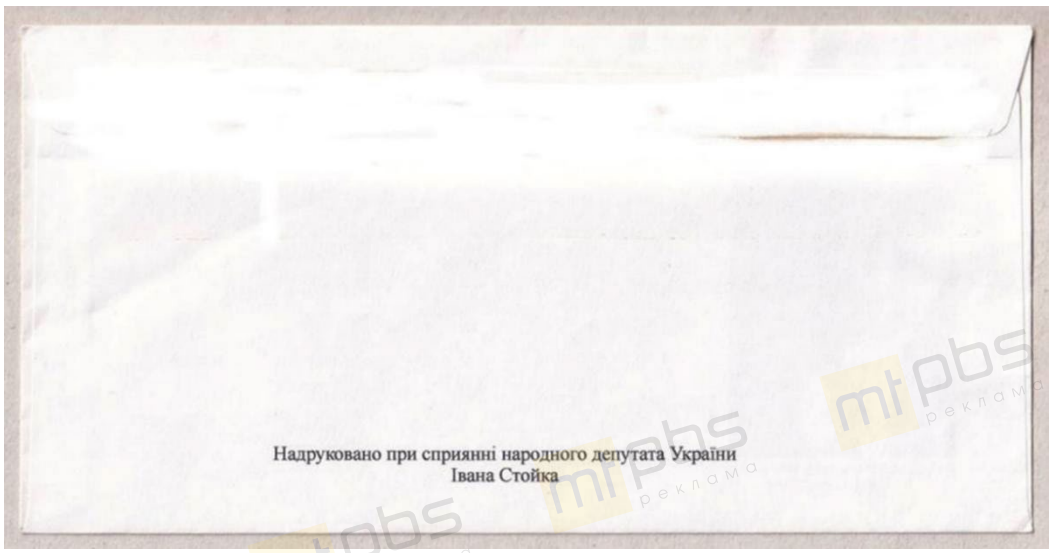

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

ПШ - 65 річниця від дня народження Вячеслава Чорновола, Тернопіль, 24.12.2002 р. – синій, фіолетовий.

З Новим роком!

Пам’ятний надрук – З Новим роком!, м. Тернопіль, 31.12.2002.

Бережани

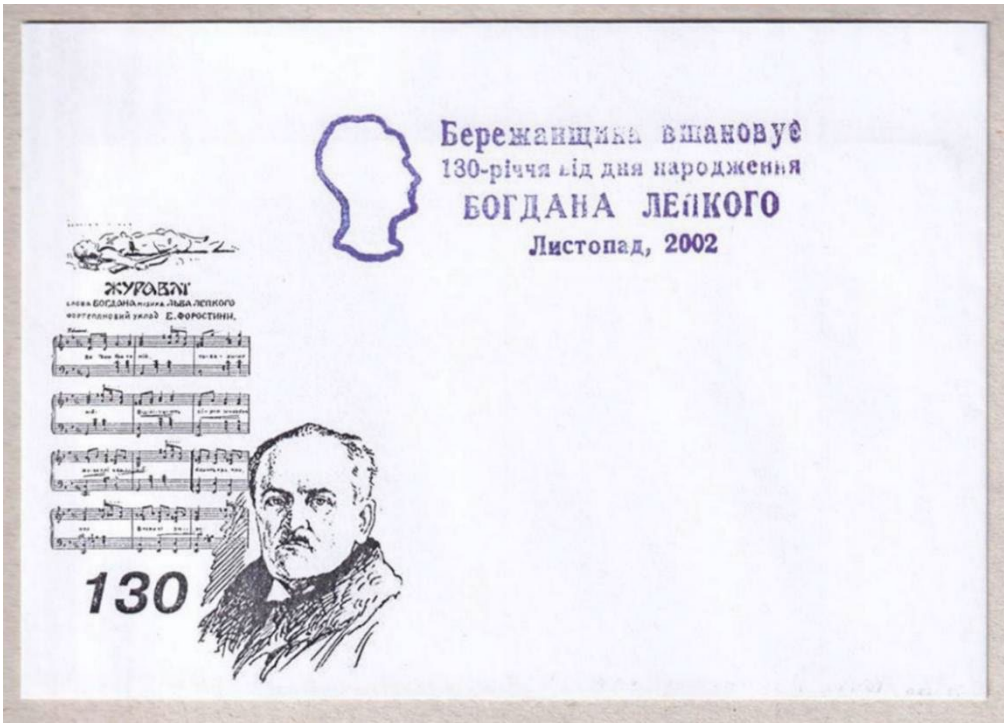

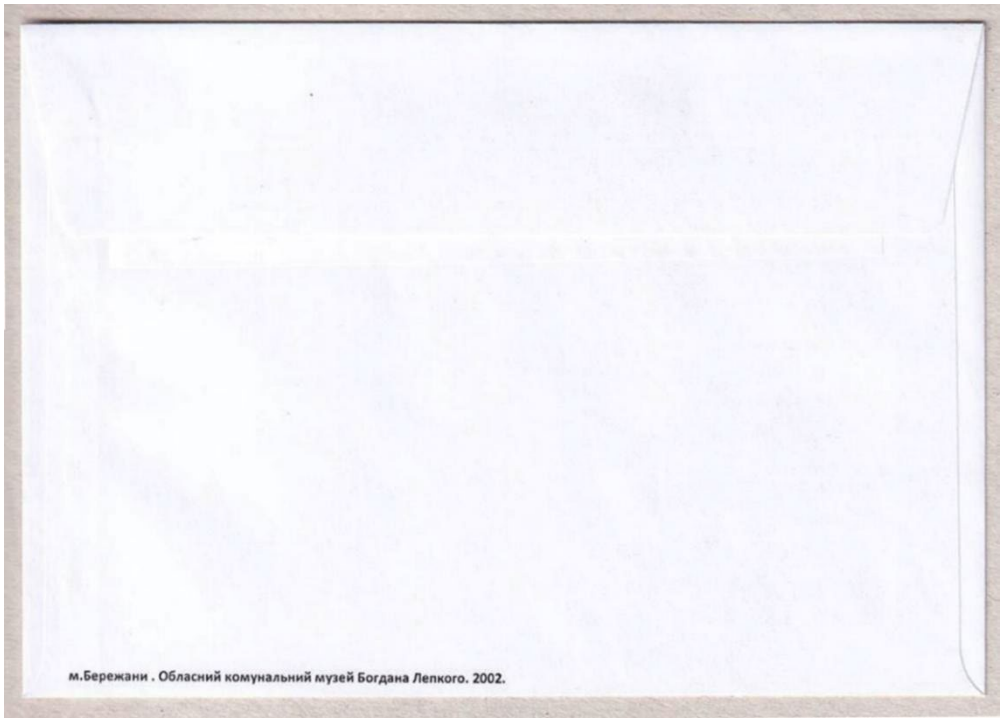

Богдан Лепкий, 130. 2002. Видання обласного комунального музею Богдана Лепкого.

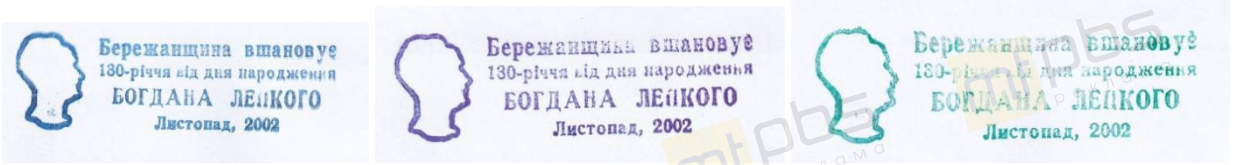

ПШ – Бережанщина вшановує 130-річчя від дня народження Богдана Лепкого. Листопад, 2002 – синій, фіолетовий, зелений.

Дивосвіт (м. Львів)

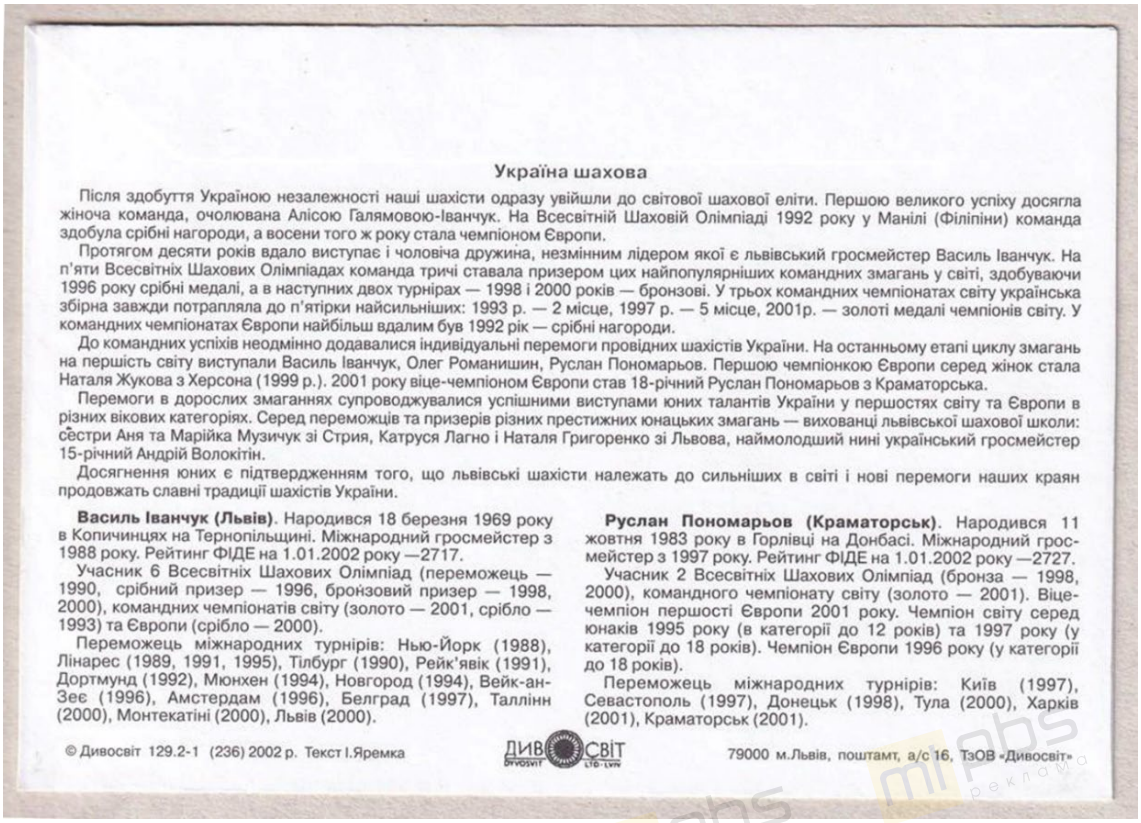

Україна шахова

Після здобуття Україною незалежності наші шахісти одразу увійшли до світової шахової еліти. Першою великого успіху досягла жіноча команда, очолювана Алісою Галямовою-Іванчук. На Всесвітній Шаховій Олімпіаді 1992 року у Манілі (Філіпіни) команда здобула срібні нагороди, а восени того ж року стала чемпіоном Європи.

Протягом десяти років вдало виступає і чоловіча дружина, незмінним лідером якої є львівський гросмейстер Василь Іванчук. На п'яти Всесвітніх Шахових Олімпіадах команда тричі ставала призером цих найпопулярніших командних змагань у світі, здобуваючи 1996 року срібні медалі, а в наступних двох турнірах — 1998 і 2000 років — бронзові. У трьох командних чемпіонатах світу українська збірна завжди потрапляла до п'ятірки найсильніших: 1993 р. — 2 місце, 1997 р. — 5 місце, 2001р. — золоті медалі чемпіонів світу. У командних чемпіонатах Європи найбільш вдалим був 1992 рік — срібні нагороди.

До командних успіхів неодмінно додавалися індивідуальні перемоги провідних шахістів України. На останньому етапі циклу змагань на першість світу виступали Василь Іванчук, Олег Романишин, Руслан Пономарьов. Першою чемпіонкою Європи серед жінок стала Наталя Жукова з Херсона (1999 р.). 2001 року віце-чемпіоном Європи став 18-річний Руслан Пономарьов з Краматорська.

Перемоги в дорослих змаганнях супроводжувалися успішними виступами юних талантів України у першостях світу та Європи в різних вікових категоріях. Серед переможців та призерів різних престижних юнацьких змагань — вихованці львівської шахової школи: сестри Аня та Марійка Музичук зі Стрия, Катруся Лагно і Наталя Григоренко зі Львова, наймолодший нині український гросмейстер 15-річний Андрій Волокітін.

Досягнення юних є підтвердженням того, що львівські шахісти належать до сильніших в світі і нові перемоги наших краян продовжать славні традиції шахістів України.

Василь Іванчук (Львів). Народився 18 березня 1969 року в Копичинцях на Тернопільщині. Міжнародний гросмейстер з 1988 року. Рейтинг ФІДЕ на 1.01.2002 року —2717.

Учасник 6 Всесвітніх Шахових Олімпіад (переможець — 1990, срібний призер — 1996, бронзовий призер — 1998, 2000), командних чемпіонатів світу (золото — 2001, срібло — 1993) та Європи (срібло — 2000).

Переможець міжнародних турнірів: Нью-Йорк (1988), Лінарес (1989, 1991, 1995), Тілбург (1990), Рейк'явік (1991), Дортмунд (1992), Мюнхен (1994), Новгород (1994), Вейк-ан-Зеє (1996), Амстердам (1996), Белград (1997), Таллінн (2000), Монтекатіні (2000), Львів (2000).

Руслан Пономарьов (Краматорськ). Народився 11 жовтня 1983 року в Горлівці на Донбасі. Міжнародний гросмейстер з 1997 року. Рейтинг ФІДЕ на 1.01.2002 року —2727.

Учасник 2 Всесвітніх Шахових Олімпіад (бронза — 1998, 2000), командного чемпіонату світу (золото — 2001). Віце-чемпіон першості Європи 2001 року. Чемпіон світу серед юнаків 1995 року (в категорії до 12 років) та 1997 року (у категорії до 18 років). Чемпіон Європи 1996 року (у категорії до 18 років).

Переможець міжнародних турнірів: Київ (1997), Севастополь (1997), Донецьк (1998), Тула (2000), Харків (2001), Краматорськ (2001).

© Дивосвіт 129.2-1 (236) 2002 р. Текст І.Яремка

ДИВОСВІТ LTD-LVN

79000 м.Львів, поштамт, а/с 16, ТзОВ «Дивосвіт»

Фінальний матч на першість світу з шахів: Василь Іванчук – Руслан Пономарьов, 2002.

2003

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Тернополю – 463, 1540 – 2003, Пам’ятник Т. Шевченку.

Звітує Тернопілля.

Тернопіль. Пам’ятник Данилу Галицькому (1 вид).

Тернопіль. Пам’ятник Данилу Галицькому (2 вид).

Тернопіль. Пам’ятник Данилу Галицькому (3 вид).

ПШ – 125 років від дня народження М. Паращука (1878 – 1963). Відкриття меморіальної таблиці з барельєфом митця на будинку вищого професійного училища №4 м. Тернополя, 25.11.2003 р.

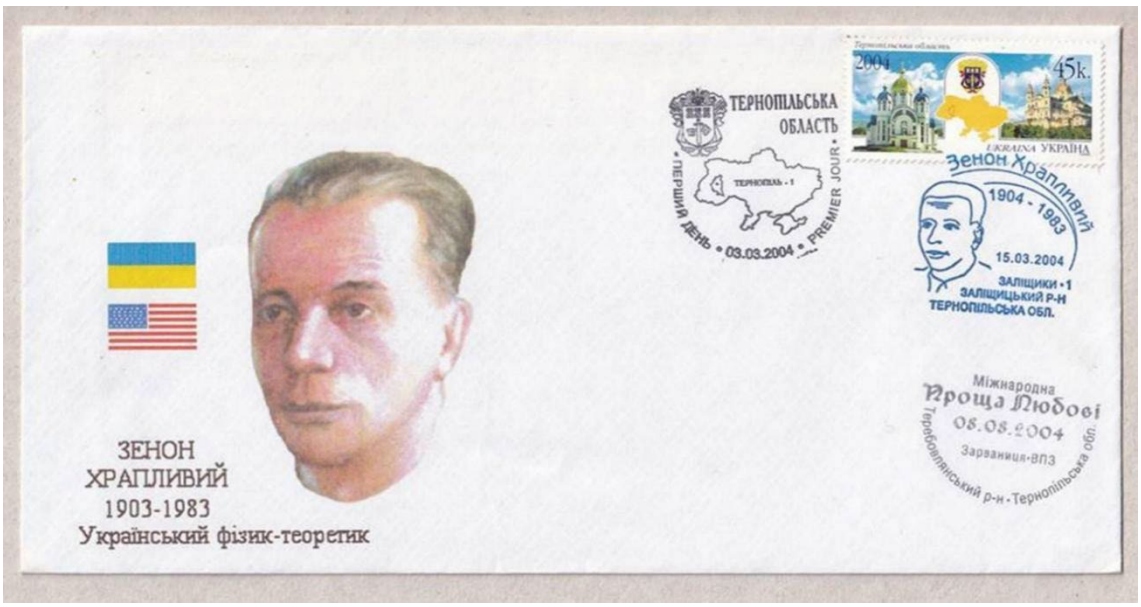

Зенон Храпливий, 1903 – 1983. Український фізик-теоретик (1 вид).

Зенон Храпливий, 1903 – 1983. Український фізик-теоретик (2 вид).

Зенон Храпливий, 1903 – 1983. Український фізик-теоретик. (3 вид).

До 100-річчя від дня народження Зенона Храпливого, 1903 – 1983, українського фізика-теоретика.

Державний архів Тернопільської області

140 років від дня народження Бордуляка Тимофія Гнатовича (1863 – 1936), українського письменника, священника (1 вид).

140 років від дня народження Бордуляка Тимофія Гнатовича (1863 – 1936), українського письменника, священника. (2 вид).

140 років від дня народження Бордуляка Тимофія Гнатовича (1863 – 1936), українського письменника, священника (3 вид).

Михайло Левицький, засновник першої на Україні організації НРУ, поет, художник.

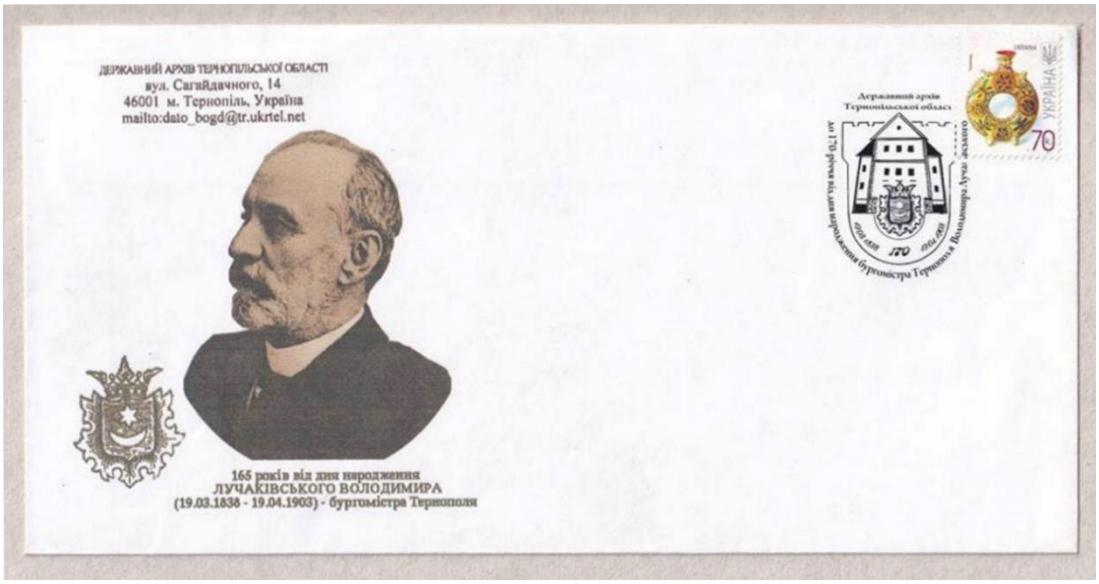

165 років від дня народження Лучаківського Володимира (1838 – 1903) – бургомістра Тернополя.

ПШ – До 165-річчя від дня народження бургомістра Тернополя Володимира Лучаківського, 19.03.1838 – 19.04.1903, Тернопіль, 19.03.2000 (помилка, має бути 2003).

Тернопіль – 2003, Веселих Свят Христового Воскресіння!

Тернопіль – 2003. Христос Воскрес! Надставна церква.

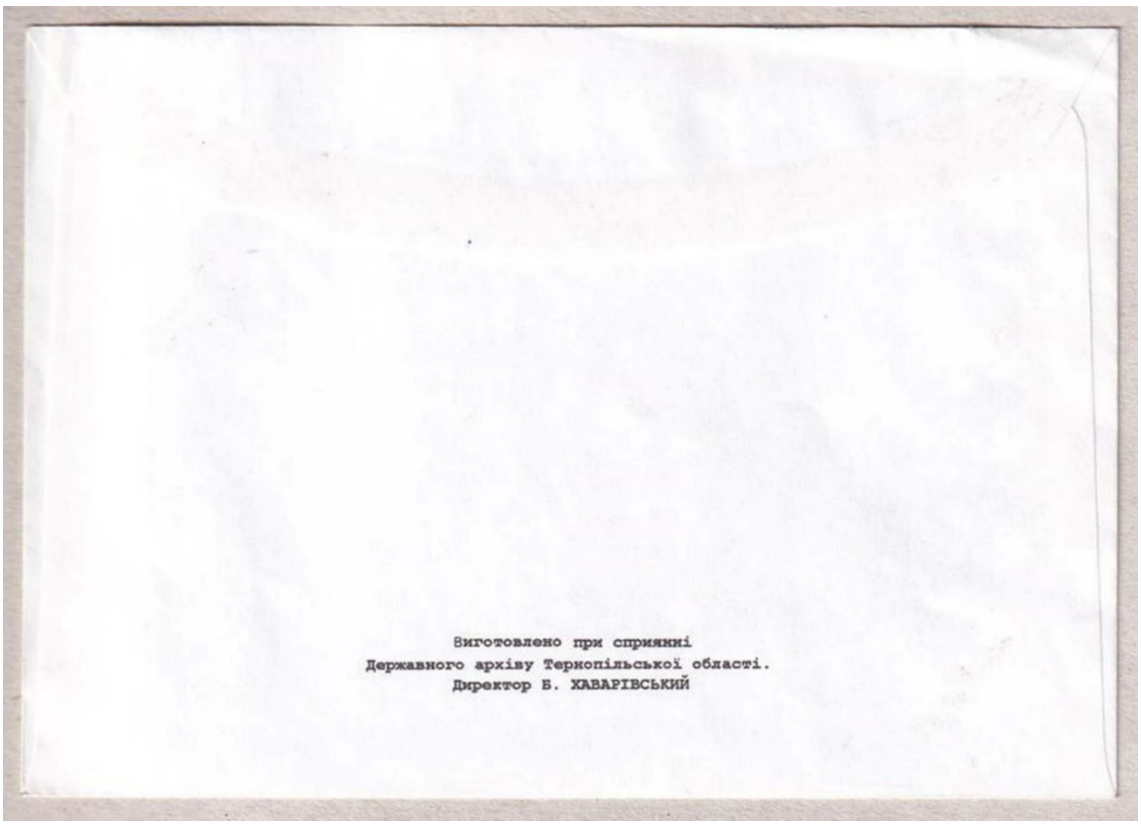

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Тернопіль – 2003. З Великоднем! Катедра.

Тернопіль – 2003. З Великоднем! Церква Різдва.

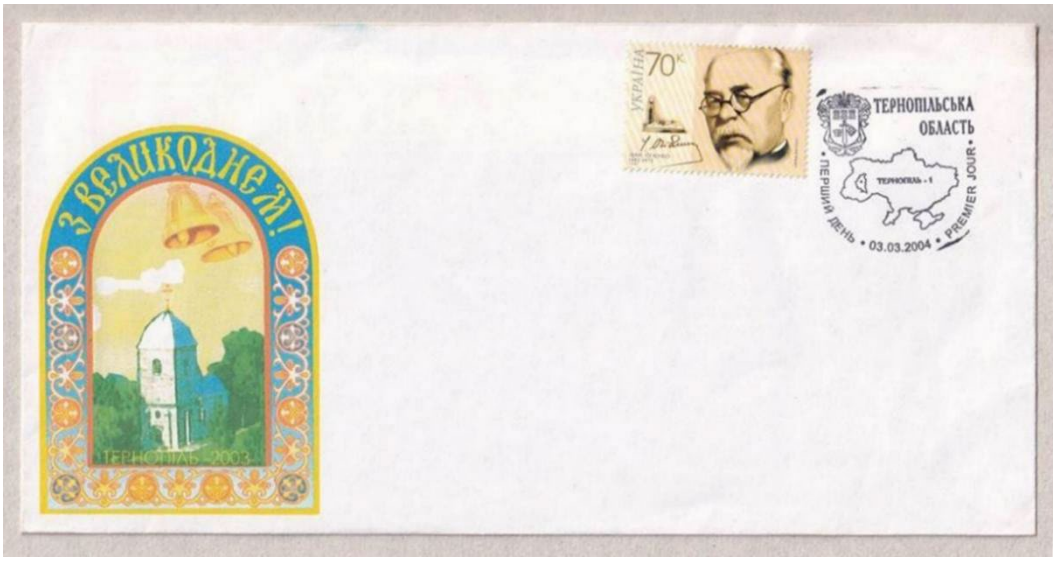

Тернопіль – 2003. З Великоднем! Надставна церква.

Тернопіль – 2003. З Великоднем! Церква Успіння.

Тернопіль – 2003. Христосъ Воскресе!

Тернопіль – 2003. Христос Воскрес!

Зворотній бік шести, зображених вище, конвертів.

Пам’яти Миколи Хмільовського.

Ігор Зілінко – український художник, 50 років від дня народження, 27 травня 1953 р.

115 років від дня народження видатного єврейського письменника Шмуеля Агнона (1888 – 1970).

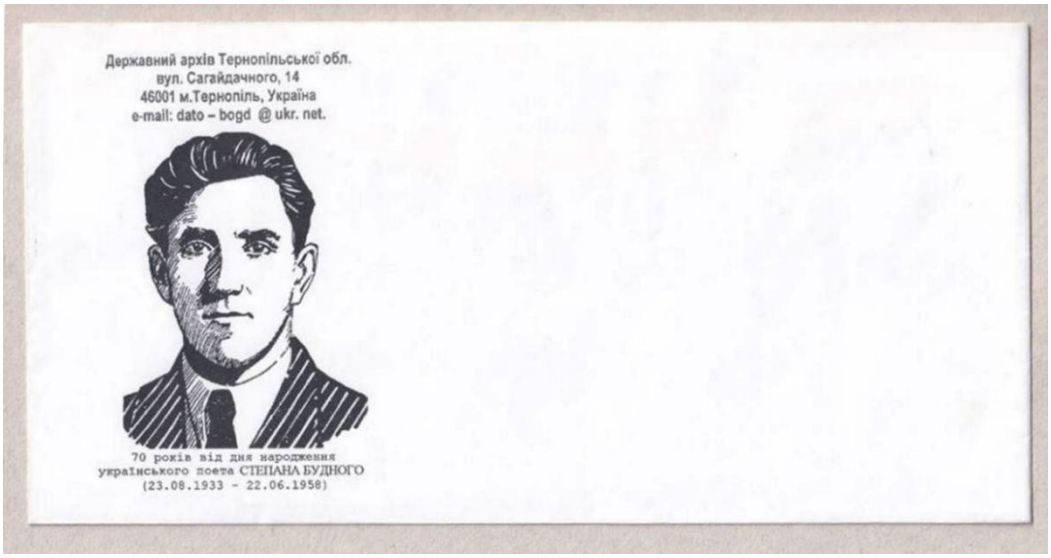

70 років від дня народження українського поета Степана Будного (23.08.1933 – 22.06.1958) (1 вид).

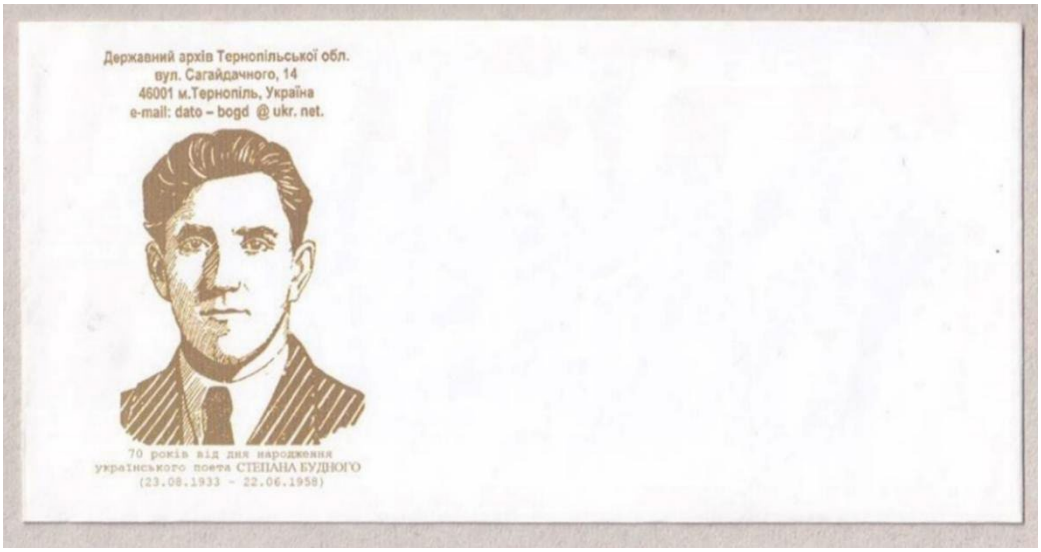

70 років від дня народження українського поета Степана Будного (23.08.1933 – 22.06.1958) (2 вид).

Пам’ятник Степану Будному в с. Струсів, Тернопільської обл.

Тернополю – 463, 1540 – 2003. Залізничний вокзал.

Тернополю – 463, 1540 – 2003. Тернопільський замок XVI ст.

Тернополю – 463, 1540 – 2003. Пам’ятник Данилі Галицькому.

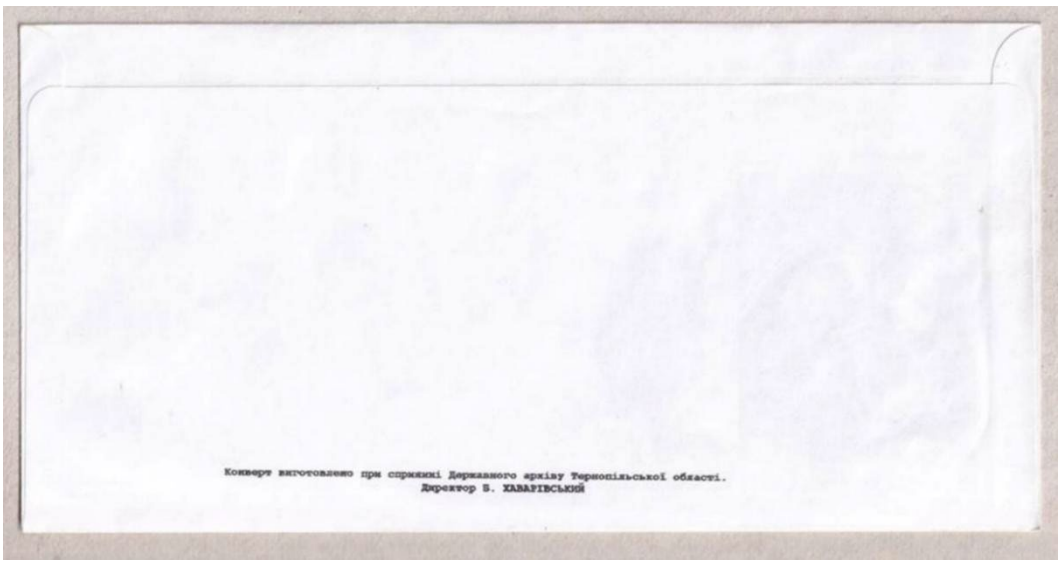

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів.

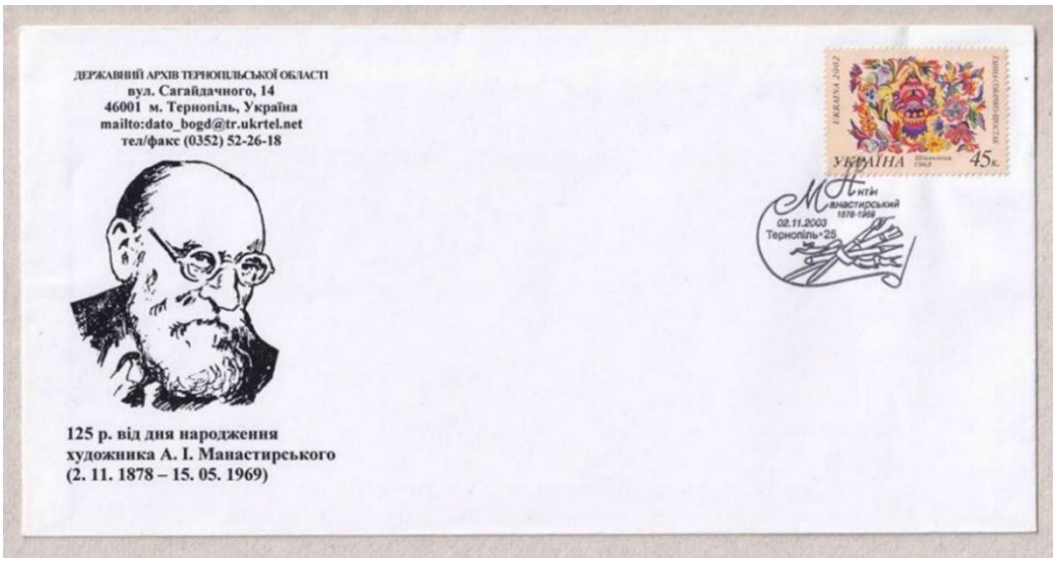

125 р. від дня народження художника А. І. Манастирського (2.11.1878 – 15.05.1969) (1 вид).

125 р. від дня народження художника А. І. Манастирського (2.11.1878 – 15.05.1969) (2 вид).

125 років від дня народження Михайла Паращука, українського скульптора (16.11.1878 – 24.12.1963)

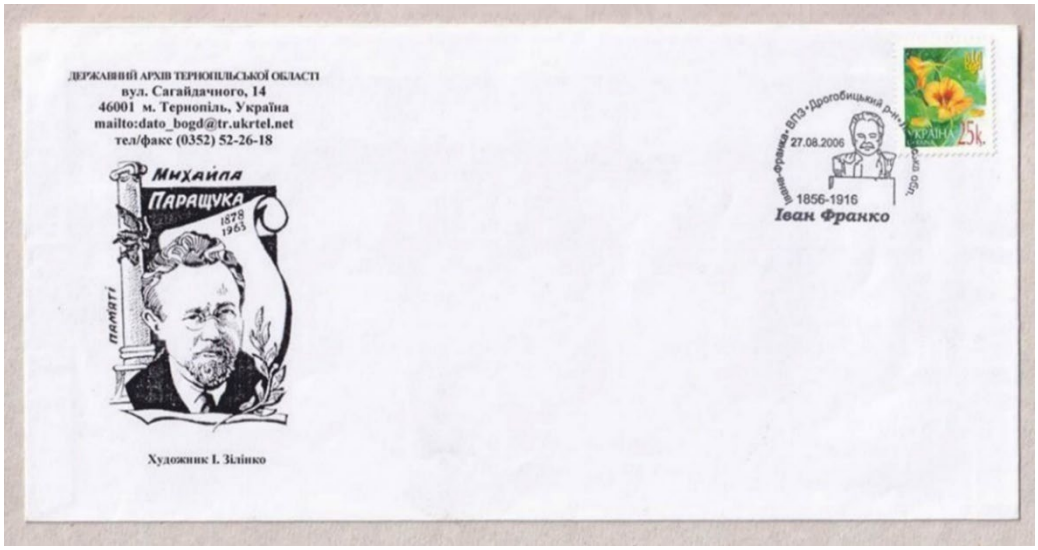

Пам’яті Михайла Паращука. Художник І. Зілінко (помилка)

Пам’яті Михайла Паращука. Художник Ярослав Омелян.

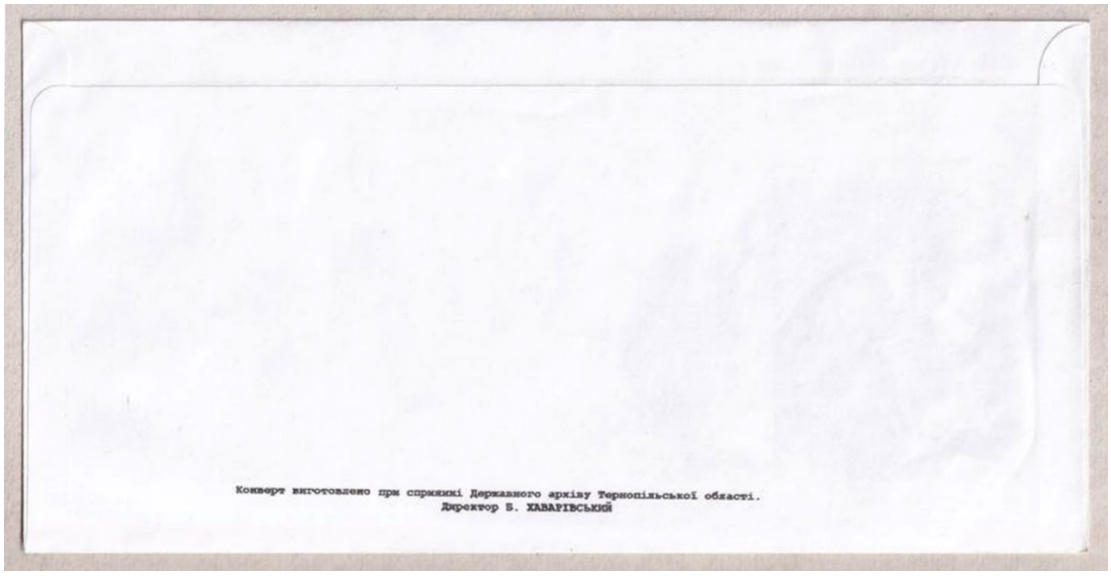

125 років від дня народження М. І. Паращука, українського скульптора (16.11.1878 – 24.12.1963).

Роман Завадович.

Управління культури Тернопільської міської ради

Володимир Лучаківський, бургомістр Тернополя (1838 – 1903), 165 років від дня народження.

Тернопільська асоціація нобелівських студій

XII Тернопільські нобелівські читання, 10 грудня 2003 року. Формат конверта С5.

Денисівський краєзнавчий музей

ПШ - 165 років від дня народження Й. Вітошинського, Тернопільська обл., Козівський р-н, с. Денисів, 22.06.2003 – чорний, фіолетовий.

Козова. Любомир Півсеток

Пам’ятник Т. Г. Шевченку в смт Козова.

ПШ – 10 річниця встановлення пам’ятника Т. Г. Шевченка, Козова, 23.05.2003.

2004

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Музей Ю. Словацького, м. Кременець, Тернопільська обл.

Зенон Храпливий, 1904 – 1983, Український фізик-теоретик (1 вид).

Зенон Храпливий, 1904 – 1983, Український фізик-теоретик (2 вид).

Тернопіль-2004, Церква Успіння.

Тернопіль-2004. Христос Воскрес! Катедра.

Тернопіль-2004. Христос Воскрес! Церква Успіння.

Тернопіль-2004. Христос Воскрес! Церква Різдва.

Тернопіль-2004. Христос Воскрес! Воздвиженська церква.

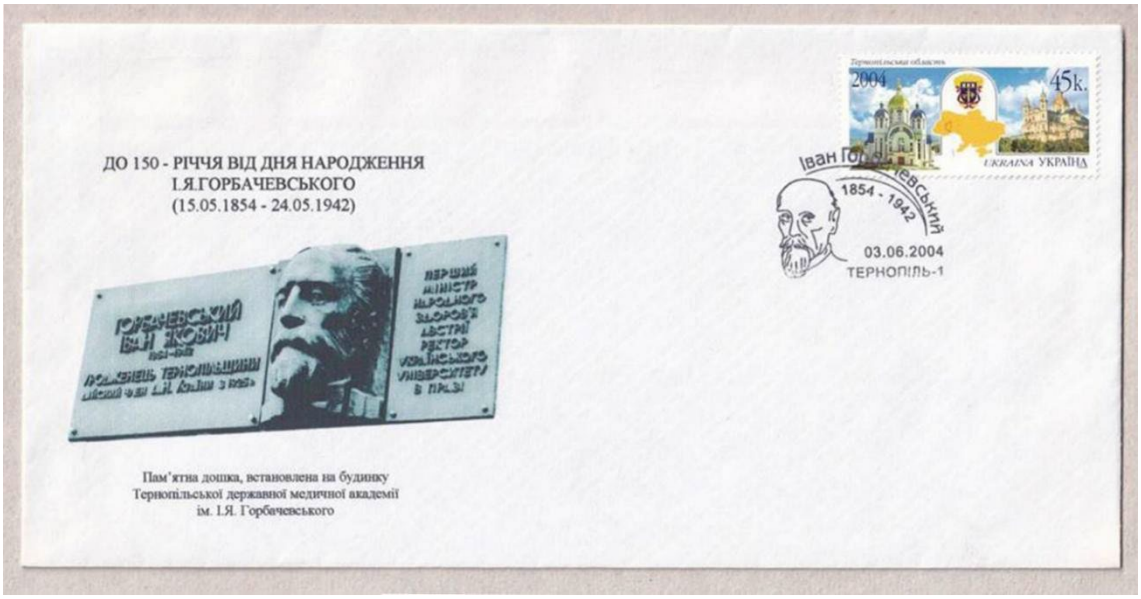

До 150-річчя від дня народження І. Я. Горбачевського (15.05.1854 – 24.05.1942). Пам’ятна дошка, встановлена на будинку Тернопільської державної медичної академії ім. І. Я. Горбачевського.

До 150-річчя від дня народження Горбачевського І. Я. (15.05.1854 – 24.05.1942).

Тернопільська медична академія імені Горбачевського І. Я.

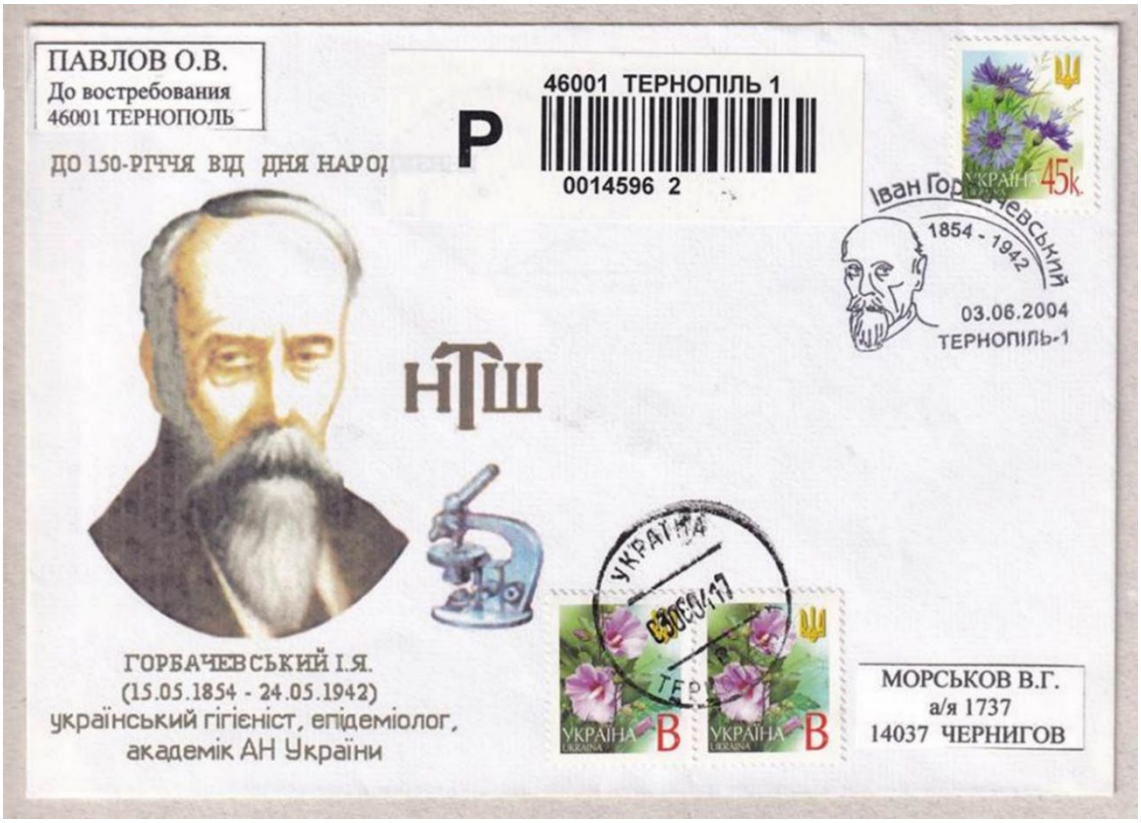

Горбачевський І. Я. До 150-річчя від дня народження.

Никифор Дровняк (Криницький). Видатний український художник (1895 – 1968).

Зарваниця, проща, серпень 2004.

Тернопіль - 2004. Палац культури «Березіль».

Тернопіль – 2004. Ляльковий театр.

Тернопіль – 2004. Тернопільський гідропарк.

Тернопіль – 2004. Пам’ятник Данилу Галицькому.

Тернопіль – 2004. Тернопільський замок.

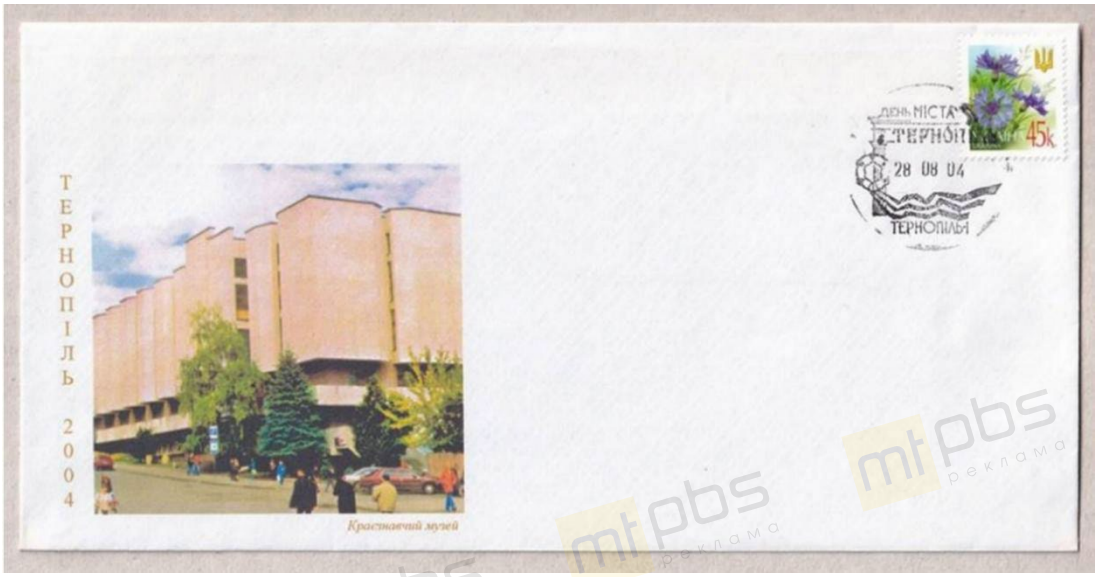

Тернопіль – 2004. Краєзнавчий музей.

Тернопіль – 2004. Українська гімназія, вулиця Коперника.

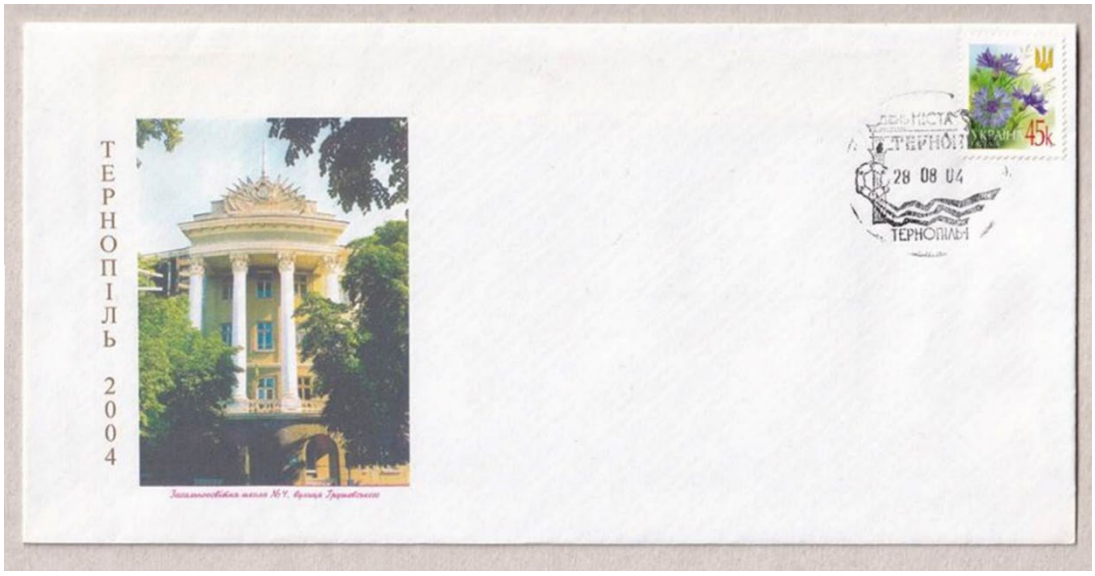

Тернопіль – 2004. Загальноосвітня школа №4, вулиця Грушевського.

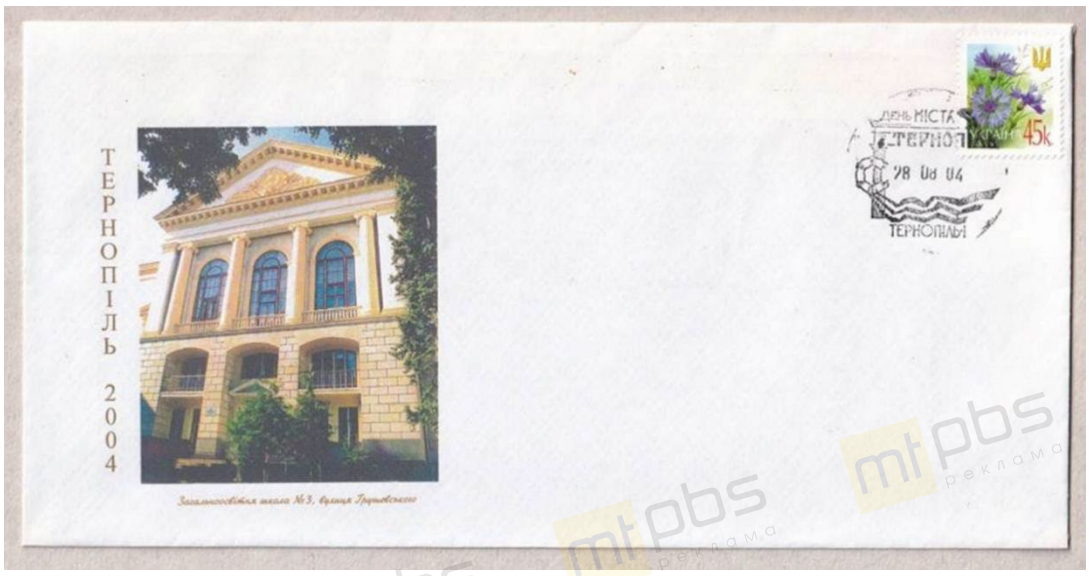

Тернопіль – 2004. Загальноосвітня школа №3, вулиця Грушевського.

Тернопільська область. Борщів. Народний дім.

Конверти серії «Тернопільська область» зустрічаються в форматах С6, 12х19, DL.

Тернопільська область. Бережани. Ратуша.

Тернопільська область. Скалат. Фортеця XVII століття.

Тернопільська область. Почаївська лавра.

Тернопільська область. Чортків. Вознесенська церква XVII ст.

Тернопільська область. Микулинці. Руїни замку.

Тернопільська область. Бучач. Вид на забудову монастиря о. Василіян.

Тернопільська область. Вишневець. Палац Вишневецьких.

Тернопільська область. Теребовля. Монастир кармелітів XVII століття.

Тернопільська область. Зарваниця. Теребовлянський район. Собор Зарваницької Матері Божої.

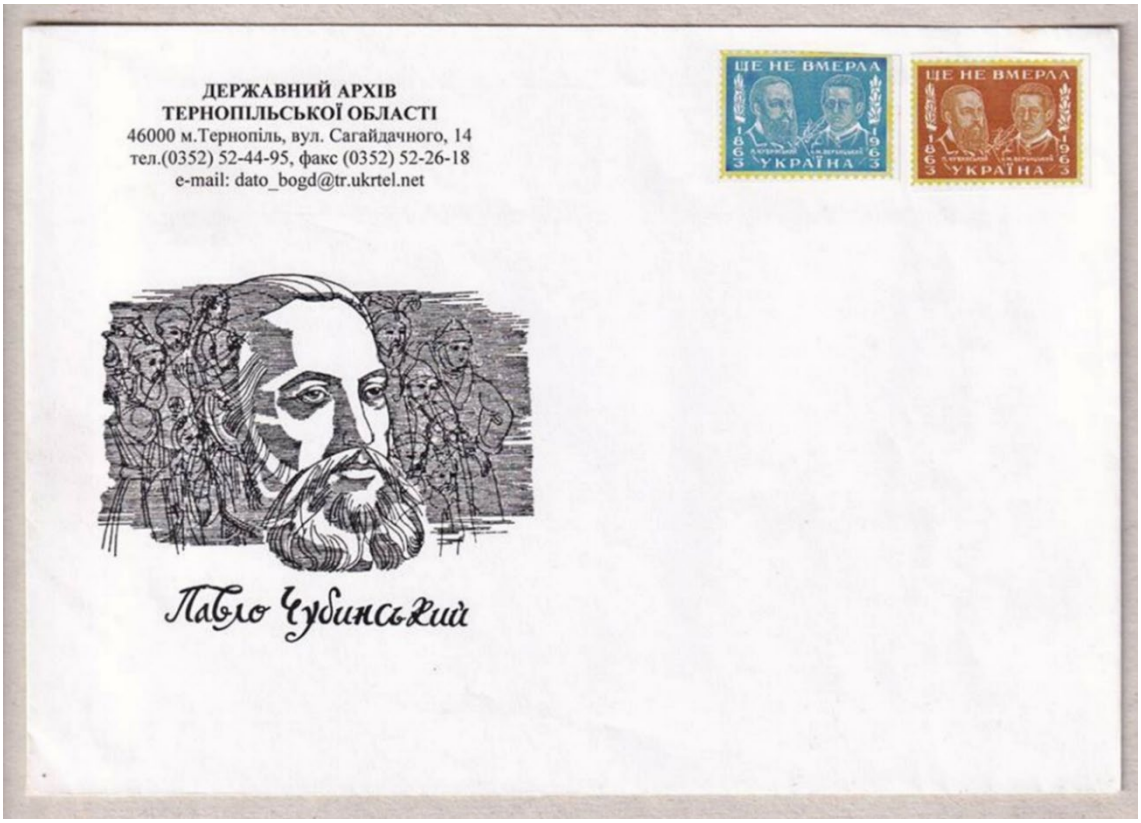

Павло Чубинський. Конверти видані у форматах С5 і DL.

Никифор Дровняк (Криницький). Видатний український художник (1895 – 1968).

Тернопільська асоціація нобелівських студій

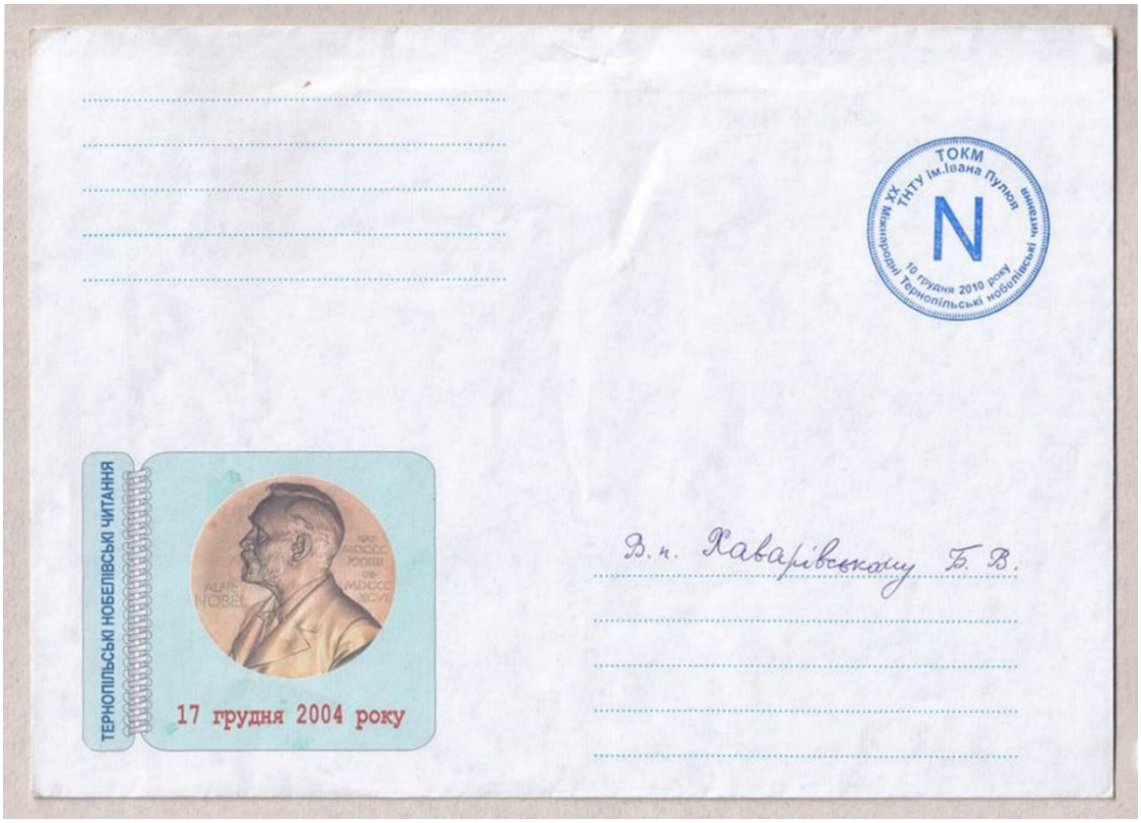

Тернопільські нобелівські читання, 17 грудня 2004 року. Формат конверта С5.

2005

Тернопільське обласне товариство АсФУ

«Волинь» Улас Самчук. (Художник Є. Кавка)

Улас Самчук «Волинь». До 100-річчя від дня народження. (графіка Р. Лісовського) (1 вид).

Улас Самчук «Волинь». До 100-річчя від дня народження. (Графіка Р. Лісовського) (2 вид).

Улас Самчук, 20.02.1905 – 9.07.1987. До 100-річчя від дня народження.

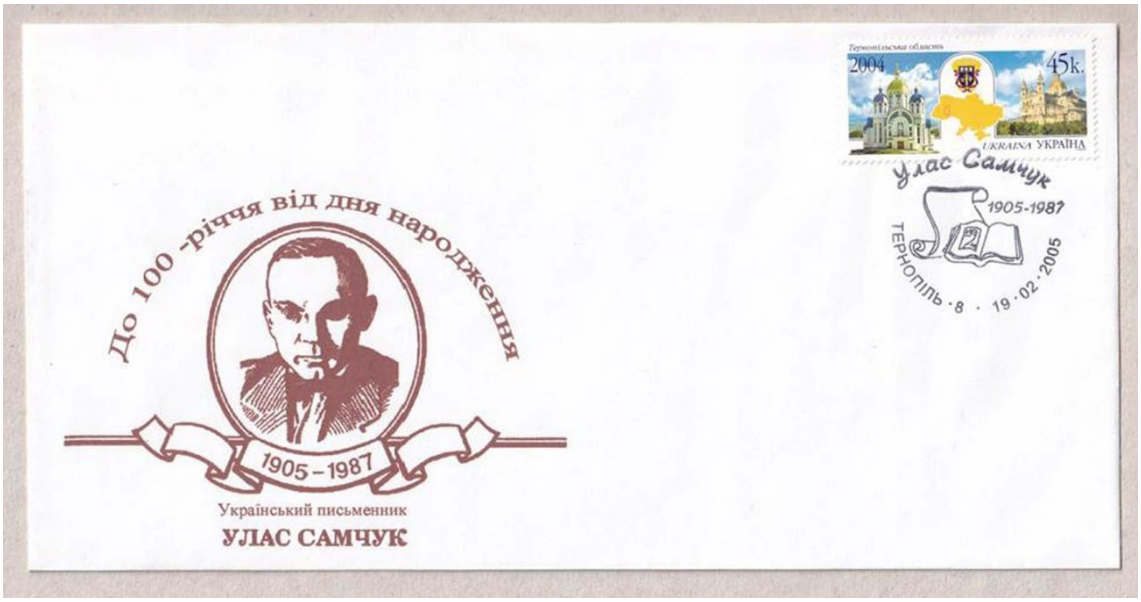

Улас Самчук. Український письменник. До 100-річчя від дня народження.

Тернопіль – 2005. Щасливих та веселих Великодніх Свят!

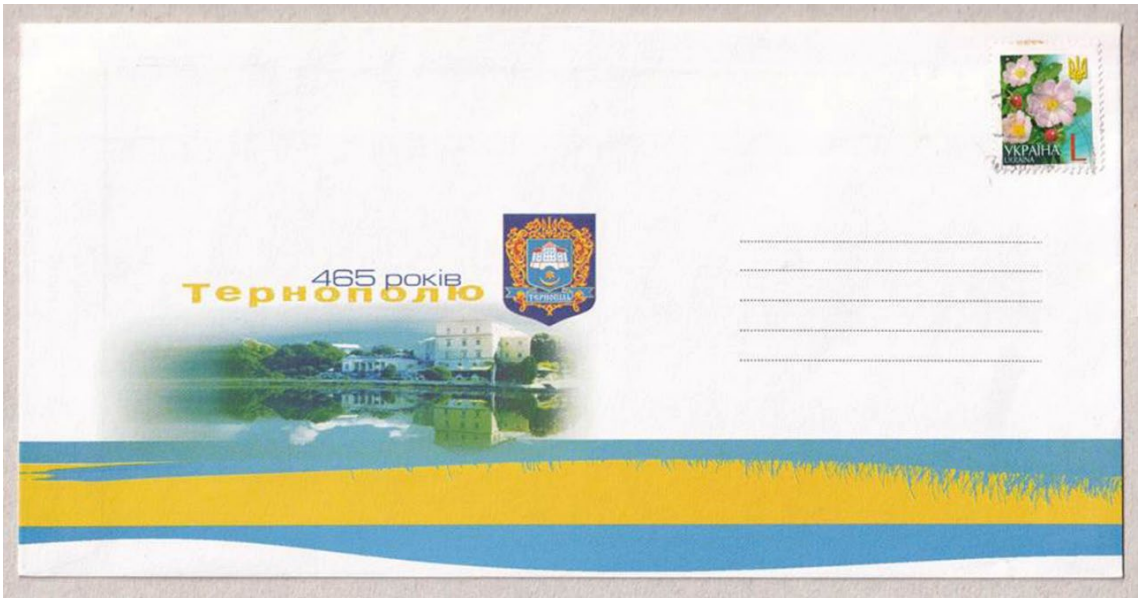

Тернополю 465 років.

Тернополю – 465, 1540 – 2005. Педагогічний університет ім В. Гнатюка.

Тернополю – 465, 1540 – 2005. Тернопільська академія народного господарства. Центр євростудій.

Тернополю – 465, 1540 – 2005. Тернопільський академічний драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка.

Тернополю – 465, 1540 – 2005. Тернопільський став.

Тернополю – 465, 1540 – 2005. Тернопільський замок.

Державний архів Тернопільської області

Яків Гніздовський, 1915 – 1985. Формат конверта С5.

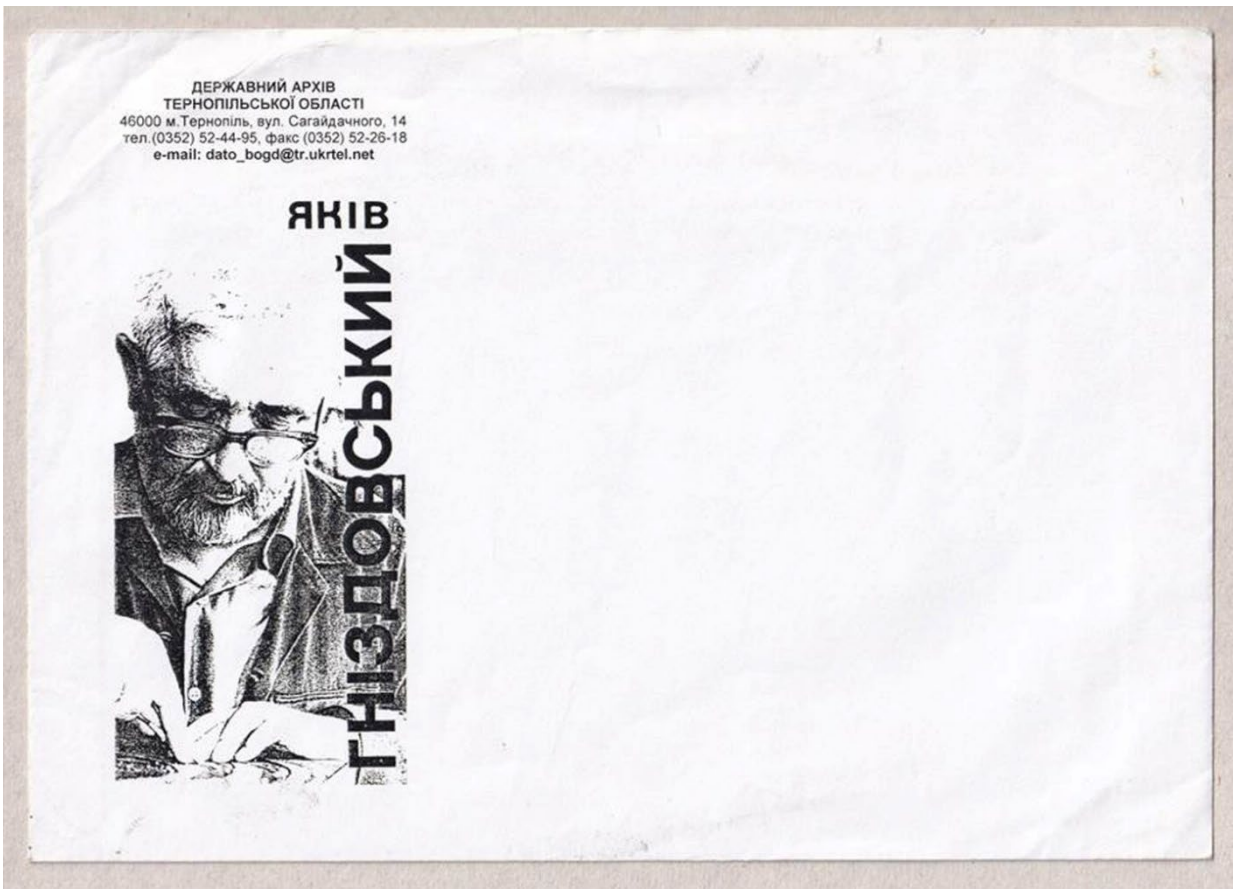

Яків Гніздовський.

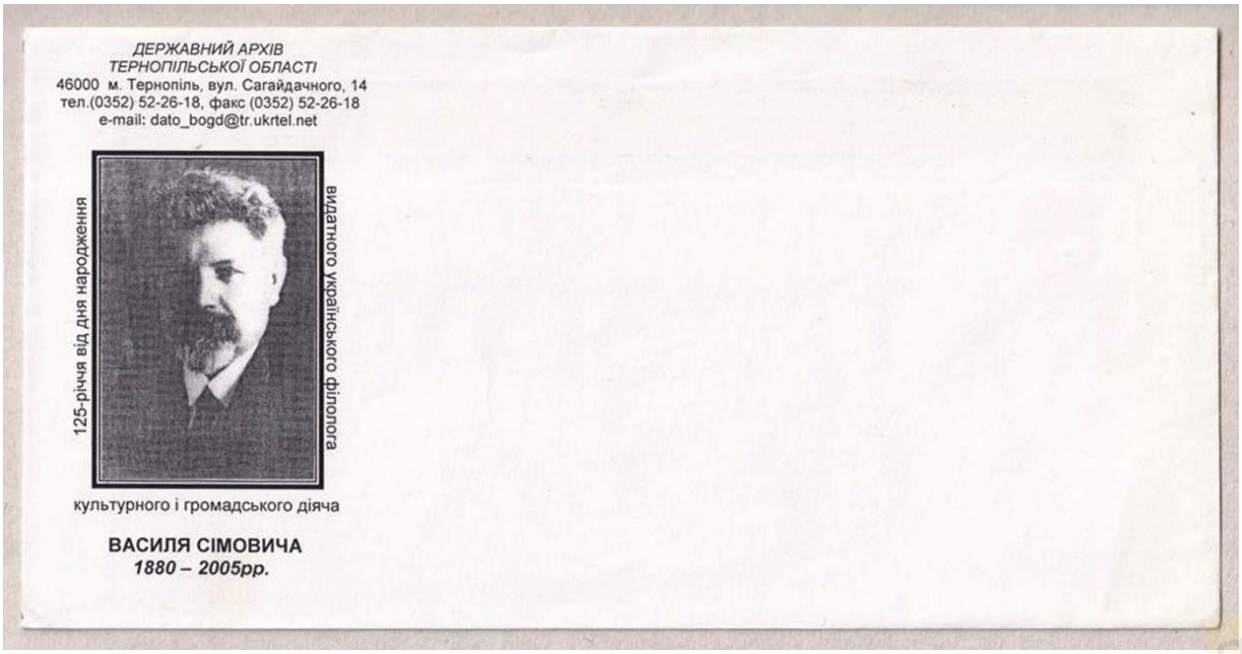

125-річчя від дня народження видатного українського філолога, культурного і громадського діяча Василя Сімовича, 1880 – 2005 рр.

Із книг Гр. Кушнерика «Теребовль 900 років»

Рік Грузії в Україні. Тернопіль, Держархів, 2005.

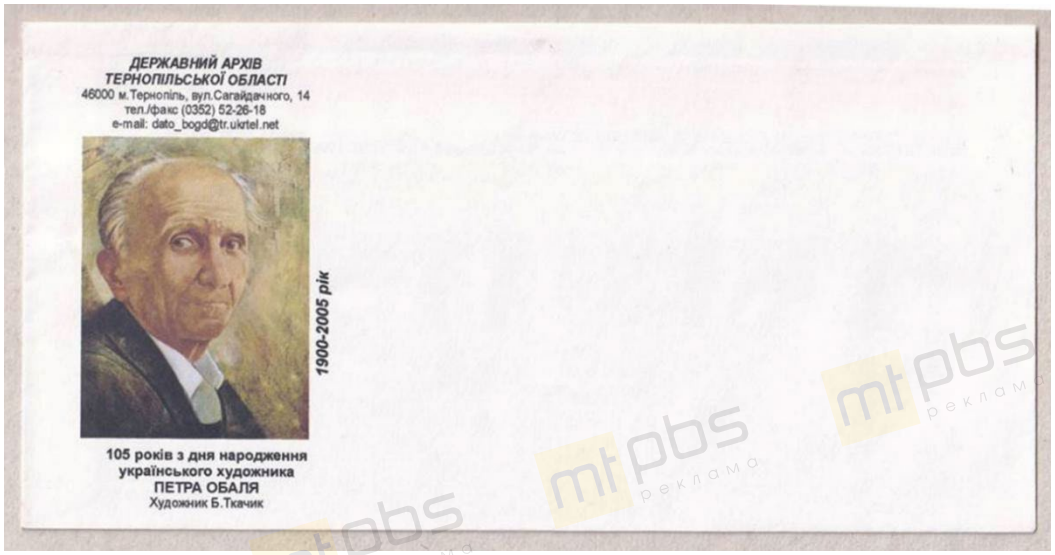

105 років з дня народження українського художника Петра Обаля, 1900 – 2005 рік.

Андрій Наконечний, 1905 – 2005.

Бережці. Знищений палац графа Тарнавського.

Пам’яті Івана Гнатюка.

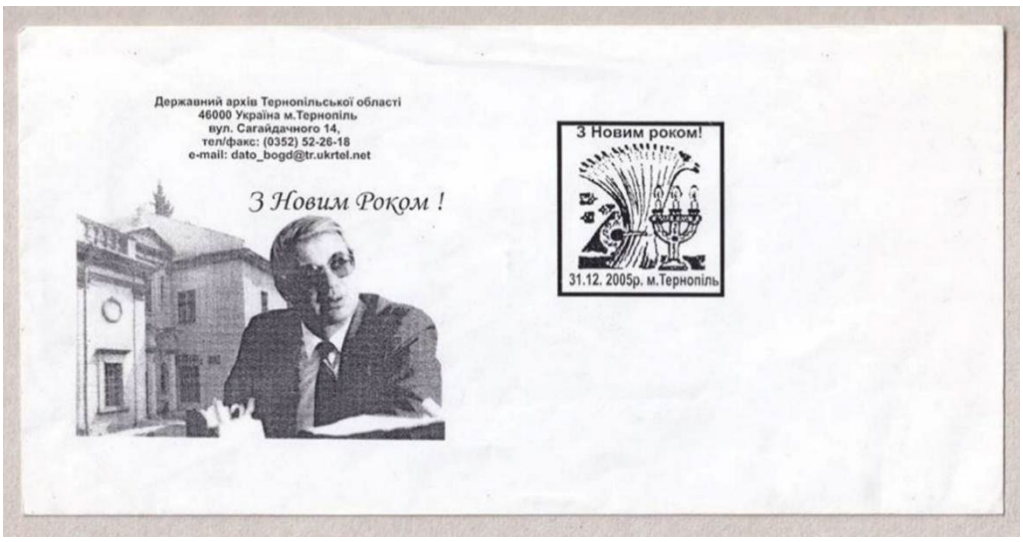

З Новим Роком! (1 вид).

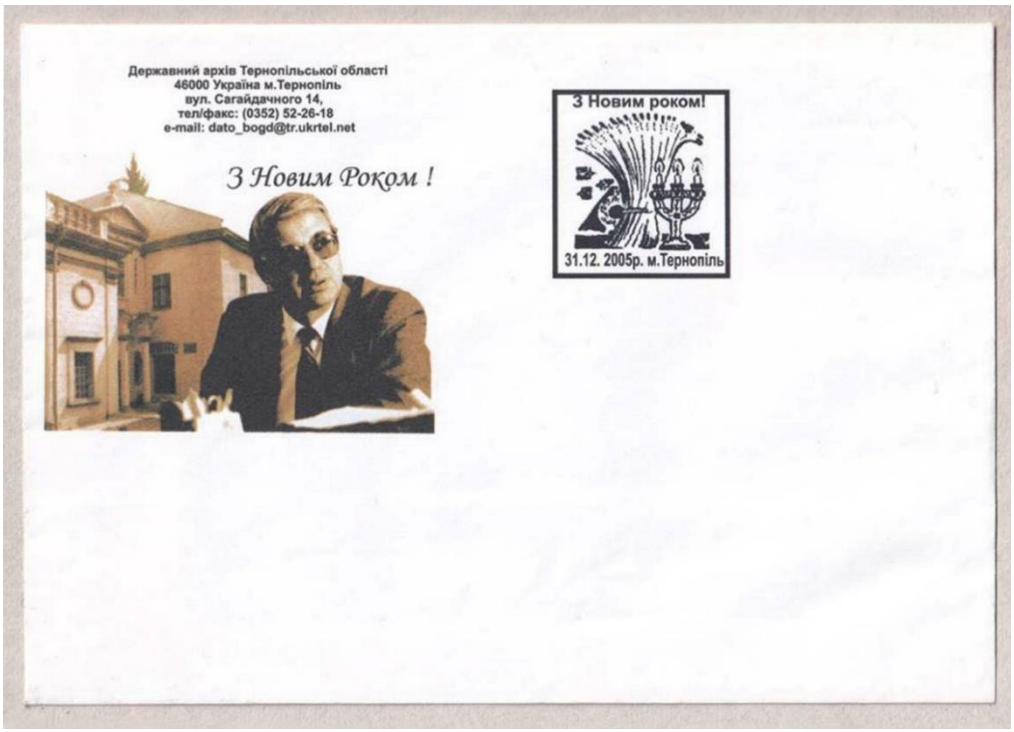

З Новим Роком! (2 вид).

ПШ – З Новим роком! м. Тернопіль, 31.12.2005 р.

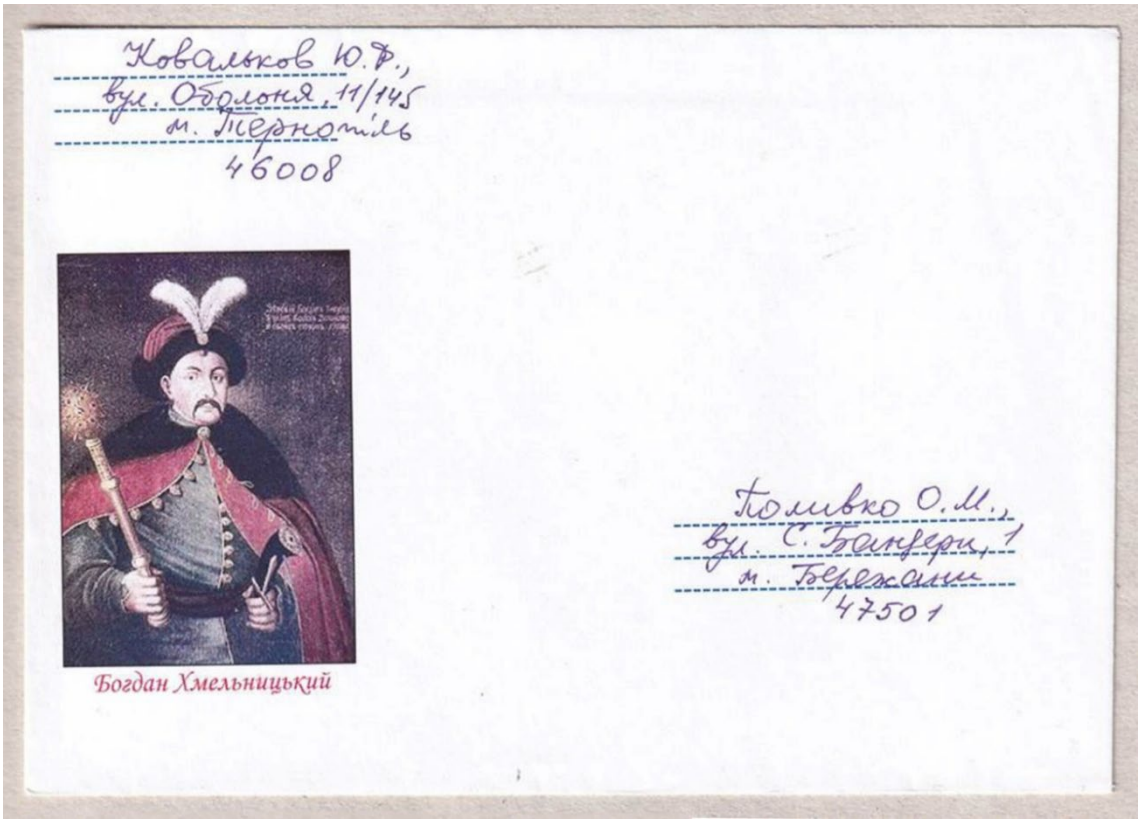

Богдан Хмельницький.

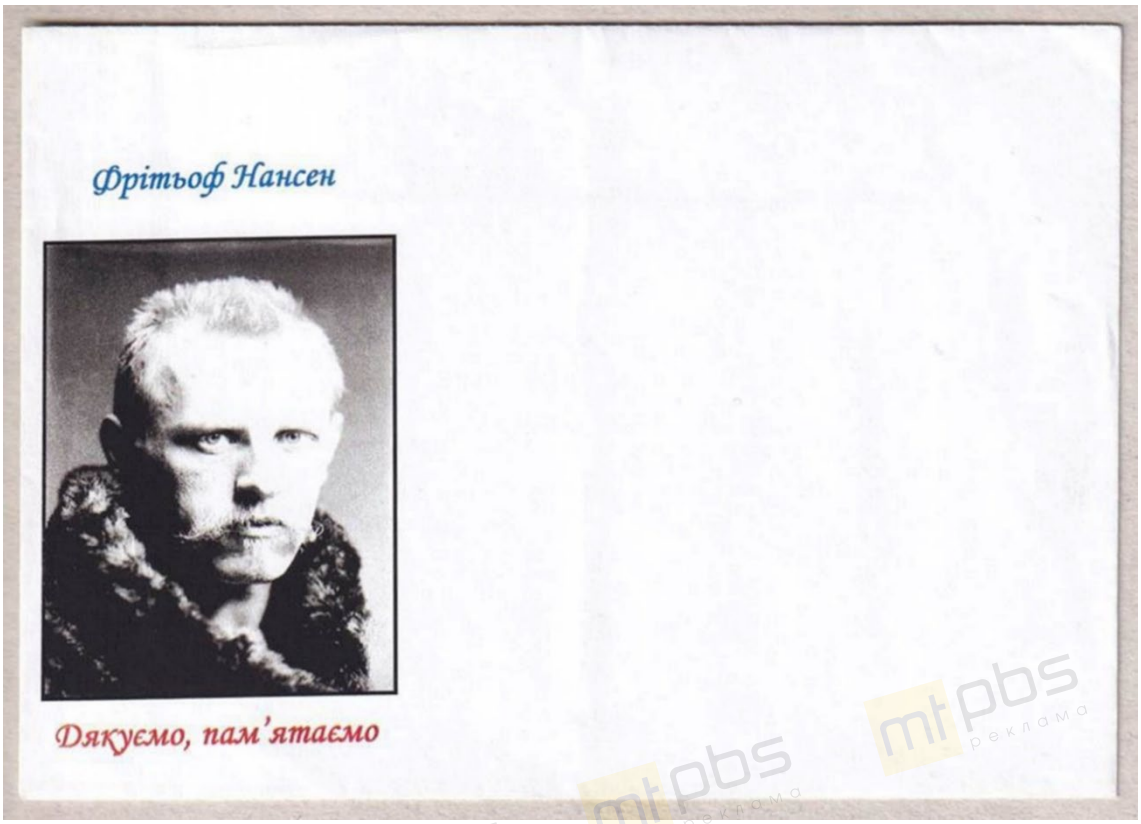

Фрітьоф Нансен. Дякуємо, пам’ятаємо.

Фрітьоф Нансен.

А. Ейнштейн – член НТШ.

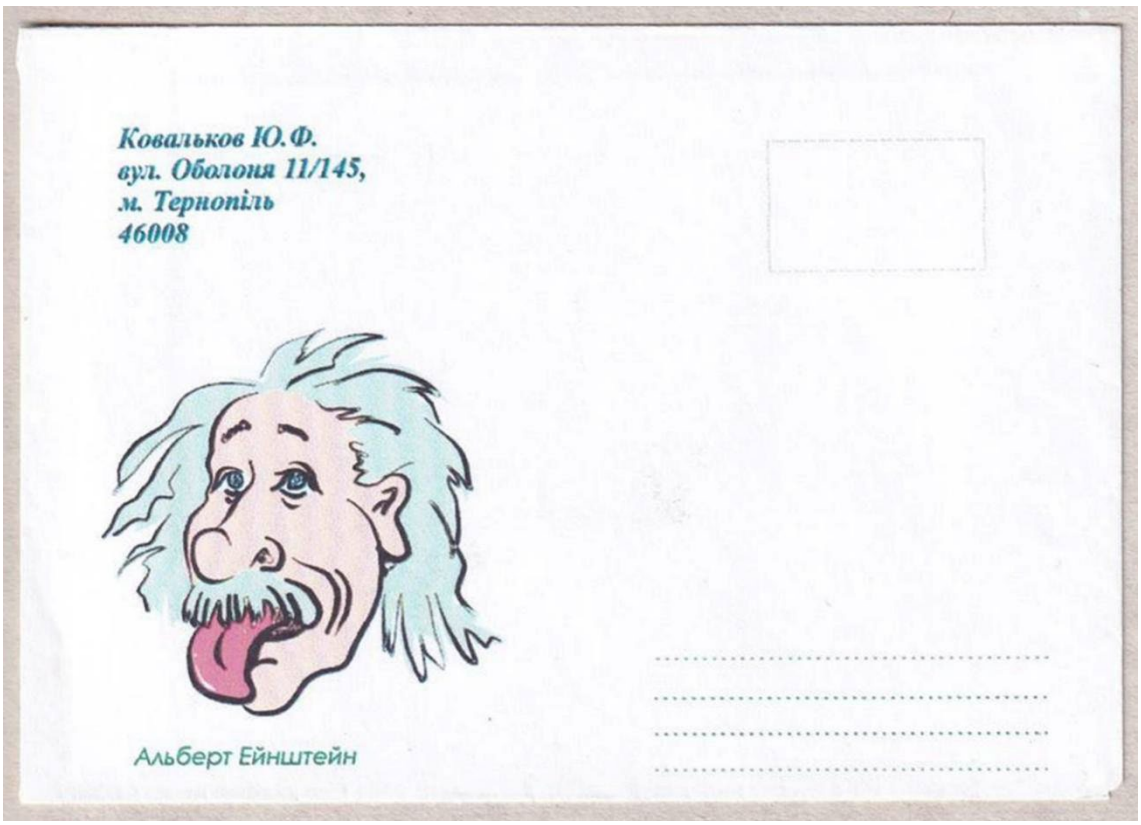

Альберт Ейнштейн.

Літературна премія Нобеля.

Король Швеції Карл XVI Густав і королева Сильвія. XIV Міжнародні Тернопільські нобелівські читання, 10 грудня 2005 року. Формат конверта С5

«Преса з України», Тернопіль

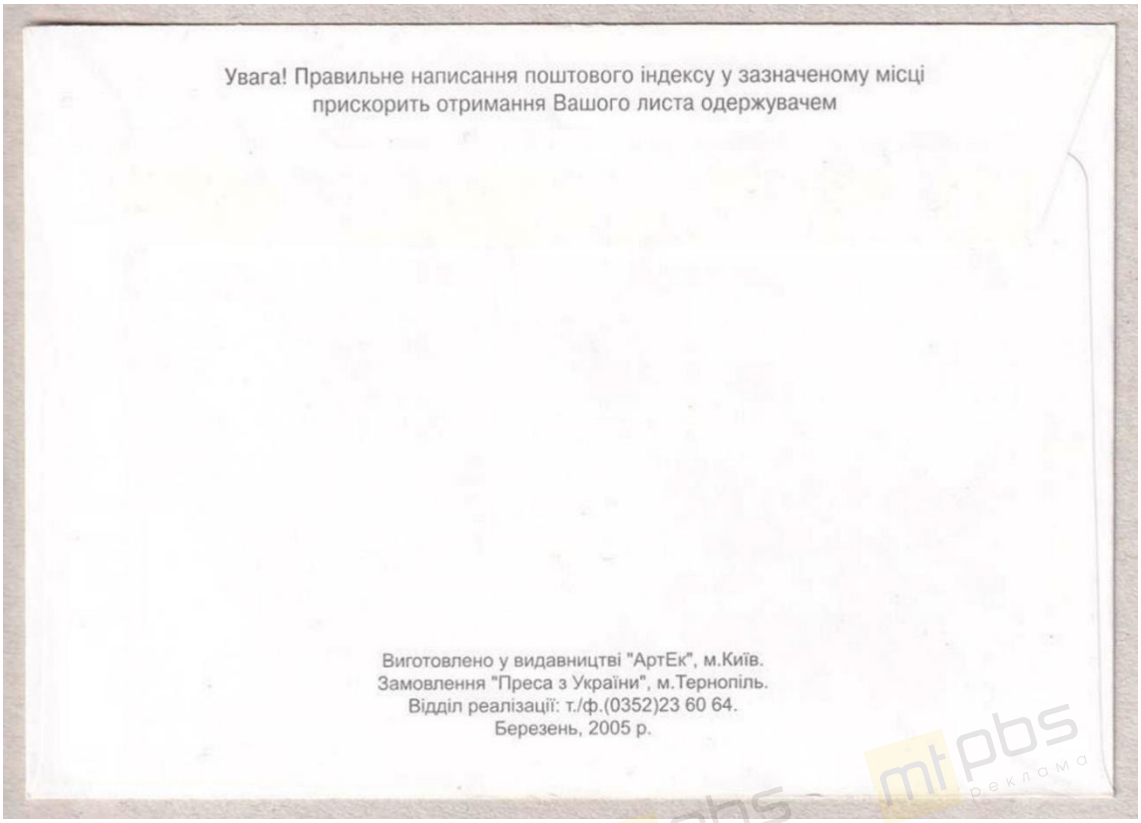

Тернопіль. Катедральний собор. Березень 2005 р.

КП «Тернопільелектротранс»

30 років тернопільському тролейбусу.

Бережани

200 років Бережанській гімназії. (1 вид).

200 років Бережанській гімназії. (2 вид).

До 200-річчя Бережанської гімназії. Бережани, ратуша. Маркіян Шашкевич. Формат конверта А5.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Бережани, ратуша. Іларій Огоновський. Формат конверта А5.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Бережани, ратуша. Богдан Лепкий. Формат конверта А5.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Бережани, ратуша. Зіновій Штокалко. Формат конверта А5.

200 років Бережанській гімназії. Бережани. Ратуша. Маркіян Шашкевич.

200 років Бережанській гімназії. Бережани. Ратуша. Богдан Лепкий.

200 років Бережанській гімназії. Бережани. Ратуша. Зіновій Штокалко.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Олександр Барвінський.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Богдан Лепкий.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Антін Крушельницький.

До 200-річчя Бережанської гімназії. Будівля ратуши, в якій до 1914 року знаходилася гімназія.

Козова. Любомир Півсеток

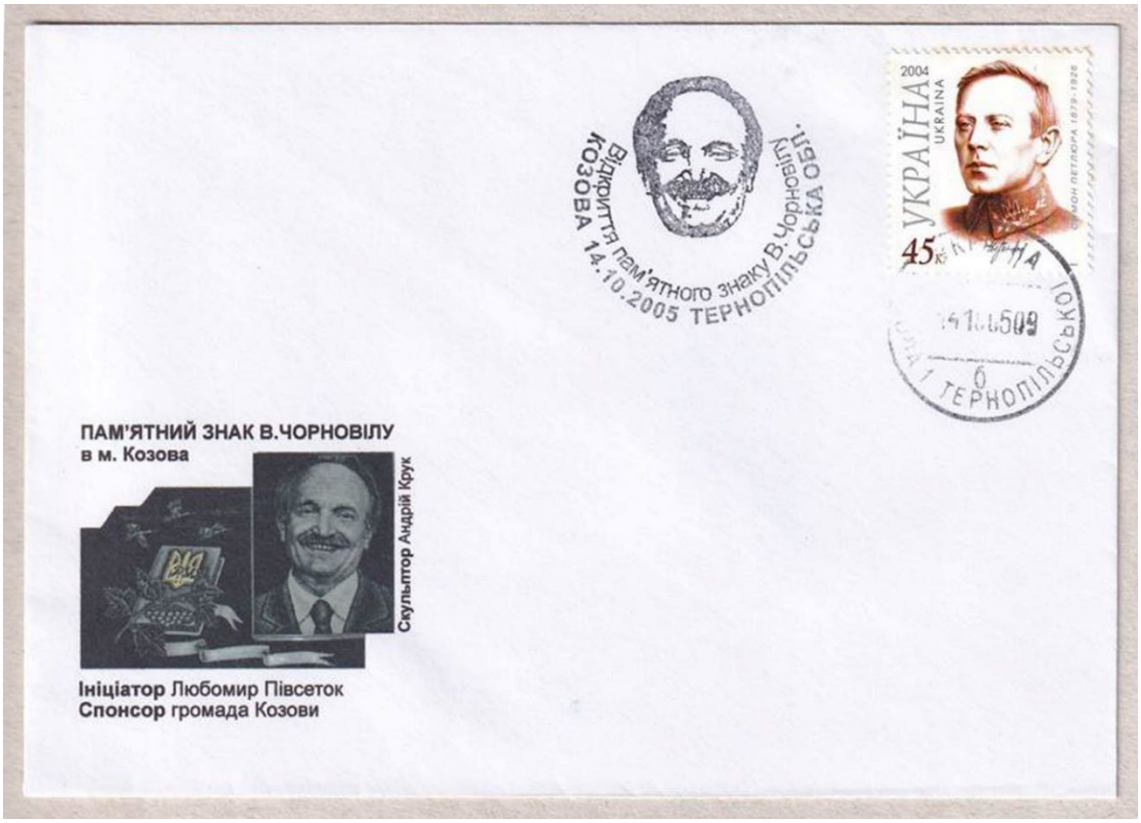

Пам’ятний знак В. Чорновілу в м. Козова.

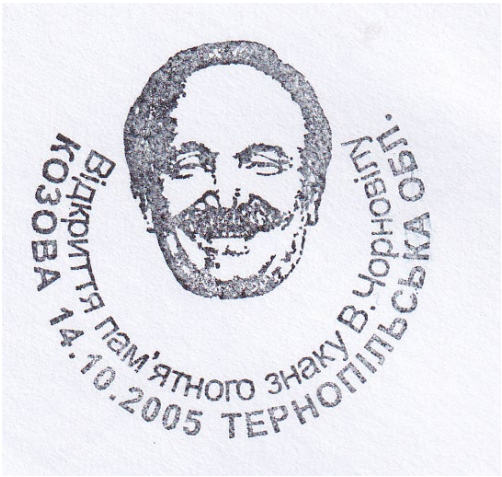

ПШ – Відкриття пам’ятного знаку В. Чорновілу, Козова, Тернопільська обл. 14.10.2005.

2006

Тернопільське обласне товариство АсФУ

65 років проголошення віднови Української Держави, Тернопіль – 2006.

ПШ – 65 років з часу проголошення Акту віднови Української Державності, 20 літ з часу смерті Провідника ОУН Ярослава Стецька.

1 жовтня 2006 р. 910 років Микулинцям.

Державний архів Тернопільської області

Александр Брюкнер. Формат конверта С5.

Александр Брюкнер (1856 – 2006)

ПШ – 150 років Александру Брюкнеру. Ювілейна виставка в ДАТО, м. Тернопіль, 29. 01. 2006 р.

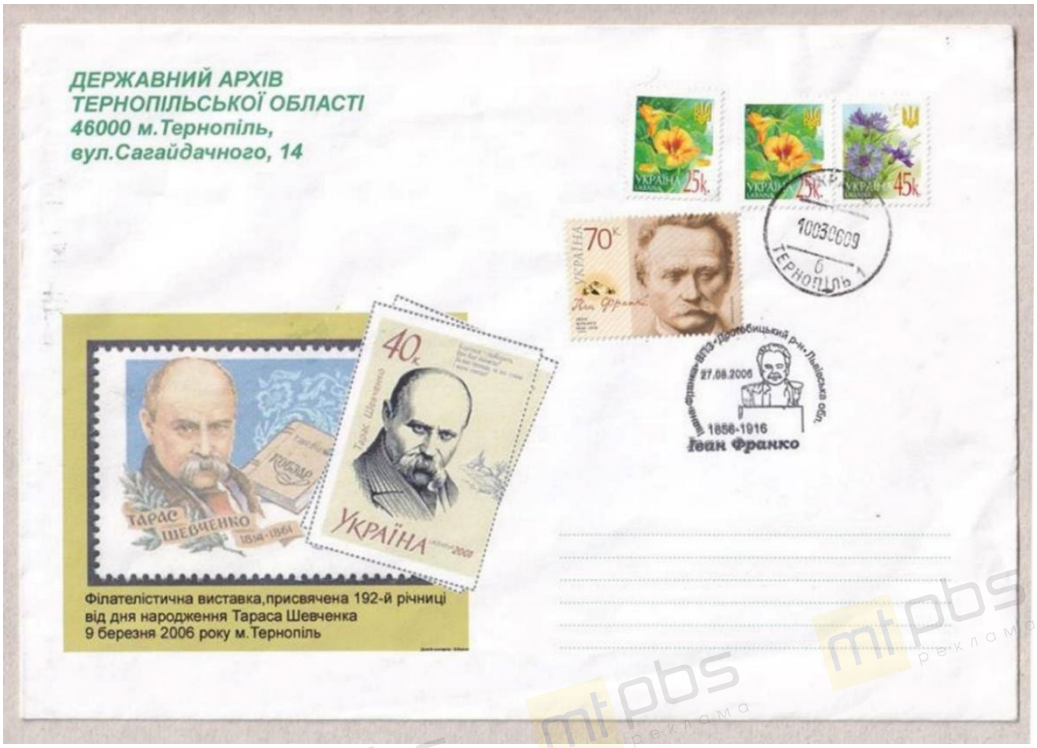

Філателістична виставка, присвячена 192-й річниці від дня народження Тараса Шевченка, 9 березня 2006 року м. Тернопіль. Формат конверта С5.

З ювілеєм! Остап Черемшинський, 70. (1 вид).

З ювілеєм! Остап Черемшинський, 70. (2 вид).

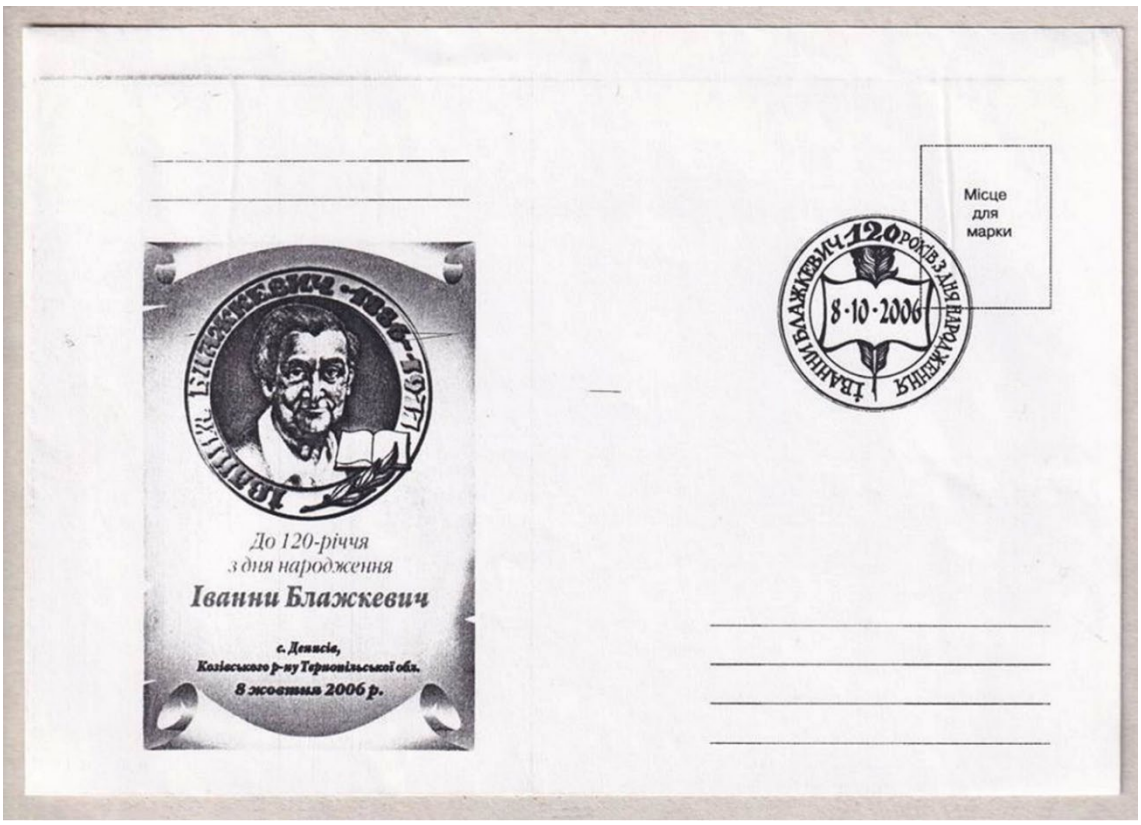

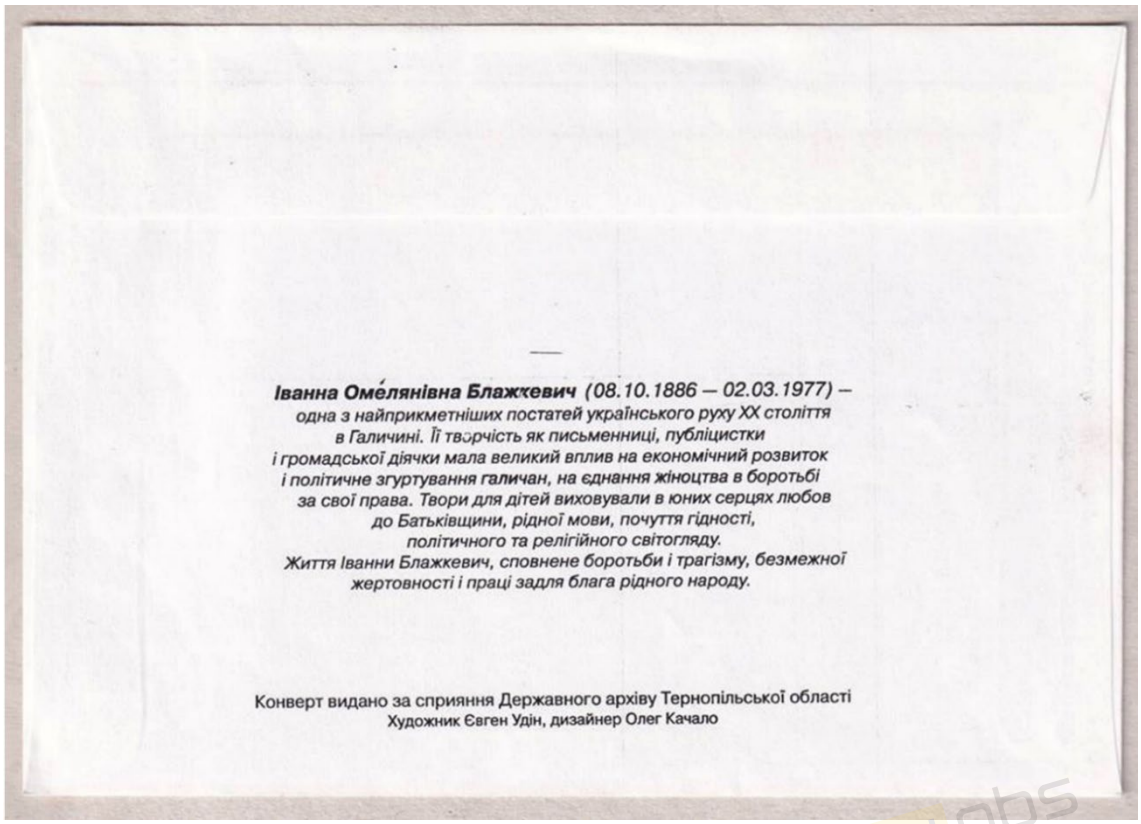

До 120-річчя з дня народження Іванни Блажкевич, с. Денисів, Козівського р-ну, Тернопільської обл. 8 жовтня 2006 р.

ПШ – 120 років з дня народження Іванни Блажкевич, 8.10.2006. – червоний, чорний.

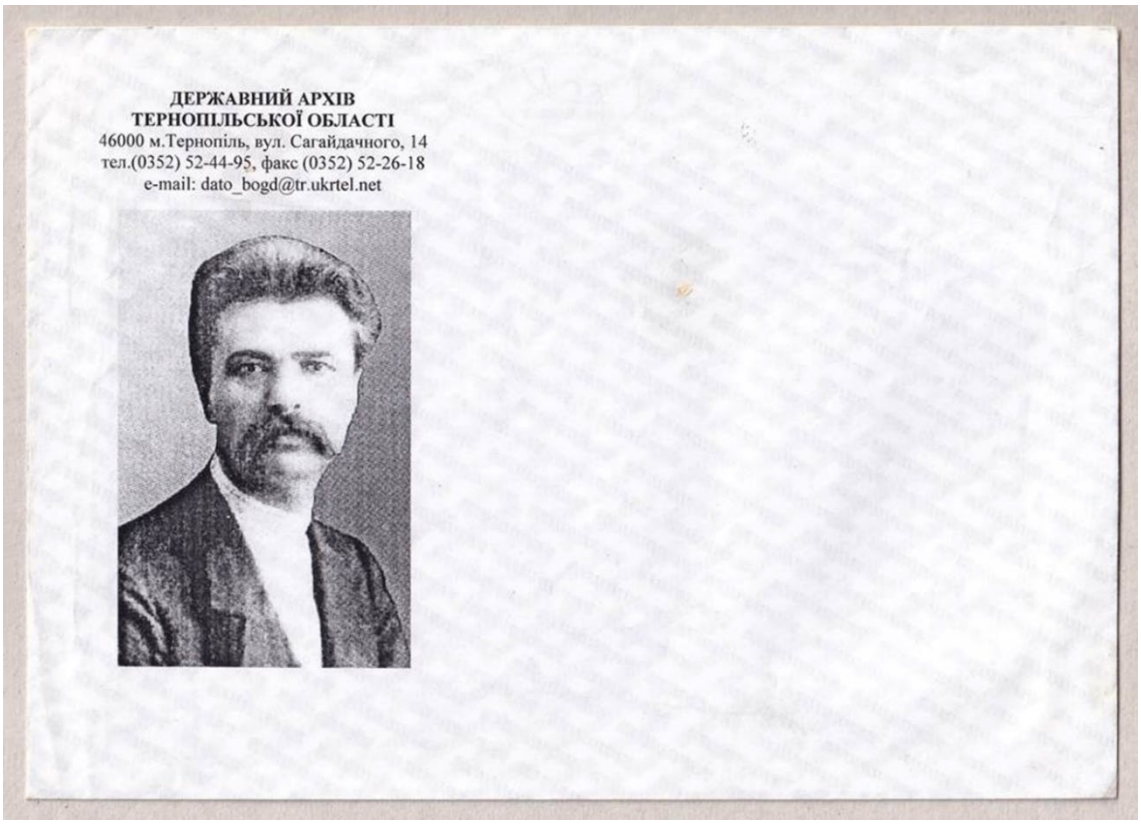

Сергій Єфремов. Формат конверта С5.

Михайло Грушевський – член-покровитель Народного дому Борщева.

Велет думки і чину. До 150-річчя від дня народження Івана Франка.

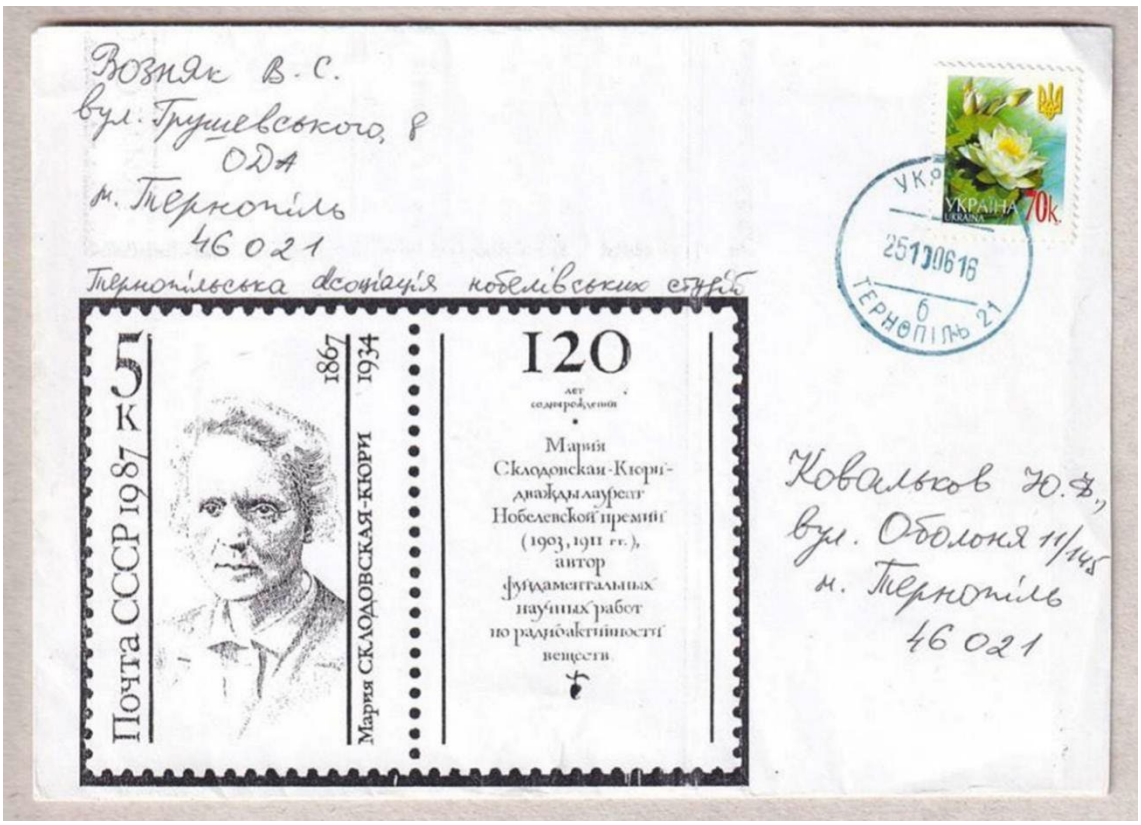

М. Склодовська-Кюрі на марці СРСР.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

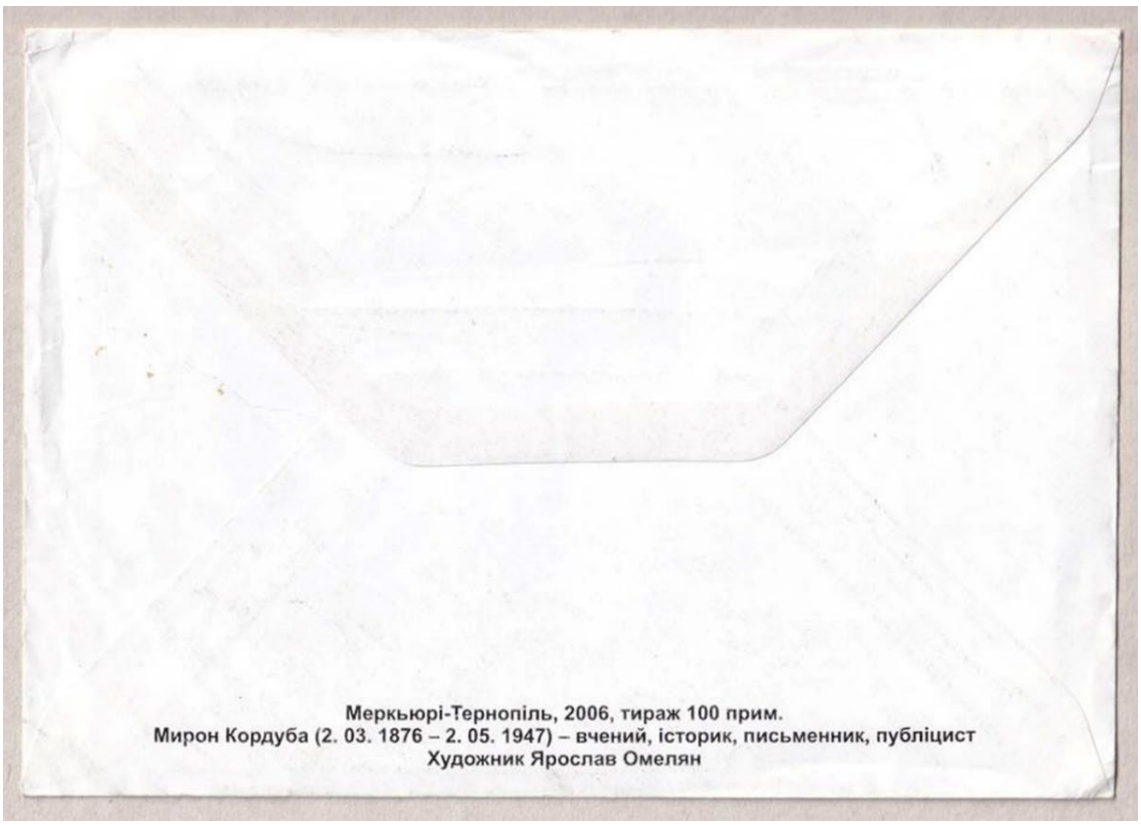

Мирон Кордуба (2.03.1876 – 2.05.1947). 2006. Формат конверта С5.

ПШ – Мирон Кордуба, 130 років од народження. Тернопільський обласний краєзнавчий музей. Наукова конференція 02.03.2006 р.

ПШ – Остап Черемшинський – 70 років. Остап Черемшинський, 19 травня 1936 р. 2006.

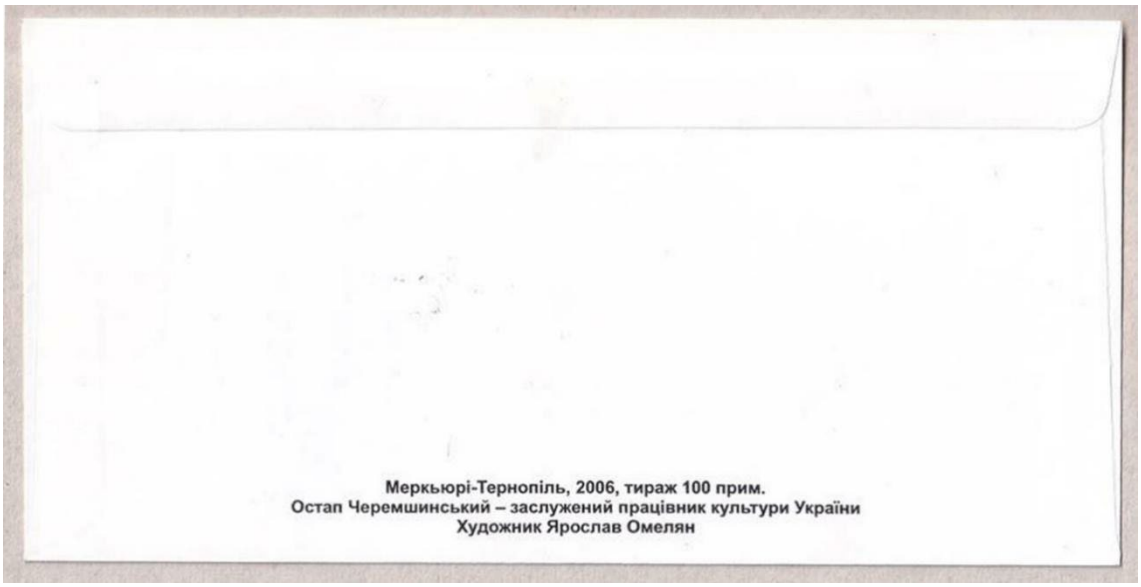

Тернопільський обласний краєзнавчий музей. Святочна академія 19 травня 2006 року.

Богдану Головину – 80., 2006. Формат конверта С5.

ПШ – «Подвижник відродженої «Просвіти». Науково-краєзнавча академія на пошанування 80-річчя Богдана Головина. Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 8 вересня 2006 року.

ПШ - Іван Франко, 150. Тернопільський обласний краєзнавчий музей. Науково-теоретична конференція 21.11.2006 р.

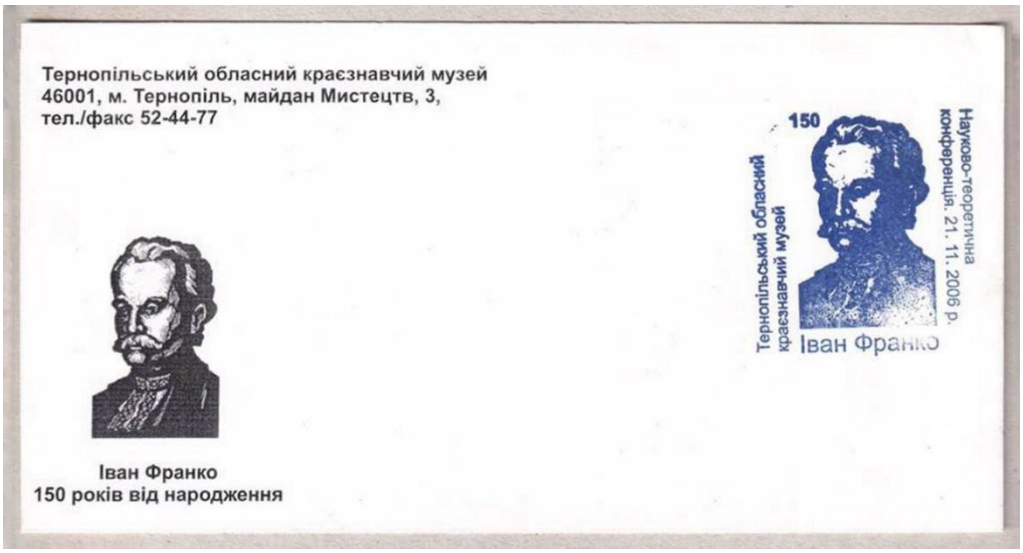

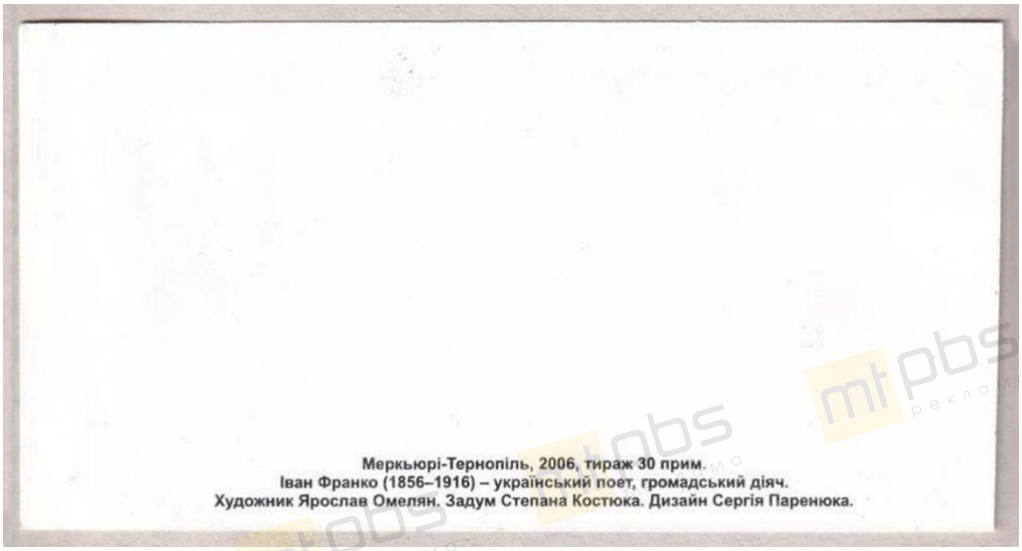

Іван Франко, 150 років від народження, 2006.

Із книг Іванни Блажкевич. Екслібрис Богдана Пастуха.

ПШ – 120 років від дня народження Іванни Блажкевич, с. Денисів, Козівський р-н, Тернопільська обл., 8.10.2006.

Козова, Любомир Півсеток.

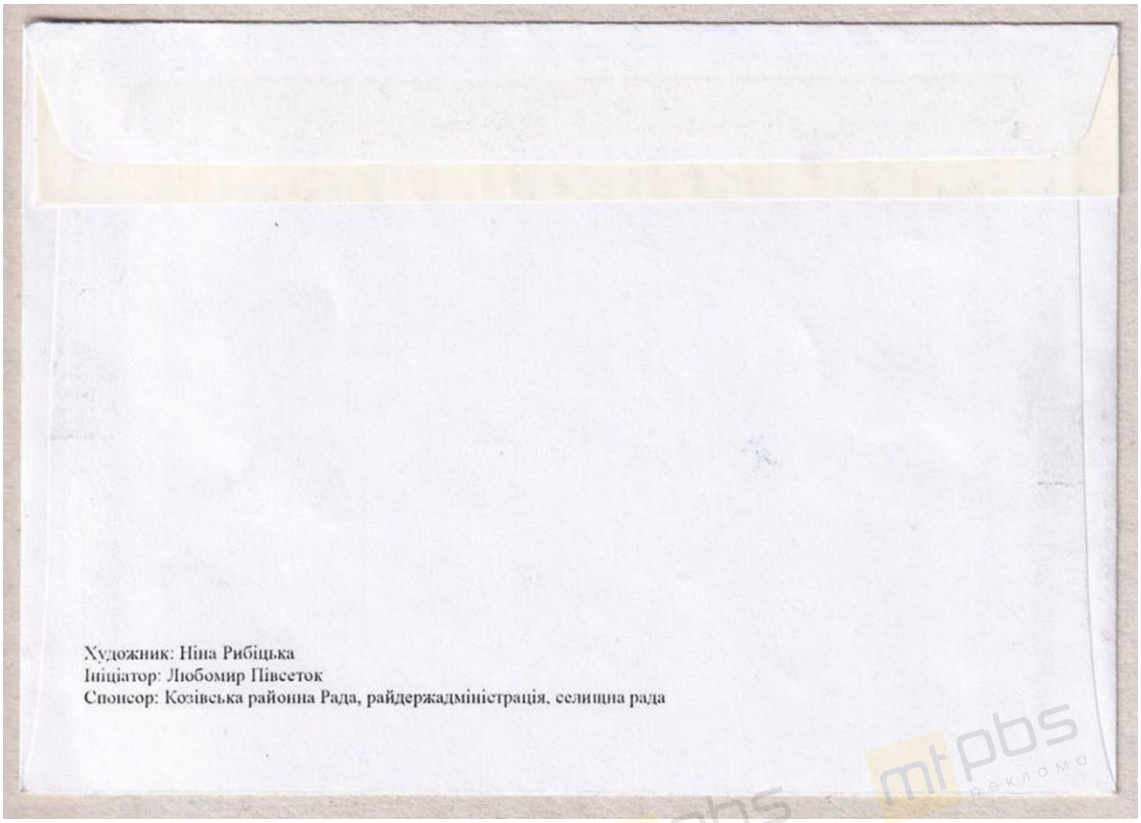

Іванна Блажкевич, 1886 – 1977. Українська письменниця.

2007

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Теребовлі – 910 років.

Всеукраїнська художня виставка «Мальовнича Україна» у рамках шевченківського літературно-мистецького свята «В сім'ї вольній, новій» на Тернопільщині.

Державний архів Тернопільської області

Архівна виставка, присвячена 75-річчю від дня народження громадсько-політичного діяча, поета Георгія Петрука-Попика. (Даний конверт є ще у форматі DL).

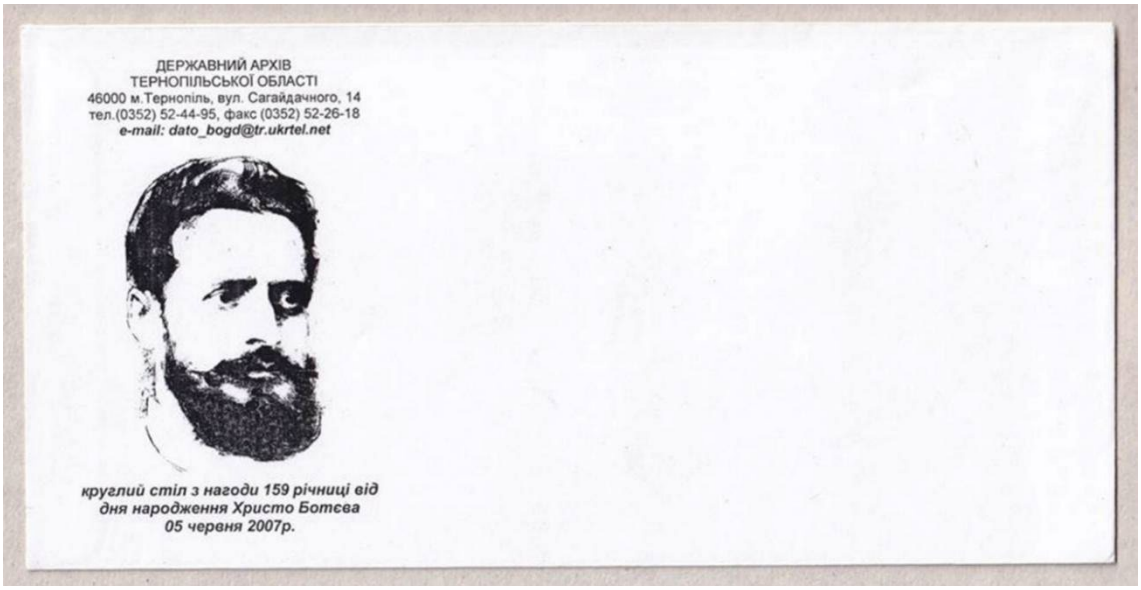

Круглий стіл з нагоди 159 річниці від дня народження Христо Ботєва, 05 червня 2007 р.

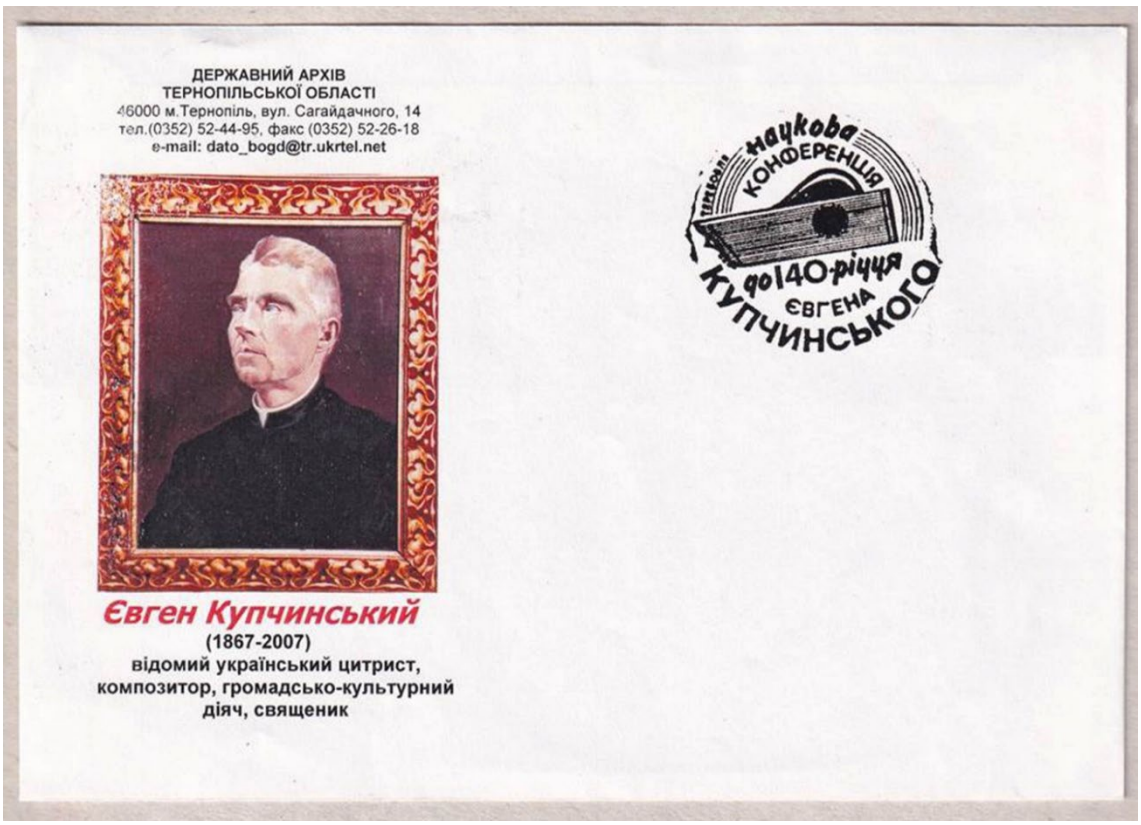

Євген Купчинський (1867 – 2007), відомий український цитрист, композитор, громадсько-культурний діяч, священик.

ПШ – Наукова конференція до 140-річчя Євгена Купчинського.

Пам’ятна наклейка – 125 років від дня народження Михайла Бойчука, ювілейна виставка ДАТО, 20 жовтня 2007 р.

Художнику Михайлу Бойчуку, 1882 - 1937. Пам’яти.

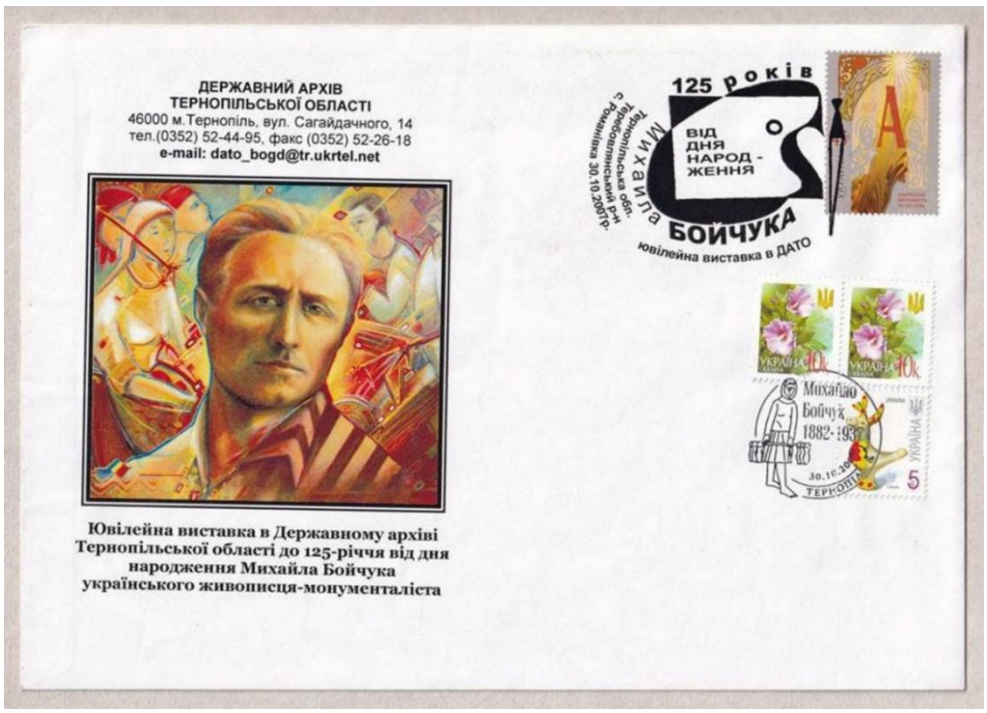

Ювілейна виставка в Державному архіві Тернопільської області до 125-річчя від дня народження Михайла Бойчука, українського живописця-монументаліста. Формат конверта С5.

Пам’ятний надрук – 125 років від дня народження Михайла Бойчука, ювілейна виставка в ДАТО. Тернопільська обл. Теребовлянський р-н, с. Романівка 30.10.2007 р.

130-річчя від дня народження академіка Степана Рудницького. Формат конверта С5.

Пам’ятний надрук – Рік академіка С. Рудницького на Тернопільщині. Виставка в Державному архіві Тернопільської області, 6 грудня 2007 року.

ПШ – Рік академіка С. Рудницького на Тернопільщині. Тернопільський відділ Українського географічного товариства. 6 грудня 2007 року.

Тернопільський відділ географічного товариства

Пам’ятна таблиця академіку С. Рудницькому в м. Тернополі.

Тернопільська асоціація нобелівських студій

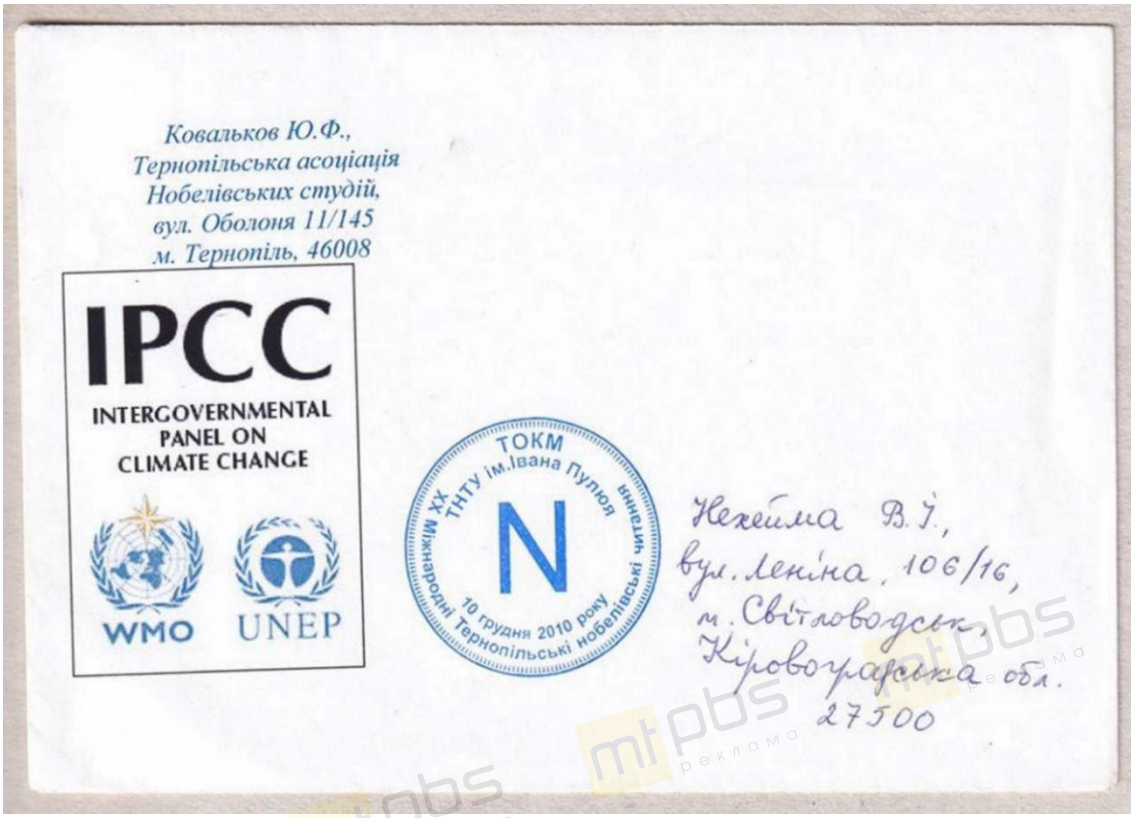

IPCC/ Intergovernmental panel on climate change.

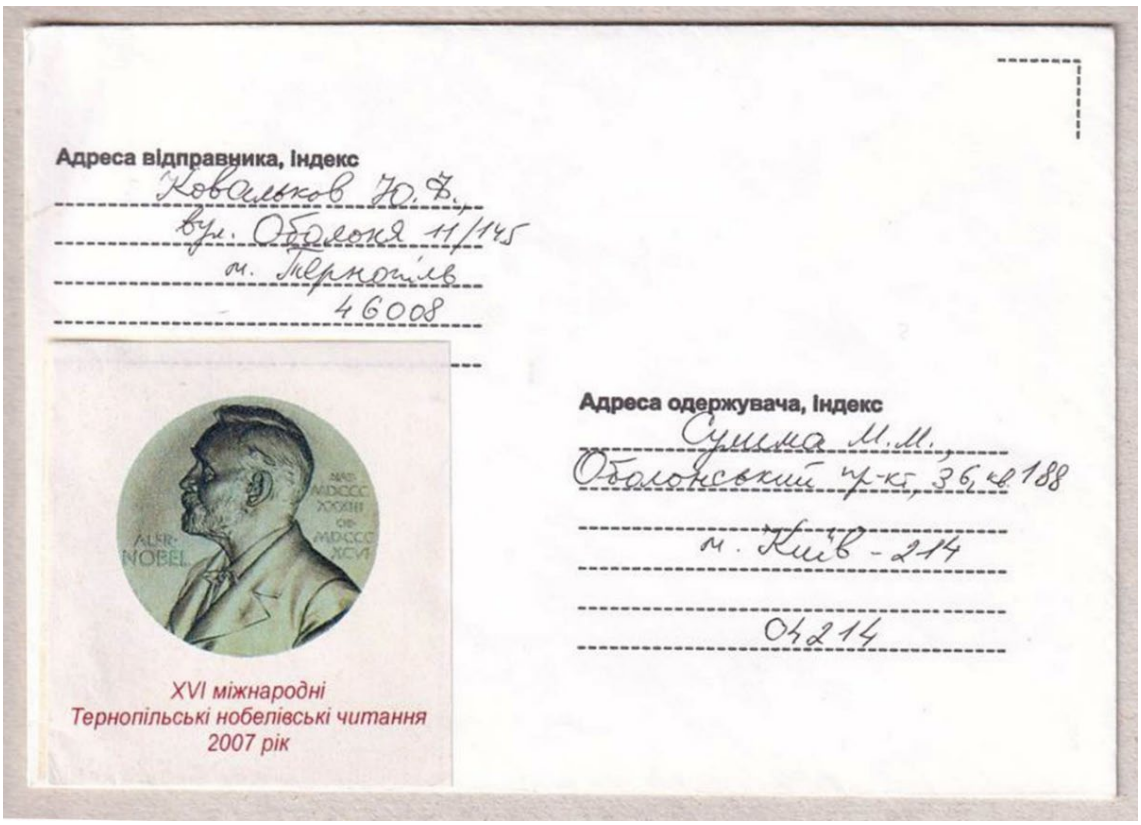

XVI міжнародні Тернопільські нобелівські читання 2007 рік.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

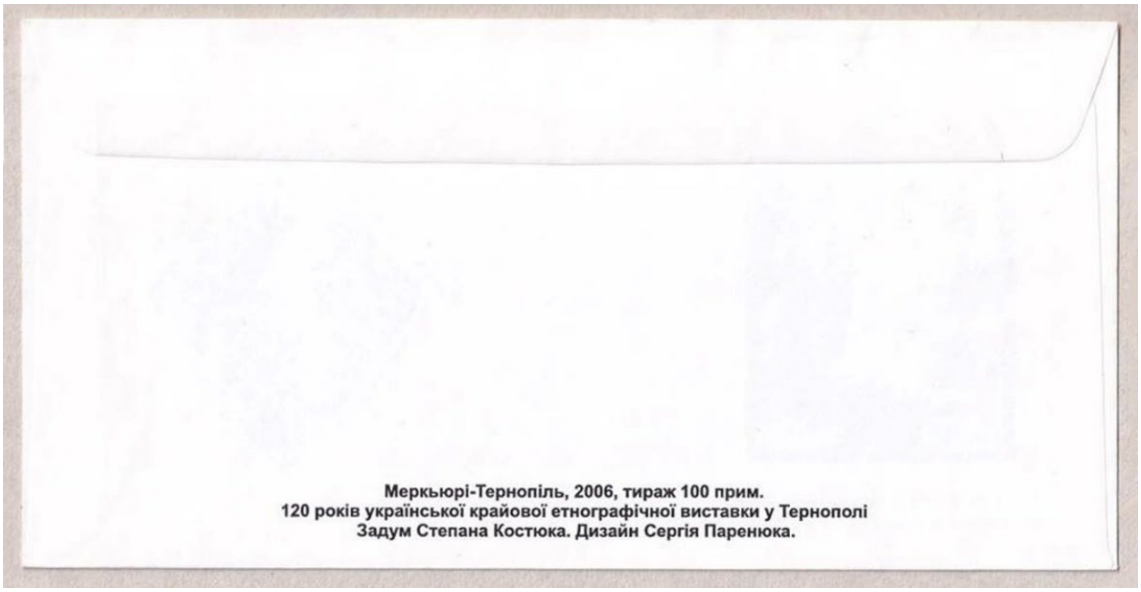

120 років української крайової етнографічної виставки у Тернополі.

ПШ - Тернопільський обласний краєзнавчий музей. Науково-краєзнавча конференція. Тернопіль, 28 вересня 2007 року.

ПШ – Виставка барокової скульптури Пінзеля. Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 14. 11. 2007 р.

Бережани

Храм Христа Царя с. Комарівка.

ПШ - Посвячення церкви Христа Царя с. Комарівка, Бережанський р-н, Тернопільська обл. 28.10.2007р.

Денисівський краєзнавчий музей

ПШ – 40 років Денисівському краєзнавчому музею, с. Денисів, Козівський р-н, Тернопільська обл., 11. 11. 2007 р. – чорний, фіолетовий.

За Українську Самостійну Соборну Державу! 1942 – 2007.

Тарас Чупринка, 1907 – 2007.

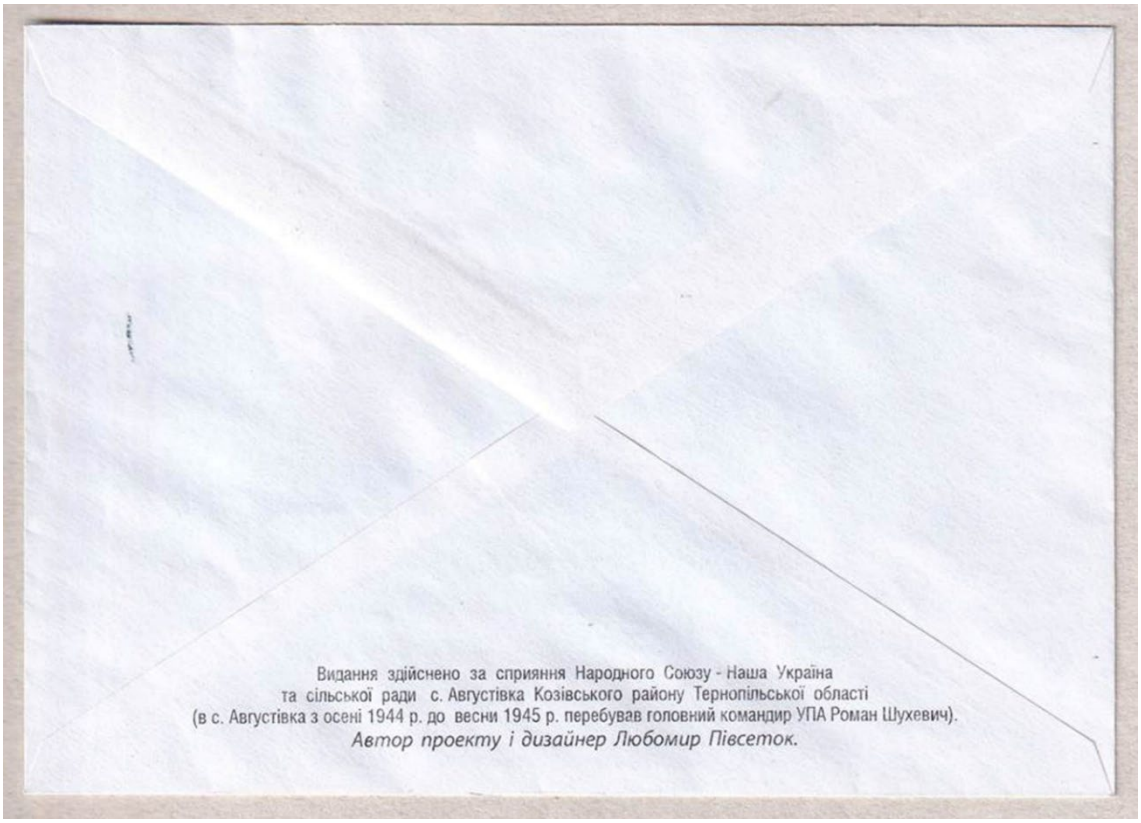

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

ПШ – 100 років від дня народження Р. Шухевича, Августівка, Козівський р-н, Тернопільська обл., 30.06.2007.

ПШ – Посвячення собору св. Петра та св. Павла, Козова, Тернопільська обл., 12. 07. 2007 р.

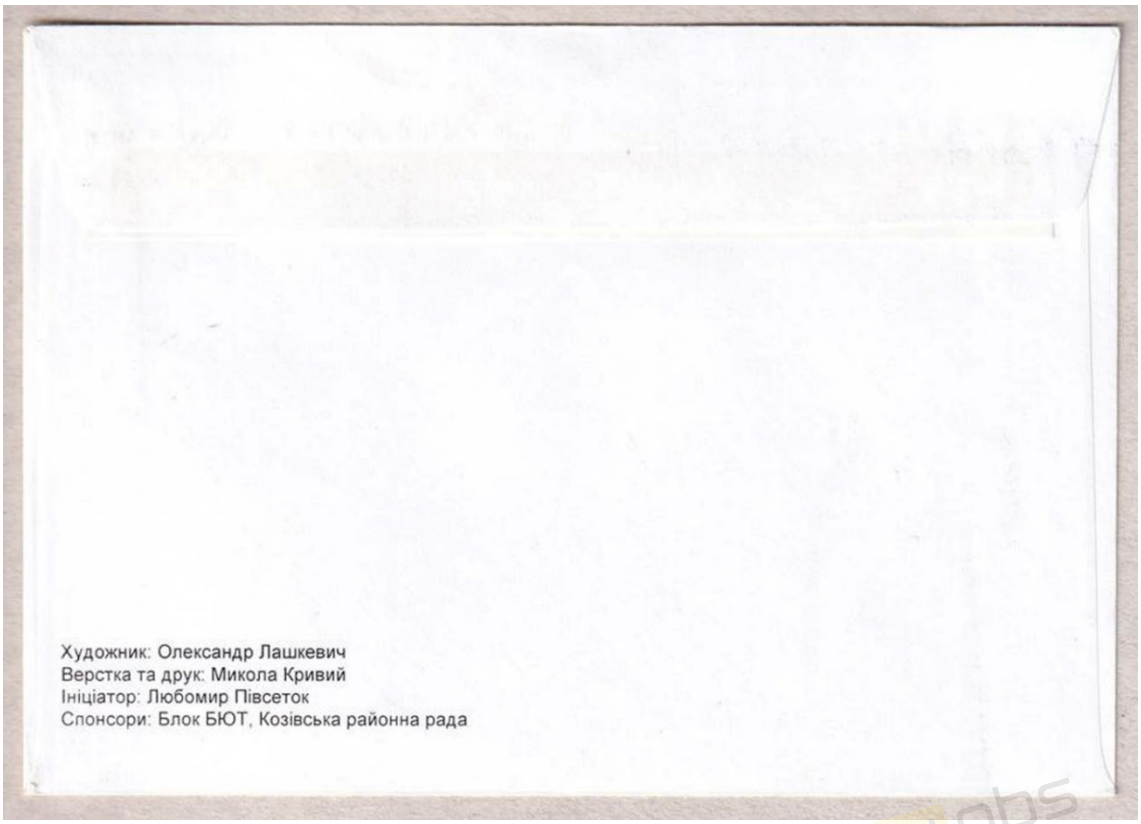

Посвячення собору св. Петра та св.Павла в Козові.

Українська гімназія ім. В. Герети, м. Козова

м. Козова. Гімназія.

ПШ – Гімназія ім. В. Герети, 15 років. Козова, Тернопільська обл, 13.09.2007.

Володимир Герета, 1911 – 1936.

Матч зі швидких шахів. В. Іванчук (Україна) – П. Леко (Угорщина), м. Мукачево, 25-28.10.2007.

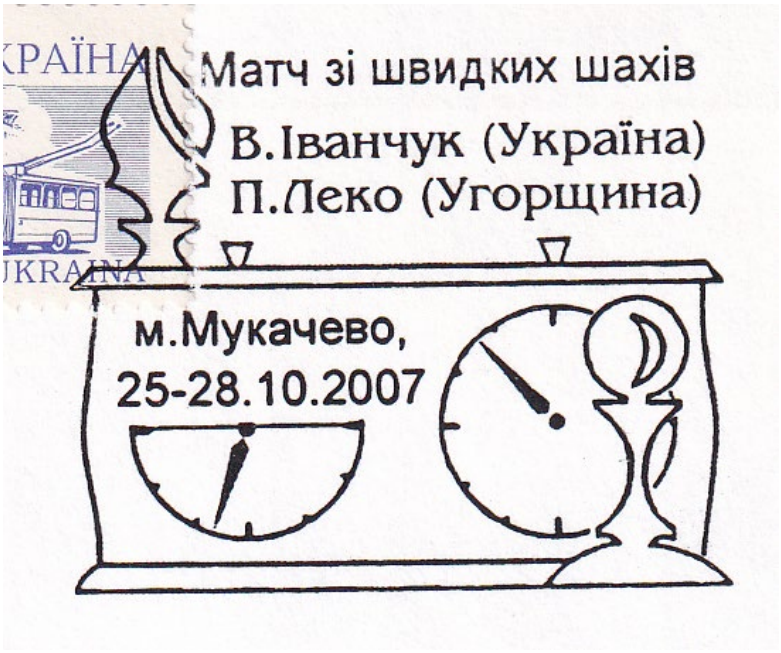

ПШ - Матч зі швидких шахів. В. Іванчук (Україна) – П. Леко (Угорщина), м. Мукачево, 25-28.10.2007.

Інші

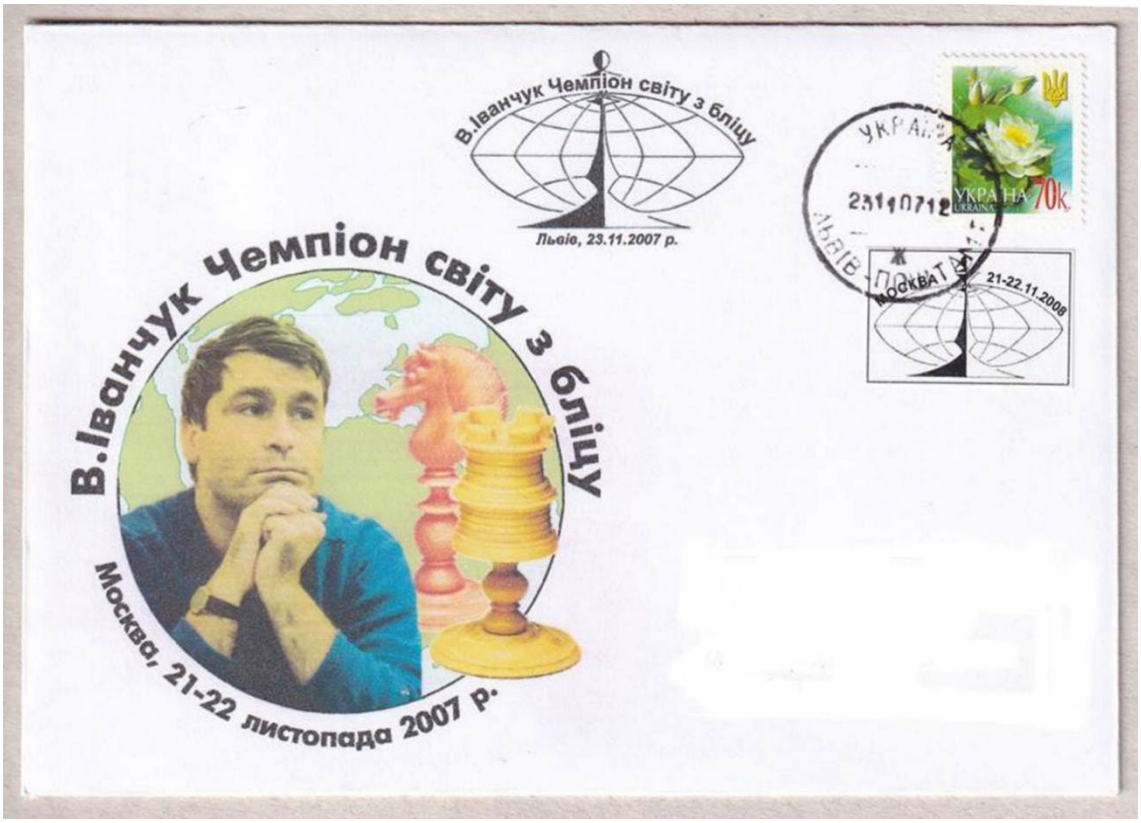

В. Іванчук Чемпіон світу з бліцу. Москва, 21-22 листопада 2007 р.

Пам’ятний надрук – В. Іванчук Чемпіон світу з бліцу. Львів, 23.11.2007 р.

2008

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Тернопіль – 2008. Церква святих Петра і Павла.

Державний архів Тернопільської області

Виставка в Держархіві, присвячена 70-річчю від дня народження Василя Стуса (1 вид).

Пам’ятний надрук - До 70-річчя від дня народження Василя Стуса. Ювілейна виставка в Держархіві Тернопільської області, 06.01.2008

Пам’ятний надрук - До 70-річчя від дня народження Василя Стуса. Ювілейна виставка в Держархіві Тернопільської області, 06.01.2008.

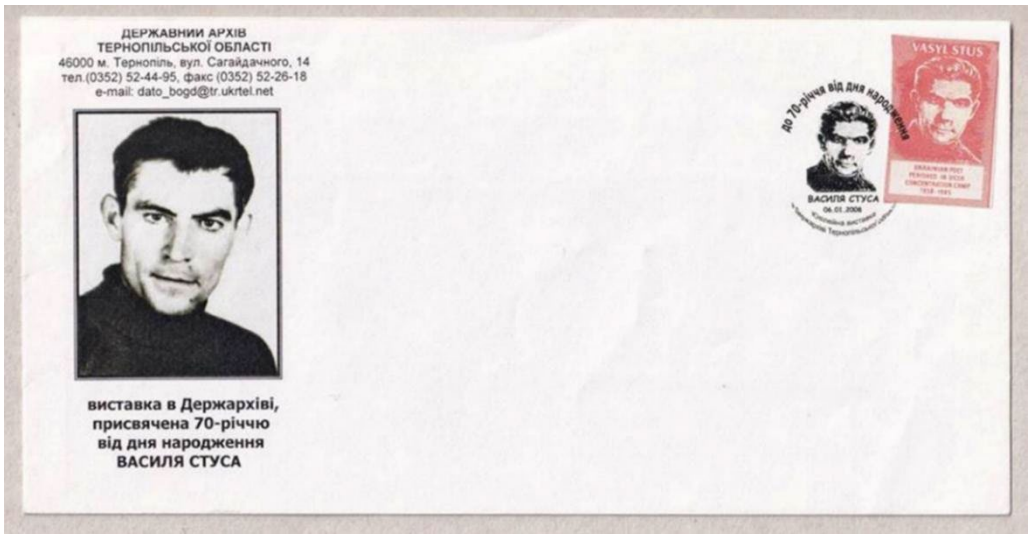

Виставка в Держархіві, присвячена 70-річчю від дня народження Василя Стуса (2 вид).

Василь Стус (1938 – 1985).

Пам’ятний надрук - До 70-річчя від дня народження Василя Стуса. Ювілейна виставка в Держархіві Тернопільської області.

До 170-річчя від дня народження бургомістра Тернополя Володимира Лучаківського, 19. 03. 1838 – 19. 04. 1903, Державний архів Тернопільської області.

100-річчя від дня народження Олекси Сміх-Шатківського. Формат конверта С5.

101-

Пам’ятний надрук - Олекса Сміх-Шатківський, 1908 – 1979. Ювілейна виставка в Держархіві Тернопільської області, 28 травня 2008 року.

Виставка в Держархіві «Шляхами партизанської слави», Тернопіль, 22.09.2008 р.

Пам’ятний надрук – Пам’ятаймо загиблих, Шануймо живих!

Герб Тернополя.

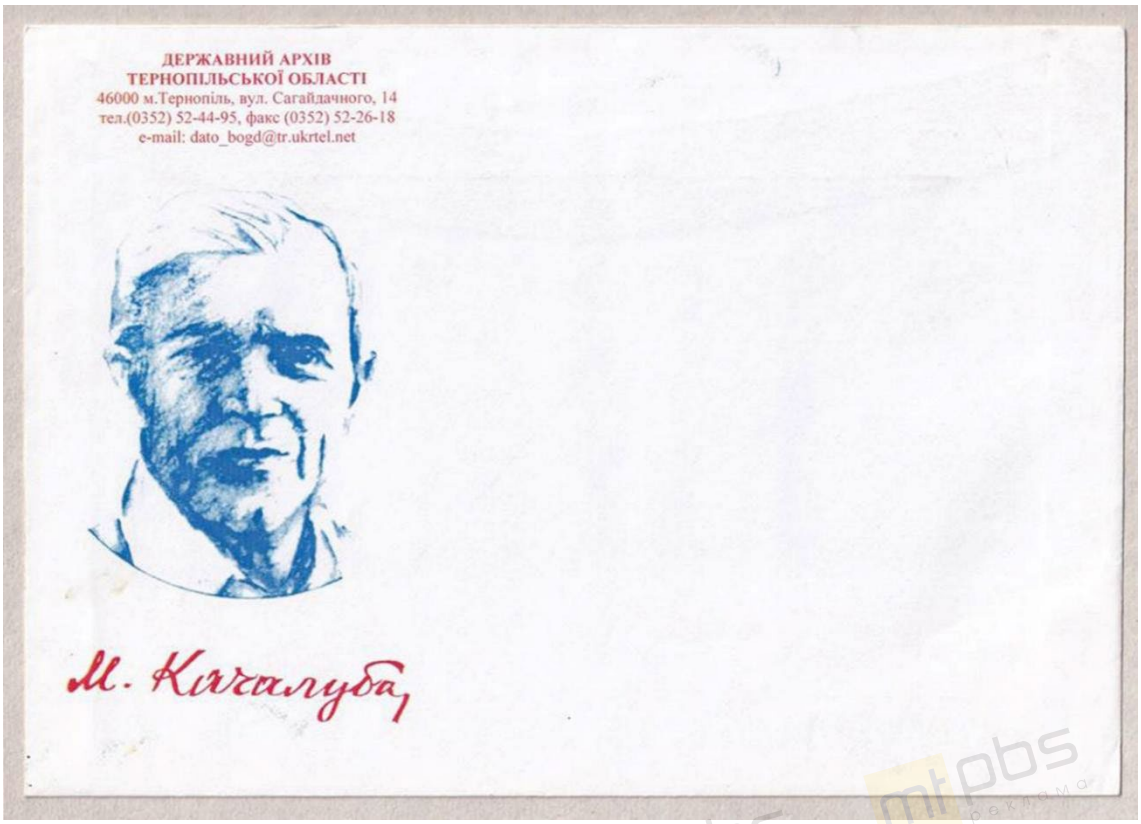

М. Качалуба. Формати конвертів і колір паперу різні.

Міжвідомче засідання «Внесок архівістів України у відродження історичної пам’яті (до 75-х роковин Голодомору 1932 – 1933 років (1 вид).

Міжвідомче засідання «Внесок архівістів України у відродження історичної пам’яті (до 75-х роковин Голодомору 1932 – 1933 років (2 вид).

1 січня 2009 року 100-річчя від дня народження Степана Бандери.

Пам’ятна наклейка – Відкриття документальної виставки «Прапор нації» в Держархіві Тернопільської області до 100-річчя від дня народження Степана Бандери, 24 грудня 2008 року.

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Макс Планк – член НТШ.

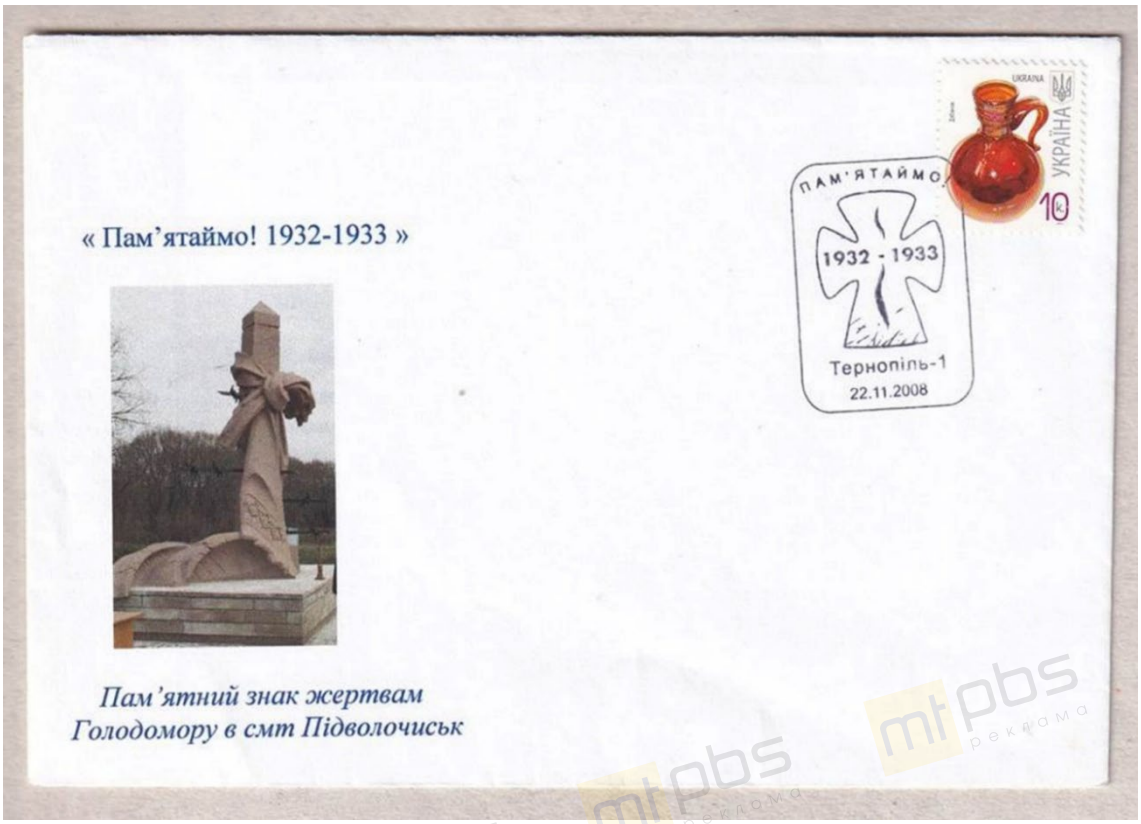

«Пам’ятаймо! 1932 – 1933». Пам’ятний знак жертвам Голодомору в смт Підволочиськ.

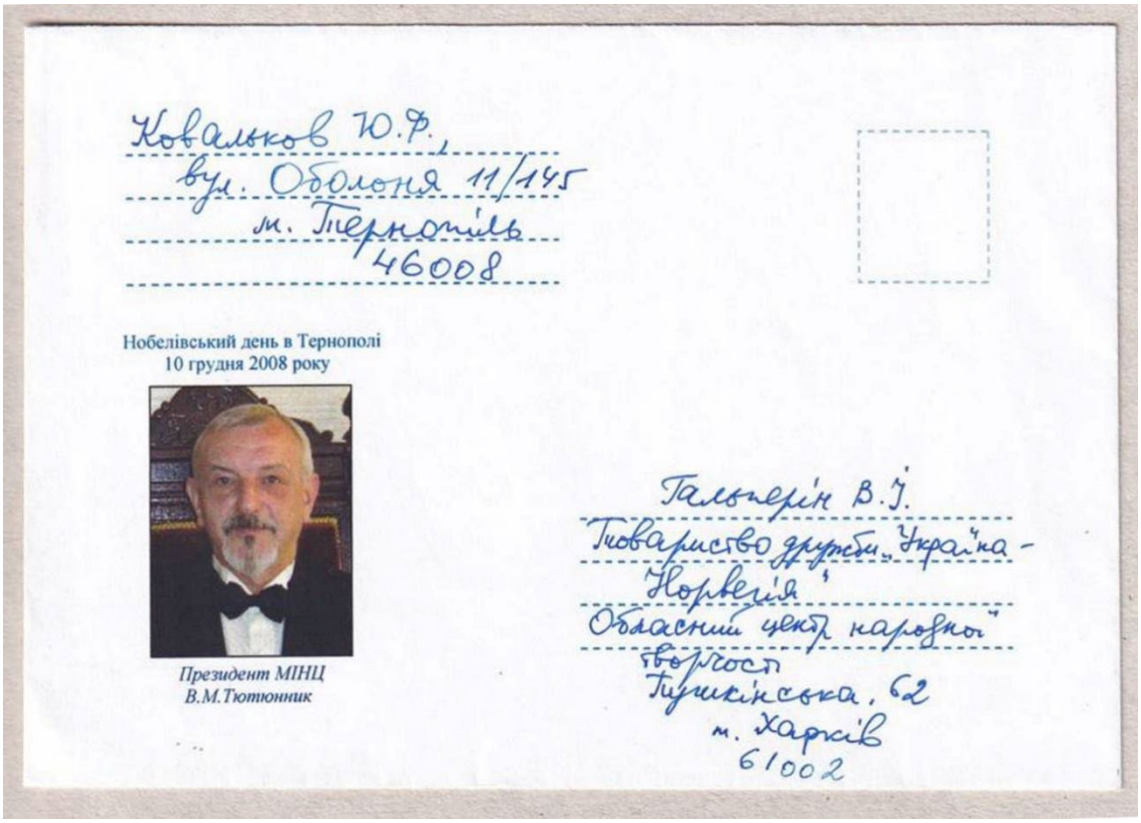

Нобелівський день в Тернополі 10 грудня 2008 року. Президент МІНЦ В. М. Тютюнник.

Fransoise Barre-Sinoussi, 2008 Nobel Laureate in Physiologi or Medicine.

Альфред Нобель на медалі.

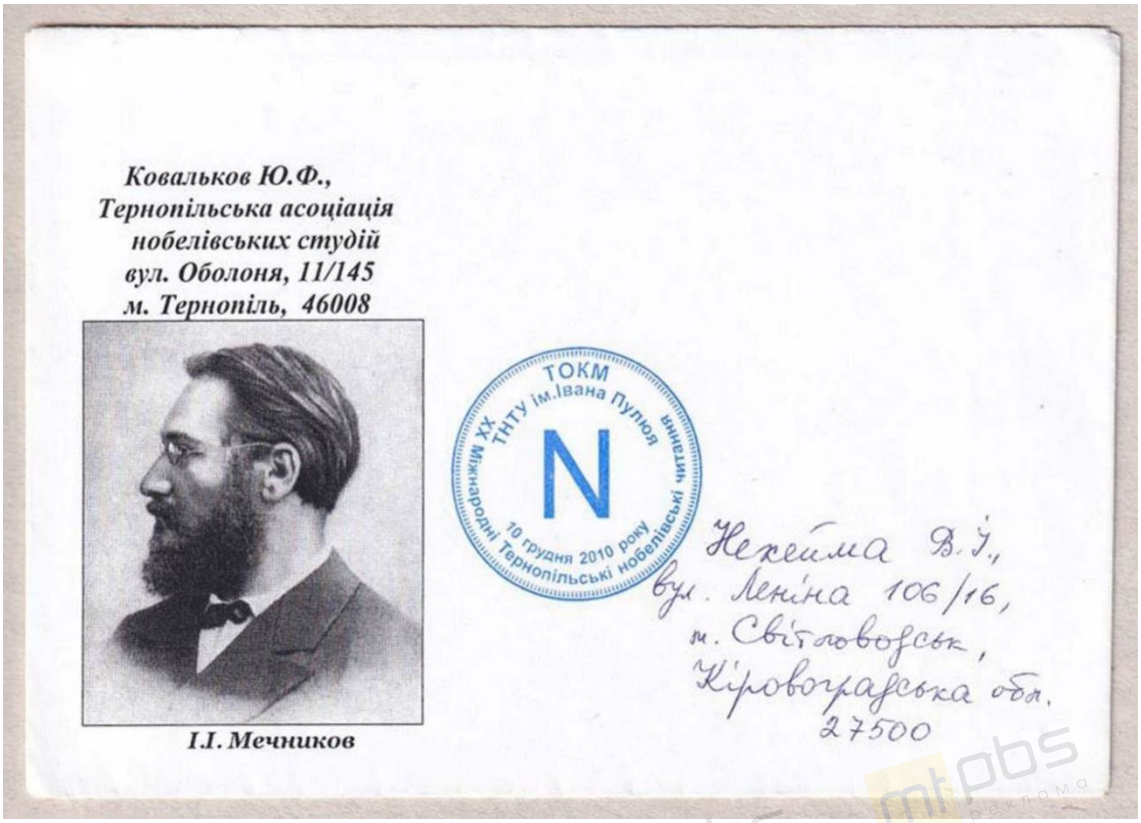

І. І. Мечников.

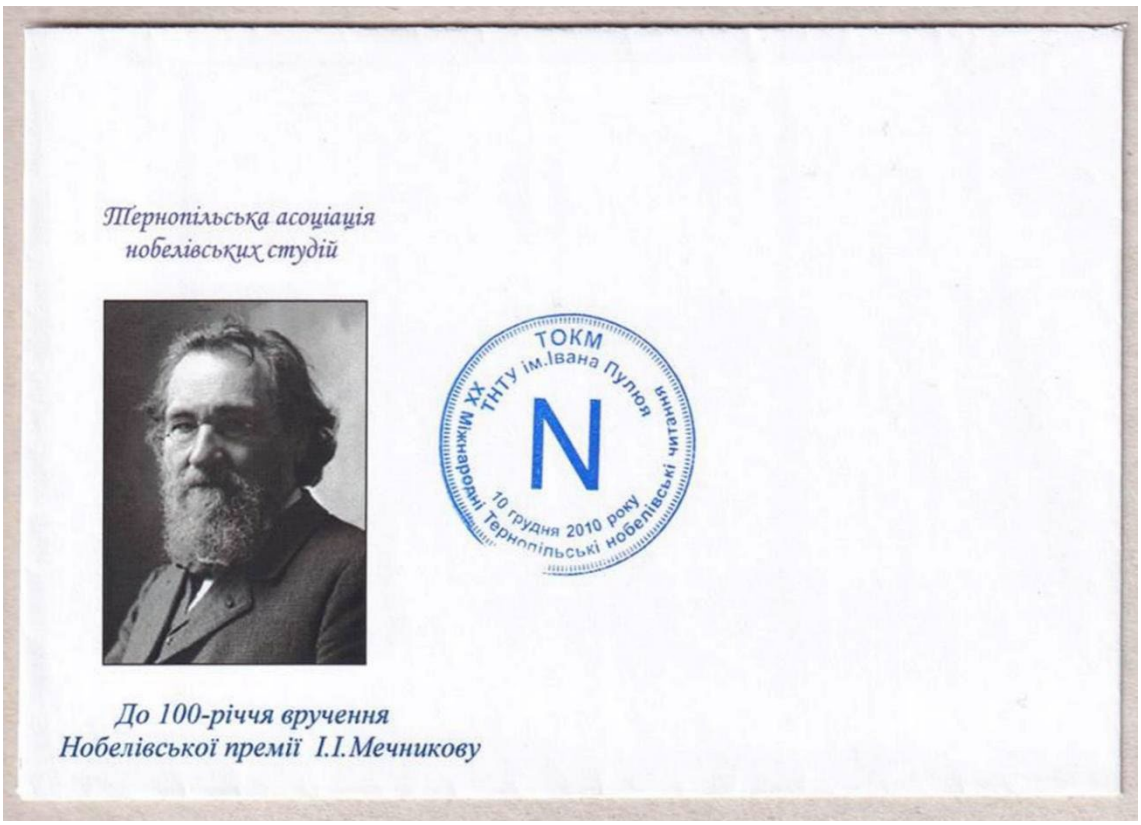

Тернопільська асоціація нобелівських студій. До 100-річчя вручення Нобелівської премії І. І. Мечникову.

Міжнародний Червоний Хрест.

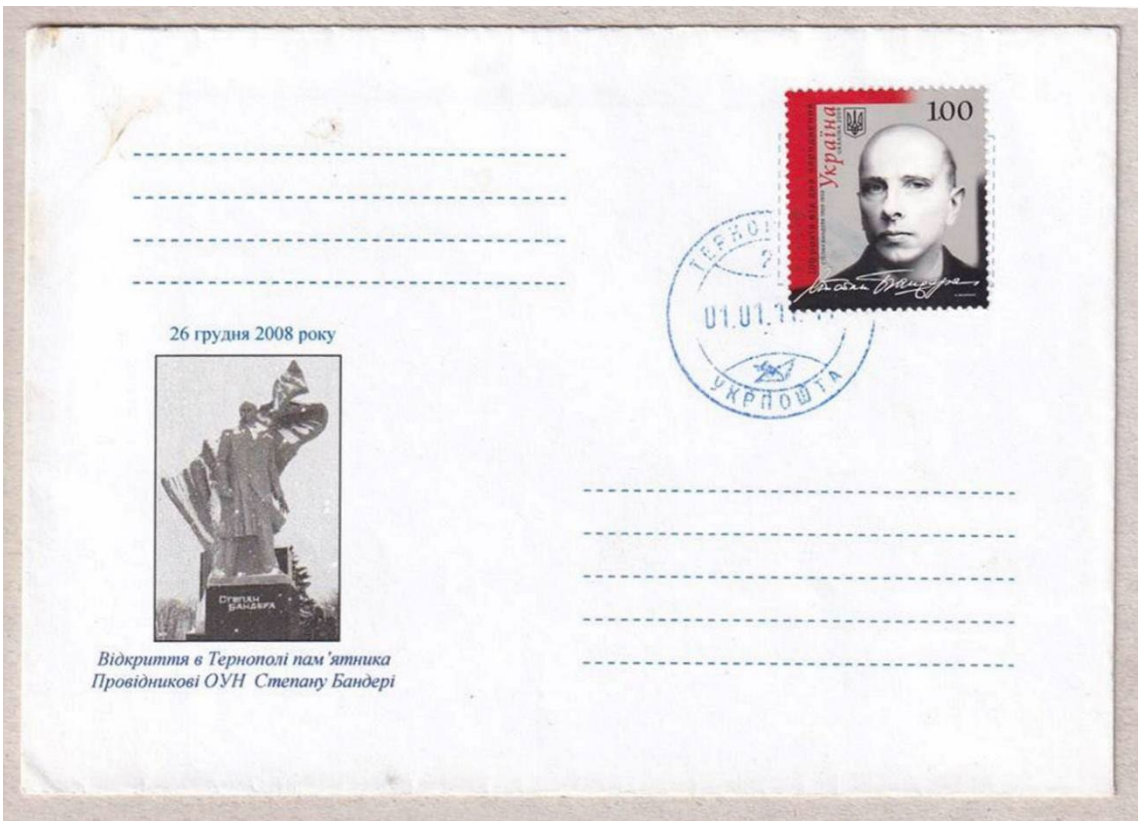

26 грудня 2008 року відкриття в Тернополі пам’ятника Провідникові ОУН Степану Бандері (1 вид).

26 грудня 2008 року – відкриття в Тернополі пам’ятника Провідникові ОУН Степану Бандері (2 вид).

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

Тернопільський обласний краєзнавчий музей – 95 років. 2008.

ПШ – Виставка «І на тім рушнику Україна моя». Тернопільський обласний краєзнавчий музей 95 років, 13.04.2008 р.

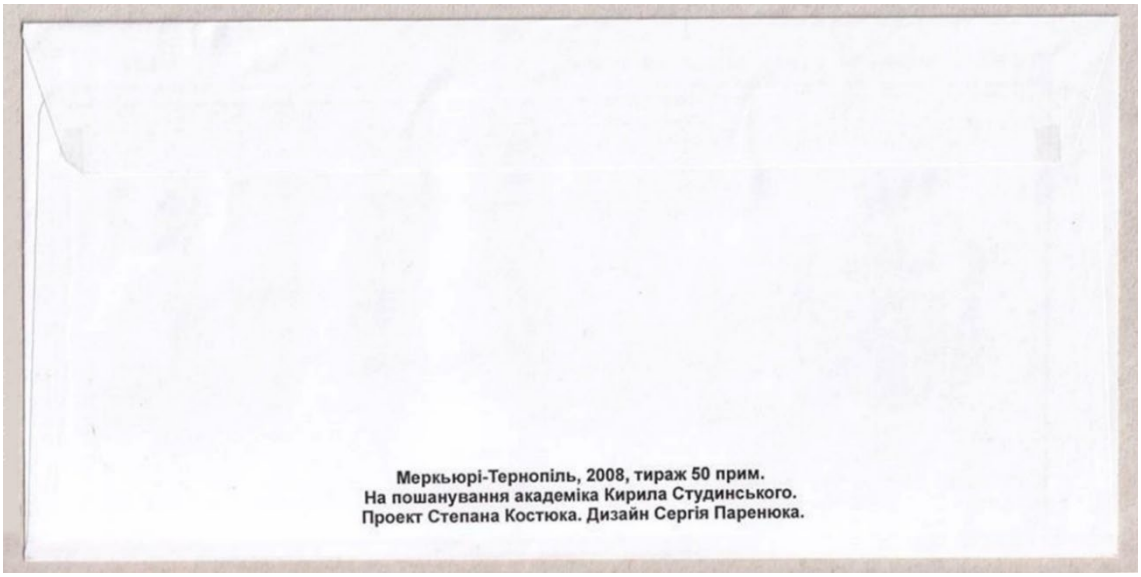

На пошанування 140-річчя академіка Кирила Студинського, 2008.

Козова. Любомир Півсеток

ПШ – 15 років пам'ятнику Кобзареві, м. Козова, Тернопільської області, 23 травня 2008 р.

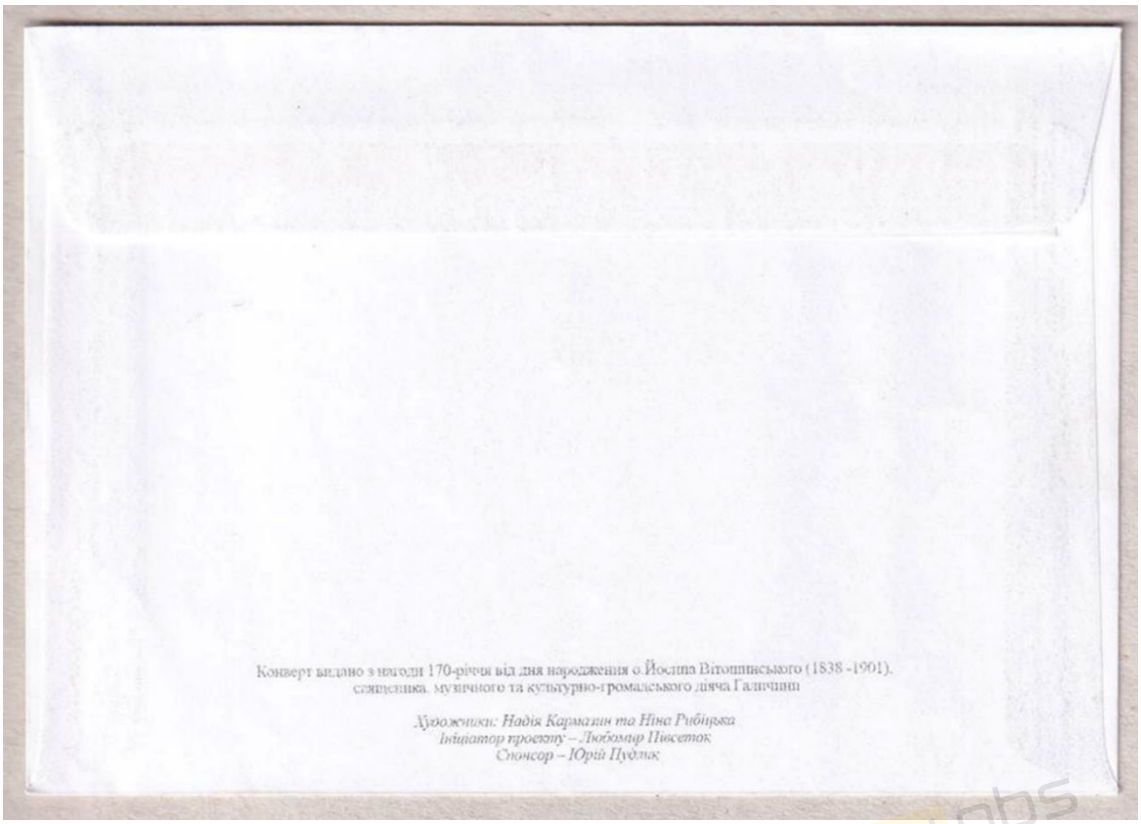

Йосип Вітошинський (1838 – 1901).

ПШ – 170 років від дня народження о. Й. Вітошинського, с. Денисів, Козівського району Тернопільської обл., 19.12.2008 р.

Комунально-меморіальний музей В. Гнатюка у с. Велеснів

Велесневу – 555.

40 років – обласному комунальному етнографічно-меморіальному музею Володимира Гнатюка у с. Велеснів Монастириського району на Тернопільщині.

2009

Тернопільське обласне товариство АсФУ

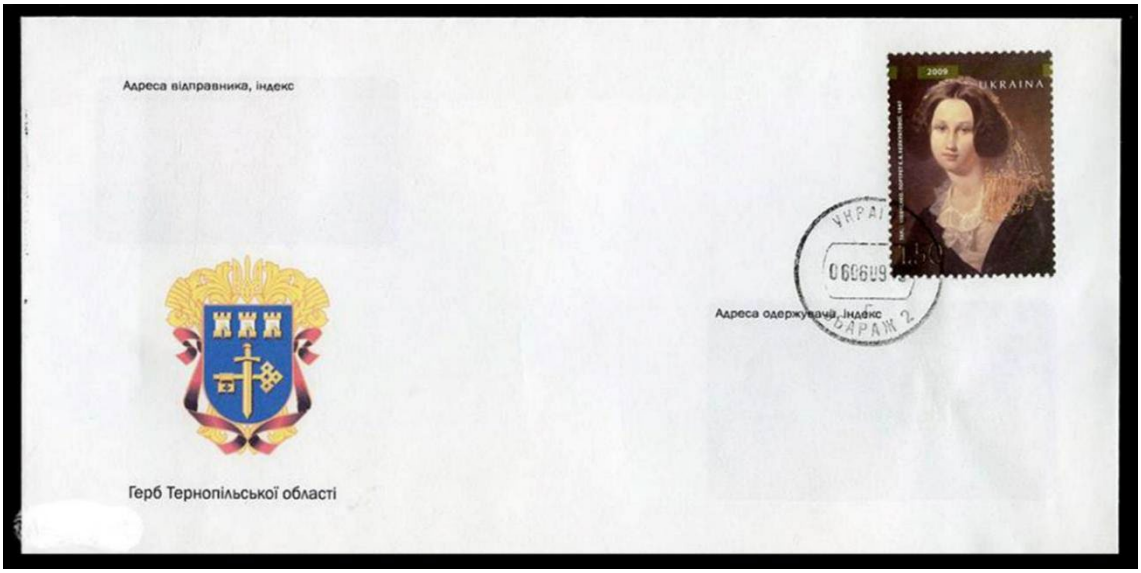

Герб Тернопільської області.

Лист кримського хана Іслам-Гірея до польського короля Яна-Казимира з приводу Зборівської угоди 1649 р.

ПШ – 200 років з дня народження Юліуша Словацького, 1809 – 2009. Перший день, 04. 09. 2009 (Незатверджений проєкт офіційного штемпеля першого дня).

ПШ - XXIV зліт геральдистів України, Збараж 2009.

XXIV зліт геральдистів України, Збараж 2009.

Державний архів Тернопільської області

Пам’ятна наклейка – Презентація марки до 100-річчя від дня народження Степана Бандери, м. Тернопіль, 15 січня 2009 року.

Папа Іван Павло II.

ПШ – Ювілейна виставка в Держархіві Тернопільської області «Посланець миру і любові», 23.04.2009.

Пам'ятна наклейка – Урочиста академія, присвячена 120-річчю від дня народження Мирона Зарицького, Нове Село, 31 травня 2009 р.

Мирон Зарицький.

Пам’ятна наклейка – Всеукраїнська проща молоді, Зарваниця, 12 – 14 червня 2009 р. б.

Пам’ятний надрук – По сій грамоті живіте, як написав Вам, так і держіте. Ярослав Мудрий. Відкриття виставки в Держархіві області до Дня Конституції України 26 червня 2009 року.

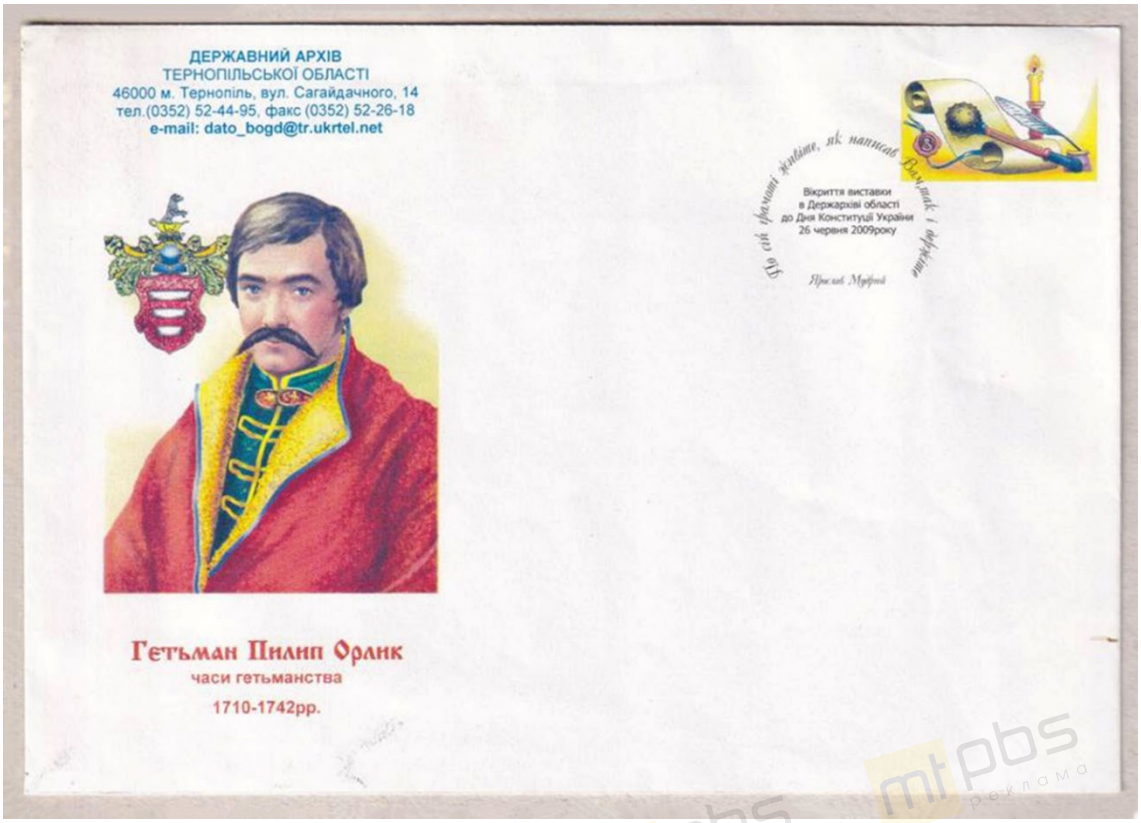

Гетьман Пилип Орлик. Часи гетьманства 1710 – 1742 рр. (1 вид).

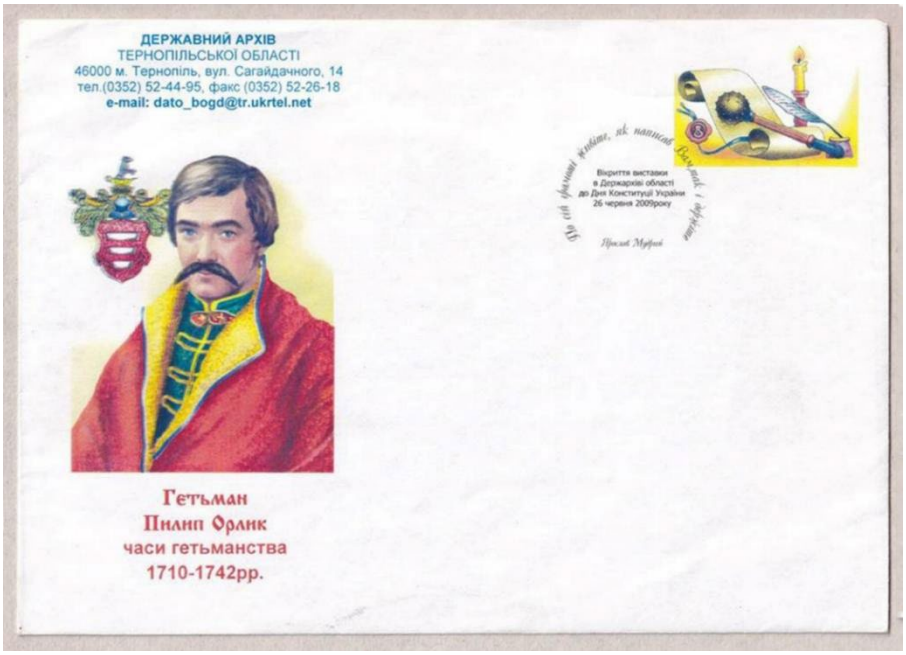

Гетьман Пилип Орлик. Часи гетьманства 1710 – 1742 рр. (2 вид). Формат конверта С5.

Пам’ятна наклейка – Ювілейна виставка в Держархіві області до 360 річчя Зборівської битви «Розносять нові вітри козацьку славу над Зборовом» 11 серпня 2009 року.

Пам’ятна наклейка – Філателістична виставка в Державному архіві Тернопільської області «Блаженний патріарх Йосиф Сліпий у філателістичних і пропам’ятних виданнях», 7 вересня 2009 року.

Пам’ятна наклейка – Презентація історичних романів Василя Фольварочного «Симон Петлюра» в Тернопільському держархіві 28 вересня 2009 р.

Симон Петлюра (1879 – 1926).

Іван Марчук, Лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка (1 вид).

Іван Марчук, Лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка (2 вид).

Іван Марчук, Лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка (3 вид).

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

ПШ – Генії світу. Іван Марчук, живопис. Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 21 вересня 2009 року.

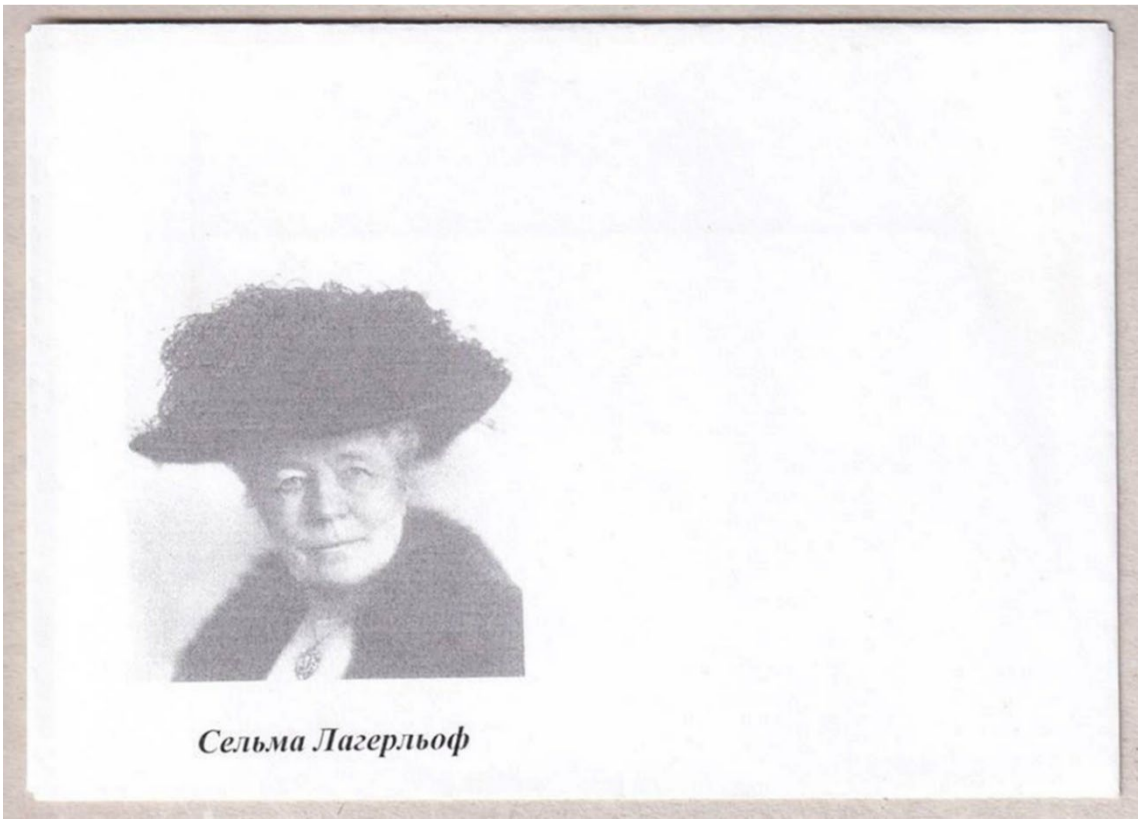

Сельма Лагерльоф.

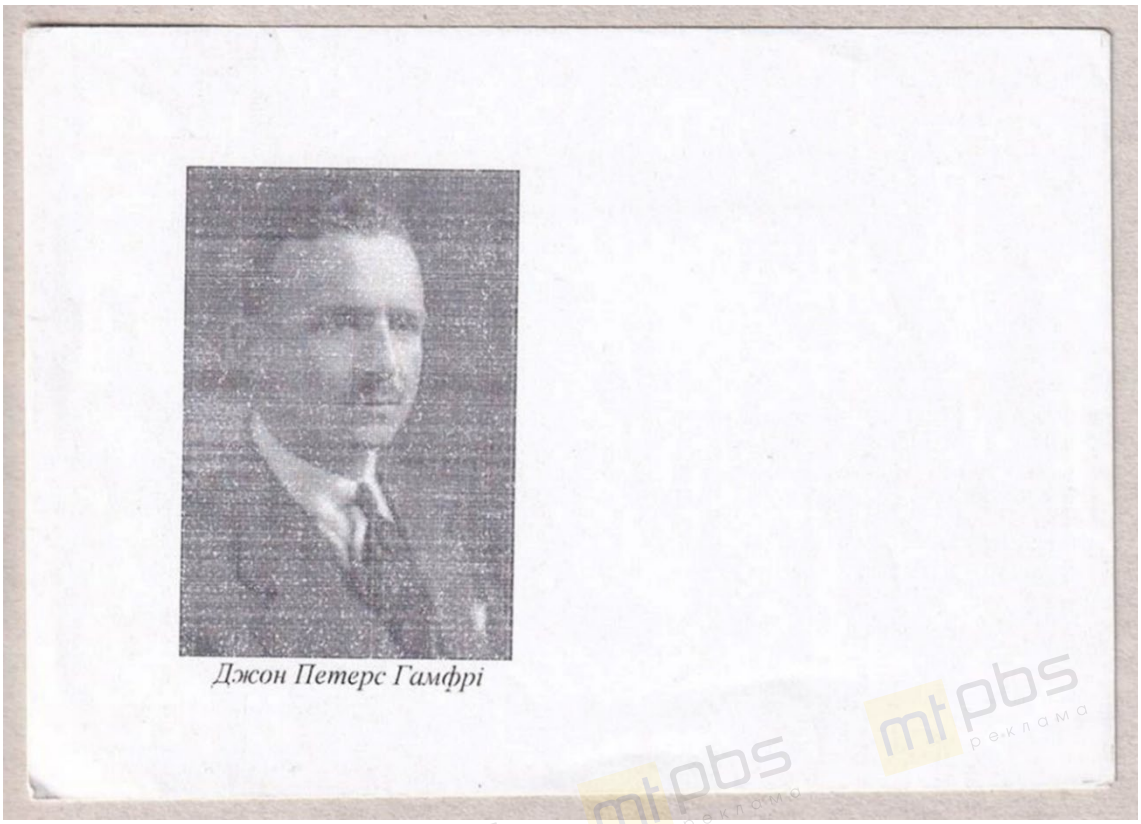

Джон Петерс Гамфрі.

Нобелівські лауреати – уродженці України. Жорж Шарпак на марці Франції.

Герта Мюллер лауреат Нобелівської премії з літератури 2009 року (1 вид).

Герта Мюллер лауреат Нобелівської премії з літератури 2009 року (2 вид).

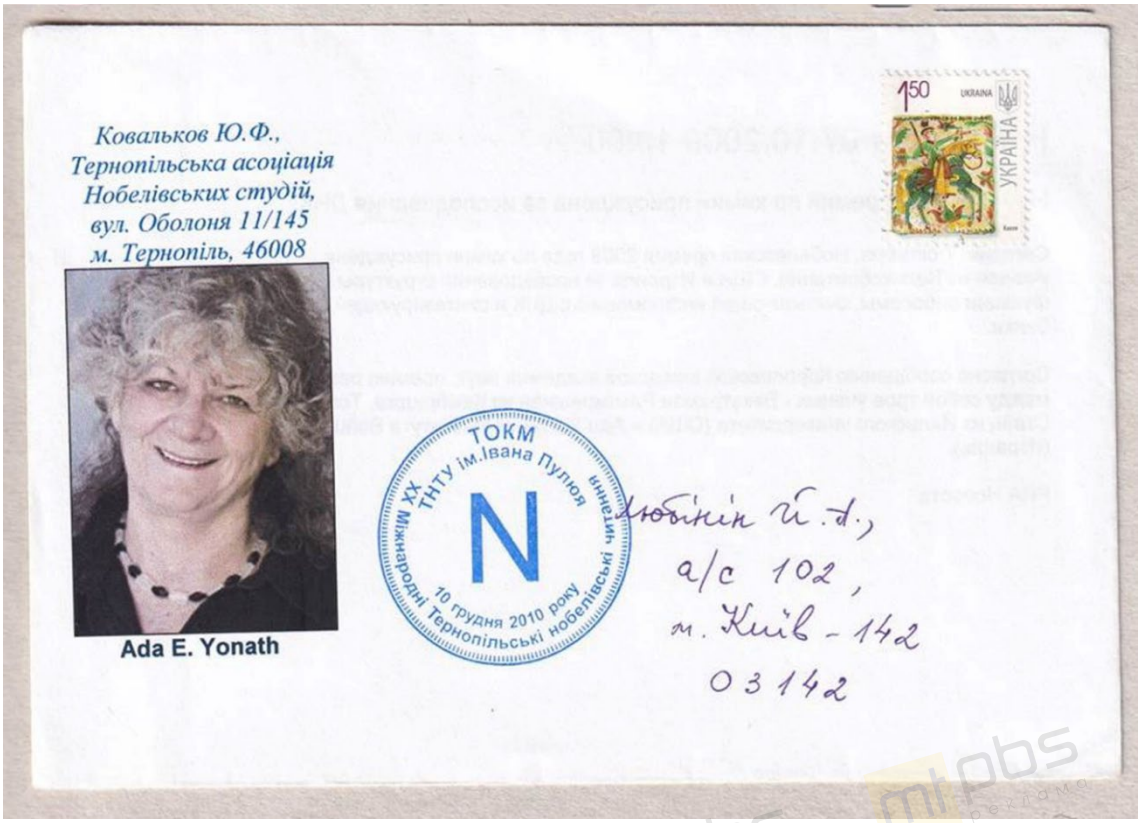

Ada E. Yonath.

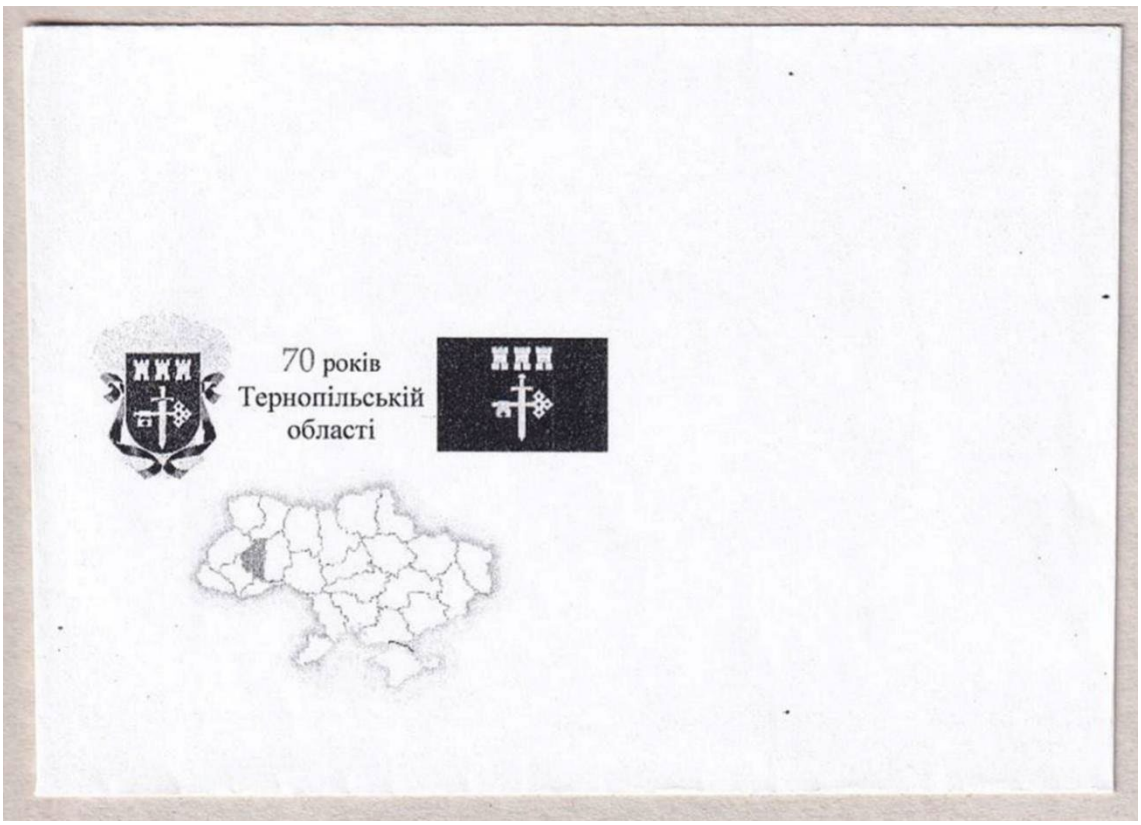

70 років Тернопільській області.

Тернопільській області – 70. Герб Тарнопольського воєводства, герб Тернопільської області (1 вид).

Тернопільській області – 70. Герб Тарнопольського воєводства, герб Тернопільської області (2 вид).

Тернопільська СДЮШОР

Тернопільська спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву з греко-римської боротьби, 40 років, 1969 – 2009.

Катедральний собор УГКЦ, м. Тернопіль

м. Тернопіль, Катедральний собор, 20.

Бережани

Давній герб Бережан.

Зборів

Зборівська битва 1649, 360 років. Свято козацької слави, м. Зборів, 15 – 16 серпня 2009 р.

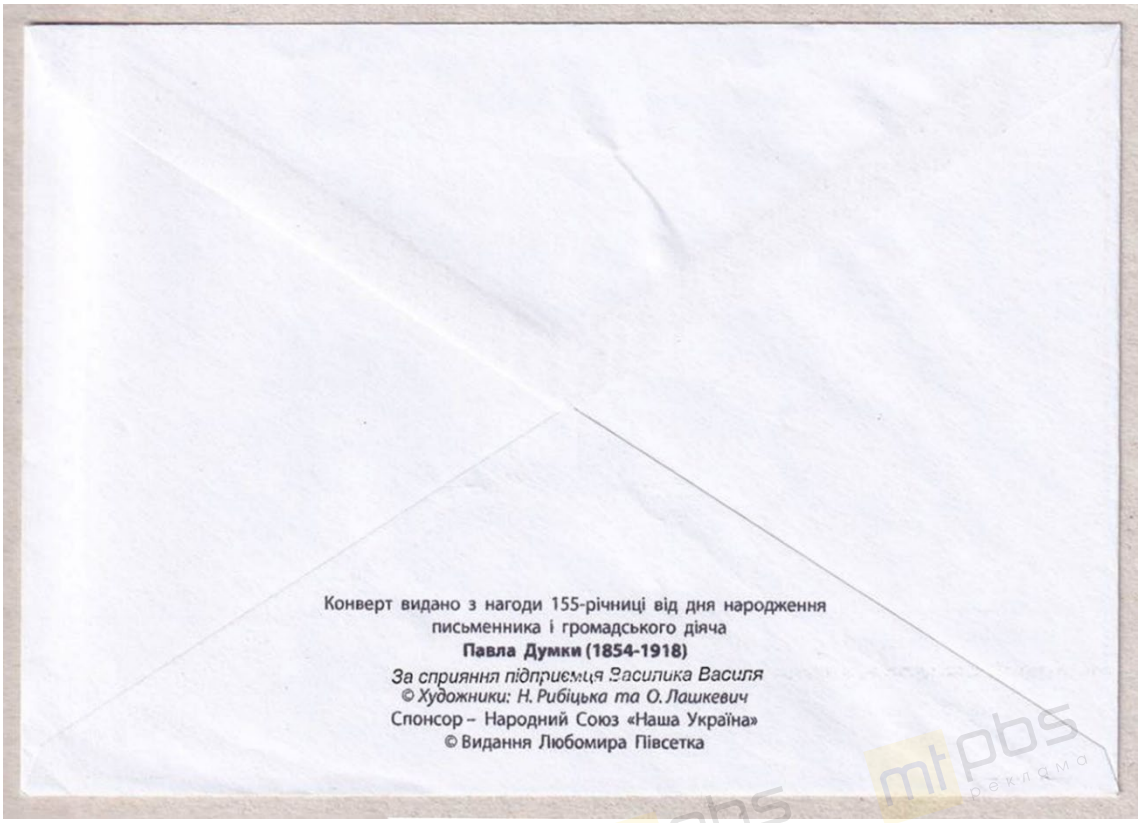

Павло Думка (1854 – 1918).

ПШ – 155 років від дня народження Павла Думки, с. Купчинці, Козівський р-н, Тернопільська обл.

Кременець

200 років з дня народження польського поета Юліуша Словацького, 4.09.2009, уродженця м. Кременець, Тернопільської обл. (1 вид).

200 років з дня народження польського поета Юліуша Словацького, 4.09.2009, уродженця м. Кременець, Тернопільської обл. (2 вид).

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Київ

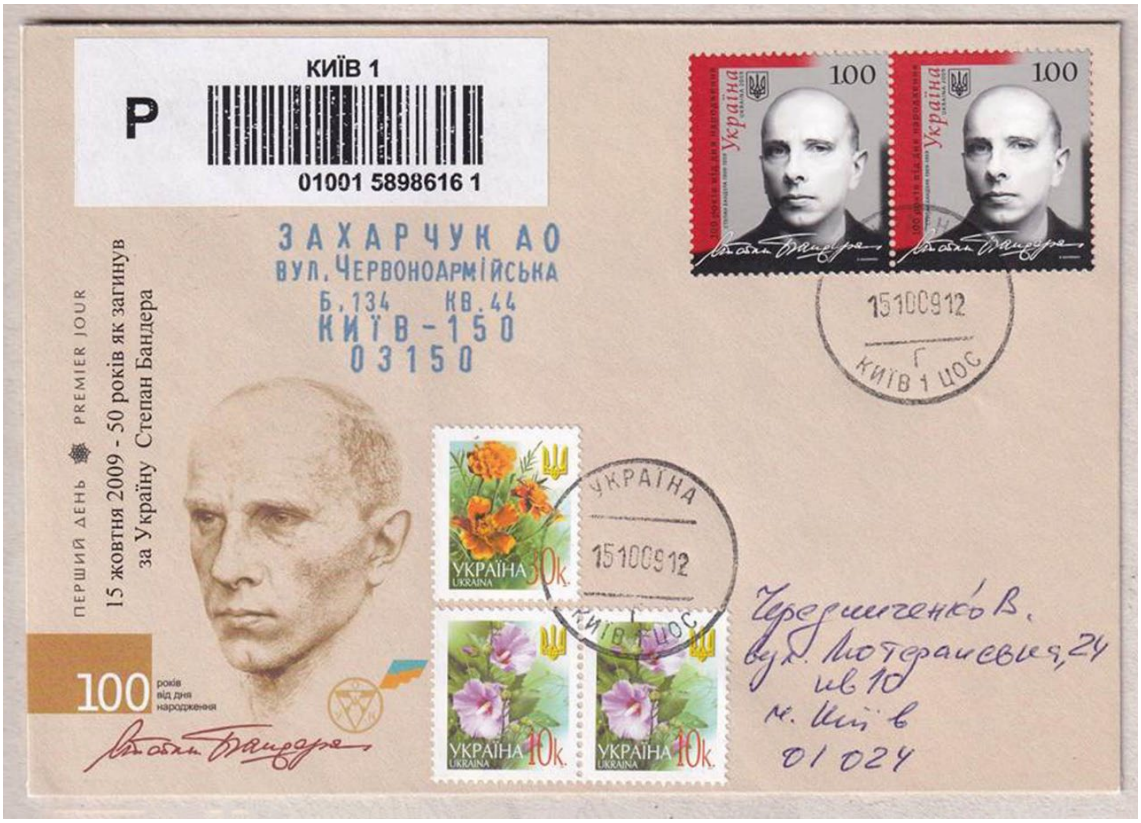

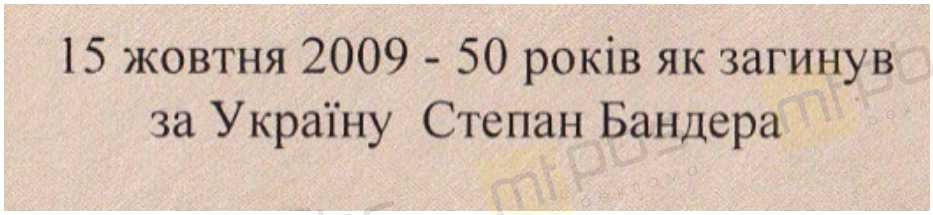

Пам’ятний надрук – 15 жовтня 2009 – 50 років як загинув за Україну Степан Бандера.

Меморіальний музей Степана Бандери, с. Старий Угринів

100 років від дня народження Степана Бандери.

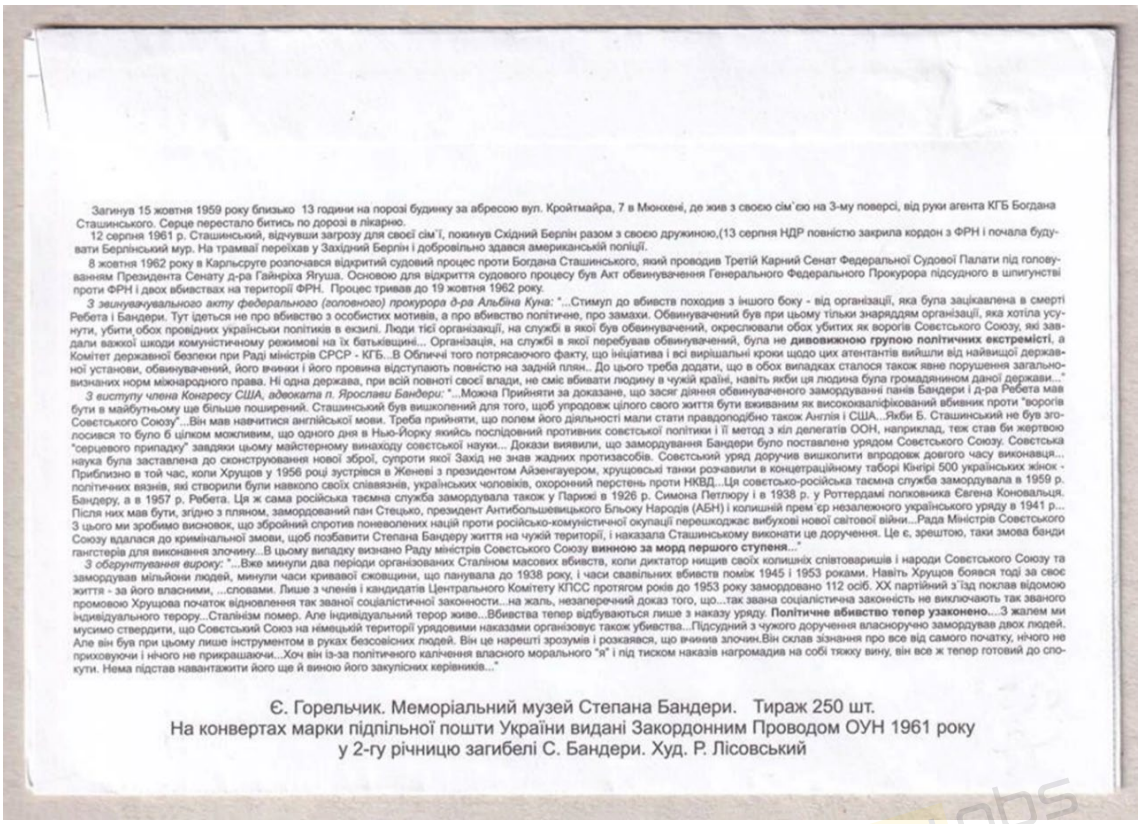

Загинув 15 жовтня 1959 року близько 13 години на порозі будинку за абресою вул. Кройтмайра, 7 в Мюнхені, де жив з своєю сім'єю на 3-му поверсі, від руки агента КГБ Богдана Сташинського. Серце перестало битись по дорозі в лікарню.

12 серпня 1961 р. Сташинський, відчувши загрозу для своєї сім'ї, покинув Східний Берлін разом з своєю дружиною,(13 серпня НДР повністю закрила кордон з ФРН і почала будувати Берлінський мур. На трамваї переїхав у Західний Берлін і добровільно здався американській поліції.

8 жовтня 1962 року в Карльсруге розпочався відкритий судовий процес проти Богдана Сташинського, який проводив Третій Карний Сенат Федеральної Судової Палати під головуванням Президента Сенату д-ра Гайнріха Ягуша. Основою для відкриття судового процесу був Акт обвинувачення Генерального Федерального Прокурора підсудного в шпигунстві проти ФРН і двох вбивствах на території ФРН. Процес тривав до 19 жовтня 1962 року.

З звинувачувального акту федерального (головного) прокурора д-ра Альбіна Кука: "...Стимул до вбивств походив з іншого боку - від організації, яка була зацікавлена в смерті Ребета і Бандери. Тут ідеться не про вбивство з особистих мотивів, а про вбивство політичне, про замахи. Обвинувачений був при цьому тільки знаряддям організації, яка хотіла усунути, убити обох провідних українськи політиків в екзилі. Люди тієї організації, на службі в якої був обвинувачений, окреслювали обох убитих як ворогів Совєтського Союзу, які завдали важкої шкоди комуністичному режимові на їх батьківщині... Організація, на службі в якої перебував обвинувачений, була не **дивовижною групою політичних екстремісті**, а Комітет державної безпеки при Раді міністрів СРСР - КГБ...В Обличчі того потрясаючого факту, що ініціатива і всі вирішальні кроки щодо цих атентантів вийшли від найвищої державної установи, обвинувачений, його вчинки і його провина відступають повністю на задній плян.. До цього треба додати, що в обох випадках сталося також явне порушення загальновизнаних норм міжнародного права. Ні одна держава, при всій повноті своєї влади, не сміє вбивати людину в чужій країні, навіть якби ця людина була громадянином даної держави..."

З виступу члена Конгресу США, адвоката п. Ярослави Бандери: "...Можна Прийняти за доказане, що засяг діяння обвинуваченого замордуванні панів Бандери і д-ра Ребета мав бути в майбутньому ще більше поширений. Сташинський був вишколений для того, щоб упродовж цілого свого життя бути вживаним як висококваліфікований вбивник проти "ворогів Совєтського Союзу"...Він мав навчитися англійської мови. Треба прийняти, що полем його діяльності мали стати правдоподібно також Англія і США...Якби Б. Сташинський не був згодився то було б цілком можливим, що одного дня в Нью-Йорку якийсь послідовний противник совєтської політики і її метод з кіл делегатів ООН, наприклад, теж став би жертвою "серцевого припадку" завдяки цьому майстерному винаходу совєтської науки... Докази виявили, що замордування Бандери було поставлене урядом Совєтського Союзу. Совєтська наука була заставлена до сконструювання нової зброї, супроти якої Захід не знав жадних протизасобів. Совєтський уряд доручив вишколити впродовж довгого часу виконавця... Приблизно в той час, коли Хрущов у 1956 році зустрівся в Женеві з президентом Айзенгауером, хрущовські танки розчавили в концентраційному таборі Кенгірі 500 українських жінок - політичних вязнів, які створили були навколо своїх співвязнів, українських чоловіків, охоронний перстень проти НКВД...Ця совєтсько-російська таємна служба замордувала в 1959 р. Бандеру, а в 1957 р. Ребета. Ця ж сама російська таємна служба замордувала також у Парижі в 1926 р. Симона Петлюру і в 1938 р. у Роттердамі полковника Євгена Коновальця. Після них мав бути, згідно з планом, замордований пан Стецько, президент Антибольшевицького Блоку Народів (АБН) і колишній прем'єр незалежного українського уряду в 1941 р... З цього ми зробимо висновок, що збройній спротив поневолених націй проти російсько-комуністичної окупації перешкоджає вибухові нової світової війни...Рада Міністрів Совєтського Союзу вдалася до кримінальної змови, щоб позбавити Степана Бандеру життя на чужій території, і наказала Сташинському виконати це доручення. Це є, зрештою, таки змова банди гангстерів для виконання злочину...В цьому випадку визнано Раду міністрів Совєтського Союзу **винною за морд першого ступеня**..."

З обґрунтування вироку: "...Вже минули два періоди організованих Сталіном масових вбивств, коли диктатор ницив своїх колишніх співтоваришів і народи Совєтського Союзу та замордував мільйони людей, минули часи кривавої єжовщини, що панувала до 1938 року, і часи свавільних вбивств поміж 1945 і 1953 роками. Навіть Хрущов боявся тоді за своє життя - за його власними, ...словами. Лише з членів і кандидатів Центрального Комітету КПСС протягом років до 1953 року замордовано 112 осіб. XX партійний з'їзд поклав відомою промовою Хрущова початок відновлення так званої соціалістичної законности...на жаль, незаперечний доказ того, що....так звана соціалістична законність не виключають так званого індивідуального терору...Сталінізм помер. Але індивідуальний терор живе...Вбивства тепер відбуваються лише з наказу уряду. **Політичне вбивство тепер узаконено**....З жалем ми мусимо стверднти, що Совєтський Союз на німецькій території урядовими наказами організовує також убивства...Підсудний з чужого доручення власноручно замордував двох людей. Але він був при цьому лише інструментом в руках бєзсовісних людей. Він це нарешті зрозумів і розкаявся, що вчинив злочин.Він склав зізнання про все від самого початку, нічого не приховуючи і нічого не прикрашаючи...Хоч він із-за політичного калічення власного морального "я" і під тиском наказів нагромадив на собі тяжку вину, він все ж тепер готовий до спокути. Нема підстав навантажити його ще й виною його закупісних керівників..."

Є. Горельчик. Меморіальний музей Степана Бандери. Тираж 250 шт.
На конвертах марки підпільної пошти України видані Закордонним Проводом ОУН 1961 року
у 2-гу річницю загибелі С. Бандери. Худ. Р. Лісовський

Світлій пам’яті провідника ОУН. 50 років від дня загибелі.

ПШ – Перший пам’ятник Степану Бандері на Україні відкритий 14.10.1990 року, підірваний 30.12.1990 року. Старий Угринів, Калуський р-н, історико-меморіальний музей Степана Бандери, 15.10.2009.

2010

Тернопільське обласне товариство АсФУ

75 років Зіновію Флінті, 1935 – 1988.

Всеукраїнська літературно-мистецька премія імені Братів Богдана та Левка Лепких (1 вид)

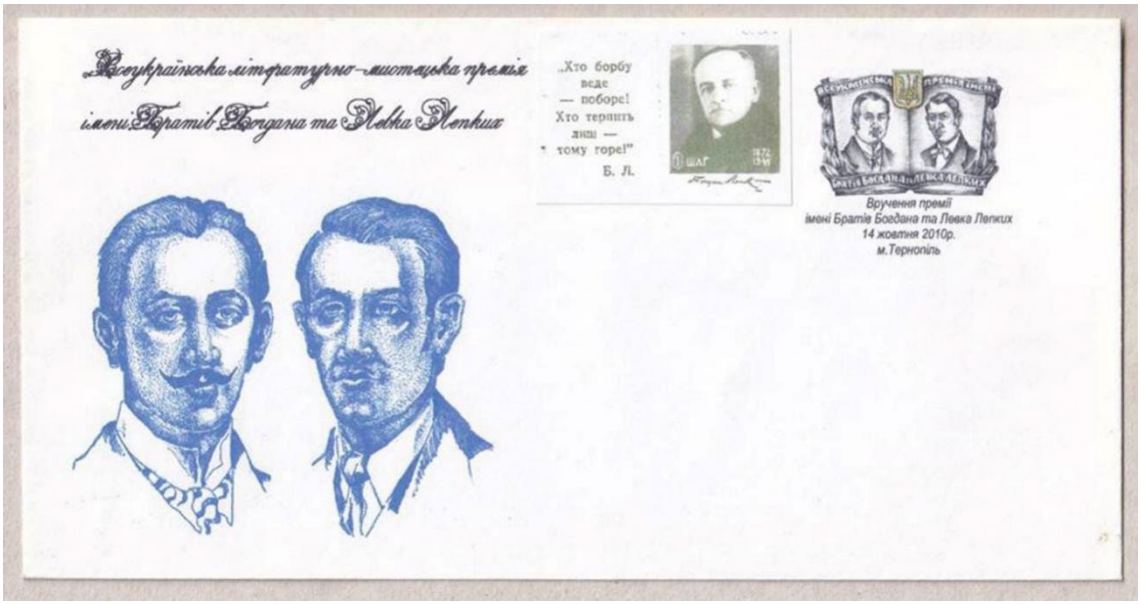

Всеукраїнська літературно-мистецька премія імені Братів Богдана та Левка Лепких (2 вид).

Пам’ятний надрук – Вручення премії імені Братів Богдана та Левка Лепких 14 жовтня 2010 р. м. Тернопіль.

Всеукраїнська літературно-мистецька премія імені Братів Богдана та Левка Лепких (3 вид).

ПШ – Всеукраїнська літературно-мистецька премія ім. Братів Лепких. Рада

Вручення Всеукраїнської літературно-мистецької та громадсько-політичної премії імені Братів Богдана та Левка Лепких за 2010 рік.

Державний архів Тернопільської області

Вознюк Володимир Аксентійович, поет, літературознавець, есеїст, перекладач, культуролог.

Відкриття виставки в Держархіві Тернопільської області «Мандрівник у незвідане», 02 лютого 2010 року (1 вид).

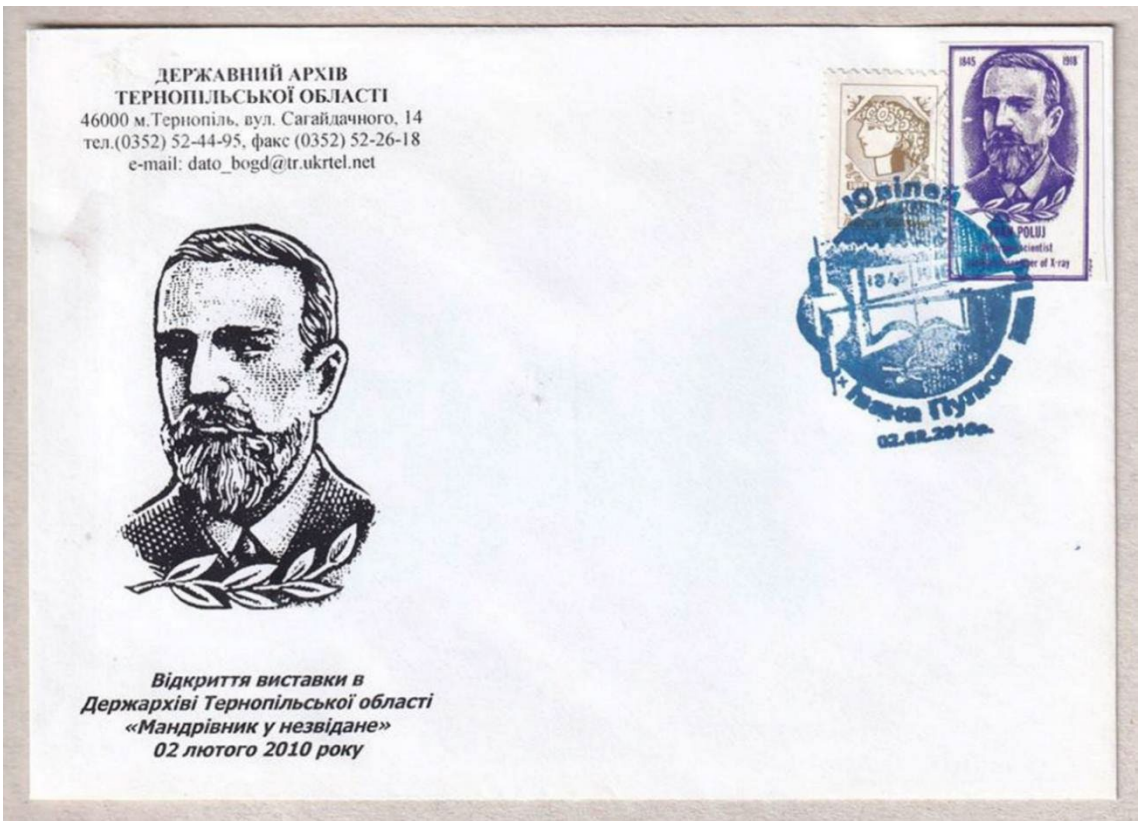

Відкриття виставки в Держархіві Тернопільської області «Мандрівник у незвідане», 02 лютого 2010 року (2 вид).

ПШ – Ювілей Івана Пулюя, 02. 02. 2010 р. – зелений, синій.

Ігор Герета (Худ. Б. Ткачик).

«На вершині Вічності. І. Герета», Худ. Богдан Ткачик.

Всеукраїнська премія імені Братів Богдана та Левка Лепких.

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал» ім. В. Стуса

Монастир оо. Василіян (м. Бучач, Тернопільська обл.)

Пам'ятний знак на будівлі Тернопільського історико-меморіального музею політичних в'язнів.

ПШ – Тернопільський обласний історико-меморіальний музей політичних в'язнів.

ПШ - Відкриття меморіальної таблиці Ігореві Гереті, ТОКМ, Тернопіль, 5 червня 2010 року.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

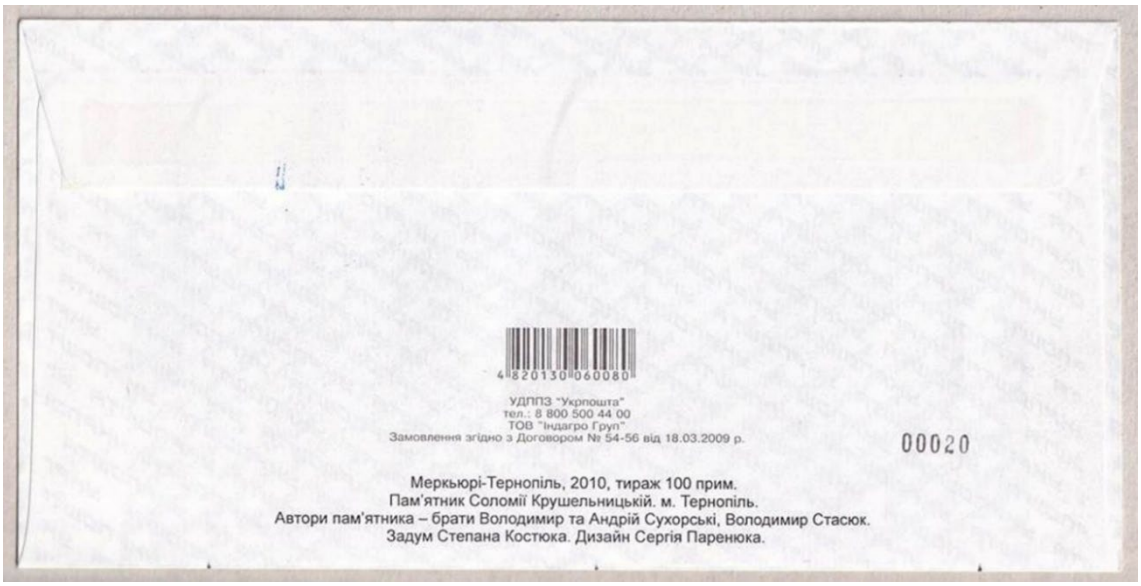

Пам’ятник Соломії Крушельницькій м. Тернопіль, 2010.

ПШ – Відкриття пам’ятника Соломії Крушельницькій, ТОКМ, Тернопіль, 22 серпня 2010 року.

ПШ - Ярослав Старух, Василь Галаса, Петро Федорів. Пропам'ятна академія «Постаті державотворення України з Тернопілля», ТОКМ, Тернопіль, 1 грудня 2010 року.

ПШ – XX Міжнародні Тернопільські нобелівські читання. ТНТУ ім. Івана Пулюя, ТОКМ, 10 грудня 2010 року – синій, чорний.

Тернопільська асоціація нобелівських студій

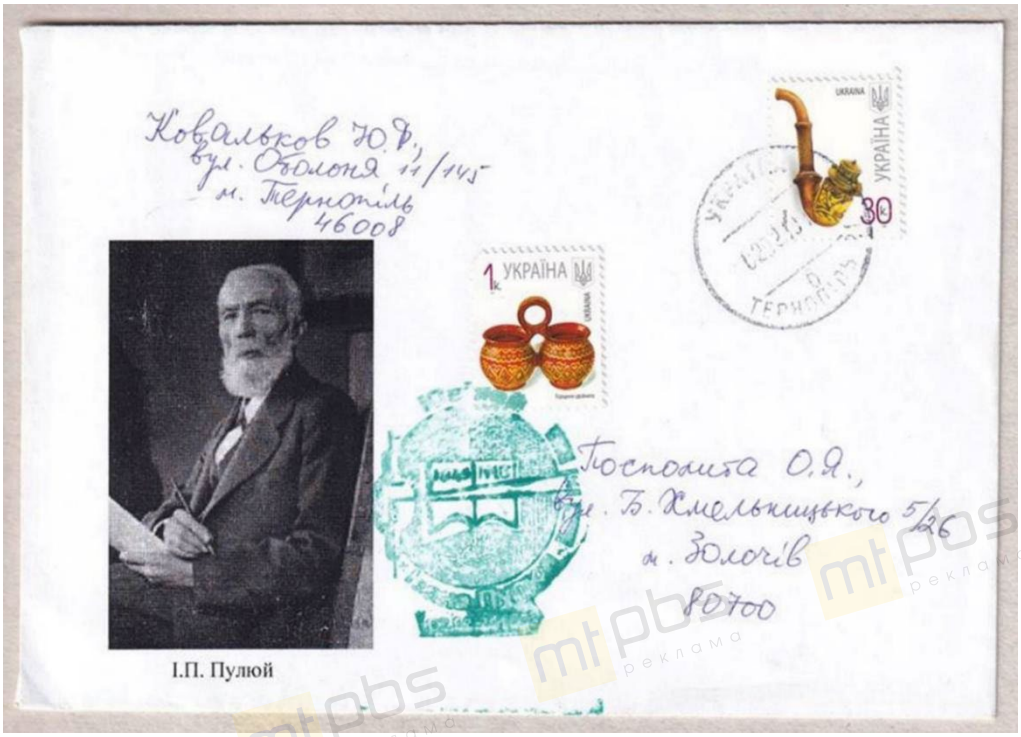

І. П. Пулюй.

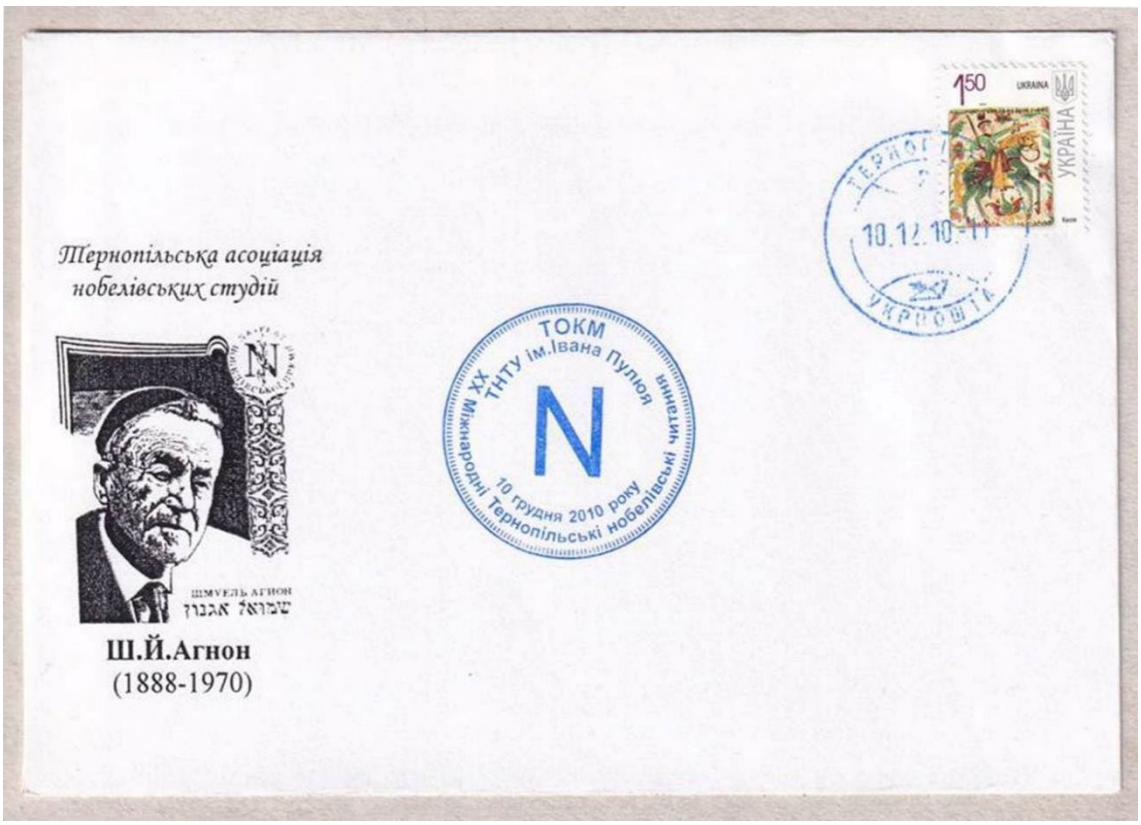

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Ш. Й. Агнон (1888 – 1970) (1 вид).

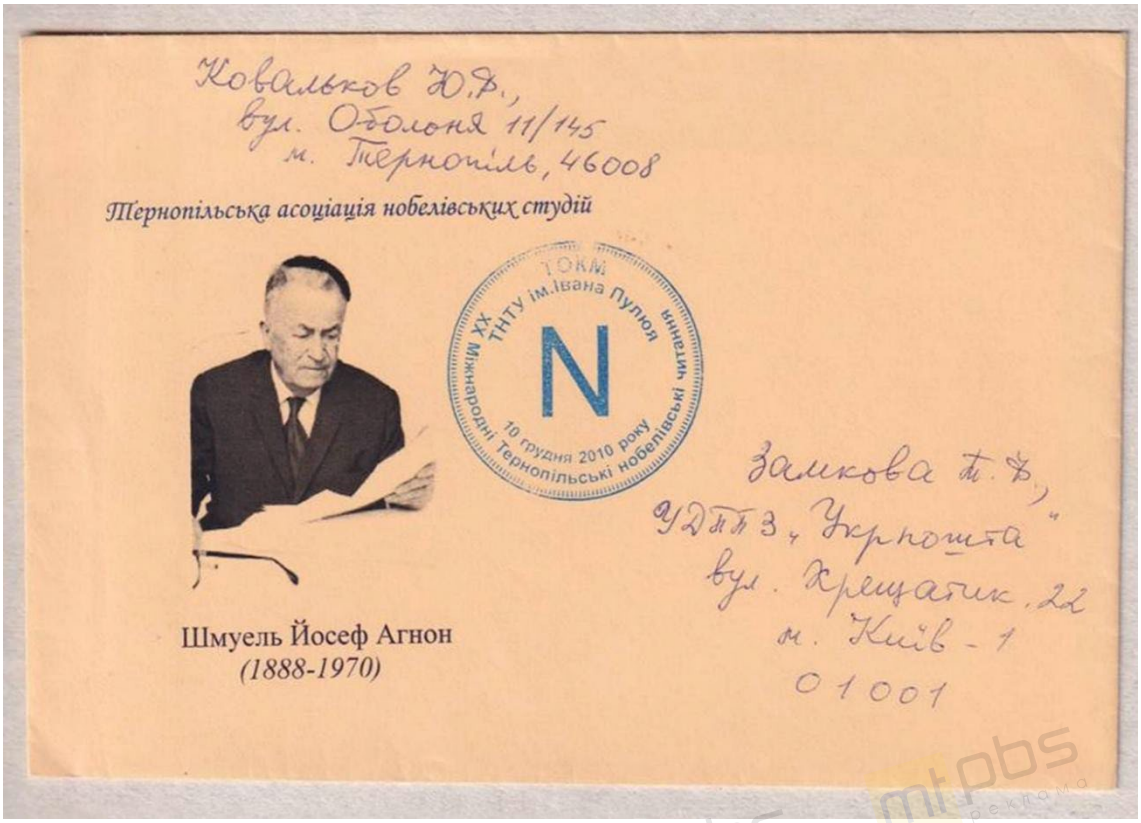

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Ш. Й. Агнон (1888 – 1970) (2 вид).

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Ш. Й. Агнон і шведський король Густав VI Адольф під час нобелівських урочистостей 10 грудня 1966 р.

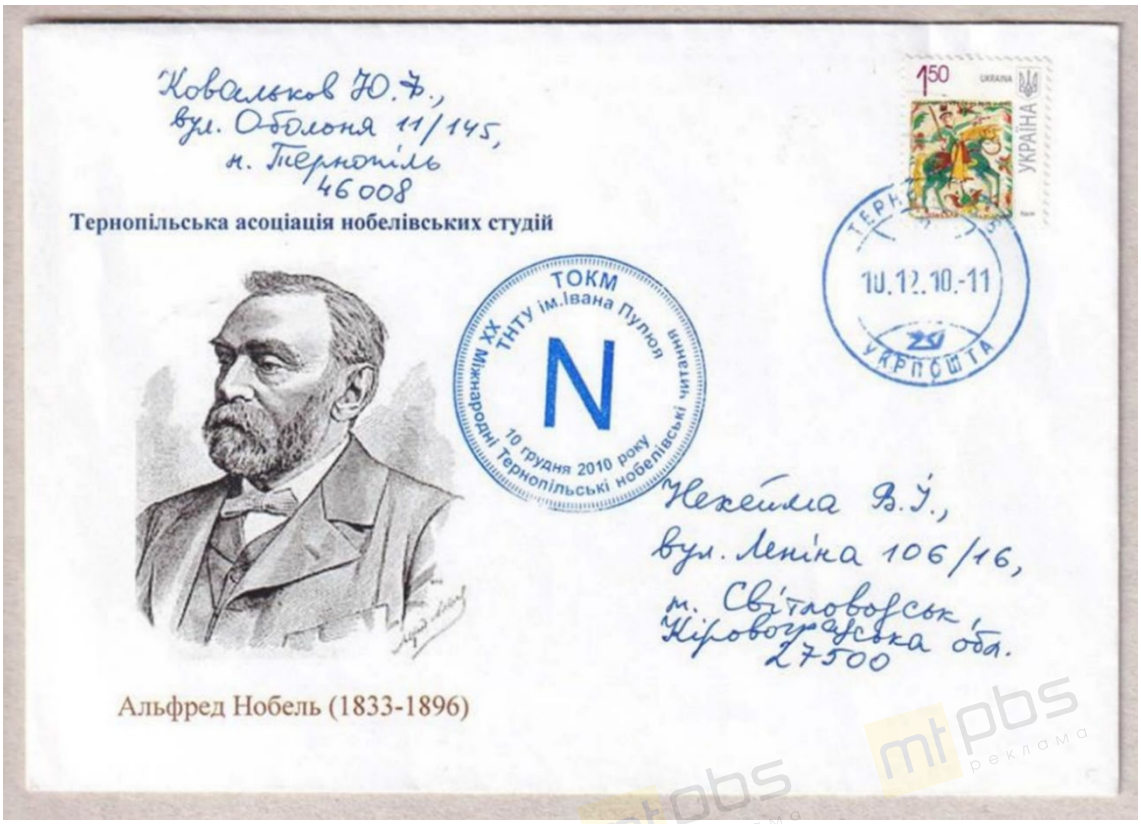

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Альфред Нобель (1833 – 1896).

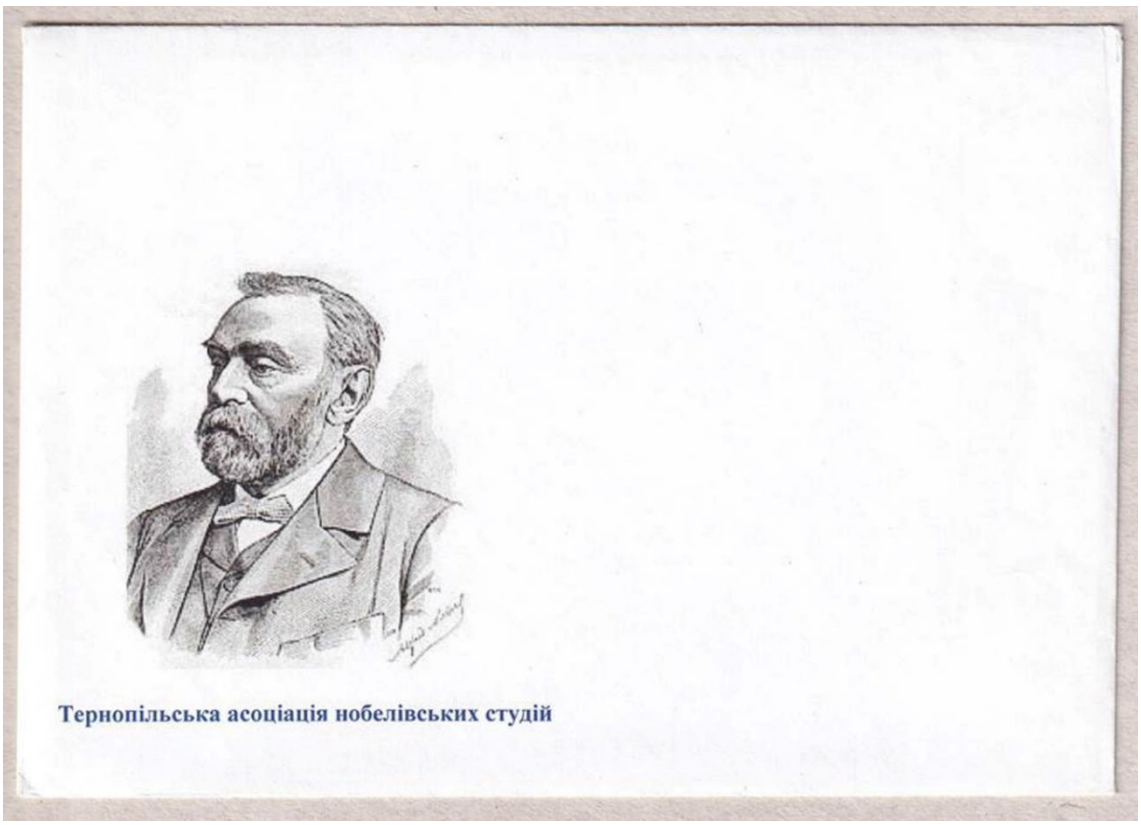

Тернопільська асоціація нобелівських студій.

Тернопільська Асоціація Нобелівських студій. Медаль.

Зображення поштових марок Швеції, присвячених Нобелівській премії.

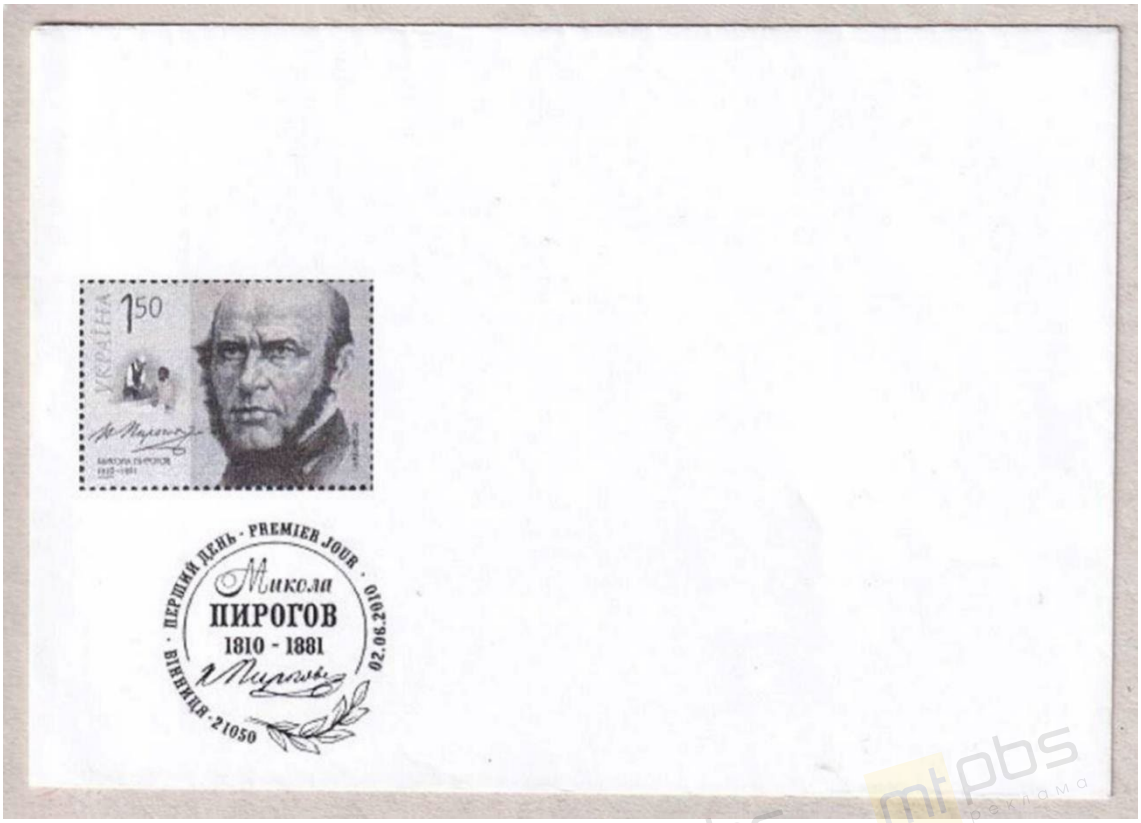

Микола Пирогов. зображення поштової марки та ШПД України, присвячених М. Пирогову.

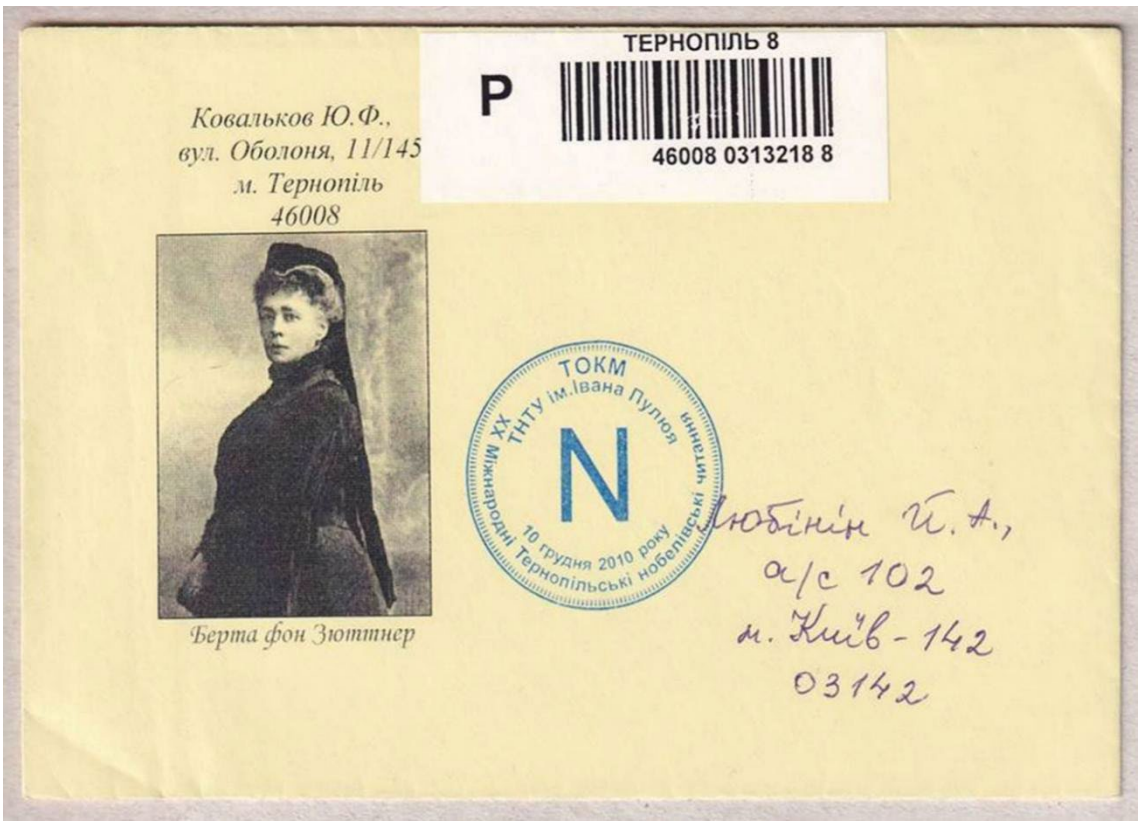

Берта фон Зюттнер.

Нобелівські лауреати-члени НТШ.

Фрітьоф Нансен.

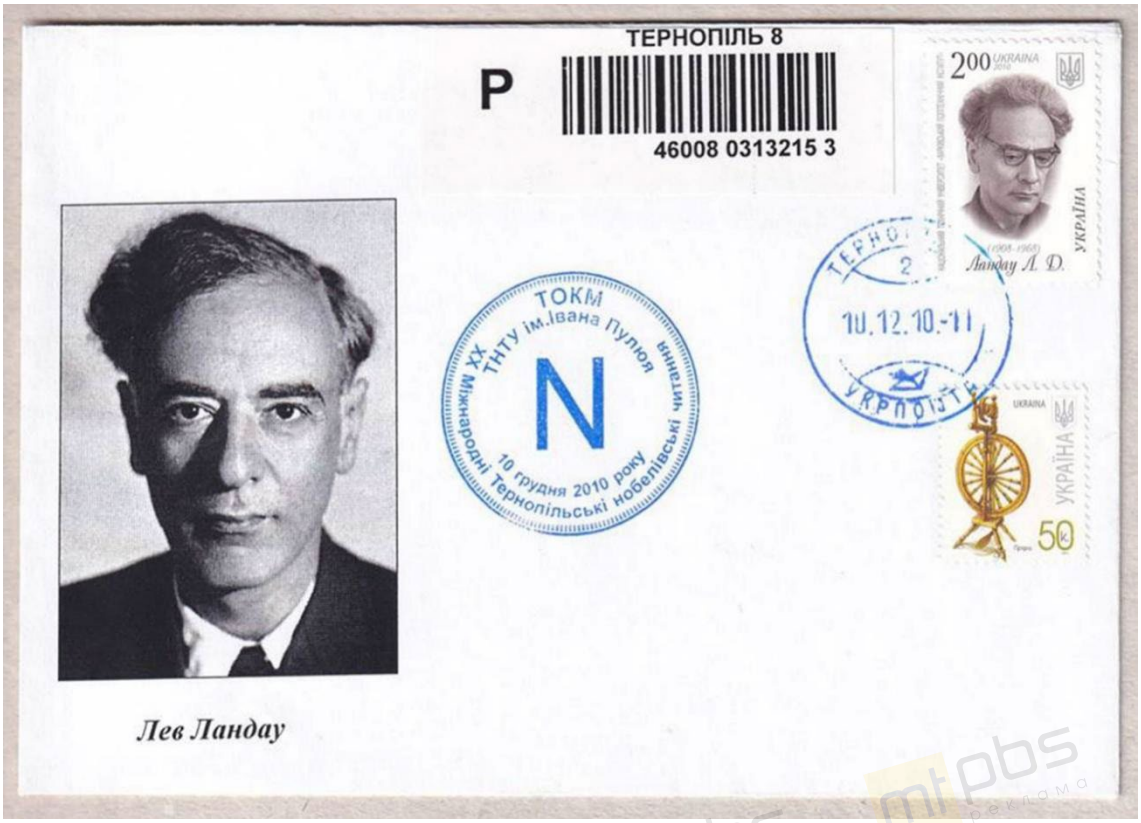

Лев Ландау.

Відкриття пам’ятника С. Крушельницькій у м. Тернополі 22 серпня 2010 року.

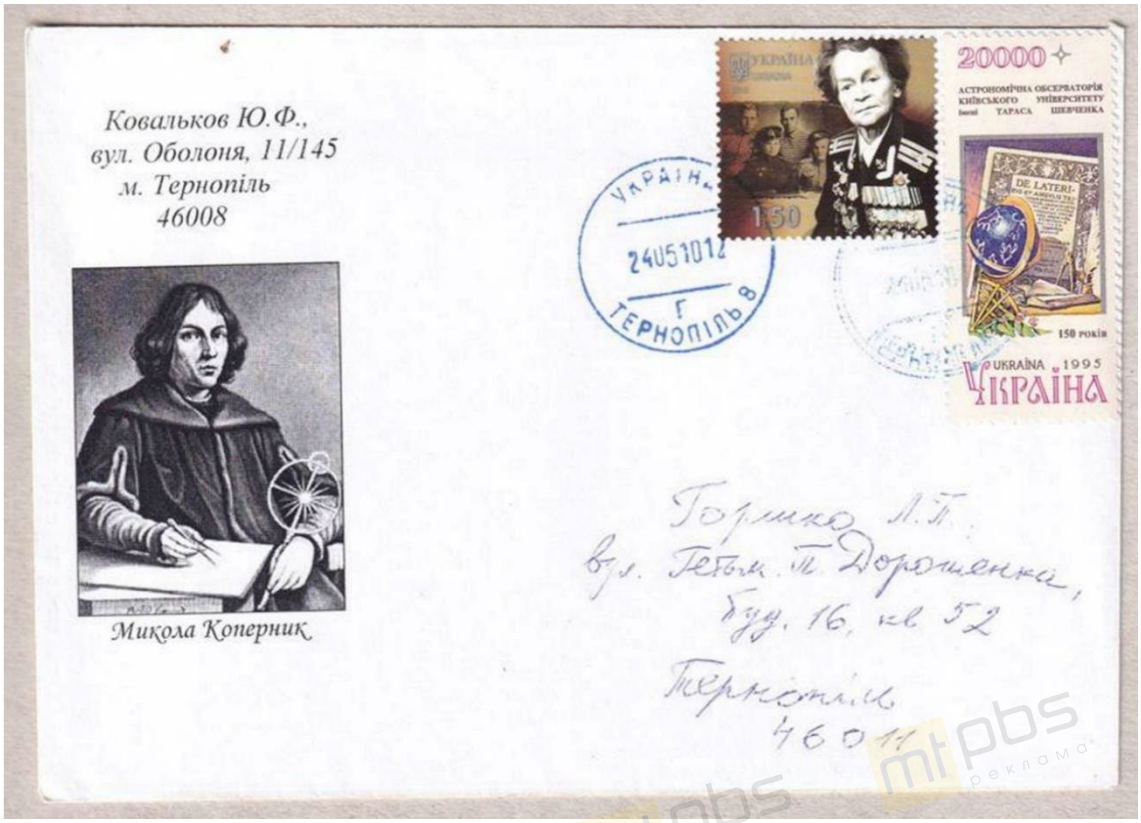

Микола Коперник.

Тернопільська асоціація нобелівських студій. Unisef, Нобелівська премія миру.

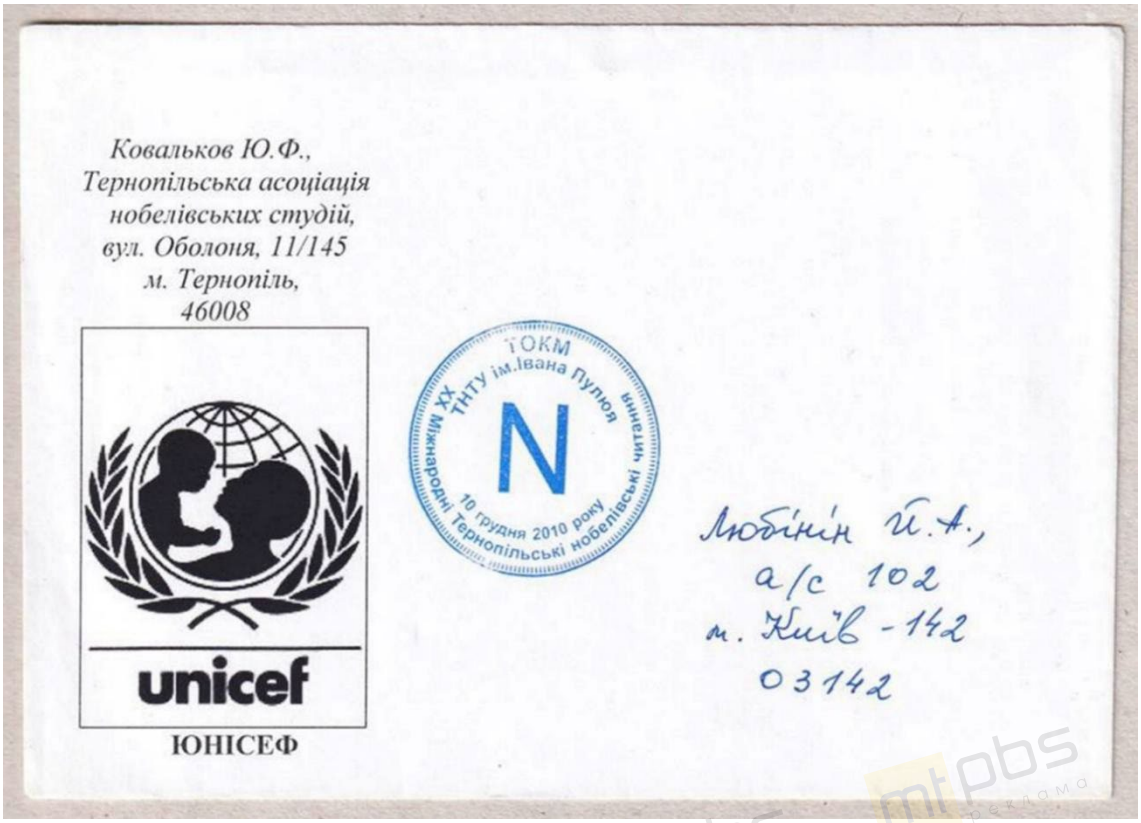

ЮНІСЕФ.

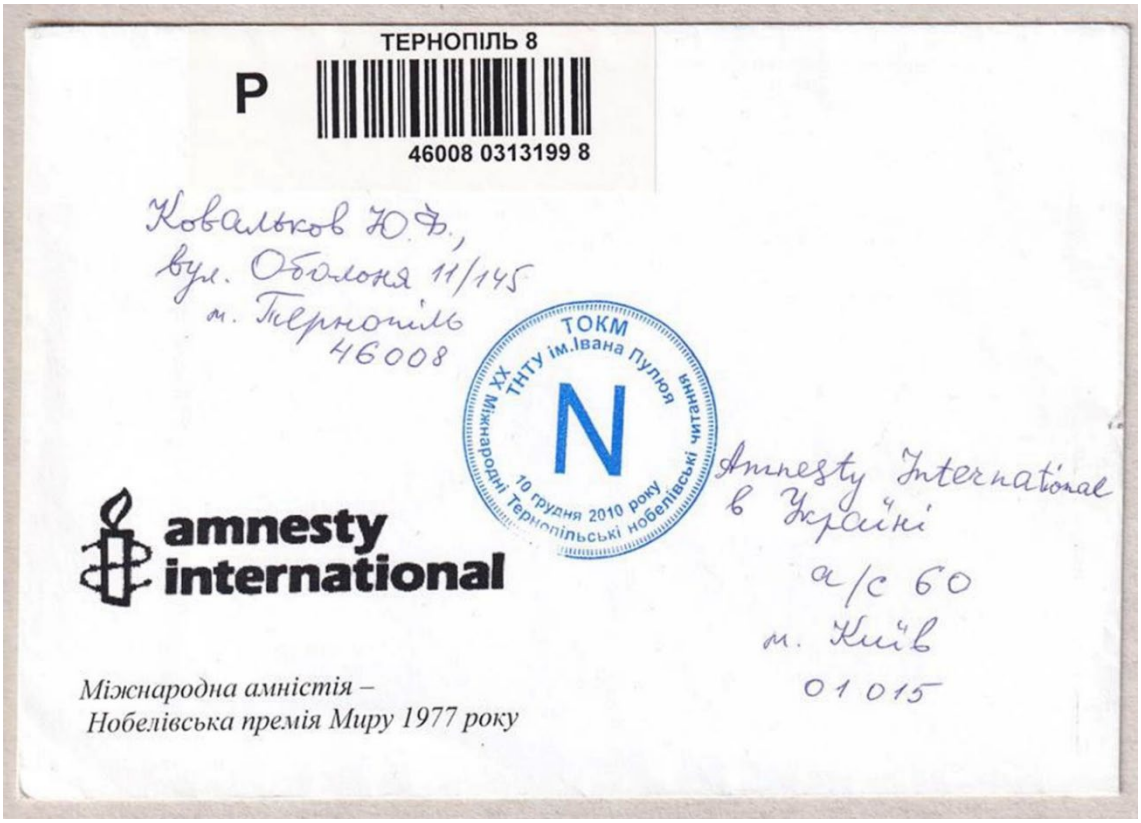

Міжнародна амністія – Нобелівська премія Миру 1977 року.

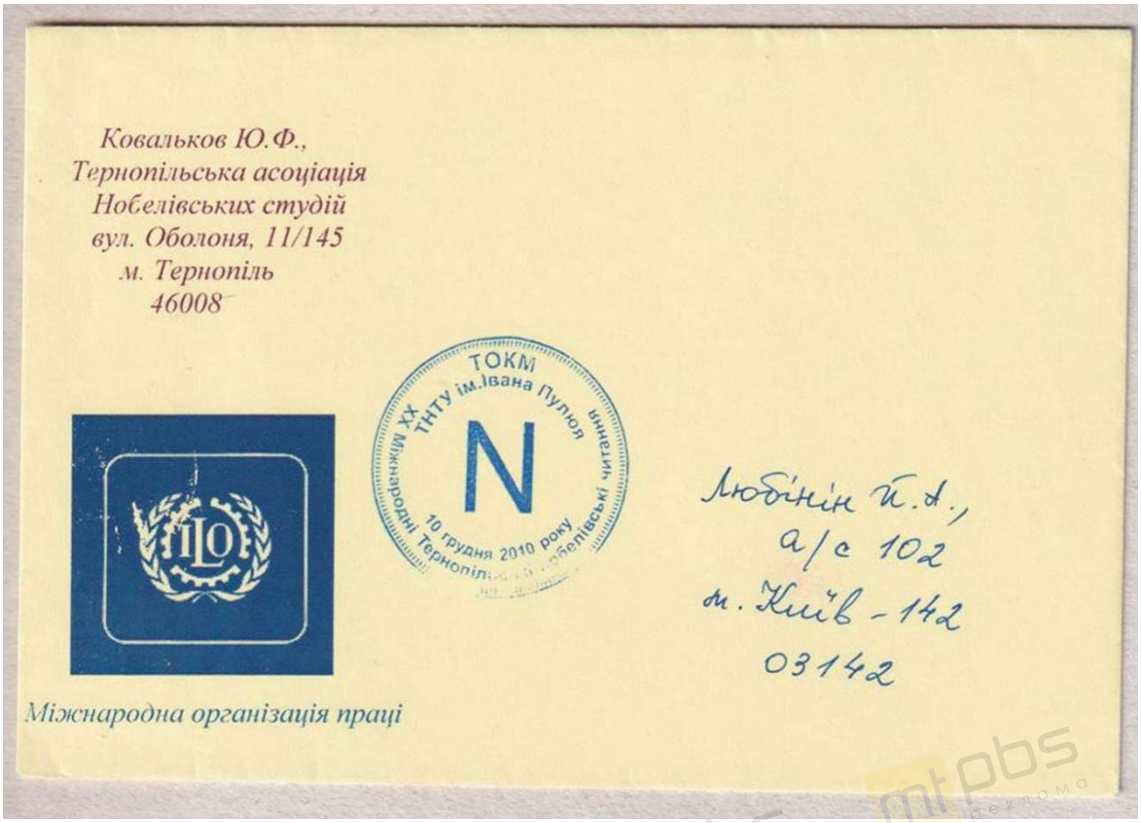

Міжнародна організація праці.

International physicians for the prevention of nuclear war.

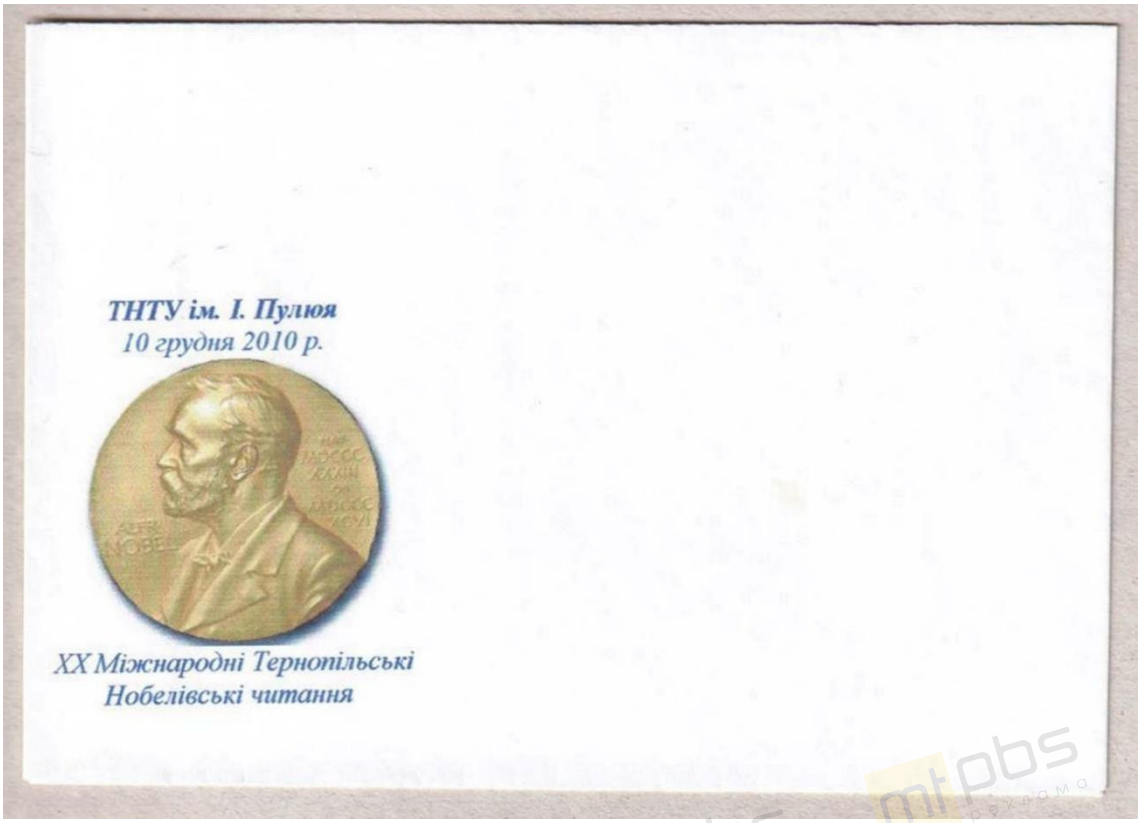

XX Міжнародні Тернопільські Нобелівські читання. ТНТУ ім. І. Пулюя, 10 грудня 2010 р.

XX Міжнародні нобелівські читання. ТНТУ ім. І. Пулюя, 10 грудня 2010 р.

Тернопільський обласний комунальний клінічний онкодиспансер

60 років онкологічній службі Тернопілля.

Бережани

Фестиваль Бережанського замку, 2010. На замовлення Бережанської міської громадської організації «Рідне місто».

Бережанська державна художня школа, 30 років.

Козова 2010 (помилку (750) заклеєно).

Козові 570 , Тернопільдська обл. смт. Козова, 22.08.2010 р.

Козова 750 (Помилка, правильно 570).

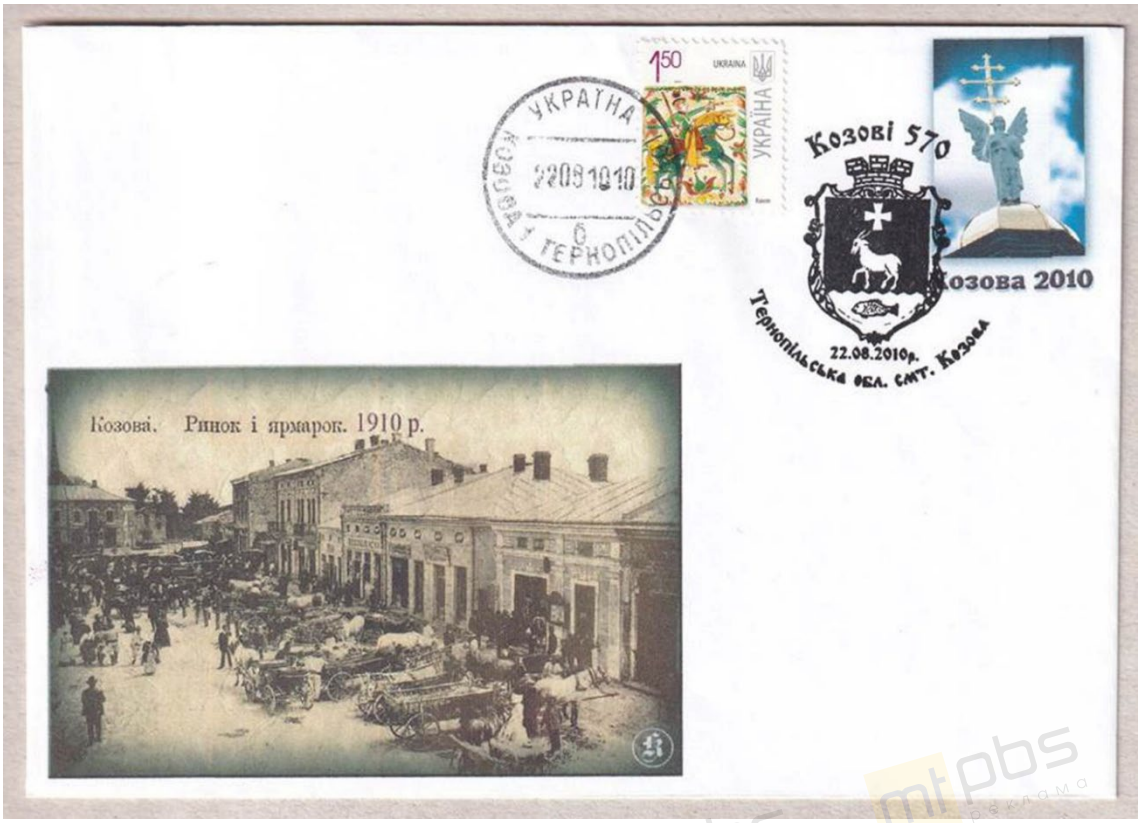

Козова. Ринок і ярмарок. 1910 р.

Герб Любомира Півсетка «Козацькому роду нема переводу».

Іоанн Георгій Пінзель. Жертвоприношення Авраама (Близько 1760).

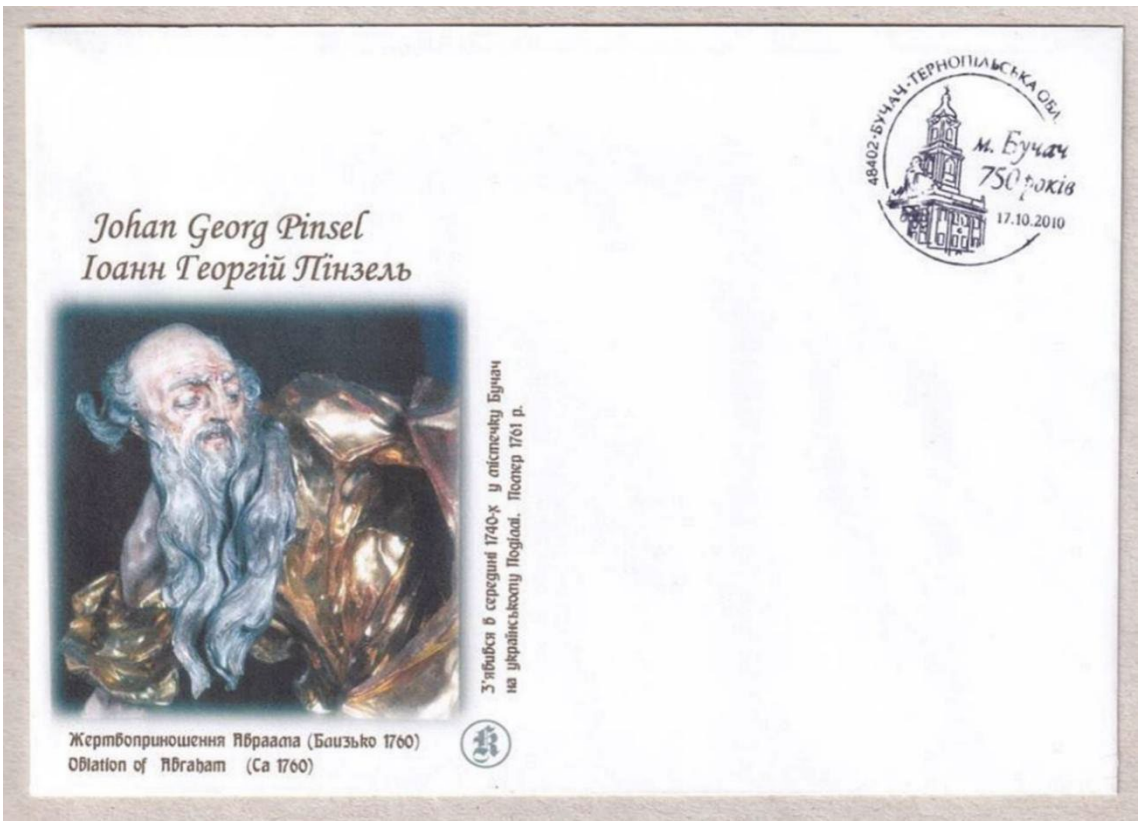

Іоанн Георгій Пінзель. Жертвоприношення Авраама (Близько 1760), фрагмент.

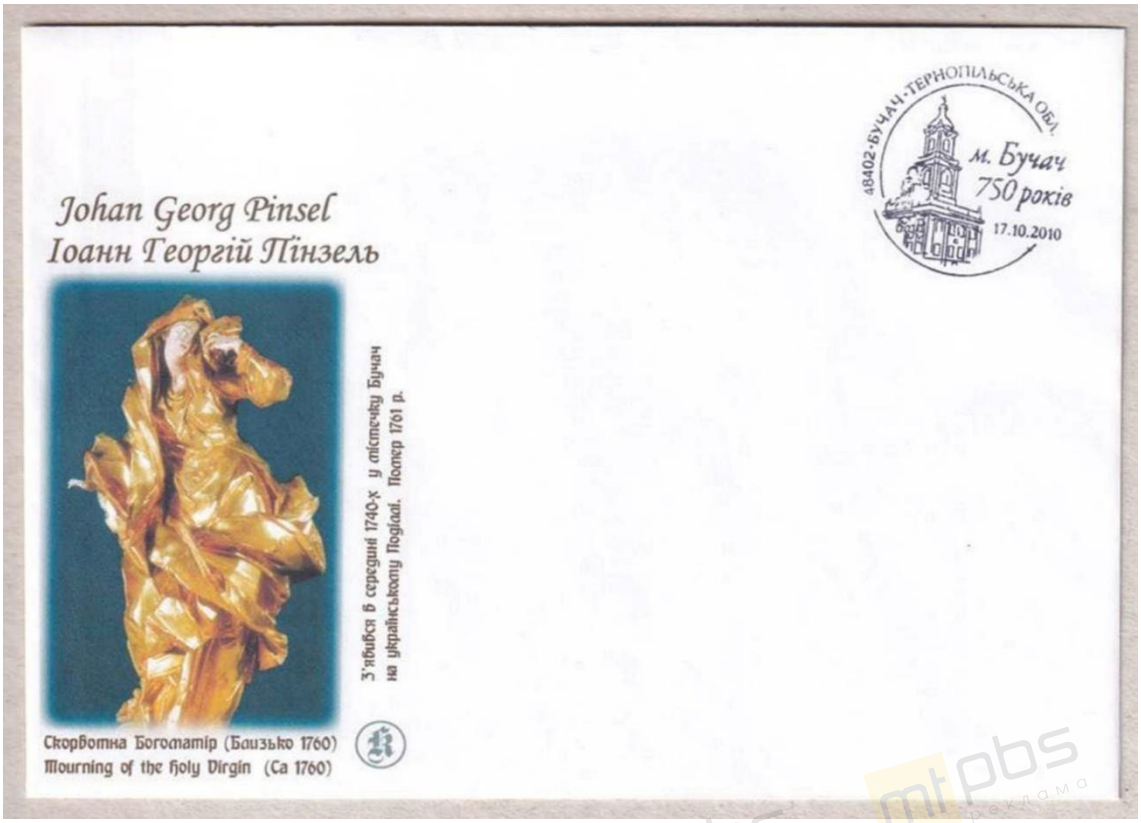

Іоанн Георгій Пінзель. Скорботна Богоматір (Близько 1760).

Іоанн Георгій Пінзель. Св. Іоанн Богослов (Близько 1760).

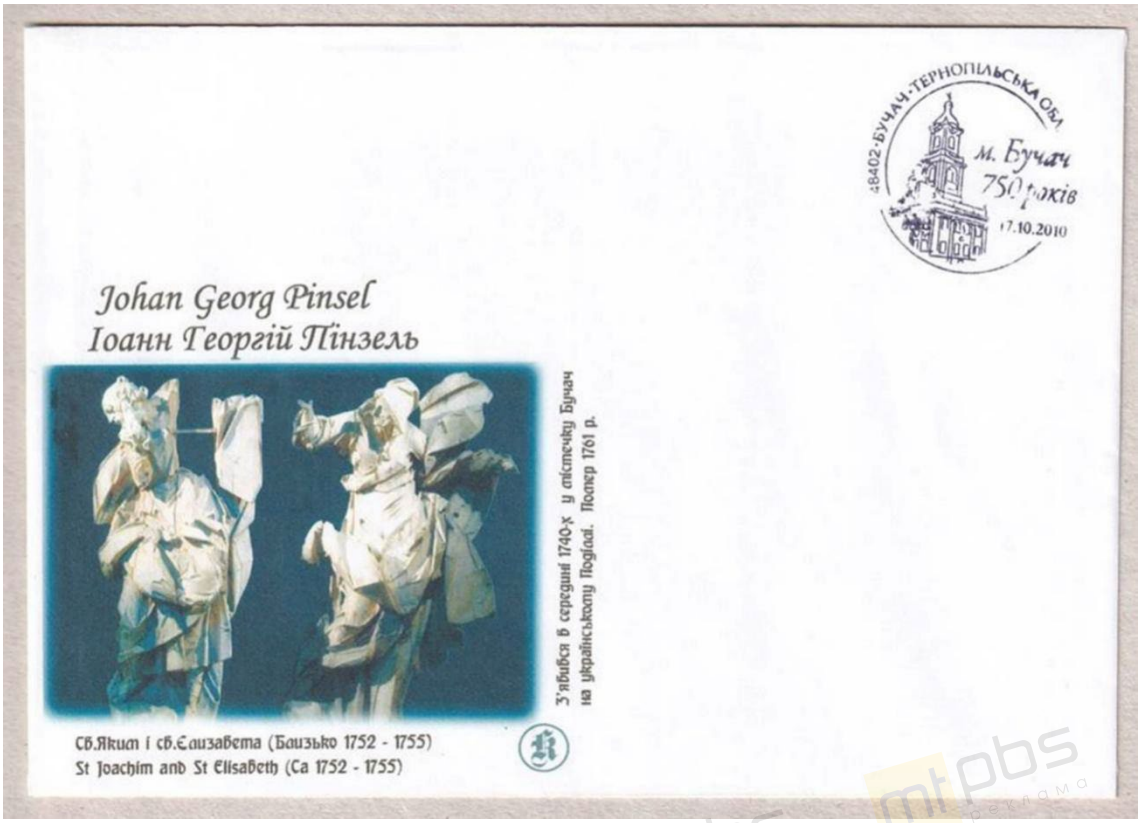

Іоанн Георгій Пінзель. Св. Яким і Св. Єлизавета (Близько 1752 – 1755).

Іоанн Георгій Пінзель. Самсон, що роздирає пащу лева (Близько 1760).

Козова, Українська гімназія ім. В. Герети

Героям Слава! Григорій Голяш, 1910 – 1950.

Петро Федорів (1910 – 1950). 100 років від дня народження.

Місто НВ (Івано-Франківськ)

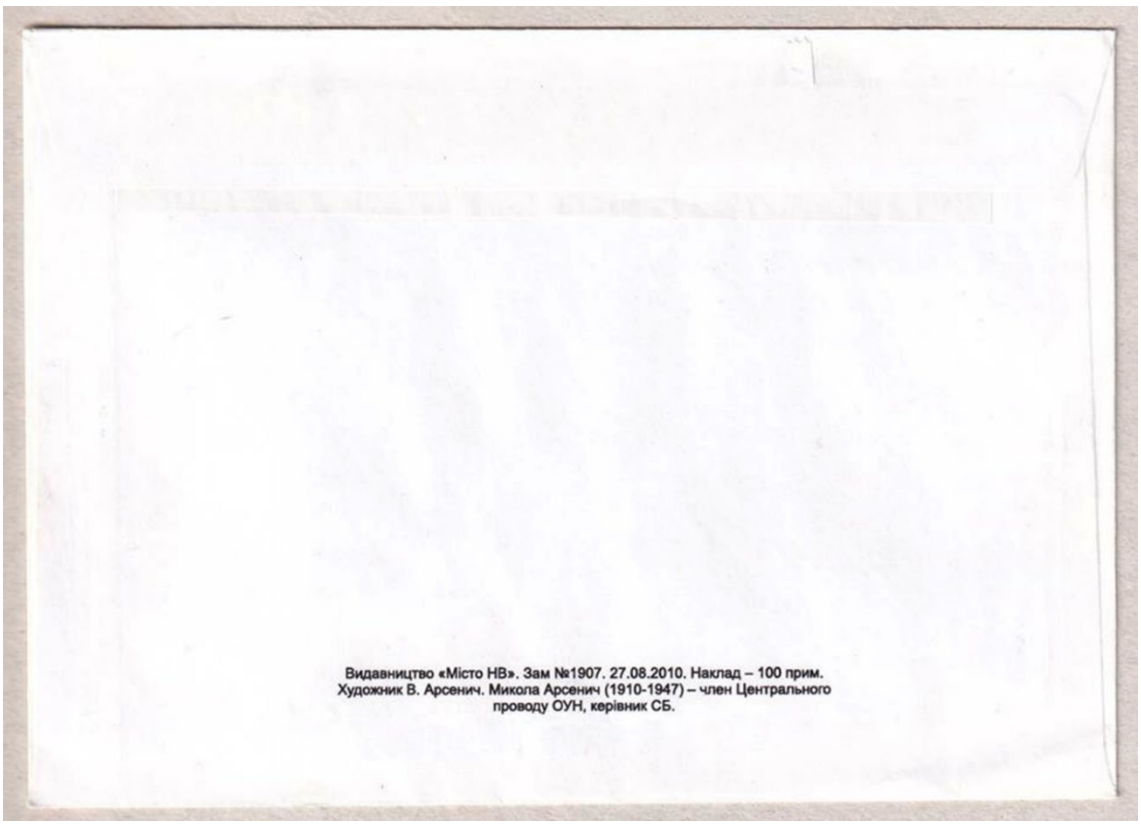

Микола Арсенич (1910 – 1947), 27. 08. 2010.

Ярослав Старух (1910 – 1947), 24.10.2010.

Інше

Слава героям ОУН-УПА! Генерал Роман Шухевич.

Степан Бандера. Голова Проводу ОУН.

Роман Шухевич. Головнокомандувач УПА.

2011

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Залізний Валерій – поет, художник, співак-виконавець власних пісень.

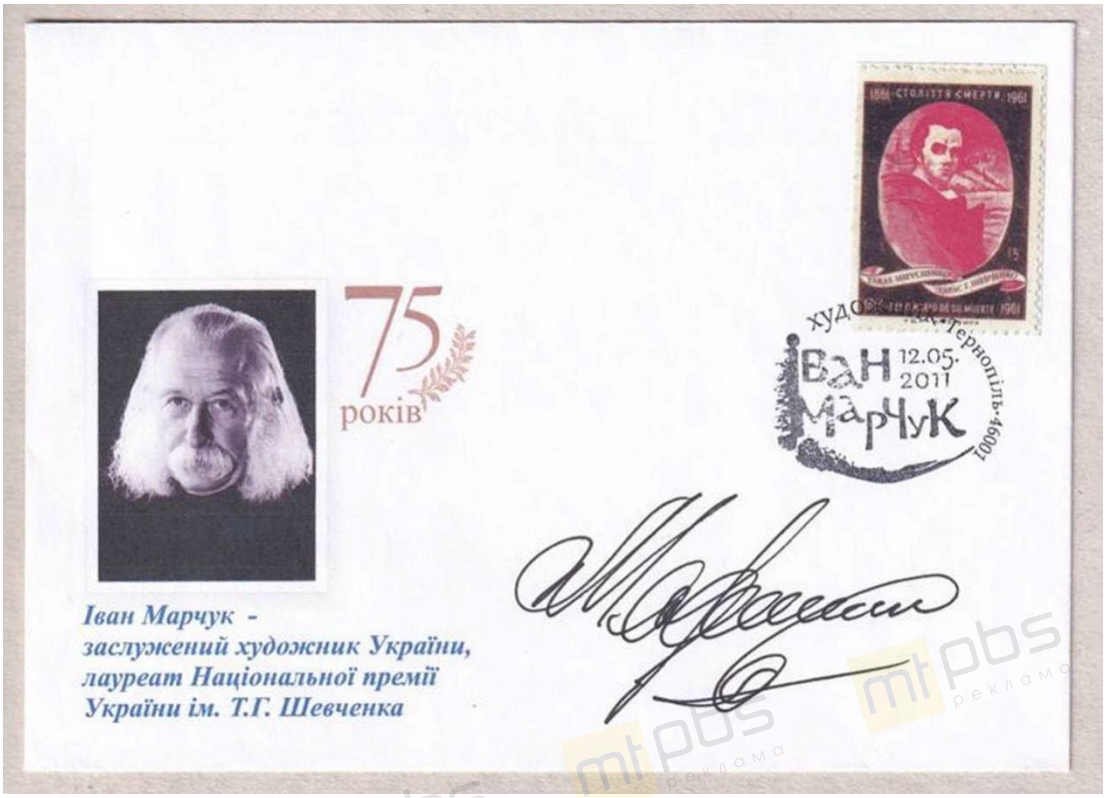

Іван Марчук – заслужений художник України, лауреат Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, 75 років.

Іван Марчук – заслужений художник України, лауреат Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка, 75 років. Спраглі тюльпани. (Автопортрет).

Перший митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василій Семенюк.

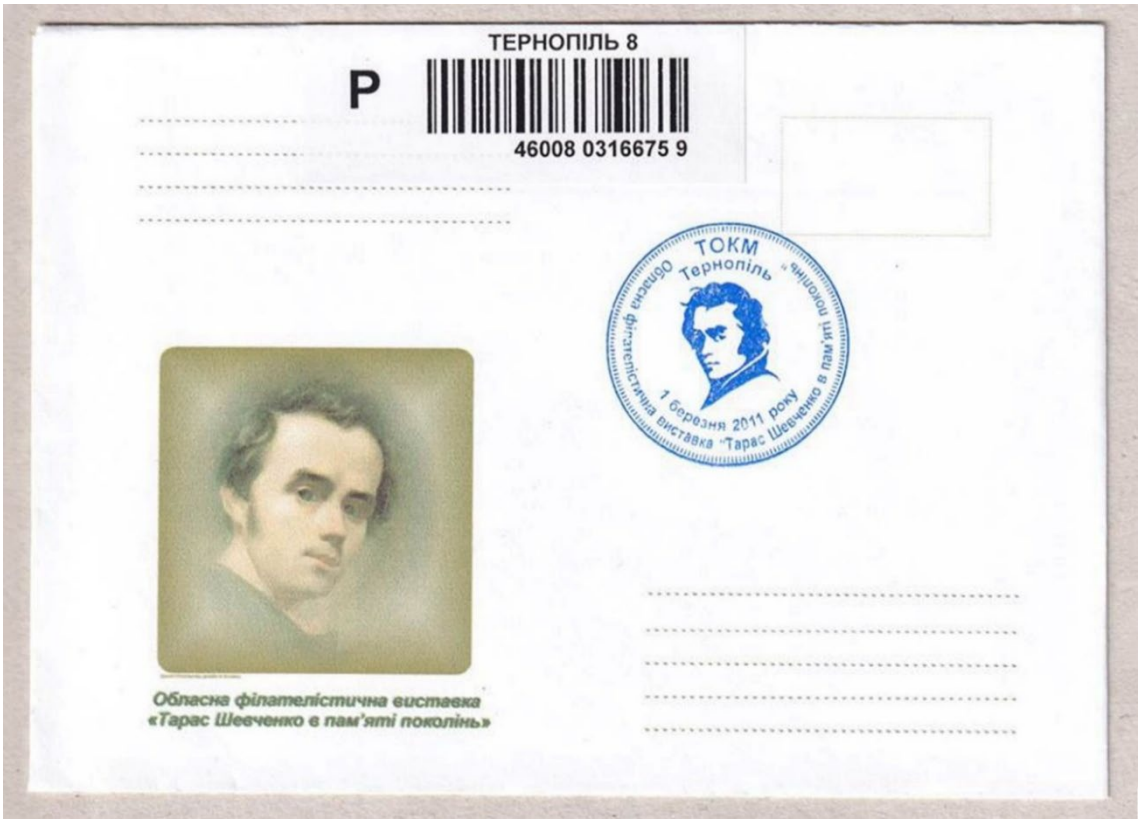

Обласна філателістична виставка «Тарас Шевченко в пам’яті поколінь».

Посмертна маска Т. Г. Шевченка.

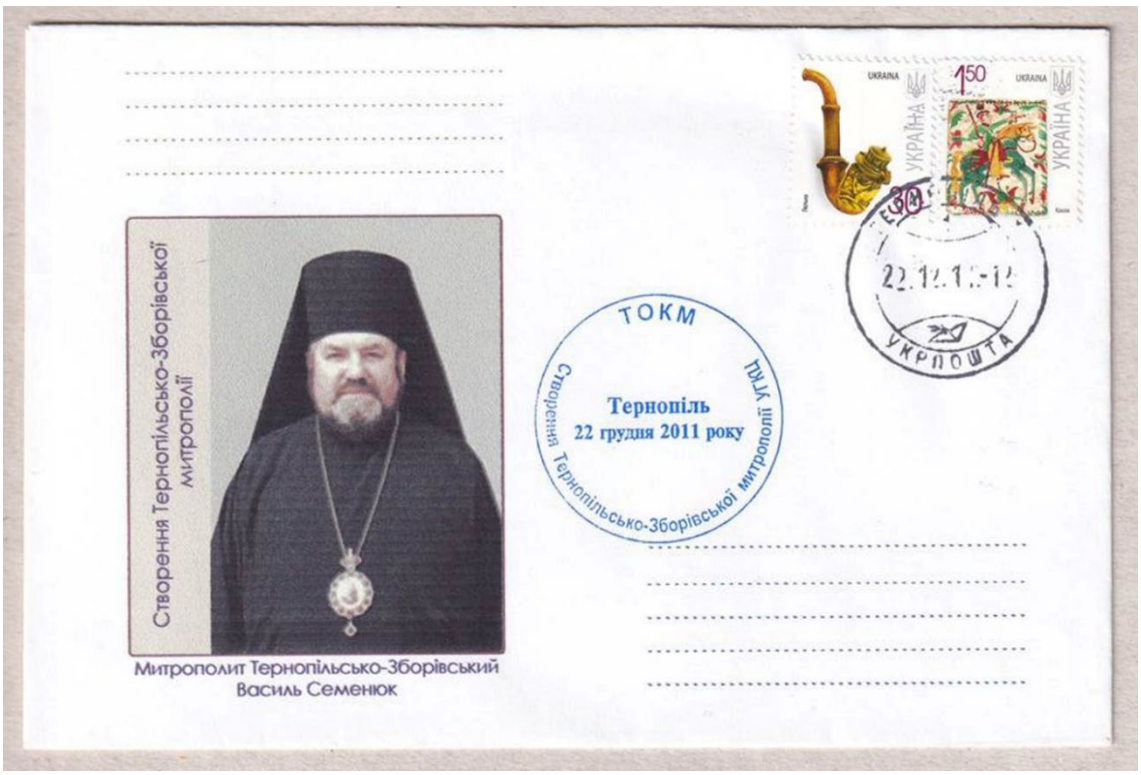

Створення Тернопільсько-Зборівської митрополії. Митрополит Тернопільсько-Зборівський Василь Семенюк.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

ПШ - Обласна філателістична виставка «Тарас Шевченко в пам’яті поколінь», ТОКМ, Тернопіль, 1 березня 2011 року.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, майдан Мистецтв, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Остап Черемшинський
75 років

Ковальков Ю.Ф.
вул. Оболоня 11/145
м. Тернопіль 46008

4 820130 060035

УДППЗ "Укрпошта"
тел.: 0-800-500-440
ТОВ "Індагро Груп"
Замовлення згідно з Договором № 54-265 від 20.12.2010 р.

Меркьюрі-Тернопіль, 2011, тираж 20 прим.
Остап Черемшинський (нар. 1936) – заслужений працівник культури України.
Задум Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Остап Черемшинський, 75 років. 2011.

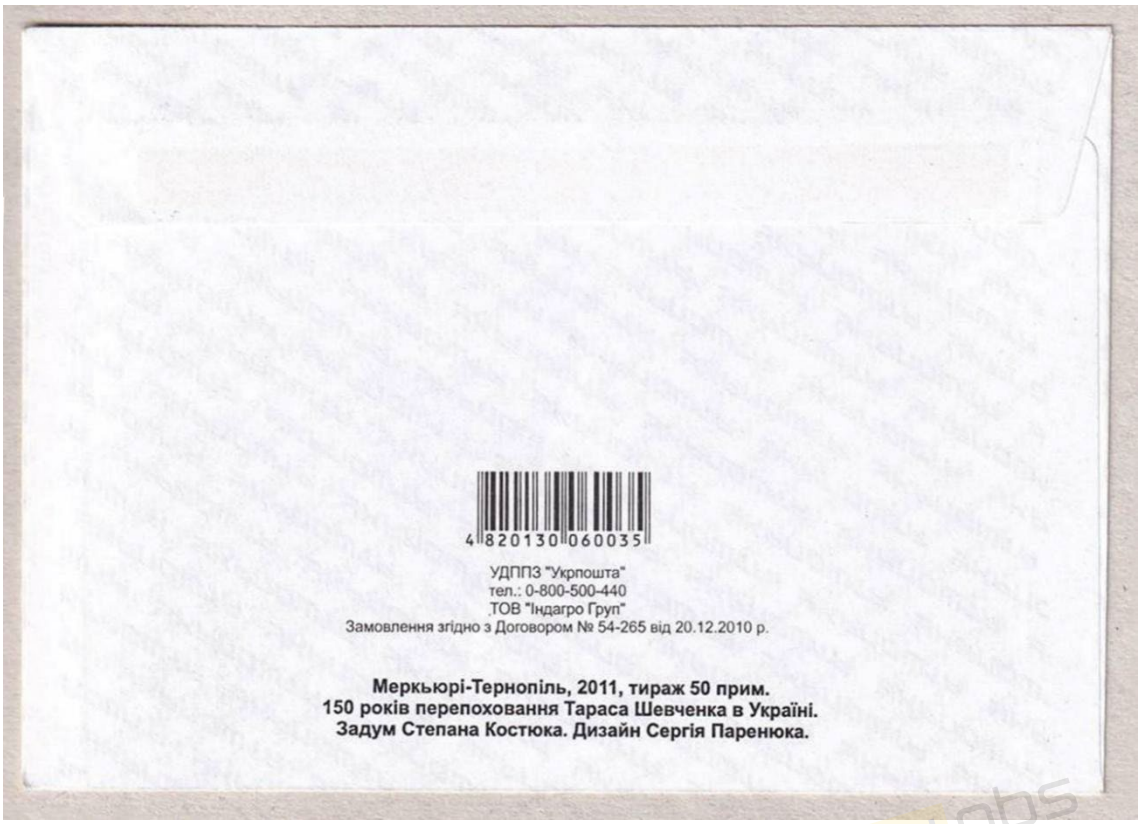

150 років перепоховання Тараса Шевченка в Україні, 2011.

ПШ - 150 років перепоховання Тараса Шевченка в Україні. Виставка графіки «Микола Стратілат. Шевченкіана», ТОКМ, Тернопіль, 22 травня 2011 року.

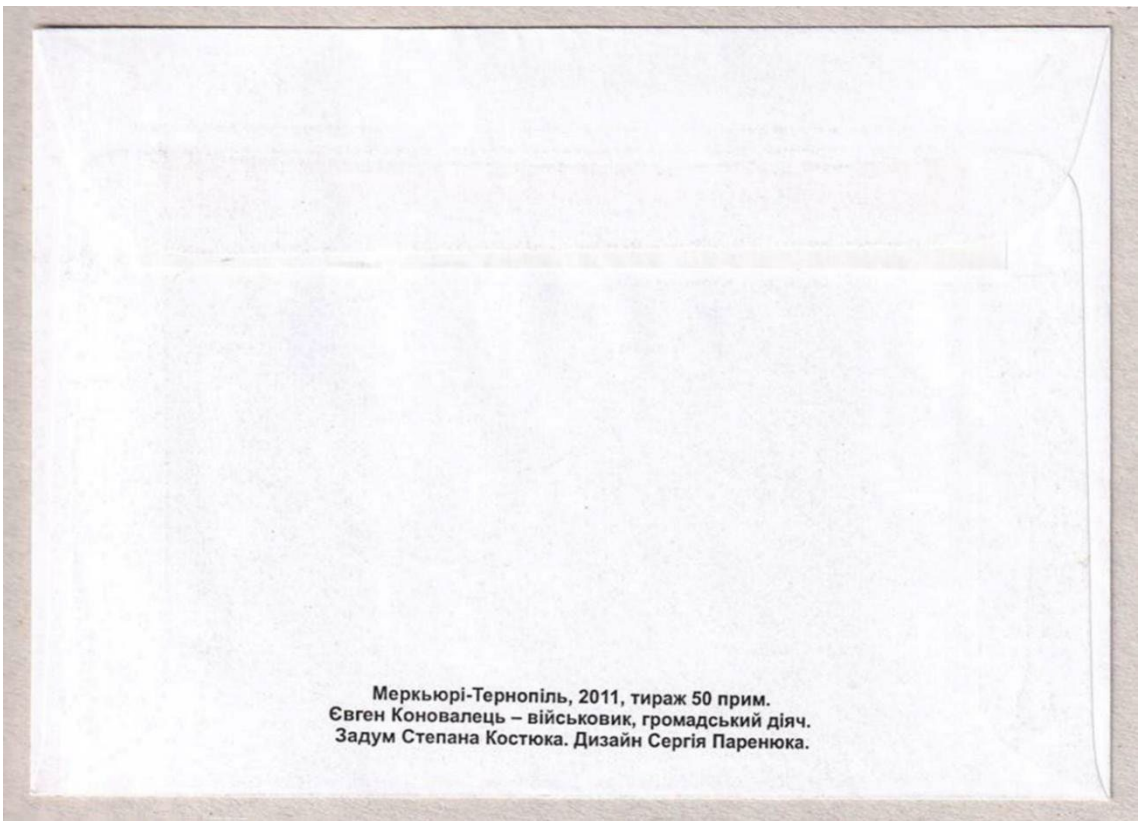

Євген Коновалець, 120 років, 2011.

ПШ – Науково-краєзнавчі читання «Євген Коновалець у боротьбі за Українську державність», ТОКМ, Тернопіль, 9 червня 2011 року.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, майдан Мистецтв, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Іван Мірчук
120 років

4 820130 060035

УДППЗ "Укрпошта"
тел.: 0-800-500-440
ТОВ "Індагро Груп"
Замовлення згідно з Договором № 54-265 від 20.12.2010 р.

Меркьюрі-Тернопіль, 2011, тираж 20 прим.
Іван Мірчук (1891-1961) – український філософ, історик культури, громадський діяч .
Задум Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Іван Мірчук, 120 років, 2011.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, майдан Мистецтв, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Кирило Студинський
70 років трагічної загибелі

УДППЗ "Укрпошта"
тел.: 0-800-500-440
ТОВ "Індагро Груп"
Замовлення згідно з Договором № 54-265 від 20.12.2010 р.

Меркьюрі-Тернопіль, 2011, тираж 20 прим.
Кирило Студинський (1868-1941) – академік, літературознавець, громадський діяч.
Задум Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Кирило Студинський, 70 років трагічної загибелі, 2011.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, майдан Мистецтв, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Іванна Блажкевич
125 років

Увага!
Правильне написання поштового індексу в зазначеному місці прискорить отримання Вашого листа одержувачем.

Меркьюрі-Тернопіль, 2011, тираж 20 прим.
Іванна Блажкевич (1886–1977) – дитяча письменниця, громадська діячка, патріотка України
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

4 823022 102608

УДППЗ "Укрпошта"
тел.: 0 800 500 440
ЗАТ "Конві"
замовлення згідно з Договором № 3/8.1-05.10/54-130 від 28.05.2010 р.

Іванна Блажкевич, 125 років. 2011.

Василій Семенюк – перший митрополит Тернопільсько-Зборівський (УГКЦ), 2011.

ПШ – Створення Тернопільсько-Зборівської митрополії УГКЦ, ТОКМ, Тернопіль, 22 грудня 2011 року.

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал» ім. В. Стуса

Залізний В. О. – літератор, громадський діяч, співак, композитор. Зворотній бік чистий.

Євген Коновалець 1891-2011 – 120 років.

Гумниська (1471 – 2011), 540 років.

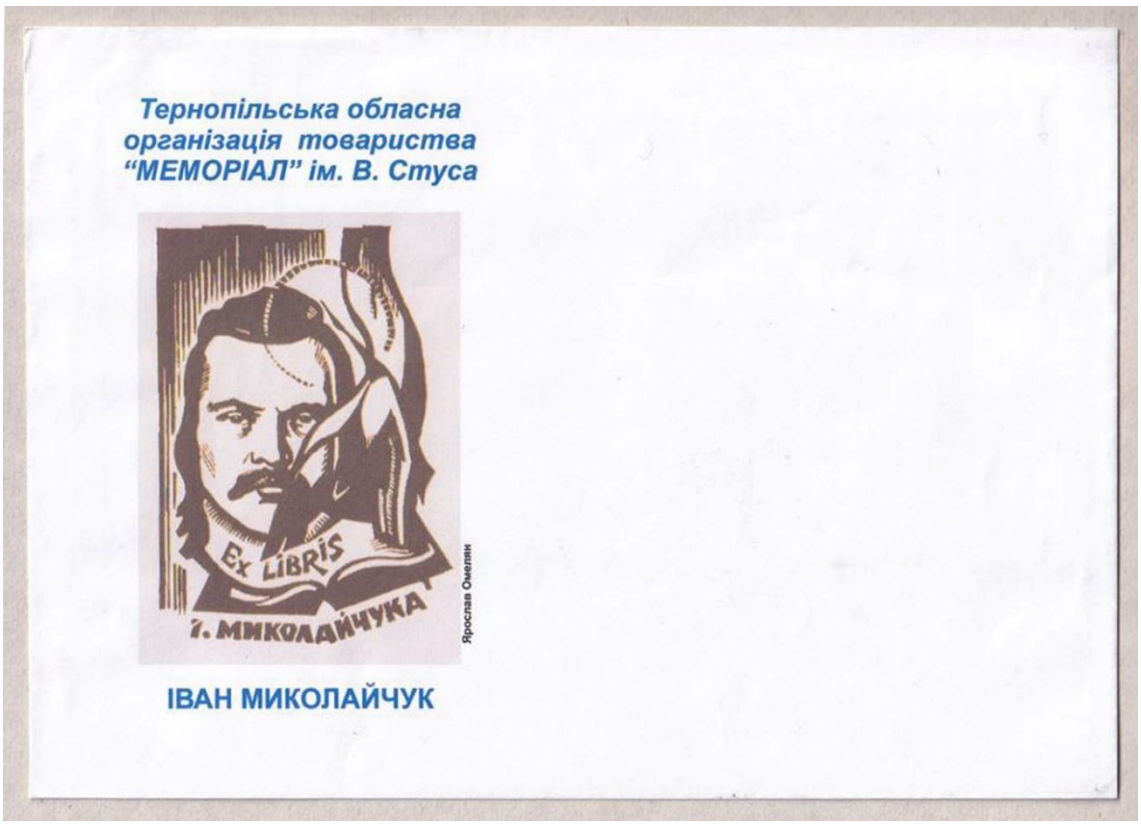

Іван Миколайчук (художник ярослав Омелян). Конверт формату С5.

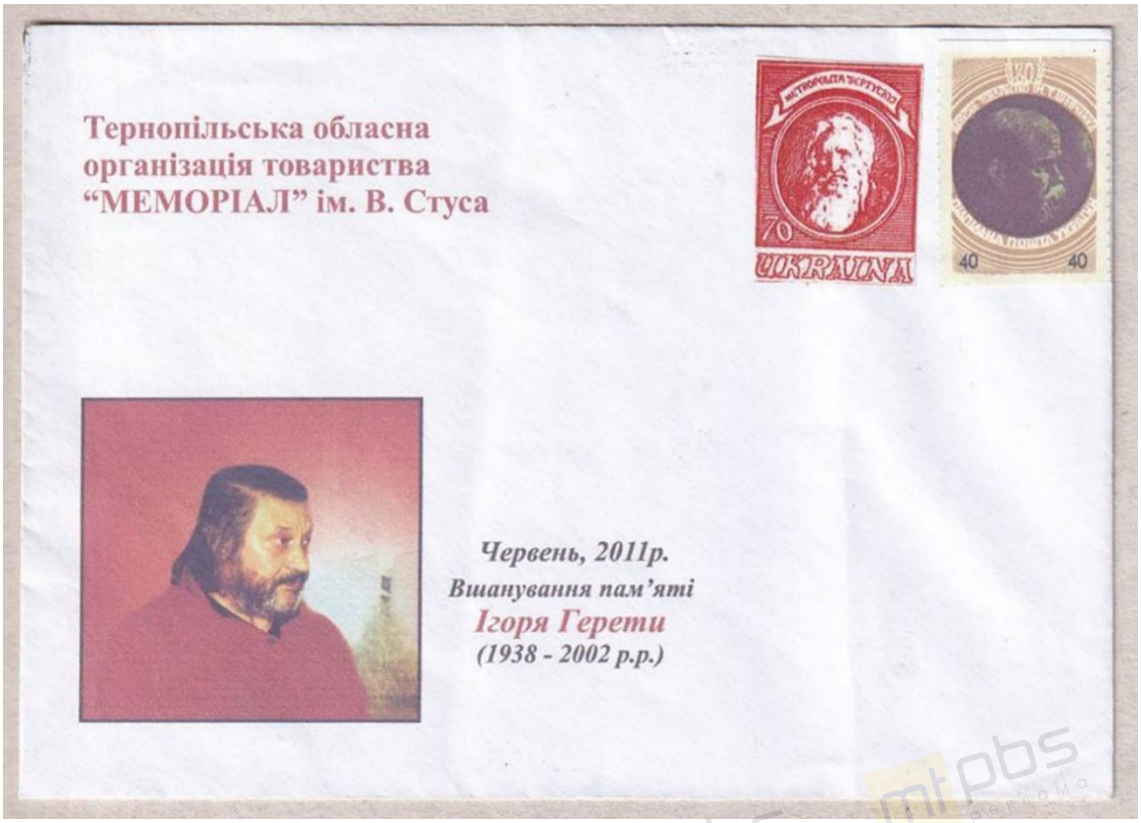

Червень 2011 р. Вшанування пам'яті Ігоря Герети (1938 – 2002рр.).

Василій Семенюк – перший митрополит Тернопільсько-Зборівський (УГКЦ).

Тернопільське музичне училище ім. С. Крушельницької

50 років першому випуску фахівців в Тернопільському музичному училищі ім. С. Крушельницької, 1961 – 2011.

Інше

11-й традиційний конкурс «Людина року – 2011».

Бережани

Бережанському краєзнавчому музею 30 років. Видано Бережанським міським клубом «Колекціонер».

ПШ – Лисоня, 1918 – 2011, 03-04. 09. 2011.

Маркіян Шашкевич учень Бережанської гімназії. Видано Бережанським краєзнавчим музеєм, Бережанським музеєм книги, міським товариством АсФУ, міським клубом «Колекціонер».

Маркіян Шашкевич (1811 – 1843).

Маркіян Шашкевич (1811 – 1843). 200 років.

Велеснівський етнографічно-меморіальний музей Володимира Гнатюка

9 травня 2011 р. – 140 років від дня народження Володимира Гнатюка. Портрет В. Гнатюка, художник Богдан Ткачик.

90 травня 2011 р. – 140 років від дня народження Володимира Гнатюка. Пам'ятник В. Гнатюку перед його музеєм у родинному селі Велеснів Монастириського району на Тернопільщині (1971 р., скульптор Л. Біганич, архітектор В. Блюсюк)

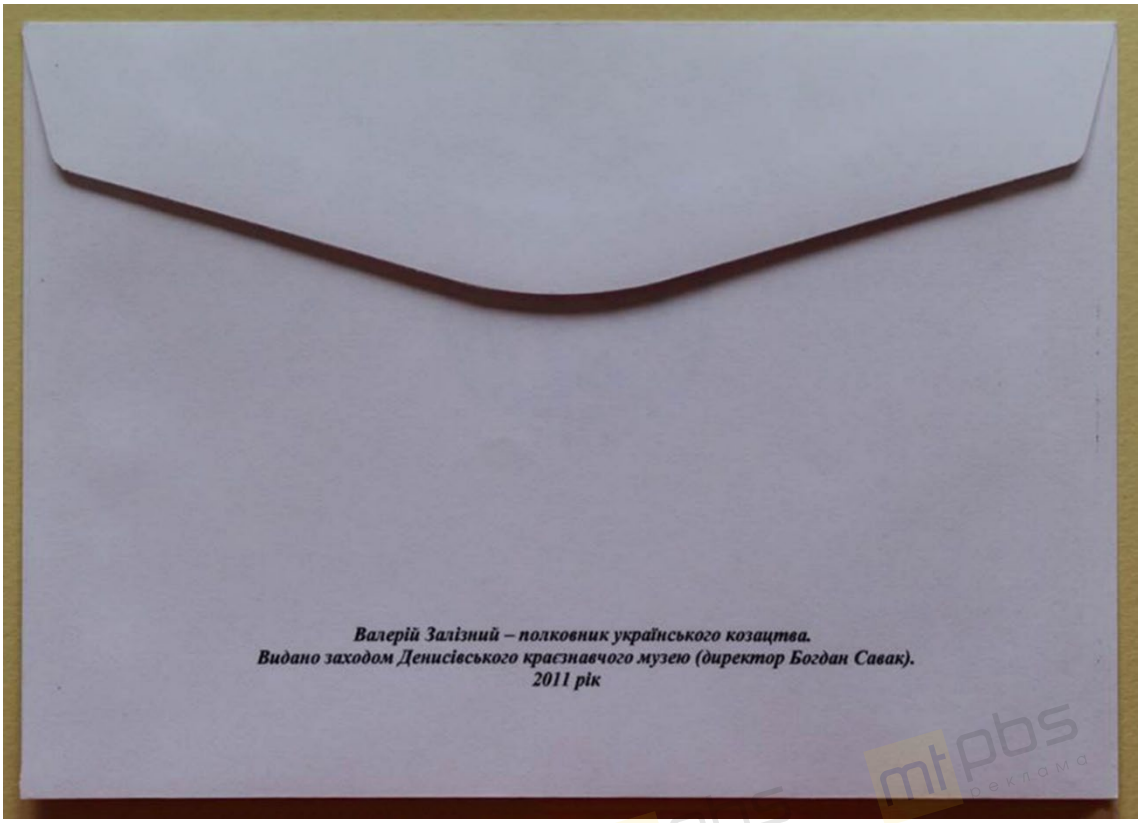

Валерій Залізний – полковник українського козацтва, 2011.

ПШ – Валерій Залізний, 60 років. с. Денисів Тернопільської обл., 07. 04. 2011 р.

ПШ – Михайло Шарик (1901 – 1979). За волю України!, Денисів Тернопільська обл. 47651, 24. 10. 2011.

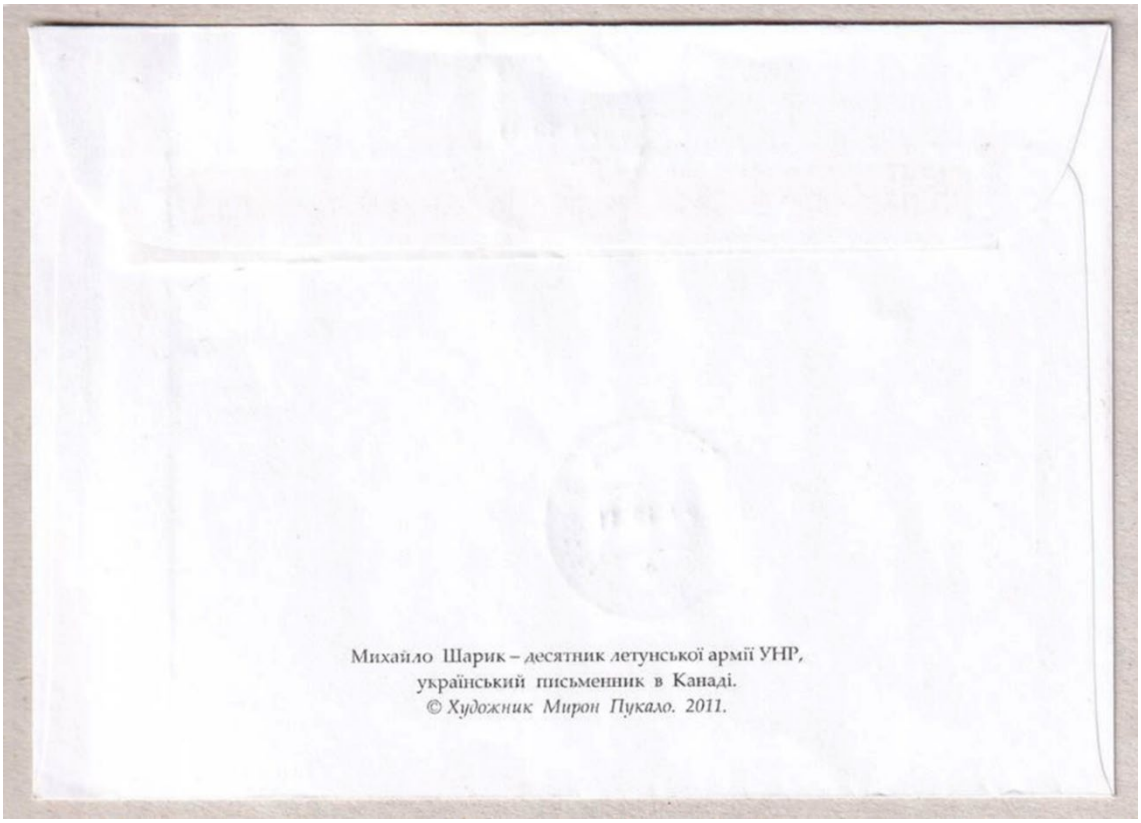

Михайло Шарик (1901 – 1979), 110 років від дня народження, 2011.

Козова, Любомир Півсеток.

Т. Шевченко, 1814 – 1961 (1 вид).

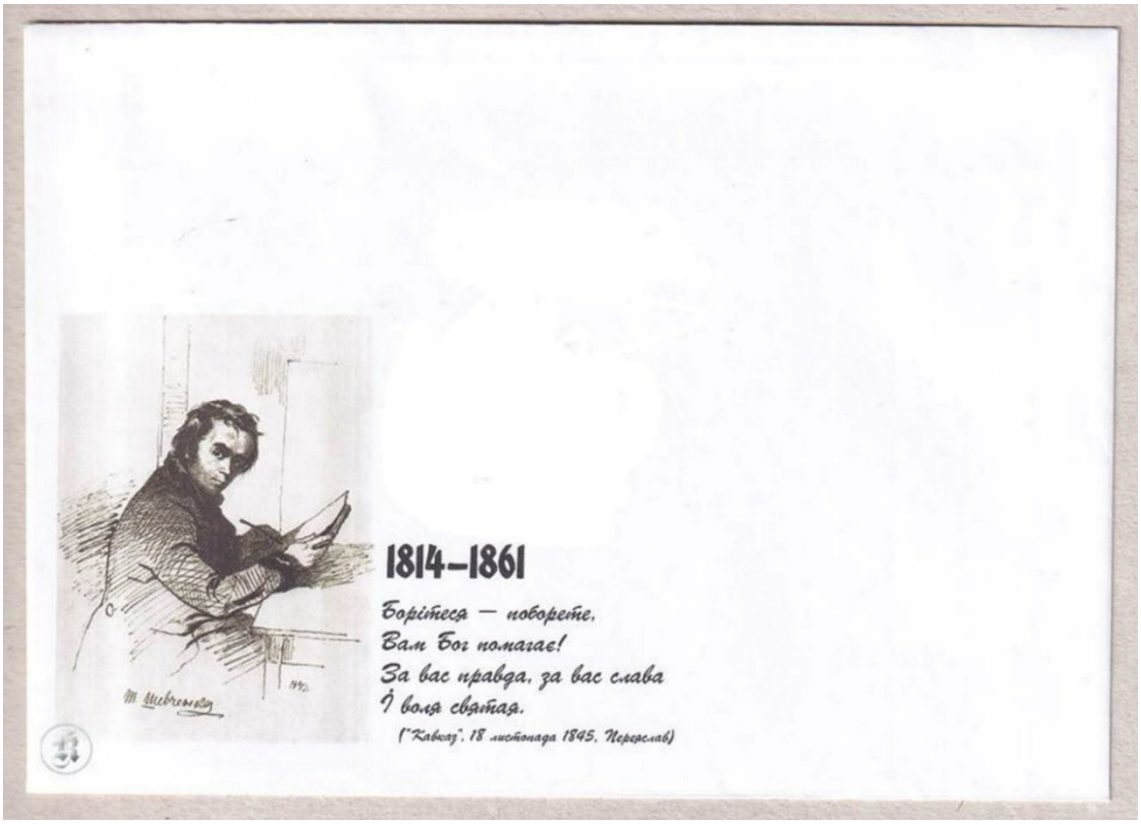

Т. Шевченко, 1814 – 1861 (2 вид).

Т. Шевченко, 1814 – 1861 (3 вид).

Т. Шевченко, 1814 – 1861 (4 вид).

Збараж

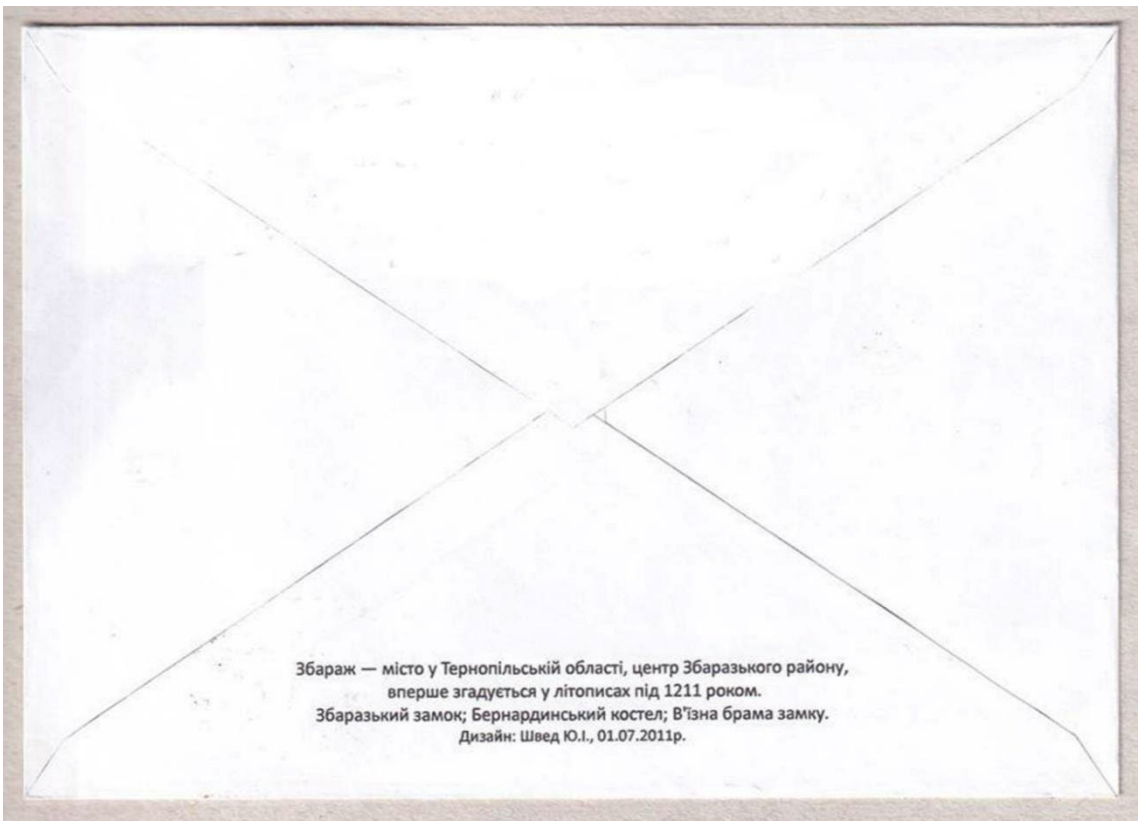

800-річчя від часу заснування міста Збараж, 01.07.2011 р.

Залізці

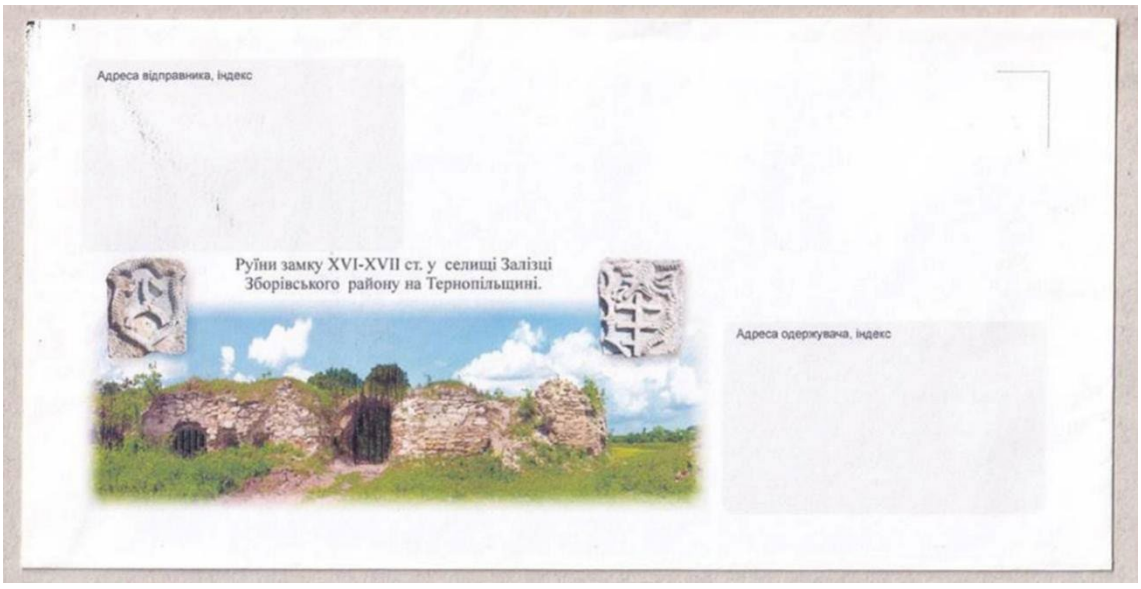

Руїни замку XVI – XVII ст. у селищі Залізці Зборівського району на Тернопільщині.

Козова. Українська гімназія ім. В. Герети.

Козівська державна українська гімназія.

Володимир Герета (1911 – 1936), 100 років від дня народження.

ПШ – Володимир Герета (1911 – 1936), Козова, Тернопільська обл., 19. 02. 2011.

ПШ - Лев Зацний (1911 – 1940), Козова, Тернопільська область, 03. 05. 2011.

Лев Зацний (1911 – 1940).

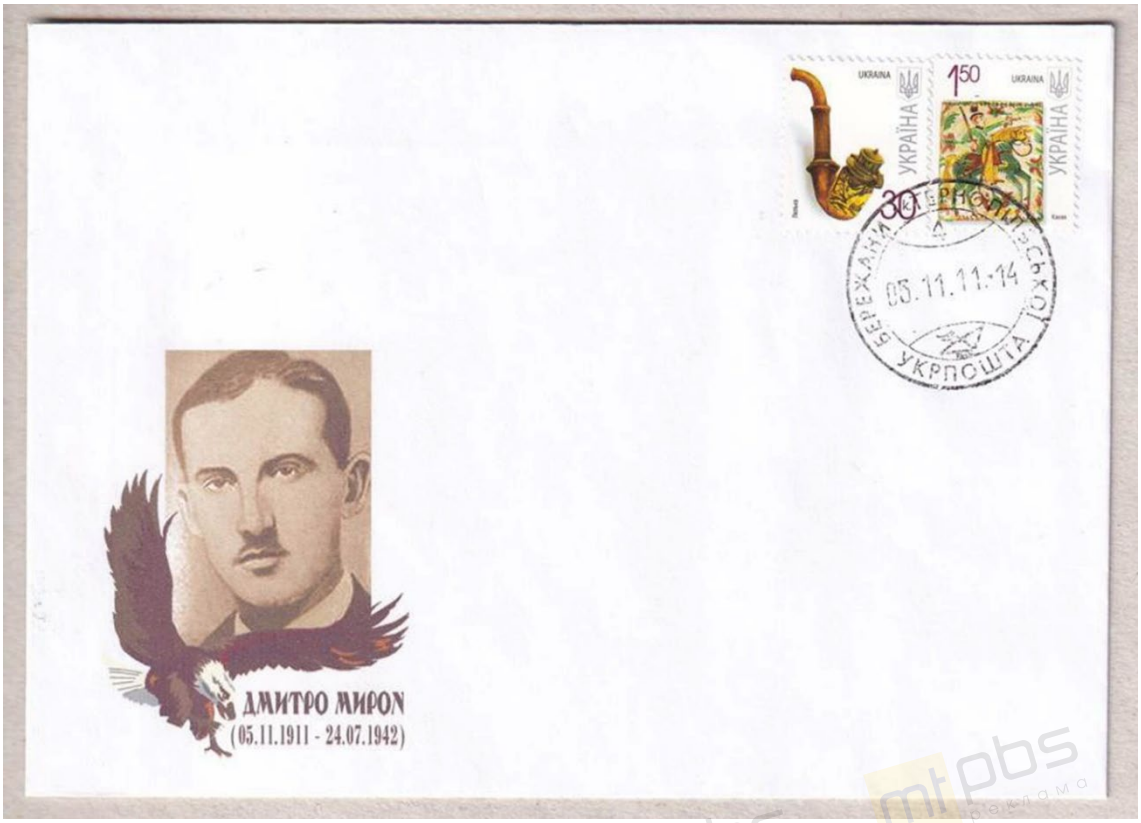

Дмитро Мирон (1911 – 1942).

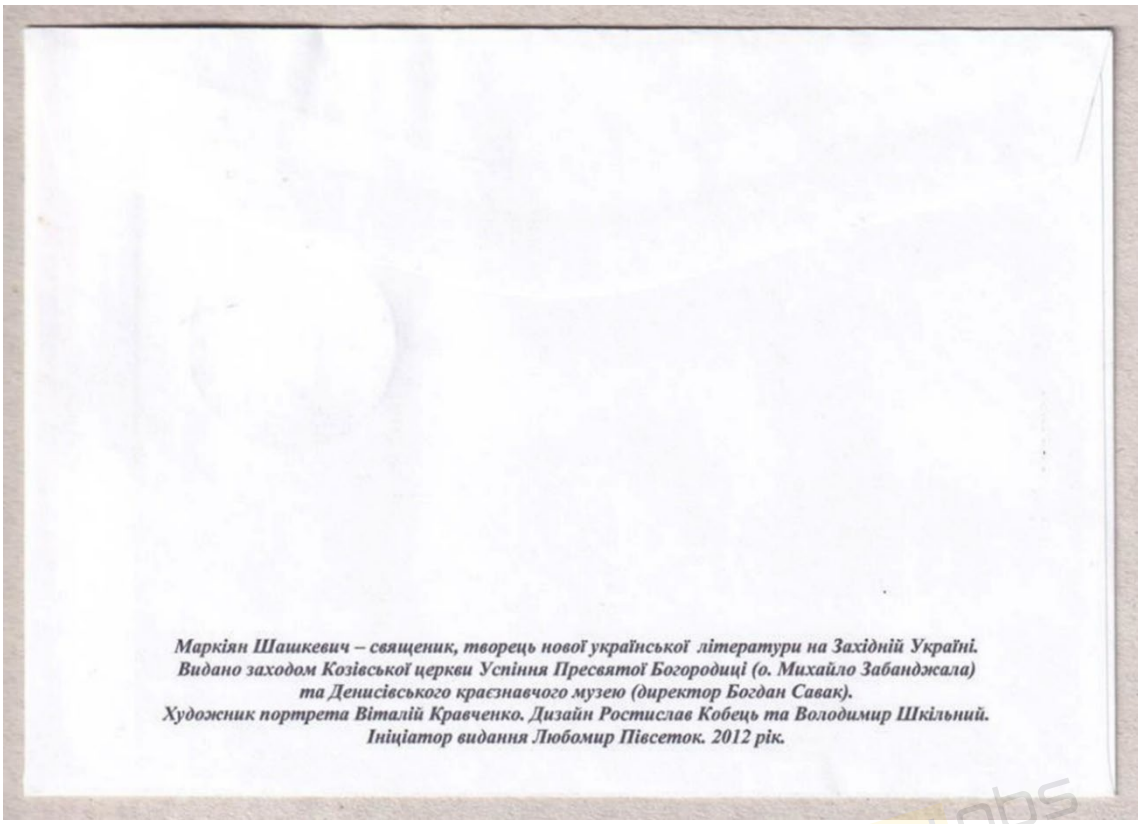

Маркіян Шашкевич (1811 – 1843). Видано спільно Козівською церквою Успіння Пресвятої Богородиці, Денисівським краєзнавчим музеєм, 2012.

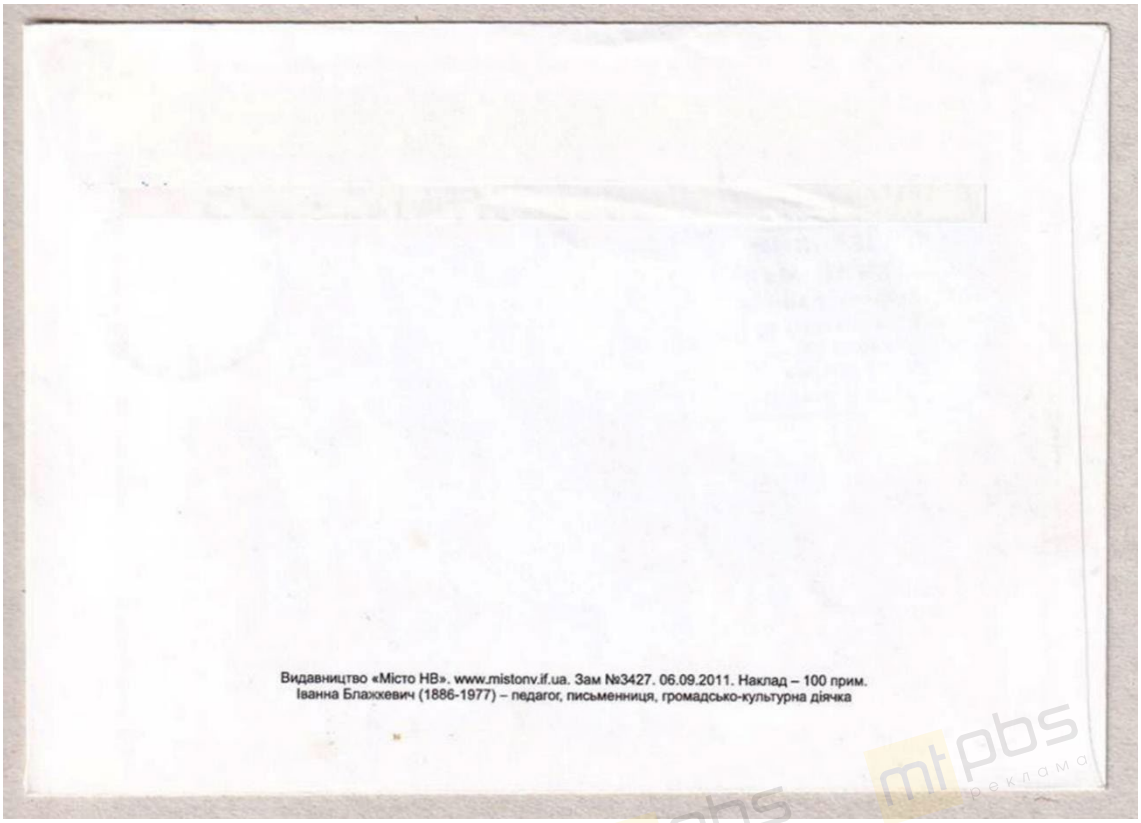

Іванна Блажкевич, 1886 – 1977, 06.09.2011.

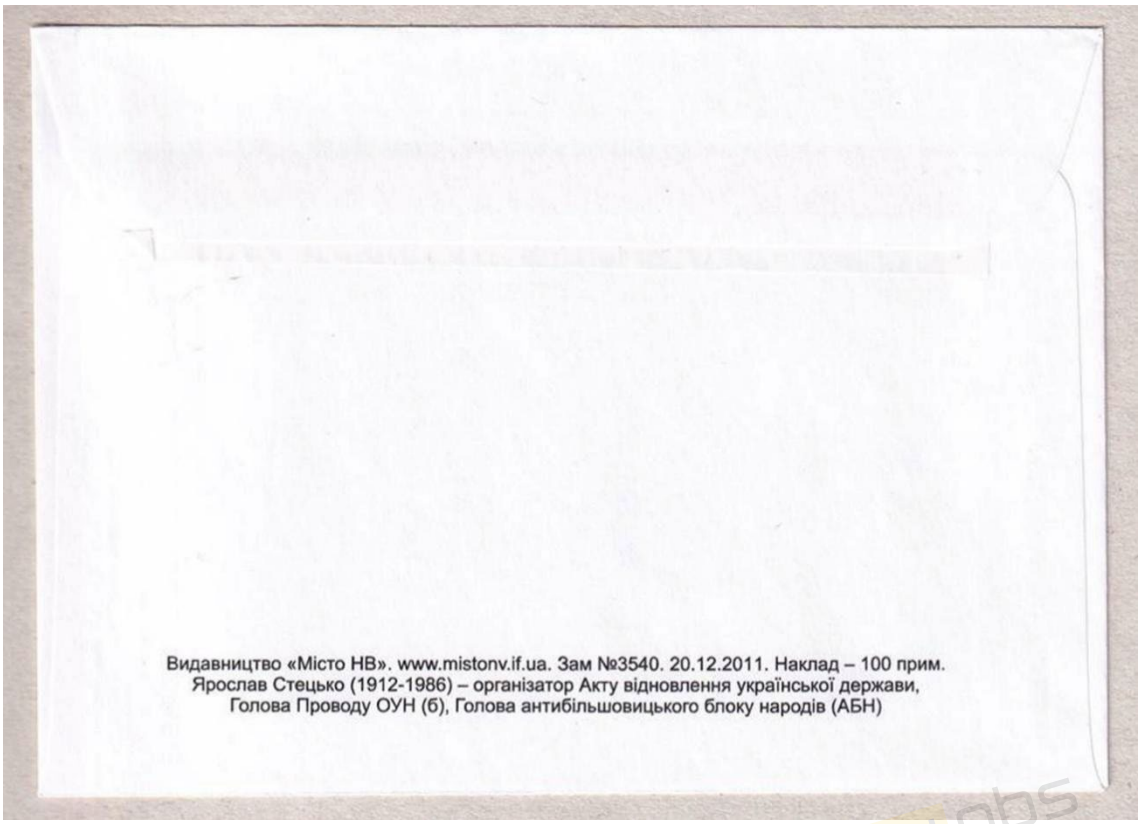

Ярослав Стецько, 1912 – 1986, 20.12.2011.

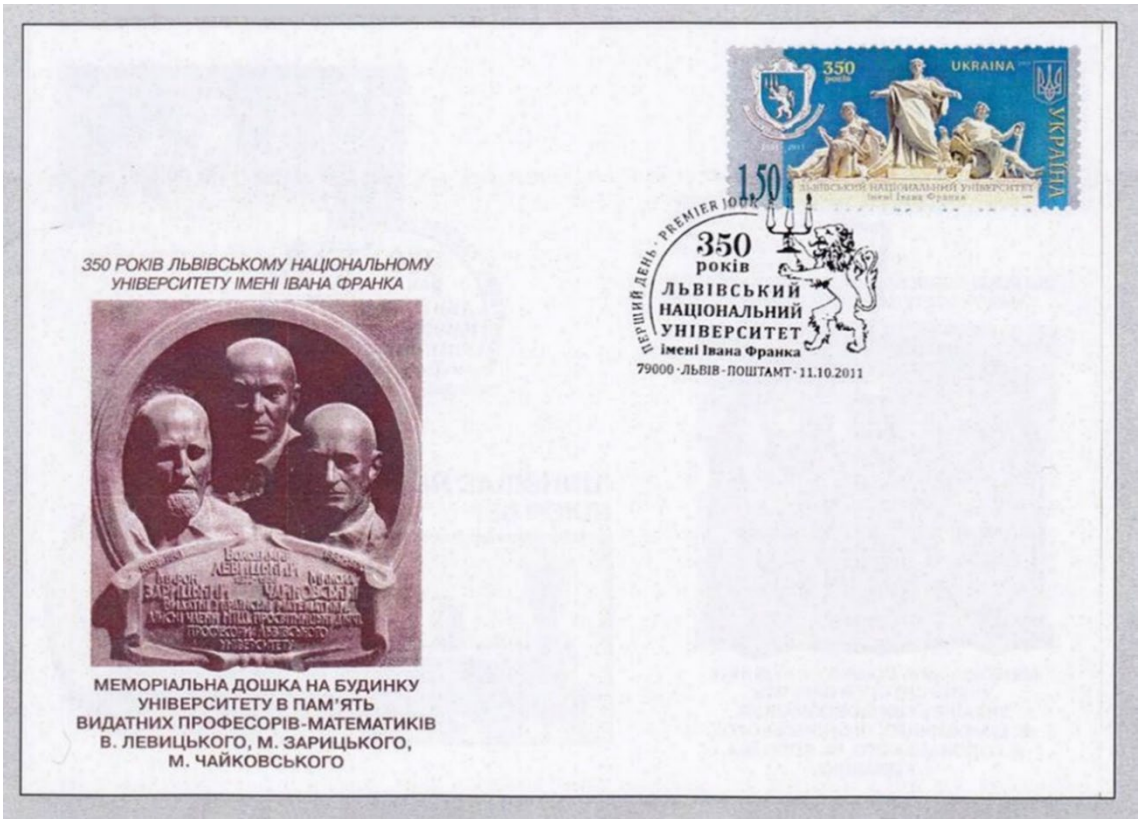

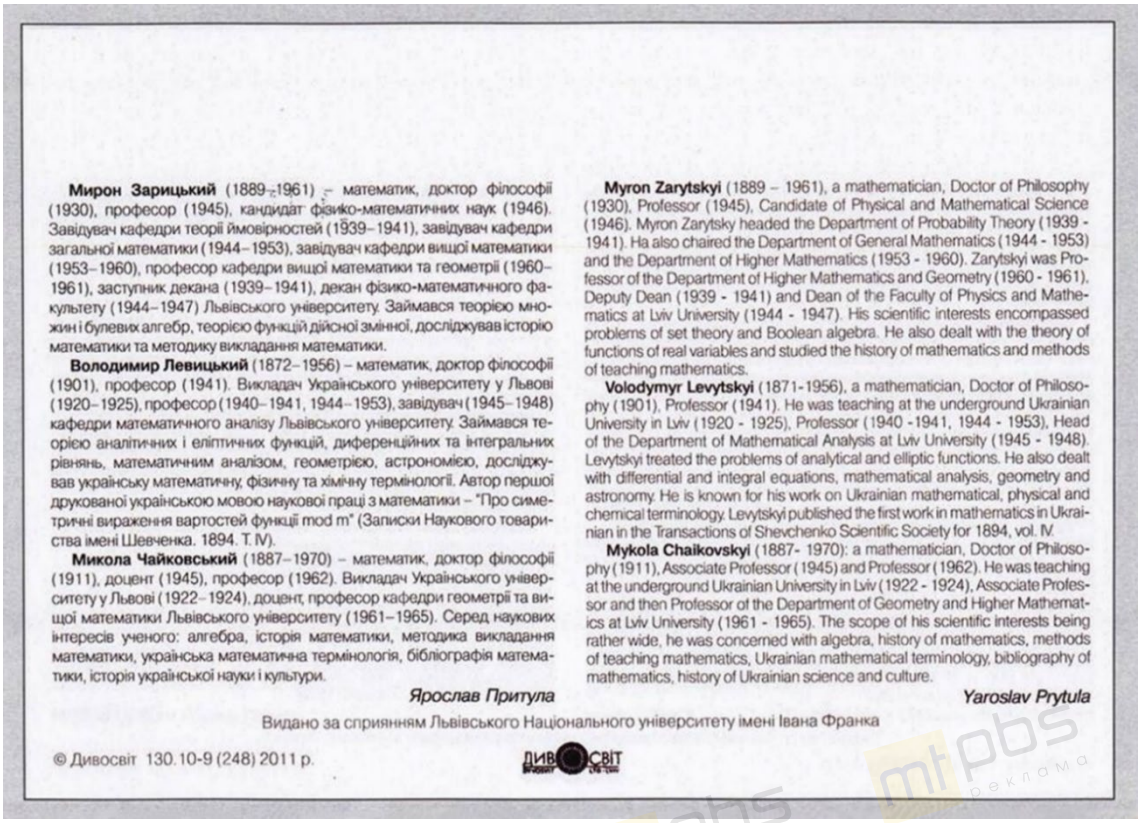

Мирон Зарицький (1889–1961) – математик, доктор філософії (1930), професор (1945), кандидат фізико-математичних наук (1946). Завідувач кафедри теорії ймовірностей (1939–1941), завідувач кафедри загальної математики (1944–1953), завідувач кафедри вищої математики (1953–1960), професор кафедри вищої математики та геометрії (1960–1961), заступник декана (1939–1941), декан фізико-математичного факультету (1944–1947) Львівського університету. Займався теорією множин і булевих алгебр, теорією функцій дійсної змінної, досліджував історію математики та методику викладання математики.

Володимир Левицький (1872–1956) – математик, доктор філософії (1901), професор (1941). Викладач Українського університету у Львові (1920–1925), професор (1940–1941, 1944–1953), завідувач (1945–1948) кафедри математичного аналізу Львівського університету. Займався теорією аналітичних і еліптичних функцій, диференційних та інтегральних рівнянь, математичним аналізом, геометрією, астрономією, досліджував українську математичну, фізичну та хімічну термінології. Автор першої друкованої українською мовою наукової праці з математики – "Про симетричні вираження вартостей функції mod m" (Записки Наукового товариства імені Шевченка. 1894. Т. IV).

Микола Чайковський (1887–1970) – математик, доктор філософії (1911), доцент (1945), професор (1962). Викладач Українського університету у Львові (1922–1924), доцент, професор кафедри геометрії та вищої математики Львівського університету (1961–1965). Серед наукових інтересів ученого: алгебра, історія математики, методика викладання математики, українська математична термінологія, бібліографія математики, історія української науки і культури.

Ярослав Притула

Myron Zarytskyi (1889 – 1961), a mathematician, Doctor of Philosophy (1930), Professor (1945), Candidate of Physical and Mathematical Science (1946). Myron Zarytsky headed the Department of Probability Theory (1939 - 1941). Ha also chaired the Department of General Mathematics (1944 - 1953) and the Department of Higher Mathematics (1953 - 1960). Zarytskyi was Professor of the Department of Higher Mathematics and Geometry (1960 - 1961), Deputy Dean (1939 - 1941) and Dean of the Faculty of Physics and Mathematics at Lviv University (1944 - 1947). His scientific interests encompassed problems of set theory and Boolean algebra. He also dealt with the theory of functions of real variables and studied the history of mathematics and methods of teaching mathematics.

Volodymyr Levytskyi (1871-1956), a mathematician, Doctor of Philosophy (1901), Professor (1941). He was teaching at the underground Ukrainian University in Lviv (1920 - 1925), Professor (1940 -1941, 1944 - 1953), Head of the Department of Mathematical Analysis at Lviv University (1945 - 1948). Levytskyi treated the problems of analytical and elliptic functions. He also dealt with differential and integral equations, mathematical analysis, geometry and astronomy. He is known for his work on Ukrainian mathematical, physical and chemical terminology. Levytskyi published the first work in mathematics in Ukrainian in the Transactions of Shevchenko Scientific Society for 1894, vol. IV.

Mykola Chaikovskyi (1887- 1970): a mathematician, Doctor of Philosophy (1911), Associate Professor (1945) and Professor (1962). He was teaching at the underground Ukrainian University in Lviv (1922 - 1924), Associate Professor and then Professor of the Department of Geometry and Higher Mathematics at Lviv University (1961 - 1965). The scope of his scientific interests being rather wide, he was concerned with algebra, history of mathematics, methods of teaching mathematics, Ukrainian mathematical terminology, bibliography of mathematics, history of Ukrainian science and culture.

Yaroslav Prytula

Видано за сприянням Львівського Національного університету імені Івана Франка

© Дивосвіт 130.10-9 (248) 2011 р.

ДИВОСВІТ

350 років Львівському Національному університету імені Івана Франка. Меморіальна дошка на будинку університету в пам'ять видатних професорів-математиків В. Левицького, М. Зарицького, М. Чайковського.

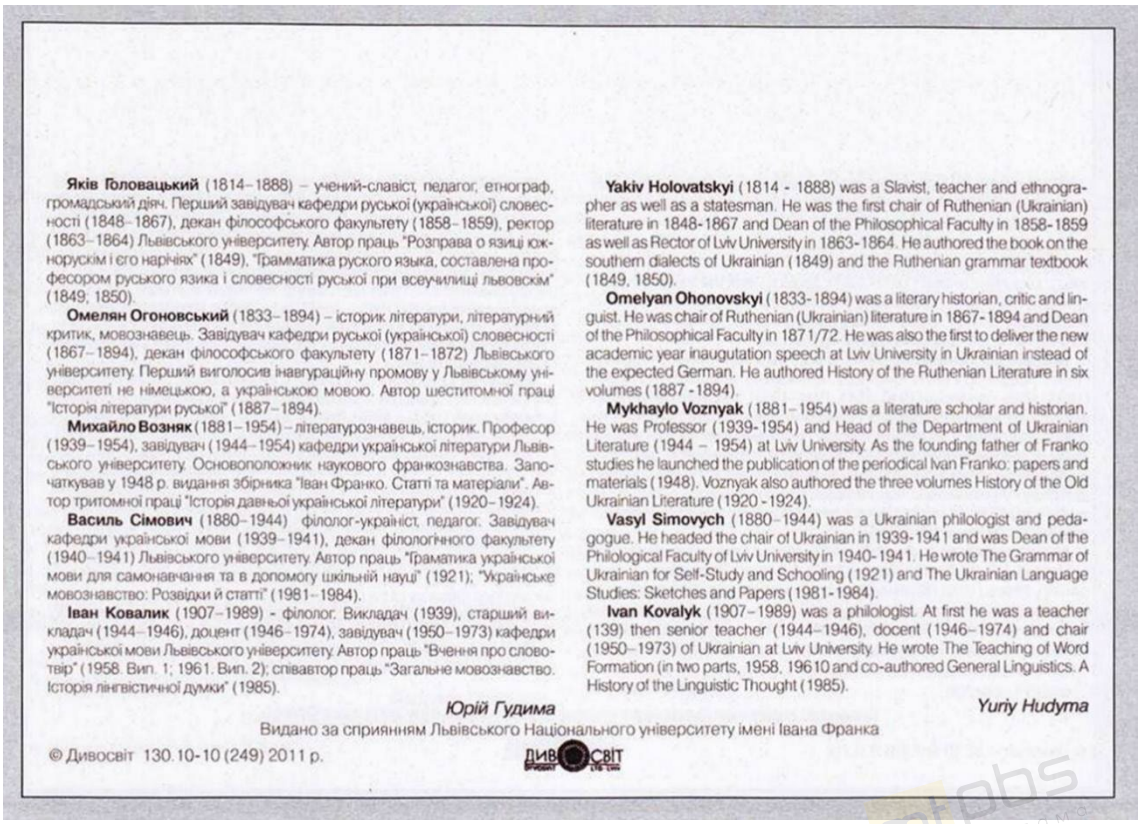

Яків Головацький (1814–1888) – учений-славіст, педагог, етнограф, громадський діяч. Перший завідувач кафедри руської (української) словесності (1848–1867), декан філософського факультету (1858–1859), ректор (1863–1864) Львівського університету. Автор праць "Розправа о язиці южноруским і єго нарічіях" (1849), "Грамматика рускаго языка, составлена професором руського язика і словесності руської при всеучилищі львовскім" (1849; 1850).

Омелян Огоновський (1833–1894) – історик літератури, літературний критик, мовознавець. Завідувач кафедри руської (української) словесності (1867–1894), декан філософського факультету (1871–1872) Львівського університету. Перший виголосив інавгураційну промову у Львівському університеті не німецькою, а українською мовою. Автор шеститомної праці "Історія літератури руської" (1887–1894).

Михайло Возняк (1881–1954) – літературознавець, історик. Професор (1939–1954), завідувач (1944–1954) кафедри української літератури Львівського університету. Основоположник наукового франкознавства. Започаткував у 1948 р. видання збірника "Іван Франко. Статті та матеріали". Автор тритомної праці "Історія давньої української літератури" (1920–1924).

Василь Сімович (1880–1944) філолог-україніст, педагог. Завідувач кафедри української мови (1939–1941), декан філологічного факультету (1940–1941) Львівського університету. Автор праць "Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці" (1921); "Українське мовознавство: Розвідки й статті" (1981–1984).

Іван Ковалик (1907–1989) - філолог. Викладач (1939), старший викладач (1944–1946), доцент (1946–1974), завідувач (1950–1973) кафедри української мови Львівського університету. Автор праць "Вчення про словотвір" (1958. Вип. 1; 1961. Вип. 2); співавтор праць "Загальне мовознавство. Історія лінгвістичної думки" (1985).

Юрій Гудима

Yakiv Holovatskyi (1814 - 1888) was a Slavist, teacher and ethnographer as well as a statesman. He was the first chair of Ruthenian (Ukrainian) literature in 1848-1867 and Dean of the Philosophical Faculty in 1858-1859 as well as Rector of Lviv University in 1863-1864. He authored the book on the southern dialects of Ukrainian (1849) and the Ruthenian grammar textbook (1849, 1850).

Omelyan Ohonovskyi (1833-1894) was a literary historian, critic and linguist. He was chair of Ruthenian (Ukrainian) literature in 1867-1894 and Dean of the Philosophical Faculty in 1871/72. He was also the first to deliver the new academic year inaugutation speech at Lviv University in Ukrainian instead of the expected German. He authored History of the Ruthenian Literature in six volumes (1887 - 1894).

Mykhaylo Voznyak (1881–1954) was a literature scholar and historian. He was Professor (1939-1954) and Head of the Department of Ukrainian Literature (1944 – 1954) at Lviv University. As the founding father of Franko studies he launched the publication of the periodical Ivan Franko: papers and materials (1948). Voznyak also authored the three volumes History of the Old Ukrainian Literature (1920 - 1924).

Vasyl Simovych (1880–1944) was a Ukrainian philologist and pedagogue. He headed the chair of Ukrainian in 1939-1941 and was Dean of the Philological Faculty of Lviv University in 1940-1941. He wrote The Grammar of Ukrainian for Self-Study and Schooling (1921) and The Ukrainian Language Studies: Sketches and Papers (1981-1984).

Ivan Kovalyk (1907–1989) was a philologist. At first he was a teacher (139) then senior teacher (1944–1946), docent (1946–1974) and chair (1950–1973) of Ukrainian at Lviv University. He wrote The Teaching of Word Formation (in two parts, 1958, 19610 and co-authored General Linguistics. A History of the Linguistic Thought (1985).

Yuriy Hudyma

Видано за сприянням Львівського Національного університету імені Івана Франка

© Дивосвіт 130.10-10 (249) 2011 р.

ДИВОСВІТ

350 років Львівському Національному університету імені Івана Франка. Меморіальна дошка на будинку університету в пам'ять українських мовознавців В. Сімовича, О. Огоновського, Я. Головацького, М. Возняка, І. Ковалика.

2012

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Ярослав Стецько (1912 – 1986).

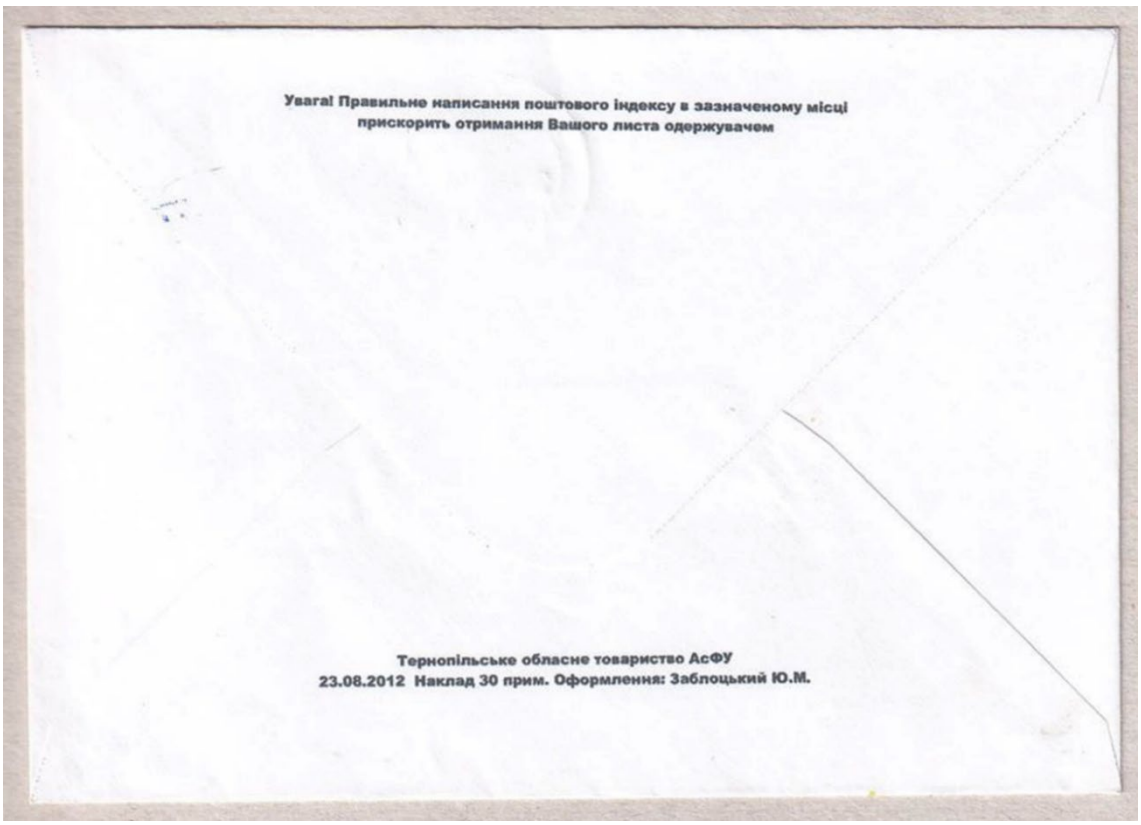

День Прапора. Відкриття пам’ятника Незалежності, Тернопіль, 23 серпня 2012.

120-ліття народження Патріарха кардинала Йосифа Сліпого, 28. 08. 2012 (1 вид).

120-ліття народження Патріарха кардинала Йосифа Сліпого, 28. 08. 2012 (2 вид).

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

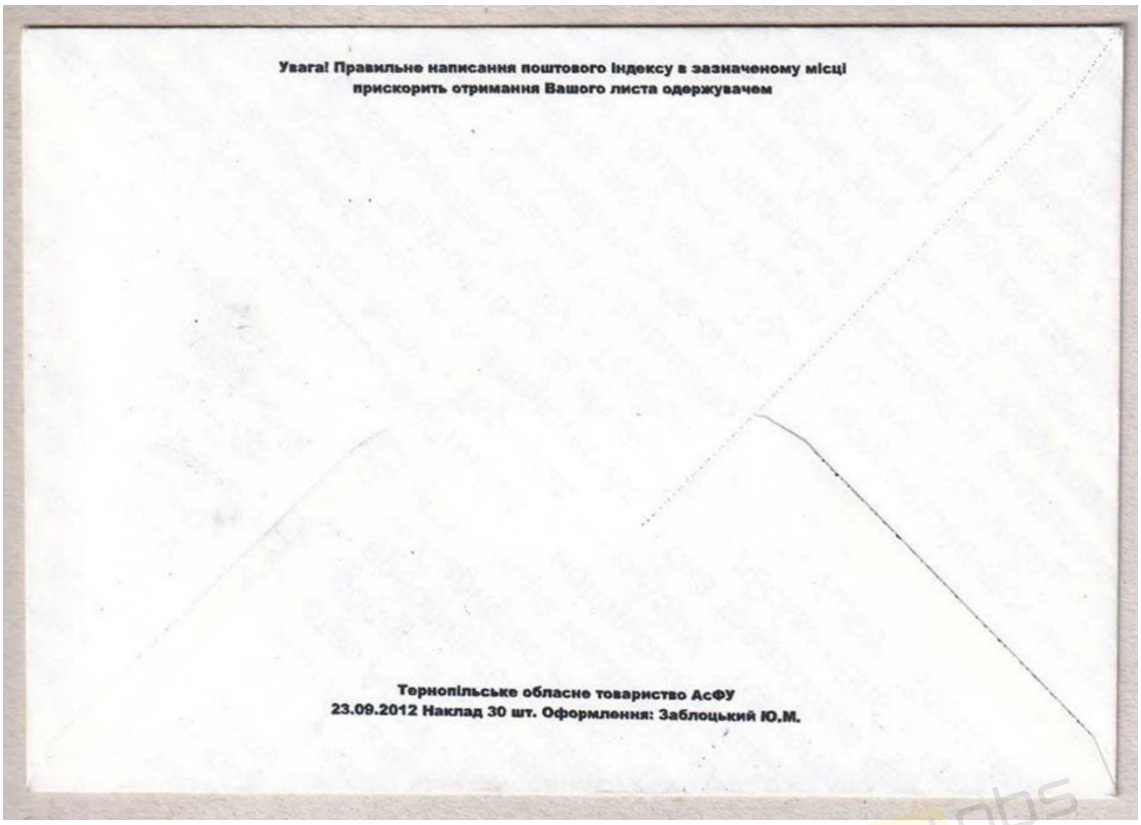

Соломія Крушельницька, 23 вересня 1872, 23.09.2012.

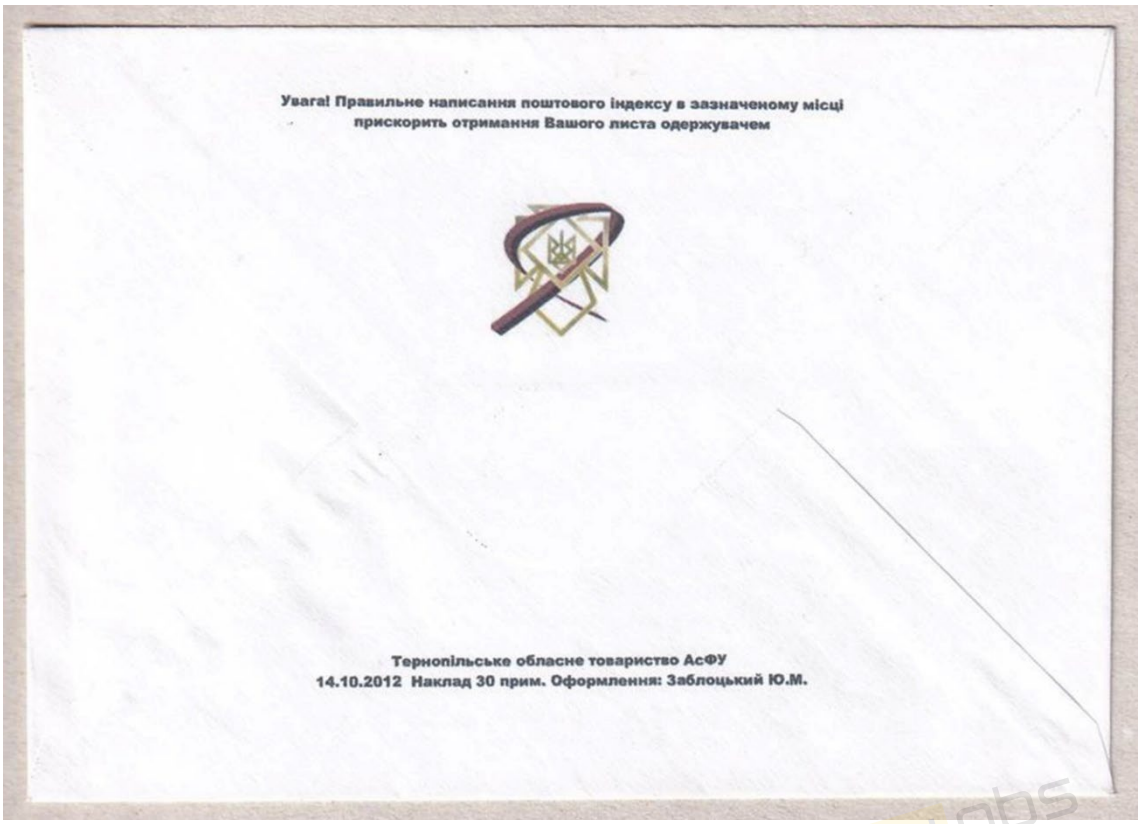

14 жовтня – день створення Української Повстанської Армії,14.10.2012.

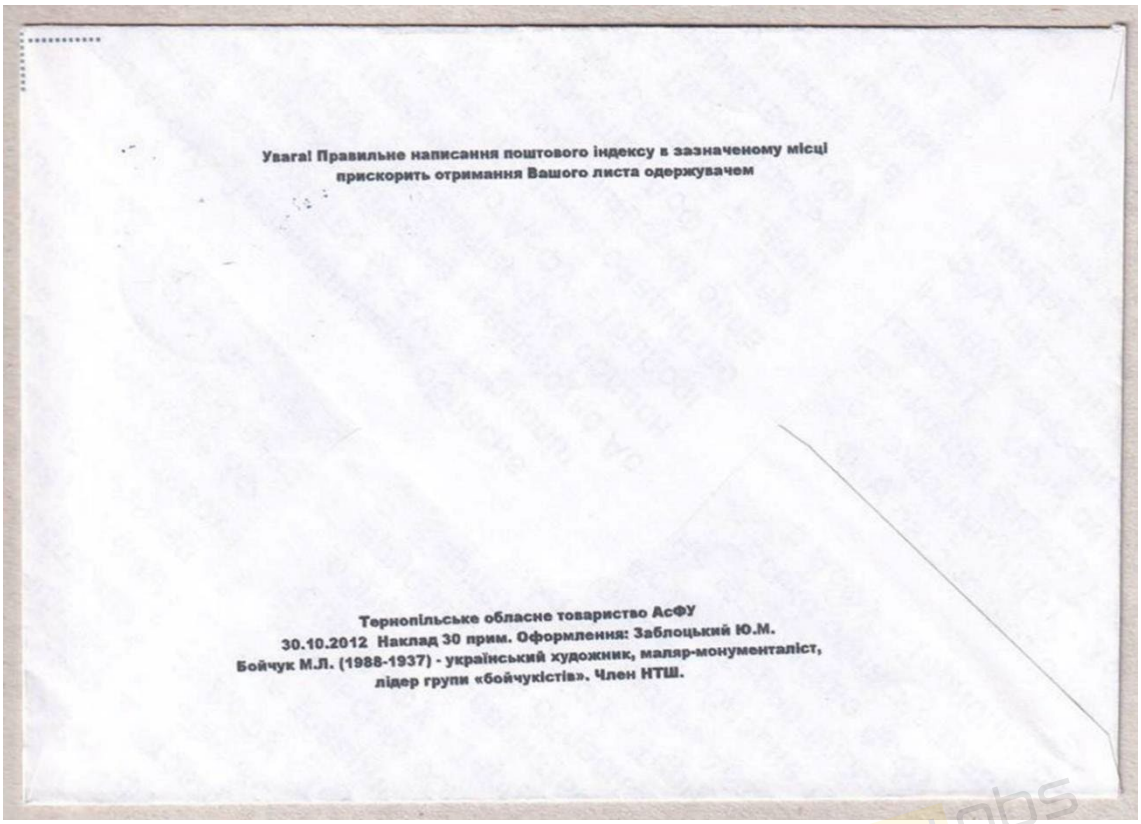

Бойчук Михайло Львович, с. Романівка Теребовлянського р-ну, 30 жовтня 1882 р. 30.10.2012.

2 00
БИТВА НА СИНІХ ВОДАХ 1362-2012
УКРАЇНА 2012 UKRAINA
Адреса відправника, індекс
УКРАЇНА
12121212
ТЕРНОПІЛЬ
12 грудня 2012
12 12 2012
Адреса одержувача, індекс

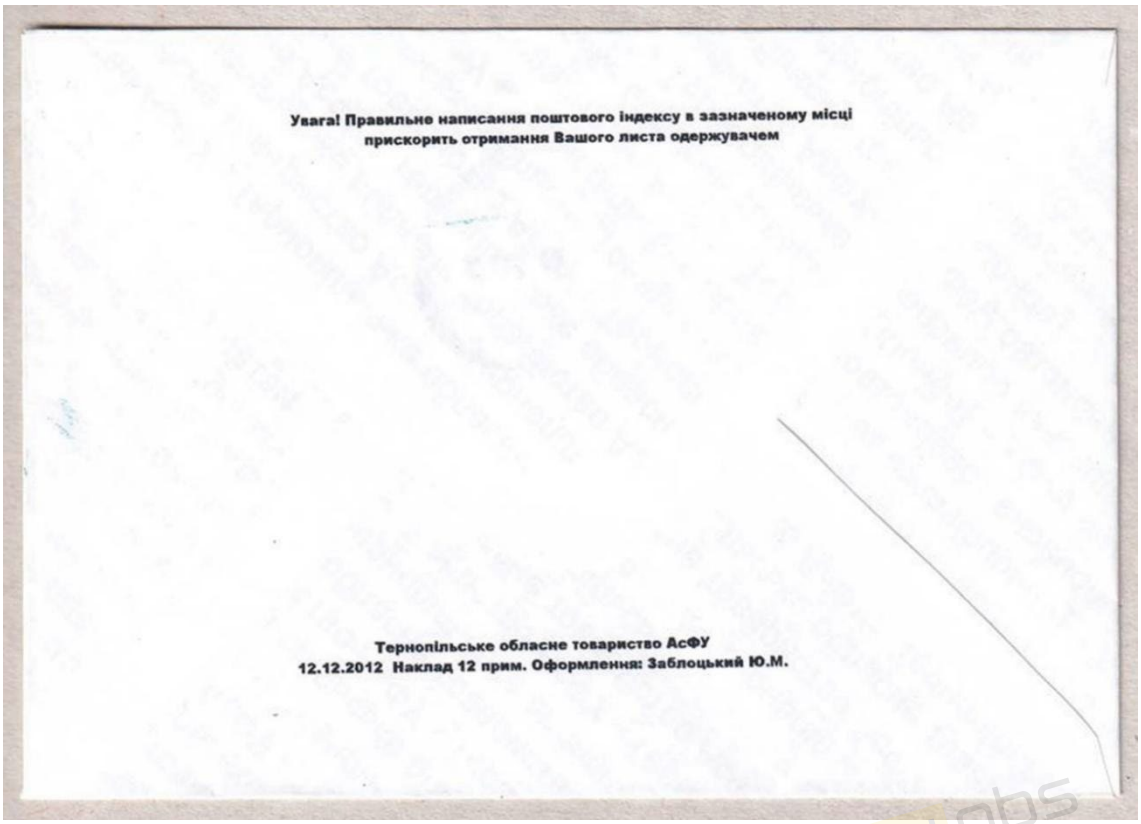
Увага! Правильне написання поштового індексу в зазначеному місці
прискорить отримання Вашого листа одержувачем
Тернопільське обласне товариство АсФУ
12.12.2012 Наклад 12 прим. Оформлення: Заблоцький Ю.М.

12. 12. 2012.

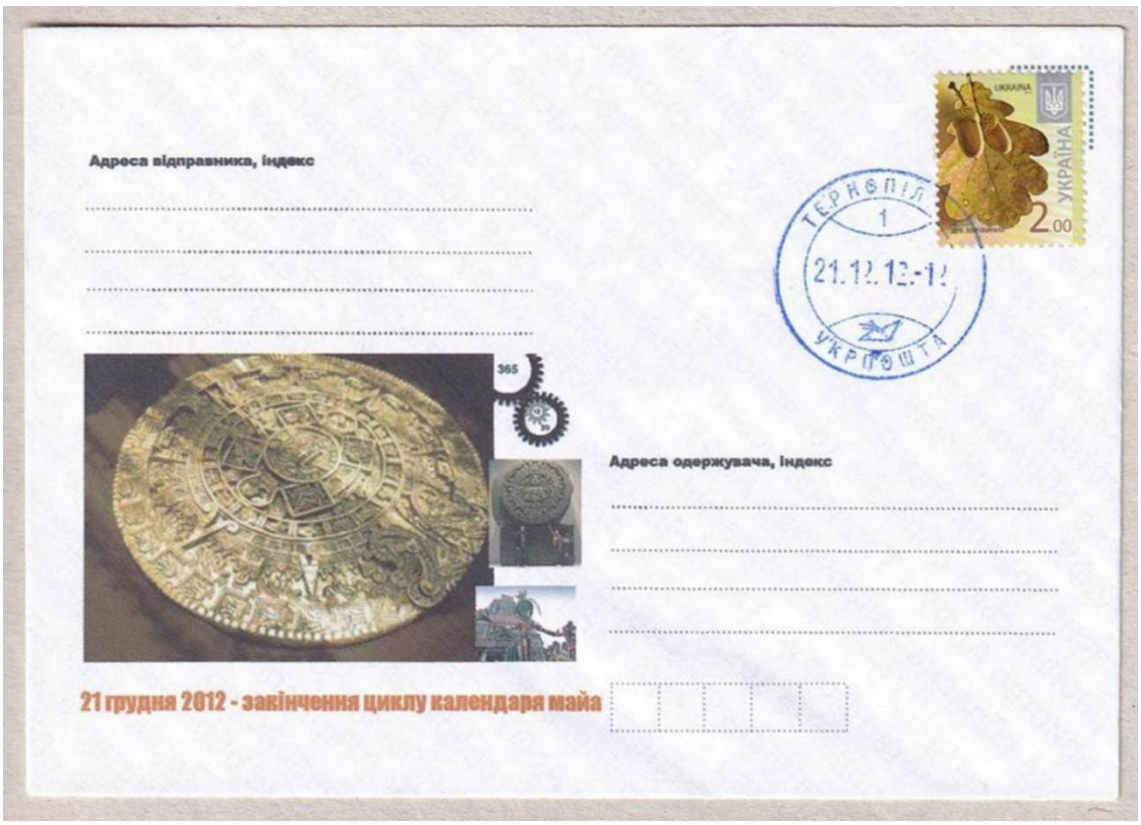

21 грудня 2012 – закінчення циклу календаря майа, 12.12.2012.

Адреса відправника, індекс
UKRAINA
УКРАЇНА
2.00
ТЕРНОПІЛЬ
1
УКРПОШТА
21 грудня 2012
21 12 2012
Адреса одержувача, індекс

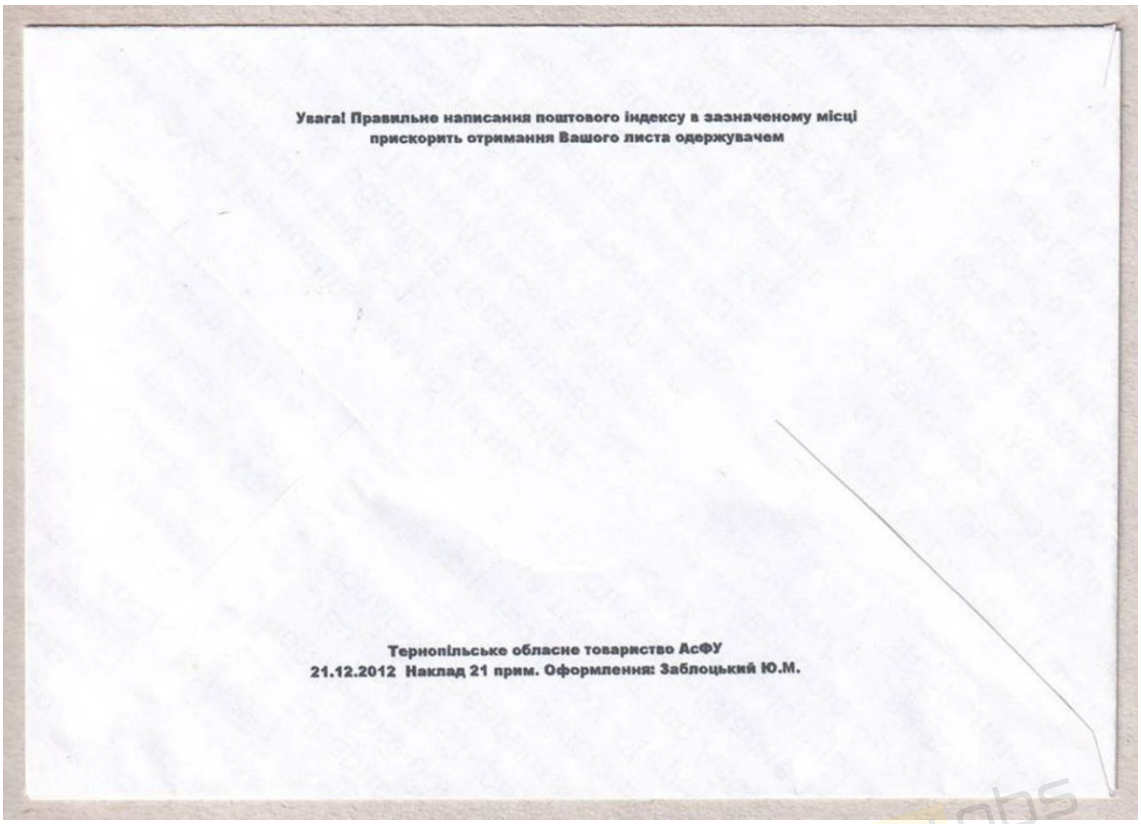
Увага! Правильне написання поштового індексу в зазначеному місці
прискорить отримання Вашого листа одержувачем
Тернопільське обласне товариство АсФУ
21.12.2012 Наклад 21 прим. Оформлення: Заблоцький Ю.М.

21. 12. 2012.

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал» ім. В. Стуса

125 років від дня народження Леся Курбаса (1887 – 2012).

125-річчя від дня народження видатного режисера Леся Курбаса (1887 – 1937).

Соломія Крушельницька, 1872 – 1952.

Михайло Бойчук (1882 – 1937) (1 вид).

Михайло Бойчук (1882 – 1937) (2 вид).

Михайло Бойчук (1882 – 1937) (3 вид).

Пам’ятний надрук – Михайло Бойчук, 130-річчя з дня народження, 75 років з дня страти органами НКВД – чорний, синій.

26 листопада – День пам’яті жертв Голодомору.

Єпископ Іннокентій ЧСВВ.

Тернопільська асоціація нобелівських студій

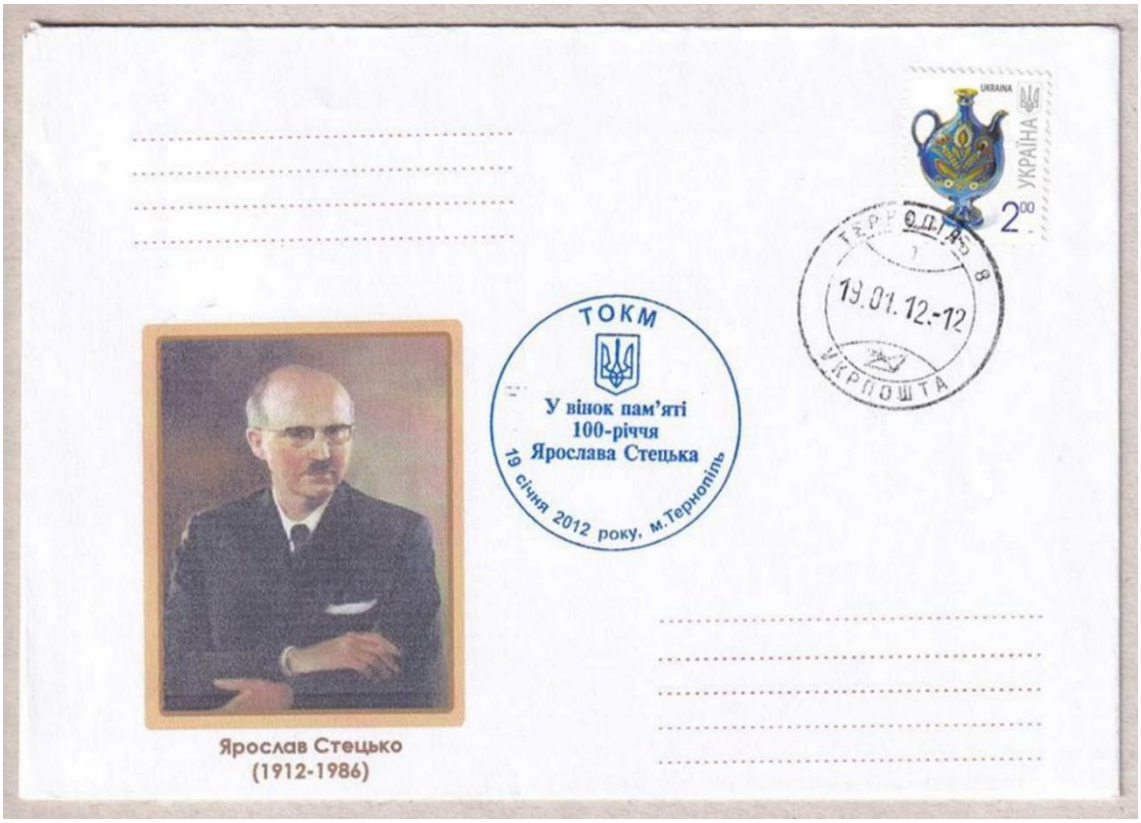

Ярослав Стецько (1912 – 1986).

Патріарх Йосиф Сліпий (1892 – 1984).

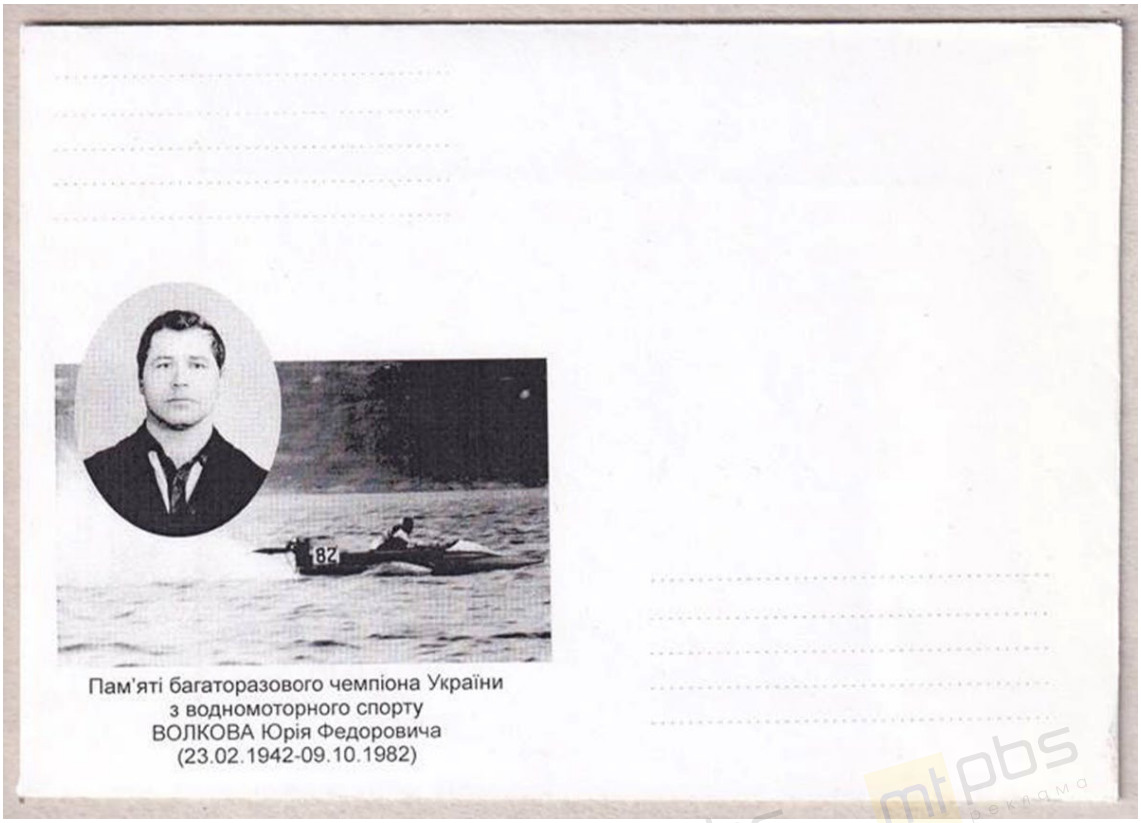

Пам’яті багаторазового чемпіона України з водномоторного спорту Волкова Юрія Федоровича (1942 – 1982)

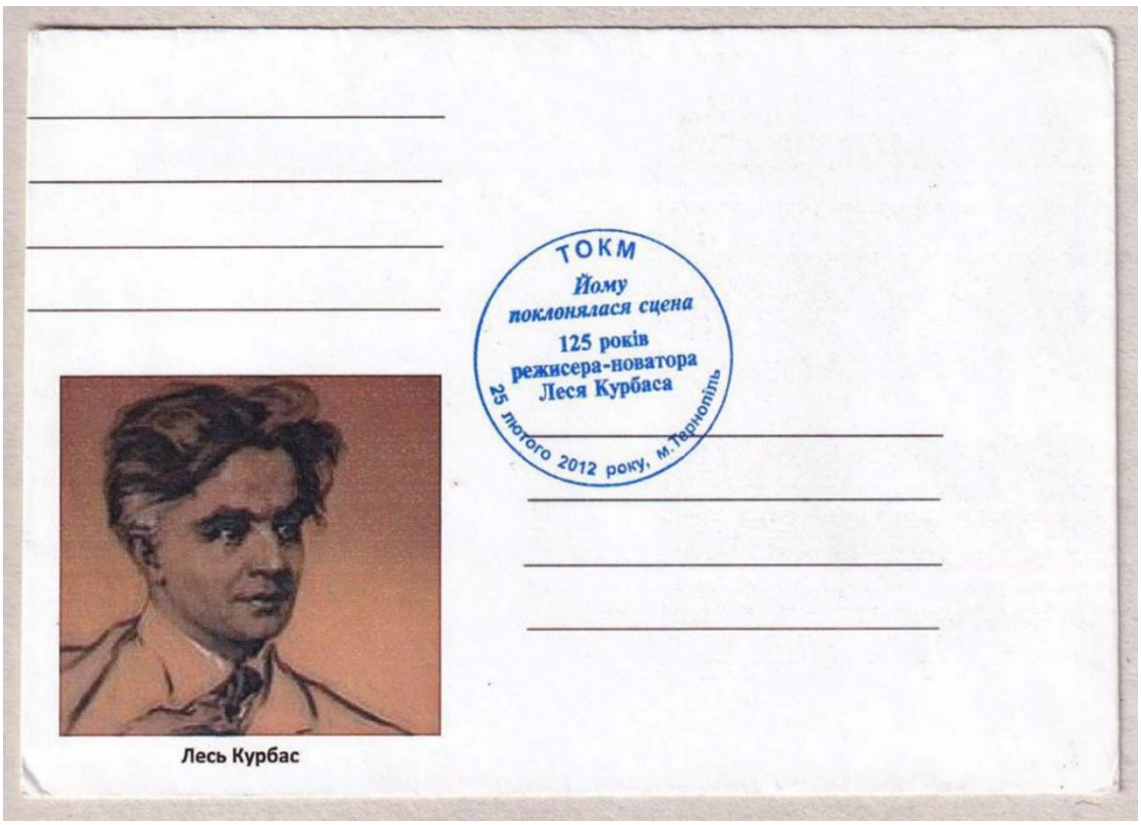

Лесь Курбас.

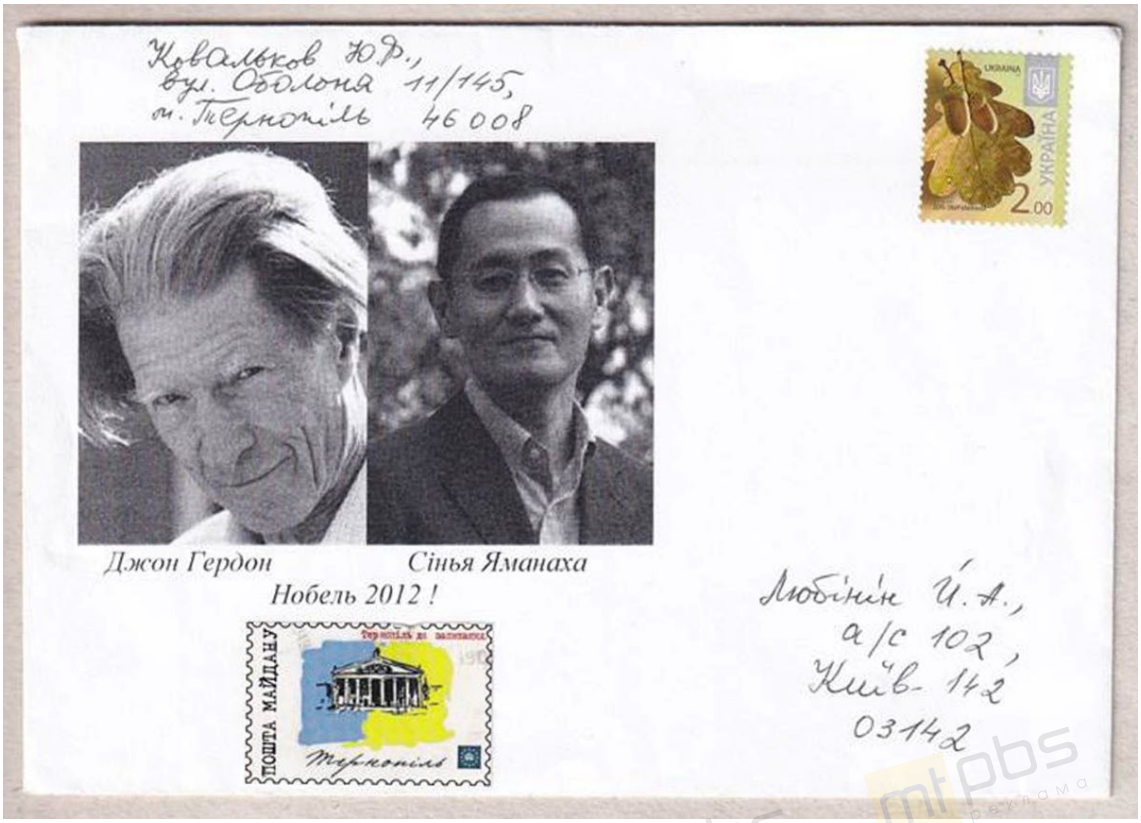

Нобель 2012! Джон Гердон, Сінья Яманаха. (1 вид, зображення більше).

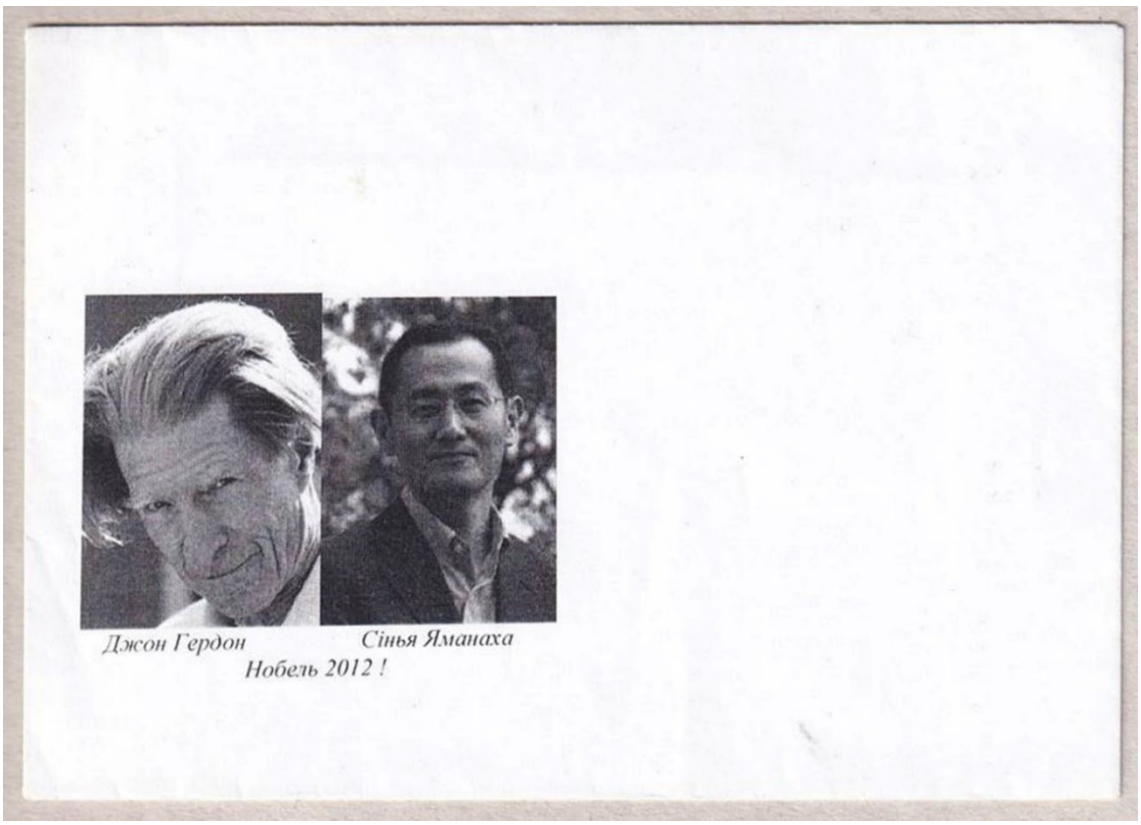

Нобель 2012! Джон Гердон, Сінья Яманаха. (2 вид, зображення менше).

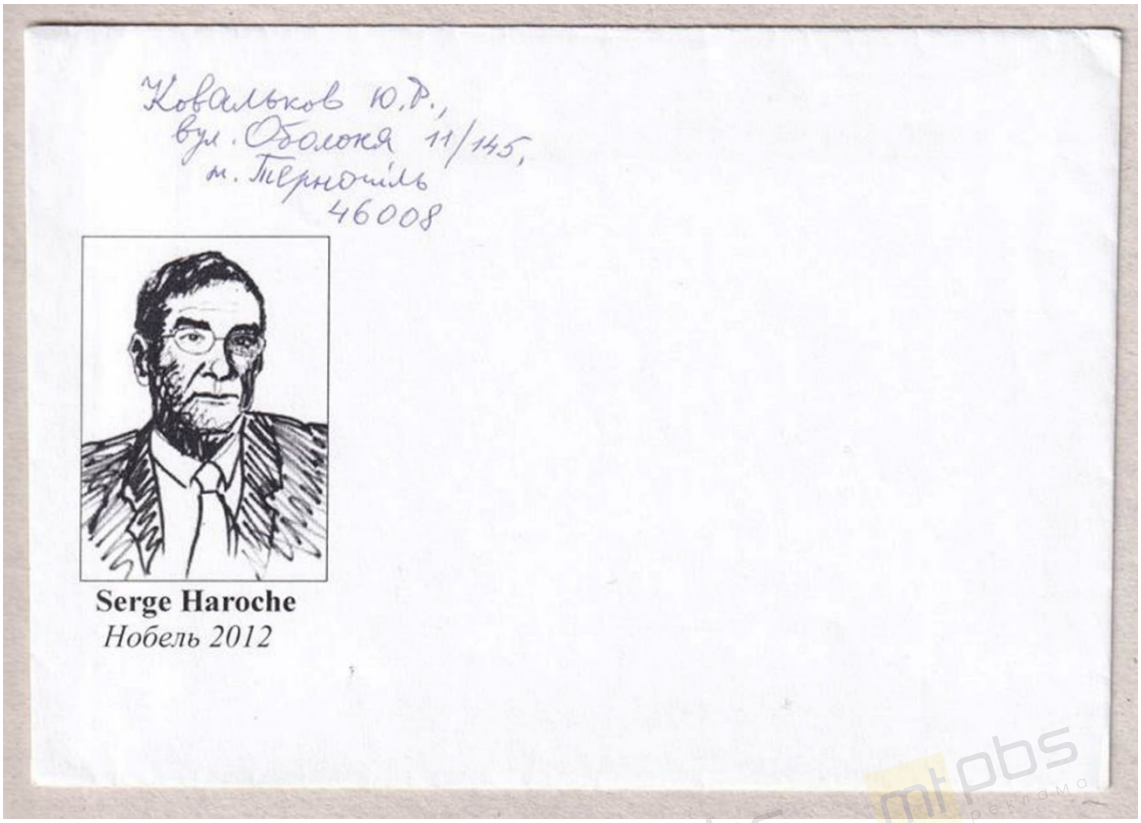

Нобель 2012. Serge Haroche.

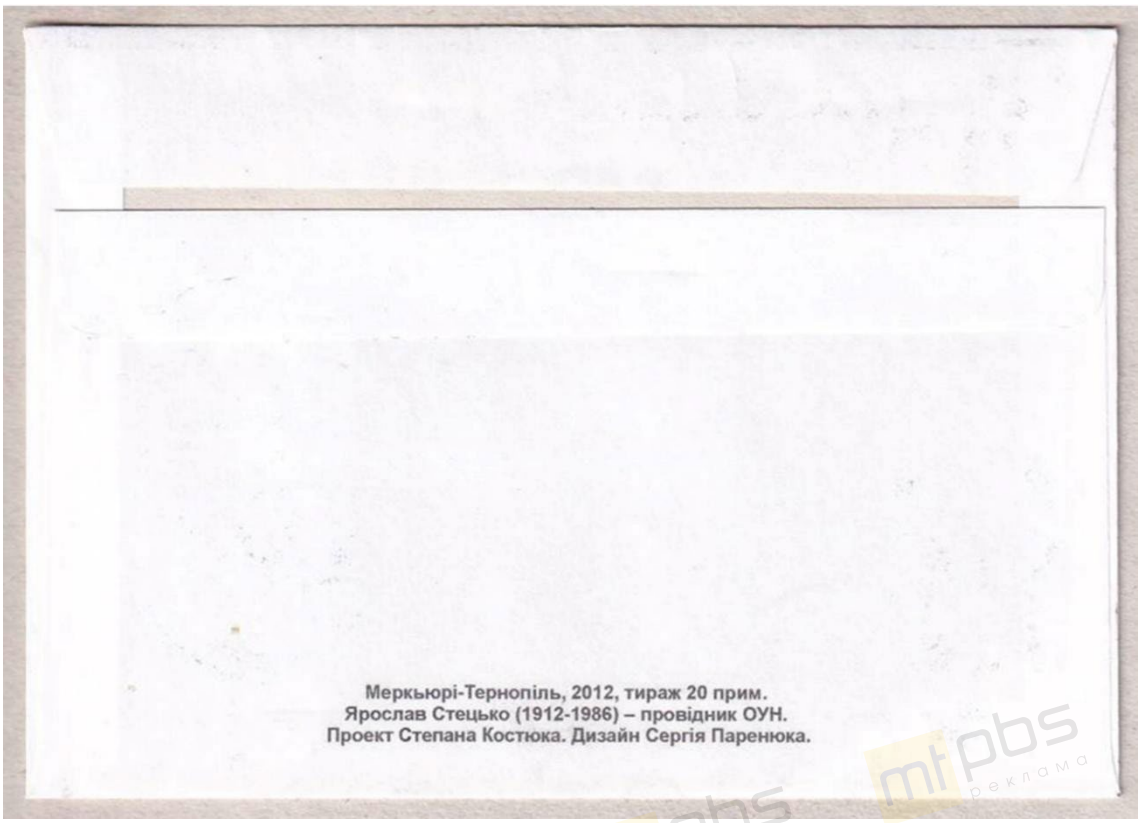

Ярослав Стецько, 100 років, 2012.

ПШ – У вінок пам'яті 100-річчя Ярослава Стецька, ТОКМ, м. Тернопіль, 19 січня 2012 року. – синій, чорний.

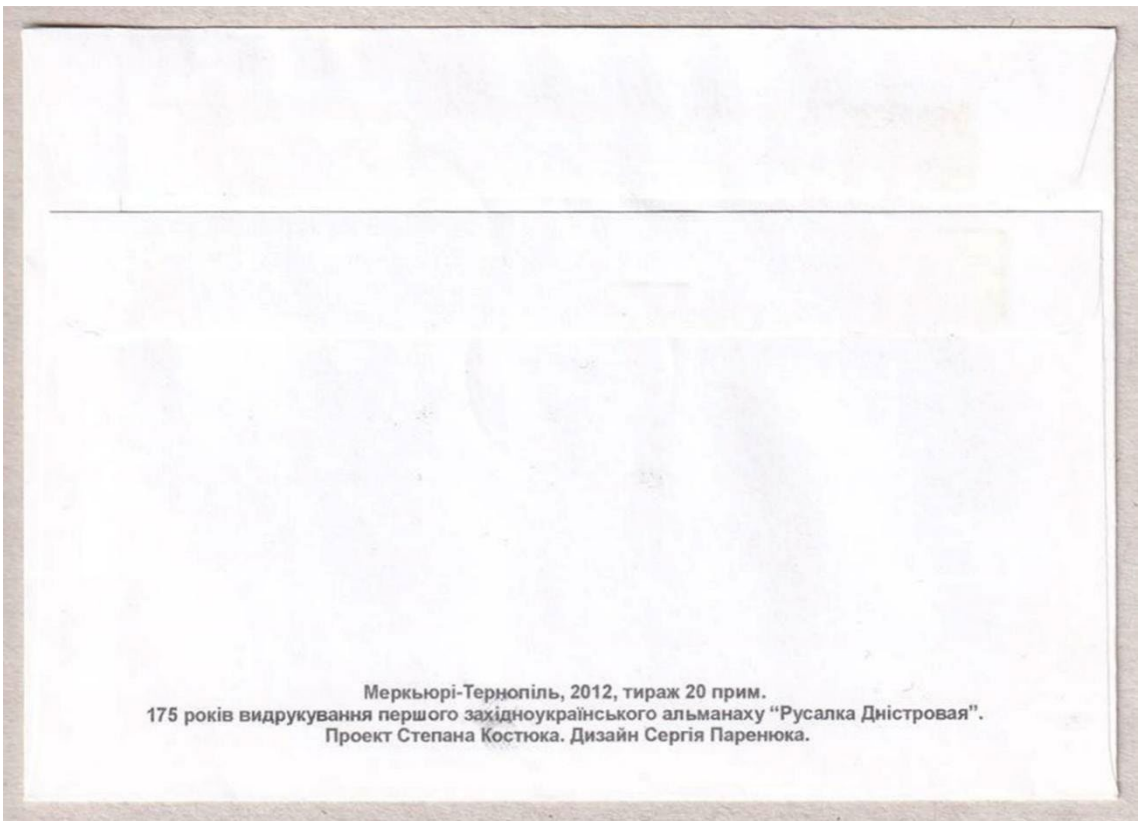

175 років видрукування першого західноукраїнського альманаху «Русалка Дністровая», 2012.

«…Щоб ви не зневірилися…» 120 років Патріарха УГКЦ Йосифа Сліпого, ТОКМ, м. Тернопіль, 17 лютого 2012 року.

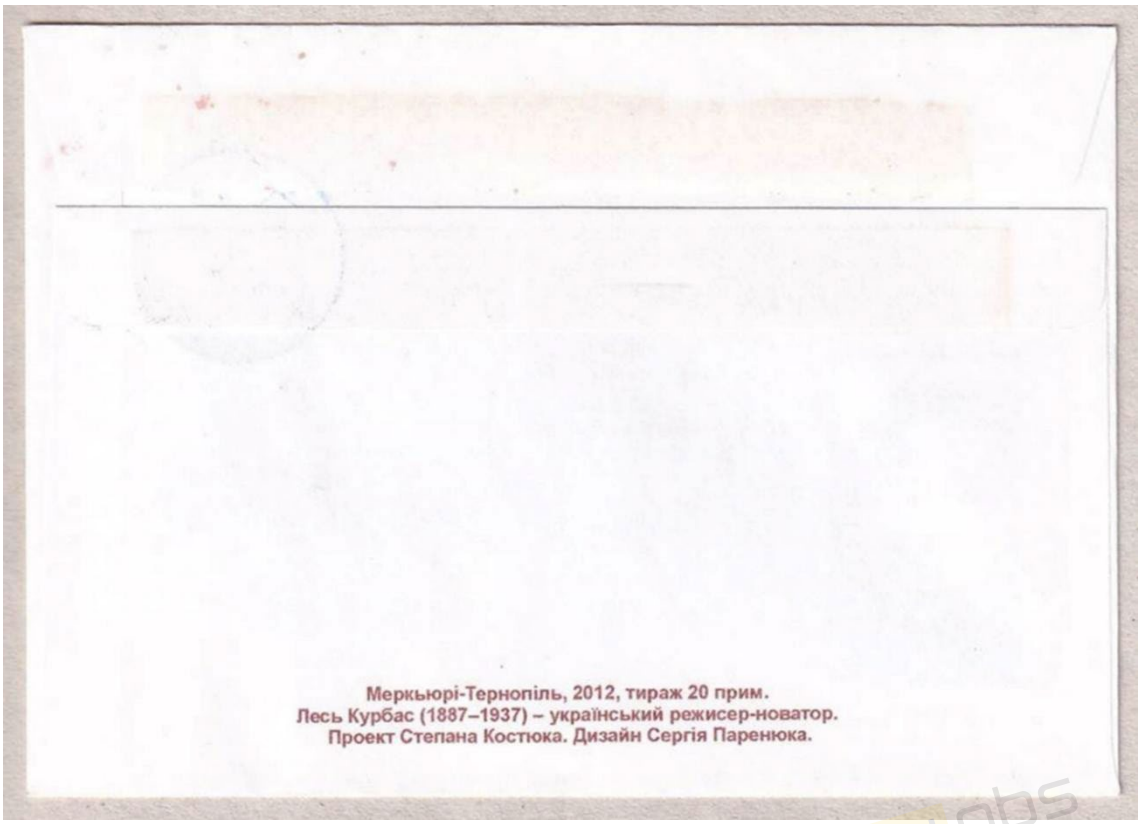

Лесь Курбас, 125 років, 2012.

ПШ - Йому поклонялася сцена. 125 років режисера-новатора Леся Курбаса, ТОКМ, м. Тернопіль, 25 лютого 2012 року.

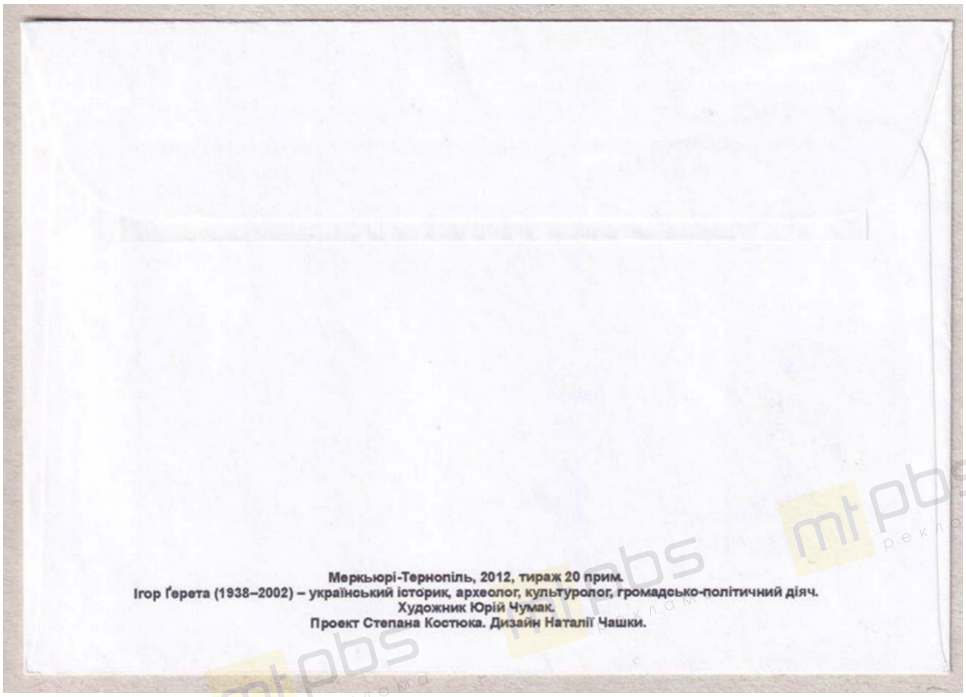

Ігор Герета, 10 років скорботи, 2012.

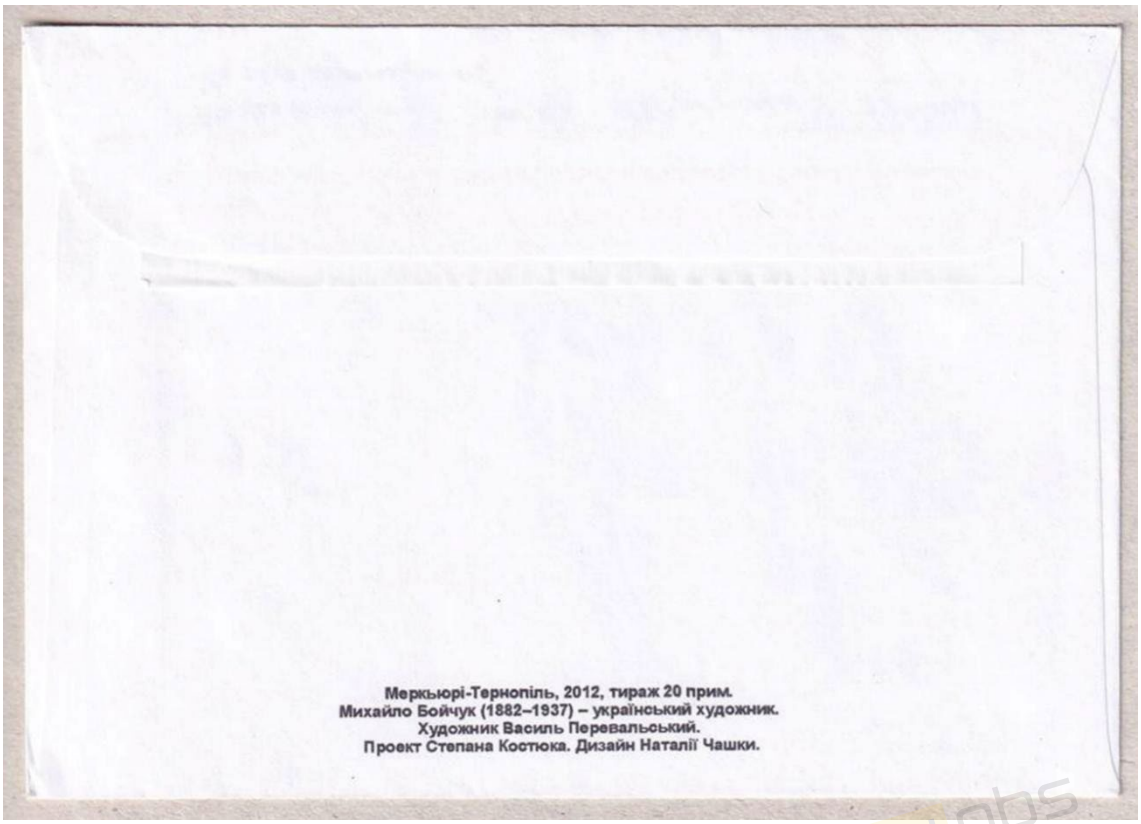

Михайло Бойчук, 75 років трагічної загибелі, 2012.

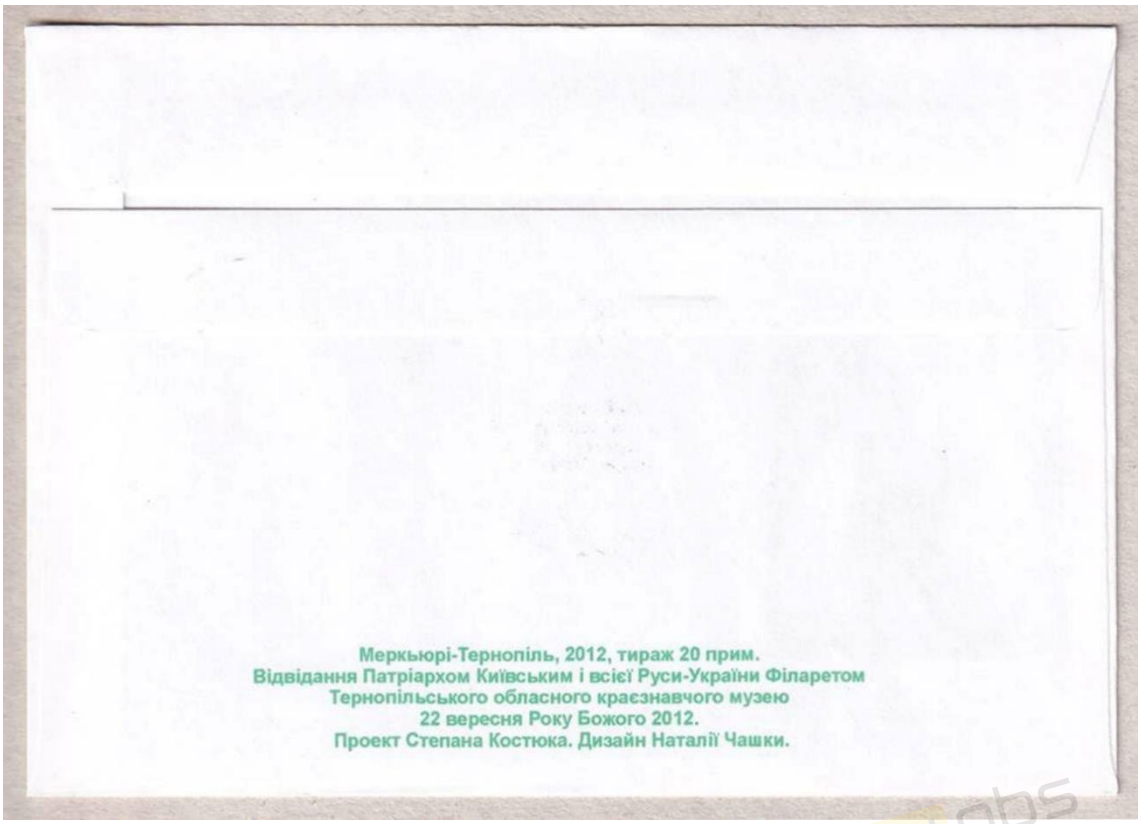

Відвідання Патріархом Київським і всієї Руси-України Філаретом Тернопільського обласного краєзнавчого музею 22 вересня Року Божого 2012.

ПШ – Відвідання Патріархом Київським і всієї Руси-України Філаретом Тернопільського обласного краєзнавчого музею, ТОКМ, Тернопіль, 22 вересня 2012 року.

ПШ – Сопрано світу – голос України. Соломія Крушельницька, 140 років, ТОКМ, Тернопіль, 23 вересня 2012 року.

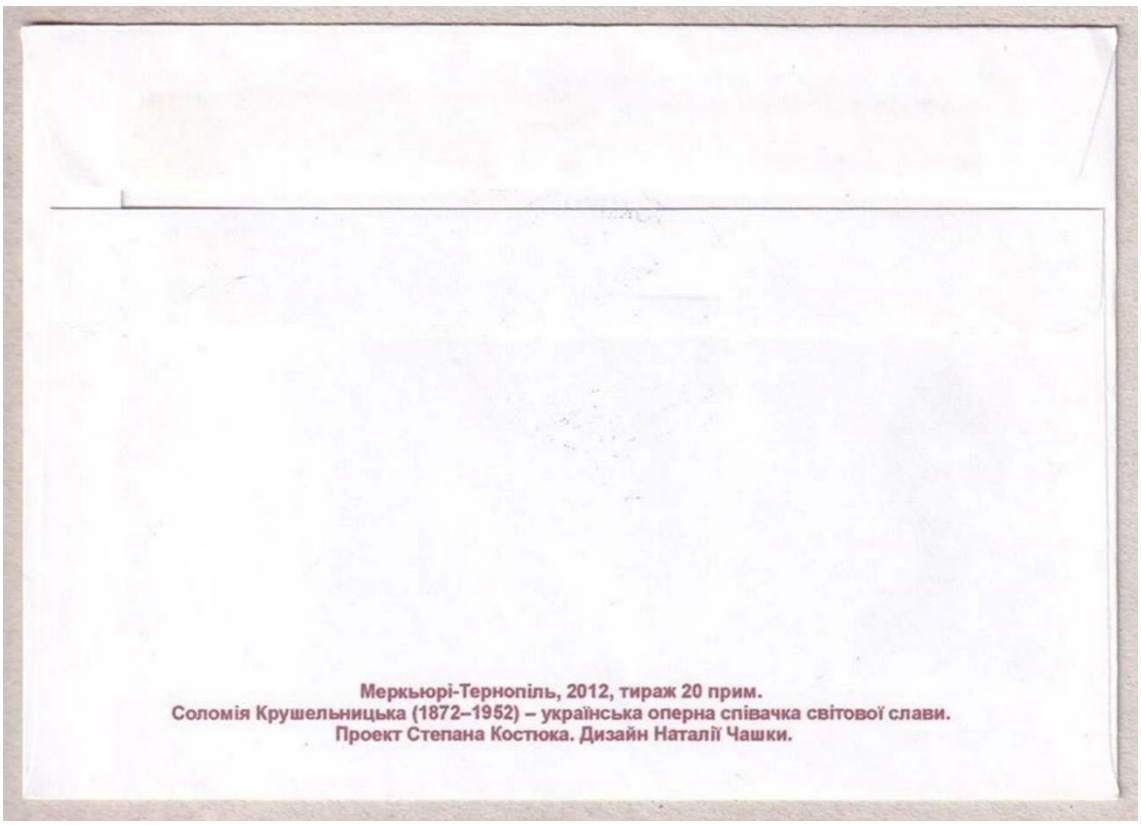

Соломія Крушельницька, 140 років, 2012.

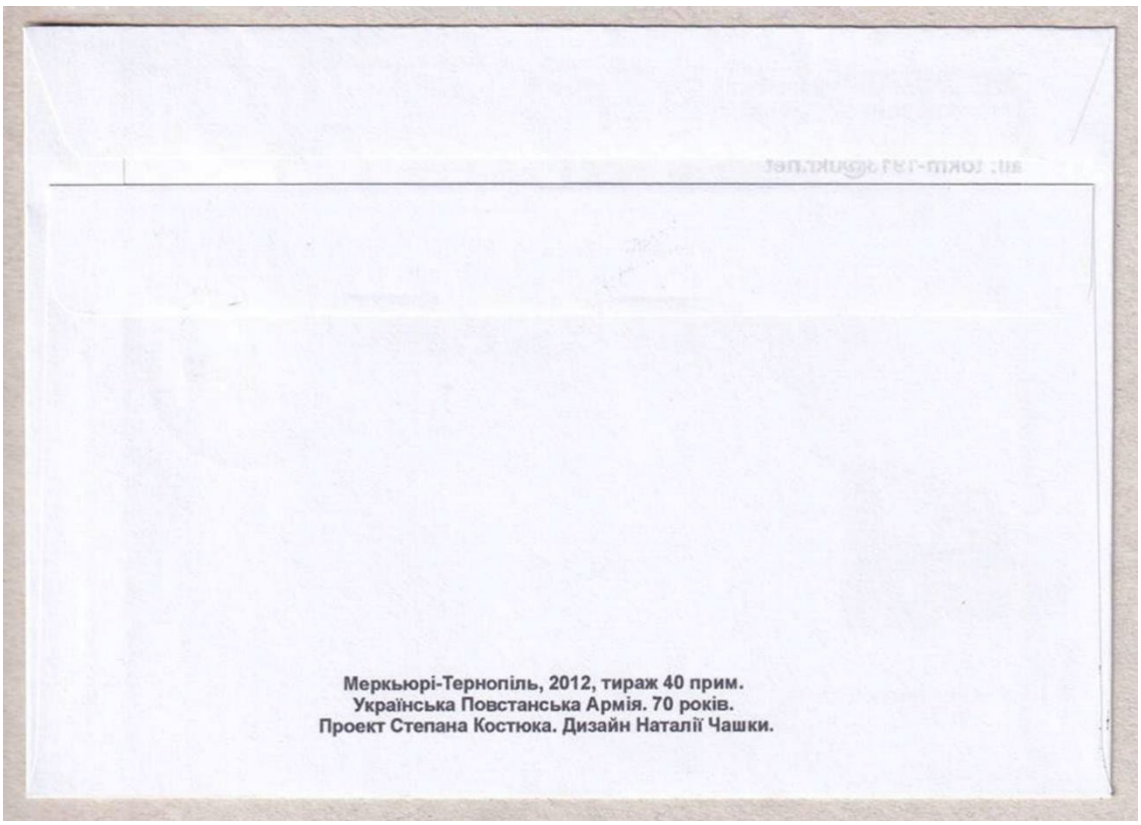

Українська Повстанська Армія, 70 років, 2012.

ПШ – Українська Повстанська Армія, 70 років, ТОКМ, Тернопіль, 14 жовтня 2012 року.

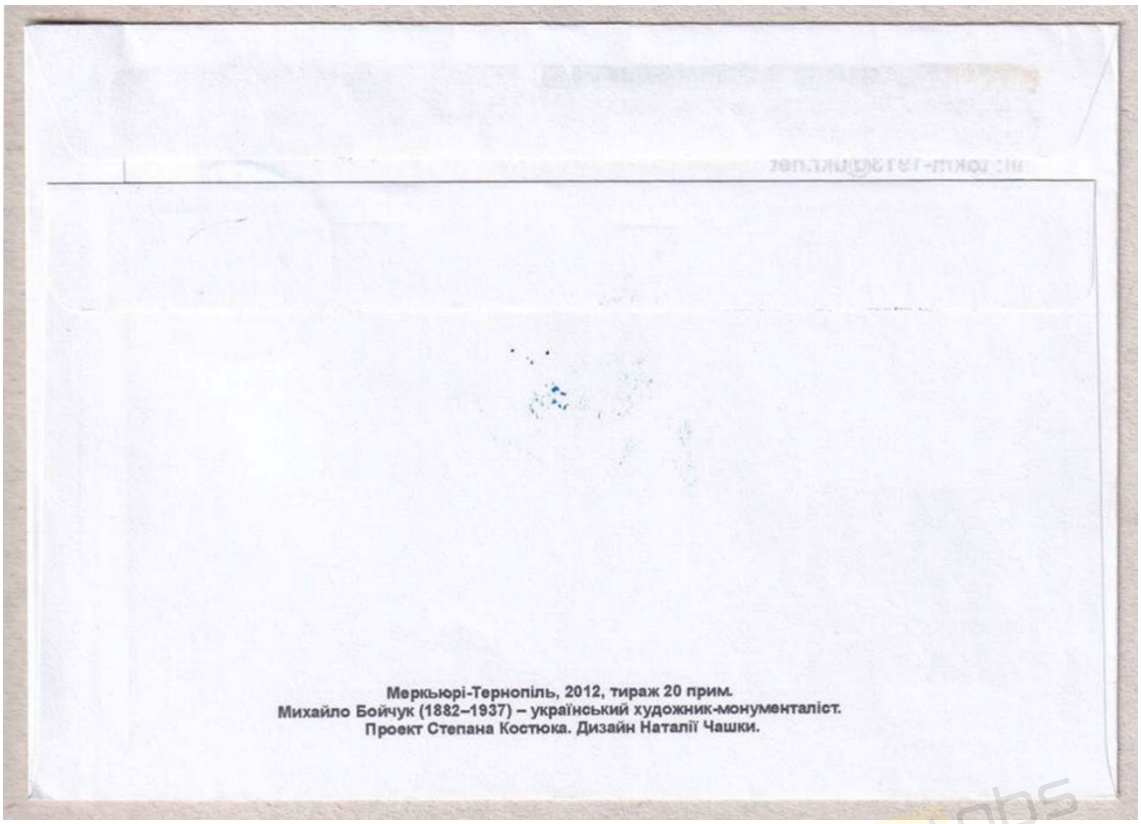

Михайло Бойчук, 130 років, 2012.

ПШ – Михайло Бойчук, 130 років, ТОКМ, Тернопіль, 30 жовтня 2012 року.

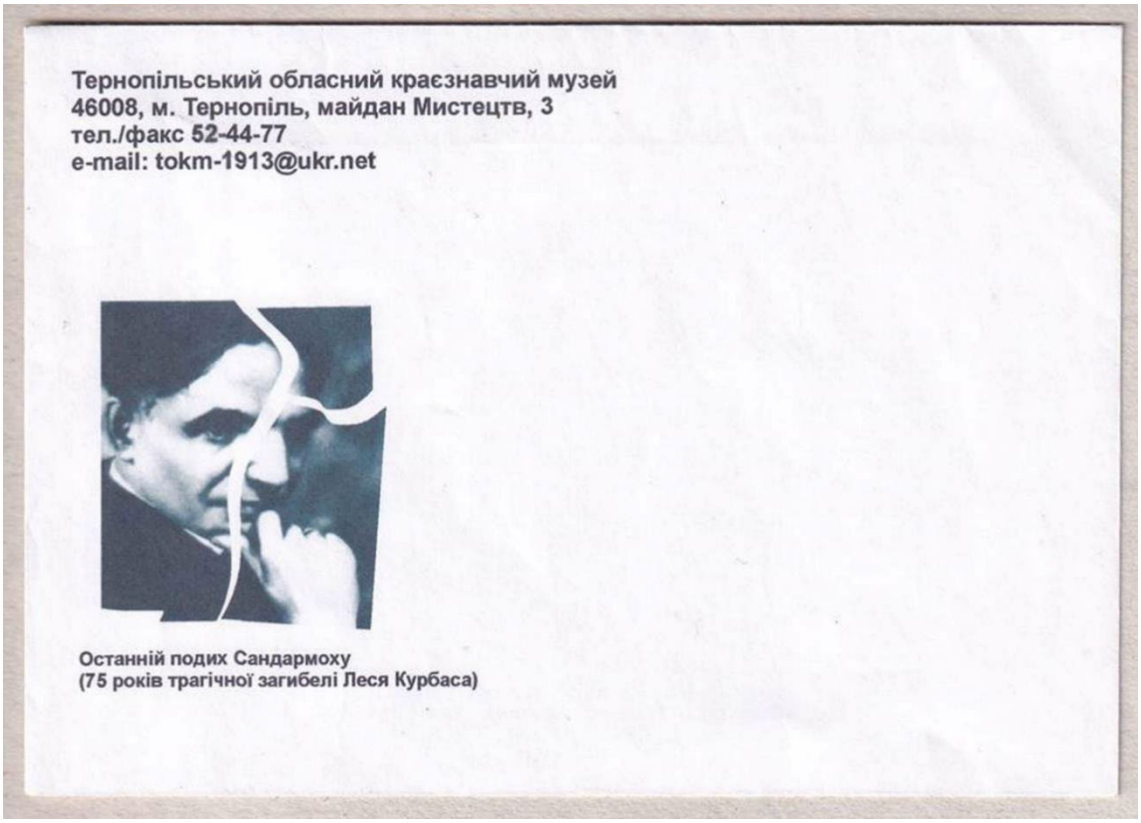

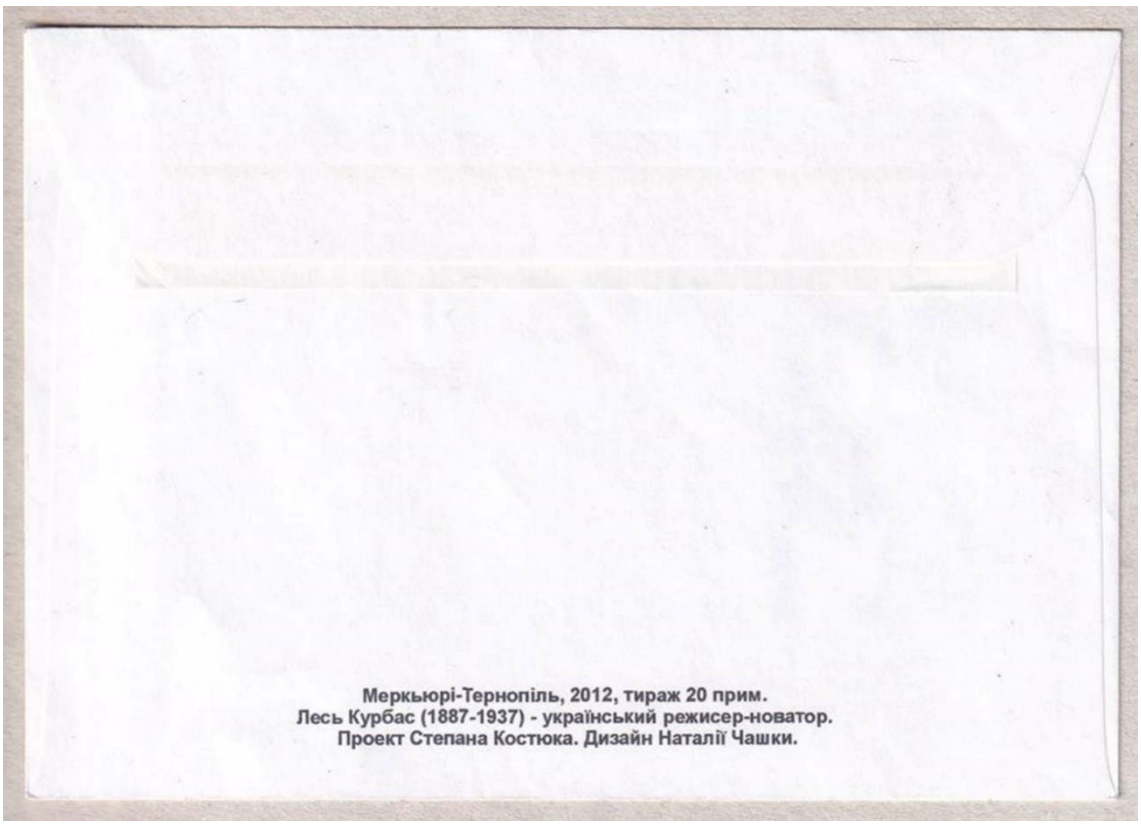

Останній подих Сандармоху (75 років трагічної загибелі Леся Курбаса), 2012.

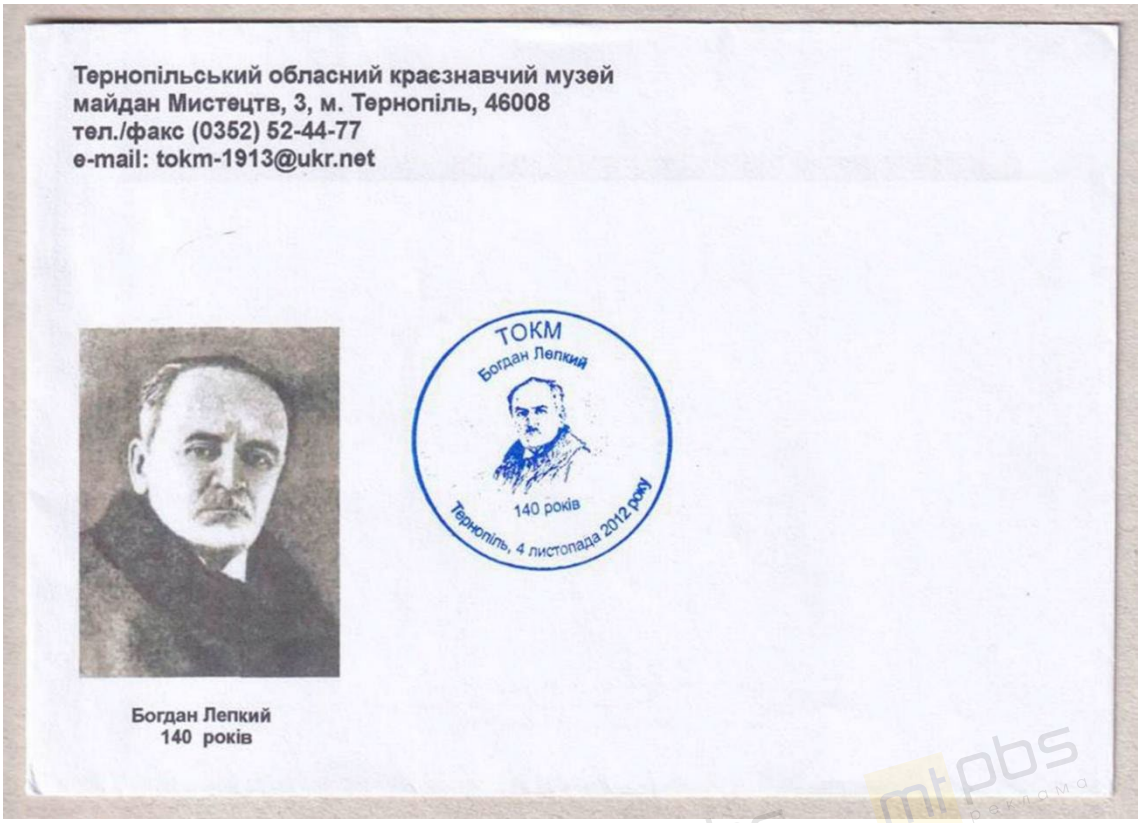

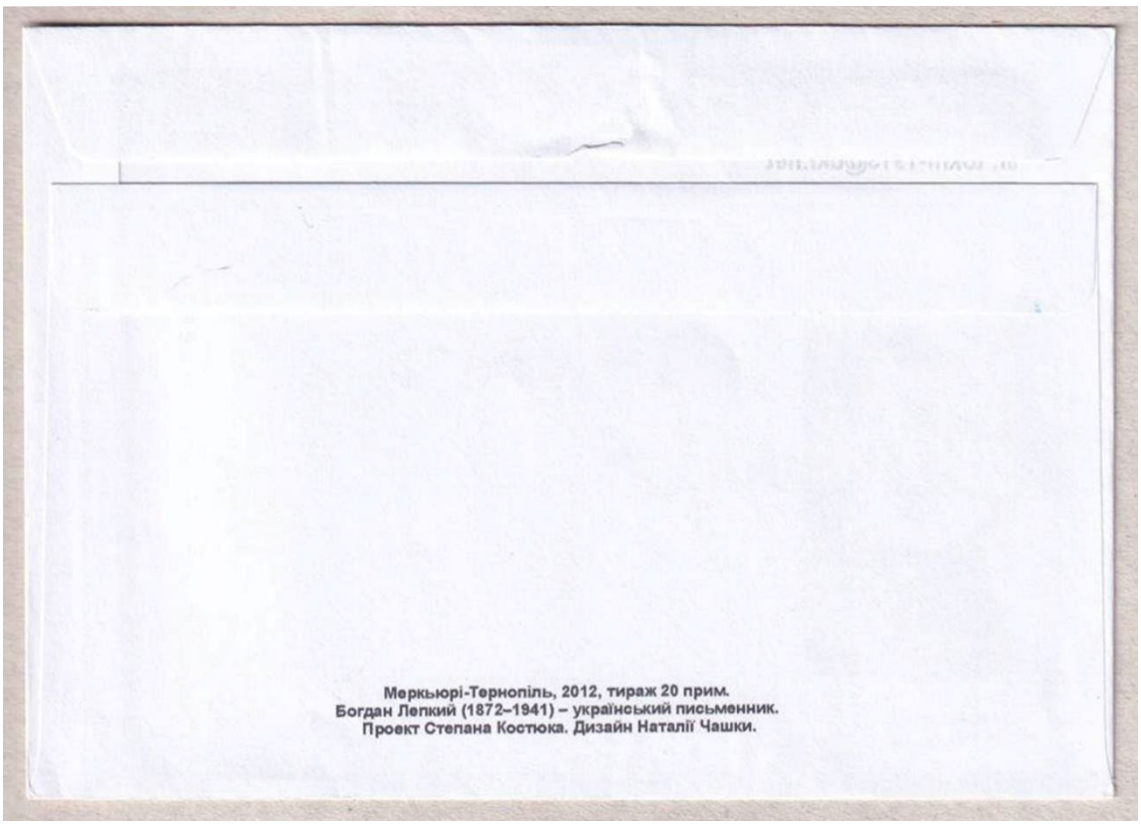

Богдан Лепкий, 140 років, 2012.

ПШ – Богдан Лепкий, 140 років, ТОКМ, Тернопіль, 4 листопада 2012 року.

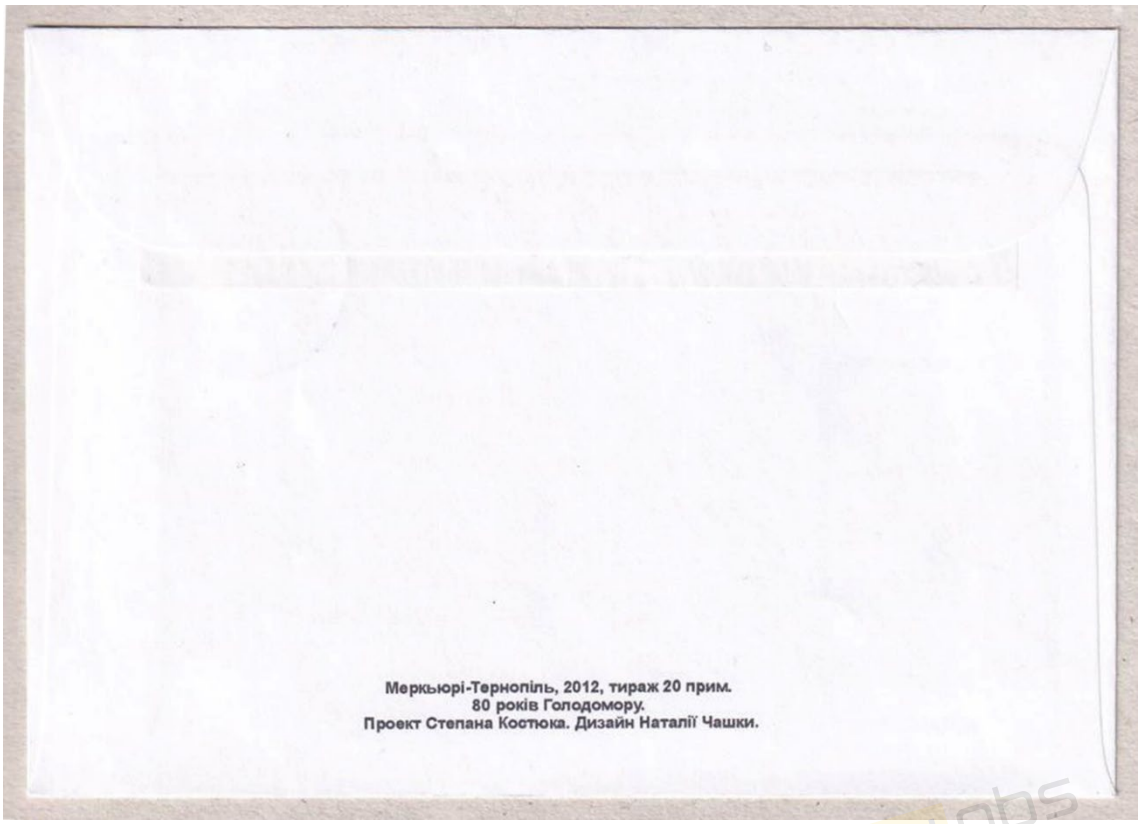

80 років Голодомору, 2012.

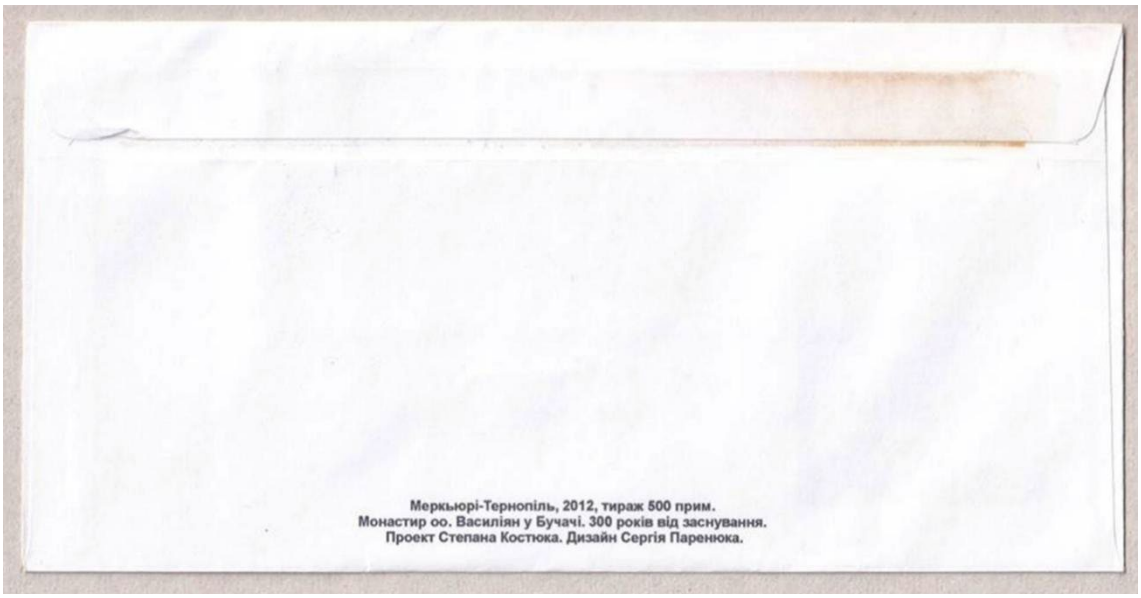

Монастир оо. Василіян у Бучачі, 300 років від заснування, 2012 (1 вид).

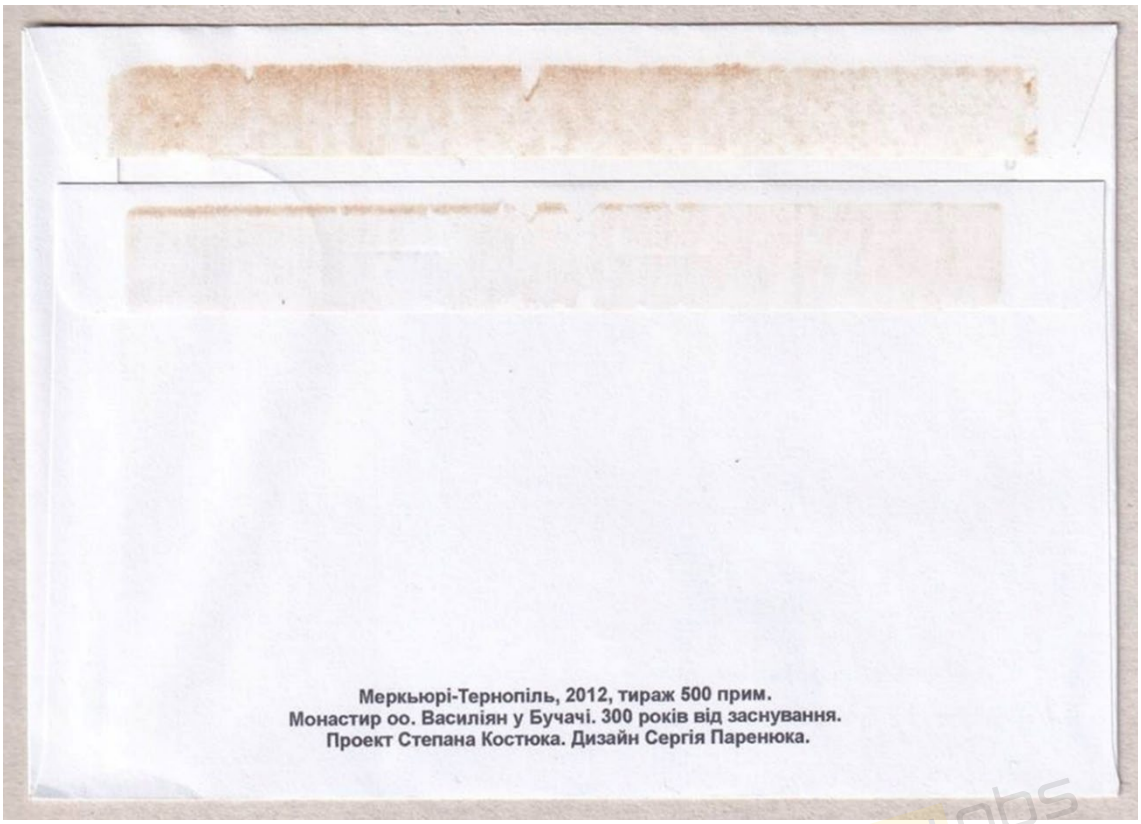

Монастир оо. Василіян у Бучачі, 300 років від заснування, 2012 (2 вид).

Бучацький монастир оо. Василіян, 300 років від заснування, ЧСВВ, Бучач, 7 грудня 2012 року.

Бережани

Музей Б. Лепкого, м. Бережани.

Музей Б. Лепкого, м. Бережани. – синій, фіолетовий, вишневий, зелений.

ПШ – Тернопілля – духовний центр українства. Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в Бережанах. – синій, чорний, зелений, фіолетовий, вишневий.

Галина Дидик. Учениця Бережанської гімназії, 2012, Бережанський краєзнавчий музей (1 вид).

Галина Дидик. Учениця Бережанської гімназії, 2012, Бережанський краєзнавчий музей (2 вид).

Галина Дидик (1912 – 1979), учениця Бережанської гімназії, 2012.(Бережанський краєзнавчий музей, Обласний комунальний музей Богдана Лепкого).

ПШ - Галина Дидик, 1912 – 1979, Шибалин-Бережани, БКМ, 2012.

ПШ - Богдан Лепкий. «Видиш, брате мій...», Бережани-2012.

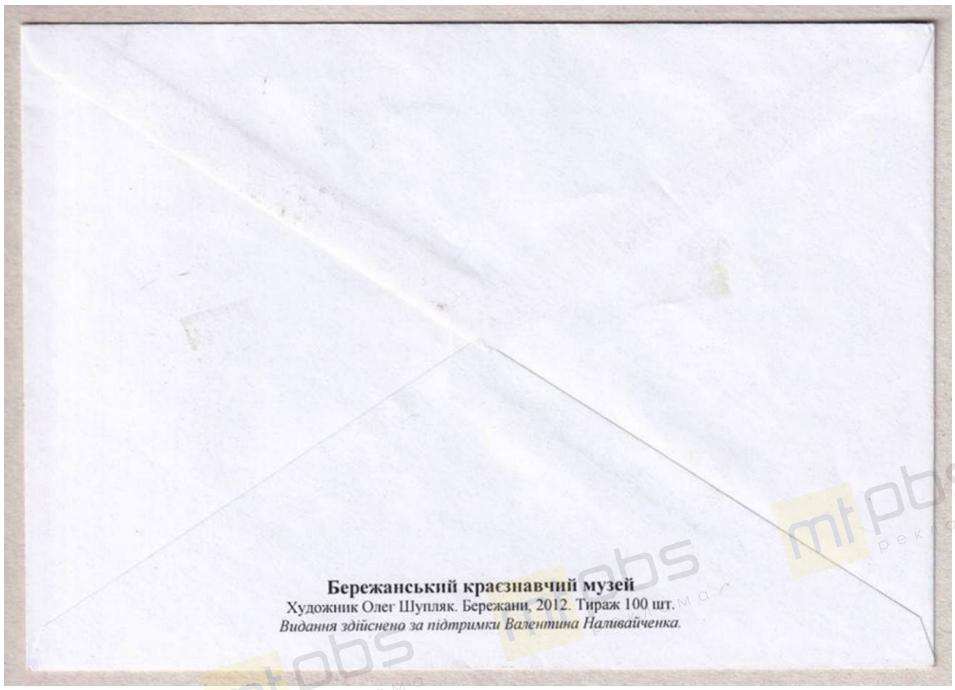

Богдан Лепкий (1872 – 1941), учень Бережанської гімназії, 2012.(Бережанський краєзнавчий музей).

Денисівський краєзнавчий музей.

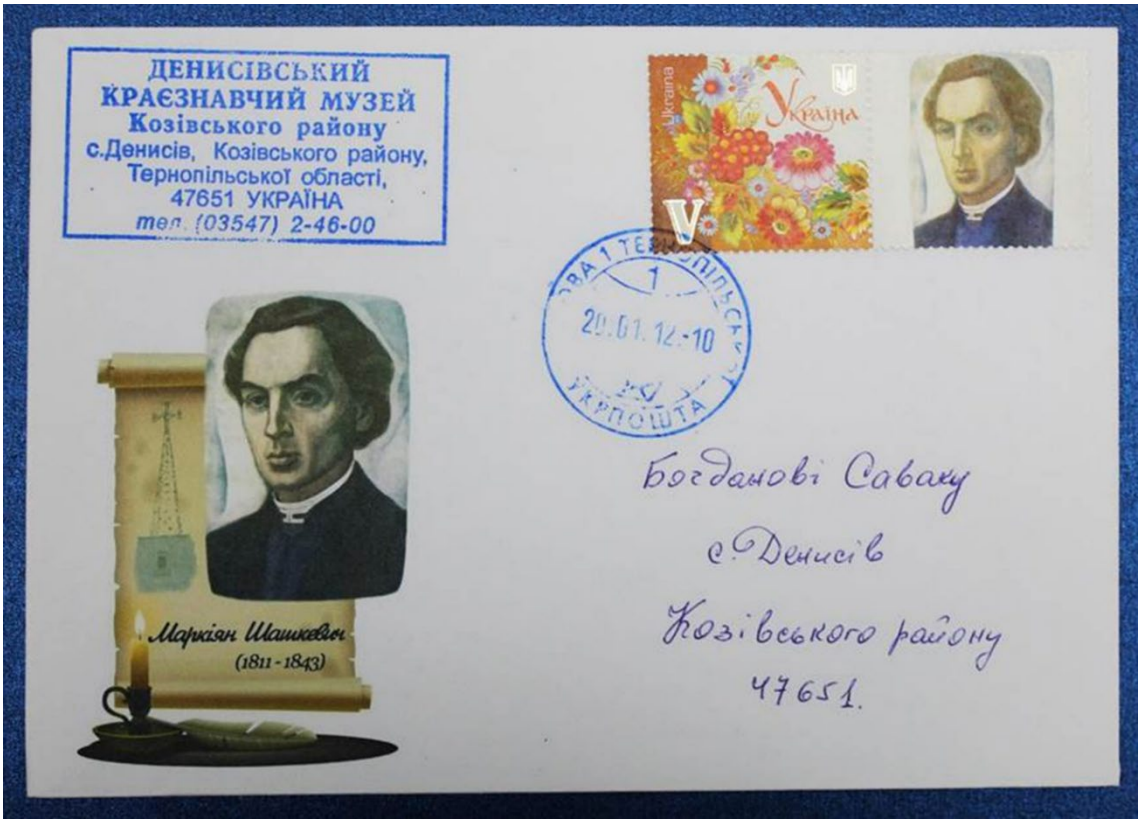

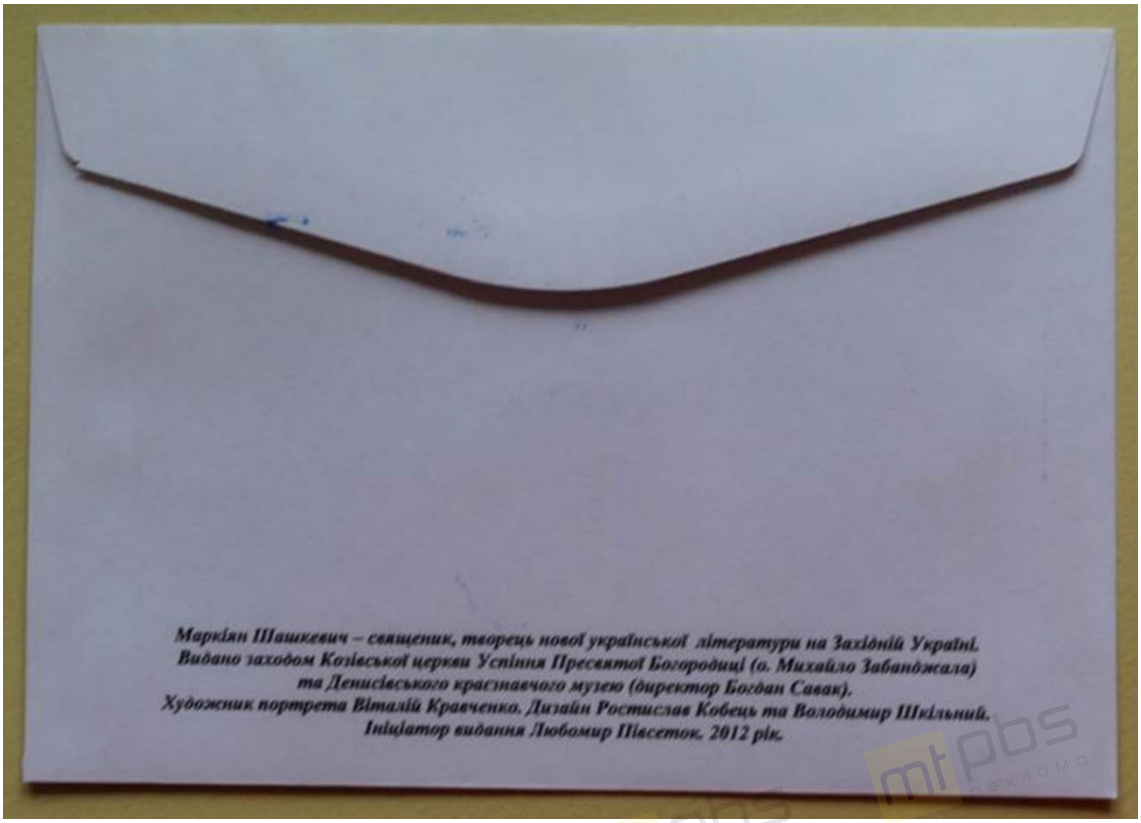

Маркіян Шашкевич (1811 – 1843), 2012.

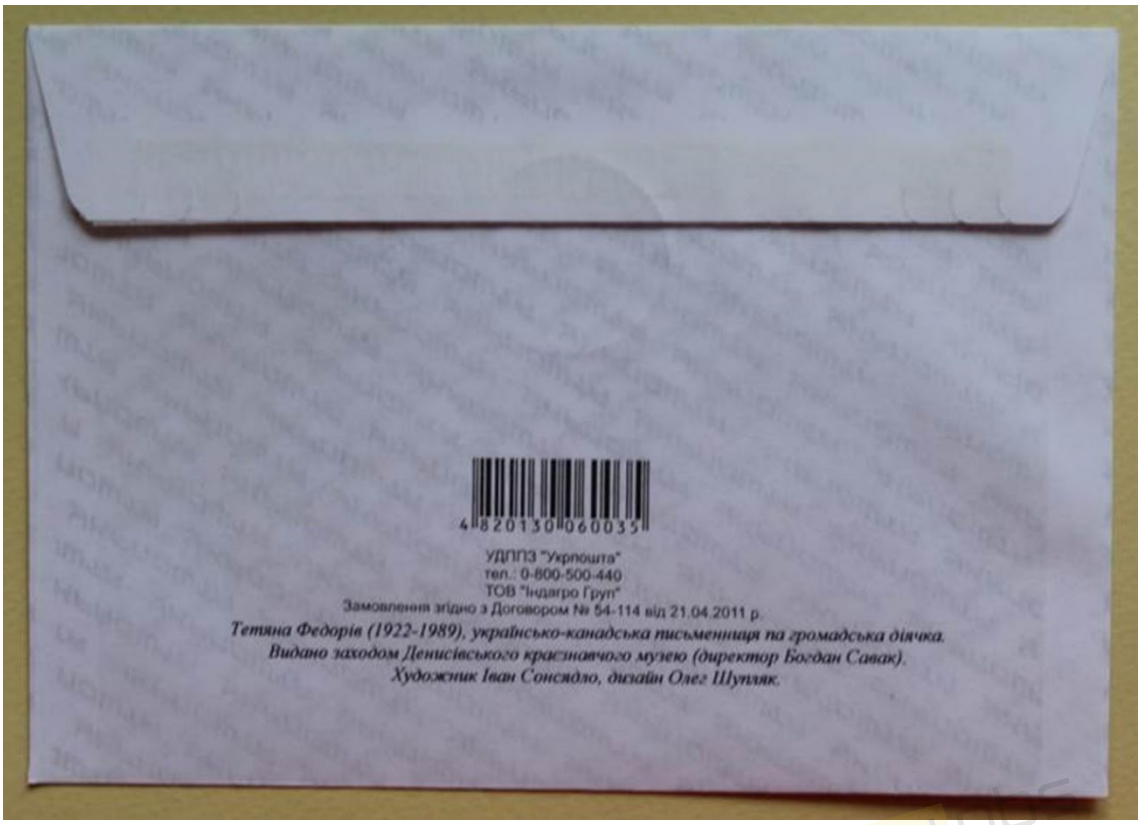

Тетяна Федорів (1922 – 1989), українська письменниця в Канаді, 2012.

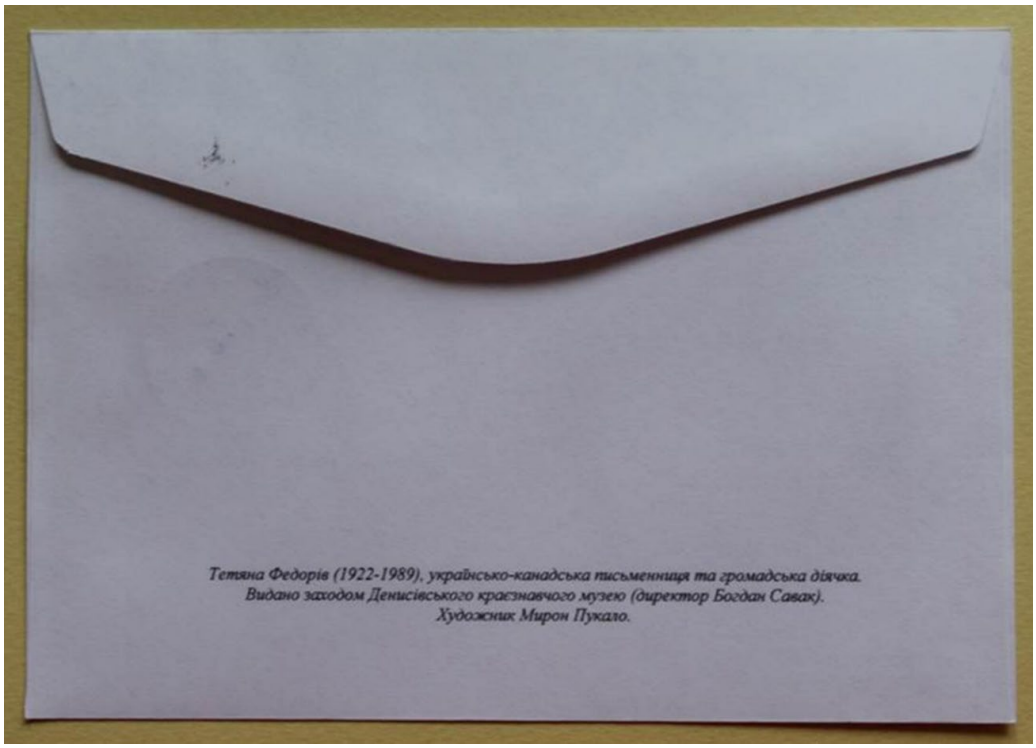

Тетяна Федорів (1922 – 1989).

ПШ – Тетяна Федорів (1922 – 1989), с. Денисів Тернопільської області, 47651, 26.01.2012.

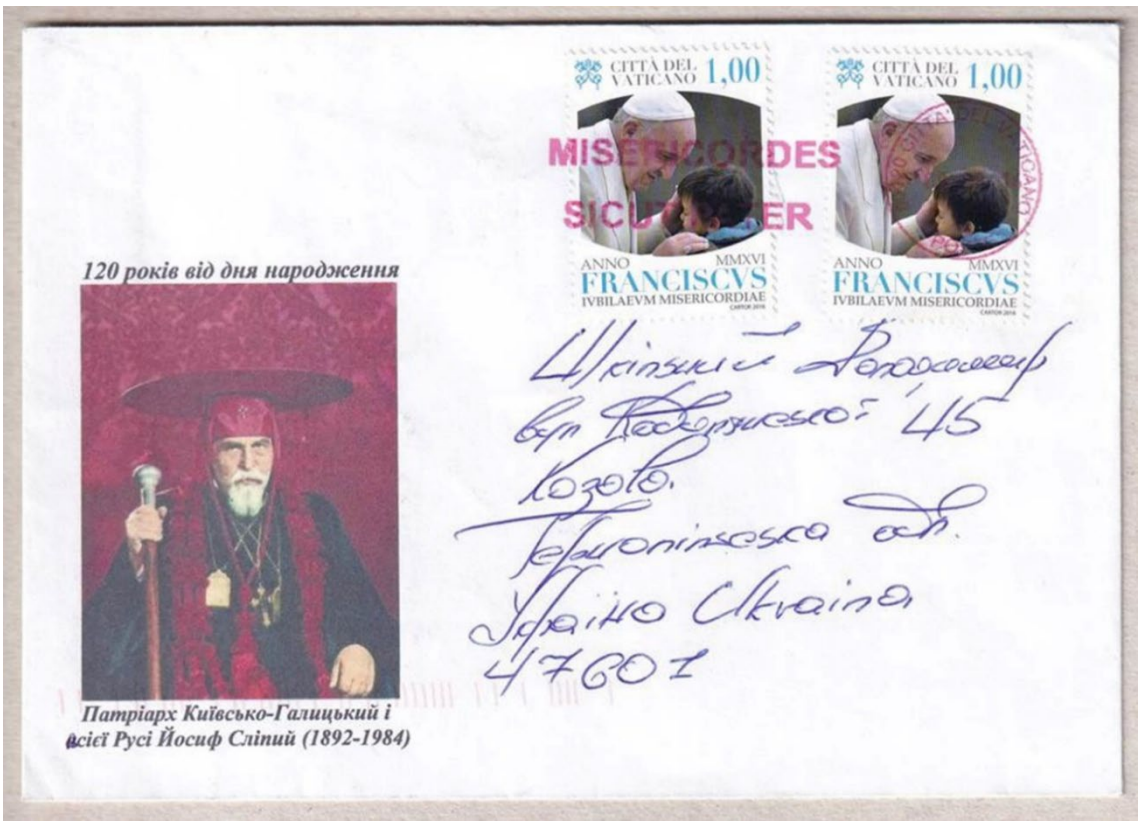

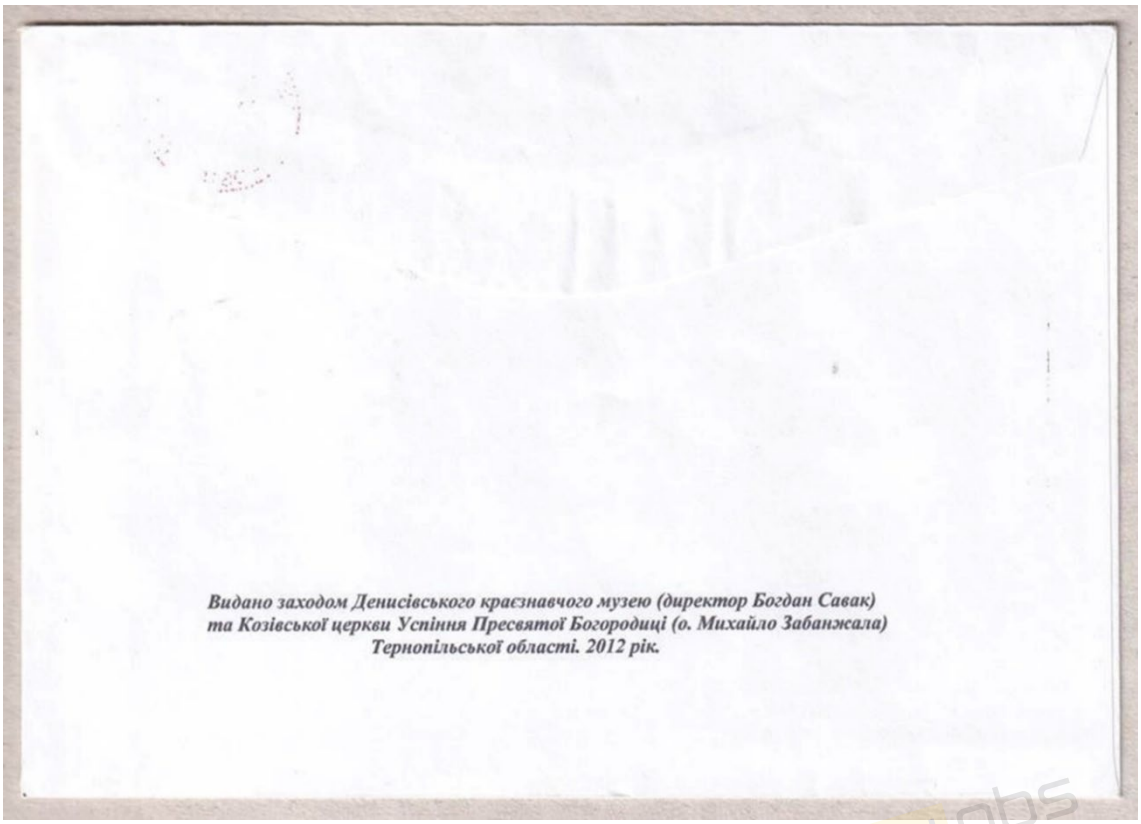

Патріарх Київсько-Галицький і всієї Русі Йосиф Сліпий (1892 – 1984), 120 років від дня народження, 2012.

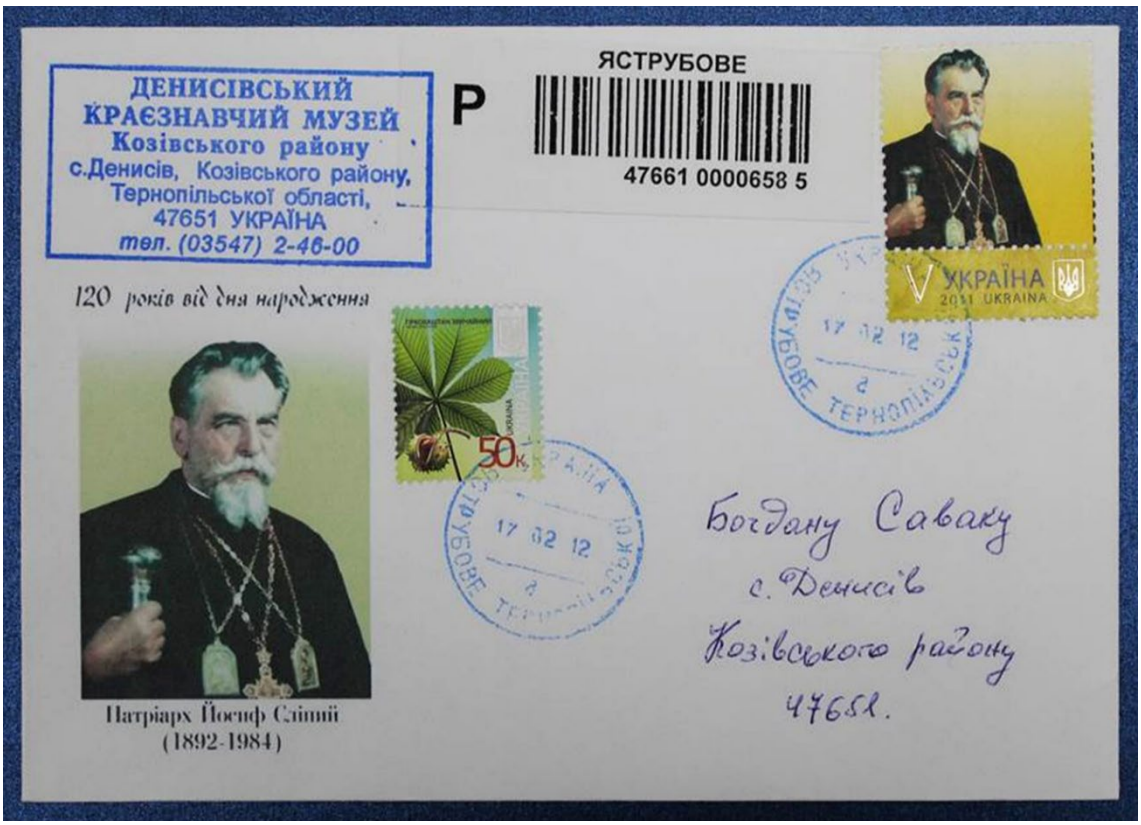

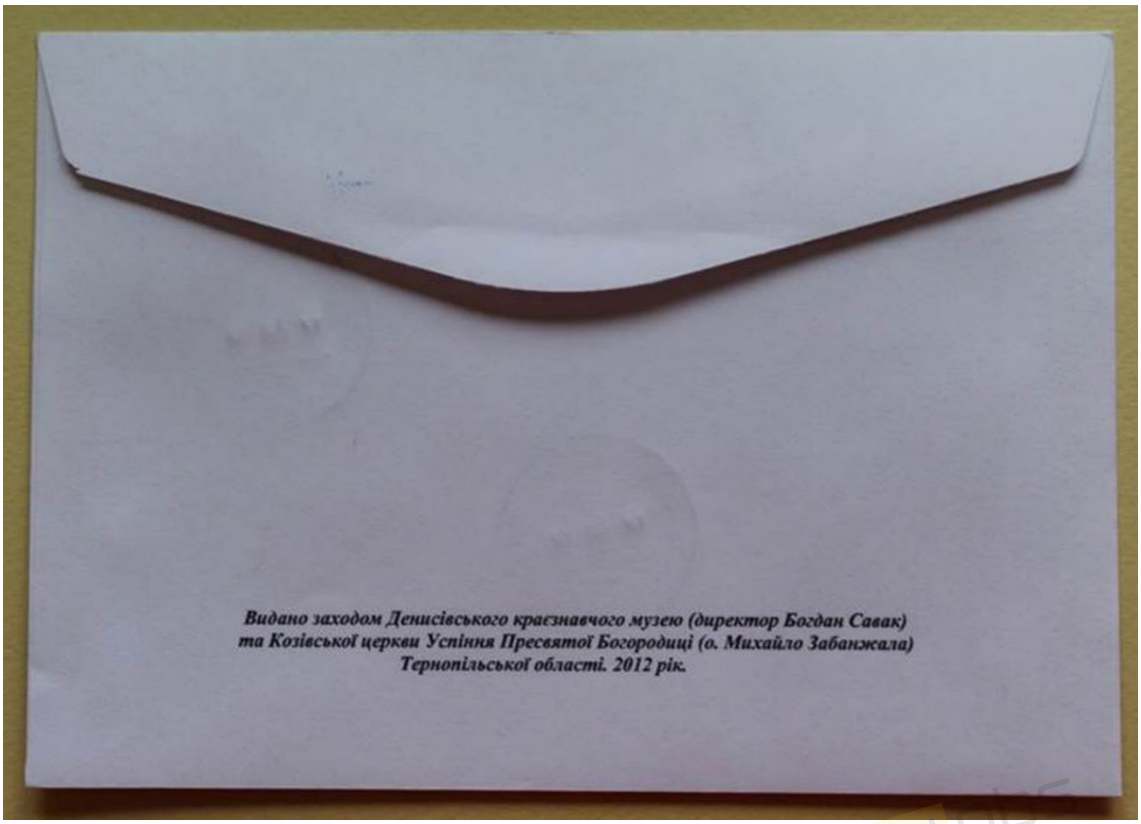

Патріарх Йосиф Сліпий (1892 – 1984), 120 років від дня народження, 2012.

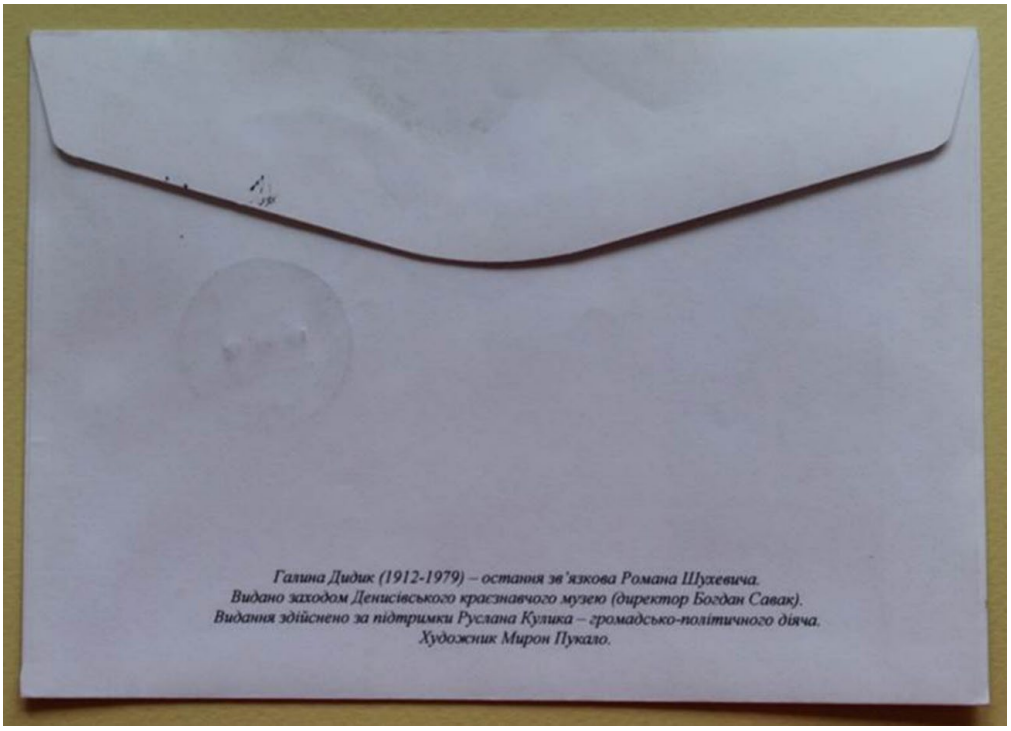

Галина Дидик – зв'язкова генерала-хорунжого Романа Шухевича. 100 років від дня народження, 2012.

ПШ - Галина Дидик, 1912 – 1979, Денисівський краєзнавчий музей, Тернопільська обл., 47651, 15.06.2012 р.

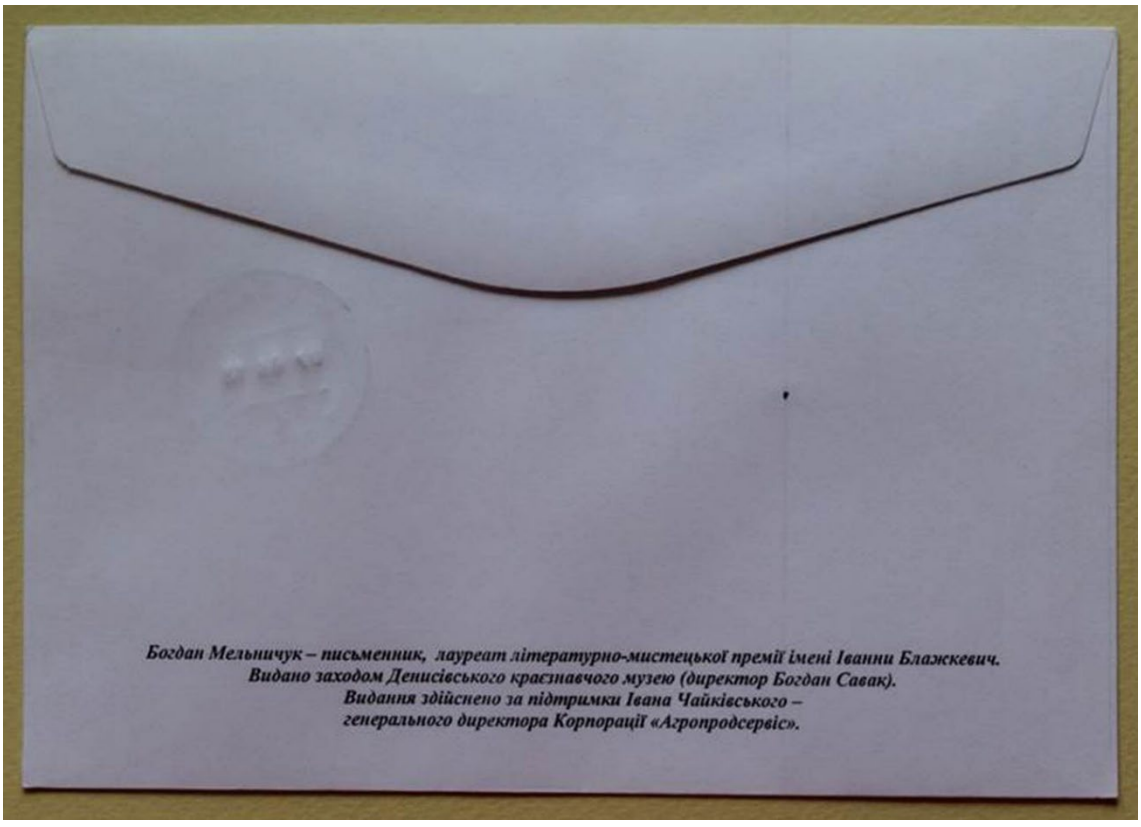

Богдан Мельничук – заслужений діяч мистецтв України, 60 років від дня народження.

ПШ – Богдан Мельничук, Денисівський краєзнавчий музей, Тернопільська обл., 47651, 07. 08. 2012.

ПШ – Євген Удін, Денисівський краєзнавчий музей, Тернопільська обл., 47651, 07. 08. 2012.

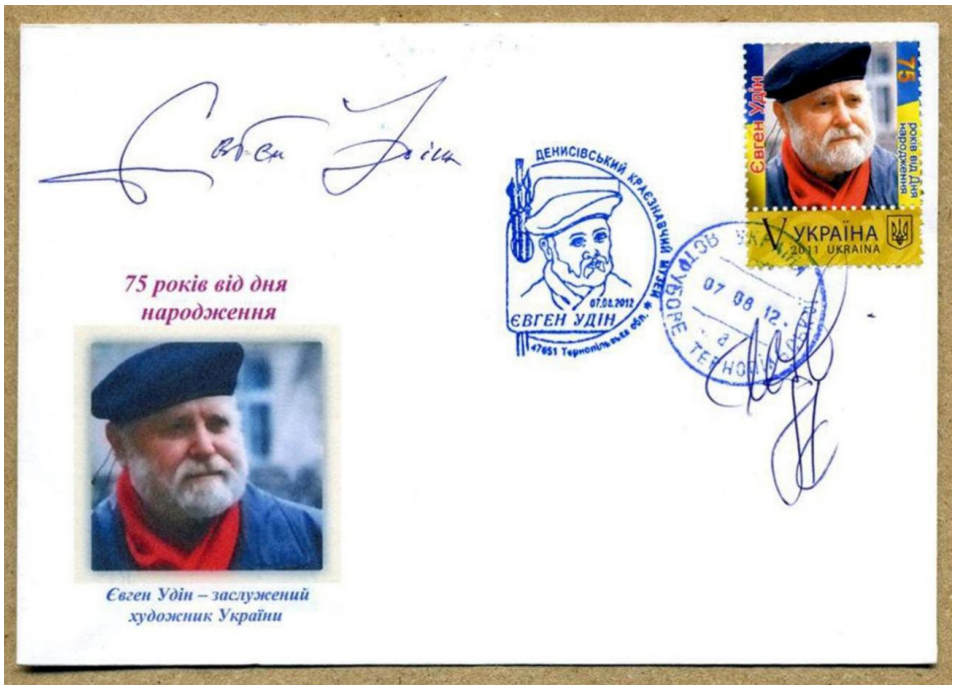

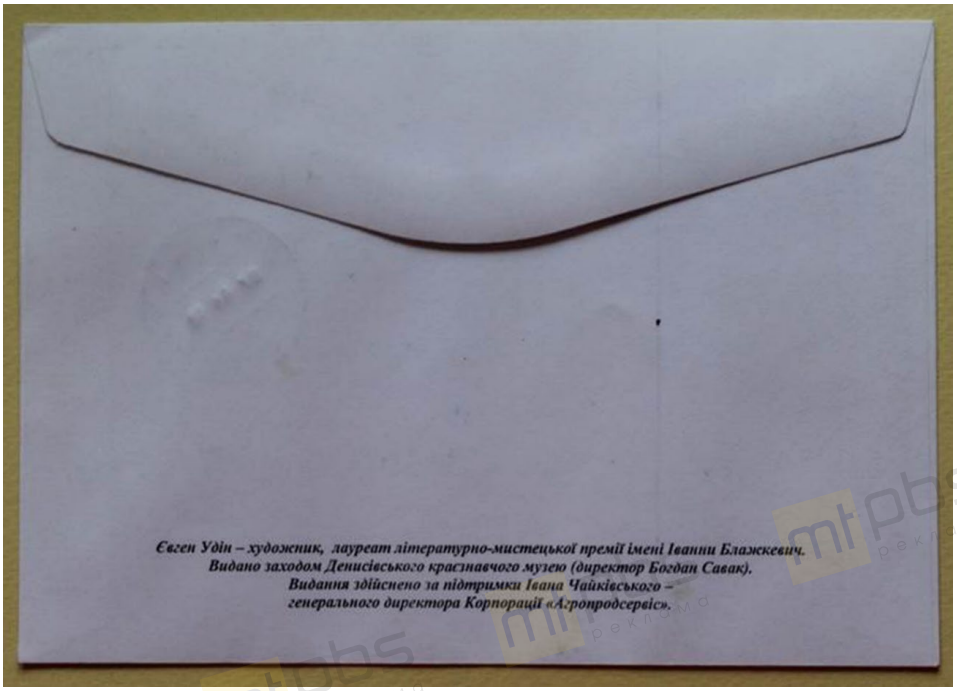

Євген Удін – заслужений художник України, 75 років від дня народження.

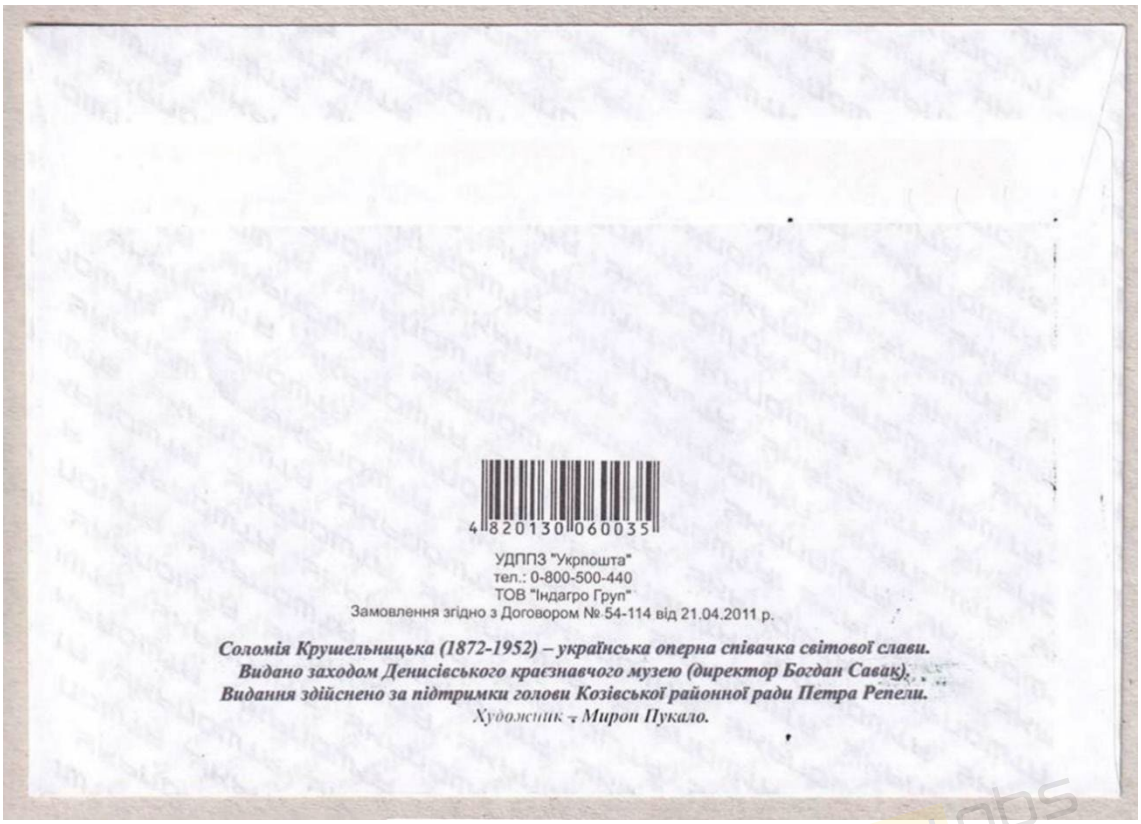

Соломія Крушельницька, 140 років від дня народження.

ПШ – 140 років з дня народження Соломії Крушельницької, 1872 – 1952.
Денисівський краєзнавчий музей,
Тернопільська область, 47651, 23.11.2012 р.

ПШ - Богдан Лепкий. «Видиш, брате мій…».
Денисівський краєзнавчий музей,
Тернопільська обл. 47651, 17. 12. 2012.

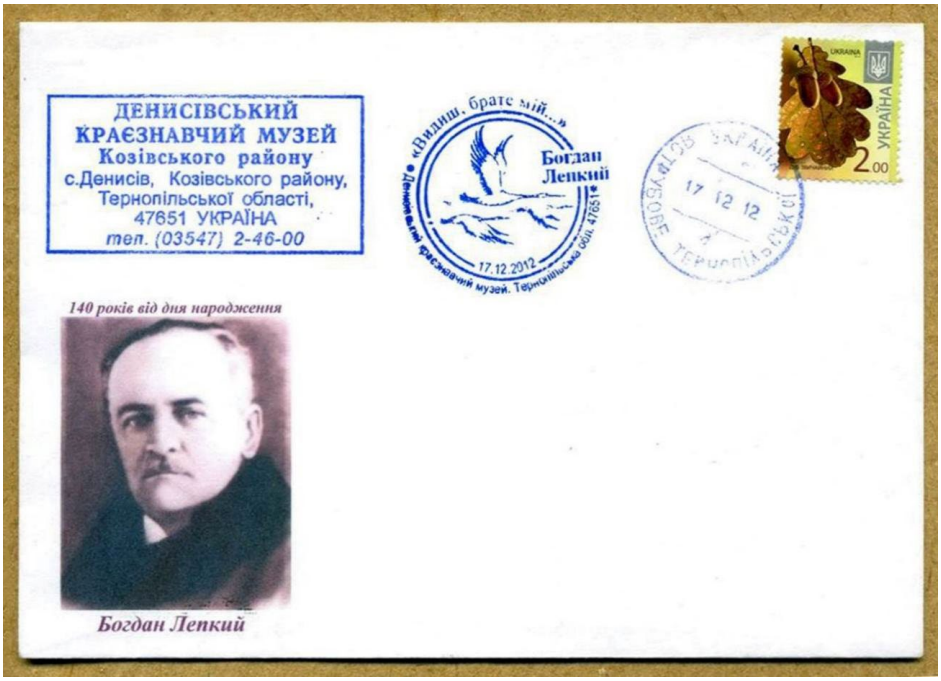

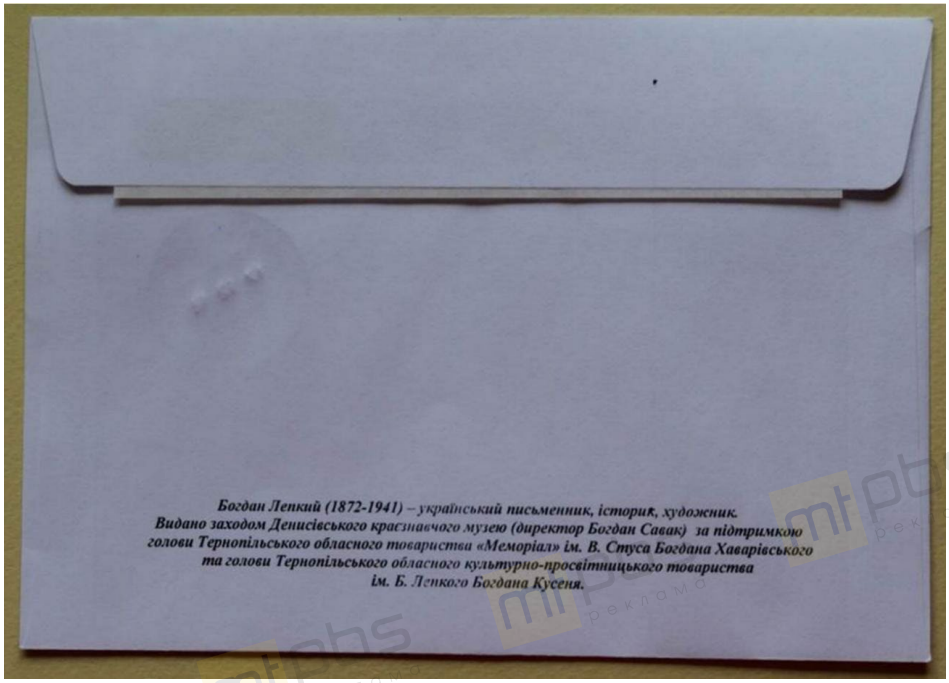

Богдан Лепкий, 140 років від дня народження.

Козова. Українська гімназія ім. В. Герети.

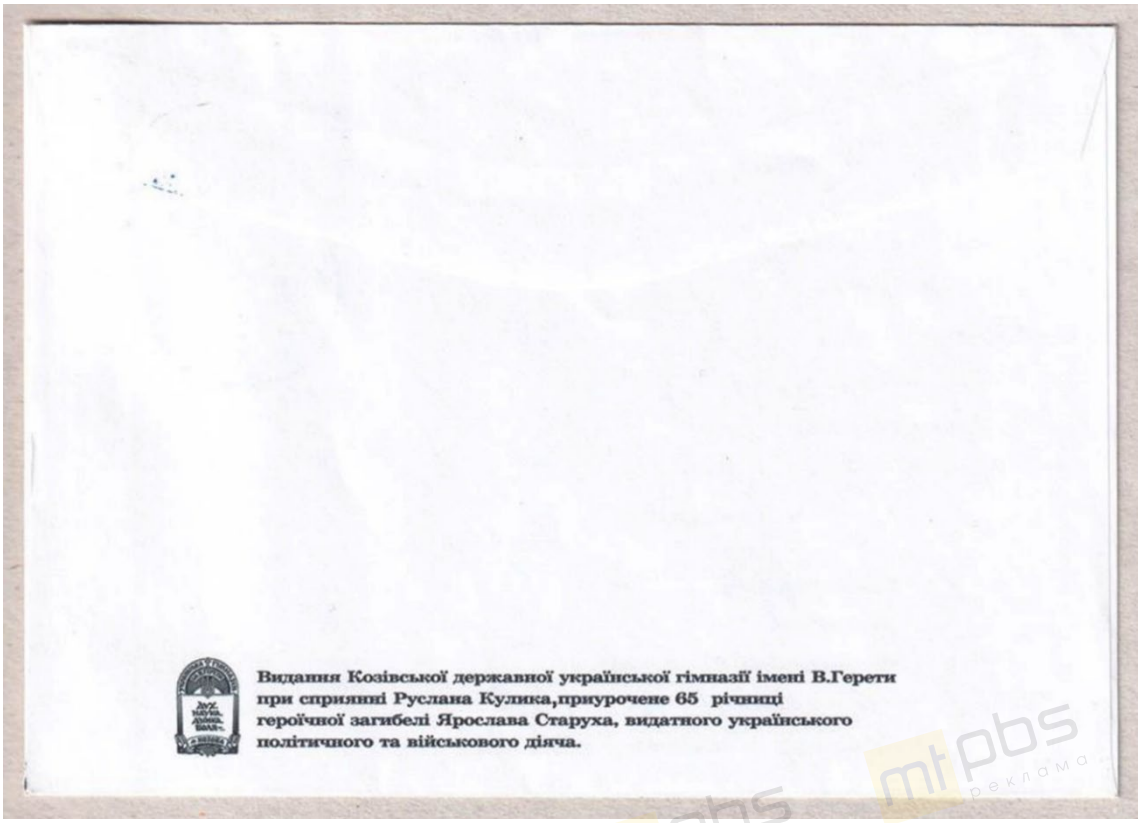

Велопробіг пам'яті Ярослава Старуха, 16. 09. 2012. Козова – Золота Слобода.

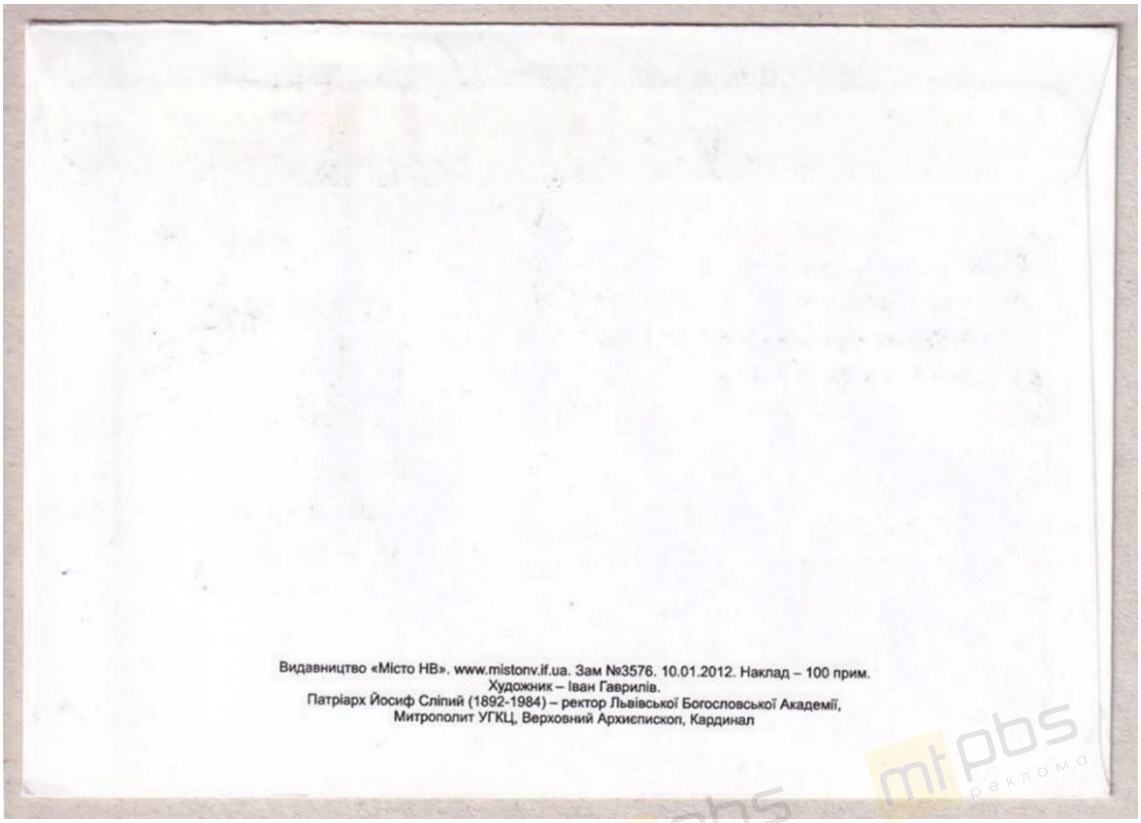

Патріарх Йосиф Сліпий (1892 – 1984), 10. 01. 2012.

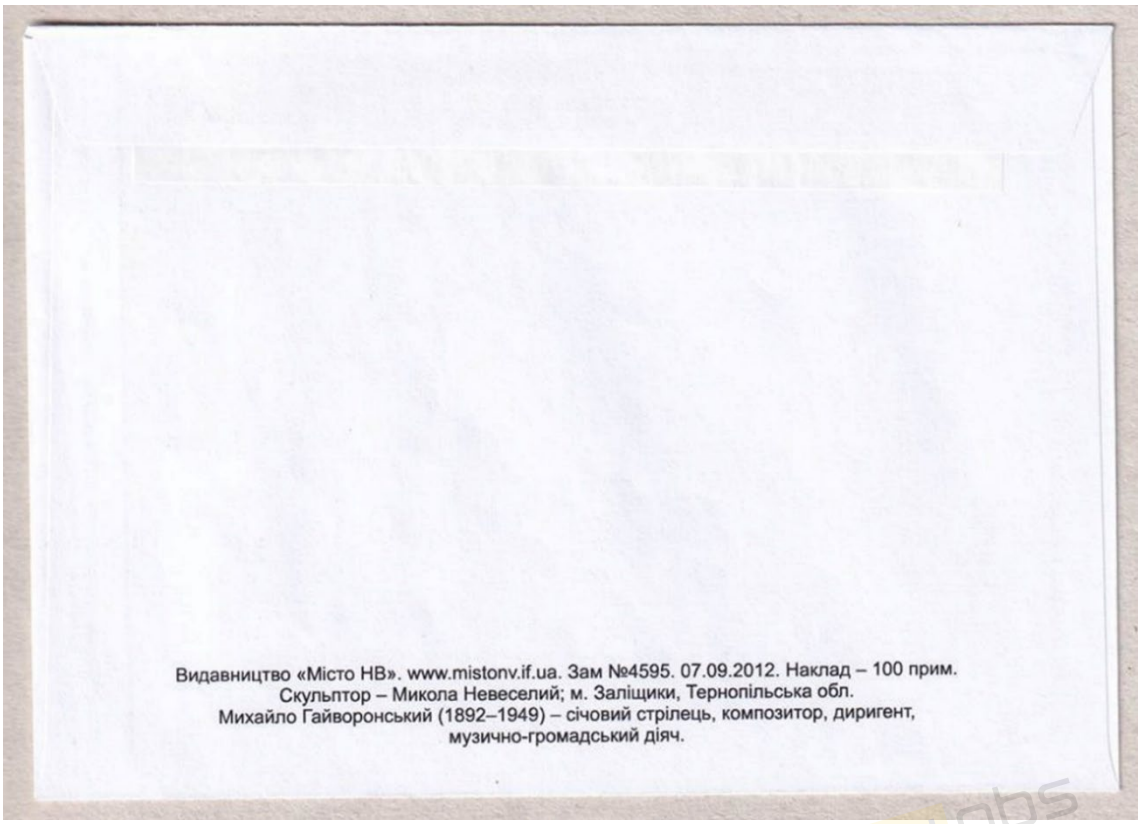

Михайло Гайворонський, 07. 09. 2012.

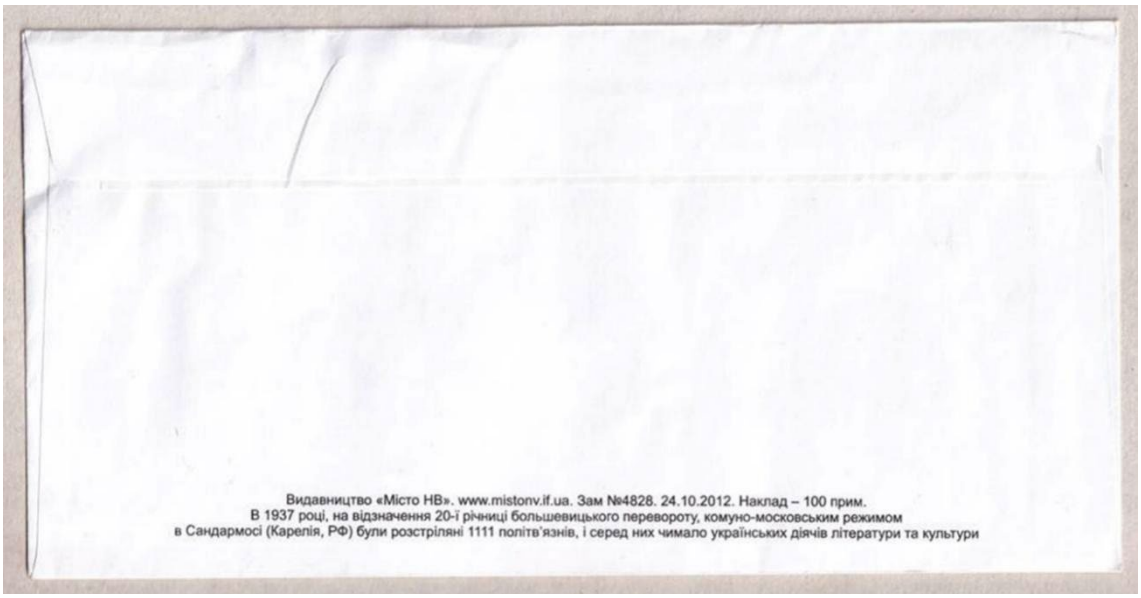

75 років злочину в Сандармосі, 24.10.2012.

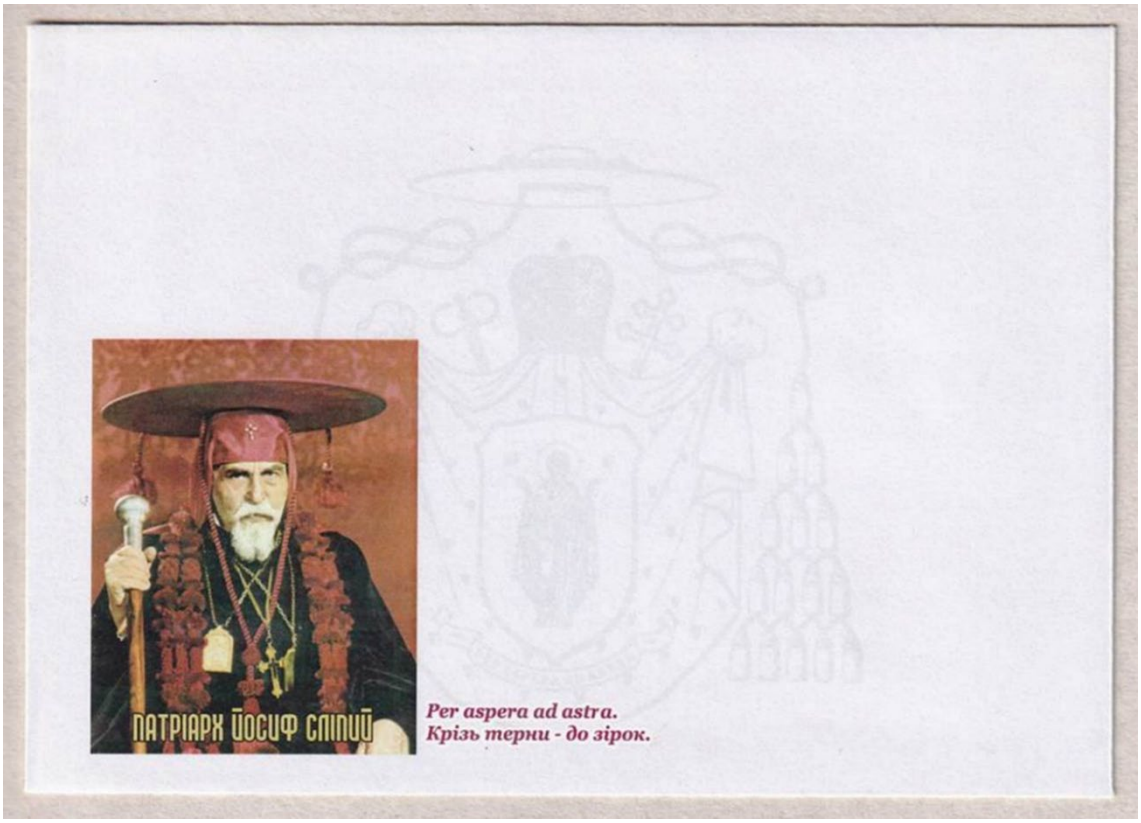

Патріарх Йосиф Сліпий. Крізь терни – до зірок. 2012.

Патріарх – визнаний Народом – не визнаний Ватиканом. 2012.

Зворотній бік двох, наведених вище, конвертів.

Всі наступні конверти випущені до Всеукраїнської поштової естафети-реквієму до 70-річчя утворення Української Повстанської Армії.

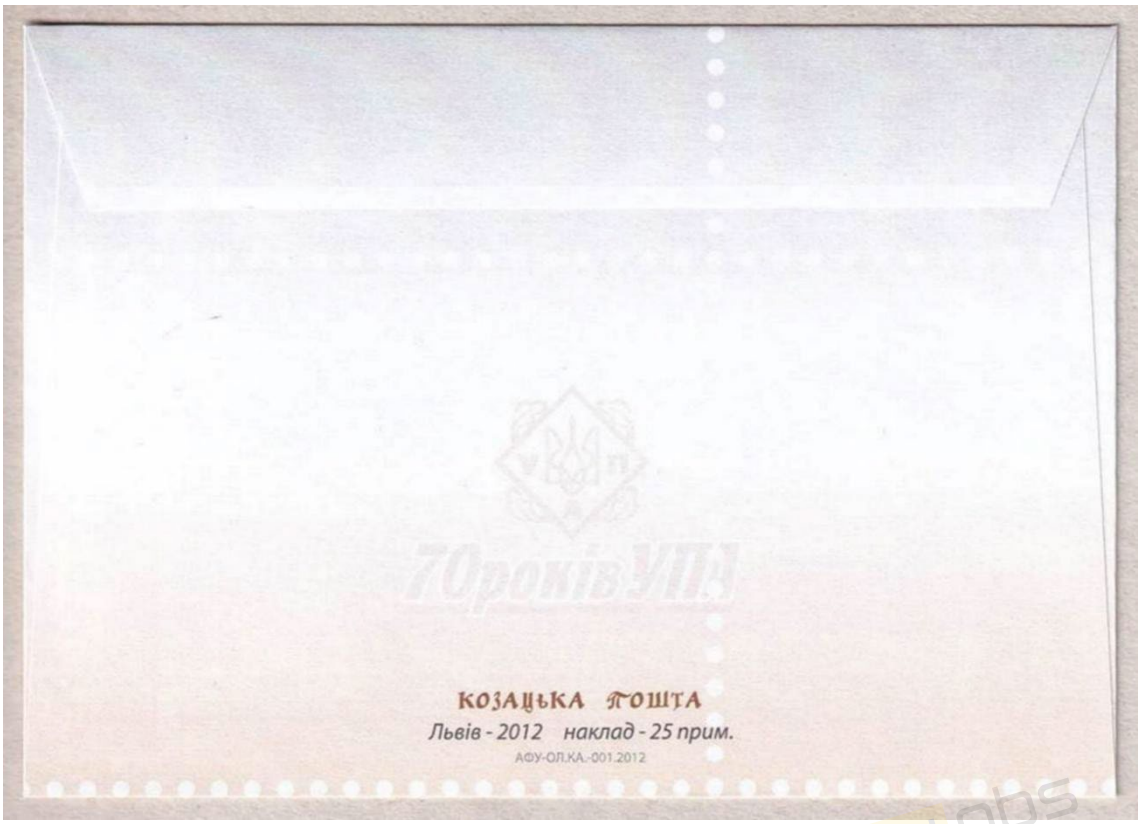

Львів. Личаківське кладовище. Меморіал пам’яті р. Шухевича, 2012.

Генерал Роман Шухевич «Тарас Чупринка», 2012.

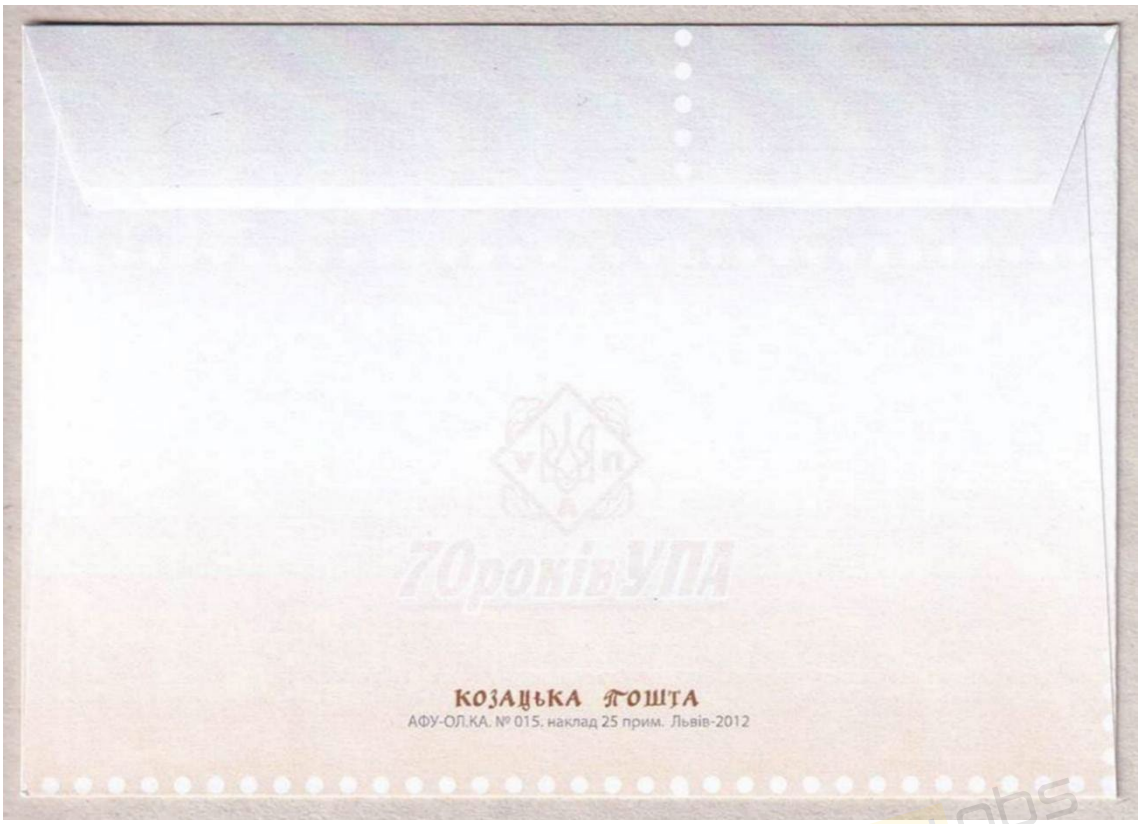

Меморіал пам'яті в м. Бережани Тернопільської області, 2012.

У всіх наступних конвертів зворотній бік ідентичний.

Пам’ятник Роману Шухевичу – м. Калуш Івано-Франківської обл., 2012.

Борцям за волю України, с. Бишки, Козівського р-ну, Тернопільської області., 2012.

м. Чортків, Тернопільської області, 2012.

Каплиця Пам’яті Климу Савуру та героям національно-визвольних змагань. Урочище Лісничівка біля с. Суськ Рівненської області., 2012.

м. Рівне. Пам’ятник Климу Савуру (Дмитро Клячківський), 2012.

Пам’ятник С. Бандері в м. Бережани Тернопільської області, 2012.

Пам’ятник С. Бандері в м. Заліщики Тернопільської області., 2012.

Пам’ятник Степану Бандері в м. Тернопіль, 2012.

Пам'ятник Степану Бандері в Івано-Франківську, 2012.

Пам'ятник Роману Шухевичу в с. Заболотівка, Чортківського р-ну Тернопільської області, де була повстанська криївка, з якої Шухевич здійснював інспектування підрозділів УПА-Південь, 2012.

с. Єзупіль Тисменицького р-ну на Тернопільщині, 2012. (Помилка – Тисменицький р-н – на Івано-Франківщині).

Пам'ятник Євгену Коновальцю в с. Зашків, Жовківського р-ну Львівської області., 2012.

Могила вояків УГА-УПА в с. Мшанець, Зборівського р-ну Тернопільської області., 2012.

Пам’ятник Головному Командиру УПА Роману Шухевичу в Білогорщі біля Львова, 2012.

Пам'ятник воїнам УПА та членам ОУН в м. Чорткові., 2012.

Пам'ятник Степану Бандері у Львові, 2012.

Пам’ятник Степану Бандері в Дрогобичі., 2012.

Пам’ятник Євгену Коновальцю в м. Жовква Львівської області., 2012.

Пам’ятник Степану Бандері в м. Самбір Львівської області, 2012.

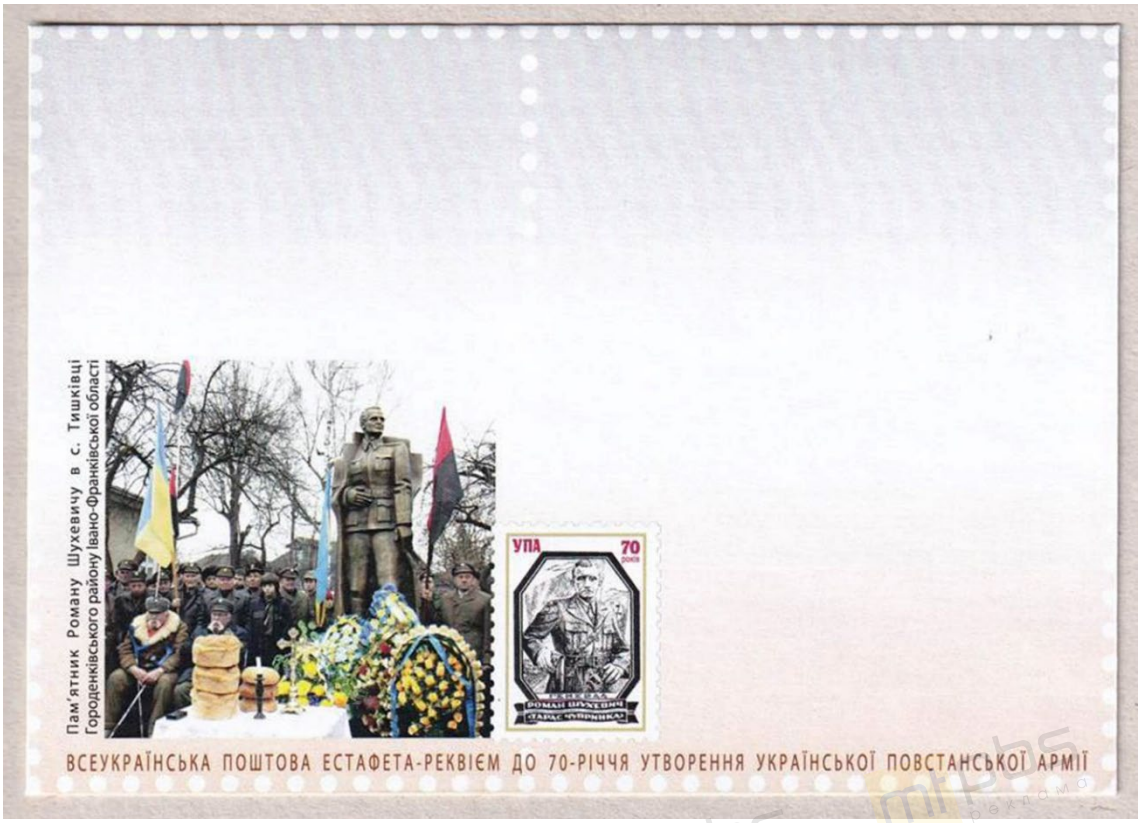

Пам’ятник Роману Шухевичу в с. Тишківці, Городенківського району Івано-Франківської області, 2012.

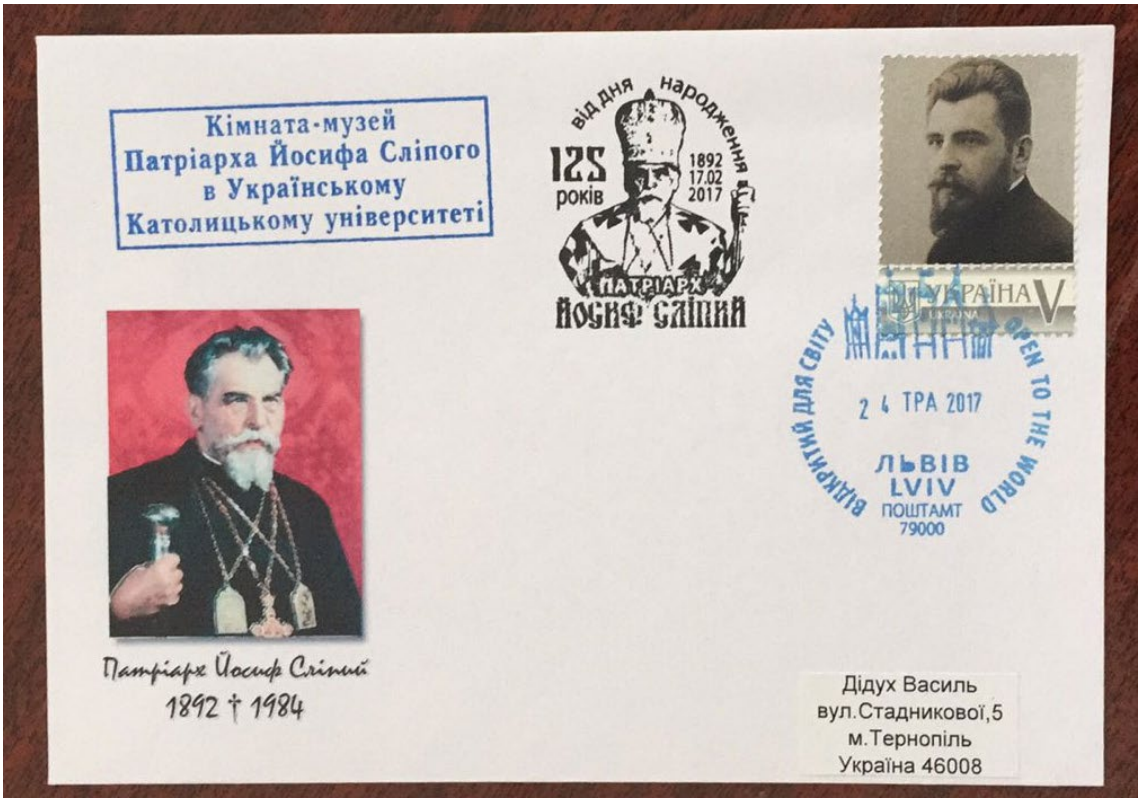

Патріарх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984, 13.02.2012 (1 вид).

Патріарх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984, 13.02.2012 (2 вид).

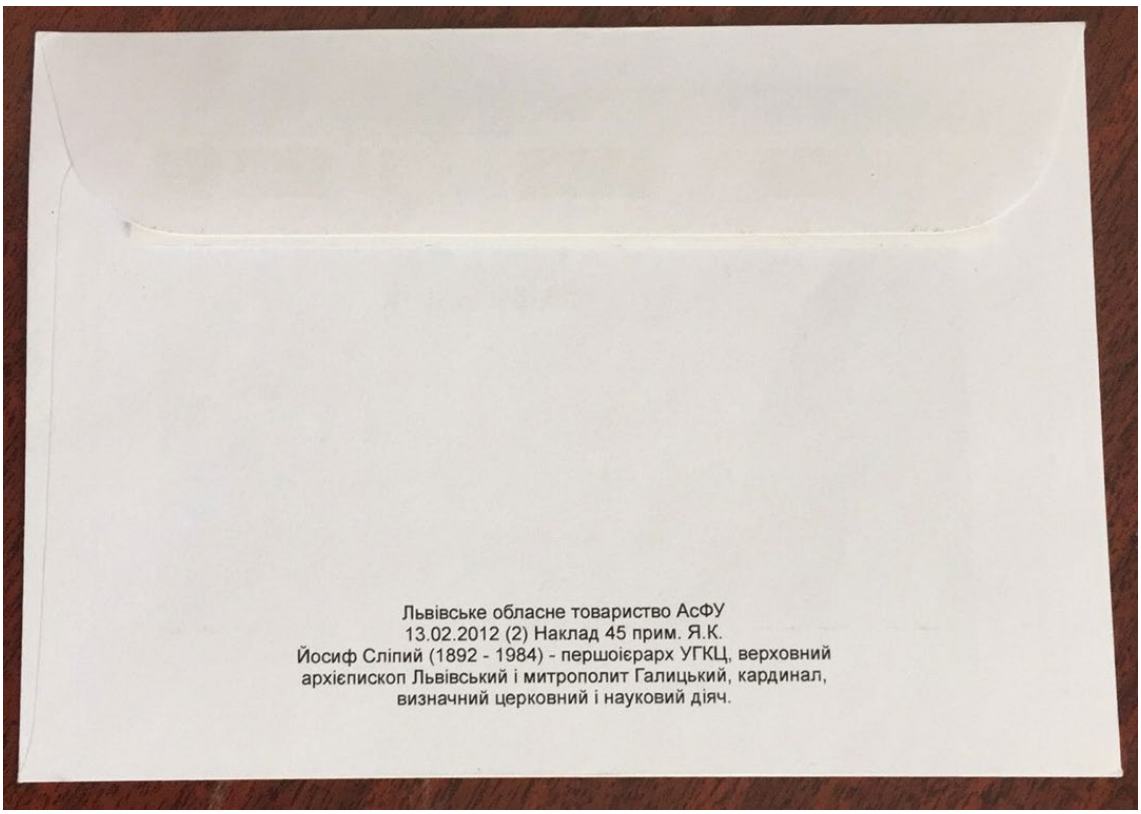

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

2013

Тернопільське обласне товариство АсФУ

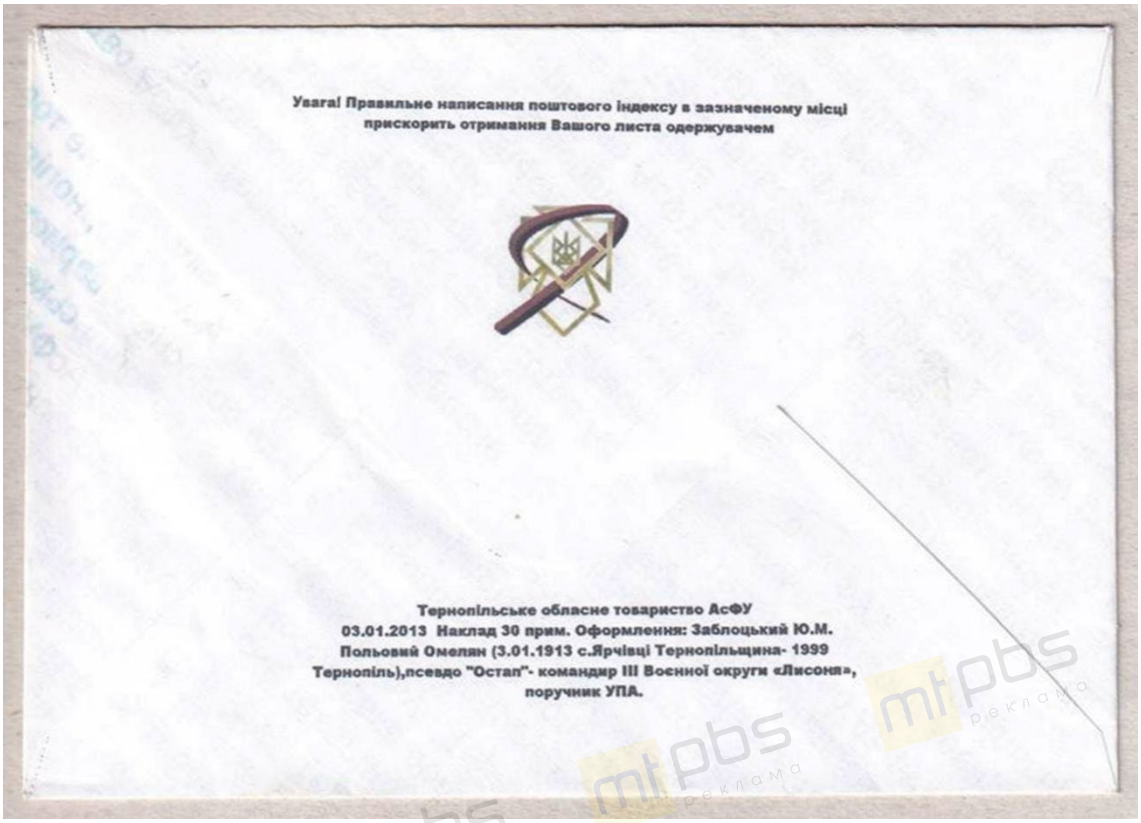

Омелян Польовий «Остап», командир ВО «Лисоня». 100 років з дня народження, 03.01.2013.

Всеукраїнська літературно-мистецька премія імені Братів Богдана та Левка Лепких

Вручення премій ім. Братів Богдана та Левка Лепких. м. Тернопіль, 22.01.2013 р.

ПШ - Вручення премій ім. Братів Богдана та Левка Лепких. м. Тернопіль, 22.01.2013 р.

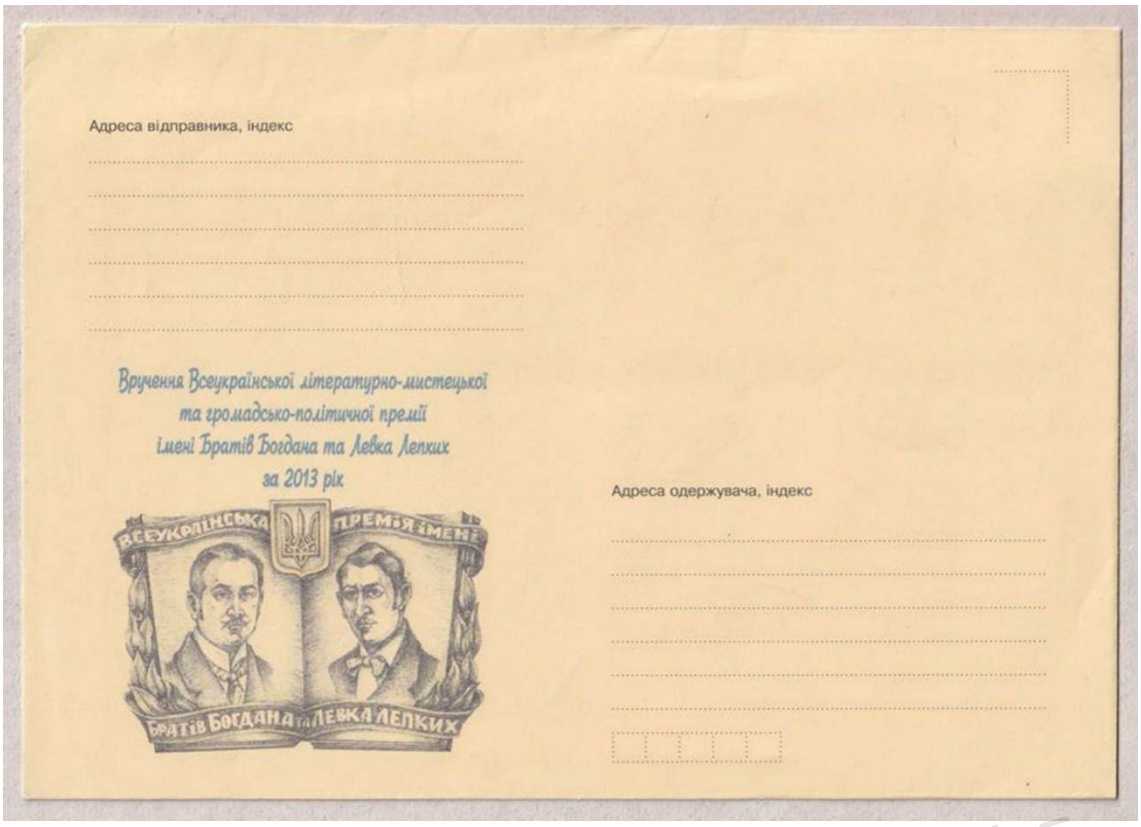

Вручення Всеукраїнської літературно-мистецької та громадсько-політичної премії імені Братів Богдана та Левка Лепких за 2013 рік.

175- річчя від дня народження Володимира Лучаківського. (Надрук ТОТ АсФУ на старішому конверті).

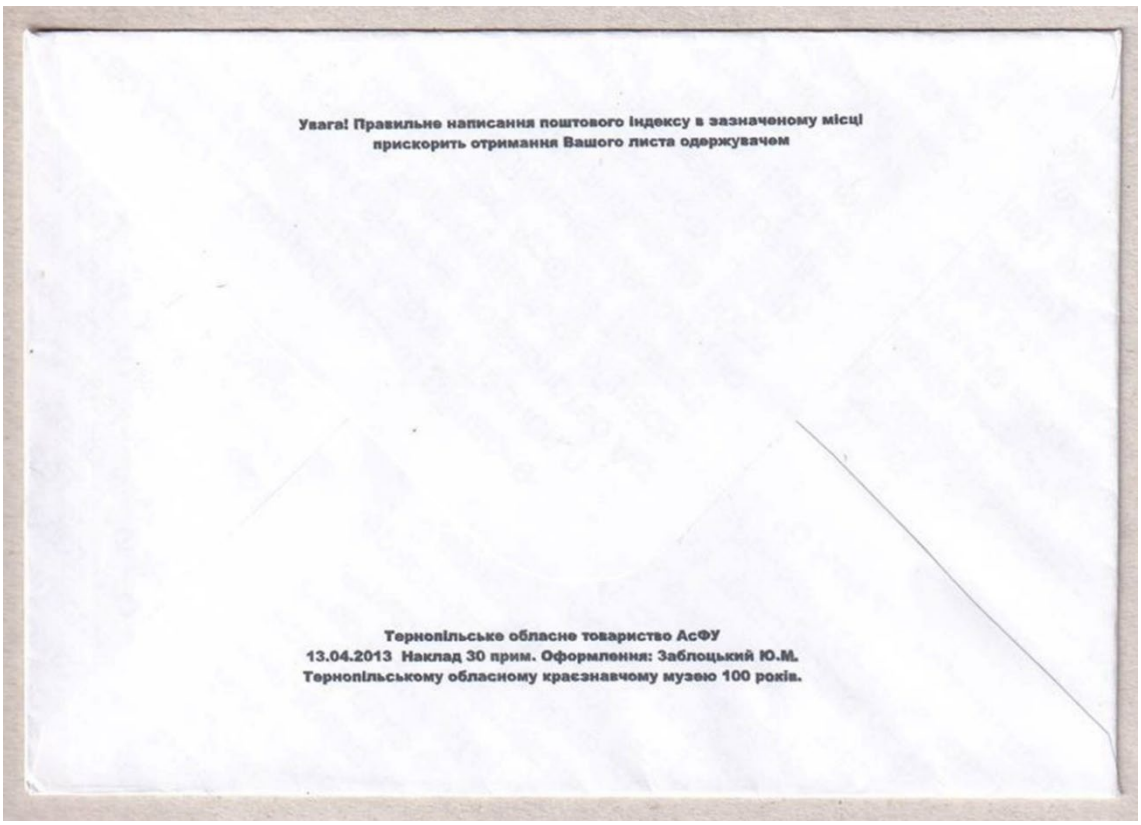

Тернопільському обласному краєзнавчому музею 100 років, 13.04.2013.

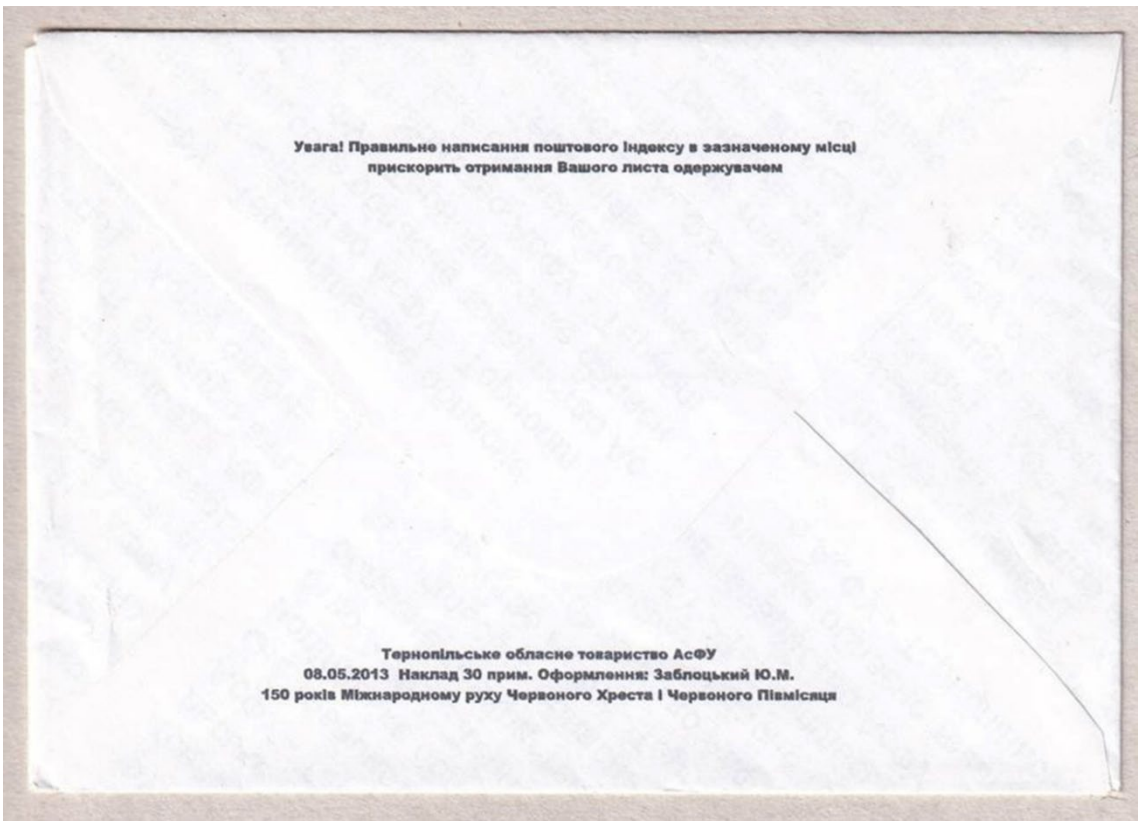

150 років Міжнародному руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. 08.05.2013.

Пам’ятник Папі Римському Івану Павлу ІІ у Зарваниці. 13 – 14 липня 2013 р.

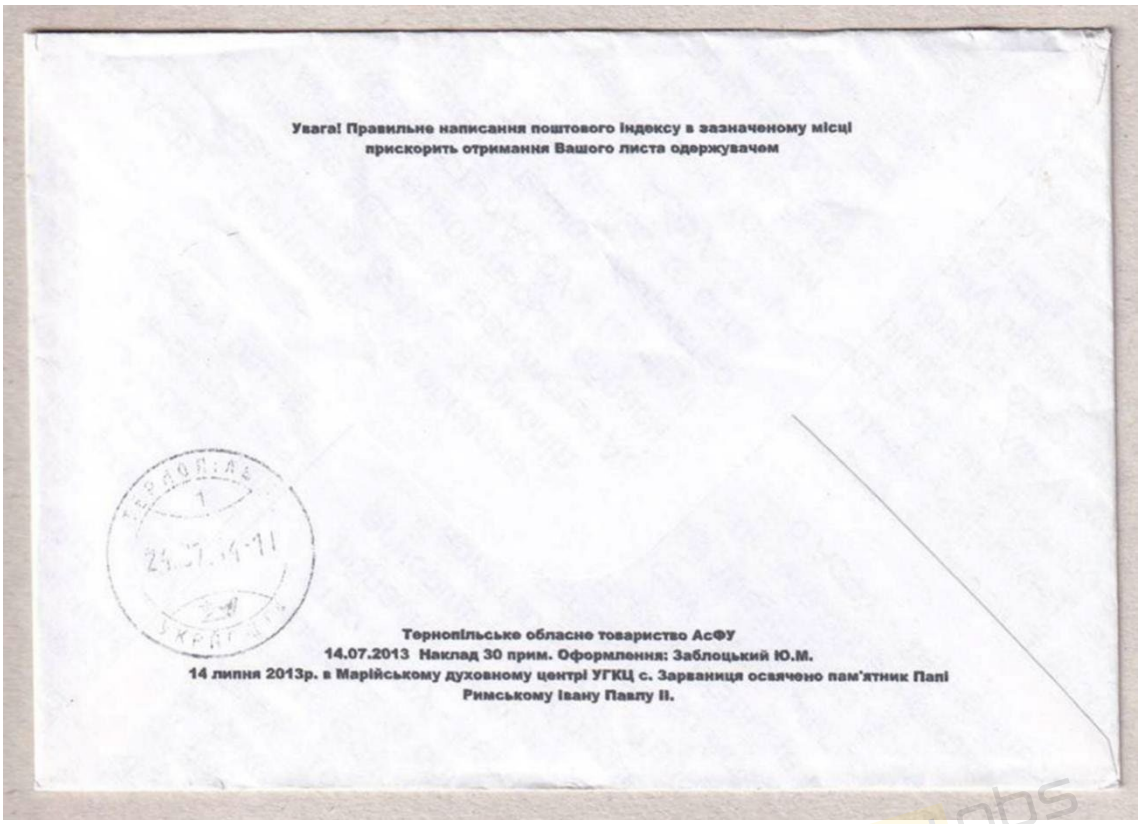

14 липня 2013 р. в с. Зарваниця Тернопільської області освячено пам’ятник Папі Івану Павлу ІІ. 14.07.2013.

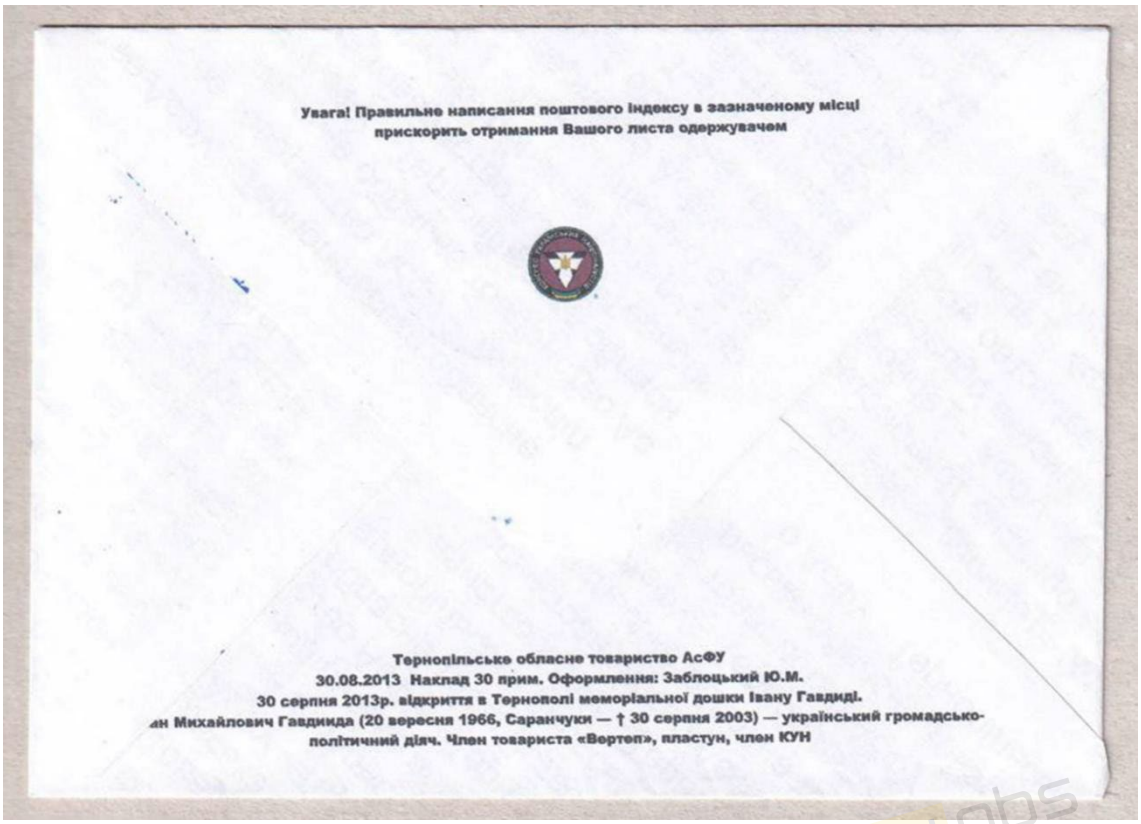

Відкриття в Тернополі меморіальної дошки Івану Гавдиді 30 серпня 2013 р., 30.08.2013.

Пам'ятник Т.Г.Шевченку.
м. Скалат.
Підволочиський р-н. Тернопільська обл.

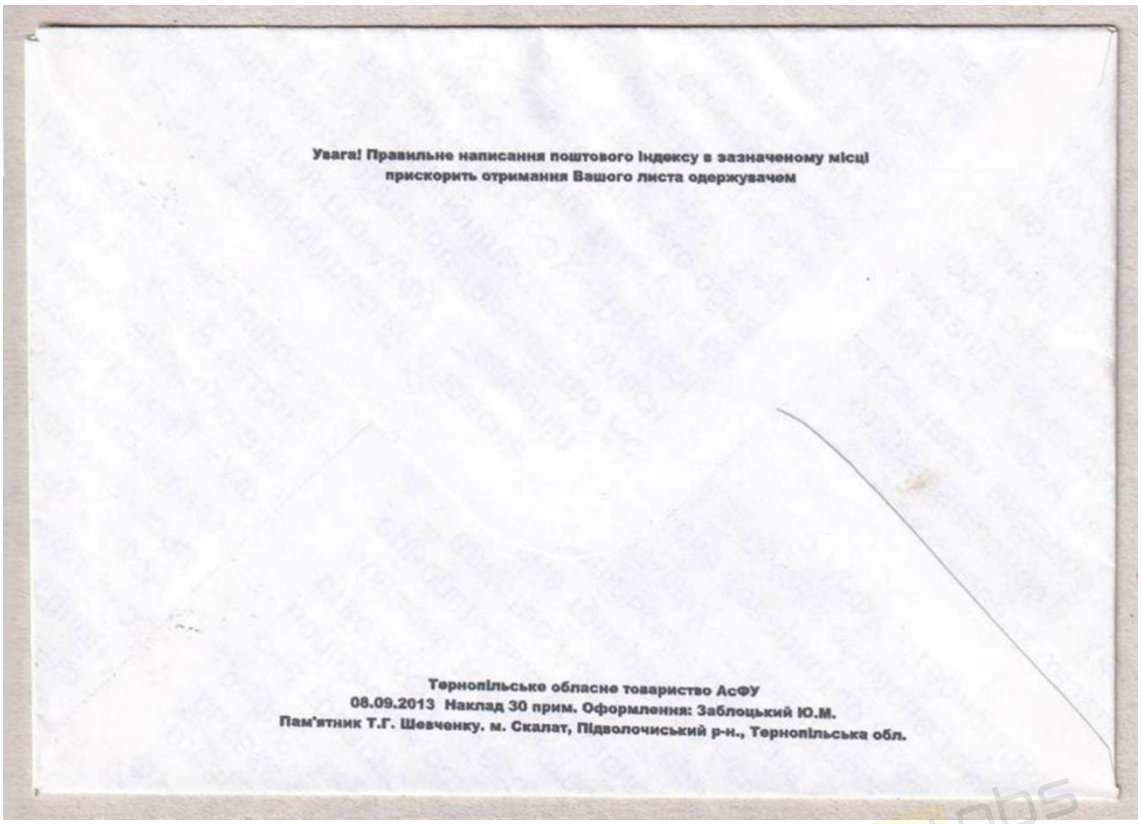

Пам'ятник Т. Г. Шевченку, м. Скалат. Підволочиський р-н, Тернопільська обл., 08.09.2013.

Почесний громадянин міста Тернопіль Ігор Петрович Герета, 25 вересня 1938 р. (1 вид).

Почесний громадянин міста Тернопіль Ігор Петрович Герета, 25 вересня 1938 р. (2 вид).

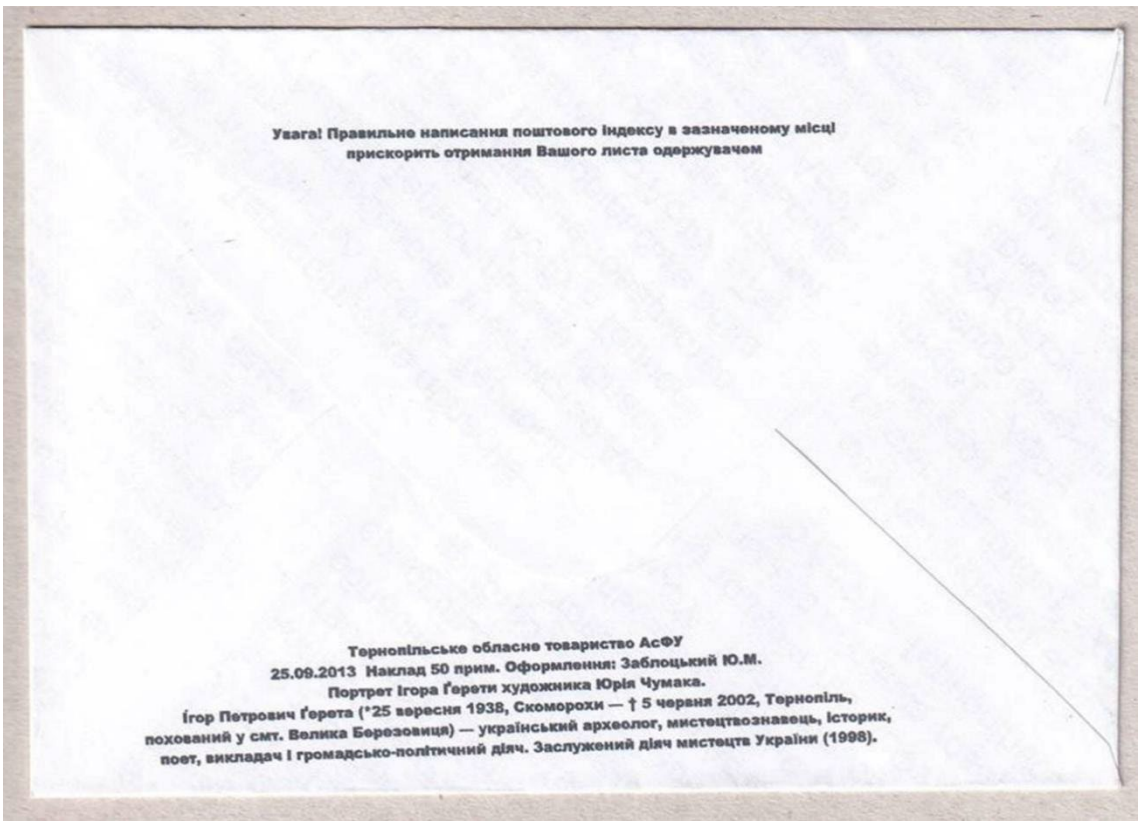

Зворотній бік обох конвертів до 75-річчя з дня народження Ігоря Герети.

Слава Героям! Тернопіль – це Європа!, 21.12.2013.

Тернопіль – це Європа!, 21.12.2013.

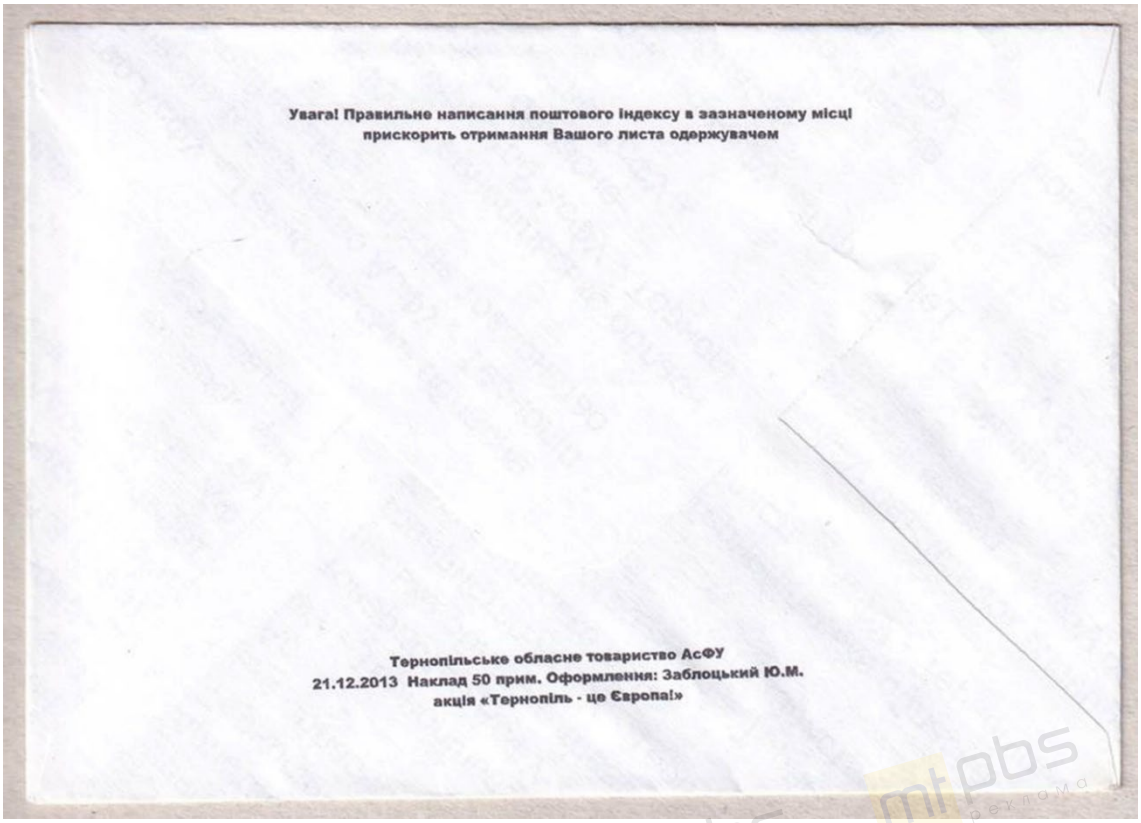

Зворотній бік двох , зображених вище, конвертів.

Україна – це Європа!, 21.12.2013.

Україна – це Європа!, 21.12.2013.

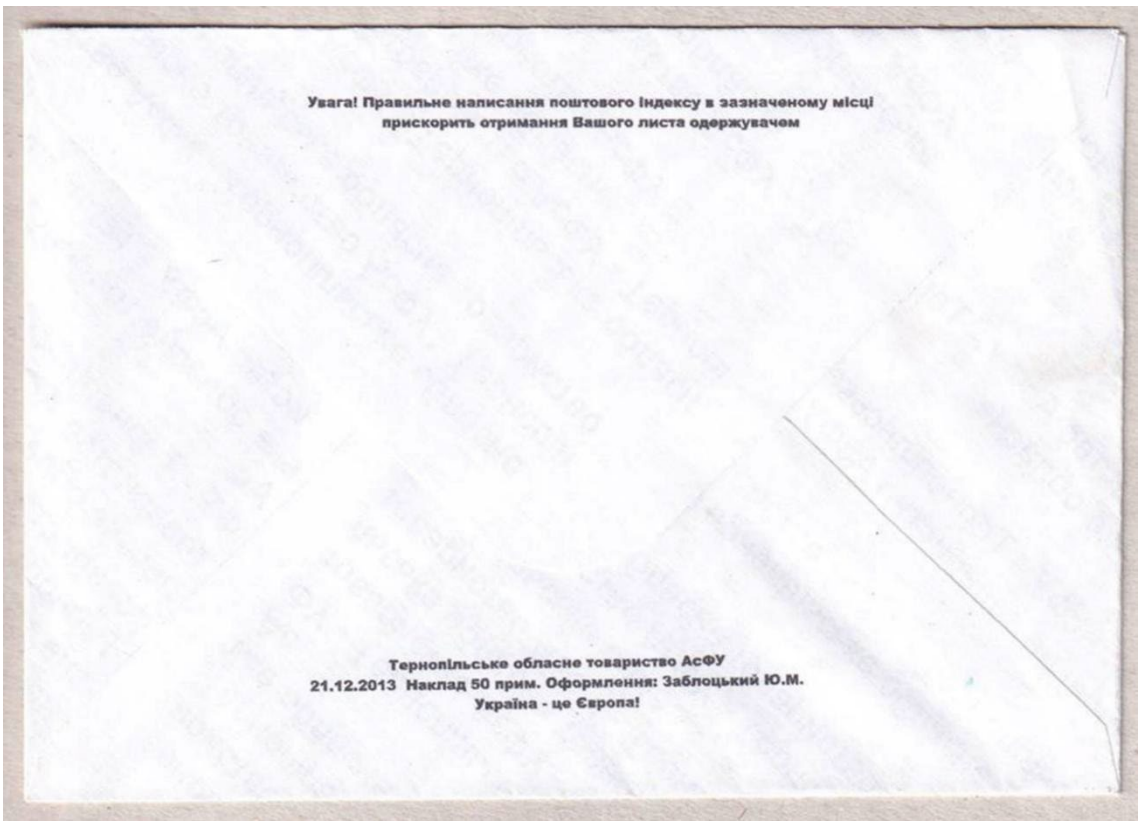

Зворотній бік обох конвертів «Україна – це Європа!».

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

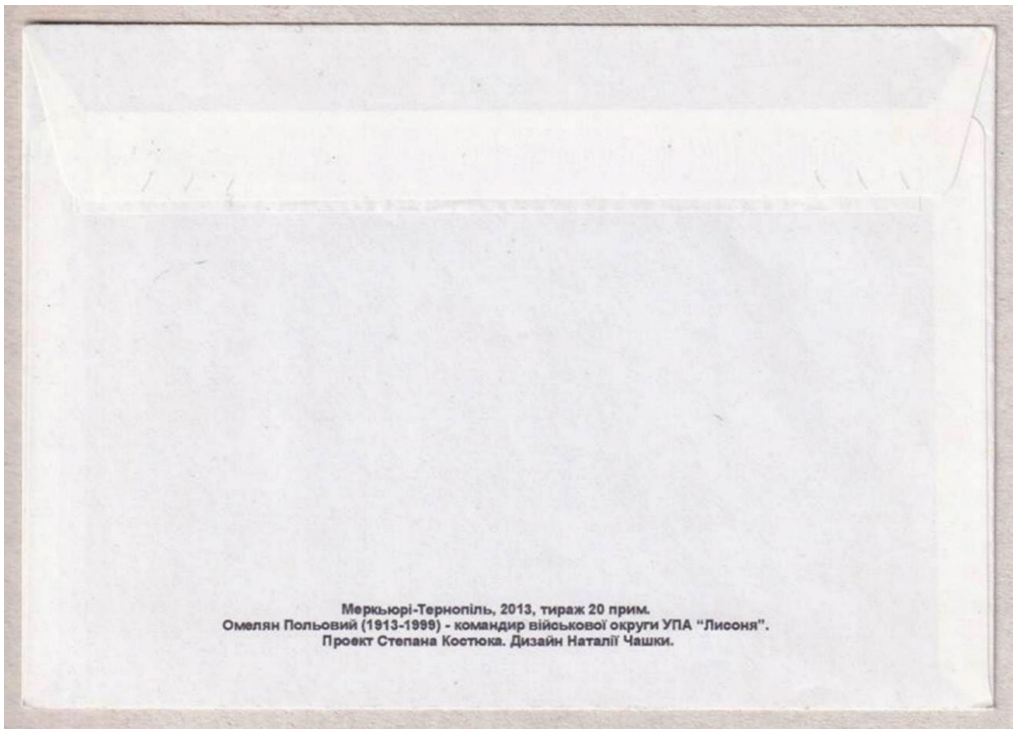

Омелян Польовий, 100 років, 2013.

ПШ – Омелян Польовий, 100 років, ТОКМ, Тернопіль, 3 січня 2013 року.

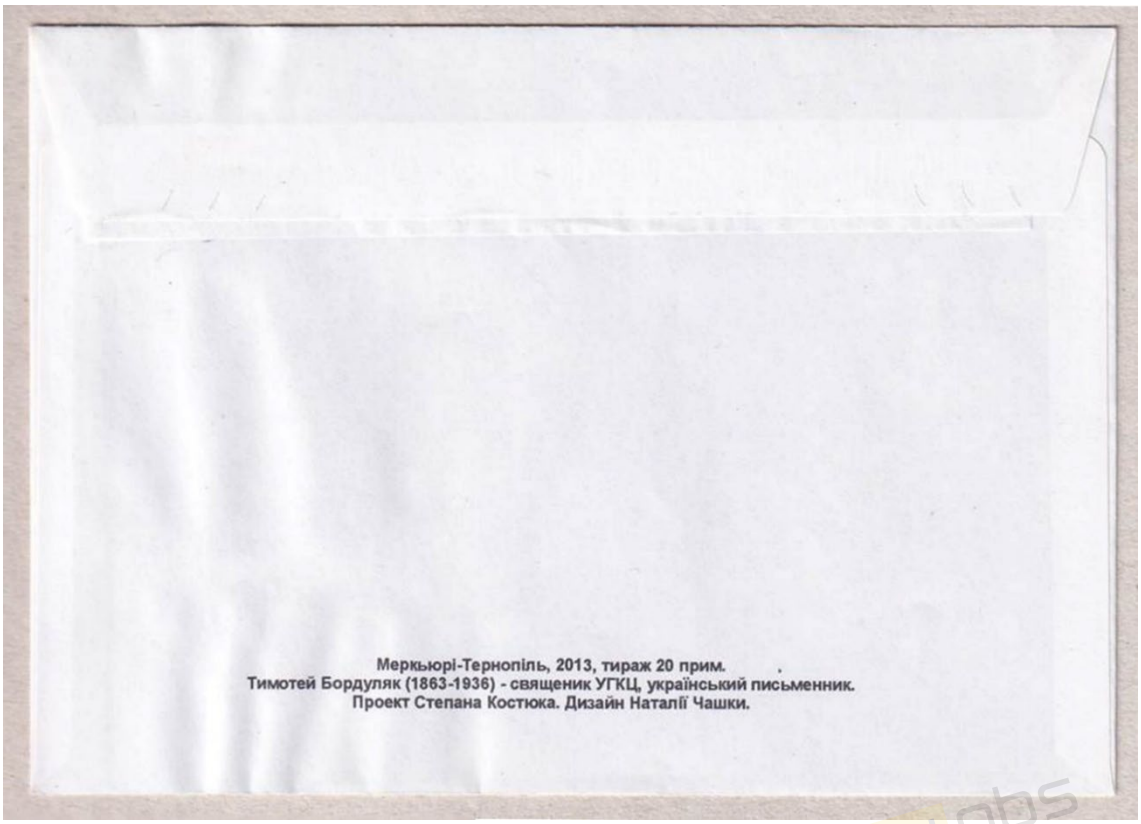

Тимотей Бордуляк, 150 років, 2013.

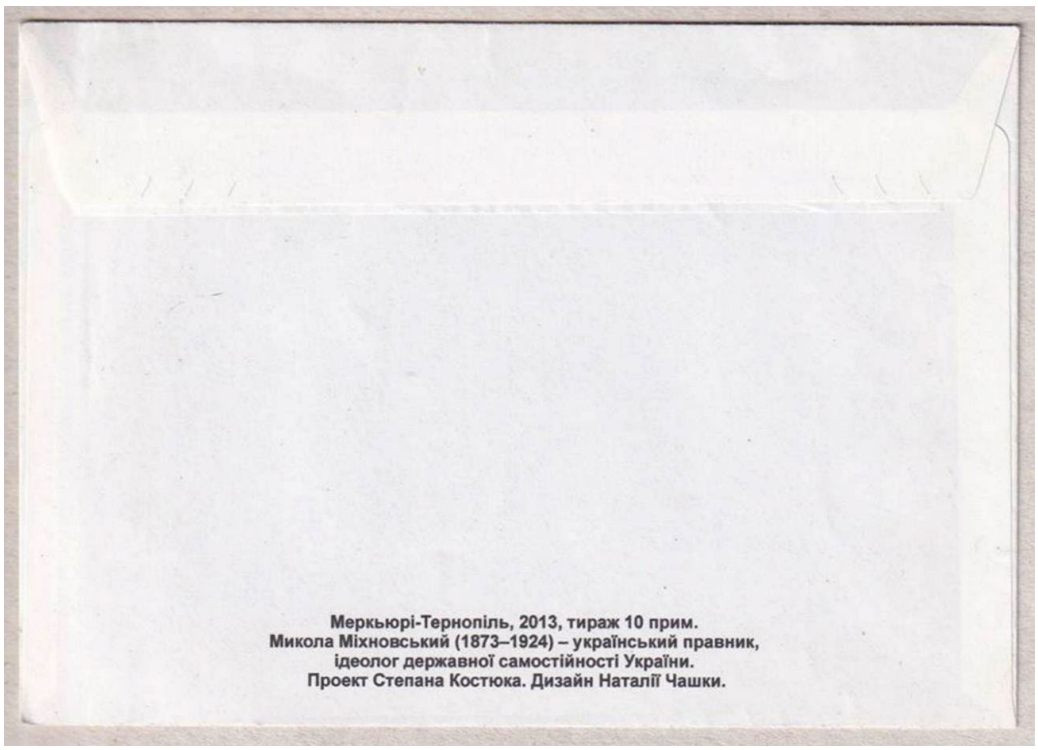

Микола Міхновський, 140 років. 2013.

ПШ – Микола Міхновський, 140 років, ТОКМ, Тернопіль, 31 березня 2013 року.

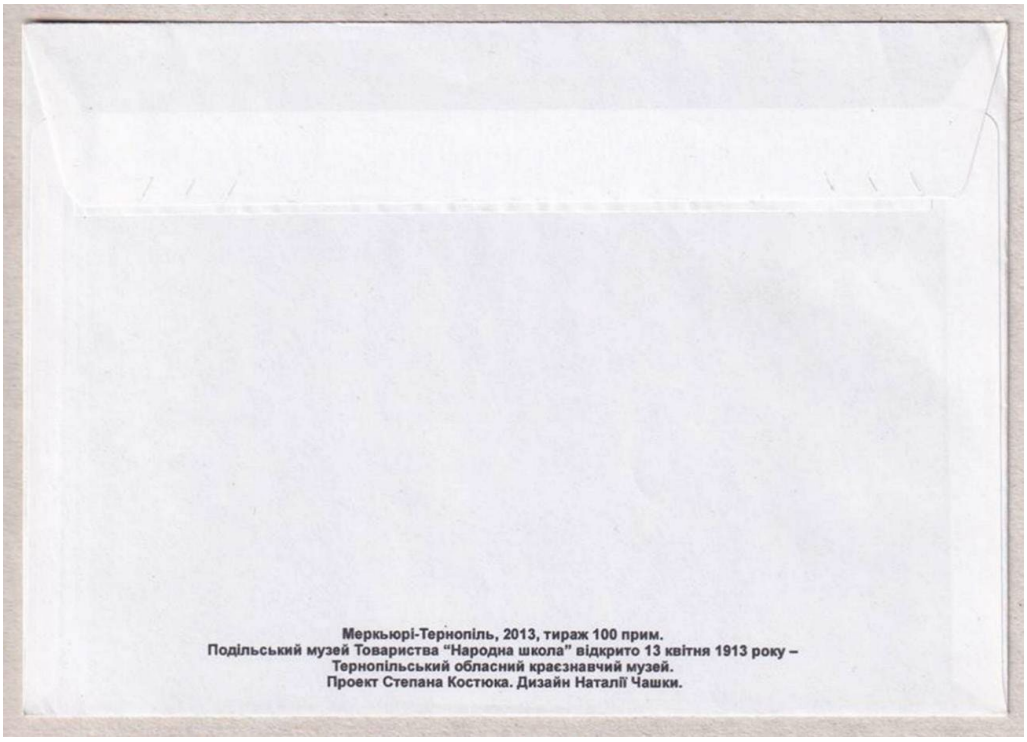

Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 100 років, 2013.

ПШ - Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 100 років, Тернопіль, 13 квітня 2013 року.

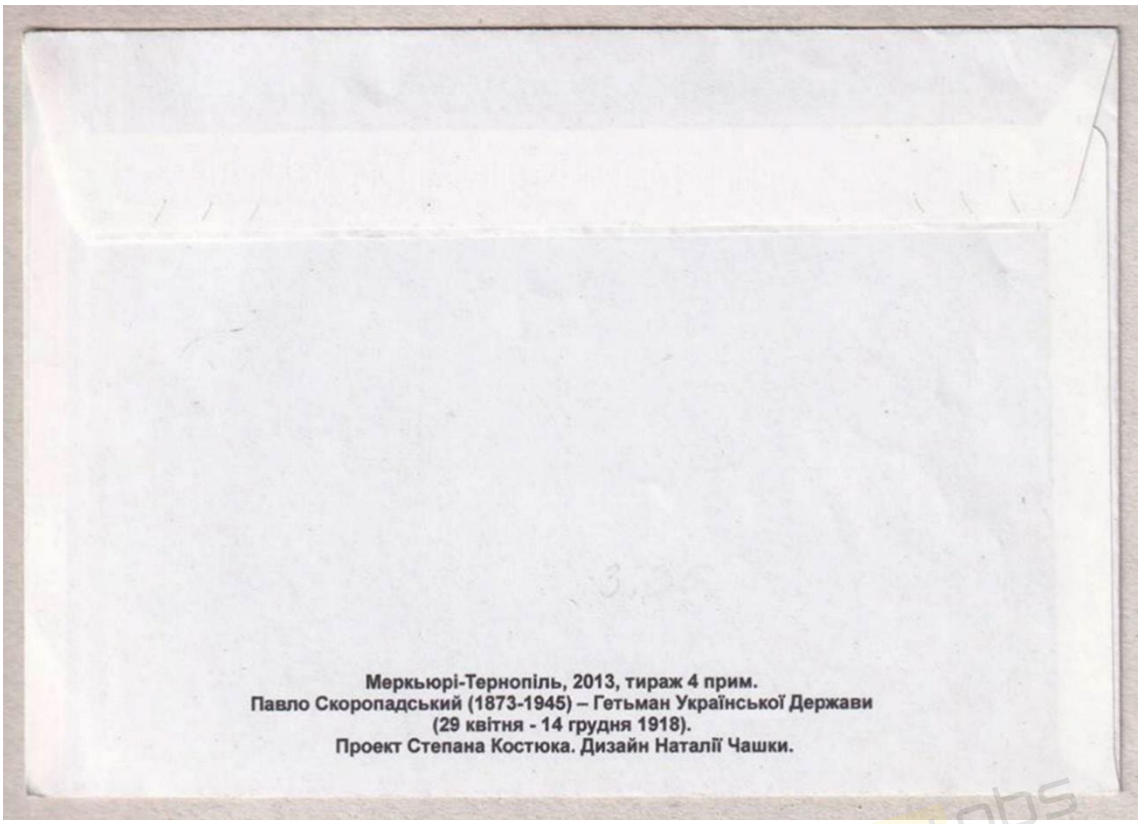

Павло Скоропадський, 140 років. 2013.

Українська Головна Визвольна Рада.

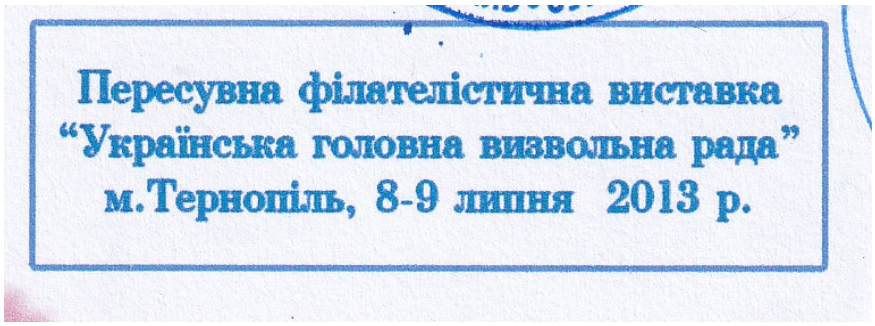

ПШ – Пересувна філателістична виставка «Українська головна визвольна рада» м. Тернопіль, 8 – 9 липня 2013 р.

ПШ – 1025 років хрещення Руси-України, ТОКМ, Тернопіль, липень 2013 року.

Ігор Герета, 75 років, ТОКМ, Тернопіль, 25 вересня 2013 року.

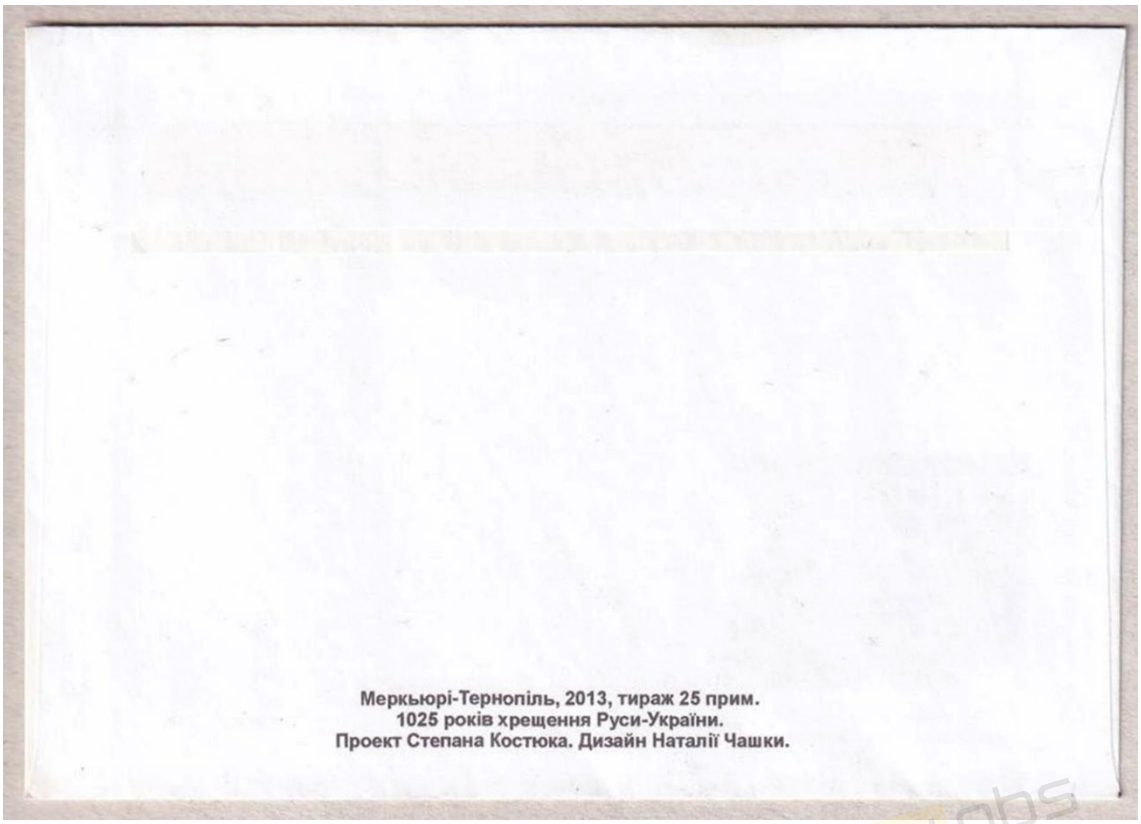

1025 років хрещення Руси-України, 2013.

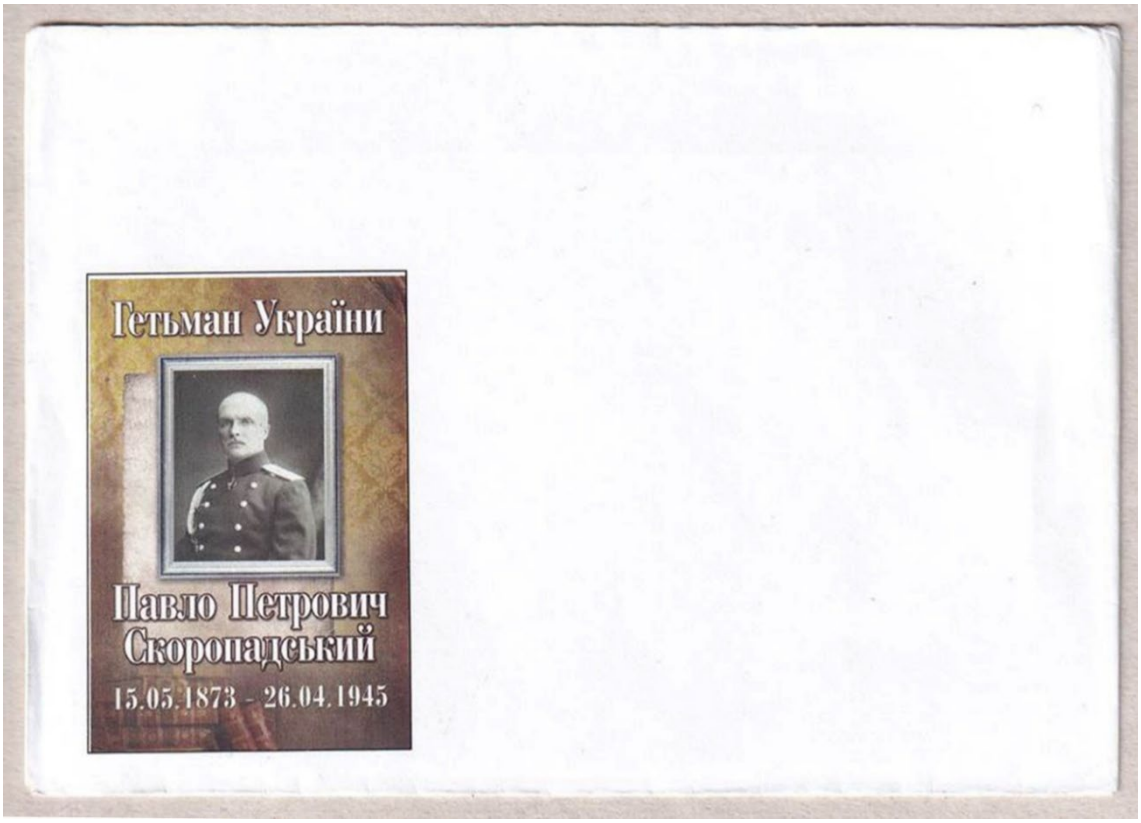

Гетьман України Павло Скоропадський, 1873 – 1945.

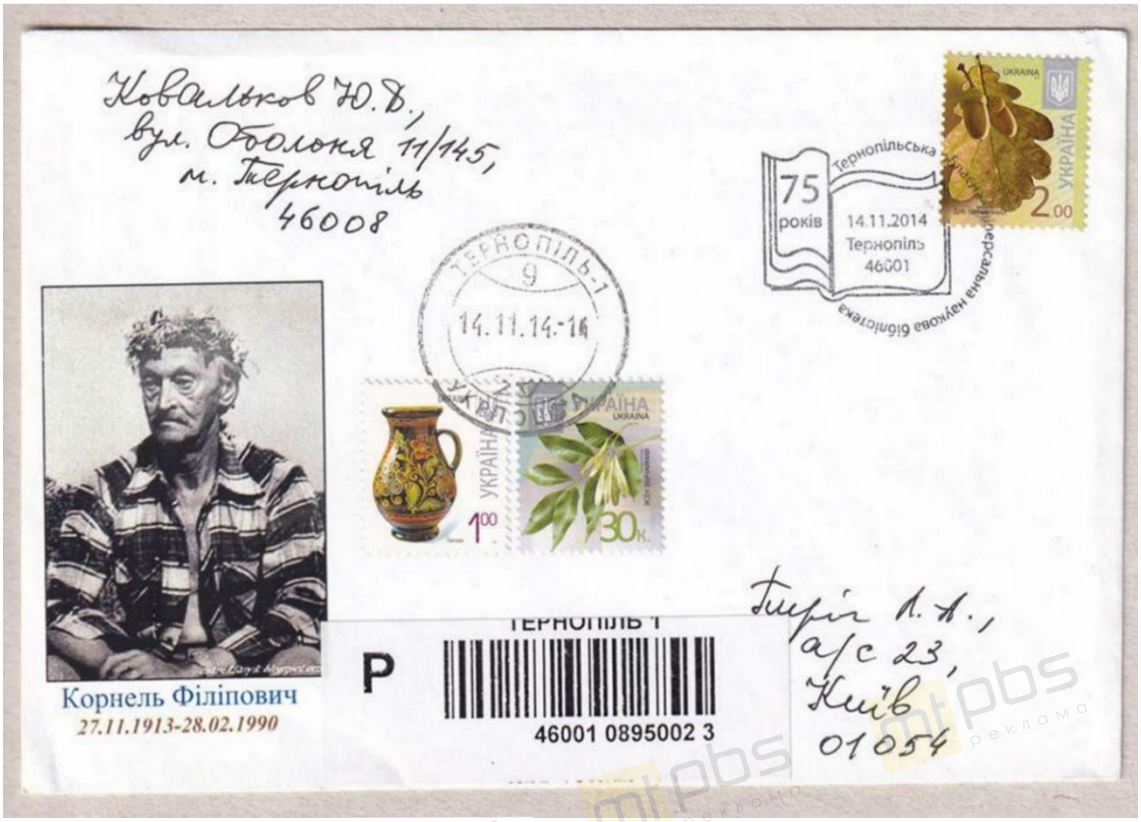

Корнель Філіпович, 1913 – 1990.

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал» ім. В. Стуса

Репрезентація фотокниги «Я – серед вас…» (Іван Марчук і Тернопільщина).

Пам’ятний надрук –Генії світу. Репрезентація фотокниги «Я – серед вас…» (Іван Марчук і Тернопільщина).

1025 років Хрещення Руси-України.

Скалату – 500.

75-річчя від дня народження І. Герети, археолога, мистецтвознавця, історика, громадсько-політичного діяча.

Меморіальний музей Соломії Крушельницької, с. Біла

Меморіальний музей Соломії Крушельницької, Тернопільський район, с. Біла.

Саломея Крушельницька. Меморіальний музей.

ПШ - Меморіальний музей Соломії Крушельницької у Білій, 50 років, 1963 – 2013.

mtpbs реклама

Бережани

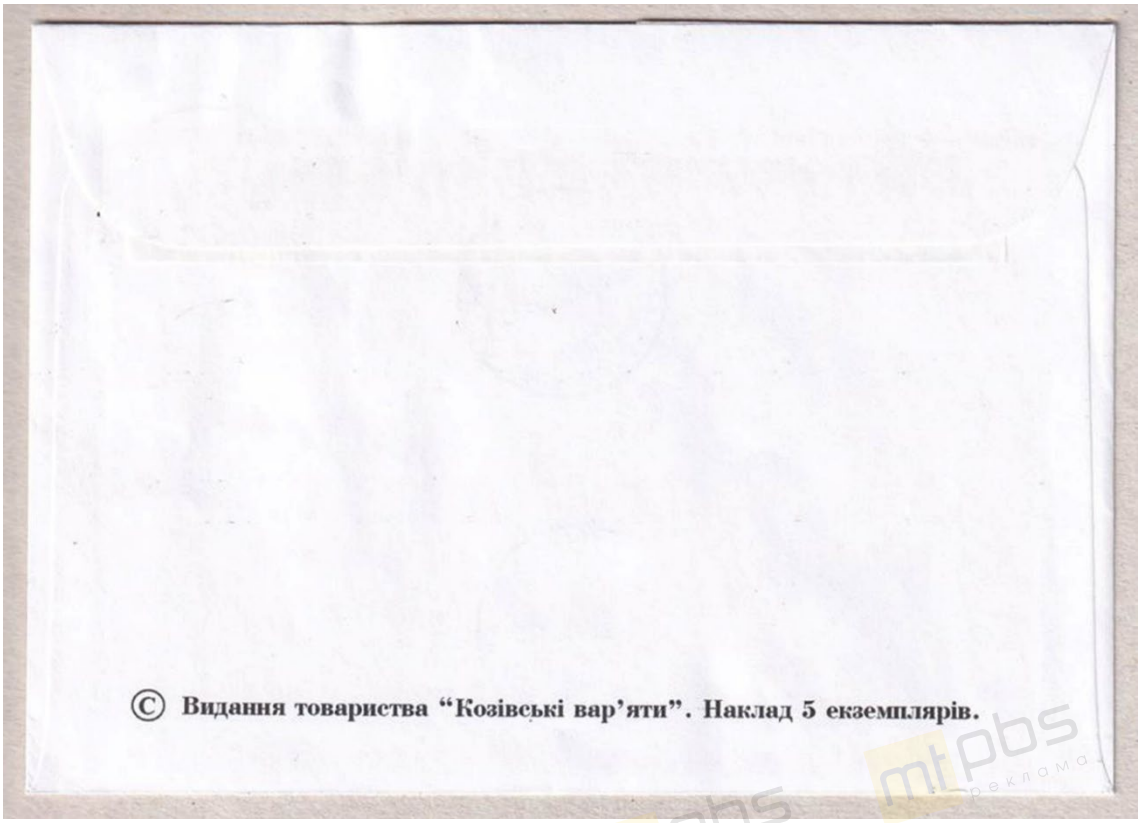

Миколі Проціву – 46 років до сторіччя. Видання товариства «Козівські вар’яти».

Ювілейне свято Рідної школи в Бережанах, 1903 – 2013.

Товариство Рідна школа в Бережанах, 110 років, 1903 – 29.06. - 2013.

ПШ – Лев Лепкий, 125 років від дня народження. Бережани – 2013 – синій, чорний, фіолетовий, зелений.

Левко Лепкий (1888 – 1971), учень Бережанської гімназії.

Л. Лепкий. Малюнок художника Я. Миколишина. Музей Б. Лепкого, 2013.

Велеснівський етнографічно-меморіальний музей Володимира Гнатюка

Велеснівський етнографічно-меморіальний музей Володимира Гнатюка, 45 років, 1968 – 2013.

Денисівський краєзнавчий музей

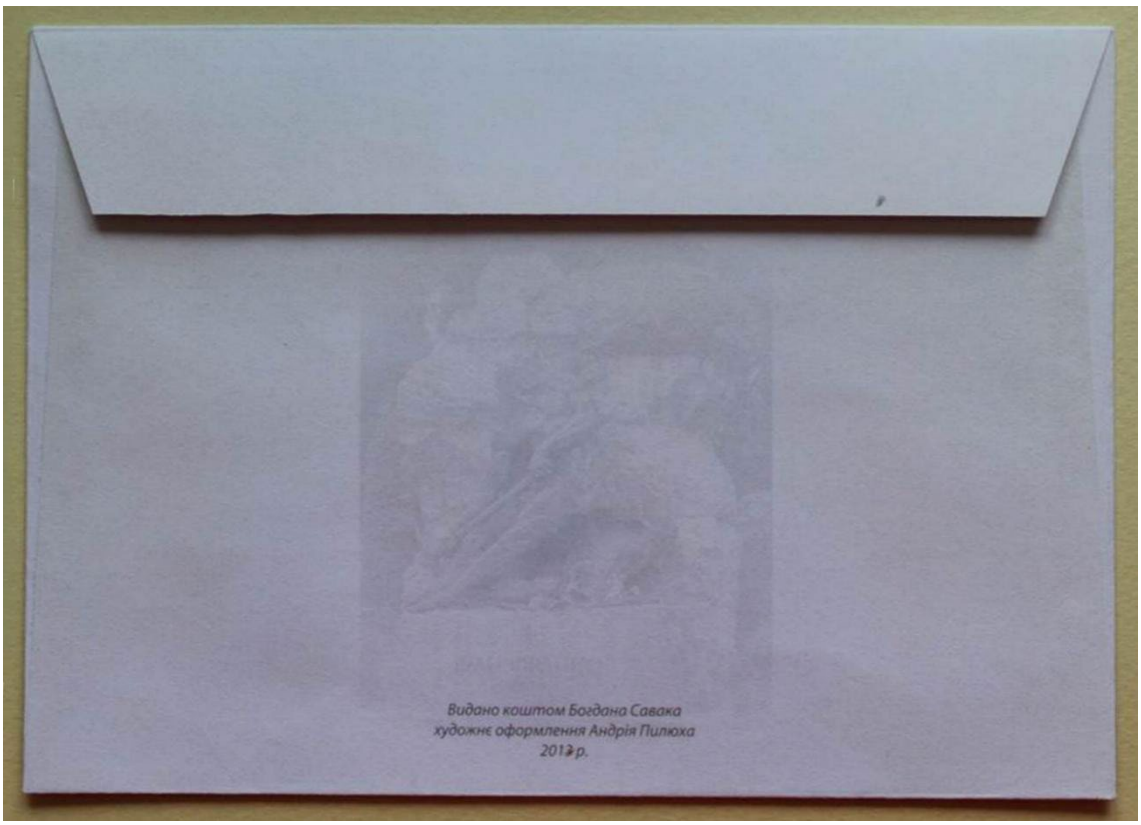

Літературно-мистецьке свято «Шляхами Івана Франка» у Денисові 2 червня 2013.

ПШ – Дні пам’яті Івана Франка, 97-і роковини від дня смерті, 2. 06. 2013

ПШ – III Великий Надзвичайний Збір ОУН, 70 річниця, хутір Веснівка, 21 серпня 2013 – чорний, синій.

III Надзвичайний Великий Збір ОУН, 2013 (Козацька Пошта).

Ігор Герета, 75 років від дня народження, 2013 (Козацька Пошта).

ПШ – Ігор Герета (1938 – 2002), 75-річчя з дня народження, с. Денисів,Тернопільська обл., 26.09.2013.

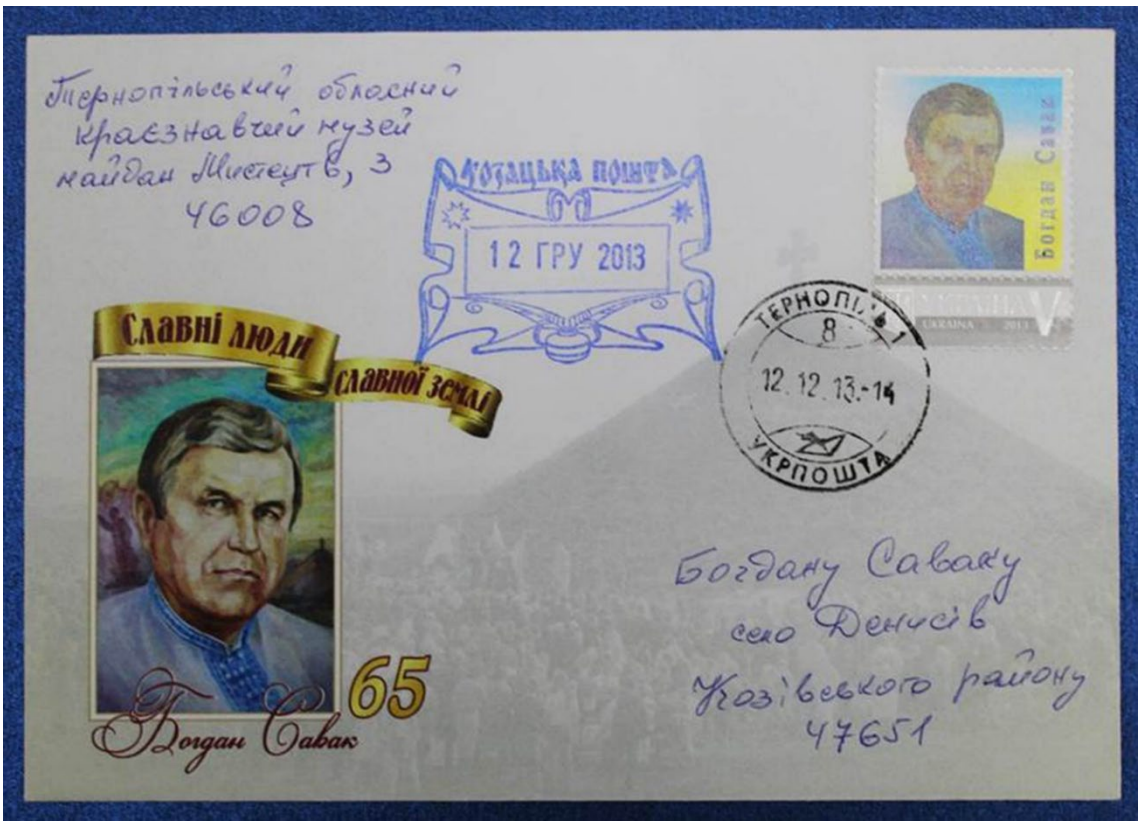

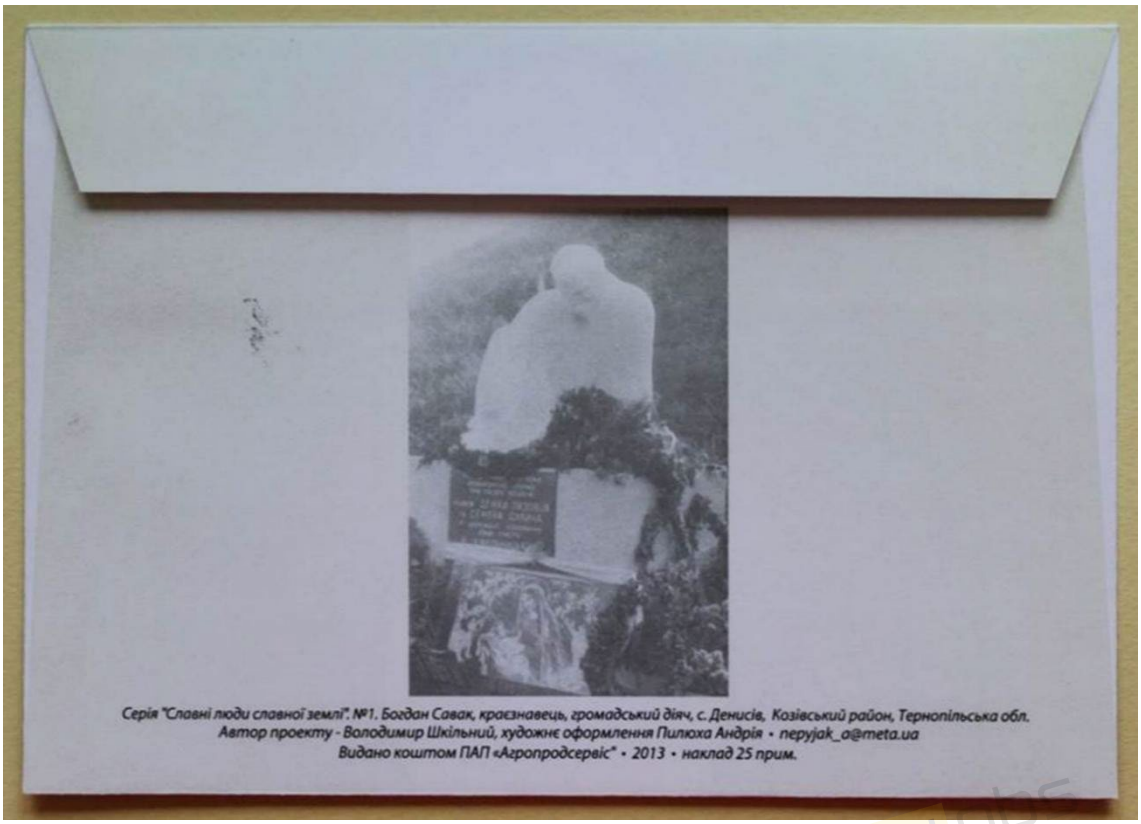

Славні люди славної землі. Богдан Савак, 65, 2013.

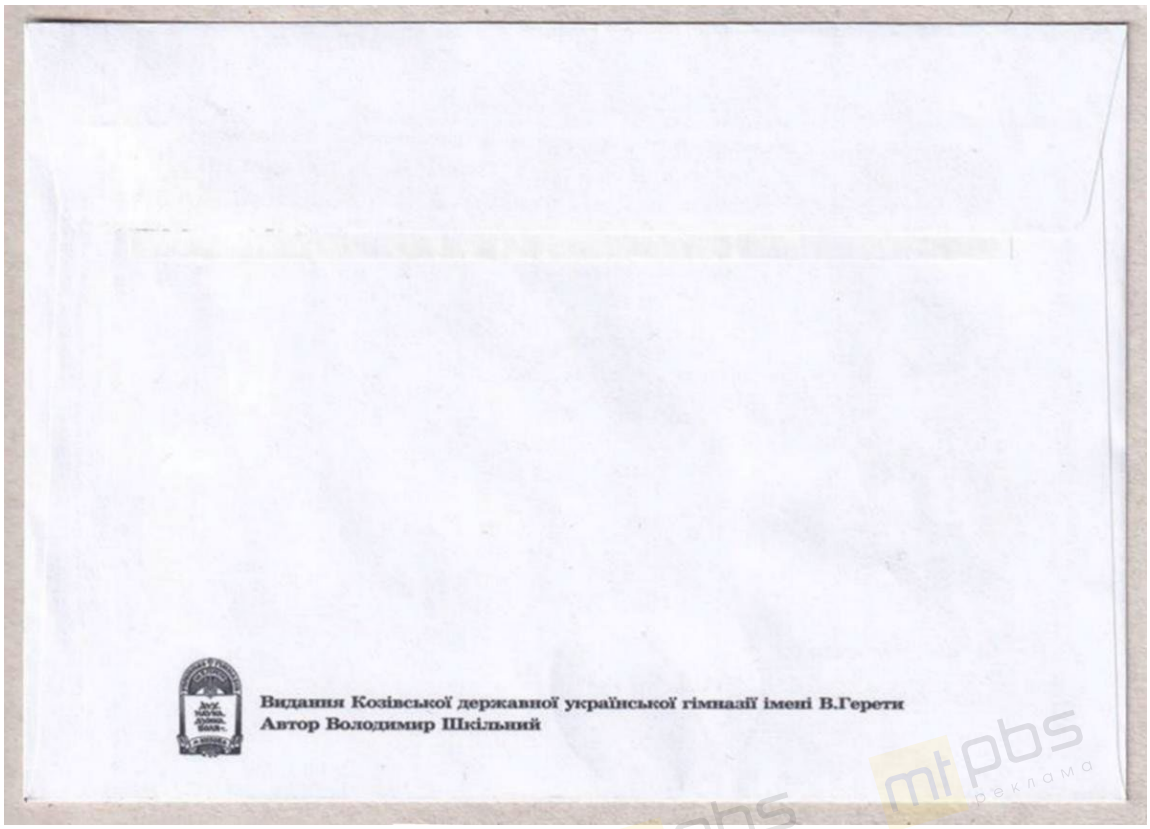

150-річчя від дня народження Тимотея Бордуляка.

150-річчя від дня народження Тимотея Бордуляка. З надруком.

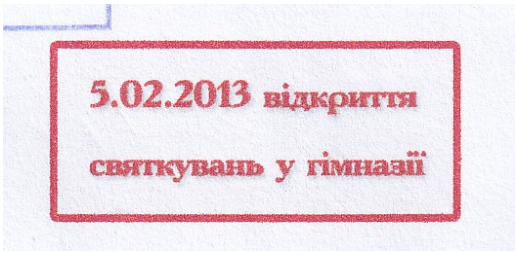

Пам’ятний надрук – 5. 02. 2013 відкриття святкувань у гімназії.

Скалат

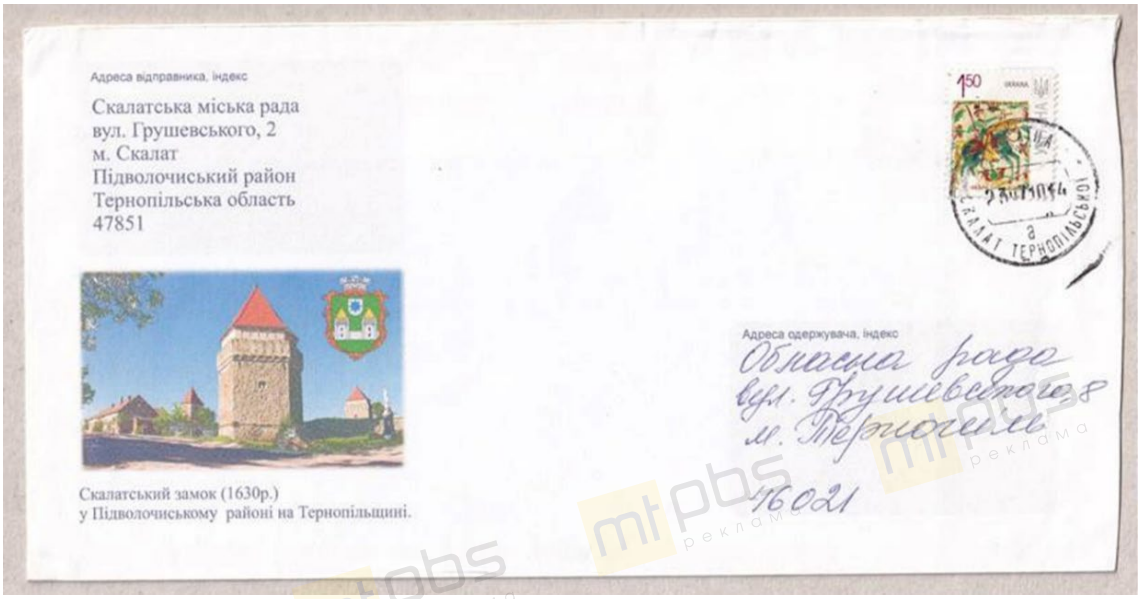

Скалатський замок (1630 р.) у Підволочиському районі на Тернопільщині.

Пам’ятник Т. Г. Шевченку у м. Козова, 1993 р., 2013.

ПШ - Пам’ятник Т. Г. Шевченку у м. Козова, 20 років. Козова, 23. 05. 2013.

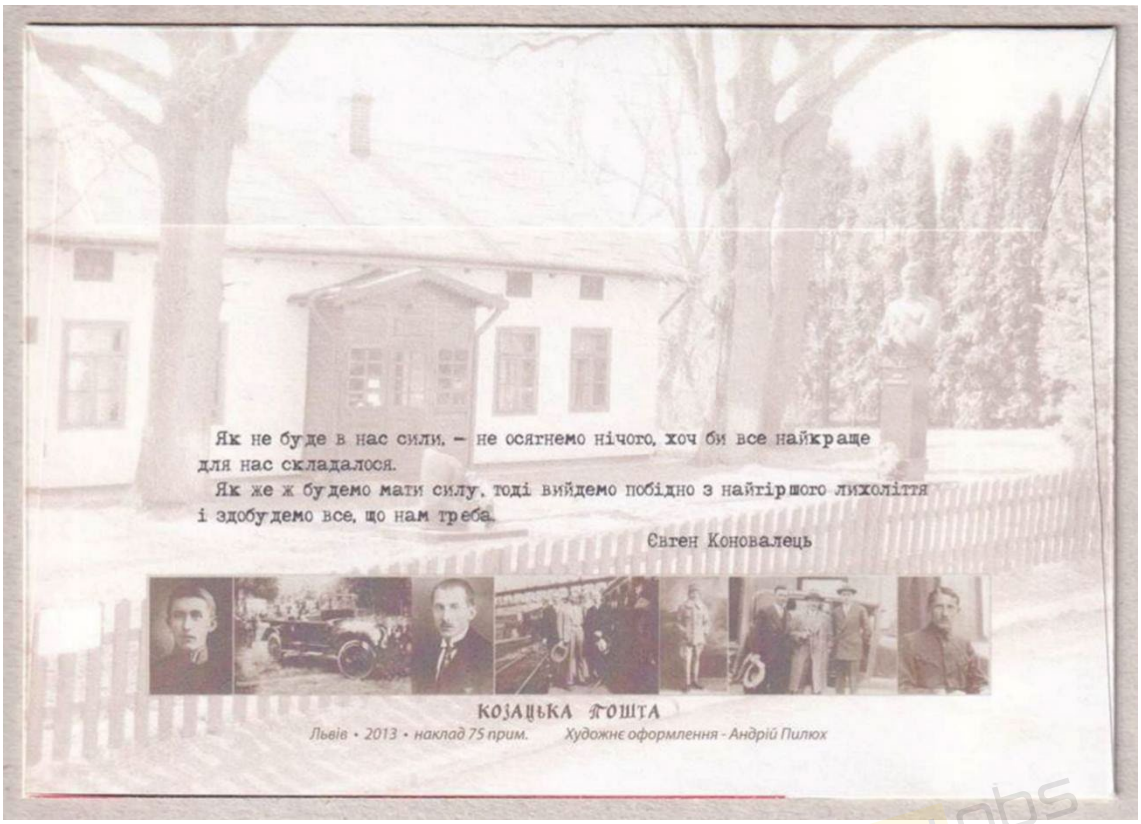

Євген Коновалець, 70 років від дня загибелі, 2013.

Козова святкує. Ювілей Любомира Півсетка, 45. 22.06.2013 р.

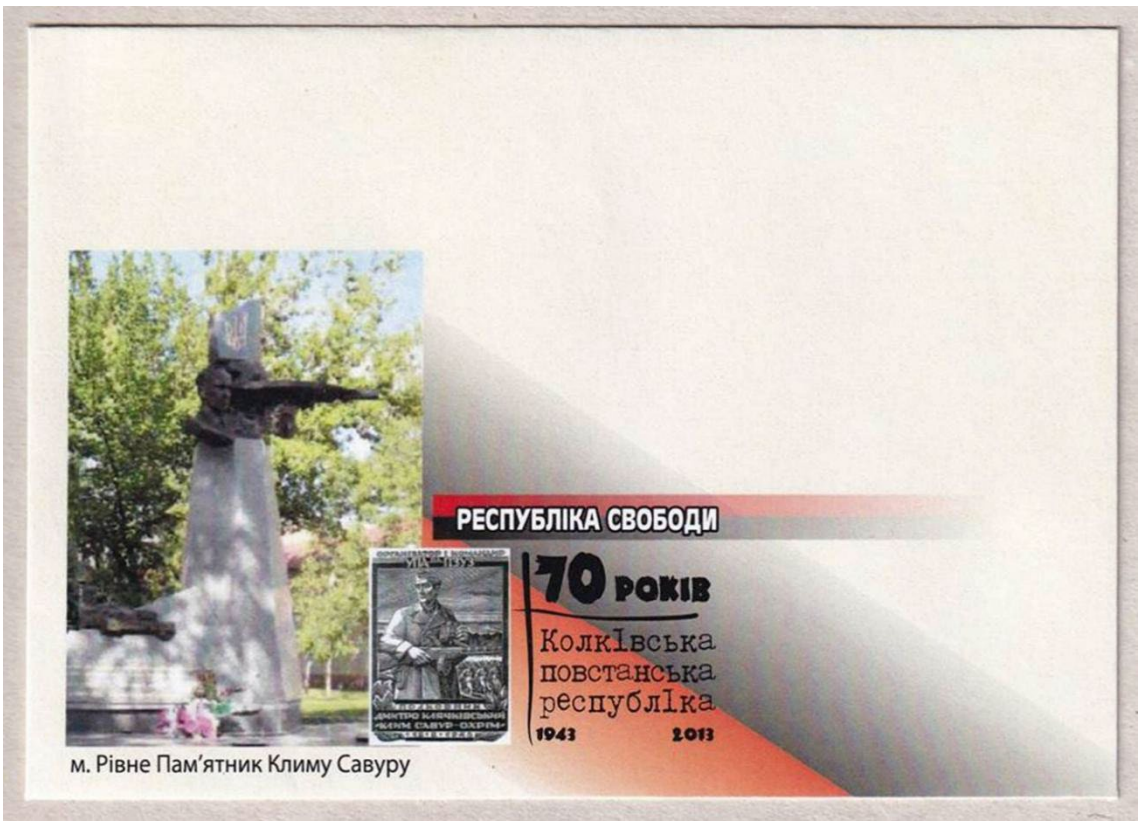

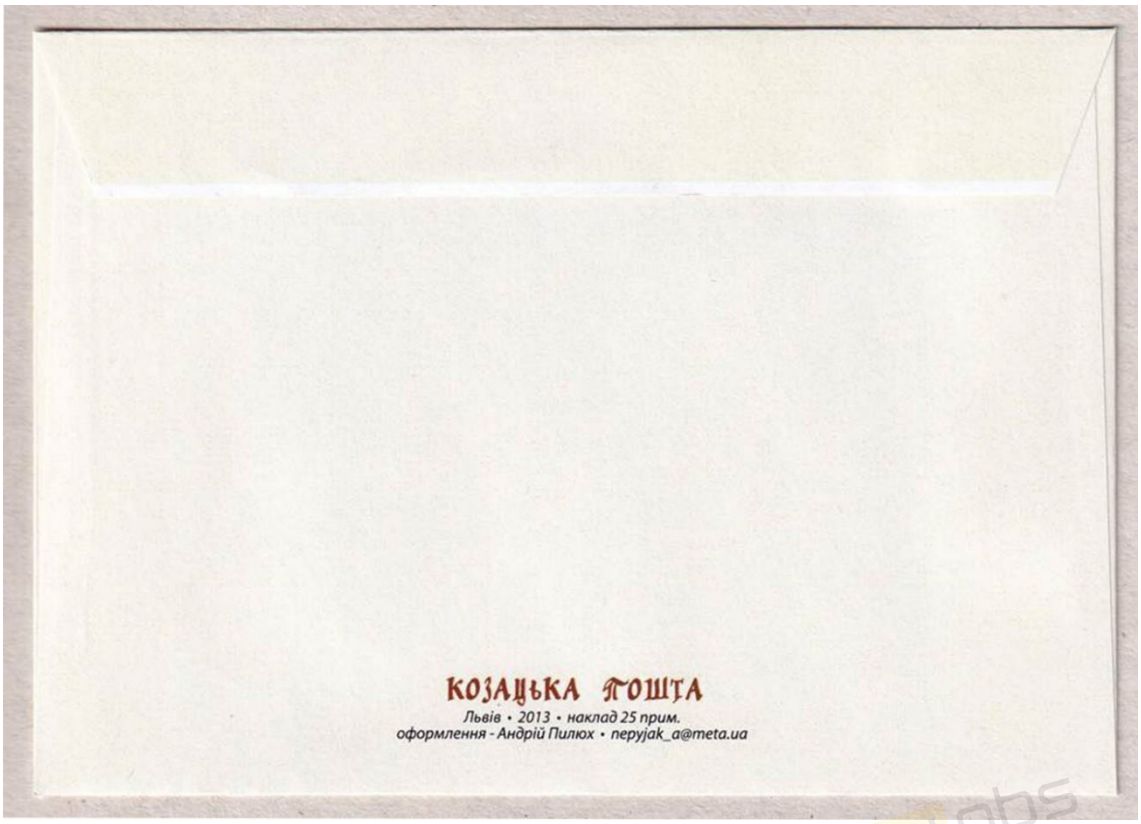

м. Рівне. Пам'ятник Климу Савуру, 2013.

Ігор Герета, 1938 – 2002. 2013.

ПШ – Ігор Герета, 75 років від дня народження, 25. 09. 2013.

2014

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Михайло Жизневський (1988 – 2014). Слава Героям!, 22.01.2014.

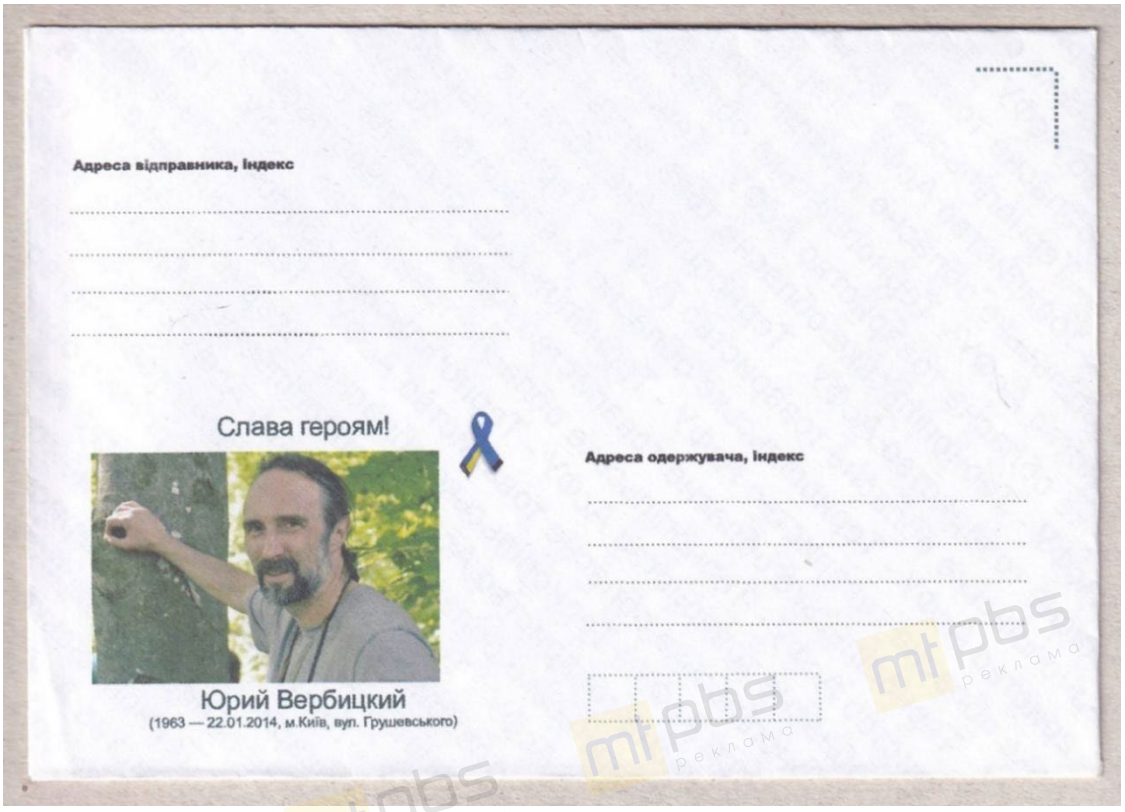

Юрій Вербицький (1963 – 2014). Слава Героям!, 22.01.2014.

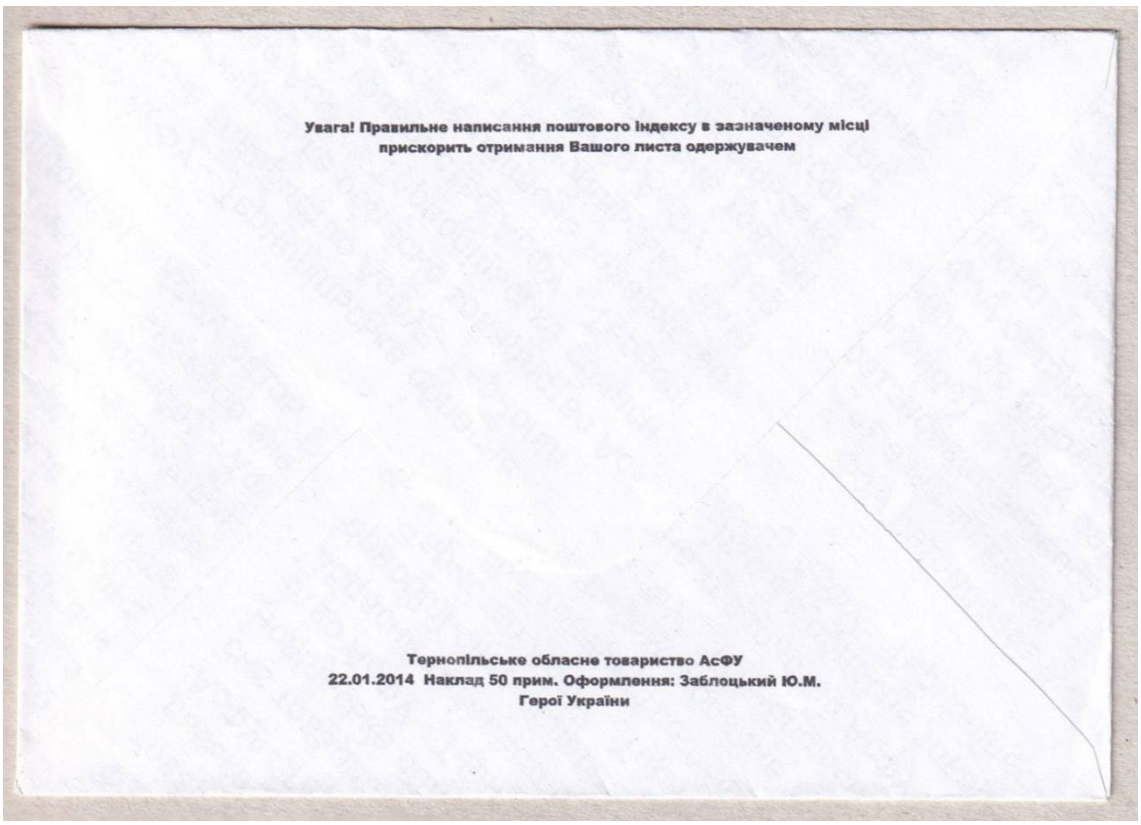

Зворотній бік обох, зображених вище, конвертів.

ПШ – Пошта з майдану, до запитання головпоштамт. Тернопіль, Україна 46001.

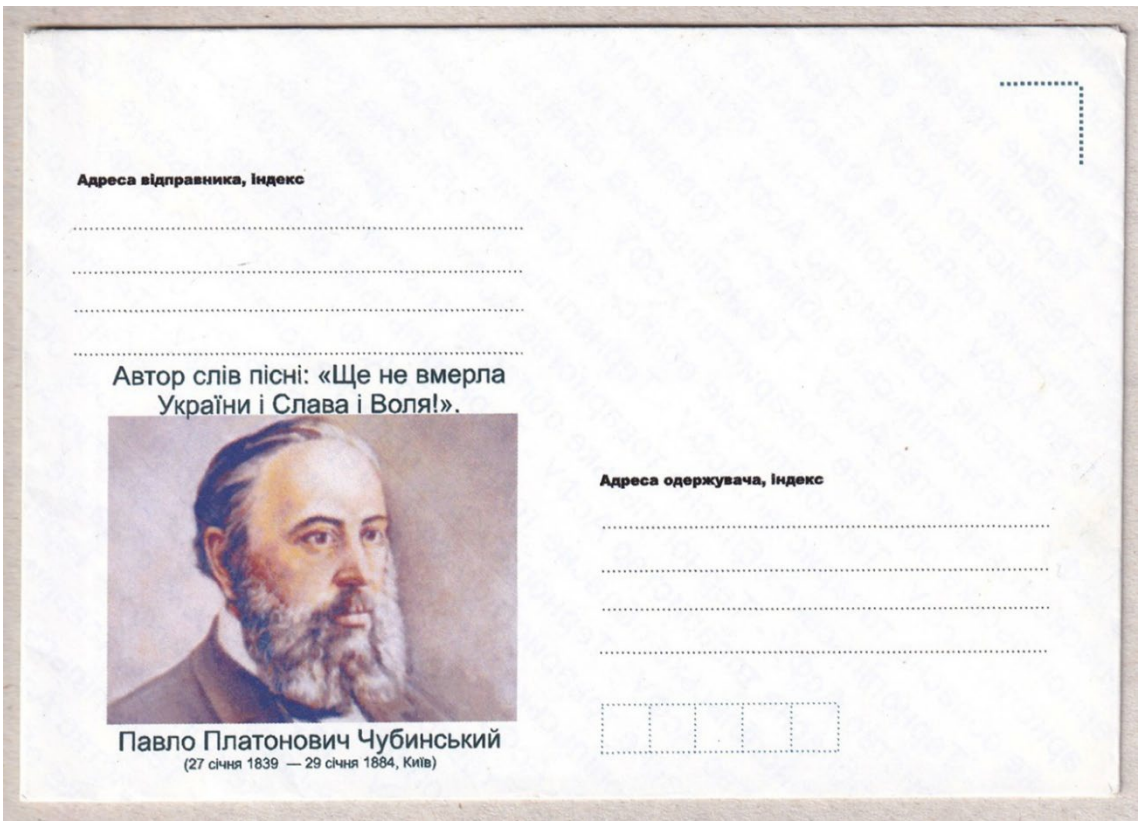

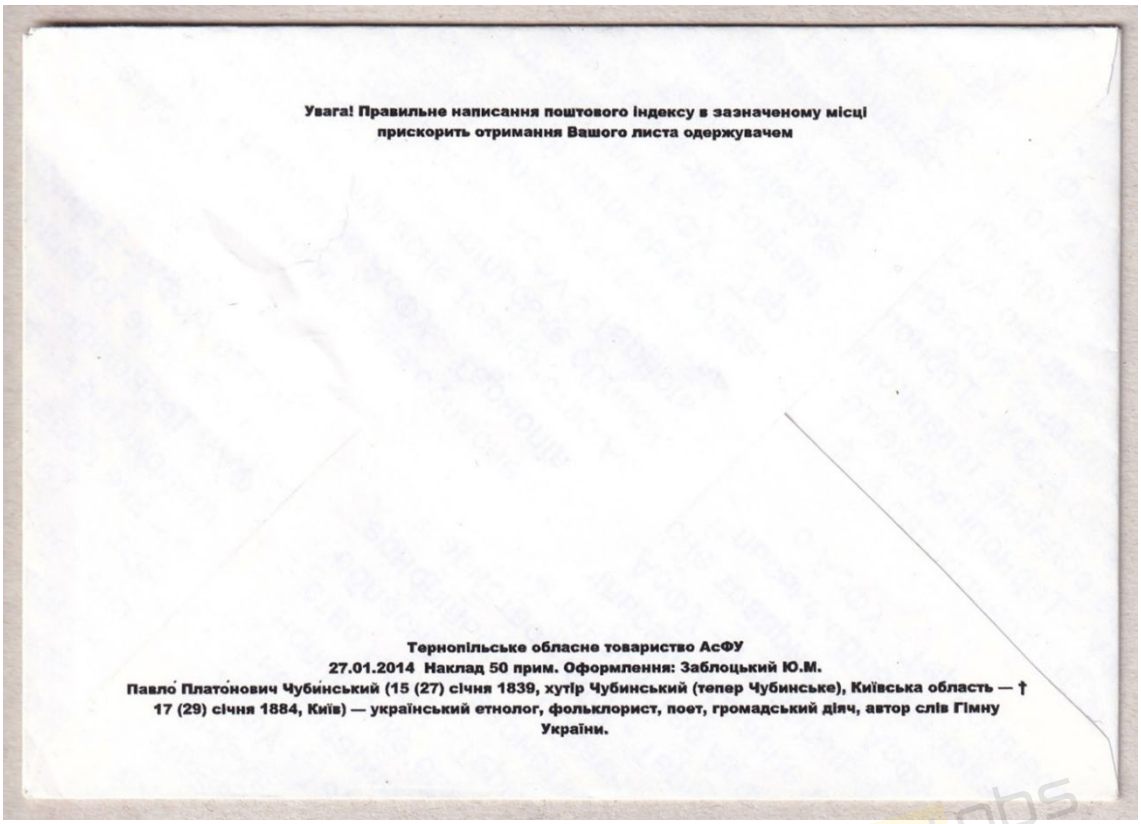

Павло Платонович Чубинський, 1839 – 1884, автор слів пісні «Ще не вмерла України і Слава і Воля», 27.01.2014.

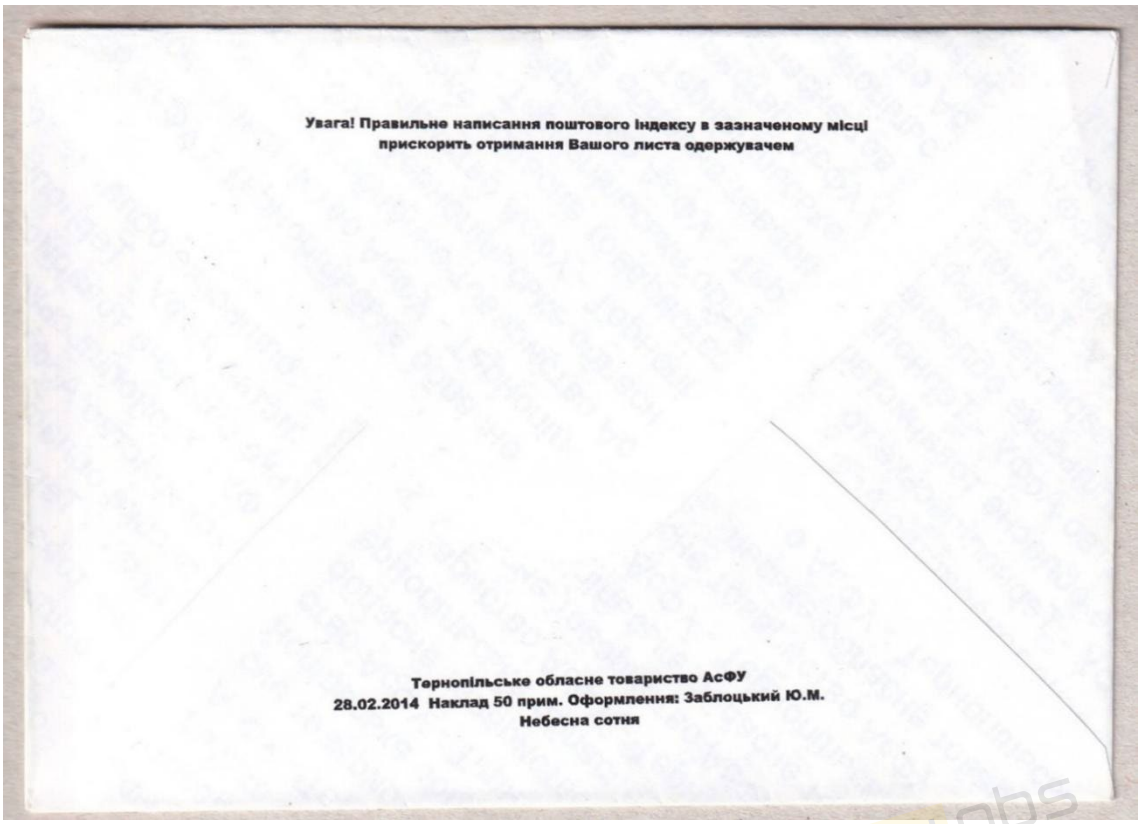

Слава Героям! Олександр Капінос, Устим Голоднюк, Назар Войтович, 28.02.2014.

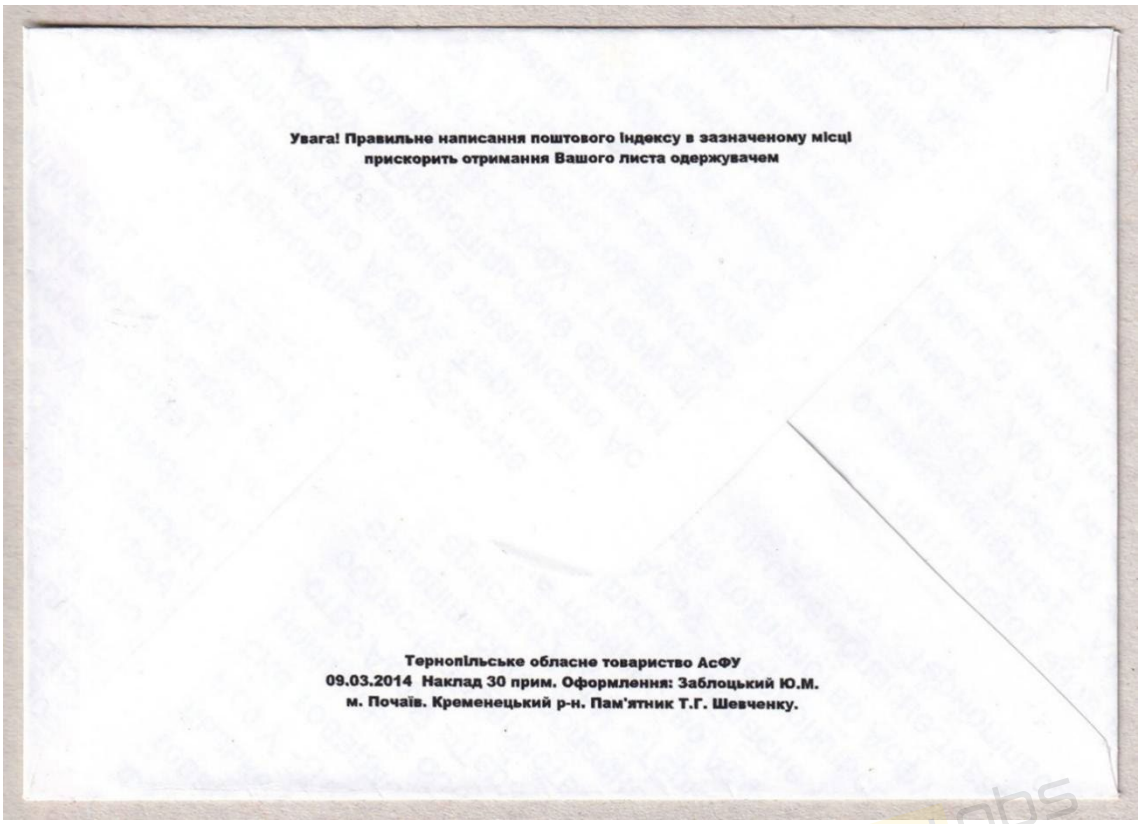

Пам’ятник Т. Г. Шевченку, м. Почаїв, Кременецький р-н. 09.03.2014.

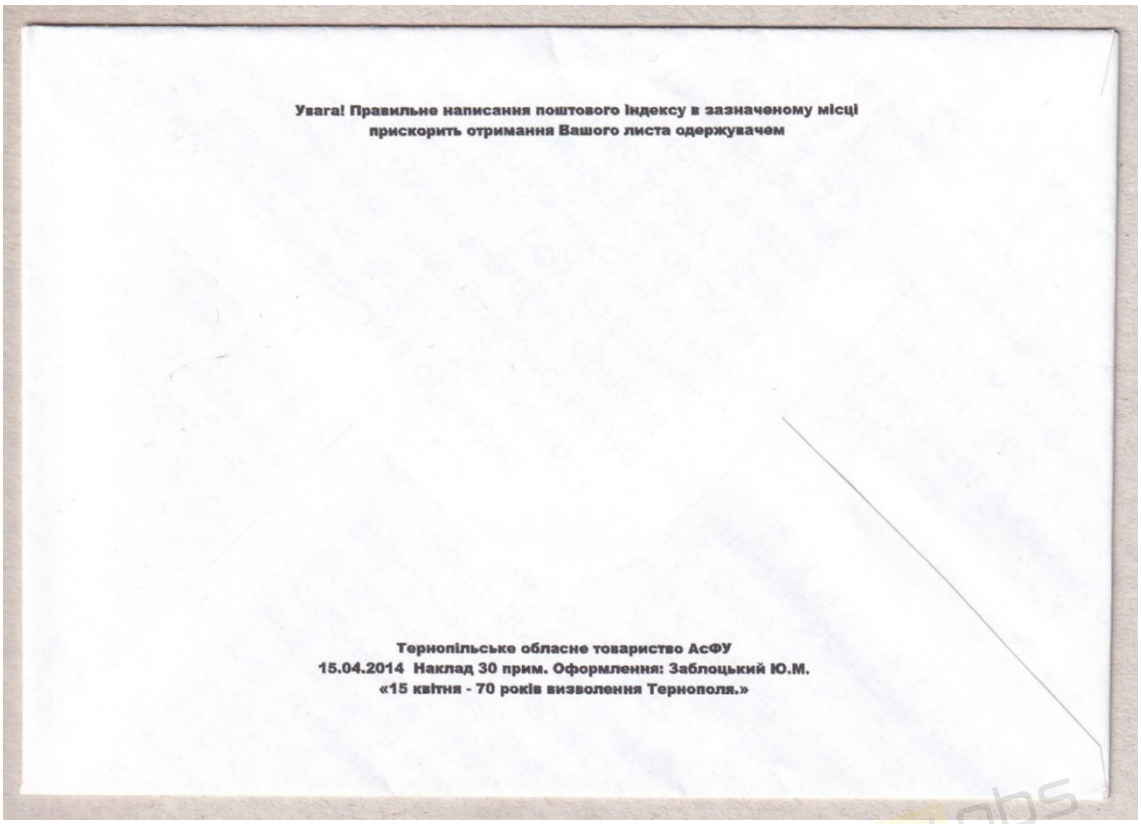

15 квітня 1944 р. 70 років визволення Тернополя, 15.04.2014.

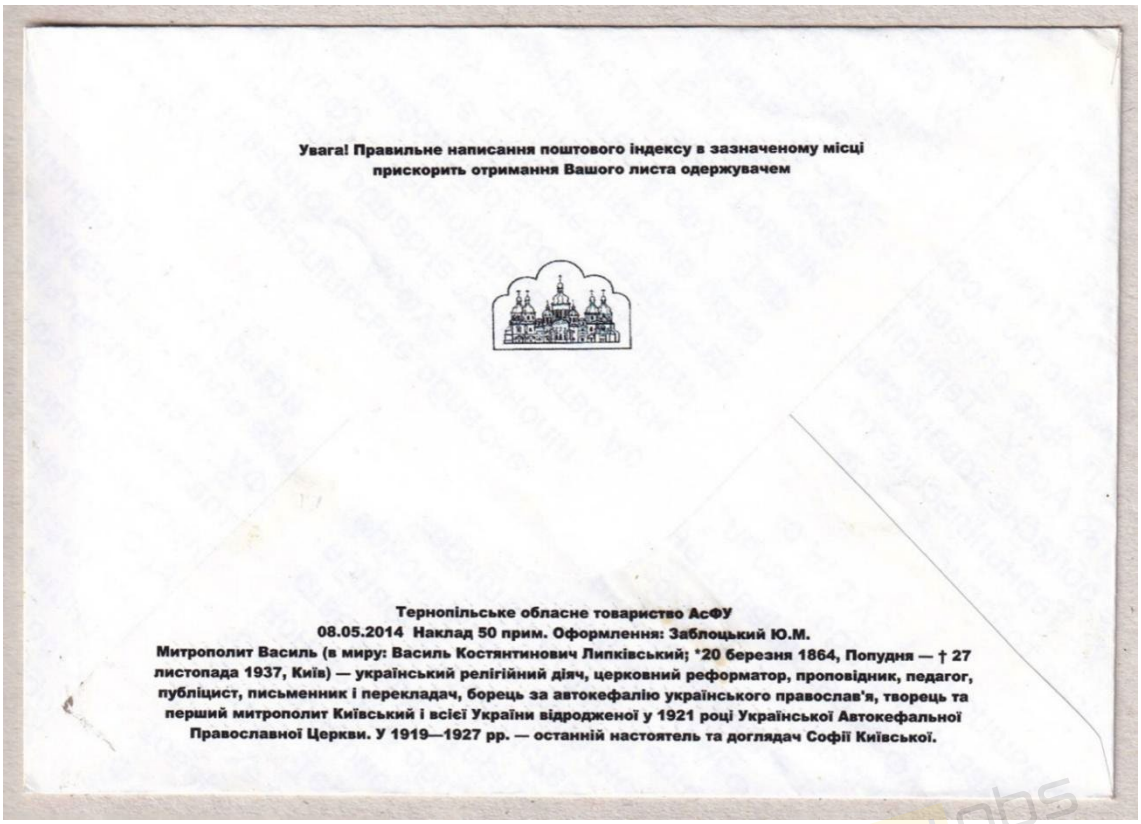

Митрополит УАПЦ Василь Липківський, 08.05.2014.

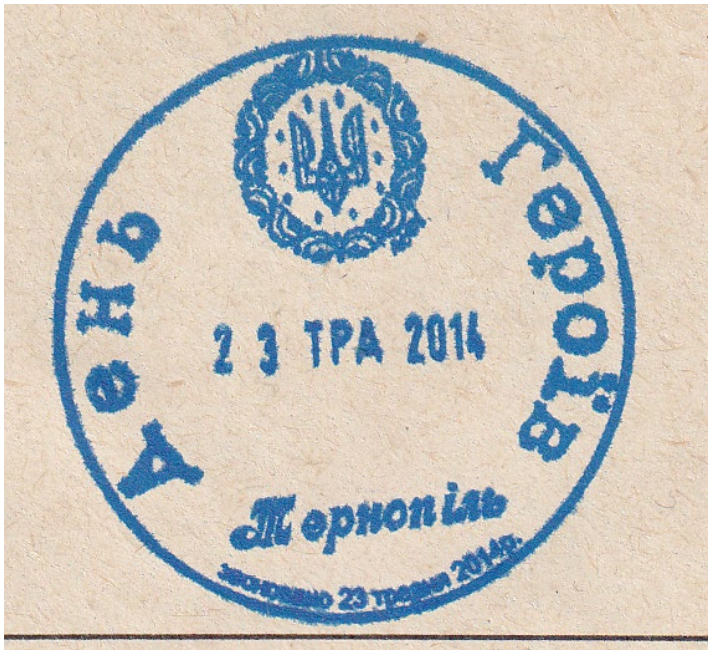

ПШ – День Героїв, засновано 23 травня 2014р., Тернопіль, 23 тра 2014.

Степан Сапеляк.

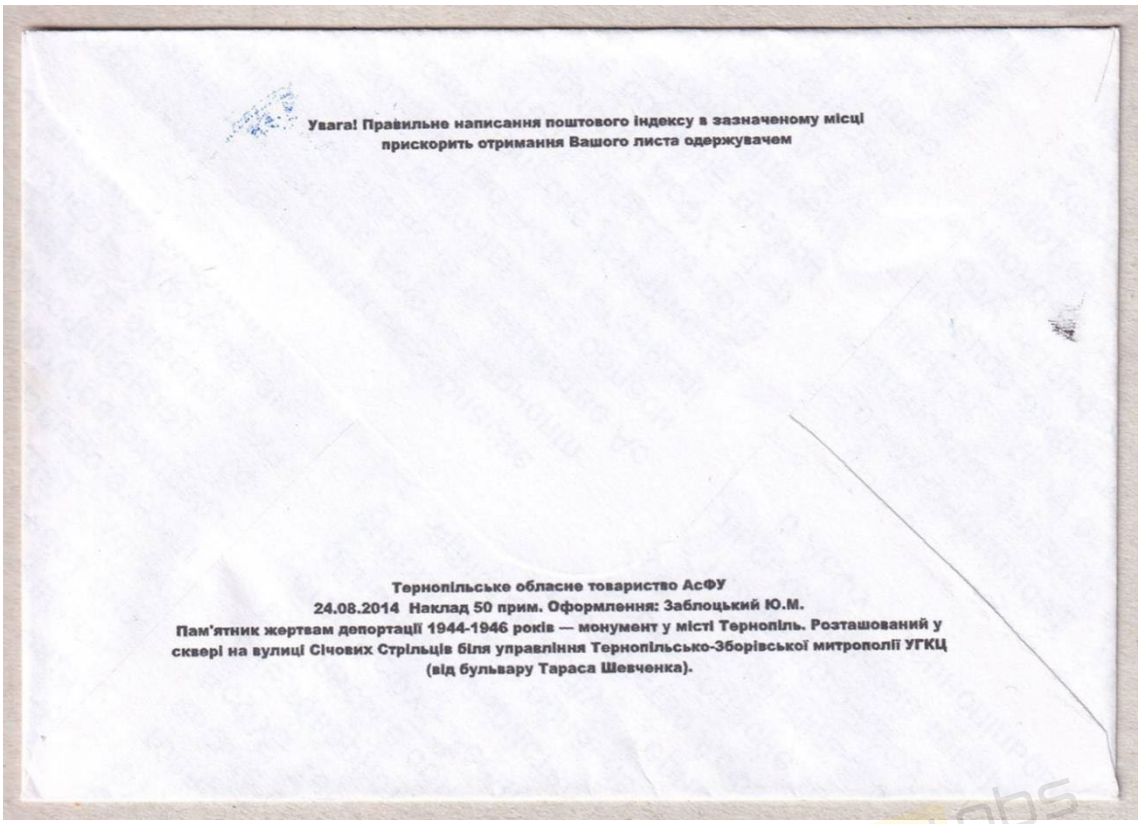

Пам’ятник жертвам депортації 1944 – 1946 років, 24.08.2014.

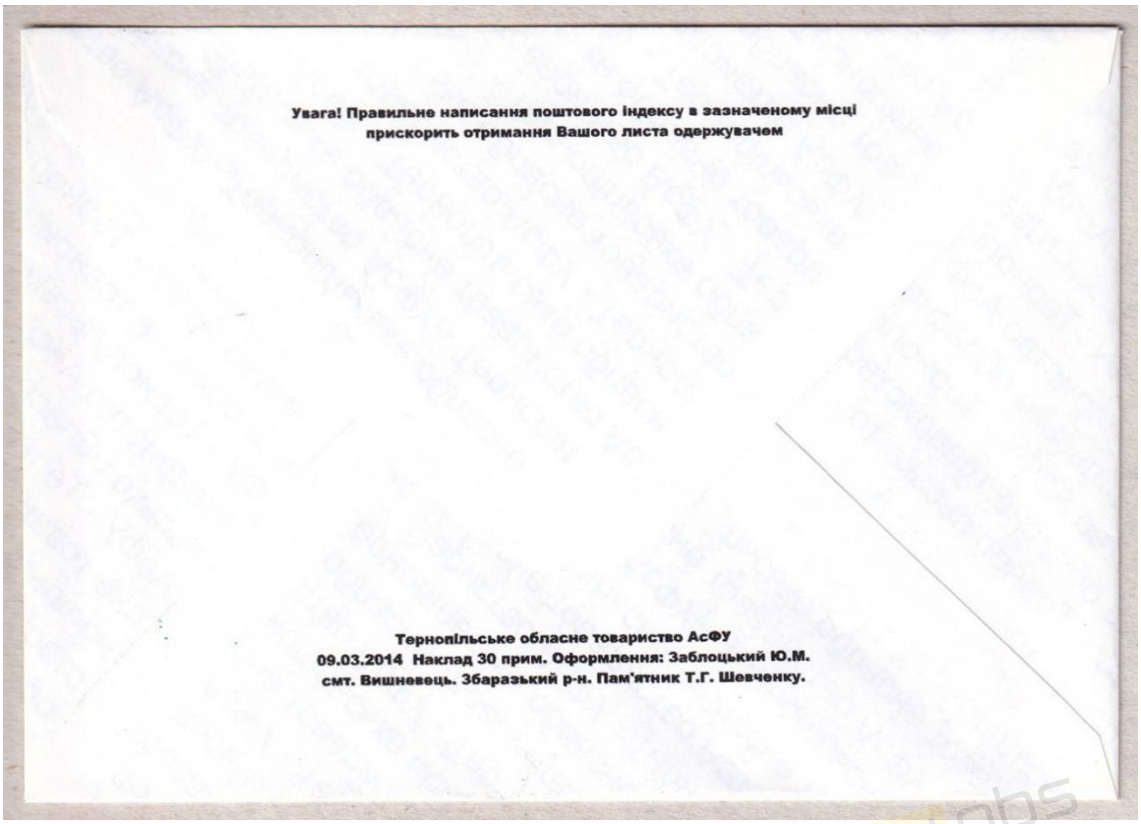

Пам’ятник Т. Г. Шевченку, смт Вишнівець, Збаразький р-н, Тернопільська обл., 09.03.2014.

80-річчя В. П. Вихруща, поета і науковця (конверти є у форматах DL і C5).

Річниця смерті владики Іннокентія Лотоцького, 03.11.1915 – 4.07.2013 (1 вид).

Річниця смерті владики Іннокентія Лотоцького, 03.11.1915 – 4.07.2013 (2 вид).

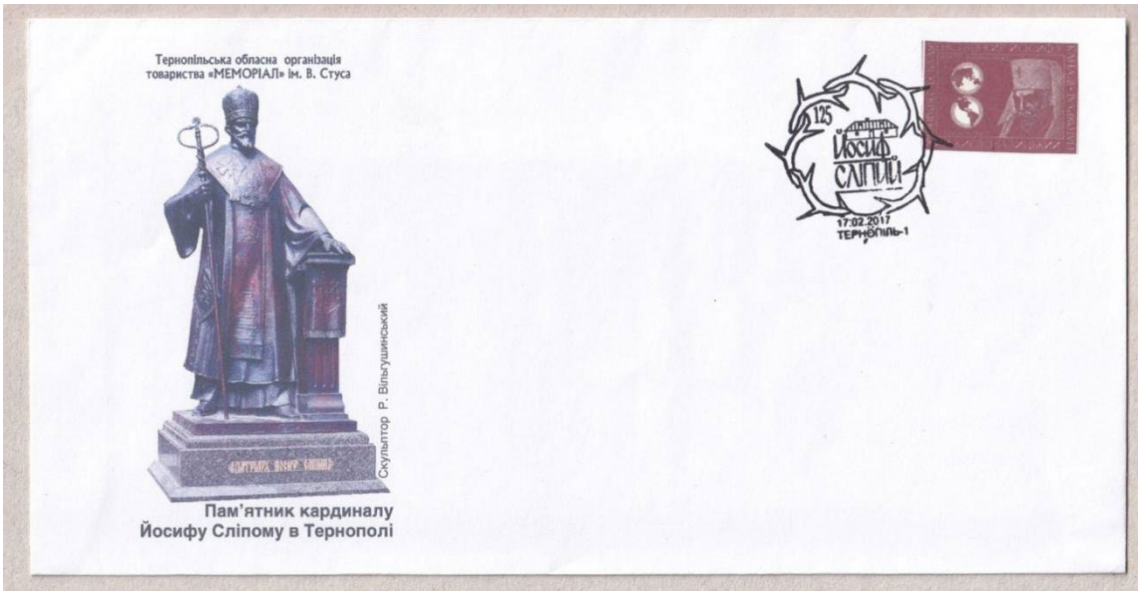

Пам’ятник кардиналу Йосифу Сліпому в Тернополі. Скульптор Р. Вільгушинський.

mtpbs реклама

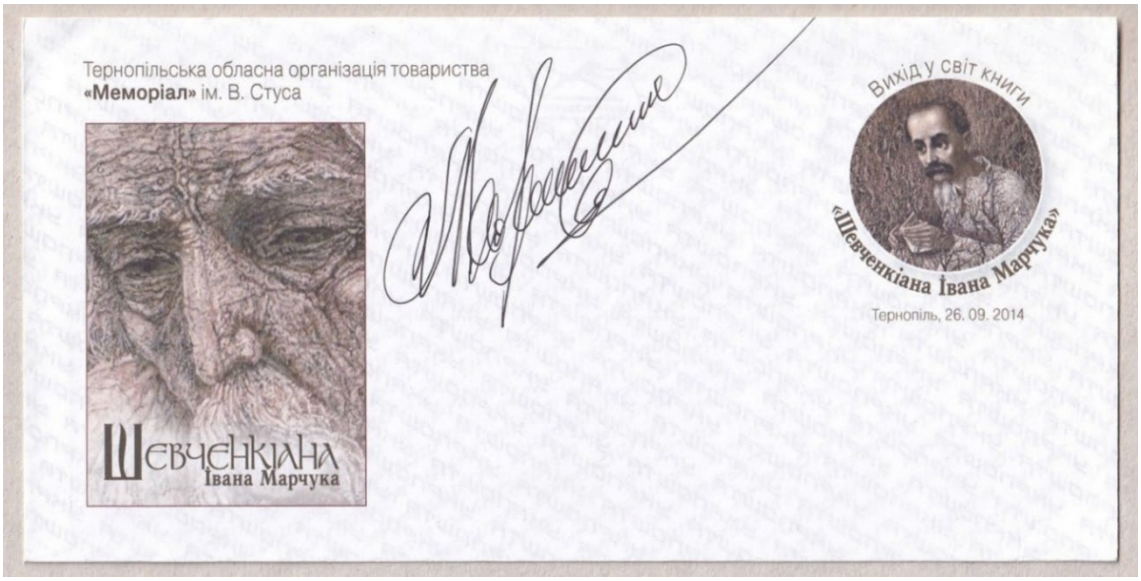

Вихід у світ книги «Шевченкіана Івана Марчука», Тернопіль, 26.09.2014.

Пам’ятна наклейка – Вручення іменної премії Івана Марчука, 6 листопада 2014 р. – зелена, синя.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

Тарас Шевченко, 200 років, ТОКМ, 9 березня 2014 року.

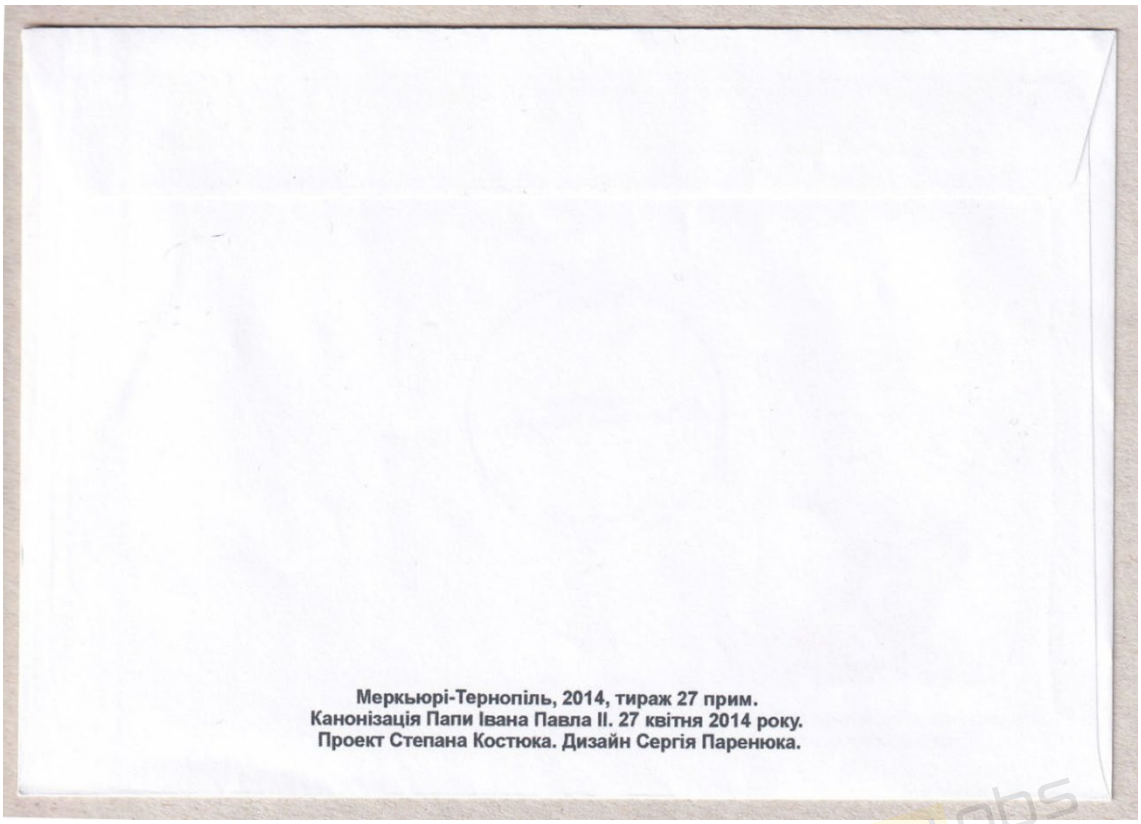

Канонізація Папи Івана Павла II 27 квітня 2014 року, 2014.

Канонізація Папи Івана Павла II, ТОКМ, 27 квітня 2014 року.

ТОКМ, Історико-меморіальний музей політичних в'язнів, Тернопільська Міська Рада

Пам'яті Степана Сапеляка (1 вид).

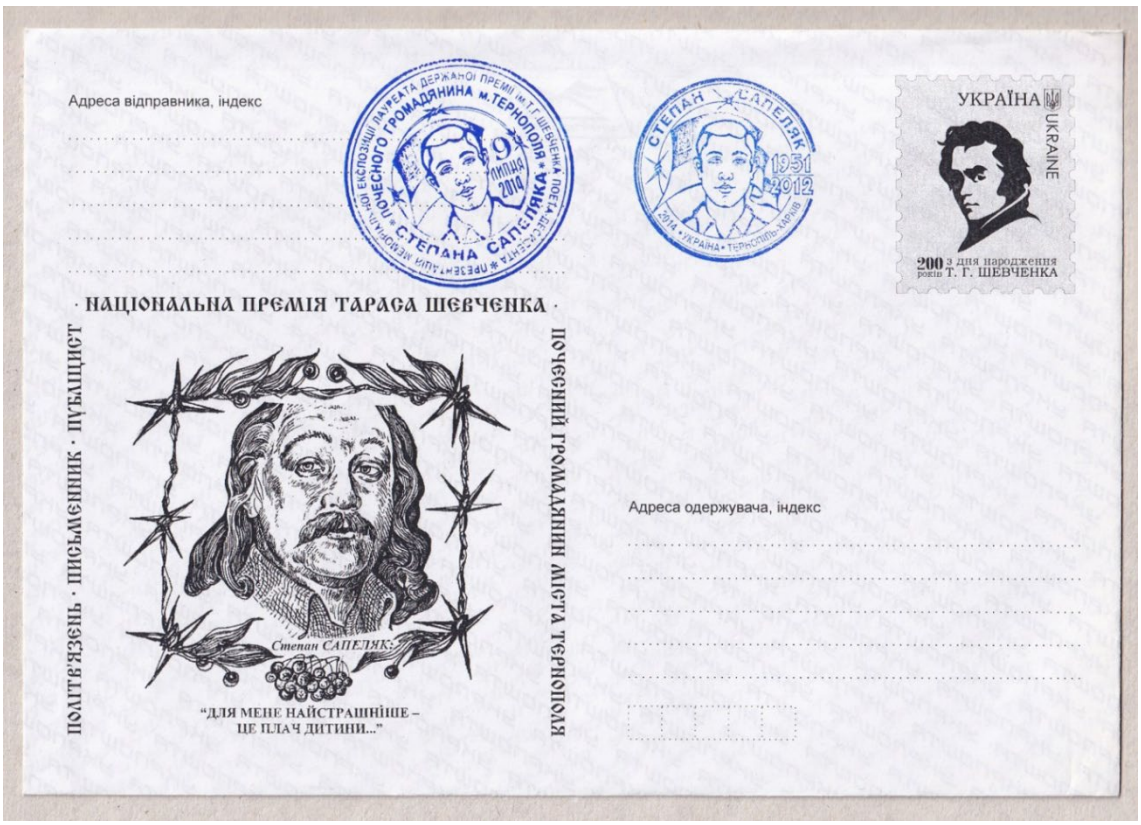

Пам’яті Степана Сапеляка (2 вид).

Пам’яті Степана Сапеляка (3 вид).

Пам'яті Степана Сапеляка (4 вид).

Пам'яті Степана Сапеляка (5 вид).

Зворотній бік всіх п’яти конвертів. Формат конвертів – С5.

ПШ – Презентація меморіальної експозиції лауреата державної премії ім.. Т. Г. Шевченка, поета-десидента, почесного громадянина м. Тернопіль Степана Сапеляка, 9 липня 2014.

ПШ – Степан Сапеляк, 1951 – 2012, Україна, Тернопіль – Харків, 2014

ПШ – Заслужений художник України Євген Удін.

Ярослав Омелян, м. Тернопіль

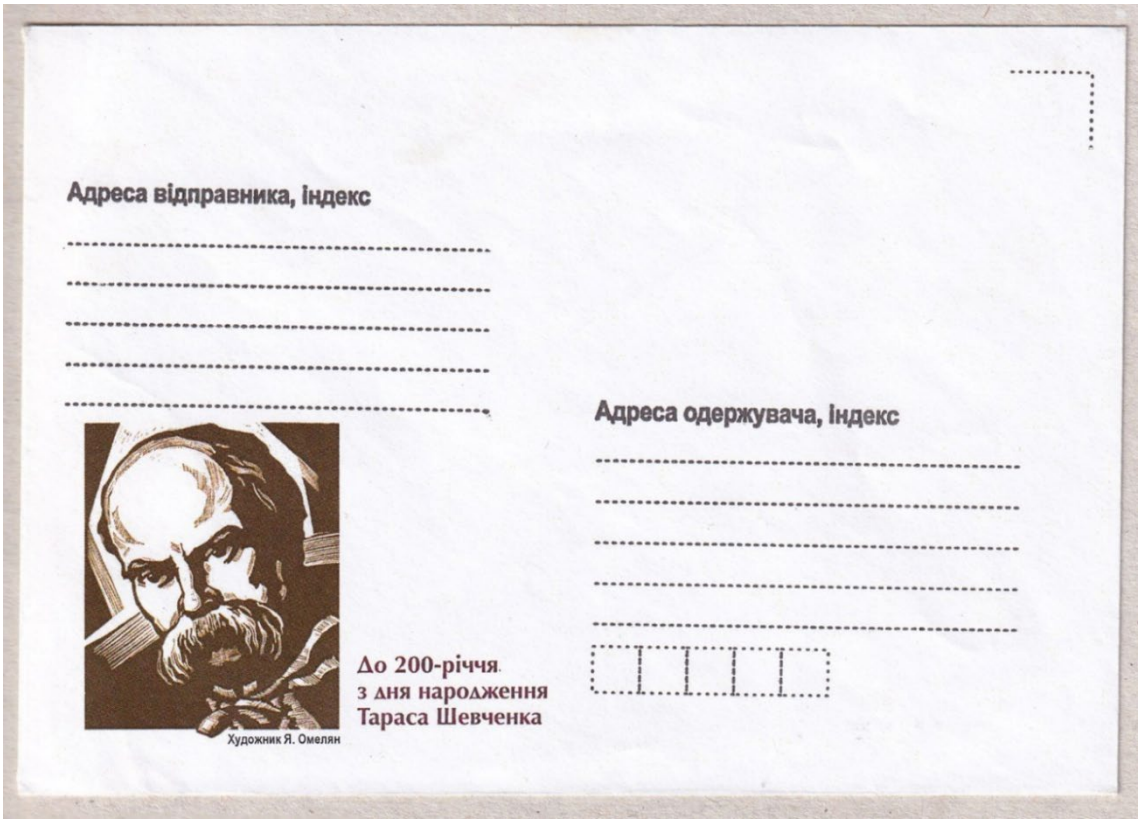

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (1 вид). Усі конверти відомі у форматах С6 і DL.

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (2 вид).

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (3 вид).

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (4 вид).

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (5 вид).

До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка (6 вид).

Денисівський краєзнавчий музей

ПШ – Володимир Вихрущ (1934 – 1999) 80-річчя від дня народження, с. Денисів Тернопільської обл., 07.III.2014.

Володимир Вихрущ (1934 – 1999), 80-річчя від дня народження.

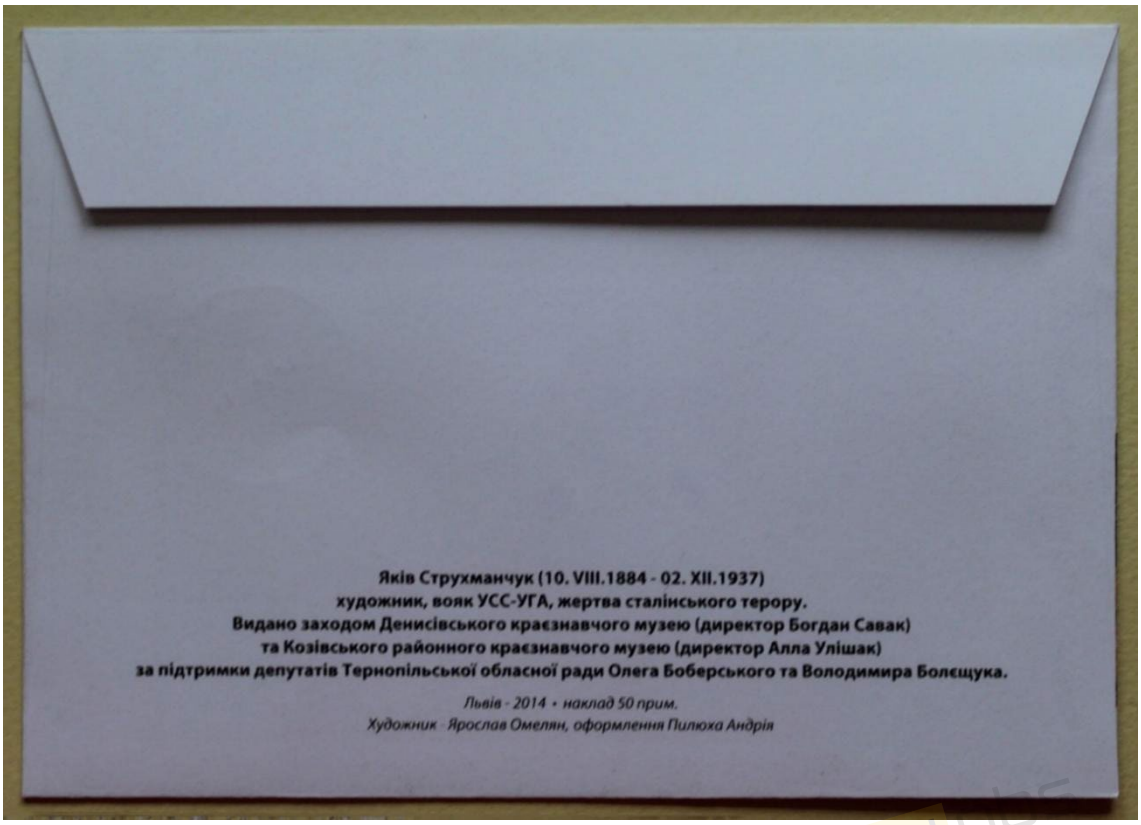

Яків Струхманчук, 1884 – 1937, 130 років від дня народження.

ПШ – Яків Струхманчук, художник, воїн УСС-УГА, жертва сталінського терору, с. Росоховатець Тернопільської обл., 10.08.2014 р.

Світлину зроблено в 1990 році на обійсті родини Микитівих, що на хуторі Веснівка, де у серпні 1943 року проходив III Великий Надзвичайний Збір ОУН.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Видано заходом Денисівського краєзнавчого музею (директор Богдан Савак) за підтримки громади Козівщини до 71-ї річниці III Великого Надзвичайного Збору ОУН на хуторі Веснівка, що відбувся 21-25 серпня 1943 року.
Художник - Катерина Білетіна, оформлення Андрія Пилюха.
Львів - 2014 • Наклад 50 прим.

Роман Шухевич – голова Проводу ОУН. III Надзвичайний Збір ОУН, 1943.

ПШ – 71-а річниця Великого Збору. III Надзвичайний Великий Збір ОУН, хутір Веснівка Тернопільської обл., 21.08.2014 року.

Богдан Пастух. 90 років від дня народження.

ПШ - Богдан Пастух (1924 – 2008). 90-річчя від дня народження. Денисівський краєзнавчий музей. 47651, 18.09.2014.

Бережани

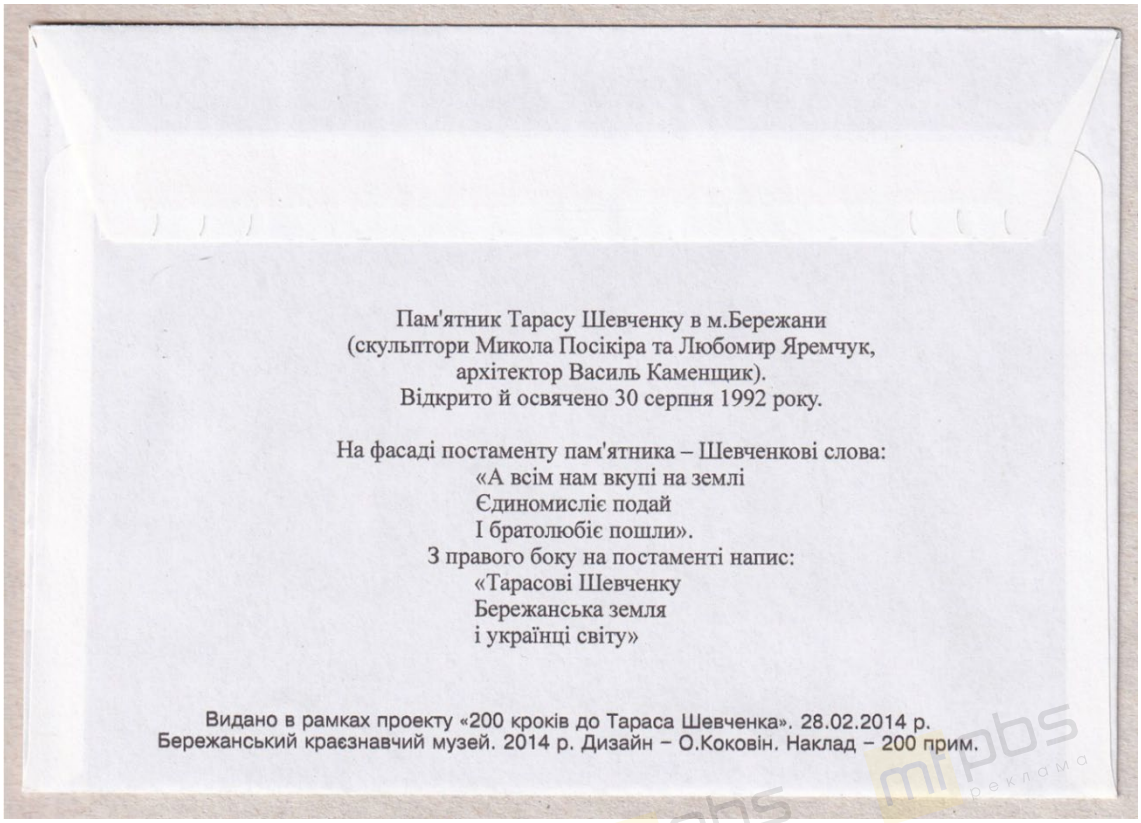

Пам’ятник Тарасові Шевченку в м. Бережани, 2014. Бережанський краєзнавчий музей.

Бережанська ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 (1944 – 2014).

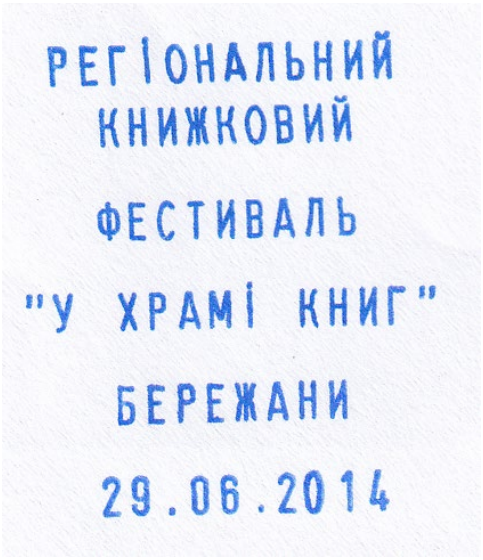

ПШ – Регіональний книжковий фестиваль «У храмі книг», Бережани, 29.06.2014.

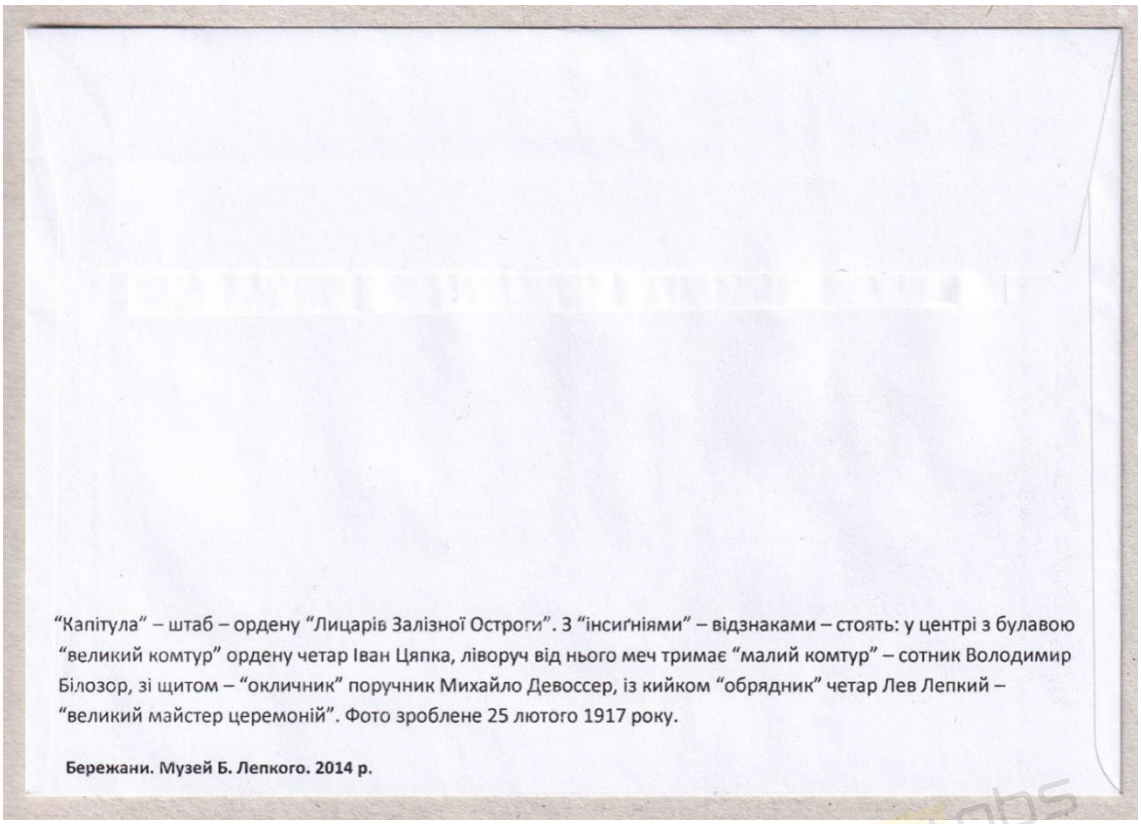

100 років з часу заснування Легіону Українських Січових Стрільців, 2014. Музей Б. Лепкого.

ПШ – 100 років з часу заснування Легіону Українських Січових Стрільців, 1914 – 2014, м. Бережани, 08.08.2014 р. – зелений, вишневий, чорний, фіолетовий, синій.

Українська Миротворча Школа, м. Бережани, 11-14.12.2014.

Козова. Любомир Півсеток

Т. Шевченко, до 200-річчя від дня народження (1 вид).

ПШ - Т. Шевченко, 200. м. Козова, 09.III.2014.

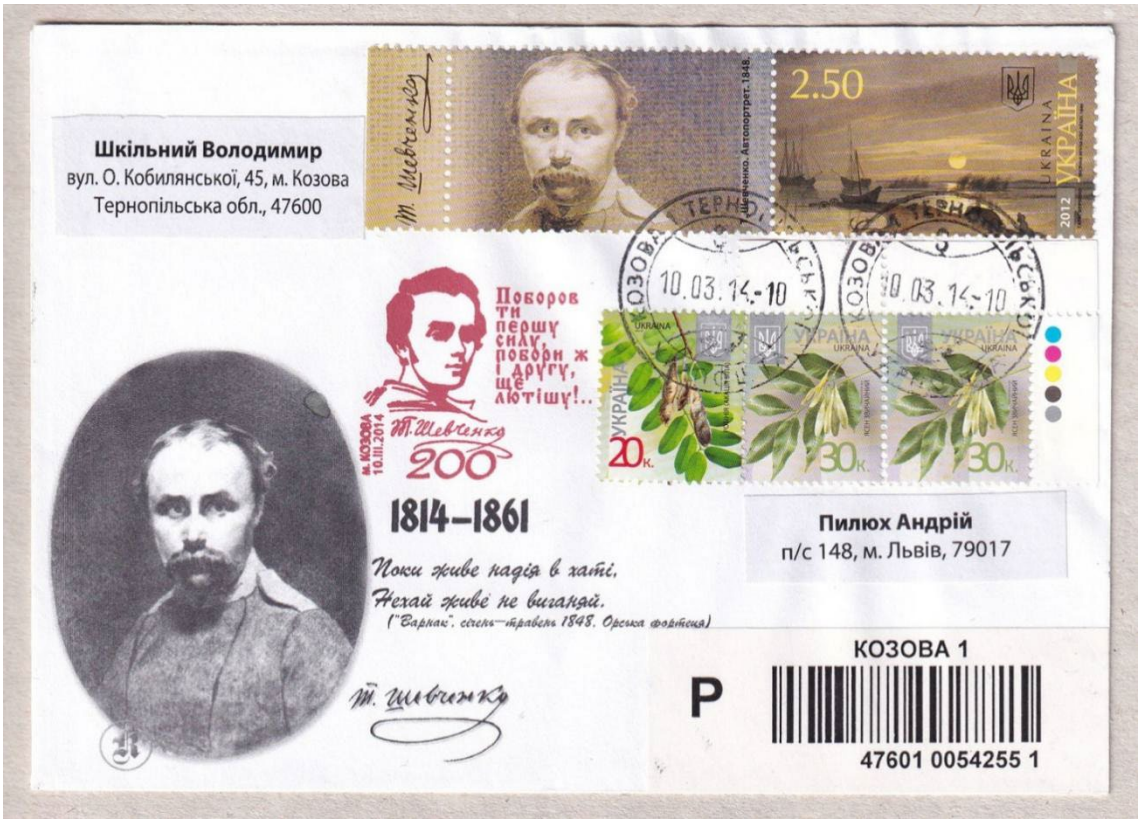

Т. Шевченко, до 200-річчя від дня народження (2 вид).

ПШ – Т. Шевченко, 200, м. Козова, 10.III.2014.

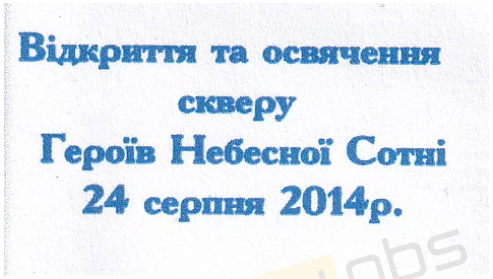

Пам’ятний надрук – Відкриття та освячення скверу Героїв Небесної Сотні, 24 серпня 2014 р.

Обласний комунальний етнографічно-меморіальний музей Володимира Гнатюка, с. Велеснів.

Церква перенесення мощей Св. Отця Миколая (с. Велеснів, Монастириський деканат Бучацької єпархії УГКЦ), 150 (1864 – 2014 р.р.Б.).

Закарпатське обласне товариство філателістів ім. Фекете.

1814 – 2014, картина Олега Шупляка «Дух свободи».

1814 – 2014, картина Олега Шупляка «Мені тринадцятий минало…».

Козацька Пошта (м. Львів)

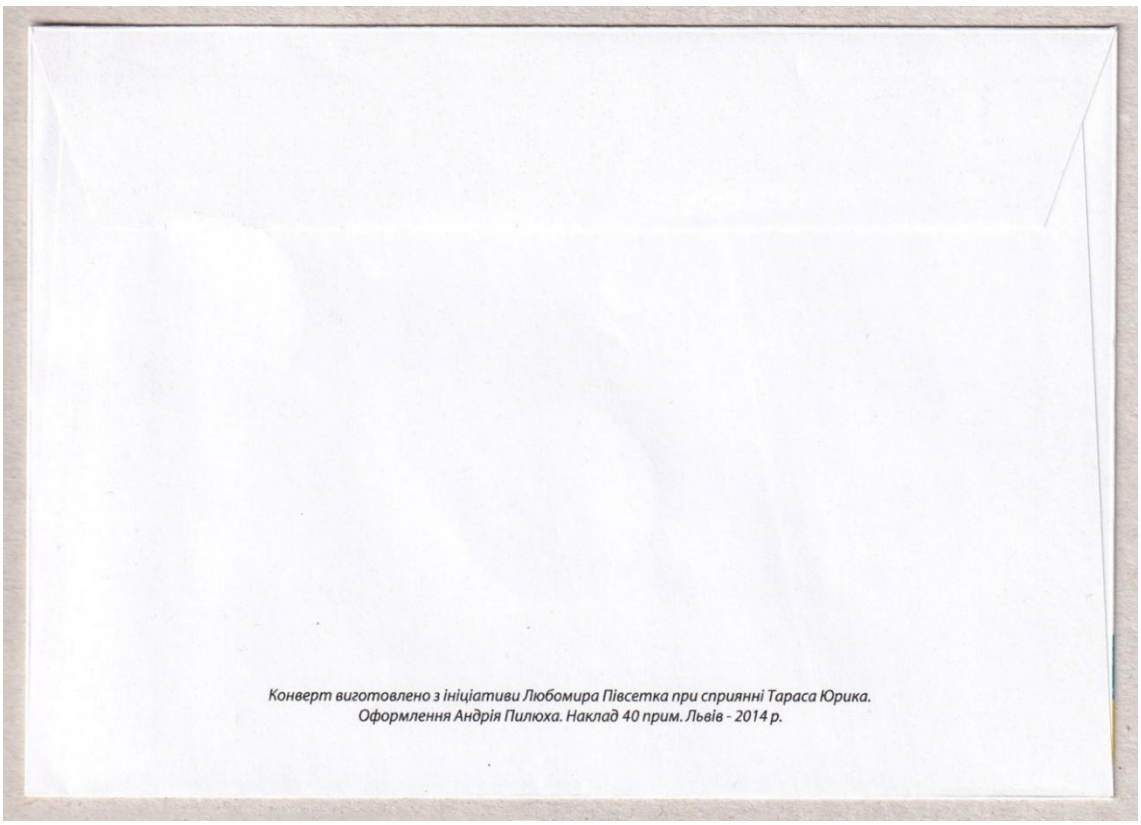

Пам’ятник Тарасу Шевченку в селі Ценів Козівського району Тернопільської області.

ПШ - Відкриття пам’ятника Тарасові Шевченку. с. Ценів Козівського району Тернопільської області, 21 вересня 2014 р.

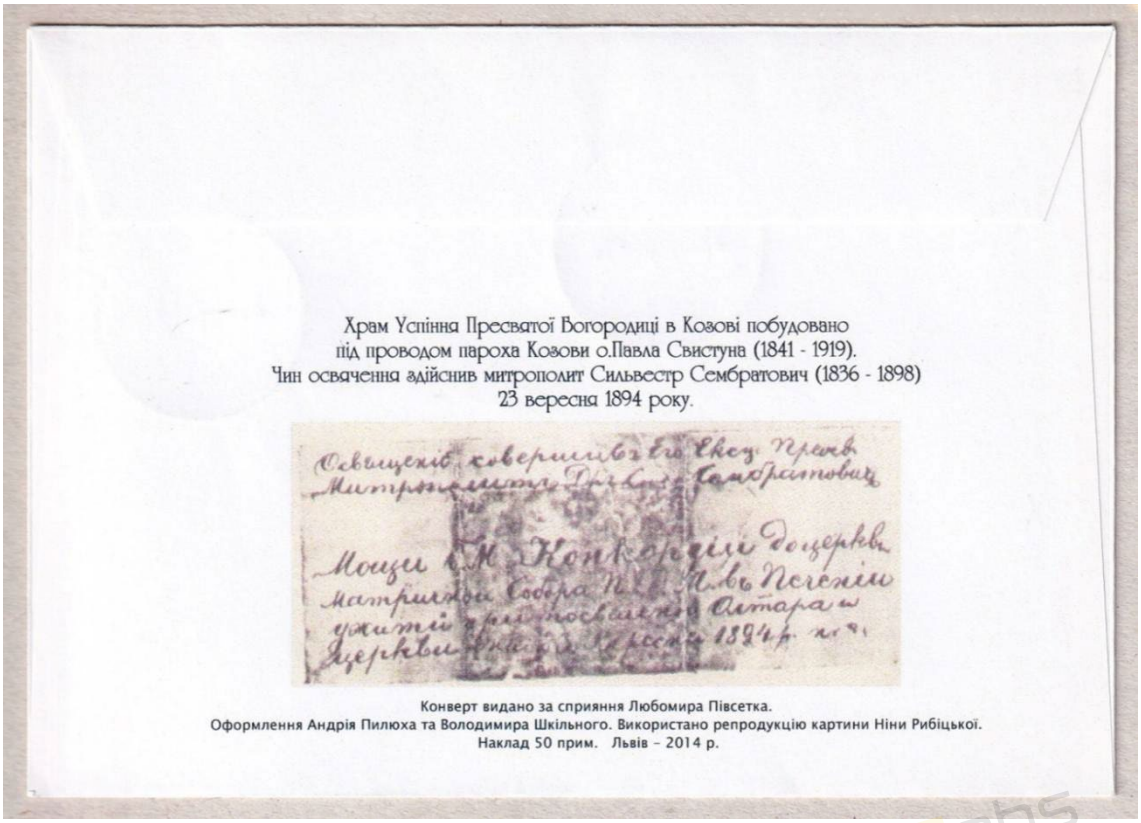

Храм Успіння Пресвятої Богородиці в Козові, 2014.

ПШ - 120 років освячення храму Успіння Пресвятої Богородиці, Козова Тернопільської обл. 23.09.2014 р.

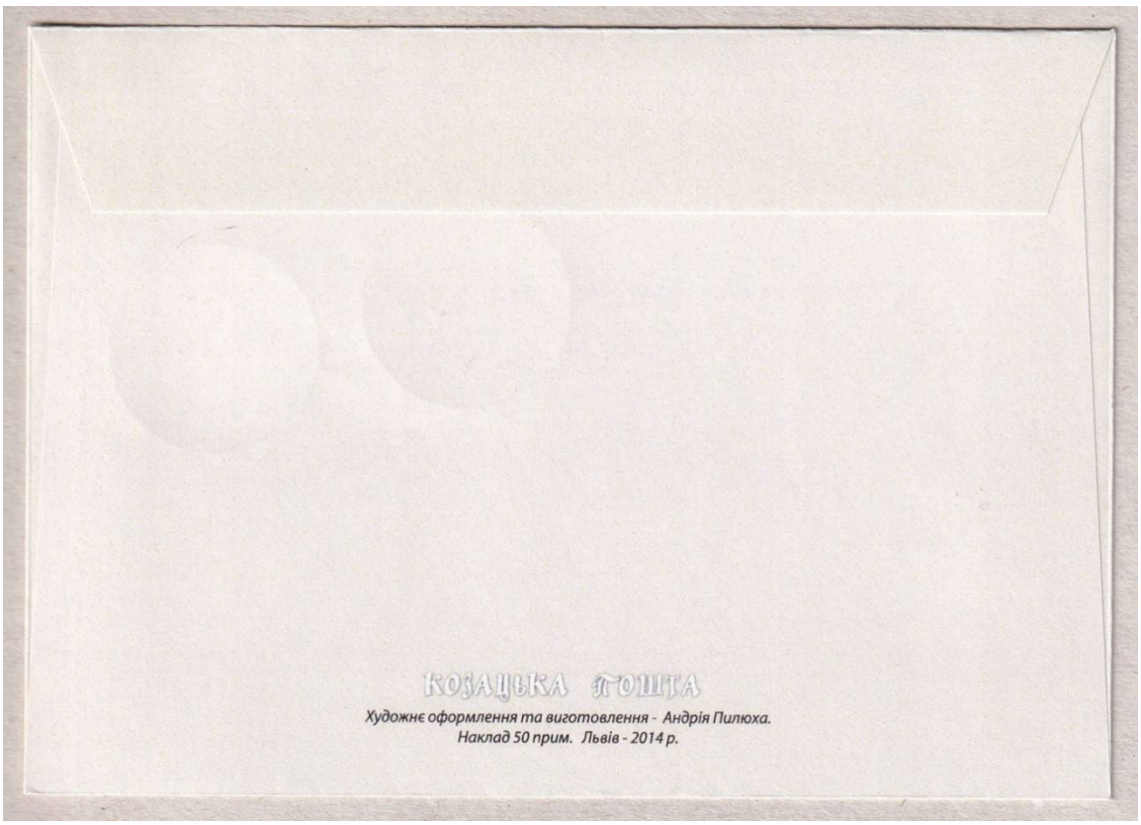

Меморіал Героям Небесної Сотні в місті Козова Тернопільської області, 2014.

ПШ – Відкриття Меморіалу Героям Небесної Сотні, м. Козова, 19.10.2014 р.

Польова пошта Майдану

ПШ – Слава Україні! Героям Слава! Польова пошта Майдану. Степан Бандера борець за незалежність, м. Київ, 2014.

2015

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Вручення премій ім. Братів Богдана та Левка Лепких, м. Тернопіль, 22.01. 2015 р.

Михайло Вербицький.

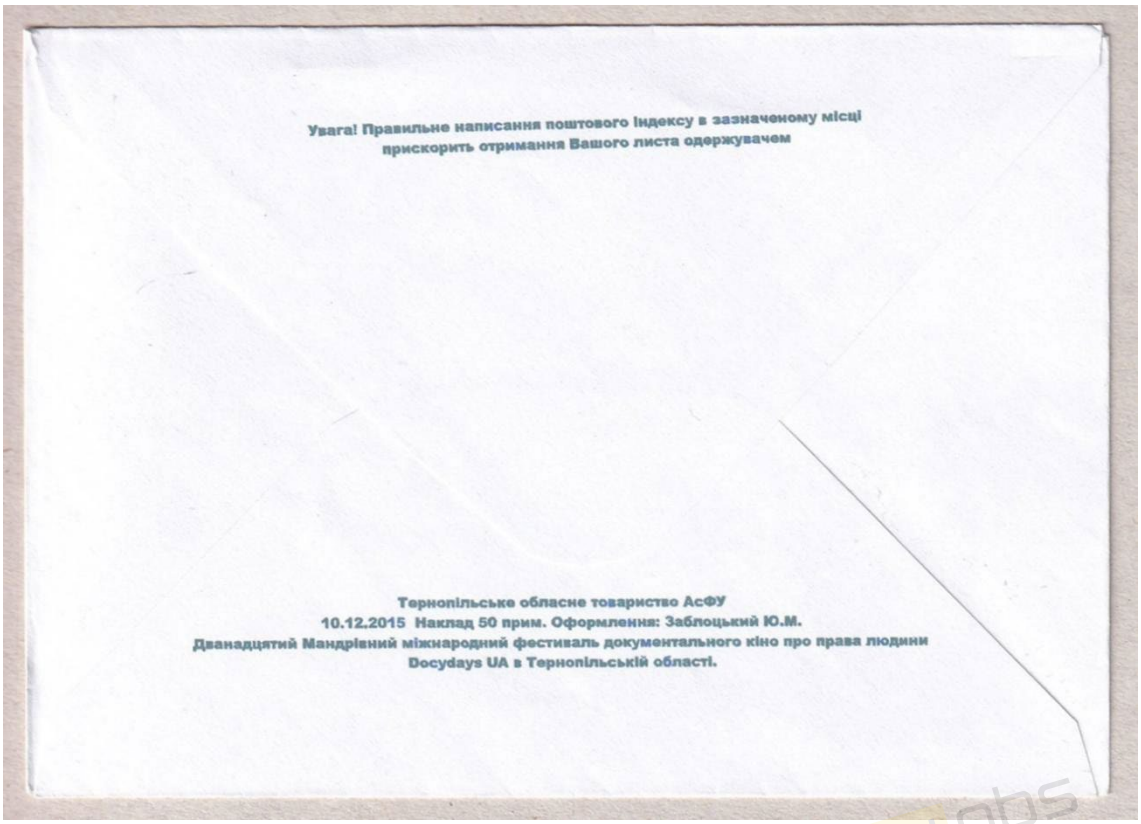

Дванадцятий Мандрівний міжнародний фестиваль документального кіно про права людини «Docuddays UA» в Тернопільській області 26.11. – 13.12.2015. (1 вид, шрифти темно-сірі).

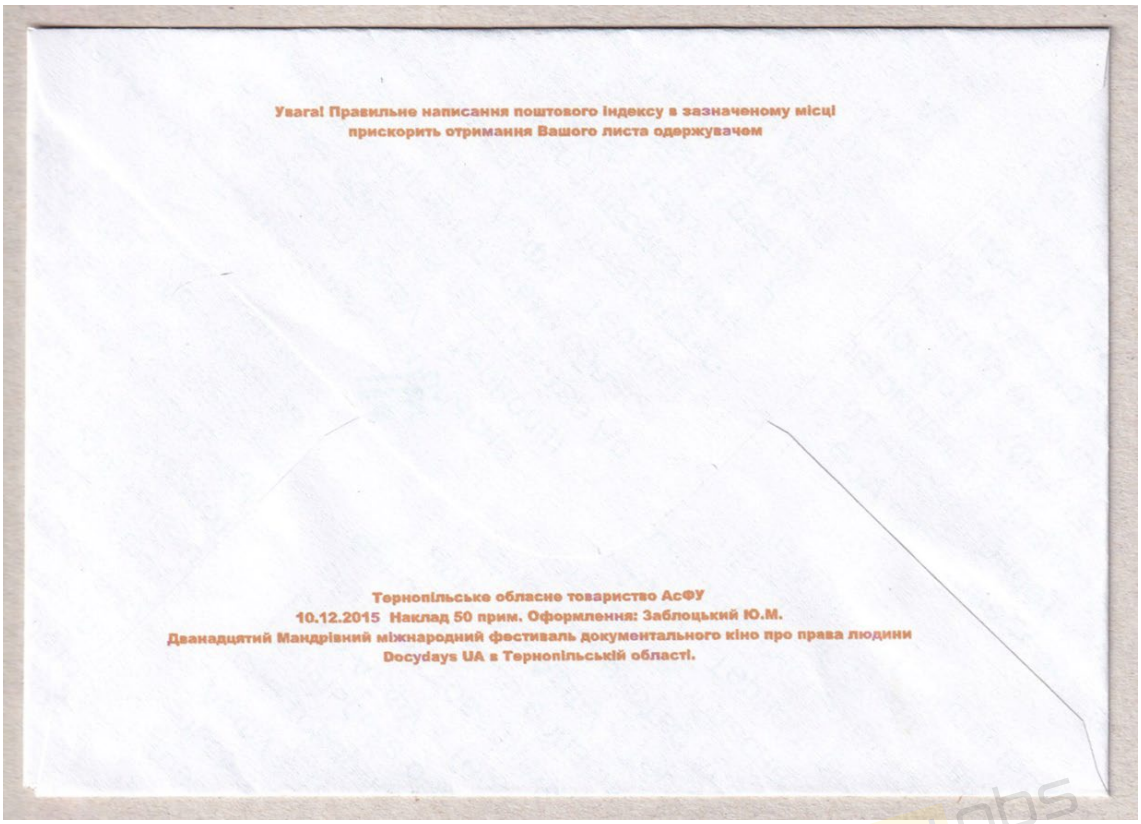

Дванадцятий Мандрівний міжнародний фестиваль документального кіно про права людини «Docuddays UA» в Тернопільській області 26.11. – 13.12.2015. (2 вид, шрифти світло-коричневі).

ПШ – 12-ий Мандрівний фестиваль документального кіно про права людини Docuddays UA Тернопіль 26.11 - 13.12.2015. м. Тернопіль, 46001, 10.12.2015.

ПШ - Тернопільська Українська гімназія ім. І. Я. Франка. Тернопіль 46001, 10.12.2015 р.

Тернопільський обласний академічний центр народної творчості

Тернопільський обласний академічний центр народної творчості, 75 років.

Тернопільська обласна бібліотека для дітей

Тернопільська обласна бібліотека для дітей, 75.

Громада «Сварга» Тернопіль

mtpbs реклама

Зображення Бога Світовида.

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал» ім. В. Стуса

Владика Інокентій Лотоцький, 1915 – 2013 рр. 100-річчя від дня народження. Зворотній бік усіх конвертів «Меморіалу» чистий.

Сікорський Казимир Броніславович – художник, сценограф, скульптор.

Яків Гніздовський, 1915 – 1985. 100-річчя від дня народження. Конверти з даним зображенням виготовлено у форматах С6 і С5.

Яків Гніздовський. С5.

Василь Стус (1938 – 1985) (1 вид).

Василь Стус (1938 – 1985) (2 вид), Художник Богдан Ткачик.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

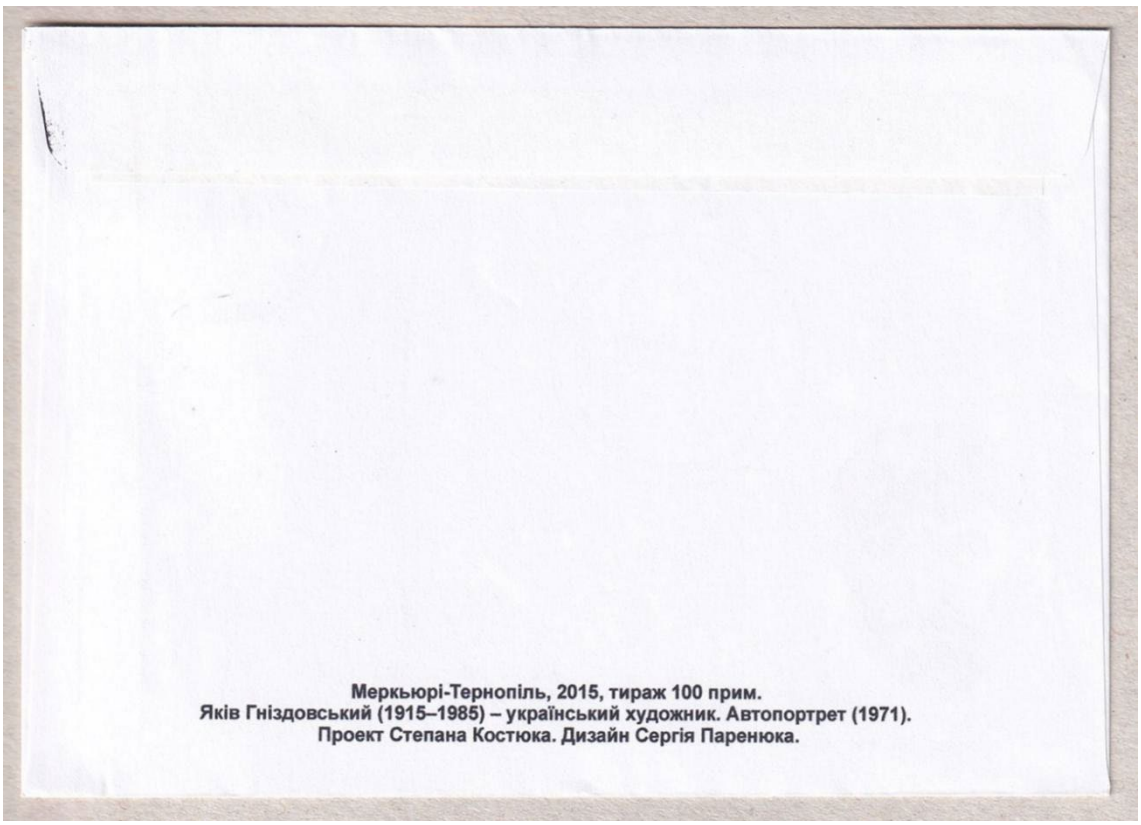

Яків Гніздовський. 100 років.

ПШ - Яків Гніздовський, 100 років. ТОКМ. Тернопіль, 27 січня 2015 року.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, Площа Героїв Євромайдану, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Святий Рівноапостольний
Київський князь
Володимир Великий
1000 років упокоєння

Меркьюрі-Тернопіль, 2015, тираж 10 прим.
Володимир Великий (ймовірно 947, 956, 958 – 1015) – Святий Рівноапостольний Київський князь – хреститель Руси-України.
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Святий Рівноапостольний Київський князь Володимир Великий. 1000 років упокоєння.

Бережани

Відзначення в Бережанах 200-річчя від дня народження М. Вербицького, автора музики Гімну України. Проект: ЦВПЗ Бережани ЦПЗ №3 Тернопільської дирекції УДППЗ «Укрпошта», Бережанський краєзнавчий музей, Бережанський міський клуб «Колекціонер».

Михайло Вербицький, 200 років від дня народження. тексти польською мовою. Тернопільське обласне суспільно-культурне товариство «Надсяння», Бережанський краєзнавчий музей, Бережанський міський клуб «Колекціонер».

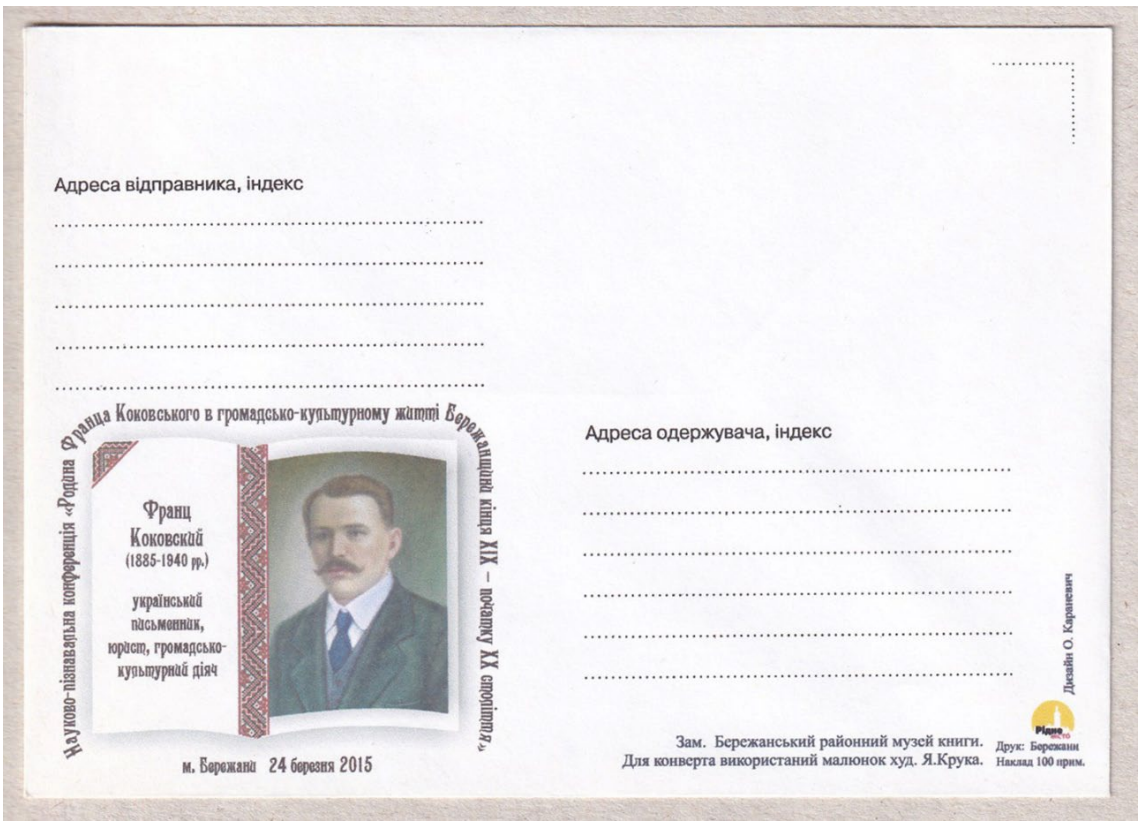

Франц Коковський (1885 – 1940). Замовник: Бережанський районний музей книги.

55 річниця останнього бою УПА поблизу хутора Лози на Бережанщині. Проект: ЦВПЗ Бережани ЦПЗ №3 Тернопільської дирекції УДППЗ «Укрпошта», Бережанський краєзнавчий музей, Бережанський міський клуб «Колекціонер».

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (1 вид).

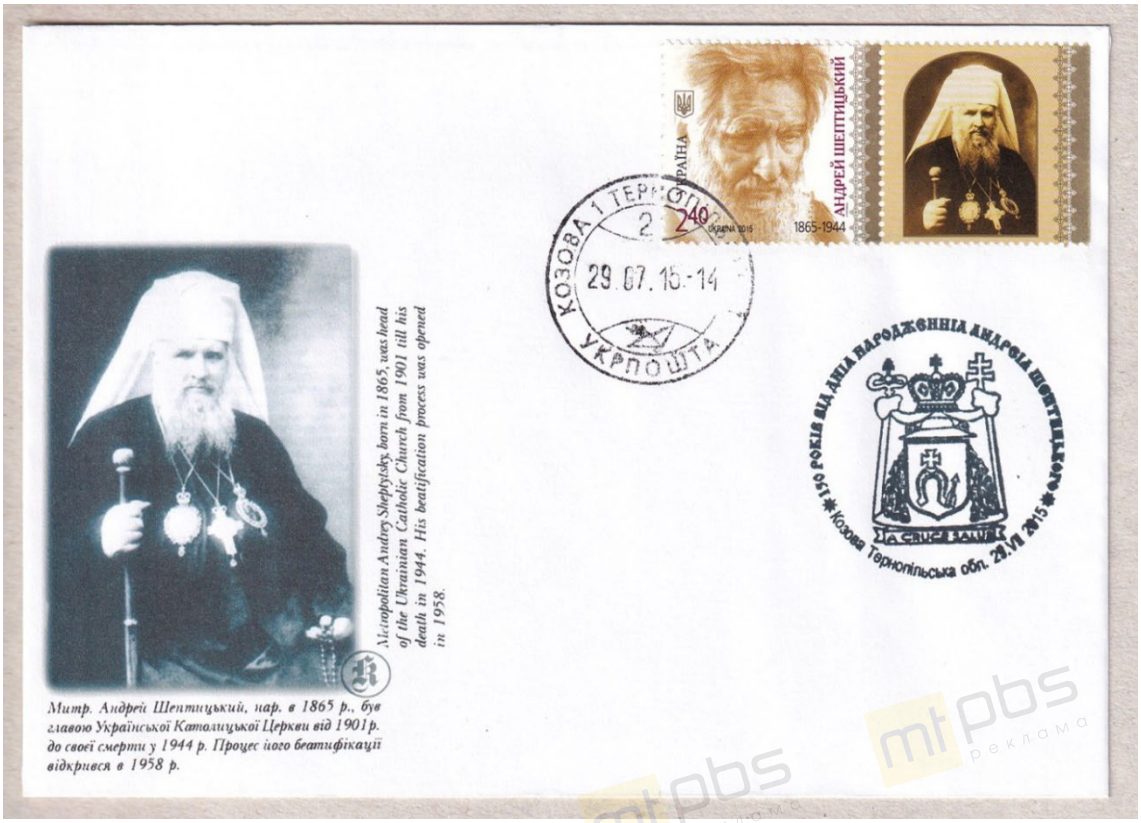

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (2 вид).

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (3 вид).

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (4 вид).

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (5 вид).

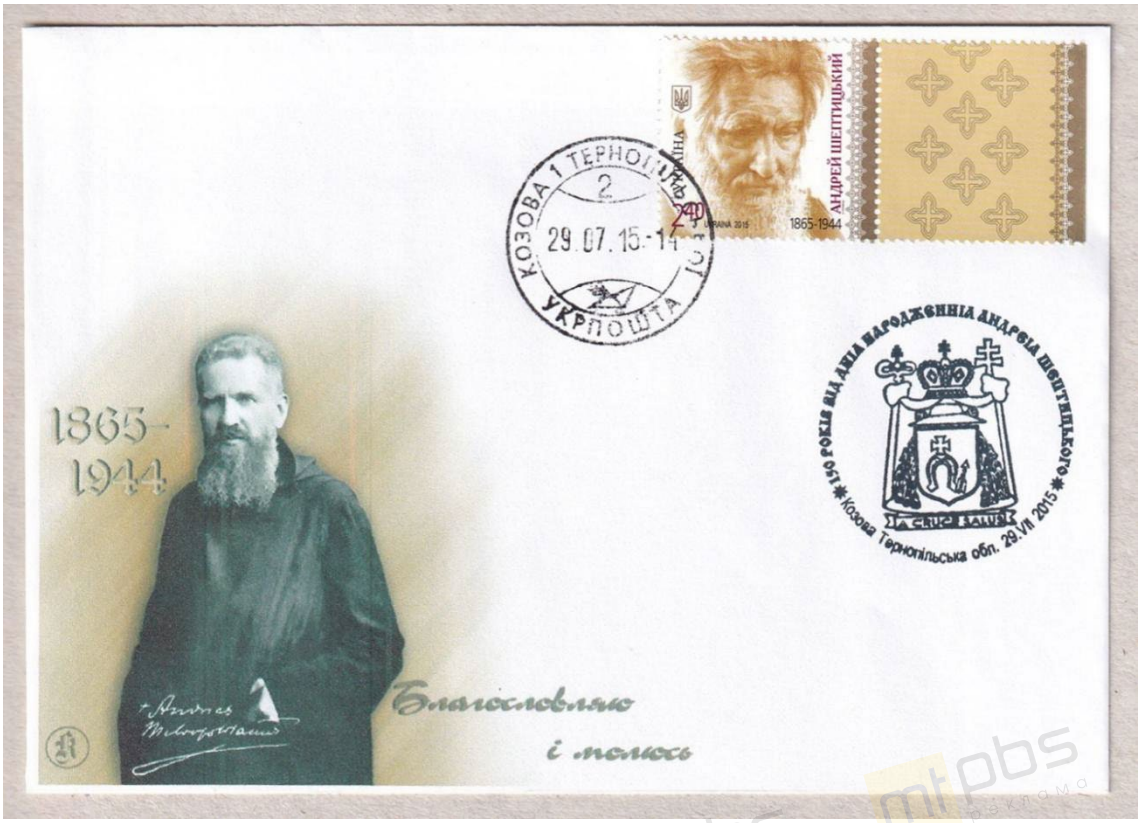

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (6 вид).

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (7 вид).

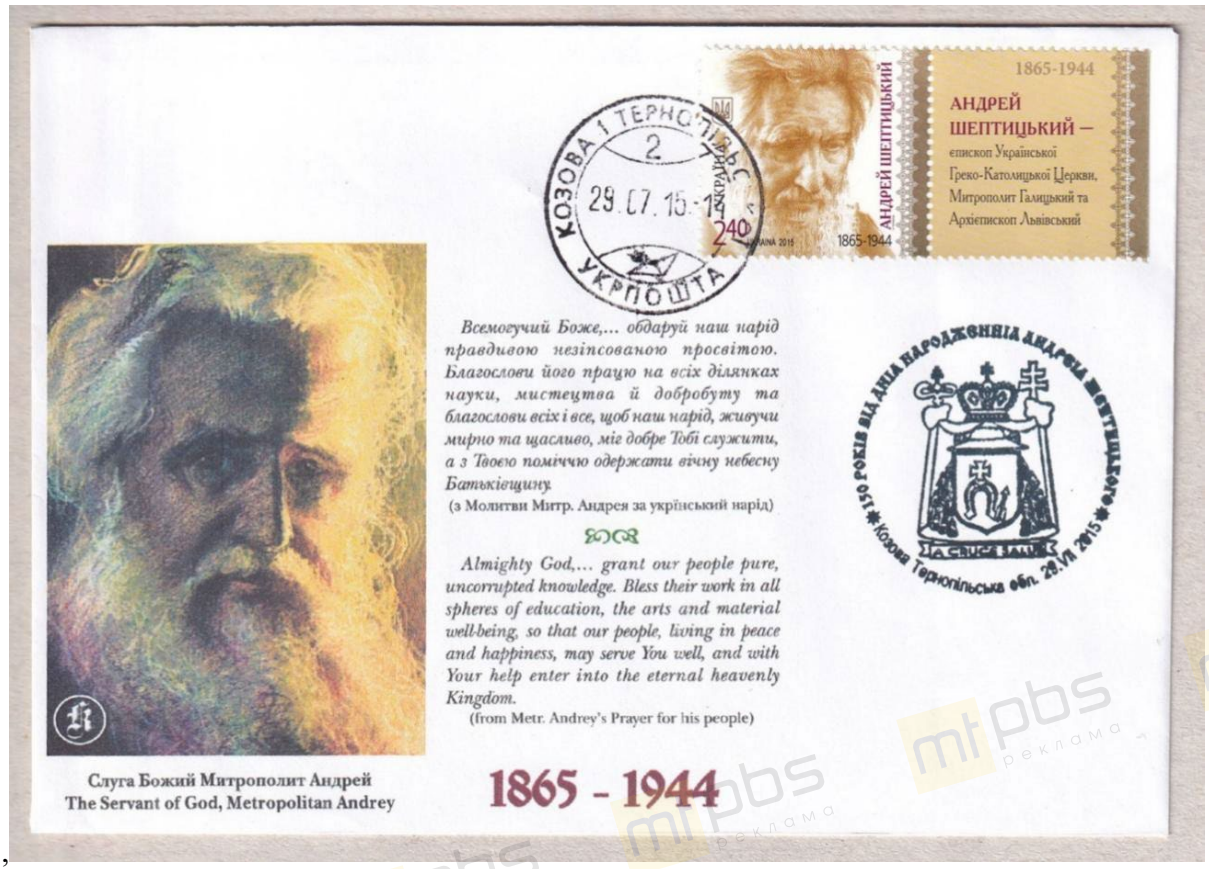

,

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (8 вид).

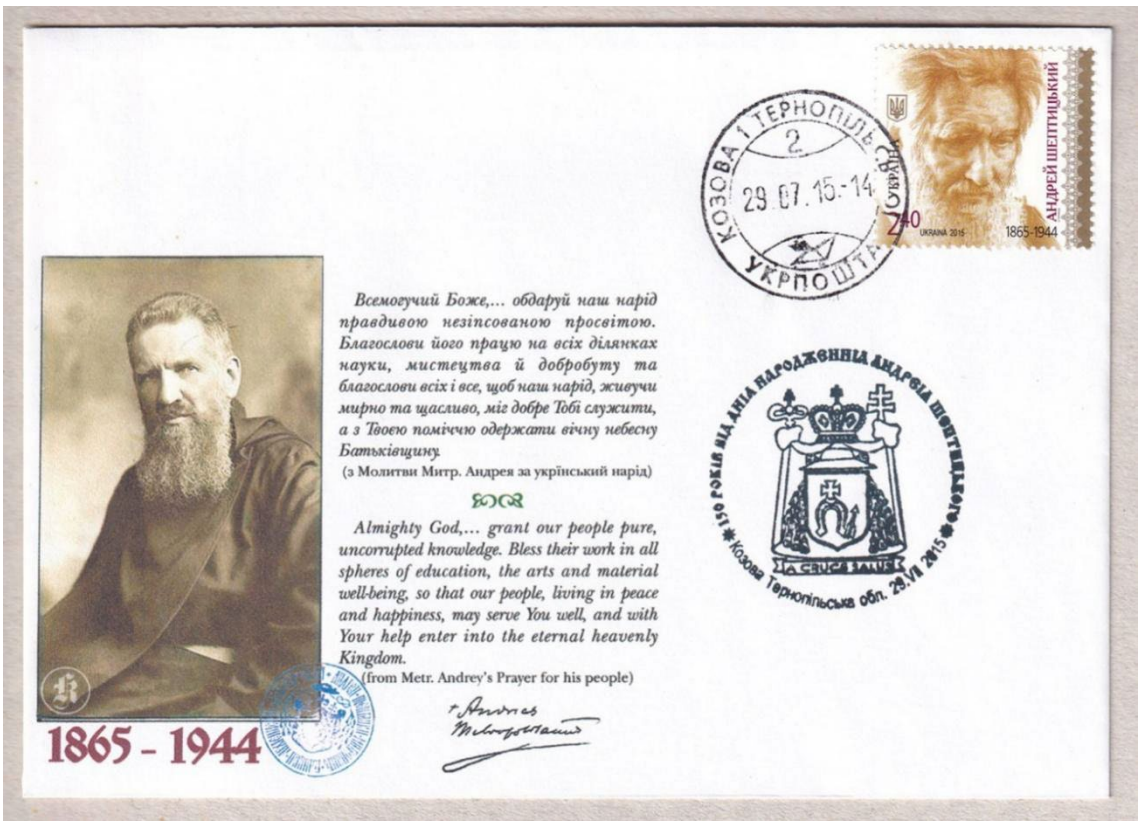

Андрей Шептицький, 1865 – 1944 (9 вид).

ПШ – 150 років від дня народження Андрея Шептицького, Козова, Тернопільська обл. 29.07.2015.

Українська дивізія «Галичина», 1943 – 1945 (1 вид).

Українська дивізія «Галичина», 1943 – 1945 (2 вид).

Українська дивізія «Галичина», 1943 – 1945 (3 вид).

Українська дивізія «Галичина», 1943 – 1945 (4 вид).

Українська дивізія «Галичина», 1943 – 1945 (5 вид).

ПШ - Там де коза ходить, добре земля родить. «Коза Фест».

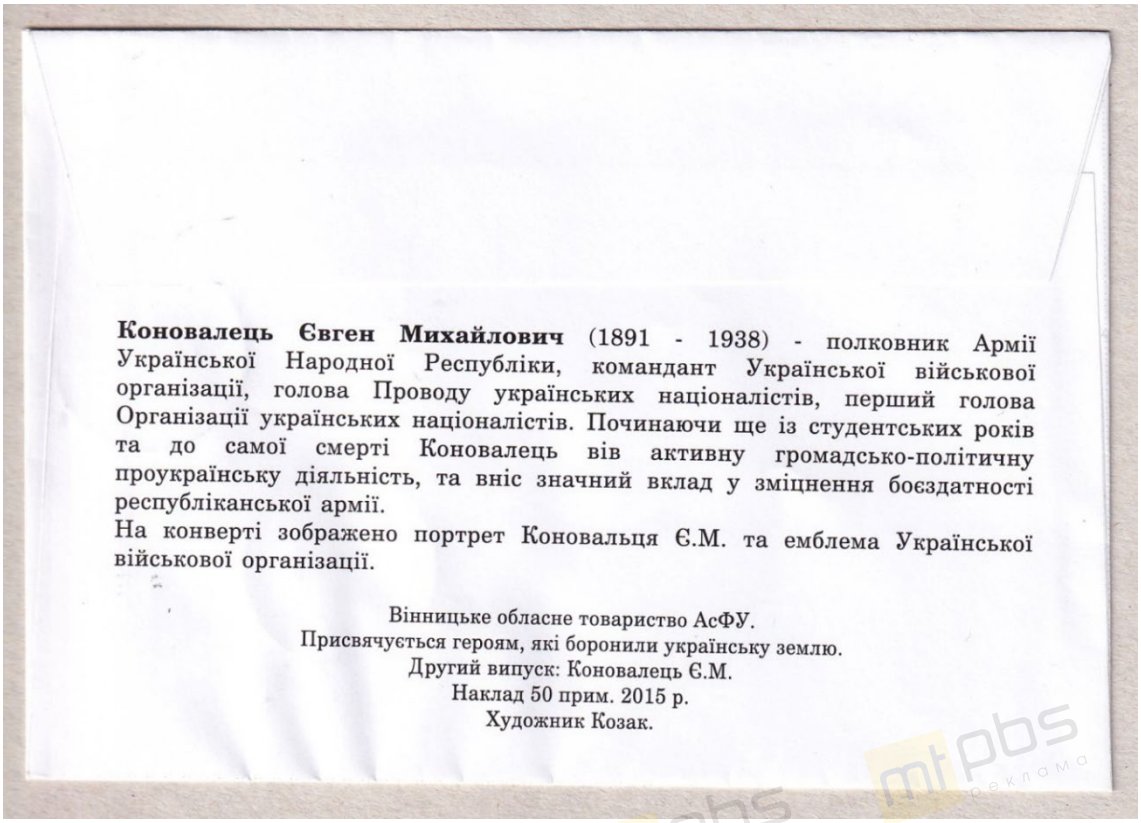

Коновалець Євген Михайлович (1891 - 1938) - полковник Армії Української Народної Республіки, командант Української військової організації, голова Проводу українських націоналістів, перший голова Організації українських націоналістів. Починаючи ще із студентських років та до самої смерті Коновалець вів активну громадсько-політичну проукраїнську діяльність, та вніс значний вклад у зміцнення боєздатності республіканської армії.

На конверті зображено портрет Коновальця Є.М. та емблема Української військової організації.

Вінницьке обласне товариство АсФУ.
Присвячується героям, які боронили українську землю.
Другий випуск: Коновалець Є.М.
Наклад 50 прим. 2015 р.
Художник Козак.

Євген Коновалець.

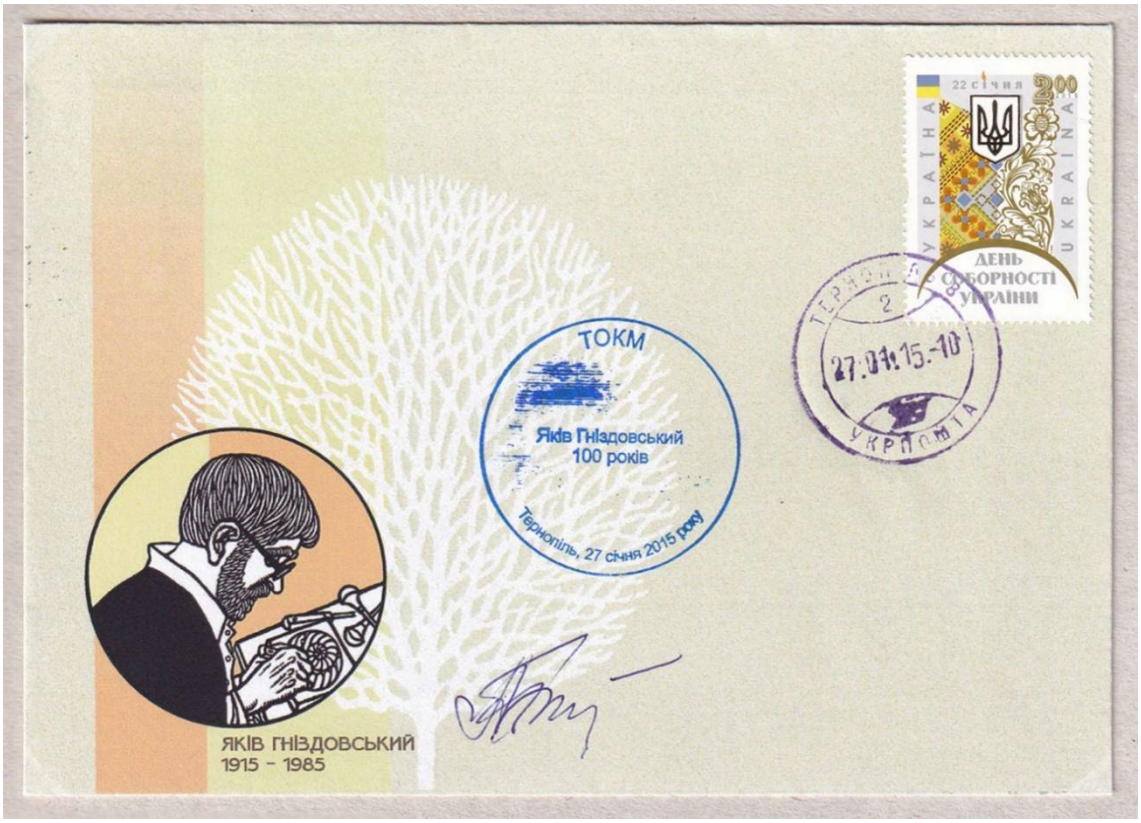

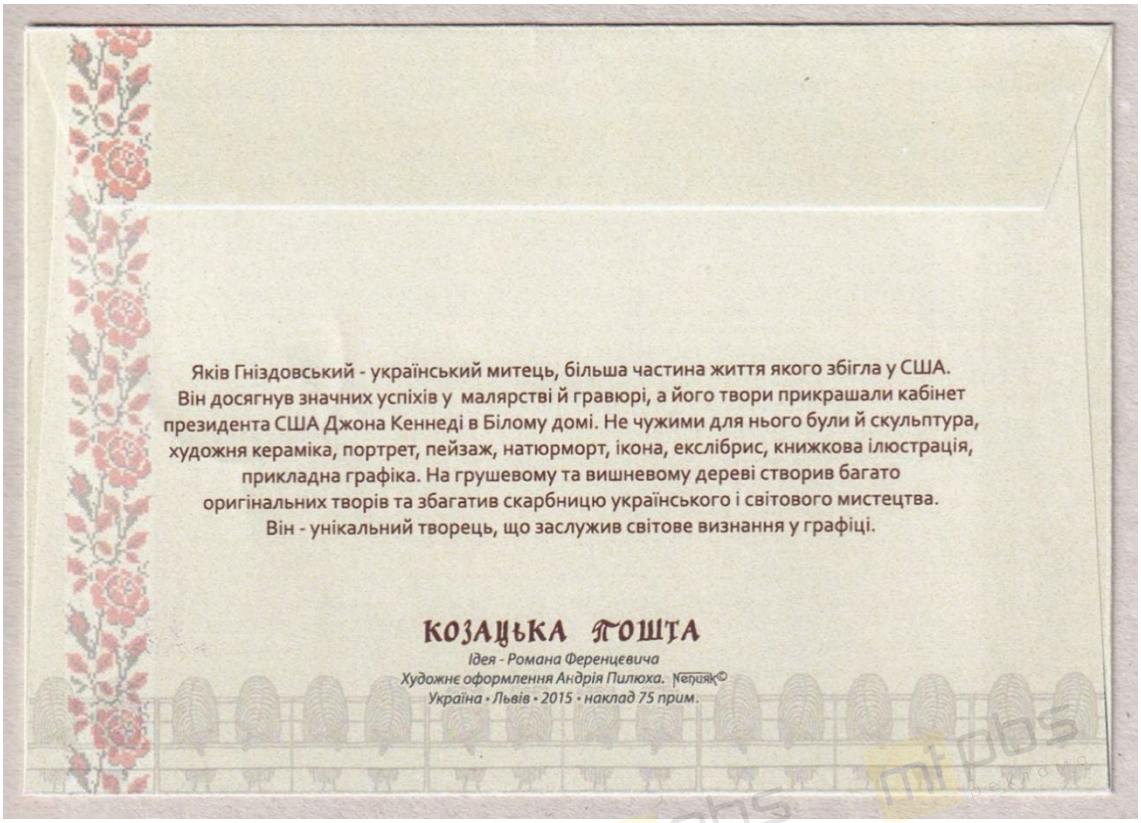

Яків Гніздовський, 1915 – 1985 (1 вид), 2015.

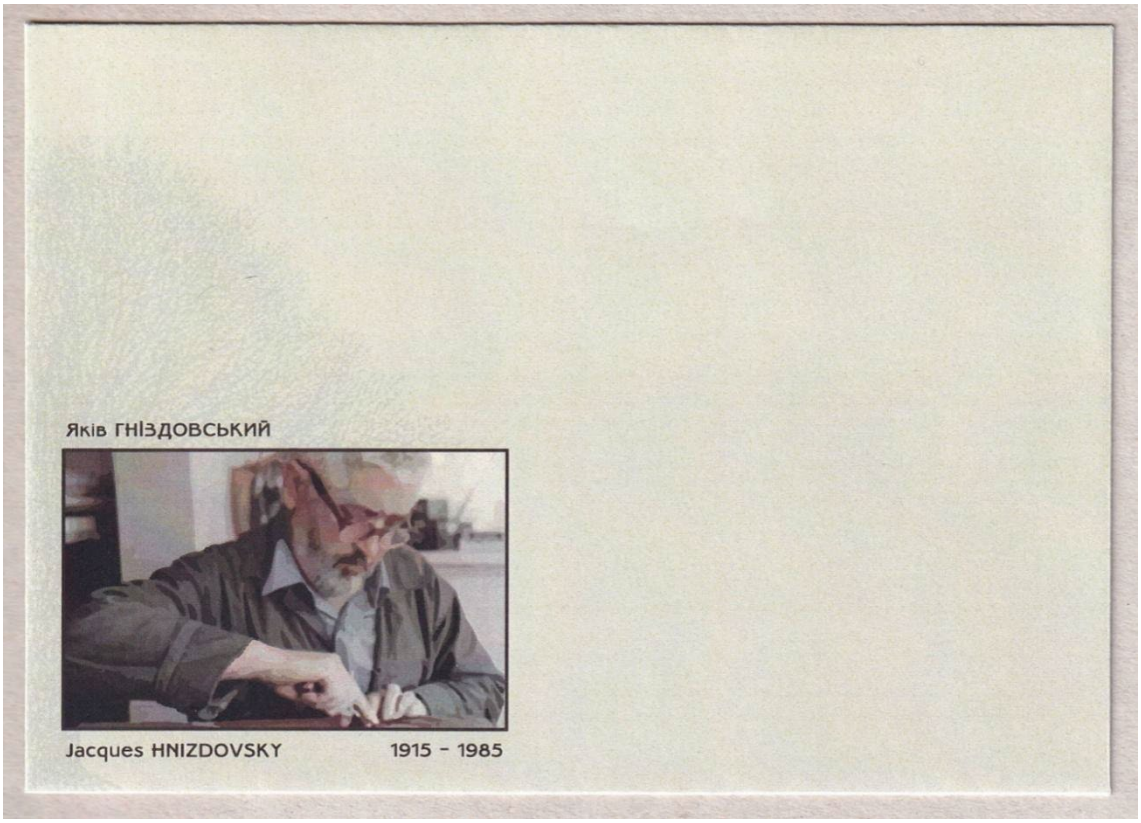

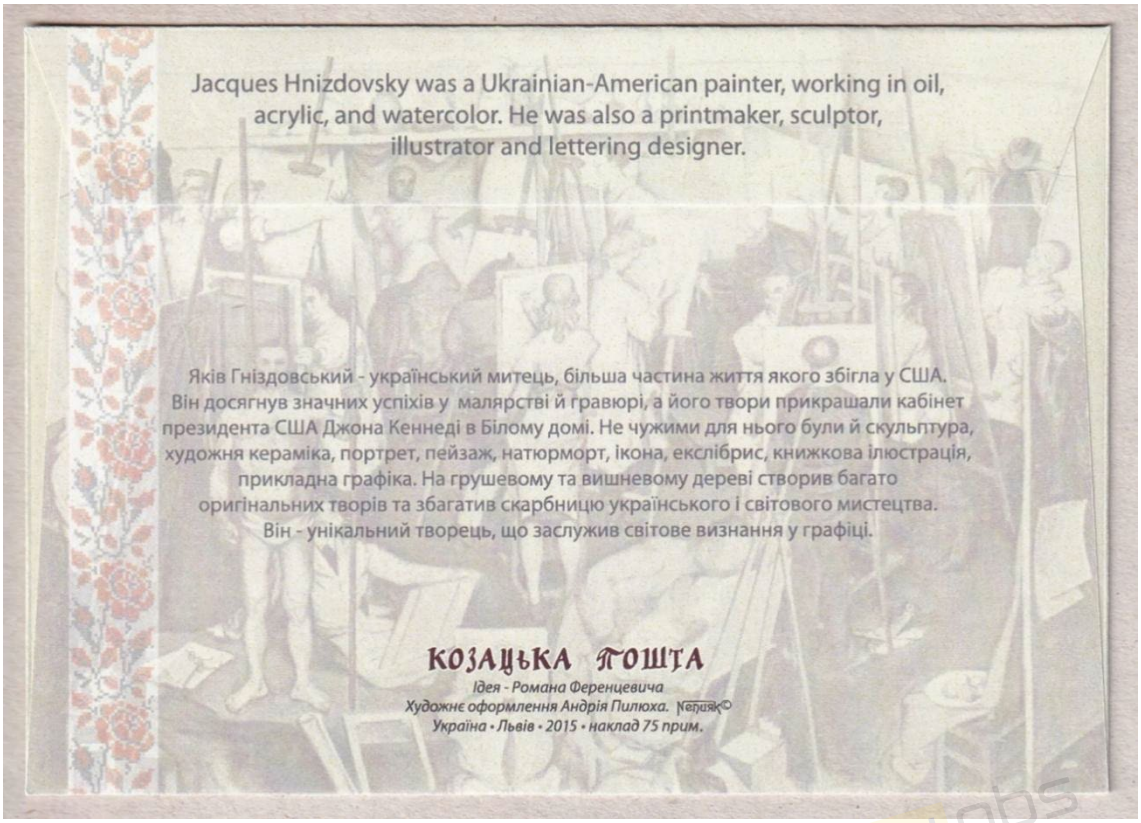

Яків Гніздовський, 1915 – 1985 (2 вид), 2015.

ПШ – Яків Гніздовський, галицький птах з американською ознакою. 100 років від дня народження. Львів, 27.01.2015.

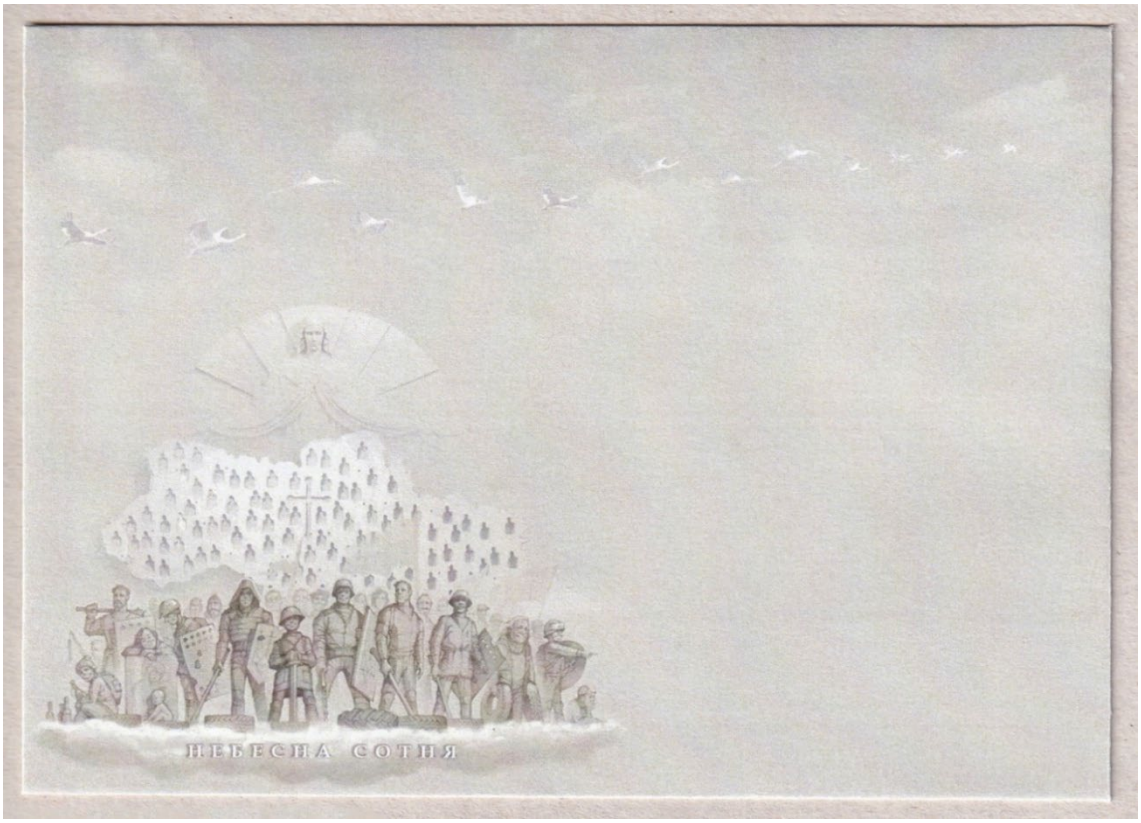

Небесна Сотня. Використано фрагменти Меморіалу Небесної Сотні в м. Козова Тернопільської області. 2015.

mtpbs реклама

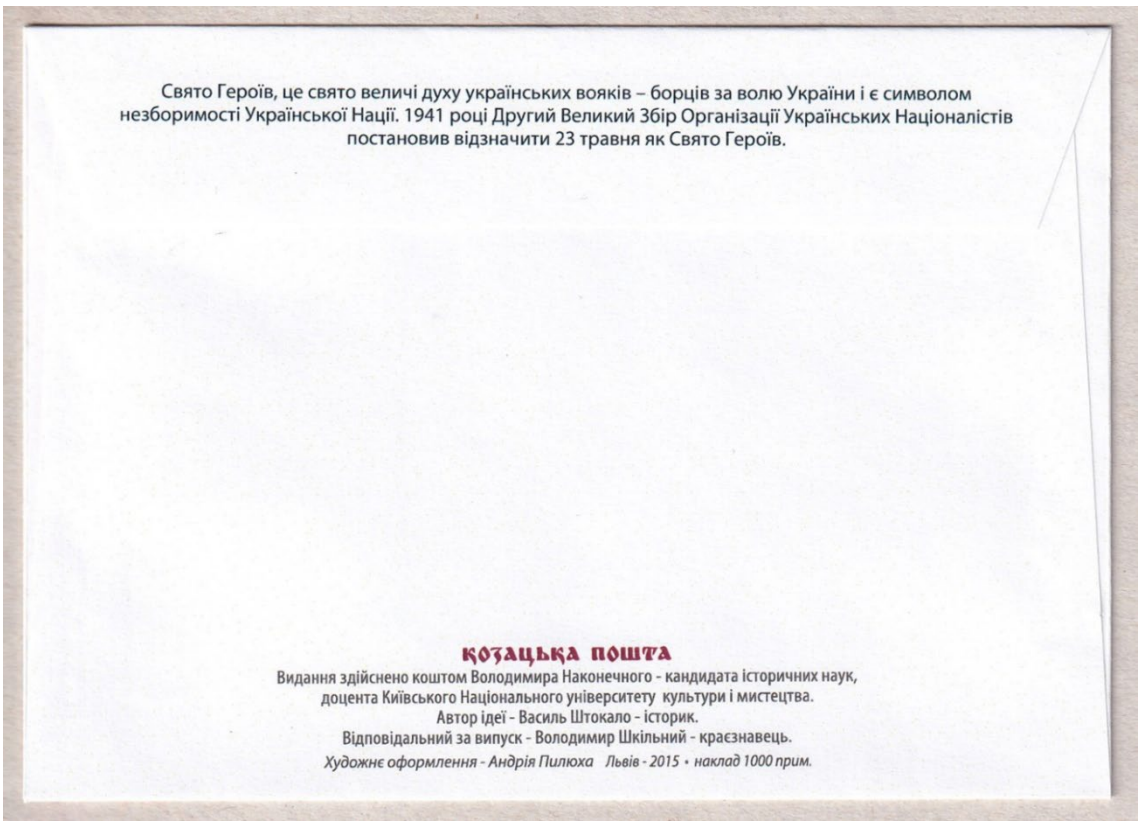

Василь Порплиця («Байда»), 1922 – 1953, 2015.

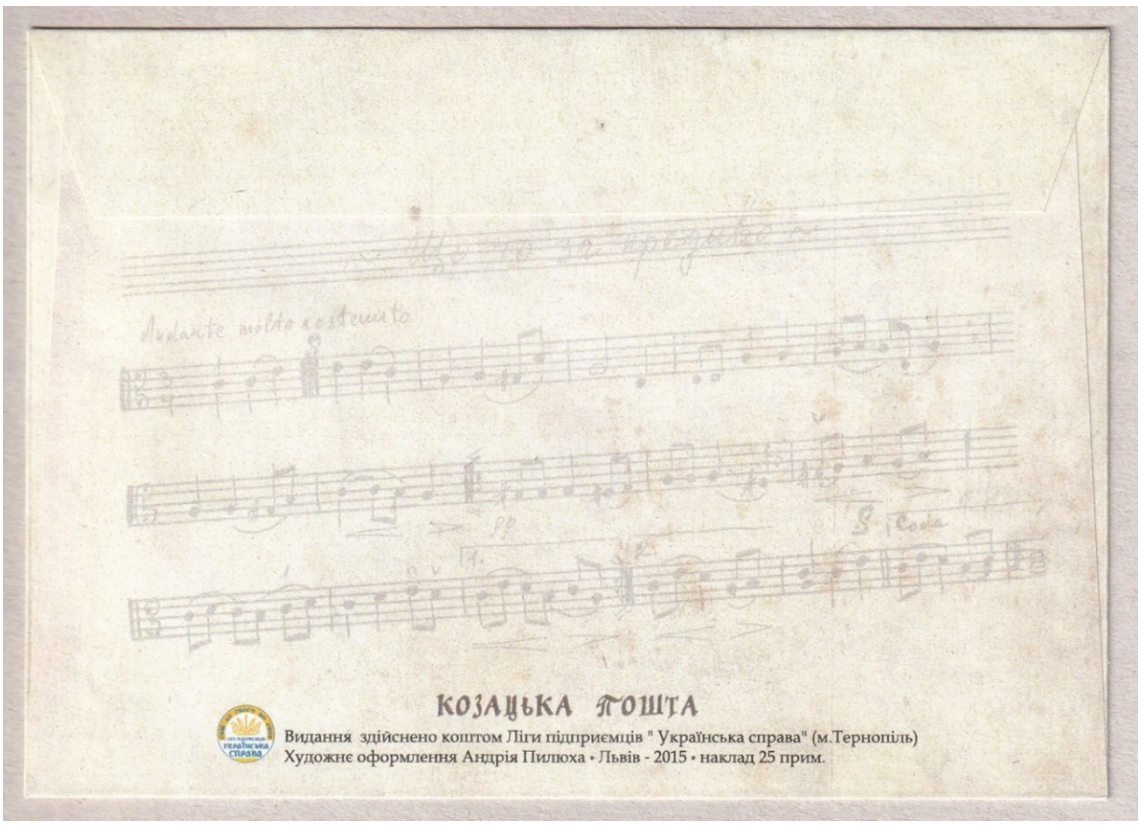

Олег Герета (1940 – 2014), 2015.

ПШ – Олег Герета, 75 років від дня народження, 2015.

2016

Тернопільське обласне товариство АсФУ

ПШ – День замку, Тернопіль, 15.04.2016

ПШ – І. Марчук. «Генотипвольності», Тернопіль-46001, 12.05.2016.

Ювілейна виставка Івана Марчука в Артгалереї ТООНСХУ 15 квітня – 12 травня 2016 р. (З однаковим зображенням є конверти форматів DL та C5).

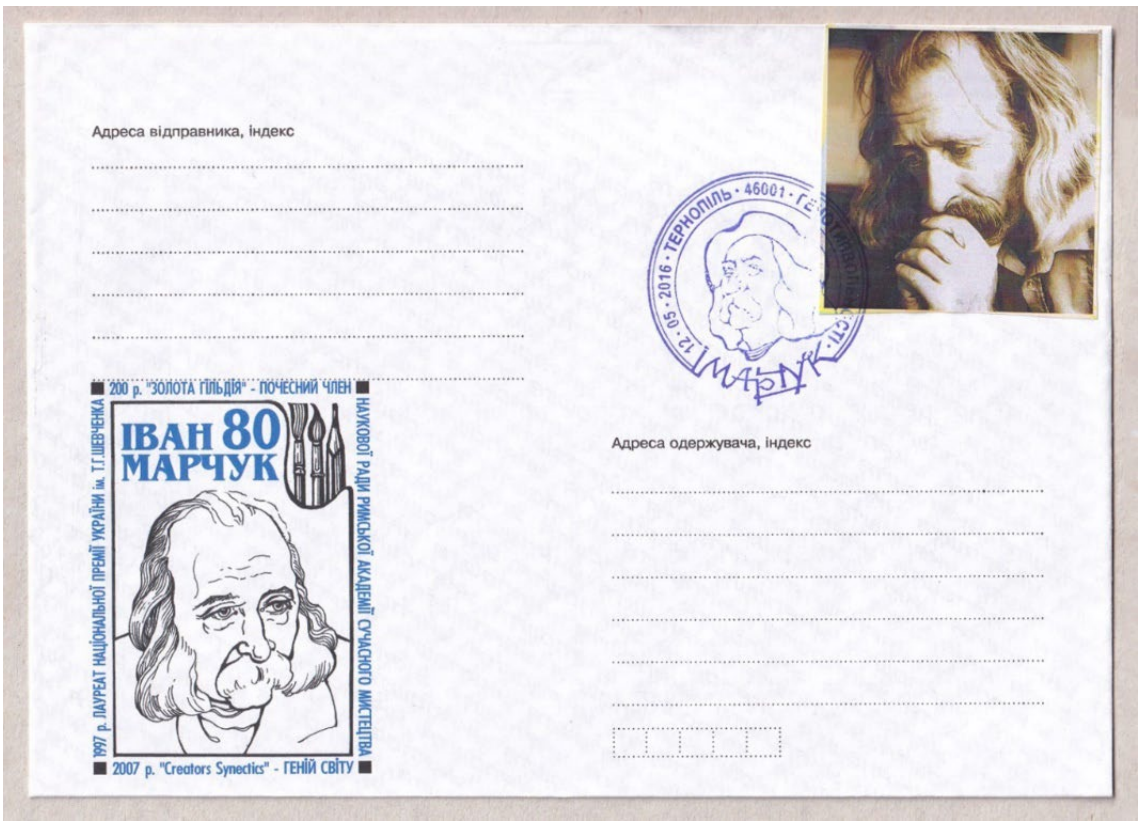

Іван Марчук, 80. (З однаковим зображенням є конверти форматів DL та C5).

Тернопільська обласна організація товариства «Меморіал»

Іван Марчук, 80 років. (1 вид).

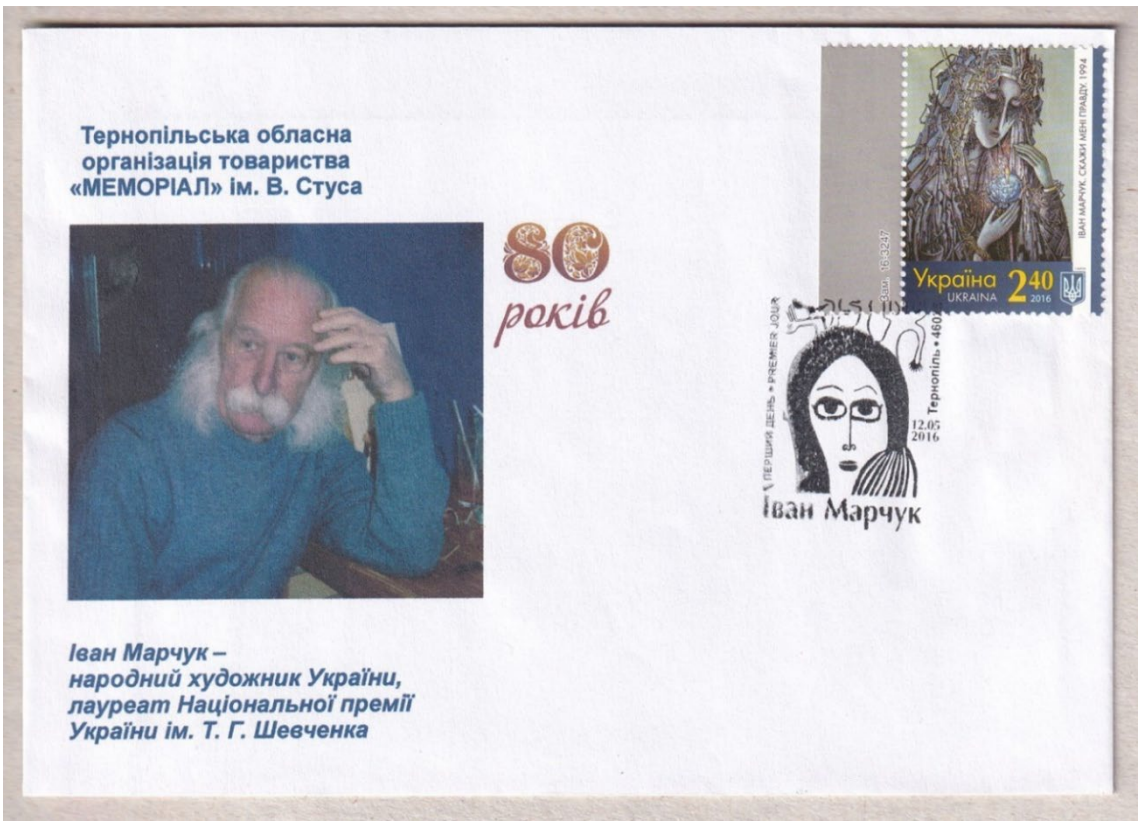

Іван Марчук, 80 років. (2 вид).

Тернопільська асоціація нобелівських студій

© -2016 Клубний конверт.
Ідея - Ю.Ковальков.
Дизайн - В.Возняк

50 років Тернопільському національному економічному університету, 1966 – 2016.

Нобелівські медалі лауреатам в галузі фізіології і медицини. Зворотній бік чистий.

Нобелівські медалі лауреатам премії миру.

Нобелівські медалі лауреатам в галузі літератури.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

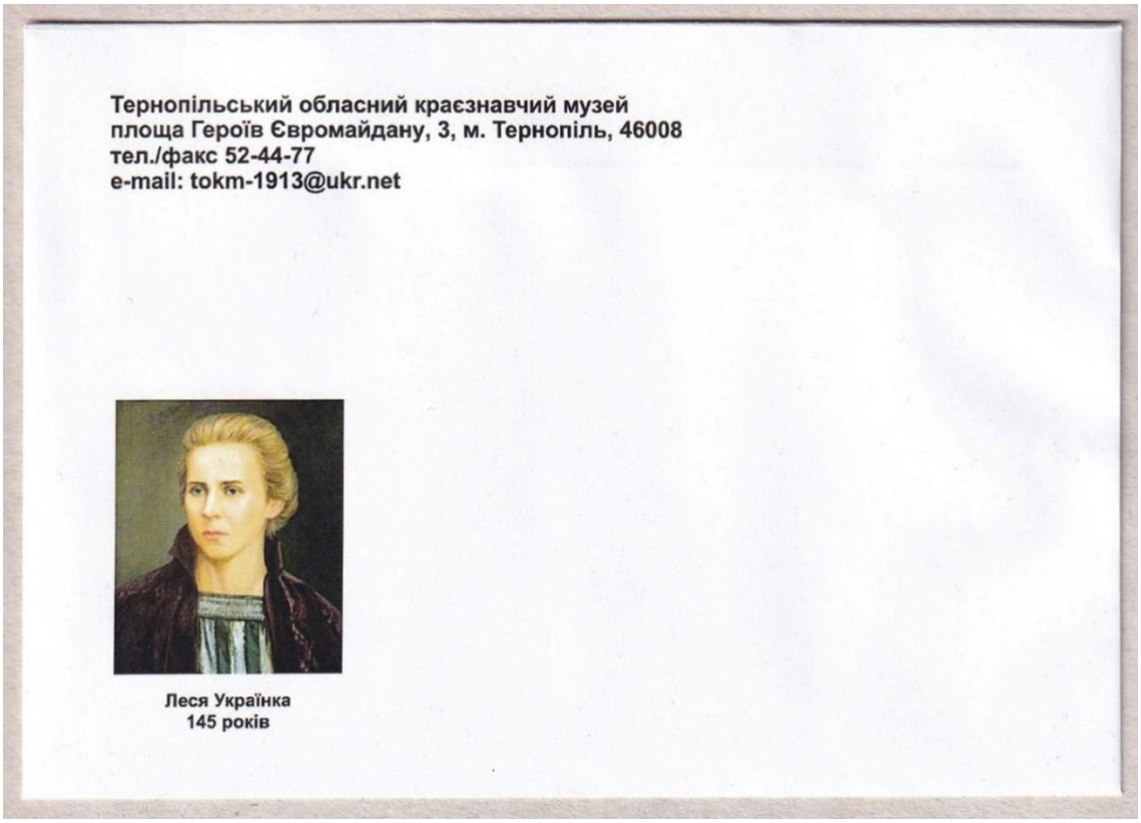

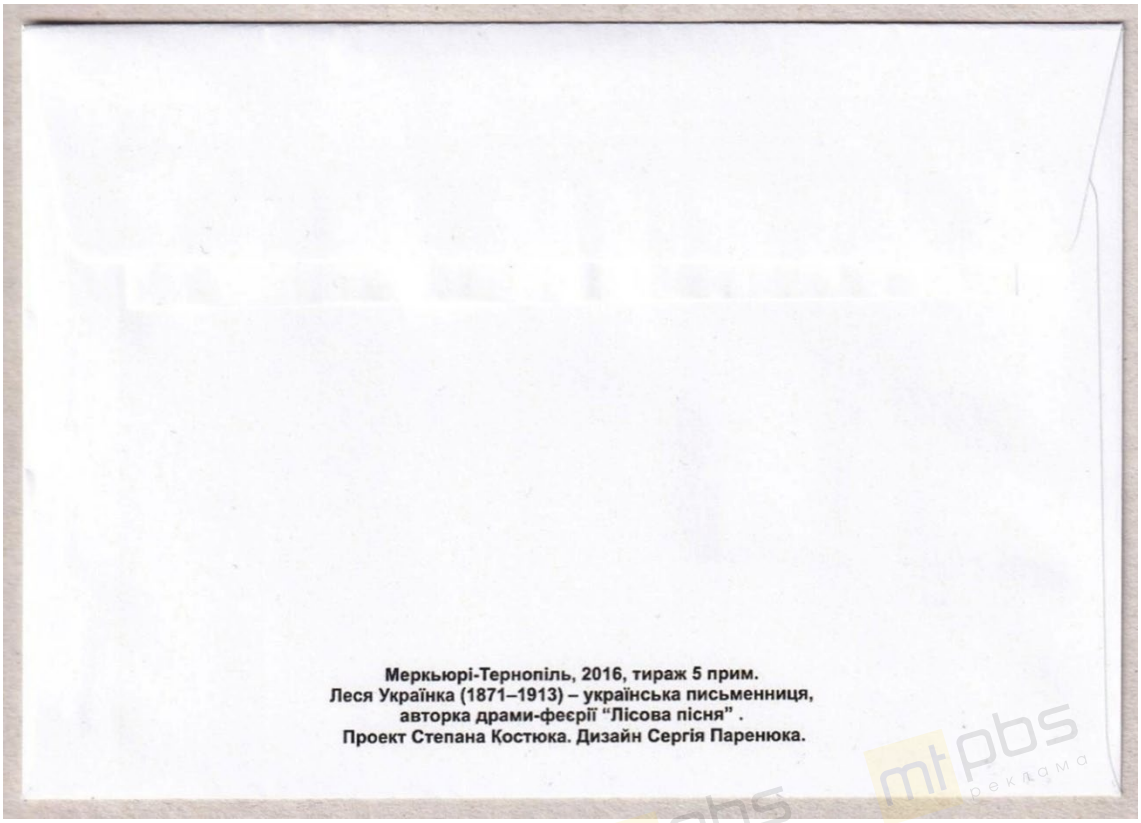

Леся Українка, 145 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, Площа Героїв Євромайдану, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Петро Ковальчук
85 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 5 прим.
Петро Ковальчук (1931-1995) – український журналіст, письменник.
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Петро Ковальчук, 85 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, Площа Героїв Євромайдану, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Ятрить полин утрати
30 років Чорнобильської катастрофи

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 5 прим.
26 квітня 1986 року "видихнула" радіацію
Чорнобильська атомна електростанція.
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Ятринь полин утрати. 30 років Чорнобильської катастрофи, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008,
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

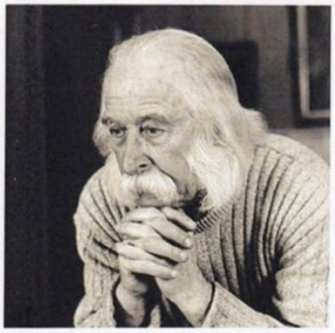

Іван Марчук
80 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Іван Марчук (нар. 12 травня 1936 року) – народний художник України.
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Іван Марчук, 80 років, 2016.

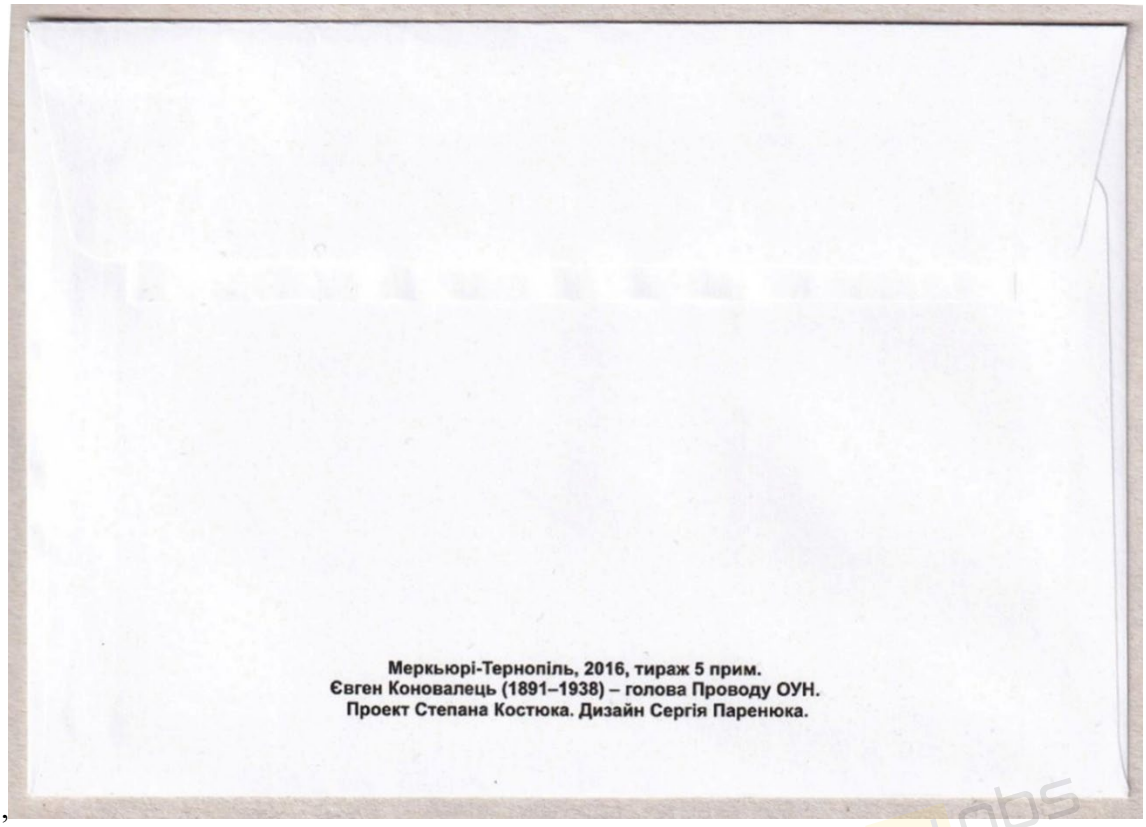

,

Євген Коновалець, 125 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

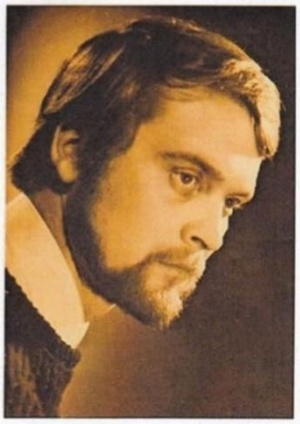

Іван Миколайчук
75 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 5 прим.
Іван Миколайчук (1941–1987) – український кіноактор, кінорежисер, сценарист.
Лауреат Шевченківської премії 1988 (посмертно).
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Іван Миколайчук, 75 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

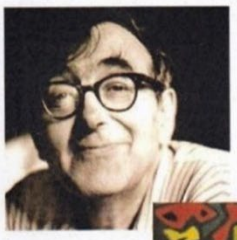

Леопольд
Левицький
“Хамелеон”

Леопольд Левицький
110 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Леопольд Левицький (1906 - 1973) - український художник-графік,
заслужений діяч мистецтв УРСР.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Леопольд Левицький, 110 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

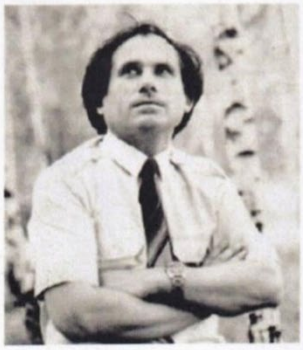

Борис Демків
80 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 3 прим.
Борис Демків (1936–2001) – український поет, публіцист, перекладач.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Борис Демків, 80 років, 2016.

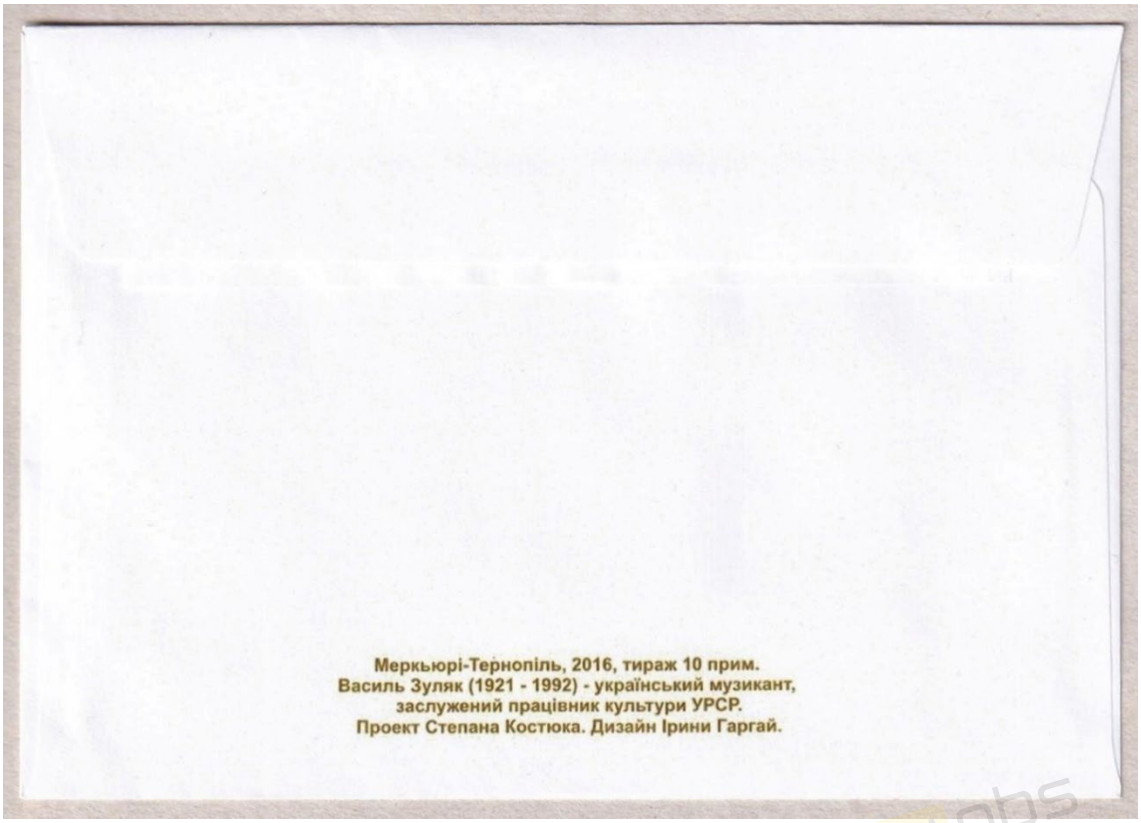

Василь Зуляк, 95 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Іван Франко
160 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Іван Франко (1856 - 1916) - український письменник, громадсько-політичний діяч.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Іван Франко, 160 років, 2016.

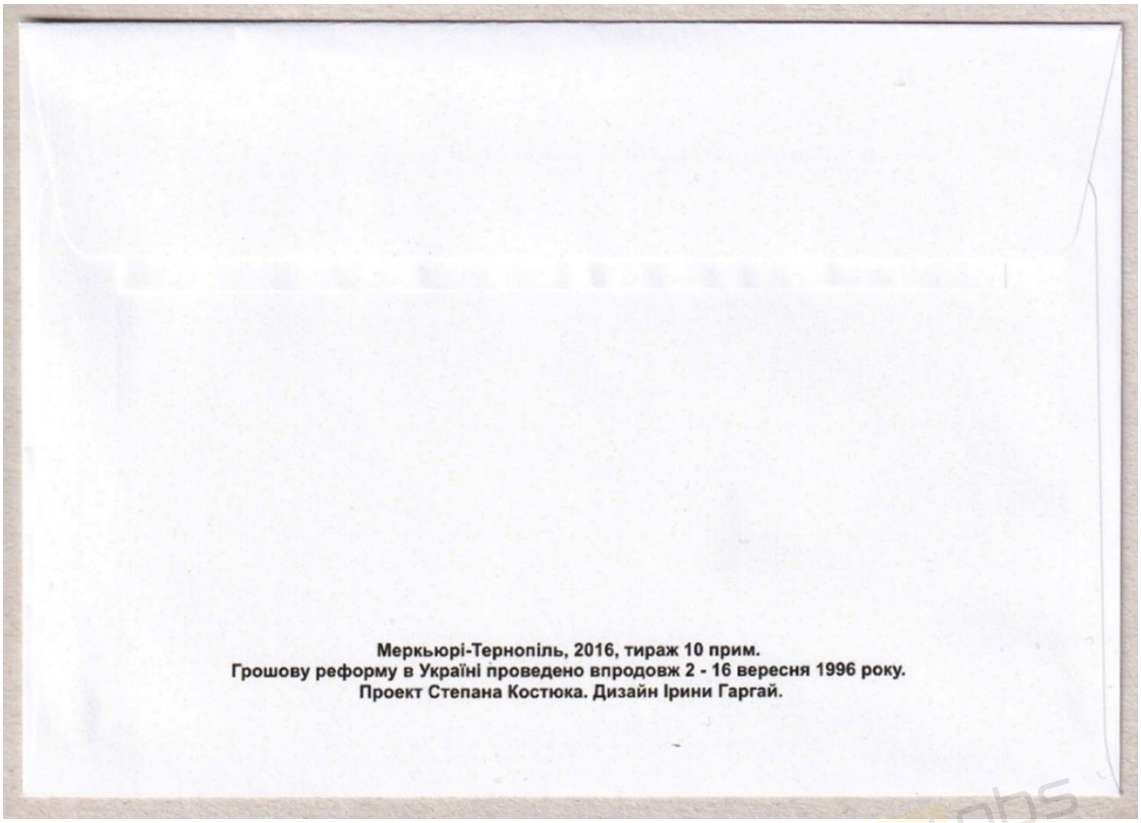

Грошова реформа в Україні, 20 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

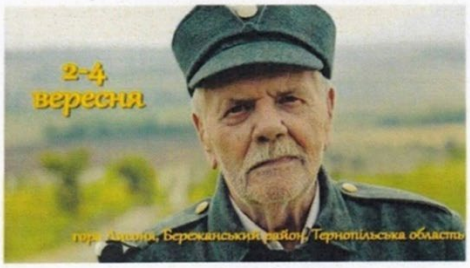

Бої Легіону Українських Січових Стрільців на Лисоні
100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Бої Легіону Українських Січових Стрільців на Лисоні
тривали впродовж серпня-вересня 1916 року.
Використано фрагмент відеосюжету. Роль січовика зіграв актор
Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру
ім. Т. Г. Шевченка,
заслужений артист України Богдан Стецько.
Одностpій - фонди Тернопільського обласного краєзнавчого музею.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Бої Легіону Українських Січових Стрільців на Лисоні, 100 років, 2016.

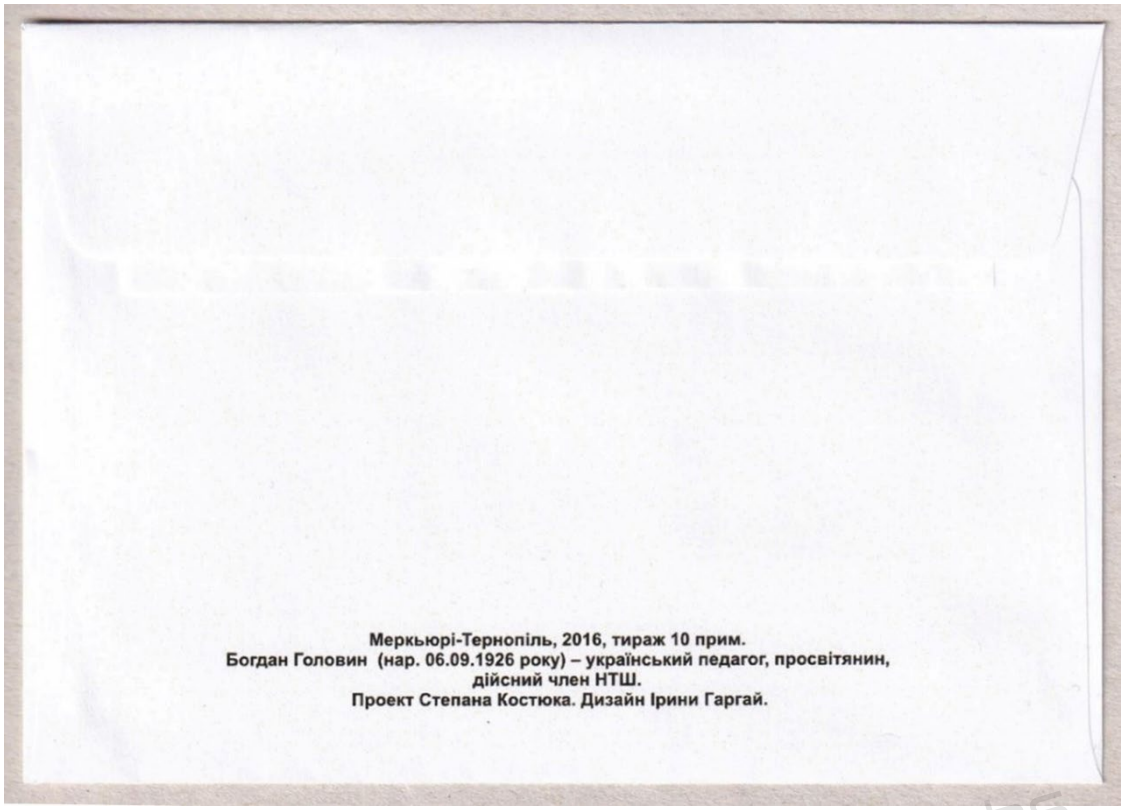

Богдан Головин, 90 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

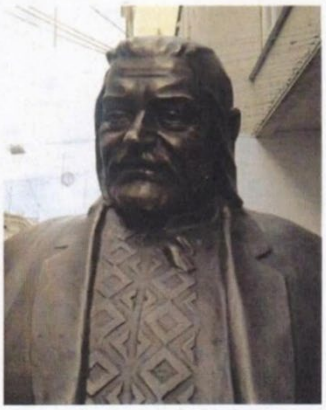

Пам'ятник Ігореві Ґереті
м. Тернопіль

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 25 прим.
Пам'ятник українському історику, археологу, культурологу,
громадсько-політичному діячеві Ігореві Ґереті встановлено у Тернополі
23 вересня 2016 року. Відкрито пам'ятник 25 вересня 2016 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Сергія Паренюка.

Пам'ятник Ігореві Гереті, Тернопіль, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Гаврило Чернихівський
80 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Гаврило Чернихівський (1936 - 2011) - український історик,
краєзнавець, літературознавець, музеєзнавець.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Гаврило Чернихівський, 80 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Михайло Грушевський
150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Михайло Грушевський (1866 -1934) - український історик,
громадсько-політичний діяч.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Михайло Грушевський, 150 років, 2016.

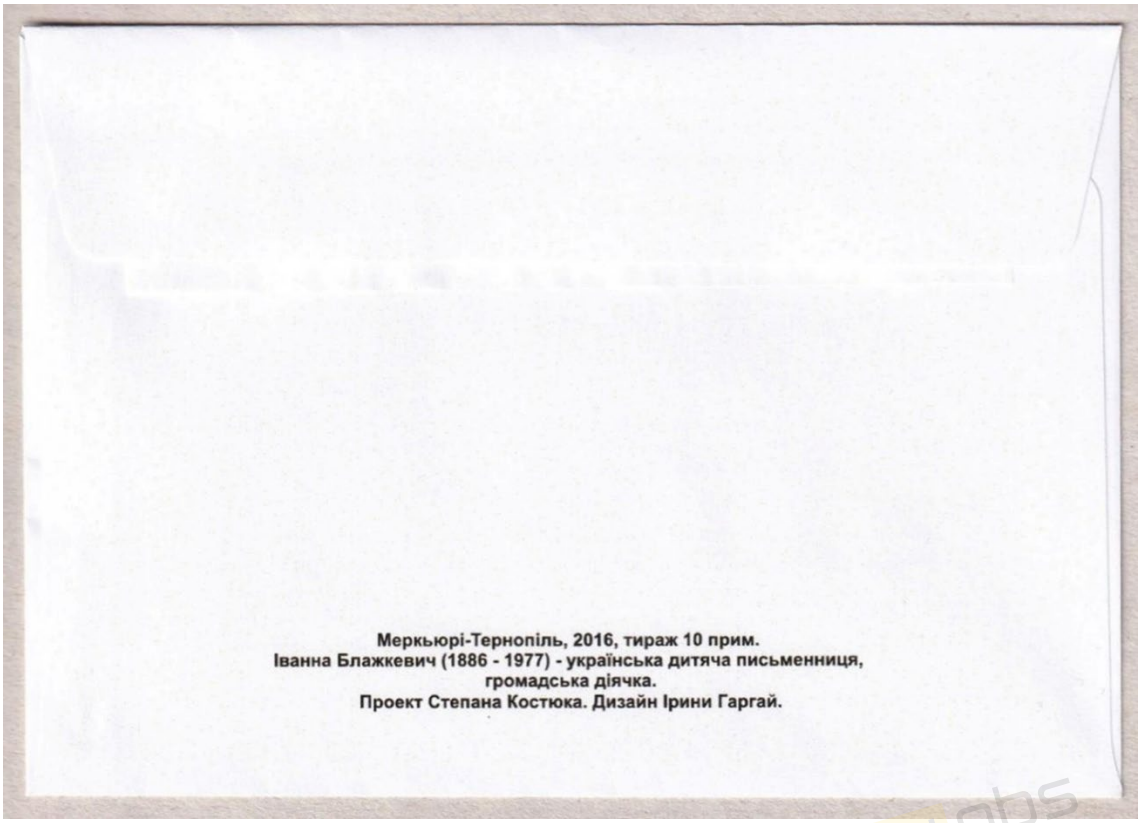

Іванна Блажкевич, 130 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Історико-меморіальний музей політичних в'язнів (Тернопіль) 20 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Історико-меморіальний музей політичних в'язнів - відділ Тернопільського обласного краєзнавчого музею створено 14 жовтня 1996 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Історико-меморіальний музей політичних в'язнів (Тернопіль), 20 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

**Музей лемківської культури і побуту
(Монастириська, Тернопільщина)
20 років**

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Музей лемківської культури і побуту (Монастириська, Тернопільщина)
відкрито 3 листопада 1996 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Музей лемківської культури і побуту (Монастириська, Тернопільщина), 20 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

с. Литвинів
(Підгаєцький район,Тернопільська область)

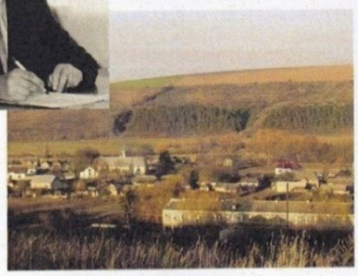

Богдан Заставецький
75 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Богдан Заставецький (1941 - 2000) - український географ.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Богдан Заставецький, 75 років, 2016.

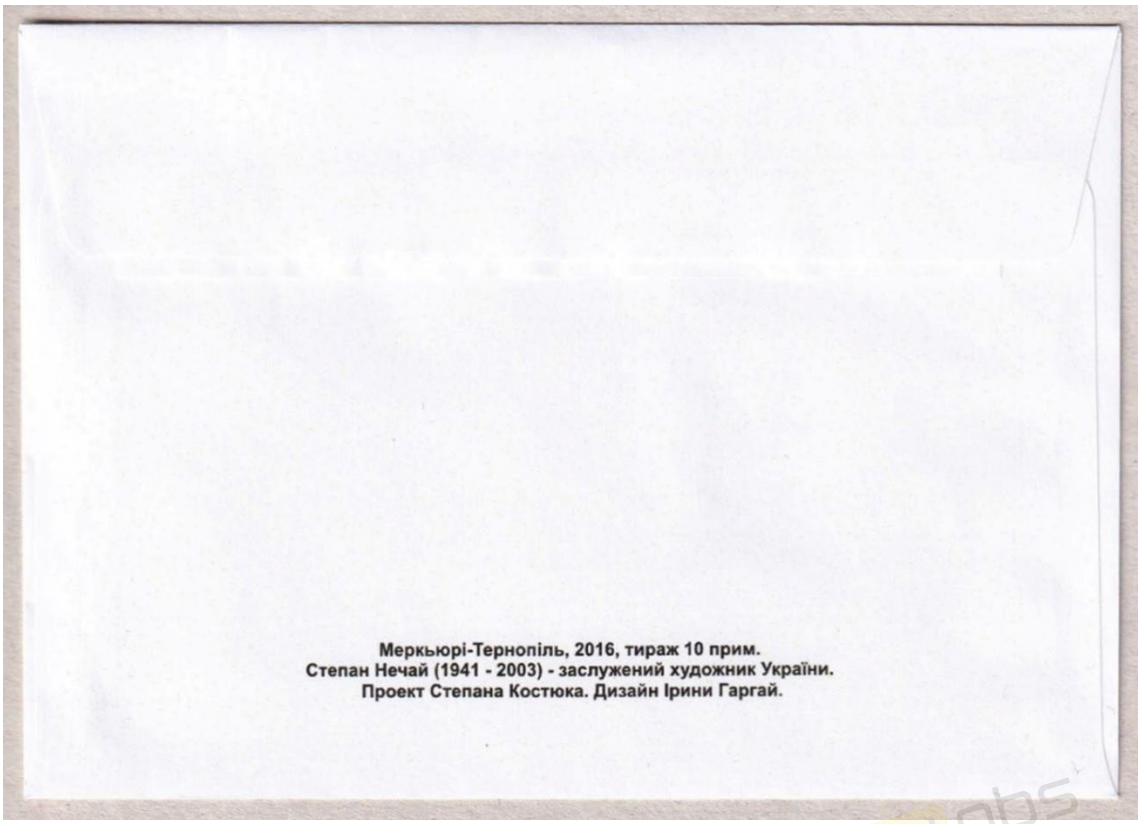

Степан Нечай, 75 років, 2016.

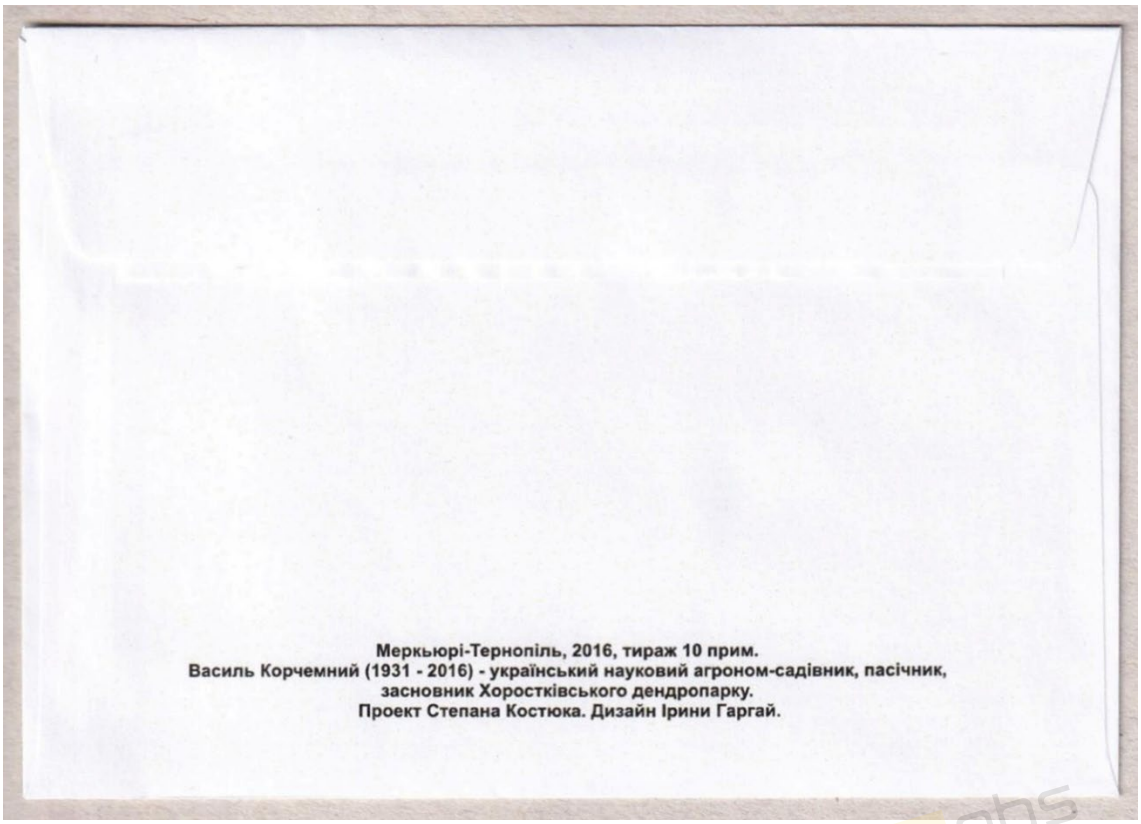

Василь Корчемний, 85 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008,
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Тернопільські нобелівські читання
25 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 25 прим.
Перші Тернопільські нобелівські читання відбулися
у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї (1991).
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Тернопільські нобелівські читання, 25 років, 2016.

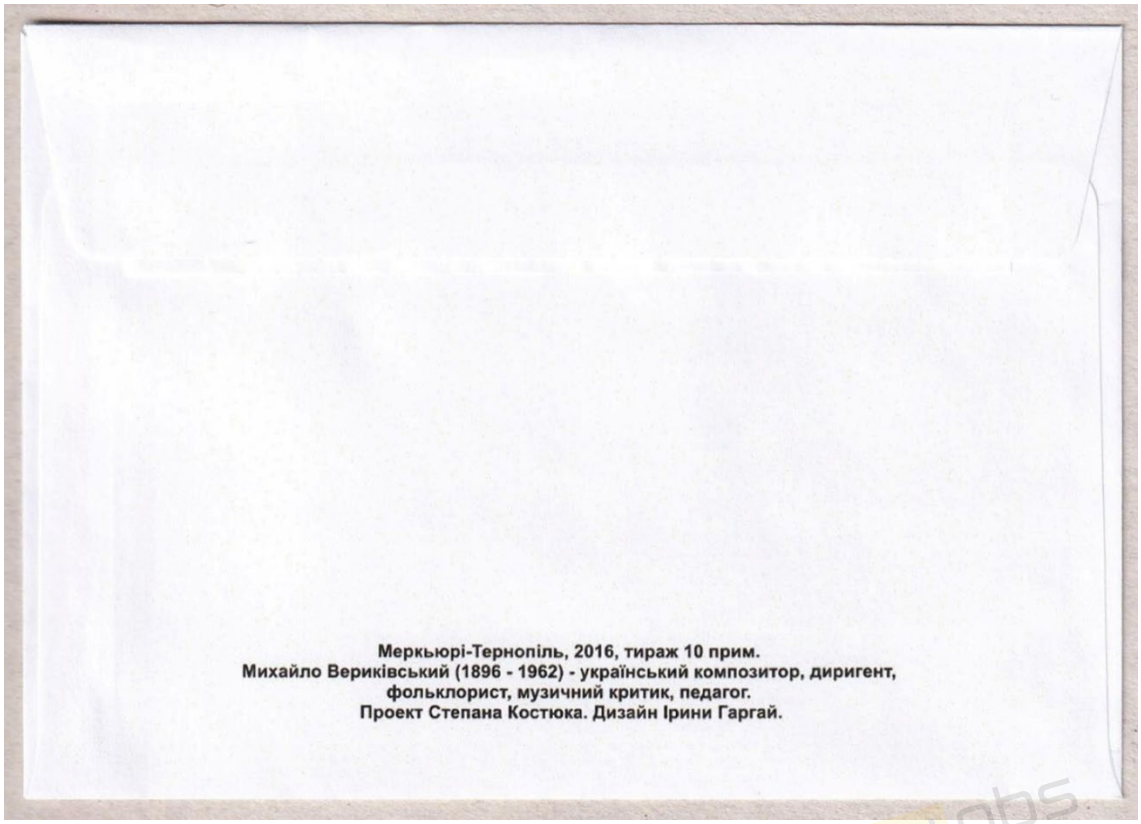

Михайло Вериківський, 120 років, 2016.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

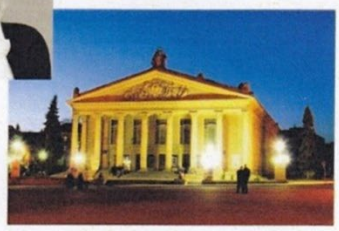

Ярослав Геляс. 100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2016, тираж 10 прим.
Ярослав Геляс (1916 - 1992) - народний артист УРСР (1964).
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Ярослав Геляс, 100 років, 2016.

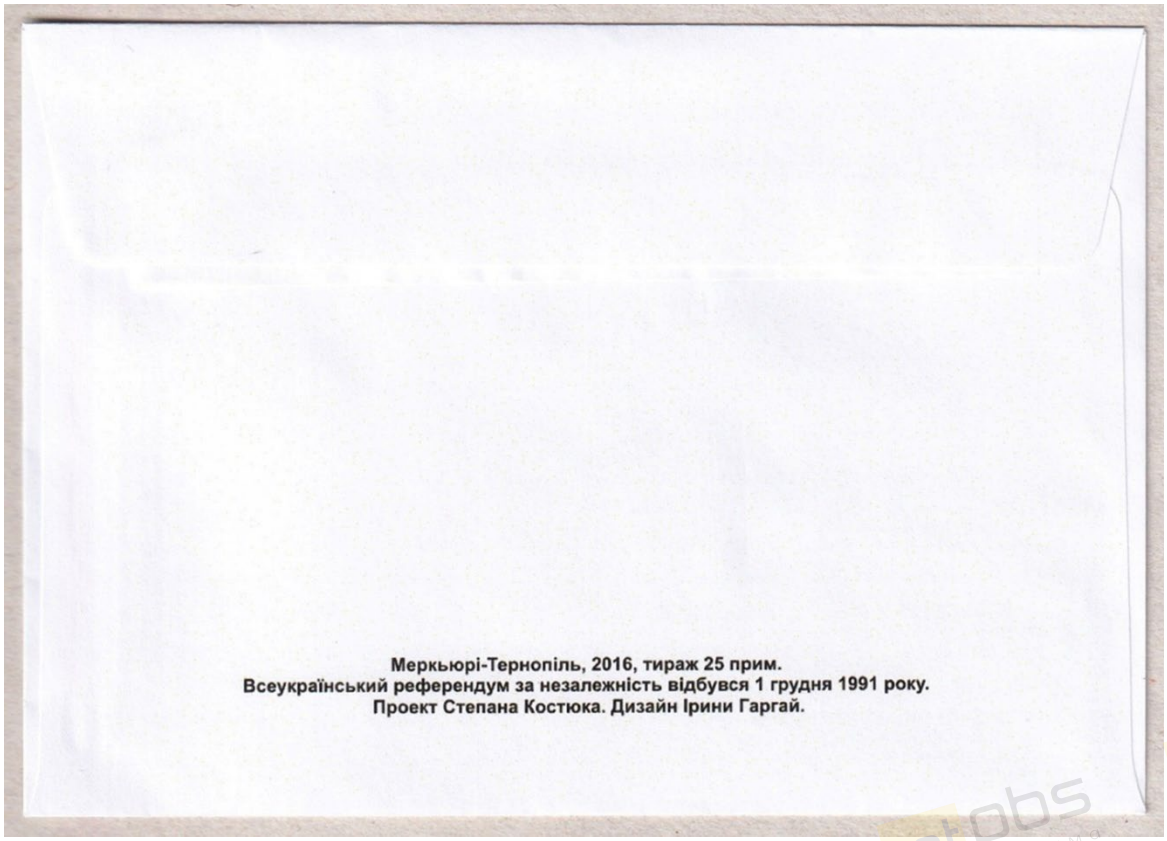

Всеукраїнський референдум, 25 років. презентація виставки «Люди Свободи: гаранти незалежності». Перший день, 2016.

Тернопільський національний економічний університет

ТНЕУ 1966 – 2016, 50 (1 вид).

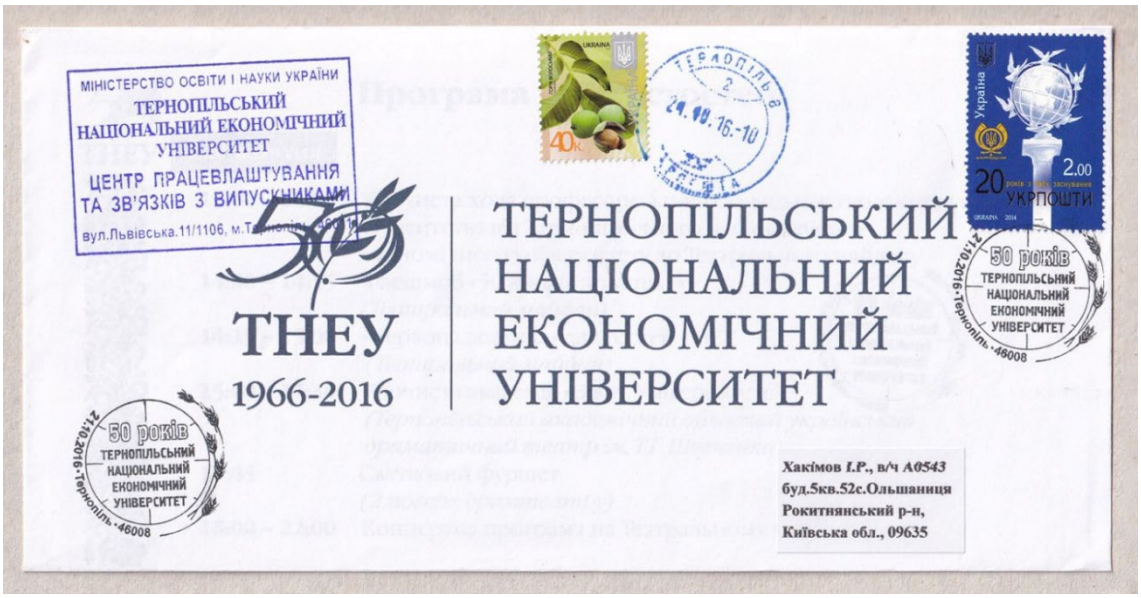

ТНЕУ 1966 – 2016, 50 (2 вид).

Тернопільський національний економічний університет.

Бережани

Бережани. Церква св. Миколая. Випуск Бережанського краєзнавчого музею і Бережанського міського товариства АсФУ.

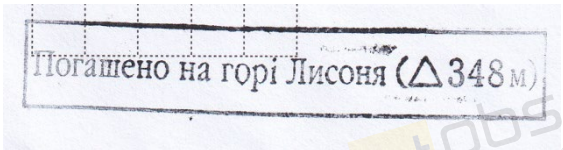

ПШ – Погашено на горі Лисоня (348 м) – чорний, синій.

Іванна Блажкевич, 1886 – 1977 рр. українська дитяча письменниця.

Іванна Блажкевич, 130 років від дня народження.

Іванна Блажкевич, 1886 – 1977.

ПШ – Садиба-музей Іванни Блажкевич. Тернопільська обл., Козівський район, с. Денисів.

mtpbs реклама

До 130-річчя з дня народження Іванни Блажкевич, 8 жовтня 2016 р.

ПШ – Меморіальний музей Іванни Блажкевич (1886 – 1977) у селі Денисові, 47651, 09.10.2016 р.

ПШ – Іванна Блажкевич (1886 – 1977) – дитяча письменниця. 130-років від народження. Село Денисів Тернопільської області, 47651, 09.10.2016 р.

Іванна Блажкевич (1886 – 1977) – українська дитяча письменниця. 130 років від народження.

Богдан Заставецький (1941 – 2000), 75 років від дня народження.

ПШ – Богдан Заставецький, 75-років від народження. Денисівський краєзнавчий музей Тернопільська обл., 47651, 15. 11. 2016 р.

Козова. Українська гімназія ім. В. Герети.

Ярослав Тучапський, 80 років з дня народження.

Козацька Пошта (м. Львів)

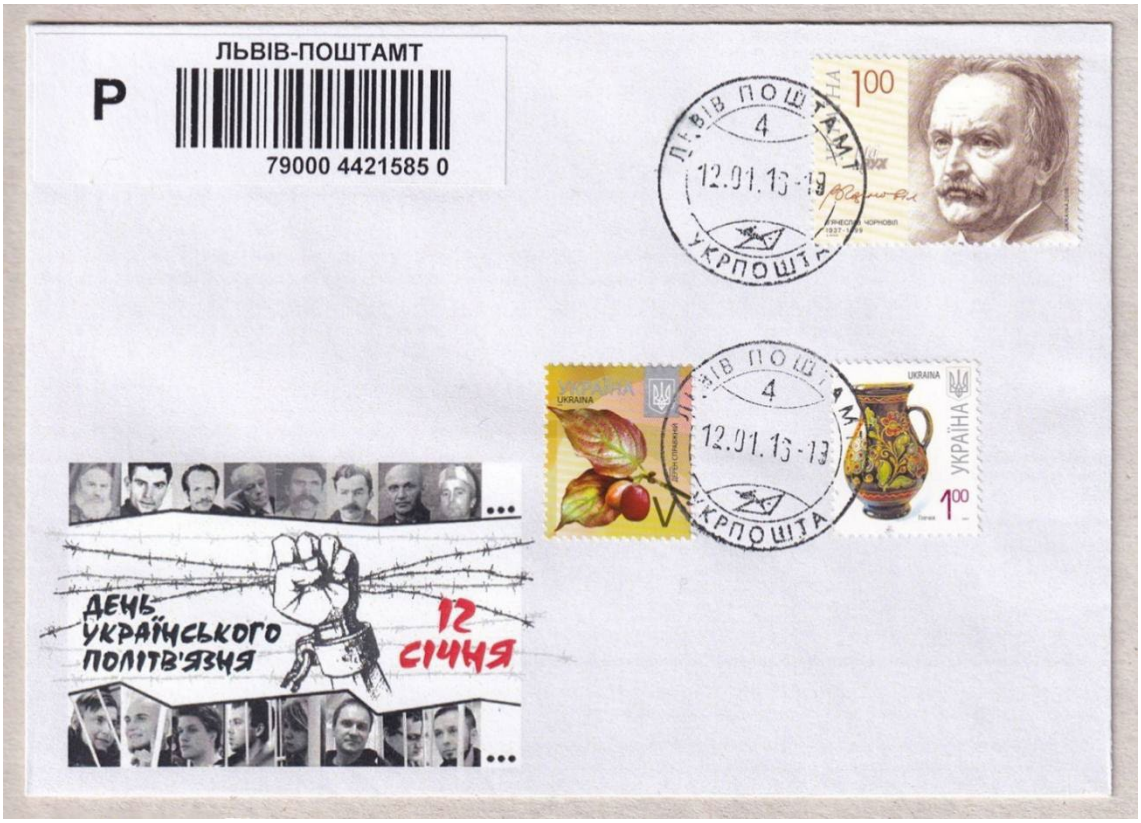

12 січня – День українського політв’язня.

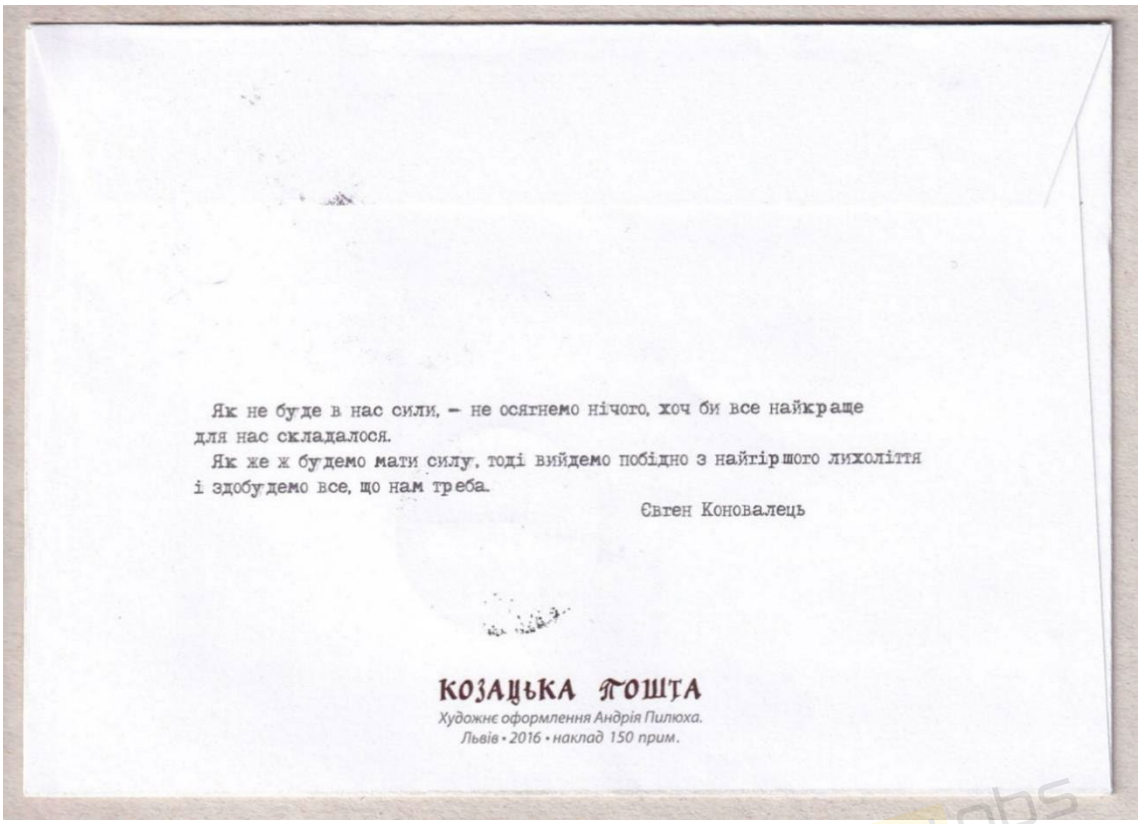

Євген Коновалець, 1891 – 1938.

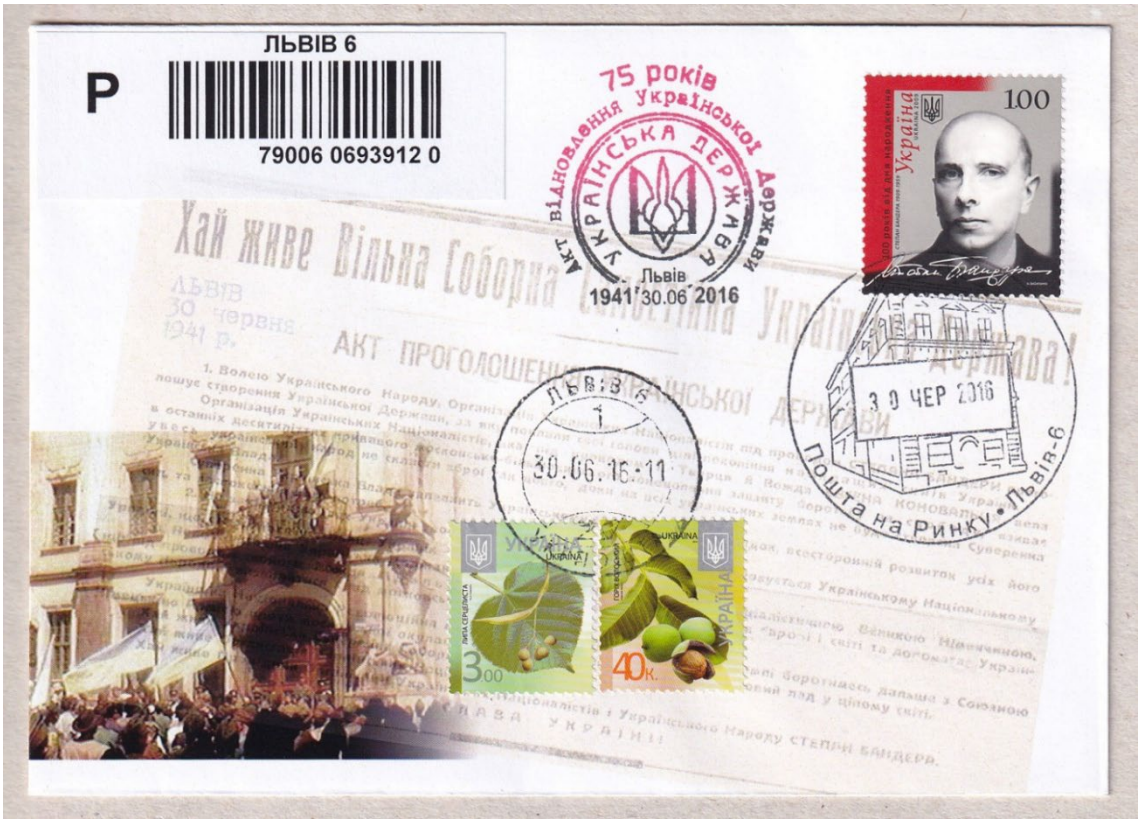

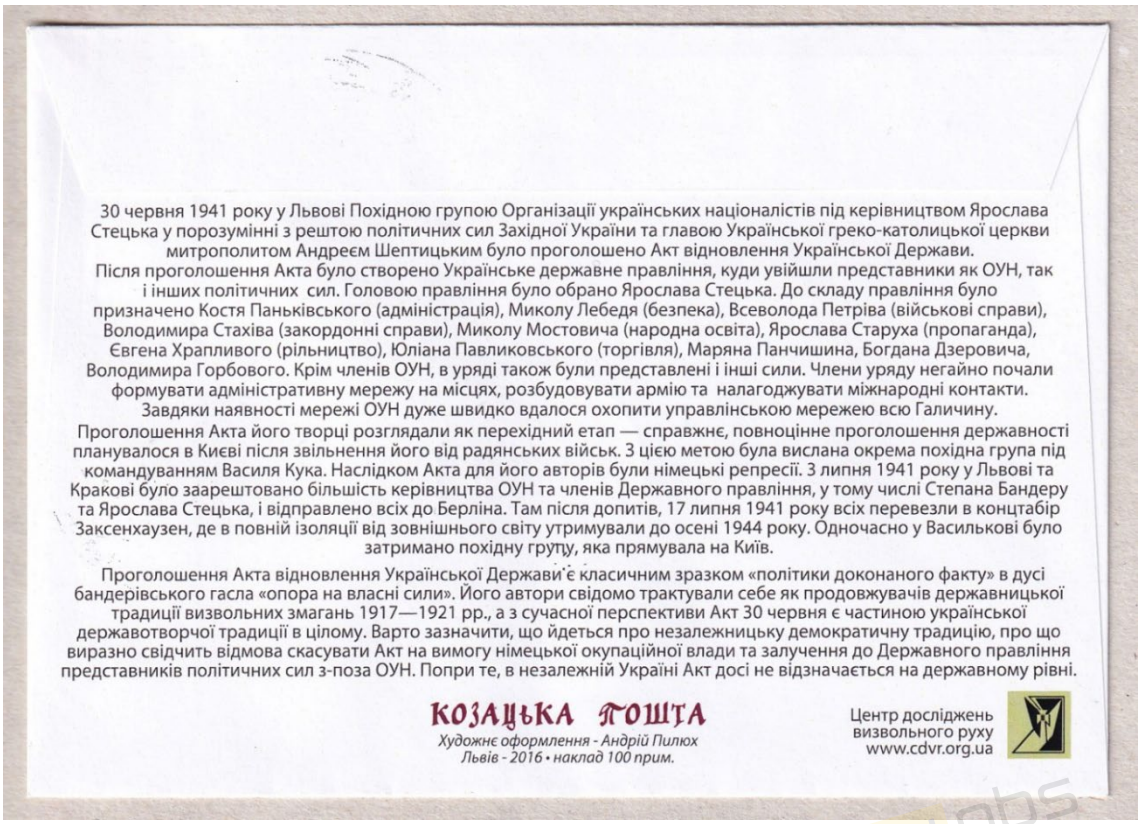

30 червня 1941 року у Львові Похідною групою Організації українських націоналістів під керівництвом Ярослава Стецька у порозумінні з рештою політичних сил Західної України та главою Української греко-католицької церкви митрополитом Андреєм Шептицьким було проголошено Акт відновлення Української Держави.

Після проголошення Акта було створено Українське державне правління, куди увійшли представники як ОУН, так і інших політичних сил. Головою правління було обрано Ярослава Стецька. До складу правління було призначено Костя Паньківського (адміністрація), Миколу Лебедя (безпека), Всеволода Петріва (військові справи), Володимира Стахіва (закордонні справи), Миколу Мостовича (народна освіта), Ярослава Старуха (пропаганда), Євгена Храпливого (рільництво), Юліана Павликовського (торгівля), Маряна Панчишина, Богдана Дзеровича, Володимира Горбового. Крім членів ОУН, в уряді також були представлені і інші сили. Члени уряду негайно почали формувати адміністративну мережу на місцях, розбудовувати армію та налагоджувати міжнародні контакти. Завдяки наявності мережі ОУН дуже швидко вдалося охопити управлінською мережею всю Галичину.

Проголошення Акта його творці розглядали як перехідний етап — справжнє, повноцінне проголошення державності планувалося в Києві після звільнення його від радянських військ. З цією метою була вислана окрема похідна група під командуванням Василя Кука. Наслідком Акта для його авторів були німецькі репресії. З липня 1941 року у Львові та Кракові було заарештовано більшість керівництва ОУН та членів Державного правління, у тому числі Степана Бандеру та Ярослава Стецька, і відправлено всіх до Берліна. Там після допитів, 17 липня 1941 року всіх перевезли в концтабір Заксенхаузен, де в повній ізоляції від зовнішнього світу утримували до осені 1944 року. Одночасно у Василькові було затримано похідну групу, яка прямувала на Київ.

Проголошення Акта відновлення Української Держави є класичним зразком «політики доконаного факту» в дусі бандерівського гасла «опора на власні сили». Його автори свідомо трактували себе як продовжувачів державницької традиції визвольних змагань 1917—1921 рр., а з сучасної перспективи Акт 30 червня є частиною української державотворчої традиції в цілому. Варто зазначити, що йдеться про незалежницьку демократичну традицію, про що виразно свідчить відмова скасувати Акт на вимогу німецької окупаційної влади та залучення до Державного правління представників політичних сил з-поза ОУН. Попри те, в незалежній Україні Акт досі не відзначається на державному рівні.

КОЗАЦЬКА ПОШТА
Художнє оформлення - Андрій Пилюх
Львів - 2016 • наклад 100 прим.

Центр досліджень визвольного руху
www.cdvr.org.ua

Акт проголошення Української Держави 1941 р.

ПШ – Акт відновлення Української Держави, 1941, 75 років, Львів, 30.06.2016.

ПШ - Тріумф українських шахістів, Doha-2016

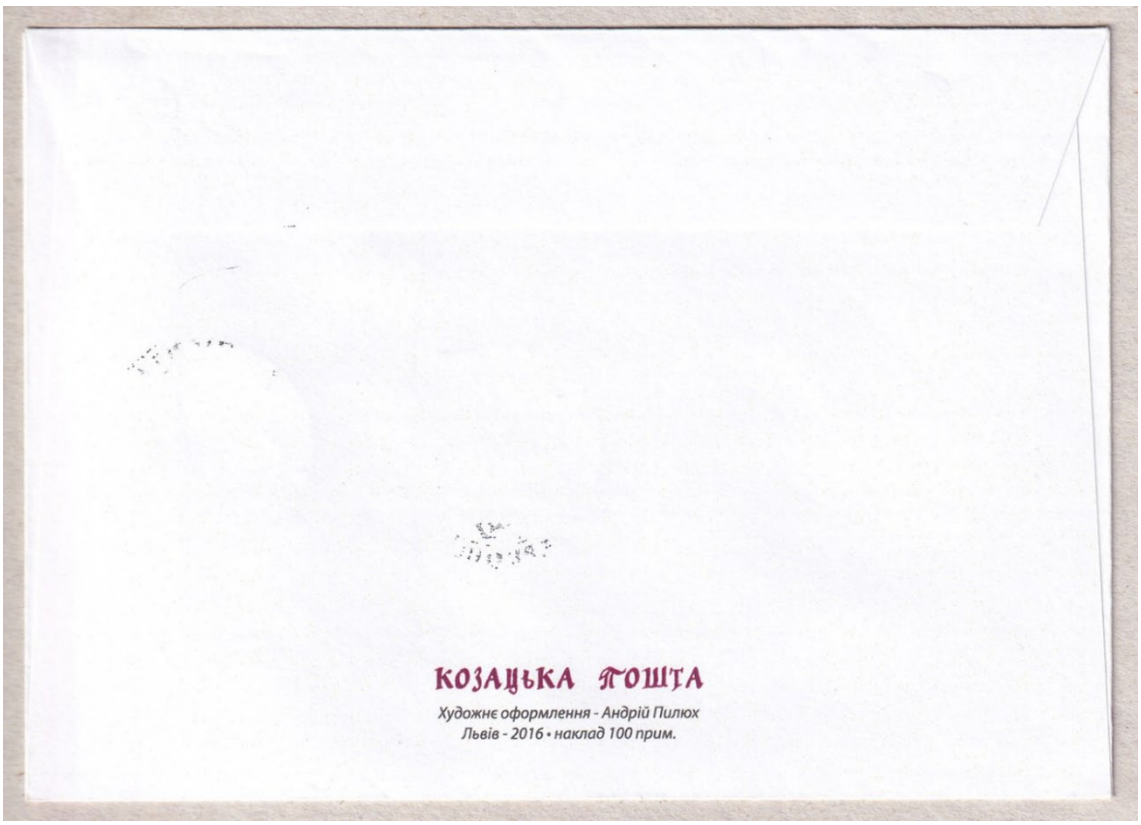

Чемпіонат світу зі швидких та блискавичних шахів, Доха (Катар). (Василь Іванчук)

2017

Тернопільське обласне товариство АсФУ

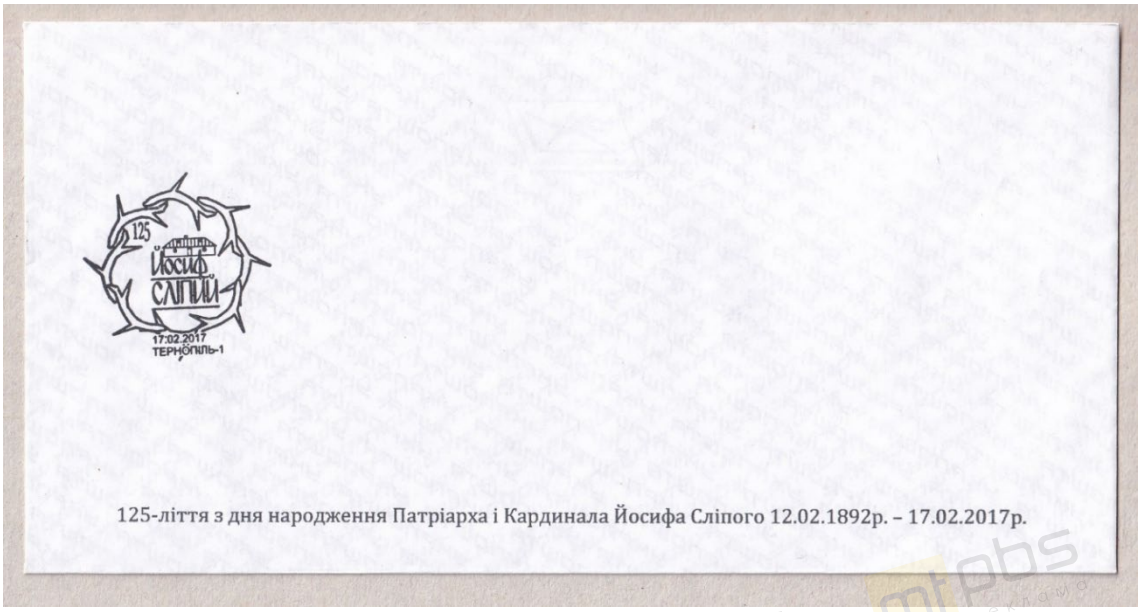

125-ліття з дня народження Патріарха і Кардинала Йосифа Сліпого, 12.02.1892 р. – 17.02.2017 р.

ПШ – Йосиф Сліпий, 125. Тернопіль-1, 17.02.2017

Штамп погашення з підписом автора

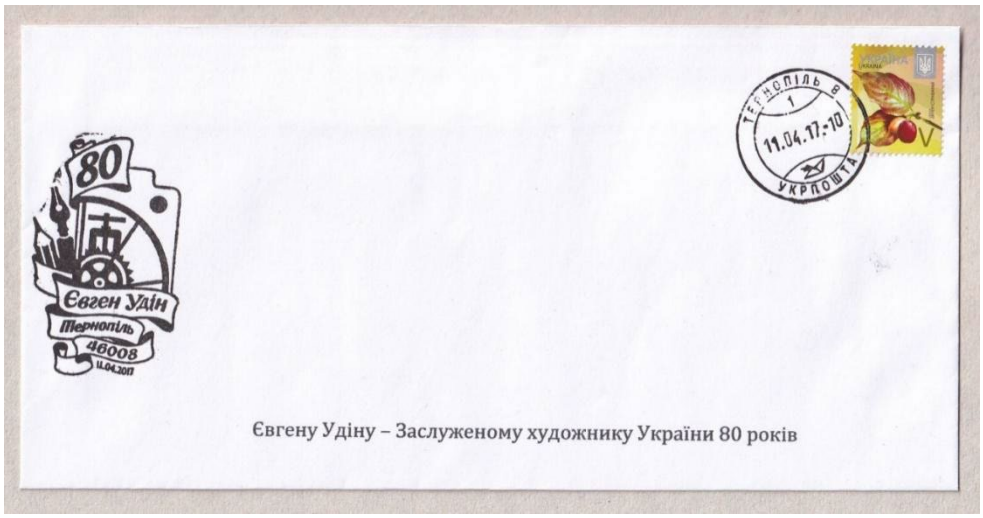

Євгену Удіну – Заслуженому художнику України 80 років.

ПШ – Євген Удін, 80. Тернопіль-46008, 11.04.2017 – чорний, синій, фіолетовий.

Іван Чернявський (1867 – 1959).

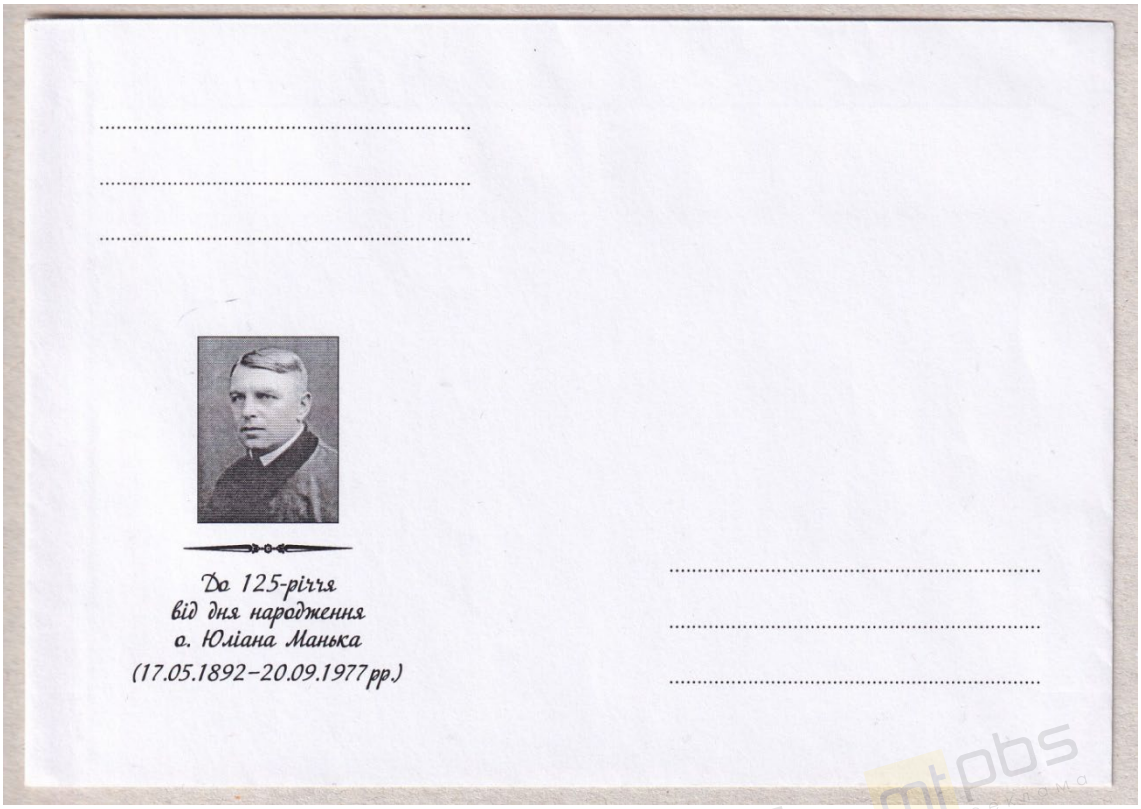

До 125-річчя від дня народження о. Юліана Манька (1892 – 1977).

150- річчя коронації Чудотворної Ікони Зарваницької Божої Матері XIII ст. Тернопільська область.

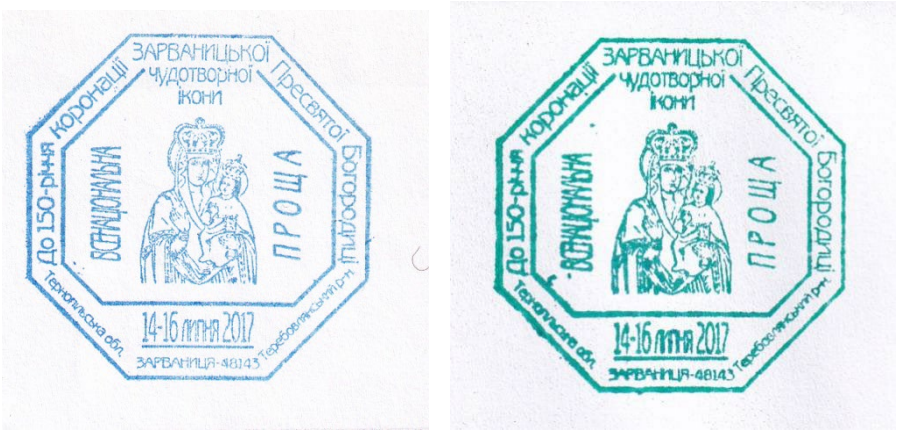

ПШ – До 150-річчя коронації Чудотворної Ікони Зарваницької Пресвятої Богородиці. Всенаціональна проща 14 – 16 липня 2017. Зарваниця-48143, Тернопільська обл., Теребовлянський р-н. – синій, зелений, чорний, фіолетовий, вишневий.

Тернопільська асоціація нобелівських студій.

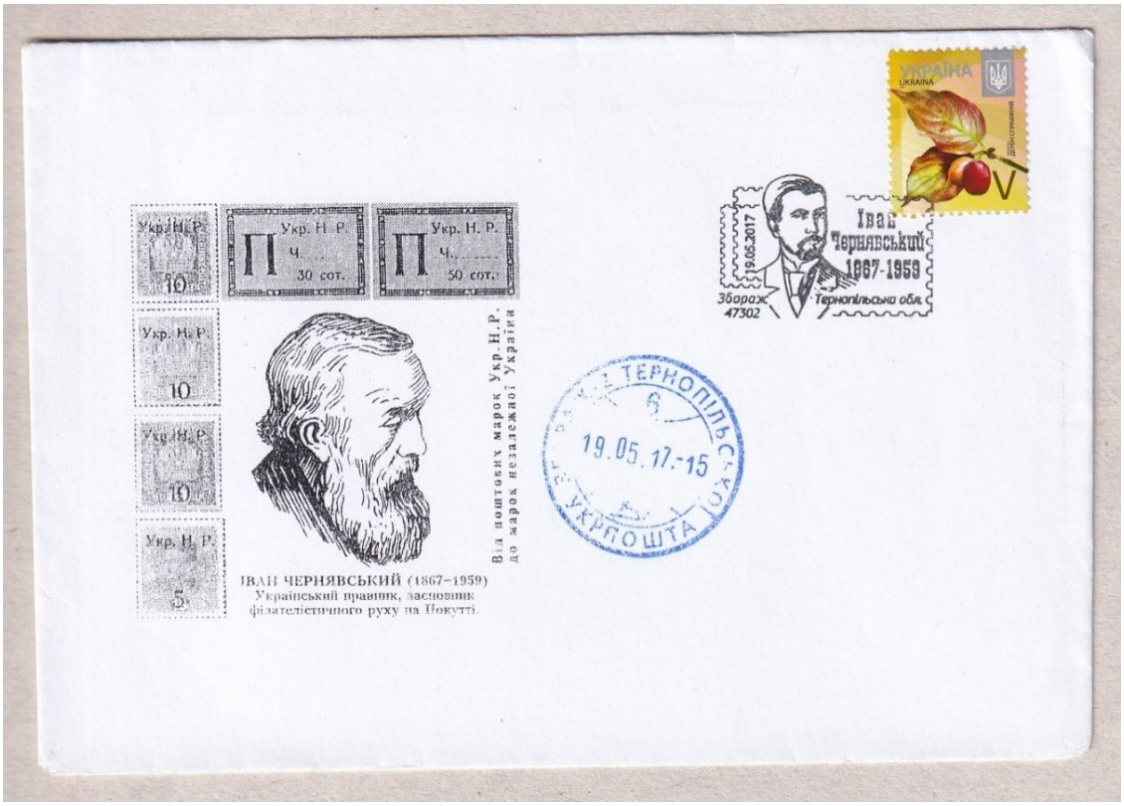

Іван Чернявський (1867 – 1959).

Тернопільська кінокомісія

II Всеукраїнський форум «Кінохвиля», 17 – 19 грудня 2017 року. Серія «Кіномитці Тернопільщини»

ПШ – ІІ Всеукраїнський форум «Кінохвиля «Кінопрорив», м. Тернопіль, 18.12.2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

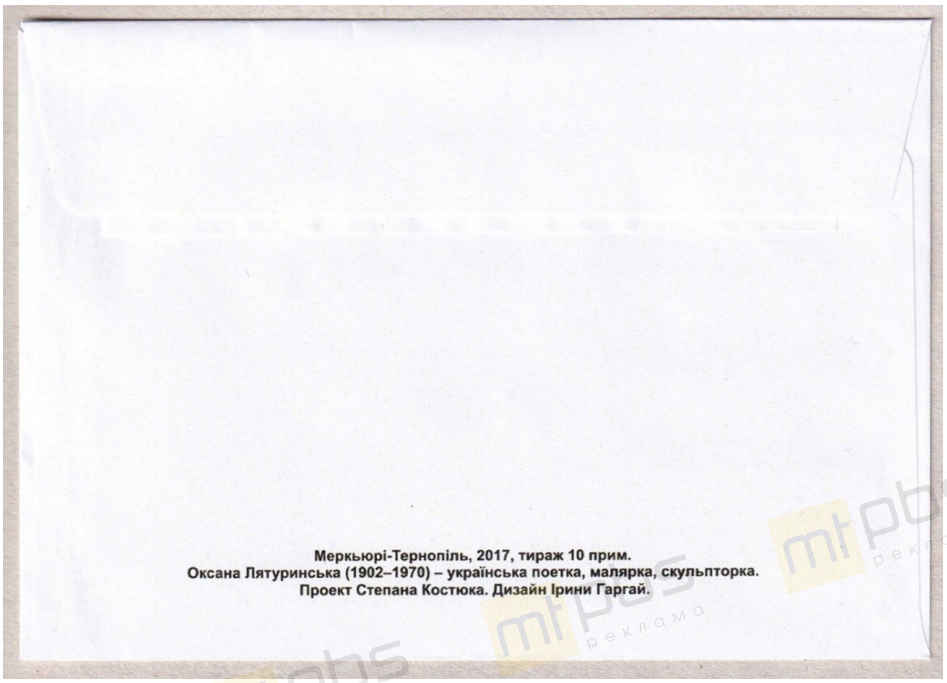

Оксана Лятуринська, 115 років, 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

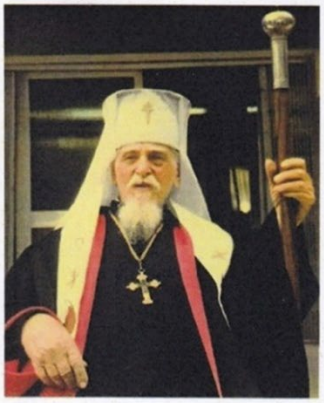

Йосиф Сліпий
125 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Йосиф Сліпий (1892–1984) – предстоятель Української греко-католицької церкви.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Йосиф Сліпий, 125 років, 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Меморіальний музей-садиба Леся Курбаса
(с. Старий Скалат, Тернопільщина)
30 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Меморіальний музей-садибу Леся Курбаса (с.Старий Скалат, Тернопільщина)
відкрито 19 лютого 1987 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Меморіальний музей-садиба Леся Курбаса (с. Старий Скалат, Тернопільщина), 30 років, 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Лесь Курбас
130 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Лесь Курбас (1887–1937) – український режисер, актор.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Лесь Курбас, 130 років, 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

"Пам'яті зоряний зблиск..."

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Ніч у музеї "Пам'яті зоряний зблиск..."
проведено 17 травня 2017 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Ніч у музеї «Пам'яті зоряний блиск…», 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Микола Колянківський
105 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Микола Колянківський (1912–1985) – український журналіст, літературознавець, колекціонер.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Микола Колянківський, 105 років, 2017.

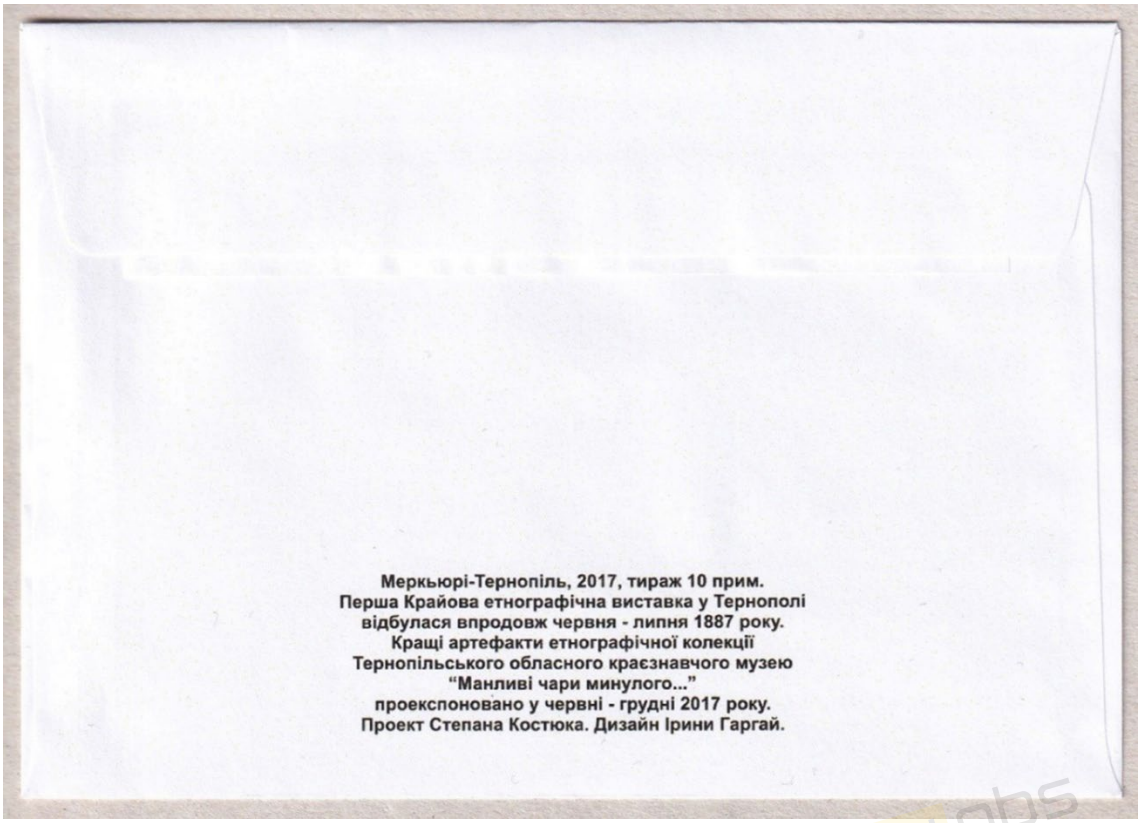

Перша Крайова етнографічна виставка у Тернополі, 130 років, 2017.

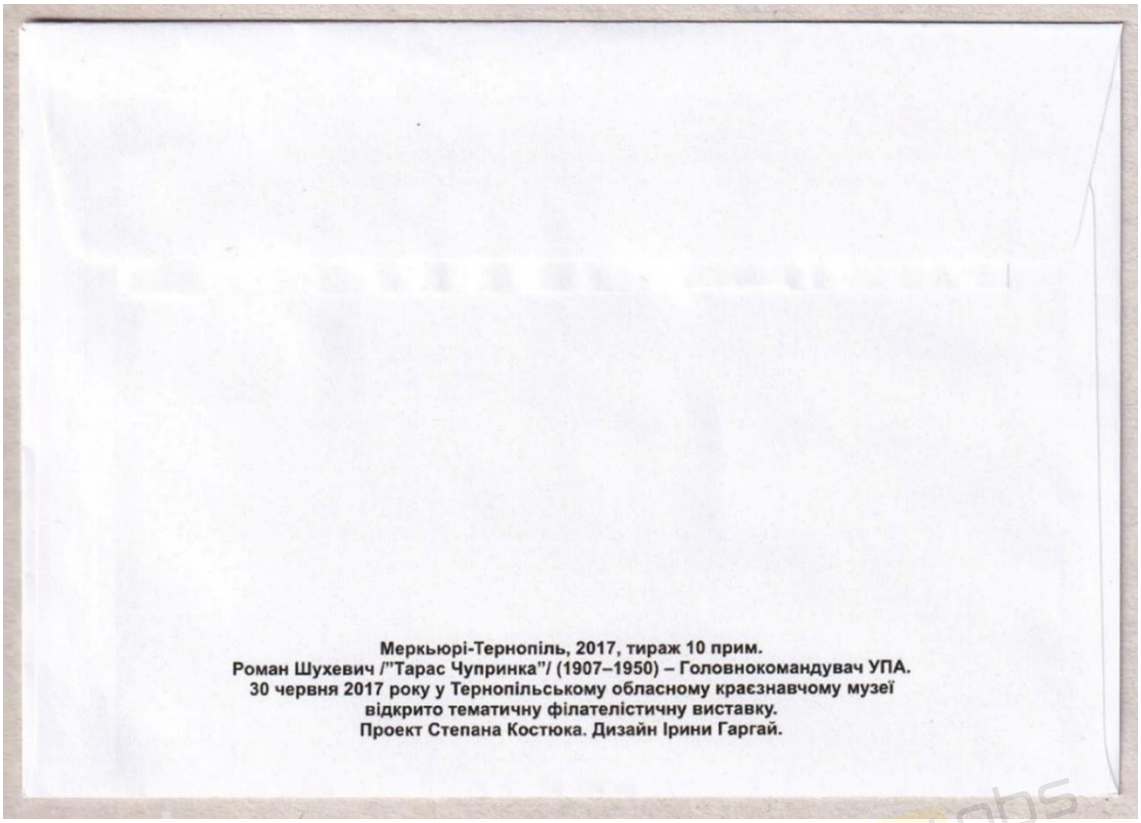

Роман Шухевич, 110 років, 2017.

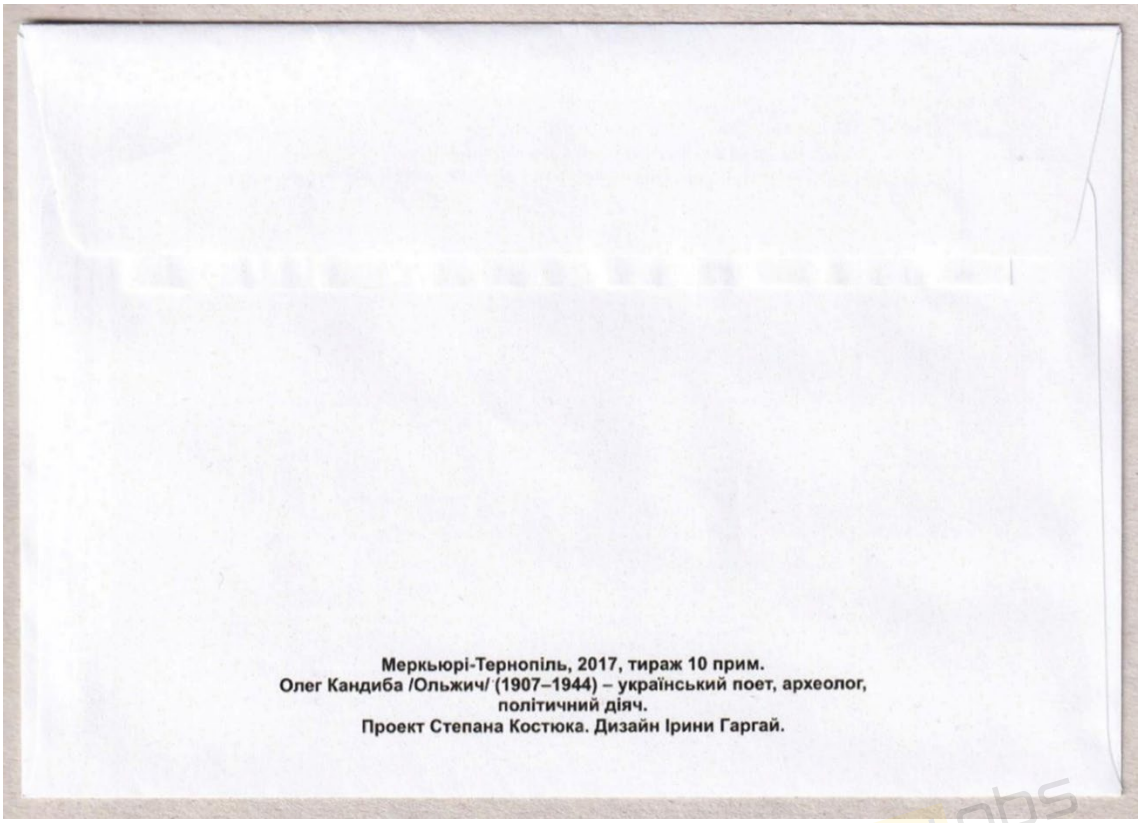

Олег Кандиба (Ольжич), 110 років, 2017.

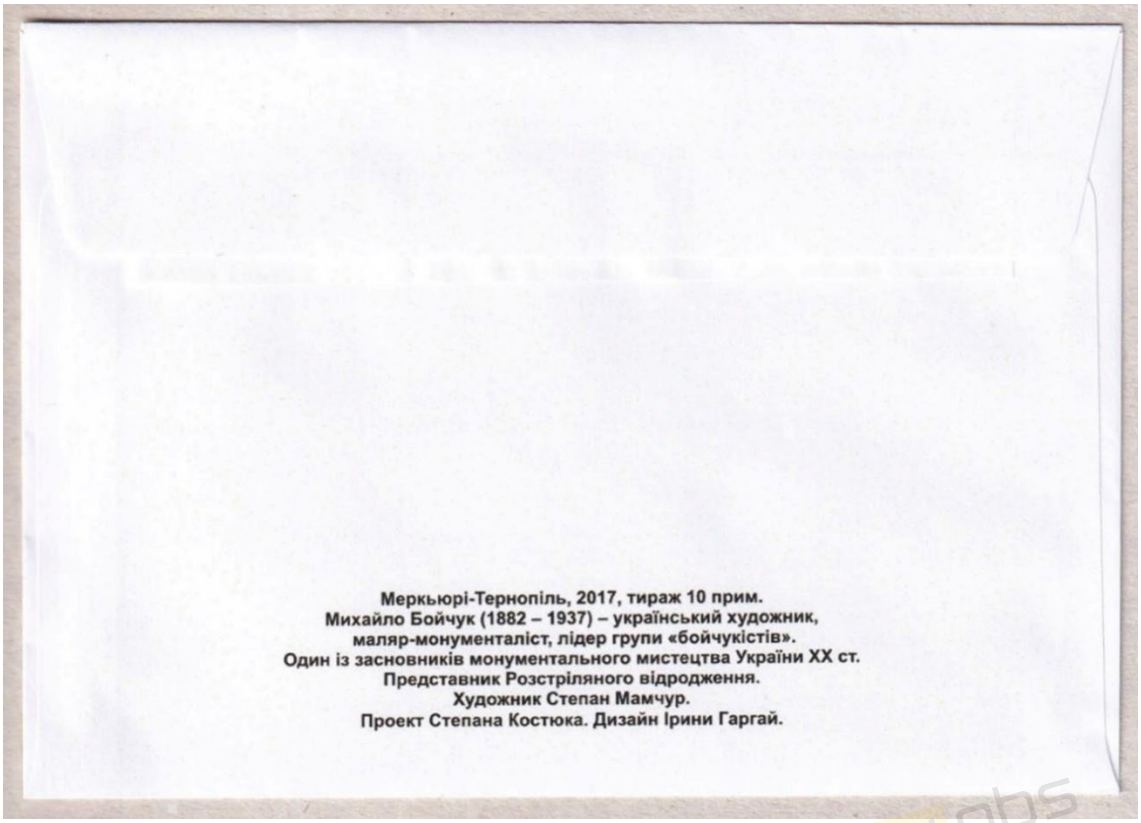

Михайло Бойчук, 80 років трагічної загибелі, 2017.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Валерій Марченко
70 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2017, тираж 10 прим.
Валерій Марченко (1947 – 1984) – український дисидент-правозахисник, літературознавець, перекладач.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Валерій Марченко, 70 років, 2017.

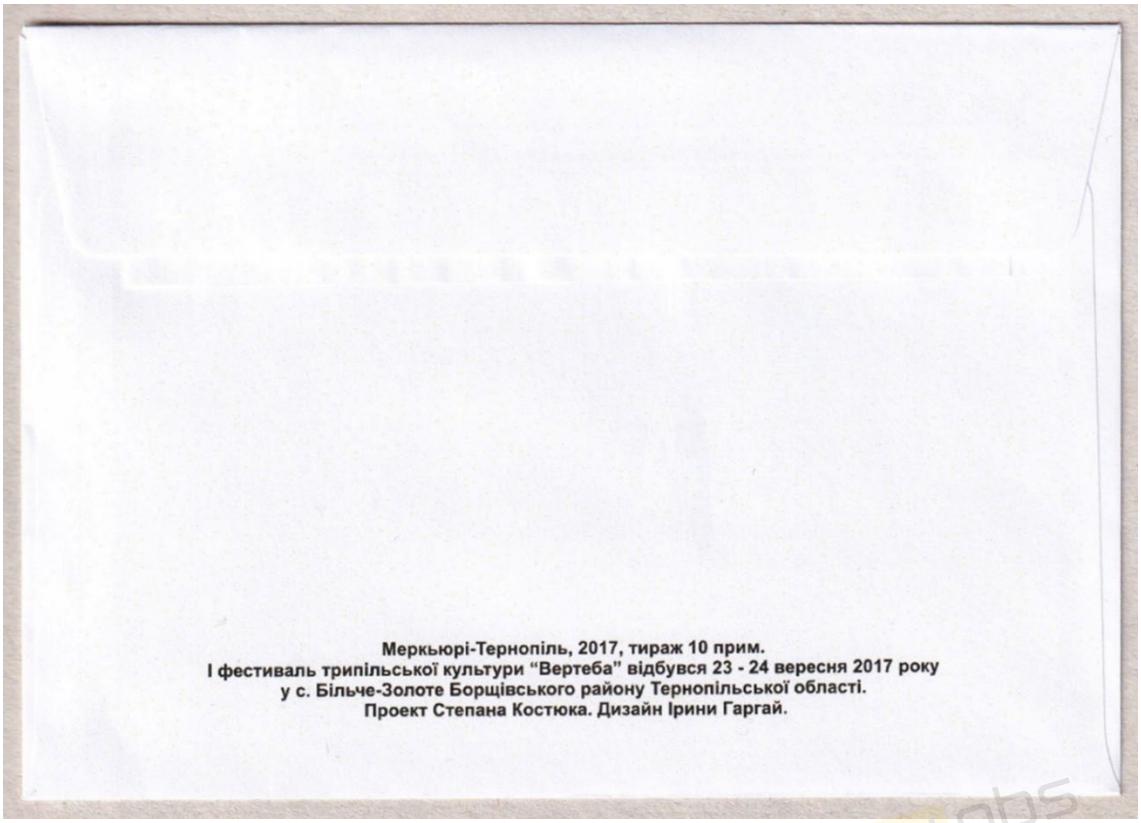

І фестиваль трипільської культури «Вертеба» (с. Більче-Золоте, Тернопільщина, 2017), 2017.

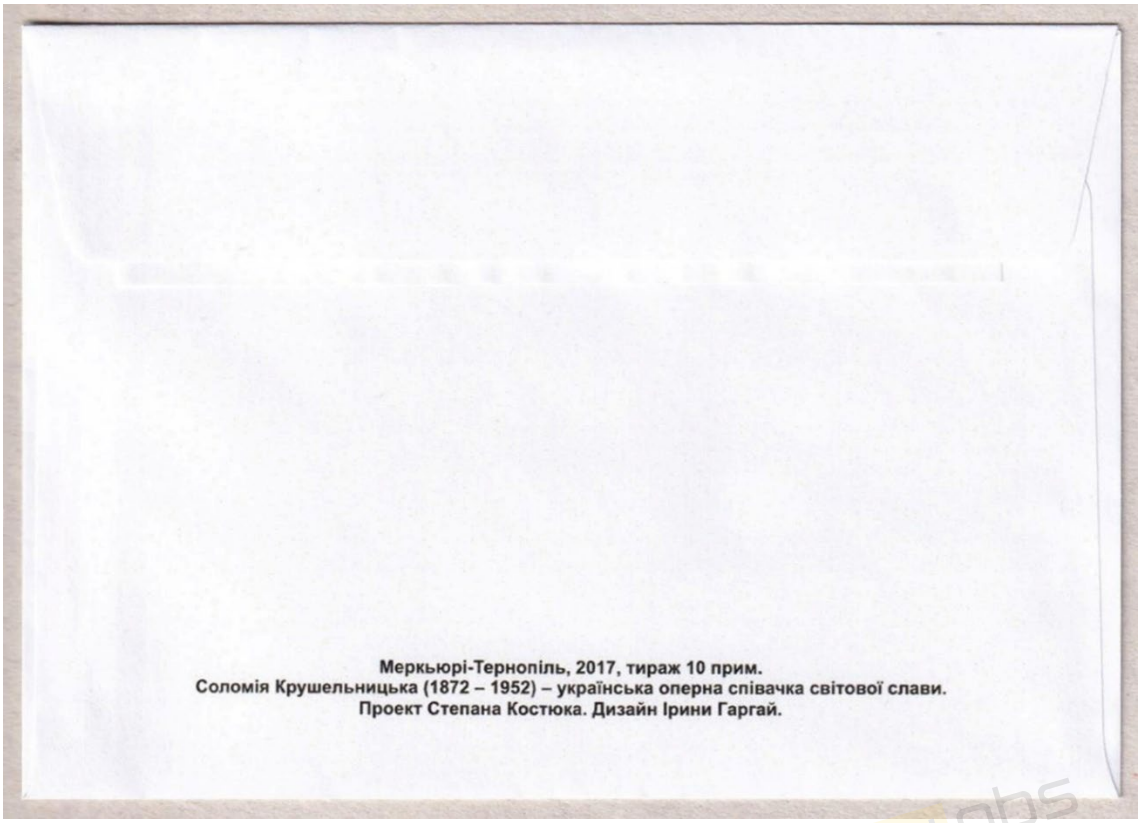

Соломія Крушельницька, 145 років, 2017.

ПШ – 145 років з дня народження Соломії Крушельницької, 1872 – 1952. Тернопіль, 23.09.2017

ПШ – Бишки – столиця воюючої України, 75 років УПА, 1942 – 14 жовтня – 2017 («Козацька Пошта»).

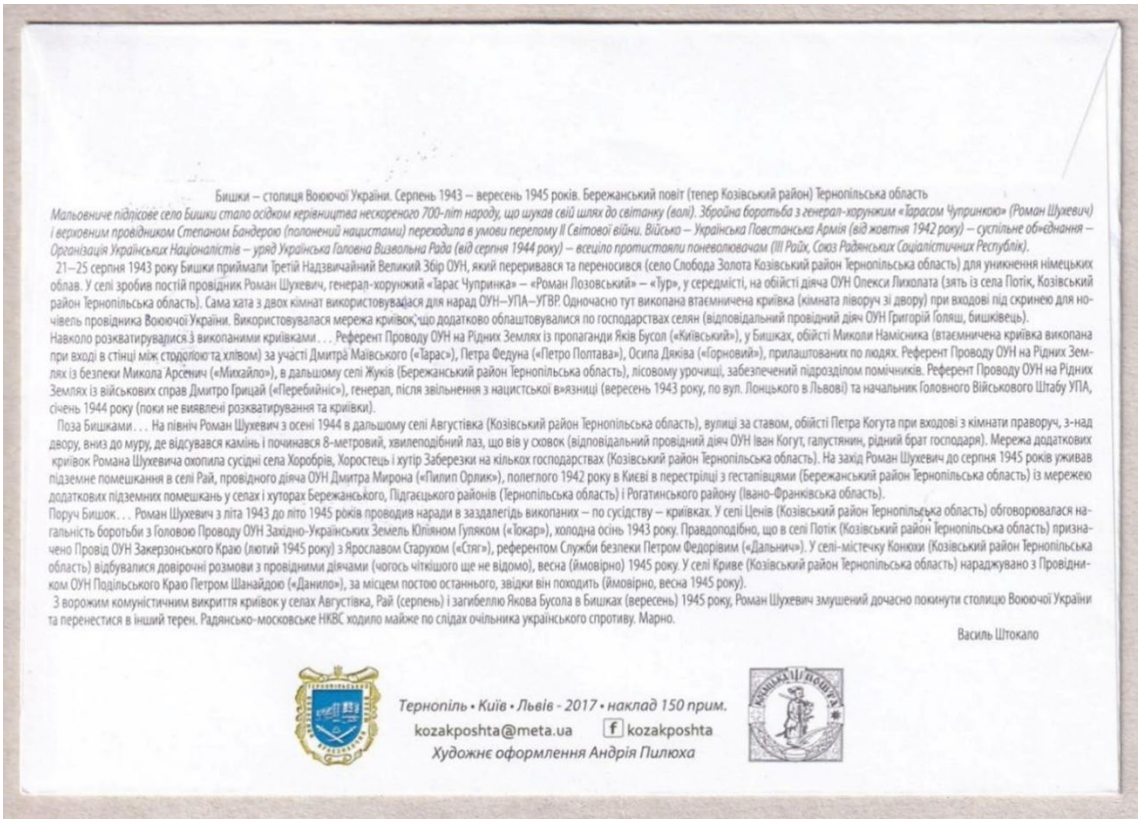

Бишки – столиця Воюючої України. Серпень 1943 – вересень 1945 років. Бережанський повіт (тепер Козівський район) Тернопільська область

Мальовниче підкосове село Бишки стало осідком керівництва нескореного 700-літ народу, що шукав свій шлях до світанку (волі). Збройна боротьба з генерал-хорунжим «Тарасом Чупринкою» (Роман Шухевич) і верховним провідником Степаном Бандерою (полонений нацистами) переходила в умови перелому II Світової війни. Військо – Українська Повстанська Армія (від жовтня 1942 року) – суспільне об«єднання – Організація Українських Націоналістів – уряд Українська Головна Визвольна Рада (від серпня 1944 року) – всесіло протистояли поневоленчам (III Райх, Союз Радянських Соціалістичних Республік).

21–25 серпня 1943 року Бишки приймали Третій Надзвичайний Великий Збір ОУН, який переривався та переносився (село Слобода Золота Козівський район Тернопільська область) для уникнення німецьких облав. У селі зробив постій провідник Роман Шухевич, генерал-хорунжий «Тарас Чупринка» – «Роман Лозовський» – «Тур», у середмісті, на обійсті діяча ОУН Олекси Лихолата (зять із села Потік, Козівський район Тернопільська область). Сама хата з двох кімнат використовувалася для нарад ОУН–УПА–УГВР. Одночасно тут викопана втаємничена криївка (кімната ліворуч зі двору) при вході під скринею для ночівель провідника Воюючої України. Використовувалася мережа криївок, що додатково облаштовувалися по господарствах селян (відповідальний провідний діяч ОУН Григорій Голяш, бишківець).

Навколо розкватирувалися з викопаними криївками… Референт Проводу ОУН на Рідних Землях із пропаганди Яків Бусол («Київський»), у Бишках, обійсті Миколи Намісника (втаємничена криївка викопана при вході в стінці між стодолою та хлівом) за участі Дмитра Маївського («Тарас»), Петра Федуна («Петро Полтава»), Осипа Дяківа («Горновий»), прилаштованих по людях. Референт Проводу ОУН на Рідних Землях із безпеки Микола Арсенич («Михайло»), в дальшому селі Жуків (Бережанський район Тернопільська область), лісовому урочищі, забезпечений підрозділом помічників. Референт Проводу ОУН на Рідних Землях із військових справ Дмитро Грицай («Перебийніс»), генерал, після звільнення з нацистської в«язниці (вересень 1943 року, по вул. Лонцького в Львові) та начальник Головного Військового Штабу УПА, січень 1944 року (поки не виявлені розкватирування та криївки).

Поза Бишками… На північ Роман Шухевич з осені 1944 в дальшому селі Августівка (Козівський район Тернопільська область), вулиці за ставом, обійсті Петра Когута при вході з кімнати праворуч, з-над двору, вниз до муру, де відсувався камінь і починався 8-метровий, хвилеподібний лаз, що вів у сховок (відповідальний провідний діяч ОУН Іван Когут, галустянин, рідний брат господаря). Мережа додаткових криївок Романа Шухевича охопила сусідні села Хоробрів, Хоростець і хутір Заберезки на кількох господарствах (Козівський район Тернопільська область). На захід Роман Шухевич до серпня 1945 років уживав підземне помешкання в селі Рай, провідного діяча ОУН Дмитра Мирона («Пилип Орлик»), полеглого 1942 року в Києві в перестріці з гестапівцями (Бережанський район Тернопільська область) із мережею додаткових підземних помешкань у селах і хуторах Бережанського, Підгаєцького районів (Тернопільська область) і Рогатинського району (Івано-Франківська область).

Поруч Бишок… Роман Шухевич з літа 1943 до літо 1945 років проводив наради в заздалегідь викопаних – по сусідству – криївках. У селі Ценів (Козівський район Тернопільська область) обговорювалася нагальність боротьби з Головою Проводу ОУН Західно-Українських Земель Юліяном Гуляком («Токар»), холодна осінь 1943 року. Правдоподібно, що в селі Потік (Козівський район Тернопільська область) призначено Провід ОУН Закерзонського Краю (лютий 1945 року) з Ярославом Старуком («Стяг»), референтом Служби безпеки Петром Федорівим («Дальнич»). У селі-містечку Конюхи (Козівський район Тернопільська область) відбувалися довірочні розмови з провідними дівчами (чогось чіткішого ще не відомо), весна (ймовірно) 1945 року. У селі Криве (Козівський район Тернопільська область) нараджувано з Провідником ОУН Подільського Краю Петром Шанайдою («Данило»), за місцем постою останнього, звідки він походить (ймовірно, весна 1945 року).

З ворожим комуністичним викриття криївок у селах Августівка, Рай (серпень) і загибеллю Якова Бусола в Бишках (вересень) 1945 року, Роман Шухевич змушений дочасно покинути столицю Воюючої України та перенестися в інший терен. Радянсько-московське НКВС ходило майже по слідах очільника українського спротиву. Марно.

Василь Штокало

Тернопіль • Київ • Львів - 2017 • наклад 150 прим.
kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Художнє оформлення Андрія Пилюха

Бишки – столиця воюючої України. (75 років створення УПА, 110 років від народження Романа Шухевича.(Спільно з «Козацькою Поштою», м. Львів).

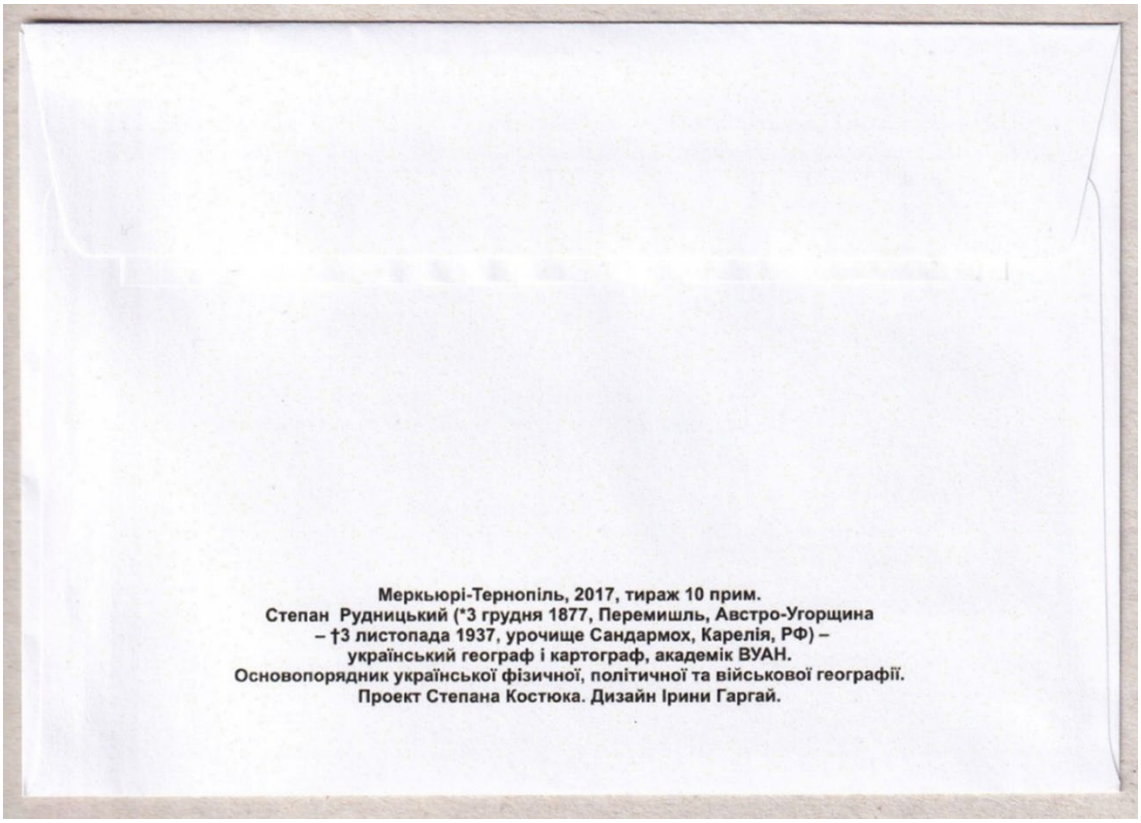

Степан Рудницький, 140 років, 2017.

Бережани

Екологічний клуб «Край».

Освітньо-інформаційний центр води «Студня майбутнього» екологічного клубу «Край».

Денисівський краєзнавчий музей

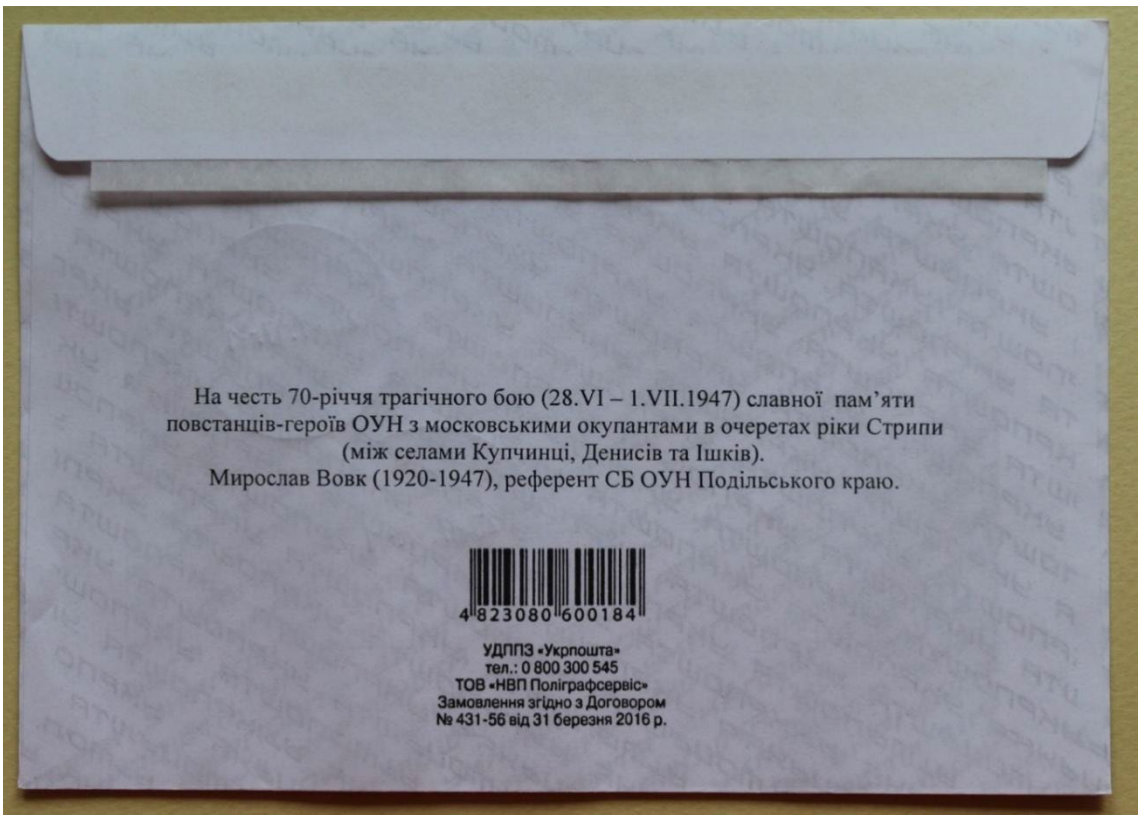

Мирослав Вовк «Єфрем» - референт СБ ОУН Подільського краю.

ПШ - Мирослав Вовк «Єфрем» - референт СБ ОУН Подільського краю, 70 років із часу битви СБ ОУН на р. Стрипа с. Купчинці Козівського р-ну, 23.07.2017.

Генерал УПА Роман Шухевич (1907 – 1950). (1 вид).

Генерал УПА Роман Шухевич (1907 – 1950). (2 вид).

Козова, Українська гімназія ім. В. Герети

100 років з часу боїв під Конюхами. Урочище Мазурів рів – 1917 рік.

ПШ – 100 років з часу боїв під Конюхами.
с. Конюхи, Козівський р-н, Тернопільська область,
1 – 2 липня 2017 р. («Козацька Пошта»).

ПШ – Бишки – столиця воюючої України,
1943 – 1945. 75-річчя утворення
Української Повстанської Армії.

Бишки – Столиця воюючої України, 1943 – 1945 рр. (ВМ).

25 років Українській державній гімназії ім. В. Герети смт. Козова – 2017 рік. (ВМ).

ПШ – 25-річчя Козівської державної української гімназії ім. В. Герети. Козова, Тернопільська обл., 14.10.2017.

«Дивосвіт» (м. Львів)

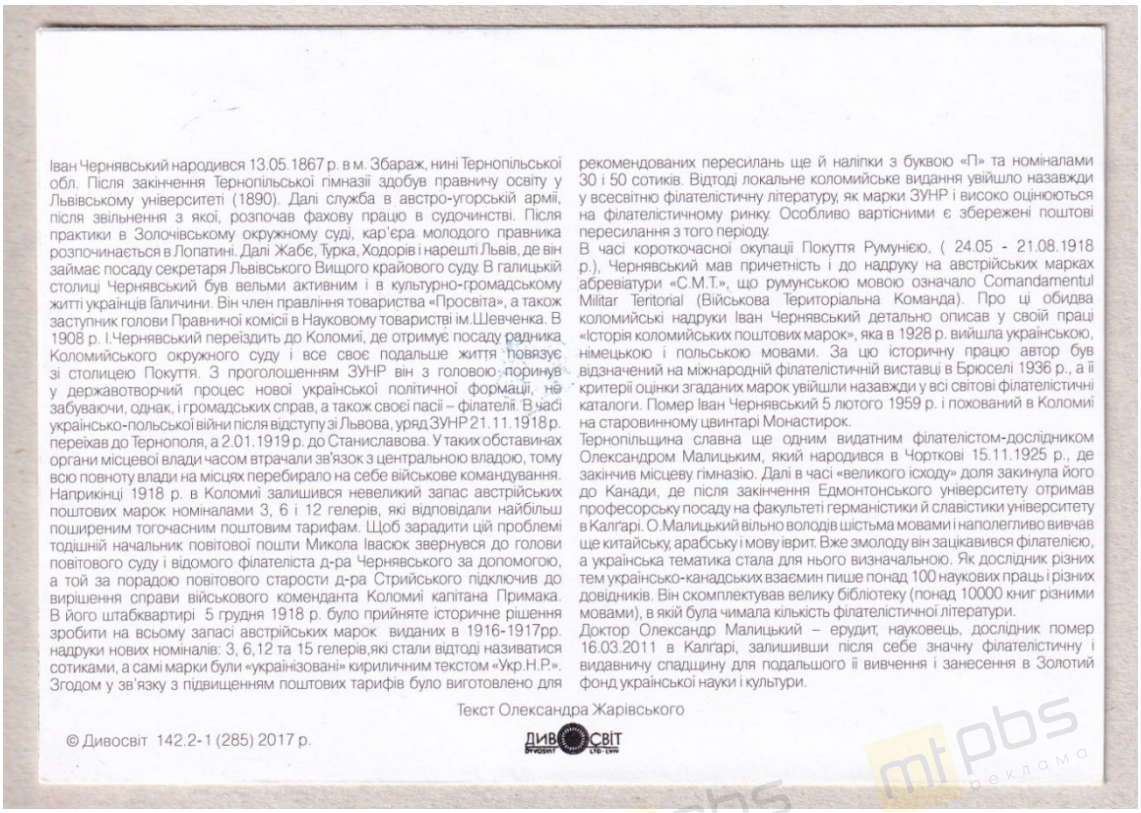

Іван Чернявський народився 13.05.1867 р. в м. Збараж, нині Тернопільської обл. Після закінчення Тернопільської гімназії здобув правничу освіту у Львівському університеті (1890). Далі служба в австро-угорській армії, після звільнення з якої, розпочав фахову працю в судочинстві. Після практики в Золочівському окружному суді, кар'єра молодого правника розпочинається в Лопатині. Далі Жабе, Турка, Ходорів і нарешті Львів, де він займає посаду секретаря Львівського Вищого крайового суду. В галицькій столиці Чернявський був вельми активним і в культурно-громадському житті українців Галичини. Він член правління товариства «Просвіта», а також заступник голови Правничої комісії в Науковому товаристві ім.Шевченка. В 1908 р. І.Чернявський переїздить до Коломиї, де отримує посаду радника Коломийського окружного суду і все своє подальше життя повязує зі столицею Покуття. З проголошенням ЗУНР він з головою поринув у державотворчий процес нової української політичної формації, не забуваючи, однак, і громадських справ, а також своєї пасії – філателії. В часі українсько-польської війни після відступу зі Львова, уряд ЗУНР 21.11.1918 р. переїхав до Тернополя, а 2.01.1919 р. до Станиславова. У таких обставинах органи місцевої влади часом втрачали зв'язок з центральною владою, тому всю повноту влади на місцях перебирало на себе військове командування. Наприкінці 1918 р. в Коломиї залишився невеликий запас австрійських поштових марок номіналами 3, 6 і 12 гелерів, які відповідали найбільш поширеним тогочасним поштовим тарифам. Щоб зарадити цій проблемі тодішній начальник повітової пошти Микола Івасюк звернувся до голови повітового суду і відомого філателіста д-ра Чернявського за допомогою, а той за порадою повітового старости д-ра Стрийського підключив до вирішення справи військового коменданта Коломиї капітана Примака. В його штабквартирі 5 грудня 1918 р. було прийняте історичне рішення зробити на всьому запасі австрійських марок виданих в 1916-1917рр. надруки нових номіналів: 3, 6,12 та 15 гелерів,які стали відтоді називатися сотиками, а самі марки були «українізовані» кириличним текстом «Укр.Н.Р.». Згодом у зв'язку з підвищенням поштових тарифів було виготовлено для рекомендованих пересилань ще й наліпки з буквою «П» та номіналами 30 і 50 сотиків. Відтоді локальне коломийське видання увійшло назавжди у всесвітню філателістичну літературу, як марки ЗУНР і високо оцінюються на філателістичному ринку. Особливо вартісними є збережені поштові пересилання з того періоду.

В часі короткочасної окупації Покуття Румунією, (24.05 - 21.08.1918 р.), Чернявський мав причетність і до надруку на австрійських марках абревіатури «С.М.Т.», що румунською мовою означало Comandamentul Militar Teritorial (Військова Територіальна Команда). Про ці обидва коломийські надруки Іван Чернявський детально описав у своїй праці «Історія коломийських поштових марок», яка в 1928 р. вийшла українською, німецькою і польською мовами. За цю історичну працю автор був відзначений на міжнародній філателістичній виставці в Брюселі 1936 р., а її критерії оцінки згаданих марок увійшли назавжди у всі світові філателістичні каталоги. Помер Іван Чернявський 5 лютого 1959 р. і похований в Коломиї на старовинному цвинтарі Монастирок.

Тернопільщина славна ще одним видатним філателістом-дослідником Олександром Малицьким, який народився в Чорткові 15.11.1925 р., де закінчив місцеву гімназію. Далі в часі «великого ісходу» доля закинула його до Канади, де після закінчення Едмонтонського університету отримав професорську посаду на факультеті германістики й славістики університету в Калґарі. О.Малицький вільно володів шістьма мовами і наполегливо вивчав ще китайську, арабську і мову іврит. Вже змолоду він зацікавився філателією, а українська тематика стала для нього визначальною. Як дослідник різних тем українсько-канадських взаємин пише понад 100 наукових праць і різних довідників. Він скомплектував велику бібліотеку (понад 10000 книг різними мовами), в якій була чимала кількість філателістичної літератури.

Доктор Олександр Малицький – ерудит, науковець, дослідник помер 16.03.2011 в Калґарі, залишивши після себе значну філателістичну і видавничу спадщину для подальшого її вивчення і занесення в Золотий фонд української науки і культури.

Текст Олександра Жарівського

© Дивосвіт 142.2-1 (285) 2017 р.

ДИВОСВІТ

150 років від дня народження Івана Чернявського. Збараж.

150 років від дня народження Івана Чернявського

Іван Чернявський народився 13.05.1867 р. в м. Збараж, нині Тернопільської обл. Після закінчення Тернопільської гімназії здобув правничу освіту у Львівському університеті (1890). Далі служба в австро-угорській армії, після звільнення з якої, розпочав фахову працю в судочинстві. Після практики в Золочівському окружному суді, кар'єра молодого правника розпочинається в Лопатині. Далі Жабє, Турка, Ходорів і нарешті Львів, де він займає посаду секретаря Львівського Вищого крайового суду. В галицькій столиці Чернявський був вельми активним і в культурно-громадському житті українців Галичини. Він член правління товариства «Просвіта», а також заступник голови Правничої комісії в Науковому товаристві ім. Шевченка. В 1908 р. І. Чернявський переїздить до Коломиї, де отримує посаду радника Коломийського окружного суду і все своє подальше життя повязує зі столицею Покуття. З проголошенням ЗУНР він з головою поринув у державотворчий процес нової української політичної формації, не забуваючи, однак, і громадських справ, а також своєї пасії – філателії. В часі українсько-польської війни після відступу зі Львова, уряд ЗУНР 21.11.1918 р. переїхав до Тернополя, а 2.01.1919 р. до Станиславова. У таких обставинах органи місцевої влади часом втрачали зв'язок з центральною владою, тому всю повноту влади на місцях перебирало на себе військове командування. Наприкінці 1918 р. в Коломиї залишився невеликий запас австрійських поштових марок номіналами 3, 6 і 12 гелерів, які відповідали найбільш поширеним тогочасним поштовим тарифам. Щоб зарадити цій проблемі тодішній начальник повітової пошти Микола Івасюк звернувся до голови повітового суду і відомого філателіста д-ра Чернявського за допомогою, а'той за порадою повітового старости д-ра Стрийського підключив до вирішення справи військового коменданта Коломиї капітана Примака. В його штабквартирі 5 грудня 1918 р. було прийняте історичне рішення зробити на всьому запасі австрійських марок виданих в 1916-1917рр. надруки нових номіналів: 3, 6,12 та 15 гелерів,які стали відтоді називатися сотиками, а самі марки були «українізовані» кириличним текстом «Укр.Н.Р.». Згодом у зв'язку з підвищенням поштових тарифів було виготовлено для рекомендованих пересилань ще й наліпки з буквою «П» та номіналами 30 і 50 сотиків. Відтоді локальне коломийське видання увійшло назавжди у всесвітню філателістичну літературу, як марки ЗУНР і високо оцінюються на філателістичному ринку. Особливо вартісними є збережені поштові пересилання з того періоду. В часі короткочасної окупації Покуття Румунією, (24.05 - 21.08.1918 р.), Чернявський мав причетність і до надруку на австрійських марках абревіатури «С.М.Т.», що румунською мовою означало Comandamentul Militar Teritorial (Військова Територіальна Команда). Про ці обидва коломийські надруки Іван Чернявський детально описав у своїй праці «Історія коломийських поштових марок», яка в 1928 р. вийшла українською, німецькою і польською мовами. За цю історичну працю автор був відзначений на міжнародній філателістичній виставці в Брюселі 1936 р., а її критерії оцінки згаданих марок увійшли назавжди у всі світові філателістичні каталоги. Помер Іван Чернявський 5 лютого 1959 р. і похований в Коломиї на старовинному цвинтарі Монастирок. Покуття славне ще одним непересічним (на жаль забутим до цих пір) філателістом, але передовсім поштовиком Миколою Секретарем. Він народився в 1891 році в місті Кути. Після закінчення реальної школи в Снятині, студіював математику в Чернівецькому університеті. Але доля назавжди поєднала його з поштою. В часі ЗУНР був головним контролером пошт, а далі, коли Українська Галицька Армія перейшла Збруч, очолив керівництво польової служби Звязку. Будучи очевидцем тих буремних років і безпосереднім учасником героїчного походу армії УНР, Микола Секретар написав достовірну історичну працю «Полева пошта Української Галицької Армії», яка в 1930 р. друкувалася на сторінках журналу «Український філателіст», що виходив у Відні. Серед іншої інформації цієї фундаментальної праці є згадка, що саме тодішня польова пошта вживала виключно українські штемпелі і печатки, чого не було на інших українських землях. Згадана праця М.Секретаря ще чекає свого належного осмислення і дослідження. Дуже бажаним був би виставковий експонат, який засобами філателії задокументував би славну історію боротьби за незалежність України в 20-х роках XX століття. Помер Микола Секретар 6 жовтня 1970 р. в Празі.

Текст Олександра Жарівського

© Дивосвіт 142.2-2 (286) 2017 р.

ДИВОСВІТ

150 років від дня народження Івана Чернявського. Коломия.

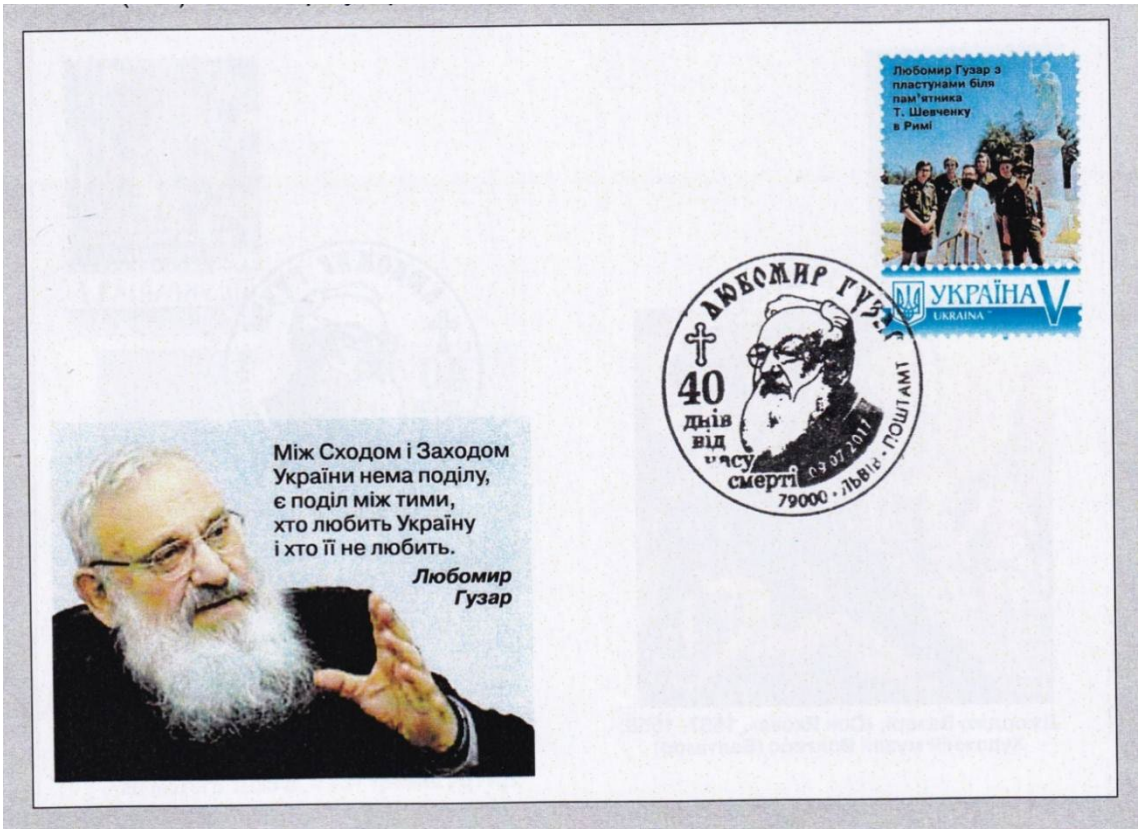

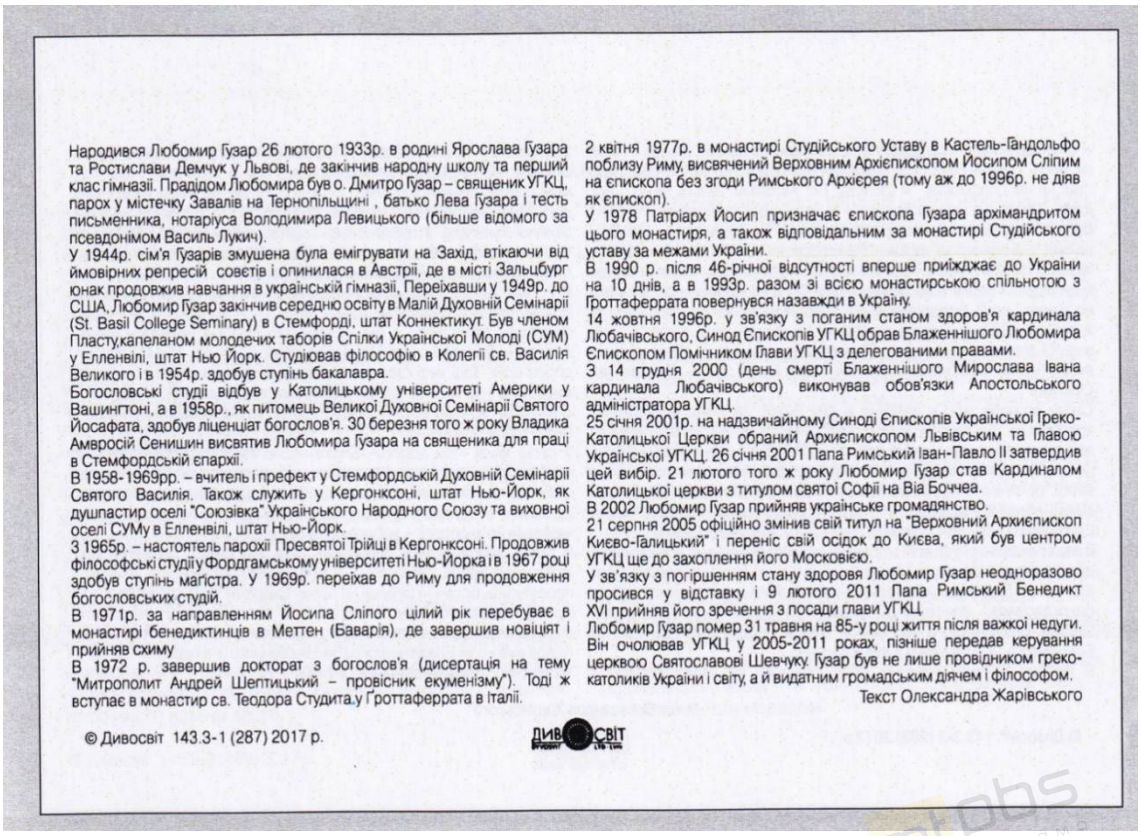

Народився Любомир Гузар 26 лютого 1933р. в родині Ярослава Гузара та Ростислави Демчук у Львові, де закінчив народну школу та перший клас гімназії. Прадідом Любомира був о. Дмитро Гузар – священик УГКЦ, парох у містечку Завалів на Тернопільщині , батько Лева Гузара і тесть письменника, нотаріуса Володимира Левицького (більше відомого за псевдонімом Василь Лукич).

У 1944р. сім'я Гузарів змушена була емігрувати на Захід, втікаючи від ймовірних репресій совєтів і опинилася в Австрії, де в місті Зальцбург юнак продовжив навчання в українській гімназії. Переїхавши у 1949р. до США, Любомир Гузар закінчив середню освіту в Малій Духовній Семінарії (St. Basil College Seminary) в Стемфорді, штат Коннектикут. Був членом Пласту,капеланом молодечих таборів Спілки Української Молоді (СУМ) у Елленвілі, штат Нью Йорк. Студіював філософію в Колегії св. Василія Великого і в 1954р. здобув ступінь бакалавра.

Богословські студії відбув у Католицькому університеті Америки у Вашингтоні, а в 1958р., як питомець Великої Духовної Семінарії Святого Йосафата, здобув ліценціат богослов'я. 30 березня того ж року Владика Амвросій Сенишин висвятив Любомира Гузара на священика для праці в Стемфордській єпархії.

В 1958-1969рр. – вчитель і префект у Стемфордській Духовній Семінарії Святого Василія. Також служить у Кергонксоні, штат Нью-Йорк, як душпастир оселі "Союзівка" Українського Народного Союзу та виховної оселі СУМу в Елленвілі, штат Нью-Йорк.

З 1965р. – настоятель парохії Пресвятої Трійці в Кергонксоні. Продовжив філософські студії у Фордгамському університеті Нью-Йорка і в 1967 році здобув ступінь магістра. У 1969р. переїхав до Риму для продовження богословських студій.

В 1971р. за направленням Йосипа Сліпого цілий рік перебуває в монастирі бенедиктинців в Меттен (Баварія), де завершив новіціят і прийняв схиму

В 1972 р. завершив докторат з богослов'я (дисертація на тему "Митрополит Андрей Шептицький – провісник екуменізму"). Тоді ж вступає в монастир св. Теодора Студита у Ґроттаферрата в Італії.

2 квітня 1977р. в монастирі Студійського Уставу в Кастель-Ґандольфо поблизу Риму, висвячений Верховним Архієпископом Йосипом Сліпим на єпископа без згоди Римського Архієрея (тому аж до 1996р. не діяв як єпископ).

У 1978 Патріарх Йосип призначає єпископа Гузара архімандритом цього монастиря, а також відповідальним за монастирі Студійського уставу за межами України.

В 1990 р. після 46-річної відсутності вперше приїжджає до України на 10 днів, а в 1993р. разом зі всією монастирською спільнотою з Ґроттаферрата повернувся назавжди в Україну.

14 жовтня 1996р. у зв'язку з поганим станом здоров'я кардинала Любачівського, Синод Єпископів УГКЦ обрав Блаженнішого Любомира Єпископом Помічником Глави УГКЦ з делегованими правами.

З 14 грудня 2000 (день смерті Блаженнішого Мирослава Івана кардинала Любачівського) виконував обов'язки Апостольського адміністратора УГКЦ.

25 січня 2001р. на надзвичайному Синоді Єпископів Української Греко-Католицької Церкви обраний Архиєпископом Львівським та Главою Української УГКЦ. 26 січня 2001 Папа Римський Іван-Павло II затвердив цей вибір. 21 лютого того ж року Любомир Гузар став Кардиналом Католицької церкви з титулом святої Софії на Віа Боччеа.

В 2002 Любомир Гузар прийняв українське громадянство.

21 серпня 2005 офіційно змінив свій титул на "Верховний Архиєпископ Києво-Галицький" і переніс свій осідок до Києва, який був центром УГКЦ ще до захоплення його Московією.

У зв'язку з погіршенням стану здоровя Любомир Гузар неодноразово просився у відставку і 9 лютого 2011 Папа Римський Бенедикт XVI прийняв його зречення з посади глави УГКЦ.

Любомир Гузар помер 31 травня на 85-у році життя після важкої недуги. Він очолював УГКЦ у 2005-2011 роках, пізніше передав керування церквою Святославові Шевчуку. Гузар був не лише провідником греко-католиків України і світу, а й видатним громадським діячем і філософом.

Текст Олександра Жарівського

© Дивосвіт 143.3-1 (287) 2017 р.

ДИВОСВІТ

Любомир Гузар. (Любомир Гузар – Почесний громадянин Тернополя).

Джорджо Вазарі, «Сон Якова», 1557–1558,
Художній музей Волтерс (Балтімор)

«І снилось йому, – ось драбина поставлена на землю, а верх її сягав аж неба. І ось Анголи Божі виходили й сходили по ній. І ото Господь став на ній і промовив: "Я Господь, Бог Авраама, батька твого, і Бог Ісака. Земля, на якій ти лежиш, – Я дам її тобі та нащадкам твоїм. І буде потомство твоє, немов порох землі. І поширишся ти на захід, і на схід, і на північ, і на південь. І благословляться в тобі та в нащадках твоїх всі племена землі. І ось Я з тобою, і буду тебе пильнувати скрізь, куди підеш, і верну тебе до цієї землі, бо Я не покину тебе, аж поки не вчиню, що Я сказав був тобі." І прокинувся Яків зо свого сну, та й сказав: "Дійсно, Господь пробуває на цьому місці, а того я й не знав!" І злякався він і сказав: "Яке страшне оце місце! Це ніщо інше, як дім Божий, і це брама небесна». Книга Буття, 28:12-17 (переклад Огієнка).

Сходи до неба, або ж драбина зі сну Якова, це уявна метафізична конструкція, що поєднує землю і небо, інакше кажучи це вертикальне зєднання небесного місця проживання Бога з земним святим місцем, де цей Бог присутній. До цього мотиву не раз зверталися європейські митці, починаючи від ранньохристиянського малярства, серед яких відомі полотна Рафаеля 1518-19, Джорджо Вазарі 1557-58, Адама Ельгаймера 1597-89, Доменіко Фетті 1619, Мурільйо 1660-65.

9 вересня 2014 р. у Львові відбулася прем'єра фільму «Сходи Якова», автором сценарію якого і режисером є відома тележурналістка Леся Харченко. В цій документальній стрічці йдеться про життя трьох однокласників: єпископа-емерита Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Любомира Ґузара, лікаря-онколога Бориса Білинського та політв'язня Юрія Шухевича.

В одному зі своїх інтерв'ю Леся Харченко на запитання про її зацікавлення постаттю Глави УГКЦ Блаженнішого Любомира Ґузара сказала: «Як журналіст я спілкувалася з ним з 1998 року і вже тоді мені кортіло дізнатися більше про нього, бо він відрізнявся від інших моральних авторитетів. Тепер я розумію, чому. Бо він – людина західної культури, з прекрасною освітою, здобутою в Америці та Європі, позбавлена лукавства, справжній монах у всіх проявах, людина дуже високої внутрішньої культури».

Його ім'я: любов і мир. Ось, як про мир говорив шанований всіма Божий старець Любомир Ґузар: Мир – це коли ми створюємо позитивну атмосферу, в якій починаємо свідомо шанувати інших, любити їх, бажати і робити їм добро. Дуже важливо, аби ми бажали добра всім. Тоді мир стає дуже реальним, дійсним, без того нема миру. Мир – то не є те, що ми робимо, а те, що одержуємо від Бога. А якщо ми хочемо робити добро іншим, то ми можемо бути певні Божого благословення.

У своїй книзі «Три дороги» Блаженніший Любомир стверджує: «У кожного з нас є три дороги, три основи взаємовідносин: як людина ставиться до себе, як ставиться до ближніх і головне – як ставиться до Бога». З відходом Блаженнішого до Всевишнього розпочалася четверта його дорога – дорога до Вічності.

9 липня виповнюється сороковий день від смерті Блаженнішого Любомира Ґузара і його душа попрощається назавжди з землею і переступить останній східець на шляху Сходами Якова до Бога.

Пройде небагато часу і ми всі, хто залишився тут на землі, згадуватимемо ще недавно сущого поміж нами кардинала Любомира Ґузара вже не як Блаженнішого,а як Блаженного,а згодом і як Святого Української Греко-Католицької Церкви.

Текст Олександра Жарівського

© Дивосвіт 143.3-2 (288) 2017 р.

Джорджо Вазарі, «Сон Якова», 1557 - 1558. (Л. Гузар).

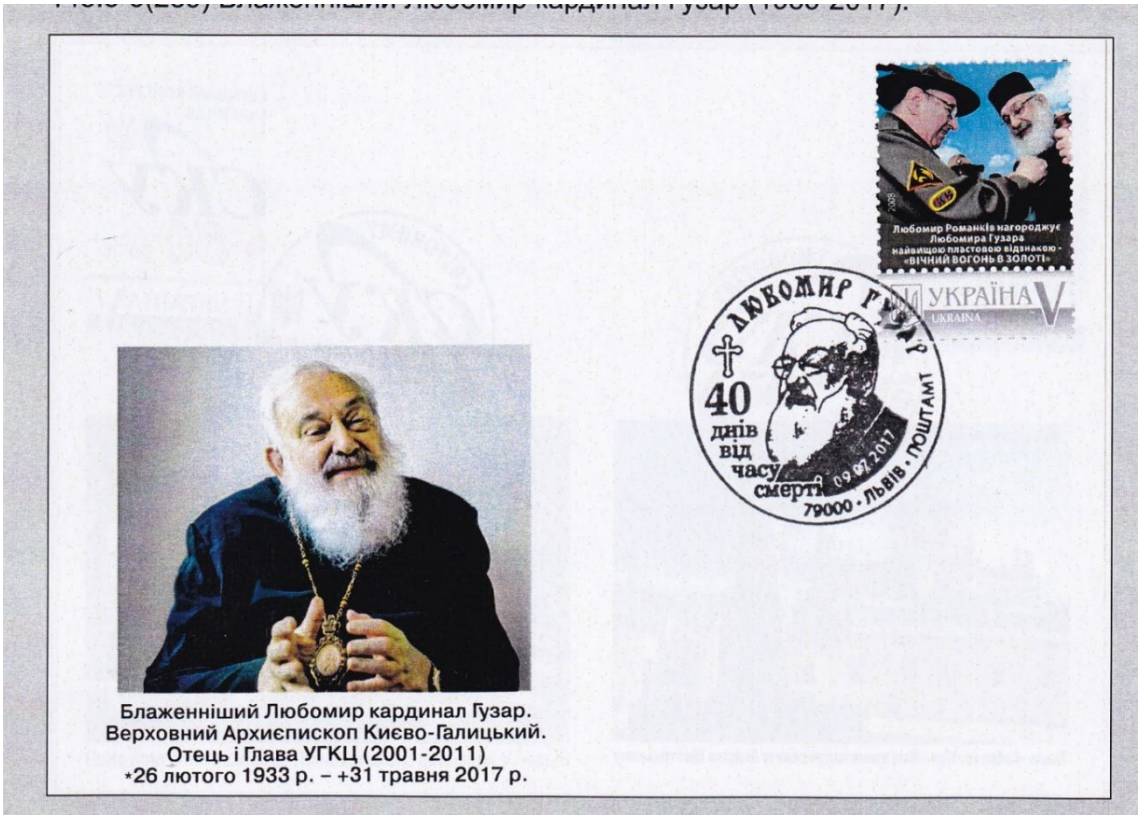

Блаженніший Любомир кардинал Гузар.
Верховний Архиєпископ Києво-Галицький.
Отець і Глава УГКЦ (2001-2011)
***26 лютого 1933 р. – +31 травня 2017 р.**

Золоті думки-афоризми і заповіт кардинала Любомира Гузара

– Господь створив нас вільними. Ніхто так не шанує нашої свободи, як Бог. Але ми не маємо відваги бути вільними. Бо бути вільним – це означає бути відповідальним. Ми говоримо про свободу, тішимося свободою, бажаємо свободи, підкреслюємо своє бажання свободи, але насправді боїмося її.

– Єдність – це теж є дар Божий. Та здається мені, що всі бажають його прийняти на власних умовах. Ніхто не хоче мінятися, кажуть – нехай цілий світ зміниться, але не примушуйте мінятися мене.

– Ви дуже сильні, якщо бажаєте добра, якщо стараєтеся, якщо гуртуєтеся, якщо намагаєтеся спільно творити добро, жити чесно, жити творчо.

– Еліта – це не просто ті люди, які вміють побачити проблему і знайти швидко рішення. Це люди, які вміють дивитися далеко вперед. Треба дивитися далі, значно далі вперед, щоб розуміти наслідки власних рішень. Той, хто дивиться далеко, насамперед зберігає головне – людську гідність.

– Влада боїться свободи в серцях набагато більше, ніж голодного бунту. Бо голодного можна купити, а вільного – тільки вбити.

– У час болючих змін не треба боятися. Зміни болючі і у нас є упередження щодо них, але не треба боятися. Потрібно засукати рукави і працювати. Без праці нічого не станеться. Ніхто нічого нам не дасть.

– Завдяки Божій благодаті, найвищій жертві невинних людей під час Революції гідності на Майдані, а сьогодні завдяки готовності українських вояків захищати права свого народу ціною життя зі зброєю в руках – ми стоїмо на порозі великого майбутнього. Нехай милостивий Господь не дозволить нам не прийняти Його благодаті!

– Щоб бути великою країною, Україні бракує лише єдності. Наша пісня влучає в саме серце наших проблем. З одного боку, нам треба посилено молитися за єдність, а з іншого – старатися цю єдність здійснювати, спільними силами робити все можливе, маючи перед очима одну мету – суспільне благо українського народу.

– В Україні не чотири різні церкви, а одна поділена. Проблема єдності церкви є ані політичною, ані суспільною. Це питання релігійне. Ісус Христос установив одну церкву. Кожного разу, коли говоримо «Символ віри» кажемо: «Вірую в єдиного Бога». Але люди через гріхи поділили храм Божий. Ми говоримо, що маємо в Україні чотири церкви: три православні і одну греко-католицьку. Це не правда – у нас одна поділена. А тепер треба подумати, як повернутись до первісної єдності.

– Прохаю вас: моліться і працюйте, щоби наша Церква розвивалася, жила і в той спосіб прославляла Бога і служила нашому народові

© Дивосвіт 143.3-3 (289) 2017 р.

Блаженніший Любомир кардинал Гузар (1933 – 2017).

Інше

Історія України у вишиваному портреті. Юрій Савка, Портрет Романа Шухевича.

Іван Чернявський «Історія коломийських поштових марок».

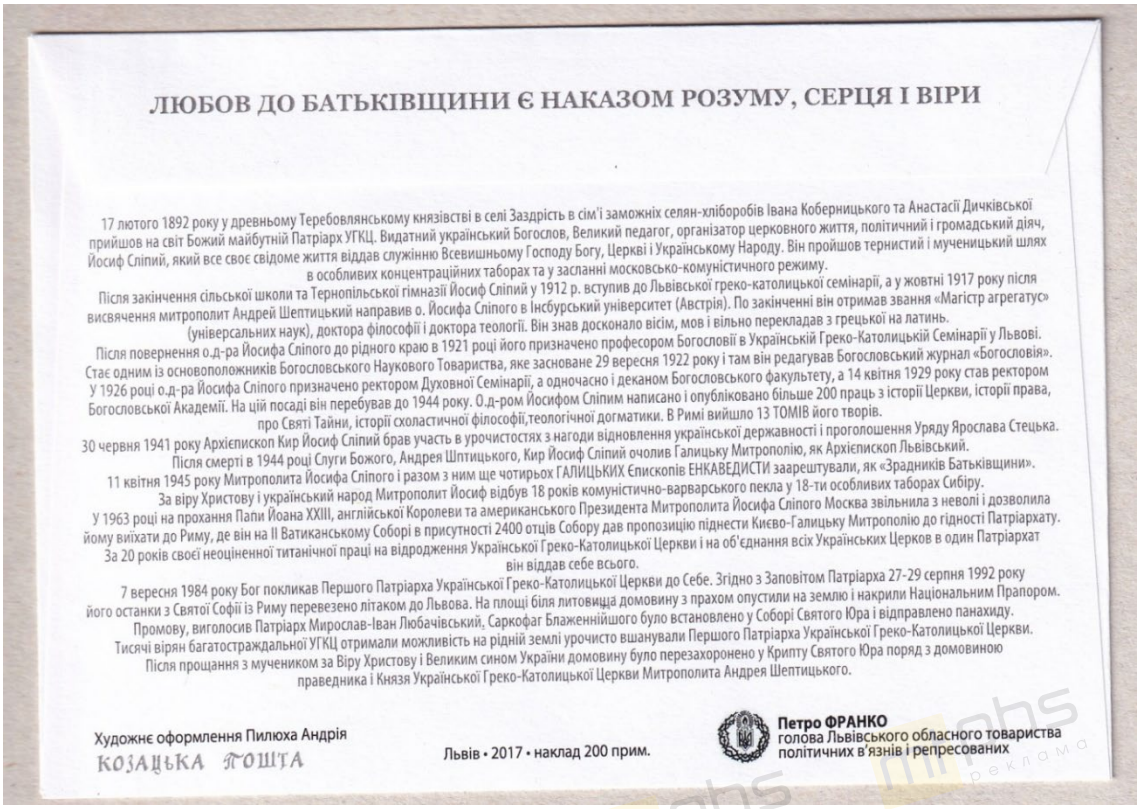

ЛЮБОВ ДО БАТЬКІВЩИНИ Є НАКАЗОМ РОЗУМУ, СЕРЦЯ І ВІРИ

17 лютого 1892 року у древньому Теребовлянському князівстві в селі Заздрість в сім'ї заможніх селян-хліборобів Івана Коберницького та Анастасії Дичківської прийшов на світ Божий майбутній Патріарх УГКЦ. Видатний український Богослов, Великий педагог, організатор церковного життя, політичний і громадський діяч, Йосиф Сліпий, який все своє свідоме життя віддав служінню Всевишньому Господу Богу, Церкві і Українському Народу. Він пройшов тернистий і мученицький шлях в особливих концентраційних таборах та у засланні московсько-комуністичного режиму.

Після закінчення сільської школи та Тернопільської гімназії Йосиф Сліпий у 1912 р. вступив до Львівської греко-католицької семінарії, а у жовтні 1917 року після висвячення митрополит Андрей Шептицький направив о. Йосифа Сліпого в Інсбурський університет (Австрія). По закінченні він отримав звання «Магістр агрегатус» (універсальних наук), доктора філософії і доктора теології. Він знав досконало вісім, мов і вільно перекладав з грецької на латинь.

Після повернення о.д-ра Йосифа Сліпого до рідного краю в 1921 році його призначено професором Богослові в Українській Греко-Католицькій Семінарії у Львові. Стає одним із основоположників Богословського Наукового Товариства, яке засноване 29 вересня 1922 року і там він редагував Богословський журнал «Богословія». У 1926 році о.д-ра Йосифа Сліпого призначено ректором Духовної Семінарії, а одночасно і деканом Богословського факультету, а 14 квітня 1929 року став ректором Богословської Академії. На цій посаді він перебував до 1944 року. О.д-ром Йосифом Сліпим написано і опубліковано більше 200 праць з історії Церкви, історії права, про Святі Тайни, історії схоластичної філософії,теологічної догматики. В Римі вийшло 13 ТОМІВ його творів.

30 червня 1941 року Архієпископ Кир Йосиф Сліпий брав участь в урочистостях з нагоди відновлення української державності і проголошення Уряду Ярослава Стецька. Після смерті в 1944 році Слуги Божого, Андрея Шптицького, Кир Йосиф Сліпий очолив Галицьку Митрополію, як Архієпископ Львівський.

11 квітня 1945 року Митрополита Йосифа Сліпого і разом з ним ще чотирьох ГАЛИЦЬКИХ Єпископів ЕНКАВЕДИСТИ заарештували, як «Зрадників Батьківщини».

За віру Христову і український народ Митрополит Йосиф відбув 18 років комуністично-варварського пекла у 18-ти особливих таборах Сибіру.

У 1963 році на прохання Папи Йоана XXIII, англійської Королеви та американського Президента Митрополита Йосифа Сліпого Москва звільнила з неволі і дозволила йому виїхати до Риму, де він на II Ватиканському Соборі в присутності 2400 отців Собору дав пропозицію піднести Києво-Галицьку Митрополію до гідності Патріархату.

За 20 років своєї неоціненної титанічної праці на відродження Української Греко-Католицької Церкви і на об'єднання всіх Українських Церков в один Патріархат він віддав себе всього.

7 вересня 1984 року Бог покликав Першого Патріарха Української Греко-Католицької Церкви до Себе. Згідно з Заповітом Патріарха 27-29 серпня 1992 року його останки з Святої Софії із Риму перевезено літаком до Львова. На площі біля литовиця домовину з прахом опустили на землю і накрили Національним Прапором. Промову, виголосив Патріарх Мирослав-Іван Любачівський. Саркофаг Блаженнійшого було встановлено у Соборі Святого Юра і відправлено панахиду. Тисячі вірян багатостраждальної УГКЦ отримали можливість на рідній землі урочисто вшанували Першого Патріарха Української Греко-Католицької Церкви. Після прощання з мучеником за Віру Христову і Великим сином України домовину було перезахоронено у Крипту Святого Юра поряд з домовиною праведника і Князя Української Греко-Католицької Церкви Митрополита Андрея Шептицького.

Художнє оформлення Пилюха Андрія
КОЗАЦЬКА ПОШТА

Львів • 2017 • наклад 200 прим.

Петро ФРАНКО
голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Патріарх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984.

ПШ – Патріарх Йосиф Сліпий, 125 років від дня народження, 1892 – 17.02.2017.

Чернявський Іван Корнилович, 1867 – 1959.

Любомир Гузар. Вічная пам’ять.

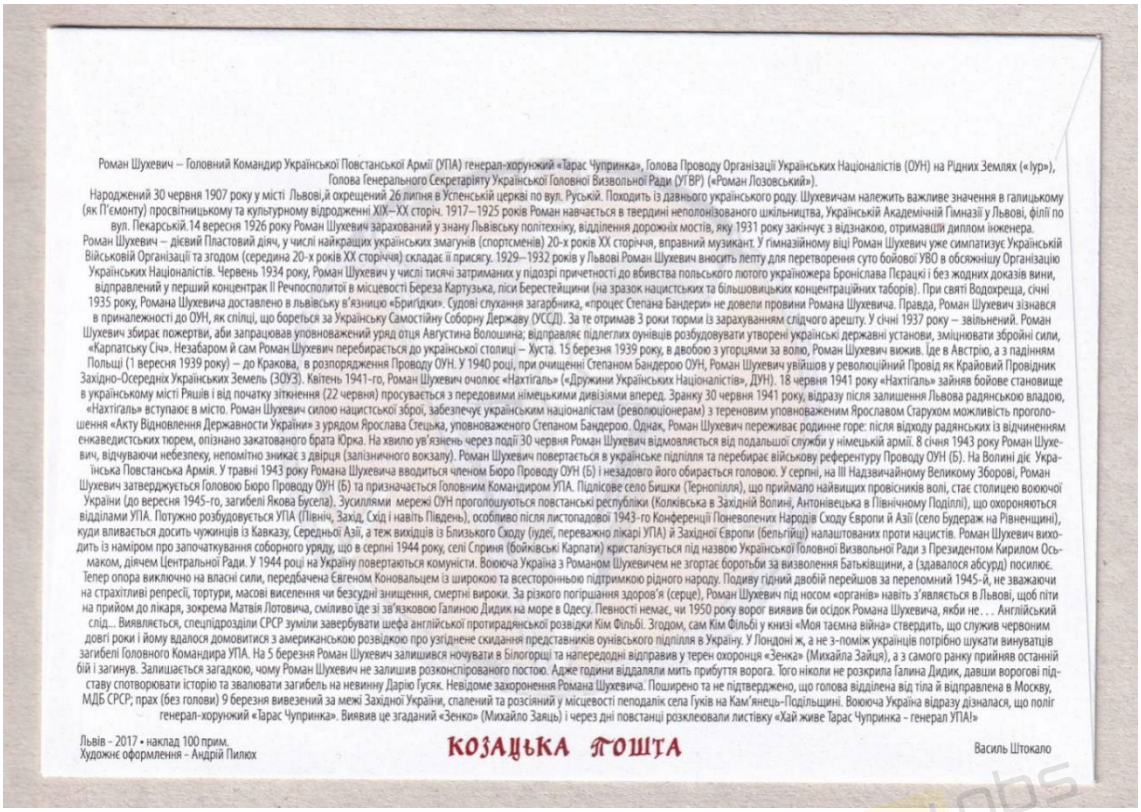

Роман Шухевич – Головний Командир Української Повстанської Армії (УПА) генерал-хорунжий «Тарас Чупринка», Голова Проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН) на Рідних Землях («Іур»), Голова Генерального Секретаріяту Української Головної Визвольної Ради (УГВР) («Роман Лозовський»).

Народжений 30 червня 1907 року у місті Львові,й окрещений 26 липня в Успенській церкві по вул. Руській. Походить із давнього українського роду. Шухевичам належить важливе значення в галицькому (як П'ємонту) просвітницькому та культурному відродженні XIX–XX сторіч. 1917–1925 років Роман навчається в тверді неполонізованого шкільництва, Українській Академічній Гімназії у Львові, філії по вул. Пекарській.14 вересня 1926 року Роман Шухевич зарахований у знану Львівську політехніку, відділення дорожніх мостів, яку 1931 року закінчує з відзнакою, отримавши диплом інженера.

Роман Шухевич – дієвий Пластовий діяч, у числі найкращих українських змагунів (спортсменів) 20-х років XX сторіччя, вправний музикант. У гімназійному віці Роман Шухевич уже симпатизує Українській Військовій Організації та згодом (середина 20-х років XX сторіччя) складає її присягу. 1929–1932 років у Львові Роман Шухевич вносить лепту для перетворення суто бойової УВО в обсяжнішу Організацію Українських Націоналістів. Червень 1934 року, Роман Шухевич у числі тисячі затриманих у підозрі причетності до вбивства польського лютого україножера Броніслава Пєрацкі і без жодних доказів вини, відправлений у перший концентрак II Речпосполитої в місцевості Береза Картузька, ліси Берестейщини (на зразок нацистських та більшовицьких концентраційних таборів). При святі Водохреща, січні 1935 року, Романа Шухевича доставлено в львівську в'язницю «Бригідки». Судові слухання загарбника, «процес Степана Бандери» не довели провини Романа Шухевича. Правда, Роман Шухевич зізнався в приналежності до ОУН, як спілці, що бореться за Українську Самостійну Соборну Державу (УССД). За те отримав 3 роки тюрми із зарахуванням слідчого арешту. У січні 1937 року – звільнений. Роман Шухевич збирає пожертви, аби запрацював уповноважений уряд отця Августина Волошина; відправляє підлеглих очівців розбудовувати утворені українські державні установи, зміцнювати збройні сили, «Карпатську Січ». Незабаром й сам Роман Шухевич перебирається до української столиці – Хуста. 15 березня 1939 року, в двобою з угорцями за волю, Роман Шухевич вижив. Їде в Австрію, а з падінням Польщі (1 вересня 1939 року) – до Кракова, в розпорядження Проводу ОУН. У 1940 році, при очищенні Степаном Бандерою ОУН, Роман Шухевич увійшов у революційний Провід як Крайовий Провідник Західно-Осередніх Українських Земель (ЗОУЗ). Квітень 1941-го, Роман Шухевич очолює «Нахтігаль» («Дружини Українських Націоналістів», ДУН). 18 червня 1941 року «Нахтігаль» займав бойове становище в українському місті Ряшів і від початку зіткнення (22 червня) просувається з передовими німецькими дивізіями вперед. Зранку 30 червня 1941 року, відразу після залишення Львова радянською владою, «Нахтігаль» вступає в місто. Роман Шухевич силою нацистської зброї, забезпечує українським націоналістам (революціонерам) з тереновим уповноваженим Ярославом Старуком можливість проголошення «Акту Відновлення Державности України» з урядом Ярослава Стецька, уповноваженого Степаном Бандерою. Однак, Роман Шухевич переживає родинне горе: після відходу радянських із відчиненням енкаведистських тюрем, опізнано закатованого брата Юрка. На хвилю ув'язнень через події 30 червня Роман Шухевич відмовляється від подальшої служби у німецькій армії. 8 січня 1943 року Роман Шухевич, відчуваючи небезпеку, непомітно зникає з двірця (залізничного вокзалу). Роман Шухевич повертається в українське підпілля та перебирає військову референтуру Проводу ОУН (Б). На Волині діє Українська Повстанська Армія. У травні 1943 року Романа Шухевича вводиться членом Бюро Проводу ОУН (Б) і незадовго його обирається головою. У серпні, на III Надзвичайному Великому Зборові, Роман Шухевич затверджується Головою Бюро Проводу ОУН (Б) та призначається Головним Командиром УПА. Підлісове село Бишки (Тернопілля), що приймало найвищих провісників волі, стає столицею воюючої України (до вересня 1945-го, загибелі Якова Бусела). Зусиллями мережі ОУН проголошуються повстанські республіки (Колківська в Західній Волині, Антоніверцька в Північному Поділлі), що охороняються відділами УПА. Потужно розбудовується УПА (Північ, Захід, Схід і навіть Південь), особливо після листопадової 1943-го Конференції Поневолених Народів Сходу Європи й Азії (село Будераж на Рівненщині), куди вливається досить чужинців із Кавказу, Середньої Азії, а теж вихідців із Близького Сходу (іудеї, переважно лікарі УПА) й Західної Європи (бельгійці) налаштованих проти нацистів. Роман Шухевич виходить із намірром про започаткування соборного уряду, що в серпні 1944 року, селі Сприня (бойківські Карпати) кристалізується під назвою Української Головної Визвольної Ради з Президентом Кирилом Осьмаком, дієчем Центральної Ради. У 1944 році на Україну повертаються комуністи. Воююча Україна з Романом Шухевичем не згортає боротьби за визволення Батьківщини, а (здавалося абсурд) посилює. Тепер опора виключно на власні сили, передбачена Євгеном Коновальцем із широкою та всесторонньою підтримкою рідного народу. Подиву гідний двобій перейшов за переломний 1945-й, не зважаючи на страхітливі репресії, тортури, масові виселення чи безсудні знищення, смертні вироки. За різкого погіршання здоров'я (серце), Роман Шухевич під носом «органів» навіть з'являється в Львові, щоб піти на прийом до лікаря, зокрема Матвія Лотовича, сміливо їде зі зв'язковою Галиною Дидик на море в Одесу. Певності немає, чи 1950 року ворог виявив би осідок Романа Шухевича, якби не… Англійський слід… Виявляється, спецпідрозділи СРСР зуміли завербувати шефа англійської протирадянської розвідки Кім Фільбі. Згодом, сам Кім Фільбі у книзі «Моя таємна війна» стверднть, що служив червоним довгі роки і йому вдалося домовитися з американською розвідкою про узгіднене скидання представників оунівського підпілля в Україну. У Лондоні ж, а не з-поміж українців потрібно шукати винуватців загибелі Головного Командира УПА. На 5 березня Роман Шухевич залишився ночувати в Білогорщі та напередодні відправив у терен охоронця «Зенка» (Михайла Зайця), а з самого ранку прийняв останній бій і загинув. Залишається загадкою, чому Роман Шухевич не залишив розконспірованого постою. Адже години віддаляли мить прибуття ворога. Того ніколи не розкрила Галина Дидик, давши ворогові підставу спотворювати історію та звалювати загибель на невинну Дарію Гусяк. Невідоме захоронення Романа Шухевича. Поширено та не підтверджено, що голова відділена від тіла й відправлена в Москву, МДБ СРСР; прах (без голови) 9 березня вивезений за межі Західної України, спалений та розсіяний у місцевості неподалік села Гуків на Кам'янець-Подільщині. Воююча Україна відразу дізналася, що поліг генерал-хорунжий «Тарас Чупринка». Виявив це згаданий «Зенко» (Михайло Заяць) і через дні повстанці розклеювали листівку «Хай живе Тарас Чупринка - генерал УПА!»

Львів - 2017 • наклад 100 прим.
Художнє оформлення - Андрій Пилюх

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Василь Штокало

110 років від дня народження головнокомандувача УПА Романа Шухевича / «Тарас Чупринка»/, 1907 – 30.06. – 2017.

ПШ – Роман Шухевич, 110 років від дня народження. Від столиці воюючої України (ОУН-УПА-УГВР), село Бишки на Тернопіллі – до столиці незалежної України. Київ – 30.06.2017.

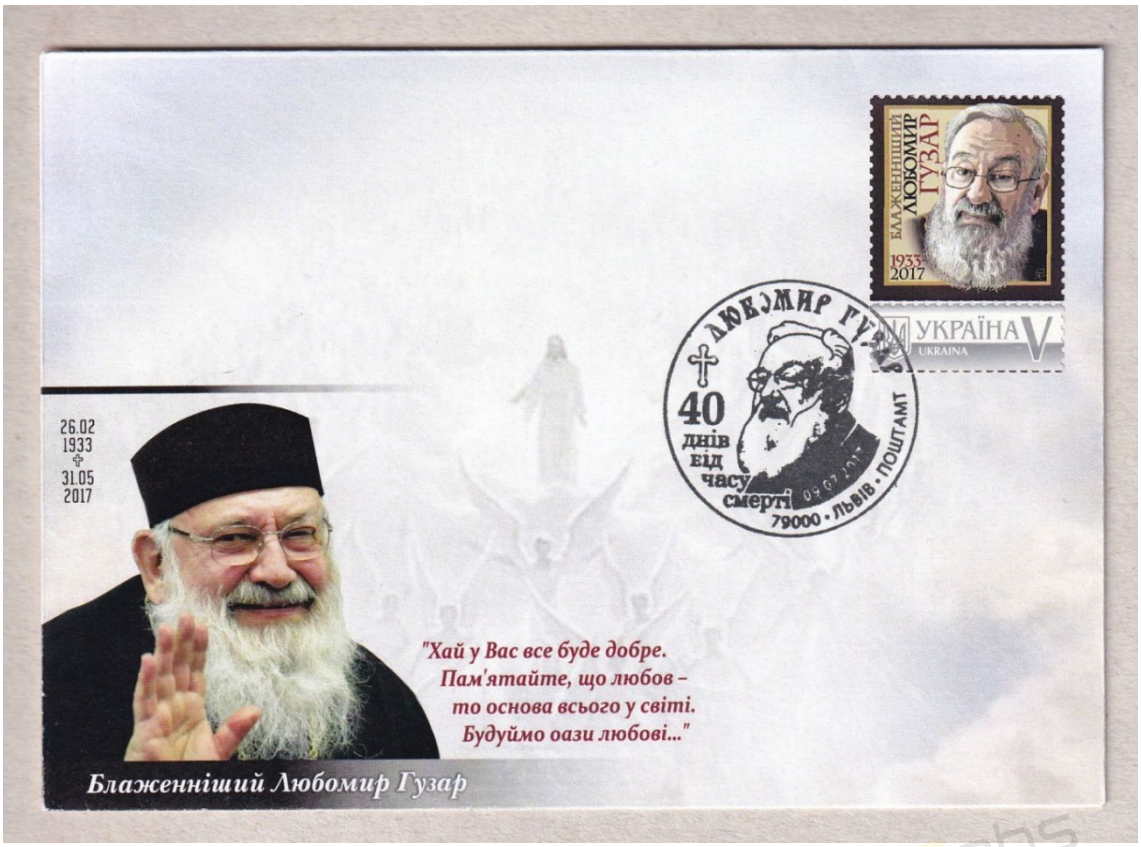

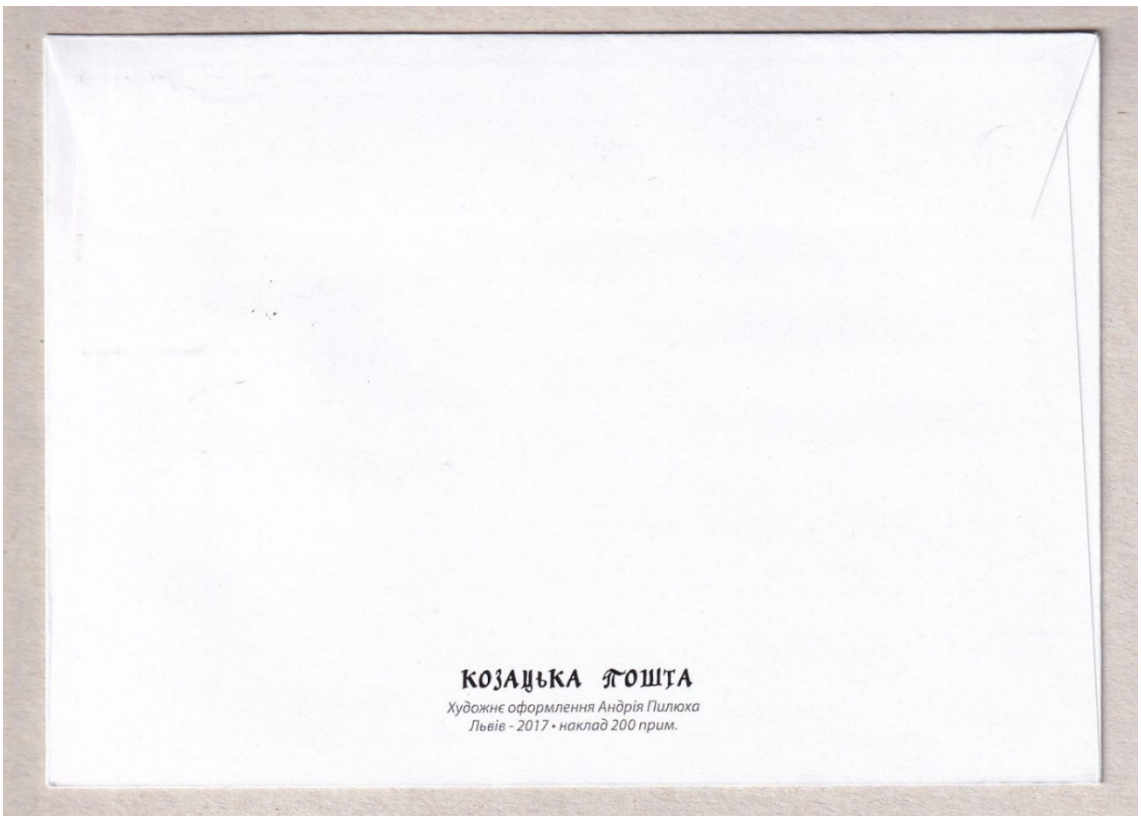

Блаженніший Любомир Гузар. (40 днів).

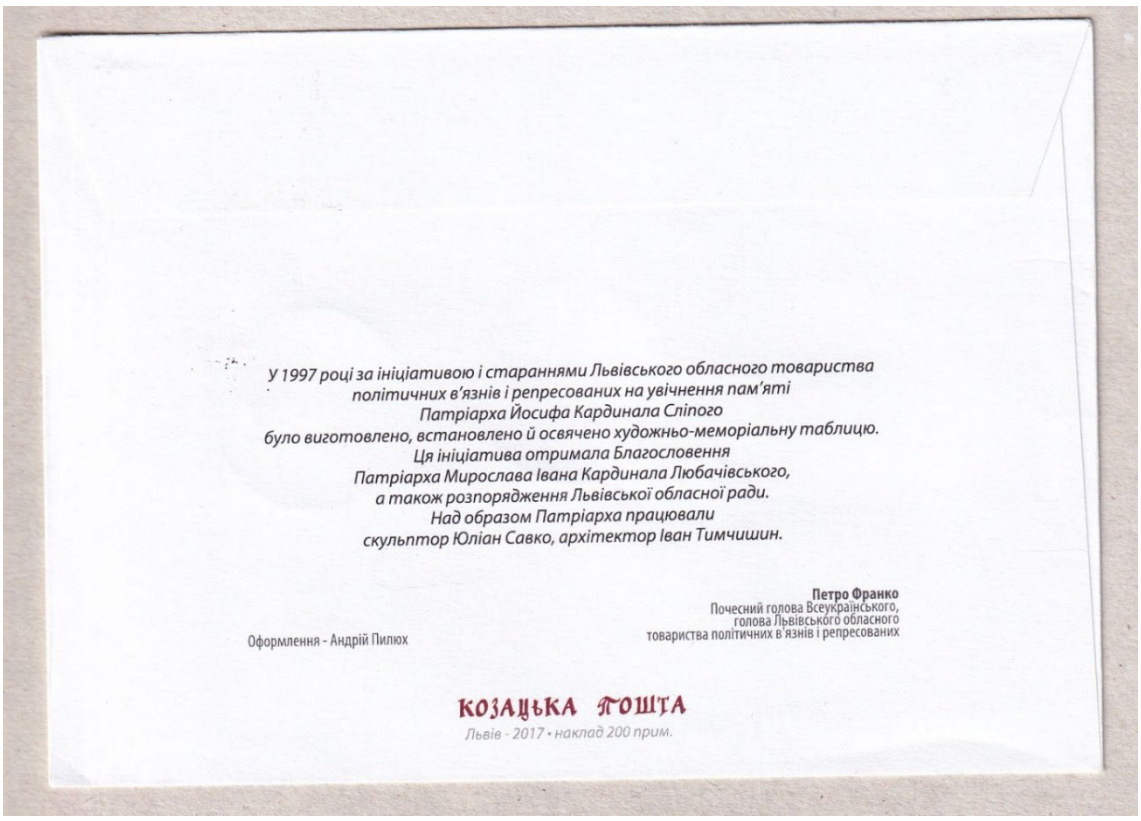

Художньо-меморіальна таблиця Йосифу Сліпому у Львові.

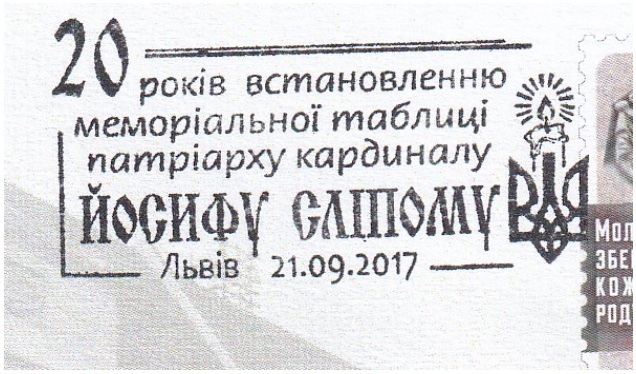

ПШ – 20 років встановленню меморіальної таблиці патріарху кардиналу Йосифу Сліпому. Львів, 21.09.2017.

2018

Тернопільське обласне товариство АсФУ

X Всеукраїнський фестиваль національної вишивки та костюма «Цвіт вишиванки». (ВМ).

Третій Надзвичайний Великий Збір ОУН, 75, 1943 – 2018 (ВМ).

100-річчя утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) (ВМ).

ПШ – Володимир Лучаківський – перший український бургомістр Тернополя. 180 років з Дня народження (19.03.1838 – 11.04.1903). 46001 м. Тернопіль 19.03.2018 р.

1030-ліття Хрещення Русі.

ПШ – Філателістична виставка «1030 років Хрещення Русі-України», Тернове поле, 28.07.2018 – синій, чорний, фіолетовий.

Івано-Франківський обласний музей визвольної боротьби ім. С. Бандери.

Укрпошта, проєкт «Власна марка» (ВМ)

Катедральний Собор УГКЦ у м. Тернопіль.

Тристоронній годинник на бульварі Шевченка.

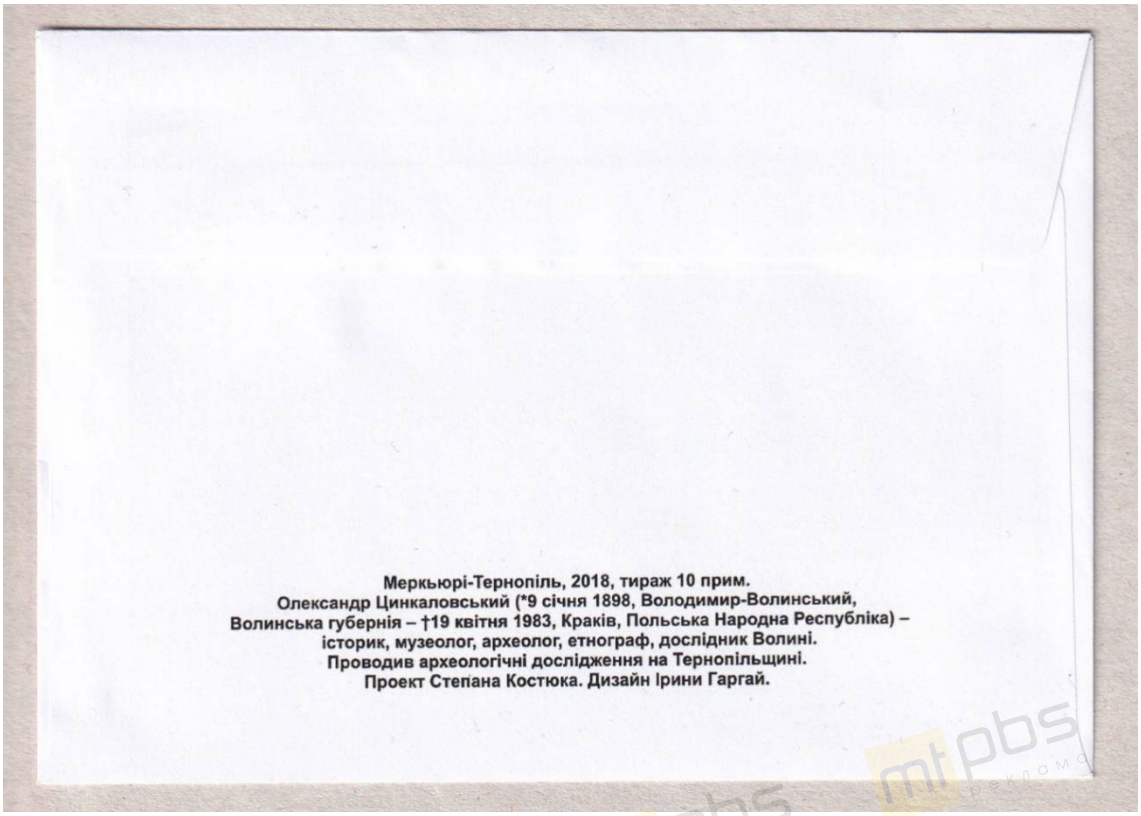

Олександр Цинкаловський, 120 років, 2018.

Четвертий Універсал Української Центральної Ради, 100 років, 2018.

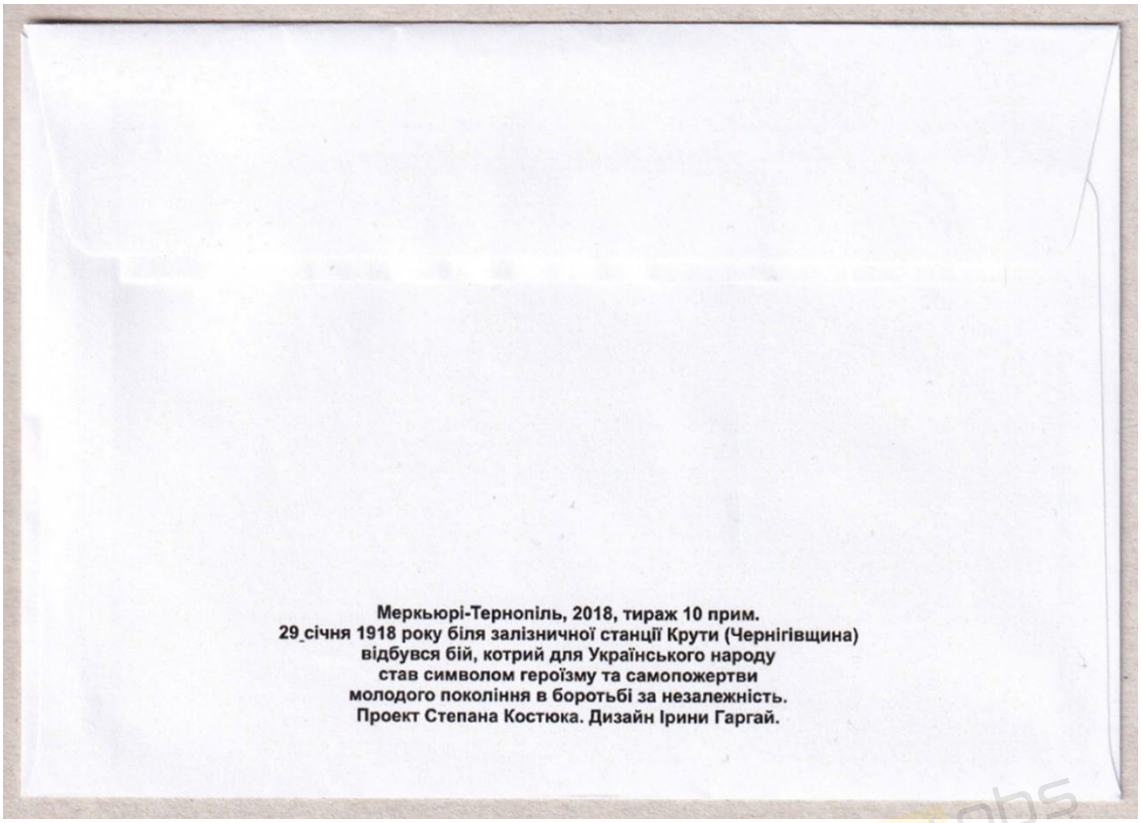

Бій біля залізничної станції Крути, 100 років, 2018.

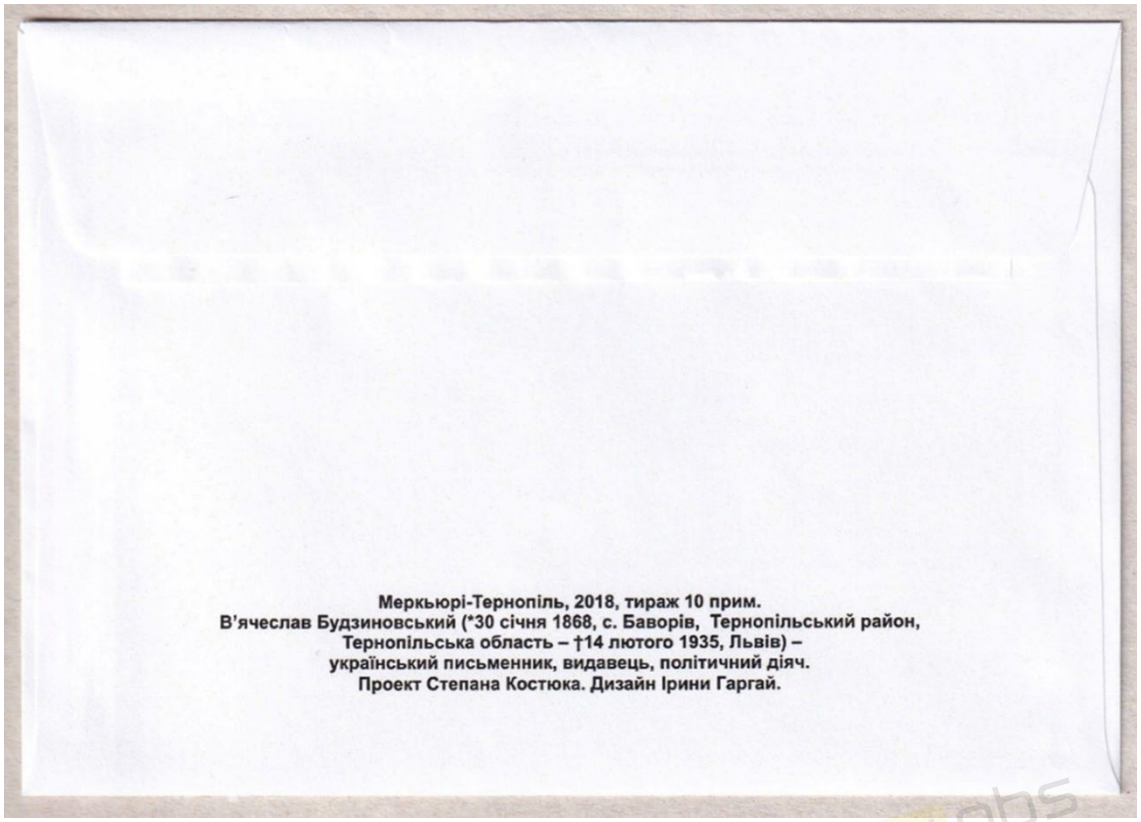

В’ячеслав Будзиновський, 150 років, 2018.

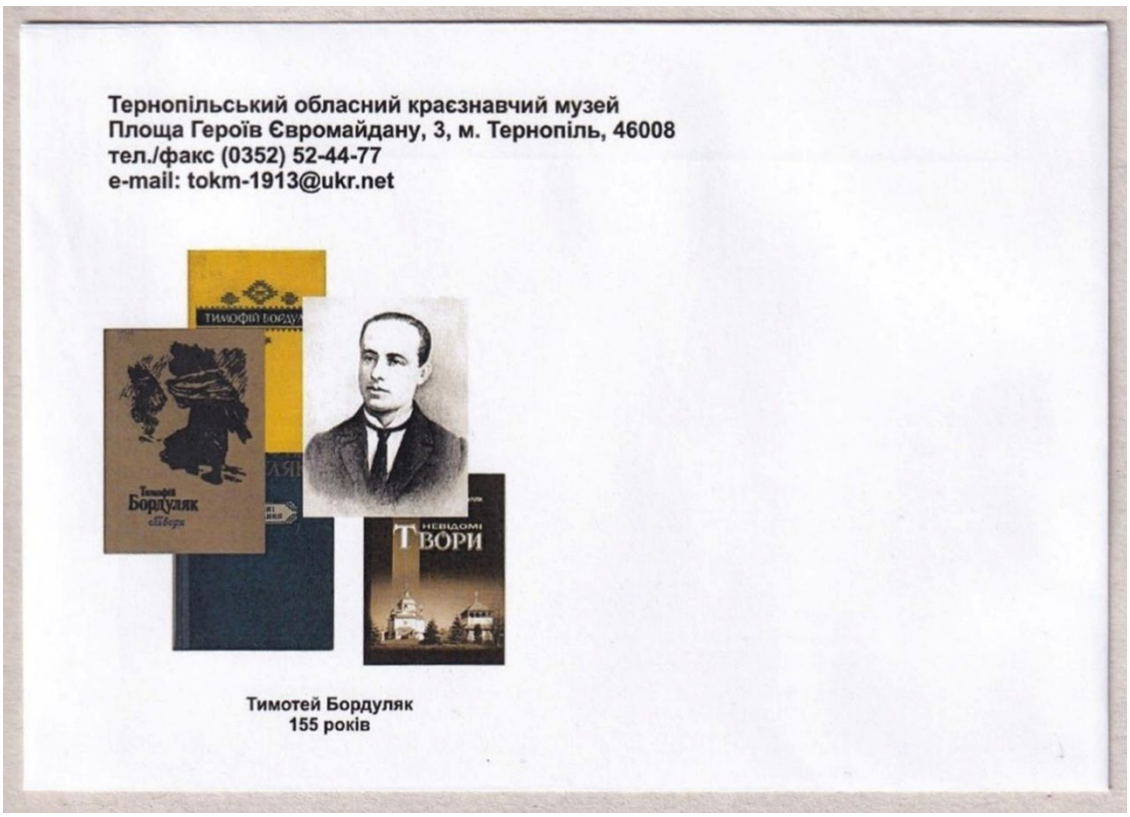

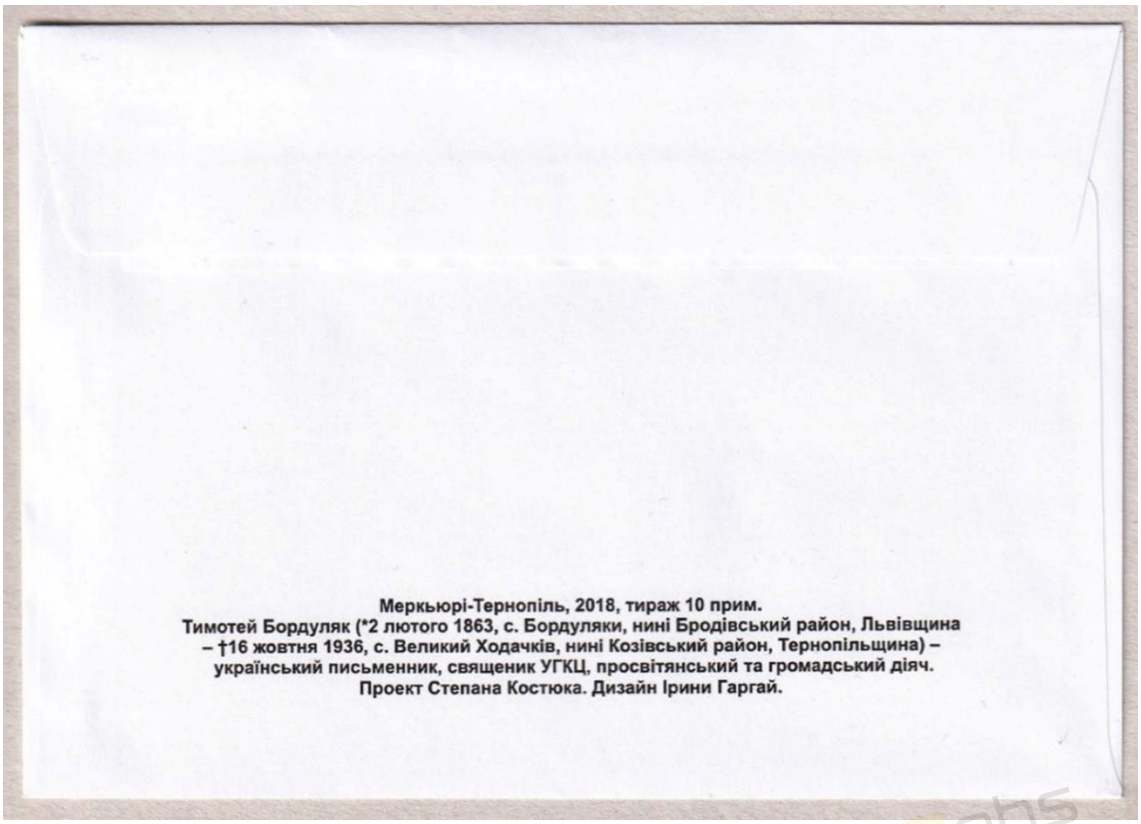

Тимотей Бордуляк, 155 років, 2018.

Володимир Лучаківський, 180 років, 2018. (1 вид).

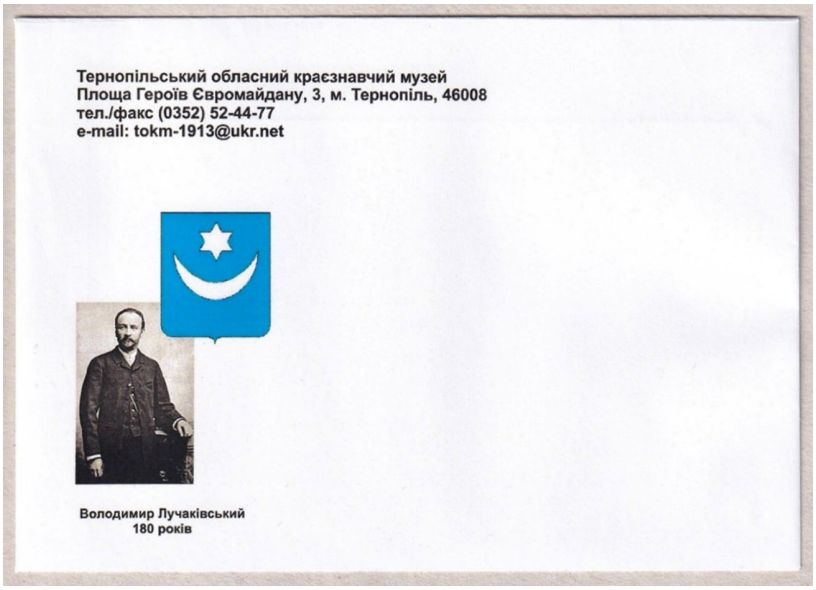

Володимир Лучаківський, 180 років, 2018 (2 вид).

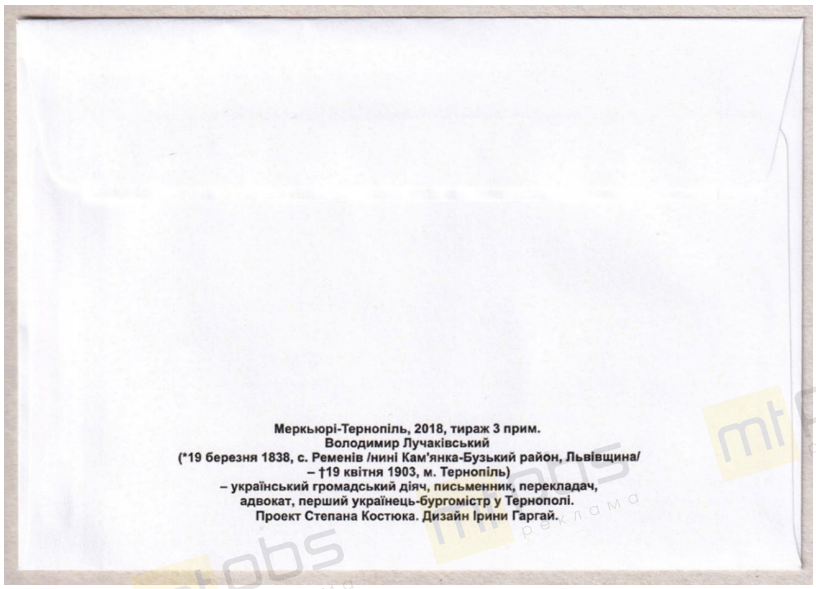

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Олесь Гончар. 100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2018, тираж 10 прим.
Олесь Гончар
(*3 квітня 1918 – †14 липня 1995) – український письменник,
перший лауреат республіканської премії імені Тараса Шевченка (1962).
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Олесь Гончар, 100 років, 2018.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Тернопільський
обласний краєзнавчий музей
105 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2018, тираж 10 прим.
Тернопільський обласний краєзнавчий музей -
"правонаступник" Подільського музею Товариства "Народна школа",
відкритого 13 квітня 1913 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 105 років, 2018.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

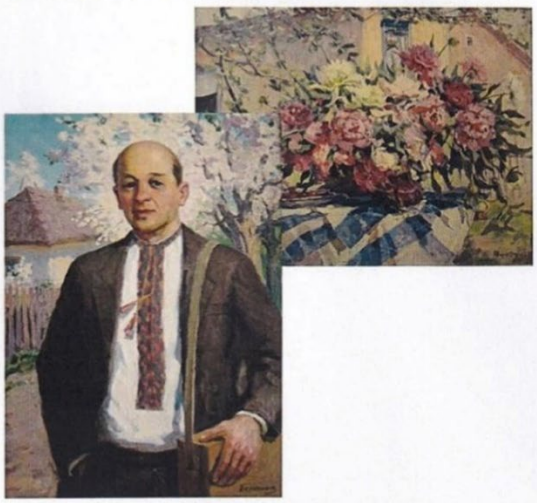

Іван Хворостецький. 130 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2018, тираж 10 прим.
Іван Хворостецький
(*18 квітня 1888 – †19 листопада 1958) – український художник і педагог,
майстер ліричного пейзажу.
Художник Ігор Бортник (портрет).
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Іван Хворостецький, 130 років, 2018.

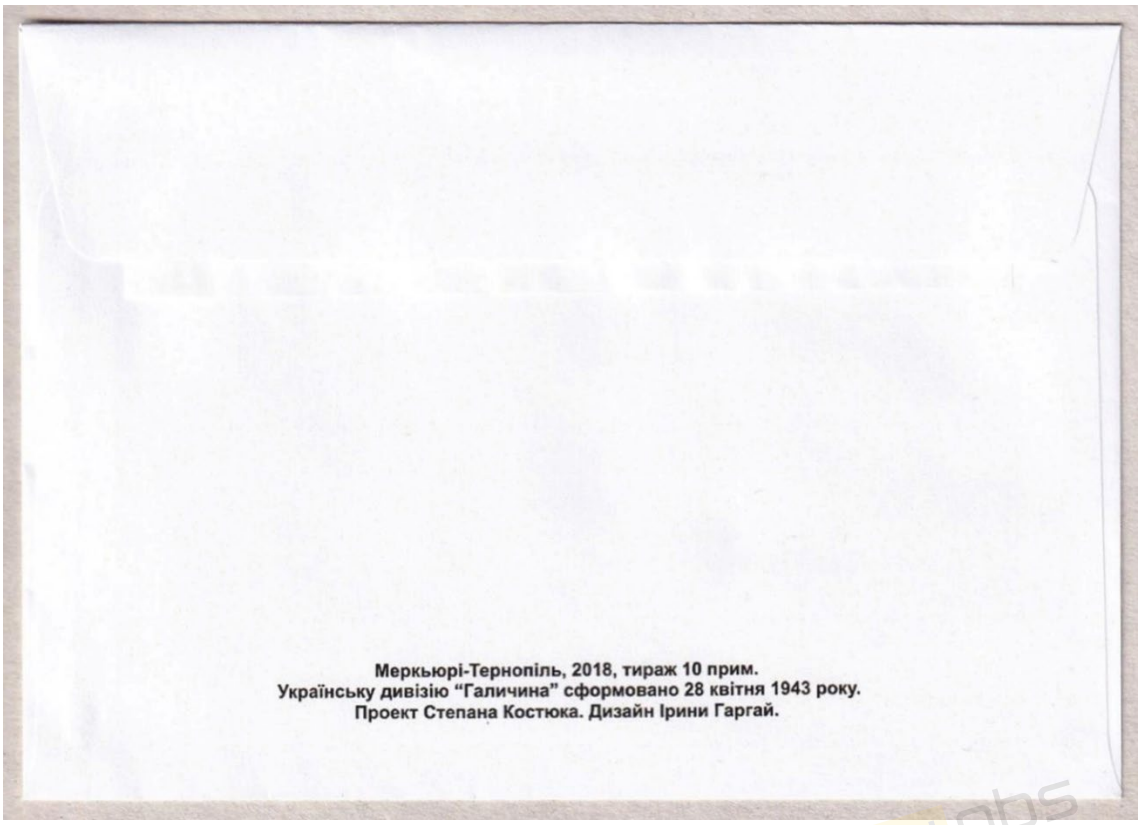

Українська дивізія «Галичина», 75 років, 2018.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Молотківська трагедія
75 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2018, тираж 10 прим.
Молотків /тепер Лановецький район, Тернопільщина/ нацисти знищили
29 квітня 1943 року, позбавивши життя 617 сільчан.
Меморіальний комплекс-музей "Молотківська трагедія" відкрито 1985 року.
Діорама "Спалення села" (художник С. Нечай).
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Молотківська трагедія, 75 років, 2018.

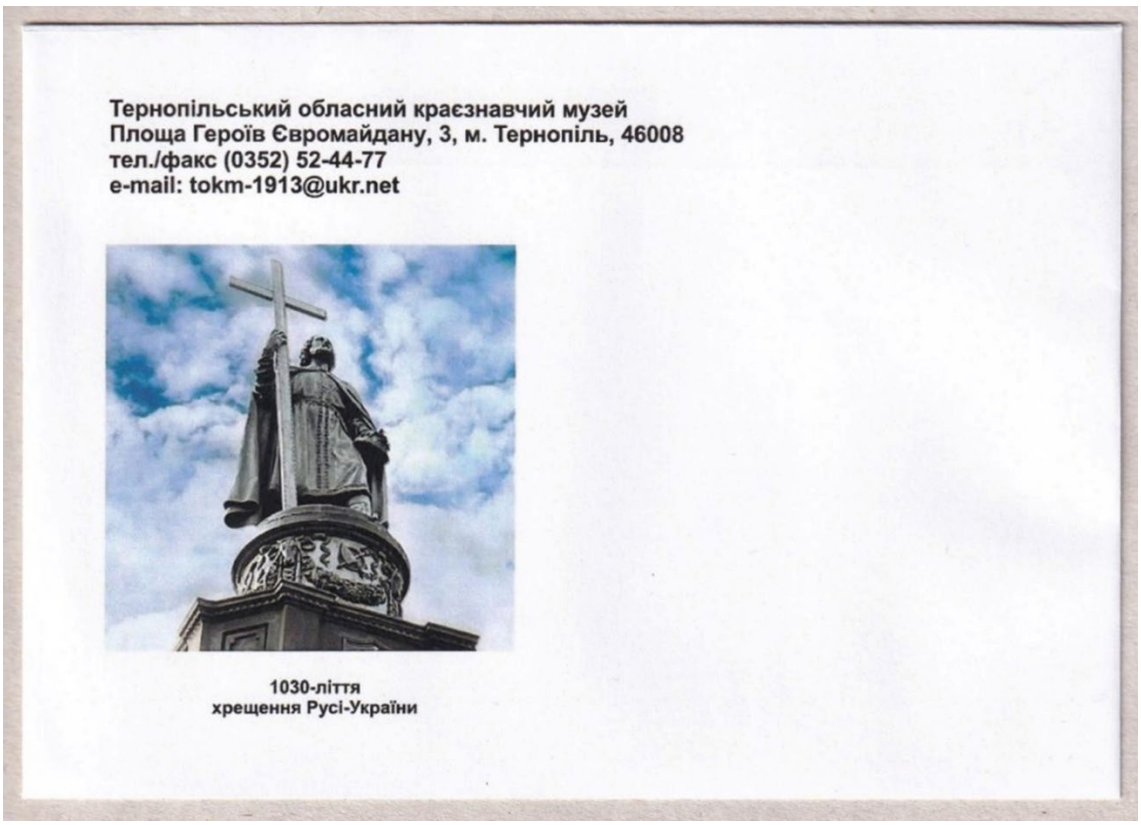

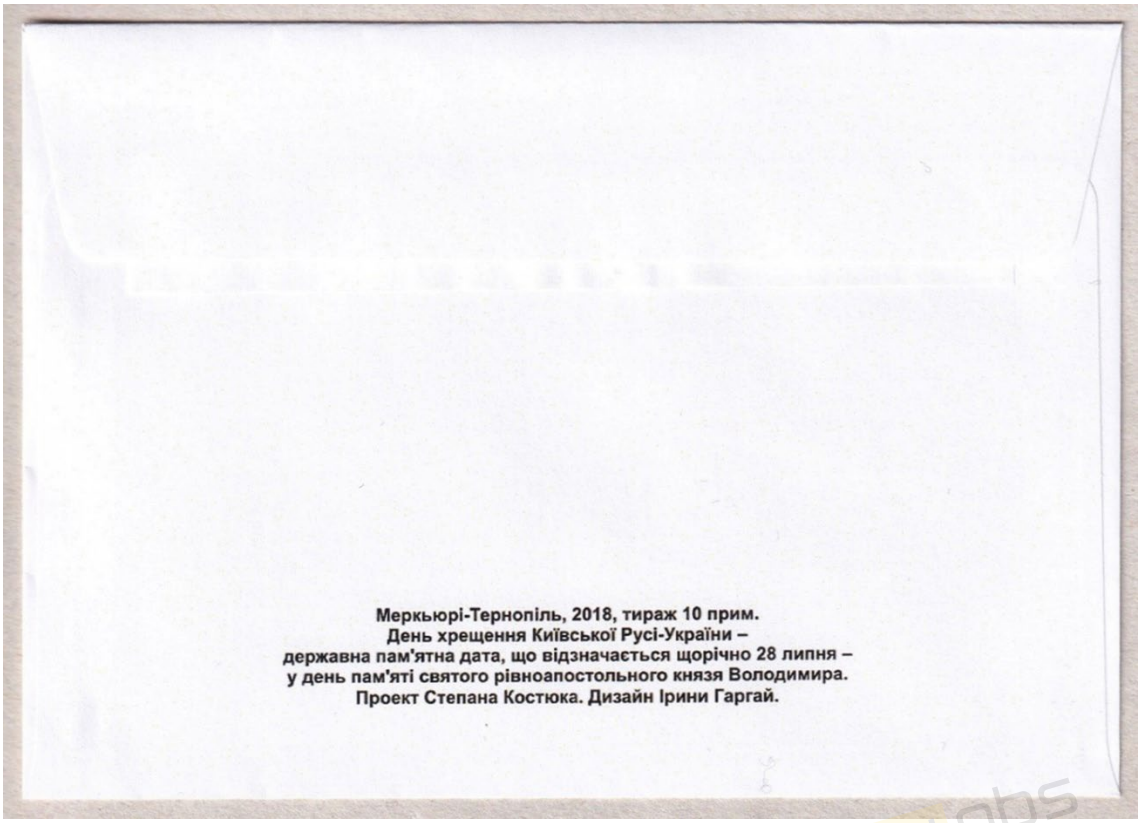

1030-ліття хрещення Русі-України, 2018.

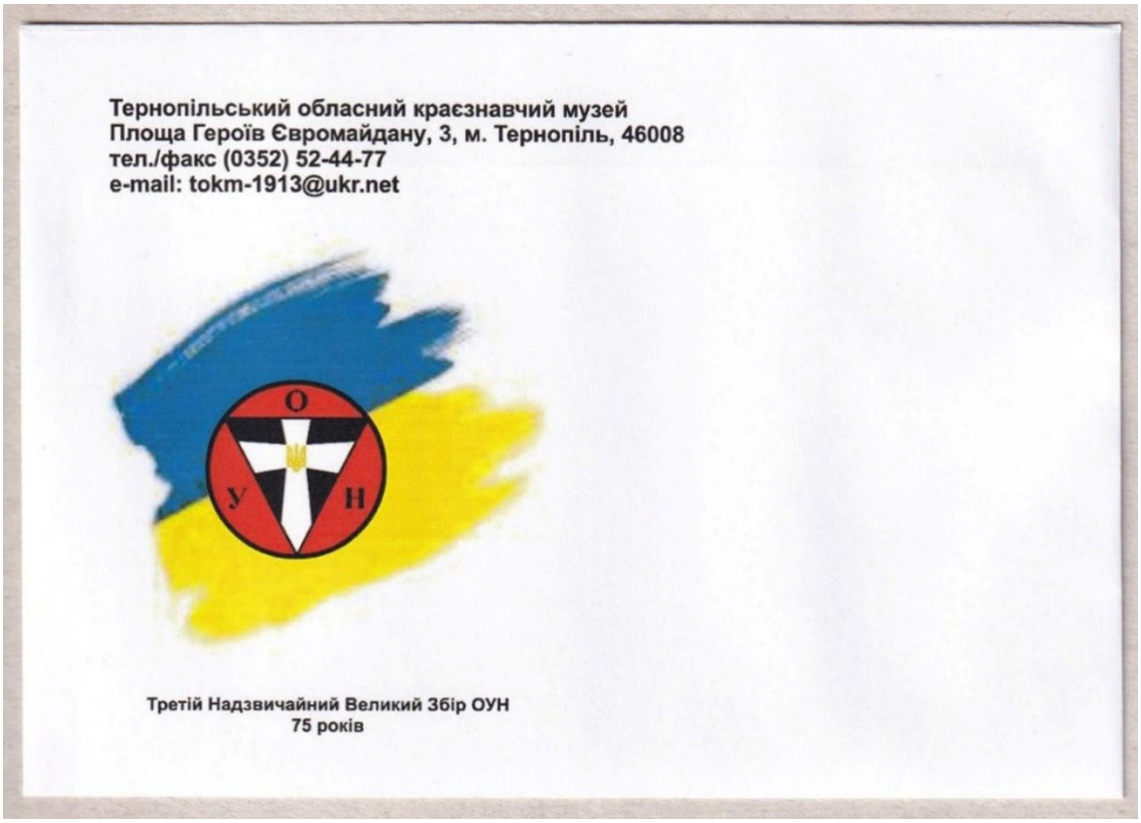

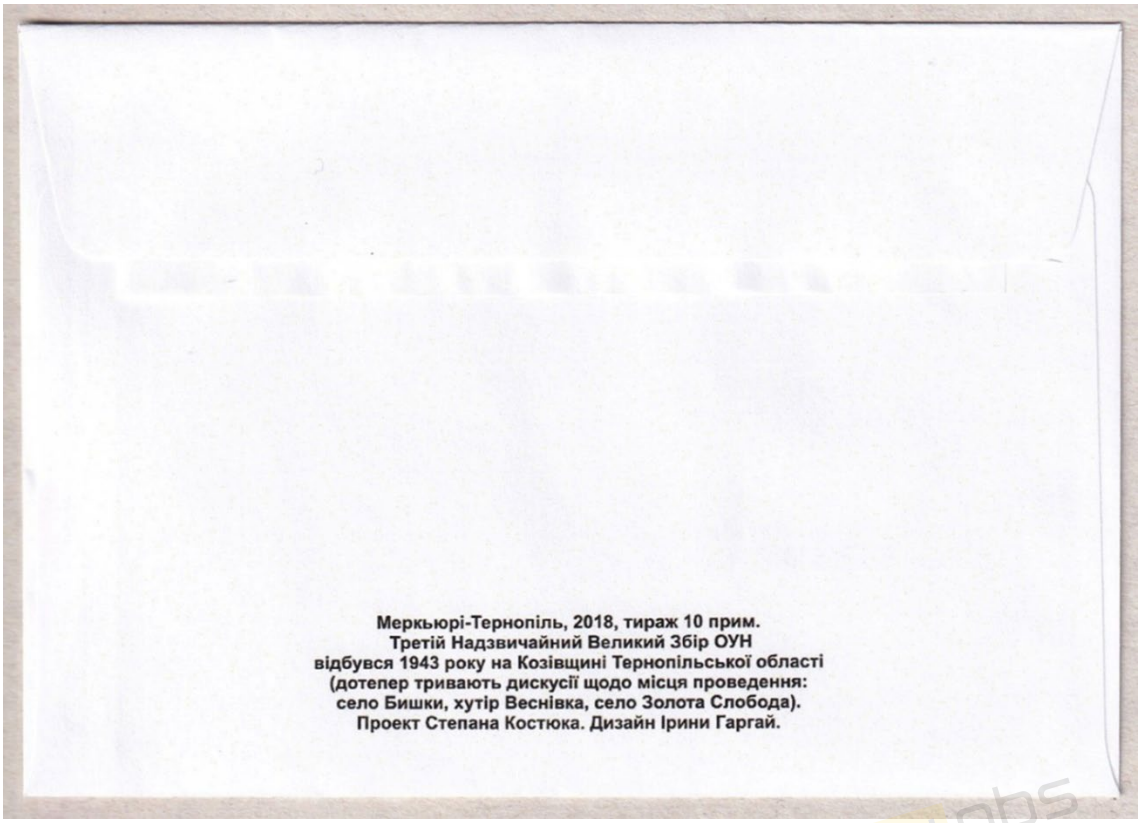

Третій Надзвичайний Великий Збір ОУН, 75 років, 2018.

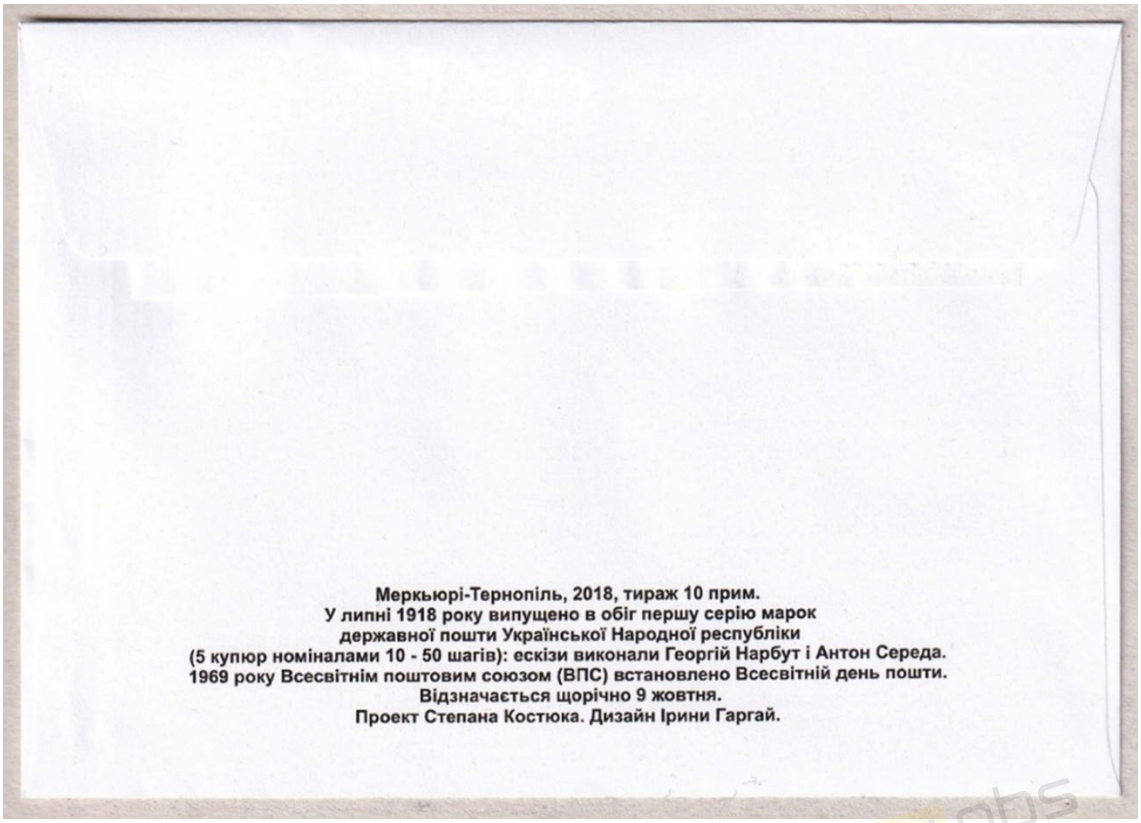

Перші поштові марки Української Народної Республіки, 100 років, 2018.

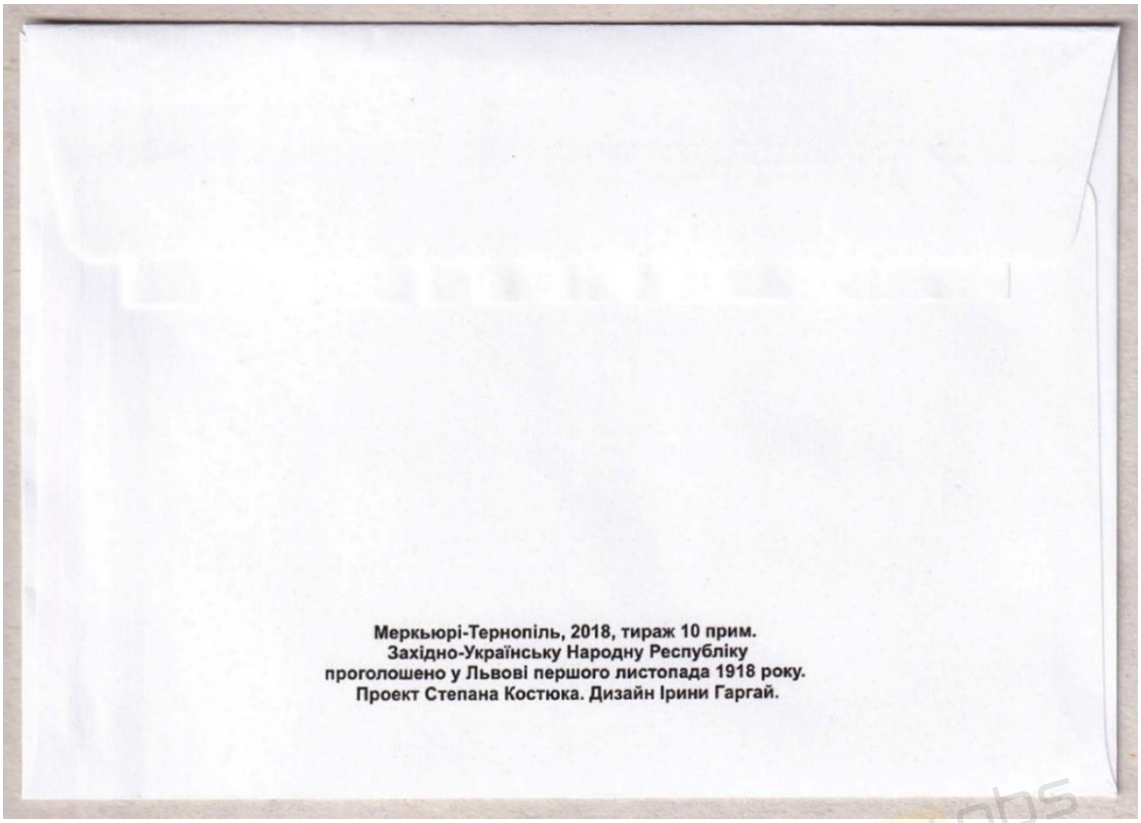

Західно-Українська Народна Республіка, 100 років, 2018.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Товариство «Просвіта»
150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2018, тираж 10 прим.
Міська стрільниця у Львові,
де 8 грудня 1868 засновано Товариство «Просвіта».
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Товариство «Просвіта», 150 років, 2018.

Тернопільська кінокомісія

До річниці Росохацької групи, 2018 (ВМ).

Третя Кінохвиля, 2018 (Козацька Пошта).

ПШ – Міжнародний форум Кінохвиля-2018, Тернопіль, 19-22.12.2018.

Козова, Українська гімназія

Пам'ятник Тарасу Шевченку в Козовій (ВМ).

ПШ – 25 років від часу встановлення пам'ятника Тарасу Шевченку в м. Козова, 23.05.2018 – синій, чорний.

ПШ - Церкви Володимирового Хрещення, їхнє місце та роль у культурному, науковому, політичному розвої України. 1030-річчя хрещення Київської Русі.

Всеукраїнська наукова конференція «Церкви Володимирового Хрещення, їхнє місце та роль у культурному, науковому, політичному розвої України», м. Козова, 4 серпня 2018 року.(ВМ).

«Дивосвіт» (м. Львів)

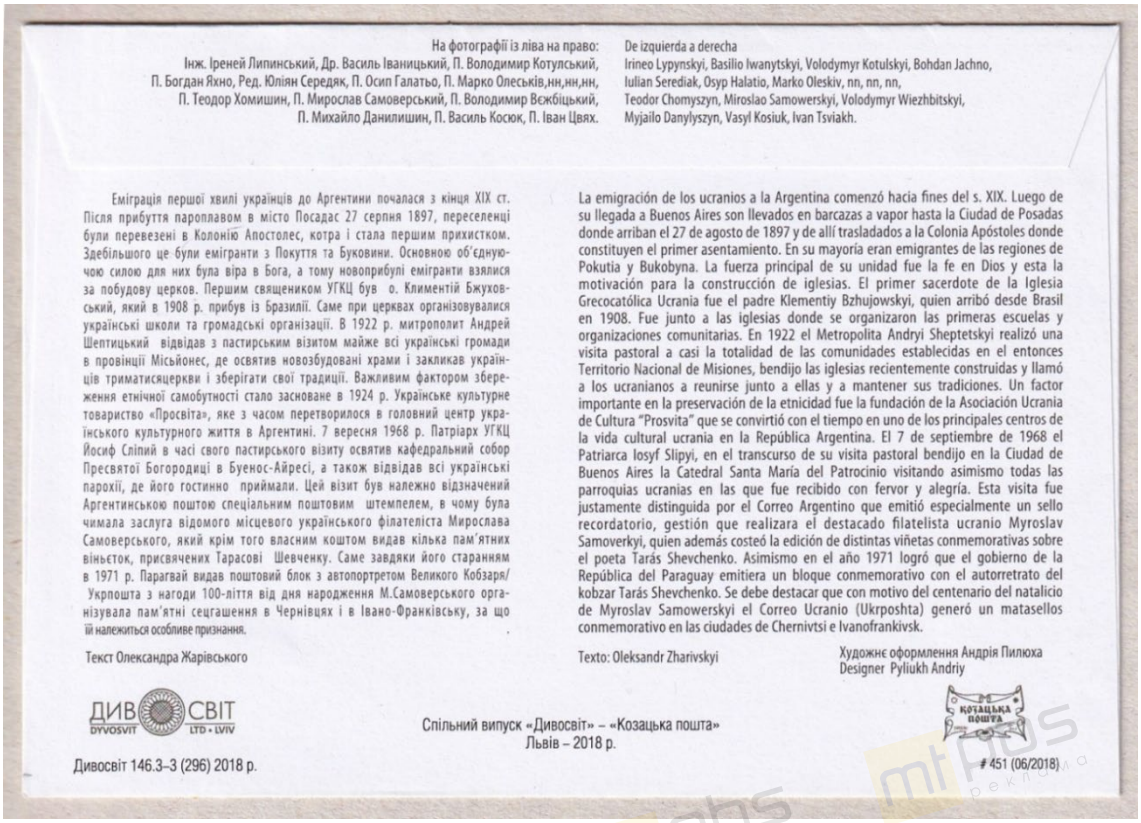
На фотографії із ліва на право:
Інж. Іреней Липинський, Др. Василь Іваницький, П. Володимир Котульский, П. Богдан Яхно, Ред. Юліян Середяк, П. Осип Галатьо, П. Марко Олеськів,нн,нн,нн, П. Теодор Хомишин, П. Мирослав Самоверський, П. Володимир Вєжбіцький, П. Михайло Данилишин, П. Василь Косюк, П. Іван Цвях.

De izquierda a derecha
Irineo Lypynskyi, Basilio Iwanytskyi, Volodymyr Kotulskyi, Bohdan Jachno, Iulian Serediak, Osyp Halatio, Marko Oleskiv, nn, nn, nn, Teodor Chomyszyn, Miroslao Samowerskyi, Volodymyr Wiezhbitskyi, Myjailo Danylyszyn, Vasyl Kosiuk, Ivan Tsviakh.

Еміграція першої хвилі українців до Аргентини почалася з кінця XIX ст. Після прибуття пароплавом в місто Посадас 27 серпня 1897, переселенці були перевезені в Колонію Апостолес, котра і стала першим прихистком. Здебільшого це були емігранти з Покуття та Буковини. Основною об'єднуючою силою для них була віра в Бога, а тому новоприбулі емігранти взялися за побудову церков. Першим священиком УГКЦ був о. Климентій Бжуховський, який в 1908 р. прибув із Бразилії. Саме при церквах організовувалися українські школи та громадські організації. В 1922 р. митрополит Андрей Шептицький відвідав з пастирським візитом майже всі українські громади в провінції Місьйонес, де освятив новозбудовані храми і закликав українців триматисяцеркви і зберігати свої традиції. Важливим фактором збереження етнічної самобутності стало засноване в 1924 р. Українське культурне товариство «Просвіта», яке з часом перетворилося в головний центр українського культурного життя в Аргентині. 7 вересня 1968 р. Патріарх УГКЦ Йосиф Сліпий в часі свого пастирського візиту освятив кафедральний собор Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі, а також відвідав всі українські парохії, де його гостинно приймали. Цей візит був належно відзначений Аргентинською поштою спеціальним поштовим штемпелем, в чому була чимала заслуга відомого місцевого українського філателіста Мирослава Самоверського, який крім того власним коштом видав кілька пам'ятних віньєток, присвячених Тарасові Шевченку. Саме завдяки його стараннням в 1971 р. Парагвай видав поштовий блок з автопортретом Великого Кобзаря/ Укрпошта з нагоди 100-ліття від дня народження М.Самоверського організувала пам'ятні сецгашення в Чернівцях і в Івано-Франківську, за що їй належиться особливе признання.

Текст Олександра Жарівського

La emigración de los ucranios a la Argentina comenzó hacia fines del s. XIX. Luego de su llegada a Buenos Aires son llevados en barcazas a vapor hasta la Ciudad de Posadas donde arriban el 27 de agosto de 1897 y de allí trasladados a la Colonia Apóstoles donde constituyen el primer asentamiento. En su mayoría eran emigrantes de las regiones de Pokutia y Bukobyna. La fuerza principal de su unidad fue la fe en Dios y esta la motivación para la construcción de iglesias. El primer sacerdote de la Iglesia Grecocatólica Ucrania fue el padre Klementiy Bzhujowskyi, quien arribó desde Brasil en 1908. Fue junto a las iglesias donde se organizaron las primeras escuelas y organizaciones comunitarias. En 1922 el Metropolita Andryi Sheptetskyi realizó una visita pastoral a casi la totalidad de las comunidades establecidas en el entonces Territorio Nacional de Misiones, bendijo las iglesias recientemente construidas y llamó a los ucranianos a reunirse junto a ellas y a mantener sus tradiciones. Un factor importante en la preservación de la etnicidad fue la fundación de la Asociación Ucrania de Cultura "Prosvita" que se convirtió con el tiempo en uno de los principales centros de la vida cultural ucrania en la República Argentina. El 7 de septiembre de 1968 el Patriarca Iosyf Slipyi, en el transcurso de su visita pastoral bendijo en la Ciudad de Buenos Aires la Catedral Santa María del Patrocinio visitando asimismo todas las parroquias ucranias en las que fue recibido con fervor y alegría. Esta visita fue justamente distinguida por el Correo Argentino que emitió especialmente un sello recordatorio, gestión que realizara el destacado filatelista ucranio Myroslav Samoverkyi, quien además costeó la edición de distintas viñetas conmemorativas sobre el poeta Tarás Shevchenko. Asimismo en el año 1971 logró que el gobierno de la República del Paraguay emitiera un bloque conmemorativo con el autorretrato del kobzar Tarás Shevchenko. Se debe destacar que con motivo del centenario del natalicio de Myroslav Samowerskyi el Correo Ucranio (Ukrposhta) generó un matasellos conmemorativo en las ciudades de Chernivtsi e Ivanofrankivsk.

Texto: Oleksandr Zharivskyi

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Designer Pyliukh Andriy

ДИВОСВІТ DYVOSVIT LTD • LVIV

Спільний випуск «Дивосвіт» – «Козацька пошта»
Львів – 2018 р.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Дивосвіт 146.3–3 (296) 2018 р.

451 (06/2018)

Патріарх Йосиф Сліпий серед українських культурно-громадських діячів Аргентини, 2018. Спільний випуск «Дивосвіт» - «Козацька Пошта».

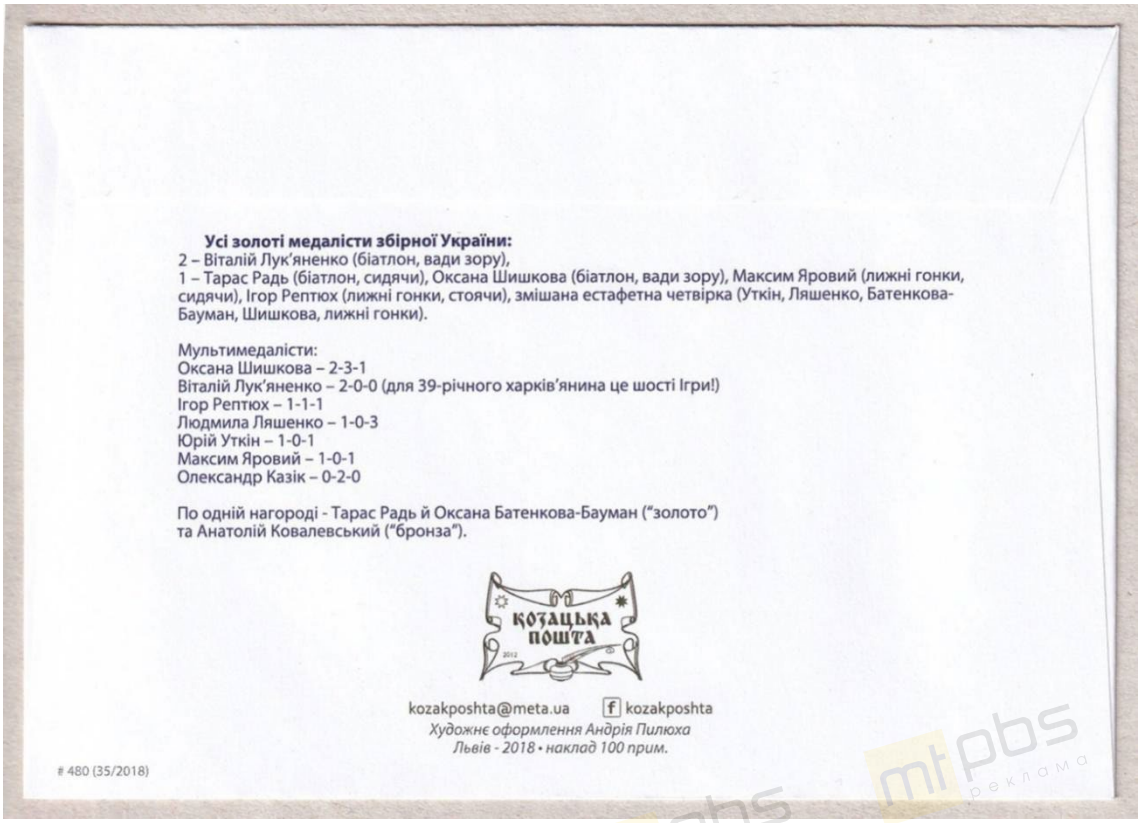

Усі золоті медалісти збірної України:
2 – Віталій Лук'яненко (біатлон, вади зору),
1 – Тарас Радь (біатлон, сидячи), Оксана Шишкова (біатлон, вади зору), Максим Яровий (лижні гонки, сидячи), Ігор Рептюх (лижні гонки, стоячи), змішана естафетна четвірка (Уткін, Ляшенко, Батенкова-Бауман, Шишкова, лижні гонки).

Мультимедалісти:
Оксана Шишкова – 2-3-1
Віталій Лук'яненко – 2-0-0 (для 39-річного харків'янина це шості Ігри!)
Ігор Рептюх – 1-1-1
Людмила Ляшенко – 1-0-3
Юрій Уткін – 1-0-1
Максим Яровий – 1-0-1
Олександр Казік – 0-2-0

По одній нагороді - Тарас Радь й Оксана Батенкова-Бауман ("золото") та Анатолій Ковалевський ("бронза").

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2018 • наклад 100 прим.

480 (35/2018)

Паралімпійська збірна України, Пхьончхан-2018, 2018 (Тарас Радь)

Музейно-меморіяльний комплекс «Рідна хата» ім. Патріярха Йосифа Сліпого с. Заздрість, 2018.

ПШ - Музейно-меморіальний комплекс Рідна хата Патріярха Йосифа Сліпого, с. Заздрість, Теребовлянський р-н, Тернопільська обл., 15.09.2018.

Обійстя родини Микитівих, що на хуторі Веснівка, де у серпні 1943 року проходив ІІІ Великий Надзвичайний Збір ОУН, 2018

Кирило Студинський, 1868 – 1941, 2018.

ПШ – Кирило Студинський, 150 років від дня народження, Тернопіль, 4.10.2018.

Тернопіль – столиця ЗУНР 21.09.1918 – 02.01.1919, 2018.(1 вид. Герб ЗУНР – менший)

Тернопіль – столиця ЗУНР 21.09.1918 – 02.01.1919, 2018. (2 вид. Герб ЗУНР – більший).

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Пам'ятник Євгену Коновальцю в м. Жовква на Львівщині, 2018.

Музей-садиба та пам’ятник Євгену Коновальцю в с. Зашків Жовківського р-ну Львівської області, 2018.

Монумент «Борцям за волю України» в с. Новосілка Заліщицького р-ну Тернопільської області, 2018.

Презентація книги А. Кокотюхи «Червоний. Без лінії фронту», 2018.

ПШ - Презентація книги Андрій Кокотюха «Червоний. Без лінії фронту», Тернопіль, 23.11.2018

ПШ – Герой України, генерал-майор Кульчицький Сергій Петрович, 55 років від дня народження, Львів, 17.12.2018.

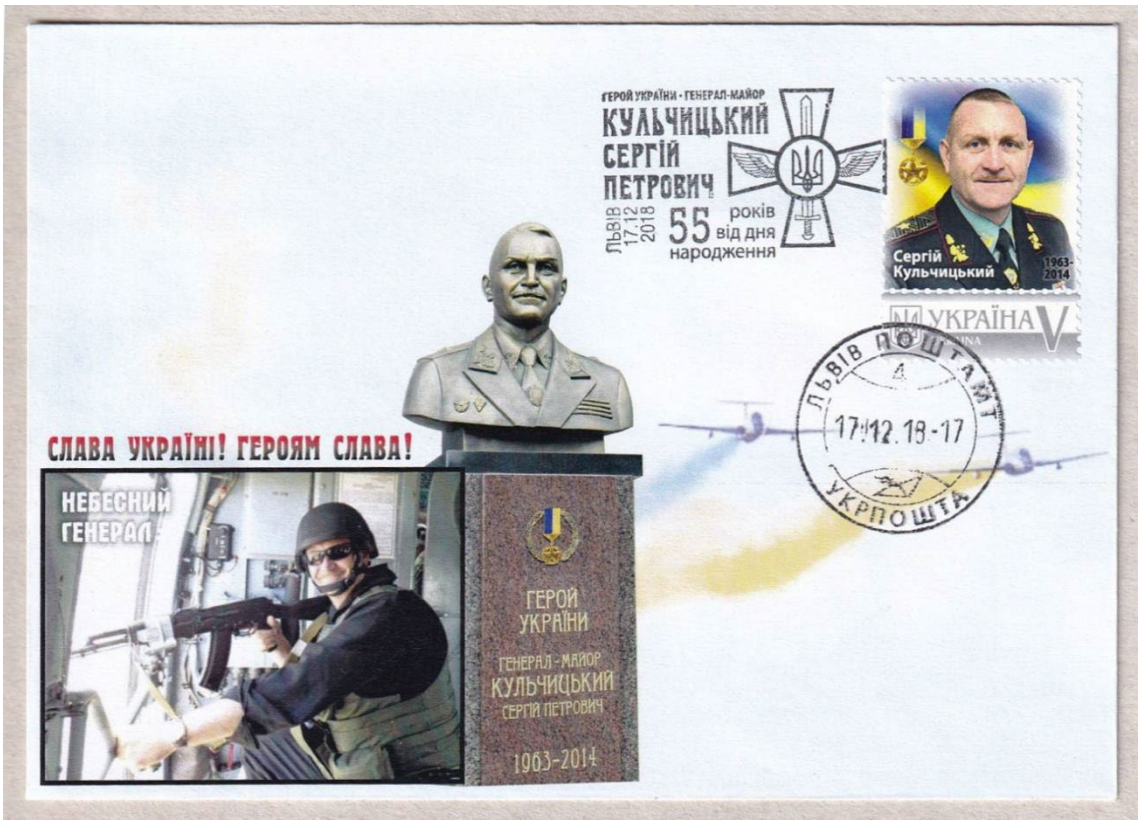

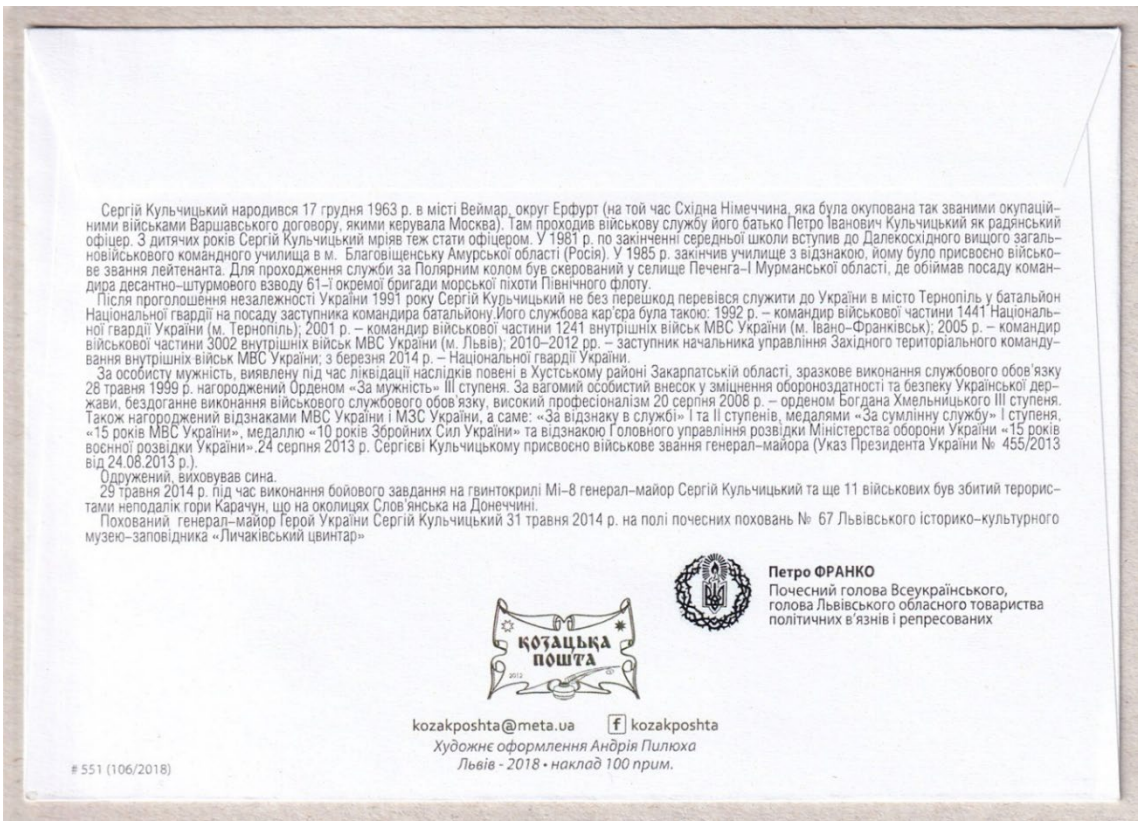

Небесний генерал. Сергій Кульчицький, 1963 – 2014, 2018.

Виробник невідомий

Міст-віадук у с. Плебанівка (1 вид).

Міст-віадук у с. Плебанівка (2 вид).

Церква Успіння Пресвятої Богородиці. Тернопіль.

Церква Святого Апостола Петра. Тернопіль.

Церква Святого Івана Богослова. Тернопіль.

Сидорівський замок.

Вишнівецький палац.

Золочівський палац (помилково, не Тернопільська область)

Стилізоване зображення замка.

Костел Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії. Чортків.

Тернопільська область.

Герб Тернопільської області.

Герб Чорткова.

Герб Збаража (Св. Юрій вліво).

Герб Збаража (Св. Юрій вправо).

Герб Борщева.

Герб Борщівського району.

Герб Зборівського району.

Герб Зборова.

2019

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Товариство «Вертеп», 30 річниця, 1989 – 2019.

Церква Св. Миколая, 1817 р. с. Зелене Вікнянської ОТГ.

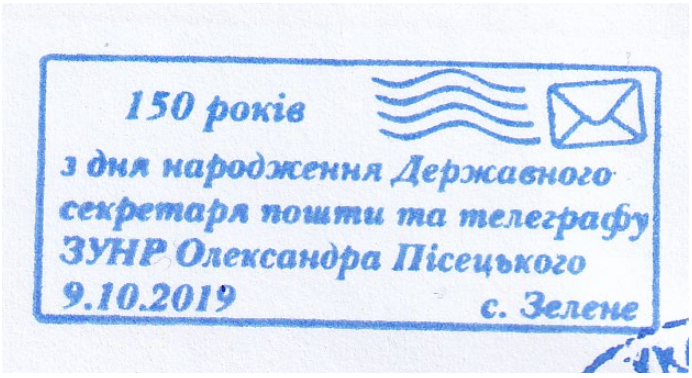

ПШ - 150 років з дня народження Державного секретаря пошти та телеграфу ЗУНР Олександра Пісецького, с. Зелене, 9.10.2019.

Степан-Юліан Ванчицький – правознавець, громадський діяч, Доктор права, член НТШ, «Просвіта» та «Сільський господар», Голова осередку НТШ в Австралії (1957).

ПШ - До 50-х роковин. Степан-Юліан Ванчицький (14(26). 10. 1888, с. Красне, нині Вікнянська ОТГ – 18.11.1969, Сідней, Австралія).

КУ ТОР «Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини»

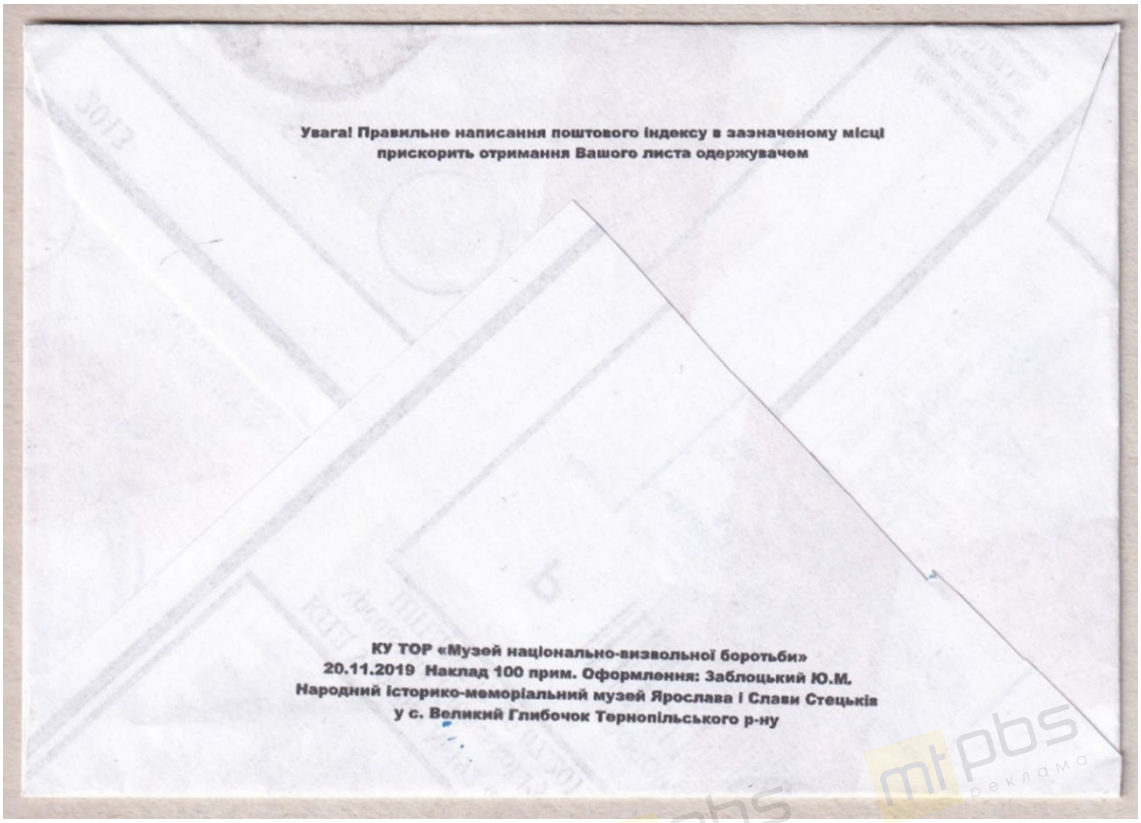

Народний історико-меморіальний музей Ярослава і Слави Стецьків у с. Великий Глибочок Тернопільського р-ну, 20.11.2019.

Народний історико-меморіальний музей Ярослава і Слави Стецьків у с. Великий Глибочок Тернопільського р-ну. (ВМ).

Музей національно-визвольної боротьби ОУН і УПА у с. Бишки созівського р-ну (проект) (ВМ).

Історично-меморіальний музей політичних в’язнів у м. Тернопіль (ВМ).

Історично-меморіальний музей політичних в’язнів у м. Тернопіль (ВМ).

«Вертеп», 1989 – 2019. 30 річниця.

Тернопіль. Замок.

Тернопіль. Тристоронній годинник.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

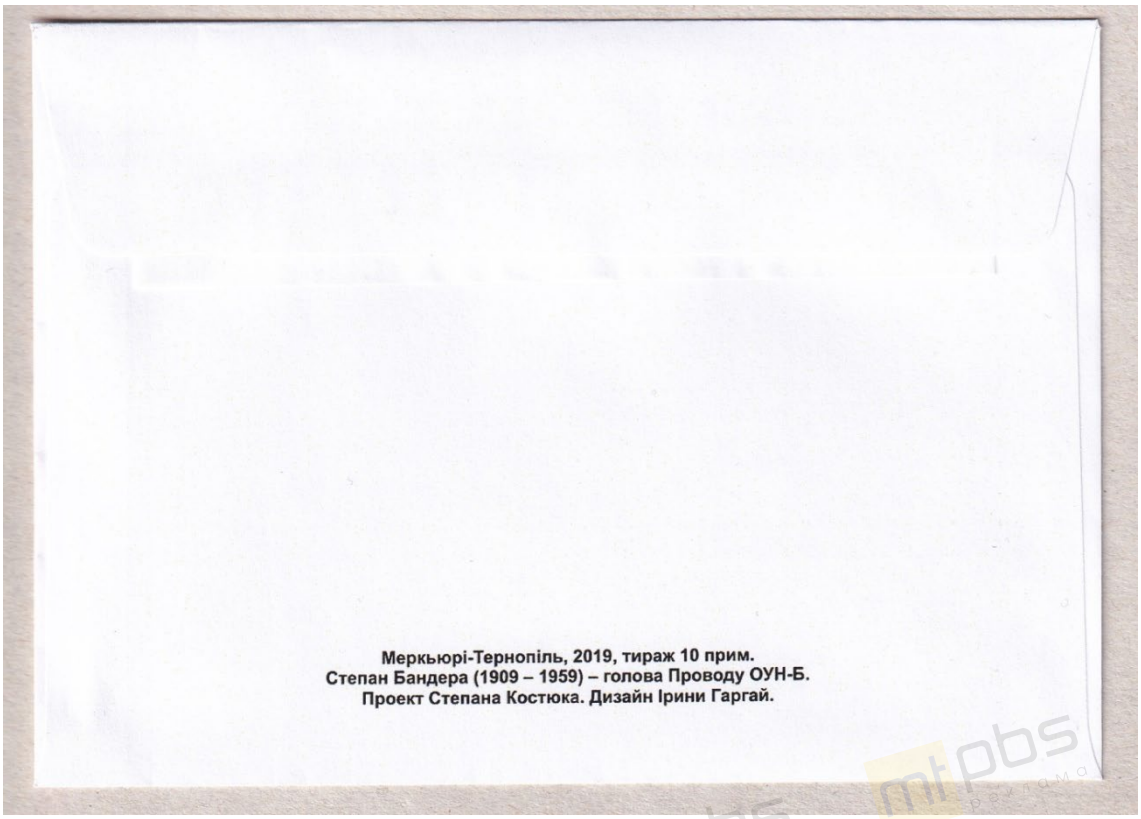

Степан Бандера, 110 років, 2019.

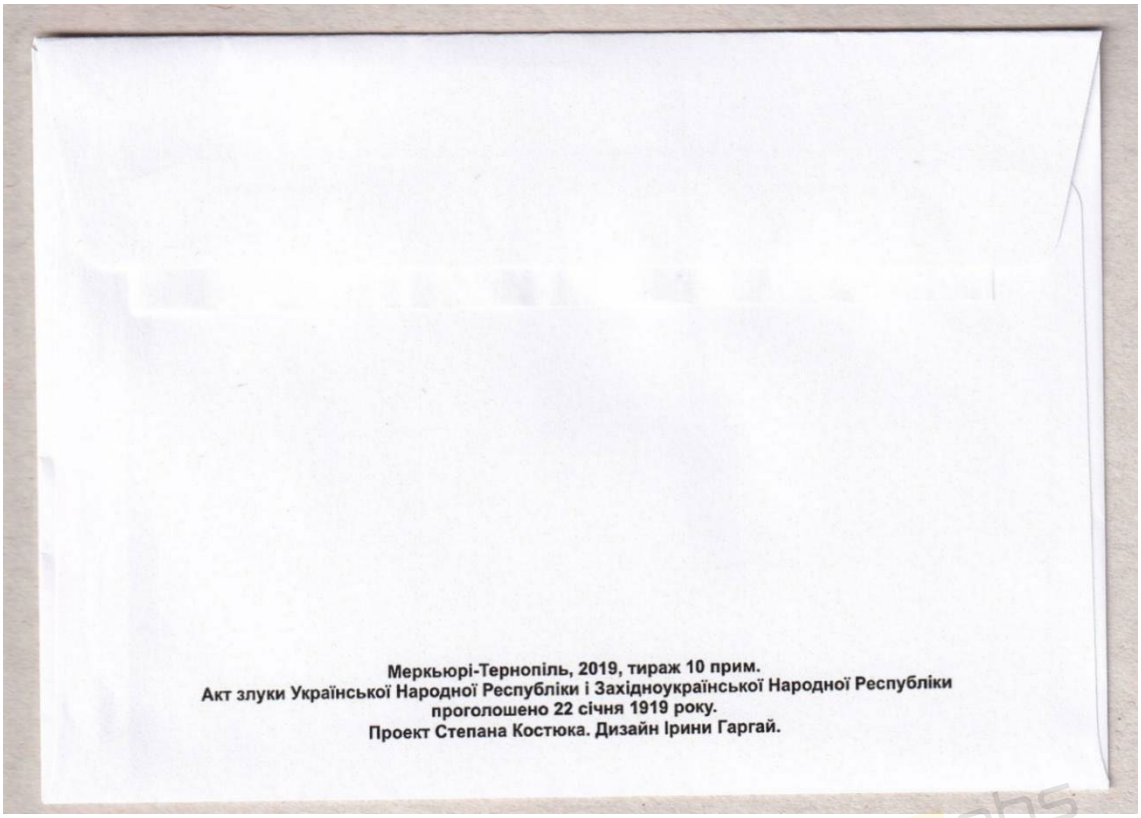

Акт Злуки, 100 років, 2019.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

22 січня
День Соборності України

Україна єдина від 1919 року

ТІЛЬКИ РАЗОМ
ЗБЕРЕЖЕМО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

День Соборності України
100 років

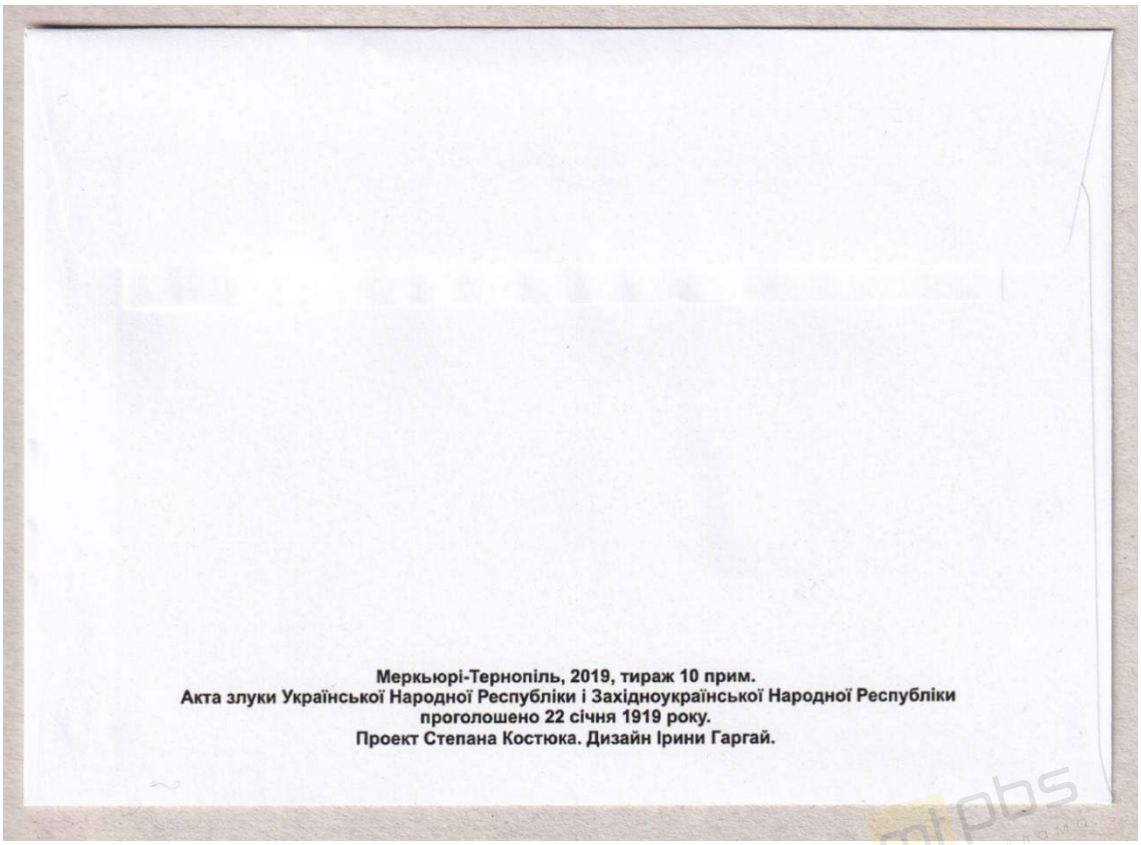
Меркьюрі-Тернопіль, 2019, тираж 10 прим.
Акта злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки проголошено 22 січня 1919 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

День Соборності України, 100 років, 2019.

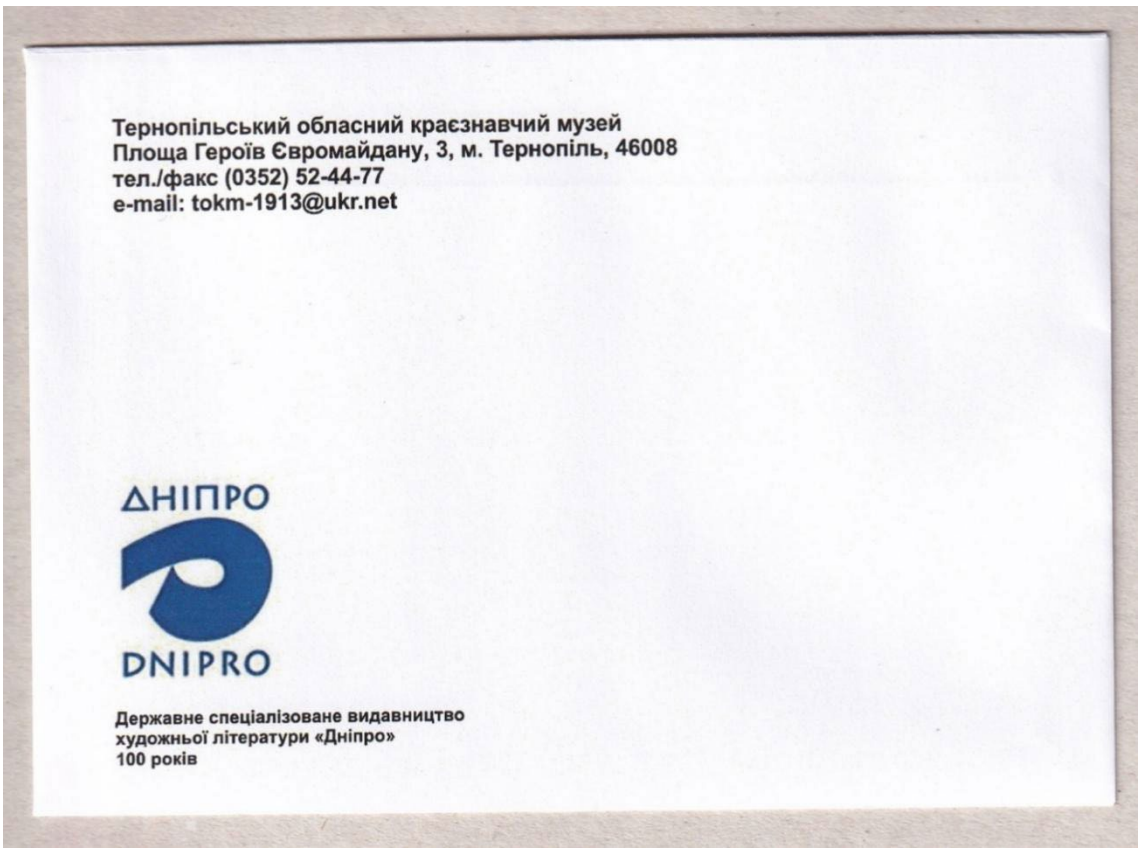
Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

ДНІПРО
DNIPRO

Державне спеціалізоване видавництво
художньої літератури «Дніпро»
100 років

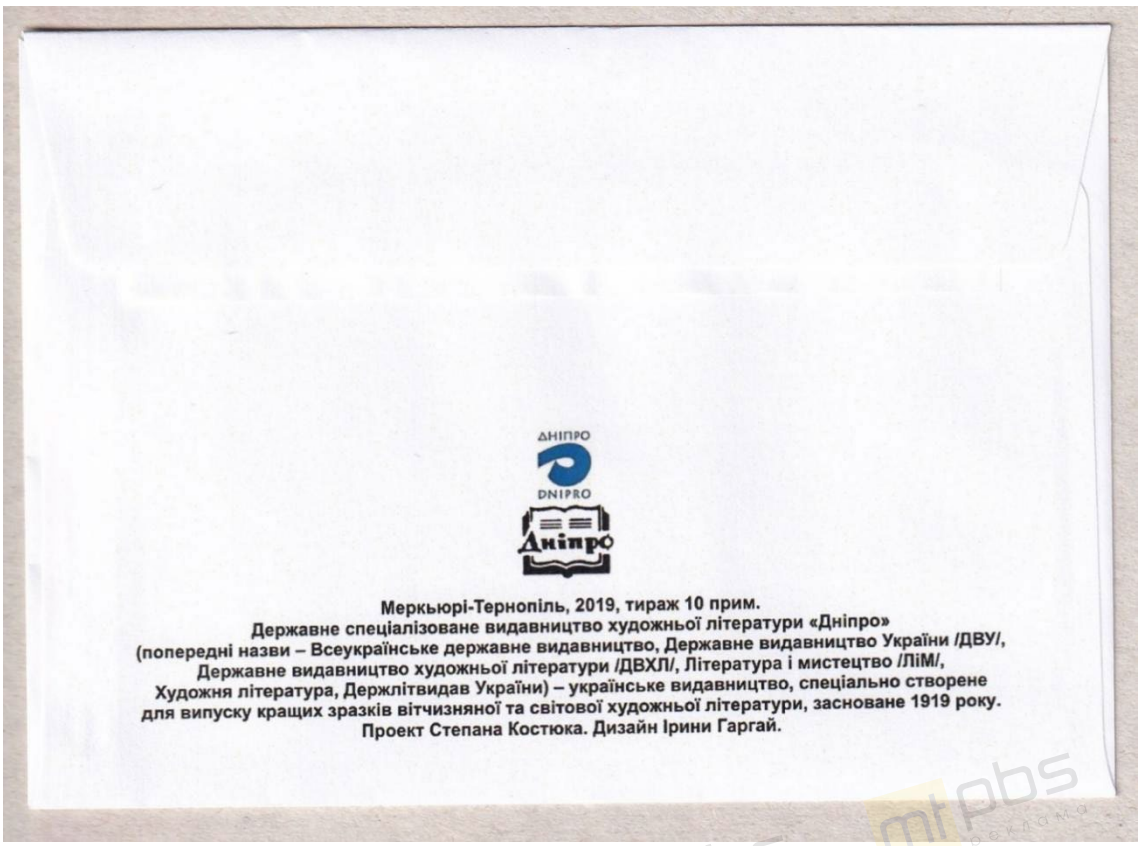
ДНІПРО
DNIPRO
Дніпро

Меркьюрі-Тернопіль, 2019, тираж 10 прим.
Державне спеціалізоване видавництво художньої літератури «Дніпро»
(попередні назви – Всеукраїнське державне видавництво, Державне видавництво України /ДВУ/,
Державне видавництво художньої літератури /ДВХЛ/, Література і мистецтво /ЛіМ/,
Художня література, Держлітвидав України) – українське видавництво, спеціально створене
для випуску кращих зразків вітчизняної та світової художньої літератури, засноване 1919 року.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Державне спеціалізоване видавництво художньої літератури «Дніпро», 100 років, 2019.

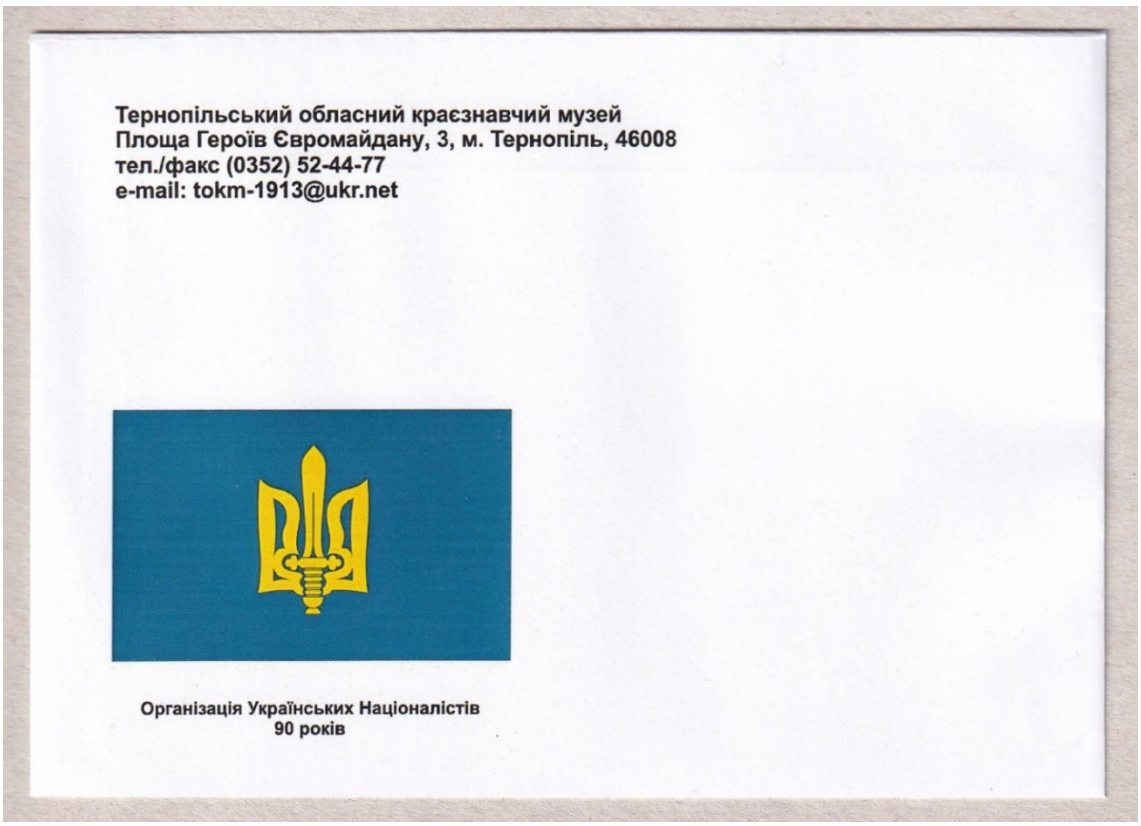

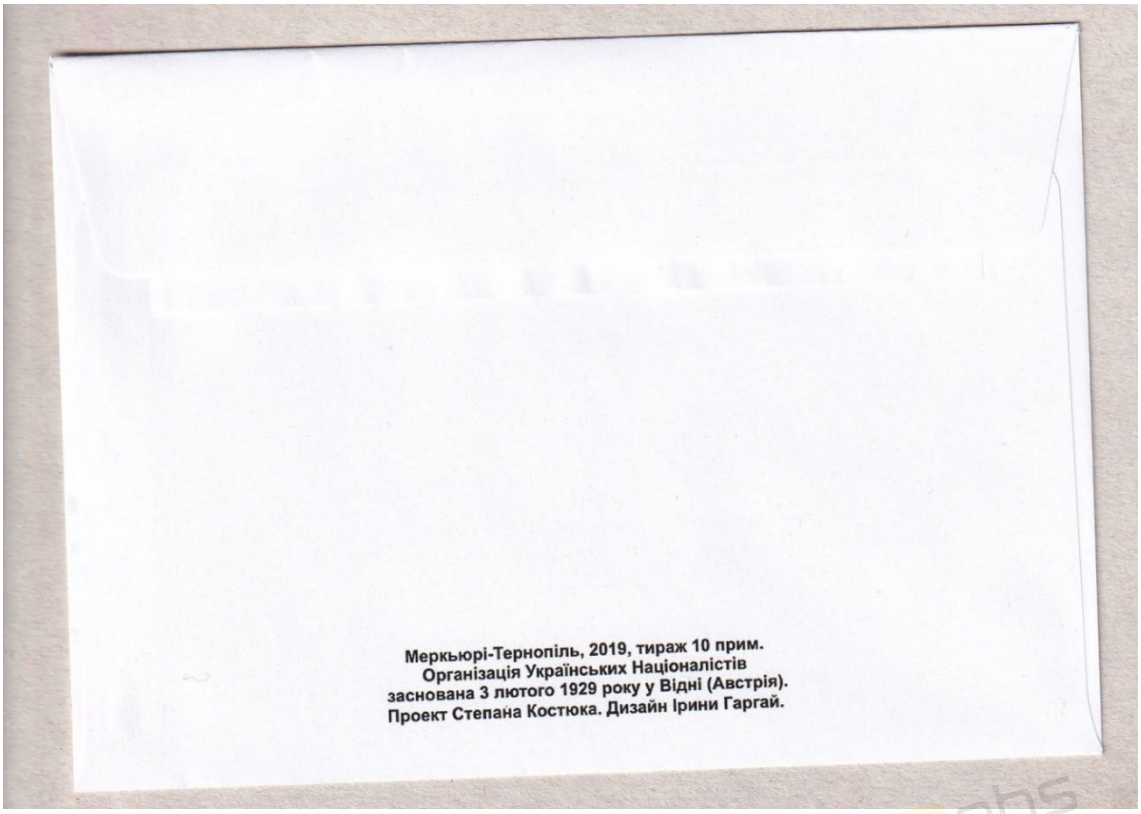

Організація Українських Націоналістів, 90 років, 2019.

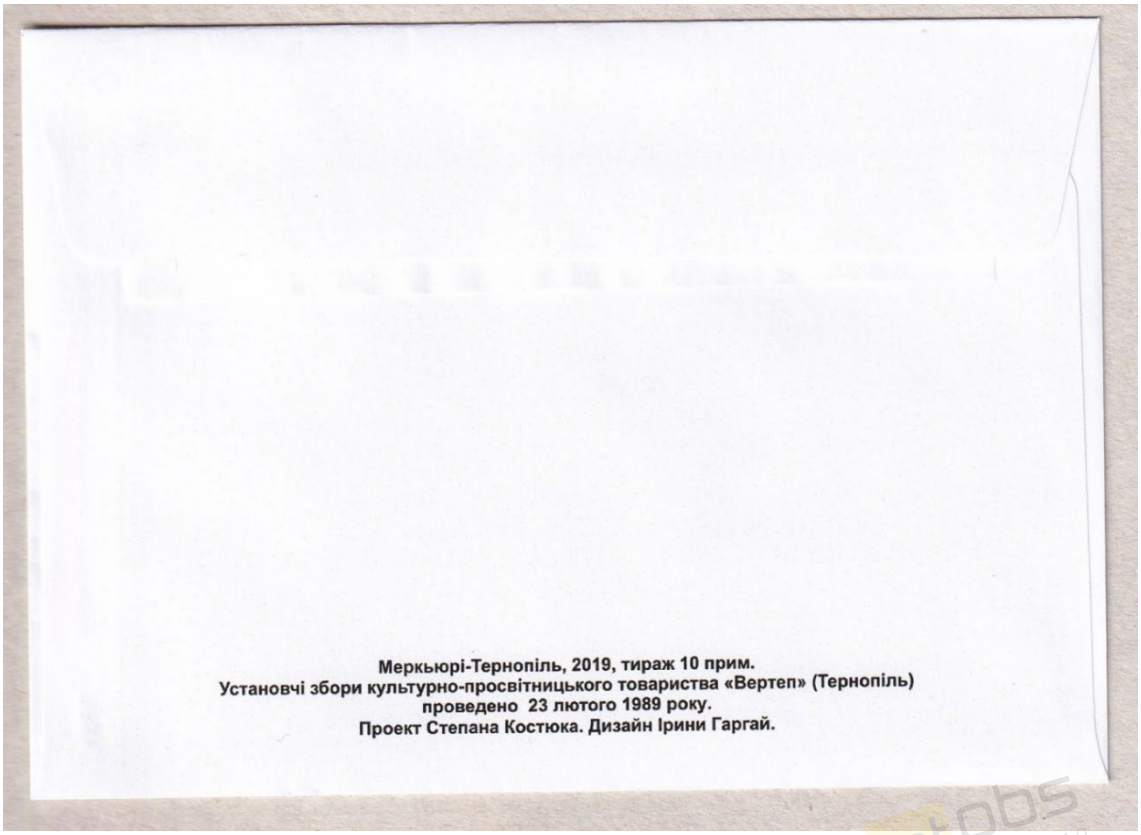

Культурно-просвітницьке товариство «Вертеп» (Тернопіль), 30 років, 2019.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Тарас Шевченко
205 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2019, тираж 10 прим.
Тарас Шевченко (1814 – 1861) – український поет, письменник, художник,
Національний герой, Символ України.
Восени 1846 року подорожував Тернопіллям: Вишнівець, Почаїв, Кременець.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Ґаргай.

Тарас Шевченко, 205 років, 2019.

Карпатська Україна, 80 років, 2019 (1 вид).

Карпатська Україна, 80 років, 2019 (2 вид, формат конверта С5).

Карпатська Україна, 80 років, 2019 (3 вид).

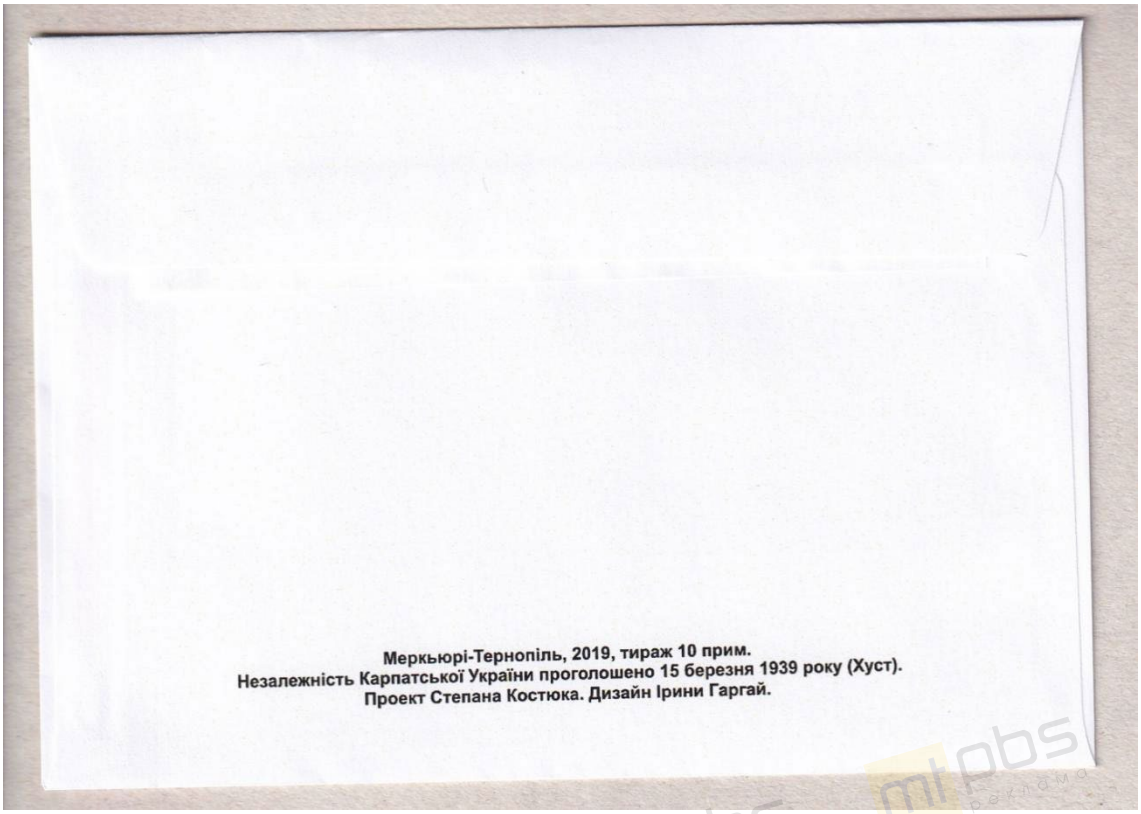

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів.

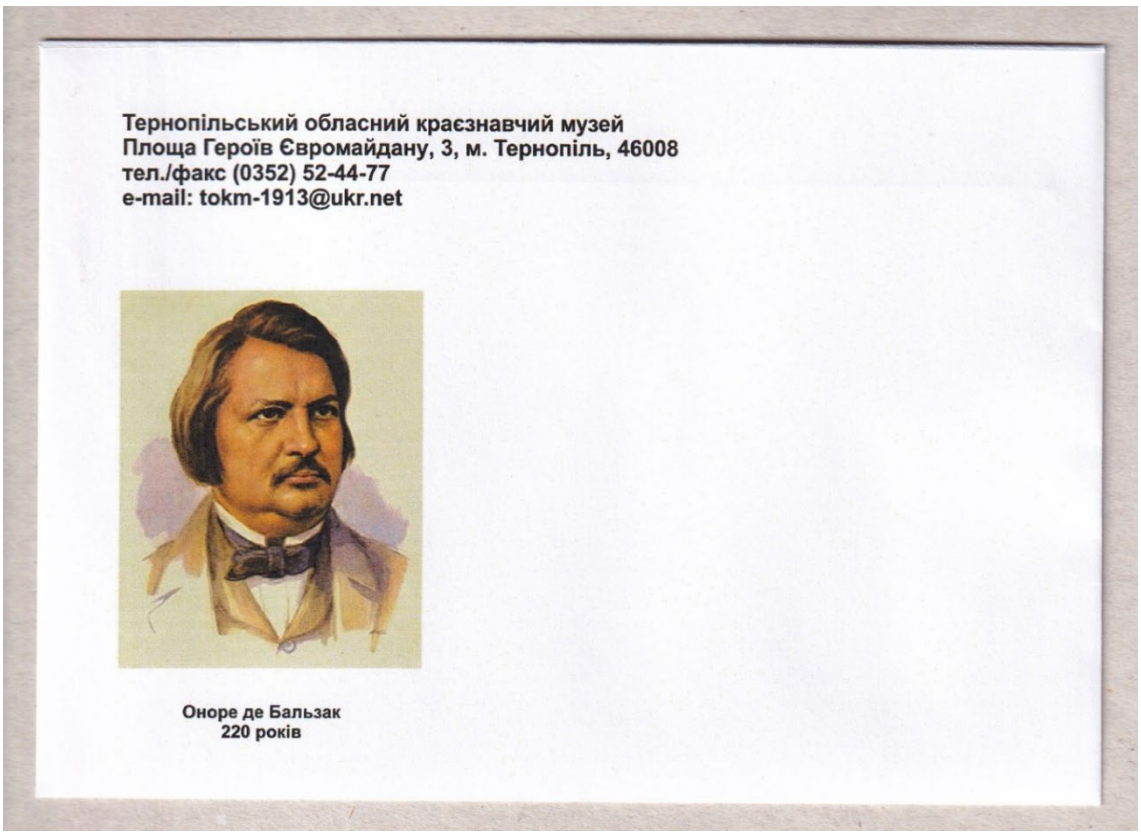

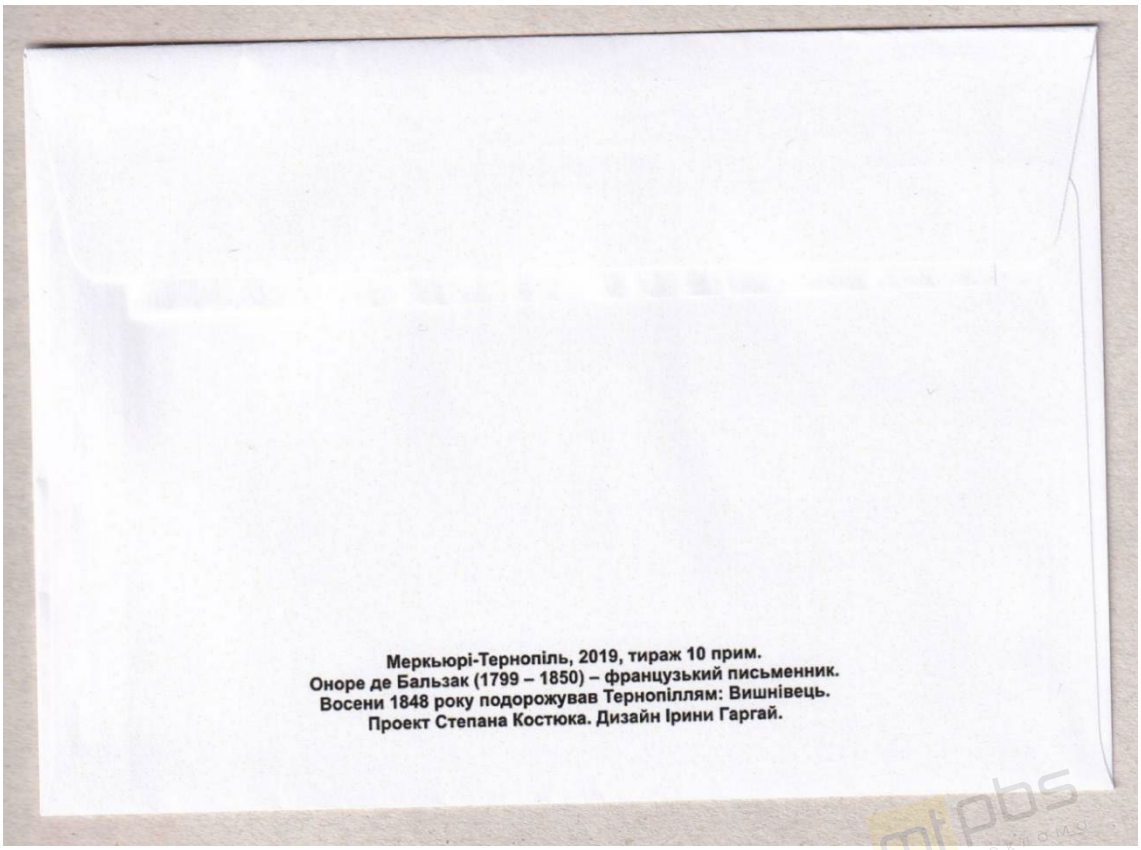

Оноре де Бальзак, 220 років, 2019.

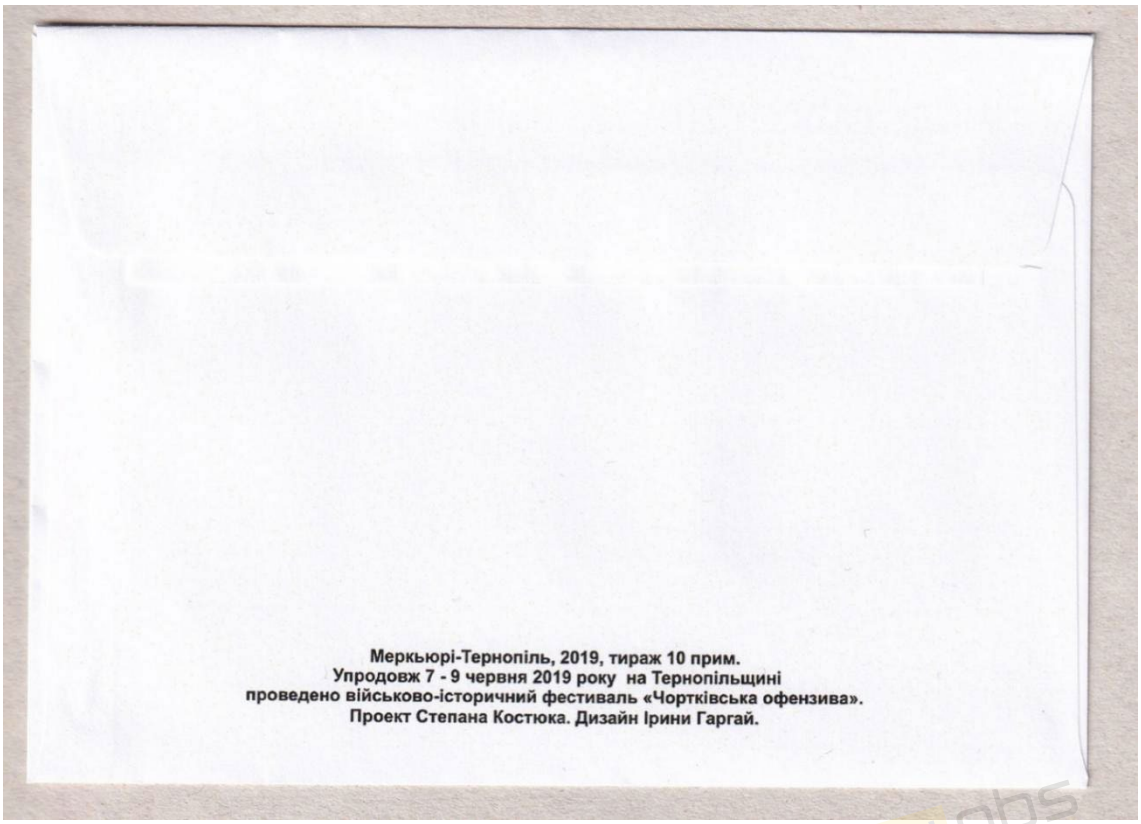

Чортківська офензива, 100 років, 2019.

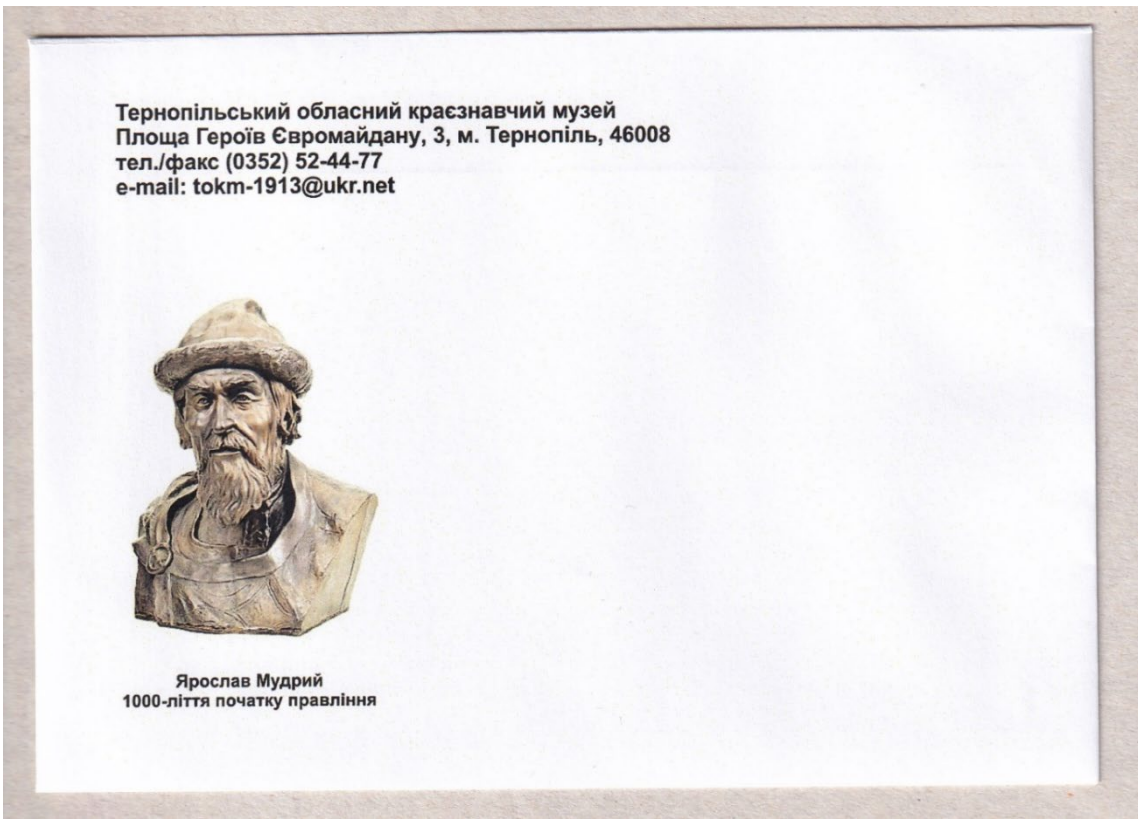

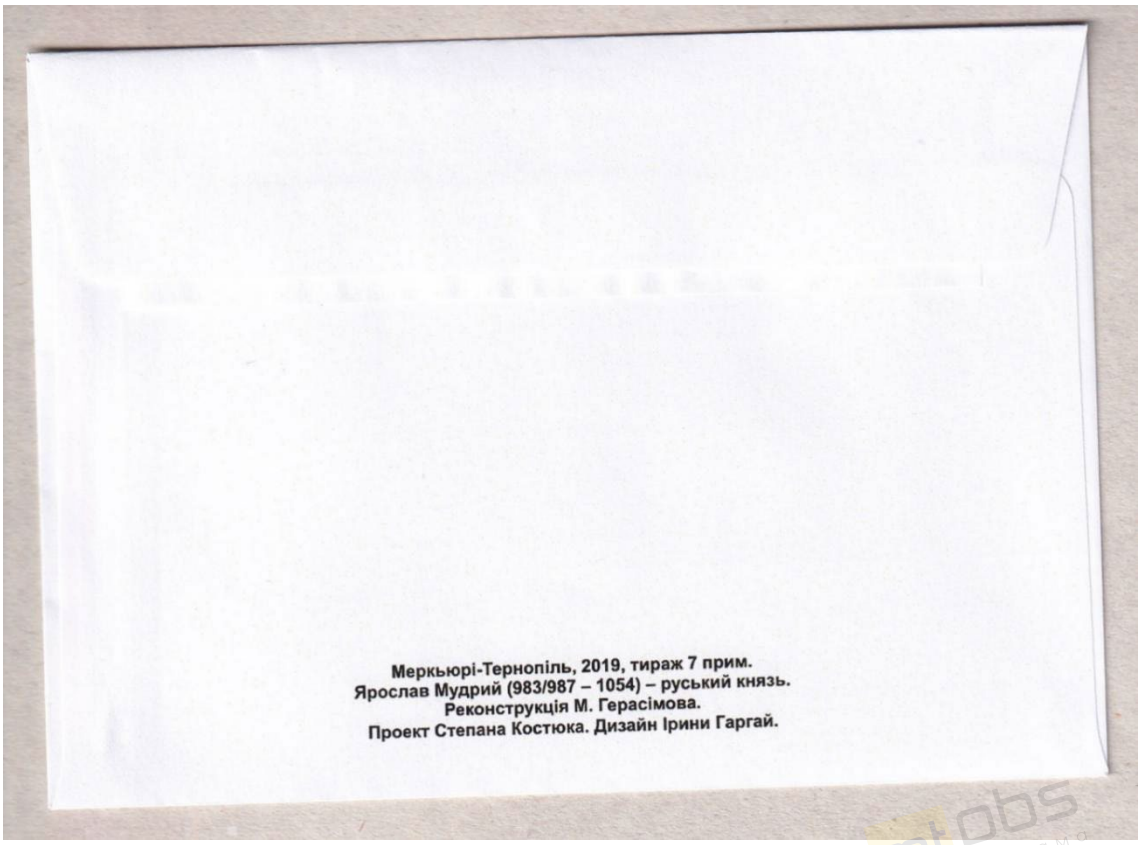

Ярослав Мудрий, 1000-ліття початку правління, 2019.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Зборівська битва
370 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2019, тираж 10 прим.
Переможна битва української (козацької) армії Богдана Хмельницького
над коронним польським військом короля Яна II Казимира
відбулася побіля Зборова 5 (15) серпня — 6 (16) серпня 1649 року.
Художник Степан Нечай.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Зборівська битва, 370 років, 2019.

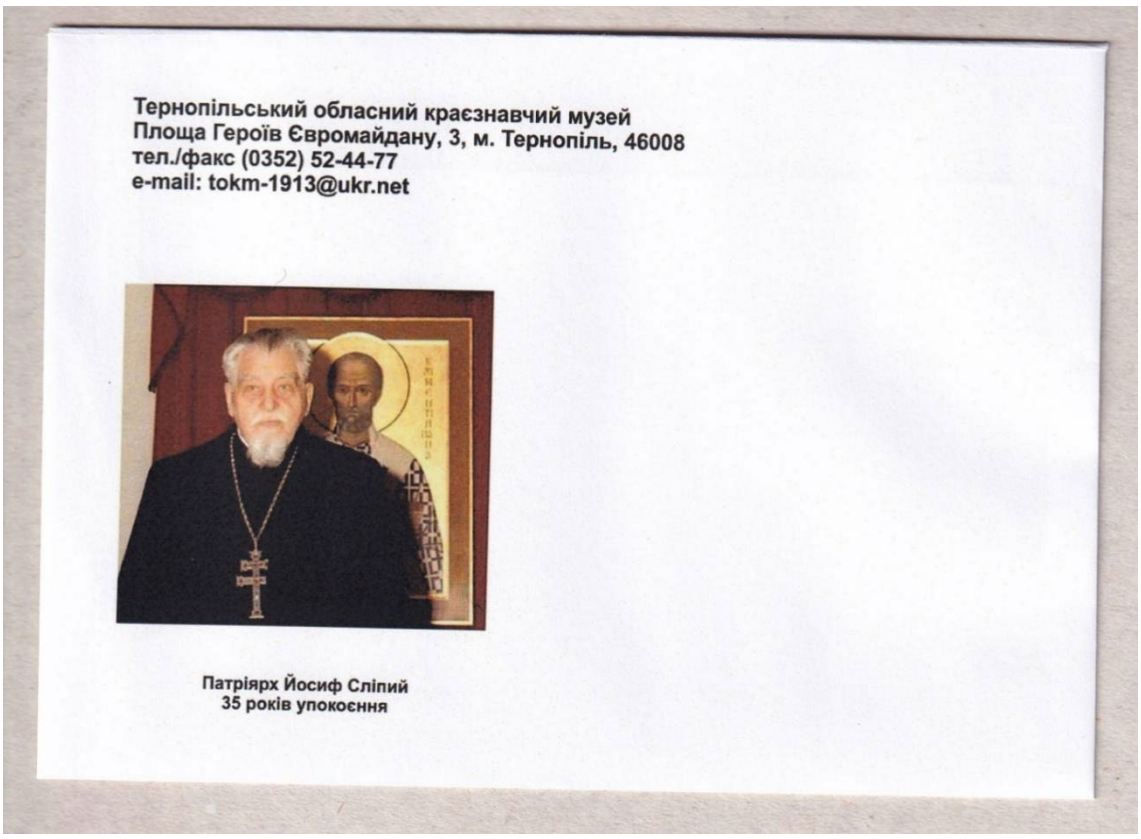

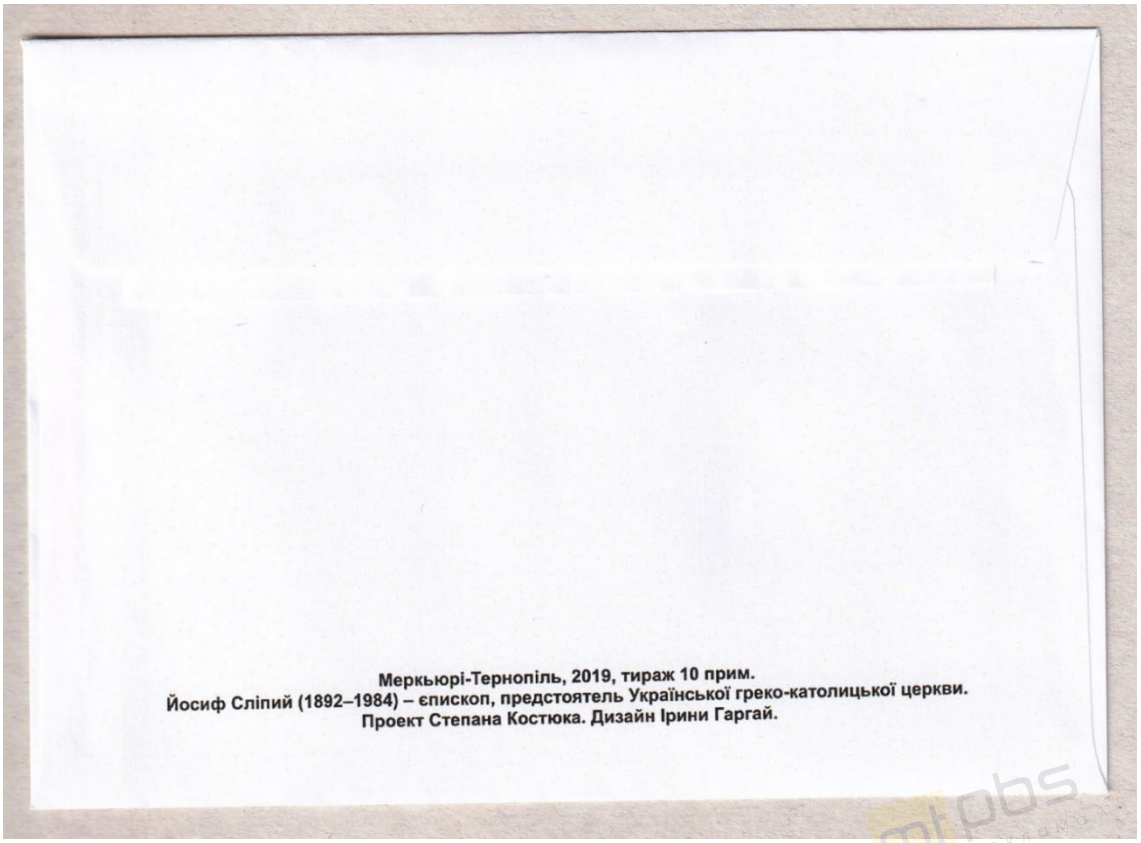

Патріярх Йосиф Сліпий, 35 років упокоєння, 2019.

ПШ – Йосиф Сліпий. Тернопільський обласний краєзнавчий музей. Тернопіль, 07.09.2019.

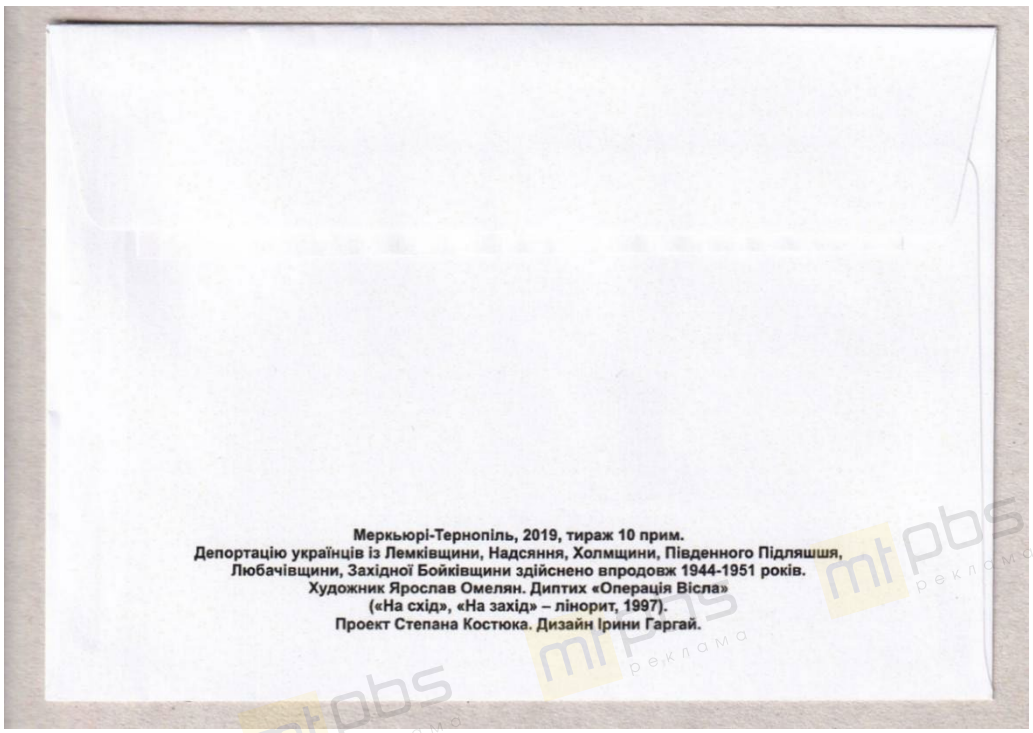

Початок депортації, 75 років, 2019.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, Площа Героїв Євромайдану, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Микола Денека. 105 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2019, тираж 10 прим.
Микола Денека (1914–1985) – засновник Гермаківського дендропарку
(1956, Борщівський район Тернопільщини), заслужений лісовод Української РСР.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Микола Денека, 105 років, 2019.

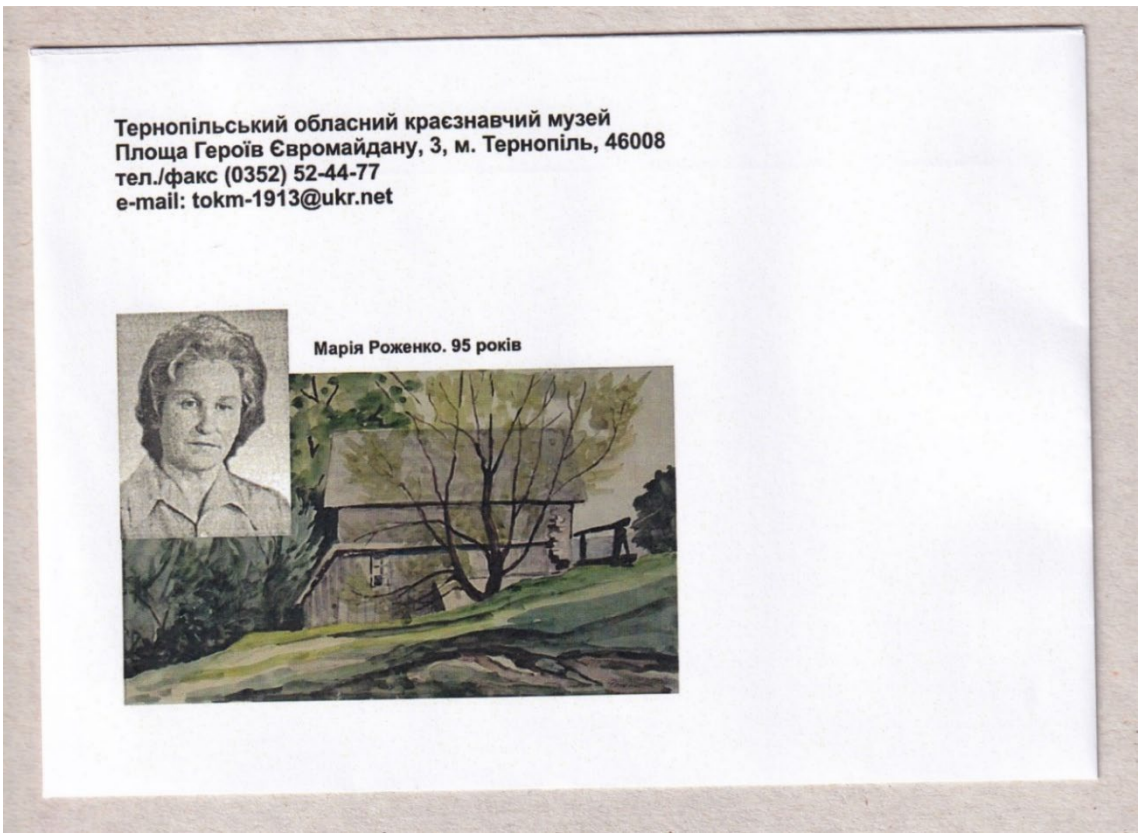

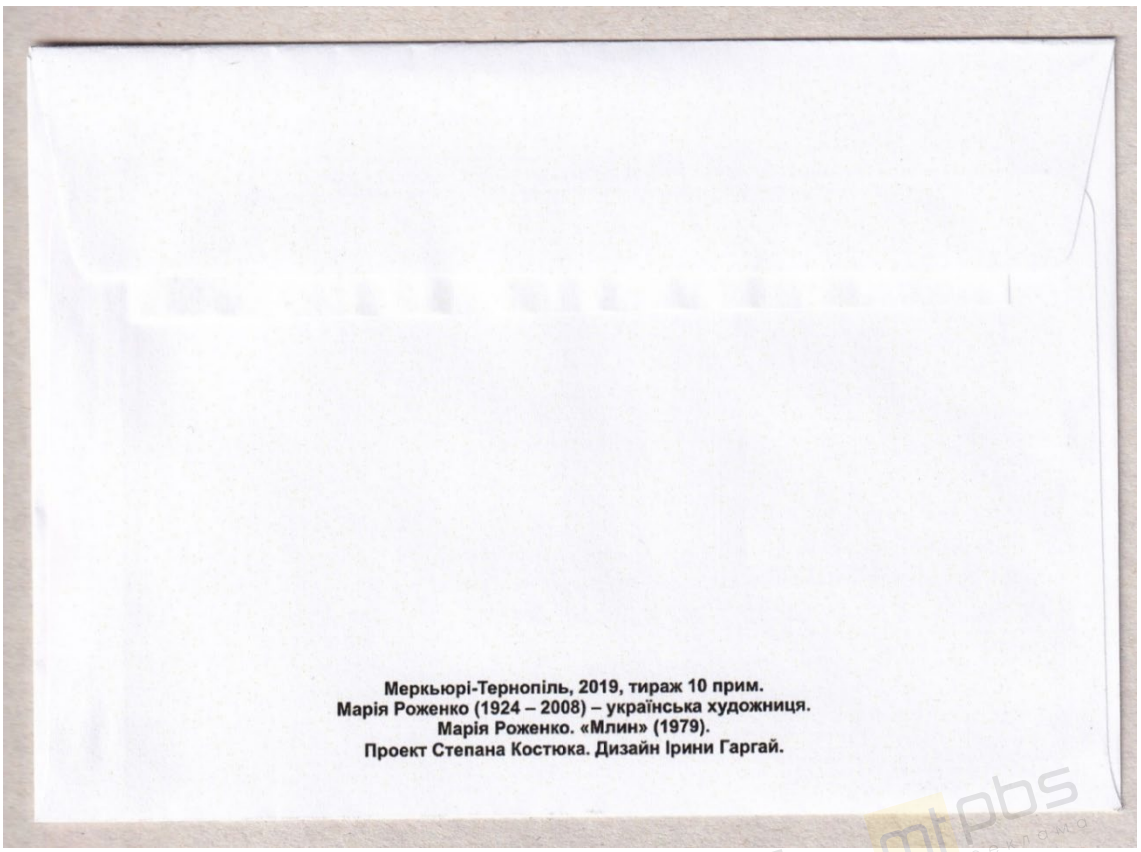

Марія Роженко, 95 років, 2019.

Тернопільська кінокомісія

Тернопільська кіно комісія, 2019 (Козацька Пошта).

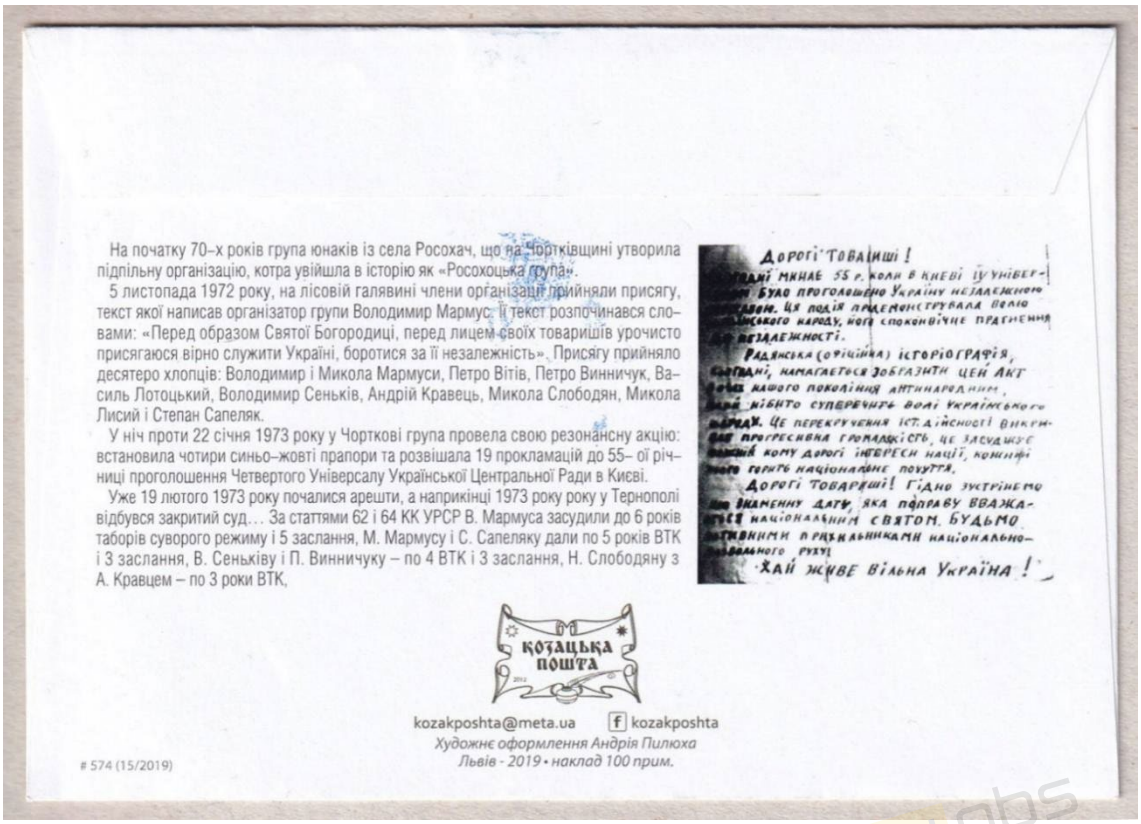

На початку 70–х років група юнаків із села Росохач, що на Чортківщині утворила підпільну організацію, котра увійшла в історію як «Росохоцька група».

5 листопада 1972 року, на лісовій галявині члени організації прийняли присягу, текст якої написав організатор групи Володимир Мармус. Її текст розпочинався словами: «Перед образом Святої Богородиці, перед лицем своїх товаришів урочисто присягаюся вірно служити Україні, боротися за її незалежність». Присягу прийняло десятеро хлопців: Володимир і Микола Мармуси, Петро Вітів, Петро Винничук, Василь Лотоцький, Володимир Сеньків, Андрій Кравець, Микола Слободян, Микола Лисий і Степан Сапеляк.

У ніч проти 22 січня 1973 року у Чорткові група провела свою резонансну акцію: встановила чотири синьо–жовті прапори та розвішала 19 прокламацій до 55– ої річниці проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради в Києві.

Уже 19 лютого 1973 року почалися арешти, а наприкінці 1973 року року у Тернополі відбувся закритий суд… За статтями 62 і 64 КК УРСР В. Мармуса засудили до 6 років таборів суворого режиму і 5 заслання, М. Мармусу і С. Сапеляку дали по 5 років ВТК і 3 заслання, В. Сеньківу і П. Винничуку – по 4 ВТК і 3 заслання, Н. Слободяну з А. Кравцем – по 3 роки ВТК,

Дорогі товариші!

[illegible] минає 55 р. коли в Києві IV універ[illegible] було проголошено Україну незалежною [illegible]. Ця подія продемонструвала волю [illegible] народу, його споконвічне прагнення [illegible] незалежності.

Радянська (офіційна) історіографія, [illegible], намагається зобразити цей акт [illegible] нашого покоління антинародним, [illegible] нібито суперечить волі українського [illegible]. Це перекручення іст. дійсності викри[illegible] прогресивна громадськість, це засуджує [illegible] кому дорогі інтереси нації, кожний [illegible] горить національне почуття.

Дорогі товариші! Гідно зустрінемо [illegible] знаменну дату, яка по праву вважа[illegible] національним святом. Будьмо [illegible] прихильниками національно-[illegible] руху!

Хай живе вільна Україна!

Козацька Пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2019 • наклад 100 прим.

574 (15/2019)

Прапори у с. Росохач, 2019 (Козацька Пошта).

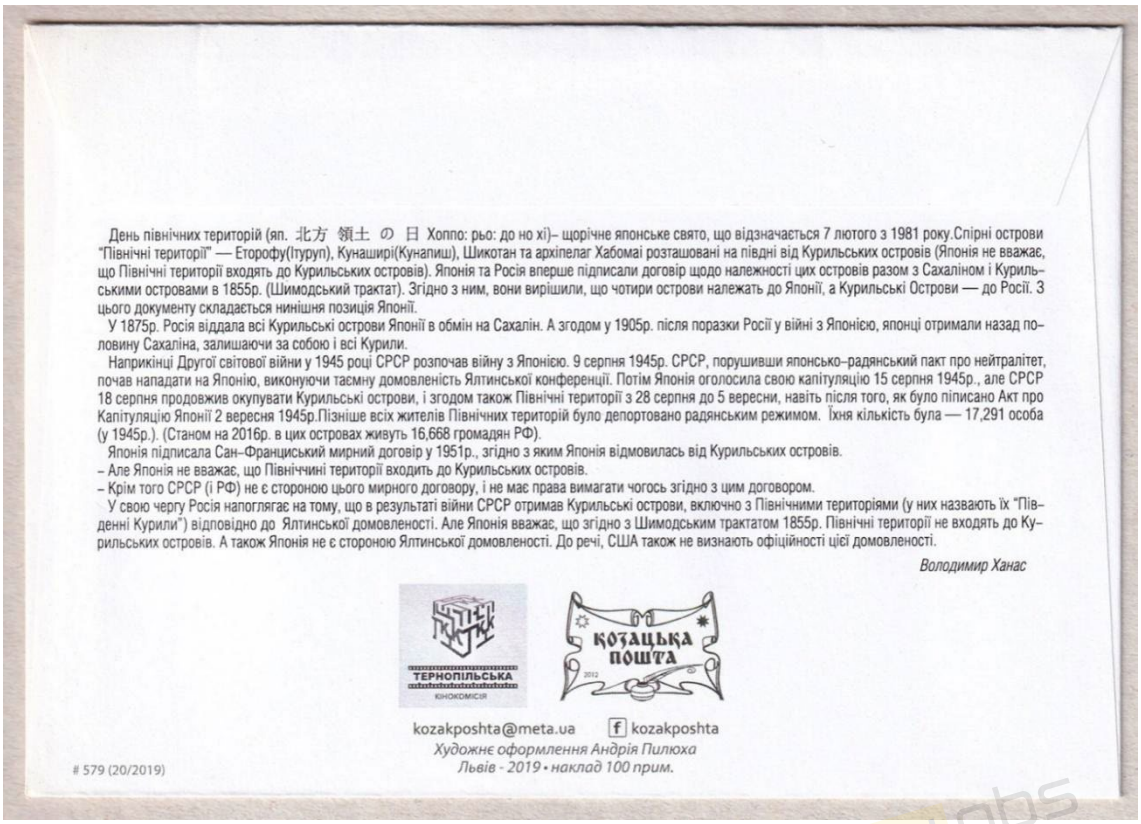

День північних територій (яп. 北方 領土 の 日 Хоппо: рьо: до но хі)– щорічне японське свято, що відзначається 7 лютого з 1981 року.Спірні острови "Північні території" — Еторофу(Ітуруп), Кунаширі(Кунапиш), Шикотан та архіпелаг Хабомаі розташовані на півдні від Курильських островів (Японія не вважає, що Північні території входять до Курильських островів). Японія та Росія вперше підписали договір щодо належності цих островів разом з Сахаліном і Курильськими островами в 1855р. (Шимодський трактат). Згідно з ним, вони вирішили, що чотири острови належать до Японії, а Курильські Острови — до Росії. З цього документу складається нинішня позиція Японії.

У 1875р. Росія віддала всі Курильські острови Японії в обмін на Сахалін. А згодом у 1905р. після поразки Росії у війні з Японією, японці отримали назад половину Сахаліна, залишаючи за собою і всі Курили.

Наприкінці Другої світової війни у 1945 році СРСР розпочав війну з Японією. 9 серпня 1945р. СРСР, порушивши японсько-радянський пакт про нейтралітет, почав нападати на Японію, виконуючи таємну домовленість Ялтинської конференції. Потім Японія оголосила свою капітуляцію 15 серпня 1945р., але СРСР 18 серпня продовжив окупувати Курильські острови, і згодом також Північні території з 28 серпня до 5 вересни, навіть після того, як було піписано Акт про Капітуляцію Японії 2 вересня 1945р.Пізніше всіх жителів Північних територій було депортовано радянським режимом. Їхня кількість була — 17,291 особа (у 1945р.). (Станом на 2016р. в цих островах живуть 16,668 громадян РФ).

Японія підписала Сан-Франциський мирний договір у 1951р., згідно з яким Японія відмовилась від Курильських островів.

– Але Японія не вважає, що Північчині території входить до Курильських островів.

– Крім того СРСР (і РФ) не є стороною цього мирного договору, і не має права вимагати чогось згідно з цим договором.

У свою чергу Росія напоглягає на тому, що в результаті війни СРСР отримав Курильські острови, включно з Північними територіями (у них назвають їх "Південні Курили") відповідно до Ялтинської домовленості. Але Японія вважає, що згідно з Шимодським трактатом 1855р. Північні території не входять до Курильських островів. А також Японія не є стороною Ялтинської домовленості. До речі, США також не визнають офіційності цієї домовленості.

Володимир Ханас

ТЕРНОПІЛЬСЬКА КІНОКОМІСІЯ

КОЗАЦЬКА ПОШТА 2012

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2019 • наклад 100 прим.

579 (20/2019)

7 лютого – День північних територій, 2019 (Козацька Пошта).

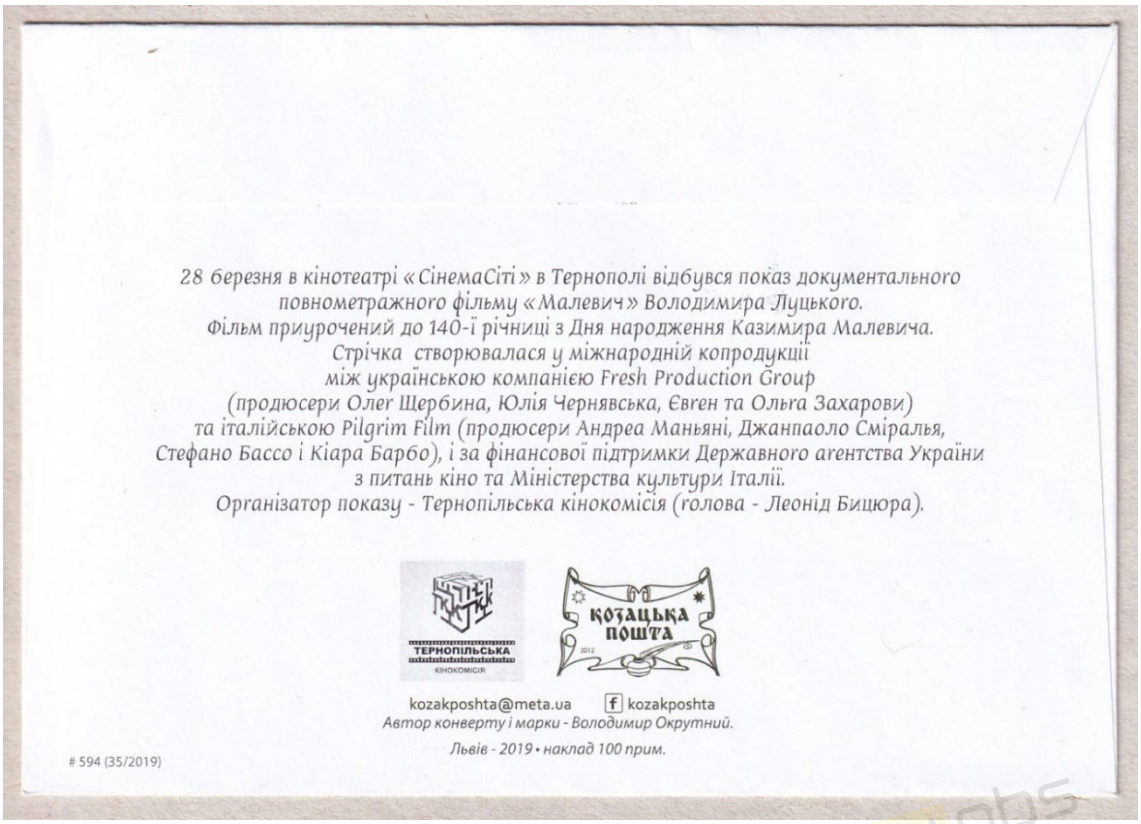

Казимир Малевич, 1879 – 1935, 2019 (Козацька Пошта).

Володимир Титла «Мікеланджело анімації», 2019 (Козацька Пошта).

Марія Сафіян, «Кінохвилька», 2019 (Козацька Пошта).

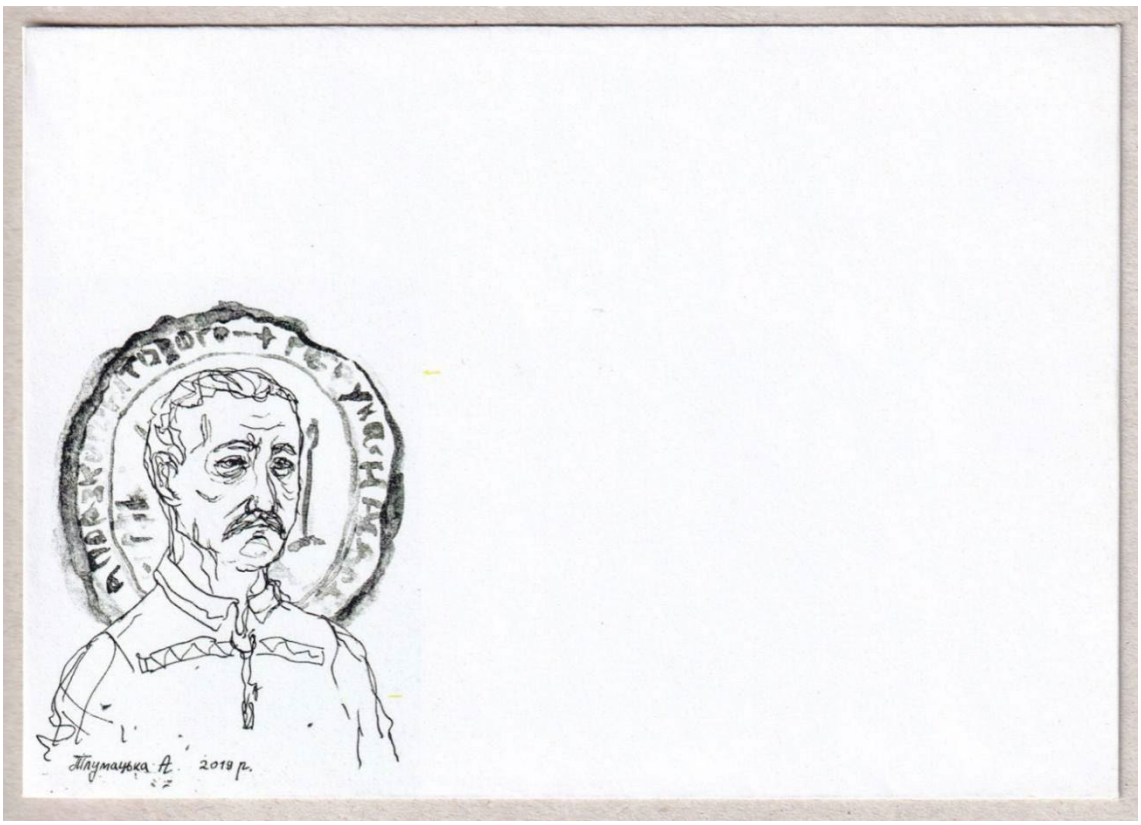

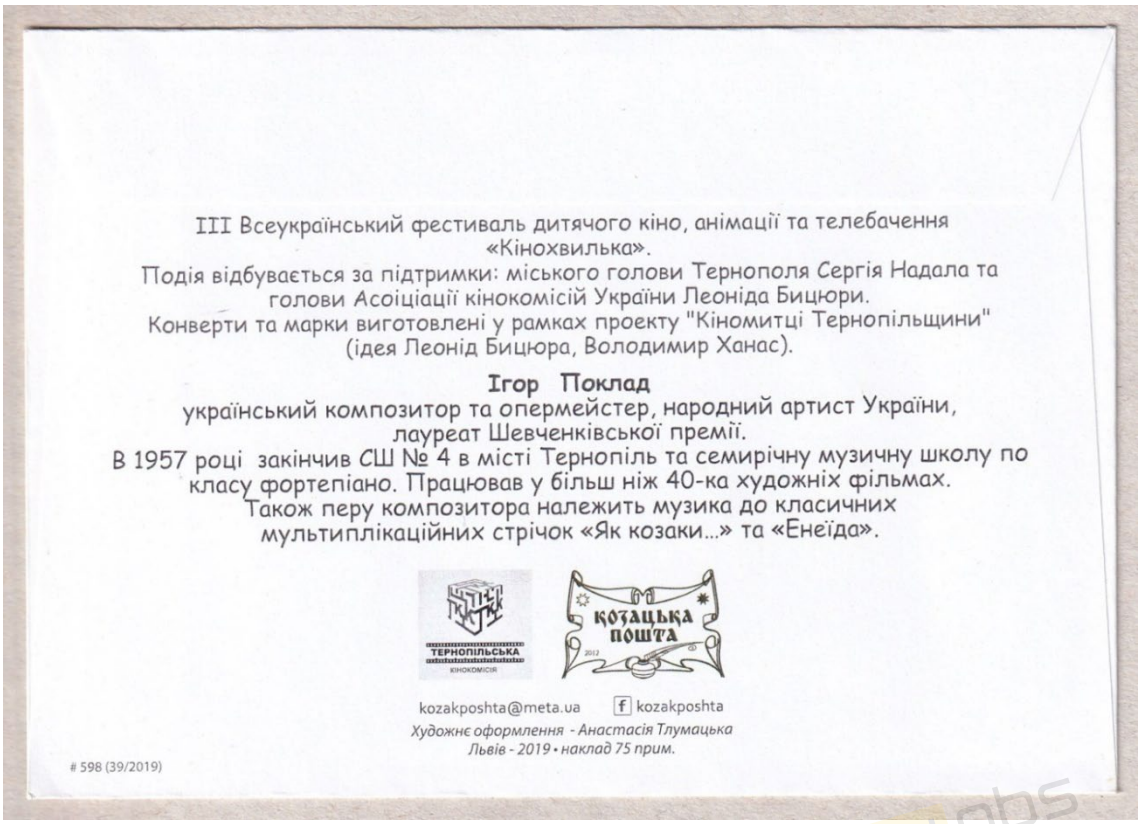

Ігор Поклад, «Кінохвилька», 2019 (Козацька Пошта).

Віктор Андрієнко, «Кінохвилька», 2019 (Козацька Пошта).

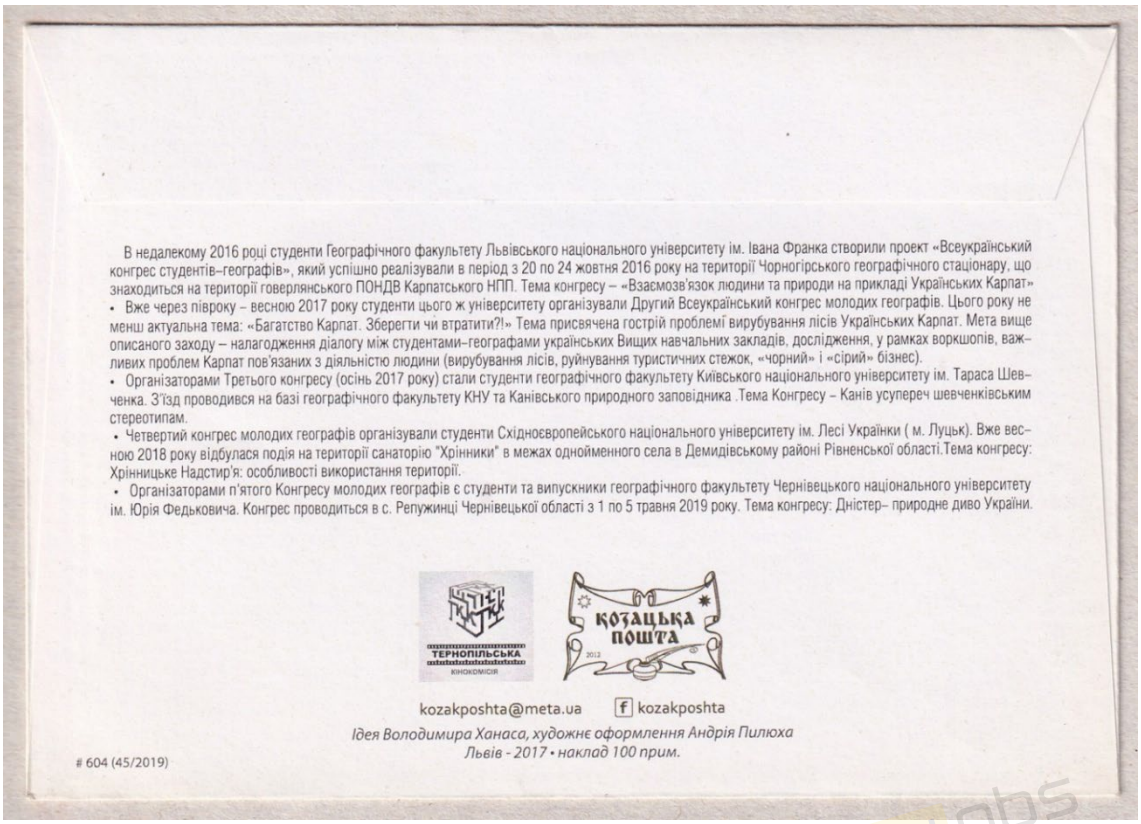

В недалекому 2016 році студенти Географічного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка створили проект «Всеукраїнський конгрес студентів–географів», який успішно реалізували в період з 20 по 24 жовтня 2016 року на території Чорногірського географічного стаціонару, що знаходиться на території говерлянського ПОНДВ Карпатського НПП. Тема конгресу – «Взаємозв'язок людини та природи на прикладі Українських Карпат»

• Вже через півроку – весною 2017 року студенти цього ж університету організували Другий Всеукраїнський конгрес молодих географів. Цього року не менш актуальна тема: «Багатство Карпат. Зберегти чи втратити?!» Тема присвячена гострій проблемі вирубування лісів Українських Карпат. Мета вище описаного заходу – налагодження діалогу між студентами–географами українських Вищих навчальних закладів, дослідження, у рамках воркшопів, важливих проблем Карпат пов'язаних з діяльністю людини (вирубування лісів, руйнування туристичних стежок, «чорний» і «сірий» бізнес).

• Організаторами Третього конгресу (осінь 2017 року) стали студенти географічного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. З'їзд проводився на базі географічного факультету КНУ та Канівського природного заповідника .Тема Конгресу – Канів усупереч шевченківським стереотипам.

• Четвертий конгрес молодих географів організували студенти Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (м. Луцьк). Вже весною 2018 року відбулася подія на території санаторію "Хрінники" в межах однойменного села в Демидівському районі Рівненської області.Тема конгресу: Хрінницьке Надстир'я: особливості використання території.

• Організаторами п'ятого Конгресу молодих географів є студенти та випускники географічного факультету Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Конгрес проводиться в с. Репужинці Чернівецької області з 1 по 5 травня 2019 року. Тема конгресу: Дністер– природне диво України.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА КІНОКОМІСІЯ

КОЗАЦЬКА ПОШТА

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Ідея Володимира Ханаса, художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2017 • наклад 100 прим.

604 (45/2019)

Дністер – природнє диво України, 2017(помилка дати), 2019 (Козацька Пошта).

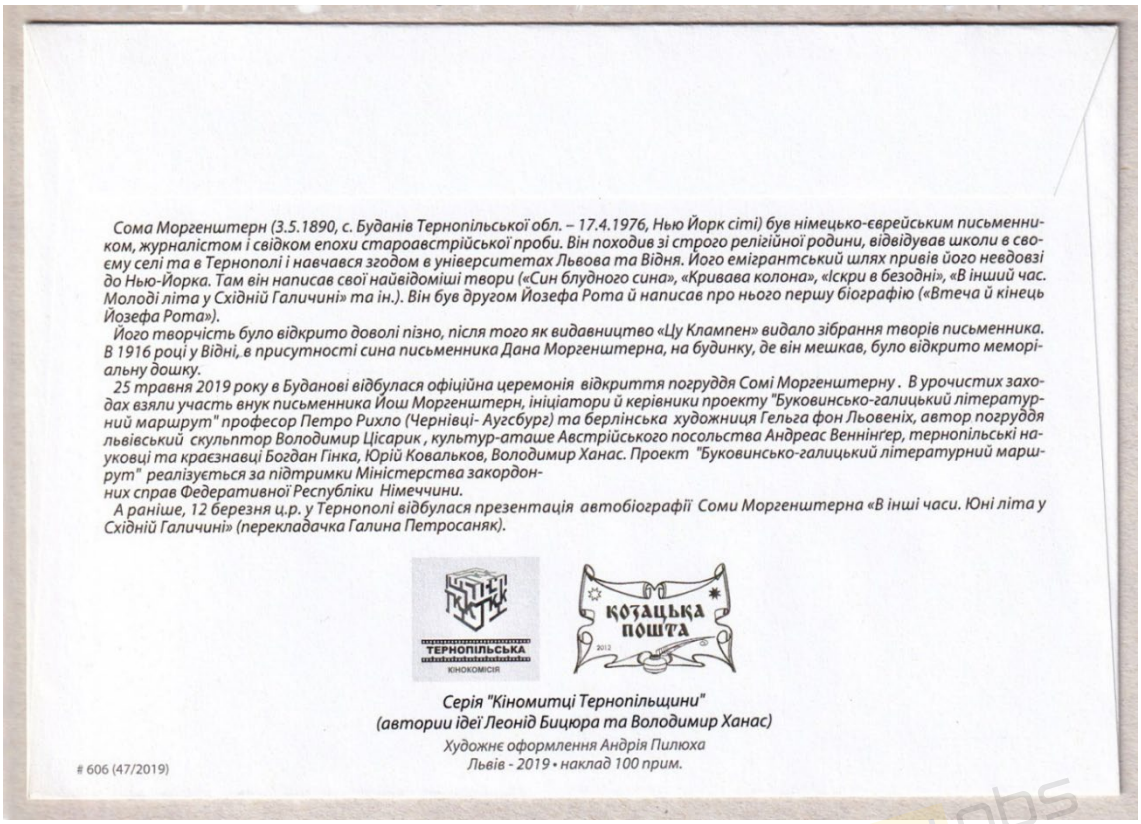

Сома Моргенштерн (3.5.1890, с. Буданів Тернопільської обл. – 17.4.1976, Нью Йорк сіті) був німецько-єврейським письменником, журналістом і свідком епохи староавстрійської проби. Він походив зі строго релігійної родини, відвідував школи в своєму селі та в Тернополі і навчався згодом в університетах Львова та Відня. Його емігрантський шлях привів його невдовзі до Нью-Йорка. Там він написав свої найвідоміші твори («Син блудного сина», «Кривава колона», «Іскри в безодні», «В інший час. Молоді літа у Східній Галичині» та ін.). Він був другом Йозефа Рота й написав про нього першу біографію («Втеча й кінець Йозефа Рота»).

Його творчість було відкрито доволі пізно, після того як видавництво «Цу Клампен» видало зібрання творів письменника. В 1916 році у Відні, в присутності сина письменника Дана Моргенштерна, на будинку, де він мешкав, було відкрито меморіальну дошку.

25 травня 2019 року в Буданові відбулася офіційна церемонія відкриття погруддя Сомі Моргенштерну. В урочистих заходах взяли участь внук письменника Йош Моргенштерн, ініціатори й керівники проекту "Буковинсько-галицький літературний маршрут" професор Петро Рихло (Чернівці- Аугсбург) та берлінська художниця Гельга фон Льовеніх, автор погруддя львівський скульптор Володимир Цісарик, культур-аташе Австрійського посольства Андреас Веннінґер, тернопільські науковці та краєзнавці Богдан Гінка, Юрій Ковальков, Володимир Ханас. Проект "Буковинсько-галицький літературний маршрут" реалізується за підтримки Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччини.

А раніше, 12 березня ц.р. у Тернополі відбулася презентація автобіографії Сомі Моргенштерна «В інші часи. Юні літа у Східній Галичині» (перекладачка Галина Петросаняк).

ТЕРНОПІЛЬСЬКА КІНОКОМІСІЯ

КОЗАЦЬКА ПОШТА 2012

Серія "Кіномитці Тернопільщини"
(автории ідеї Леонід Бицюра та Володимир Ханас)

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

606 (47/2019)

Сома Моргенштерн, 1890 – 1976, 2019 (Козацька Пошта).

,

IV Міжнародний кінофорум «КіноХвиля», 2019 (Козацька Пошта).

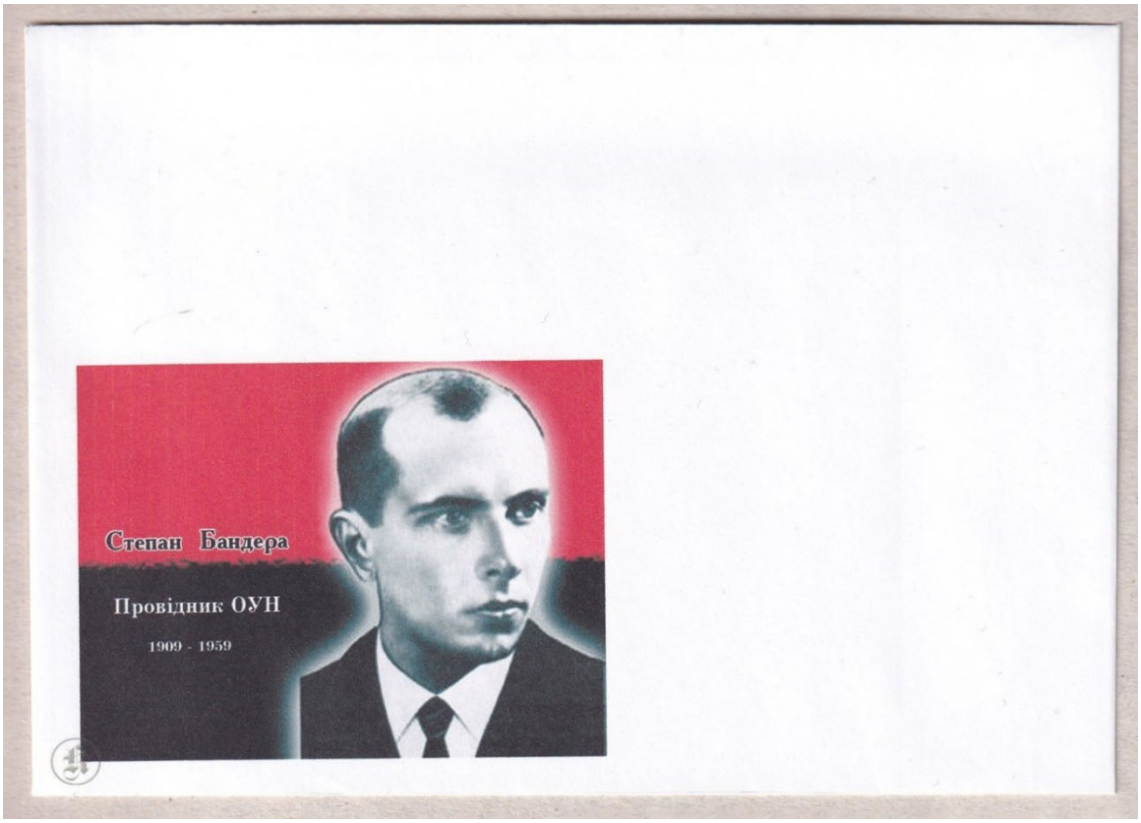

Степан Бандера. Провідник ОУН, 1909 – 1959.

Герой України Степан Бандера. Голова Проводу ОУН, 1909 – 1959.

Степан Бандера, 1909 – 1959.

Степан Бандера, 1909 – 1959.

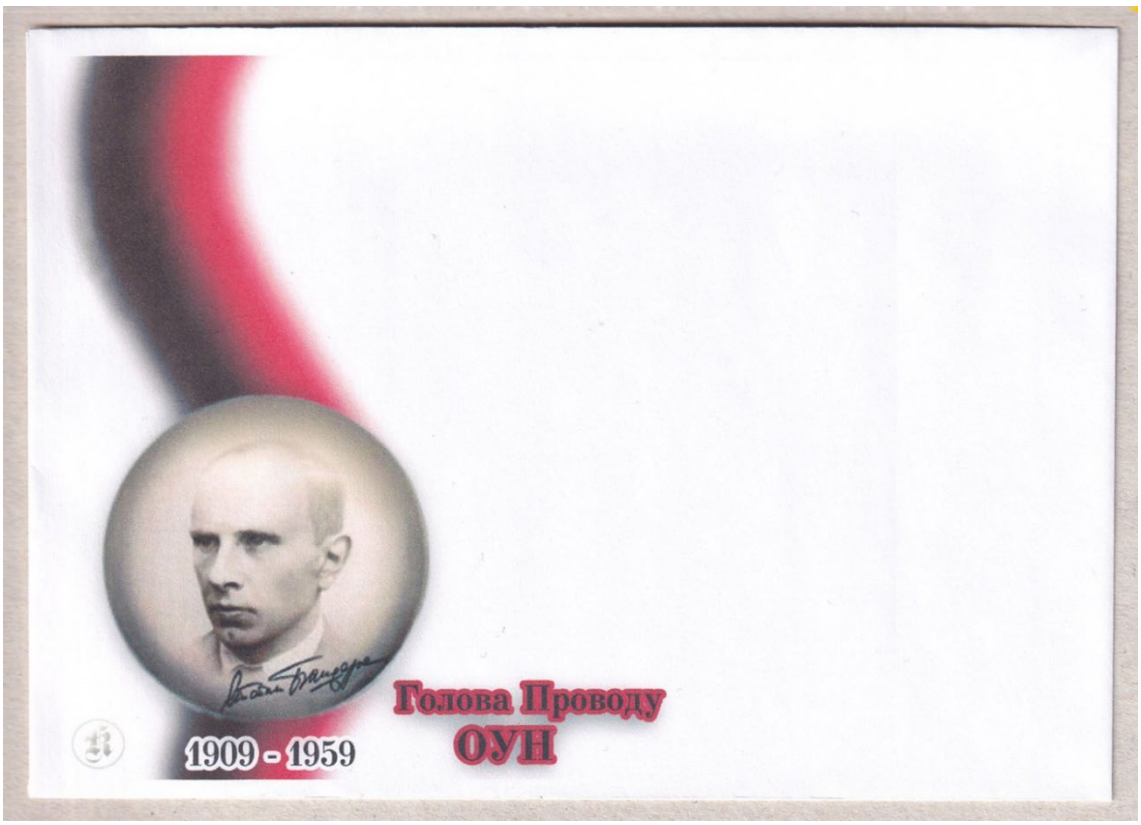

Степан Бандера, 1909 – 1959. Голова Проводу ОУН.

Бофони в Україні, 1939 – 1954 рр.

Кобзар Т. Г. Шевченка / Свято Валентина (Козацька Пошта).

ПШ – 205 років від дня народження Т. Г. Шевченка, м. Козова – 9.03.2019.

ТК «Юнона», м. Березне

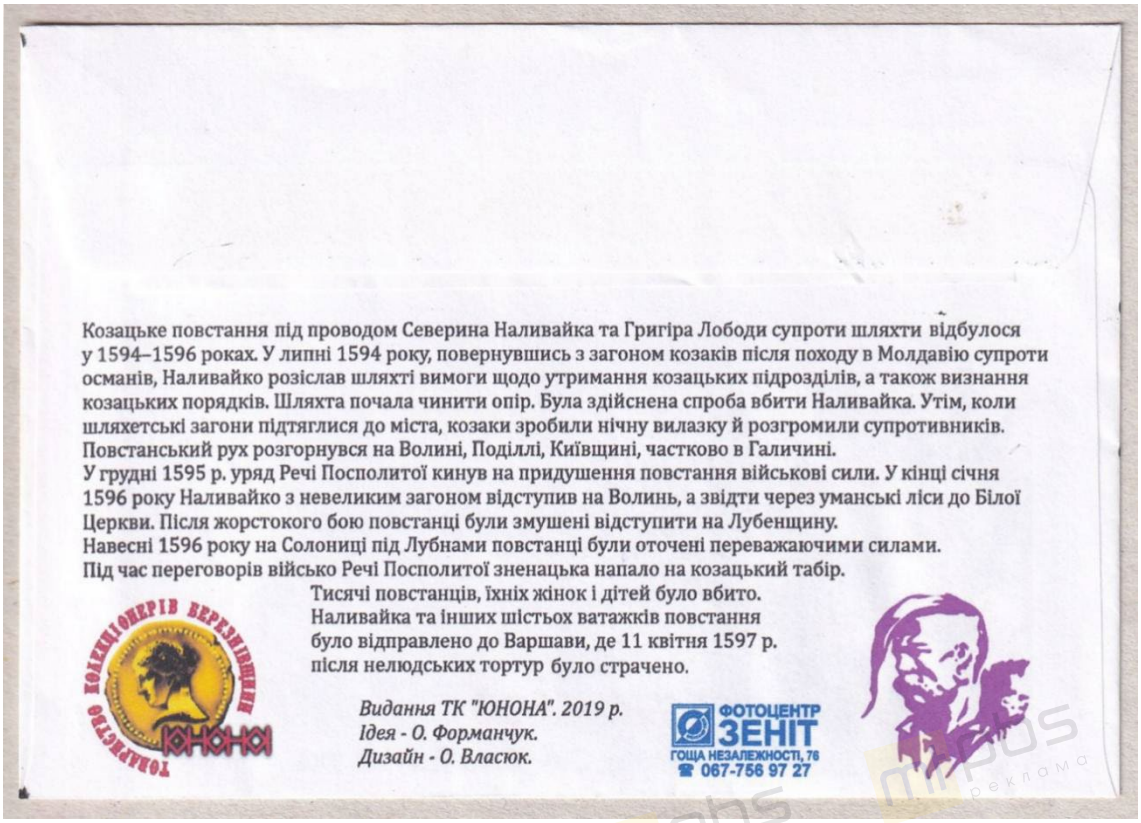

425 років повстання під проводом Северина Наливайка, 1594 – 1596.

Козацька Пошта (м. Львів)

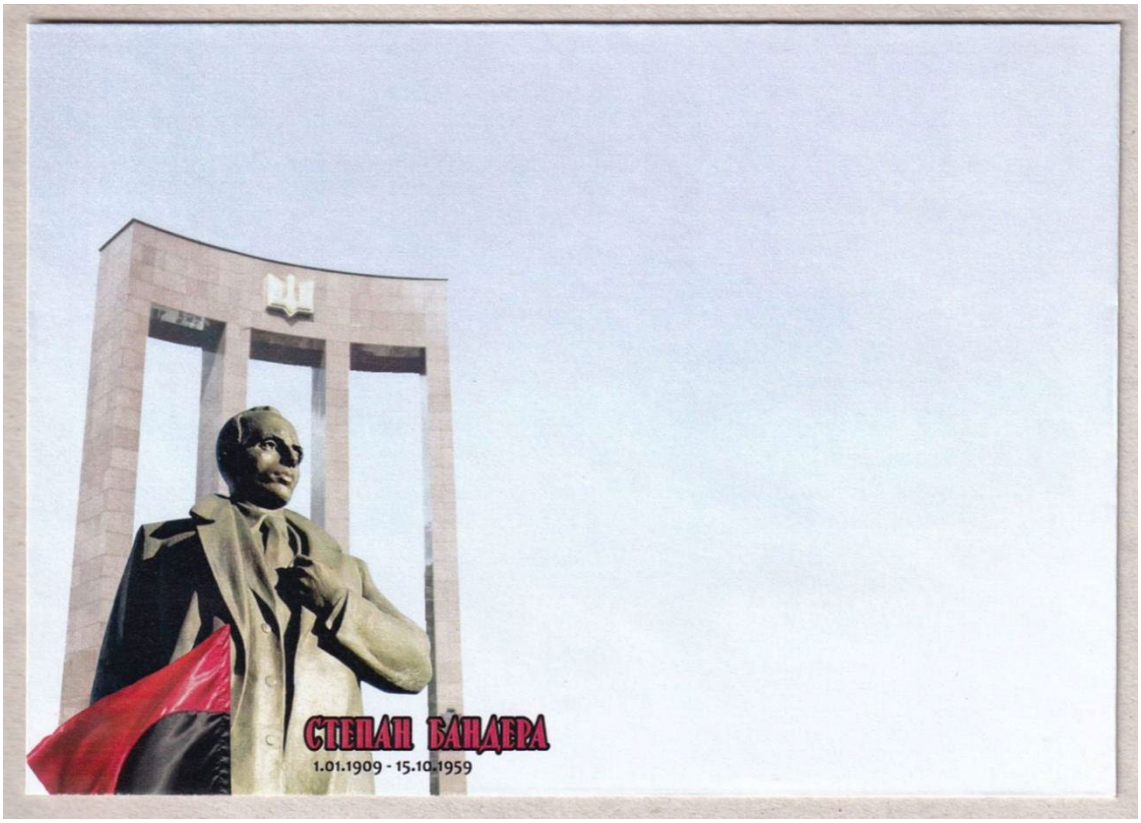

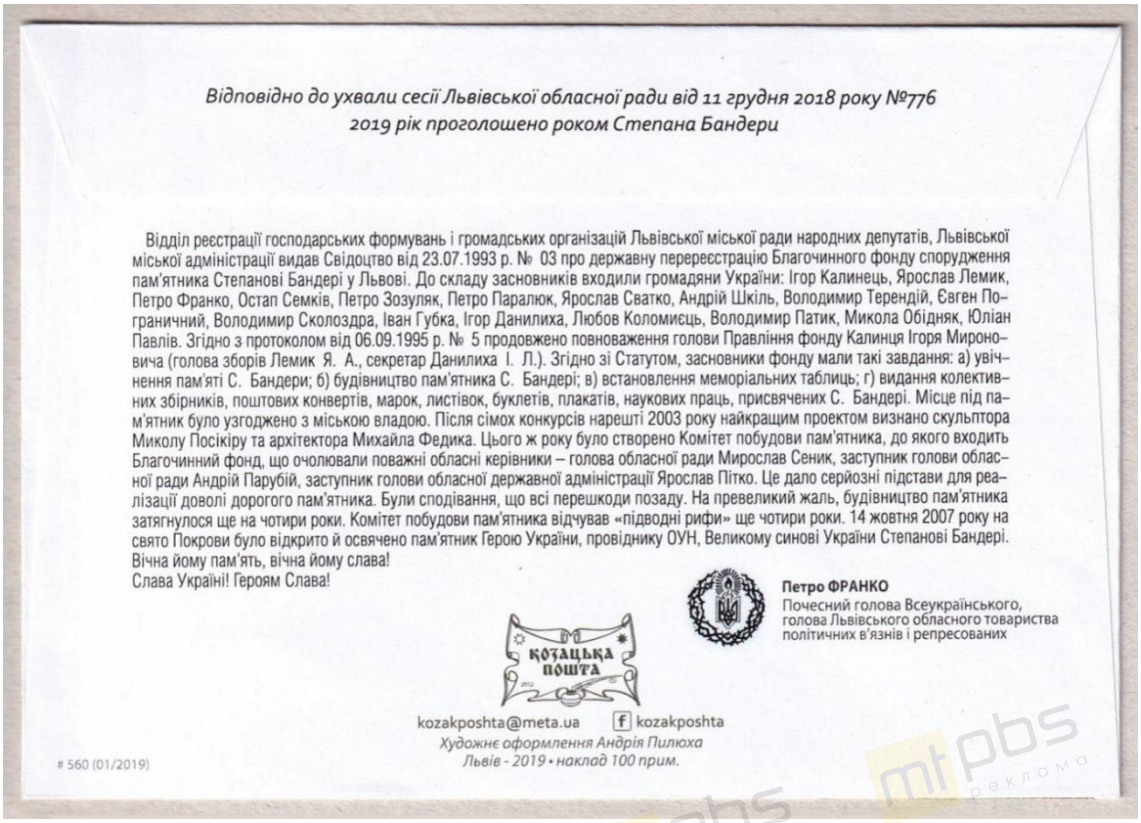

Відповідно до ухвали сесії Львівської обласної ради від 11 грудня 2018 року №776
2019 рік проголошено роком Степана Бандери

Відділ реєстрації господарських формувань і громадських організацій Львівської міської ради народних депутатів, Львівської міської адміністрації видав Свідоцтво від 23.07.1993 р. № 03 про державну перереєстрацію Благочинного фонду спорудження пам'ятника Степанові Бандері у Львові. До складу засновників входили громадяни України: Ігор Калинець, Ярослав Лемик, Петро Франко, Остап Семків, Петро Зозуляк, Петро Паралюк, Ярослав Сватко, Андрій Шкіль, Володимир Терендій, Євген Пограничний, Володимир Сколоздра, Іван Губка, Ігор Данилиха, Любов Коломиєць, Володимир Патик, Микола Обідняк, Юліан Павлів. Згідно з протоколом від 06.09.1995 р. № 5 продовжено повноваження голови Правління фонду Калинця Ігоря Мироновича (голова зборів Лемик Я. А., секретар Данилиха І. Л.). Згідно зі Статутом, засновники фонду мали такі завдання: а) увічнення пам'яті С. Бандери; б) будівництво пам'ятника С. Бандері; в) встановлення меморіальних таблиць; г) видання колективних збірників, поштових конвертів, марок, листівок, буклетів, плакатів, наукових праць, присвячених С. Бандері. Місце під пам'ятник було узгоджено з міською владою. Після сімох конкурсів нарешті 2003 року найкращим проектом визнано скульптора Миколу Посікіру та архітектора Михайла Федика. Цього ж року було створено Комітет побудови пам'ятника, до якого входить Благочинний фонд, що очолювали поважні обласні керівники – голова обласної ради Мирослав Сеник, заступник голови обласної ради Андрій Парубій, заступник голови обласної державної адміністрації Ярослав Пітко. Це дало серйозні підстави для реалізації доволі дорогого пам'ятника. Були сподівання, що всі перешкоди позаду. На превеликий жаль, будівництво пам'ятника затягнулося ще на чотири роки. Комітет побудови пам'ятника відчував «підводні рифи» ще чотири роки. 14 жовтня 2007 року на свято Покрови було відкрито й освячено пам'ятник Герою України, провіднику ОУН, Великому синові України Степанові Бандері.
Вічна йому пам'ять, вічна йому слава!
Слава Україні! Героям Слава!

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

КОЗАЦЬКА ПОШТА

kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

560 (01/2019)

Степан Бандера, 1909 – 1959, 2019.

ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ – ЗВЕРШУВАЧ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

У ході утворення новітньої державності України (1917–1919 років) – Євген Коновалець перетворився на ключового військовика, що рятував незалежність. Закладений й очолений Євгеном Коновальцем підрозділ Січових Стрільців виявився єдиною збройною потугою, що виступив на захист незалежності Української Народної Республіки за IV Універсалом Центральної Ради.

Євген Коновалець на послідовне виборювання української державності Наддніпрянщини, підтримав Володимира Винниченка (скритий ворог) з Симоном Петлюрою для започаткування Директорії Української Народної Республіки, що відбулося на постою Січових Стрільців у Білій Церкві. Захистив Євген Коновалець із Січовими Стрільцями самостійність під Мотовилівкою від федерації гетьмана Павла Скоропадського з білою Росією, проклав шлях і безпосередньо привів очільників до столиці.

Особа Євгена Коновальця є наріжною в проголошенні 22 січня 1919 року на просторі святої Софії в Києві – злуки Західно-Української Народної Республіки і Української Народної Республіки.

Василь Штокало, Тернопіль

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Задум Василя Штокала, художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - Тернопіль • 2019 • наклад 75 прим.

572 (13/2019)

Євген Коновалець – звершувач Соборності України, 2019.

Збруч – ріка єднання. День Соборності України, 2019.

Учасники Конгресу Українських Націоналістів
(28.I. – 3.II.1929.)

Сидять зліва направо 1 ряд: Юліан Вассиян, Дмитро Андрієвський, Микола Капустянський, Євген Коновалець, Микола Сціборський, Яків Моралевич, Володимир Мартинець, Микола Вікул.
Стоять зліва направо 2 ряд: Іван Малько, Осип Бойдуник, Максим Загривний, Євген Зиблікевич, Петро Кожевников, Дмитро Демчук, Леонід Костарів, Олесь Бабій, Ріко Ярий, Михайло Антоненко, Зенон Пеленський.
Стоять зліва направо 3 ряд: Юрій Руденко, Ярослав Барановський, Степан Охримович, Степан Ленкавський, Андрій Федина, Ярослав Герасимович, Теофіл Пасічник-Тарнавський, Олександр Згорлякевич.

Українські патріоти не змирилися з поразкою революції 1917-1921 рр. і продовжили боротьбу.

Радикалізацію українського визвольного руху, що спирався на еміграцію та патріотичні кола Західної України, спричинили: трагічна доля українців під польською та радянською владами, втрата віри в традиційні легальні методи боротьби, розчарування західними демократіями. Як наслідок, українська молодь звернулася до ідеології націоналізму, вбачаючи в ній світоглядну платформу, здатну мобілізувати маси. Виникають такі структури, як Група української національної молоді (1922-1929), Легія українських націоналістів (1925-1929), Союз української націоналістичної молоді (1926-1929). З липня 1920-го діяло найактивніше націоналістичне об'єднання – Українська військова організація (УВО). Грунт для об'єднання зазначених вище націоналістичних сил підготували конференції в Берліні (1927) та Празі (1928). І вже з кінця 1928-го розпочалася підготовка до першого конгресу, на якому мала би утворитися нова політична сила - майбутня Організація українських націоналістів (ОУН).

Перший Великий Збір ОУН, відомий як Конгрес українських націоналістів, відбувся у Відні 28 січня – 3 лютого 1929-го. В його роботі взяли участь 30 делегатів (16 – уродженці Галичини, 14 – із Наддніпрянщини), завдяки чому форум представляв усі регіони України і мав соборницький характер. Перше засідання розпочалося 28 січня 1929-го о 10:15. Після обрання президії, затвердження порядку ведення Конгресу й складу різних комісій, були заслухані доповіді «Сучасне становище на українських землях» (Євген Коновалець), «Український націоналізм» (Дмитро Андрієвський), «Державний устрій України» (Дмитро Андрієвський), «Міжнародна політика України» (Зенон Пеленський). Всього на форумі було зачитано 40 доповідей. Підсумком роботи Конгресу стало проголошення створення ОУН, яка не буде обмежувати свою діяльність конкретною територією, а прагнутиме опанувати всі українські терени, де мешкають українці. ОУН вестиме «політику всеукраїнського державництва» і протистоятиме всім партійним і класовим угрупуванням українства. Кінцева мета організації – Українська Самостійна Соборна Держава.

Провід ОУН очолив Євген Коновалець, заступником став Микола Сціборський, секретарем – Володимир Мартинець.

Створення ОУН завершило процес об'єднання націоналістичних груп і організацій в одну українську підпільну визвольну структуру.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

577 (18/2019)

Учасники Конгресу Українських Націоналістів (28.1. – 3.2.1929), 2019.

ПШ – Організація Українських Націоналістів, 90 років, Львів, 28.01.2019.

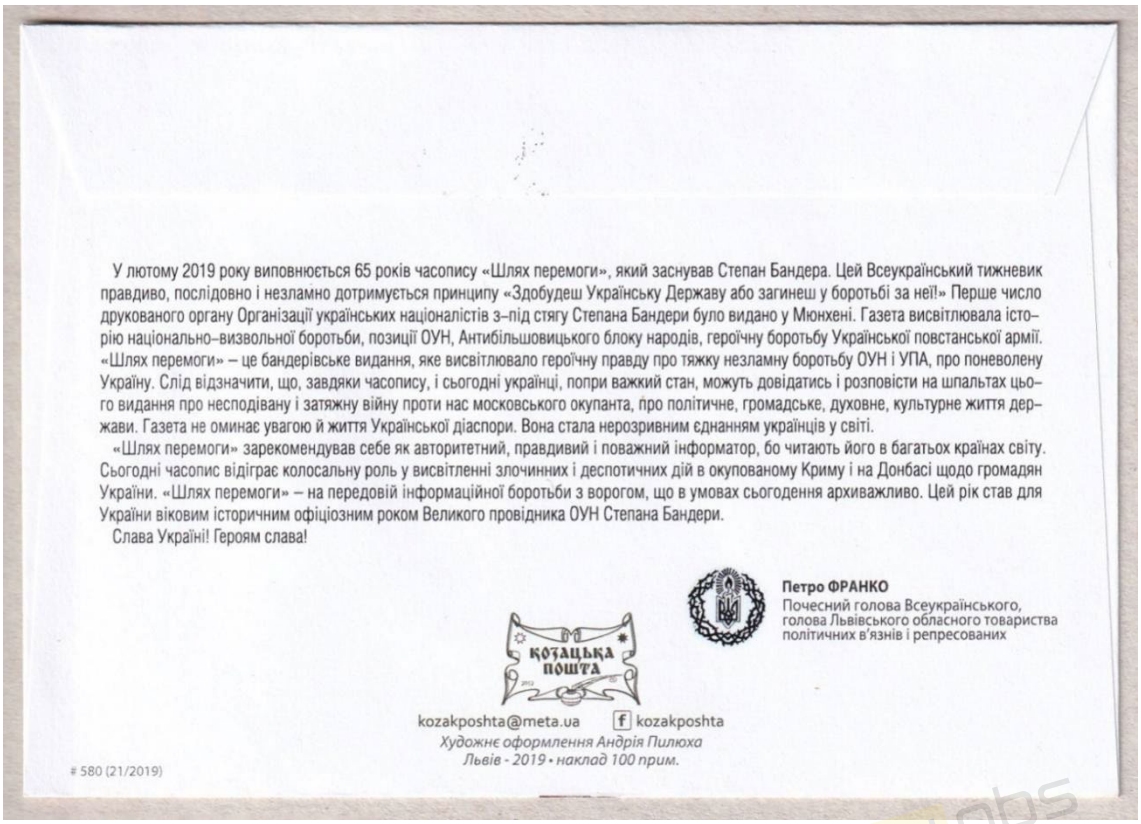

У лютому 2019 року виповнюється 65 років часопису «Шлях перемоги», який заснував Степан Бандера. Цей Всеукраїнський тижневик правдиво, послідовно і незламно дотримується принципу «Здобудеш Українську Державу або загинеш у боротьбі за неї!» Перше число друкованого органу Організації українських націоналістів з–під стягу Степана Бандери було видано у Мюнхені. Газета висвітлювала історію національно–визвольної боротьби, позиції ОУН, Антибільшовицького блоку народів, героїчну боротьбу Української повстанської армії. «Шлях перемоги» – це бандерівське видання, яке висвітлювало героїчну правду про тяжку незламну боротьбу ОУН і УПА, про поневолену Україну. Слід відзначити, що, завдяки часопису, і сьогодні українці, попри важкий стан, можуть довідатись і розповісти на шпальтах цього видання про несподівану і затяжну війну проти нас московського окупанта, про політичне, громадське, духовне, культурне життя держави. Газета не оминає увагою й життя Української діаспори. Вона стала нерозривним єднанням українців у світі.

«Шлях перемоги» зарекомендував себе як авторитетний, правдивий і поважний інформатор, бо читають його в багатьох країнах світу. Сьогодні часопис відіграє колосальну роль у висвітленні злочинних і деспотичних дій в окупованому Криму і на Донбасі щодо громадян України. «Шлях перемоги» – на передовій інформаційної боротьби з ворогом, що в умовах сьогодення архіважливо. Цей рік став для України віковим історичним офіціозним роком Великого провідника ОУН Степана Бандери.

Слава Україні! Героям слава!

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

580 (21/2019)

Газета «Шлях перемоги», 2019.

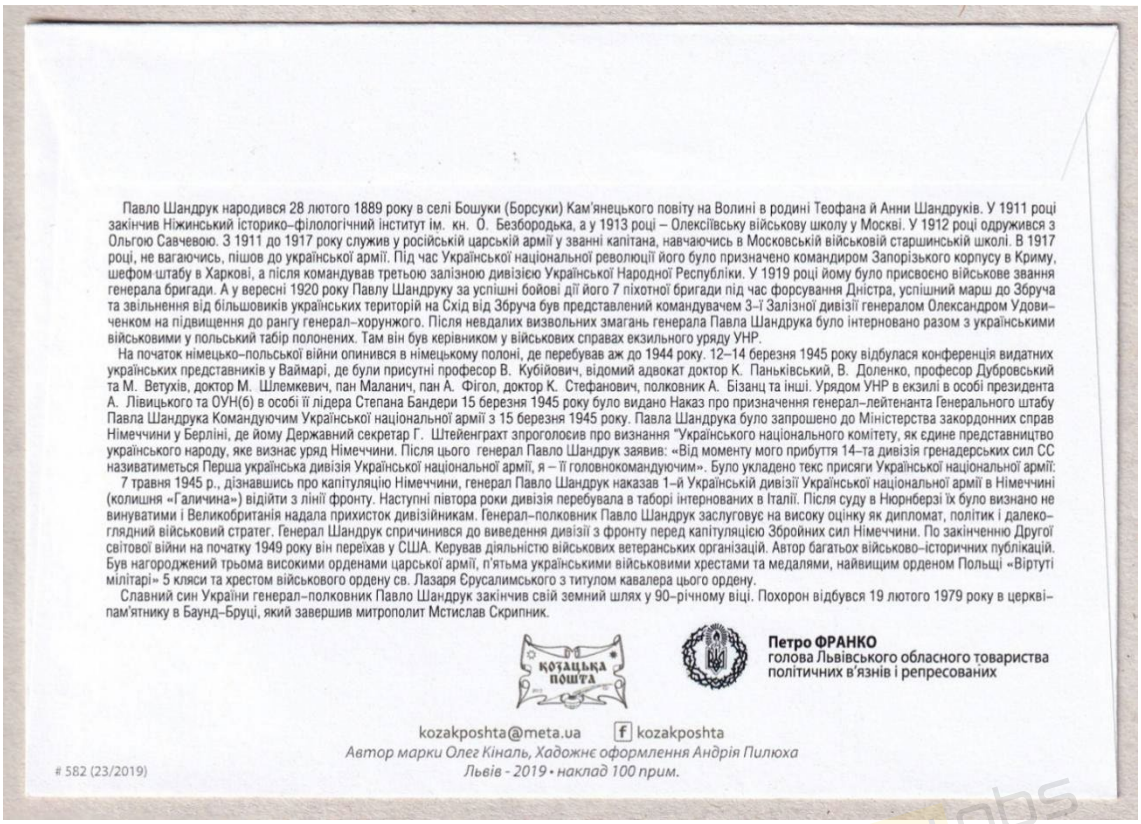

Павло Шандрук народився 28 лютого 1889 року в селі Бошуки (Борсуки) Кам'янецького повіту на Волині в родині Теофана й Анни Шандруків. У 1911 році закінчив Ніжинський історико–філологічний інститут ім. кн. О. Безбородька, а у 1913 році – Олексіївську військову школу у Москві. У 1912 році одружився з Ольгою Савчевою. З 1911 до 1917 року служив у російській царській армії у званні капітана, навчаючись в Московській військовій старшинській школі. В 1917 році, не вагаючись, пішов до української армії. Під час Української національної революції його було призначено командиром Запорізького корпусу в Криму, шефом штабу в Харкові, а після командував третьою залізною дивізією Української Народної Республіки. У 1919 році йому було присвоєно військове звання генерала бригади. А у вересні 1920 року Павлу Шандруку за успішні бойові дії його 7 піхотної бригади під час форсування Дністра, успішний марш до Збруча та звільнення від більшовиків українських територій на Схід від Збруча був представлений командувачем 3–ї Залізної дивізії генералом Олександром Удовиченком на підвищення до рангу генерал–хорунжого. Після невдалих визвольних змагань генерала Павла Шандрука було інтерновано разом з українськими військовими у польський табір полонених. Там він був керівником у військових справах екзильного уряду УНР.

На початок німецько–польської війни опинився в німецькому полоні, де перебував аж до 1944 року. 12–14 березня 1945 року відбулася конференція видатних українських представників у Ваймарі, де були присутні професор В. Кубійович, відомий адвокат доктор К. Паньківський, В. Доленко, професор Дубровський та М. Ветухів, доктор М. Шлемкевич, пан Маланич, пан А. Фігол, доктор К. Стефанович, полковник А. Бізанц та інші. Урядом УНР в екзилі в особі президента А. Лівицького та ОУН(б) в особі її лідера Степана Бандери 15 березня 1945 року було видано Наказ про призначення генерал–лейтенанта Генерального штабу Павла Шандрука Командуючим Української національної армії з 15 березня 1945 року. Павла Шандрука було запрошено до Міністерства закордонних справ Німеччини у Берліні, де йому Державний секретар Г. Штейенграхт зпроголосив про визнання "Українського національного комітету, як єдине представництво українського народу, яке визнає уряд Німеччини. Після цього генерал Павло Шандрук заявив: «Від моменту мого прибуття 14–та дивізія гренадерських сил СС називатиметься Перша українська дивізія Української національної армії, я – її головнокомандуючим». Було укладено текс присяги Української національної армії:

7 травня 1945 р., дізнавшись про капітуляцію Німеччини, генерал Павло Шандрук наказав 1–й Українській дивізії Української національної армії в Німеччині (колишня «Галичина») відійти з лінії фронту. Наступні півтора роки дивізія перебувала в таборі інтернованих в Італії. Після суду в Нюрнберзі їх було визнано не винуватими і Великобританія надала прихисток дивізійникам. Генерал–полковник Павло Шандрук заслуговує на високу оцінку як дипломат, політик і далекоглядний військовий стратег. Генерал Шандрук спричинився до виведення дивізії з фронту перед капітуляцією Збройних сил Німеччини. По закінченню Другої світової війни на початку 1949 року він переїхав у США. Керував діяльністю військових ветеранських організацій. Автор багатьох військово–історичних публікацій. Був нагороджений трьома високими орденами царської армії, п'ятьма українськими військовими хрестами та медалями, найвищим орденом Польщі «Віртуті мілітарі» 5 кляси та хрестом військового ордену св. Лазаря Єрусалимського з титулом кавалера цього ордену.

Славний син України генерал–полковник Павло Шандрук закінчив свій земний шлях у 90–річному віці. Похорон відбувся 19 лютого 1979 року в церкві–пам'ятнику в Баунд–Бруці, який завершив митрополит Мстислав Скрипник.

Петро ФРАНКО
голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Автор марки Олег Кіналь, Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2019 • наклад 100 прим.

582 (23/2019)

Павло Шандрук, 1889 – 1979, 2019 (народився у с. Борсуки на Лановеччині).

«Кобзар» видавництва «Корбут», 2019 (Спільно з Л. Півсетком, м. Козова).

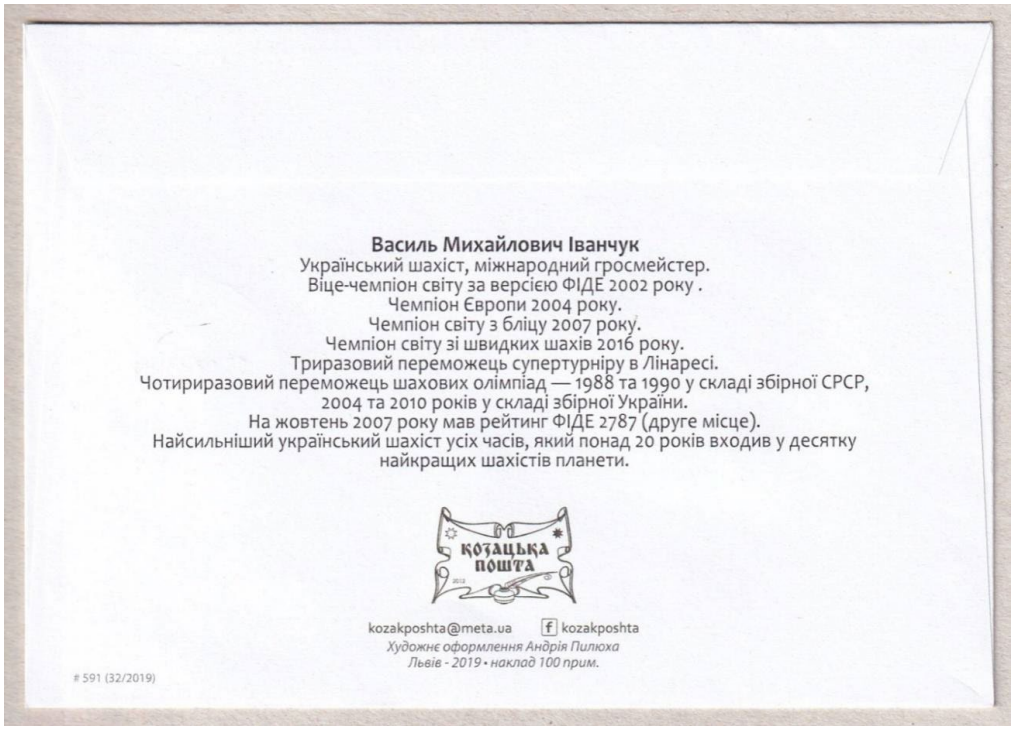

Іванчук Василь Михайлович, український шахіст, міжнародний гросмейстер, 2019 (Народився у м. Копичинці).

ПШ – Василь Іванчук, 50 років, Львів, 18.03.2019.

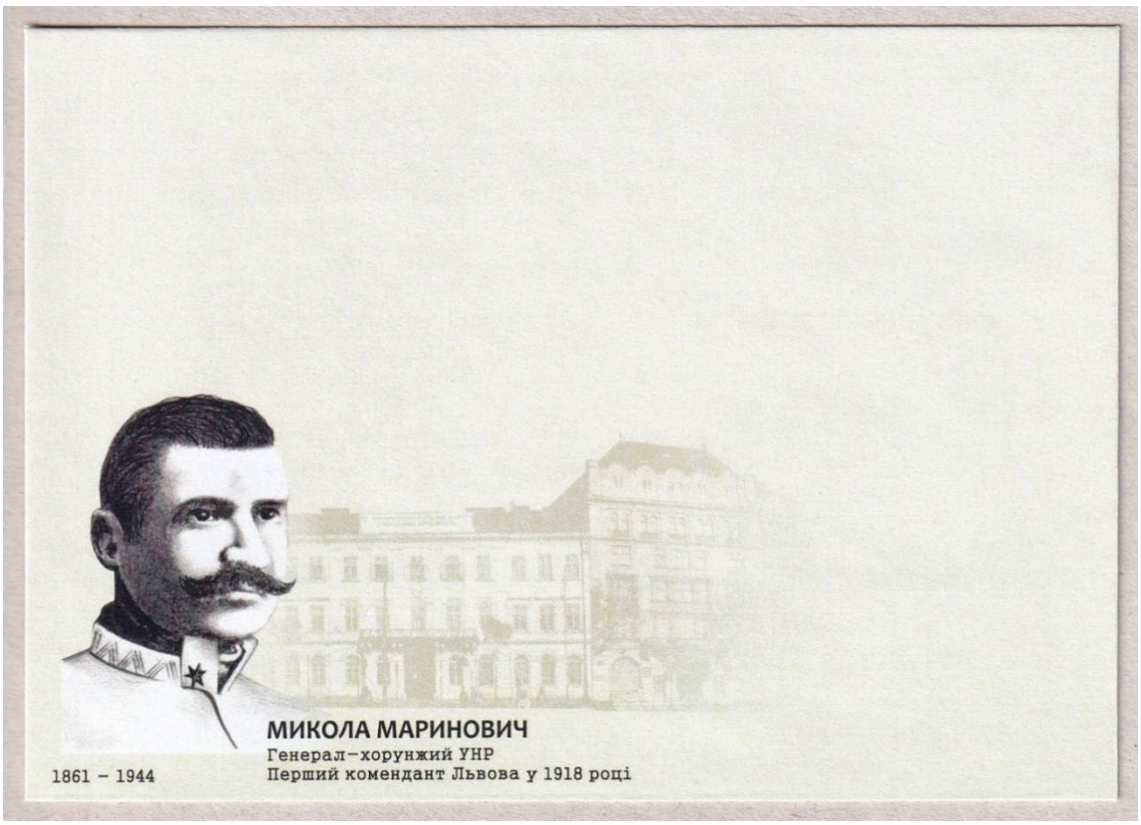

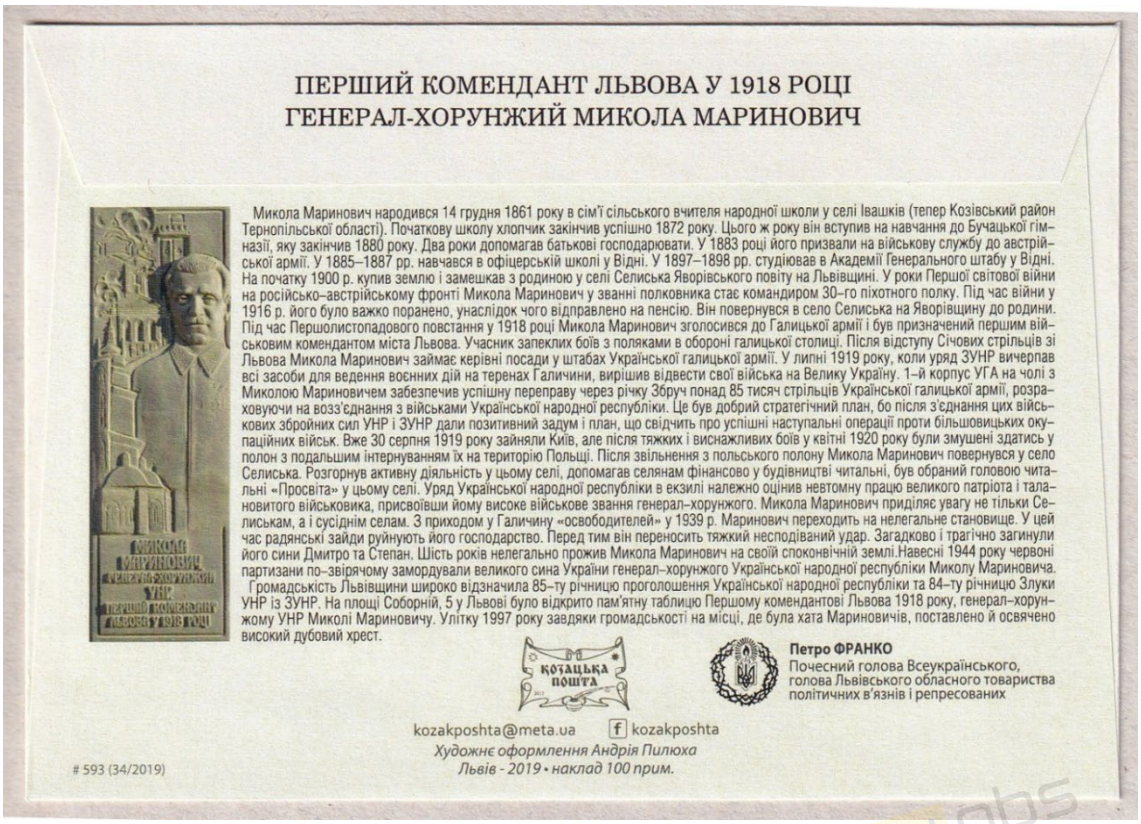

Микола Маринович, 1861 – 1944, 2019 (Народився у с. Ішків, біля Козови).

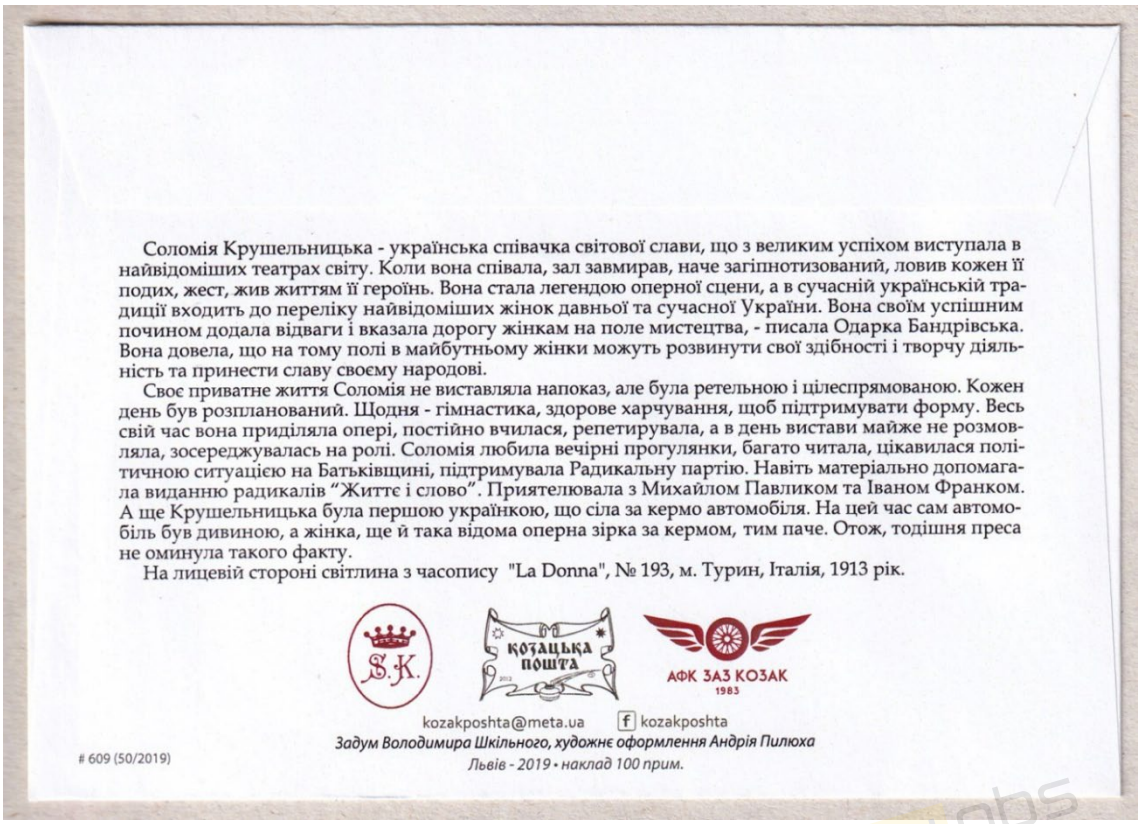
Соломія Крушельницька - українська співачка світової слави, що з великим успіхом виступала в найвідоміших театрах світу. Коли вона співала, зал завмирав, наче загіпнотизований, ловив кожен її подих, жест, жив життям її героїнь. Вона стала легендою оперної сцени, а в сучасній українській традиції входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України. Вона своїм успішним почином додала відваги і вказала дорогу жінкам на поле мистецтва, - писала Одарка Бандрівська. Вона довела, що на тому полі в майбутньому жінки можуть розвинути свої здібності і творчу діяльність та принести славу своєму народові.

Своє приватне життя Соломія не виставляла напоказ, але була ретельною і цілеспрямованою. Кожен день був розпланований. Щодня - гімнастика, здорове харчування, щоб підтримувати форму. Весь свій час вона приділяла опері, постійно вчилася, репетирувала, а в день вистави майже не розмовляла, зосереджувалась на ролі. Соломія любила вечірні прогулянки, багато читала, цікавилася політичною ситуацією на Батьківщині, підтримувала Радикальну партію. Навіть матеріально допомагала виданню радикалів "Життє і слово". Приятелювала з Михайлом Павликом та Іваном Франком. А ще Крушельницька була першою українкою, що сіла за кермо автомобіля. На цей час сам автомобіль був дивиною, а жінка, ще й така відома оперна зірка за кермом, тим паче. Отож, тодішня преса не оминула такого факту.

На лицевій стороні світлина з часопису "La Donna", № 193, м. Турин, Італія, 1913 рік.

kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Задум Володимира Шкільного, художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.
609 (50/2019)

Соломія Крушельницька – перша українка за кермом автомобіля, 2019.

Чортківська офензива. Військово-історичний фестиваль. 2019 (Пласт).

Чортківська офензива, 100 річчя наступу Галицької Армії 7-28 червня 1919, 2019.

ПШ – Чортківська офензива 7-28 червня 1919, 100 років. Збройні формації української революції 1917 – 1921 років. Львів, 18.06.2019.

Засновники УГВР, 2019.

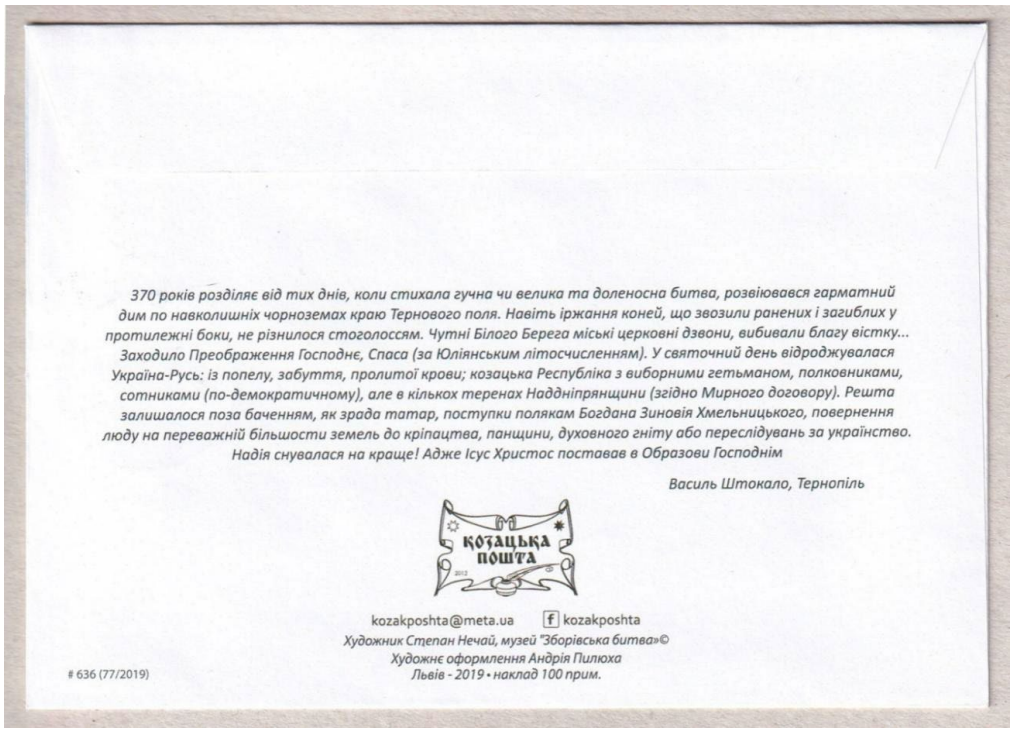
370 років розділяє від тих днів, коли стихала гучна чи велика та доленосна битва, розвіювався гарматний дим по навколишніх чорноземах краю Тернового поля. Навіть іржання коней, що звозили ранених і загиблих у протилежні боки, не різнилося стоголоссям. Чутні Білого Берега міські церковні дзвони, вибивали благу вістку... Заходило Преображення Господнє, Спаса (за Юліянським літосчисленням). У святочний день відроджувалася Україна-Русь: із попелу, забуття, пролитої крови; козацька Республіка з виборними гетьманом, полковниками, сотниками (по-демократичному), але в кількох теренах Наддніпрянщини (згідно Мирного договору). Решта залишалося поза баченням, як зрада татар, поступки полякам Богдана Зиновія Хмельницького, повернення люду на переважній більшости земель до кріпацтва, панщини, духовного гніту або переслідувань за українство. Надія снувалася на краще! Адже Ісус Христос поставав в Образови Господнім

Василь Штокало, Тернопіль

КОЗАЦЬКА ПОШТА

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художник Степан Нечай, музей "Зборівська битва"©
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

636 (77/2019)

Зборівська битва 1649, 2019.

ПШ – Зборівська битва 1649, 370 років, Зборів, 15-16.08.2019.

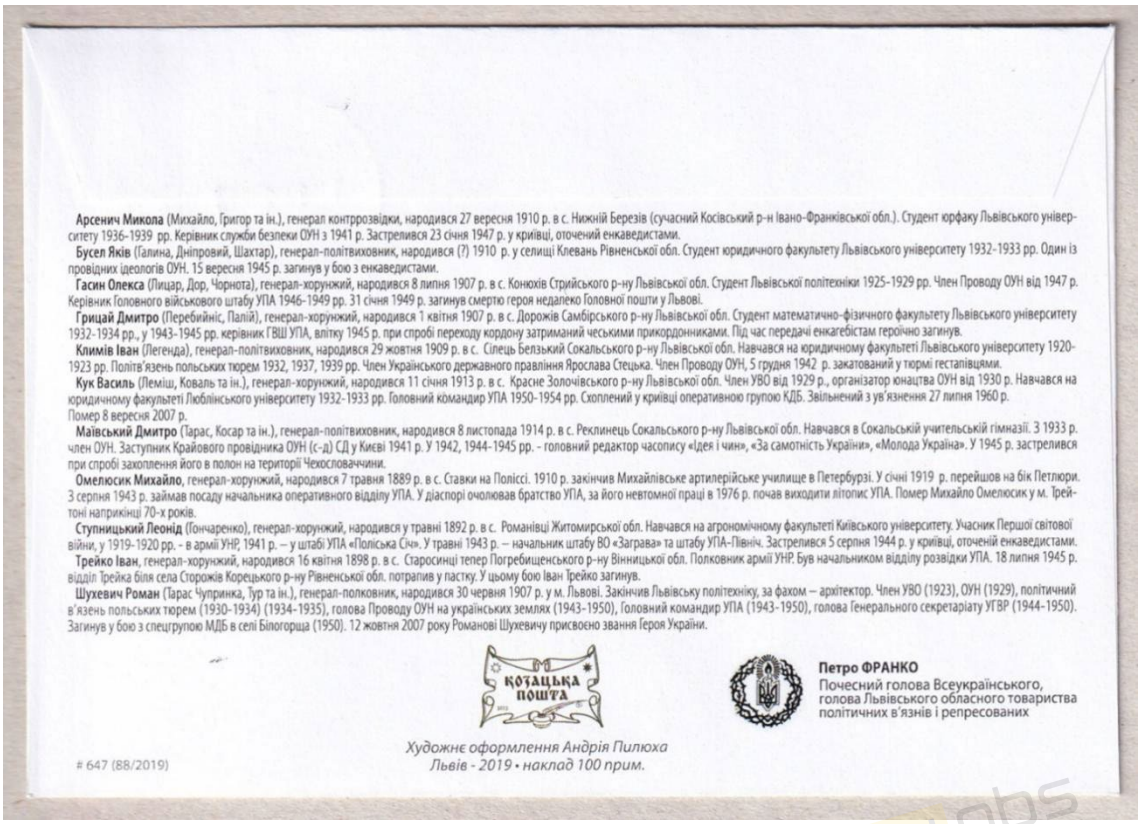

Арсенич Микола (Михайло, Григор та ін.), генерал контррозвідки, народився 27 вересня 1910 р. в с. Нижній Березів (сучасний Косівський р-н Івано-Франківської обл.). Студент юрфаку Львівського університету 1936-1939 рр. Керівник служби безпеки ОУН з 1941 р. Застрелився 23 січня 1947 р. у криївці, оточений енкаведистами.

Бусел Яків (Галина, Дніпровий, Шахтар), генерал-політвиховник, народився (?) 1910 р. у селищі Клевань Рівненської обл. Студент юридичного факультету Львівського університету 1932-1933 рр. Один із провідних ідеологів ОУН. 15 вересня 1945 р. загинув у бою з енкаведистами.

Гасин Олекса (Лицар, Дор, Чорнота), генерал-хорунжий, народився 8 липня 1907 р. в с. Конюхів Стрийського р-ну Львівської обл. Студент Львівської політехніки 1925-1929 рр. Член Проводу ОУН від 1947 р. Керівник Головного військового штабу УПА 1946-1949 рр. 31 січня 1949 р. загинув смертю героя недалеко Головної пошти у Львові.

Грицай Дмитро (Перебийніс, Палій), генерал-хорунжий, народився 1 квітня 1907 р. в с. Дорожів Самбірського р-ну Львівської обл. Студент математично-фізичного факультету Львівського університету 1932-1934 рр., у 1943-1945 рр. керівник ГВШ УПА, влітку 1945 р. при спробі переходу кордону затриманий чеськими прикордонниками. Під час передачі енкагебістам героїчно загинув.

Климів Іван (Легенда), генерал-політвиховник, народився 29 жовтня 1909 р. в с. Сілець Белзький Сокальського р-ну Львівської обл. Навчався на юридичному факультеті Львівського університету 1920-1923 рр. Політв'язень польських тюрем 1932, 1937, 1939 рр. Член Українського державного правління Ярослава Стецька. Член Проводу ОУН, 5 грудня 1942 р. закатований у тюрмі гестапівцями.

Кук Василь (Леміш, Коваль та ін.), генерал-хорунжий, народився 11 січня 1913 р. в с. Красне Золочівського р-ну Львівської обл. Член УВО від 1929 р., організатор юнацтва ОУН від 1930 р. Навчався на юридичному факультеті Люблінського університету 1932-1933 рр. Головний командир УПА 1950-1954 рр. Схоплений у криївці оперативною групою КДБ. Звільнений з ув'язнення 27 липня 1960 р. Помер 8 вересня 2007 р.

Маївський Дмитро (Тарас, Косар та ін.), генерал-політвиховник, народився 8 листопада 1914 р. в с. Реклинець Сокальського р-ну Львівської обл. Навчався в Сокальській учительській гімназії. З 1933 р. член ОУН. Заступник Крайового провідника ОУН (с-д) СД у Києві 1941 р. У 1942, 1944-1945 рр. - головний редактор часопису «Ідея і чин», «За самотність України», «Молода Україна». У 1945 р. застрелився при спробі захоплення його в полон на території Чехословаччини.

Омелюсик Михайло, генерал-хорунжий, народився 7 травня 1889 р. в с. Ставки на Поліссі. 1910 р. закінчив Михайлівське артилерійське училище в Петербурзі. У січні 1919 р. перейшов на бік Петлюри. З серпня 1943 р. займав посаду начальника оперативного відділу УПА. У діаспорі очолював братство УПА, за його невтомної праці в 1976 р. почав виходити літопис УПА. Помер Михайло Омелюсик у м. Трейтоні наприкінці 70-х років.

Ступницький Леонід (Гончаренко), генерал-хорунжий, народився у травні 1892 р. в с. Романівці Житомирської обл. Навчався на агрономічному факультеті Київського університету. Учасник Першої світової війни, у 1919-1920 рр. - в армії УНР, 1941 р. – у штабі УПА «Поліська Січ». У травні 1943 р. – начальник штабу ВО «Заграва» та штабу УПА-Північ. Застрелився 5 серпня 1944 р. у криївці, оточеній енкаведистами.

Трейко Іван, генерал-хорунжий, народився 16 квітня 1898 р. в с. Старосинці тепер Погребищенського р-ну Вінницької обл. Полковник армії УНР. Був начальником відділу розвідки УПА. 18 липня 1945 р. відділ Трейка біля села Сторожів Корецького р-ну Рівненської обл. потрапив у пастку. У цьому бою Іван Трейко загинув.

Шухевич Роман (Тарас Чупринка, Тур та ін.), генерал-полковник, народився 30 червня 1907 р. у м. Львові. Закінчив Львівську політехніку, за фахом – архітектор. Член УВО (1923), ОУН (1929), політичний в'язень польських тюрем (1930-1934) (1934-1935), голова Проводу ОУН на українських землях (1943-1950), Головний командир УПА (1943-1950), голова Генерального секретаріату УГВР (1944-1950). Загинув у бою з спецгрупою МДБ в селі Білогорща (1950). 12 жовтня 2007 року Романові Шухевичу присвоєно звання Героя України.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2019 • наклад 100 прим.

647 (88/2019)

Генерали УПА. УПА – армія нескорених, 2019.

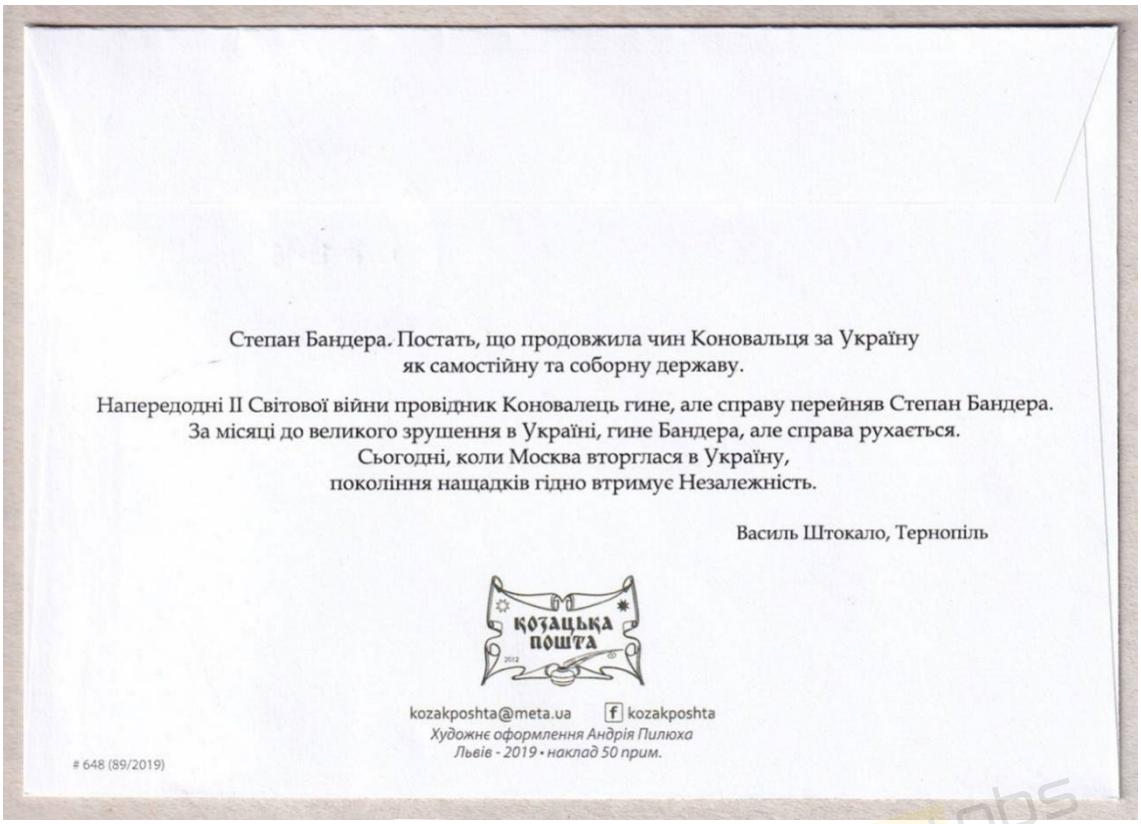

Могила Степана Бандери в Мюнхені на 43 полі цвинтаря Вальфрідгоф, 2019.

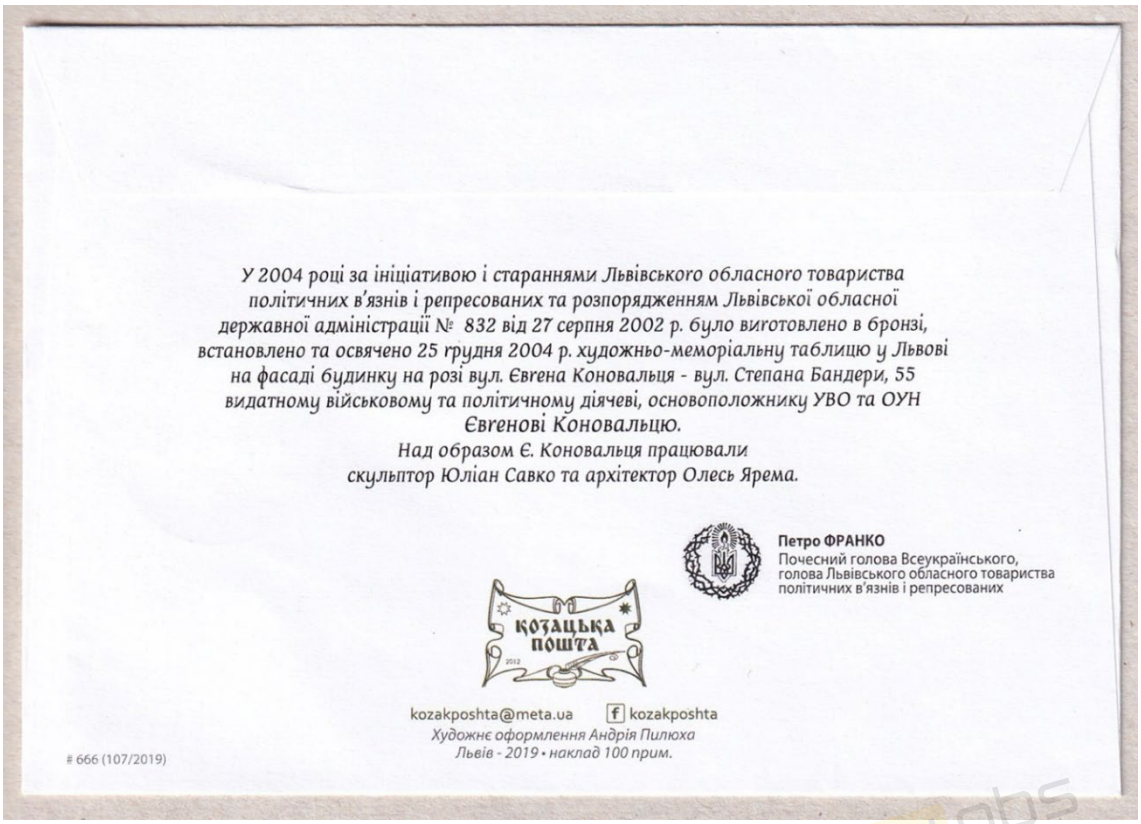

Вулиця Євгена Коновальця у Львові, 2019.

2020

Тернопільське обласне товариство АсФУ

Природний заповідник «Медобори».

ПШ – Природний заповідник «Медобори», 1990 – 2020.

Українська Військова Організація, 100 років.

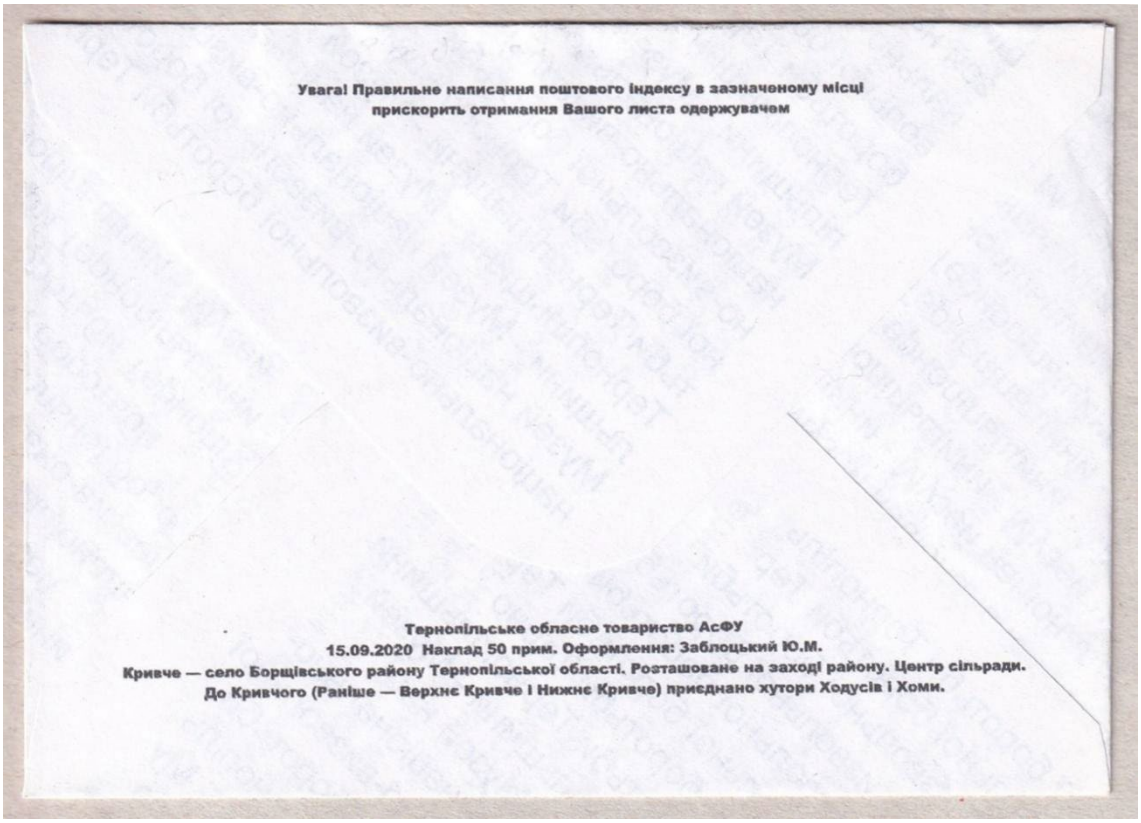

Кривче, 15. 09. 2020.

ПШ – Святий Миколай Na пошті, синій, використовувався у 2020 році.

ПШ – Святий Миколай Na пошті, фіолетовий, використовувався у 2021 році.

ПШ – Святий Миколай Na пошті, чорний, використовувався у 2022 році.

ПШ – Святий Миколай Na пошті, зелений, використовувався у 2023 році.

КУ ТОР Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини

До 100-річчя створення Української Військової Організації, 01.09.2020 (помилка в даті, має бути 01.08.2020).

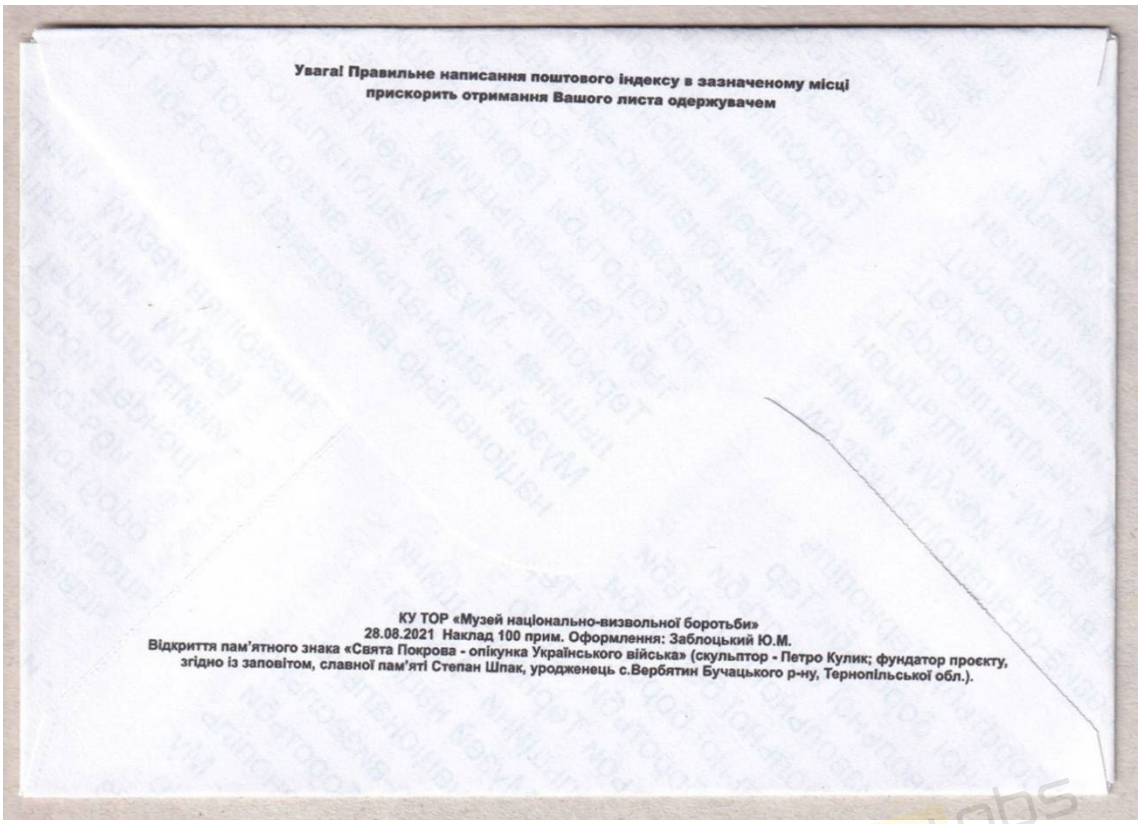

Відкриття пам’ятного знаку «Свята Покрова – опікунка українського війська», 28.08.2021.

Тернополю 480 років.

Тернопіль, 1540, 480 років.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

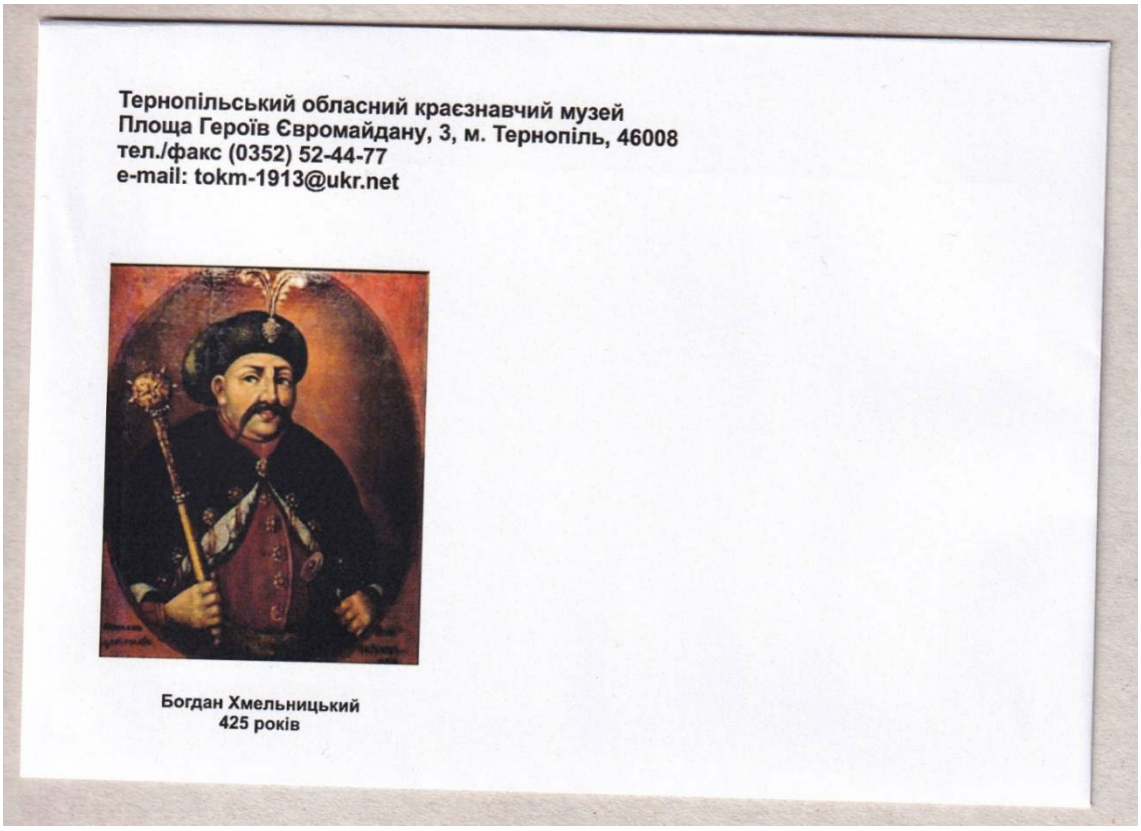

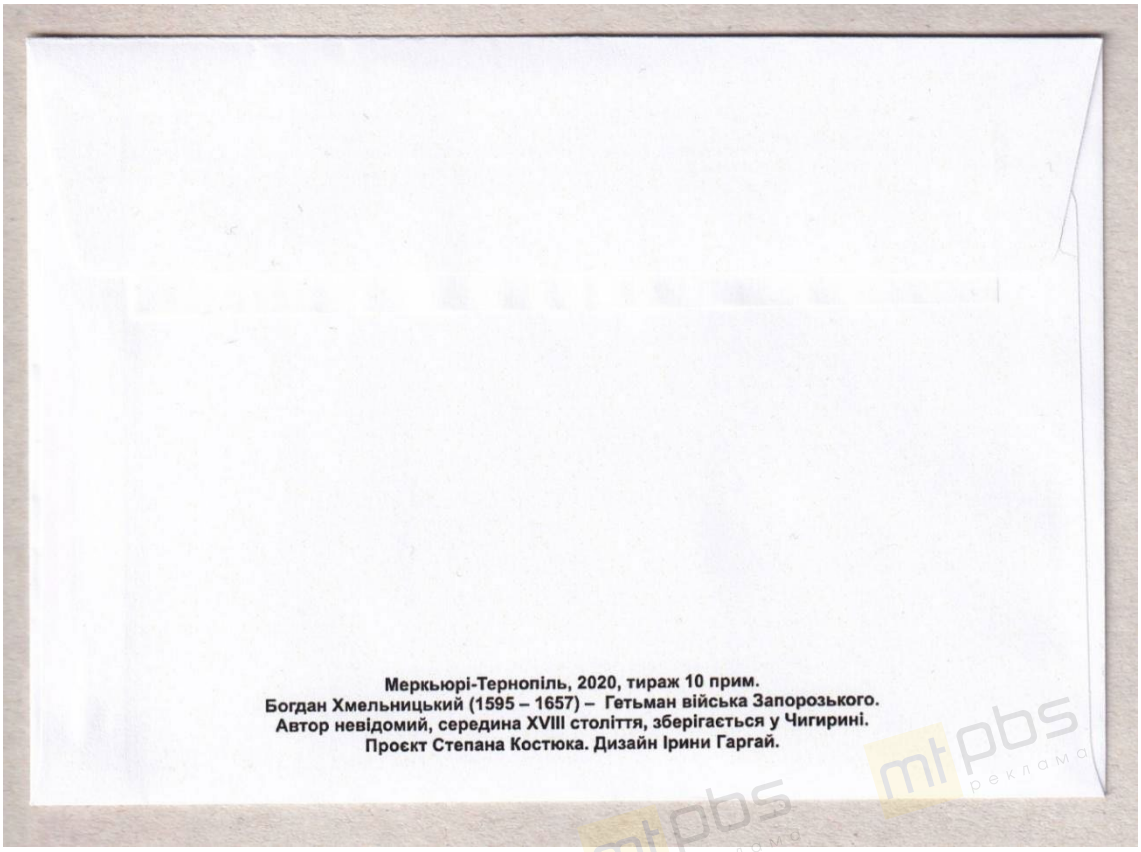

Богдан Хмельницький, 425 років, 2020.

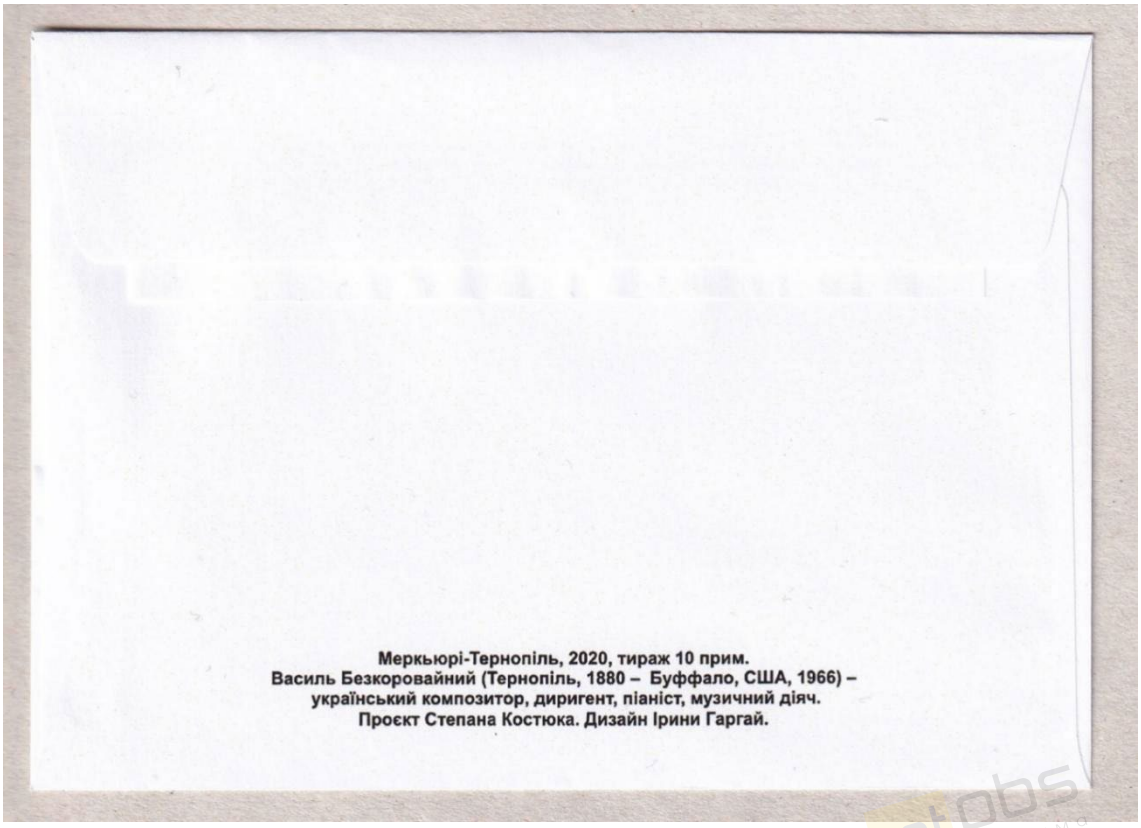

Василь Безкоровайний, 140 років, 2020.

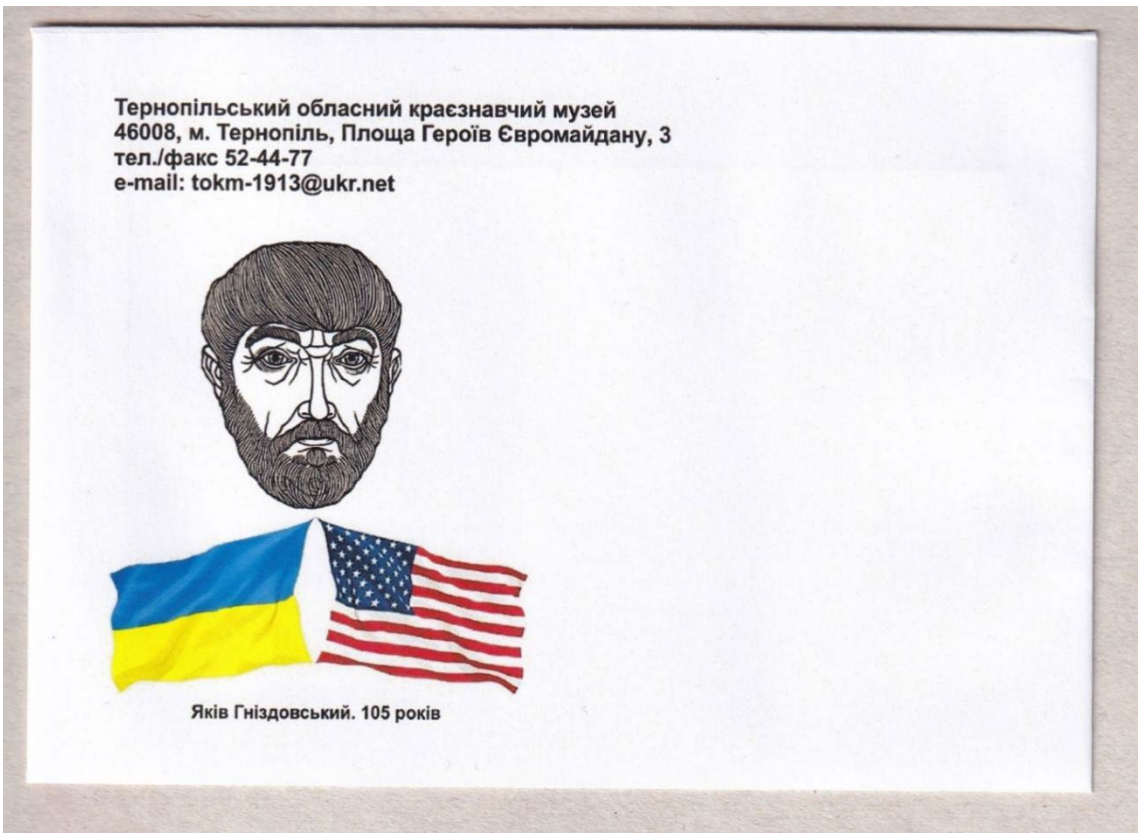

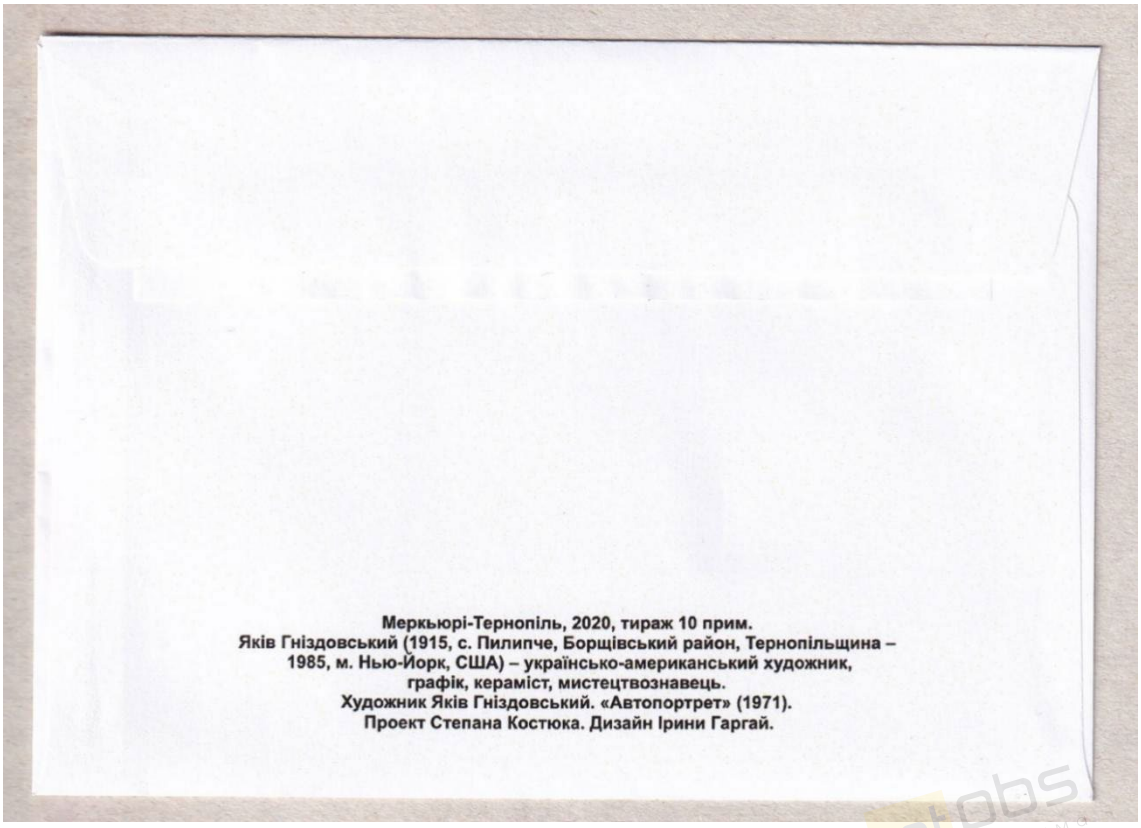

Яків Гніздовський, 105 років, 2020.

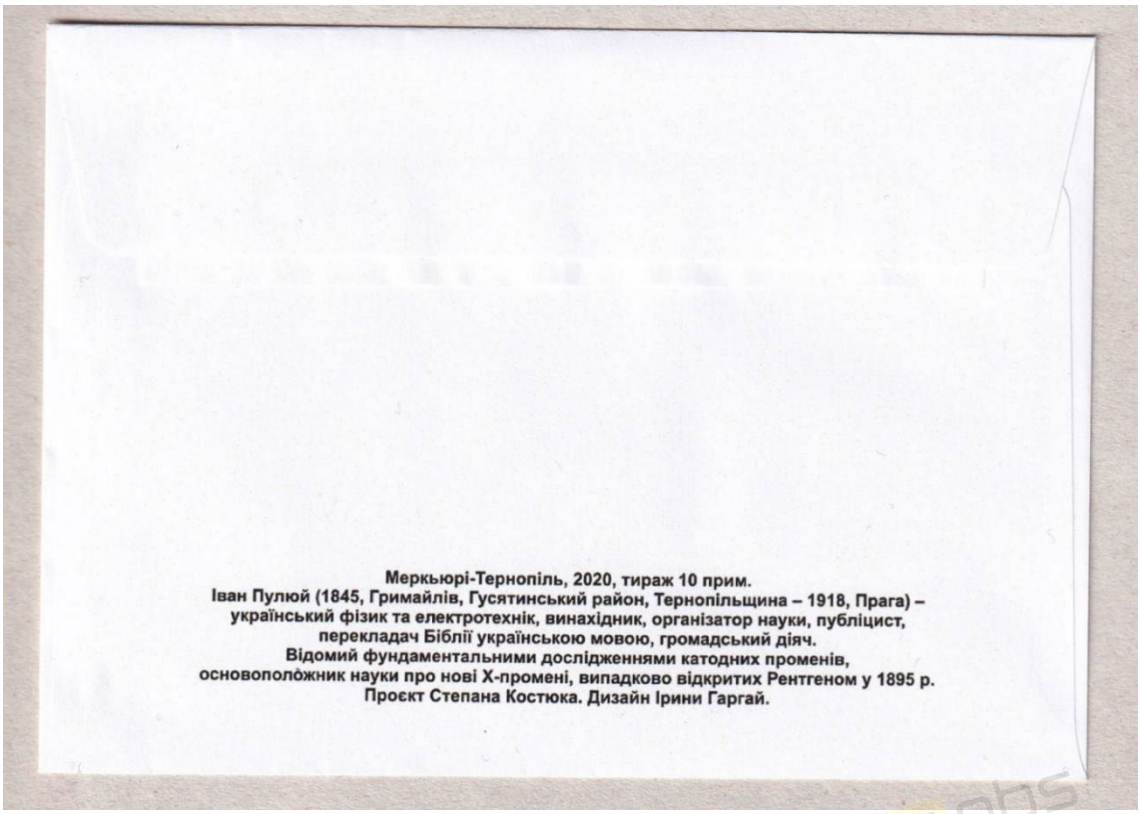

Іван Пулюй, 175 років, 2020.

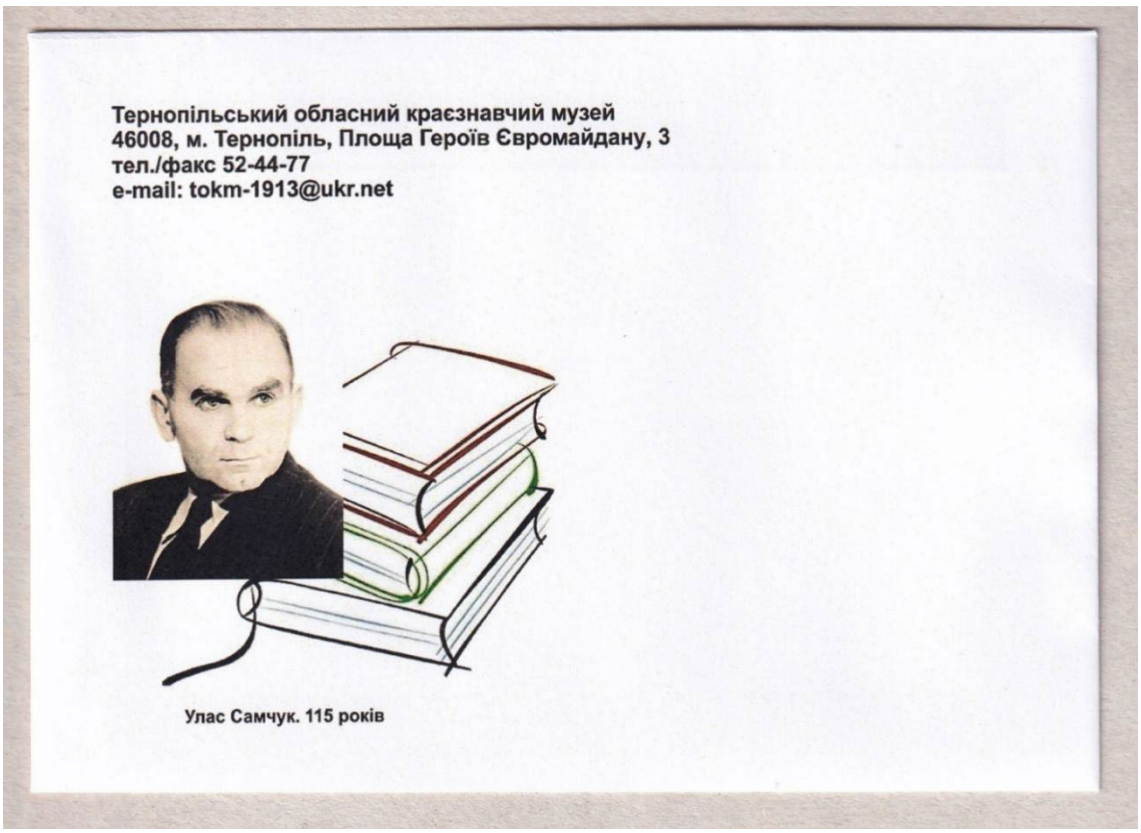

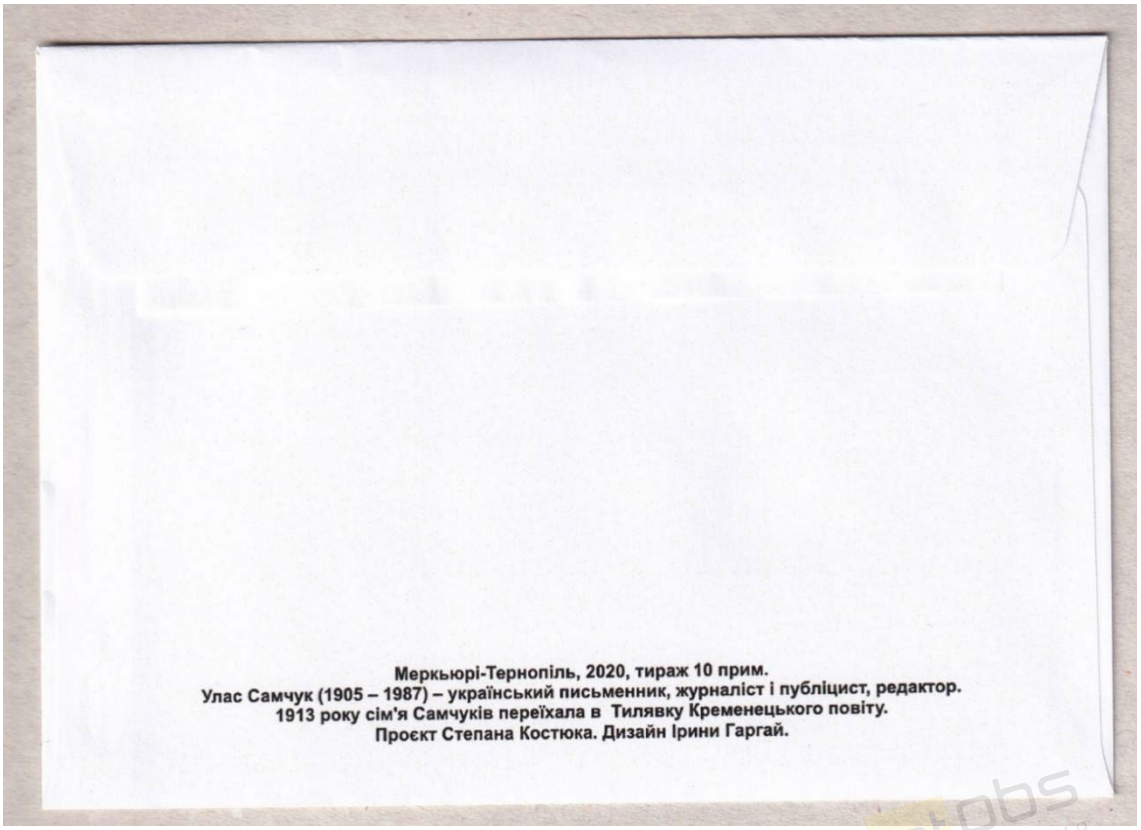

Улас Самчук, 115 років, 2020.

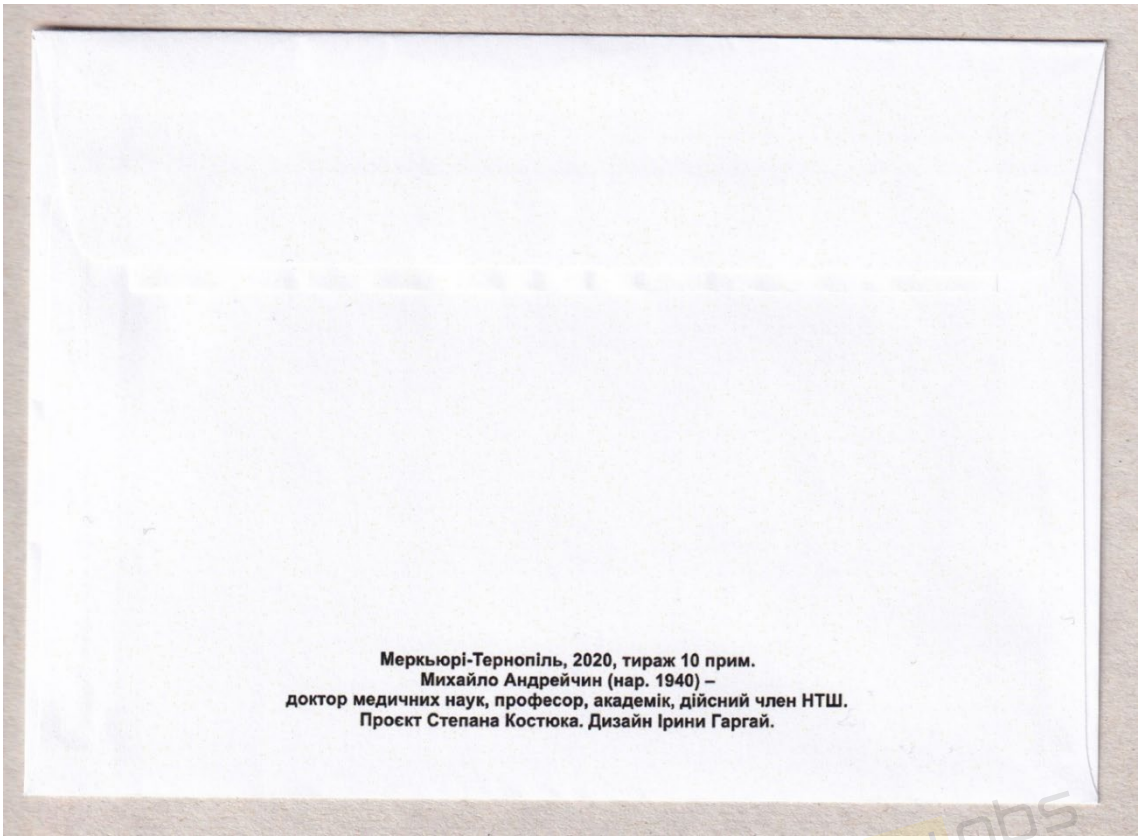

Михайло Андрейчин, 80 років, 2020.

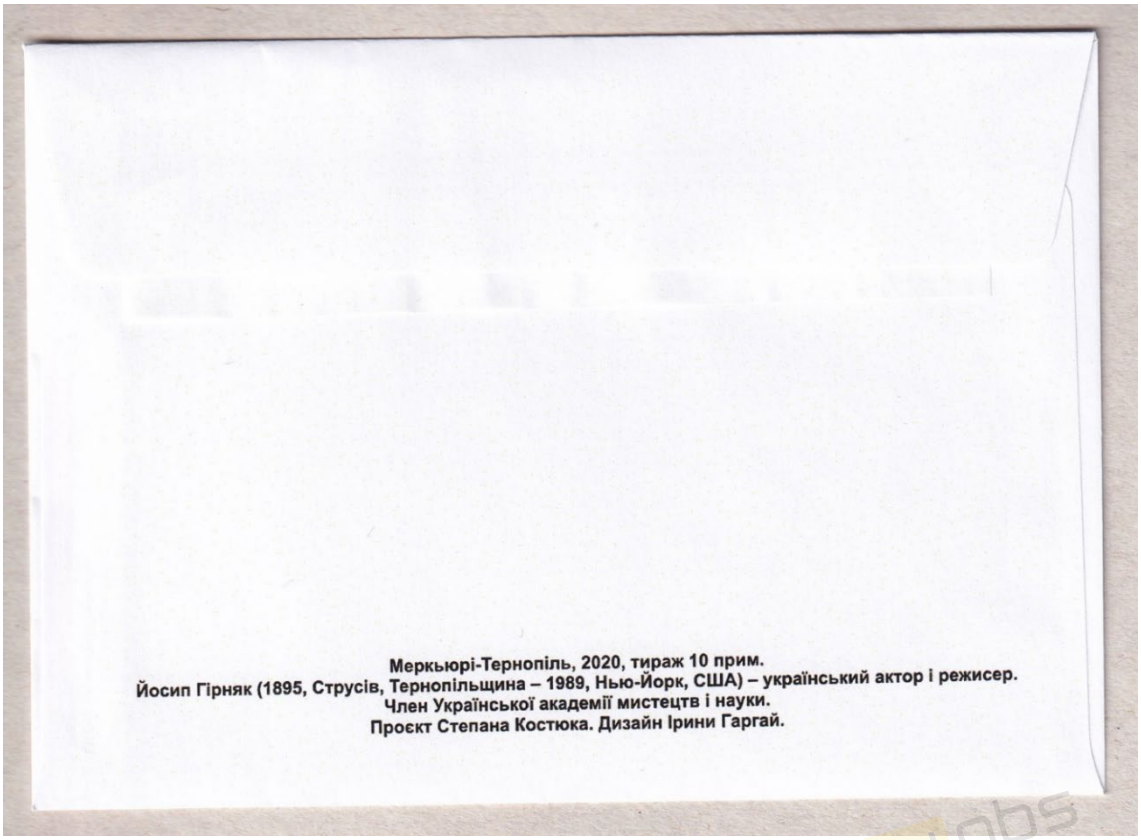

Йосип Гірняк, 125 років, 2020.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

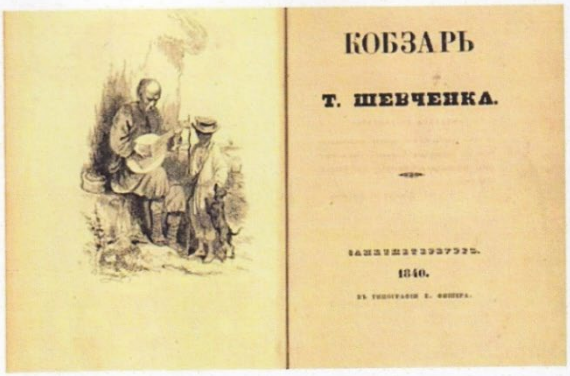

Тарас Шевченко.
Кобзар. 180 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2020, тираж 10 прим.
Перше видання «Кобзаря» Тараса Шевченка видрукувано у Петербурзі 1840 року.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Тарас Шевченко, Кобзар, 180 років, 2020.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Глава УГКЦ
Блаженніший Святослав Шевчук
50 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2020, тираж 10 прим.
Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук (нар. 1970 р.).
Архієрейська хіротонія відбулася 7 квітня 2009 року в соборі Святого Юра у Львові.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук, 50 років, 2020.

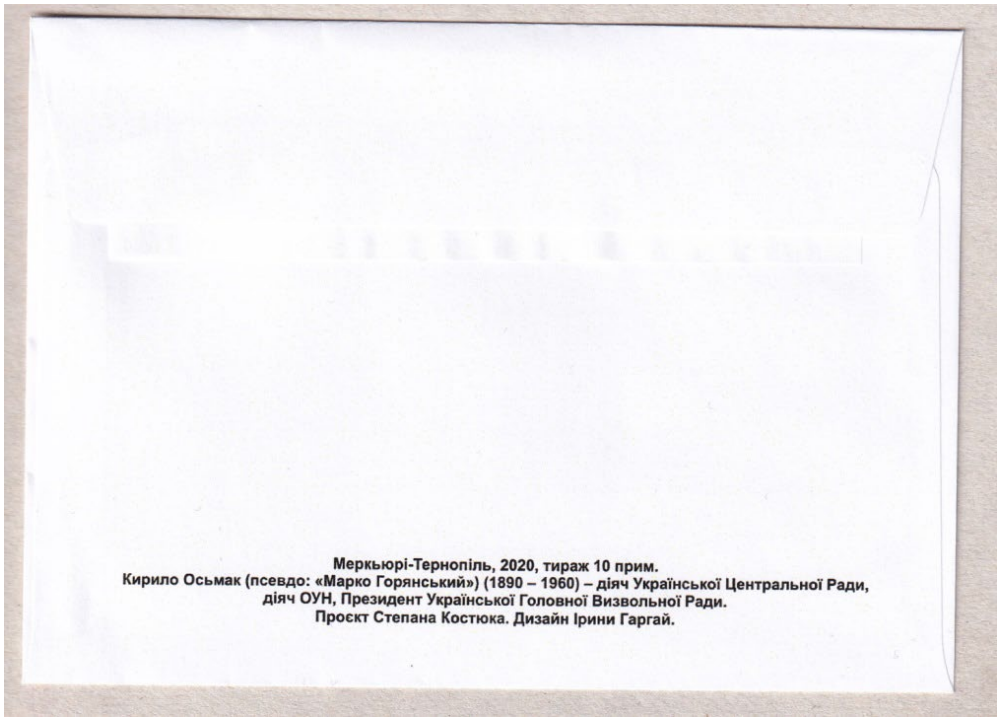

Кирило Осьмак, 130 років, 2020.

ПШ – Президент УГВР Кирило Осьмак, 130 років від дня народження, Тернопільський обласний краєзнавчий музей, Тернопіль – 09.05.2020.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
46008, м. Тернопіль, Площа Героїв Євромайдану, 3
тел./факс 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Слава Стецько
100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2020, тираж 10 прим.
Слава Стецько /Ганна Музика/ (1920, Романівка, Тернопільщина – 2003, Мюнхен, Німеччина) – українська політична діячка, журналістка, співорганізатор Червоного Хреста УПА, жіночої мережі ОУН, Антибільшовицького блоку народів, голова Проводу ОУН.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Слава Стецько, 100 років, 2020.

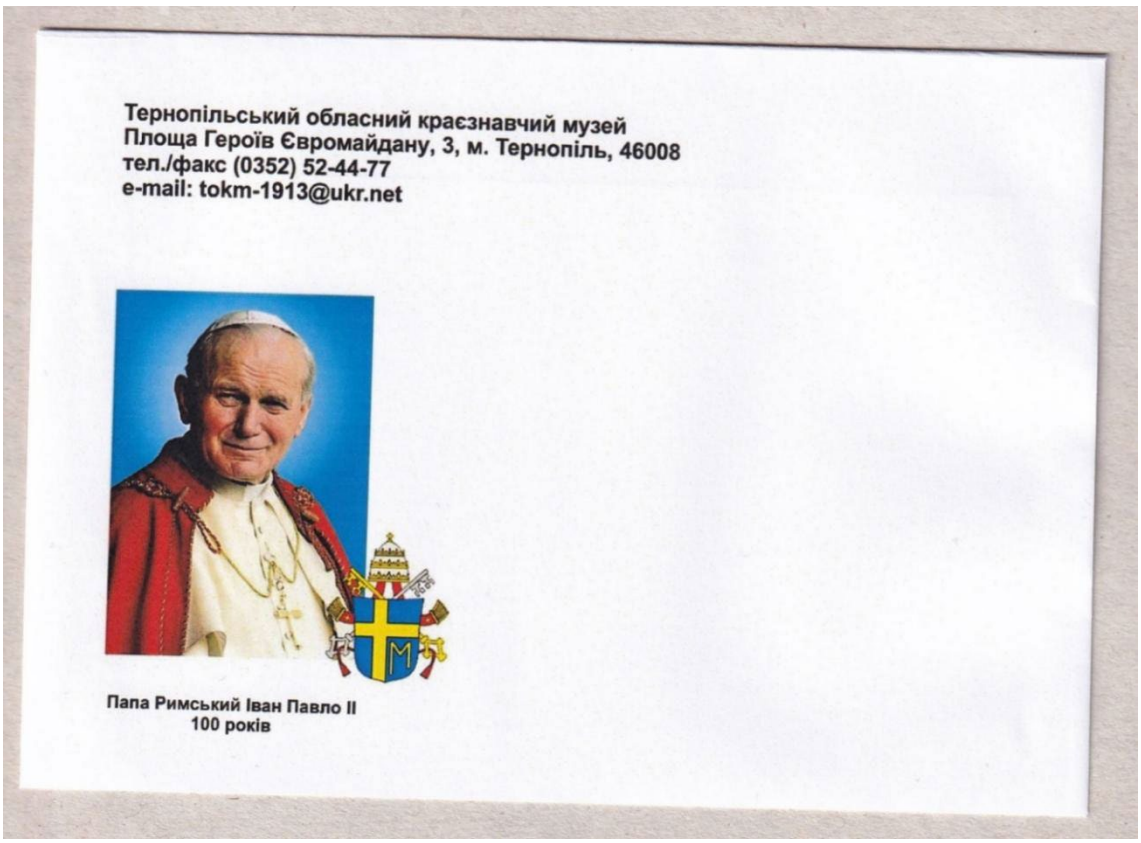

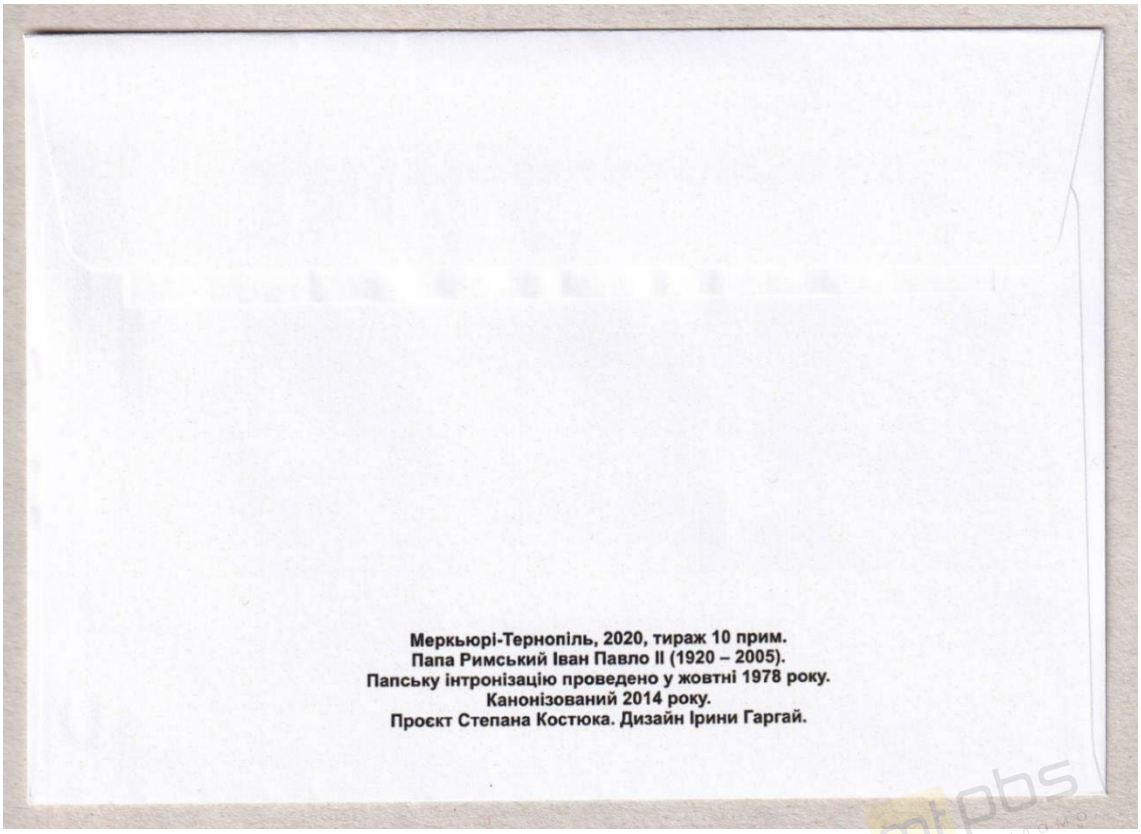

Папа Римський Іван Павло II, 100 років, 2020.

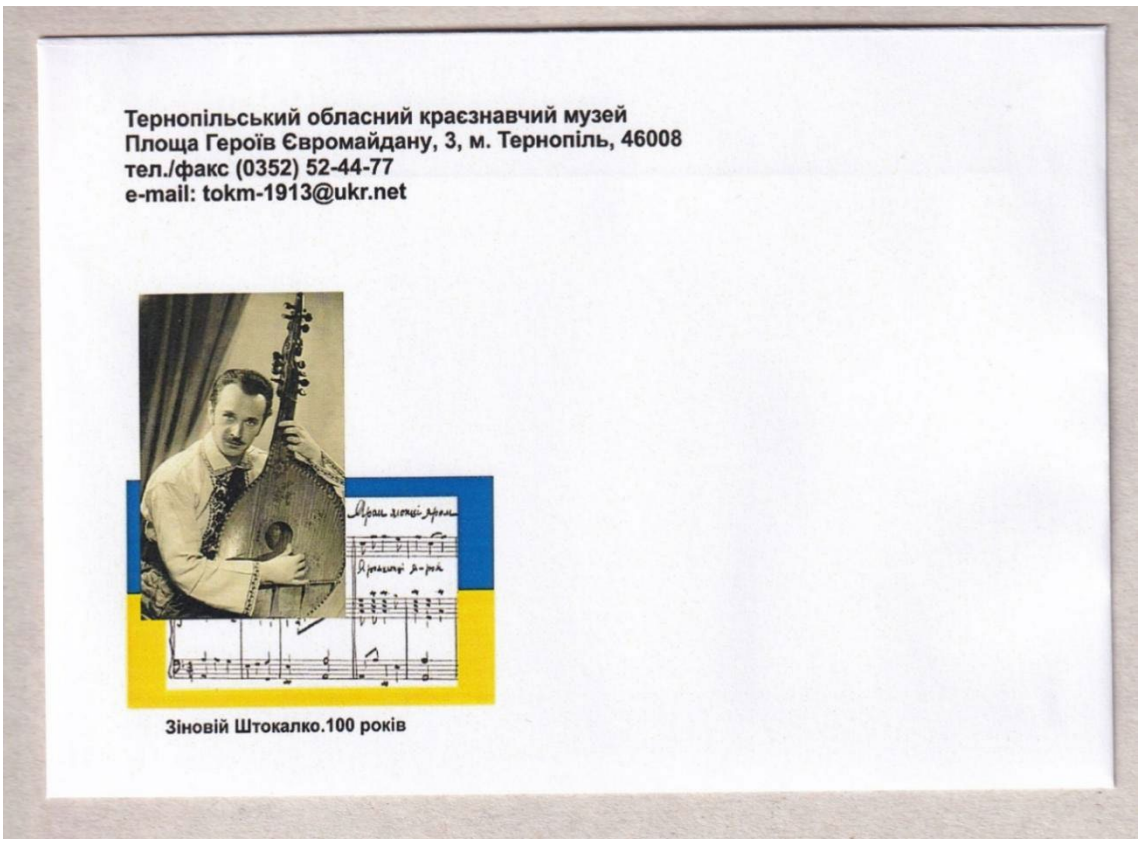

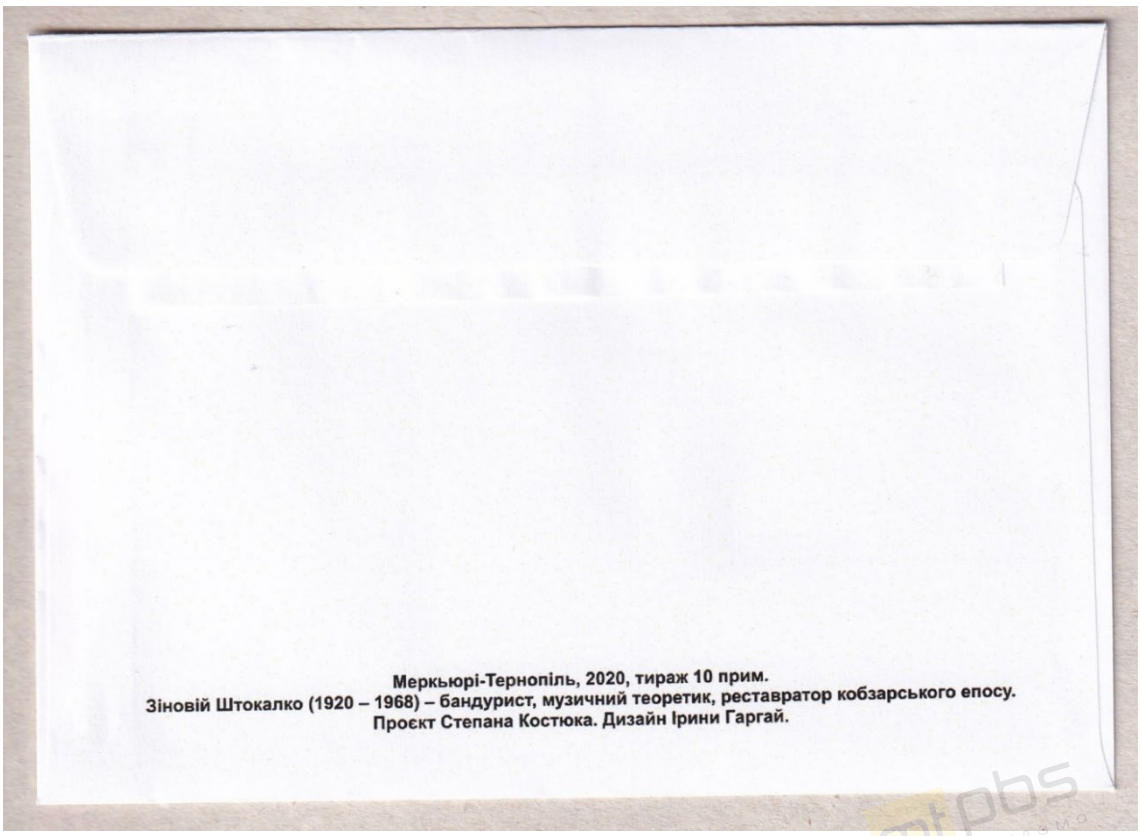

Зіновій Штокалко, 100 років, 2020.

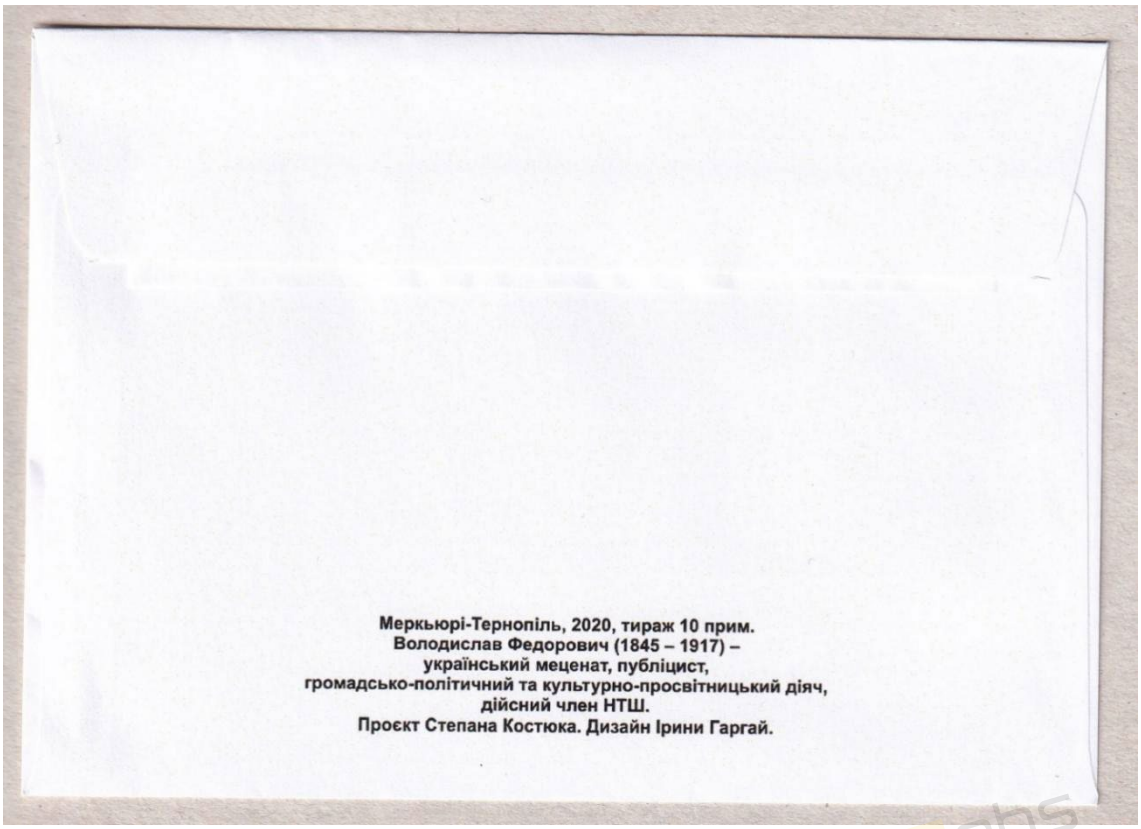

Володислав Федорович, 175 років, 2020.

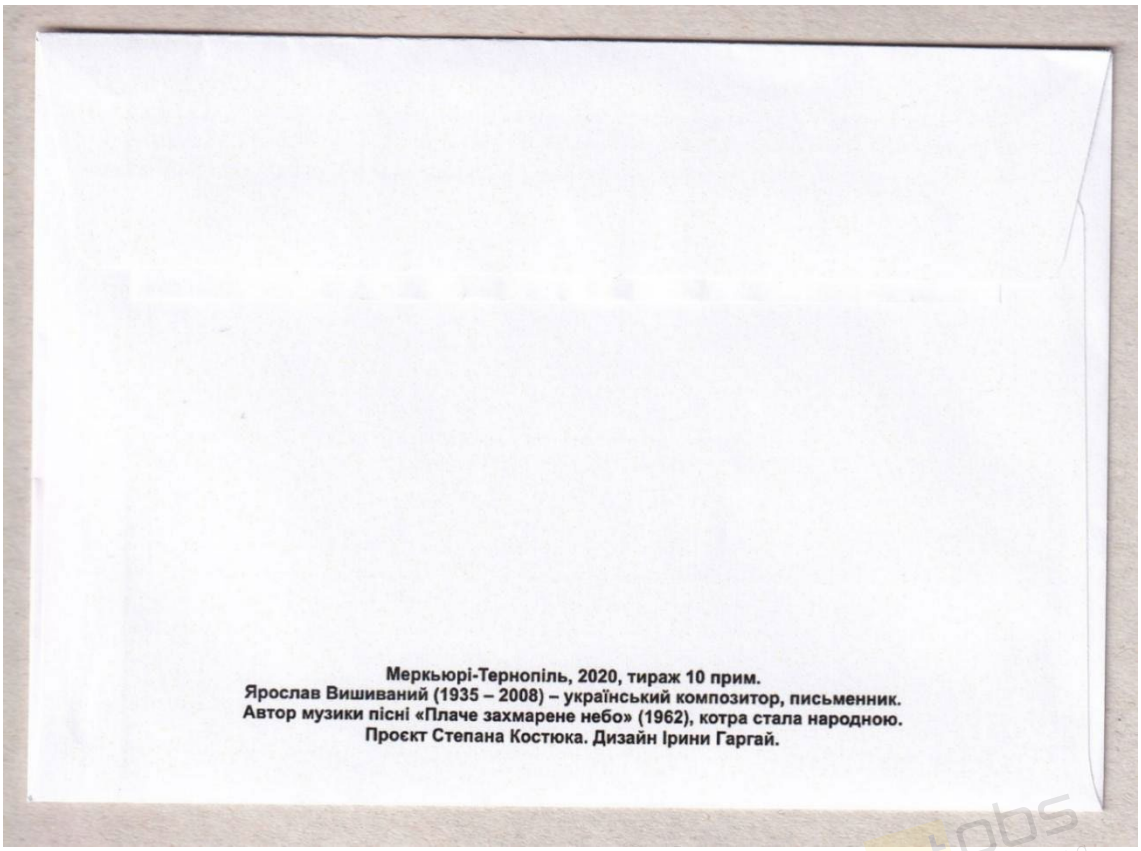

Ярослав Вишиваний, 85 років, 2020.

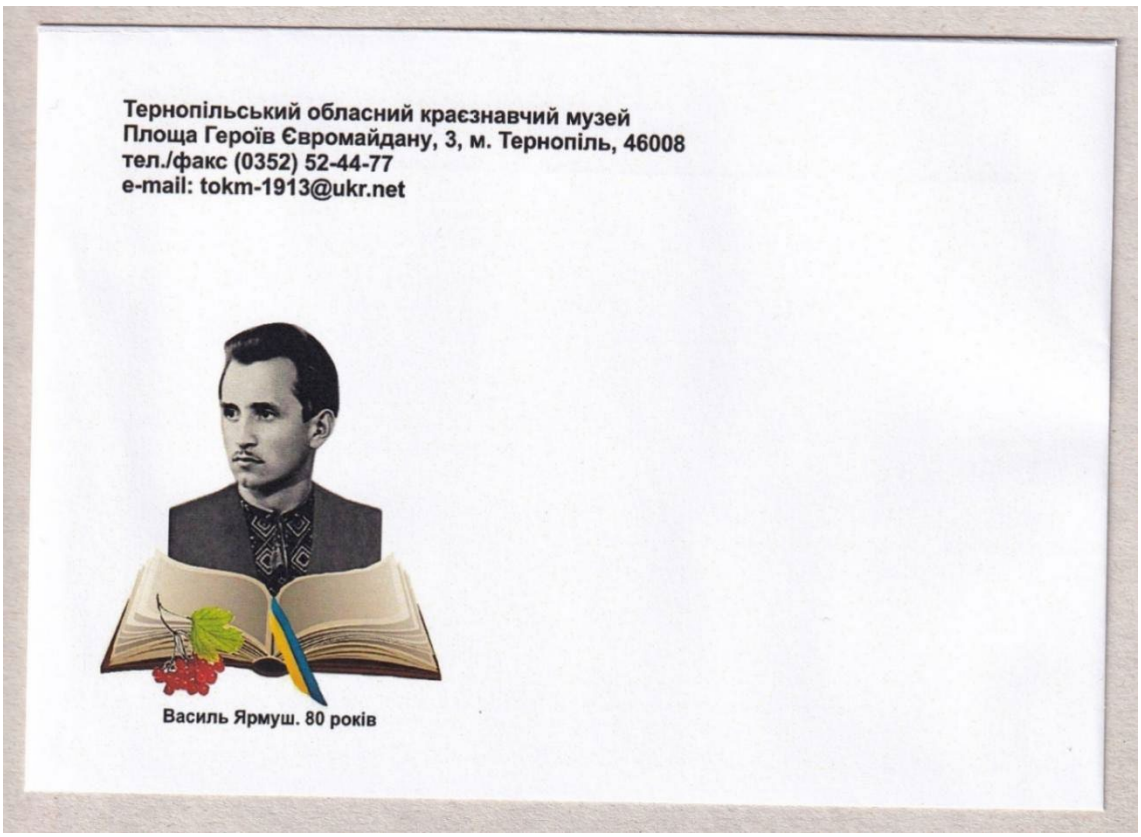

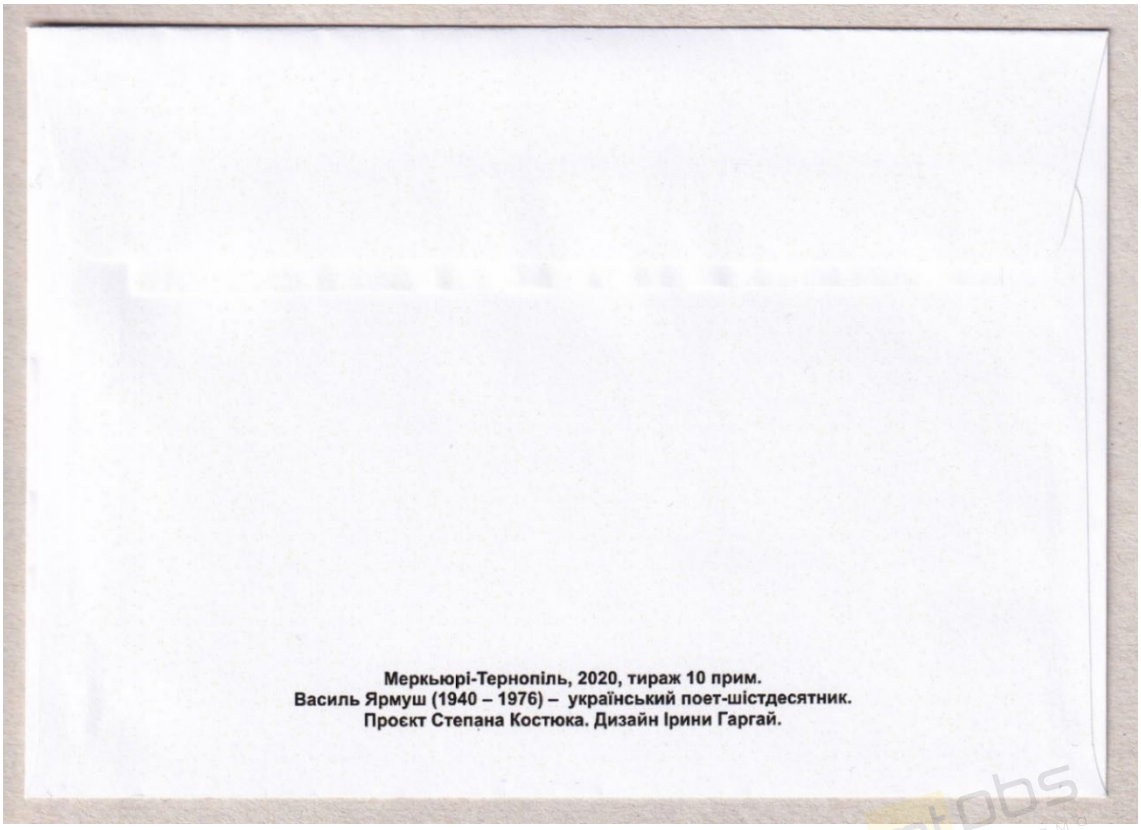

Василь Ярмуш, 80 років, 2022.

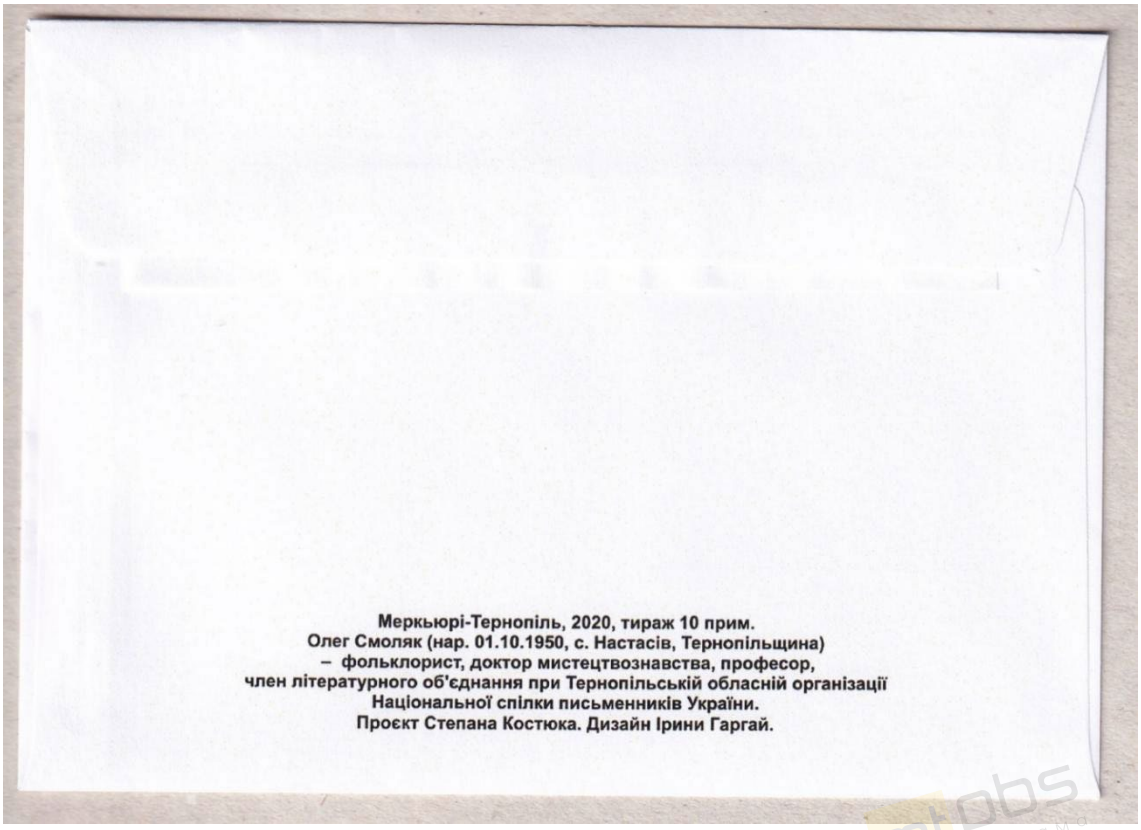

Олег Смоляк, 70 років, 2020.

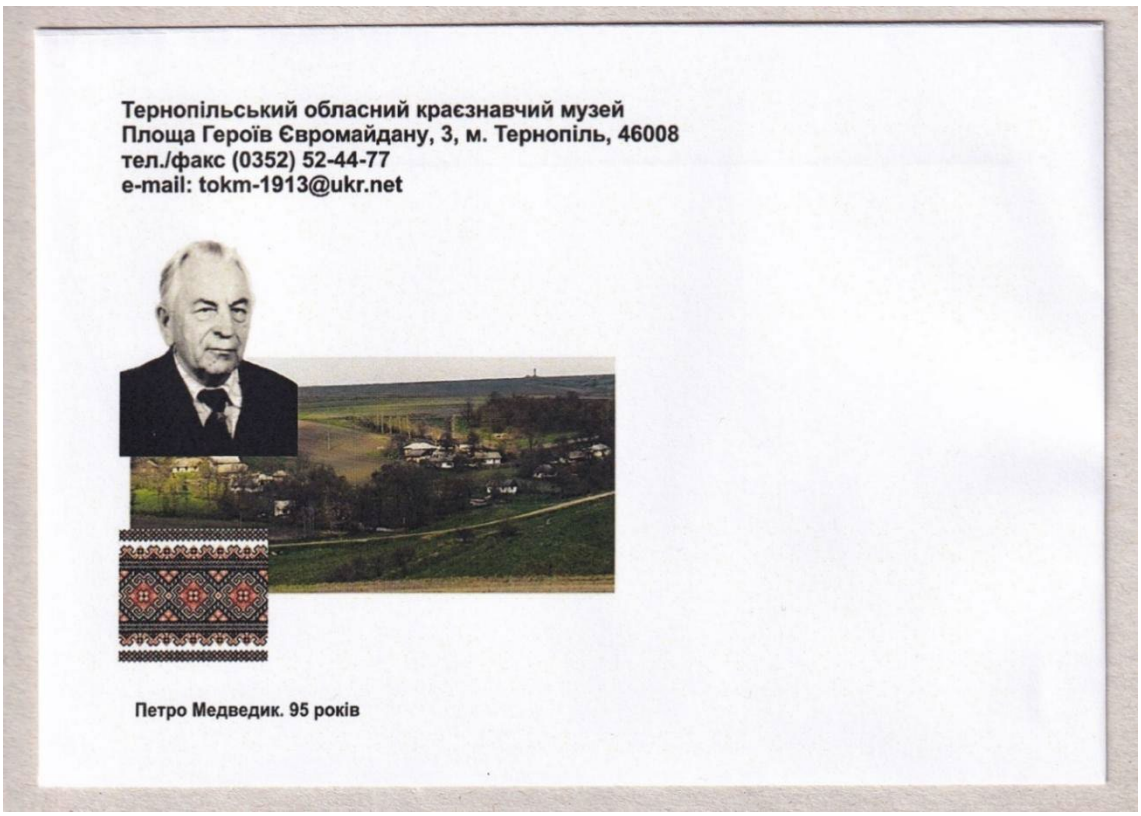

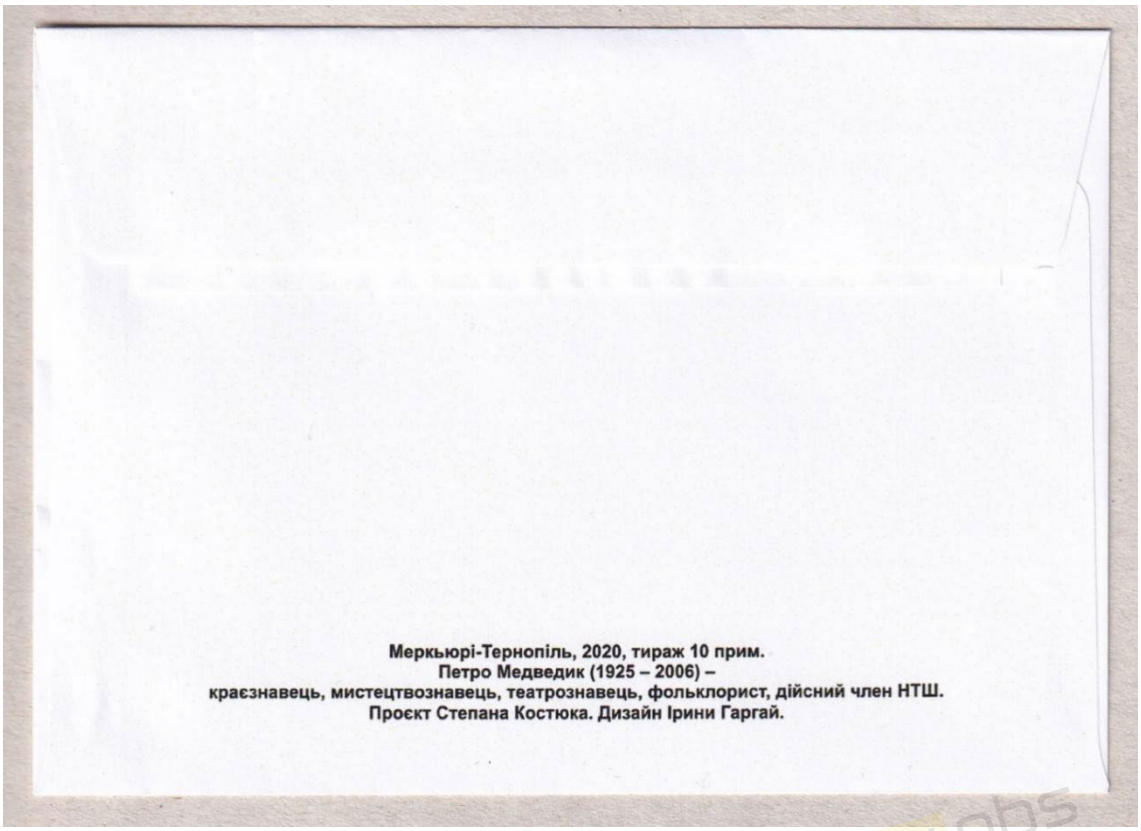

Петро Медведик, 95 років, 2020.

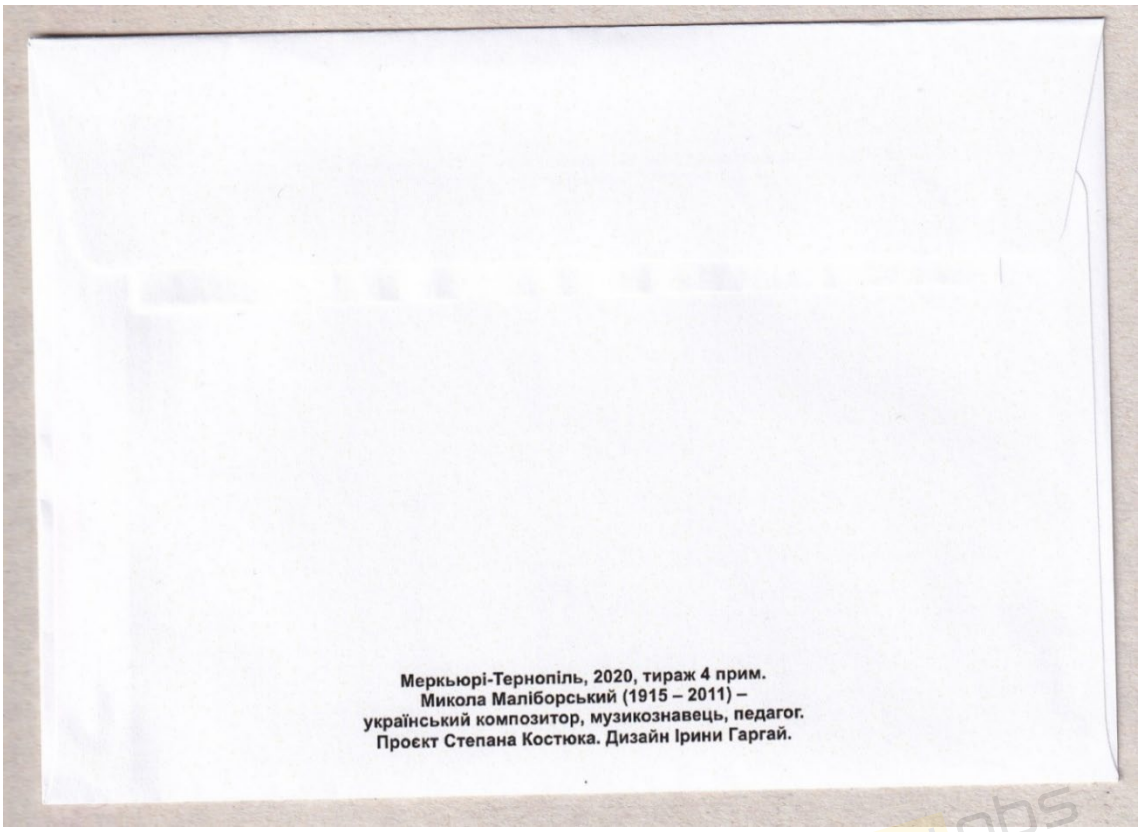

Микола Маліборський, 105 років, 2020 (1 вид).

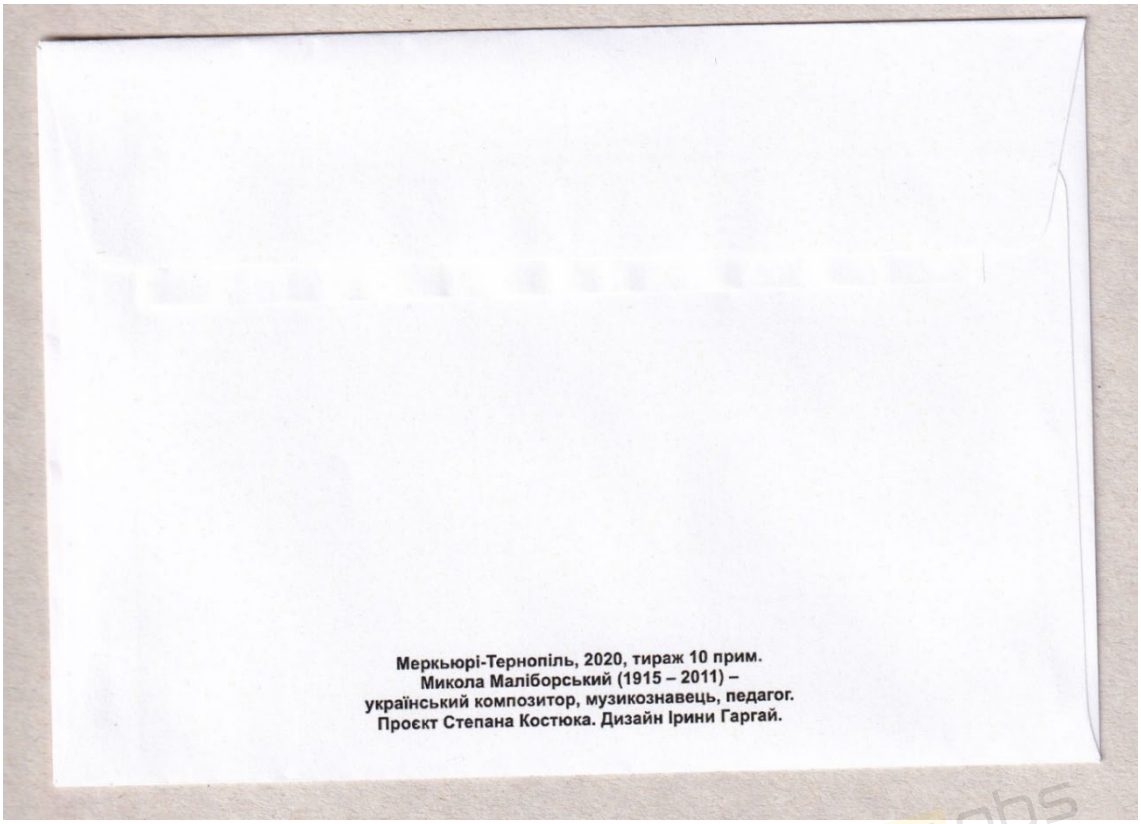

Микола Маліборський, 105 років, 2020 (2 вид).

Тернопільська обласна організація Національної спілки краєзнавців України

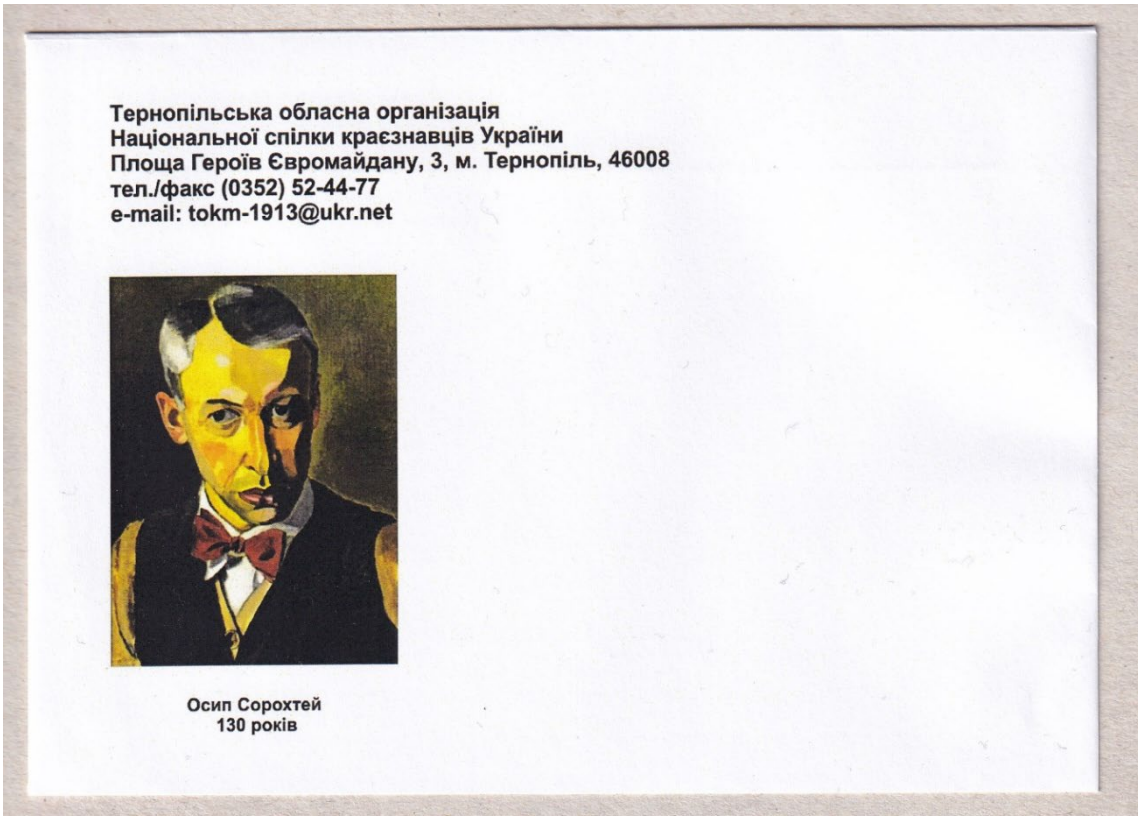

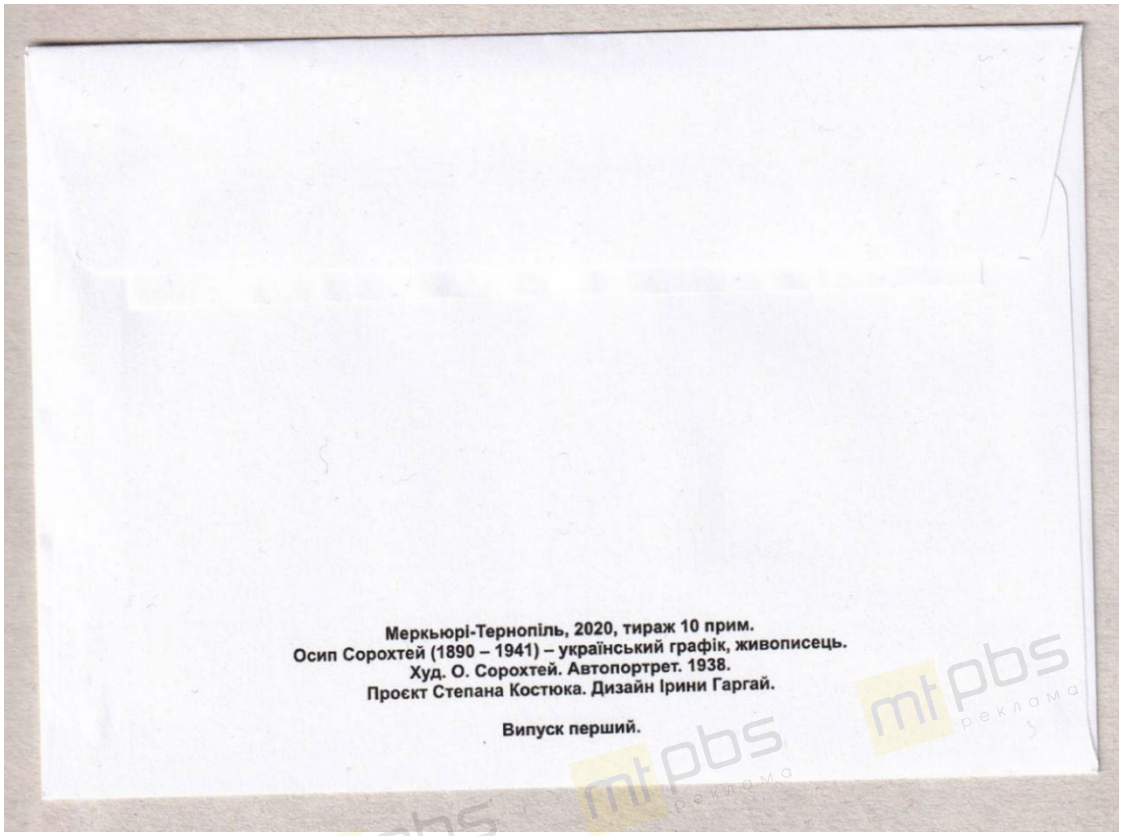

Осип Сорохтей, 130 років, 2020.

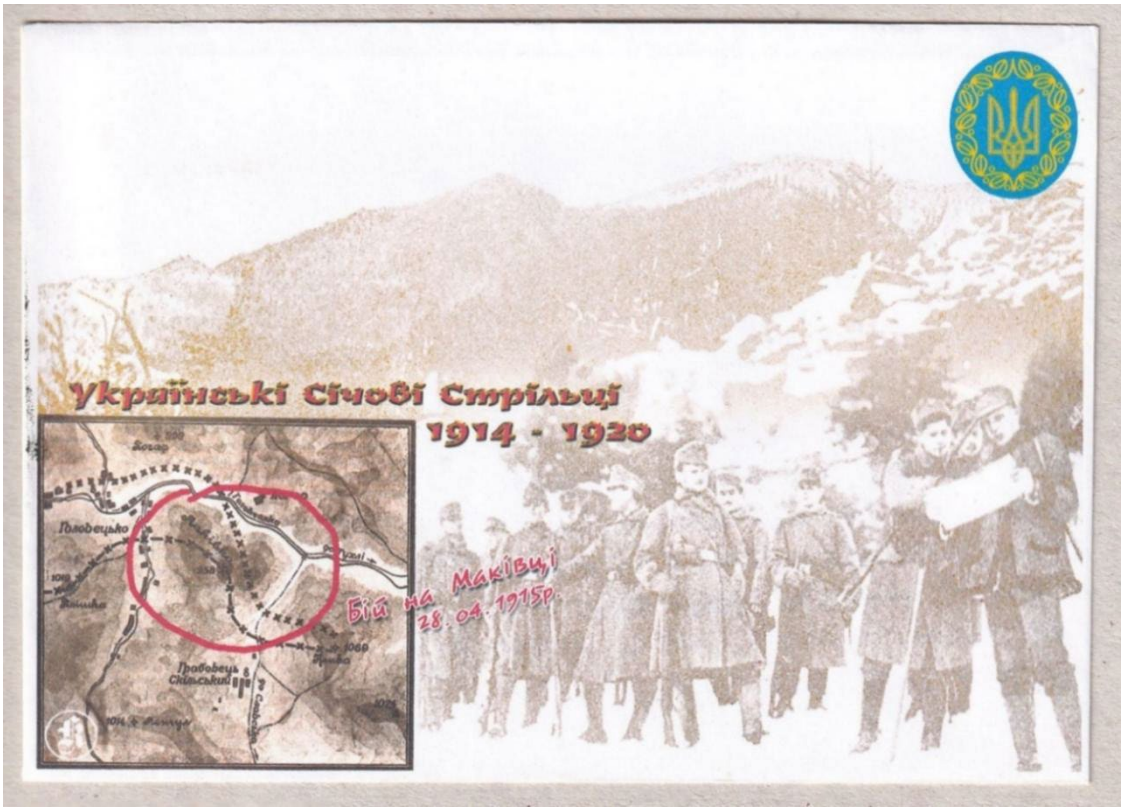

Українські Січові Стрільці, 1914 – 1920 (1 вид, тризуб жовтий малий), фоновий малюнок коричневий.

Всі конверти Л. Півсетка, випущені у 2020 році мають чистий зворотній бік.

Українські Січові Стрільці, 1914 – 1920 (1 вид, тризуб жовтий малий), фоновий малюнок сірий.

Українські Січові Стрільці, 1914 – 1920 (2 вид, тризуб жовтий великий)

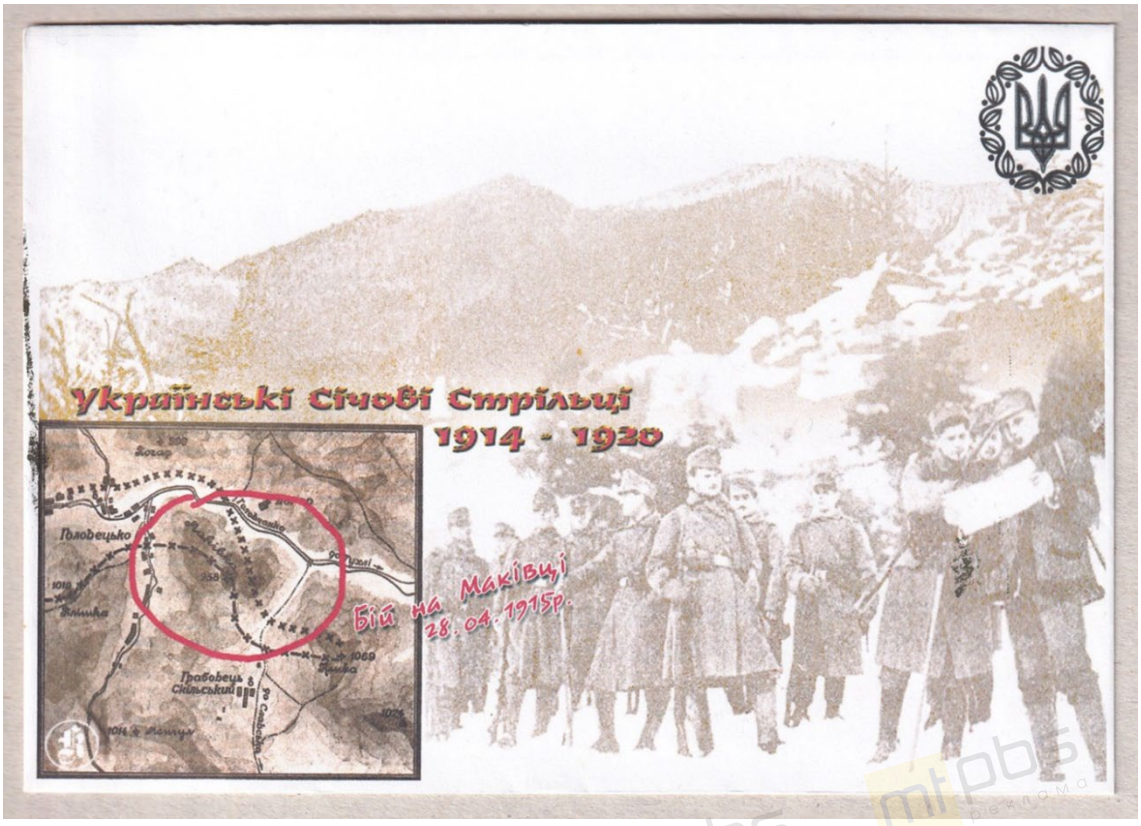

Українські Січові Стрільці, 1914 – 1920 (3 вид, тризуб чорний), фоновий малюнок коричневий.

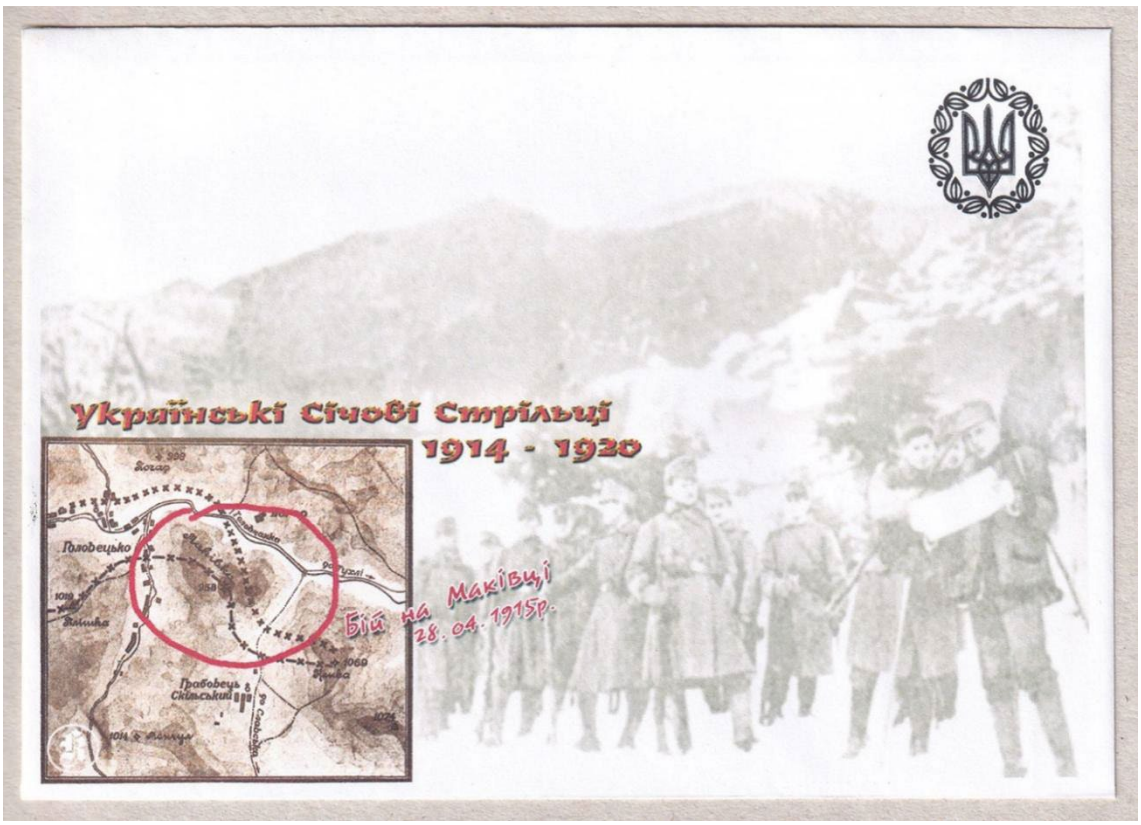

Українські Січові Стрільці, 1914 – 1920 (3 вид, тризуб чорний), фоновий малюнок сірий.

Георгій Іванович Нарбут, 1886 – 1920.

ПШ – Шевченкові дні, 206, м. Козова, 09 – 10.03.2020 р.

ПШ – Пошта Святого Миколая, 19 грудня, м. Козова.

ПШ – Рік бика, 2021, Козова, 30.12.2020.

ТК «Юнона», м. Березне

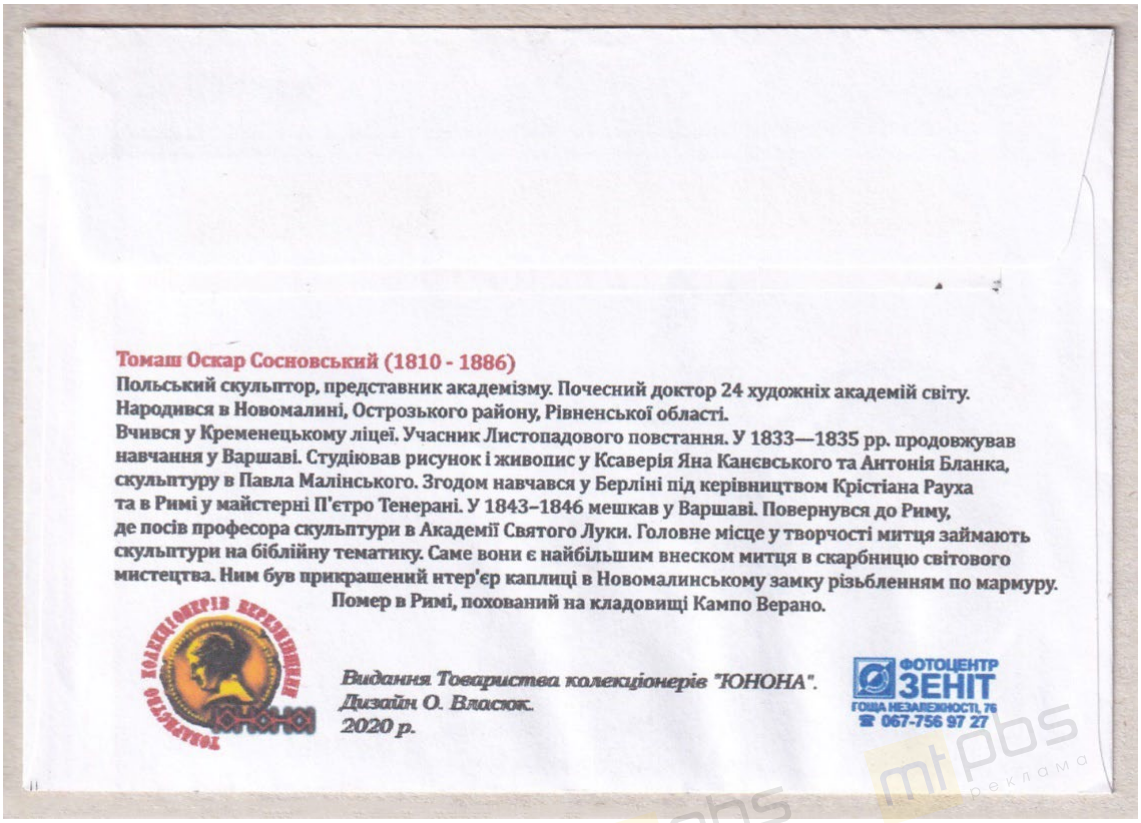

Томаш Оскар Сосновський. Римський скульптор із Волині, 2020 (вчився в Кременецькому ліцеї).

ПШ (надрук) – Томаш Оскар Сосновський, ТК «Юнона», Березне, 2020.

Брусиловський прорив, 1916. 2020.(на карті – Сапанів, Кременець, Тернопіль, Бучач, Язловець).

Князівські роди в історії Рівненщини. Рід Збаразьких, 2020.

Князівські роди в історії Рівненщини. Рід Вишневецьких, 2020.

Київ, Геннадій Гончаренко

Микола Арсенич-Михайло, генерал-хорунжий УПА (1910 – 1947).

Козацька Пошта (м. Львів)

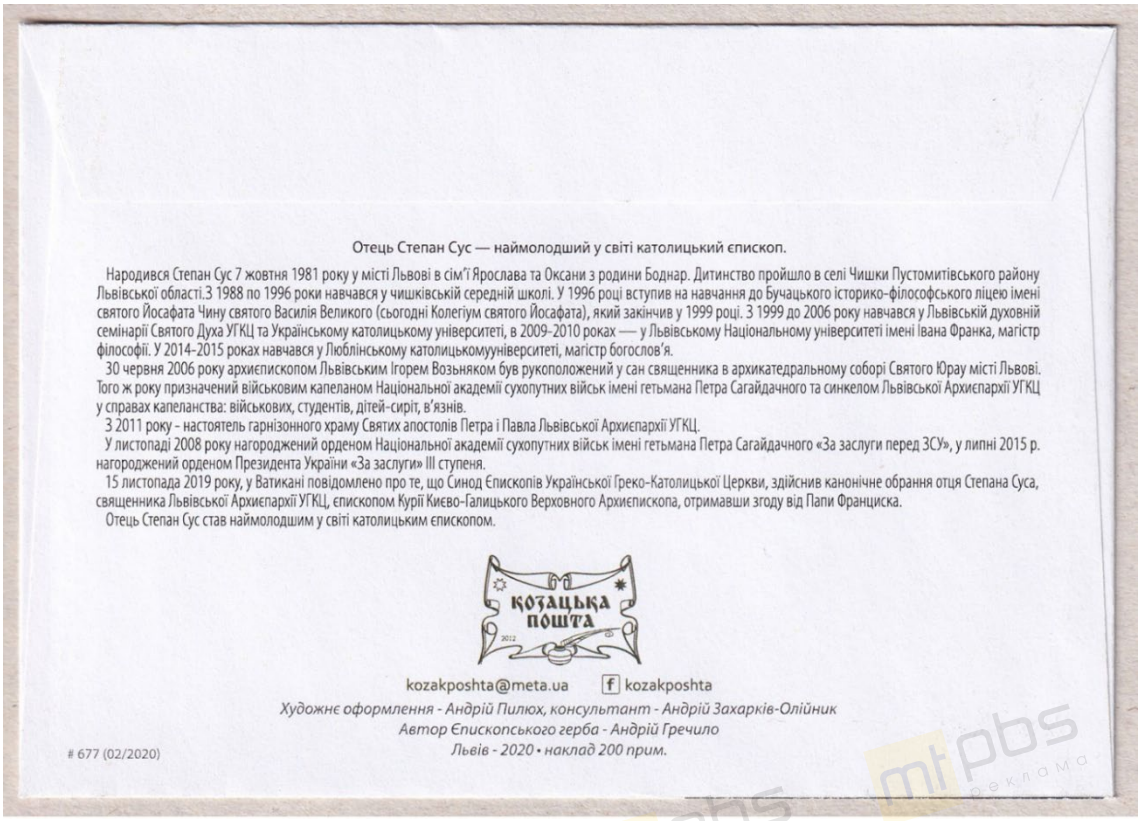

Отець Степан Сус — наймолодший у світі католицький єпископ.

Народився Степан Сус 7 жовтня 1981 року у місті Львові в сім'ї Ярослава та Оксани з родини Боднар. Дитинство пройшло в селі Чишки Пустомитівського району Львівської області.З 1988 по 1996 роки навчався у чишківській середній школі. У 1996 році вступив на навчання до Бучацького історико-філософського ліцею імені святого Йосафата Чину святого Василія Великого (сьогодні Колегіум святого Йосафата), який закінчив у 1999 році. З 1999 до 2006 року навчався у Львівській духовній семінарії Святого Духа УГКЦ та Українському католицькому університеті, в 2009-2010 роках — у Львівському Національному університеті імені Івана Франка, магістр філософії. У 2014-2015 роках навчався у Люблінському католицькомууніверситеті, магістр богослов'я.

30 червня 2006 року архиєпископом Львівським Ігорем Возьняком був рукоположений у сан священника в архикатедральному соборі Святого Юрау місті Львові. Того ж року призначений військовим капеланом Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного та синкелом Львівської Архиєпархії УГКЦ у справах капеланства: військових, студентів, дітей-сиріт, в'язнів.

З 2011 року - настоятель гарнізонного храму Святих апостолів Петра і Павла Львівської Архиєпархії УГКЦ.

У листопаді 2008 року нагороджений орденом Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного «За заслуги перед ЗСУ», у липні 2015 р. нагороджений орденом Президента України «За заслуги» III ступеня.

15 листопада 2019 року, у Ватикані повідомлено про те, що Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви, здійснив канонічне обрання отця Степана Суса, священника Львівської Архиєпархії УГКЦ, єпископом Курії Києво-Галицького Верховного Архиєпископа, отримавши згоду від Папи Франциска.

Отець Степан Сус став наймолодшим у світі католицьким єпископом.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення - Андрій Пилюх, консультант - Андрій Захарків-Олійник
Автор Єпископського герба - Андрій Гречило
Львів - 2020 • наклад 200 прим.

677 (02/2020)

О. Степан Сус, 2020 (навчався у Бучацькому історико-філософському ліцеї імені святого Йосафата ЧСВВ)

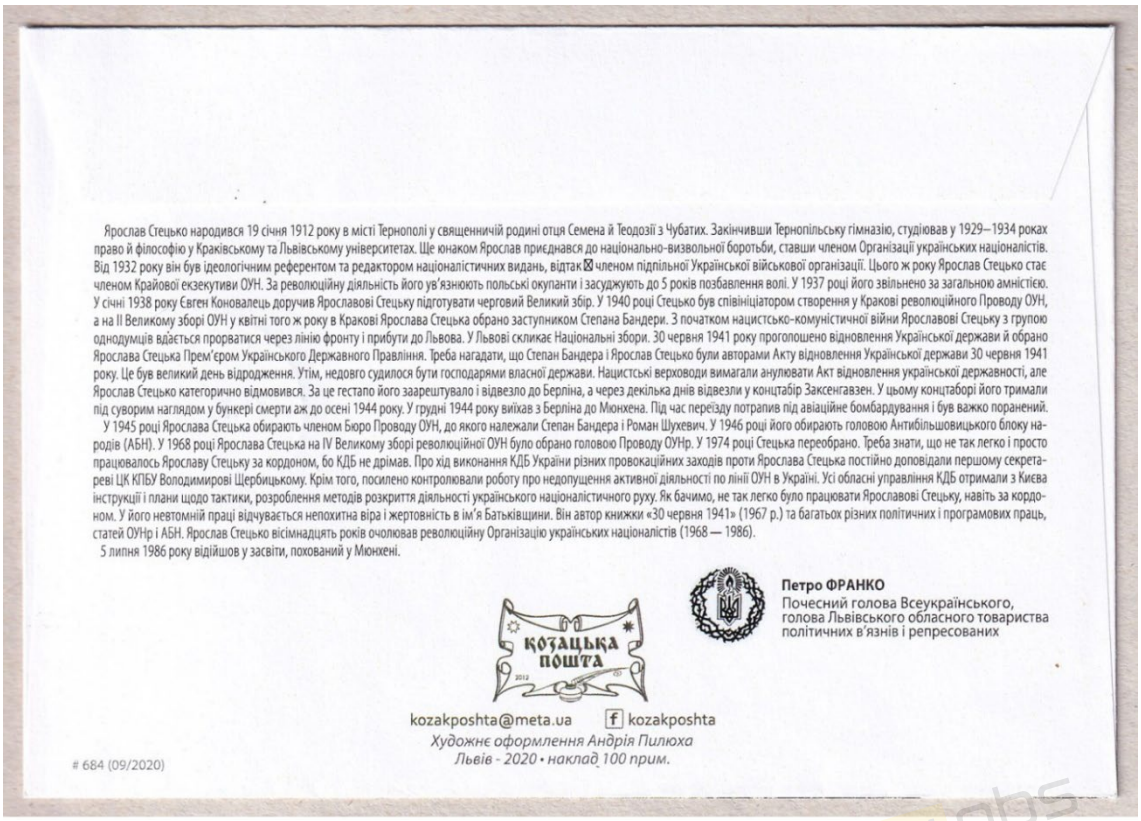
Ярослав Стецько народився 19 січня 1912 року в місті Тернополі у священничій родині отця Семена й Теодозії з Чубатих. Закінчивши Тернопільську гімназію, студіював у 1929–1934 роках право й філософію у Краківському та Львівському університетах. Ще юнаком Ярослав приєднався до національно-визвольної боротьби, ставши членом Організації українських націоналістів. Від 1932 року він був ідеологічним референтом та редактором націоналістичних видань, відтак ⊠ членом підпільної Української військової організації. Цього ж року Ярослав Стецько стає членом Крайової екзекутиви ОУН. За революційну діяльність його ув'язнюють польські окупанти і засуджують до 5 років позбавлення волі. У 1937 році його звільнено за загальною амністією. У січні 1938 року Євген Коновалець доручив Ярославові Стецьку підготувати черговий Великий збір. У 1940 році Стецько був співініціатором створення у Кракові революційного Проводу ОУН, а на II Великому зборі ОУН у квітні того ж року в Кракові Ярослава Стецька обрано заступником Степана Бандери. З початком нацистсько-комуністичної війни Ярославові Стецьку з групою однодумців вдається прорватися через лінію фронту і прибути до Львова. У Львові скликає Національні збори. 30 червня 1941 року проголошено відновлення Української держави й обрано Ярослава Стецька Прем'єром Українського Державного Правління. Треба нагадати, що Степан Бандера і Ярослав Стецько були авторами Акту відновлення Української держави 30 червня 1941 року. Це був великий день відродження. Утім, недовго судилося бути господарями власної держави. Нацистські верховоди вимагали анулювати Акт відновлення української державності, але Ярослав Стецько категорично відмовився. За це гестапо його заарештувало і відвезло до Берліна, а через декілька днів відвезли у концтабір Заксенгавзен. У цьому концтаборі його тримали під суворим наглядом у бункері смерти аж до осені 1944 року. У грудні 1944 року виїхав з Берліна до Мюнхена. Під час переїзду потрапив під авіаційне бомбардування і був важко поранений.

У 1945 році Ярослава Стецька обирають членом Бюро Проводу ОУН, до якого належали Степан Бандера і Роман Шухевич. У 1946 році його обирають головою Антибільшовицького блоку народів (АБН). У 1968 році Ярослава Стецька на IV Великому зборі революційної ОУН було обрано головою Проводу ОУНр. У 1974 році Стецька переобрано. Треба знати, що не так легко і просто працювалось Ярославу Стецьку за кордоном, бо КДБ не дрімав. Про хід виконання КДБ України різних провокаційних заходів проти Ярослава Стецька постійно доповідали першому секретареві ЦК КПБУ Володимирові Щербицькому. Крім того, посилено контролювали роботу про недопущення активної діяльності по лінії ОУН в Україні. Усі обласні управління КДБ отримали з Києва інструкції і плани щодо тактики, розроблення методів розкриття діяльності українського націоналістичного руху. Як бачимо, не так легко було працювати Ярославові Стецьку, навіть за кордоном. У його невтомній праці відчувається непохитна віра і жертовність в ім'я Батьківщини. Він автор книжки «30 червня 1941» (1967 р.) та багатьох різних політичних і програмових праць, статей ОУНр і АБН. Ярослав Стецько вісімнадцять років очолював революційну Організацію українських націоналістів (1968 — 1986).

5 липня 1986 року відійшов у засвіти, похований у Мюнхені.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

684 (09/2020)

Ярослав Стецько, 1912 – 1986, 2020.

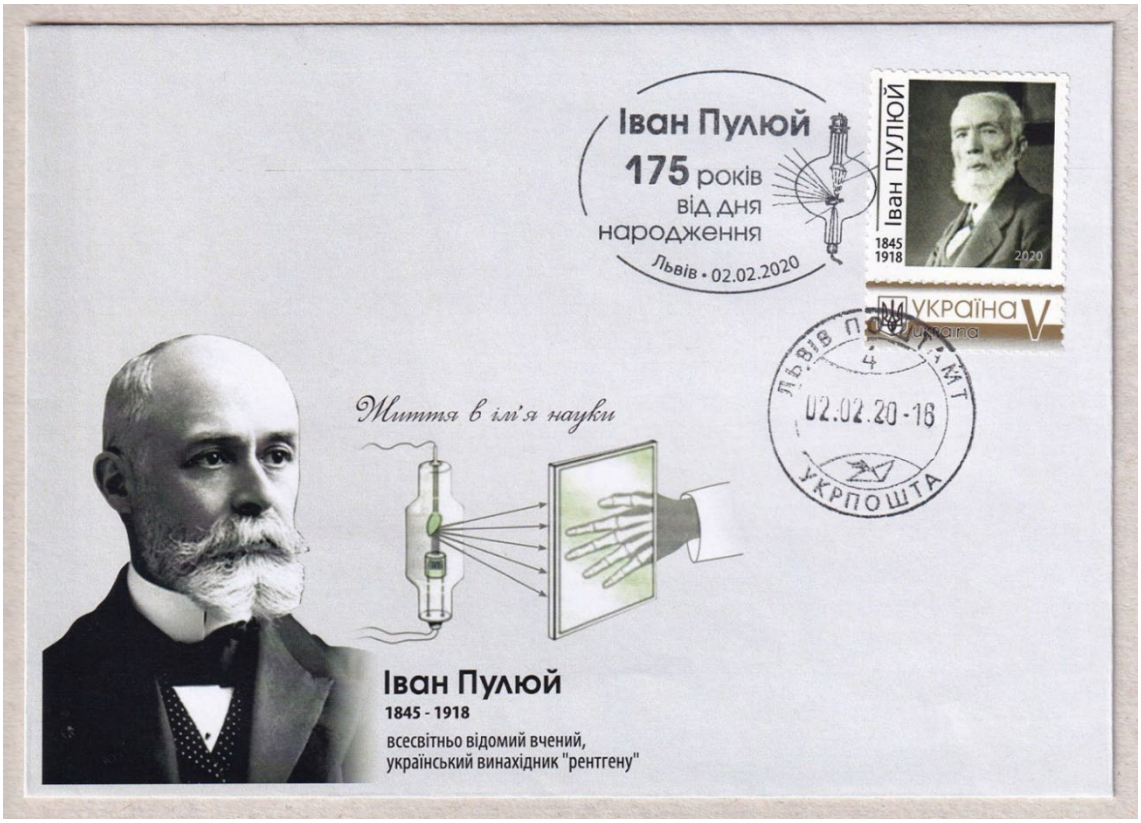

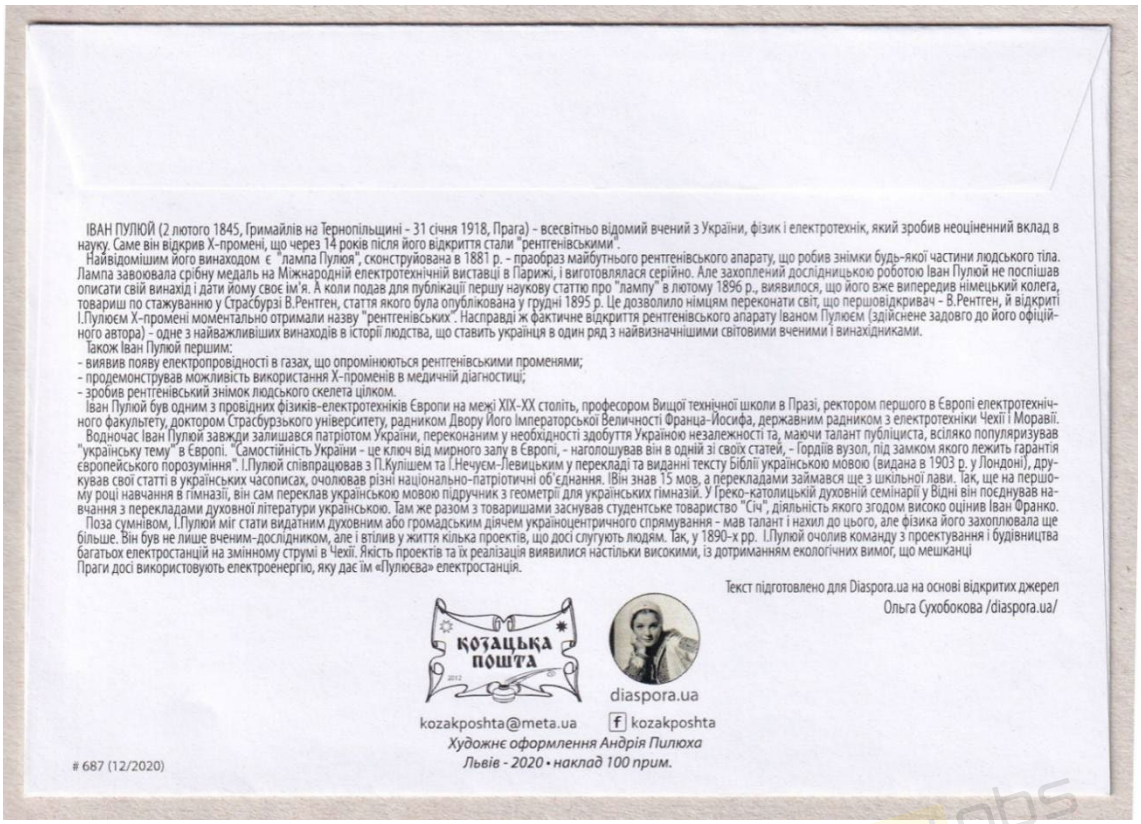

ІВАН ПУЛЮЙ (2 лютого 1845, Гримайлів на Тернопільщині - 31 січня 1918, Прага) - всесвітньо відомий вчений з України, фізик і електротехнік, який зробив неоціненний вклад в науку. Саме він відкрив Х-промені, що через 14 років після його відкриття стали "рентгенівськими".

Найвідомішим його винаходом є "лампа Пулюя", сконструйована в 1881 р. - прообраз майбутнього рентгенівського апарату, що робив знімки будь-якої частини людського тіла. Лампа завоювала срібну медаль на Міжнародній електротехнічній виставці в Парижі, і виготовлялася серійно. Але захоплений дослідницькою роботою Іван Пулюй не поспішав описати свій винахід і дати йому своє ім'я. А коли подав для публікації першу наукову статтю про "лампу" в лютому 1896 р., виявилося, що його вже випередив німецький колега, товариш по стажуванню у Страсбурзі В.Рентген, стаття якого була опублікована у грудні 1895 р. Це дозволило німцям переконати світ, що першовідкривач - В.Рентген, й відкриті І.Пулюєм Х-промені моментально отримали назву "рентгенівських". Насправді ж фактичне відкриття рентгенівського апарату Іваном Пулюєм (здійснене задовго до його офіційного автора) - одне з найважливіших винаходів в історії людства, що ставить українця в один ряд з найвизначнішими світовими вченими і винахідниками.

Також Іван Пулюй першим:
- виявив появу електропровідності в газах, що опромінюються рентгенівськими променями;
- продемонстрував можливість використання Х-променів в медичній діагностиці;
- зробив рентгенівський знімок людського скелета цілком.

Іван Пулюй був одним з провідних фізиків-електротехніків Європи на межі XIX-XX століть, професором Вищої технічної школи в Празі, ректором першого в Європі електротехнічного факультету, доктором Страсбурзького університету, радником Двору Його Імператорської Величності Франца-Йосифа, державним радником з електротехніки Чехії і Моравії.

Водночас Іван Пулюй завжди залишався патріотом України, переконаним у необхідності здобуття Україною незалежності та, маючи талант публіциста, всіляко популяризував "українську тему" в Європі. "Самостійність України - це ключ від мирного залу в Європі, - наголошував він в одній зі своїх статей, - Гордіїв вузол, під замком якого лежить гарантія європейського порозуміння". І.Пулюй співпрацював з П.Кулішем та І.Нечуєм-Левицьким у перекладі та виданні тексту Біблії українською мовою (видана в 1903 р. у Лондоні), друкував свої статті в українських часописах, очолював різні національно-патріотичні об'єднання. Він знав 15 мов, а перекладами займався ще з шкільної лави. Так, ще на першому році навчання в гімназії, він сам переклав українською мовою підручник з геометрії для українських гімназій. У Греко-католицькій духовній семінарії у Відні він поєднував навчання з перекладами духовної літератури українською. Там же разом з товаришами заснував студентське товариство "Січ", діяльність якого згодом високо оцінив Іван Франко.

Поза сумнівом, І.Пулюй міг стати видатним духовним або громадським діячем українцентричного спрямування - мав талант і нахил до цього, але фізика його захоплювала ще більше. Він був не лише вченим-дослідником, але і втілив у життя кілька проектів, що досі слугують людям. Так, у 1890-х рр. І.Пулюй очолив команду з проектування і будівництва багатьох електростанцій на змінному струмі в Чехії. Якість проектів та їх реалізація виявилися настільки високими, із дотриманням екологічних вимог, що мешканці Праги досі використовують електроенергію, яку дає їм «Пулюєва» електростанція.

Текст підготовлено для Diaspora.ua на основі відкритих джерел
Ольга Сухобокова /diaspora.ua/

Козацька пошта
diaspora.ua
kozakposhta@meta.ua
kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

687 (12/2020)

Іван Пулюй, 1845 – 1918, 2020 (помилка – на фото зображений Антуан Анрі Беккерель).

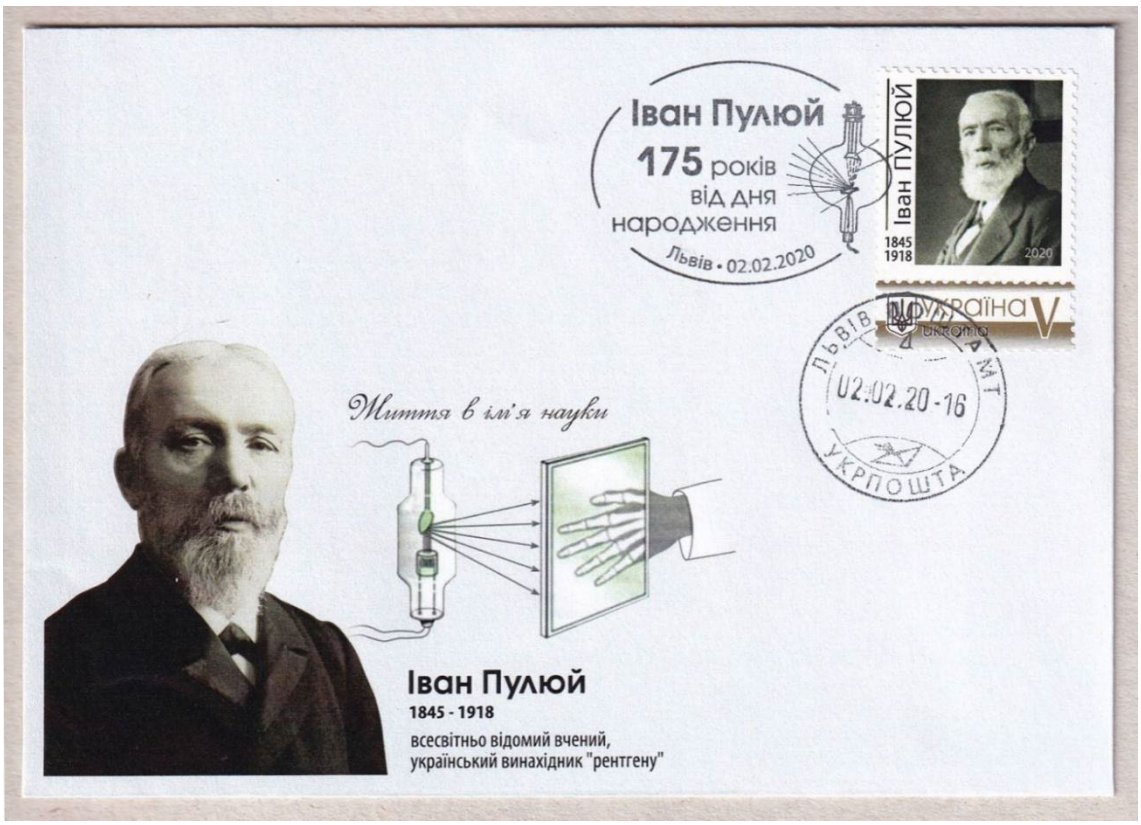

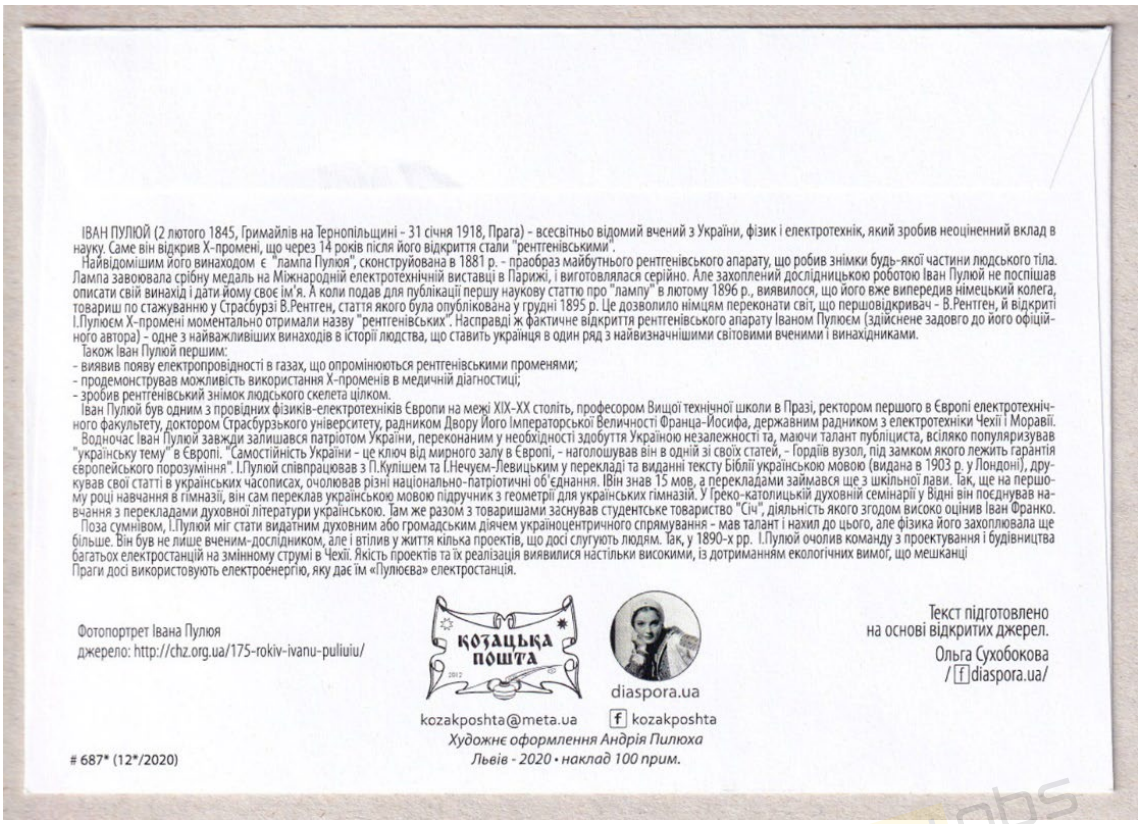

ІВАН ПУЛЮЙ (2 лютого 1845, Гримайлів на Тернопільщині - 31 січня 1918, Прага) - всесвітньо відомий вчений з України, фізик і електротехнік, який зробив неоціненний вклад в науку. Саме він відкрив Х-промені, що через 14 років після його відкриття стали "рентгенівськими".

Найвідомішим його винаходом є "лампа Пулюя", сконструйована в 1881 р. - прообраз майбутнього рентгенівського апарату, що робив знімки будь-якої частини людського тіла. Лампа завоювала срібну медаль на Міжнародній електротехнічній виставці в Парижі, і виготовлялася серійно. Але захоплений дослідницькою роботою Іван Пулюй не поспішав описати свій винахід і дати йому своє ім'я. А коли подав для публікації першу наукову статтю про "лампу" в лютому 1896 р., виявилося, що його вже випередив німецький колега, товариш по стажуванню у Страсбурзі В.Рентген, стаття якого була опублікована у грудні 1895 р. Це дозволило німцям переконати світ, що першовідкривач - В.Рентген, й відкриті І.Пулюєм Х-промені моментально отримали назву "рентгенівських". Насправді ж фактичне відкриття рентгенівського апарату Іваном Пулюєм (здійснене задовго до його офіційного автора) - одне з найважливіших винаходів в історії людства, що ставить українця в один ряд з найвизначнішими світовими вченими і винахідниками.

Також Іван Пулюй першим:
- виявив появу електропровідності в газах, що опромінюються рентгенівськими променями;
- продемонстрував можливість використання Х-променів в медичній діагностиці;
- зробив рентгенівський знімок людського скелета цілком.

Іван Пулюй був одним з провідних фізиків-електротехніків Європи на межі XIX-XX століть, професором Вищої технічної школи в Празі, ректором першого в Європі електротехнічного факультету, доктором Страсбурзького університету, радником Двору Його Імператорської Величності Франца-Йосифа, державним радником з електротехніки Чехії і Моравії.

Водночас Іван Пулюй завжди залишався патріотом України, переконаним у необхідності здобуття Україною незалежності та, маючи талант публіциста, всіляко популяризував "українську тему" в Європі. "Самостійність України - це ключ від мирного залу в Європі, - наголошував він в одній зі своїх статей, - Гордіїв вузол, під замком якого лежить гарантія європейського порозуміння". І.Пулюй співпрацював з П.Кулішем та І.Нечуєм-Левицьким у перекладі та виданні тексту Біблії українською мовою (видана в 1903 р. у Лондоні), друкував свої статті в українських часописах, очолював різні національно-патріотичні об'єднання. ІВін знав 15 мов, а перекладами займався ще з шкільної лави. Так, ще на першому році навчання в гімназії, він сам переклав українською мовою підручник з геометрії для українських гімназій. У Греко-католицькій духовній семінарії у Відні він поєднував навчання з перекладами духовної літератури українською. Там же разом з товаришами заснував студентське товариство "Січ", діяльність якого згодом високо оцінив Іван Франко.

Поза сумнівом, І.Пулюй міг стати видатним духовним або громадським діячем україноцентричного спрямування - мав талант і нахил до цього, але фізика його захоплювала ще більше. Він був не лише вченим-дослідником, але і втілив у життя кілька проектів, що досі слугують людям. Так, у 1890-х рр. І.Пулюй очолив команду з проектування і будівництва багатьох електростанцій на змінному струмі в Чехії. Якість проектів та їх реалізація виявилися настільки високими, із дотриманням екологічних вимог, що мешканці Праги досі використовують електроенергію, яку дає їм «Пулюєва» електростанція.

Фотопортрет Івана Пулюя
джерело: http://chz.org.ua/175-rokiv-ivanu-puliuiu/

Текст підготовлено
на основі відкритих джерел.
Ольга Сухобокова
/ f diaspora.ua/

Козацька пошта
diaspora.ua
kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

687* (12*/2020)

Іван Пулюй, 1845 – 1918, 2020.

ПШ – Іван Пулюй, 175 років від дня народження, Львів, 02.02.2020.

ПШ – Ізидор Глинський, 160 років від дня народження, Буцнів, 16.02.2020.

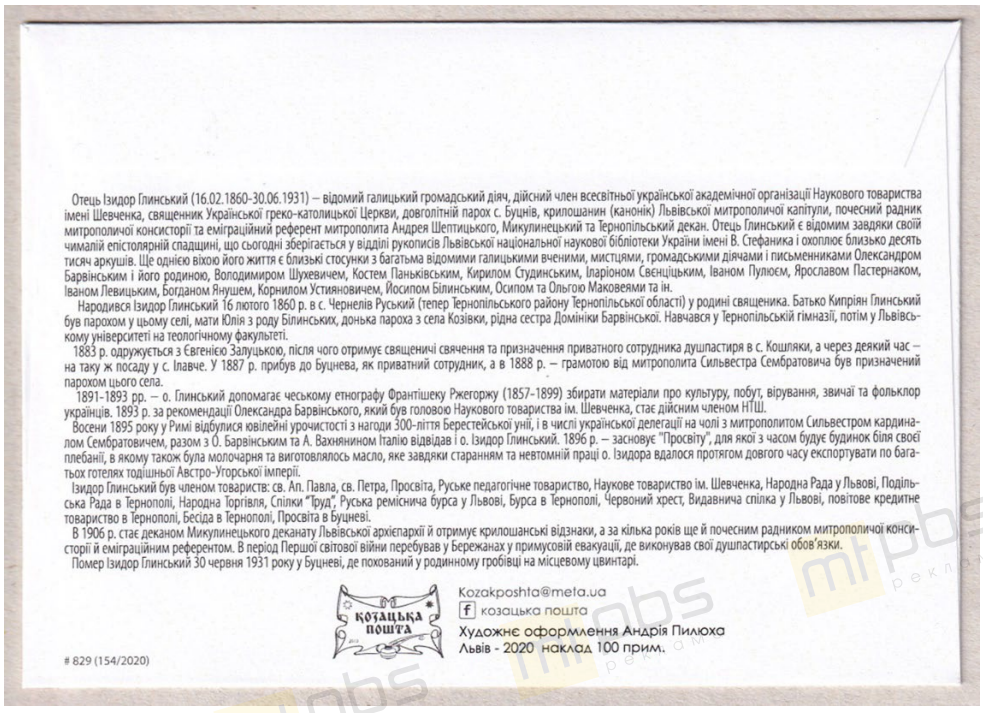

Отець Ізидор Глинський (16.02.1860-30.06.1931) – відомий галицький громадський діяч, дійсний член всесвітньої української академічної організації Наукового товариства імені Шевченка, священник Української греко-католицької Церкви, довголітній парох с. Буцнів, крилошанин (каноній) Львівської митрополичої капітули, почесний радник митрополичої консисторії та еміграційний референт митрополита Андрея Шептицького, Микулинецький та Тернопільський декан. Отець Глинський є відомим завдяки своїй чималій епістолярній спадщині, що сьогодні зберігається у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника і охоплює близько десять тисяч аркушів. Ще однією віхою його життя є близькі стосунки з багатьма відомими галицькими вченими, мистцями, громадськими діячами і письменниками Олександром Барвінським і його родиною, Володимиром Шухевичем, Костем Паньківським, Кирилом Студинським, Іларіоном Свєнціцьким, Іваном Пулюєм, Ярославом Пастернаком, Іваном Левицьким, Богданом Янушем, Корнилом Устияновичем, Йосипом Білинським, Осипом та Ольгою Маковеями та ін.

Народився Ізидор Глинський 16 лютого 1860 р. в с. Чернелів Руський (тепер Тернопільського району Тернопільської області) у родині священика. Батько Кипріян Глинський був парохом у цьому селі, мати Юлія з роду Білинських, донька пароха з села Козівки, рідна сестра Домініки Барвінської. Навчався у Тернопільській гімназії, потім у Львівському університеті на теологічному факультеті.

1883 р. одружується з Євгенією Залуцькою, після чого отримує священичі свячення та призначення приватного сотрудника душпастиря в с. Кошляки, а через деякий час – на таку ж посаду у с. Ілавче. У 1887 р. прибув до Буцнева, як приватний сотрудник, а в 1888 р. – грамотою від митрополита Сильвестра Сембратовича був призначений парохом цього села.

1891-1893 рр. – о. Глинський допомагає чеському етнографу Франтішеку Ржегоржу (1857-1899) збирати матеріали про культуру, побут, вірування, звичаї та фольклор українців. 1893 р. за рекомендації Олександра Барвінського, який був головою Наукового товариства ім. Шевченка, стає дійсним членом НТШ.

Восени 1895 року у Римі відбулися ювілейні урочистості з нагоди 300-ліття Берестейської унії, і в числі української делегації на чолі з митрополитом Сильвестром кардиналом Сембратовичем, разом з О. Барвінським та А. Вахнянином Італію відвідав і о. Ізидор Глинський. 1896 р. – засновує "Просвіту", для якої з часом будує будинок біля своєї плебанії, в якому також була молочарня та виготовлялось масло, яке завдяки старанням та невтомній праці о. Ізидора вдалося протягом довгого часу експортувати по багатьох готелях тодішньої Австро-Угорської імперії.

Ізидор Глинський був членом товариств: св. Ап. Павла, св. Петра, Просвіта, Руське педагогічне товариство, Наукове товариство ім. Шевченка, Народна Рада у Львові, Подільська Рада в Тернополі, Народна Торгівля, Спілки "Труд", Руська ремісниче бурса у Львові, Бурса в Тернополі, Червоний хрест, Видавнича спілка у Львові, повітове кредитне товариство в Тернополі, Бесіда в Тернополі, Просвіта в Буцневі.

В 1906 р. стає деканом Микулинецького деканату Львівської архієпархії й отримує крилошанські відзнаки, а за кілька років ще й почесним радником митрополичої консисторії й еміграційним референтом. В період Першої світової війни перебував у Бережанах у примусовій евакуації, де виконував свої душпастирські обов'язки.

Помер Ізидор Глинський 30 червня 1931 року у Буцневі, де похований у родинному гробівці на місцевому цвинтарі.

Kozakposhta@meta.ua
козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 наклад 100 прим.

829 (154/2020)

Ізидор Глинський, 1860 – 1931, 2020 (народився в с. Чернелів Руський, біля Тернополя).

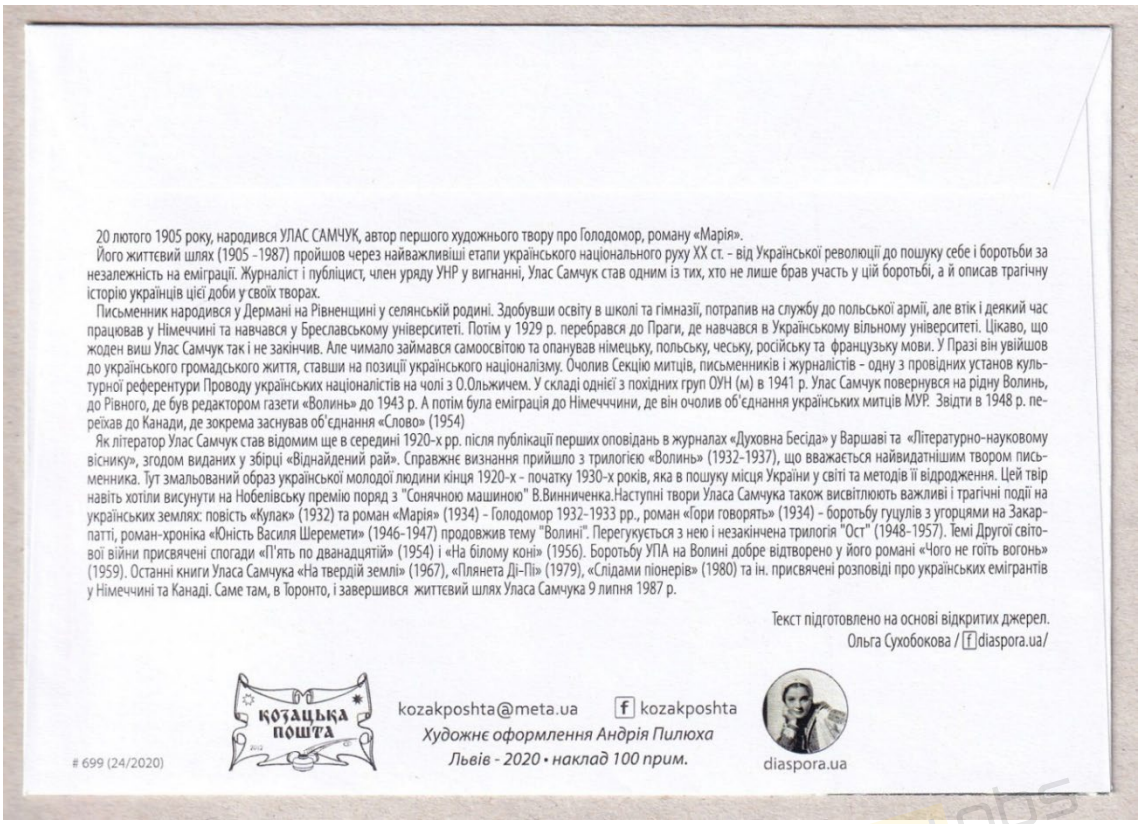

20 лютого 1905 року, народився УЛАС САМЧУК, автор першого художнього твору про Голодомор, роману «Марія».

Його життєвий шлях (1905 -1987) пройшов через найважливіші етапи українського національного руху XX ст. - від Української революції до пошуку себе і боротьби за незалежність на еміграції. Журналіст і публіцист, член уряду УНР у вигнанні, Улас Самчук став одним із тих, хто не лише брав участь у цій боротьбі, а й описав трагічну історію українців цієї доби у своїх творах.

Письменник народився у Дермані на Рівненщині у селянській родині. Здобувши освіту в школі та гімназії, потрапив на службу до польської армії, але втік і деякий час працював у Німеччині та навчався у Бреславському університеті. Потім у 1929 р. перебрався до Праги, де навчався в Українському вільному університеті. Цікаво, що жоден виш Улас Самчук так і не закінчив. Але чимало займався самоосвітою та опанував німецьку, польську, чеську, російську та французьку мови. У Празі він увійшов до українського громадського життя, ставши на позиції українського націоналізму. Очолив Секцію митців, письменників і журналістів - одну з провідних установ культурної референтури Проводу українських націоналістів на чолі з О.Ольжичем. У складі однієї з похідних груп ОУН (м) в 1941 р. Улас Самчук повернувся на рідну Волинь, до Рівного, де був редактором газети «Волинь» до 1943 р. А потім була еміграція до Німеччини, де він очолив об'єднання українських митців МУР. Звідти в 1948 р. переїхав до Канади, де зокрема заснував об'єднання «Слово» (1954)

Як літератор Улас Самчук став відомим ще в середині 1920-х рр. після публікації перших оповідань в журналах «Духовна Бесіда» у Варшаві та «Літературно-науковому віснику», згодом виданих у збірці «Віднайдений рай». Справжнє визнання прийшло з трилогією «Волинь» (1932-1937), що вважається найвидатнішим твором письменника. Тут змальований образ української молодої людини кінця 1920-х - початку 1930-х років, яка в пошуку місця України у світі та методів її відродження. Цей твір навіть хотіли висунути на Нобелівську премію поряд з "Сонячною машиною" В.Винниченка.Наступні твори Уласа Самчука також висвітлюють важливі і трагічні події на українських землях: повість «Кулак» (1932) та роман «Марія» (1934) - Голодомор 1932-1933 рр., роман «Гори говорять» (1934) - боротьбу гуцулів з угорцями на Закарпатті, роман-хроніка «Юність Василя Шеремети» (1946-1947) продовжив тему "Волині". Перегукується з нею і незакінчена трилогія "Ост" (1948-1957). Темі Другої світової війни присвячені спогади «П'ять по дванадцятій» (1954) і «На білому коні» (1956). Боротьбу УПА на Волині добре відтворено у його романі «Чого не гоїть вогонь» (1959). Останні книги Уласа Самчука «На твердій землі» (1967), «Плянета Ді-Пі» (1979), «Слідами піонерів» (1980) та ін. присвячені розповіді про українських емігрантів у Німеччині та Канаді. Саме там, в Торонто, і завершився життєвий шлях Уласа Самчука 9 липня 1987 р.

Текст підготовлено на основі відкритих джерел.
Ольга Сухобокова / diaspora.ua/

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 100 прим.

diaspora.ua

699 (24/2020)

Улас Самчук, 1905 – 1987, 2020.

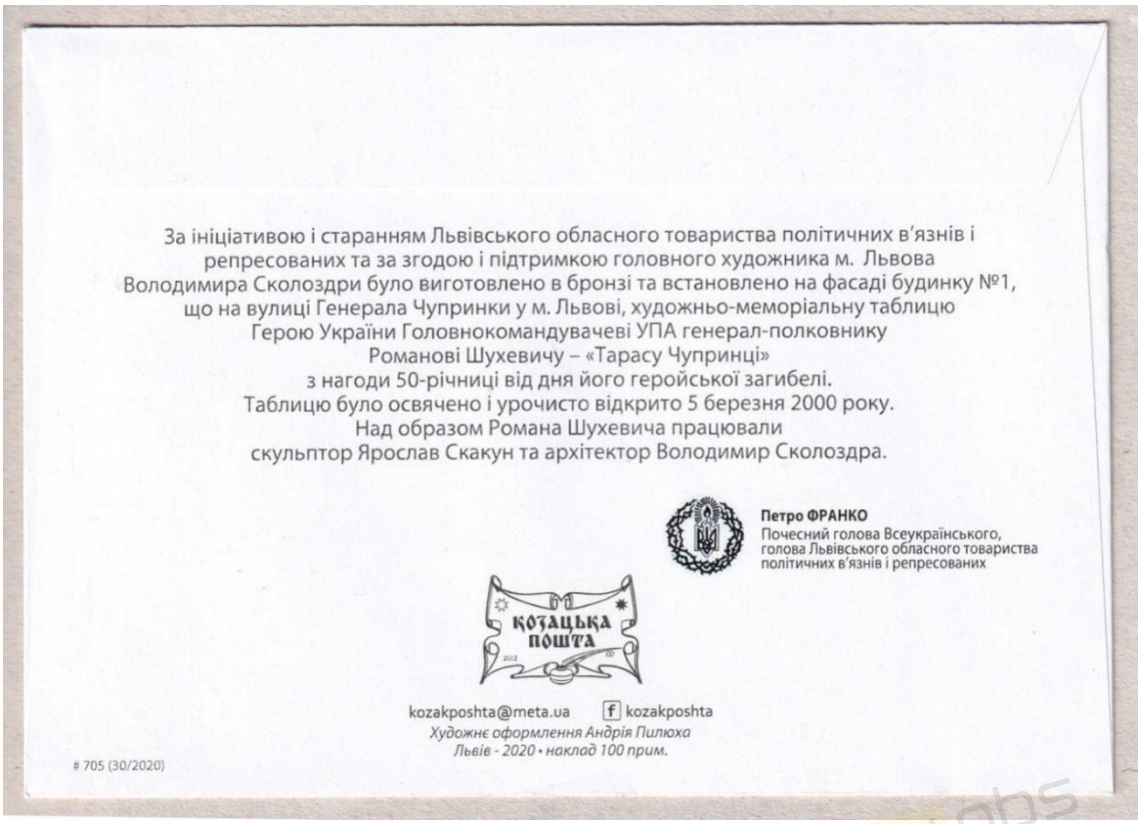

Вулиця Тараса Чупринки у Львові, 2020.

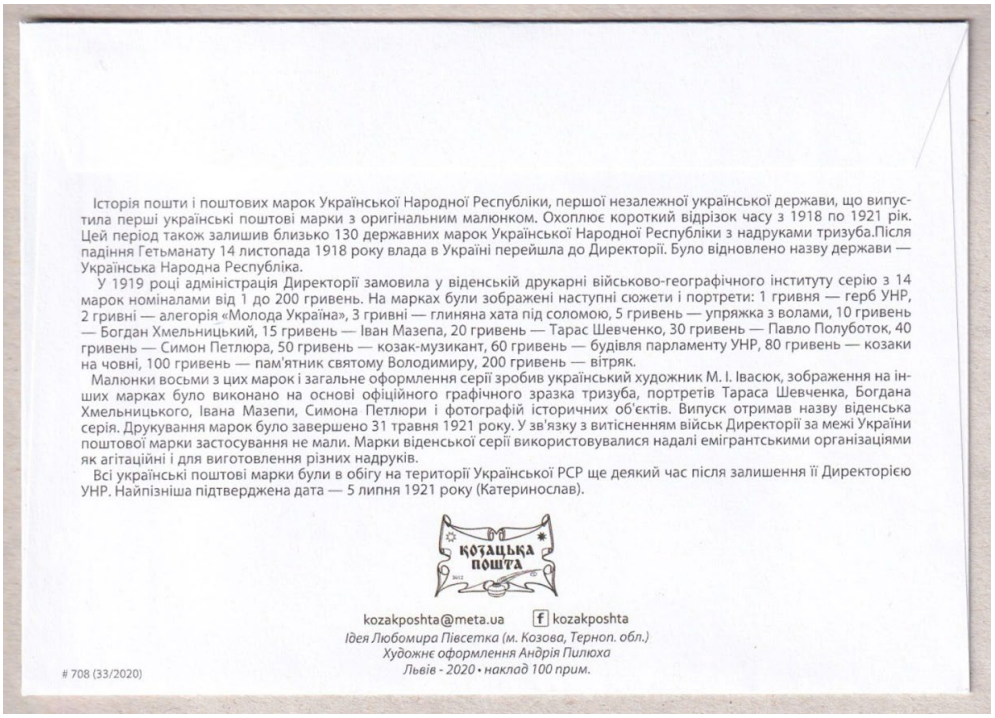

Історія пошти і поштових марок Української Народної Республіки, першої незалежної української держави, що випустила перші українські поштові марки з оригінальним малюнком. Охоплює короткий відрізок часу з 1918 по 1921 рік. Цей період також залишив близько 130 державних марок Української Народної Республіки з надруками тризуба.Після падіння Гетьманату 14 листопада 1918 року влада в Україні перейшла до Директорії. Було відновлено назву держави — Українська Народна Республіка.

У 1919 році адміністрація Директорії замовила у віденській друкарні військово-географічного інституту серію з 14 марок номіналами від 1 до 200 гривень. На марках були зображені наступні сюжети і портрети: 1 гривня — герб УНР, 2 гривні — алегорія «Молода Україна», 3 гривні — глиняна хата під соломою, 5 гривень — упряжка з волами, 10 гривень — Богдан Хмельницький, 15 гривень — Іван Мазепа, 20 гривень — Тарас Шевченко, 30 гривень — Павло Полуботок, 40 гривень — Симон Петлюра, 50 гривень — козак-музикант, 60 гривень — будівля парламенту УНР, 80 гривень — козаки на човні, 100 гривень — пам'ятник святому Володимиру, 200 гривень — вітряк.

Малюнки восьми з цих марок і загальне оформлення серії зробив український художник М. І. Івасюк, зображення на інших марках було виконано на основі офіційного графічного зразка тризуба, портретів Тараса Шевченка, Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Симона Петлюри і фотографій історичних об'єктів. Випуск отримав назву віденська серія. Друкування марок було завершено 31 травня 1921 року. У зв'язку з витісненням військ Директорії за межі України поштової марки застосування не мали. Марки віденської серії використовувалися надалі емігрантськими організаціями як агітаційні і для виготовлення різних надруків.

Всі українські поштові марки були в обігу на території Української РСР ще деякий час після залишення її Директорією УНР. Найпізніша підтверджена дата — 5 липня 1921 року (Катеринослав).

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Ідея Любомира Півсетка (м. Козова, Тернопіл. обл.)
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

708 (33/2020)

Перша українська поштова марка з портретом Тараса Шевченка, 2020.

ПШ – 100 років першій українській поштовій марці з портретом Т. Шевченка, м. Козова, 11.03.2020.

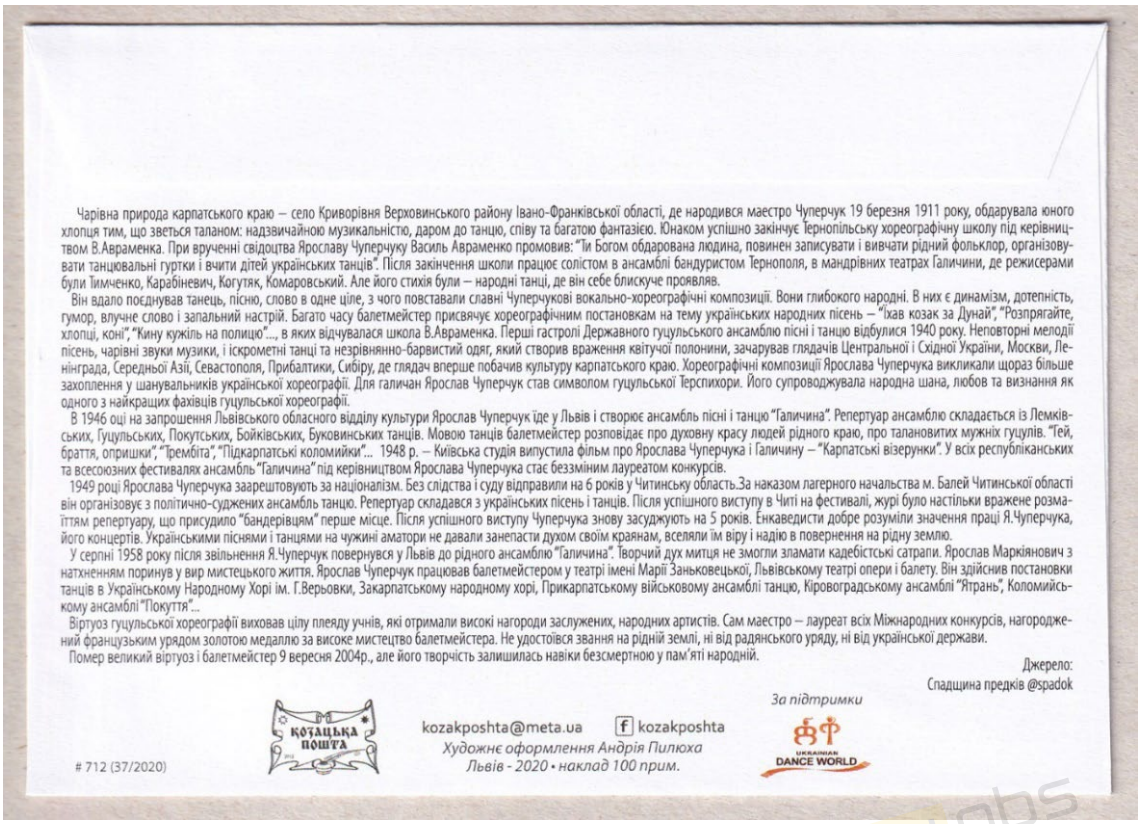

Чарівна природа карпатського краю – село Криворівня Верховинського району Івано-Франківської області, де народився маестро Чуперчук 19 березня 1911 року, обдарувала юного хлопця тим, що зветься талантом: надзвичайною музикальністю, даром до танцю, співу та багатою фантазією. Юнаком успішно закінчує Тернопільську хореографічну школу під керівництвом В.Авраменка. При врученні свідоцтва Ярославу Чуперчуку Василь Авраменко промовив: "Ти Богом обдарована людина, повинен записувати і вивчати рідний фольклор, організовувати танцювальні гуртки і вчити дітей українських танців". Після закінчення школи працює солістом в ансамблі бандуристом Тернополя, в мандрівних театрах Галичини, де режисерами були Тимченко, Карабіневич, Когутяк, Комаровський. Але його стихія були – народні танці, де він себе блискуче проявляв.

Він вдало поєднував танець, пісню, слово в одне ціле, з чого повставали славні Чуперчукові вокально-хореографічні композиції. Вони глибокого народні. В них є динамізм, дотепність, гумор, влучне слово і запальний настрій. Багато часу балетмейстер присвячує хореографічним постановкам на тему українських народних пісень – "Їхав козак за Дунай", "Розпрягайте, хлопці, коні", "Кину кужіль на полицю"..., в яких відчувалася школа В.Авраменка. Перші гастролі Державного гуцульського ансамблю пісні і танцю відбулися 1940 року. Неповторні мелодії пісень, чарівні звуки музики, і іскрометні танці та незрівнянно-барвистий одяг, який створив враження квітучої полонини, зачарував глядачів Центральної і Східної України, Москви, Ленінграда, Середньої Азії, Севастополя, Прибалтики, Сибіру, де глядач вперше побачив культуру карпатського краю. Хореографічні композиції Ярослава Чуперчука викликали щораз більше захоплення у шанувальників української хореографії. Для галичан Ярослав Чуперчук став символом гуцульської Терпсихори. Його супроводжувала народна шана, любов та визнання як одного з найкращих фахівців гуцульської хореографії.

В 1946 році на запрошення Львівського обласного відділу культури Ярослав Чуперчук їде у Львів і створює ансамбль пісні і танцю "Галичина". Репертуар ансамблю складається із Лемківських, Гуцульських, Покутських, Бойківських, Буковинських танців. Мовою танців балетмейстер розповідає про духовну красу людей рідного краю, про талановитих мужніх гуцулів. "Гей, браття, опришки", "Трембіта", "Підкарпатські коломийки"... 1948 р. – Київська студія випустила фільм про Ярослава Чуперчука і Галичину – "Карпатські візерунки". У всіх республіканських та всесоюзних фестивалях ансамбль "Галичина" під керівництвом Ярослава Чуперчука стає беззмінним лауреатом конкурсів.

1949 році Ярослава Чуперчука заарештовують за націоналізм. Без слідства і суду відправили на 6 років у Читинську область.За наказом лагерного начальства м. Балей Читинської області він організовує з політично-суджених ансамбль танцю. Репертуар складався з українських пісень і танців. Після успішного виступу в Читі на фестивалі, журі було настільки вражене розмаїттям репертуару, що присудило "бандерівцям" перше місце. Після успішного виступу Чуперчука знову засуджують на 5 років. Енкаведисти добре розуміли значення праці Я.Чуперчука, його концертів. Українськими піснями і танцями на чужині аматори не давали занепасти духом своїм краянам, вселяли їм віру і надію в повернення на рідну землю.

У серпні 1958 року після звільнення Я.Чуперчук повернувся у Львів до рідного ансамблю "Галичина". Творчий дух митця не змогли зламати кадебістські сатрапи. Ярослав Маркіянович з натхненням поринув у вир мистецького життя. Ярослав Чуперчук працював балетмейстером у театрі імені Марії Заньковецької, Львівському театрі опери і балету. Він здійснив постановки танців в Українському Народному Хорі ім. Г.Верьовки, Закарпатському народному хорі, Прикарпатському військовому ансамблі танцю, Кіровоградському ансамблі "Ятрань", Коломийському ансамблі "Покуття"...

Віртуоз гуцульської хореографії виховав цілу плеяду учнів, які отримали високі нагороди заслужених, народних артистів. Сам маестро – лауреат всіх Міжнародних конкурсів, нагороджений французьким урядом золотою медаллю за високе мистецтво балетмейстера. Не удостоївся звання на рідній землі, ні від радянського уряду, ні від української держави.

Помер великий віртуоз і балетмейстер 9 вересня 2004р., але його творчість залишилась навіки безсмертною у пам'яті народній.

Джерело:
Спадщина предків @spadok

За підтримки

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

712 (37/2020)

Ярослав Чуперчук, 1911 – 2004, 2020 (навчався в Тернопільській хореографічній школі).

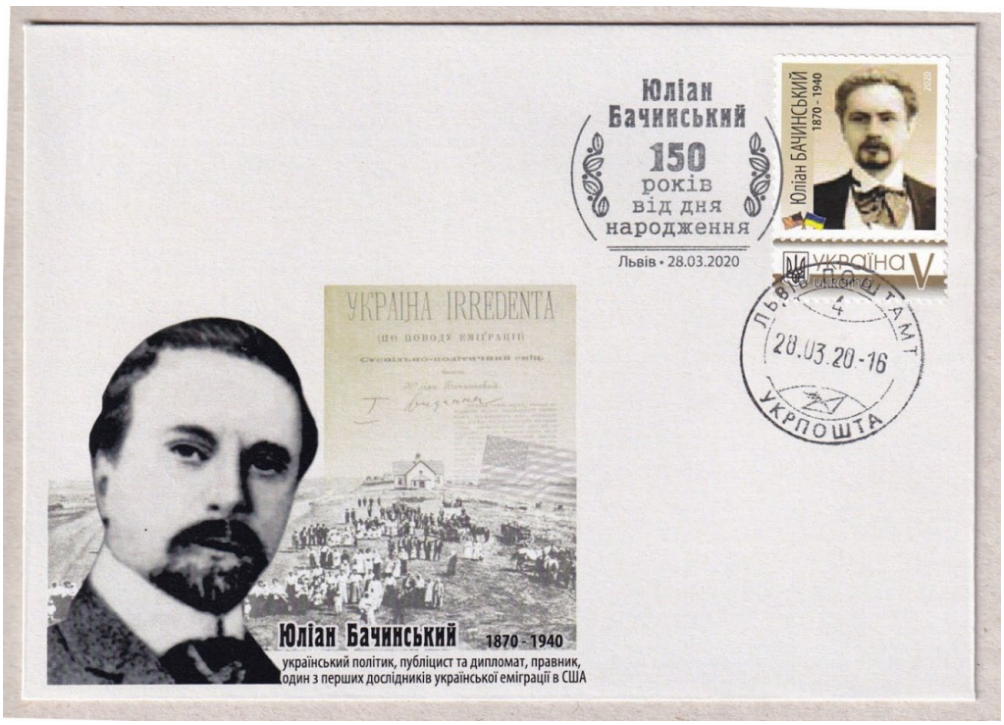

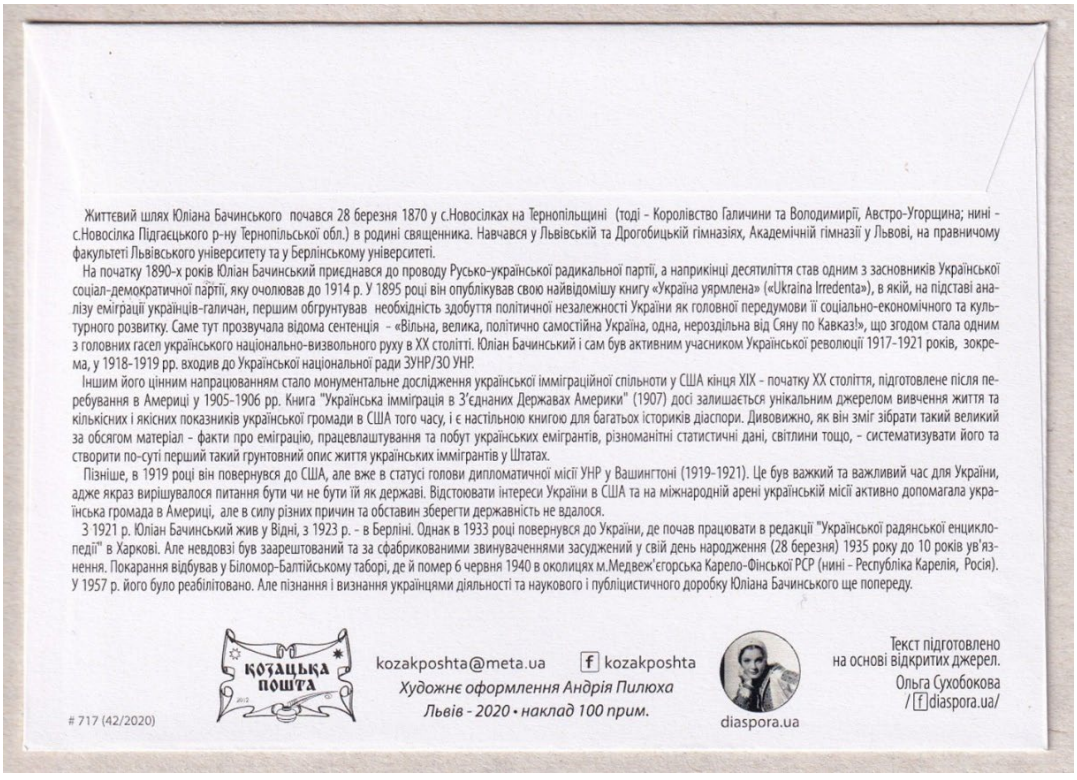

Життєвий шлях Юліана Бачинського почався 28 березня 1870 у с.Новосілках на Тернопільщині (тоді - Королівство Галичини та Володимирії, Австро-Угорщина; нині - с.Новосілка Підгаєцького р-ну Тернопільської обл.) в родині священника. Навчався у Львівській та Дрогобицькій гімназіях, Академічній гімназії у Львові, на правничому факультеті Львівського університету та у Берлінському університеті.

На початку 1890-х років Юліан Бачинський приєднався до проводу Русько-української радикальної партії, а наприкінці десятиліття став одним з засновників Української соціал-демократичної партії, яку очолював до 1914 р. У 1895 році він опублікував свою найвідомішу книгу «Україна уярмлена» («Ukraïna Irredenta»), в якій, на підставі аналізу еміграції українців-галичан, першим обгрунтував необхідність здобуття політичної незалежності України як головної передумови її соціально-економічного та культурного розвитку. Саме тут прозвучала відома сентенція - «Вільна, велика, політично самостійна Україна, одна, нероздільна від Сяну по Кавказ!», що згодом стала одним з головних гасел українського національно-визвольного руху в XX столітті. Юліан Бачинський і сам був активним учасником Української революції 1917-1921 років, зокрема, у 1918-1919 рр. входив до Української національної ради ЗУНР/ЗО УНР.

Іншим його цінним напрацюванням стало монументальне дослідження української імміграційної спільноти у США кінця XIX - початку XX століття, підготовлене після перебування в Америці у 1905-1906 рр. Книга "Українська імміграція в З'єднаних Державах Америки" (1907) досі залишається унікальним джерелом вивчення життя та кількісних і якісних показників української громади в США того часу, і є настільною книгою для багатьох істориків діаспори. Дивовижно, як він зміг зібрати такий великий за обсягом матеріал - факти про еміграцію, працевлаштування та побут українських емігрантів, різноманітні статистичні дані, світлини тощо, - систематизувати його та створити по-суті перший такий грунтовний опис життя українських іммігрантів у Штатах.

Пізніше, в 1919 році він повернувся до США, але вже в статусі голови дипломатичної місії УНР у Вашингтоні (1919-1921). Це був важкий та важливий час для України, адже якраз вирішувалося питання бути чи не бути їй як державі. Відстоювати інтереси України в США та на міжнародній арені українській місії активно допомагала українська громада в Америці, але в силу різних причин та обставин зберегти державність не вдалося.

З 1921 р. Юліан Бачинський жив у Відні, з 1923 р. - в Берліні. Однак в 1933 році повернувся до України, де почав працювати в редакції "Української радянської енциклопедії" в Харкові. Але невдовзі був заарештований та за сфабрикованими звинуваченнями засуджений у свій день народження (28 березня) 1935 року до 10 років ув'язнення. Покарання відбував у Біломор-Балтійському таборі, де й помер 6 червня 1940 в околицях м.Медвеж'єгорська Карело-Фінської РСР (нині - Республіка Карелія, Росія). У 1957 р. його було реабілітовано. Але пізнання і визнання українцями діяльності та наукового і публіцистичного доробку Юліана Бачинського ще попереду.

Юліан Бачинський, 1870 – 1940, 2020 (народився в с. Новосілка на Підгаєччині).

ПШ – Юліан Бачинський, 150 років від дня народження, Львів, 28.03.2020.

ОМЕЛЯН ПРІЦАК (7 квітня 1919, Лука, ЗУНР - 29 травня 2006, Бостон, США) увійшов в історію як один з найвидатніших вчених XX століття, доробок якого ще довго залишатиметься актуальним, та як талановитий організатор в сфері науки, який зміг не лише створити український науковий осередок у Гарварді, а й об'єднати дослідників навколо україністики. О.Пріцак став засновником та директором Українського інституту Гарвардського університету, Інституту сходознавства імені Агатангела Кримського (Київ),а також був співзасновником Міжнародної асоціації україністів, редактором низки наукових часописів, членом американської та національних академій наук низки інших країн.

Омелян Пріцак народився 7 квітня 1919 р. в с.Лука на Самбірщині у сім'ї механіка потяга і вояка Української Галицької Армії Йосипа Пріцака та Емілії Капко. Коли йому не було ще й пів року, батько загинув. Вихованням хлопця займалися мати та вітчим. З дитинства він виявляв інтерес до східних мов, самотужки опановуючи їх під час навчання в гімназії у Тернополі. Тоді ж він визначився і з своєю національною самоідентичністю як українець. Випускник історичного факультету Львівського університету (1940), аспірант Інституту мовознавства АН УРСР, учень Агатангела Кримського, Омелян Пріцак міг зробити значний внесок в українське сходознавство. Та мобілізація до Червоної армії змінила траєкторію його долі. Він потрапив до німецького полону й з 1943 року жив у Німеччині, де продовжив свої сходознавчі студії у Берлінському та Геттінгенському університетах, захистив дисертацію, і викладав тюркологію до 1960 р., поки не переїхав до Америки.

У США до 1990 р. О.Пріцак викладав у Гарвардському університеті. Саме тут він найбільше виявив свої організаторські здібності, створивши провідний українознавчий центр в світі. У 1968 р. було створено кафедру історії України, яку очолював Омелян Пріцак. Згодом його зусиллями на її основі постало три українознавчі кафедри - історії, мови та культури. З 1973 по 1989 р. Омелян Пріцак був директором Українського наукового інституту Гарвардського університету. Також він став співзасновником Міжнародної асоціації україністів (1989), керівником її археографічної комісії, ініціював видання "Гарвардської бібліотеки давнього українського письменства". У 1960-1971 рр. він щороку висував на здобуття Нобелівської премії українських поетів - Івана Драча, Ліну Костенко, Павла Тичину та Миколу Бажана.

У 1990 р. О.Пріцак повернувся до України, де прагнув сприяти становленню української науки. Вчений став першим з обраних до Академії Наук України закордонних членів та створив і очолив у Києві Інститут сходознавства імені Агатангела Кримського -провідну сходознавчу інституцію України. Долучився до створення Інституту української археографії та джерелознавства імені М.Грушевського НАН України, заснував першу на пострадянському просторі кафедру історіософії в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

До сфери наукових інтересів вченого належало широке коло питань історії України, Східної Європи, Азії, алтайської, тюркської та слов'янської філології. В Україні чи не найвідомішою стала його концепція про походження Русі, зв'язок давньої історії України та тюркомовного світу. Загалом його перу належить понад 900 праць. Одним з найважливіших надбань вченого була його величезна бібліотека - колекція рукописів, друкованих видань, джерел, архівних документів та мистецько-культурних пам'яток з філології, світової історії, сходознавства, славістики, скандинавістики, археології, нумізматики, філософії, мистецтвознавства, етнології, передана до Києво-Могилянської академії.

Козацька пошта
kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.
722 (47/2020)
diaspora.ua
Текст підготовлено на основі відкритих джерел.
Ольга Сухобокова
/diaspora.ua/
D.UA - # 27

Омелян Пріцак, 1919 – 2006, 2020 (навчався в Тернопільській гімназії).

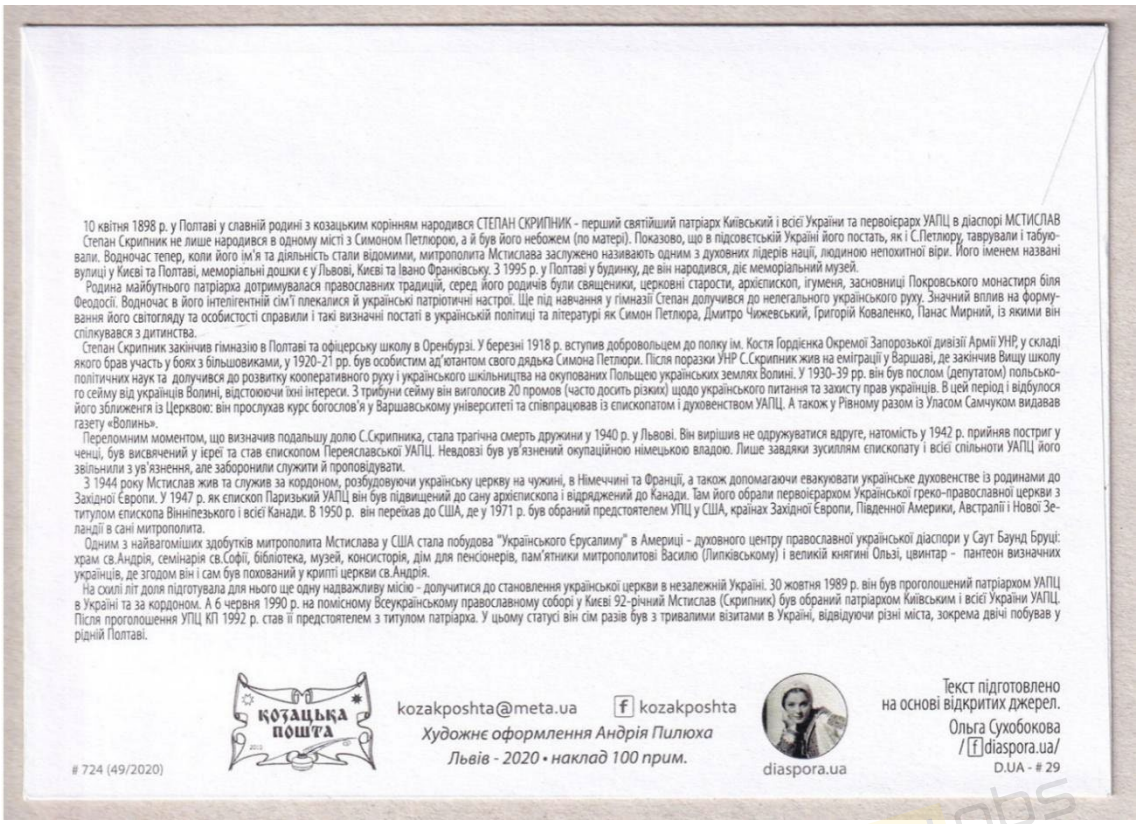

10 квітня 1898 р. у Полтаві у славній родині з козацьким корінням народився СТЕПАН СКРИПНИК - перший святійший патріарх Київський і всієї України та первоієрарх УАПЦ в діаспорі МСТИСЛАВ

Степан Скрипник не лише народився в одному місті з Симоном Петлюрою, а й був його небожем (по матері). Показово, що в підсовєтській Україні його постать, як і С.Петлюру, таврували і табуювали. Водночас тепер, коли його ім'я та діяльність стали відомими, митрополита Мстислава заслужено називають одним з духовних лідерів нації, людиною непохитної віри. Його іменем названі вулиці у Києві та Полтаві, меморіальні дошки є у Львові, Києві та Івано Франківську. З 1995 р. у Полтаві у будинку, де він народився, діє меморіальний музей.

Родина майбутнього патріарха дотримувалася православних традицій, серед його родичів були священики, церковні старости, архієпископ, ігумення, засновниці Покровського монастиря біля Феодосії. Водночас в його інтелігентній сім'ї плекалися й українські патріотичні настрої. Ще під навчання у гімназії Степан долучився до нелегального українського руху. Значний вплив на формування його світогляду та особистості справили і такі визначні постаті в українській політиці та літературі як Симон Петлюра, Дмитро Чижевський, Григорій Коваленко, Панас Мирний, із якими він спілкувався з дитинства.

Степан Скрипник закінчив гімназію в Полтаві та офіцерську школу в Оренбурзі. У березні 1918 р. вступив добровольцем до полку ім. Костя Гордієнка Окремої Запорозької дивізії Армії УНР, у складі якого брав участь у боях з більшовиками, у 1920-21 рр. був особистим ад'ютантом свого дядька Симона Петлюри. Після поразки УНР С.Скрипник жив на еміграції у Варшаві, де закінчив Вищу школу політичних наук та долучився до розвитку кооперативного руху і українського шкільництва на окупованих Польщею українських землях Волині. У 1930-39 рр. він був послом (депутатом) польського сейму від українців Волині, відстоюючи їхні інтереси. З трибуни сейму він виголосив 20 промов (часто досить різких) щодо українського питання та захисту прав українців. В цей період і відбулося його зближення із Церквою: він прослухав курс богослов'я у Варшавському університеті та співпрацював із єпископатом і духовенством УАПЦ. А також у Рівному разом із Уласом Самчуком видавав газету «Волинь».

Переломним моментом, що визначив подальшу долю С.Скрипника, стала трагічна смерть дружини у 1940 р. у Львові. Він вирішив не одружуватися вдруге, натомість у 1942 р. прийняв постриг у чернці, був висвячений у ієреї та став єпископом Переяславської УАПЦ. Невдовзі був ув'язнений окупаційною німецькою владою. Лише завдяки зусиллям єпископату і всієї спільноти УАПЦ його звільнили з ув'язнення, але заборонили служити й проповідувати.

З 1944 року Мстислав жив та служив за кордоном, розбудовуючи українську церкву на чужині, в Німеччині та Франції, а також допомагаючи евакуювати українське духовенство із родинами до Західної Європи. У 1947 р. як єпископ Паризький УАПЦ він був підвищений до сану архієпископа і відряджений до Канади. Там його обрали первоієрархом Української греко-православної церкви з титулом єпископа Вінніпезького і всієї Канади. В 1950 р. він переїхав до США, де у 1971 р. був обраний предстоятелем УПЦ у США, країнах Західної Європи, Південної Америки, Австралії і Нової Зеландії в сані митрополита.

Одним з найвагоміших здобутків митрополита Мстислава у США стала побудова "Українського Єрусалиму" в Америці - духовного центру православної української діаспори у Саут Баунд Бруці: храм св.Андрія, семінарія св.Софії, бібліотека, музей, консисторія, дім для пенсіонерів, пам'ятники митрополитові Василю (Липківському) і великій княгині Ользі, цвинтар - пантеон визначних українців, де згодом він і сам був похований у крипті церкви св.Андрія.

На схилі літ доля підготувала для нього ще одну надважливу місію - долучитися до становлення української церкви в незалежній Україні. 30 жовтня 1989 р. він був проголошений патріархом УАПЦ в Україні та за кордоном. А 6 червня 1990 р. на помісному Всеукраїнському православному соборі у Києві 92-річний Мстислав (Скрипник) був обраний патріархом Київським і всієї України УАПЦ. Після проголошення УПЦ КП 1992 р. став її предстоятелем з титулом патріарха. У цьому статусі він сім разів був з тривалими візитами в Україні, відвідуючи різні міста, зокрема двічі побував у рідній Полтаві.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 100 прим.

diaspora.ua

Текст підготовлено на основі відкритих джерел.

Ольга Сухобокова

/ diaspora.ua/

D.UA - # 29

724 (49/2020)

Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Мстислав, 1898 – 1993, 2020 (Почесний громадянин Тернополя).

mtpbs реклама

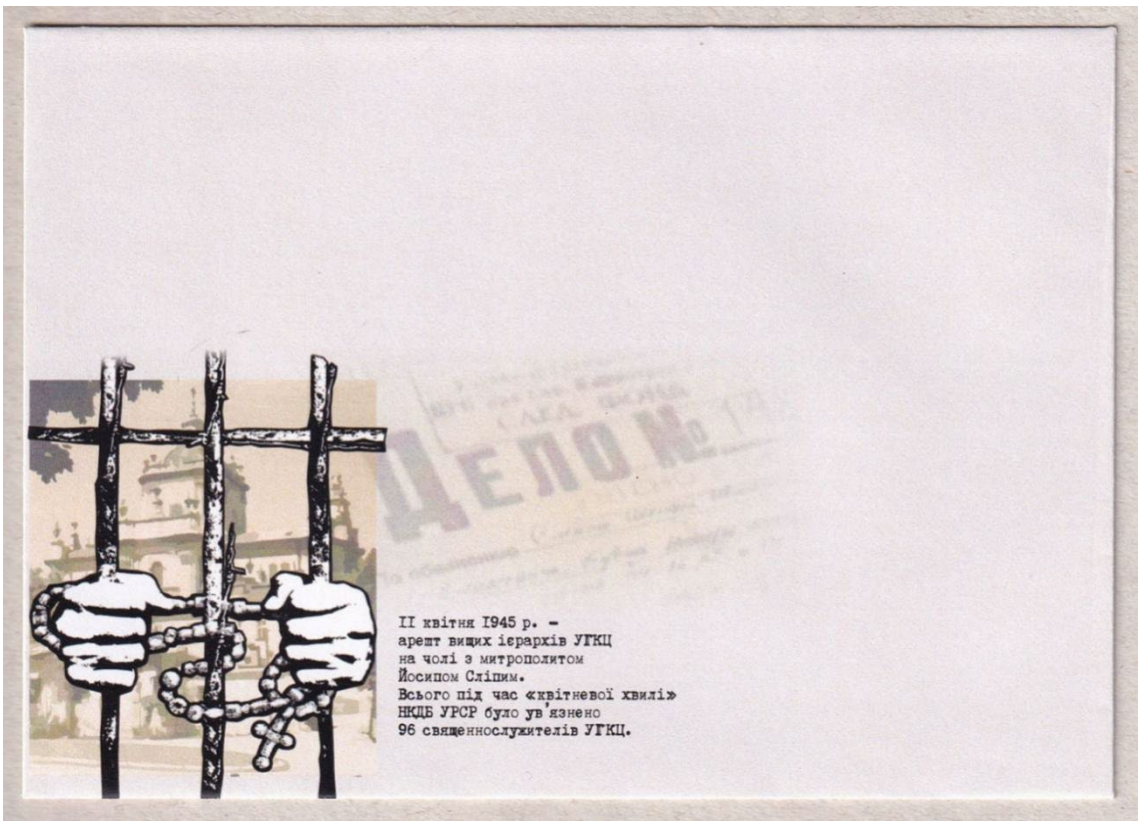

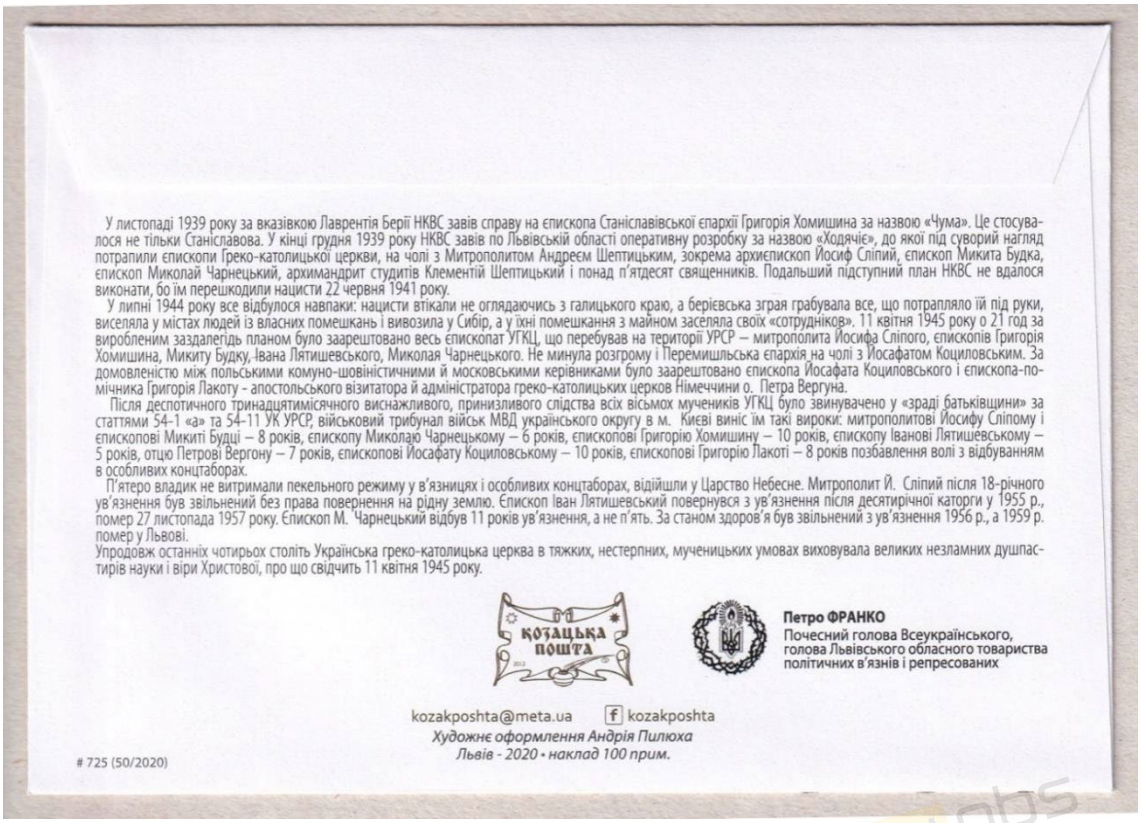

11 квітня 1945 р. – арешт вищих ієрархів УГКЦ на чолі з митрополитом Йосипом Сліпим, 2020.

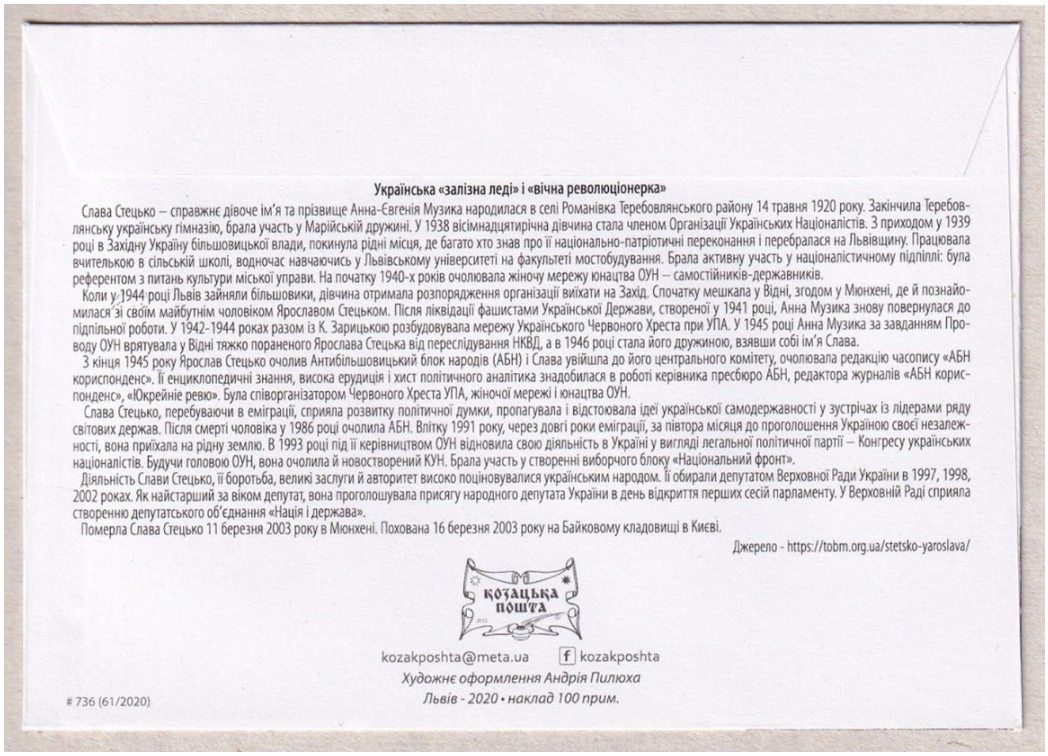

Українська «залізна леді» і «вічна революціонерка»

Слава Стецько – справжнє дівоче ім'я та прізвище Анна-Євгенія Музика народилася в селі Романівка Теребовлянського району 14 травня 1920 року. Закінчила Теребовлянську українську гімназію, брала участь у Марійській дружині. У 1938 вісімнадцятирічна дівчина стала членом Організації Українських Націоналістів. З приходом у 1939 році в Західну Україну більшовицької влади, покинула рідні місця, де багато хто знав про її національно-патріотичні переконання і перебралася на Львівщину. Працювала вчителькою в сільській школі, водночас навчаючись у Львівському університеті на факультеті мостобудування. Брала активну участь у націоналістичному підпіллі: була референтом з питань культури міської управи. На початку 1940-х років очолювала жіночу мережу юнацтва ОУН – самостійників-державників.

Коли у 1944 році Львів зайняли більшовики, дівчина отримала розпорядження організації виїхати на Захід. Спочатку мешкала у Відні, згодом у Мюнхені, де й познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Ярославом Стецьком. Після ліквідації фашистами Української Держави, створеної у 1941 році, Анна Музика знову повернулася до підпільної роботи. У 1942-1944 роках разом із К. Зарицькою розбудовувала мережу Українського Червоного Хреста при УПА. У 1945 році Анна Музика за завданням Проводу ОУН врятувала у Відні тяжко пораненого Ярослава Стецька від переслідування НКВД, а в 1946 році стала його дружиною, взявши собі ім'я Слава.

З кінця 1945 року Ярослав Стецько очолив Антибільшовицький блок народів (АБН) і Слава увійшла до його центрального комітету, очолювала редакцію часопису «АБН кореспондент». Її енциклопедичні знання, висока ерудиція і хист політичного аналітика знадобилася в роботі керівника пресбюро АБН, редактора журналів «АБН кореспондент», «Юкрейніе ревю». Була співорганізатором Червоного Хреста УПА, жіночої мережі і юнацтва ОУН.

Слава Стецько, перебуваючи в еміграції, сприяла розвитку політичної думки, пропагувала і відстоювала ідеї української самодержавності у зустрічах із лідерами ряду світових держав. Після смерті чоловіка у 1986 році очолила АБН. Влітку 1991 року, через довгі роки еміграції, за півтора місяця до проголошення Україною своєї незалежності, вона приїхала на рідну землю. В 1993 році під її керівництвом ОУН відновила свою діяльність в Україні у вигляді легальної політичної партії – Конгресу українських націоналістів. Будучи головою ОУН, вона очолила й новостворений КУН. Брала участь у створенні виборчого блоку «Національний фронт».

Діяльність Слави Стецько, її боротьба, великі заслуги й авторитет високо поціновувалися українським народом. Її обирали депутатом Верховної Ради України в 1997, 1998, 2002 роках. Як найстарший за віком депутат, вона проголошувала присягу народного депутата України в день відкриття перших сесій парламенту. У Верховній Раді сприяла створенню депутатського об'єднання «Нація і держава».

Померла Слава Стецько 11 березня 2003 року в Мюнхені. Похована 16 березня 2003 року на Байковому кладовищі в Києві.

Джерело - https://tobm.org.ua/stetsko-yaroslava/

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 100 прим.

736 (61/2020)

Ярослава Стецько, 1920 – 2003, Голова проводу ОУН(б) 1991 – 2001, 2020.

ПШ - Ярослава Стецько, 100 років від дня народження, Львів, 14.05.2020.

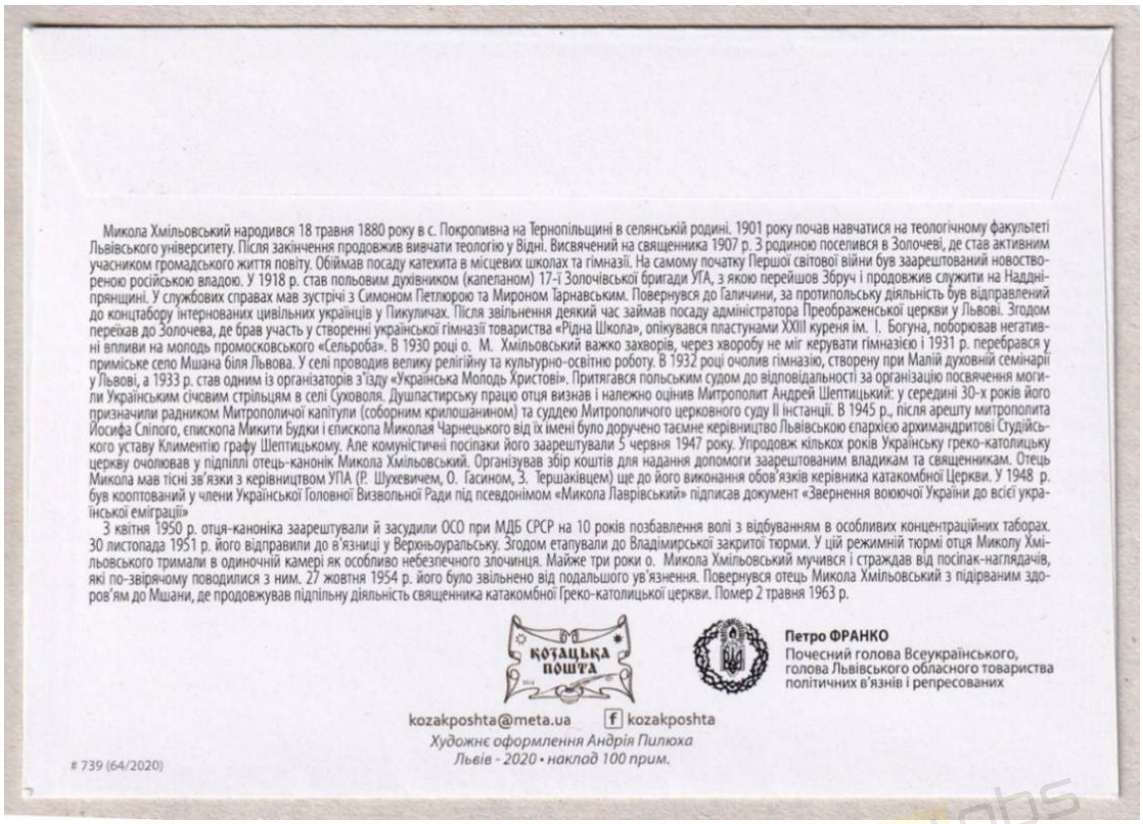

Микола Хмільовський народився 18 травня 1880 року в с. Покропивна на Тернопільщині в селянській родині. 1901 року почав навчатися на теологічному факультеті Львівського університету. Після закінчення продовжив вивчати теологію у Відні. Висвячений на священника 1907 р. З родиною поселився в Золочеві, де став активним учасником громадського життя повіту. Обіймав посаду катехита в місцевих школах та гімназії. На самому початку Першої світової війни був заарештований новостворено російською владою. У 1918 р. став польовим духівником (капеланом) 17-ї Золочівської бригади УГА, з якою перейшов Збруч і продовжив служити на Наддніпрянщині. У службових справах мав зустрічі з Симоном Петлюрою та Мироном Тарнавським. Повернувся до Галичини, за протипольську діяльність був відправлений до концтабору інтернованих цивільних українців у Пикуличах. Після звільнення деякий час займав посаду адміністратора Преображенської церкви у Львові. Згодом переїхав до Золочева, де брав участь у створенні української гімназії товариства «Рідна Школа», опікувався пластунами XXIII куреня ім. І. Богуна, поборював негативні впливи на молодь промосковського «Сельроба». В 1930 році о. М. Хмільовський важко захворів, через хворобу не міг керувати гімназією і 1931 р. перебрався у приміське село Мшана біля Львова. У селі проводив велику релігійну та культурно-освітню роботу. В 1932 році очолив гімназію, створену при Малій духовній семінарії у Львові, а 1933 р. став одним із організаторів з'їзду «Українська Молодь Христові». Притягався польським судом до відповідальності за організацію посвячення могили Українським січовим стрільцям в селі Суховоля. Душпастирську працю отця визнав і належно оцінив Митрополит Андрей Шептицький: у середині 30-х років його призначили радником Митрополичої капітули (соборним крилошанином) та суддею Митрополичого церковного суду II інстанції. В 1945 р., після арешту митрополита Йосифа Сліпого, єпископа Микити Будки і єпископа Миколая Чарнецького від їх імені було доручено таємне керівництво Львівською єпархією архимандритові Студійського уставу Климентію графу Шептицькому. Але комуністичні посіпаки його заарештували 5 червня 1947 року. Упродовж кількох років Українську греко-католицьку церкву очолював у підпіллі отець-канонік Микола Хмільовський. Організував збір коштів для надання допомоги заарештованим владикам та священникам. Отець Микола мав тісні зв'язки з керівництвом УПА (Р. Шухевичем, О. Гасином, З. Тершаківцем) ще до його виконання обов'язків керівника катакомбної Церкви. У 1948 р. був кооптований у члени Української Головної Визвольної Ради під псевдонімом «Микола Лаврівський» підписав документ «Звернення воюючої України до всієї української еміграції»

З квітня 1950 р. отця-каноніка заарештували й засудили ОСО при МДБ СРСР на 10 років позбавлення волі з відбуванням в особливих концентраційних таборах. 30 листопада 1951 р. його відправили до в'язниці у Верхньоуральську. Згодом етапували до Владимирської закритої тюрми. У цій режимній тюрмі отця Миколу Хмільовського тримали в одиночній камері як особливо небезпечного злочинця. Майже три роки о. Микола Хмільовський мучився і страждав від посіпак-наглядачів, які по-звірячому поводилися з ним. 27 жовтня 1954 р. його було звільнено від подальшого ув'язнення. Повернувся отець Микола Хмільовський з підірваним здоров'ям до Мшани, де продовжував підпільну діяльність священника катакомбної Греко-католицької церкви. Помер 2 травня 1963 р.

Козацька пошта

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.

739 (64/2020)

Отець Микола Хмільовський, 1880 – 1963, 2020 (народився в с. Покропивна на Тернопільщині).

,

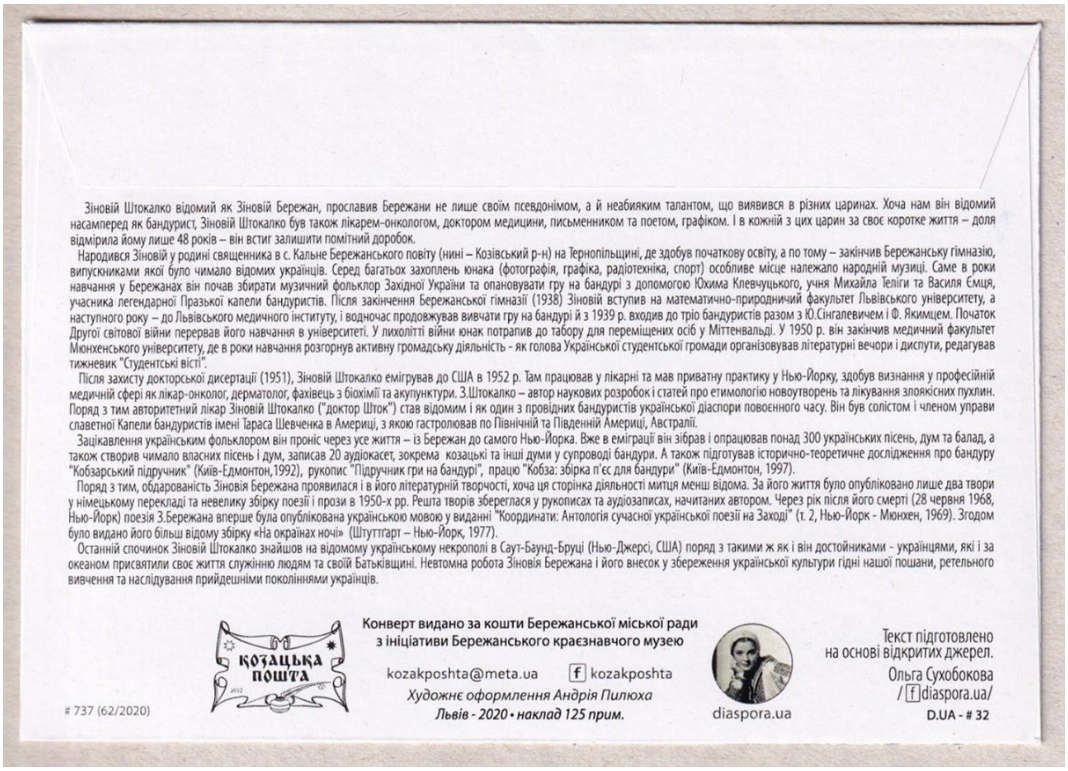

Зіновій Штокалко відомий як Зіновій Бережан, прославив Бережани не лише своїм псевдонімом, а й неабияким талантом, що виявився в різних царинах. Хоча нам він відомий насамперед як бандурист, Зіновій Штокалко був також лікарем-онкологом, доктором медицини, письменником та поетом, графіком. І в кожній з цих царин за своє коротке життя – доля відмірила йому лише 48 років – він встиг залишити помітний доробок.

Народився Зіновій у родині священника в с. Кальне Бережанського повіту (нині – Козівський р-н) на Тернопільщині, де здобув початкову освіту, а по тому – закінчив Бережанську гімназію, випускниками якої було чимало відомих українців. Серед багатьох захоплень юнака (фотографія, графіка, радіотехніка, спорт) особливе місце належало народній музиці. Саме в роки навчання у бережанах він почав збирати музичний фольклор Західної України та опановувати гру на бандурі з допомогою Юхима Клевчуцького, учня Михайла Теліги та Василя Ємця, учасника легендарної Празької капели бандуристів. Після закінчення Бережанської гімназії (1938) Зіновій вступив на математично-природничий факультет Львівського університету, а наступного року – до Львівського медичного інституту, і водночас продовжував вивчати гру на бандурі й з 1939 р. входив до тріо бандуристів разом з Ю.Сінгалевичем і Ф. Якимцем. Початок Другої світової війни перервав його навчання в університеті. У лихолітті війни юнак потрапив до табору для переміщених осіб у Міттенвальді. У 1950 р. він закінчив медичний факультет Мюнхенського університету, де в роки навчання розгорнув активну громадську діяльність - як голова Української студентської громади організовував літературні вечори і диспути, редагував тижневик "Студентські вісті".

Після захисту докторської дисертації (1951), Зіновій Штокалко емігрував до США в 1952 р. Там працював у лікарні та мав приватну практику у Нью-Йорку, здобув визнання у професійній медичній сфері як лікар-онколог, дерматолог, фахівець з біохімії та акупунктури. З.Штокалко – автор наукових розробок і статей про етимологію новоутворень та лікування злоякісних пухлин. Поряд з тим авторитетний лікар Зіновій Штокалко ("доктор Шток") став відомим і як один з провідних бандуристів української діаспори повоєнного часу. Він був солістом і членом управи славетної Капели бандуристів імені Тараса Шевченка в Америці, з якою гастролював по Північній та Південній Америці, Австралії.

Зацікавлення українським фольклором він проніс через усе життя – із Бережан до самого Нью-Йорка. Вже в еміграції він зібрав і опрацював понад 300 українських пісень, дум та балад, а також створив чимало власних пісень і дум, записав 20 аудіокасет, зокрема козацькі та інші думи у супроводі бандури. А також підготував історично-теоретичне дослідження про бандуру "Кобзарський підручник" (Київ-Едмонтон,1992), рукопис "Підручник гри на бандурі", працю "Кобза: збірка п'єс для бандури" (Київ-Едмонтон, 1997).

Поряд з тим, обдарованість Зіновія Бережана проявилася і в його літературній творчості, хоча ця сторінка діяльності митця менш відома. За його життя було опубліковано лише два твори у німецькому перекладі та невелику збірку поезії і прози в 1950-х рр. Решта творів збереглася у рукописах та аудіозаписах, начитаних автором. Через рік після його смерті (28 червня 1968, Нью-Йорк) поезія З.Бережана вперше була опублікована українською мовою у виданні "Координати: Антологія сучасної української поезії на Заході" (т. 2, Нью-Йорк - Мюнхен, 1969). Згодом було видано його більш відому збірку «На окраїнах ночі» (Штуттгарт – Нью-Йорк, 1977).

Останній спочинок Зіновій Штокалко знайшов на відомому українському некрополі в Саут-Баунд-Бруці (Нью-Джерсі, США) поряд з такими ж як і він достойниками - українцями, які і за океаном присвятили своє життя служінню людям та своїй Батьківщині. Невтомна робота Зіновія Бережана і його внесок у збереження української культури гідні нашої пошани, ретельного вивчення та наслідування прийдешніми поколіннями українців.

козацька пошта

Конверт видано за кошти Бережанської міської ради з ініціативи Бережанського краєзнавчого музею

kozakposhta@meta.ua f kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 125 прим.

diaspora.ua

Текст підготовлено на основі відкритих джерел.
Ольга Сухобокова
/ f diaspora.ua/

737 (62/2020)

D.UA - # 32

Зіновій Штокалко, 1920 – 1968, 2020.

ПШ – Зіновій Штокалко, 100 років, м. Бережани, Тернопільська обл., 25.05.2020.

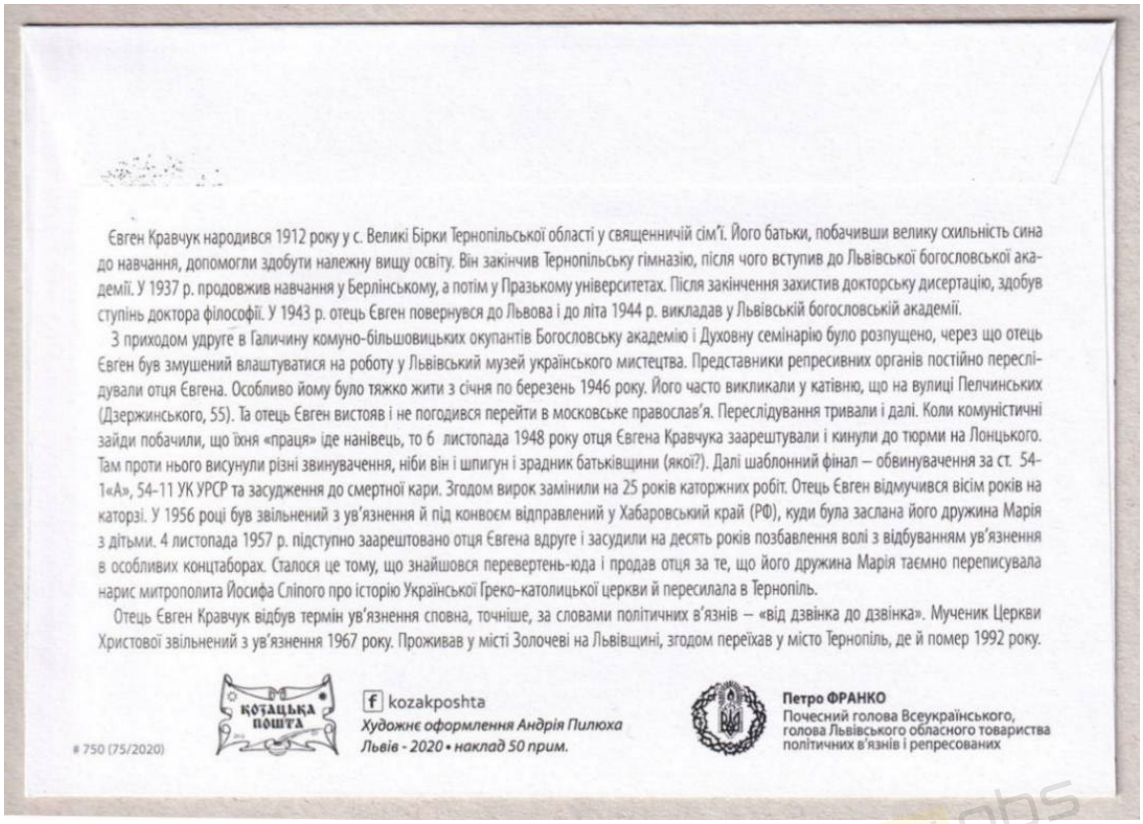

Євген Кравчук народився 1912 року у с. Великі Бірки Тернопільської області у священничій сім'ї. Його батьки, побачивши велику схильність сина до навчання, допомогли здобути належну вищу освіту. Він закінчив Тернопільську гімназію, після чого вступив до Львівської богословської академії. У 1937 р. продовжив навчання у Берлінському, а потім у Празькому університетах. Після закінчення захистив докторську дисертацію, здобув ступінь доктора філософії. У 1943 р. отець Євген повернувся до Львова і до літа 1944 р. викладав у Львівській богословській академії.

З приходом удруге в Галичину комуно-більшовицьких окупантів Богословську академію і Духовну семінарію було розпущено, через що отець Євген був змушений влаштуватися на роботу у Львівський музей українського мистецтва. Представники репресивних органів постійно переслідували отця Євгена. Особливо йому було тяжко жити з січня по березень 1946 року. Його часто викликали у катівню, що на вулиці Пелчинських (Дзержинського, 55). Та отець Євген вистояв і не погодився перейти в московське православ'я. Переслідування тривали і далі. Коли комуністичні зайди побачили, що їхня «праця» іде нанівець, то 6 листопада 1948 року отця Євгена Кравчука заарештували і кинули до тюрми на Лонцького. Там проти нього висунули різні звинувачення, ніби він і шпигун і зрадник батьківщини (якої?). Далі шаблонний фінал – обвинувачення за ст. 54-1«А», 54-11 УК УРСР та засудження до смертної кари. Згодом вирок замінили на 25 років каторжних робіт. Отець Євген відмучився вісім років на каторзі. У 1956 році був звільнений з ув'язнення й під конвоєм відправлений у Хабаровський край (РФ), куди була заслана його дружина Марія з дітьми. 4 листопада 1957 р. підступно заарештовано отця Євгена вдруге і засудили на десять років позбавлення волі з відбуванням ув'язнення в особливих концтаборах. Сталося це тому, що знайшовся перевертень-юда і продав отця за те, що його дружина Марія таємно переписувала нарис митрополита Йосифа Сліпого про історію Української Греко-католицької церкви й пересилала в Тернопіль.

Отець Євген Кравчук відбув термін ув'язнення словна, точніше, за словами політичних в'язнів – «від дзвінка до дзвінка». Мученик Церкви Христової звільнений з ув'язнення 1967 року. Проживав у місті Золочеві на Львівщині, згодом переїхав у місто Тернопіль, де й помер 1992 року.

Кущацька пошта

kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 50 прим.

750 (75/2020)

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Отець Євген Кравчук, 1912 – 1992, 2020 (народився у с. Великі Бірки).

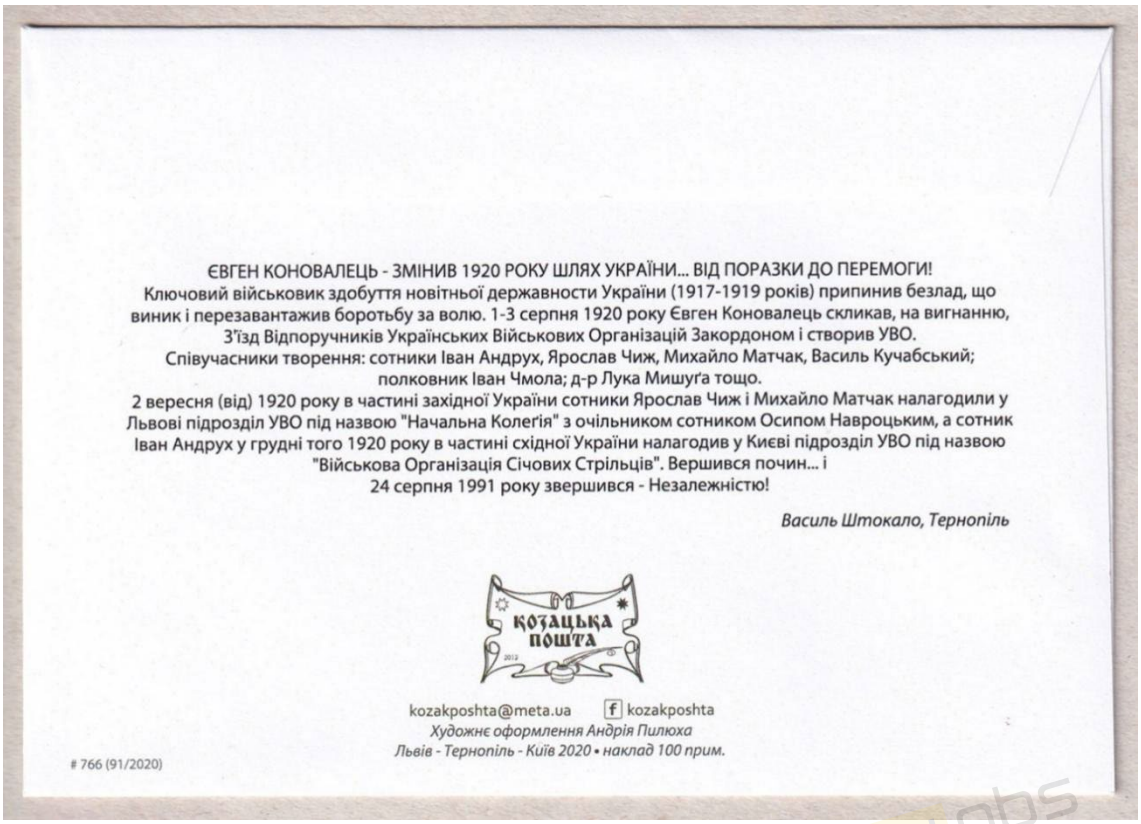

Євген Коновалець – творець Української Військової Організації (УВО), 2020.

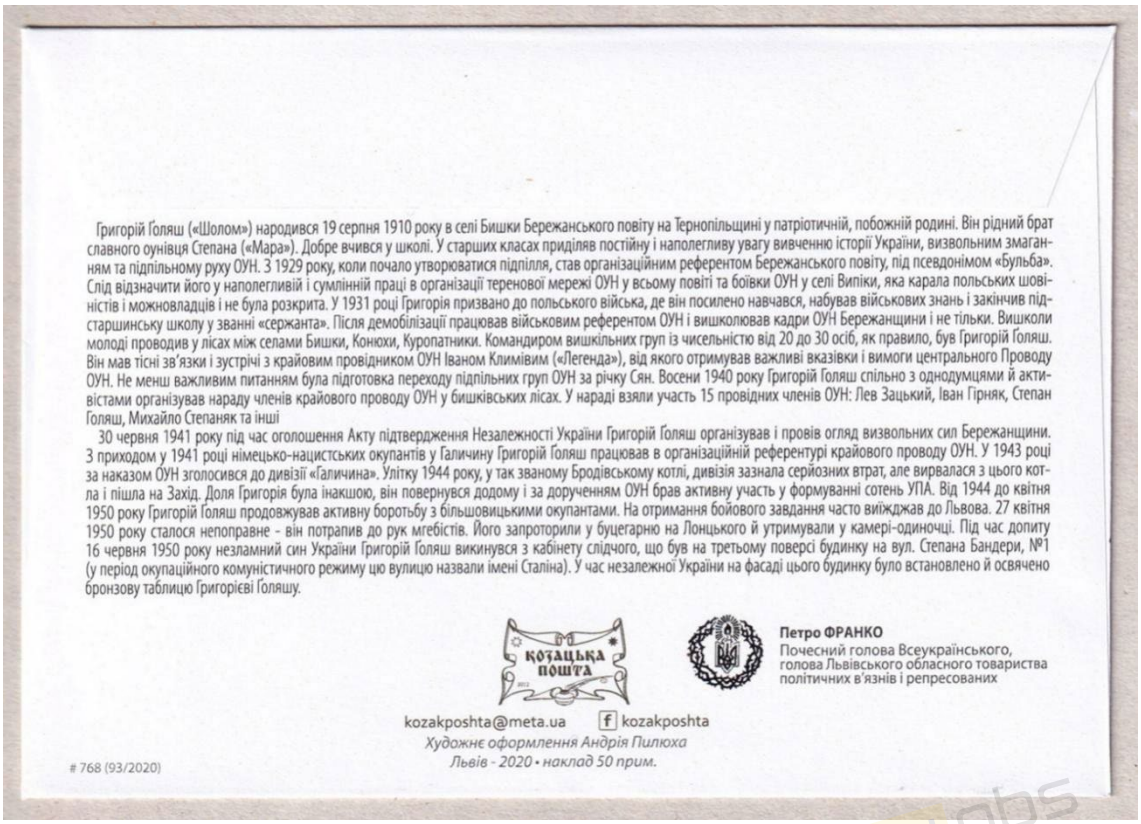

Григорій Ґоляш («Шолом») народився 19 серпня 1910 року в селі Бишки Бережанського повіту на Тернопільщині у патріотичній, побожній родині. Він рідний брат славного оунівця Степана («Мара»). Добре вчився у школі. У старших класах приділяв постійну і наполегливу увагу вивченню історії України, визвольним змаганням та підпільному руху ОУН. З 1929 року, коли почало утворюватися підпілля, став організаційним референтом Бережанського повіту, під псевдонімом «Бульба». Слід відзначити його у наполегливій і сумлінній праці в організації теренової мережі ОУН у всьому повіті та боївки ОУН у селі Випіки, яка карала польських шовіністів і можновладців і не була розкрита. У 1931 році Григорія призвано до польського війська, де він посилено навчався, набував військових знань і закінчив підстаршинську школу у званні «сержанта». Після демобілізації працював військовим референтом ОУН і вишколював кадри ОУН Бережанщини і не тільки. Вишколи молоді проводив у лісах між селами Бишки, Конюхи, Куропатники. Командиром вишкільних груп із чисельністю від 20 до 30 осіб, як правило, був Григорій Голяш. Він мав тісні зв'язки і зустрічі з крайовим провідником ОУН Іваном Климівим («Легенда»), від якого отримував важливі вказівки і вимоги центрального Проводу ОУН. Не менш важливим питанням була підготовка переходу підпільних груп ОУН за річку Сян. Восени 1940 року Григорій Голяш спільно з однодумцями й активістами організував нараду членів крайового проводу ОУН у бишківських лісах. У нараді взяли участь 15 провідних членів ОУН: Лев Зацький, Іван Гірняк, Степан Голяш, Михайло Степаняк та інші

30 червня 1941 року під час оголошення Акту підтвердження Незалежності України Григорій Голяш організував і провів огляд визвольних сил Бережанщини. З приходом у 1941 році німецько-нацистських окупантів у Галичину Григорій Голяш працював в організаційній референтурі крайового проводу ОУН. У 1943 році за наказом ОУН зголосився до дивізії «Галичина». Улітку 1944 року, у так званому Бродівському котлі, дивізія зазнала серйозних втрат, але вирвалася з цього котла і пішла на Захід. Доля Григорія була інакшою, він повернувся додому і за дорученням ОУН брав активну участь у формуванні сотень УПА. Від 1944 до квітня 1950 року Григорій Голяш продовжував активну боротьбу з більшовицькими окупантами. На отримання бойового завдання часто виїжджав до Львова. 27 квітня 1950 року сталося непоправне - він потрапив до рук мгебістів. Його запроторили у буцегарню на Лонцького й утримували у камері-одиночці. Під час допиту 16 червня 1950 року незламний син України Григорій Голяш викинувся з кабінету слідчого, що був на третьому поверсі будинку на вул. Степана Бандери, №1 (у період окупаційного комуністичного режиму цю вулицю назвали імені Сталіна). У час незалежної України на фасаді цього будинку було встановлено й освячено бронзову таблицю Григорієві Голяшу.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 50 прим.
768 (93/2020)

Григорій Голяш, 1910 – 1950, 2020 (народився у с. Бишки).

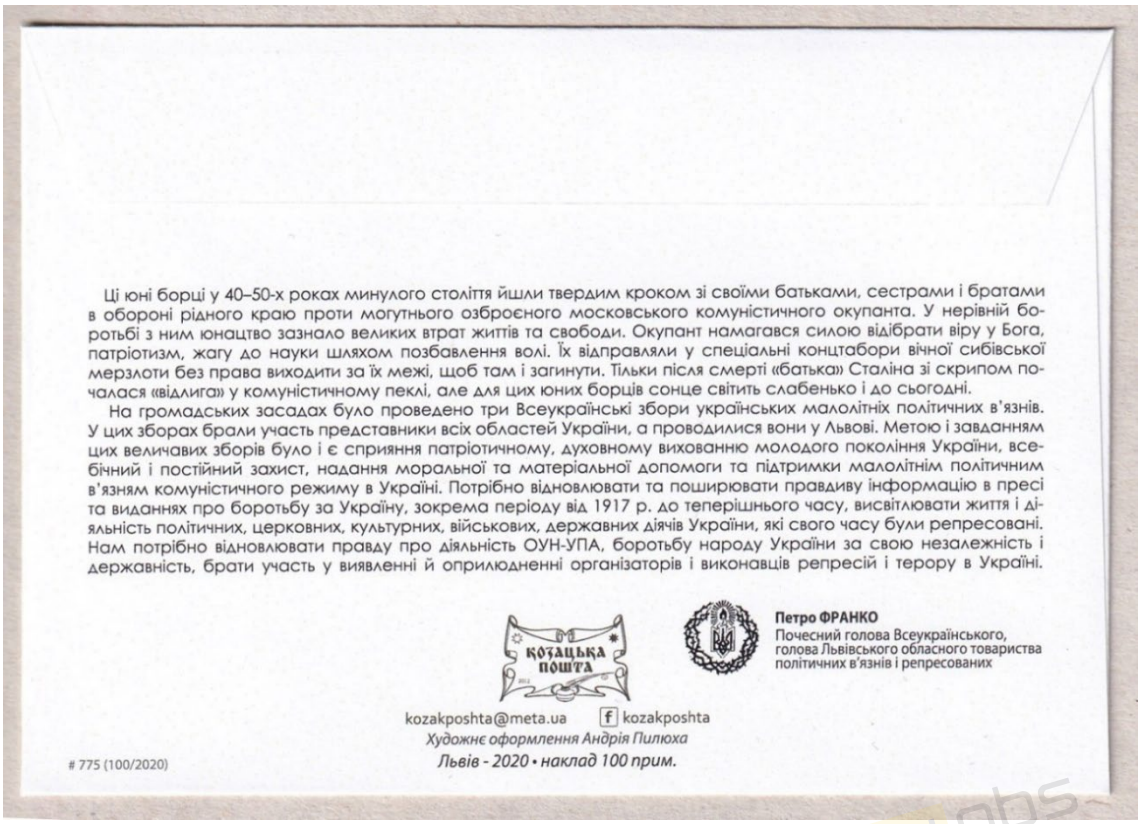
Ці юні борці у 40–50-х роках минулого століття йшли твердим кроком зі своїми батьками, сестрами і братами в обороні рідного краю проти могутнього озброєного московського комуністичного окупанта. У нерівній боротьбі з ним юнацтво зазнало великих втрат життів та свободи. Окупант намагався силою відібрати віру у Бога, патріотизм, жагу до науки шляхом позбавлення волі. Їх відправляли у спеціальні концтабори вічної сибівської мерзлоти без права виходити за їх межі, щоб там і загинути. Тільки після смерті «батька» Сталіна зі скрипом почалася «відлига» у комуністичному пеклі, але для цих юних борців сонце світить слабенько і до сьогодні.

На громадських засадах було проведено три Всеукраїнські збори українських малолітніх політичних в'язнів. У цих зборах брали участь представники всіх областей України, а проводилися вони у Львові. Метою і завданням цих величавих зборів було і є сприяння патріотичному, духовному вихованню молодого покоління України, всебічний і постійний захист, надання моральної та матеріальної допомоги та підтримки малолітнім політичним в'язням комуністичного режиму в Україні. Потрібно відновлювати та поширювати правдиву інформацію в пресі та виданнях про боротьбу за Україну, зокрема періоду від 1917 р. до теперішнього часу, висвітлювати життя і діяльність політичних, церковних, культурних, військових, державних діячів України, які свого часу були репресовані. Нам потрібно відновлювати правду про діяльність ОУН-УПА, боротьбу народу України за свою незалежність і державність, брати участь у виявленні й оприлюдненні організаторів і виконавців репресій і терору в Україні.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 100 прим.
775 (100/2020)

Юні борці за незалежність – малолітні політв'язні, 2020 (Ігор Олещук).

Тернопіль – молодіжна столиця України, 2020.

ПШ - День міста. Тернопіль молодіжна столиця України, 28.08.2020.

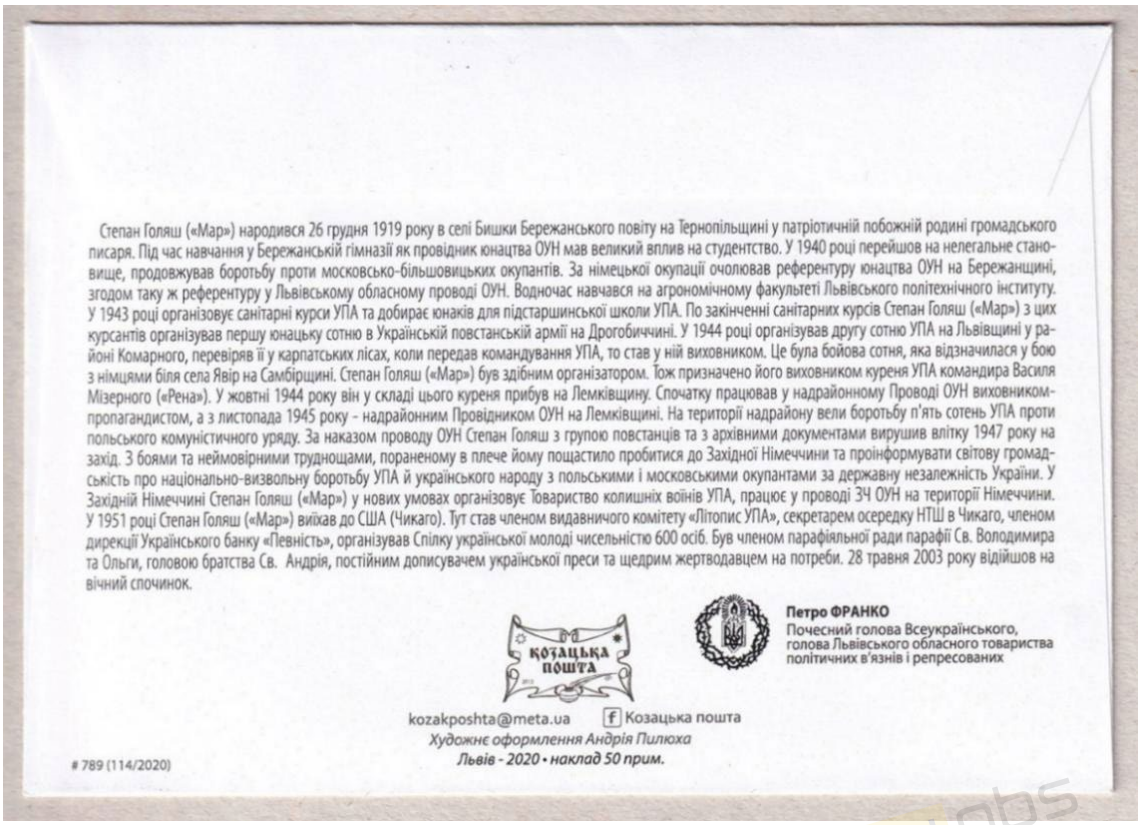

Степан Голяш («Мар») народився 26 грудня 1919 року в селі Бишки Бережанського повіту на Тернопільщині у патріотичній побожній родині громадського писаря. Під час навчання у Бережанській гімназії як провідник юнацтва ОУН мав великий вплив на студентство. У 1940 році перейшов на нелегальне становище, продовжував боротьбу проти московсько-більшовицьких окупантів. За німецької окупації очолював референтуру юнацтва ОУН на Бережанщині, згодом таку ж референтуру у Львівському обласному проводі ОУН. Водночас навчався на агрономічному факультеті Львівського політехнічного інституту. У 1943 році організовує санітарні курси УПА та добирає юнаків для підстаршинської школи УПА. По закінченні санітарних курсів Степан Голяш («Мар») з цих курсантів організував першу юнацьку сотню в Українській повстанській армії на Дрогобиччині. У 1944 році організував другу сотню УПА на Львівщині у районі Комарного, перевіряв її у карпатських лісах, коли передав командування УПА, то став у ній виховником. Це була бойова сотня, яка відзначилася у бою з німцями біля села Явір на Самбірщині. Степан Голяш («Мар») був здібним організатором. Тож призначено його виховником куреня УПА командира Василя Мізерного («Рена»). У жовтні 1944 року він у складі цього куреня прибув на Лемківщину. Спочатку працював у надрайонному Проводі ОУН виховником-пропагандистом, а з листопада 1945 року - надрайонним Провідником ОУН на Лемківщині. На території надрайону вели боротьбу п'ять сотень УПА проти польського комуністичного уряду. За наказом проводу ОУН Степан Голяш з групою повстанців та з архівними документами вирушив влітку 1947 року на захід. З боями та неймовірними труднощами, пораненому в плече йому пощастило пробитися до Західної Німеччини та проінформувати світову громадськість про національно-визвольну боротьбу УПА й українського народу з польськими і московськими окупантами за державну незалежність України. У Західній Німеччині Степан Голяш («Мар») у нових умовах організовує Товариство колишніх воїнів УПА, працює у проводі ЗЧ ОУН на території Німеччини. У 1951 році Степан Голяш («Мар») виїхав до США (Чикаго). Тут став членом видавничого комітету «Літопис УПА», секретарем осередку НТШ в Чикаго, членом дирекції Українського банку «Певність», організував Спілку української молоді чисельністю 600 осіб. Був членом парафіяльної ради парафії Св. Володимира та Ольги, головою братства Св. Андрія, постійним дописувачем української преси та щедрим жертводавцем на потреби. 28 травня 2003 року відійшов на вічний спочинок.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua Козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 50 прим.

789 (114/2020)

Степан Голяш, 1919 – 2003, 2020 (народився в с. Бишки).

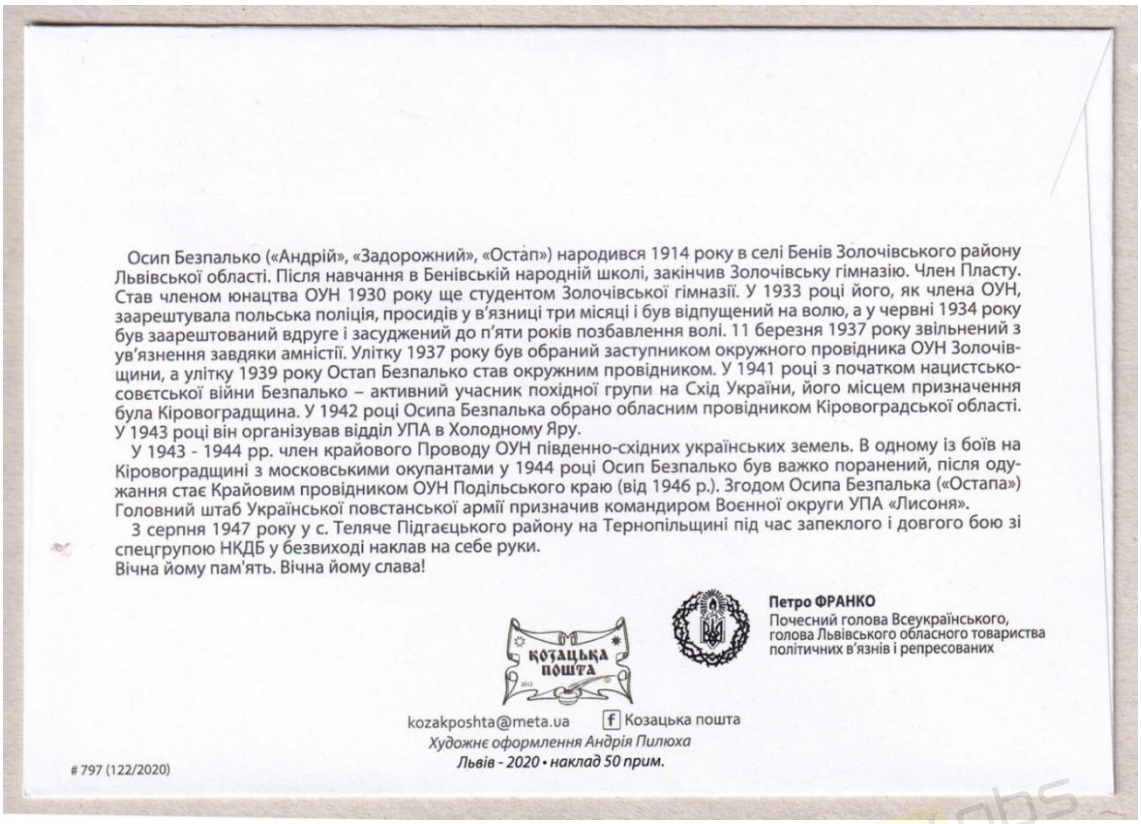

Осип Безпалько («Андрій», «Задорожний», «Остап») народився 1914 року в селі Бенів Золочівського району Львівської області. Після навчання в Бенівській народній школі, закінчив Золочівську гімназію. Член Пласту. Став членом юнацтва ОУН 1930 року ще студентом Золочівської гімназії. У 1933 році його, як члена ОУН, заарештувала польська поліція, просидів у в'язниці три місяці і був відпущений на волю, а у червні 1934 року був заарештований вдруге і засуджений до п'яти років позбавлення волі. 11 березня 1937 року звільнений з ув'язнення завдяки амністії. Улітку 1937 року був обраний заступником окружного провідника ОУН Золочівщини, а улітку 1939 року Остап Безпалько став окружним провідником. У 1941 році з початком нацистсько-совєтської війни Безпалько – активний учасник похідної групи на Схід України, його місцем призначення була Кіровоградщина. У 1942 році Осипа Безпалька обрано обласним провідником Кіровоградської області. У 1943 році він організував відділ УПА в Холодному Яру.

У 1943 - 1944 рр. член крайового Проводу ОУН південно-східних українських земель. В одному із боїв на Кіровоградщині з московськими окупантами у 1944 році Осип Безпалько був важко поранений, після одужання стає Крайовим провідником ОУН Подільського краю (від 1946 р.). Згодом Осипа Безпалька («Остапа») Головний штаб Української повстанської армії призначив командиром Воєнної округи УПА «Лисоня».

З серпня 1947 року у с. Теляче Підгаєцького району на Тернопільщині під час запеклого і довгого бою зі спецгрупою НКДБ у безвиході наклав на себе руки.

Вічна йому пам'ять. Вічна йому слава!

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua Козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 50 прим.

797 (122/2020)

Осип Безпалько, 1914 – 1947, 2020 (загинув у с. Теляче на Підгаєччині).

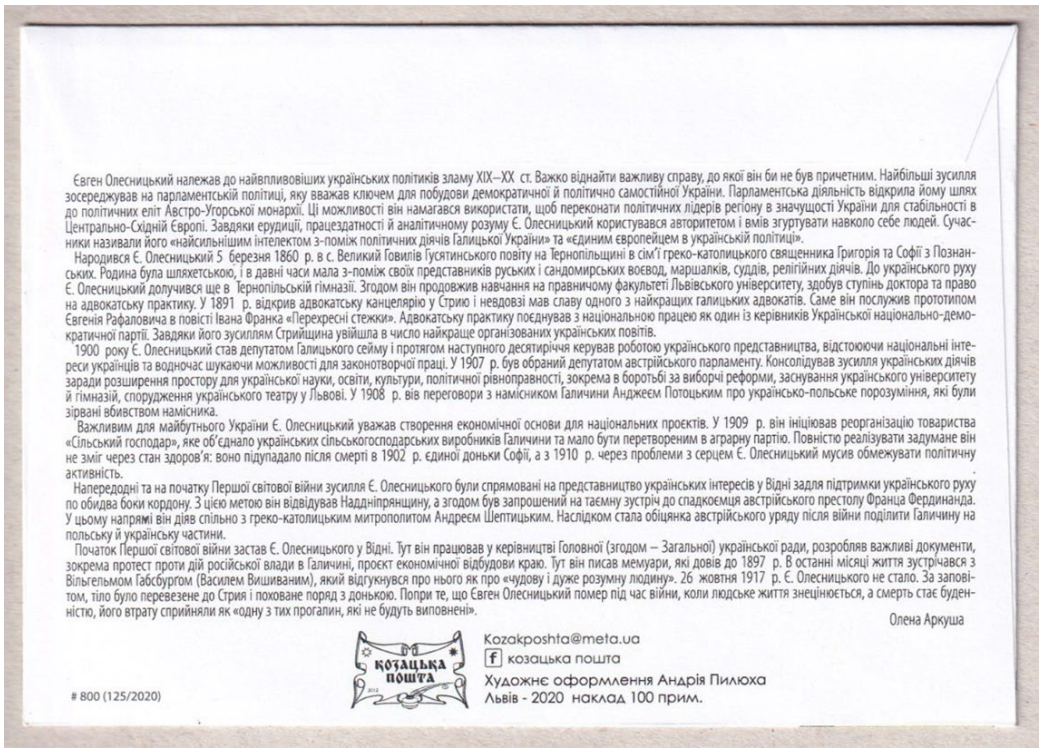

Євген Олесницький належав до найвпливовіших українських політиків зламу XIX–XX ст. Важко віднайти важливу справу, до якої він би не був причетним. Найбільші зусилля зосереджував на парламентській політиці, яку вважав ключем для побудови демократичної й політично самостійної України. Парламентська діяльність відкрила йому шлях до політичних еліт Австро-Угорської монархії. Ці можливості він намагався використати, щоб переконати політичних лідерів регіону в значущості України для стабільності в Центрально-Східній Європі. Завдяки ерудиції, працездатності й аналітичному розуму Є. Олесницький користувався авторитетом і вмів згуртувати навколо себе людей. Сучасники називали його «найсильнішим інтелектом з-поміж політичних діячів Галицької України» та «єдиним європейцем в українській політиці».

Народився Є. Олесницький 5 березня 1860 р. в с. Великий Говилів Гусятинського повіту на Тернопільщині в сім'ї греко-католицького священника Григорія та Софії з Познанських. Родина була шляхетською, і в давні часи мала з-поміж своїх представників руських і сандомирських воєвод, маршалків, суддів, релігійних діячів. До українського руху Є. Олесницький долучився ще в Тернопільській гімназії. Згодом він продовжив навчання на правничому факультеті Львівського університету, здобув ступінь доктора та право на адвокатську практику. У 1891 р. відкрив адвокатську канцелярію у Стрию і невдовзі мав славу одного з найкращих галицьких адвокатів. Саме він послужив прототипом Євгенія Рафаловича в повісті Івана Франка «Перехресні стежки». Адвокатську практику поєднував з національною працею як один із керівників Української національно-демократичної партії. Завдяки його зусиллям Стрийщина увійшла в число найкраще організованих українських повітів.

1900 року Є. Олесницький став депутатом Галицького сейму і протягом наступного десятиріччя керував роботою українського представництва, відстоюючи національні інтереси українців та водночас шукаючи можливості для законотворчої праці. У 1907 р. був обраний депутатом австрійського парламенту. Консолідував зусилля українських діячів заради розширення простору для української науки, освіти, культури, політичної рівноправності, зокрема в боротьбі за виборчі реформи, заснування українського університету й гімназій, спорудження українського театру у Львові. У 1908 р. вів переговори з намісником Галичини Анджеєм Потоцьким про українсько-польське порозуміння, які були зірвані вбивством намісника.

Важливим для майбутнього України Є. Олесницький уважав створення економічної основи для національних проєктів. У 1909 р. він ініціював реорганізацію товариства «Сільський господар», яке об'єднало українських сільськогосподарських виробників Галичини та мало бути перетвореним в аграрну партію. Повністю реалізувати задумане він не зміг через стан здоров'я: воно підупадало після смерті в 1902 р. єдиної доньки Софії, а з 1910 р. через проблеми з серцем Є. Олесницький мусив обмежувати політичну активність.

Напередодні та на початку Першої світової війни зусилля Є. Олесницького були спрямовані на представництво українських інтересів у Відні задля підтримки українського руху по обидва боки кордону. З цією метою він відвідував Наддніпрянщину, а згодом був запрошений на таємну зустріч до спадкоємця австрійського престолу Франца Фердинанда. У цьому напрямі він діяв спільно з греко-католицьким митрополитом Андреєм Шептицьким. Наслідком стала обіцянка австрійського уряду після війни поділити Галичину на польську й українську частини.

Початок Першої світової війни застав Є. Олесницького у Відні. Тут він працював у керівництві Головної (згодом – Загальної) української ради, розробляв важливі документи, зокрема протест проти дій російської влади в Галичині, проєкт економічної відбудови краю. Тут він писав мемуари, які довів до 1897 р. В останні місяці життя зустрічався з Вільгельмом Габсбургом (Василем Вишиваним), який відгукнувся про нього як про «чудову і дуже розумну людину». 26 жовтня 1917 р. Є. Олесницького не стало. За заповітом, тіло було перевезене до Стрия і поховане поряд з донькою. Попри те, що Євген Олесницький помер під час війни, коли людське життя знецінюється, а смерть стає буденністю, його втрату сприйняли як «одну з тих прогалин, які не будуть виповнені».

Олена Аркуша

Kozakposhta@meta.ua
f козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 наклад 100 прим.
800 (125/2020)

Євген Олесницький, 1860 – 1917, 2020 (народився у с. Великий Говилів на Гусятинщині).

ПШ – Євген Олесницький, 1860 – 1917. З нагоди відкриття погруддя, с. Великий Говилів, 18.10.2020.

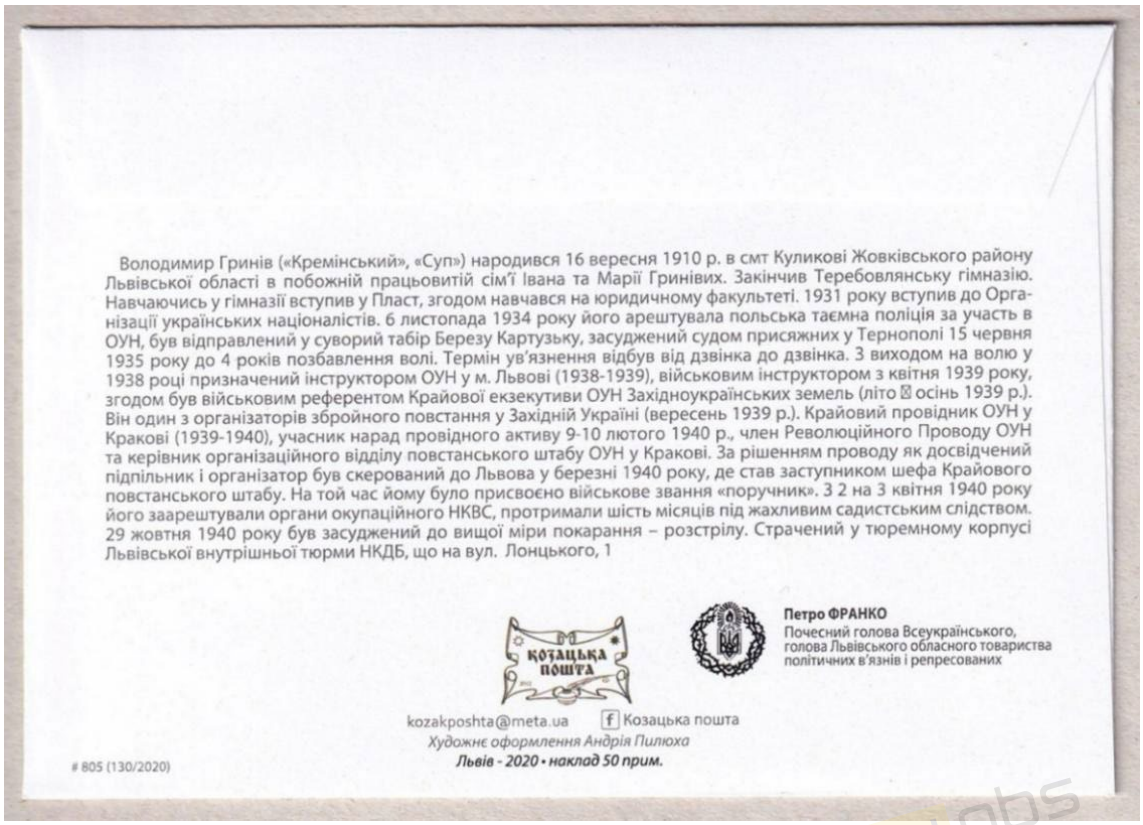

Володимир Гринів, 1910 – 1940, 2020 (навчався в Теребовлянській гімназії).

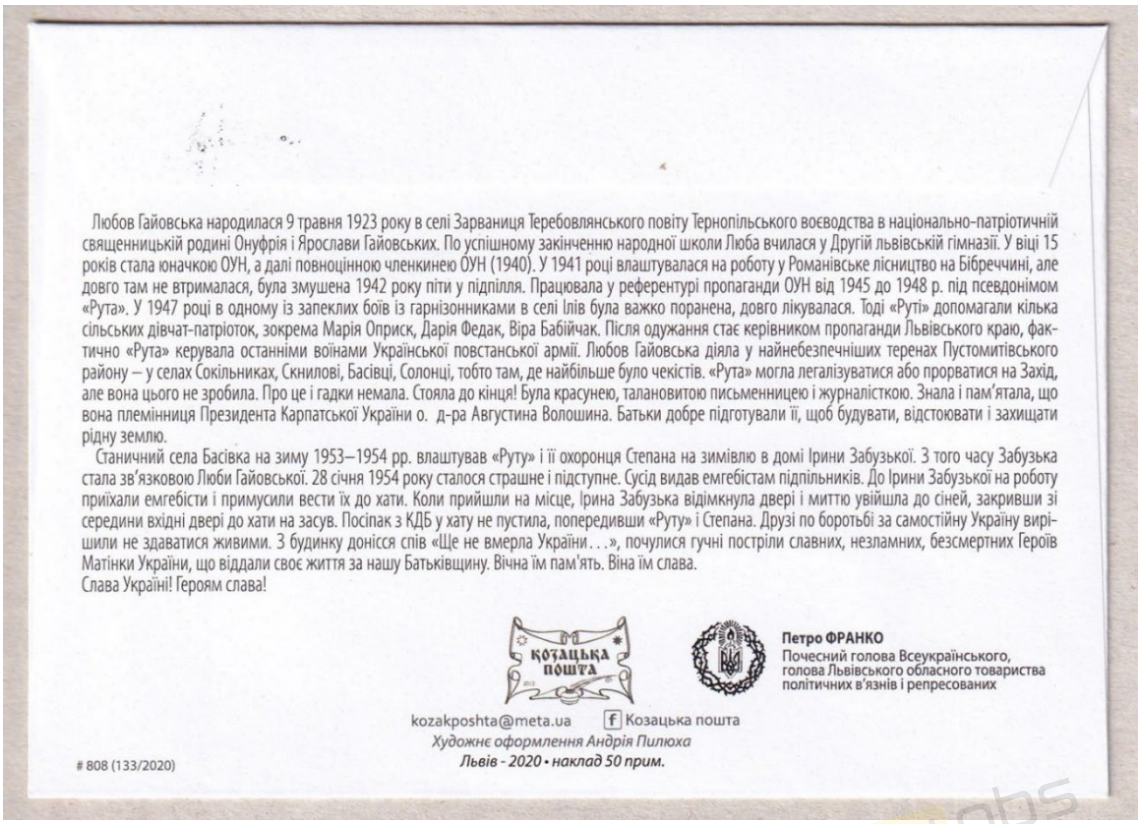

Любов Гайовська народилася 9 травня 1923 року в селі Зарваниця Теребовлянського повіту Тернопільського воєводства в національно-патріотичній священницькій родині Онуфрія і Ярослави Гайовських. По успішному закінченню народної школи Люба вчилася у Другій львівській гімназії. У віці 15 років стала юначкою ОУН, а далі повноцінною членкинею ОУН (1940). У 1941 році влаштувалася на роботу у Романівське лісництво на Бібреччині, але довго там не втрималася, була змушена 1942 року піти у підпілля. Працювала у референтурі пропаганди ОУН від 1945 до 1948 р. під псевдонімом «Рута». У 1947 році в одному із запеклих боїв із гарнізонниками в селі Ілів була важко поранена, довго лікувалася. Тоді «Руті» допомагали кілька сільських дівчат-патріоток, зокрема Марія Оприск, Дарія Федак, Віра Бабійчак. Після одужання стає керівником пропаганди Львівського краю, фактично «Рута» керувала останніми воїнами Української повстанської армії. Любов Гайовська діяла у найнебезпечніших теренах Пустомитівського району – у селах Сокільниках, Скнилові, Басівці, Солонці, тобто там, де найбільше було чекістів. «Рута» могла легалізуватися або прорватися на Захід, але вона цього не зробила. Про це і гадки немала. Стояла до кінця! Була красунею, талановитою письменницею і журналісткою. Знала і пам'ятала, що вона племінниця Президента Карпатської України о. д-ра Августина Волошина. Батьки добре підготували її, щоб будувати, відстоювати і захищати рідну землю.

Станичний села Басівка на зиму 1953–1954 рр. влаштував «Руту» і її охоронця Степана на зимівлю в домі Ірини Забузької. З того часу Забузька стала зв'язковою Люби Гайовської. 28 січня 1954 року сталося страшне і підступне. Сусід видав емгебістам підпільників. До Ірини Забузької на роботу приїхали емгебісти і примусили вести їх до хати. Коли прийшли на місце, Ірина Забузька відімкнула двері і миттю увійшла до сіней, закривши зі середини вхідні двері до хати на засув. Посіпак з КДБ у хату не пустила, попередивши «Руту» і Степана. Друзі по боротьбі за самостійну Україну вирішили не здаватися живими. З будинку донісся спів «Ще не вмерла України…», почулися гучні постріли славних, незламних, безсмертних Героїв Матінки України, що віддали своє життя за нашу Батьківщину. Вічна їм пам'ять. Віна їм слава.
Слава Україні! Героям слава!

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

kozakposhta@meta.ua Козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2020 • наклад 50 прим.
808 (133/2020)

Любов Гайовська, 1923 – 1954, 2020 (народилася у Зарваниці).

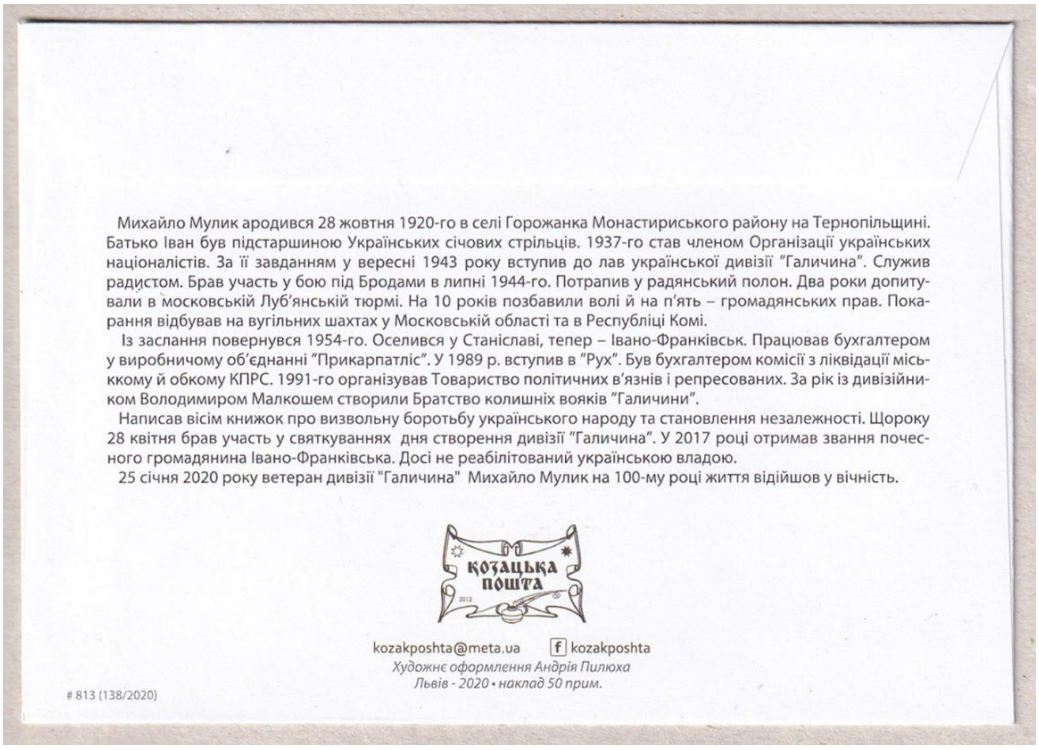

Михайло Мулик ародився 28 жовтня 1920-го в селі Горожанка Монастириського району на Тернопільщині. Батько Іван був підстаршиною Українських січових стрільців. 1937-го став членом Організації українських націоналістів. За її завданням у вересні 1943 року вступив до лав української дивізії "Галичина". Служив радистом. Брав участь у бою під Бродами в липні 1944-го. Потрапив у радянський полон. Два роки допитували в московській Луб'янській тюрмі. На 10 років позбавили волі й на п'ять – громадянських прав. Покарання відбував на вугільних шахтах у Московській області та в Республіці Комі.

Із заслання повернувся 1954-го. Оселився у Станіславі, тепер – Івано-Франківськ. Працював бухгалтером у виробничому об'єднанні "Прикарпатліс". У 1989 р. вступив в "Рух". Був бухгалтером комісії з ліквідації міськкому й обкому КПРС. 1991-го організував Товариство політичних в'язнів і репресованих. За рік із дивізійником Володимиром Малкошем створили Братство колишніх вояків "Галичини".

Написав вісім книжок про визвольну боротьбу українського народу та становлення незалежності. Щороку 28 квітня брав участь у святкуваннях дня створення дивізії "Галичина". У 2017 році отримав звання почесного громадянина Івано-Франківська. Досі не реабілітований українською владою.

25 січня 2020 року ветеран дивізії "Галичина" Михайло Мулик на 100-му році життя відійшов у вічність.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua kozakposhta

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 • наклад 50 прим.

813 (138/2020)

Михайло Мулик, 1920 – 2020, 2020 (народився у с. Горожанка на Монастирищині).

ПШ – Михайло Мулик, 100 років від дня народження, 28.10.2020.

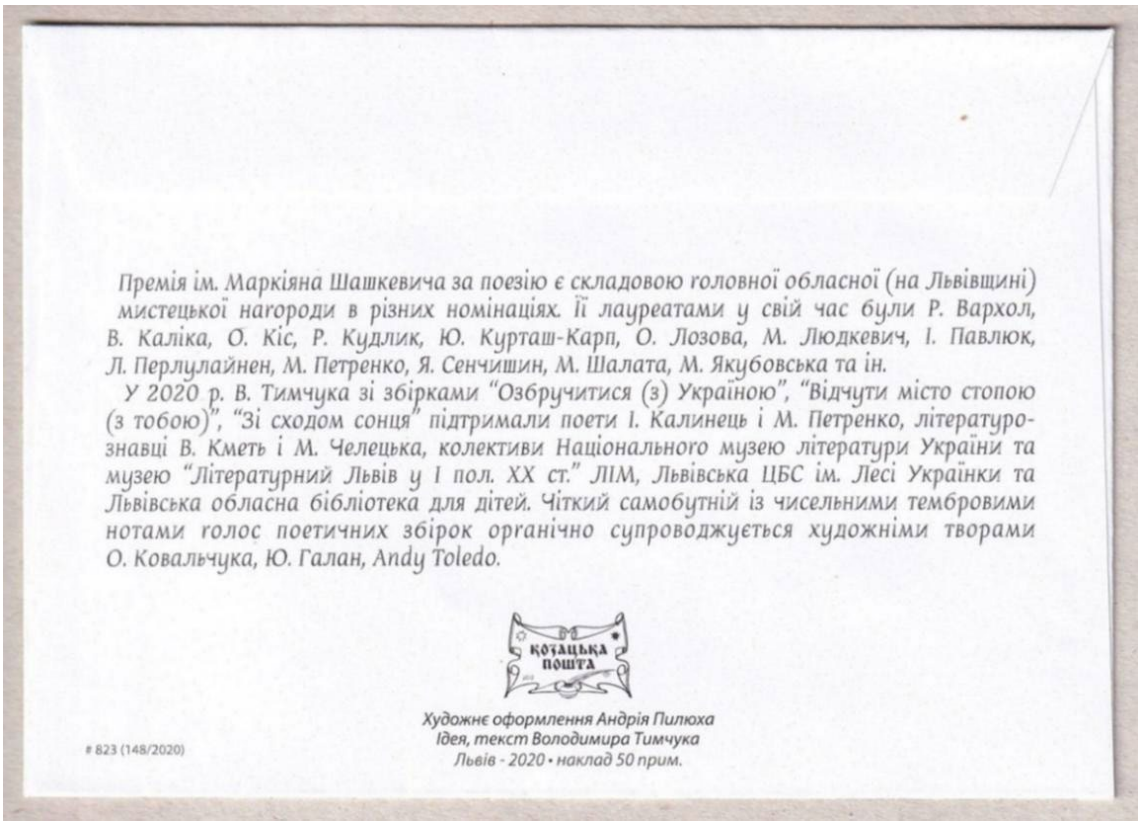

Премія ім. Маркіяна Шашкевича за поезію є складовою головної обласної (на Львівщині) мистецької нагороди в різних номінаціях. Її лауреатами у свій час були Р. Вархол, В. Каліка, О. Кіс, Р. Кудлик, Ю. Курташ-Карп, О. Лозова, М. Людкевич, І. Павлюк, Л. Перлулайнен, М. Петренко, Я. Сенчишин, М. Шалата, М. Якубовська та ін.

У 2020 р. В. Тимчука зі збірками "Озброчитися (з) Україною", "Відчути місто стопою (з тобою)", "Зі сходом сонця" підтримали поети І. Калинець і М. Петренко, літературознавці В. Кметь і М. Челецька, колективи Національного музею літератури України та музею "Літературний Львів у І пол. XX ст." ЛІМ, Львівська ЦБС ім. Лесі Українки та Львівська обласна бібліотека для дітей. Чіткий самобутній із чисельними тембровими нотами голос поетичних збірок органічно супроводжується художніми творами О. Ковальчука, Ю. Галан, Andy Toledo.

Козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Ідея, текст Володимира Тимчука
Львів - 2020 • наклад 50 прим.

823 (148/2020)

Премія ім. Маркіяна Шашкевича, 2020.

2021

Тернопільське обласне товариство АсФУ

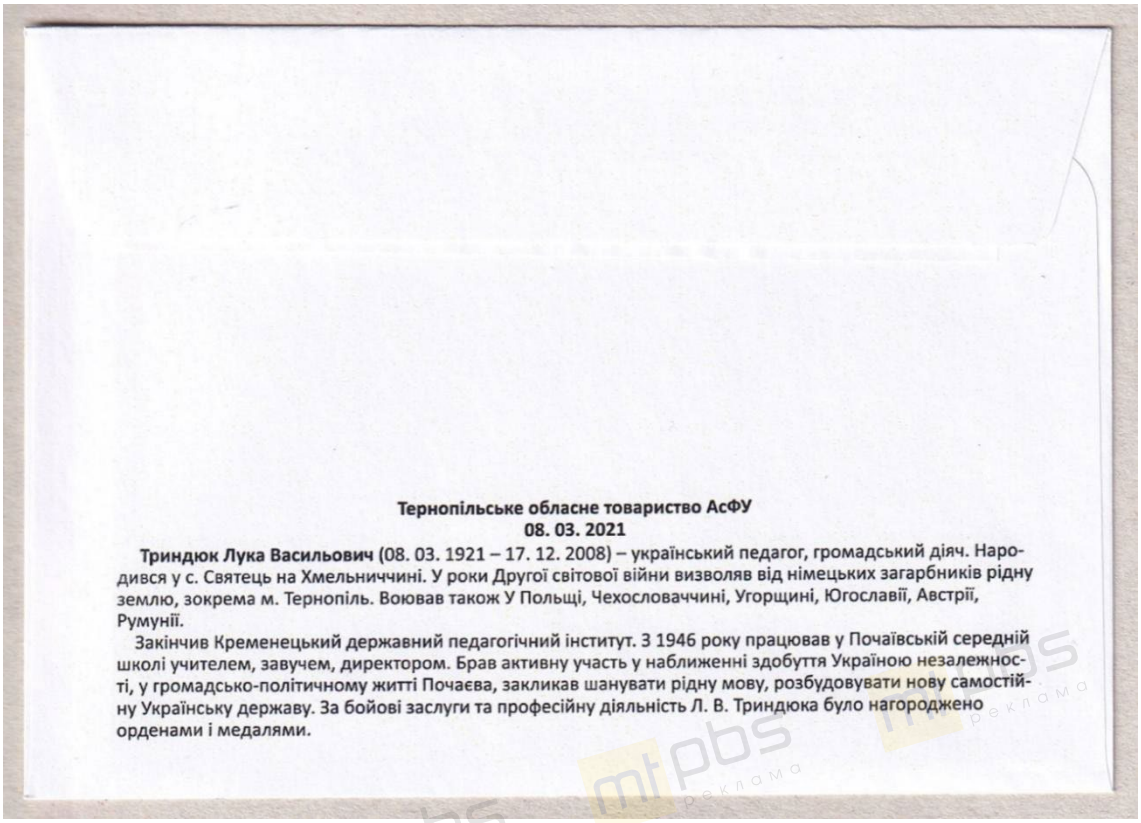

Тернопільське обласне товариство АсФУ
08. 03. 2021

Триндюк Лука Васильович (08. 03. 1921 – 17. 12. 2008) – український педагог, громадський діяч. Народився у с. Святець на Хмельниччині. У роки Другої світової війни визволяв від німецьких загарбників рідну землю, зокрема м. Тернопіль. Воював також У Польщі, Чехословаччині, Угорщині, Югославії, Австрії, Румунії.

Закінчив Кременецький державний педагогічний інститут. З 1946 року працював у Почаївській середній школі учителем, завучем, директором. Брав активну участь у наближенні здобуття Україною незалежності, у громадсько-політичному житті Почаєва, закликав шанувати рідну мову, розбудовувати нову самостійну Українську державу. За бойові заслуги та професійну діяльність Л. В. Триндюка було нагороджено орденами і медалями.

Триндюк Л. В. 100 років від дня народження, 08 03.2021.

Митрополит Іларіон (Огієнко). 100 років запровадження української мови у богослужінні, 24.03.2021 (1 вид).

Митрополит Іларіон (Огієнко). 100 років запровадження української мови у богослужінні, 24.03.2021 (2 вид).

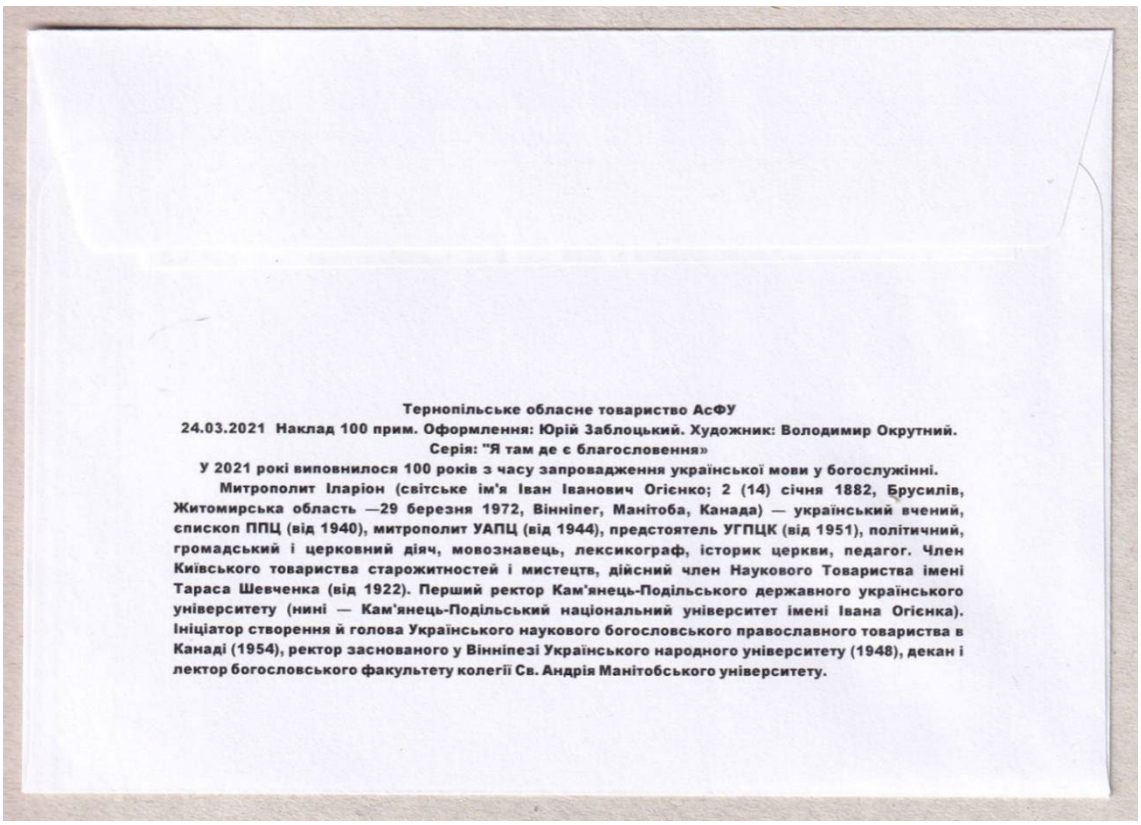

Тернопільське обласне товариство АсФУ
24.03.2021 Наклад 100 прим. Оформлення: Юрій Заблоцький. Художник: Володимир Окрутний.
Серія: "Я там де є благословення»

У 2021 році виповнилося 100 років з часу запровадження української мови у богослужінні.

Митрополит Іларіон (світське ім'я Іван Іванович Огієнко; 2 (14) січня 1882, Брусилів, Житомирська область —29 березня 1972, Вінніпег, Манітоба, Канада) — український вчений, єпископ ППЦ (від 1940), митрополит УАПЦ (від 1944), предстоятель УГПЦК (від 1951), політичний, громадський і церковний діяч, мовознавець, лексикограф, історик церкви, педагог. Член Київського товариства старожитностей і мистецтв, дійсний член Наукового Товариства імені Тараса Шевченка (від 1922). Перший ректор Кам'янець-Подільського державного українського університету (нині — Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка). Ініціатор створення й голова Українського наукового богословського православного товариства в Канаді (1954), ректор заснованого у Вінніпезі Українського народного університету (1948), декан і лектор богословського факультету колегії Св. Андрія Манітобського університету.

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

ПШ – Митрополит Іларіон (Огієнко), 100 років запровадження української мови у богослужінні, 1927 – 2021.

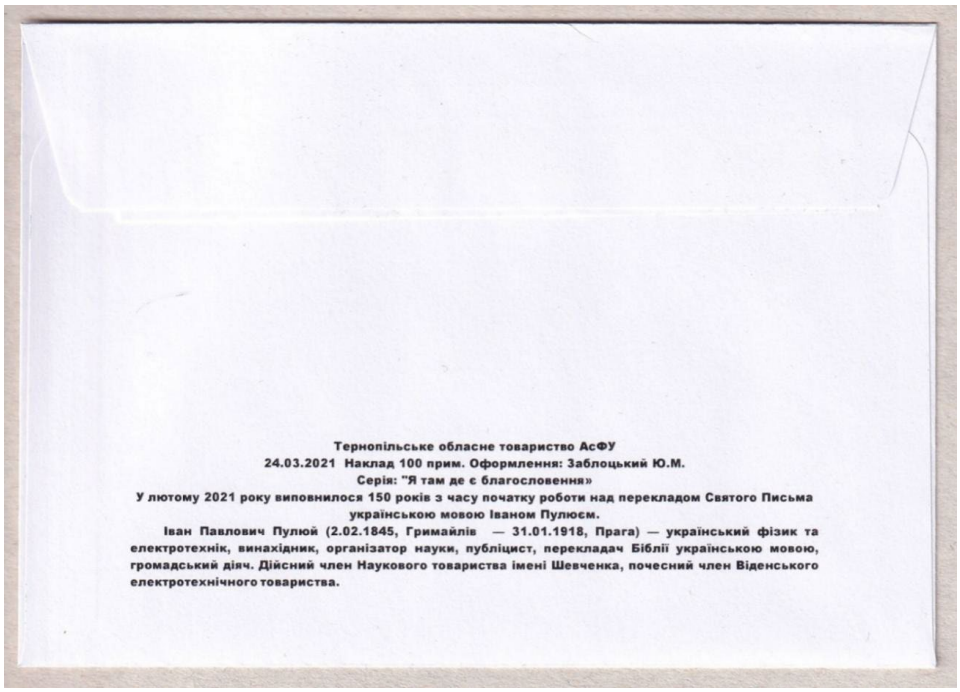

150 років з часу початку роботи над перекладом Святого Письма українською мовою Іваном Пулюєм, 24.03.2021.

ПШ – 150 років з часу початку роботи над перекладом Святого Письма українською мовою Іваном Пулюєм, 2021.

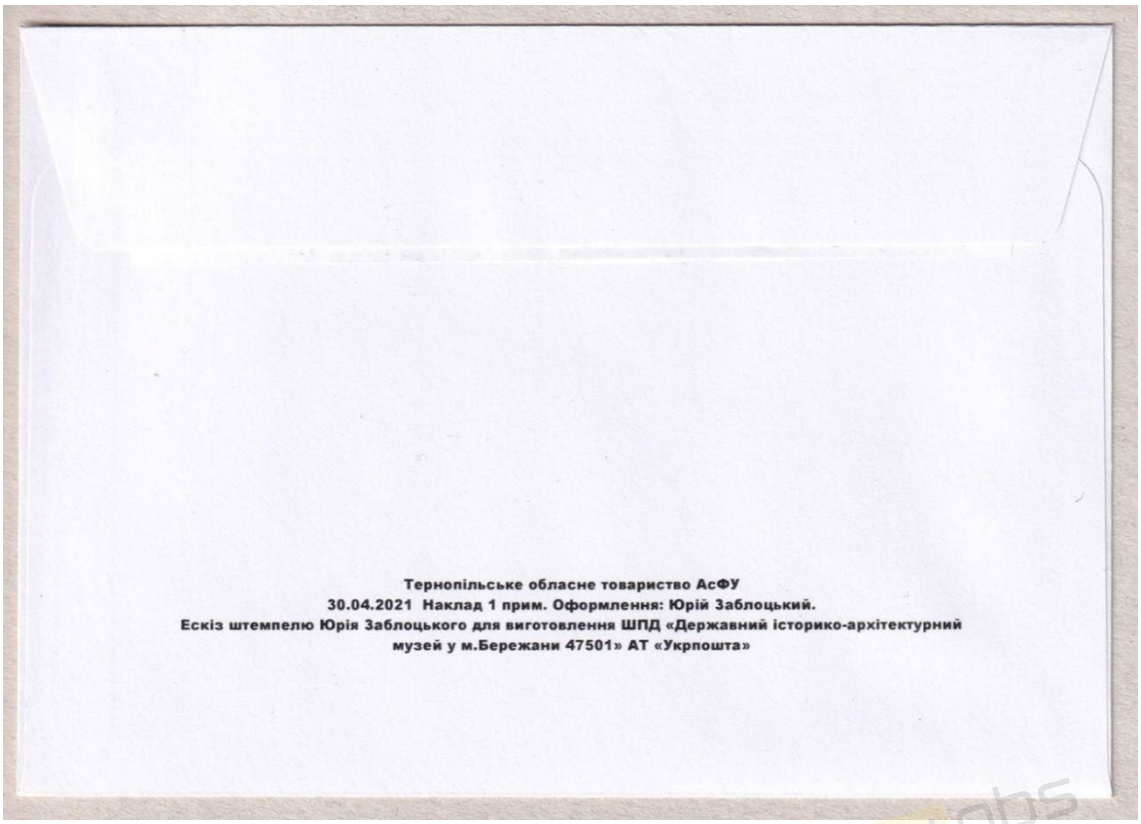

Ескіз штемпеля Ю. Заблоцького для виготовлення СПШ «ДІАЗ у м. Бережани», 30.04.2021.

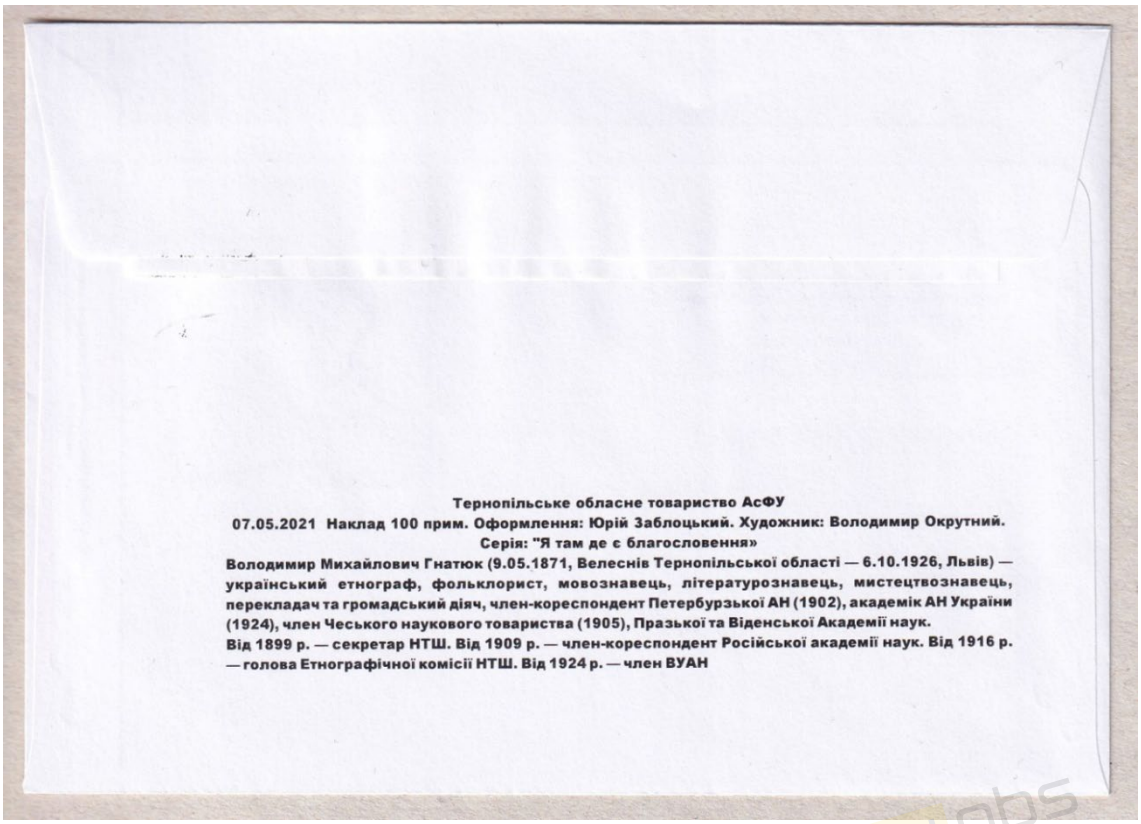

150 років від дня народження Гнатюка Володимира Михайловича, 1871 – 1926, 07.05.2021.

Академік Володимир Гнатюк (1871 – 1926).

м. Тернопіль (до 110 річниці першого польоту моноплана над Тернополем) (15.05.2021).

ПШ – Перший політ над м. Тернопіль моноплана Гловінського, 110 років.

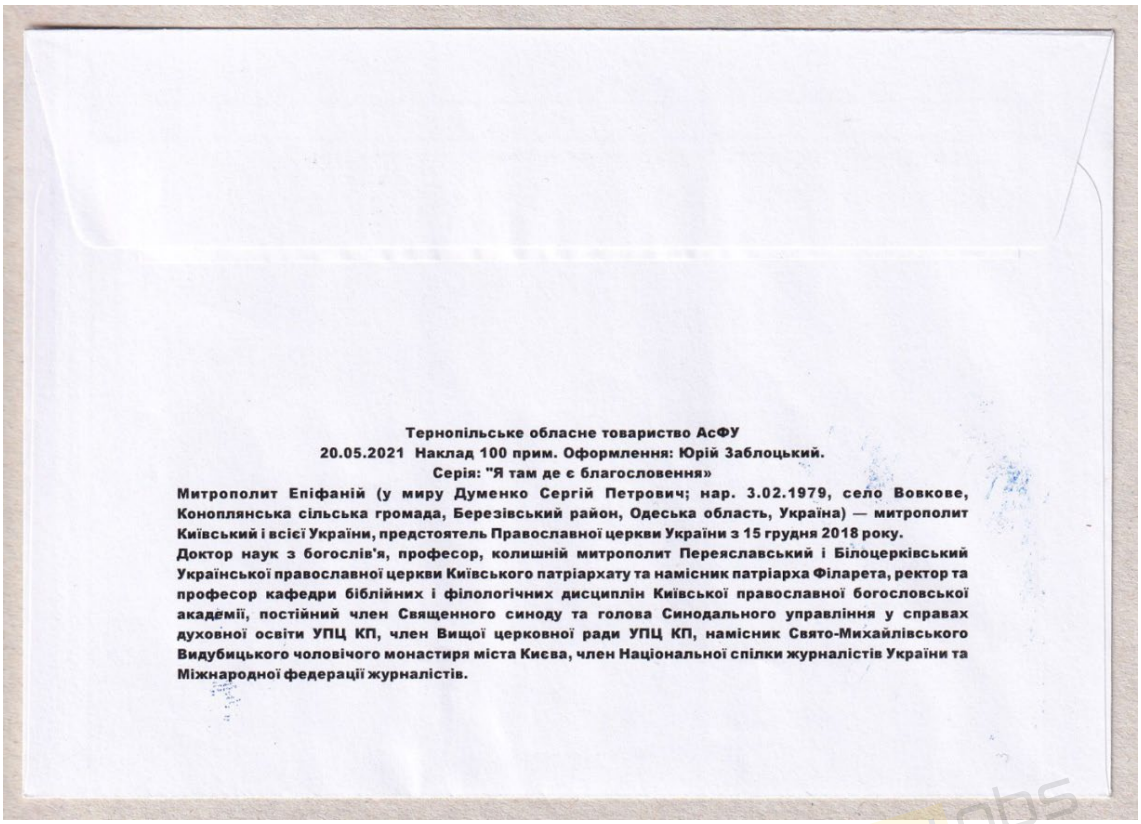

Тернопільське обласне товариство АсФУ
20.05.2021 Наклад 100 прим. Оформлення: Юрій Заблоцький.
Серія: "Я там де є благословення»

Митрополит Епіфаній (у миру Думенко Сергій Петрович; нар. 3.02.1979, село Вовкове, Коноплянська сільська громада, Березівський район, Одеська область, Україна) — митрополит Київський і всієї України, предстоятель Православної церкви України з 15 грудня 2018 року.
Доктор наук з богослов'я, професор, колишній митрополит Переяславський і Білоцерківський Української православної церкви Київського патріархату та намісник патріарха Філарета, ректор та професор кафедри біблійних і філологічних дисциплін Київської православної богословської академії, постійний член Священного синоду та голова Синодального управління у справах духовної освіти УПЦ КП, член Вищої церковної ради УПЦ КП, намісник Свято-Михайлівського Видубицького чоловічого монастиря міста Києва, член Національної спілки журналістів України та Міжнародної федерації журналістів.

Тернопілля вітає Блаженнішого Епіфанія, 20 – 22 травня, 20.05.2021.

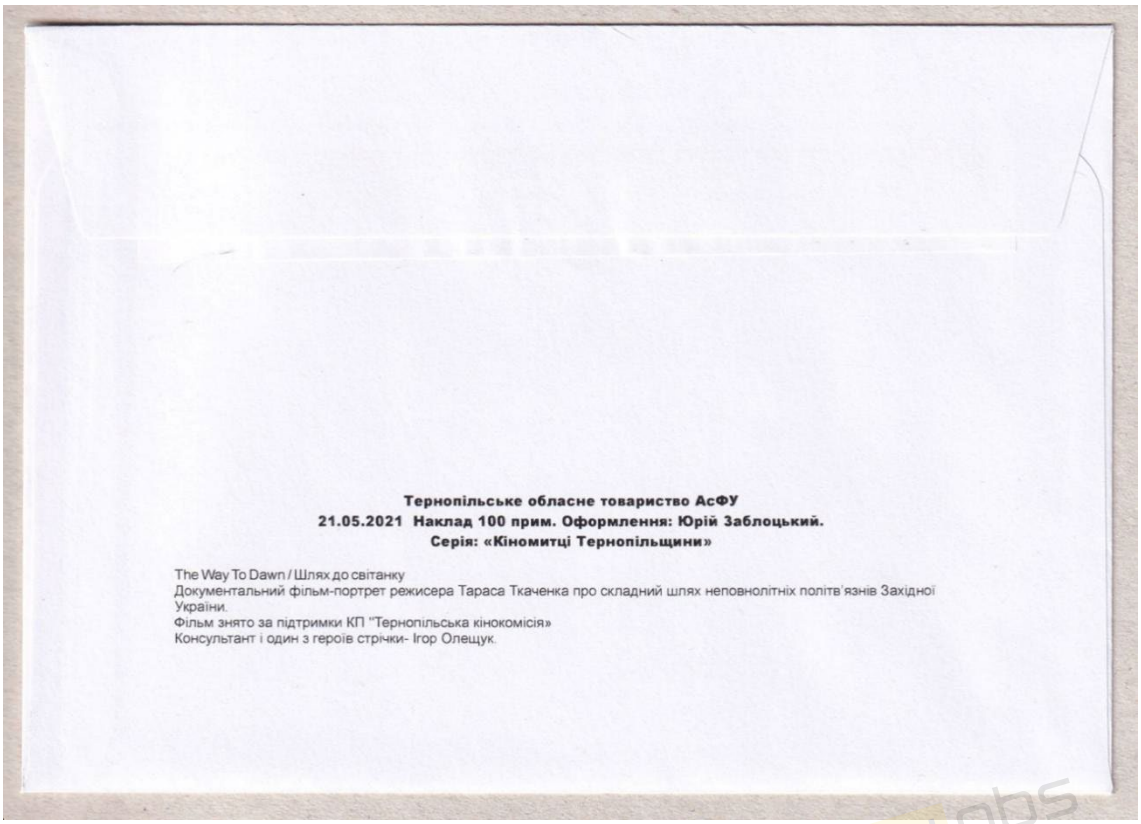

Шлях до світанку. Ігор Олещук. 21.05.2021.

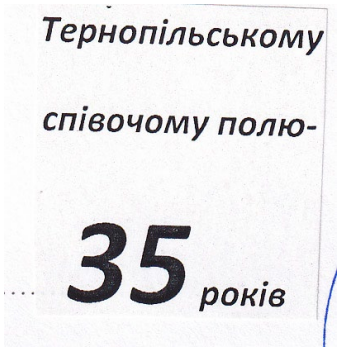

Пам’ятна наліпка – Тернопільському співочому полю – 35 років. (30.05.2021).

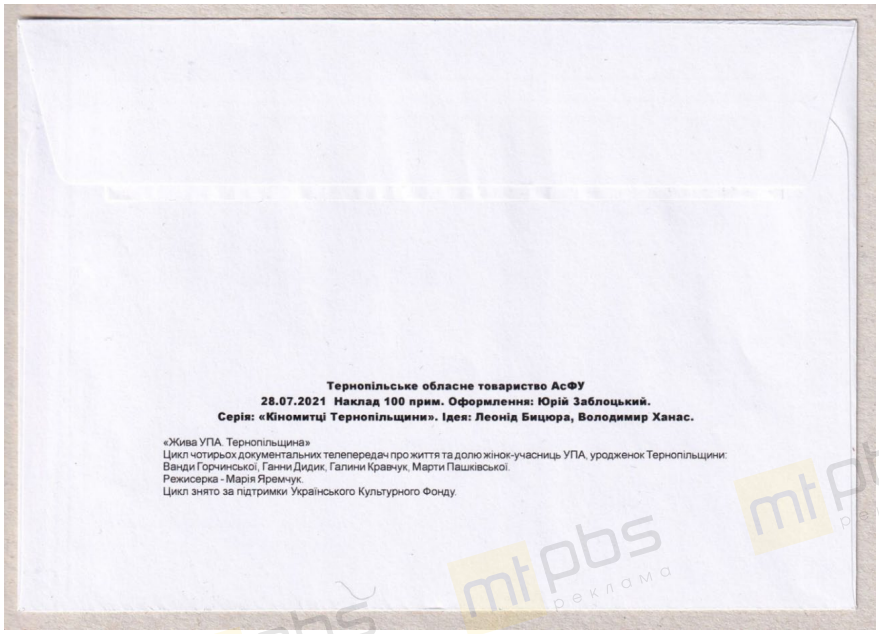

Цикл телепередач «Жива УПА. Тернопільщина. Липень – серпень 2021 р.», 28.07.2021.

«Жива УПА. Тернопільщина» цикл телепередач, 25. 09. 2021.

Упри оформленні конверта використано ПШ зі змінною датою «Тернопільська кінокомісія, 25 вер. 2021»

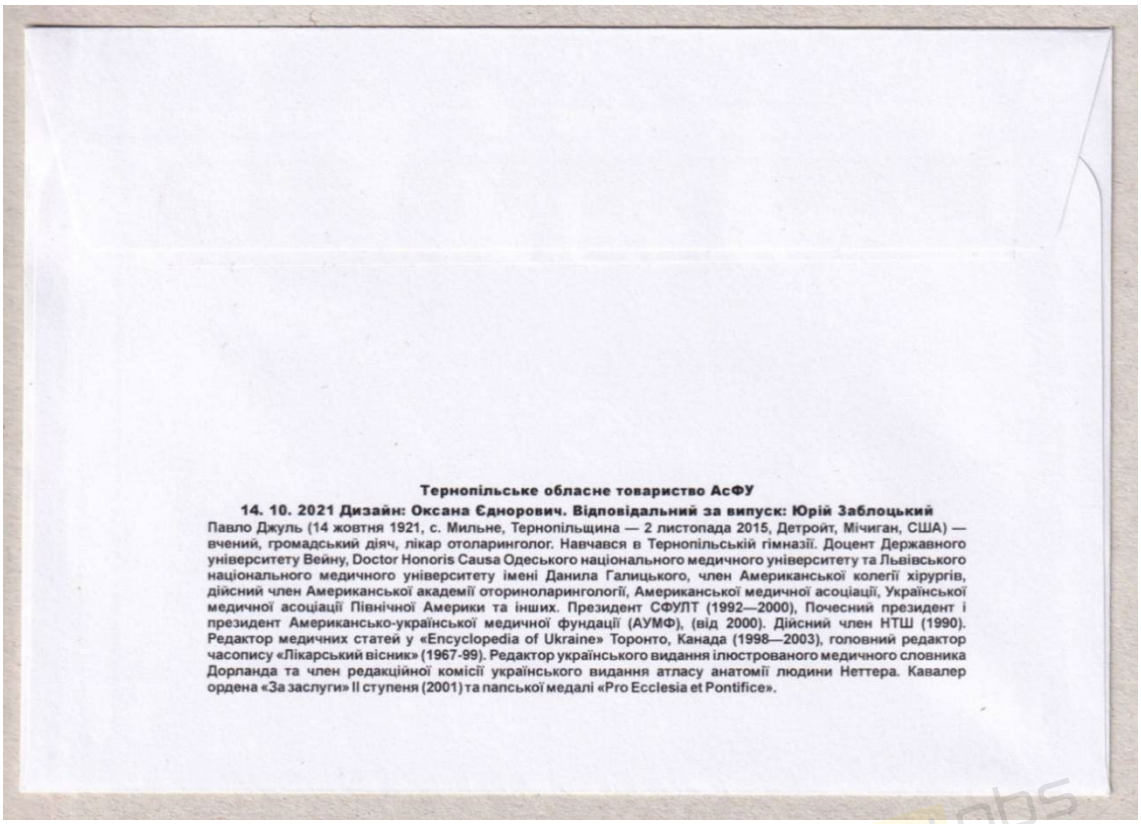

Тернопільське обласне товариство АсФУ

14. 10. 2021 Дизайн: Оксана Єднорович. Відповідальний за випуск: Юрій Заблоцький

Павло Джуль (14 жовтня 1921, с. Мильне, Тернопільщина — 2 листопада 2015, Детройт, Мічиган, США) — вчений, громадський діяч, лікар отоларинголог. Навчався в Тернопільській гімназії. Доцент Державного університету Вейну, Doctor Honoris Causa Одеського національного медичного університету та Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, член Американської колегії хірургів, дійсний член Американської академії оториноларингології, Американської медичної асоціації, Української медичної асоціації Північної Америки та інших. Президент СФУЛТ (1992—2000), Почесний президент і президент Американсько-української медичної фундації (АУМФ), (від 2000). Дійсний член НТШ (1990). Редактор медичних статей у «Encyclopedia of Ukraine» Торонто, Канада (1998—2003), головний редактор часопису «Лікарський вісник» (1967-99). Редактор українського видання ілюстрованого медичного словника Дорланда та член редакційної комісії українського видання атласу анатомії людини Неттера. Кавалер ордена «За заслуги» II ступеня (2001) та папської медалі «Pro Ecclesia et Pontifice».

Павло Джуль, 1921 – 2015. Вчений, громадський діяч, лікар отоларинголог, 14.10.2021.

ПШ – Павло Джуль, 100 років від дня народження, Тернопіль, 14.10.2021 р. – фіолетовий, синій, червоний, чорний.

ПШ – День захисників і захисниць України, Тернопіль-46001, 14 жовтня 2021.

ПШ – Володимир Гнатюк, 1871 – 1926, 150. Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 09.05.2021.

150 років від дня народження Гнатюка Володимира Михайловича, 1871 – 1926.

Героям Тернопілля присвячується!

Тернопільський обласний краєзнавчий музей

Агатангел Кримський, 150 років, 2021.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

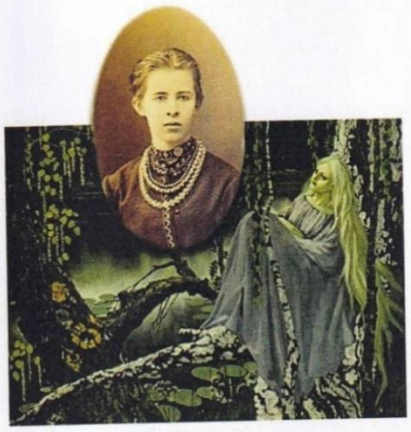

Леся Українка.150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Леся Українка (1871 – 1913) – українська письменниця, перекладачка, фольклористка.
Проект Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай, Андрія Чернеця.

Леся Українка, 150 років, 2021.

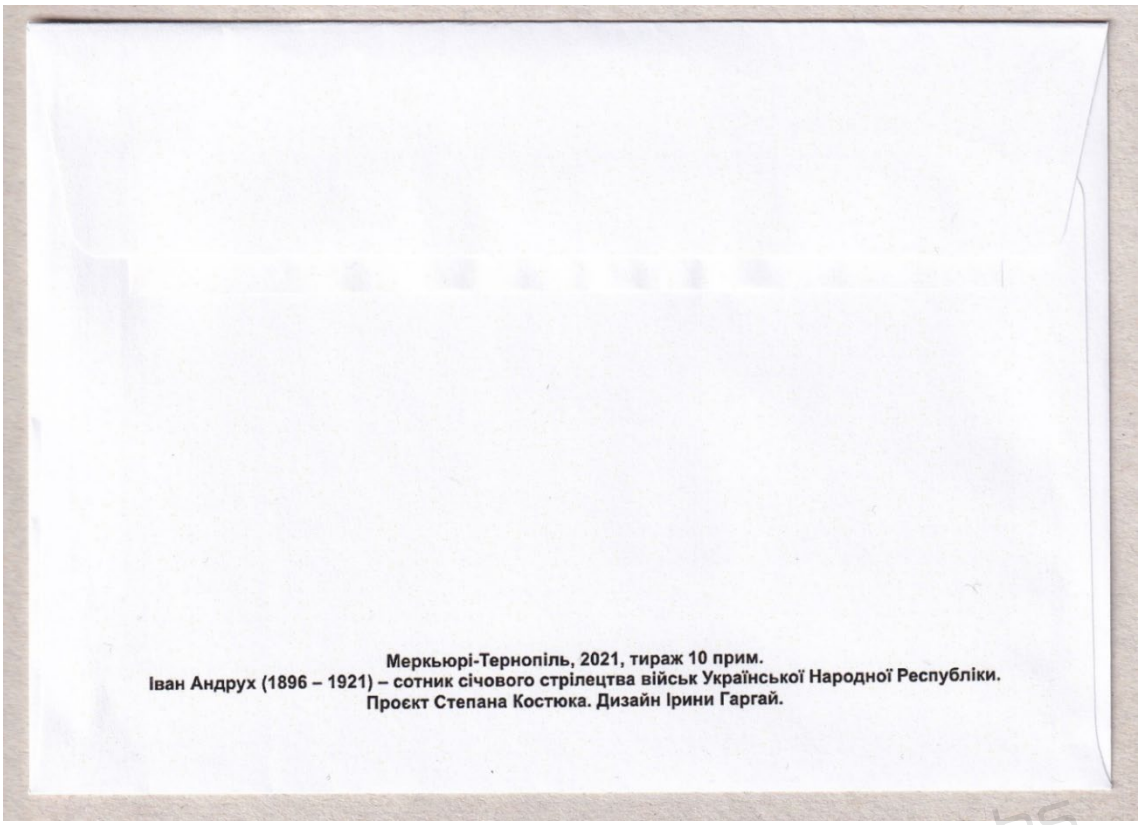

Іван Андрух, 125 років, 2021.

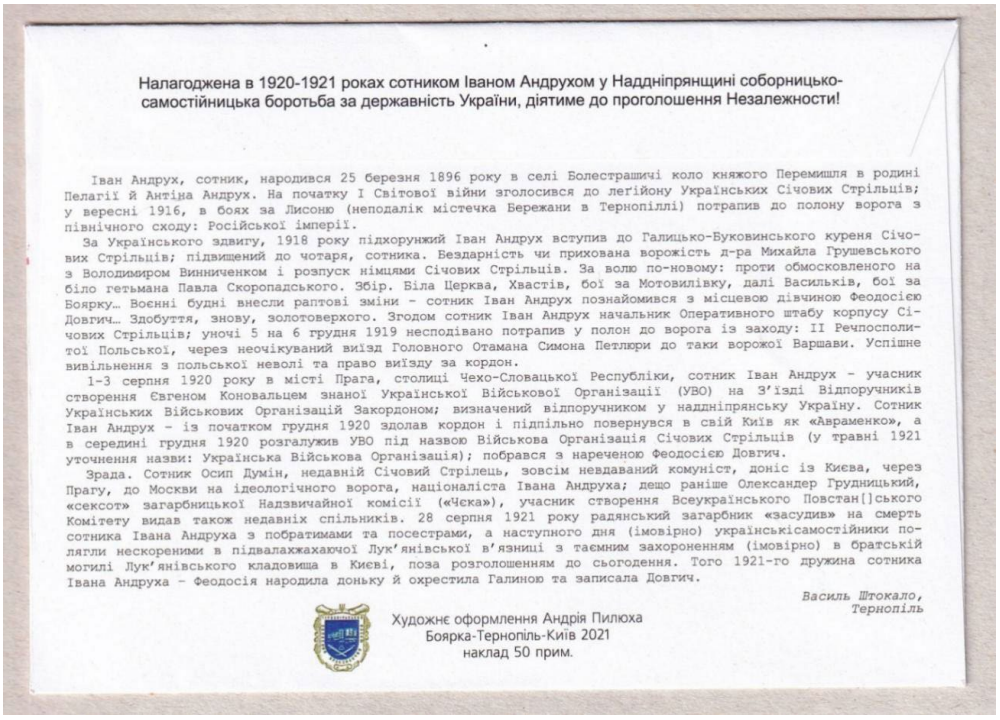

Налагоджена в 1920-1921 роках сотником Іваном Андрухом у Наддніпрянщині соборницько-самостійницька боротьба за державність України, діятиме до проголошення Незалежности!

Іван Андрух, сотник, народився 25 березня 1896 року в селі Болестрашичі коло княжого Перемишля в родині Пелагії й Антіна Андрух. На початку І Світової війни зголосився до леґійону Українських Січових Стрільців; у вересні 1916, в боях за Лисоню (неподалік містечка Бережани в Тернопіллі) потрапив до полону ворога з північного сходу: Російської імперії.

За Українського здвигу, 1918 року підхорунжий Іван Андрух вступив до Галицько-Буковинського куреня Січових Стрільців; підвищений до чотаря, сотника. Вездарність чи прихована ворожість д-ра Михайла Грушевського з Володимиром Винниченком і розпуск німцями Січових Стрільців. За волю по-новому: проти обмосковленого на біло гетьмана Павла Скоропадського. Збір. Біла Церква, Хвастів, бої за Мотовилівку, далі Васильків, бої за Боярку… Воєнні будні внесли раптові зміни – сотник Іван Андрух познайомився з місцевою дівчиною Феодосією Довгич… Здобуття, знову, золотоверхого. Згодом сотник Іван Андрух начальник Оперативного штабу корпусу Січових Стрільців; уночі 5 на 6 грудня 1919 несподівано потрапив у полон до ворога із заходу: ІІ Речпосполитої Польської, через неочікуваний виїзд Головного Отамана Симона Петлюри до таки ворожої Варшави. Успішне вивільнення з польської неволі та право виїзду за кордон.

1-3 серпня 1920 року в місті Прага, столиці Чехо-Словацької Республіки, сотник Іван Андрух – учасник створення Євгеном Коновальцем знаної Української Військової Організації (УВО) на З'їзді Відпоручників Українських Військових Організацій Закордоном; визначений відпоручником у наддніпрянську Україну. Сотник Іван Андрух – із початком грудня 1920 здолав кордон і підпільно повернувся в свій Київ як «Авраменко», а в середині грудня 1920 розгалужив УВО під назвою Військова Організація Січових Стрільців (у травні 1921 уточнення назви: Українська Військова Організація); побрався з нареченою Феодосією Довгич.

Зрада. Сотник Осип Думін, недавній Січовий Стрілець, зовсім невдаваний комуніст, доніс із Києва, через Прагу, до Москви на ідеологічного ворога, націоналіста Івана Андруха; дещо раніше Олександер Грудницький, «сексот» загарбницької Надзвичайної комісії («Чека»), учасник створення Всеукраїнського Повстан[]ського Комітету видав також недавніх спільників. 28 серпня 1921 року радянський загарбник «засудив» на смерть сотника Івана Андруха з побратимами та посестрами, а наступного дня (імовірно) українськісамостійники полягли нескореними в підвалахжахаючої Лук'янівської в'язниці з таємним захороненням (імовірно) в братській могилі Лук'янівського кладовища в Києві, поза розголошенням до сьогодення. Того 1921-го дружина сотника Івана Андруха – Феодосія народила доньку й охрестила Галиною та записала Довгич.

Василь Штокало,
Тернопіль

Художнє оформлення Андрія Пилюха
Боярка-Тернопіль-Київ 2021
наклад 50 прим.

Сотник Іван Андрух, провідник УВО Наддніпрянського краю, 2021

ПШ – Сотник Іван Андрух, 1896 – 1921, Тернопіль – 25.03.2021.

ПШ – Управа відзначення 125-річчя від народження сотника Івана Андруха.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

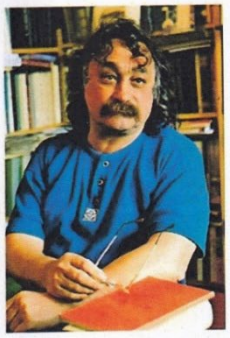

Степан Сапеляк
70 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Степан Сапеляк (1951, Росохач, Тернопільщина – 2012, Харків) – український поет-дисидент, лауреат Державної премії України ім. Тараса Шевченка (1993).
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Степан Сапеляк, 70 років, 2021.

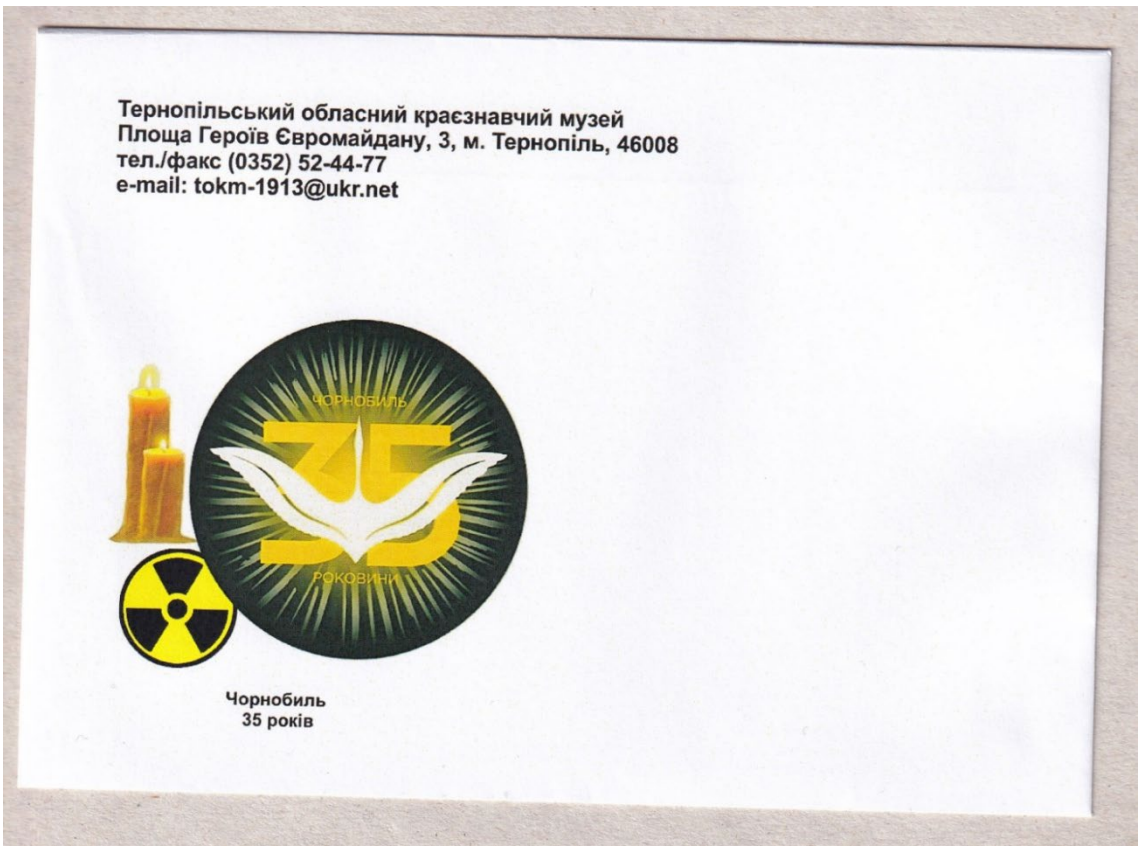

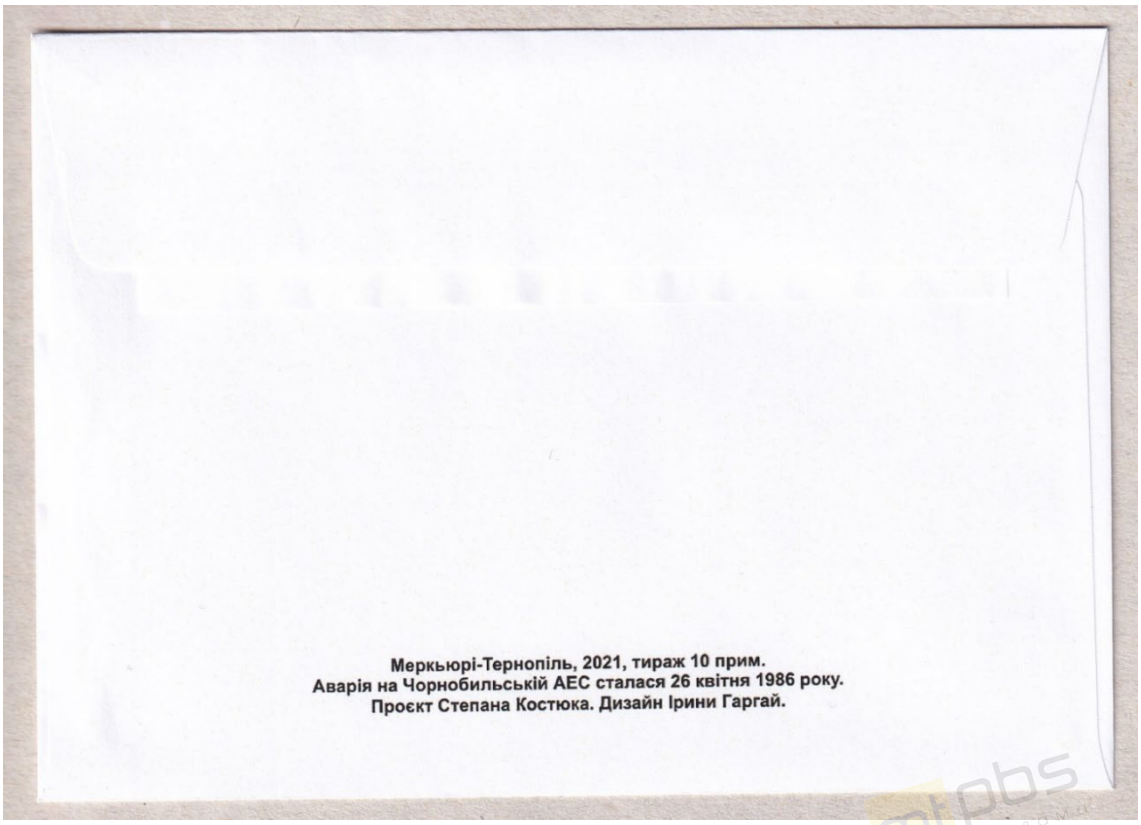

Чорнобиль, 35 років, 2021.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Гермаківський дендропарк
65 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Гермаківський дендропарк (Борщівський район, Тернопільщина) засаджено 1956 року.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Гермаківський дендропарк, 65 років, 2021.

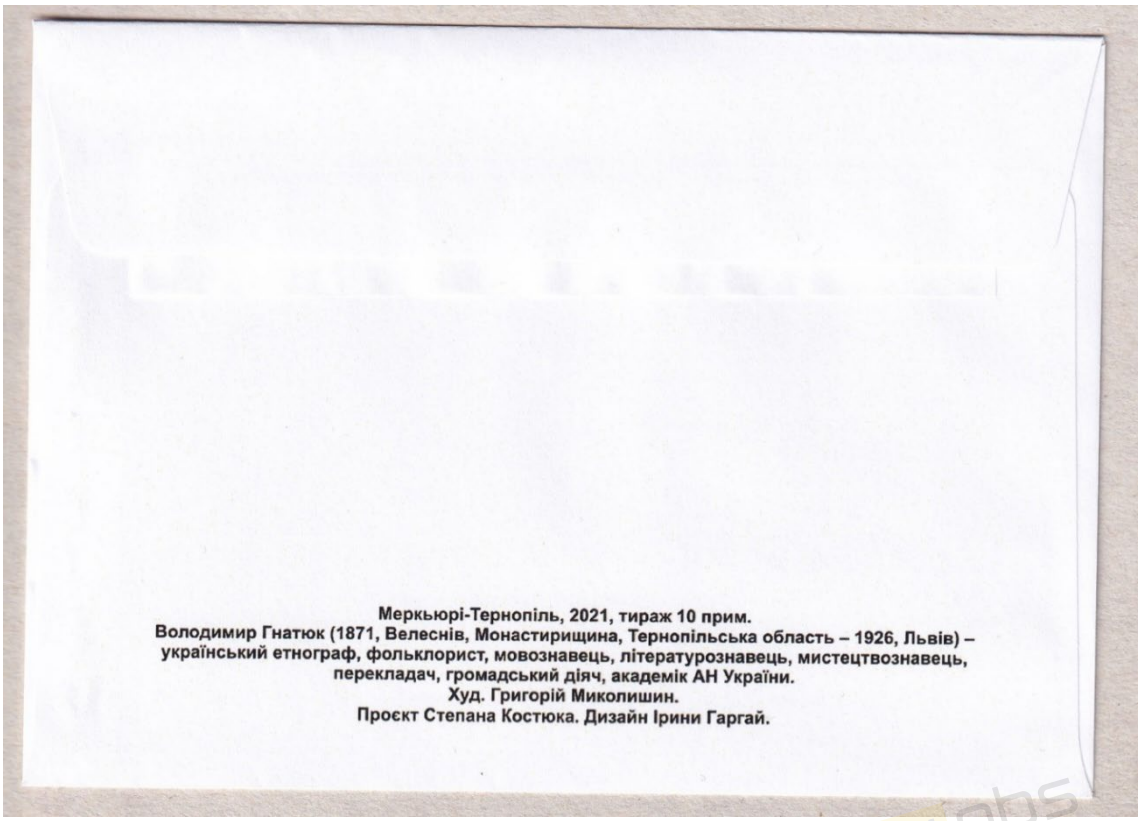

Володимир Гнатюк, 150 років, 2021.

ПШ – Володимир Гнатюк, 1871 – 1926, 150. Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 09.05.2021.

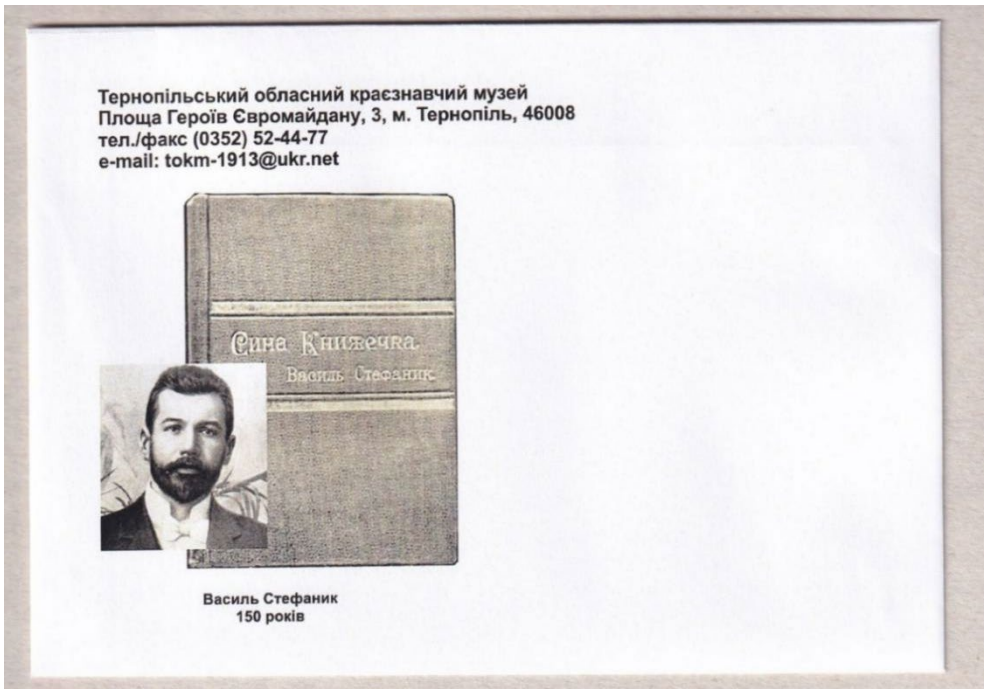

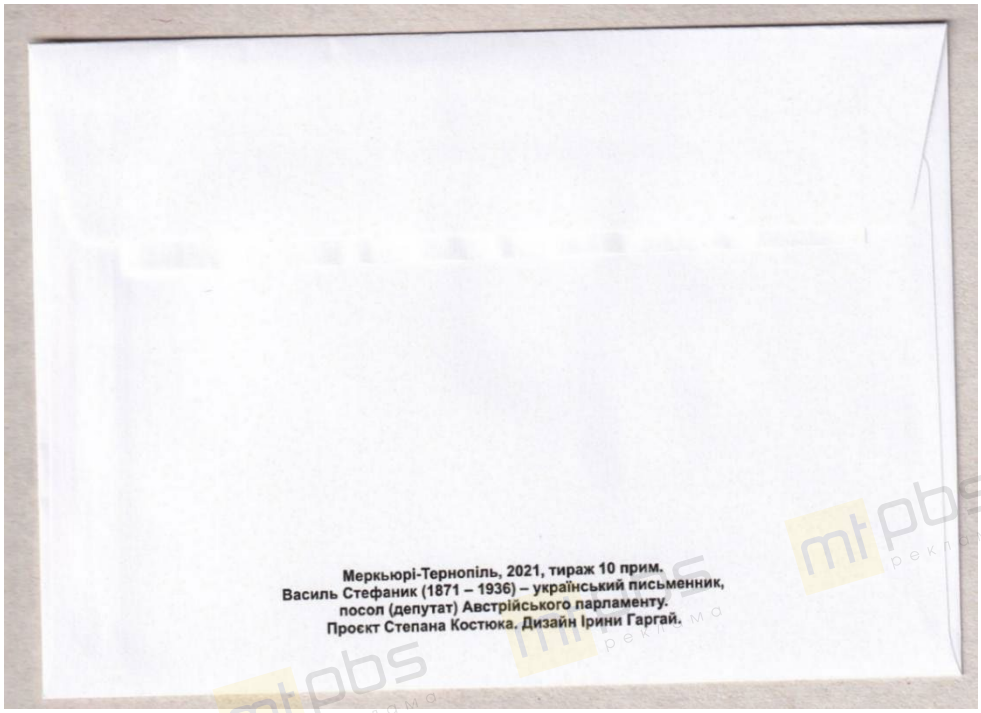

Василь Стефаник, 150 років, 2021.

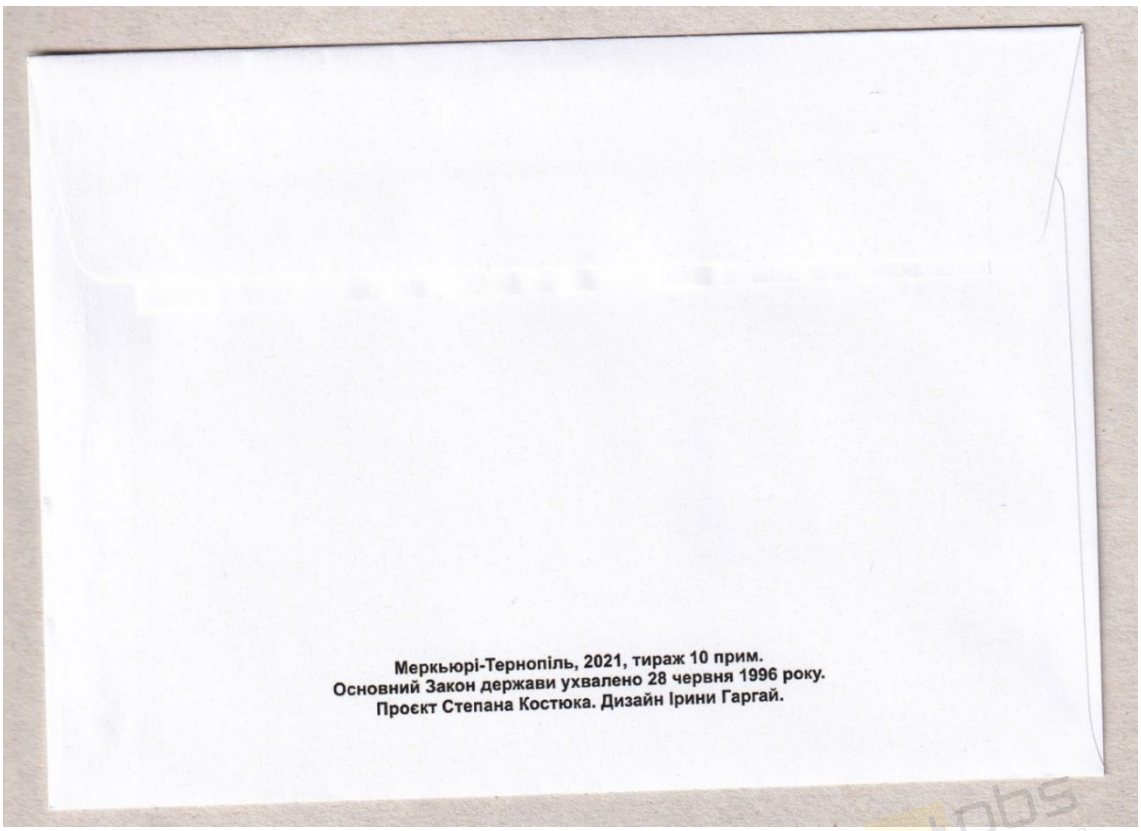

Конституція України, 25 років, 2021.

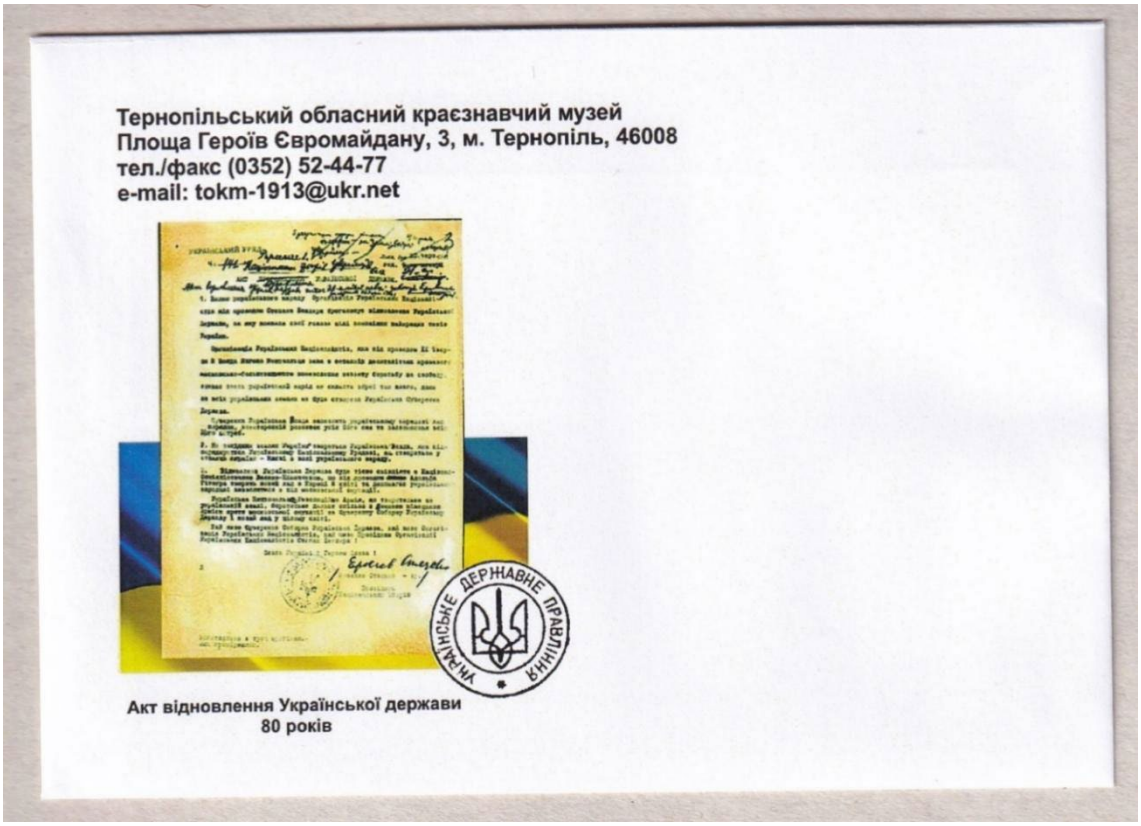

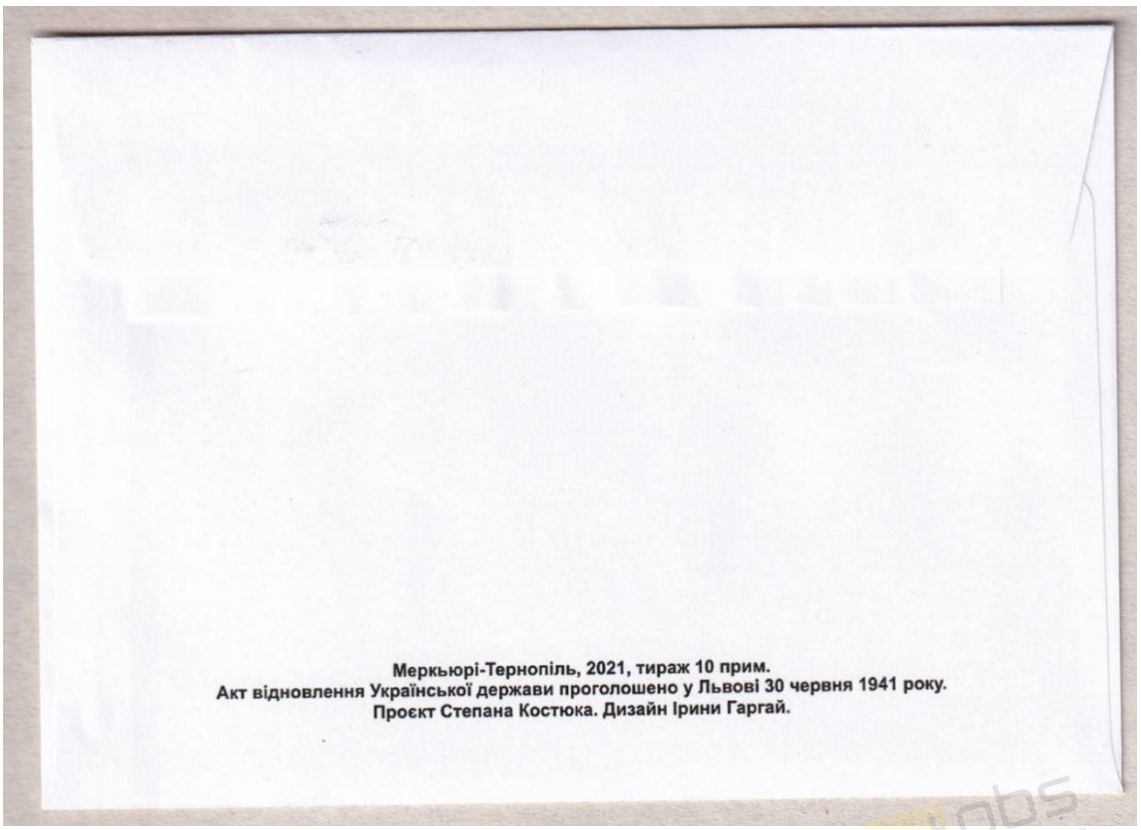

Акт відновлення Української держави, 80 років, 2021.

Тернопільська обласна організація Національної спілки краєзнавців України

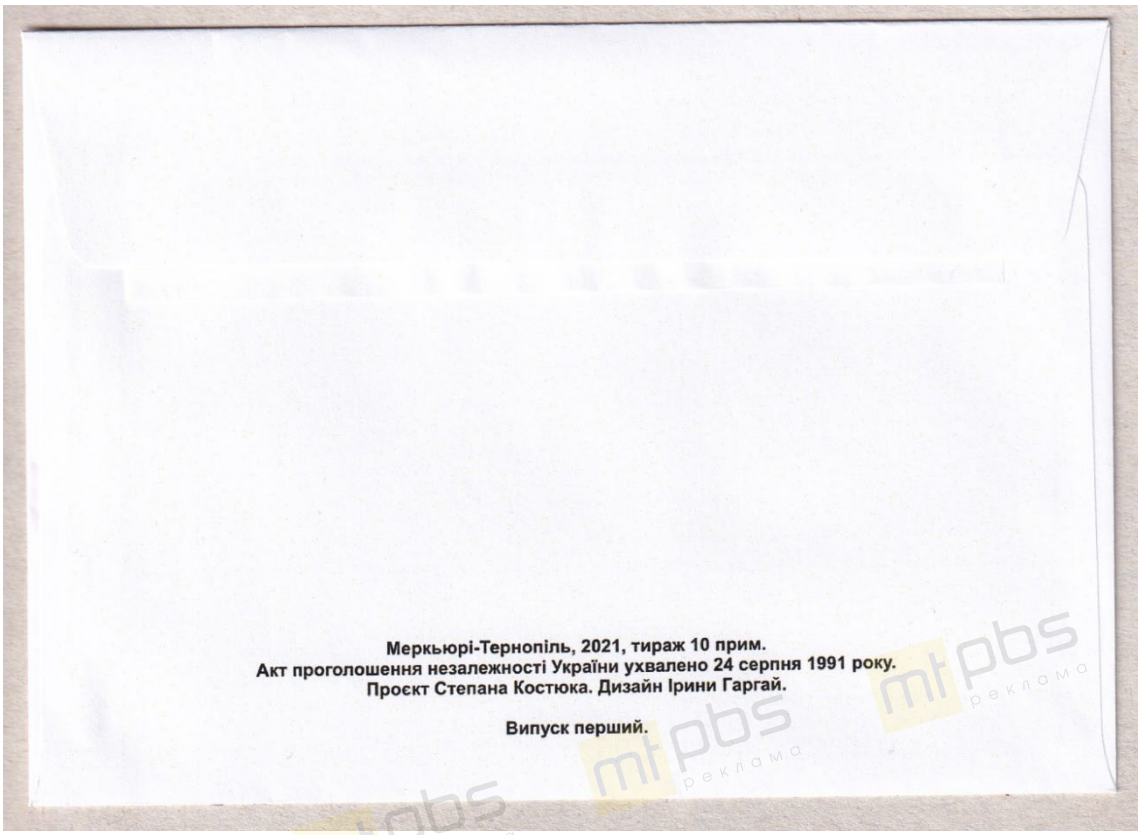

Відновлення незалежності України, 30 років, 2021.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Богдан Головин
95 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Богдан Головин (1926 - 2016) - український історик, педагог, просвітянин, краєзнавець, публіцист.
Заслужений працівник освіти України (1993), дійсний член НТШ (2000).
Худ. А. Панчишин.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск другий.

Богдан Головин, 95 років, 2021.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

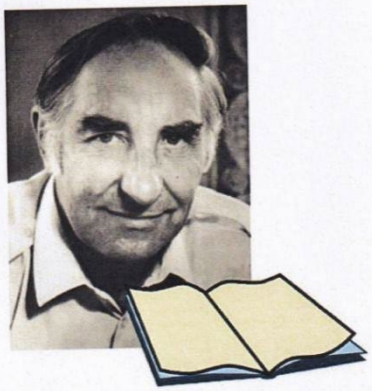

Борис Харчук
90 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Борис Харчук (1931 – 1988) – український письменник.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск третій.

Борис Харчук, 90 років, 2021.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

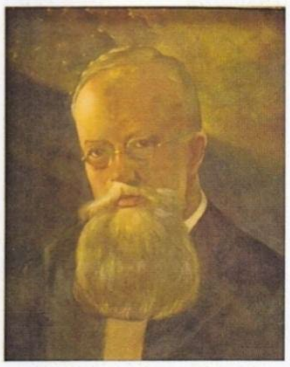

Михайло Грушевський
155 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Михайло Грушевський (1866 – 1934) – український історик, громадсько-політичний діяч,
Президент Української Народної Республіки.
Худ. Богдан Ткачик.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск четвертий.

Михайло Грушевський, 155 років, 2021.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

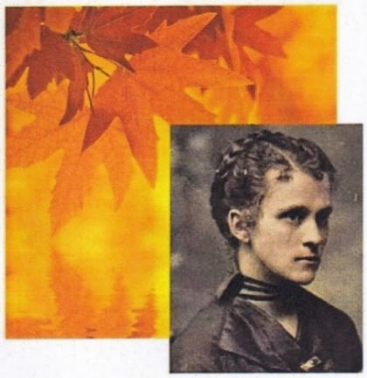

Іванна Блажкевич
135 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Іванна Блажкевич (1886 – 1977) – українська дитяча письменниця, громадська діячка, просвітниця.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск п'ятий.

Іванна Блажкевич, 135 років, 2021.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Осип Сорохтей
80 років за межею вічності

Меркьюрі-Тернопіль, 2021, тираж 10 прим.
Осип Сорохтей (1890 – 1941) – український графік, живописець.
Худ. О. Сорохтей. Зняття з хреста. 1935.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск шостий.

Осип Сорохтей, 80 років за межею вічності, 2021.

Посткросінг Тернопіль

ПШ - Merry Christmass. Щасливого Різдва.

ПШ – You received mail from Ukraine.

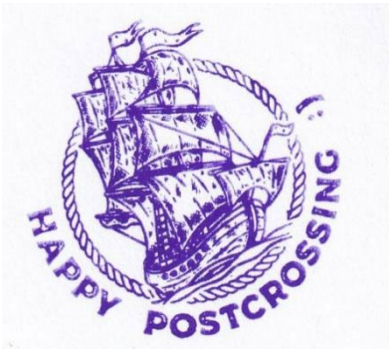

ПШ - Happy postcrossing :)

ПШ - Greetings from Ukraine. Ternopil

Бережани

Вірменська церква м. Бережани.

Бережанський замок.

Каплиця Сенявських у Бережанському замку.

Державний історико-архітектурний заповідник у м. Бережани, вхід у адмінбудинок.

Бережанська ратуша.

Меморіальний музей Соломії Крушельницької, с. Біла.

Амвросій Крушельницький, 1841 – 2021, 180-річчя з дня народження.

Козова, Любомир Півсеток

ПШ – День Святого Валентина, Козова, 14. 02. 2021

ПШ – Шевченкові дні, 207, м. Козова, 09.-10. 03. 2021 р.

Київ, Геннадій Гончаренко

Дмитро Клячківський, 1911 – 1945).

ТК «Юнона», м. Березне

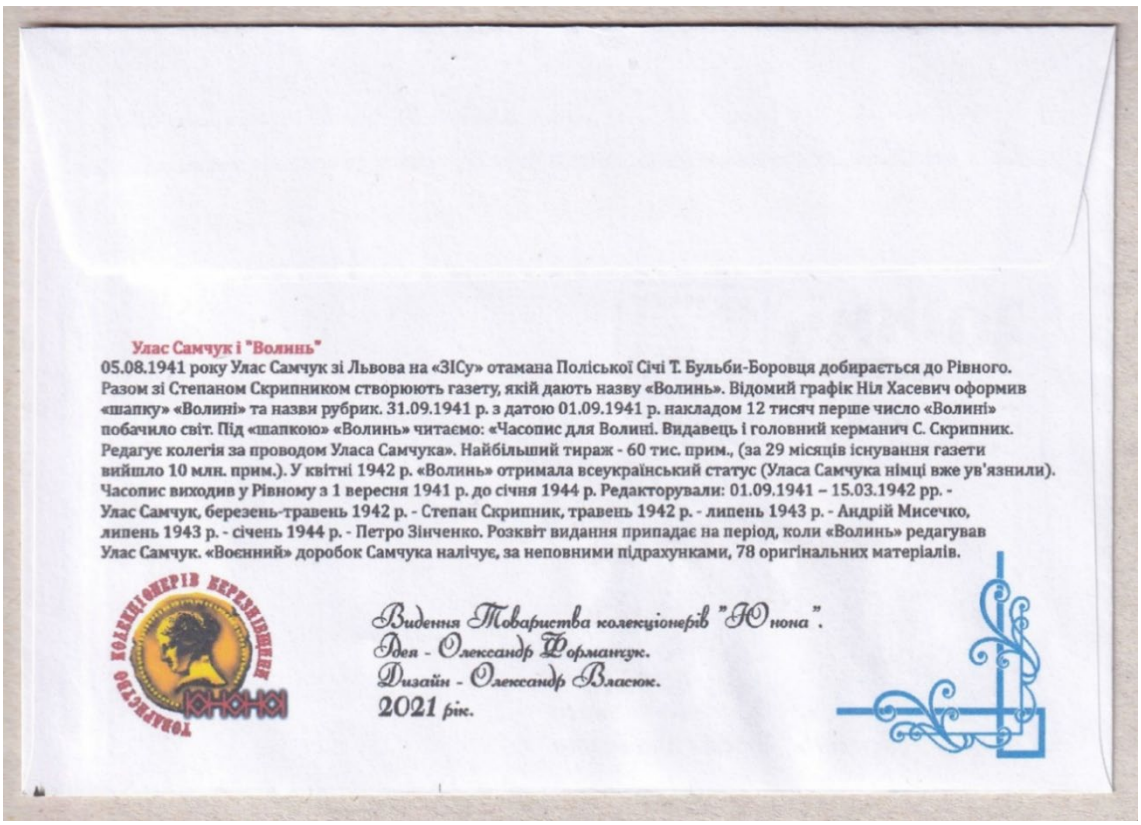

80 років від виходу рівненського часопису «Волинь» Уласа Самчука, 2021.

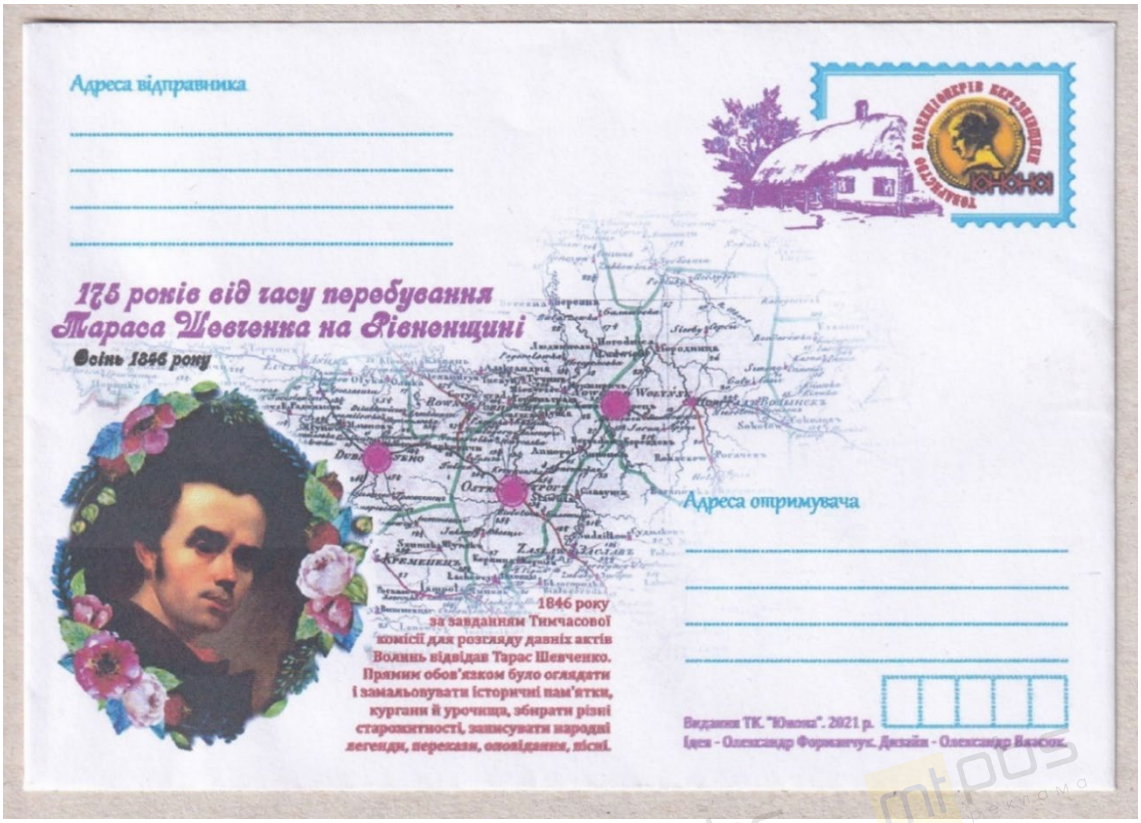

175 років від часу перебування Тараса Шевченка на Рівненщині, осінь 1846 року, 2021. (Кременець, Вишнівець та ін. на карті).

Пластова Пошта (Львів-Тернопіль - Чортків)

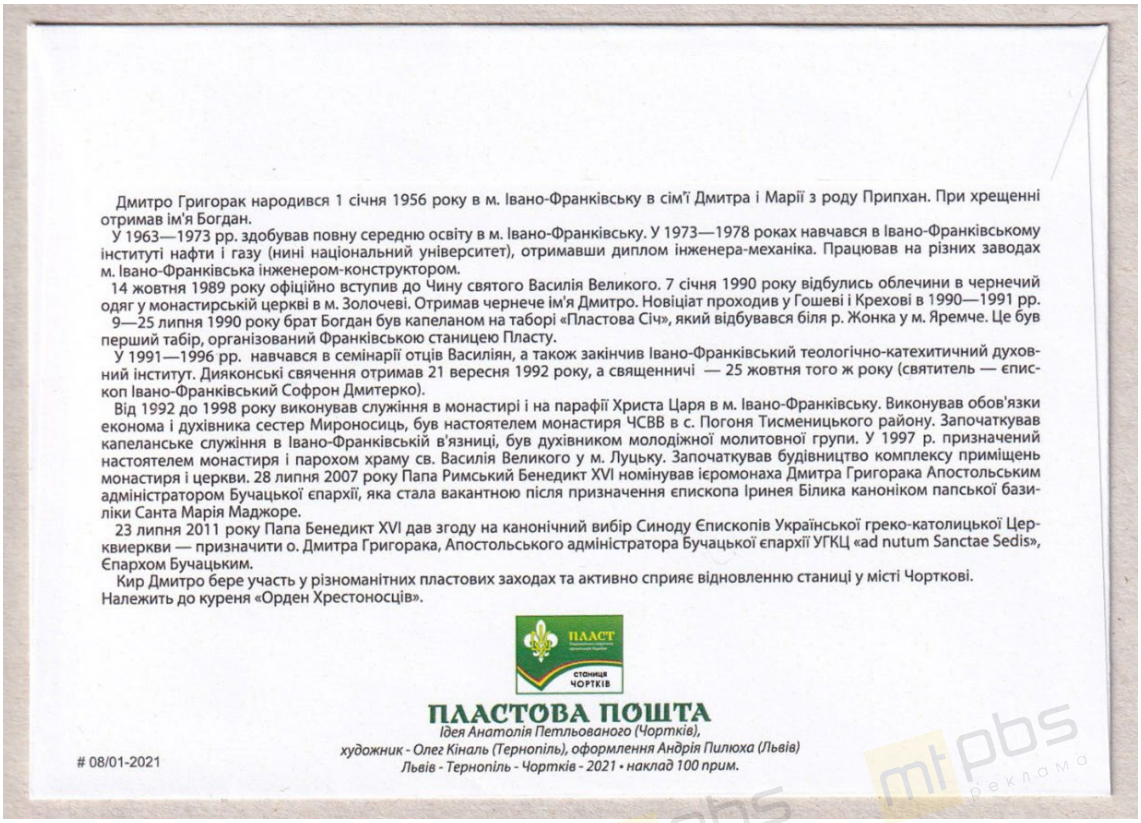

Дмитро Григорак народився 1 січня 1956 року в м. Івано-Франківську в сім'ї Дмитра і Марії з роду Припхан. При хрещенні отримав ім'я Богдан.

У 1963—1973 рр. здобував повну середню освіту в м. Івано-Франківську. У 1973—1978 роках навчався в Івано-Франківському інституті нафти і газу (нині національний університет), отримавши диплом інженера-механіка. Працював на різних заводах м. Івано-Франківська інженером-конструктором.

14 жовтня 1989 року офіційно вступив до Чину святого Василія Великого. 7 січня 1990 року відбулись облечини в чернечий одяг у монастирській церкві в м. Золочеві. Отримав чернече ім'я Дмитро. Новіціат проходив у Гошеві і Крехові в 1990—1991 рр.

9—25 липня 1990 року брат Богдан був капеланом на таборі «Пластова Січ», який відбувався біля р. Жонка у м. Яремче. Це був перший табір, організований Франківською станицею Пласту.

У 1991—1996 рр. навчався в семінарії отців Василіян, а також закінчив Івано-Франківський теологічно-катехитичний духовний інститут. Дияконські свячення отримав 21 вересня 1992 року, а священничі — 25 жовтня того ж року (святитель — єпископ Івано-Франківський Софрон Дмитерко).

Від 1992 до 1998 року виконував служіння в монастирі і на парафії Христа Царя в м. Івано-Франківську. Виконував обов'язки економа і духівника сестер Мироносиць, був настоятелем монастиря ЧСВВ в с. Погоня Тисменицького району. Започаткував капеланське служіння в Івано-Франківській в'язниці, був духівником молодіжної молитовної групи. У 1997 р. призначений настоятелем монастиря і парохом храму св. Василія Великого у м. Луцьку. Започаткував будівництво комплексу приміщень монастиря і церкви. 28 липня 2007 року Папа Римський Бенедикт XVI номінував ієромонаха Дмитра Григорака Апостольським адміністратором Бучацької єпархії, яка стала вакантною після призначення єпископа Іринея Білика каноніком папської базиліки Санта Марія Маджоре.

23 липня 2011 року Папа Бенедикт XVI дав згоду на канонічний вибір Синоду Єпископів Української греко-католицької Церквиеркви — призначити о. Дмитра Григорака, Апостольського адміністратора Бучацької єпархії УГКЦ «ad nutum Sanctae Sedis», Єпархом Бучацьким.

Кир Дмитро бере участь у різноманітних пластових заходах та активно сприяє відновленню станиці у місті Чорткові. Належить до куреня «Орден Хрестоносців».

ПЛАСТ
СТАНИЦЯ ЧОРТКІВ

ПЛАСТОВА ПОШТА

Ідея Анатолія Петльованого (Чортків),
художник - Олег Кіналь (Тернопіль), оформлення Андрія Пилюха (Львів)
Львів - Тернопіль - Чортків - 2021 • наклад 100 прим.

08/01-2021

Дмитро-Богдан Григорак, 65 років від дня народження, 2021.

ПШ – Дмитро Григорак, 65 років від дня народження, Чортків, 01.01.2021.

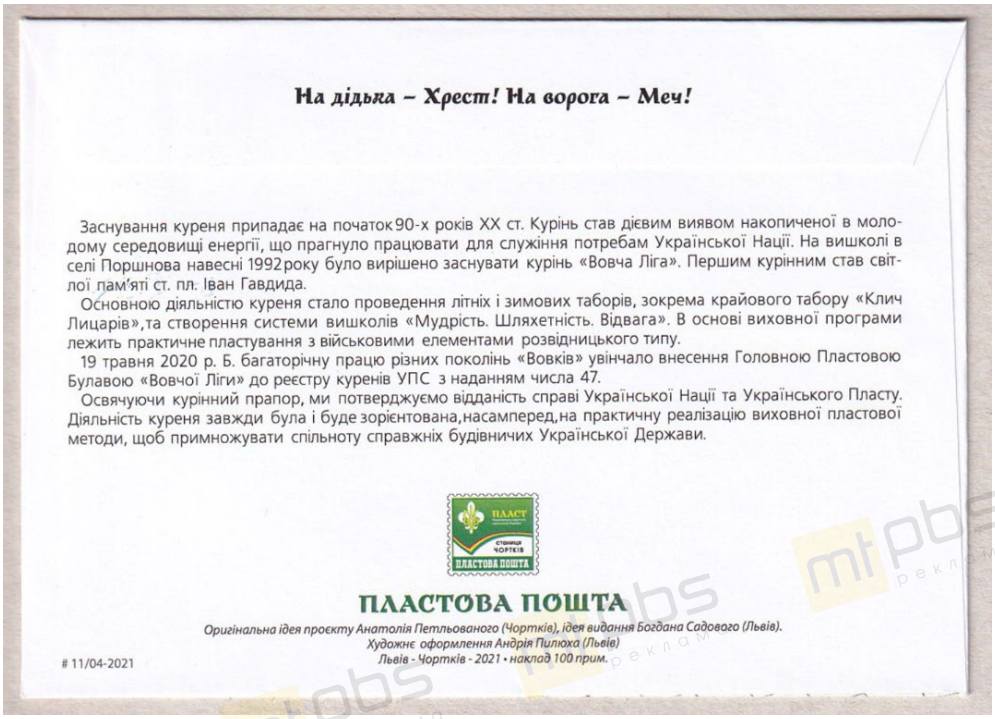

На дідька – Хрест! На ворога – Меч!

Заснування куреня припадає на початок 90-х років XX ст. Курінь став дієвим виявом накопиченої в молодому середовищі енергії, що прагнуло працювати для служіння потребам Української Нації. На вишколі в селі Поршнова навесні 1992 року було вирішено заснувати курінь «Вовча Ліга». Першим курінним став світлої пам'яті ст. пл. Іван Гавдида.

Основною діяльністю куреня стало проведення літніх і зимових таборів, зокрема крайового табору «Клич Лицарів», та створення системи вишколів «Мудрість. Шляхетність. Відвага». В основі виховної програми лежить практичне пластування з військовими елементами розвідницького типу.

19 травня 2020 р. Б. багаторічну працю різних поколінь «Вовків» увінчало внесення Головною Пластовою Булавою «Вовчої Ліги» до реєстру куренів УПС з наданням числа 47.

Освячуючи курінний прапор, ми потверджуємо відданість справі Української Нації та Українського Пласту. Діяльність куреня завжди була і буде зорієнтована, насамперед, на практичну реалізацію виховної пластової методи, щоб примножувати спільноту справжніх будівничих Української Держави.

ПЛАСТОВА ПОШТА

Оригінальна ідея проєкту Анатолія Петльованого (Чортків), ідея видання Богдана Садового (Львів).
Художнє оформлення Андрія Пилюха (Львів)
Львів - Чортків - 2021 • наклад 100 прим.

11/04-2021

Посвята прапора 47-го куреня УПС «Вовча Ліга», 2021.

ПШ – Посвята курінного прапора. Вовча Ліга, Львів, 20.02.2021.

ПШ - Микола Никифорчин, 110 років від дня народження, Чортків, 01.07.2021.

Микола Никифорчин, 110 років від дня народження, 2021. (Народився в с. Іване-Пусте).

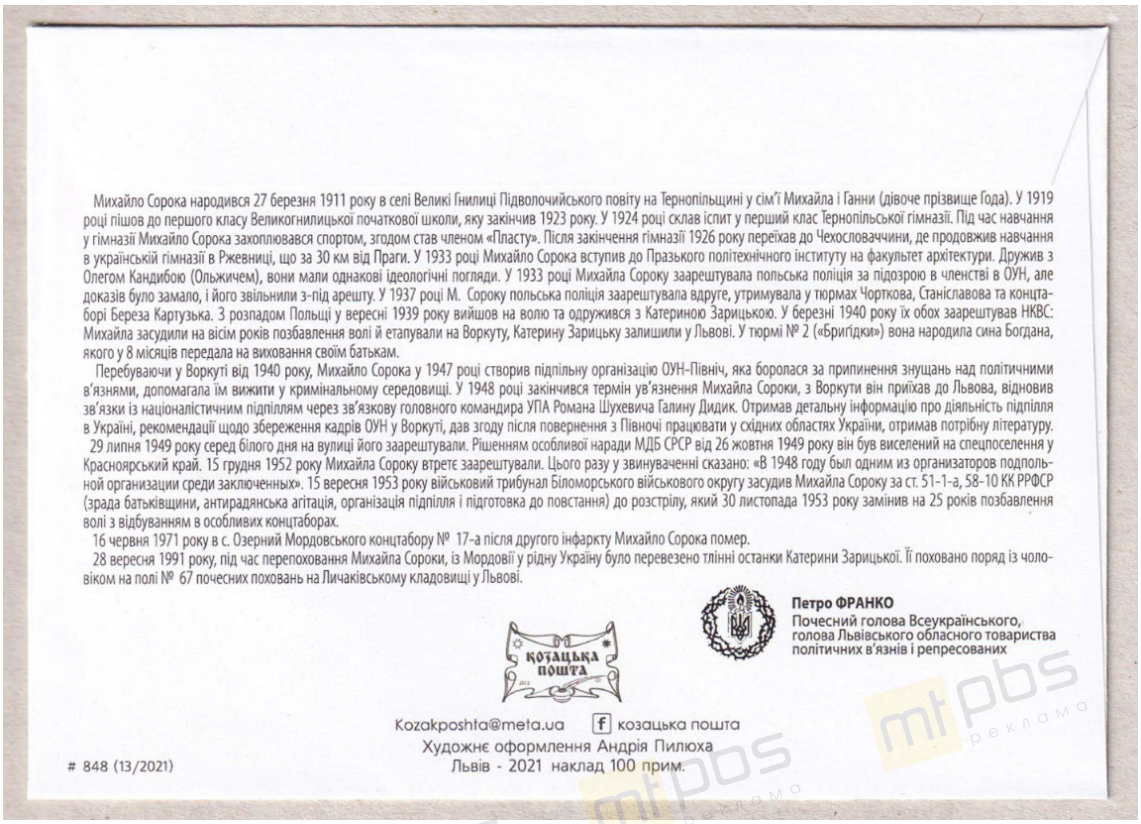

Михайло Сорока народився 27 березня 1911 року в селі Великі Гнилиці Підволочийського повіту на Тернопільщині у сім'ї Михайла і Ганни (дівоче прізвище Года). У 1919 році пішов до першого класу Великогнилицької початкової школи, яку закінчив 1923 року. У 1924 році склав іспит у перший клас Тернопільської гімназії. Під час навчання у гімназії Михайло Сорока захоплювався спортом, згодом став членом «Пласту». Після закінчення гімназії 1926 року переїхав до Чехословаччини, де продовжив навчання в українській гімназії в Ржевниці, що за 30 км від Праги. У 1933 році Михайло Сорока вступив до Празького політехнічного інституту на факультет архітектури. Дружив з Олегом Кандибою (Ольжичем), вони мали однакові ідеологічні погляди. У 1933 році Михайла Сороку заарештувала польська поліція за підозрою в членстві в ОУН, але доказів було замало, і його звільнили з-під арешту. У 1937 році М. Сороку польська поліція заарештувала вдруге, утримувала у тюрмах Чорткова, Станіславова та концтаборі Береза Картузька. З розпадом Польщі у вересні 1939 року вийшов на волю та одружився з Катериною Зарицькою. У березні 1940 року їх обох заарештував НКВС: Михайла засудили на вісім років позбавлення волі й етапували на Воркуту, Катерину Зарицьку залишили у Львові. У тюрмі № 2 («Бригідки») вона народила сина Богдана, якого у 8 місяців передала на виховання своїм батькам.

Перебуваючи у Воркуті від 1940 року, Михайло Сорока у 1947 році створив підпільну організацію ОУН-Північ, яка боролася за припинення знущань над політичними в'язнями, допомагала їм вижити у кримінальному середовищі. У 1948 році закінчився термін ув'язнення Михайла Сороки, з Воркути він приїхав до Львова, відновив зв'язки із націоналістичним підпіллям через зв'язкову головного командира УПА Романа Шухевича Галину Дидик. Отримав детальну інформацію про діяльність підпілля в Україні, рекомендації щодо збереження кадрів ОУН у Воркуті, дав згоду після повернення з Півночі працювати у східних областях України, отримав потрібну літературу.

29 липня 1949 року серед білого дня на вулиці його заарештували. Рішенням особливої наради МДБ СРСР від 26 жовтня 1949 року він був виселений на спецпоселення у Красноярський край. 15 грудня 1952 року Михайла Сороку втретє заарештували. Цього разу у звинуваченні сказано: «В 1948 году был одним из организаторов подпольной организации среди заключенных». 15 вересня 1953 року військовий трибунал Біломорського військового округу засудив Михайла Сороку за ст. 51-1-а, 58-10 КК РРФСР (зрада батьківщини, антирадянська агітація, організація підпілля і підготовка до повстання) до розстрілу, який 30 листопада 1953 року замінив на 25 років позбавлення волі з відбуванням в особливих концтаборах.

16 червня 1971 року в с. Озерний Мордовського концтабору № 17-а після другого інфаркту Михайло Сорока помер.

28 вересня 1991 року, під час перепоховання Михайла Сороки, із Мордовії у рідну Україну було перевезено тлінні останки Катерини Зарицької. Її поховано поряд із чоловіком на полі № 67 почесних поховань на Личаківському кладовищі у Львові.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 100 прим.

848 (13/2021)

Михайло Сорока, 1911 – 1971, 2021(народився в с. Великі Гнилиці на Підволочищині).

ПШ – Михайло Сорока, 1911 – 1971, 110. Львів, 27.03.2021.

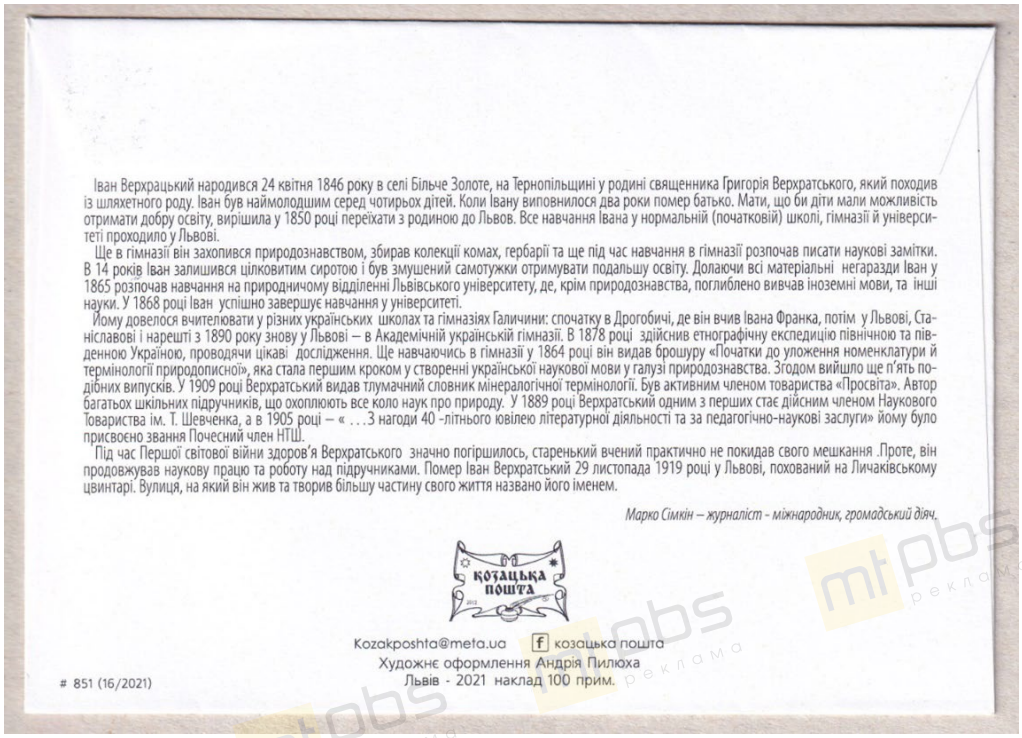

Іван Верхрацький народився 24 квітня 1846 року в селі Більче Золоте, на Тернопільщині у родині священника Григорія Верхратського, який походив із шляхетного роду. Іван був наймолодшим серед чотирьох дітей. Коли Івану виповнилося два роки помер батько. Мати, що би діти мали можливість отримати добру освіту, вирішила у 1850 році переїхати з родиною до Львов. Все навчання Івана у нормальній (початковій) школі, гімназії й університеті проходило у Львові.

Ще в гімназії він захопився природознавством, збирав колекції комах, гербарії та ще під час навчання в гімназії розпочав писати наукові замітки. В 14 років Іван залишився цілковитим сиротою і був змушений самотужки отримувати подальшу освіту. Долаючи всі матеріальні негаразди Іван у 1865 розпочав навчання на природничому відділенні Львівського університету, де, крім природознавства, поглиблено вивчав іноземні мови, та інші науки. У 1868 році Іван успішно завершує навчання у університеті.

Йому довелося вчителювати у різних українських школах та гімназіях Галичини: спочатку в Дрогобичі, де він вчив Івана Франка, потім у Львові, Станіславові і нарешті з 1890 року знову у Львові – в Академічній українській гімназії. В 1878 році здійснив етнографічну експедицію північною та південною Україною, проводячи цікаві дослідження. Ще навчаючись в гімназії у 1864 році він видав брошуру «Початки до уложення номенклатури й термінології природописної», яка стала першим кроком у створенні української наукової мови у галузі природознавства. Згодом вийшло ще п'ять подібних випусків. У 1909 році Верхратський видав тлумачний словник мінералогічної термінології. Був активним членом товариства «Просвіта». Автор багатьох шкільних підручників, що охоплюють все коло наук про природу. У 1889 році Верхратський одним з перших стає дійсним членом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, а в 1905 році – « …З нагоди 40 -літнього ювілею літературної діяльності та за педагогічно-наукові заслуги» йому було присвоєно звання Почесний член НТШ.

Під час Першої світової війни здоров'я Верхратського значно погіршилось, старенький вчений практично не покидав свого мешкання .Проте, він продовжував наукову працю та роботу над підручниками. Помер Іван Верхратський 29 листопада 1919 році у Львові, похований на Личаківському цвинтарі. Вулиця, на який він жив та творив більшу частину свого життя названо його іменем.

Марко Сімкін – журналіст - міжнародник, громадський діяч.

Kozakposhta@meta.ua f козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 100 прим.
851 (16/2021)

Іван Верхрацький, 1846 – 1919, 2021 (помилка у прізвищі І. Верхратського).

ПШ – Іван Верхрацький, 175 років від дня народження, Львів, 24.04.2021 (з помилкою).

ПШ – Іван Верхратський, 175 років від дня народження, Львів, 24.04.2021.

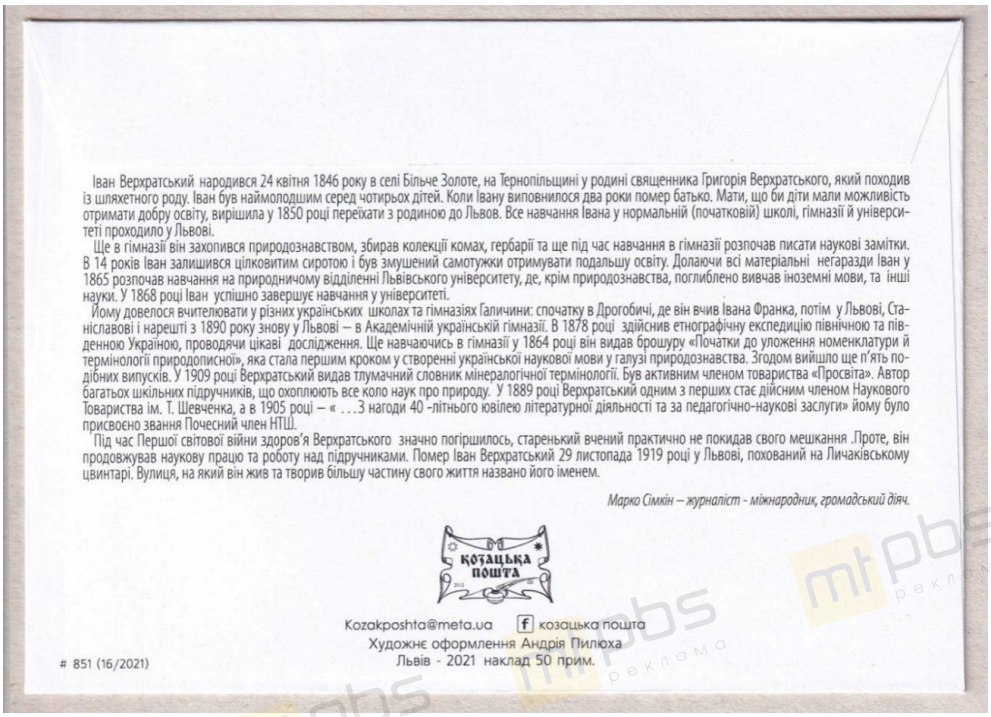

Іван Верхратський народився 24 квітня 1846 року в селі Більче Золоте, на Тернопільщині у родині священника Григорія Верхратського, який походив із шляхетного роду. Іван був наймолодшим серед чотирьох дітей. Коли Івану виповнилося два роки помер батько. Мати, що би діти мали можливість отримати добру освіту, вирішила у 1850 році переїхати з родиною до Львов. Все навчання Івана у нормальній (початковій) школі, гімназії й університеті проходило у Львові.

Ще в гімназії він захопився природознавством, збирав колекції комах, гербарії та ще під час навчання в гімназії розпочав писати наукові замітки. В 14 років Іван залишився цілковитим сиротою і був змушений самотужки отримувати подальшу освіту. Долаючи всі матеріальні негаразди Іван у 1865 розпочав навчання на природничому відділенні Львівського університету, де, крім природознавства, поглиблено вивчав іноземні мови, та інші науки. У 1868 році Іван успішно завершує навчання у університеті.

Йому довелося вчителювати у різних українських школах та гімназіях Галичини: спочатку в Дрогобичі, де він вчив Івана Франка, потім у Львові, Станіславові і нарешті з 1890 року знову у Львові – в Академічній українській гімназії. В 1878 році здійснив етнографічну експедицію північною та південною Україною, проводячи цікаві дослідження. Ще навчаючись в гімназії у 1864 році він видав брошуру «Початки до уложення номенклатури и термінології природописної», яка стала першим кроком у створенні української наукової мови у галузі природознавства. Згодом вийшло ще п'ять подібних випусків. У 1909 році Верхратський видав тлумачний словник мінералогічної термінології. Був активним членом товариства «Просвіта». Автор багатьох шкільних підручників, що охоплюють все коло наук про природу. У 1889 році Верхратський одним з перших стає дійсним членом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, а в 1905 році – « . . . З нагоди 40 -літнього ювілею літературної діяльності та за педагогічно-наукові заслуги» йому було присвоєно звання Почесний член НТШ.

Під час Першої світової війни здоров'я Верхратського значно погіршилось, старенький вчений практично не покидав свого мешкання .Проте, він продовжував наукову працю та роботу над підручниками. Помер Іван Верхратський 29 листопада 1919 році у Львові, похований на Личаківському цвинтарі. Вулиця, на який він жив та творив більшу частину свого життя названо його іменем.

Марко Сімкін – журналіст - міжнародник, громадський діяч.

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2021 наклад 50 прим.

851 (16/2021)

Іван Верхратський, 1846 – 1919, 2021.

Кубок України 2020/2021, фінал. Тернопіль – стадіон ім. Романа Шухевича, 13 травня 2021 р., 2021.

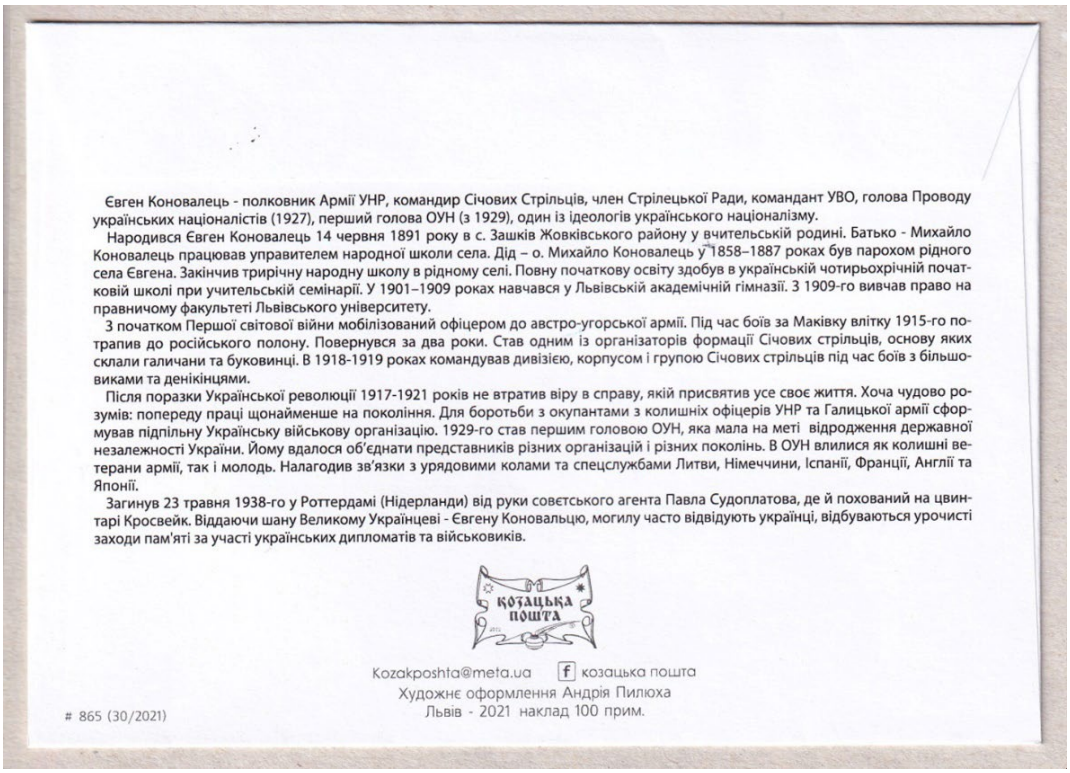

Євген Коновалець - полковник Армії УНР, командир Січових Стрільців, член Стрілецької Ради, комендант УВО, голова Проводу українських націоналістів (1927), перший голова ОУН (з 1929), один із ідеологів українського націоналізму.

Народився Євген Коновалець 14 червня 1891 року в с. Зашків Жовківського району у вчительській родині. Батько - Михайло Коновалець працював управителем народної школи села. Дід – о. Михайло Коновалець у 1858–1887 роках був парохом рідного села Євгена. Закінчив трирічну народну школу в рідному селі. Повну початкову освіту здобув в українській чотирьохрічній початковій школі при учительській семінарії. У 1901–1909 роках навчався у Львівській академічній гімназії. З 1909-го вивчав право на правничому факультеті Львівського університету.

З початком Першої світової війни мобілізований офіцером до австро-угорської армії. Під час боїв за Маківку влітку 1915-го потрапив до російського полону. Повернувся за два роки. Став одним із організаторів формації Січових стрільців, основу яких склали галичани та буковинці. В 1918-1919 роках командував дивізією, корпусом і групою Січових стрільців під час боїв з більшовиками та денікінцями.

Після поразки Української революції 1917-1921 років не втратив віру в справу, якій присвятив усе своє життя. Хоча чудово розумів: попереду праці щонайменше на покоління. Для боротьби з окупантами з колишніх офіцерів УНР та Галицької армії сформував підпільну Українську військову організацію. 1929-го став першим головою ОУН, яка мала на меті відродження державної незалежності України. Йому вдалося об'єднати представників різних організацій і різних поколінь. В ОУН влилися як колишні ветерани армії, так і молодь. Налагодив зв'язки з урядовими колами та спецслужбами Литви, Німеччини, Іспанії, Франції, Англії та Японії.

Загинув 23 травня 1938-го у Роттердамі (Нідерланди) від руки совєтського агента Павла Судоплатова, де й похований на цвинтарі Кросвейк. Віддаючи шану Великому Українцеві - Євгену Коновальцю, могилу часто відвідують українці, відбуваються урочисті заходи пам'яті за участі українських дипломатів та військовиків.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2021 наклад 100 прим.

865 (30/2021)

Євген Коновалець. Каплиця в селі Зашків, 2021.

ПШ – Євген Коновалець, 1891 – 1938, 130, Зашків, 14.06.2021.

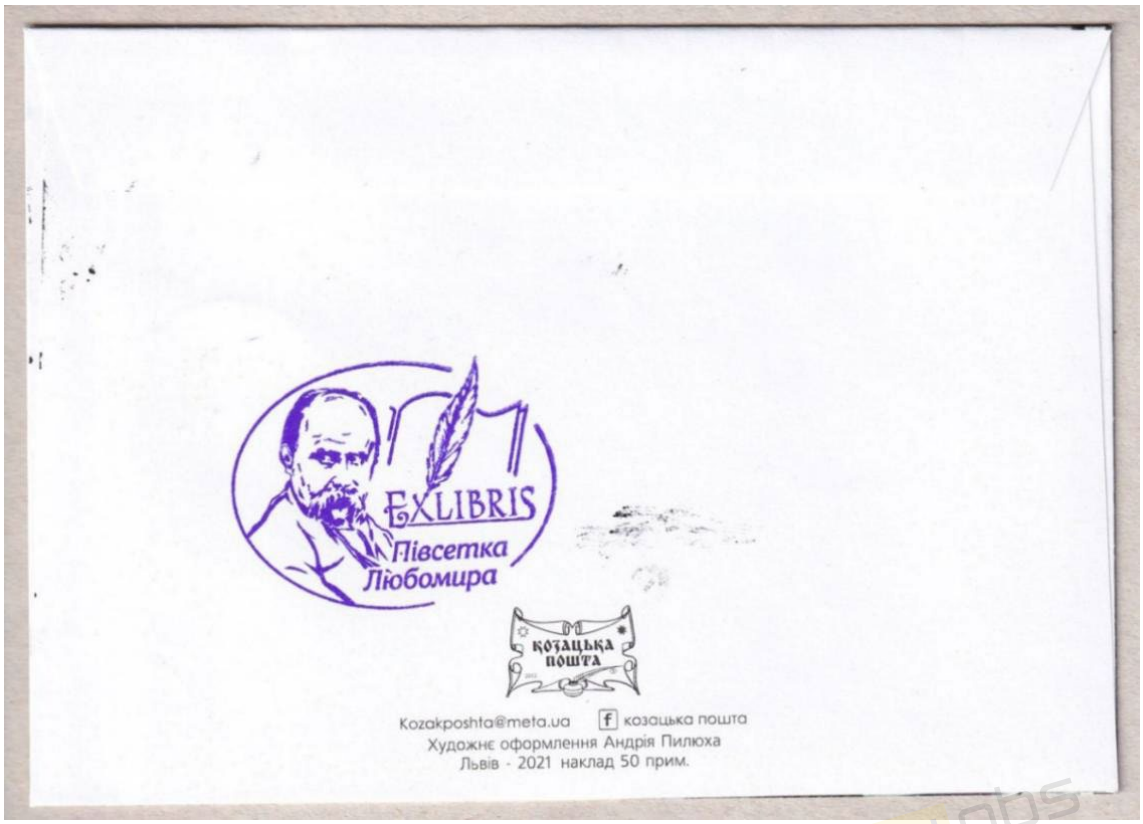

Любомир Півсеток, 1968 – 2021, колекціонер, краєзнавець, шевченкознавець, 2021.

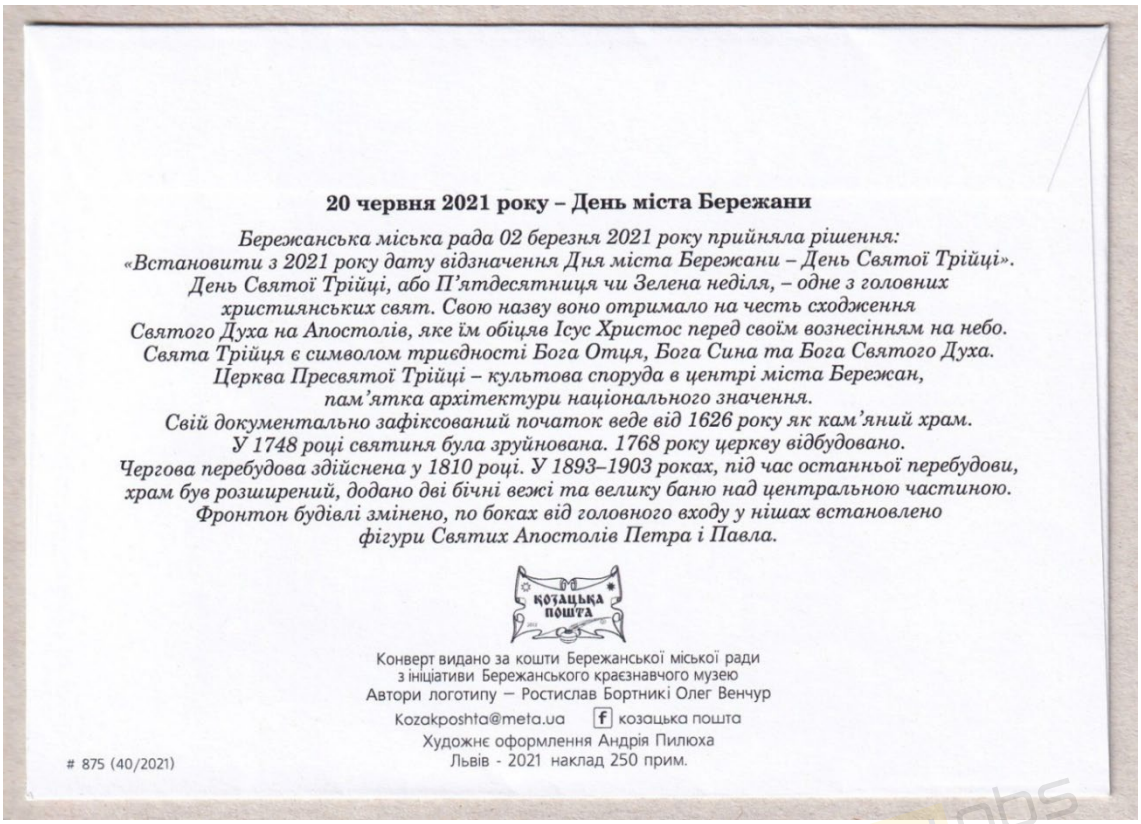

20 червня 2021 року – День міста Бережани

Бережанська міська рада 02 березня 2021 року прийняла рішення:
«Встановити з 2021 року дату відзначення Дня міста Бережани – День Святої Трійці».
День Святої Трійці, або П'ятдесятниця чи Зелена неділя, – одне з головних християнських свят. Свою назву воно отримало на честь сходження Святого Духа на Апостолів, яке їм обіцяв Ісус Христос перед своїм вознесінням на небо.
Свята Трійця є символом триєдності Бога Отця, Бога Сина та Бога Святого Духа.
Церква Пресвятої Трійці – культова споруда в центрі міста Бережан, пам'ятка архітектури національного значення.
Свій документально зафіксований початок веде від 1626 року як кам'яний храм.
У 1748 році святиня була зруйнована. 1768 року церкву відбудовано.
Чергова перебудова здійснена у 1810 році. У 1893–1903 роках, під час останньої перебудови, храм був розширений, додано дві бічні вежі та велику баню над центральною частиною.
Фронтон будівлі змінено, по боках від головного входу у нішах встановлено фігури Святих Апостолів Петра і Павла.

Козацька пошта

Конверт видано за кошти Бережанської міської ради
з ініціативи Бережанського краєзнавчого музею
Автори логотипу – Ростислав Бортнікі Олег Венчур
Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 250 прим.

875 (40/2021)

Бережани там, де добре…, 2021. Конверт видано з ініціативи Бережанського краєзнавчого музею.

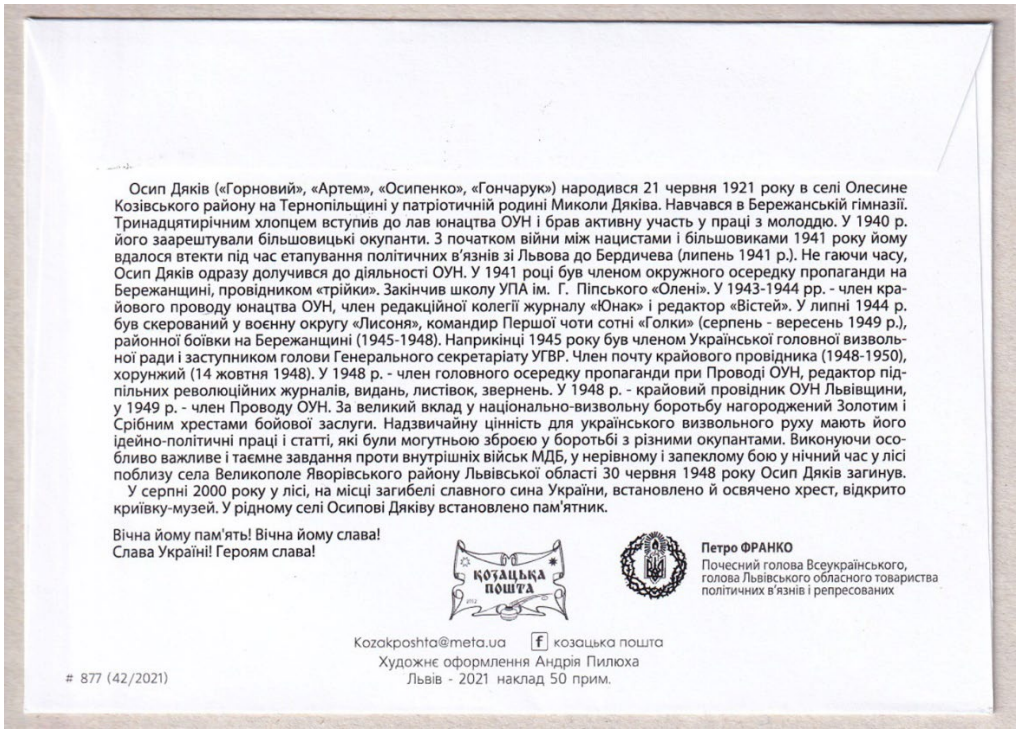

Осип Дяків («Горновий», «Артем», «Осипенко», «Гончарук») народився 21 червня 1921 року в селі Олесине Козівського району на Тернопільщині у патріотичній родині Миколи Дяківа. Навчався в Бережанській гімназії. Тринадцятирічним хлопцем вступив до лав юнацтва ОУН і брав активну участь у праці з молоддю. У 1940 р. його заарештували більшовицькі окупанти. З початком війни між нацистами і більшовиками 1941 року йому вдалося втекти під час етапування політичних в'язнів зі Львова до Бердичева (липень 1941 р.). Не гаючи часу, Осип Дяків одразу долучився до діяльності ОУН. У 1941 році був членом окружного осередку пропаганди на Бережанщині, провідником «трійки». Закінчив школу УПА ім. Г. Піпського «Олені». У 1943-1944 рр. - член крайового проводу юнацтва ОУН, член редакційної колегії журналу «Юнак» і редактор «Вістей». У липні 1944 р. був скерований у воєнну округу «Лисоня», командир Першої чоти сотні «Голки» (серпень - вересень 1949 р.), районної боївки на Бережанщині (1945-1948). Наприкінці 1945 року був членом Української головної визвольної ради і заступником голови Генерального секретаріату УГВР. Член почту крайового провідника (1948-1950), хорунжий (14 жовтня 1948). У 1948 р. - член головного осередку пропаганди при Проводі ОУН, редактор підпільних революційних журналів, видань, листівок, звернень. У 1948 р. - крайовий провідник ОУН Львівщини, у 1949 р. - член Проводу ОУН. За великий вклад у національно-визвольну боротьбу нагороджений Золотим і Срібним хрестами бойової заслуги. Надзвичайну цінність для українського визвольного руху мають його ідейно-політичні праці і статті, які були могутньою зброєю у боротьбі з різними окупантами. Виконуючи особливо важливе і таємне завдання проти внутрішніх військ МДБ, у нерівному і запеклому бою у нічний час у лісі поблизу села Великополе Яворівського району Львівської області 30 червня 1948 року Осип Дяків загинув.

У серпні 2000 року у лісі, на місці загибелі славного сина України, встановлено й освячено хрест, відкрито криївку-музей. У рідному селі Осипові Дяківу встановлено пам'ятник.

Вічна йому пам'ять! Вічна йому слава!
Слава Україні! Героям слава!

Козацька пошта

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 50 прим.

877 (42/2021)

Осип Дяків-«Горновий», 1921 – 1948, 2021.

ПШ – Осип Дяків, 100 років від дня народження, Львів, 21.06.2021.

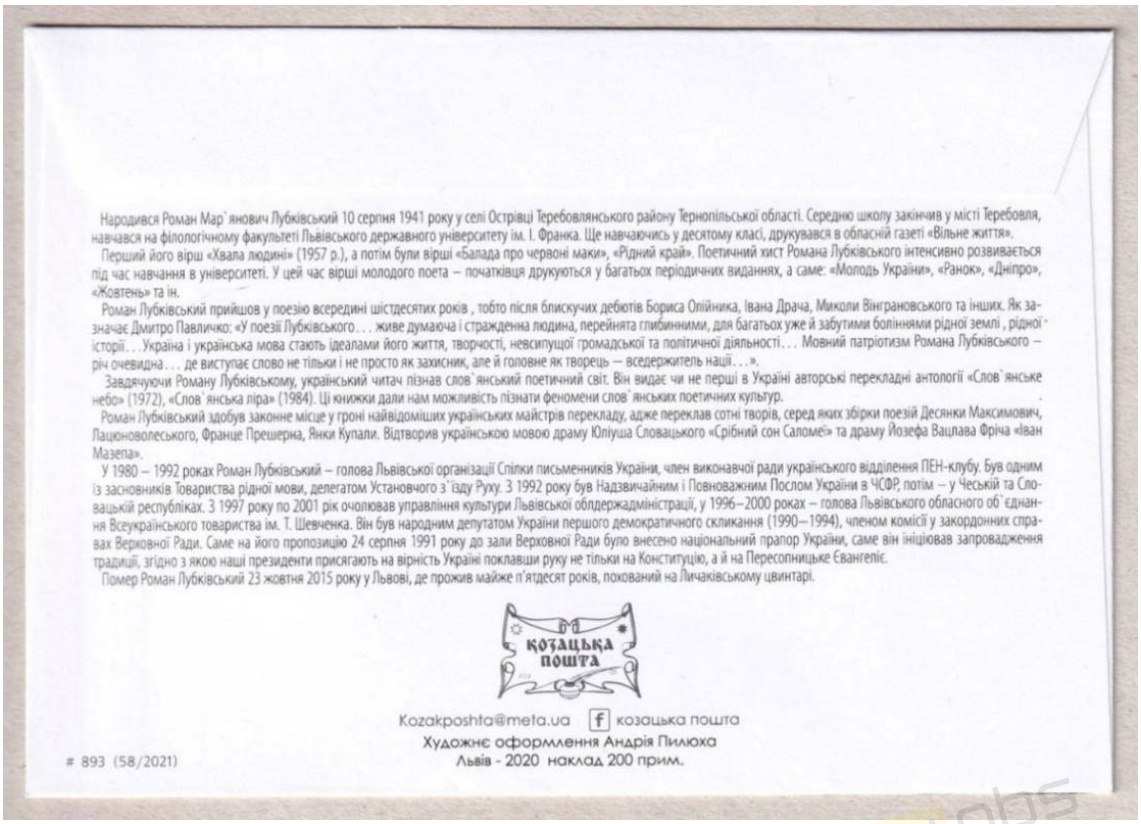

Народився Роман Мар`янович Лубківський 10 серпня 1941 року у селі Острівці Теребовлянського району Тернопільської області. Середню школу закінчив у місті Теребовля, навчався на філологічному факультеті Львівського державного університету ім. І. Франка. Ще навчаючись у десятому класі, друкувався в обласній газеті «Вільне життя».

Перший його вірш «Хвала людині» (1957 р.), а потім були вірші «Балада про червоні маки», «Рідний край». Поетичний хист Романа Лубківського інтенсивно розвивається під час навчання в університеті. У цей час вірші молодого поета – початківця друкуються у багатьох періодичних виданнях, а саме: «Молодь України», «Ранок», «Дніпро», «Жовтень» та ін.

Роман Лубківський прийшов у поезію всередині шістдесятих років , тобто після блискучих дебютів Бориса Олійника, Івана Драча, Миколи Вінграновського та інших. Як зазначає Дмитро Павличко: «У поезії Лубківського… живе думаюча і стражденна людина, перейнята глибинними, для багатьох уже й забутими болінням рідної землі , рідної історії…Україна і українська мова стають ідеалами його життя, творчості, невсипущої громадської та політичної діяльності… Мовний патріотизм Романа Лубківського – річ очевидна… де виступає слово не тільки і не просто як захисник, але й головне як творець — вседержитель нації…».

Завдячуючи Роману Лубківському, український читач пізнав слов`янський поетичний світ. Він видає чи не перші в Україні авторські перекладні антології «Слов`янське небо» (1972), «Слов`янська ліра» (1984). Ці книжки дали нам можливість пізнати феномени слов`янських поетичних культур.

Роман Лубківський здобув законне місце у гроні найвідоміших українських майстрів перекладу, адже переклав сотні творів, серед яких збірки поезій Десянки Максимович, Лацоновolеського, Франце Прешерна, Янки Купали. Відтворив українською мовою драму Юліуша Словацького «Срібний сон Саломеї» та драму Йозефа Вацлава Фріча «Іван Мазепа».

У 1980 – 1992 роках Роман Лубківський – голова Львівської організації Спілки письменників України, член виконавчої ради українського відділення ПЕН-клубу. Був одним із засновників Товариства рідної мови, делегатом Установчого з`їзду Руху. З 1992 року був Надзвичайним і Повноважним Послом України в ЧСФР, потім – у Чеській та Словацькій республіках. З 1997 року по 2001 рік очолював управління культури Львівської облдержадміністрації, у 1996–2000 роках – голова Львівського обласного об`єднання Всеукраїнського товариства ім. Т. Шевченка. Він був народним депутатом України першого демократичного скликання (1990—1994), членом комісії у закордонних справах Верховної Ради. Саме на його пропозицію 24 серпня 1991 року до зали Верховної Ради було внесено національний прапор України, саме він ініціював запровадження традиції, згідно з якою наші президенти присягають на вірність Україні поклавши руку не тільки на Конституцію, а й на Пересопницьке Євангеліє.

Помер Роман Лубківський 23 жовтня 2015 року у Львові, де прожив майже п`ятдесят років, похований на Личаківському цвинтарі.

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 наклад 200 прим.

893 (58/2021)

Роман Лубківський, 1941 – 2015, 2020(помилка дати) (1 вид зворотнього боку).

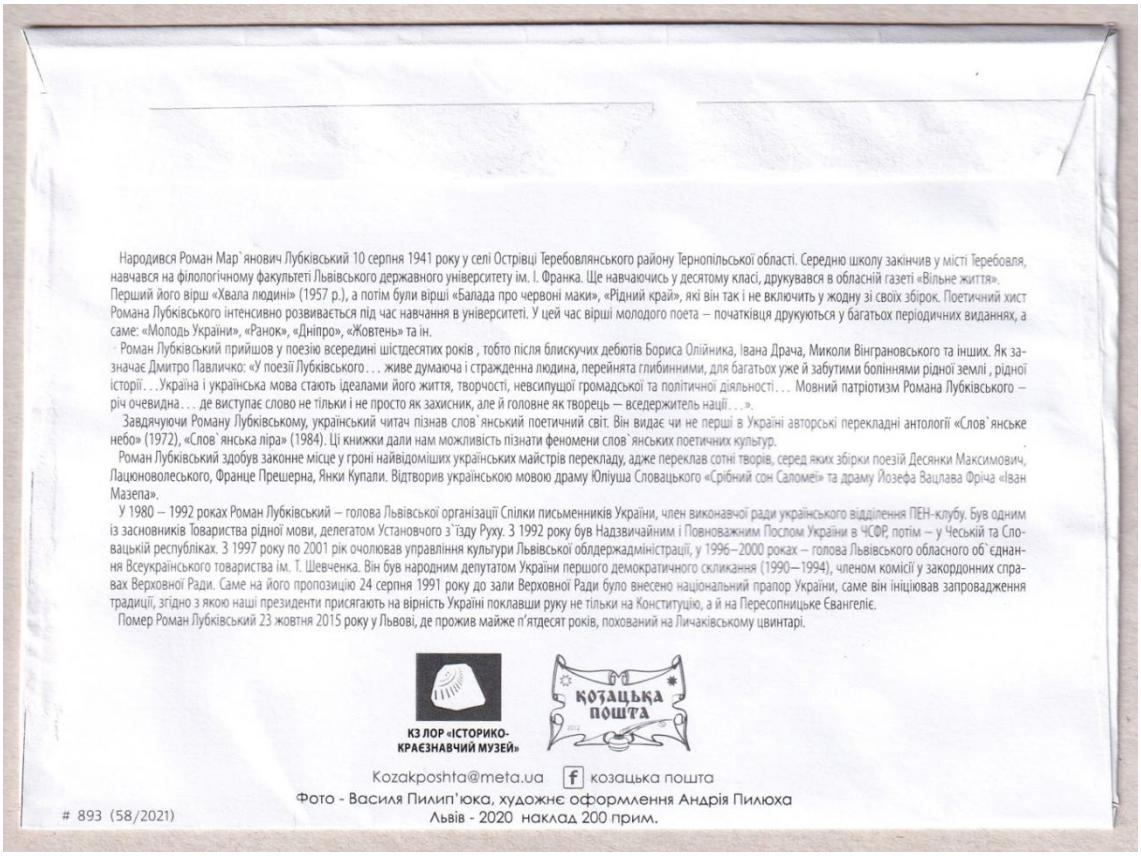

Народився Роман Мар`янович Лубківський 10 серпня 1941 року у селі Острівці Теребовлянського району Тернопільської області. Середню школу закінчив у місті Теребовля, навчався на філологічному факультеті Львівського державного університету ім. І. Франка. Ще навчаючись у десятому класі, друкувався в обласній газеті «Вільне життя». Перший його вірш «Хвала людині» (1957 р.), а потім були вірші «Балада про червоні маки», «Рідний край», які він так і не включить у жодну зі своїх збірок. Поетичний хист Романа Лубківського інтенсивно розвивається під час навчання в університеті. У цей час вірші молодого поета – початківця друкуються у багатьох періодичних виданнях, а саме: «Молодь України», «Ранок», «Дніпро», «Жовтень» та ін.

Роман Лубківський прийшов у поезію всередині шістдесятих років , тобто після блискучих дебютів Бориса Олійника, Івана Драча, Миколи Вінграновського та інших. Як зазначає Дмитро Павличко: «У поезії Лубківського … живе думаюча і стражденна людина, перейнята глибинними, для багатьох уже й забутими болінням рідної землі , рідної історії…Україна і українська мова стають ідеалами його життя, творчості, невсипущої громадської та політичної діяльності… Мовний патріотизм Романа Лубківського – річ очевидна… де виступає слово не тільки і не просто як захисник, але й головне як творець – всеєдинитель нації…».

Завдячуючи Роману Лубківському, український читач пізнав слов`янський поетичний світ. Він видає чи не перші в Україні авторські перекладні антології «Слов`янське небо» (1972), «Слов`янська ліра» (1984). Ці книжки дали нам можливість пізнати феномени слов`янських поетичних культур.

Роман Лубківський здобув законне місце у гроні найвідоміших українських майстрів перекладу, адже переклав сотні творів, серед яких збірки поезій Десянки Максимович, Лацюноволеського, Франце Прешерна, Янки Купали. Відтворив українською мовою драму Юліуша Словацького «Срібний сон Саломеї» та драму Йозефа Вацлава Фріча «Іван Мазепа».

У 1980 – 1992 роках Роман Лубківський – голова Львівської організації Спілки письменників України, член виконавчої ради українського відділення ПЕН-клубу. Був одним із засновників Товариства рідної мови, делегатом Установчого з`їзду Руху. З 1992 року був Надзвичайним і Повноважним Послом України в ЧСФР, потім – у Чеській та Словацькій республіках. З 1997 року по 2001 рік очолював управління культури Львівської облдержадміністрації, у 1996–2000 роках – голова Львівського обласного об`єднання Всеукраїнського товариства ім. Т. Шевченка. Він був народним депутатом України першого демократичного скликання (1990–1994), членом комісії у закордонних справах Верховної Ради. Саме на його пропозицію 24 серпня 1991 року до зали Верховної Ради було внесено національний прапор України, саме він ініціював запровадження традиції, згідно з якою наші президенти присягають на вірність Україні поклавши руку не тільки на Конституцію, а й на Пересопницьке Євангеліє.

Помер Роман Лубківський 23 жовтня 2015 року у Львові, де прожив майже п'ятдесят років, похований на Личаківському цвинтарі.

КЗ ЛОР «ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ»

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Фото - Василя Пилип'юка, художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2020 наклад 200 прим.

893 (58/2021)

2 вид зворотнього боку.

ПШ – Роман Лубківський, 1941 – 2015, 80. Львів, 10. 08. 2021.

ПШ – Творці української незалежності. Роман Лубківський, 1941 – 2015,

80. Львів-Винники, 20.08.2021.

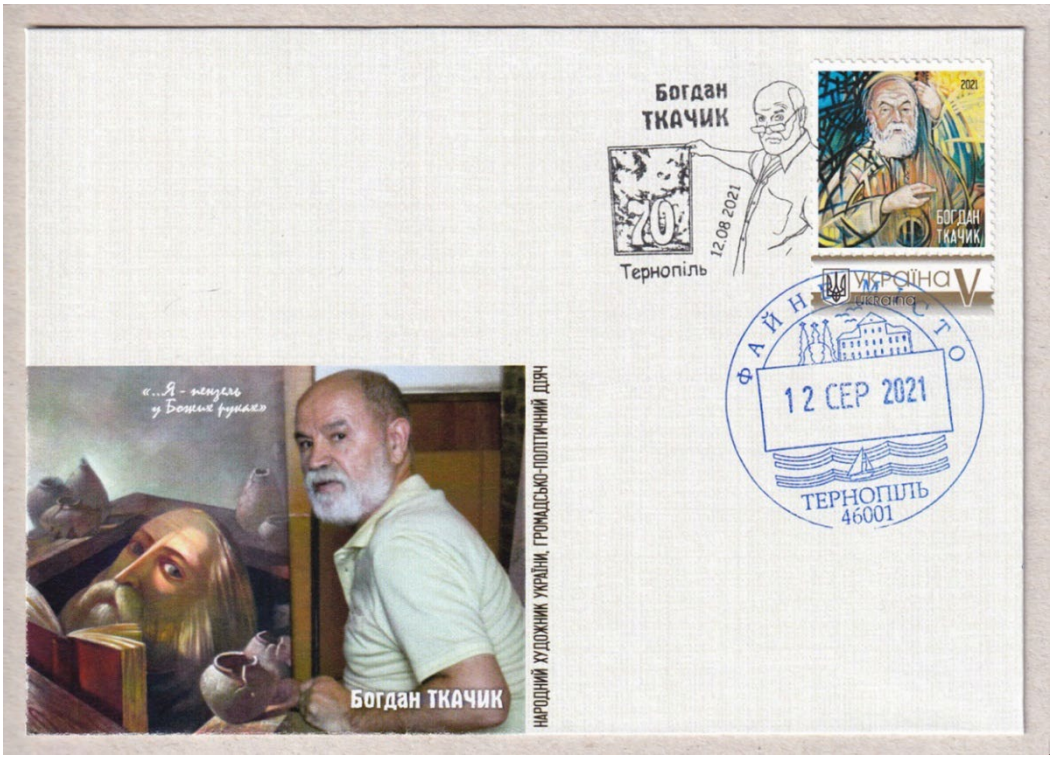

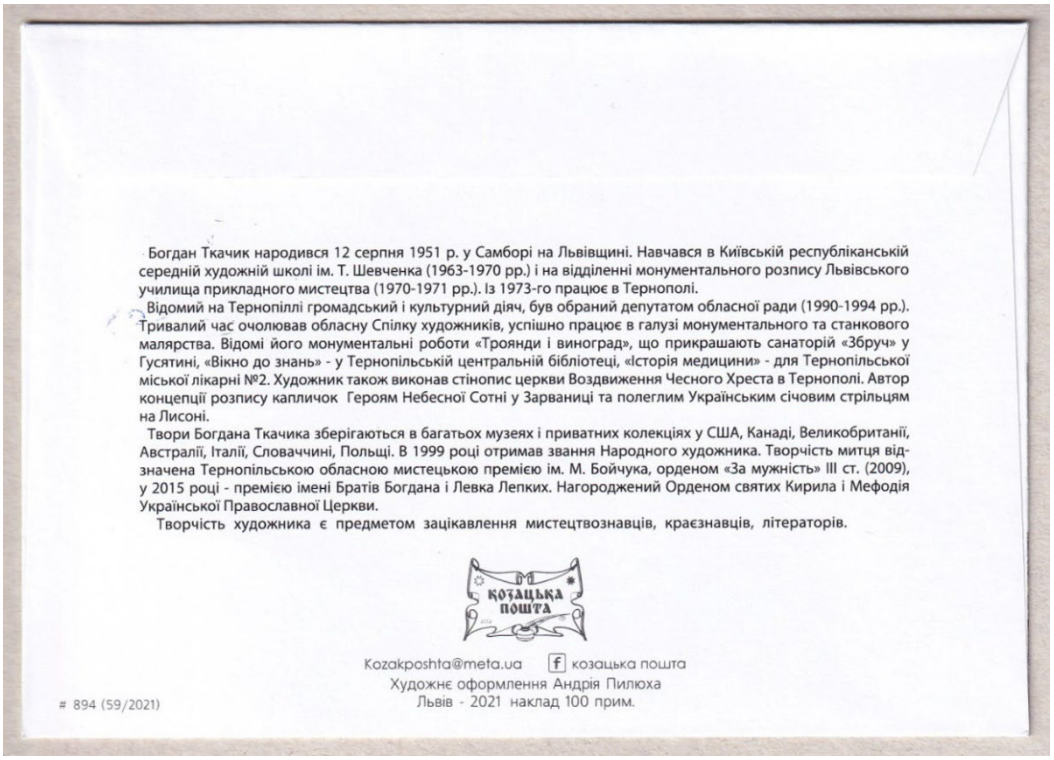

Богдан Ткачик народився 12 серпня 1951 р. у Самборі на Львівщині. Навчався в Київській республіканській середній художній школі ім. Т. Шевченка (1963-1970 рр.) і на відділенні монументального розпису Львівського училища прикладного мистецтва (1970-1971 рр.). Із 1973-го працює в Тернополі.

Відомий на Тернопіллі громадський і культурний діяч, був обраний депутатом обласної ради (1990-1994 рр.). Тривалий час очолював обласну Спілку художників, успішно працює в галузі монументального та станкового малярства. Відомі його монументальні роботи «Троянди і виноград», що прикрашають санаторій «Збруч» у Гусятині, «Вікно до знань» - у Тернопільській центральній бібліотеці, «Історія медицини» - для Тернопільської міської лікарні №2. Художник також виконав стінопис церкви Воздвиження Чесного Хреста в Тернополі. Автор концепції розпису капличок Героям Небесної Сотні у Зарваниці та полеглим Українським січовим стрільцям на Лисоні.

Твори Богдана Ткачика зберігаються в багатьох музеях і приватних колекціях у США, Канаді, Великобританії, Австралії, Італії, Словаччині, Польщі. В 1999 році отримав звання Народного художника. Творчість митця відзначена Тернопільською обласною мистецькою премією ім. М. Бойчука, орденом «За мужність» III ст. (2009), у 2015 році - премією імені Братів Богдана і Левка Лепких. Нагороджений Орденом святих Кирила і Мефодія Української Православної Церкви.

Творчість художника є предметом зацікавлення мистецтвознавців, краєзнавців, літераторів.

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 100 прим.
894 (59/2021)

Богдан Ткачик, Народний художник України, громадсько-політичний діяч, 2021.

ПШ – Богдан Ткачик, 70. Тернопіль, 12.08.2021.

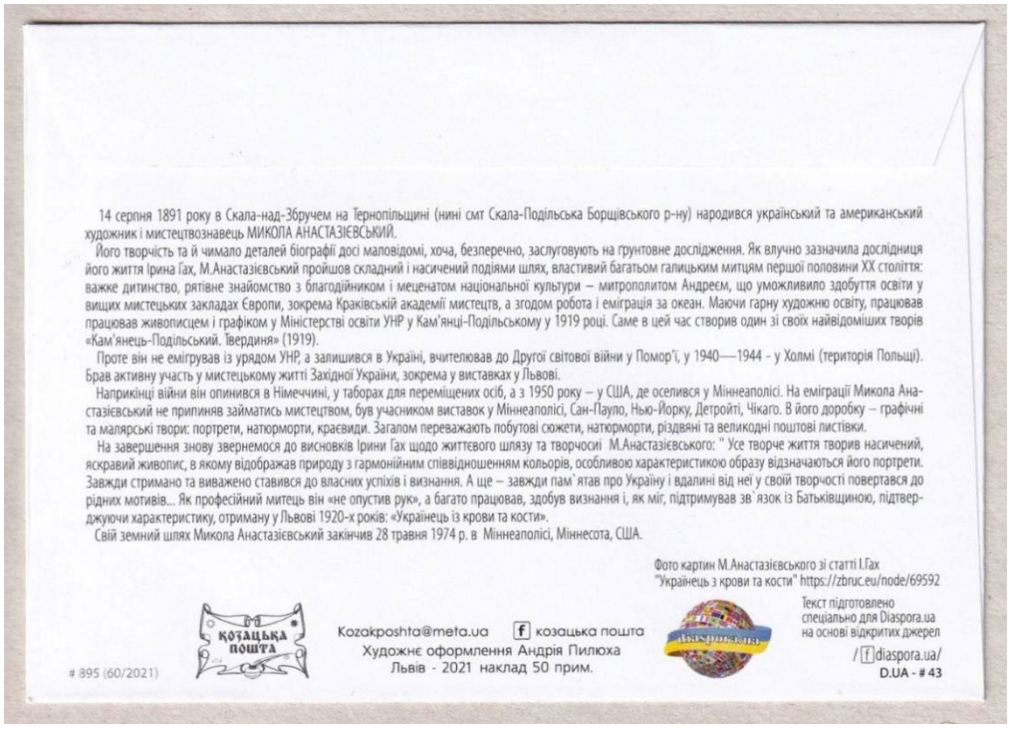

14 серпня 1891 року в Скала-над-Збручем на Тернопільщині (нині смт Скала-Подільська Борщівського р-ну) народився український та американський художник і мистецтвознавець МИКОЛА АНАСТАЗІЄВСЬКИЙ.

Його творчість та й чимало деталей біографії досі маловідомі, хоча, безперечно, заслуговують на ґрунтовне дослідження. Як влучно зазначила дослідниця його життя Ірина Гах, М.Анастазієвський пройшов складний і насичений подіями шлях, властивий багатьом галицьким митцям першої половини XX століття: важке дитинство, рятівне знайомство з благодійником і меценатом національної культури – митрополитом Андреєм, що уможливило здобуття освіти у вищих мистецьких закладах Європи, зокрема Краківській академії мистецтв, а згодом робота і еміграція за океан. Маючи гарну художню освіту, працював працював живописцем і графіком у Міністерстві освіти УНР у Кам'янці-Подільському у 1919 році. Саме в цей час створив один зі своїх найвідоміших творів «Кам'янець-Подільський. Твердиня» (1919).

Проте він не емігрував із урядом УНР, а залишився в Україні, вчителював до Другої світової війни у Помор'ї, у 1940—1944 - у Холмі (територія Польщі). Брав активну участь у мистецькому житті Західної України, зокрема у виставках у Львові.

Наприкінці війни він опинився в Німеччині, у таборах для переміщених осіб, а з 1950 року – у США, де оселився у Міннеаполісі. На еміграції Микола Анастазієвський не припиняв займатись мистецтвом, був учасником виставок у Міннеаполісі, Сан-Пауло, Нью-Йорку, Детройті, Чікаго. В його доробку – графічні та малярські твори: портрети, натюрморти, краєвиди. Загалом переважають побутові сюжети, натюрморти, різдвяні та великодні поштові листівки.

На завершення знову звернемося до висновків Ірини Гах щодо життєвого шляху та творчості М.Анастазієвського: " Усе творче життя творив насичений, яскравий живопис, в якому відображав природу з гармонійним співвідношенням кольорів, особливою характеристикою образу відзначаються його портрети. Завжди стримано та виважено ставився до власних успіхів і визнання. А ще – завжди пам`ятав про Україну і вдалині від неї у своїй творчості повертався до рідних мотивів... Як професійний митець він «не опустив рук», а багато працював, здобув визнання і, як міг, підтримував зв`язок із Батьківщиною, підтверджуючи характеристику, отриману у Львові 1920-х років: «Українець із крові та кості».

Свій земний шлях Микола Анастазієвський закінчив 28 травня 1974 р. в Міннеаполісі, Міннесота, США.

Фото картин М.Анастазієвського зі статті І.Гах
"Українець з крові та кості" https://zbruc.eu/node/69592

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 50 прим.

Текст підготовлено спеціально для Diaspora.ua на основі відкритих джерел
/diaspora.ua/
D.UA - # 43

895 (60/2021)

Микола Анастазієвський, 1891 – 1974, 2021. (Народився у Скалі-Подільській)

ПШ – Микола Анастазієвський, 130, Тернопіль, 14.08.2021.

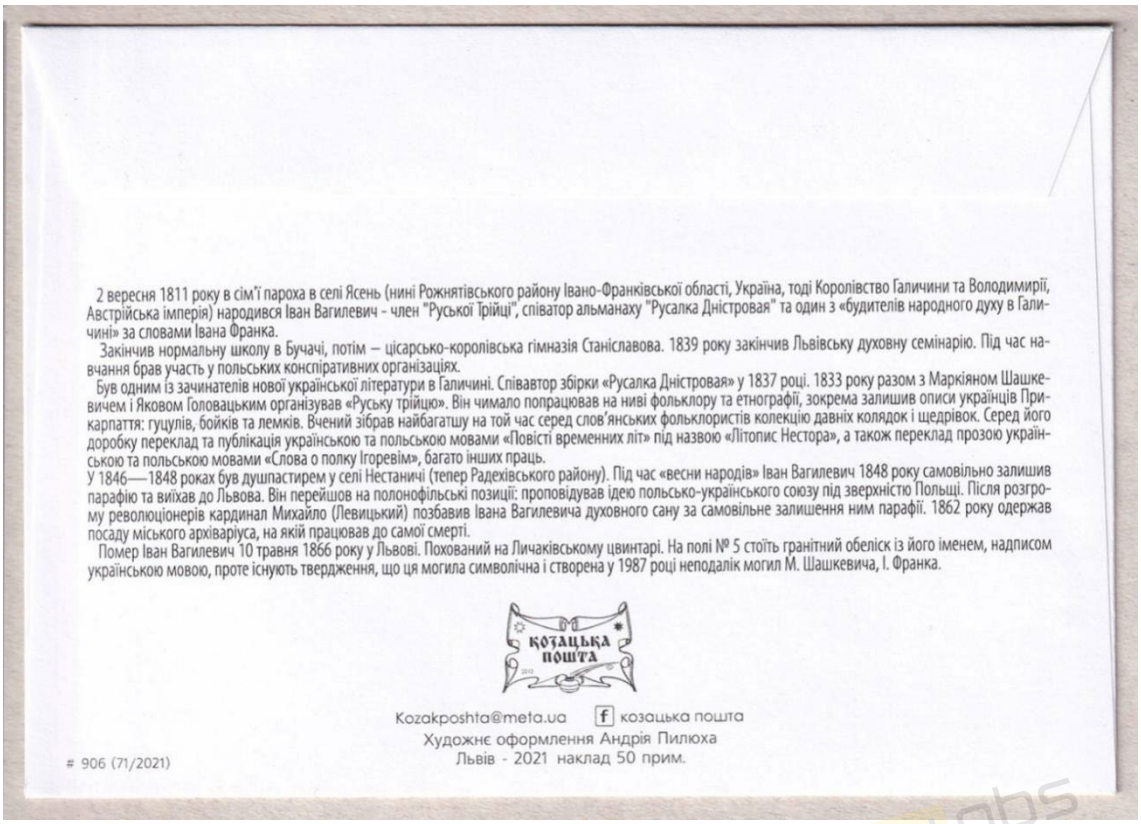

2 вересня 1811 року в сім'ї пароха в селі Ясень (нині Рожнятівського району Івано-Франківської області, Україна, тоді Королівство Галичини та Володимирії, Австрійська імперія) народився Іван Вагилевич - член "Руської Трійці", співатор альманаху "Русалка Дністровая" та один з «будителів народного духу в Галичині» за словами Івана Франка.

Закінчив нормальну школу в Бучачі, потім – цісарсько-королівська гімназія Станіславова. 1839 року закінчив Львівську духовну семінарію. Під час навчання брав участь у польських конспіративних організаціях.

Був одним із зачинателів нової української літератури в Галичині. Співавтор збірки «Русалка Дністровая» у 1837 році. 1833 року разом з Маркіяном Шашкевичем і Яковом Головацьким організував «Руську трійцю». Він чимало попрацював на ниві фольклору та етнографії, зокрема залишив описи українців Прикарпаття: гуцулів, бойків та лемків. Вчений зібрав найбагатшу на той час серед слов'янських фольклористів колекцію давніх колядок і щедрівок. Серед його доробку переклад та публікація українською та польською мовами «Повісті временних літ» під назвою «Літопис Нестора», а також переклад прозою українською та польською мовами «Слова о полку Ігоревім», багато інших праць.

У 1846—1848 роках був душпастирем у селі Нестаничі (тепер Радехівського району). Під час «весни народів» Іван Вагилевич 1848 року самовільно залишив парафію та виїхав до Львова. Він перейшов на полонофільські позиції: проповідував ідею польсько-українського союзу під зверхністю Польщі. Після розгрому революціонерів кардинал Михайло (Левицький) позбавив Івана Вагилевича духовного сану за самовільне залишення ним парафії. 1862 року одержав посаду міського архіваріуса, на якій працював до самої смерті.

Помер Іван Вагилевич 10 травня 1866 року у Львові. Похований на Личаківському цвинтарі. На полі № 5 стоїть гранітний обеліск із його іменем, надписом українською мовою, проте існують твердження, що ця могила символічна і створена у 1987 році неподалік могил М. Шашкевича, І. Франка.

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2021 наклад 50 прим.

906 (71/2021)

Іван Вагилевич, 1811 – 1866, 210 років від дня народження, 2021.

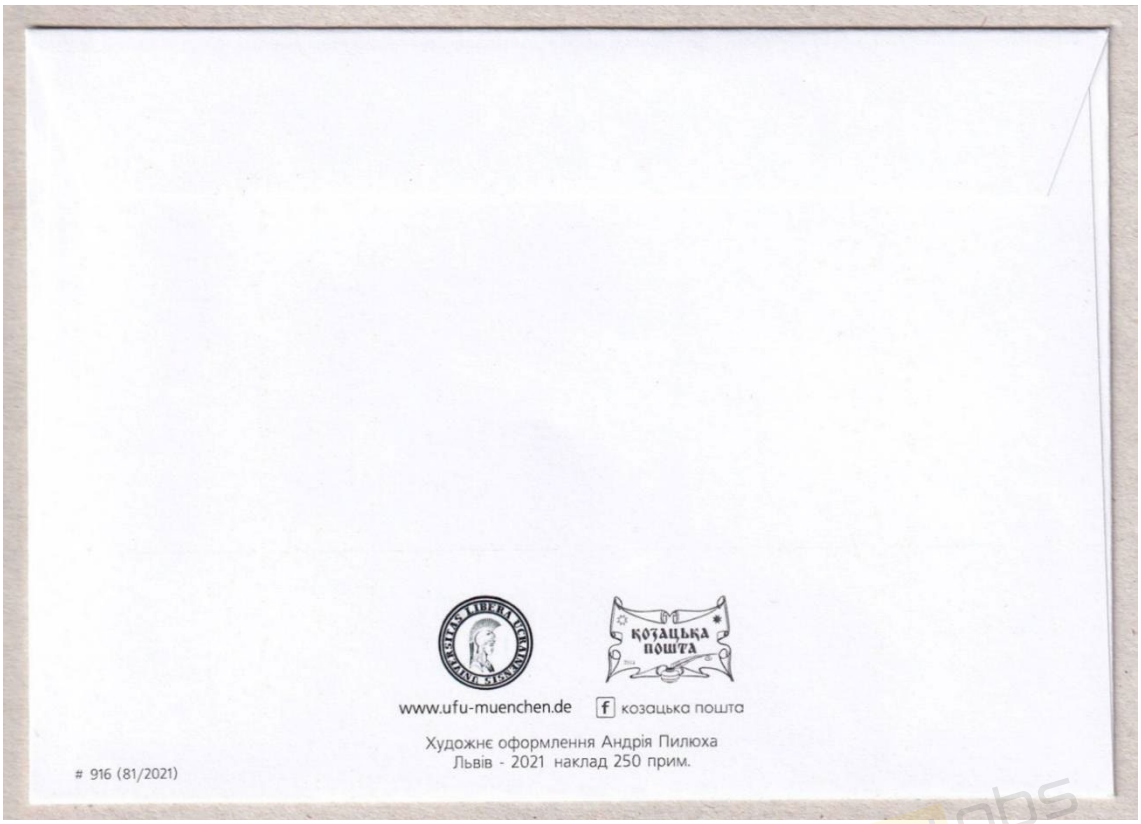

Український Вільний Університет, 1921 – 2021, 100, 2021 (На фото 1926 року двоє тернополян: І. Горбачевський (3-й зліва у першому ряду) і С. Дністрянський (2-й зліва у другому ряду).

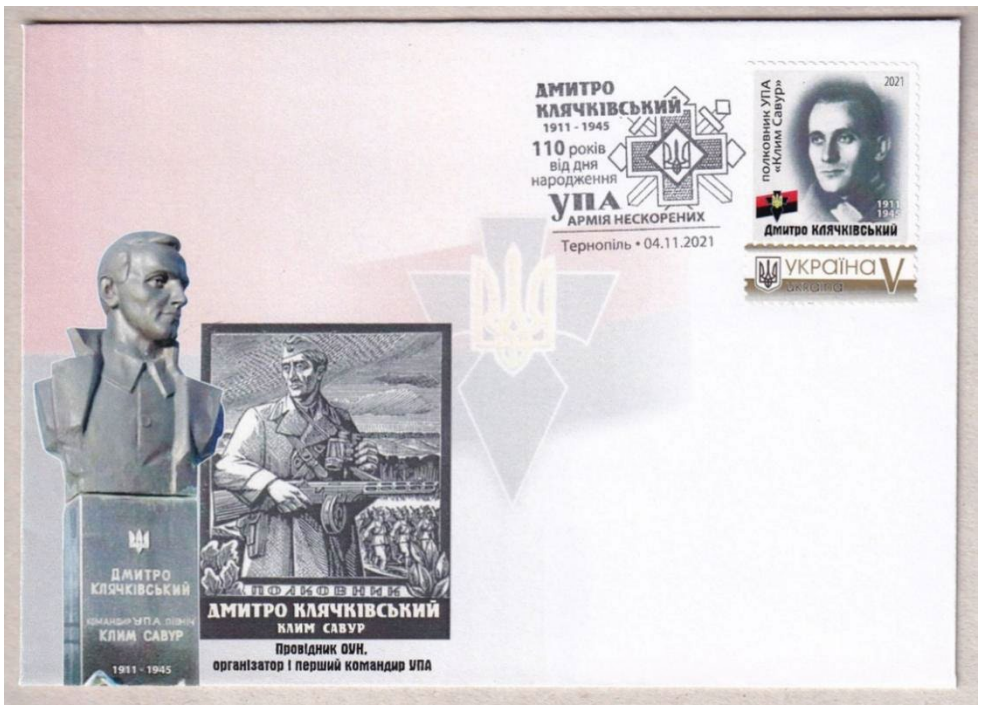

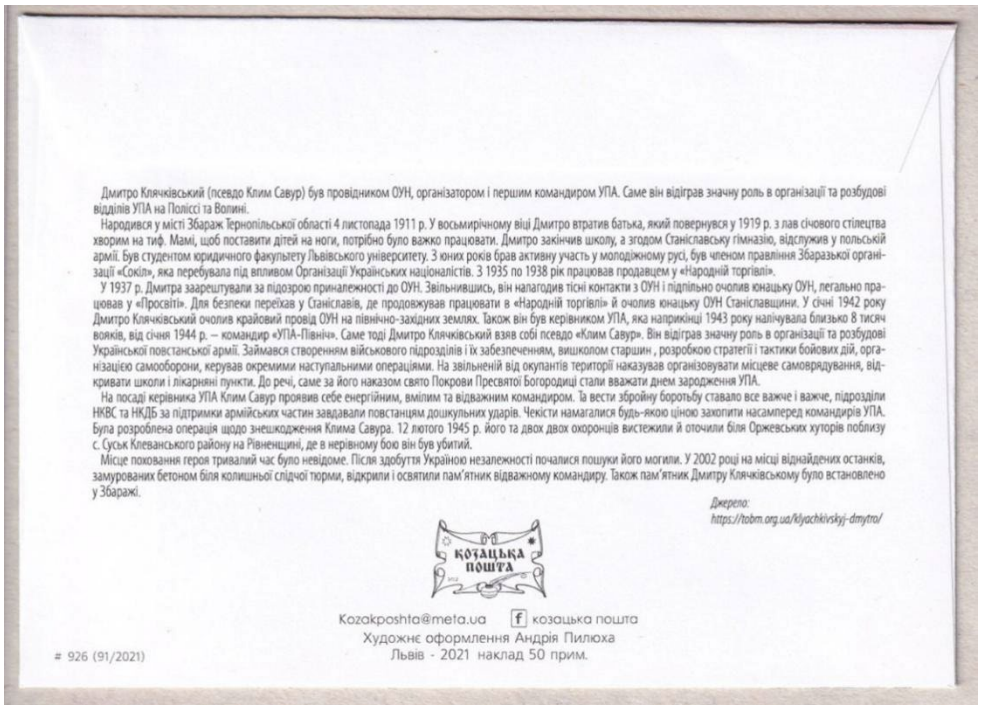

Дмитро Клячківський (псевдо Клим Савур) був провідником ОУН, організатором і першим командиром УПА. Саме він відіграв значну роль в організації та розбудові відділів УПА на Поліссі та Волині.

Народився у місті Збараж Тернопільської області 4 листопада 1911 р. У восьмирічному віці Дмитро втратив батька, який повернувся у 1919 р. з лав січового стілецтва хворим на тиф. Мамі, щоб поставити дітей на ноги, потрібно було важко працювати. Дмитро закінчив школу, а згодом Станіславську гімназію, відслужив у польській армії. Був студентом юридичного факультету Львівського університету. З юних років брав активну участь у молодіжному русі, був членом правління Збаразької організації «Сокіл», яка перебувала під впливом Організації Українських націоналістів. З 1935 по 1938 рік працював продавцем у «Народній торгівлі».

У 1937 р. Дмитра заарештували за підозрою приналежності до ОУН. Звільнившись, він налагодив тісні контакти з ОУН і підпільно очолив юнацьку ОУН, легально працював у «Просвіті». Для безпеки переїхав у Станіславів, де продовжував працювати в «Народній торгівлі» й очолив юнацьку ОУН Станіславщини. У січні 1942 року Дмитро Клячківський очолив крайовий провід ОУН на північно-західних землях. Також він був керівником УПА, яка наприкінці 1943 року налічувала близько 8 тисяч вояків, від січня 1944 р. – командир «УПА-Північ». Саме тоді Дмитро Клячківський взяв собі псевдо «Клим Савур». Він відіграв значну роль в організації та розбудові Української повстанської армії. Займався створенням військового підрозділів і їх забезпеченням, вишколом старшин , розробкою стратегії і тактики бойових дій, організацією самооборони, керував окремими наступальними операціями. На звільненій від окупантів території наказував організовувати місцеве самоврядування, відкривати школи і лікарняні пункти. До речі, саме за його наказом свято Покрови Пресвятої Богородиці стали вважати днем зародження УПА.

На посаді керівника УПА Клим Савур проявив себе енергійним, вмілим та відважним командиром. Та вести збройну боротьбу ставало все важче і важче, підрозділи НКВС та НКДБ за підтримки армійських частин завдавали повстанцям дошкульних ударів. Чекісти намагалися будь-якою ціною захопити насамперед командирів УПА. Була розроблена операція щодо знешкодження Клима Савура. 12 лютого 1945 р. його та двох двох охоронців вистежили й оточили біля Оржевських хуторів поблизу с. Суськ Клеванського району на Рівненщині, де в нерівному бою він був убитий.

Місце поховання героя тривалий час було невідоме. Після здобуття Україною незалежності почалися пошуки його могили. У 2002 році на місці віднайдених останків, замурованих бетоном біля колишньої слідчої тюрми, відкрили і освятили пам'ятник відважному командиру. Також пам'ятник Дмитру Клячківському було встановлено у Збаражі.

Джерело:
https://tobm.org.ua/Klyachkivskyj-dmytro/

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2021 наклад 50 прим.

926 (91/2021)

Полковник Дмитро Клячківський / Клим Савур, 1911 – 1945, 2021.

ПШ – УПА – армія нескорених. Дмитро Клячківський, 110 років від дня народження, Тернопіль, 04.11.2021.

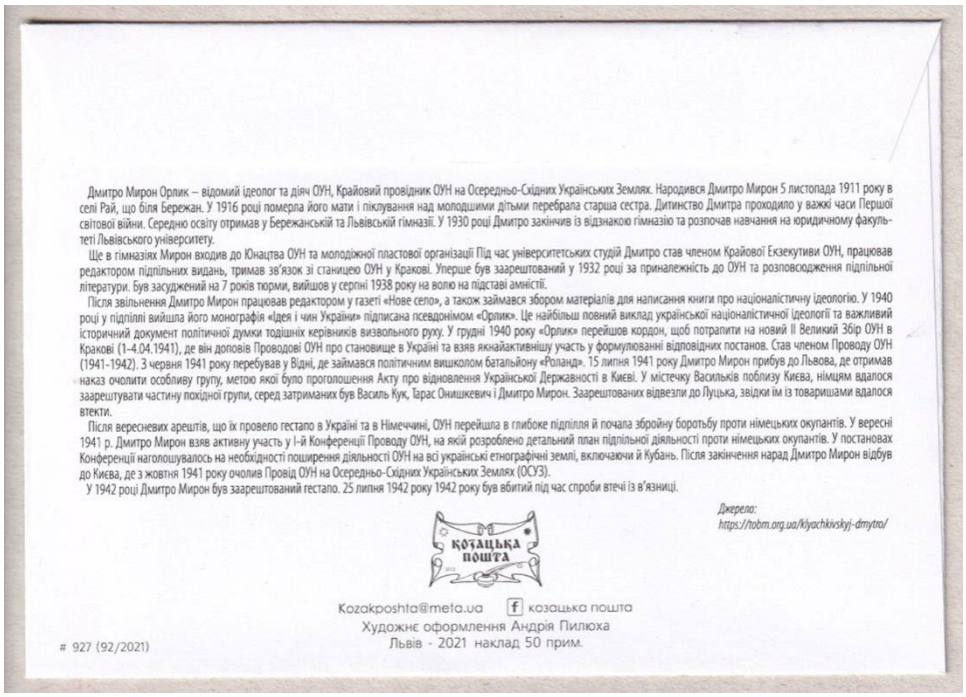

Дмитро Мирон Орлик – відомий ідеолог та діяч ОУН, Крайовий провідник ОУН на Осередньо-Східних Українських Землях. Народився Дмитро Мирон 5 листопада 1911 року в селі Рай, що біля Бережан. У 1916 році померла його мати і піклування над молодшими дітьми перебрала старша сестра. Дитинство Дмитра проходило у важкі часи Першої світової війни. Середню освіту отримав у Бережанській та Львівській гімназії. У 1930 році Дмитро закінчив із відзнакою гімназію та розпочав навчання на юридичному факультеті Львівського університету.

Ще в гімназіях Мирон входив до Юнацтва ОУН та молодіжної пластової організації Під час університетських студій Дмитро став членом Крайової Екзекутиви ОУН, працював редактором підпільних видань, тримав зв'язок зі станицею ОУН у Кракові. Уперше був заарештований у 1932 році за приналежність до ОУН та розповсюдження підпільної літератури. Був засуджений на 7 років тюрми, вийшов у серпні 1938 року на волю на підставі амністії.

Після звільнення Дмитро Мирон працював редактором у газеті «Нове село», а також займався збором матеріалів для написання книги про націоналістичну ідеологію. У 1940 році у підпіллі вийшла його монографія «Ідея і чин України» підписана псевдонімом «Орлик». Це найбільш повний виклад української націоналістичної ідеології та важливий історичний документ політичної думки тодішніх керівників визвольного руху. У грудні 1940 року «Орлик» перейшов кордон, щоб потрапити на новий II Великий Збір ОУН в Кракові (1-4.04.1941), де він доповів Проводові ОУН про становище в Україні та взяв якнайактивнішу участь у формулюванні відповідних постанов. Став членом Проводу ОУН (1941-1942). 3 червня 1941 року перебував у Відні, де займався політичним вишколом батальйону «Роланд». 15 липня 1941 року Дмитро Мирон прибув до Львова, де отримав наказ очолити особливу групу, метою якої було проголошення Акту про відновлення Української Державності в Києві. У містечку Васильків поблизу Києва, німцям вдалося заарештувати частину похідної групи, серед затриманих був Василь Кук, Тарас Онишкевич і Дмитро Мирон. Заарештованих відвезли до Луцька, звідки їм із товаришами вдалося втекти.

Після вересневих арештів, що їх провело гестапо в Україні та в Німеччині, ОУН перейшла в глибоке підпілля й почала збройну боротьбу проти німецьких окупантів. У вересні 1941 р. Дмитро Мирон взяв активну участь у І-й Конференції Проводу ОУН, на якій розроблено детальний план підпільної діяльності проти німецьких окупантів. У постановах Конференції наголошувалось на необхідності поширення діяльності ОУН на всі українські етнографічні землі, включаючи й Кубань. Після закінчення нарад Дмитро Мирон відбув до Києва, де з жовтня 1941 року очолив Провід ОУН на Осередньо-Східних Українських Землях (ОСУЗ).

У 1942 році Дмитро Мирон був заарештований гестапо. 25 липня 1942 року 1942 року був вбитий під час спроби втечі із в'язниці.

Джерело:
https://tobm.org.ua/klyachkivskyj-dmytro/

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 50 прим.
927 (92/2021)

Дмитро Мирон Орлик, 1911 – 1942, 2021.

ПШ – Дмитро Мирон Орлик, 1911 – 1942, 110 років від дня народження, Тернопіль, 05.11.2021.

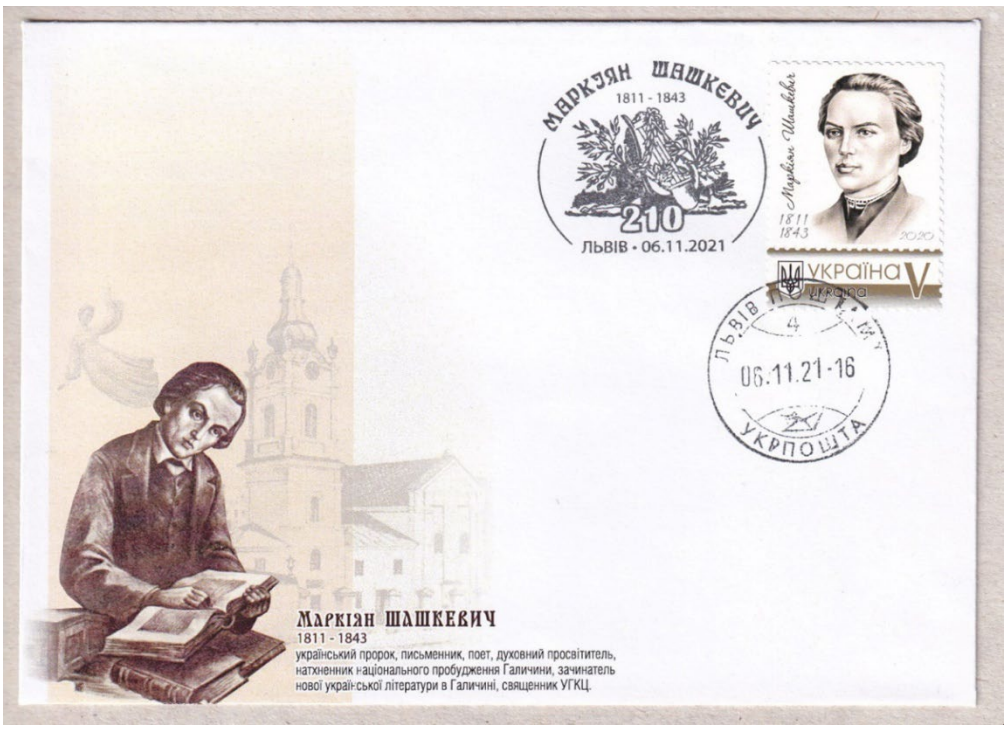

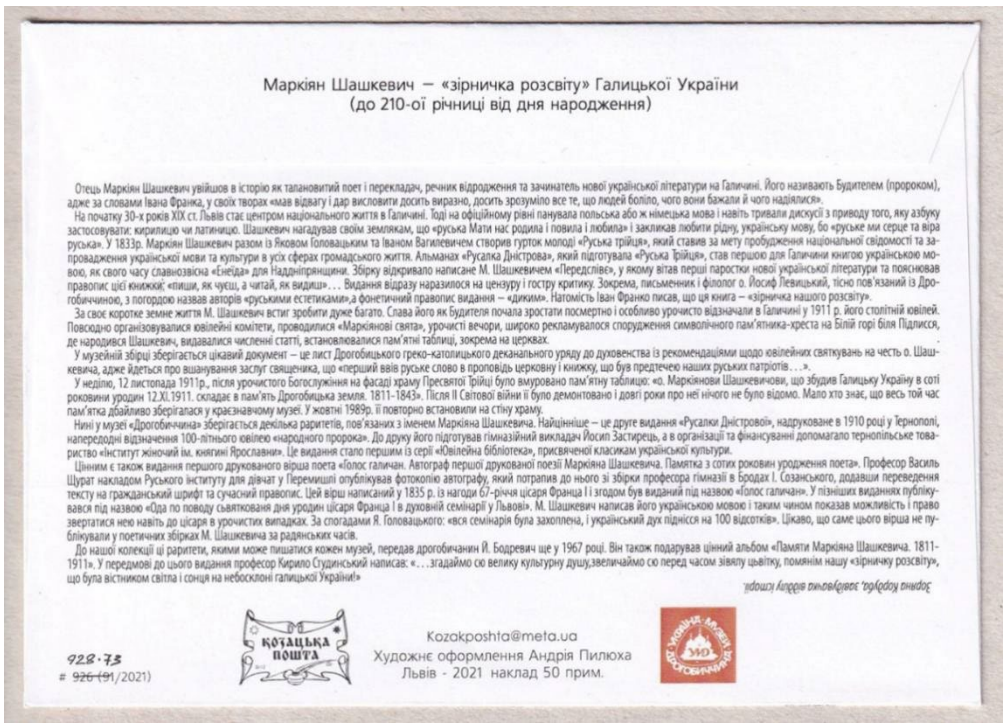

Маркіян Шашкевич — «зірничка розсвіту» Галицької України
(до 210-ої річниці від дня народження)

Отець Маркіян Шашкевич увійшов в історію як талановитий поет і перекладач, речник відродження та зачинатель нової української літератури на Галичині. Його називають Будителем (пророком), адже за словами Івана Франка, у своїх творах «мав відвагу і дар висловити досить виразно, досить зрозуміло все те, що людей боліло, чого вони бажали й чого надіялися».

На початку 30-х років XIX ст. Львів стає центром національного життя в Галичині. Тоді на офіційному рівні панувала польська або ж німецька мова і навіть тривали дискусії з приводу того, яку азбуку застосовувати: кирилицю чи латиницю. Шашкевич нагадував своїм землякам, що «руська Мати нас родила і повила і любила» і закликав любити рідну, українську мову, бо «руське ми серце та віра руська». У 1833р. Маркіян Шашкевич разом із Яковом Головацьким та Іваном Вагилевичем створив гурток молоді «Руська трійця», який ставив за мету пробудження національної свідомості та запровадження української мови та культури в усіх сферах громадського життя. Альманах «Русалка Дністрова», який підготувала «Руська Трійця», став першою для Галичини книгою українською мовою, як свого часу славнозвісна «Енеїда» для Наддніпрянщини. Збірку відкривало написане М. Шашкевичем «Передслівє», у якому вітав перші паростки нової української літератури та пояснював правопис цієї книжки: «пиши, як чуєш, а читай, як видиш»… Видання відразу наразилося на цензуру і гостру критику. Зокрема, письменник і філолог о. Йосиф Левицький, тісно пов'язаний із Дрогобиччиною, з погордою назвав авторів «руськими естетиками»,а фонетичний правопис видання – «диким». Натомість Іван Франко писав, що ця книга – «зірничка нашого розсвіту».

За своє коротке земне життя М. Шашкевич встиг зробити дуже багато. Слава його як Будителя почала зростати посмертно і особливо урочисто відзначали в Галичині у 1911 р. його столітній ювілей. Повсюдно організовувалися ювілейні комітети, проводилися «Маркіянові свята», урочисті вечори, широко рекламувалося спорудження символічного пам'ятника-хреста на Білій горі біля Підлисся, де народився Шашкевич, видавалися численні статті, встановлювалися пам'ятні таблиці, зокрема на церквах.

У музейній збірці зберігається цікавий документ – це лист Дрогобицького греко-католицького деканального уряду до духовенства із рекомендаціями щодо ювілейних святкувань на честь о. Шашкевича, адже йдеться про вшанування заслуг священика, що «перший ввів руське слово в проповідь церковну і книжку, що був предтечею наших руських патріотів…».

У неділю, 12 листопада 1911р., після урочистого Богослужіння на фасаді храму Пресвятої Трійці було вмуровано пам'ятну таблицю: «о. Маркіянови Шашкевичови, що збудив Галицьку Україну в соті роковини уродин 12.XI.1911. складає в пам'ять Дрогобицька земля. 1811-1843». Після II Світової війни її було демонтовано і довгі роки про неї нічого не було відомо. Мало хто знає, що весь той час пам'ятка дбайливо зберігалася у краєзнавчому музеї. У жовтні 1989р. її повторно встановили на стіну храму.

Нині у музеї «Дрогобиччина» зберігається декілька раритетів, пов'язаних з іменем Маркіяна Шашкевича. Найцінніше – це друге видання «Русалки Дністрової», надруковане в 1910 році у Тернополі, напередодні відзначення 100-літнього ювілею «народного пророка». До друку його підготував гімназійний викладач Йосип Застирець, а в організації та фінансуванні допомагало тернопільське товариство «Інститут жіночий ім. княгині Ярославни». Це видання стало першим із серії «Ювілейна бібліотека», присвяченої класикам української культури.

Цінним є також видання першого друкованого вірша поета «Голос галичан. Автограф першої друкованої поезії Маркіяна Шашкевича. Памятка з сотих роковин уродження поета». Професор Василь Щурат накладом Руського інституту для дівчат у Перемишлі опублікував фотокопію автографу, який потрапив до нього зі збірки професора гімназії в Бродах І. Созанського, додавши переведення тексту на гражданський шрифт та сучасний правопис. Цей вірш написаний у 1835 р. із нагоди 67-річчя цісаря Франца І і згодом був виданий під назвою «Голос галичан». У пізніших виданнях публікувався під назвою «Ода по поводу сьвяткованя дня уродин цісаря Франца І в духовній семінарії у Львові». М. Шашкевич написав його українською мовою і таким чином показав можливість і право звертатися нею навіть до цісаря в урочистих випадках. За спогадами Я. Головацького: «вся семінарія була захоплена, і український дух піднісся на 100 відсотків». Цікаво, що саме цього вірша не публікували у поетичних збірках М. Шашкевича за радянських часів.

До нашої колекції ці раритети, якими може пишатися кожен музей, передав дрогобичанин Й. Бодревич ще у 1967 році. Він також подарував цінний альбом «Памяти Маркіяна Шашкевича. 1811-1911». У передмові до цього видання професор Кирило Студинський написав: «…згадаймо сю велику культурну душу,звеличаймо сю перед часом зівялу цьвітку, помянім нашу «зірничку розсвіту», що була вістником світла і сонця на небосклоні галицької України!»

Зорина Корфуба, завідувачка відділу історії.

928·73
~~926 (91~~/2021)

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2021 наклад 50 прим.

Маркіян Шашкевич, 1811 – 1843, 2021.

ПШ – Маркіян Шашкевич, 1811 – 1843, 210, Львів, 06.11.2021.

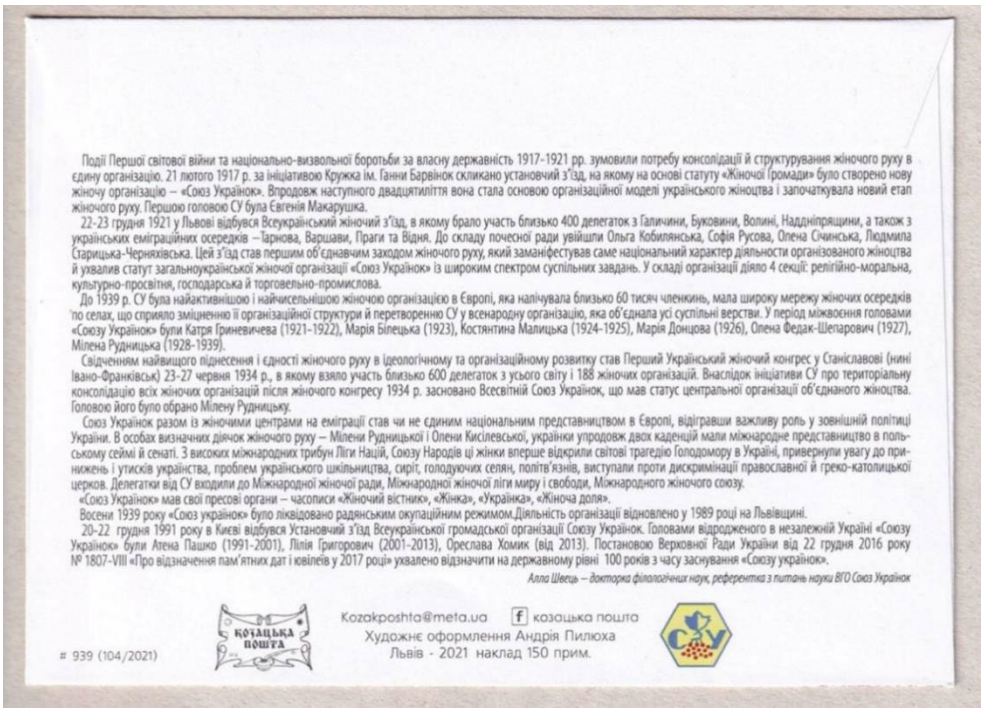

Події Першої світової війни та національно-визвольної боротьби за власну державність 1917-1921 рр. зумовили потребу консолідації й структурування жіночого руху в єдину організацію. 21 лютого 1917 р. за ініціативою Кружка ім. Ганни Барвінок скликано установчий з'їзд, на якому на основі статуту «Жіночої Громади» було створено нову жіночу організацію – «Союз Українок». Впродовж наступного двадцятиліття вона стала основою організаційної моделі українського жіноцтва і започаткувала новий етап жіночого руху. Першою головою СУ була Євгенія Макарушка.

22-23 грудня 1921 у Львові відбувся Всеукраїнський жіночий з'їзд, в якому брало участь близько 400 делегаток з Галичини, Буковини, Волині, Наддніпрянщини, а також з українських еміграційних осередків – Тарнова, Варшави, Праги та Відня. До складу почесної ради увійшли Ольга Кобилянська, Софія Русова, Олена Січинська, Людмила Старицька-Черняхівська. Цей з'їзд став першим об'єднавчим заходом жіночого руху, який заманіфестував саме національний характер діяльности організованого жіноцтва й ухвалив статут загальноукраїнської жіночої організації «Союз Українок» із широким спектром суспільних завдань. У складі організації діяло 4 секції: релігійно-моральна, культурно-просвітня, господарська й торговельно-промислова.

До 1939 р. СУ була найактивнішою і найчисельнішою жіночою організацією в Європі, яка налічувала близько 60 тисяч членкинь, мала широку мережу жіночих осередків по селах, що сприяло зміцненню її організаційної структури й перетворенню СУ у всенародну організацію, яка об'єднала усі суспільні верстви. У період міжвоєння головами «Союзу Українок» були Катря Гриневичева (1921–1922), Марія Білецька (1923), Костянтина Малицька (1924-1925), Марія Донцова (1926), Олена Федак-Шепарович (1927), Мілена Рудницька (1928-1939).

Свідченням найвищого піднесення і єдності жіночого руху в ідеологічному та організаційному розвитку став Перший Український жіночий конгрес у Станіславові (нині Івано-Франківськ) 23-27 червня 1934 р., в якому взяло участь близько 600 делегаток з усього світу і 188 жіночих організацій. Внаслідок ініціативи СУ про територіальну консолідацію всіх жіночих організацій після жіночого конгресу 1934 р. засновано Всесвітній Союз Українок, що мав статус центральної організації об'єднаного жіноцтва. Головою його було обрано Мілену Рудницьку.

Союз Українок разом із жіночими центрами на еміграції став чи не єдиним національним представництвом в Європі, відігравши важливу роль у зовнішній політиці України. В особах визначних діячок жіночого руху – Мілени Рудницької і Олени Кисілевської, українки упродовж двох каденцій мали міжнародне представництво в польському сеймі й сенаті. З високих міжнародних трибун Ліги Націй, Союзу Народів ці жінки вперше відкрили світові трагедію Голодомору в Україні, привернули увагу до приниження і утисків українства, проблем українського шкільництва, сиріт, голодуючих селян, політв'язнів, виступали проти дискримінації православної і греко-католицької церков. Делегатки від СУ входили до Міжнародної жіночої ради, Міжнародної жіночої ліги миру і свободи, Міжнародного жіночого союзу.

«Союз Українок» мав свої пресові органи – часописи «Жіночий вістник», «Жінка», «Українка», «Жіноча доля».

Восени 1939 року «Союз українок» було ліквідовано радянським окупаційним режимом.Діяльність організації відновлено у 1989 році на Львівщині.

20-22 грудня 1991 року в Києві відбувся Установчий з'їзд Всеукраїнської громадської організації Союзу Українок. Головами відродженого в незалежній Україні «Союзу Українок» були Атена Пашко (1991-2001), Лілія Григорович (2001-2013), Ореслава Хомик (від 2013). Постановою Верховної Ради України від 22 грудня 2016 року № 1807-VIII «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2017 році» ухвалено відзначити на державному рівні 100 років з часу заснування «Союзу українок».

Алла Швець – докторка філологічних наук, референтка з питань науки ВГО Союз Українок

939 (104/2021)

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2021 наклад 150 прим.

Всеукраїнська громадська організація «Союз українок», 2021.

Хор «Союзу Українок» села Романівка, Теребовлянського повіту, 1938 рік. (фото є на конверті).

2022

Тернопільське обласне товариство АсФУ

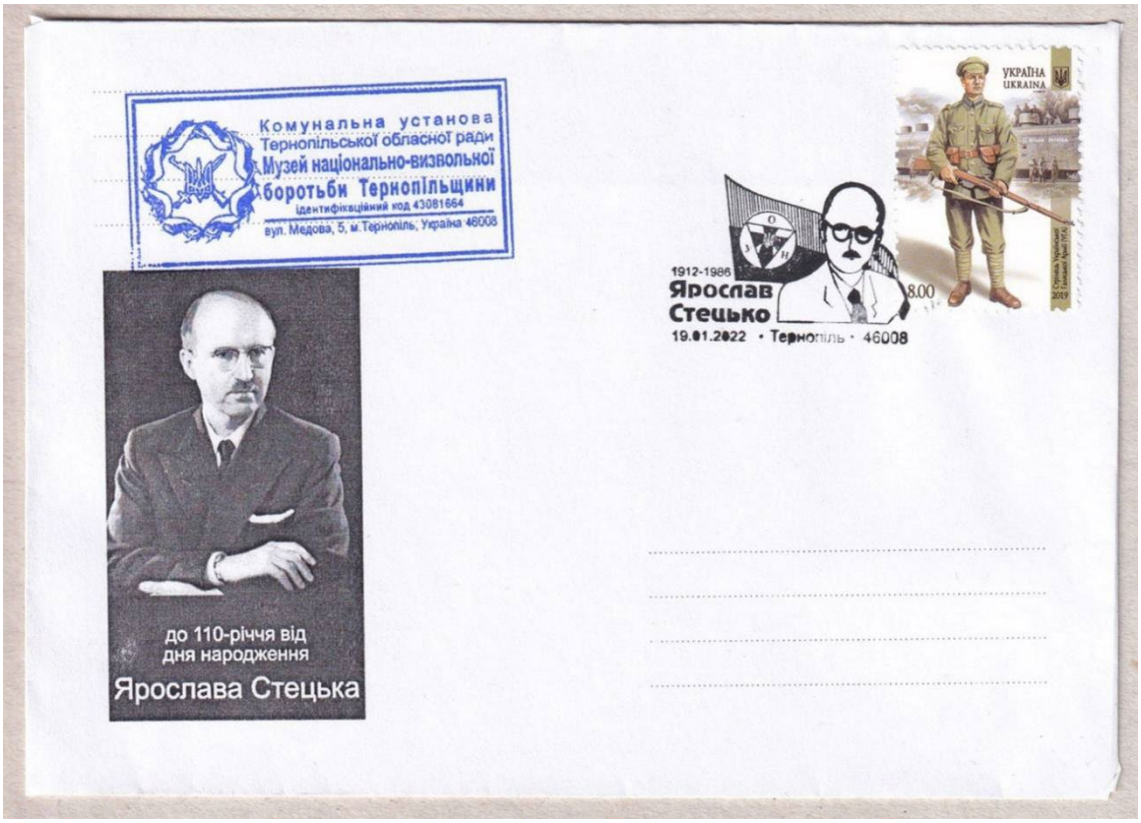

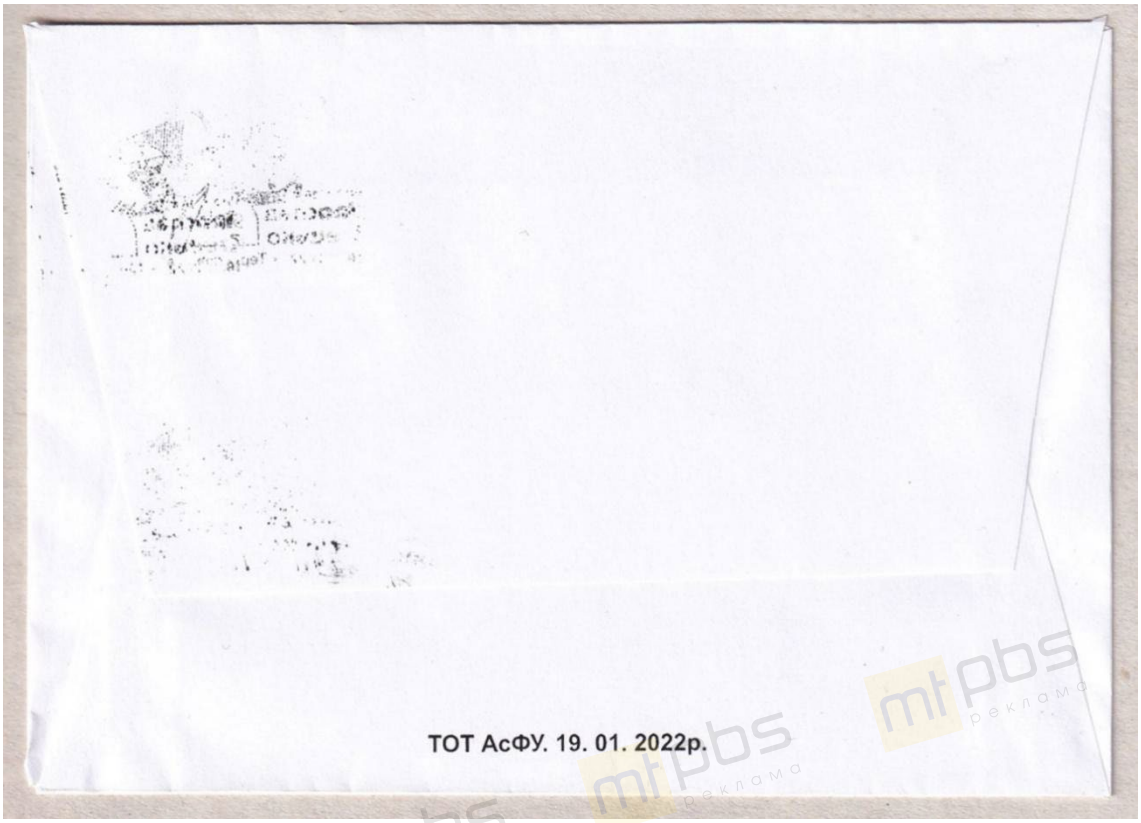

До 110-річчя від дня народження Ярослава Стецька, 19.01.2022 р.

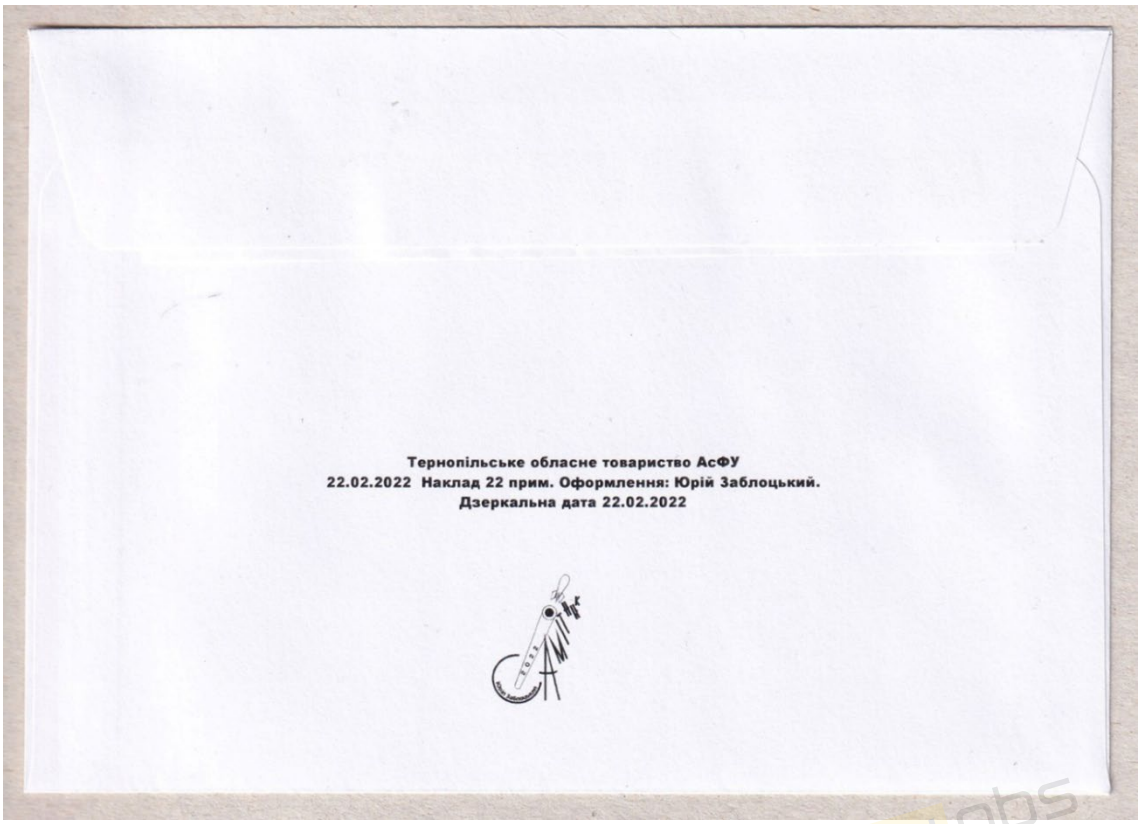

Дзеркальна дата 22.02.2022.

Природний заповідник «Медобори» (Вусач мускусний), 25.02.2022.

Природний заповідник «Медобори» (Сон великий), 25.02.2022.

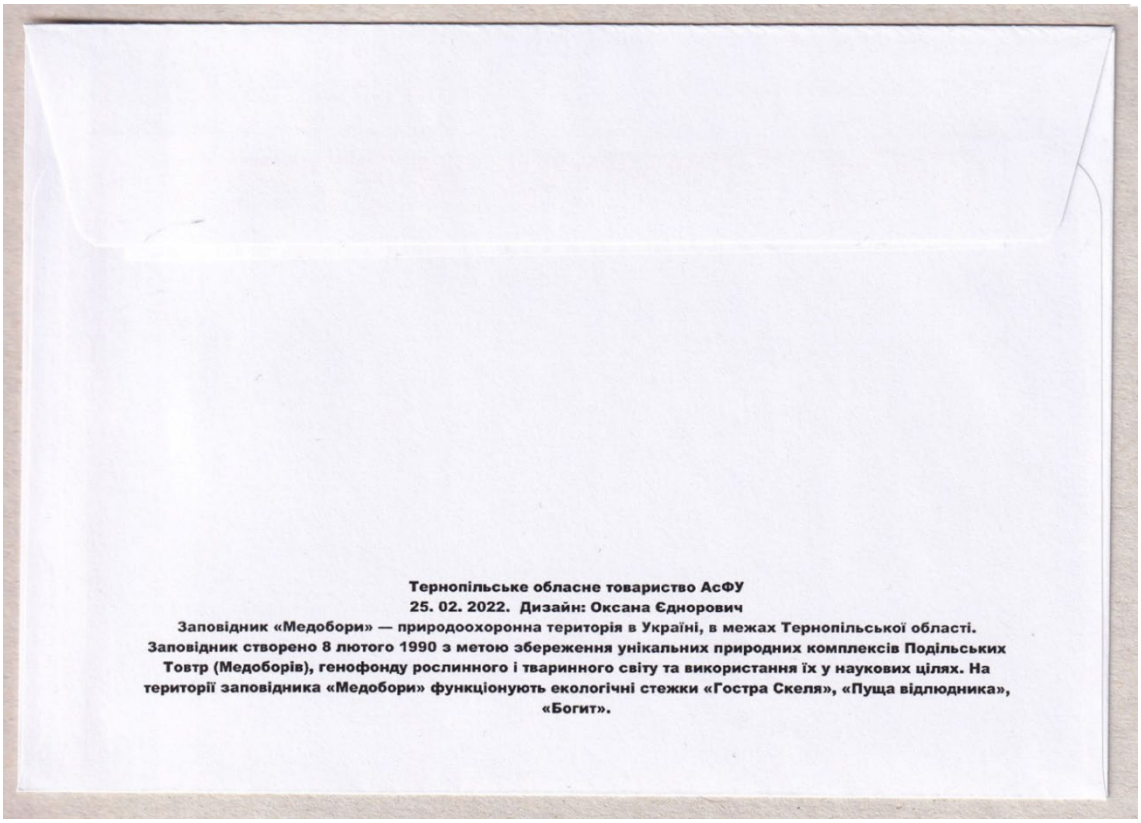

Зворотня сторона обох, поданих вище конвертів.

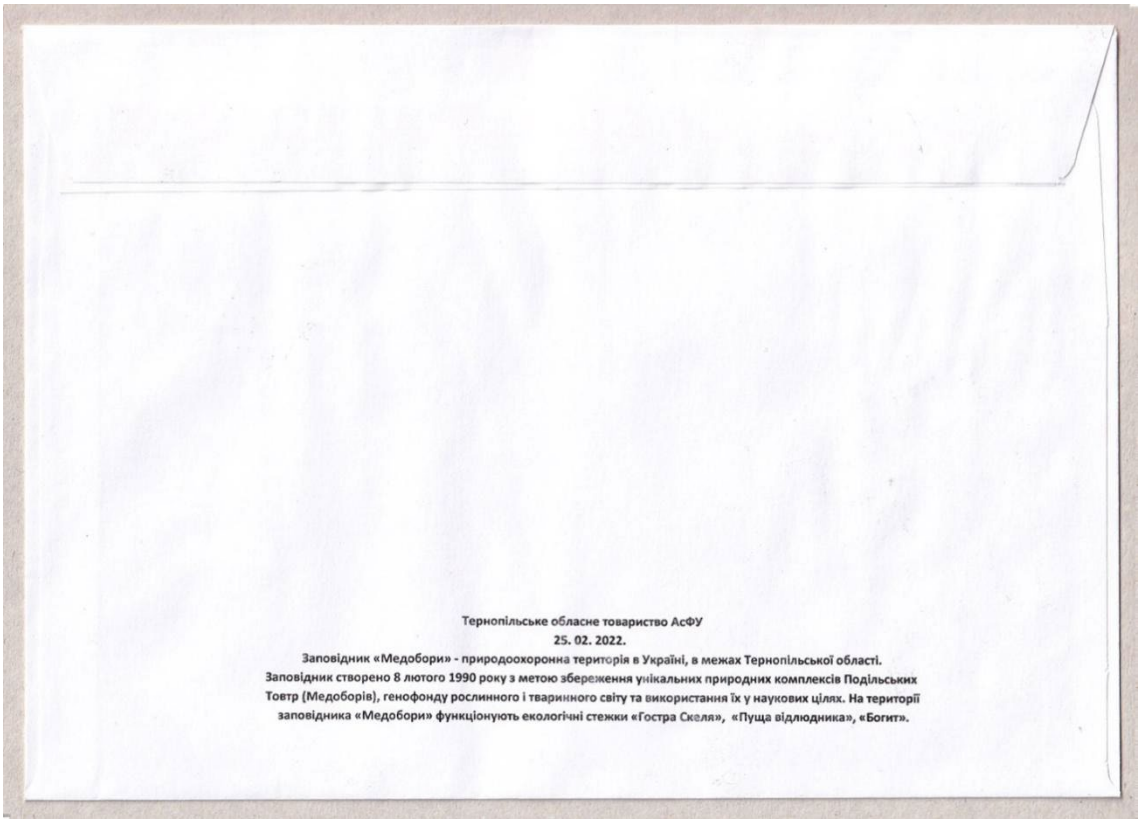

Природний заповідник «Медобори», 25. 02. 2022, формат С5

ПШ – Природний заповідник «Медобори», перший день, смт Гримайлів, Тернопільська обл. 48210, 25. 02. 2022 (імітація не дозволеного для використання ШПД Укрпошти) – чорний, синій, фіолетовий, червоний, зелений.

Природний заповідник «Медобори» (зображення штемпеля першого дня), 25.02.2022 – синій, чорний, фіолетовий, червоний, зелений.

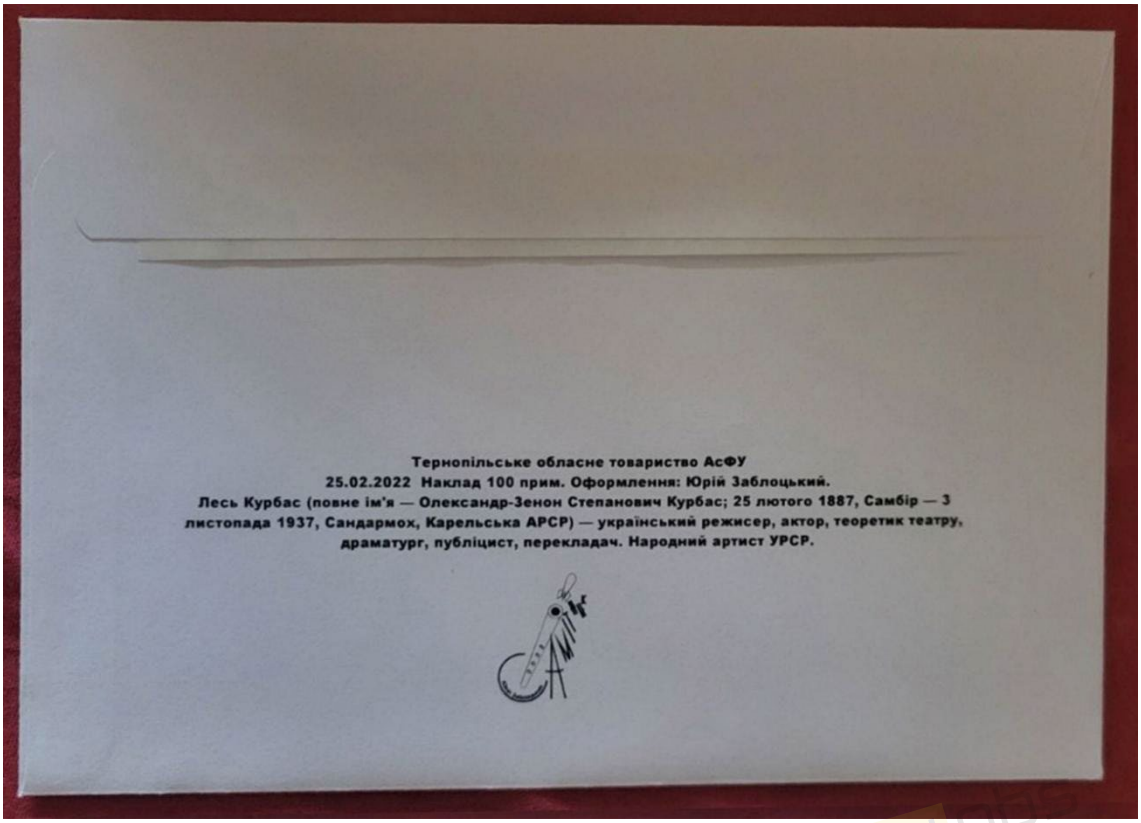

Лесь Курбас. 135-ліття від дня народження, 25.02.2022.

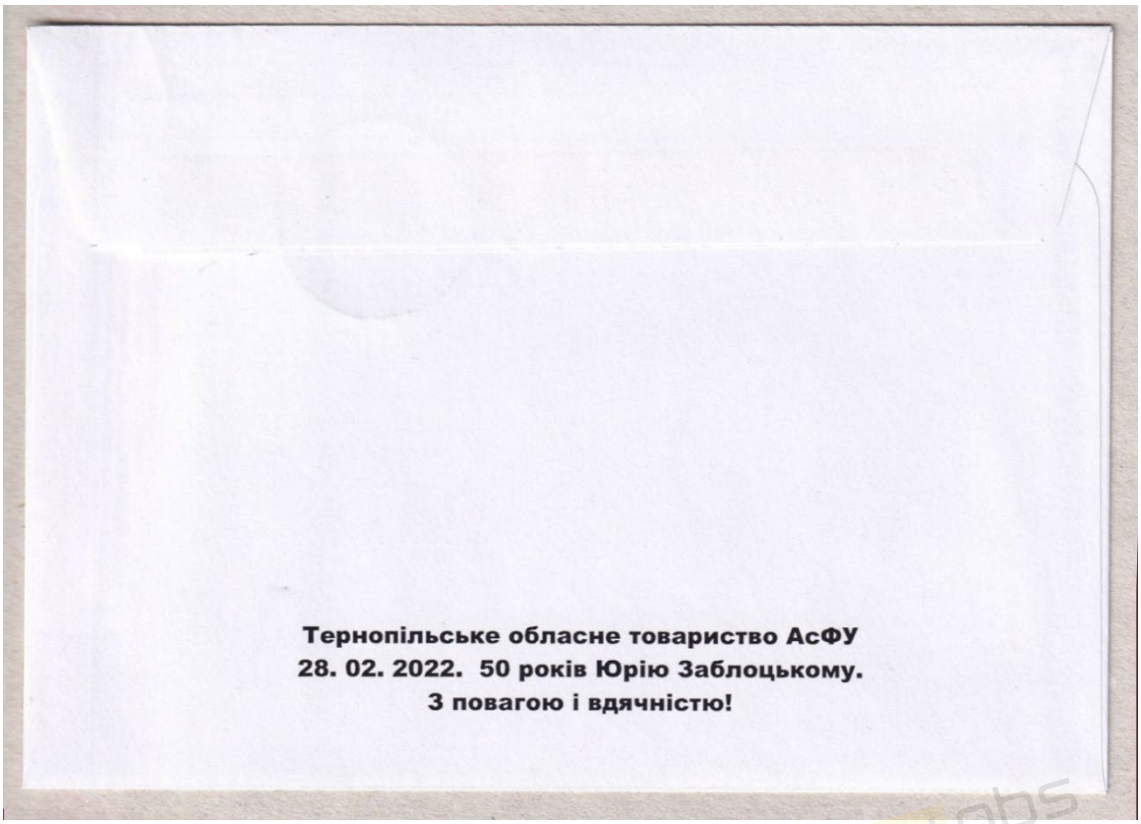

50 років Юрію Заблоцькому, 28.02.2022.

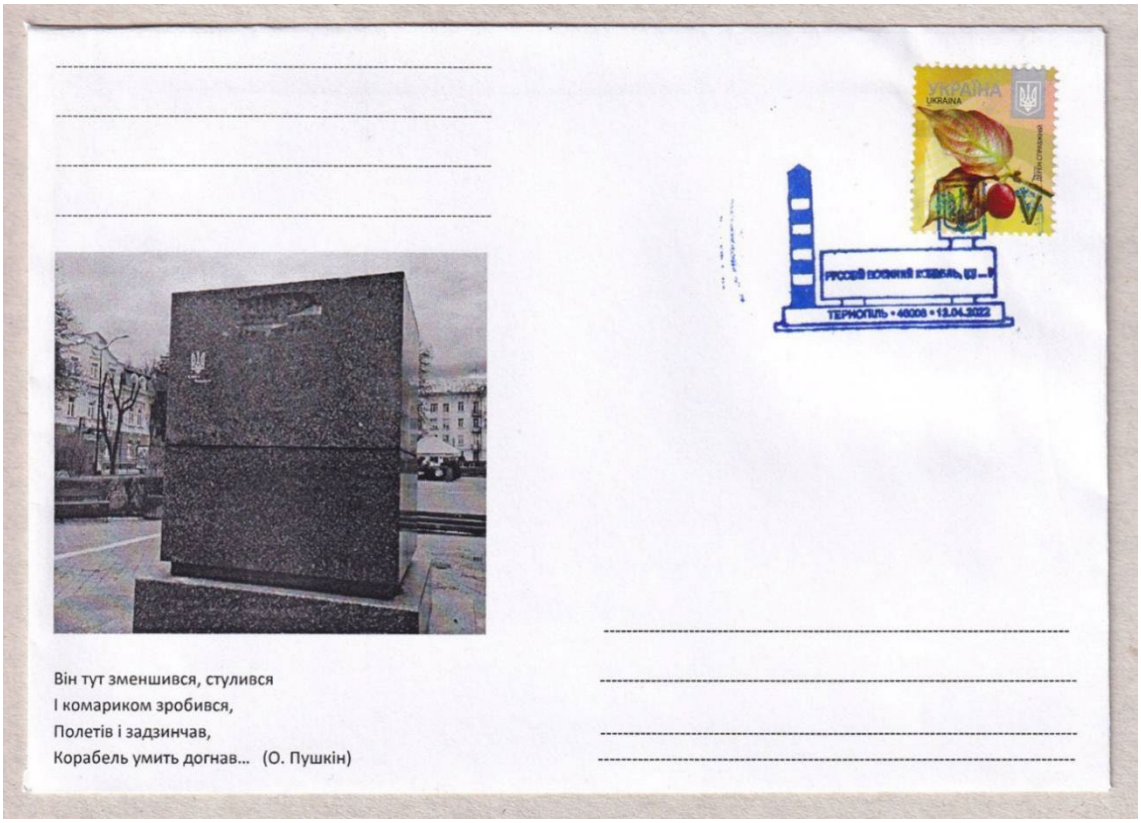

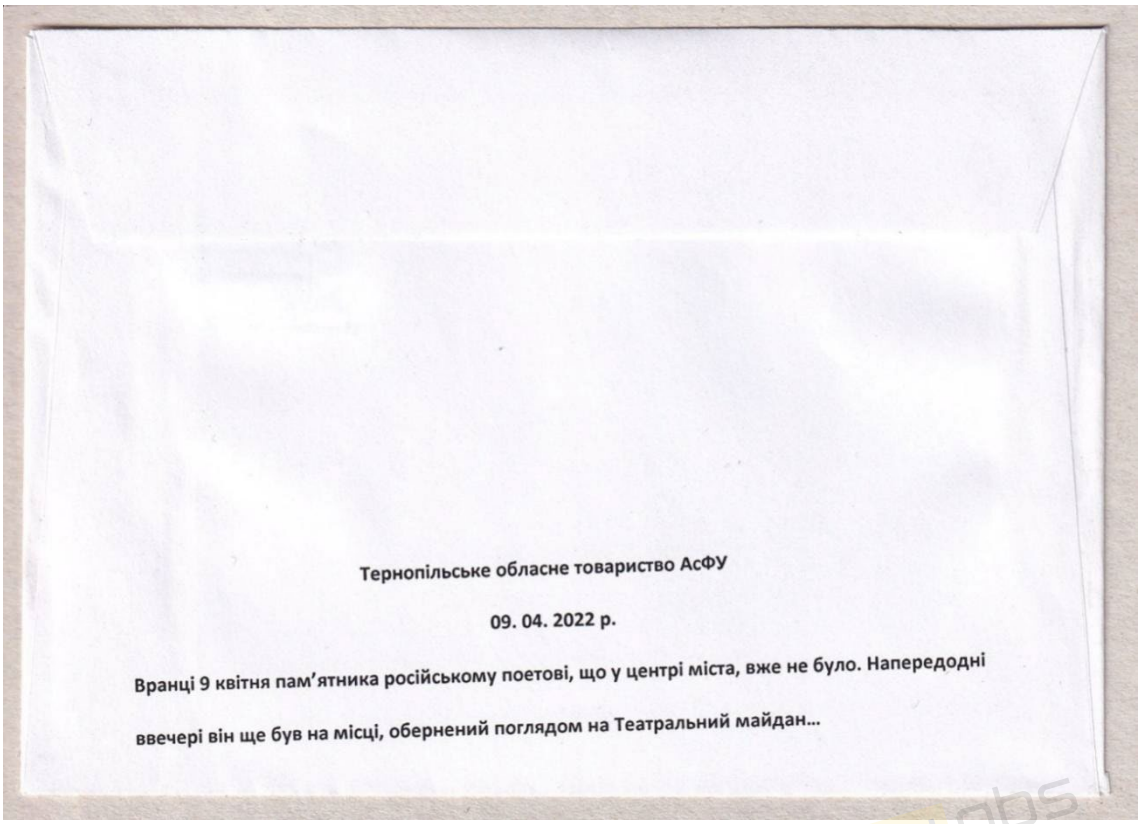

Демонтаж паим'ятника Пушкіну в Тернополі, 09.04.2022.

Демонтаж літака у Тернополі, 14.04.2022.

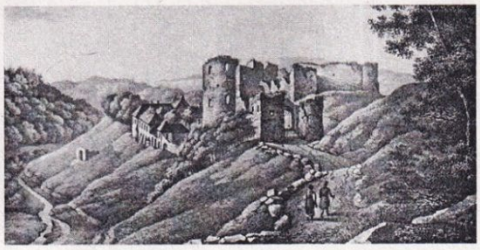

Язловець. Jazłowiec.

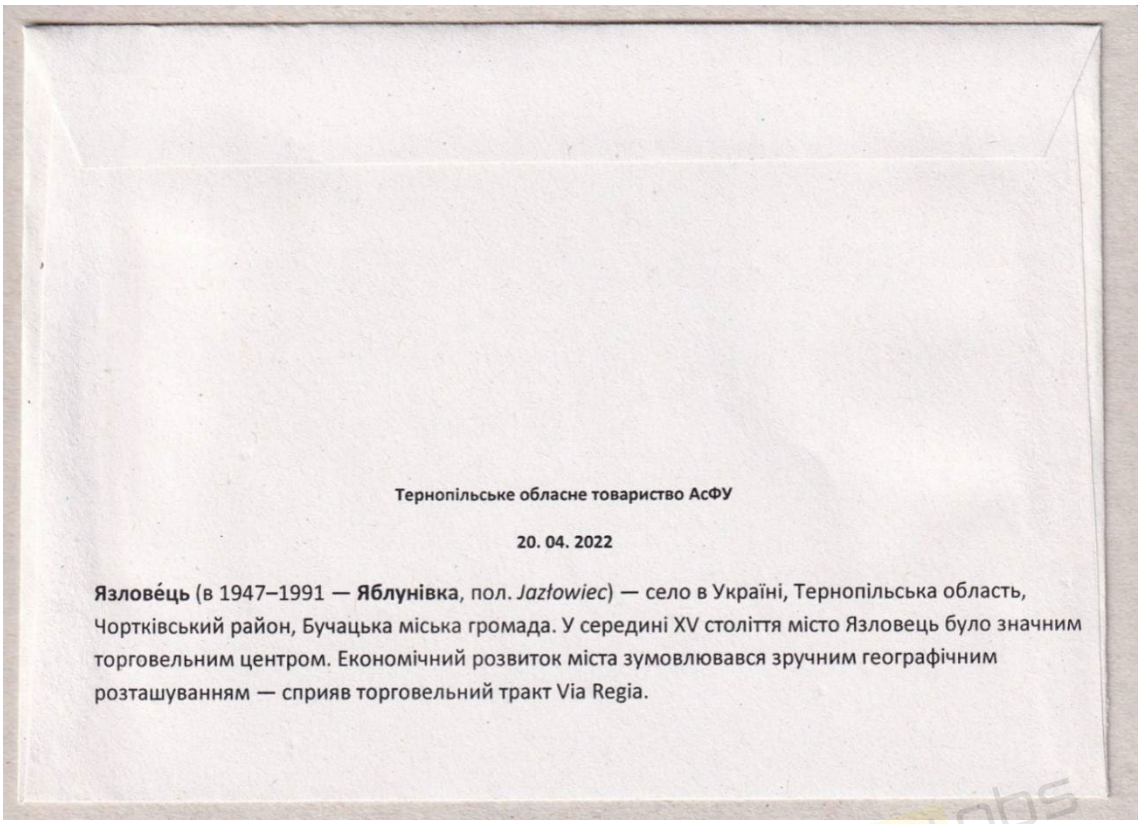

Тернопільське обласне товариство АсФУ

20. 04. 2022

Язло́вець (в 1947–1991 — **Яблунівка**, пол. *Jazłowiec*) — село в Україні, Тернопільська область, Чортківський район, Бучацька міська громада. У середині XV століття місто Язловець було значним торговельним центром. Економічний розвиток міста зумовлювався зручним географічним розташуванням — сприяв торговельний тракт Via Regia.

Язловець, 20.04.2022.

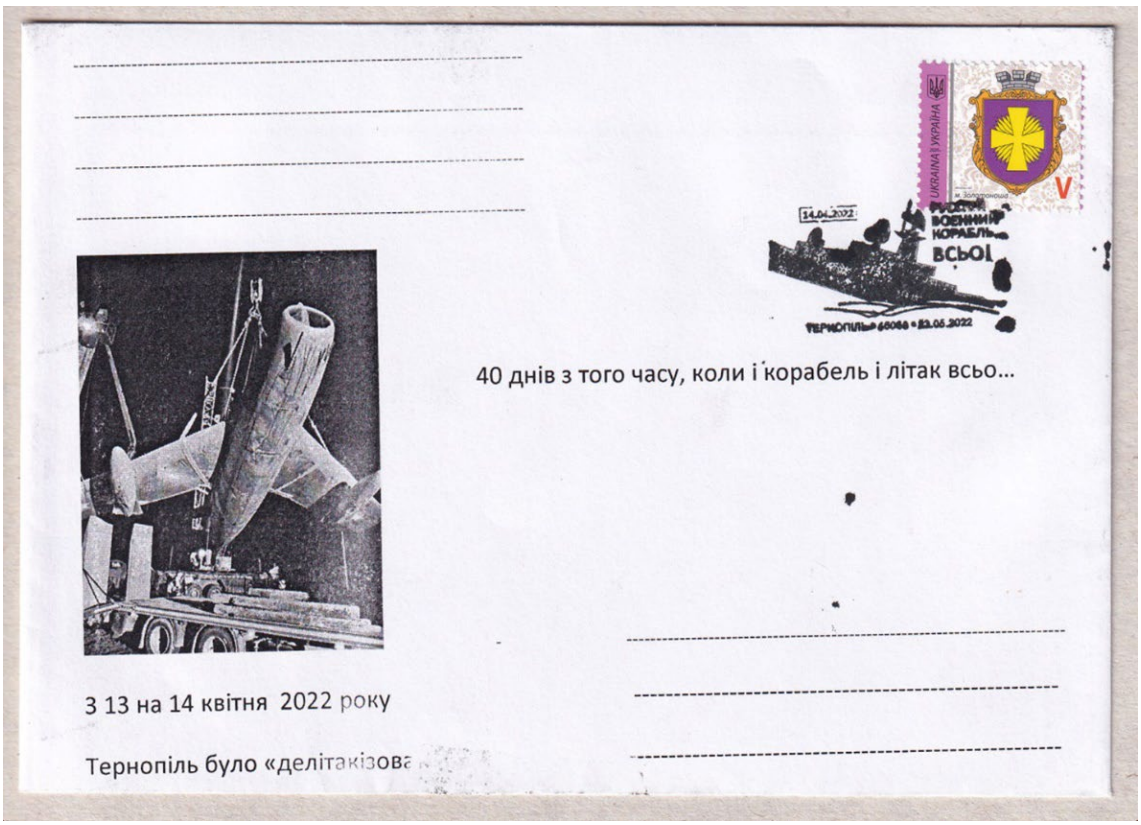

40 днів з того часу, коли і ́корабель і літак всьо...

Пам’ятний надрук – 40 днів з того часу, коли і корабель і літак всьо… (23.05.2022)

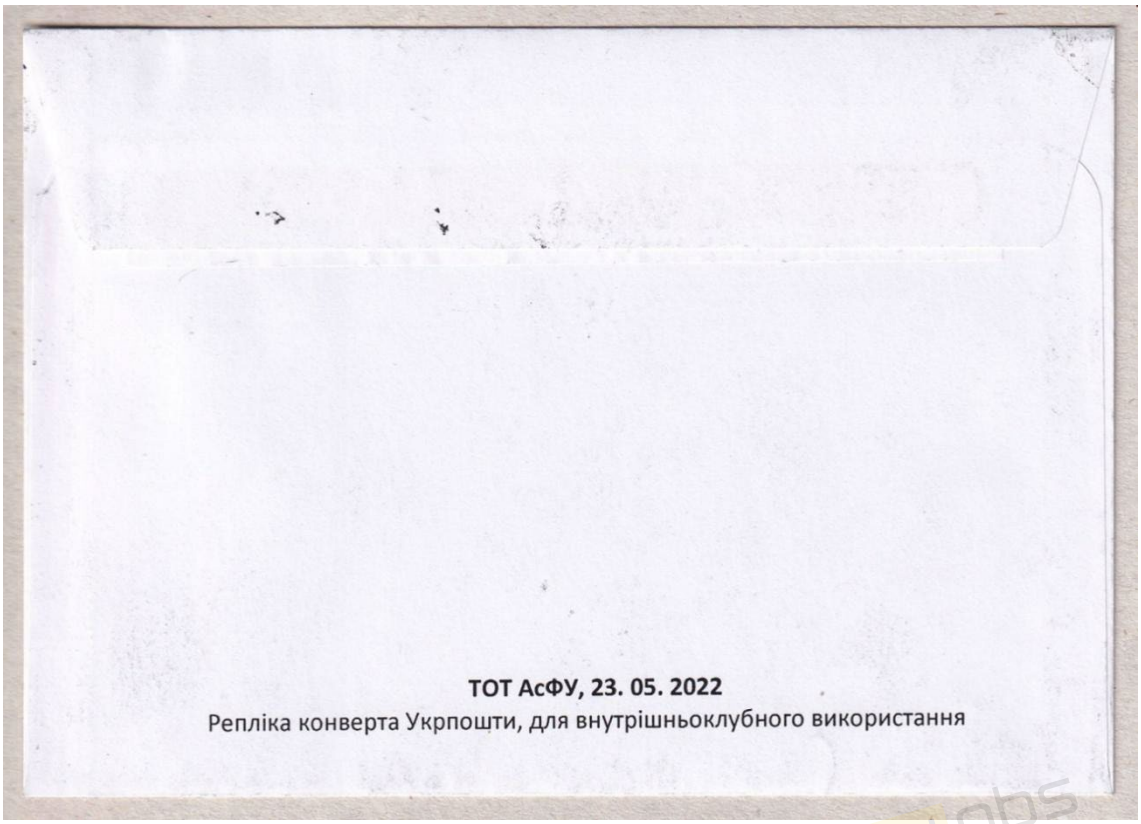

Репліка конверта Укрпошти «руський воєнний корабль…Всьо!», 23.05.2022.

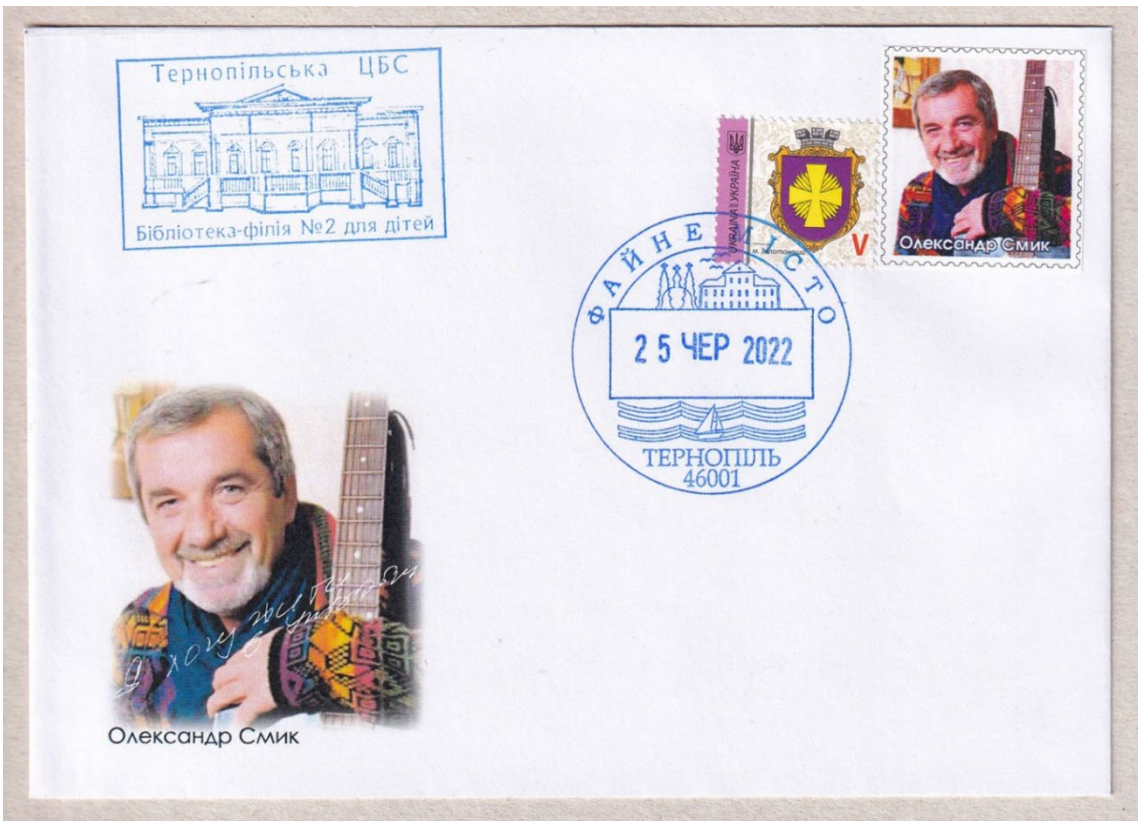

Олександр Смик. Я хочу жити в Україні. (40 днів світлої пам’яті), 25.06.2022 (1 вид).

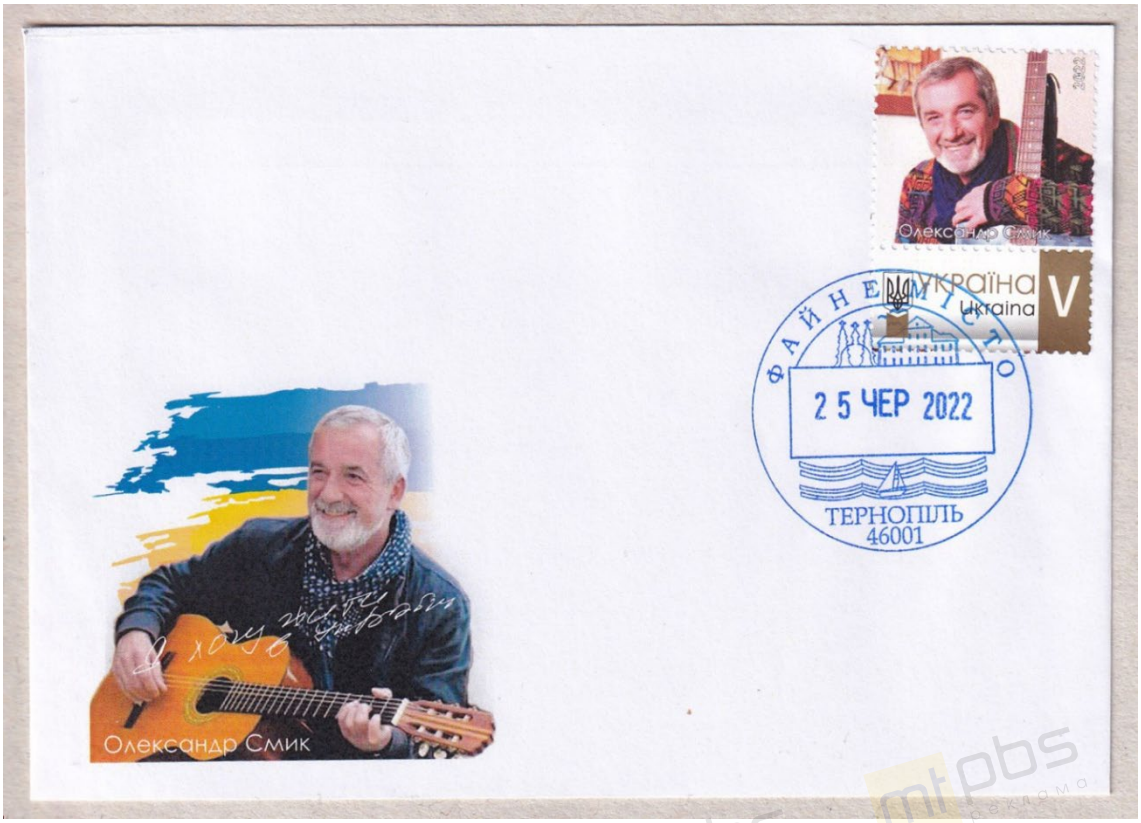

Олександр Смик. Я хочу жити в Україні. (40 днів світлої пам’яті), 25.06.2022 (2 вид).

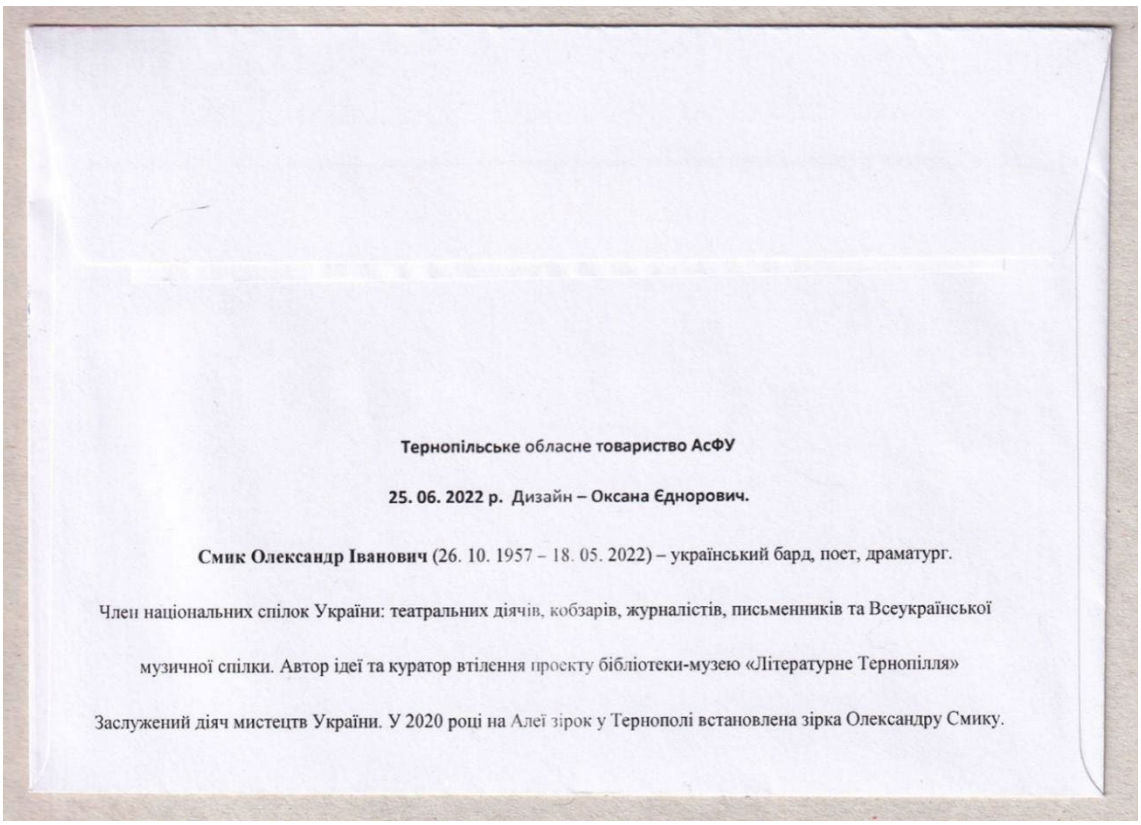

Тернопільське обласне товариство АсФУ

25. 06. 2022 р. Дизайн – Оксана Єднорович.

Смик Олександр Іванович (26. 10. 1957 – 18. 05. 2022) – український бард, поет, драматург.

Член національних спілок України: театральних діячів, кобзарів, журналістів, письменників та Всеукраїнської музичної спілки. Автор ідеї та куратор втілення проєкту бібліотеки-музею «Літературне Тернопілля»

Заслужений діяч мистецтв України. У 2020 році на Алеї зірок у Тернополі встановлена зірка Олександру Смику.

Зворотній бік двох, вище зображених, конвертів.

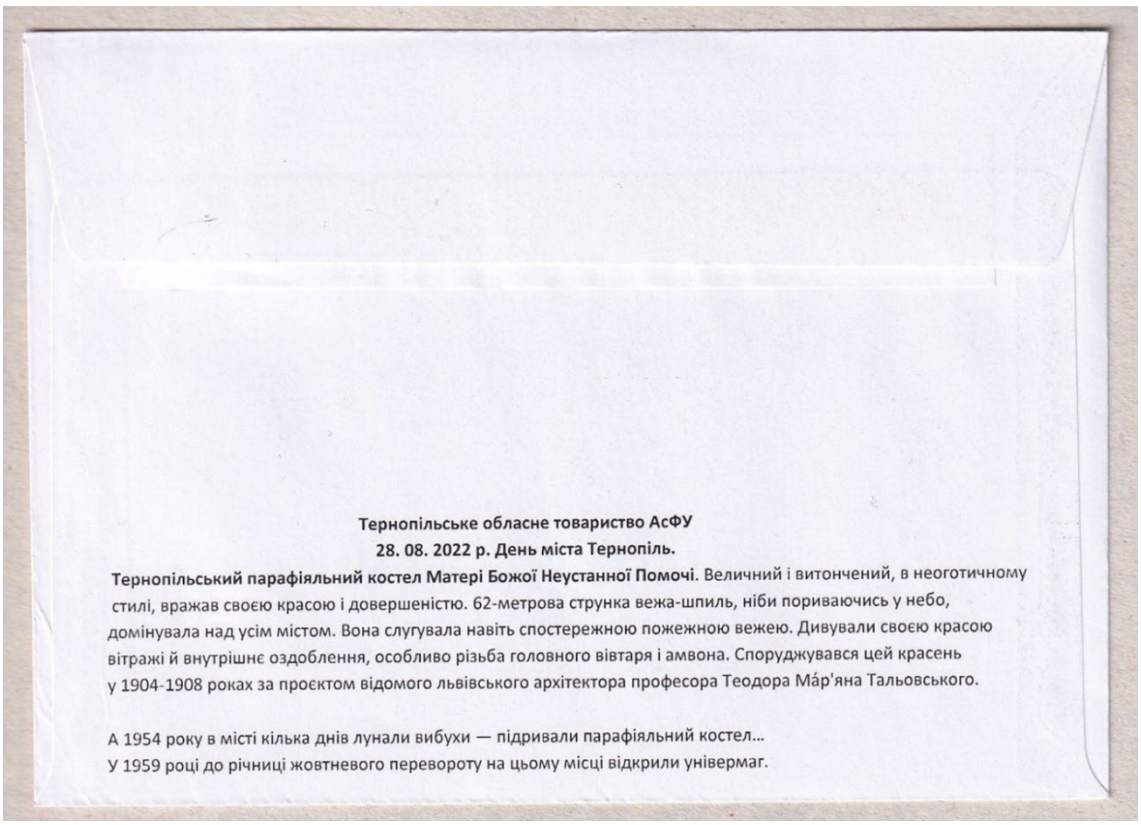

Тернопіль. Парафіяльний костел. День міста, 28.08.2022 р.

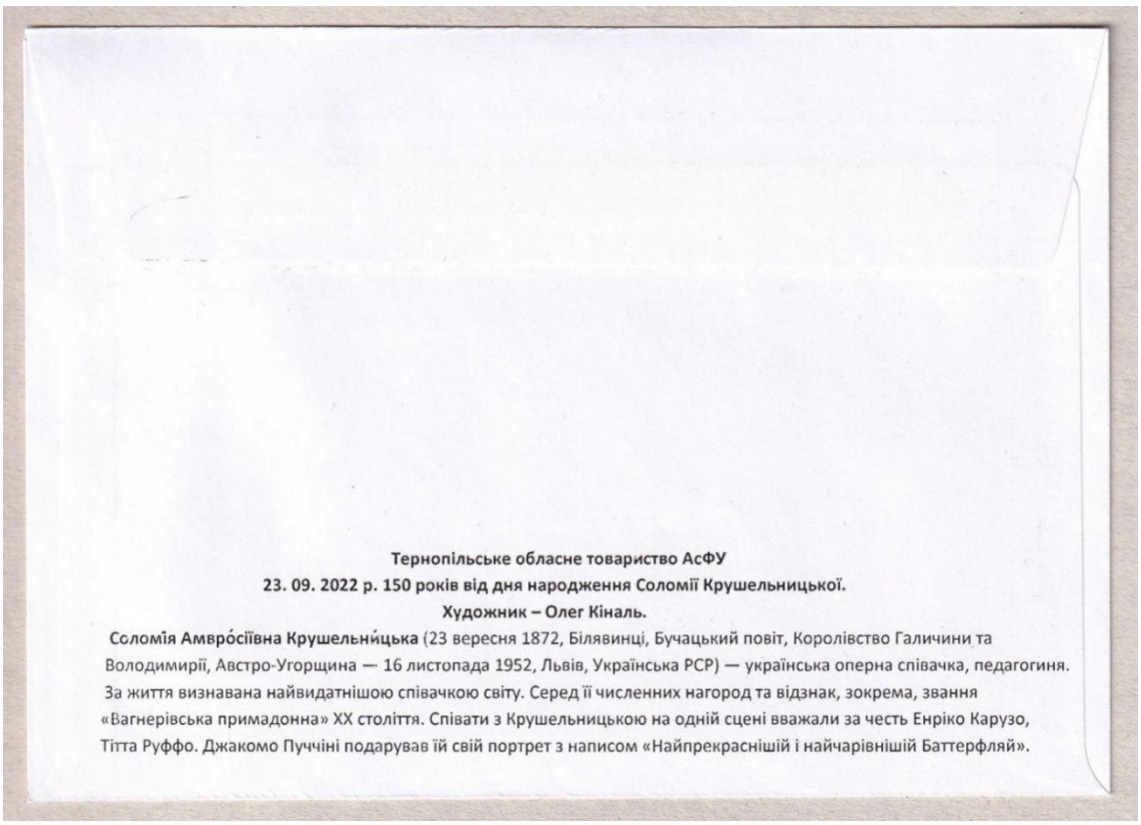

Соломія Крушельницька, 150 років від дня народження (1872 – 1952), 23.09.2022 р.

ПШ – Соломія Крушельницька, 150 років від дня народження (1872 – 1952), Тернопіль 23.09.2022 – синій, чорний, фіолетовий.

Осип Роздольський (1872 – 1945), 150 років від дня народження (1 вид).

Осип Роздольський (1872 – 1945), 150 років від дня народження (2 вид, без логотипа НТШ).

Осип Роздольський (1872 – 1945), 150 років від дня народження (3 вид).

Осип Роздольський (1872 – 1945), 150 років від дня народження (4 вид, логотип НТШ більший).

Осип Роздольський (1872 – 1945), 150 років від дня народження (5 вид, логотип НТШ менший).

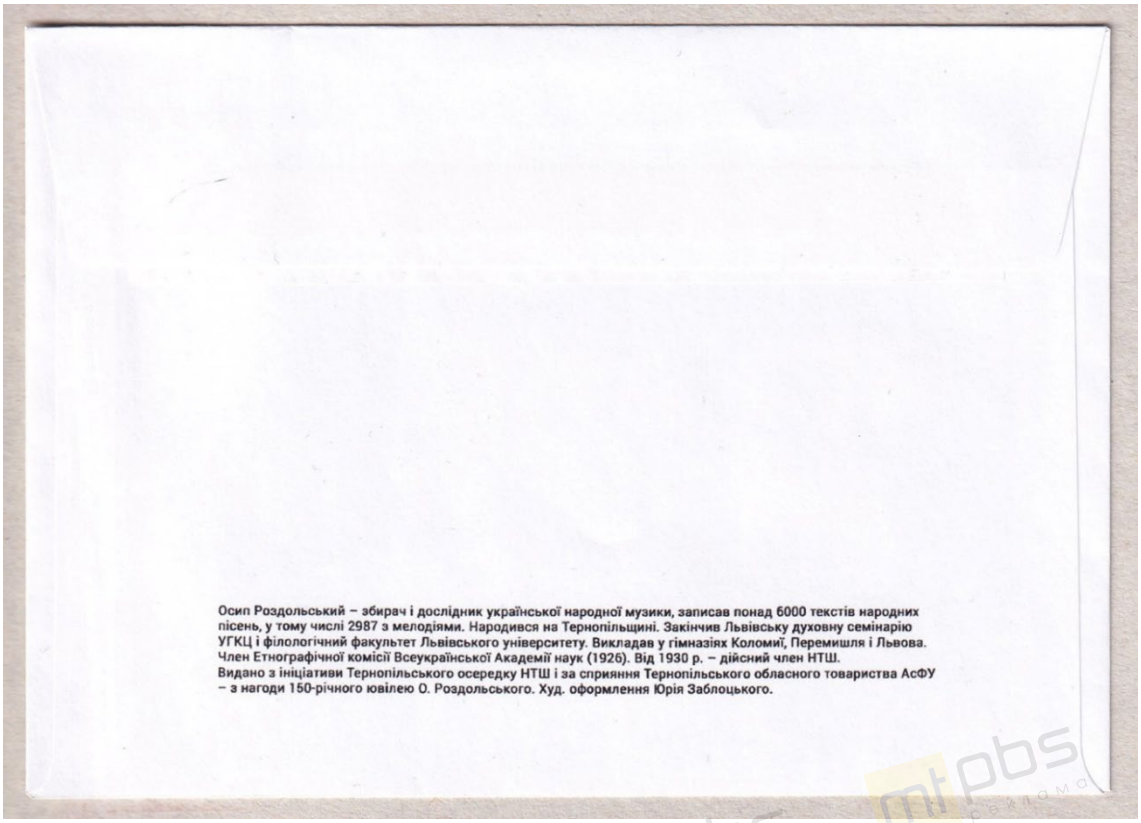

Зворотній бік трьох, вище зображених конвертів.

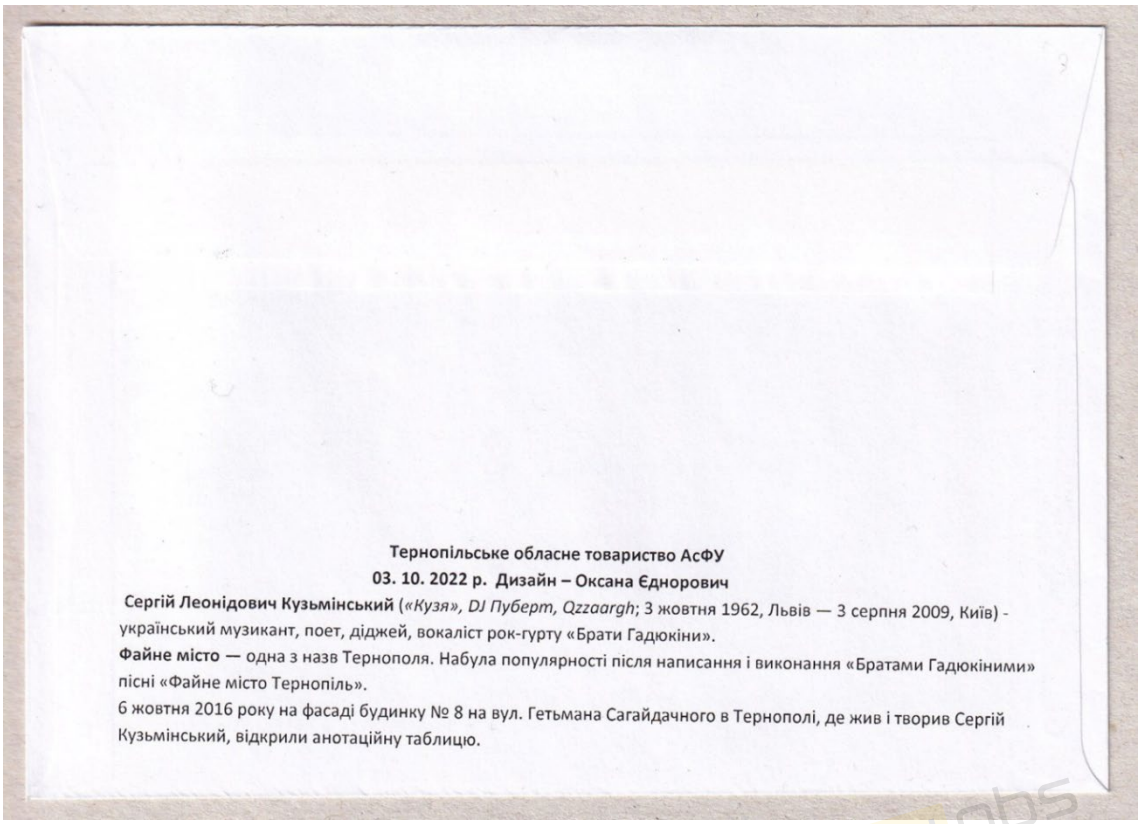

Тернопільське обласне товариство АсФУ

03. 10. 2022 р. Дизайн – Оксана Єнорович

Сергій Леонідович Кузьмінський (*«Кузя», DJ Пуберт, Qzzaargh*; 3 жовтня 1962, Львів — 3 серпня 2009, Київ) - український музикант, поет, діджей, вокаліст рок-гурту «Брати Гадюкіни».

Файне місто — одна з назв Тернополя. Набула популярності після написання і виконання «Братами Гадюкіними» пісні «Файне місто Тернопіль».

6 жовтня 2016 року на фасаді будинку № 8 на вул. Гетьмана Сагайдачного в Тернополі, де жив і творив Сергій Кузьмінський, відкрили анотаційну таблицю.

Сергій Кузьмінський (Кузя), 1962 – 2009, 60 років від дня народження, 03.10.2022 р.

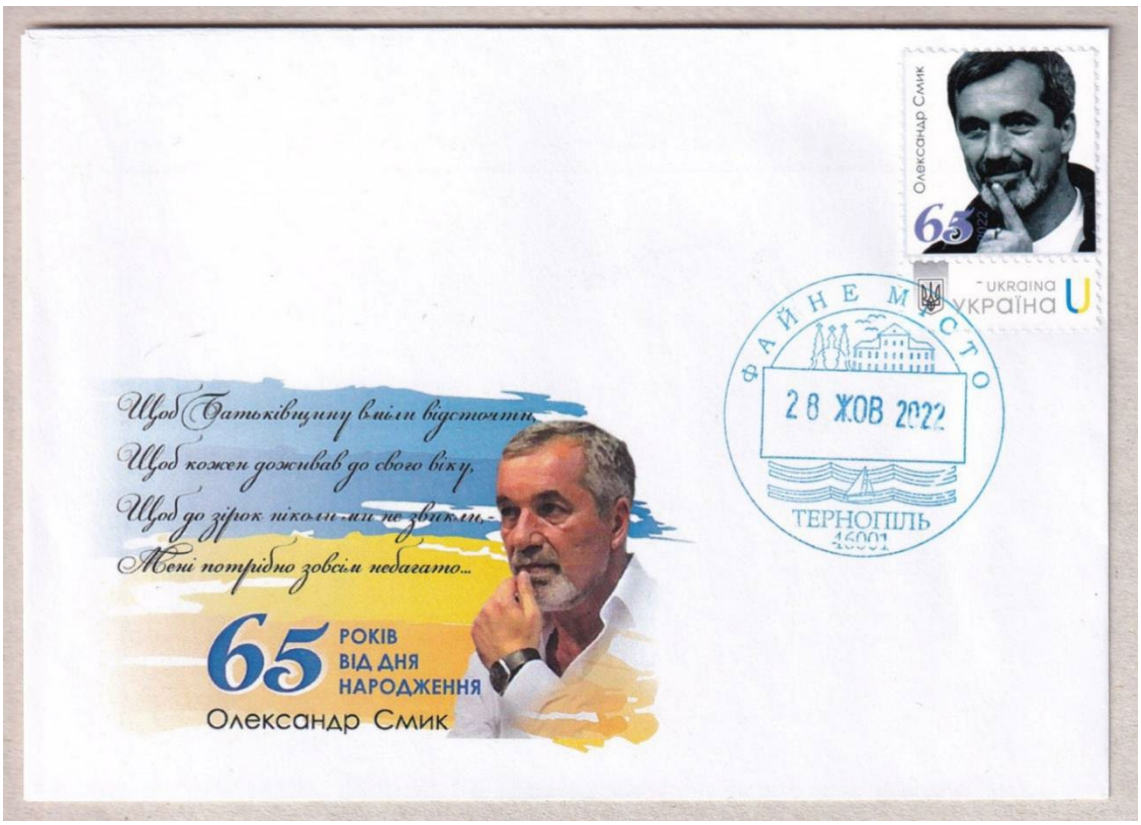

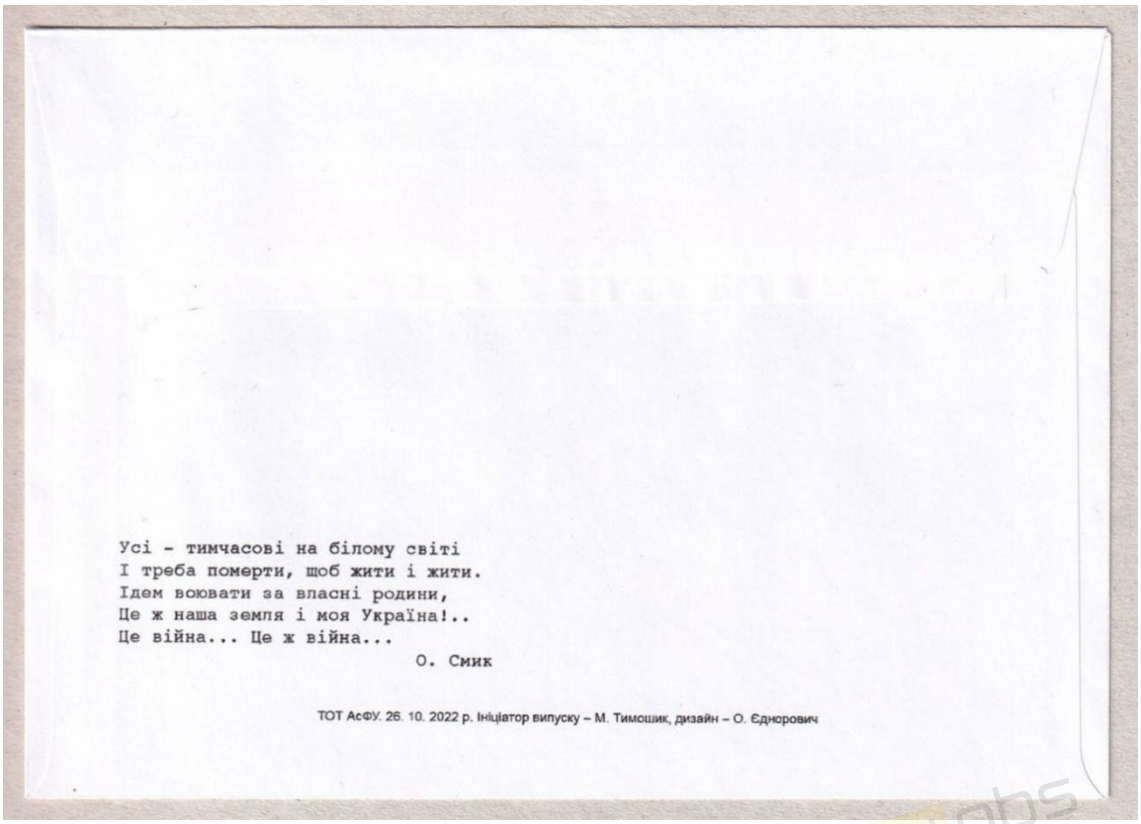

Олександр Смик, 65 років від дня народження (1 вид зворотнього боку), 26.10.2022.

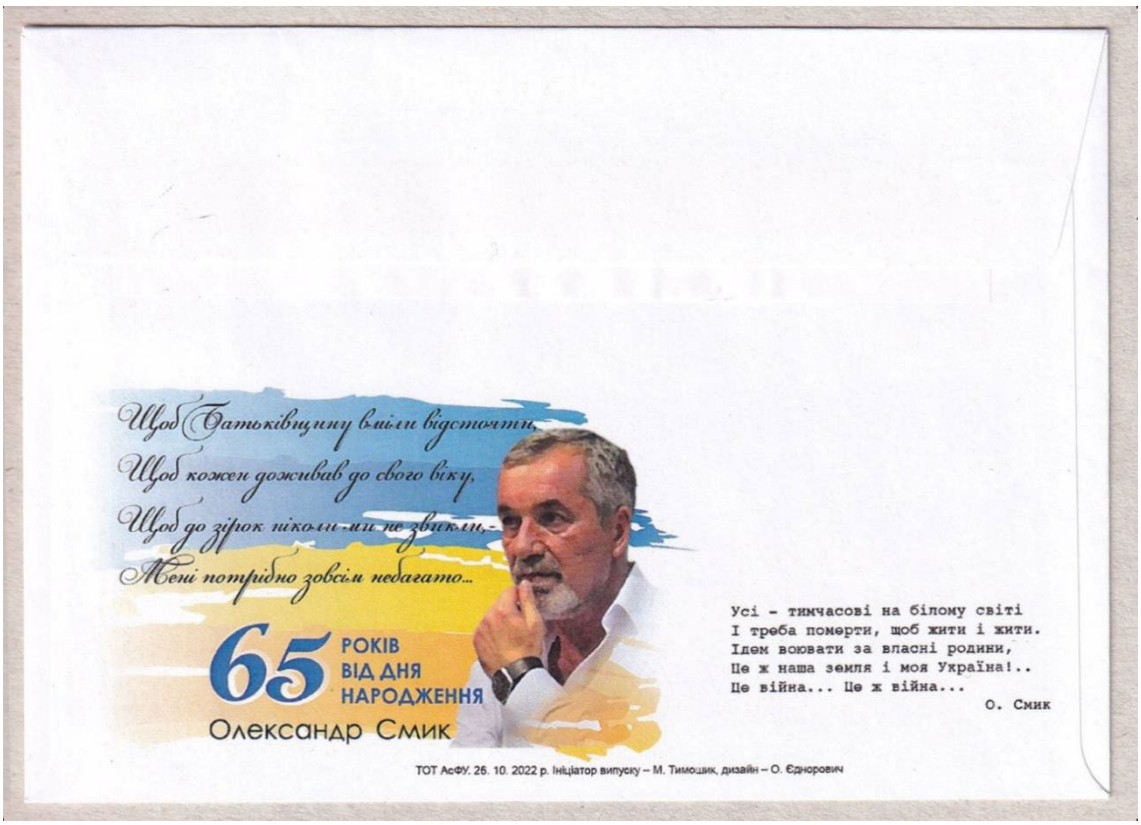

Олександр Смик, 65 років від дня народження (2 вид зворотнього боку), 26.10.2022.

Соломія Крушельницька. 150 років від дня народження С. Крушельницької і Б. Лепкого, 2022 р.

Богдан Лепкий. 150 років від дня народження С. Крушельницької і Б. Лепкого, 2022.

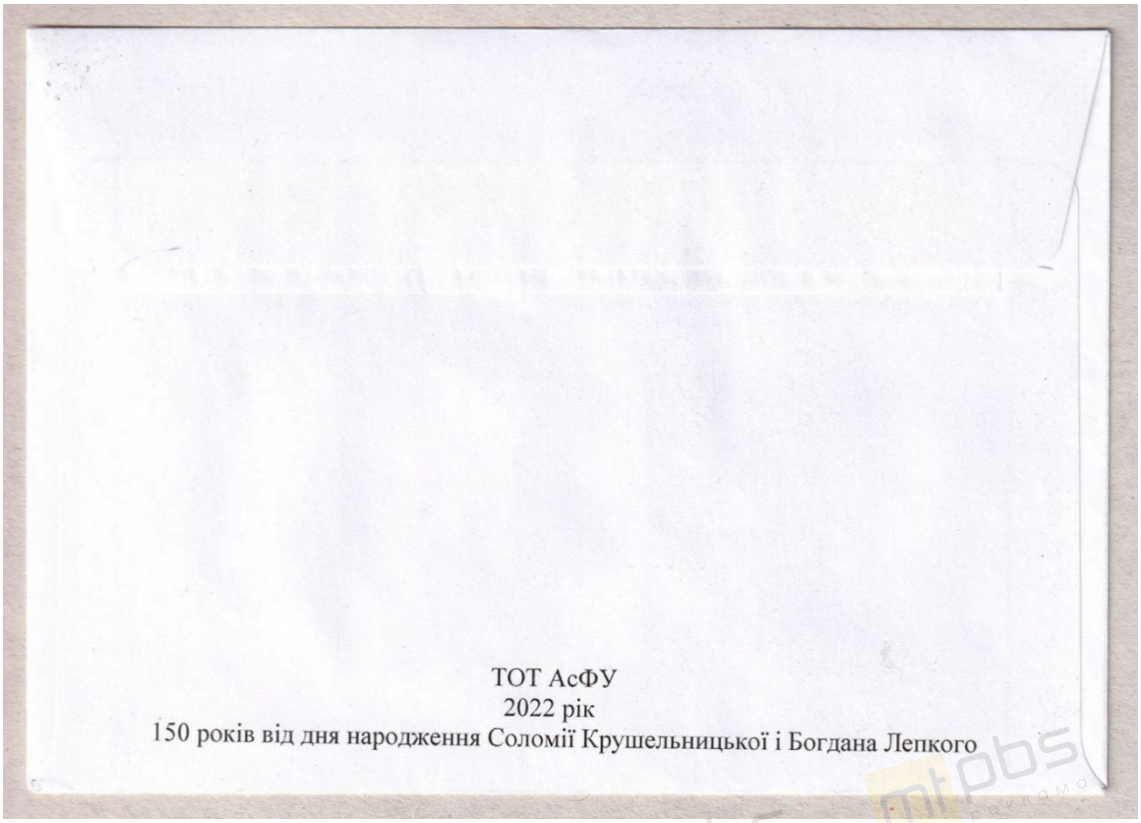

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

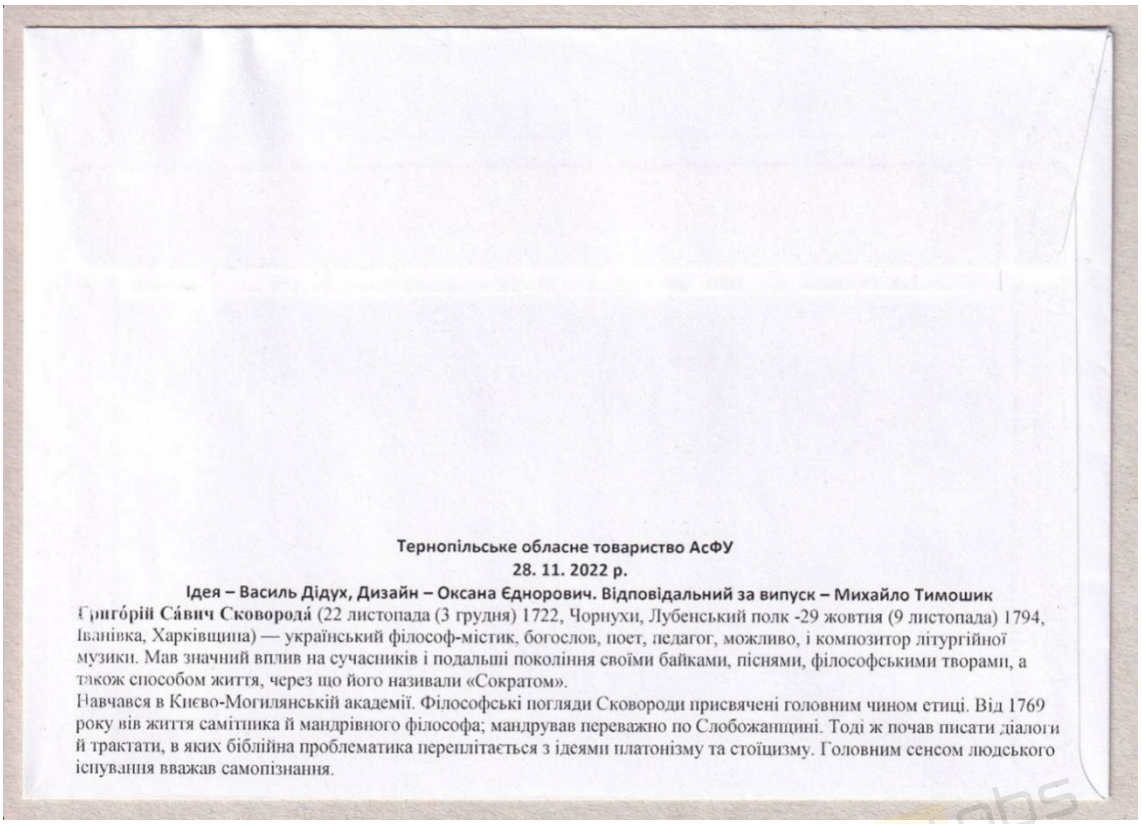

Тернопільське обласне товариство АсФУ
28. 11. 2022 р.
Ідея – Василь Дідух, Дизайн – Оксана Єднорович. Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Григо́рій Са́вич Сковорода́ (22 листопада (3 грудня) 1722, Чорнухи, Лубенський полк -29 жовтня (9 листопада) 1794, Іванівка, Харківщина) — український філософ-містик, богослов, поет, педагог, можливо, і композитор літургійної музики. Мав значний вплив на сучасників і подальші покоління своїми байками, піснями, філософськими творами, а також способом життя, через що його називали «Сократом».

Навчався в Києво-Могилянській академії. Філософські погляди Сковороди присвячені головним чином етиці. Від 1769 року вів життя самітника й мандрівного філософа; мандрував переважно по Слобожанщині. Тоді ж почав писати діалоги й трактати, в яких біблійна проблематика переплітається з ідеями платонізму та стоїцизму. Головним сенсом людського існування вважав самопізнання.

Мистецька імпреза «Хто серцем чистий і душею, не потрібна йому війна», ТОКМ, 28.11.2022 р.

Олександра Матвійчук (1 вид), 10.12.2022.

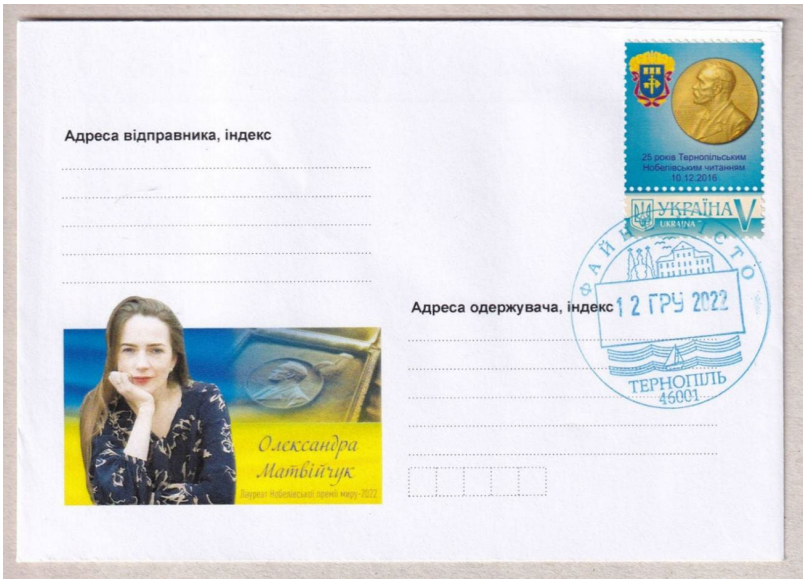

Олександра Матвійчук (2 вид), 10.12.2022.

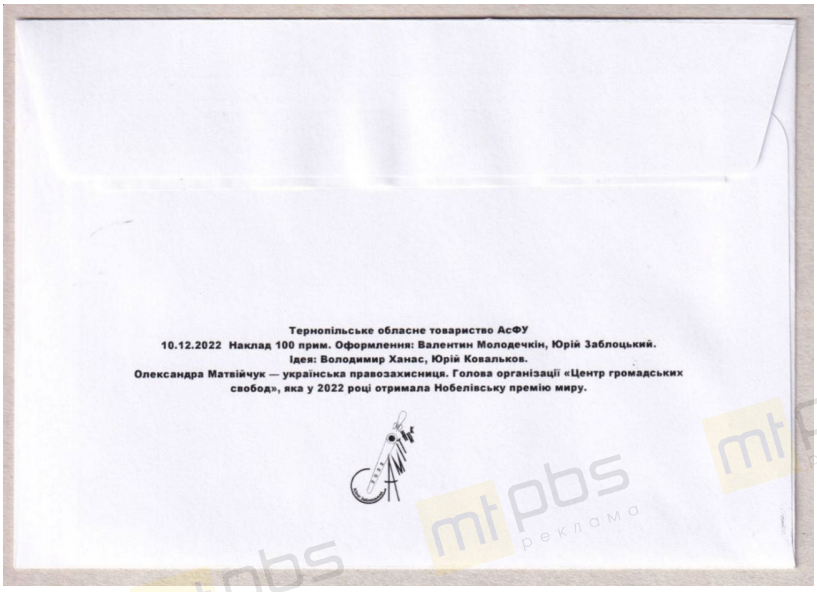

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

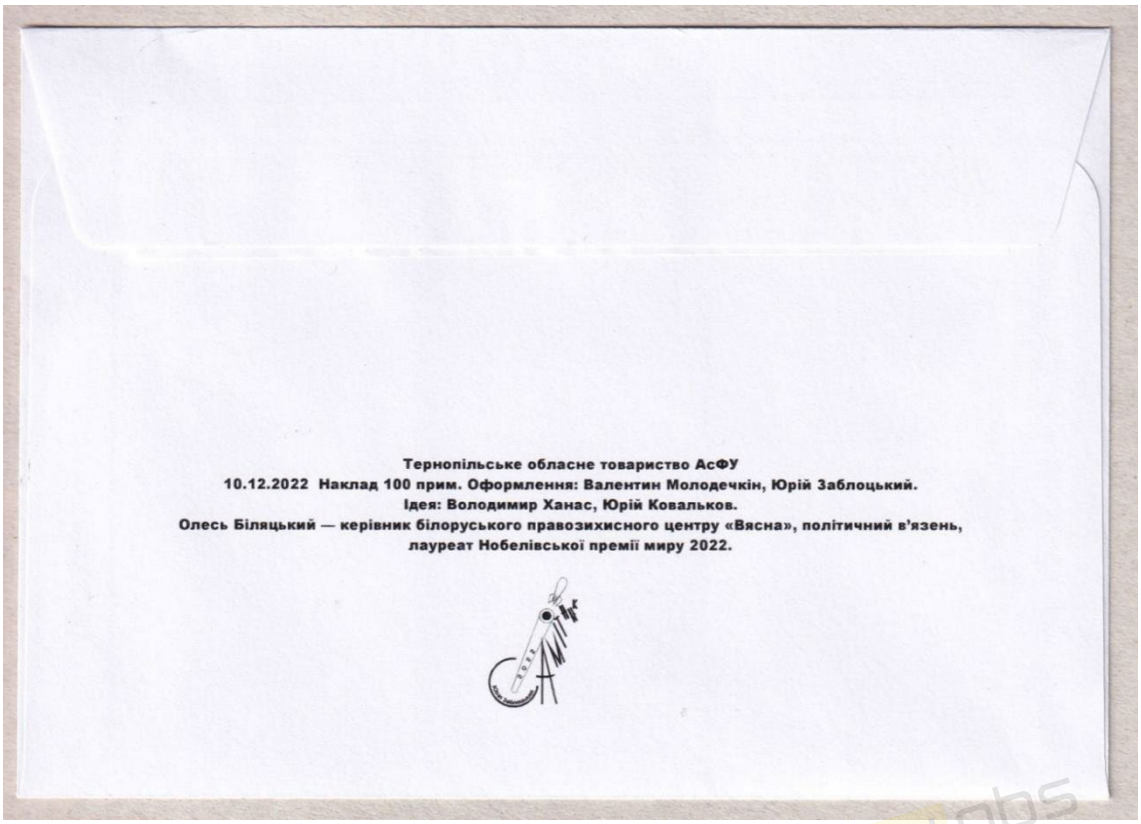

Олесь Біляцький, 10.12.2022.

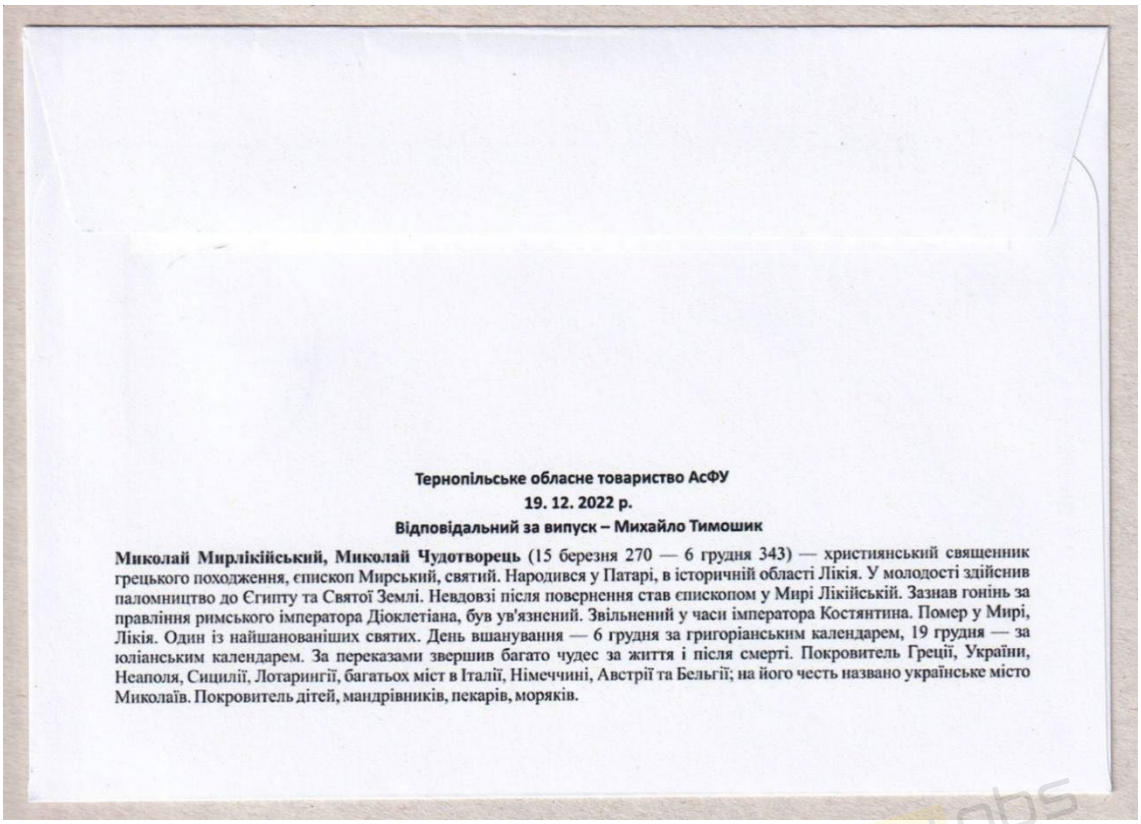

Тернопіль. Церква Св. Миколая, 19.12.2022 р.

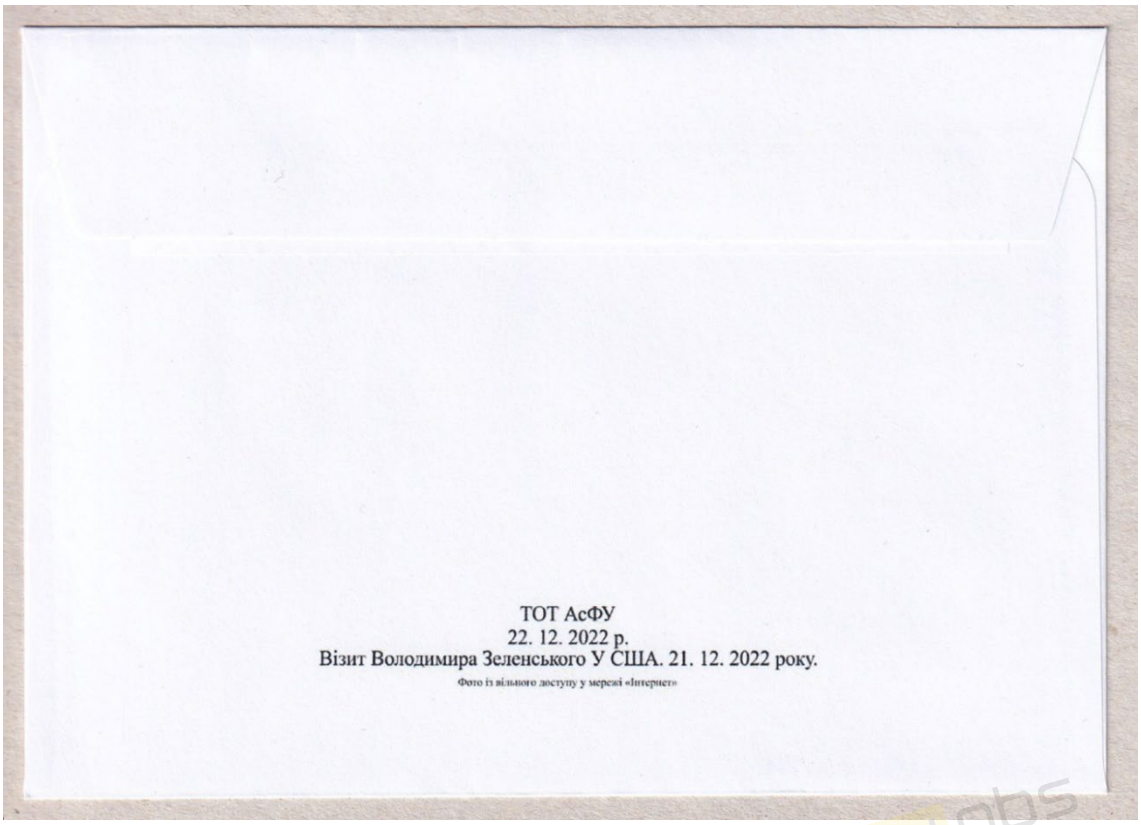

Візит Володимира Зеленського до США, 22.12.2022 р.

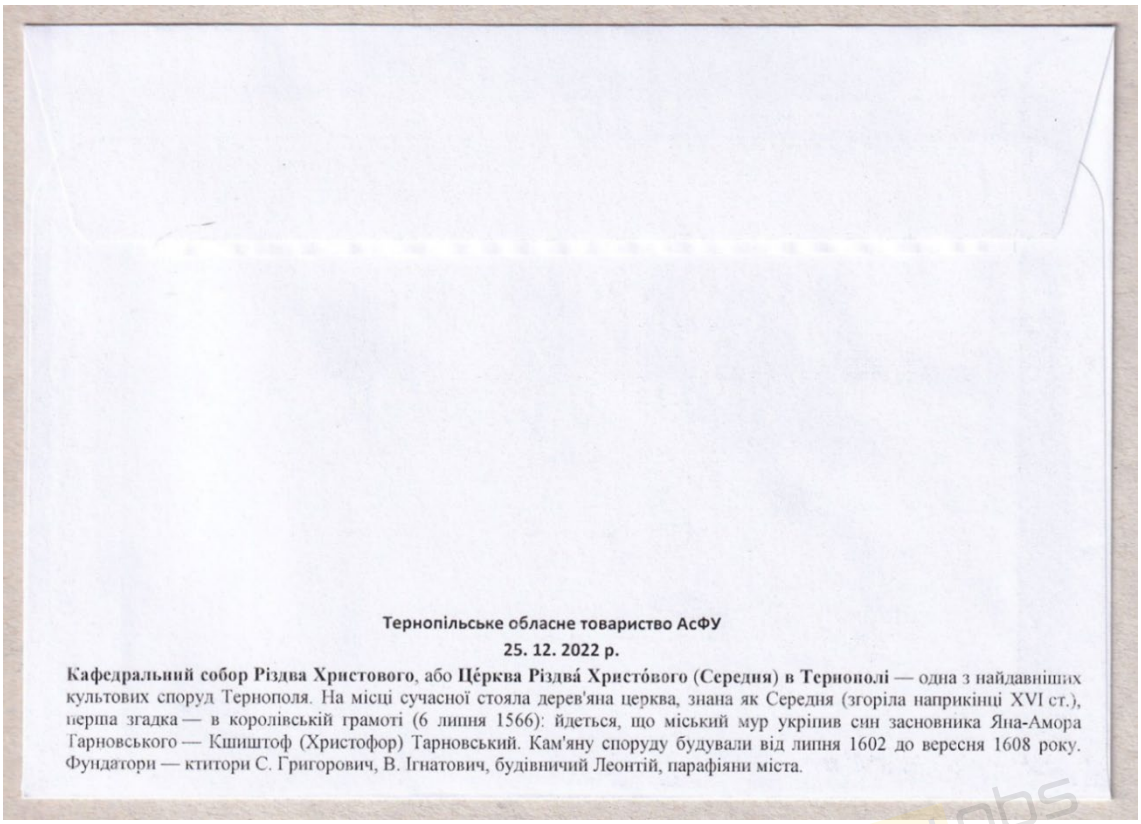

Тернопіль. Церква Різдва Христового, 25.12.2022 р.

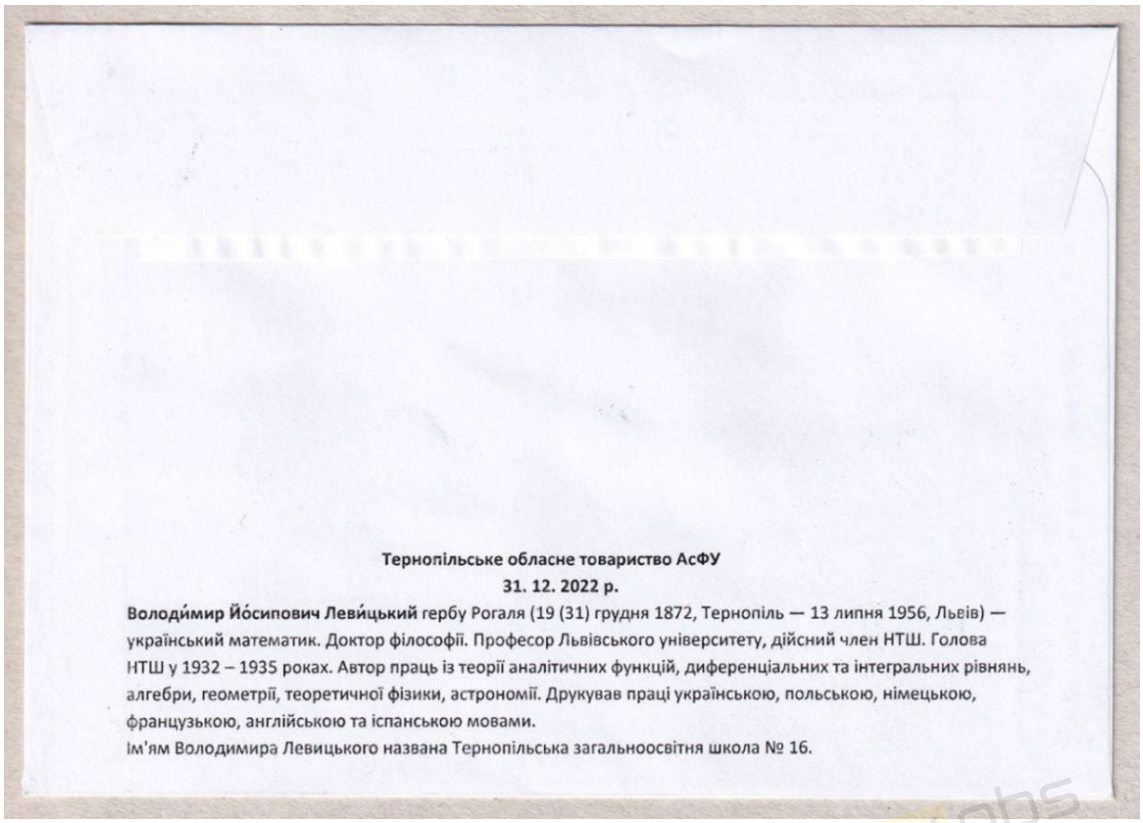

Тернопільське обласне товариство АсФУ

31. 12. 2022 р.

Володи́мир Йо́сипович Леви́цький гербу Рогаля (19 (31) грудня 1872, Тернопіль — 13 липня 1956, Львів) — український математик. Доктор філософії. Професор Львівського університету, дійсний член НТШ. Голова НТШ у 1932 – 1935 роках. Автор праць із теорії аналітичних функцій, диференціальних та інтегральних рівнянь, алгебри, геометрії, теоретичної фізики, астрономії. Друкував праці українською, польською, німецькою, французькою, англійською та іспанською мовами.

Ім'ям Володимира Левицького названа Тернопільська загальноосвітня школа № 16.

Володимир Левицький (1872 – 1956), 150 років від дня народження, 31.12.2022 р.

Укрпошта, проєкт «Власна марка» (ВМ)

Народний історико-меморіальний музей Ярослава і Слави Стецьків у с. Великий Глибочок Тернопільського р-ну.

Для оформлення конверта використано автентичну печатку Українського Державного Правління та факсиміле Ярослава Стецька.

Соломія Крушельницька, 150 років від дня народження (1872 – 1952).

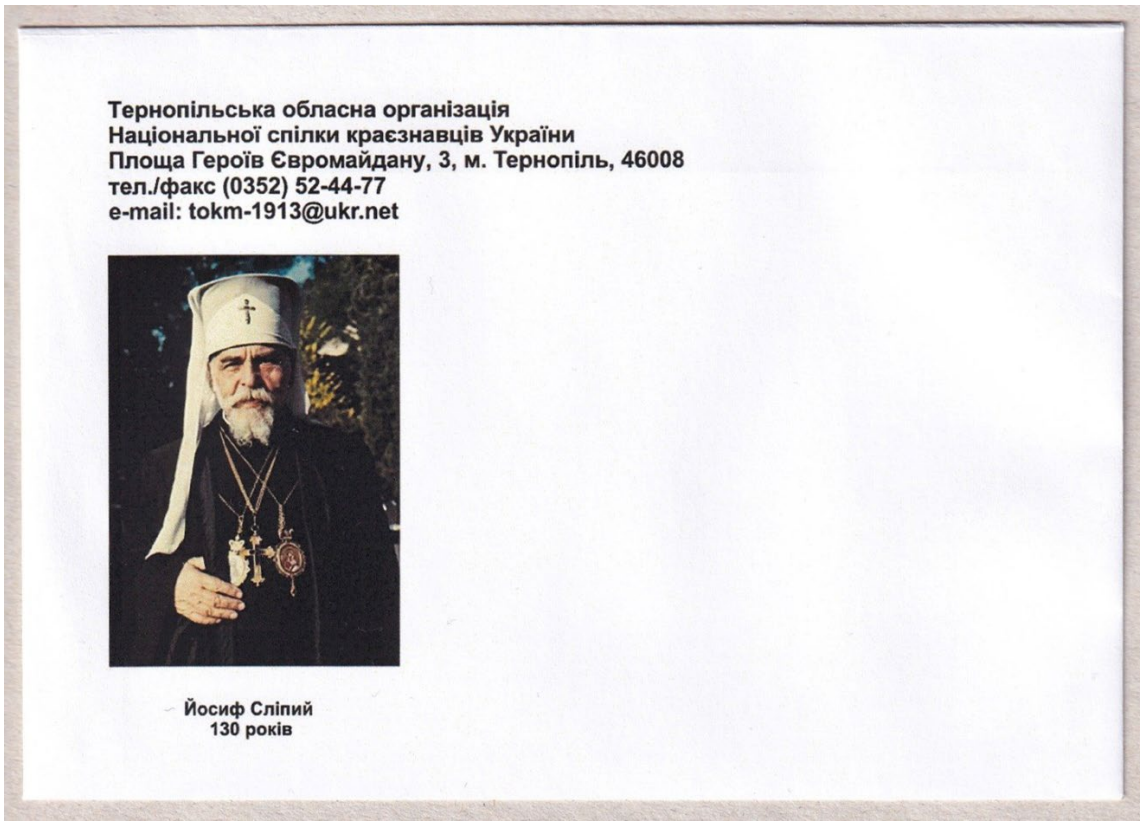

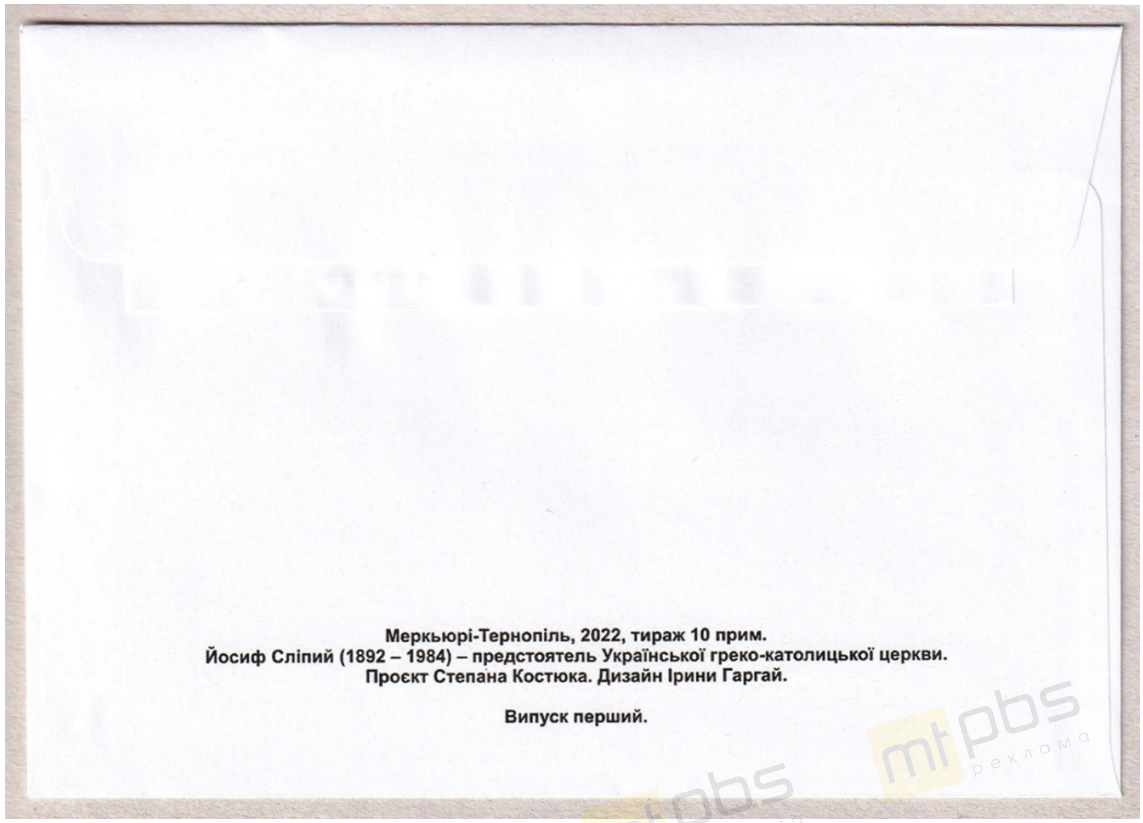

Йосиф Сліпий, 130 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

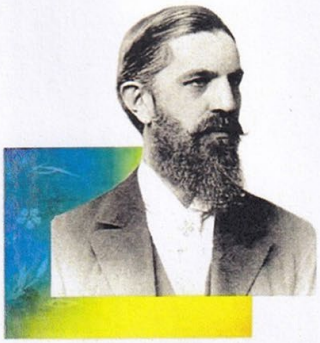

Олександр Барвінський
175 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Олександр Барвінський (1847 – 1926) – український громадсько-політичний діяч,
педагог, історик, публіцист, видавець.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск другий.

Олександр Барвінський, 175 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Микола Чайковський
100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Микола Чайковський (1922 – 2011) – український дослідник та охоронець природи, науковець.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск четвертий.

Микола Чайковський, 100 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

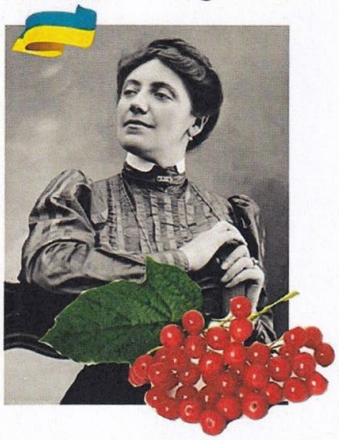

Соломія Крушельницька
150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Соломія Крушельницька (1872 – 1952) – українська оперна співачка, педагогиня.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск п'ятий.

Соломія Крушельницька, 150 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

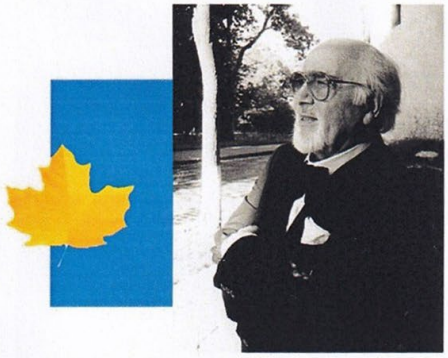

Йосип Гошуляк
100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Йосип (Осип) Гошуляк (1922 – 2015) –
канадсько-український оперний та камерний співак (бас-баритон).
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск шостий.

Йосип Гошуляк, 100 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Українська Повстанська Армія
80 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Українська Повстанська Армія створена 14 жовтня 1942 року.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск сьомий.

Українська Повстанська Армія, 80 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

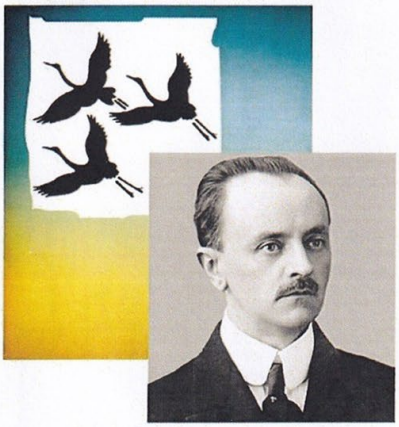

Богдан Лепкий
150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Богдан Лепкий (1872 – 1941) – український письменник.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск третій.

Богдан Лепкий, 150 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Григорій Сковорода
300 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Григорій Сковорода (1722 – 1794) –
український просвітитель-гуманіст, філософ, поет.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск восьмий.

Григорій Сковорода, 300 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

В'ячеслав Чорновіл
85 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
В'ячеслав Чорновіл (1937 – 1999) –
український політик, Герой України.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск дванадцятий.

В'ячеслав Чорновіл, 85 років, 2022.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Тернопільський обласний краєзнавчий музей
40 років нової експозиції

Меркьюрі-Тернопіль, 2022, тираж 10 прим.
Нову експозицію Тернопільського обласного краєзнавчого музею
відкрито 30 грудня 1982 року.
Худ. Б. Білоус.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.
Випуск п'ятнадцятий.

Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 40 років нової експозиції, 2022.

Природний заповідник «Медобори». Ясенець білий (Dictamnus albus).

Ясенець білий (Dictamnus albus).

Меморіальний музей Соломії Крушельницької, с. Біла

Соломія Крушельницька, 1872 – 2022, 150-річчя з Дня народження.

Бережани

150 років від дня народження Богдана Лепкого.(1 вид) Музей Богдана Лепкого. (ВМ).

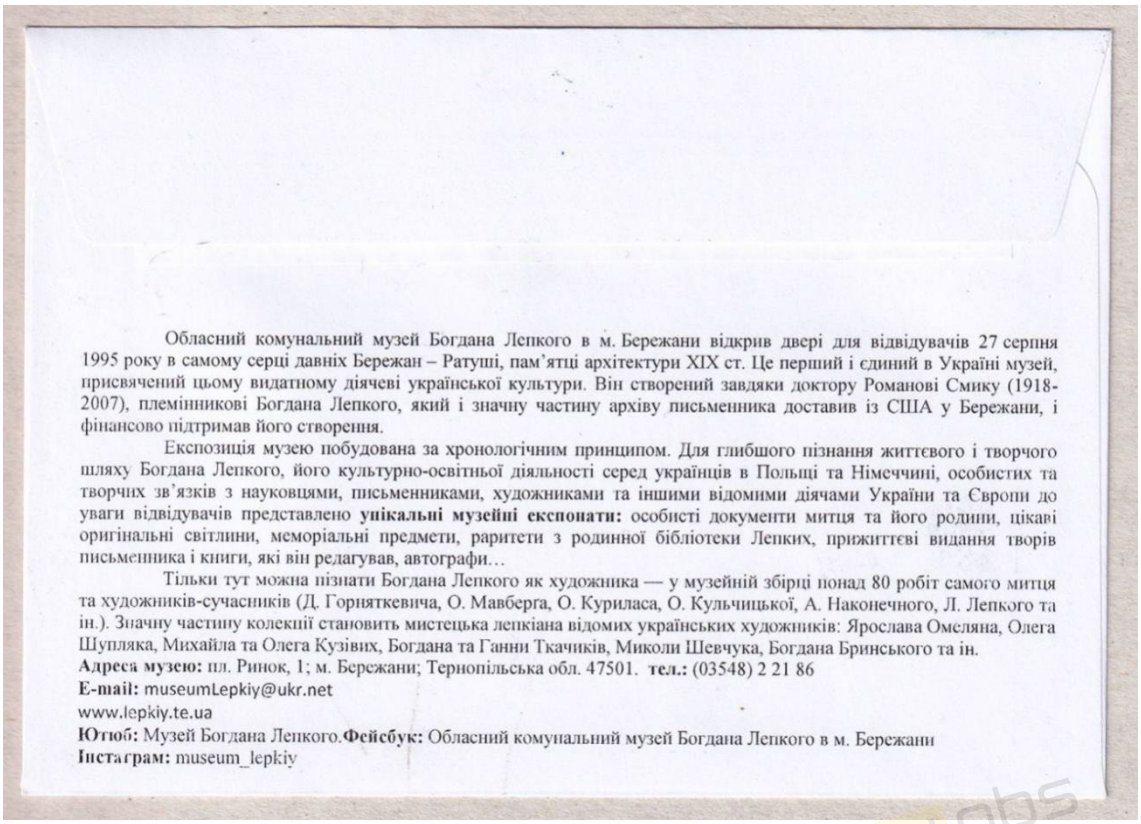

Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в м. Бережани відкрив двері для відвідувачів 27 серпня 1995 року в самому серці давніх Бережан – Ратуші, пам'ятці архітектури XIX ст. Це перший і єдиний в Україні музей, присвячений цьому видатному діячеві української культури. Він створений завдяки доктору Романові Смику (1918-2007), племінникові Богдана Лепкого, який і значну частину архіву письменника доставив із США у Бережани, і фінансово підтримав його створення.

Експозиція музею побудована за хронологічним принципом. Для глибшого пізнання життєвого і творчого шляху Богдана Лепкого, його культурно-освітньої діяльності серед українців в Польщі та Німеччині, особистих та творчих зв'язків з науковцями, письменниками, художниками та іншими відомими діячами України та Європи до уваги відвідувачів представлено **унікальні музейні експонати:** особисті документи митця та його родини, цікаві оригінальні світлини, меморіальні предмети, раритети з родинної бібліотеки Лепких, прижиттєві видання творів письменника і книги, які він редагував, автографи…

Тільки тут можна пізнати Богдана Лепкого як художника — у музейній збірці понад 80 робіт самого митця та художників-сучасників (Д. Горняткевича, О. Мавберга, О. Куриласа, О. Кульчицької, А. Наконечного, Л. Лепкого та ін.). Значну частину колекції становить мистецька лепкіана відомих українських художників: Ярослава Омеляна, Олега Шупляка, Михайла та Олега Кузівих, Богдана та Ганни Ткачиків, Миколи Шевчука, Богдана Бринського та ін.

Адреса музею: пл. Ринок, 1; м. Бережани; Тернопільська обл. 47501. **тел.:** (03548) 2 21 86
E-mail: museumLepkiy@ukr.net
www.lepkiy.te.ua
Ютюб: Музей Богдана Лепкого.**Фейсбук:** Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в м. Бережани
Інстаграм: museum_lepkiy

150 років від дня народження Богдана Лепкого.(2 вид) Музей Богдана Лепкого.

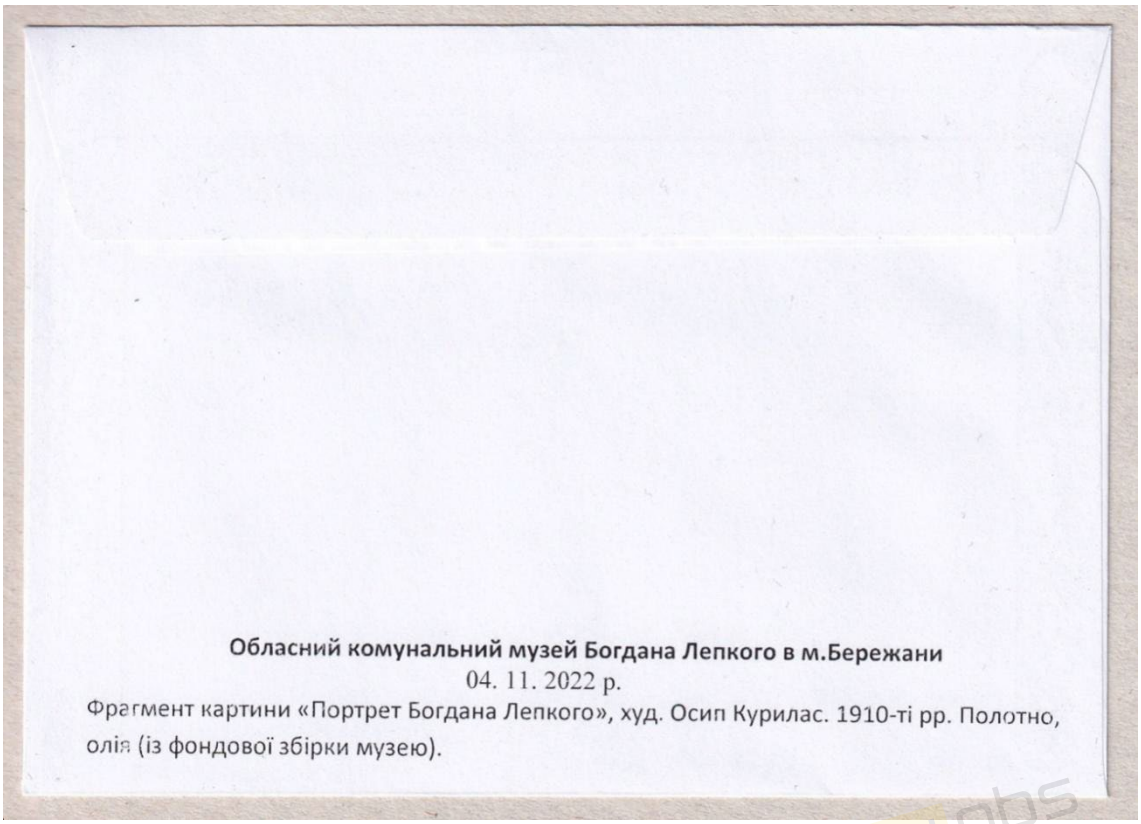

150 років від дня народження Богдана Лепкого.(3 вид) Музей Богдана Лепкого. 04.11.2022 р.

ПШ – Богдан Лепкий, 150 років від дня народження (1872 – 1941). Бережани, 04.11.2022 – чорний, синій.

Залізці

Микола Кутрань – «Сокіл», «Азарт» (1922 – 1948).

Залізці. 500 років Магдебурзького права.

Чортків

ПШІ - Le Comte Jerome Sadowski (автентична печатка власника міста Героїма Садовського (1776 – 1861), до 500-річчя Чорткова.

Petrovka Post (м. Київ, Артем Камчаткін)

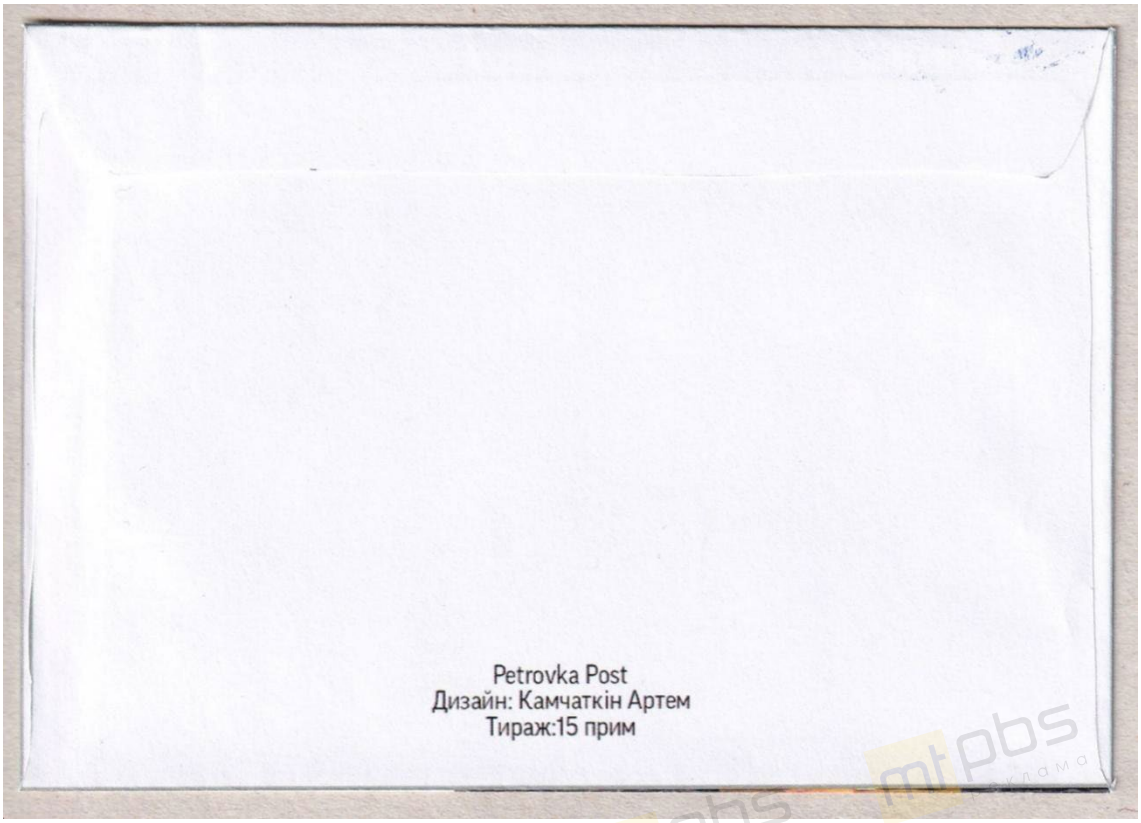

Азов – сталь. (К. Поліщук та М. Діанов).

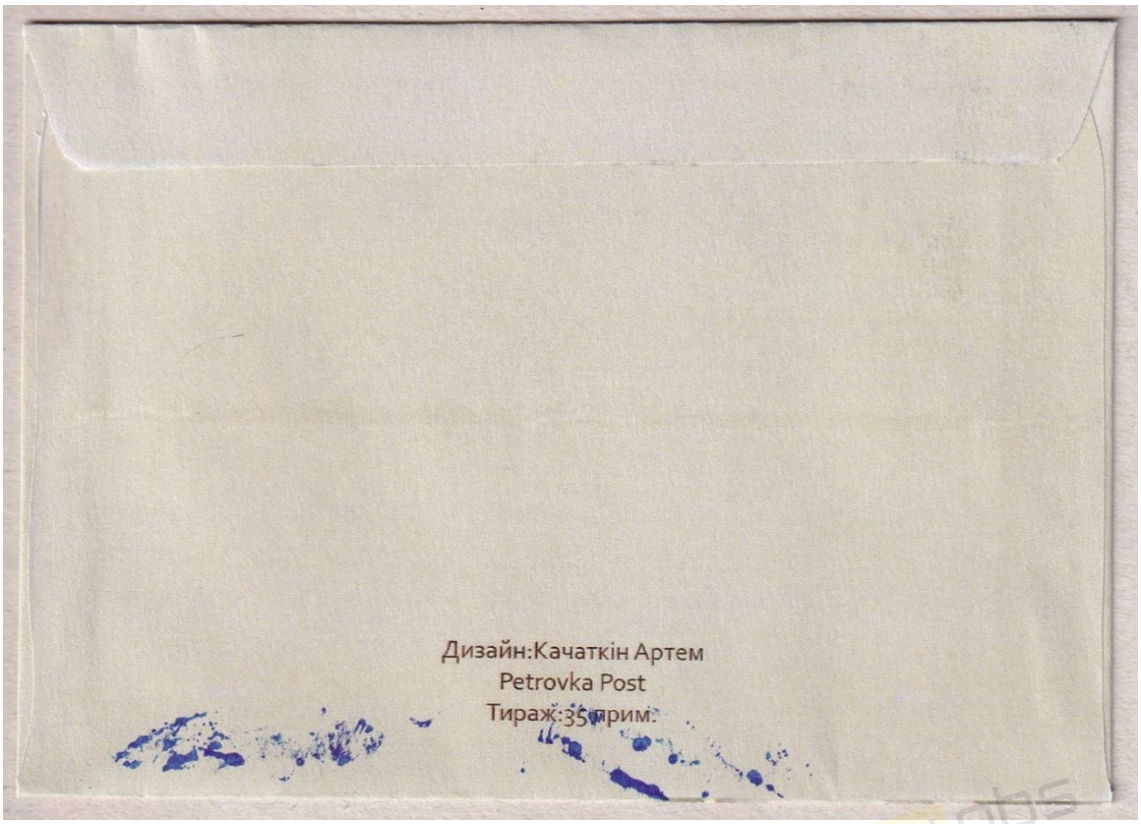

Ukraine – NATO – Victory (Р. Стефанчук народився в Тернополі).

Ярослав Стецько, до 110-річчя від дня народження.

Галина Дидик – Анна, до 110-річчя від дня народження.

м. Київ

Природний заповідник «Медобори».

Природний заповідник «Медобори». Перший день.

30 років першим поштовим маркам новітньої України. (Д. Вишневецький на зображенні марки).

Київ, Олександр Канівець

Монумент Незалежності – символ боротьби за Українську державу. Тернопіль.

Соломія Крушельницька, 150 років від дня народження.

ТК «Юнона», м. Березне

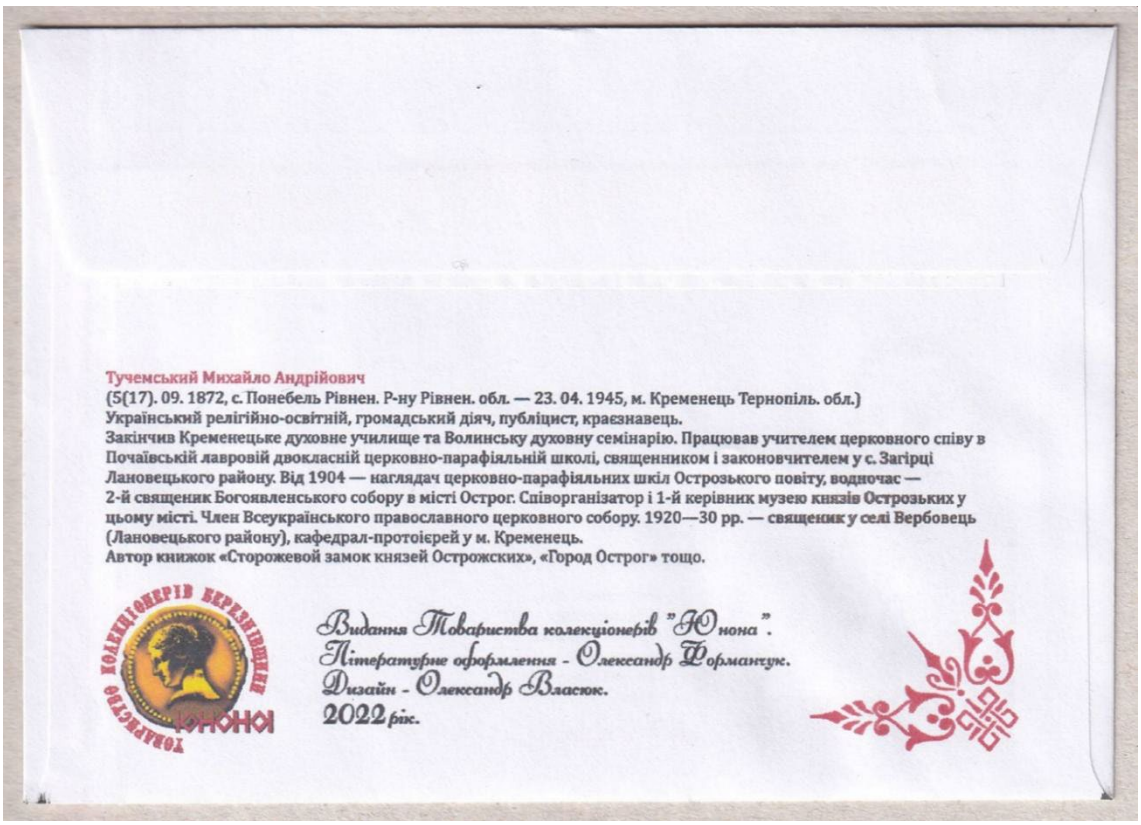

Михайло Тучемський, 150 років від дня народження, 2022.

mtpbs реклама

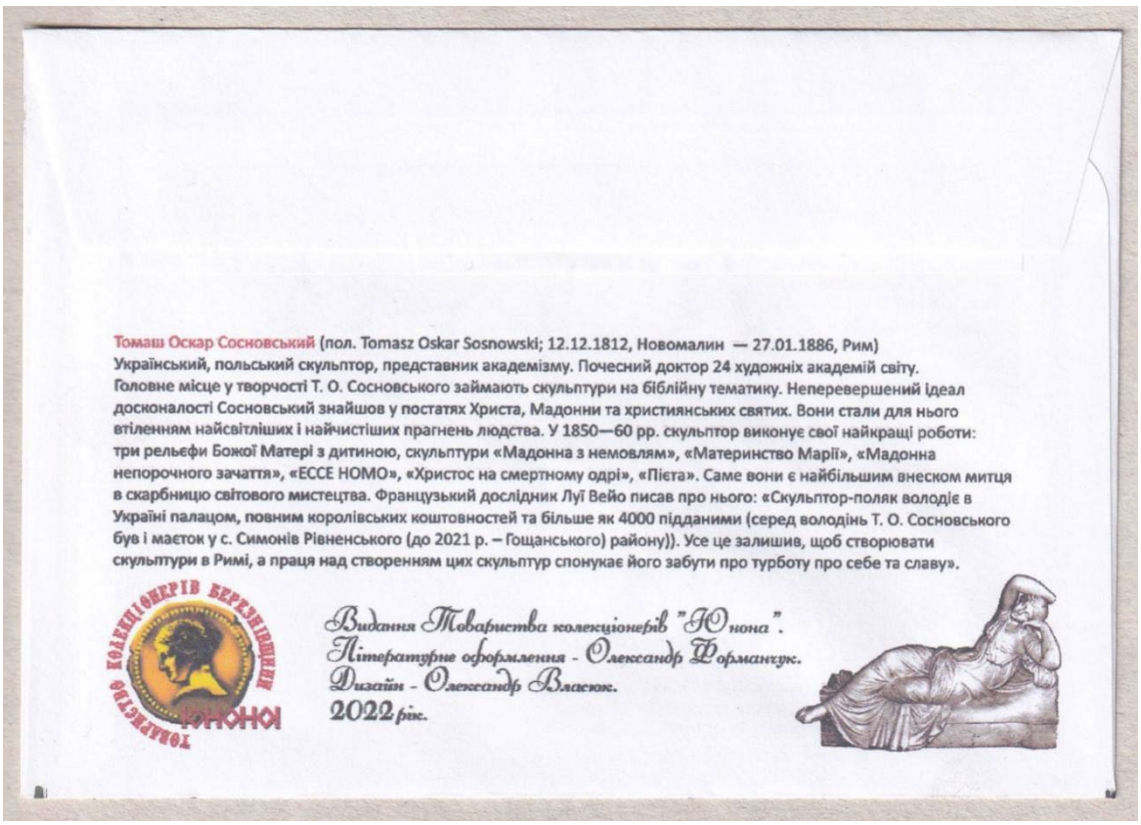

Томаш Оскар Сосновський, 210 років від дня народження, 2022. (Навчався у Кременці).

10 років заснування Рівненської міської літературної премії імені Уласа Самчука, 2022.

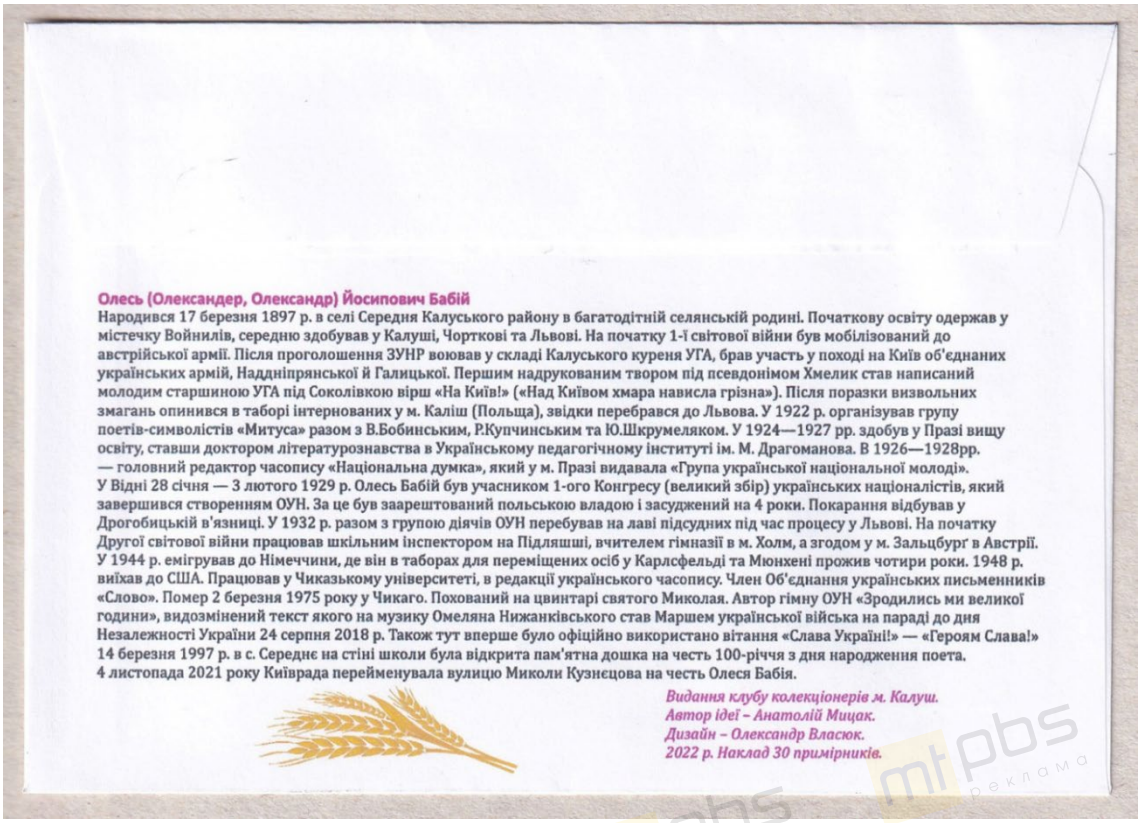

Олесь (Олександер, Олександр) Йосипович Бабій

Народився 17 березня 1897 р. в селі Середня Калуського району в багатодітній селянській родині. Початкову освіту одержав у містечку Войнилів, середню здобував у Калуші, Чорткові та Львові. На початку 1-ї світової війни був мобілізований до австрійської армії. Після проголошення ЗУНР воював у складі Калуського куреня УГА, брав участь у поході на Київ об'єднаних українських армій, Наддніпрянської й Галицької. Першим надрукованим твором під псевдонімом Хмелик став написаний молодим старшиною УГА під Соколівкою вірш «На Київ!» («Над Київом хмара нависла грізна»). Після поразки визвольних змагань опинився в таборі інтернованих у м. Каліш (Польща), звідки перебрався до Львова. У 1922 р. організував групу поетів-символістів «Митуса» разом з В.Бобинським, Р.Купчинським та Ю.Шкрумеляком. У 1924—1927 рр. здобув у Празі вищу освіту, ставши доктором літературознавства в Українському педагогічному інституті ім. М. Драгоманова. В 1926—1928рр. — головний редактор часопису «Національна думка», який у м. Празі видавала «Група української національної молоді».
У Відні 28 січня — 3 лютого 1929 р. Олесь Бабій був учасником 1-ого Конгресу (великий збір) українських націоналістів, який завершився створенням ОУН. За це був заарештований польською владою і засуджений на 4 роки. Покарання відбував у Дрогобицькій в'язниці. У 1932 р. разом з групою діячів ОУН перебував на лаві підсудних під час процесу у Львові. На початку Другої світової війни працював шкільним інспектором на Підляшші, вчителем гімназії в м. Холм, а згодом у м. Зальцбург в Австрії. У 1944 р. емігрував до Німеччини, де він в таборах для переміщених осіб у Карлсфельді та Мюнхені прожив чотири роки. 1948 р. виїхав до США. Працював у Чиказькому університеті, в редакції українського часопису. Член Об'єднання українських письменників «Слово». Помер 2 березня 1975 року у Чикаго. Похований на цвинтарі святого Миколая. Автор гімну ОУН «Зродились ми великої години», видозмінений текст якого на музику Омеляна Нижанківського став Маршем української війська на параді до дня Незалежності України 24 серпня 2018 р. Також тут вперше було офіційно використано вітання «Слава Україні!» — «Героям Слава!»
14 березня 1997 р. в с. Середнє на стіні школи була відкрита пам'ятна дошка на честь 100-річчя з дня народження поета.
4 листопада 2021 року Київрада перейменувала вулицю Миколи Кузнєцова на честь Олеся Бабія.

Видання клубу колекціонерів м. Калуш.
Автор ідеї – Анатолій Мицак.
Дизайн – Олександр Власюк.
2022 р. Наклад 30 примірників.

Олесь Бабій, 125 років від дня народження, 2022 (Навчався в Чорткові).

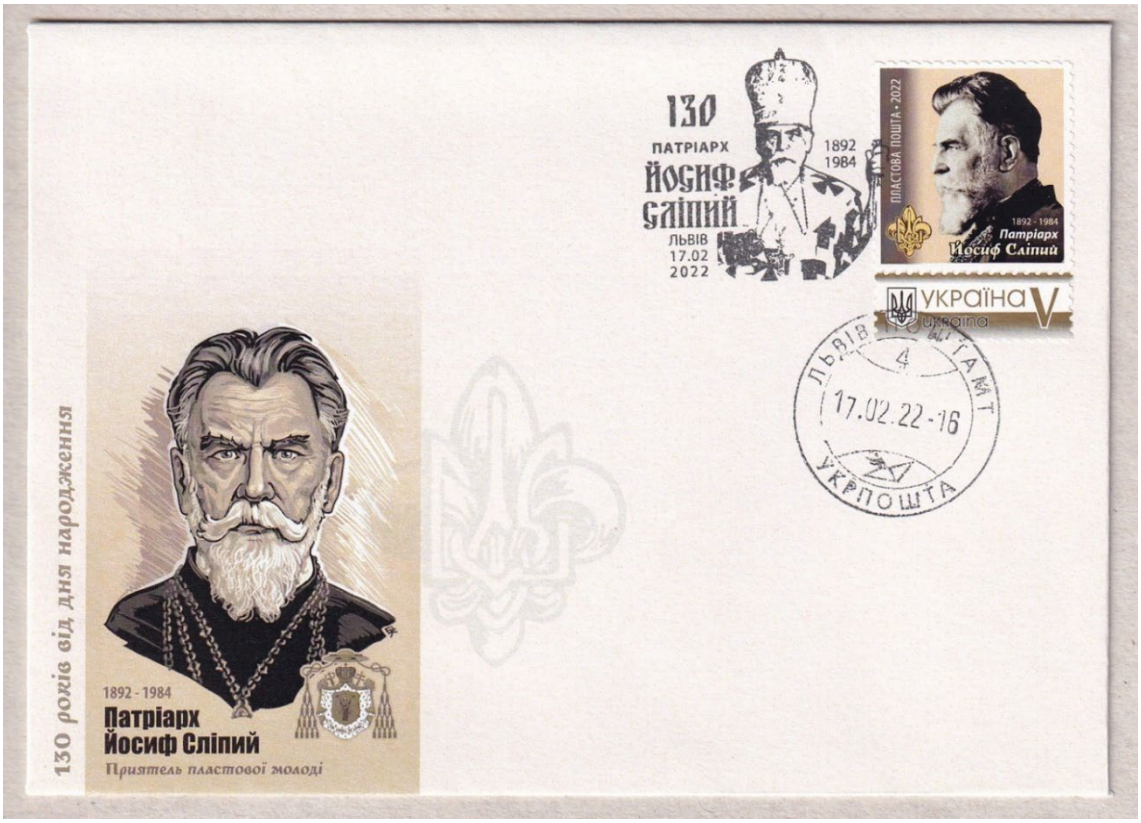

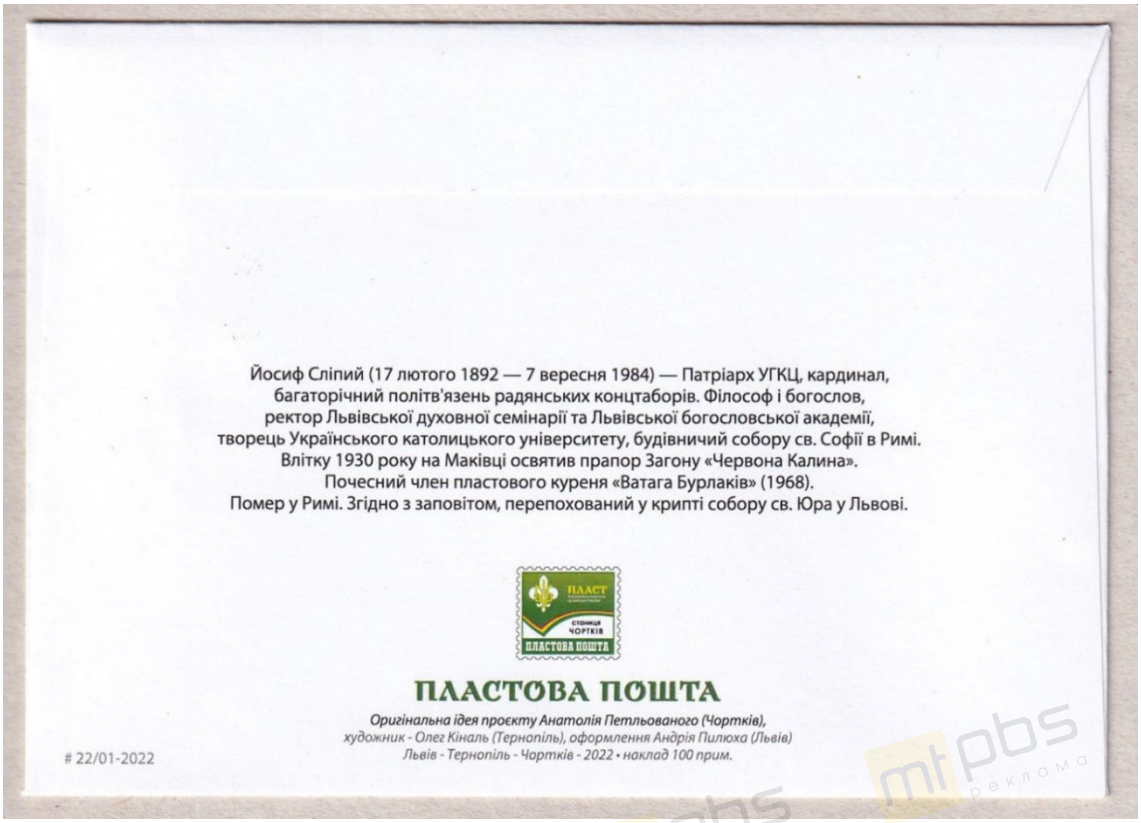

Йосиф Сліпий, 130 років від дня народження, 2022.

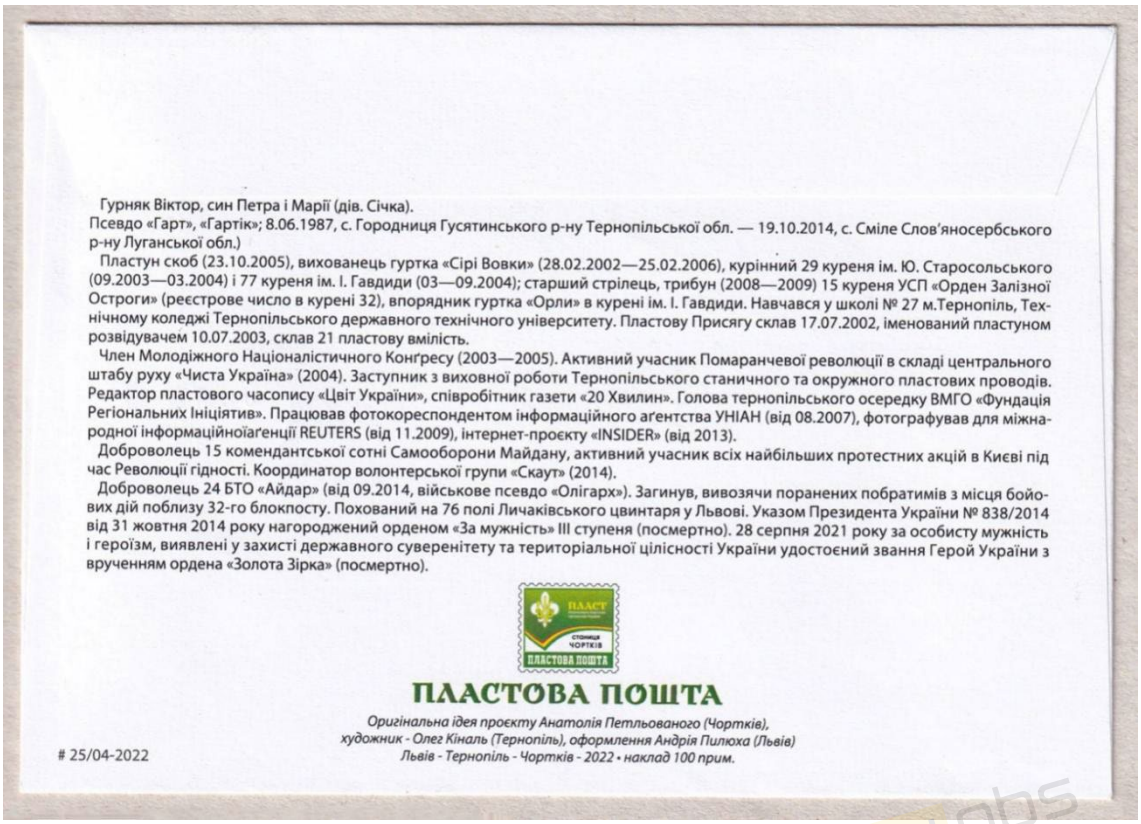

Гурняк Віктор, син Петра і Марії (дів. Січка).
Псевдо «Гарт», «Гартік»; 8.06.1987, с. Городниця Гусятинського р-ну Тернопільської обл. — 19.10.2014, с. Сміле Слов'яносербського р-ну Луганської обл.)

Пластун скоб (23.10.2005), вихованець гуртка «Сірі Вовки» (28.02.2002—25.02.2006), курінний 29 куреня ім. Ю. Старосольського (09.2003—03.2004) і 77 куреня ім. І. Гавдиди (03—09.2004); старший стрілець, трибун (2008—2009) 15 куреня УСП «Орден Залізної Остроги» (реєстрове число в курені 32), впорядник гуртка «Орли» в курені ім. І. Гавдиди. Навчався у школі № 27 м.Тернопіль, Технічному коледжі Тернопільського державного технічного університету. Пластову Присягу склав 17.07.2002, іменований пластуном розвідувачем 10.07.2003, склав 21 пластову вмілість.

Член Молодіжного Націоналістичного Конґресу (2003—2005). Активний учасник Помаранчевої революції в складі центрального штабу руху «Чиста Україна» (2004). Заступник з виховної роботи Тернопільського станичного та окружного пластових проводів. Редактор пластового часопису «Цвіт України», співробітник газети «20 Хвилин». Голова тернопільського осередку ВМГО «Фундація Регіональних Ініціятив». Працював фотокореспондентом інформаційного агентства УНІАН (від 08.2007), фотографував для міжнародної інформаційноїагенції REUTERS (від 11.2009), інтернет-проєкту «INSIDER» (від 2013).

Доброволець 15 комендантської сотні Самооборони Майдану, активний учасник всіх найбільших протестних акцій в Києві під час Революції гідності. Координатор волонтерської групи «Скаут» (2014).

Доброволець 24 БТО «Айдар» (від 09.2014, військове псевдо «Олігарх»). Загинув, вивозячи поранених побратимів з місця бойових дій поблизу 32-го блокпосту. Похований на 76 полі Личаківського цвинтаря у Львові. Указом Президента України № 838/2014 від 31 жовтня 2014 року нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). 28 серпня 2021 року за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України удостоєний звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» (посмертно).

ПЛАСТ
ПЛАСТОВА ПОШТА

ПЛАСТОВА ПОШТА

Оригінальна ідея проєкту Анатолія Петльованого (Чортків),
художник - Олег Кіналь (Тернопіль), оформлення Андрія Пилюха (Львів)
Львів - Тернопіль - Чортків - 2022 • наклад 100 прим.

25/04-2022

Віктор Гурняк, 35 років від дня народження, 2022.

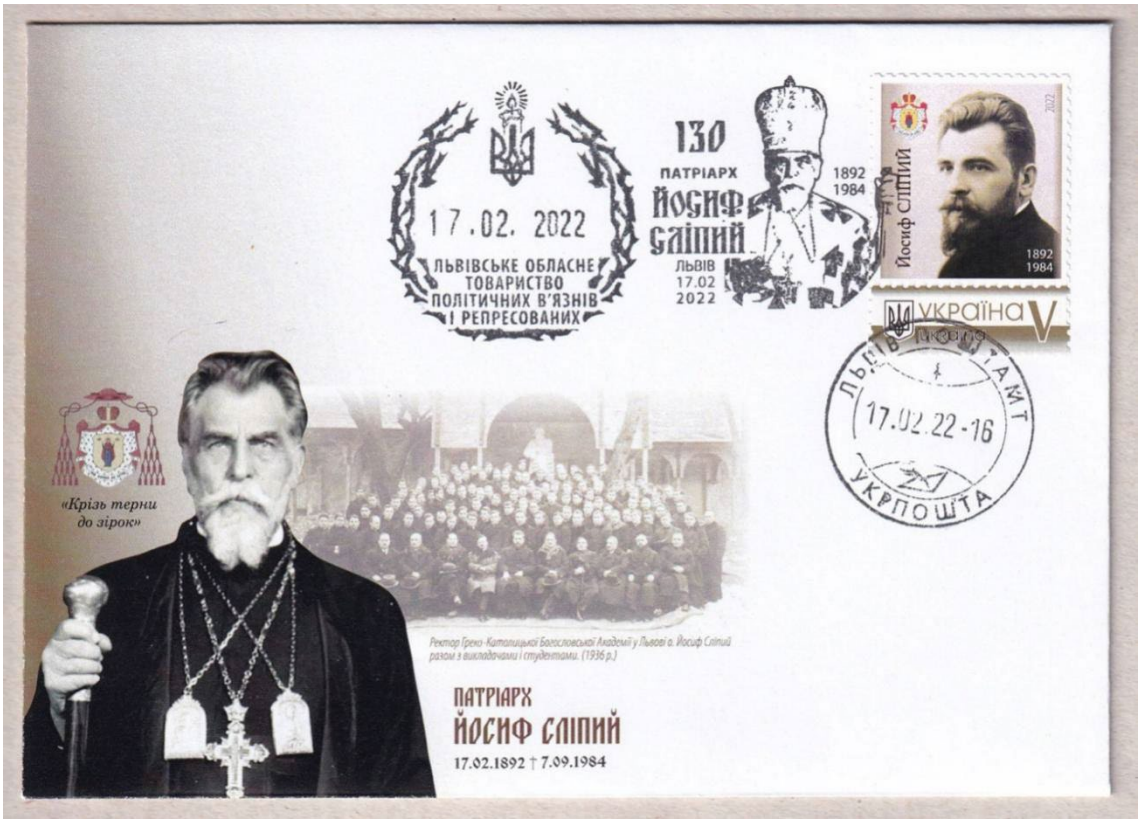

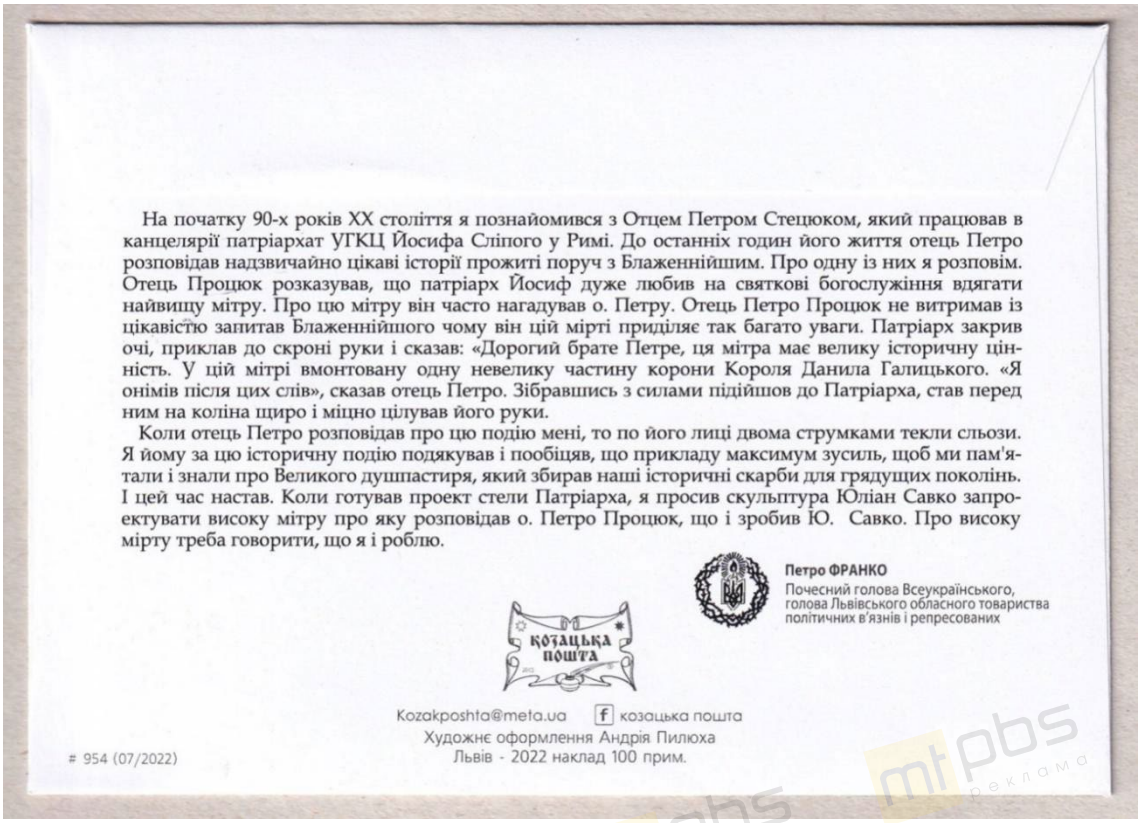
На початку 90-х років XX століття я познайомився з Отцем Петром Стецюком, який працював в канцелярії патріархат УГКЦ Йосифа Сліпого у Римі. До останніх годин його життя отець Петро розповідав надзвичайно цікаві історії прожиті поруч з Блаженнійшим. Про одну із них я розповім. Отець Процюк розказував, що патріарх Йосиф дуже любив на святкові богослужіння вдягати найвищу мітру. Про цю мітру він часто нагадував о. Петру. Отець Петро Процюк не витримав із цікавістю запитав Блаженнійшого чому він цій мірті приділяє так багато уваги. Патріарх закрив очі, приклав до скроні руки і сказав: «Дорогий брате Петре, ця мітра має велику історичну цінність. У цій мітрі вмонтовану одну невелику частину корони Короля Данила Галицького. «Я онімів після цих слів», сказав отець Петро. Зібравшись з силами підійшов до Патріарха, став перед ним на коліна щиро і міцно цілував його руки.

Коли отець Петро розповідав про цю подію мені, то по його лиці двома струмками текли сльози. Я йому за цю історичну подію подякував і пообіцяв, що прикладу максимум зусиль, щоб ми пам'ятали і знали про Великого душпастиря, який збирав наші історичні скарби для грядущих поколінь. І цей час настав. Коли готував проект стели Патріарха, я просив скульптура Юліан Савко запроектувати високу мітру про яку розповідав о. Петро Процюк, що і зробив Ю. Савко. Про високу мірту треба говорити, що я і роблю.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 100 прим.

954 (07/2022)

Патріарх Йосиф Сліпий, 1892 – 1984, 2022.

ПШ – Патріарх Йосиф Сліпий, 1892-1984, 130, Львів 17.02.2022.

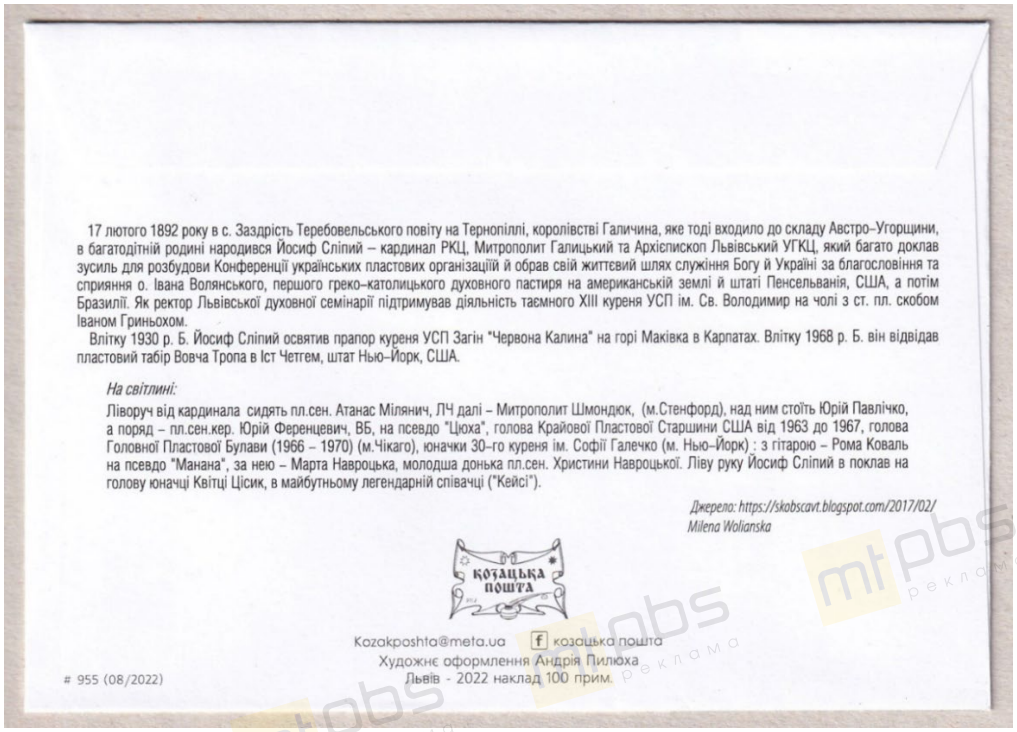
17 лютого 1892 року в с. Заздрість Теребовельського повіту на Тернопіллі, королівстві Галичина, яке тоді входило до складу Австро–Угорщини, в багатодітній родині народився Йосиф Сліпий – кардинал РКЦ, Митрополит Галицький та Архієпископ Львівський УГКЦ, який багато доклав зусиль для розбудови Конференції українських пластових організацій й обрав свій життєвий шлях служіння Богу й Україні за благословіння та сприяння о. Івана Волянського, першого греко–католицького духовного пастиря на американській землі й штаті Пенсельванія, США, а потім Бразилії. Як ректор Львівської духовної семінарії підтримував діяльність таємного XIII куреня УСП ім. Св. Володимир на чолі з ст. пл. скобом Іваном Гриньохом.

Влітку 1930 р. Б. Йосиф Сліпий освятив прапор куреня УСП Загін "Червона Калина" на горі Маківка в Карпатах. Влітку 1968 р. Б. він відвідав пластовий табір Вовча Тропа в Іст Четгем, штат Нью–Йорк, США.

На світлині:

Ліворуч від кардинала сидять пл.сен. Атанас Міляних, ЛЧ далі – Митрополит Шмондюк, (м.Стенфорд), над ним стоїть Юрій Павлічко, а поряд – пл.сен.кер. Юрій Ференцевич, ВБ, на псевдо "Цюха", голова Крайової Пластової Старшини США від 1963 до 1967, голова Головної Пластової Булави (1966 – 1970) (м.Чікаго), юначки 30–го куреня ім. Софії Галечко (м. Нью–Йорк) : з гітарою – Рома Коваль на псевдо "Манана", за нею – Марта Навроцька, молодша донька пл.сен. Христини Навроцької. Ліву руку Йосиф Сліпий в поклав на голову юначці Квітці Цісик, в майбутньому легендарній співачці ("Кейсі").

Джерело: https://skobscavt.blogspot.com/2017/02/
Milena Wolianska

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 100 прим.

955 (08/2022)

Патріарх Йосиф Сліпий Добродій Пласту, 2022.

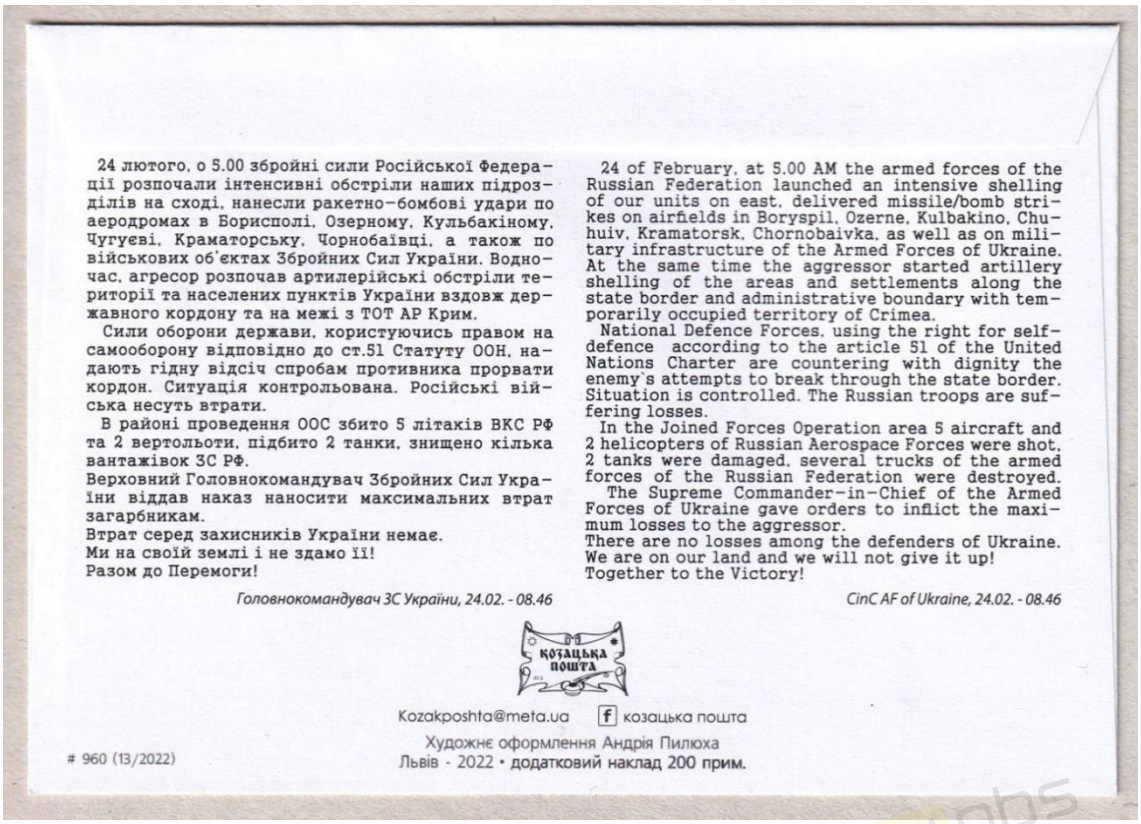

24 лютого, о 5.00 збройні сили Російської Федерації розпочали інтенсивні обстріли наших підрозділів на сході, нанесли ракетно-бомбові удари по аеродромах в Борисполі, Озерному, Кульбакіному, Чугуєві, Краматорську, Чорнобаївці, а також по військових об'єктах Збройних Сил України. Водночас, агресор розпочав артилерійські обстріли території та населених пунктів України вздовж державного кордону та на межі з ТОТ АР Крим.

Сили оборони держави, користуючись правом на самооборону відповідно до ст.51 Статуту ООН, надають гідну відсіч спробам противника прорвати кордон. Ситуація контрольована. Російські війська несуть втрати.

В районі проведення ООС збито 5 літаків ВКС РФ та 2 вертольоти, підбито 2 танки, знищено кілька вантажівок ЗС РФ.

Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України віддав наказ наносити максимальних втрат загарбникам.

Втрат серед захисників України немає.

Ми на своїй землі і не здамо її!

Разом до Перемоги!

Головнокомандувач ЗС України, 24.02. - 08.46

24 of February, at 5.00 AM the armed forces of the Russian Federation launched an intensive shelling of our units on east, delivered missile/bomb strikes on airfields in Boryspil, Ozerne, Kulbakino, Chuhuiv, Kramatorsk, Chornobaivka, as well as on military infrastructure of the Armed Forces of Ukraine. At the same time the aggressor started artillery shelling of the areas and settlements along the state border and administrative boundary with temporarily occupied territory of Crimea.

National Defence Forces, using the right for self-defence according to the article 51 of the United Nations Charter are countering with dignity the enemy's attempts to break through the state border. Situation is controlled. The Russian troops are suffering losses.

In the Joined Forces Operation area 5 aircraft and 2 helicopters of Russian Aerospace Forces were shot, 2 tanks were damaged, several trucks of the armed forces of the Russian Federation were destroyed.

The Supreme Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine gave orders to inflict the maximum losses to the aggressor.

There are no losses among the defenders of Ukraine.

We are on our land and we will not give it up!

Together to the Victory!

CinC AF of Ukraine, 24.02. - 08.46

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2022 • додатковий наклад 200 прим.

960 (13/2022)

Ласкаво просимо до пекла!!! Перший день повномасштабної війни росії проти України, 2022 (Тернопіль на карті).

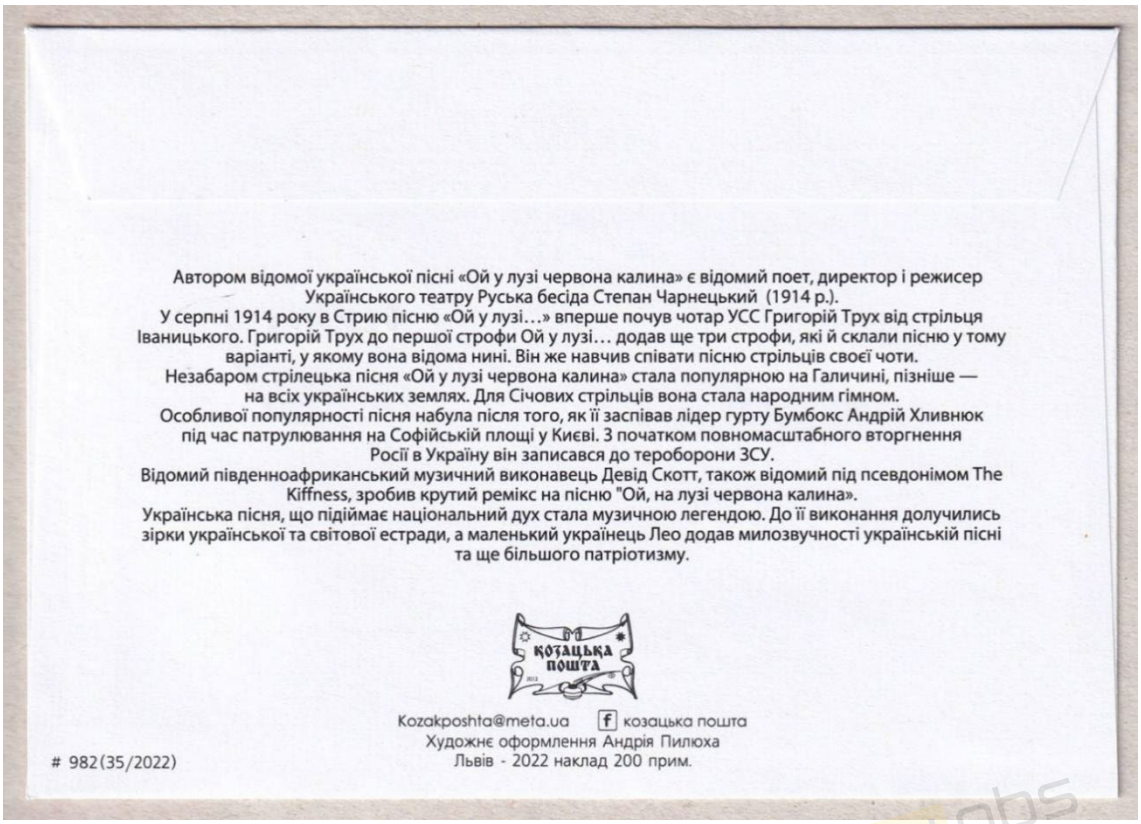

«…А ми тую червону калину підіймемо…», 2022 (С. Чарнецький)

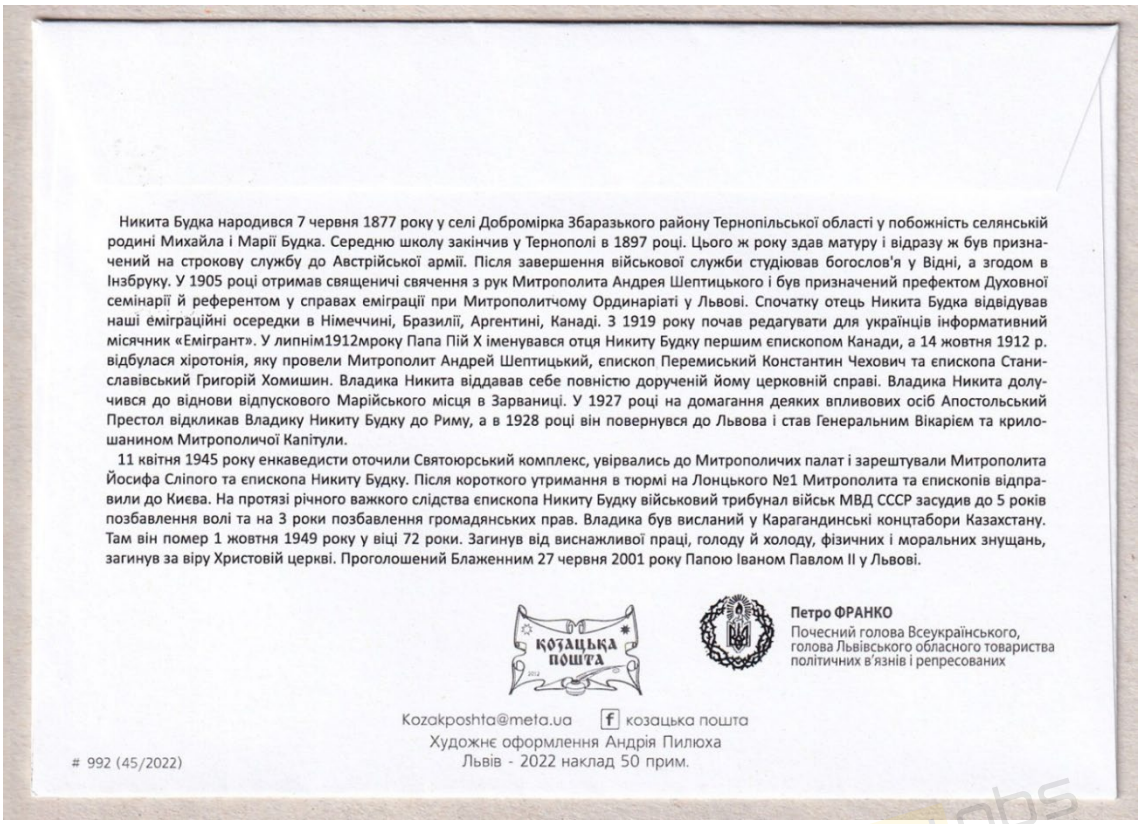

Никита Будка народився 7 червня 1877 року у селі Добромірка Збаразького району Тернопільської області у побожність селянській родині Михайла і Марії Будка. Середню школу закінчив у Тернополі в 1897 році. Цього ж року здав матуру і відразу ж був призначений на строкову службу до Австрійської армії. Після завершення військової служби студіював богослов'я у Відні, а згодом в Інзбруку. У 1905 році отримав священичі свячення з рук Митрополита Андрея Шептицького і був призначений префектом Духовної семінарії й референтом у справах еміграції при Митрополичому Ординаріаті у Львові. Спочатку отець Никита Будка відвідував наші еміграційні осередки в Німеччині, Бразилії, Аргентині, Канаді. З 1919 року почав редагувати для українців інформативний місячник «Емігрант». У липнім1912мроку Папа Пій X іменувався отця Никиту Будку першим єпископом Канади, а 14 жовтня 1912 р. відбулася хіротонія, яку провели Митрополит Андрей Шептицький, єпископ Перемиський Константин Чехович та єпископа Станиславівський Григорій Хомишин. Владика Никита віддавав себе повністю дорученій йому церковній справі. Владика Никита долучився до віднови відпускового Марійського місця в Зарваниці. У 1927 році на домагання деяких впливових осіб Апостольський Престол відкликав Владику Никиту Будку до Риму, а в 1928 році він повернувся до Львова і став Генеральним Вікарієм та крилошанином Митрополичої Капітули.

11 квітня 1945 року енкаведисти оточили Святоюрський комплекс, увірвались до Митрополичих палат і зарештували Митрополита Йосифа Сліпого та єпископа Никиту Будку. Після короткого утримання в тюрмі на Лонцького №1 Митрополита та єпископів відправили до Києва. На протязі річного важкого слідства єпископа Никиту Будку військовий трибунал військ МВД СССР засудив до 5 років позбавлення волі та на 3 роки позбавлення громадянських прав. Владика був висланий у Карагандинські концтабори Казахстану. Там він помер 1 жовтня 1949 року у віці 72 роки. Загинув від виснажливої праці, голоду й холоду, фізичних і моральних знущань, загинув за віру Христовій церкві. Проголошений Блаженним 27 червня 2001 року Папою Іваном Павлом II у Львові.

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського, голова Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 50 прим.
992 (45/2022)

Єпископ Никита Будка, 1877 – 1949, 145 років від дня народження, 2022 (народився у с. Добромірка).

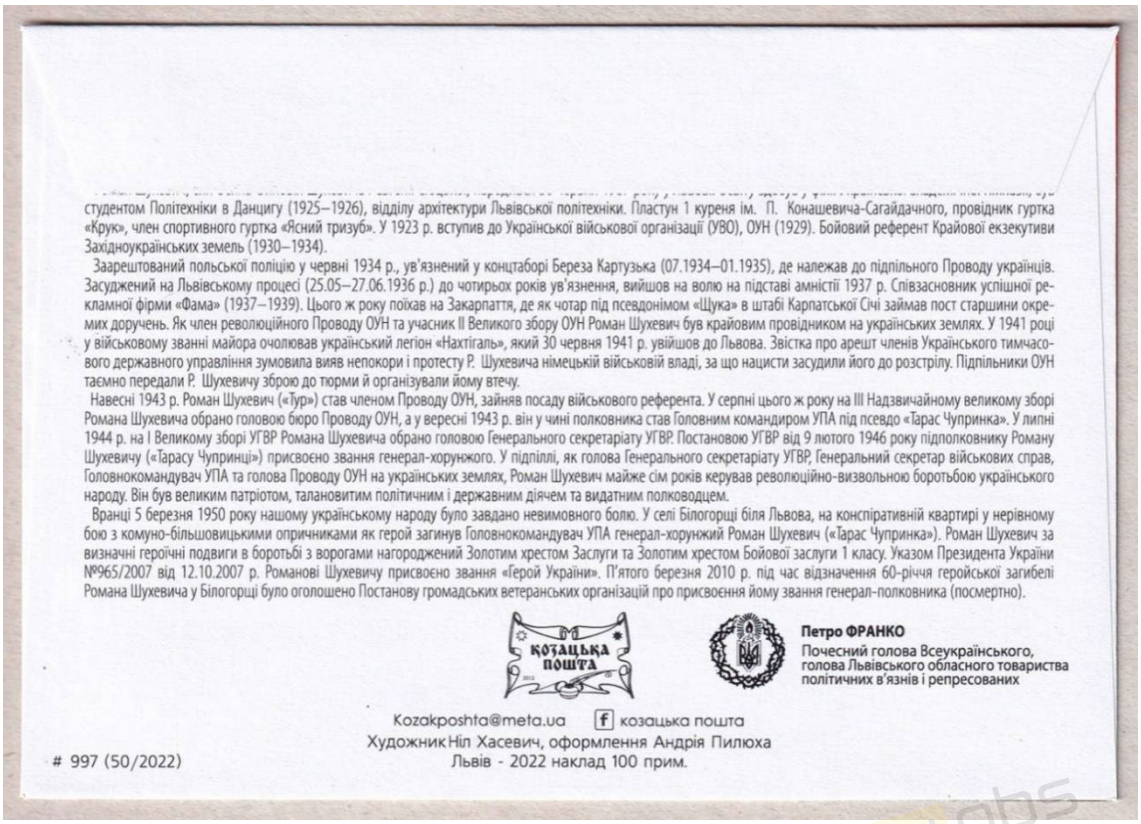

студентом Політехніки в Данцигу (1925–1926), відділу архітектури Львівської політехніки. Пластун 1 куреня ім. П. Конашевича-Сагайдачного, провідник гуртка «Крук», член спортивного гуртка «Ясний тризуб». У 1923 р. вступив до Української військової організації (УВО), ОУН (1929). Бойовий референт Крайової екзекутиви Західноукраїнських земель (1930–1934).

Заарештований польської поліцією у червні 1934 р., ув'язнений у концтаборі Береза Картузька (07.1934–01.1935), де належав до підпільного Проводу українців. Засуджений на Львівському процесі (25.05–27.06.1936 р.) до чотирьох років ув'язнення, вийшов на волю на підставі амністії 1937 р. Співзасновник успішної рекламної фірми «Фама» (1937–1939). Цього ж року поїхав на Закарпаття, де як чотар під псевдонімом «Щука» в штабі Карпатської Січі займав пост старшини окремих доручень. Як член революційного Проводу ОУН та учасник II Великого збору ОУН Роман Шухевич був крайовим провідником на українських землях. У 1941 році у військовому званні майора очолював український легіон «Нахтігаль», який 30 червня 1941 р. увійшов до Львова. Звістка про арешт членів Українського тимчасового державного управління зумовила вияв непокори і протесту Р. Шухевича німецькій військовій владі, за що нацисти засудили його до розстрілу. Підпільники ОУН таємно передали Р. Шухевичу зброю до тюрми й організували йому втечу.

Навесні 1943 р. Роман Шухевич («Тур») став членом Проводу ОУН, зайняв посаду військового референта. У серпні цього ж року на III Надзвичайному великому зборі Романа Шухевича обрано головою бюро Проводу ОУН, а у вересні 1943 р. він у чині полковника став Головним командиром УПА під псевдо «Тарас Чупринка». У липні 1944 р. на I Великому зборі УГВР Романа Шухевича обрано головою Генерального секретаріату УГВР. Постановою УГВР від 9 лютого 1946 року підполковнику Роману Шухевичу («Тарасу Чупринці») присвоєно звання генерал-хорунжого. У підпіллі, як голова Генерального секретаріату УГВР, Генеральний секретар військових справ, Головнокомандувач УПА та голова Проводу ОУН на українських землях, Роман Шухевич майже сім років керував революційно-визвольною боротьбою українського народу. Він був великим патріотом, талановитим політичним і державним діячем та видатним полководцем.

Вранці 5 березня 1950 року нашому українському народу було завдано невимовного болю. У селі Білогорщі біля Львова, на конспіративній квартирі у нерівному бою з комуно-більшовицькими опричниками як герой загинув Головнокомандувач УПА генерал-хорунжий Роман Шухевич («Тарас Чупринка»). Роман Шухевич за визначні героїчні подвиги в боротьбі з ворогами нагороджений Золотим хрестом Заслуги та Золотим хрестом Бойової заслуги 1 класу. Указом Президента України №965/2007 від 12.10.2007 р. Романові Шухевичу присвоєно звання «Герой України». П'ятого березня 2010 р. під час відзначення 60-річчя геройської загибелі Романа Шухевича у Білогорщі було оголошено Постанову громадських ветеранських організацій про присвоєння йому звання генерал-полковника (посмертно).

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Петро ФРАНКО
Почесний голова Всеукраїнського,
голова Львівського обласного товариства
політичних в'язнів і репресованих

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художник Ніл Хасевич, оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 100 прим.

997 (50/2022)

Генерал Роман Шухевич «Тарас Чупринка», 115 років від дня народження, 2022.

Фраза "Доброго вечора, ми з України" стала маркером на означення належності до нації, яка веде боротьбу. Вона звучить, як дружнє вітання між українцями і одночасно, як грізне застереження для ворогів.

Ще задовго до війни, 29 жовтня, коли про скупчення російських військ поблизу кордону з Україною лише писала іноземна преса, два саунд-продюсери з Кременчука Артем Ткаченко та Максим Мокренко, відомі як PROBASS Δ HARDI випустили трек "Доброго вечора" (Where are you from). У ньому зміксували електронну музику та українські фольклорні мотиви і додали єдину фразу на початку - "Доброго вечора, ми з України". Її сказав у розмові з канадським радіо фронтмен гурту "ДахаБраха" Марко Галаневич. Саме його голос звучить у популярному треку.

Українці - унікальна нація! В самий важкий час вони не втрачають почуття гумору. Жарти - це як депресанти, як допінг. Ризикуючи життям, але з жартами та усмішками наші захисники йдуть у бій з рашистською навалою. Такий народ здолати неможливо! Все буда УКРАЇНА!

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художник Олег Кіналь, оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 200 прим.

1003 (56/2022)

Доброго вечора, ми з України (малюнок Олега Кіналя), формат С6, 2022.

Доброго вечора, ми з України (малюнок Олега Кіналя), формат С5, 2022.

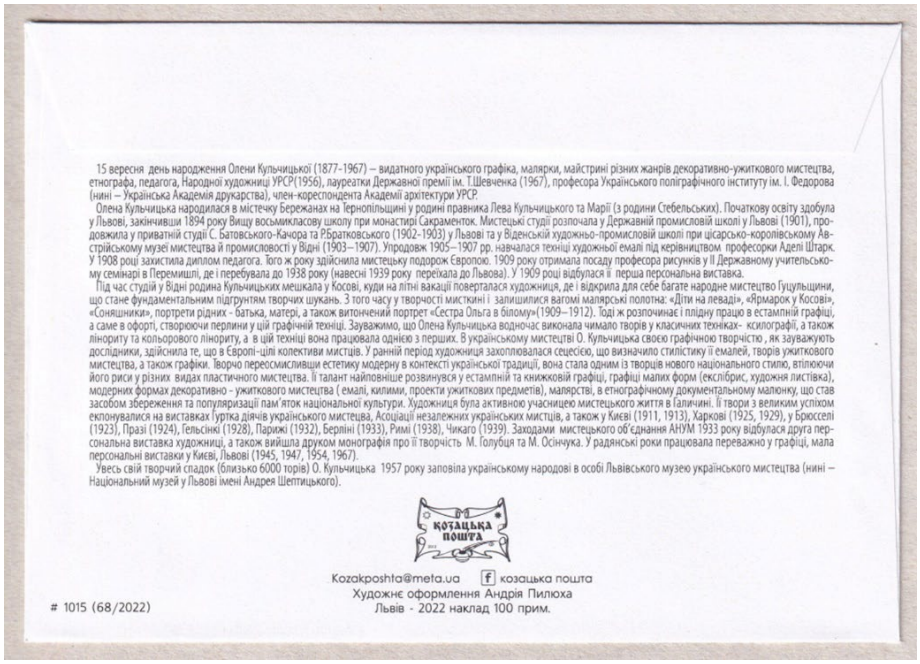

15 вересня день народження Олени Кульчицької (1877-1967) – видатного українського графіка, малярки, майстрині різних жанрів декоративно-ужиткового мистецтва, етнографа, педагога, Народної художниці УРСР(1956), лауреатки Державної премії ім. Т.Шевченка (1967), професора Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова (нині – Українська Академія друкарства), член-кореспондента Академії архітектури УРСР.

Олена Кульчицька народилася в містечку Бережанах на Тернопільщині у родині правника Лева Кульчицького та Марії (з родини Стебельських). Початкову освіту здобула у Львові, закінчивши 1894 року Вищу восьмикласову школу при монастирі Сакраменток. Мистецькі студії розпочала у Державній промисловій школі у Львові (1901), продовжила у приватній студії С. Батовського-Качора та Р.Братковського (1902-1903) у Львові та у Віденській художньо-промисловій школі при цісарсько-королівському Австрійському музеї мистецтва й промисловості у Відні (1903--1907). Упродовж 1905--1907 рр. навчалася техніці художньої емалі під керівництвом професорки Аделі Штарк. У 1908 році захистила дипломи педагога. Того ж року здійснила мистецьку подорож Європою. 1909 року отримала посаду професора рисунків у ІІ Державному учительському семінарі в Перемишлі, де і перебувала до 1938 року (навесні 1939 року переїхала до Львова). У 1909 році відбулася її перша персональна виставка.

Під час студій у Відні родина Кульчицьких мешкала у Косові, куди на літні вакації повертался художниця, де і відкрила для себе багате народне мистецтво Гуцульщини, що стане фундаментальним підґрунтям творчих шукань. З того часу у творчості мисткині і залишилися вагомі малярські полотна: «Діти на леваді», «Ярмарок у Косові», «Соняшники», портрети рідних - батька, матері, а також витончений портрет «Сестра Ольга в білому»(1909--1912). Тоді ж розпочинає і плідну працю в естампній графіці, а саме в офорті, створюючи перлини у цій графічній техніці. Зауважимо, що Олена Кульчицька водночас виконала чимало творів у класичних техніках- ксилографії, а також лінориту та кольорового лінориту, а в цій техніці вона працювала однією з перших. В українському мистецтві О. Кульчицька своєю графічною творчістю , як зауважують дослідники, здійснила те, що в Європі-цілі колективи мистців. У ранній період художниця захоплювалася сецесією, що визначило стилістику її емалей, творів ужиткового мистецтва, а також графіки. Творчо переосмисливши естетику модерну в контексті української традиції, вона стала одним із творців нового національного стилю, втілюючи його риси у різних видах пластичного мистецтва. Її талант найповніше розвинувся у естампній та книжковій графіці, графіці малих форм (екслібрис, художня листівка), модерних формах декоративно - ужиткового мистецтва (емалі, килими, проекти ужиткових предметів), малярстві, в етнографічному документальному малюнку, що став засобом збереження та популяризації пам'яток національної культури. Художниця була активною учасницею мистецького життя в Галичині. Її твори з великим успіхом експонувалися на виставках Гуртка дівчин українського мистецва, Асоціації незалежних українських мистців, а також у Києві (1911, 1913), Харкові (1925, 1929), у Брюсселі (1923), Празі (1924), Гельсінкі (1928), Парижі (1932), Берліні (1933), Римі (1938), Чикаго (1939). Заходами мистецького об'єднання АНУМ 1933 року відбулася друга персональна виставка художниці, а також вийшла друком монографія про її творчість М. Голубця та М. Осінчука. У радянські роки працювала переважно у графіці, мала персональні виставки у Києві, Львові (1945, 1947, 1954, 1967).

Увесь свій творчий спадок (близько 6000 творів) О. Кульчицька 1957 року заповіла українському народові в особі Львівського музею українського мистецтва (нині – Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького).

Козацька пошта
Kozakposhta@meta.ua f козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
1015 (68/2022) Львів - 2022 наклад 100 прим.

Олена Кульчицька, 2022.

ПШ – Олена Кульчицька, 145. Львів, 15.09.2022.

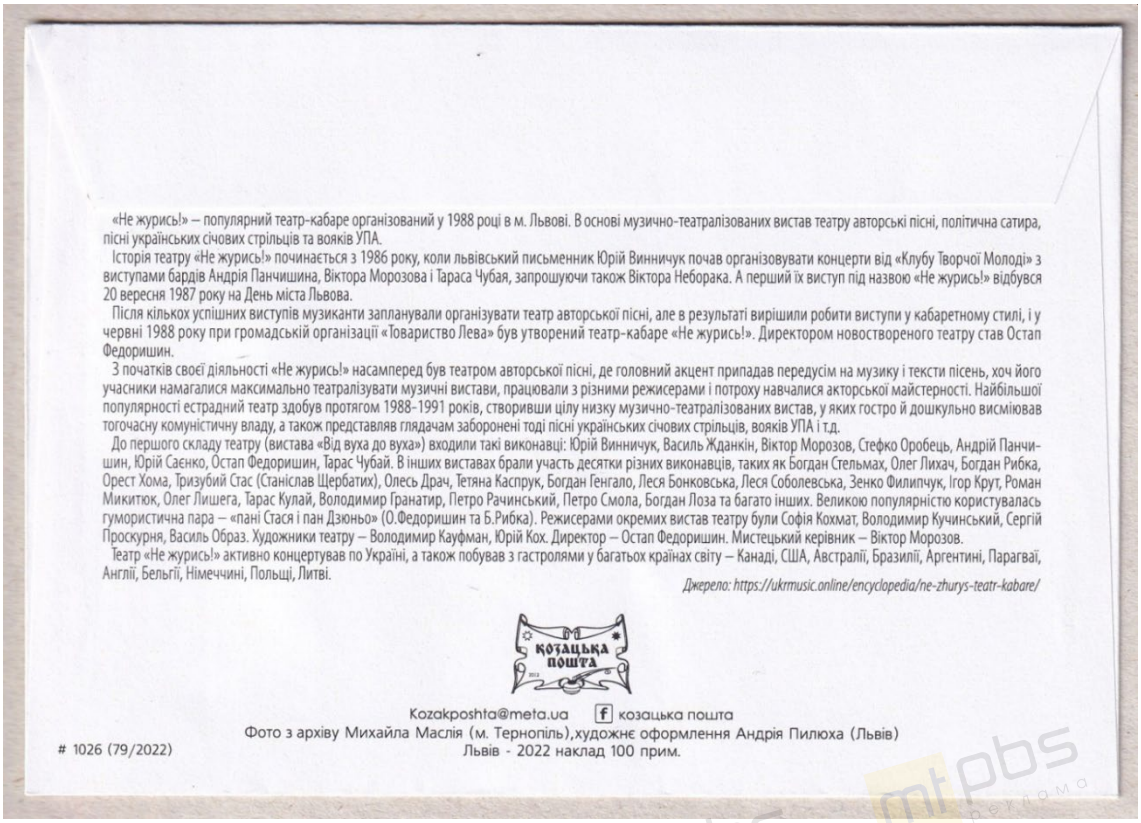

«Не журись!» – популярний театр-кабаре організований у 1988 році в м. Львові. В основі музично-театралізованих вистав театру авторські пісні, політична сатира, пісні українських січових стрільців та вояків УПА.

Історія театру «Не журись!» починається з 1986 року, коли львівський письменник Юрій Винничук почав організовувати концерти від «Клубу Творчої Молоді» з виступами бардів Андрія Панчишина, Віктора Морозова і Тараса Чубая, запрошуючи також Віктора Неборака. А перший їх виступ під назвою «Не журись!» відбувся 20 вересня 1987 року на День міста Львова.

Після кількох успішних виступів музиканти запланували організувати театр авторської пісні, але в результаті вирішили робити виступи у кабаретному стилі, і у червні 1988 року при громадській організації «Товариство Лева» був утворений театр-кабаре «Не журись!». Директором новоствореного театру став Остап Федоришин.

З початків своєї діяльності «Не журись!» насамперед був театром авторської пісні, де головний акцент припадав передусім на музику і тексти пісень, хоч його учасники намагалися максимально театралізувати музичні вистави, працювали з різними режисерами і потроху навчалися акторської майстерності. Найбільшої популярності естрадний театр здобув протягом 1988-1991 років, створивши цілу низку музично-театралізованих вистав, у яких гостро й дошкульно висміював тогочасну комуністичну владу, а також представляв глядачам заборонені тоді пісні українських січових стрільців, вояків УПА і т.д.

До першого складу театру (вистава «Від вуха до вуха») входили такі виконавці: Юрій Винничук, Василь Жданкін, Віктор Морозов, Стефко Оробець, Андрій Панчишин, Юрій Саєнко, Остап Федоришин, Тарас Чубай. В інших виставах брали участь десятки різних виконавців, таких як Богдан Стельмах, Олег Лихач, Богдан Рибка, Орест Хома, Тризубий Стас (Станіслав Щербатих), Олесь Драч, Тетяна Каспрук, Богдан Генгало, Леся Бонковська, Леся Соболевська, Зенко Филипчук, Ігор Крут, Роман Микитюк, Олег Лишега, Тарас Кулай, Володимир Гранатир, Петро Рачинський, Петро Смола, Богдан Лоза та багато інших. Великою популярністю користувалась гумористична пара – «пані Стася і пан Дзюньо» (О.Федоришин та Б.Рибка). Режисерами окремих вистав театру були Софія Кохмат, Володимир Кучинський, Сергій Проскурня, Василь Образ. Художники театру – Володимир Кауфман, Юрій Кох. Директор – Остап Федоришин. Мистецький керівник – Віктор Морозов.

Театр «Не журись!» активно концертував по Україні, а також побував з гастролями у багатьох країнах світу – Канаді, США, Австралії, Бразилії, Аргентині, Парагваї, Англії, Бельгії, Німеччині, Польщі, Литві.

Джерело: https://ukrmusic.online/encyclopedia/ne-zhurys-teatr-kabare/

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Фото з архіву Михайла Маслія (м. Тернопіль), художнє оформлення Андрія Пилюха (Львів)

1026 (79/2022)

Львів - 2022 наклад 100 прим.

Не журись! 2022 (Віктор Морозов народився в Кременці, Василь Жданкін жив і загинув у тому ж Кременці).

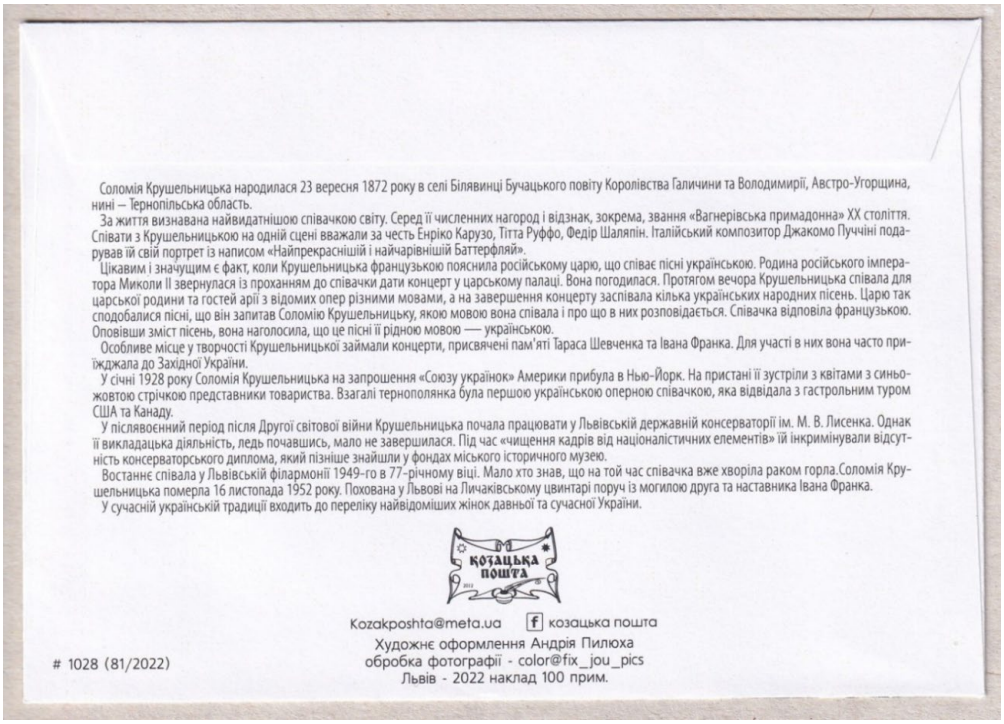

Соломія Крушельницька народилася 23 вересня 1872 року в селі Білявинці Бучацького повіту Королівства Галичини та Володимирії, Австро-Угорщина, нині – Тернопільська область.

За життя визнавана найвидатнішою співачкою світу. Серед її численних нагород і відзнак, зокрема, звання «Вагнерівська примадонна» XX століття. Співати з Крушельницькою на одній сцені вважали за честь Енріко Карузо, Тітта Руффо, Федір Шаляпін. Італійський композитор Джакомо Пуччіні подарував їй свій портрет із написом «Найпрекраснішій і найчарівнішій Баттерфляй».

Цікавим і значущим є факт, коли Крушельницька французькою пояснила російському царю, що співає пісні українською. Родина російського імператора Миколи II звернулася із проханням до співачки дати концерт у царському палаці. Вона погодилася. Протягом вечора Крушельницька співала для царської родини та гостей арії з відомих опер різними мовами, а на завершення концерту заспівала кілька українських народних пісень. Царю так сподобалися пісні, що він запитав Соломію Крушельницьку, якою мовою вона співала і про що в них розповідається. Співачка відповіла французькою. Оповівши зміст пісень, вона наголосила, що це пісні її рідною мовою — українською.

Особливе місце у творчості Крушельницької займали концерти, присвячені пам'яті Тараса Шевченка та Івана Франка. Для участі в них вона часто приїжджала до Західної України.

У січні 1928 року Соломія Крушельницька на запрошення «Союзу українок» Америки прибула в Нью-Йорк. На пристані її зустріли з квітами з синьо-жовтою стрічкою представники товариства. Взагалі тернополянка була першою українською оперною співачкою, яка відвідала з гастрольним туром США та Канаду.

У післявоєнний період після Другої світової війни Крушельницька почала працювати у Львівській державній консерваторії ім. М. В. Лисенка. Однак її викладацька діяльність, ледь почавшись, мало не завершилася. Під час «чищення кадрів від націоналістичних елементів» їй інкримінували відсутність консерваторського диплома, який пізніше знайшли у фондах міського історичного музею.

Востаннє співала у Львівській філармонії 1949-го в 77-річному віці. Мало хто знав, що на той час співачка вже хворіла раком горла.Соломія Крушельницька померла 16 листопада 1952 року. Похована у Львові на Личаківському цвинтарі поруч із могилою друга та наставника Івана Франка.

У сучасній українській традиції входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха
обробка фотографії - color@fix_jou_pics
Львів - 2022 наклад 100 прим.

1028 (81/2022)

Соломія Крушельницька, 1872 – 1952, 2022.

ПШ – Соломія Крушельницька, 1872 – 1952, 150. Львів – 23.09.2022.

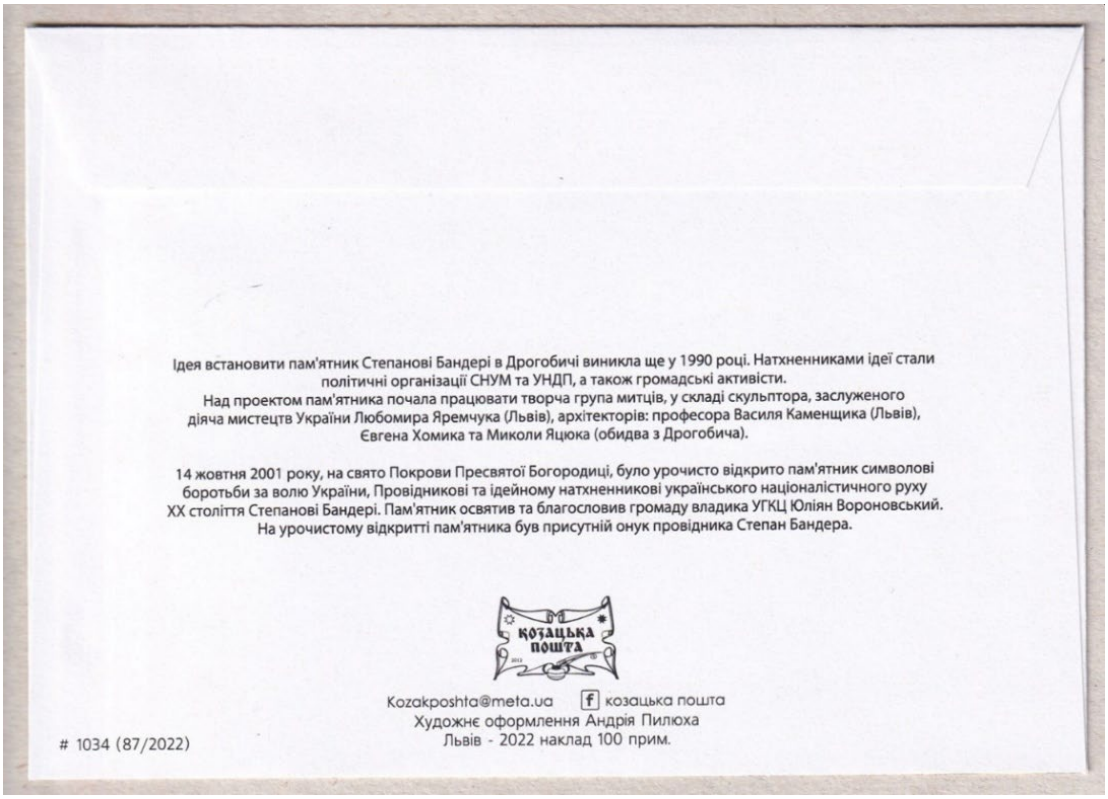

Дрогобич. Пам’ятник Степану Бандері, 2022

Богдан Лепкий (1872 – 1952), 150 років від дня народження, 2022 (1 вид, помилка в даті смерті).

Богдан Лепкий (1872 – 1941), 150 років від дня народження, 2022 (2 вид).

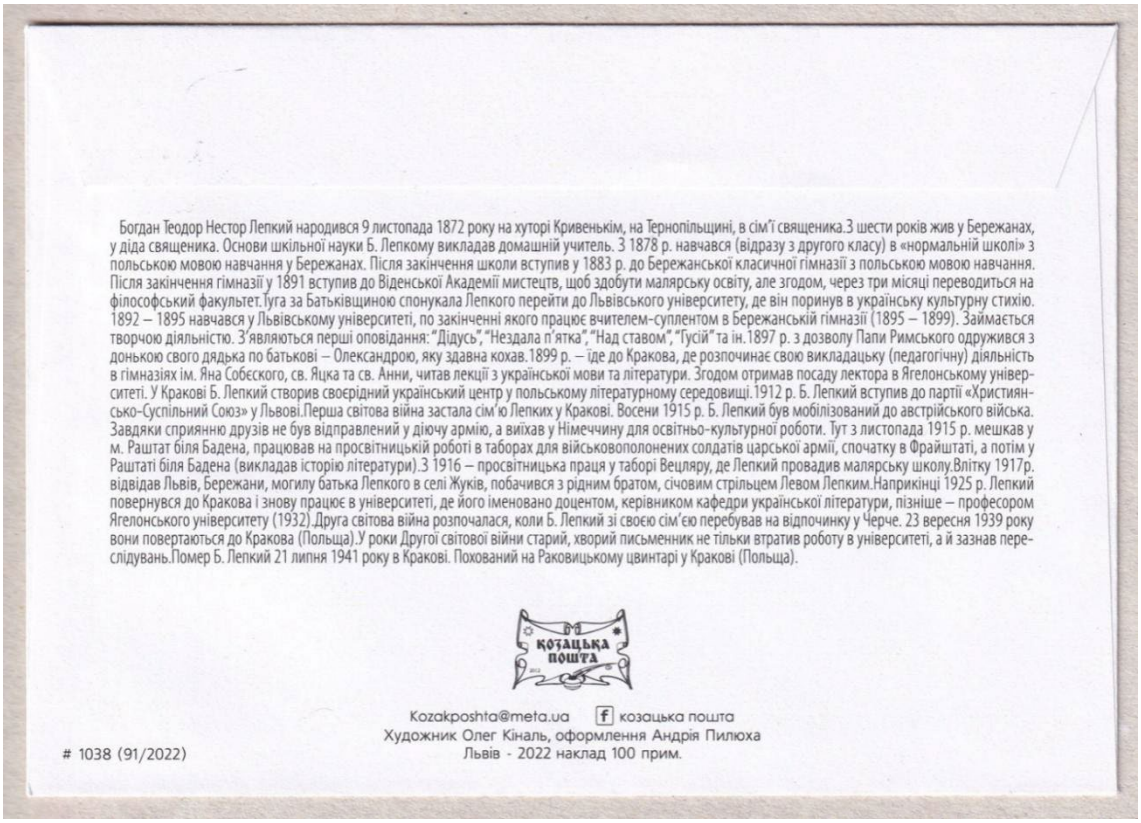

Богдан Теодор Нестор Лепкий народився 9 листопада 1872 року на хуторі Кривенькім, на Тернопільщині, в сім'ї священика.З шести років жив у Бережанах, у діда священика. Основи шкільної науки Б. Лепкому викладав домашній учитель. З 1878 р. навчався (відразу з другого класу) в «нормальній школі» з польською мовою навчання у Бережанах. Після закінчення школи вступив у 1883 р. до Бережанської класичної гімназії з польською мовою навчання. Після закінчення гімназії у 1891 вступив до Віденської Академії мистецтв, щоб здобути малярську освіту, але згодом, через три місяці переводиться на філософський факультет.Туга за Батьківщиною спонукала Лепкого перейти до Львівського університету, де він поринув в українську культурну стихію. 1892 – 1895 навчався у Львівському університеті, по закінченні якого працює вчителем-суплентом в Бережанській гімназії (1895 – 1899). Займається творчою діяльністю. З'являються перші оповідання: "Дідусь", "Нездала п'ятка", "Над ставом", "Гусій" та ін.1897 р. з дозволу Папи Римського одружився з донькою свого дядька по батькові – Олександрою, яку здавна кохав.1899 р. – їде до Кракова, де розпочинає свою викладацьку (педагогічну) діяльність в гімназіях ім. Яна Собєского, св. Яцка та св. Анни, читав лекції з української мови та літератури. Згодом отримав посаду лектора в Ягелонському університеті. У Кракові Б. Лепкий створив своєрідний український центр у польському літературному середовищі.1912 р. Б. Лепкий вступив до партії «Християнсько-Суспільний Союз» у Львові.Перша світова війна застала сім'ю Лепких у Кракові. Восени 1915 р. Б. Лепкий був мобілізований до австрійського війська. Завдяки сприянню друзів не був відправлений у діючу армію, а виїхав у Німеччину для освітньо-культурної роботи. Тут з листопада 1915 р. мешкав у м. Раштат біля Бадена, працював на просвітницькій роботі в таборах для військовополонених солдатів царської армії, спочатку в Фрайштаті, а потім у Раштаті біля Бадена (викладав історію літератури).З 1916 – просвітницька праця у таборі Вецляру, де Лепкий провадив малярську школу.Влітку 1917р. відвідав Львів, Бережани, могилу батька Лепкого в селі Жуків, побачився з рідним братом, січовим стрільцем Левом Лепким.Наприкінці 1925 р. Лепкий повернувся до Кракова і знову працює в університеті, де його іменовано доцентом, керівником кафедри української літератури, пізніше – професором Ягелонського університету (1932).Друга світова війна розпочалася, коли Б. Лепкий зі своєю сім'єю перебував на відпочинку у Черче. 23 вересня 1939 року вони повертаються до Кракова (Польща).У роки Другої світової війни старий, хворий письменник не тільки втратив роботу в університеті, а й зазнав переслідувань.Помер Б. Лепкий 21 липня 1941 року в Кракові. Похований на Раковицькому цвинтарі у Кракові (Польща).

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художник Олег Кіналь, оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2022 наклад 100 прим.

1038 (91/2022)

Зворотній бік обох, зображених вище, конвертів.

ПШ – Богдан Лепкий, 1872 – 1941, 150 років від дня народження, Тернопіль – 04.11.2022.

ПШ – Михайло Бойчук, 1882 – 1937, 140. Тернопіль – 30.10.2022.

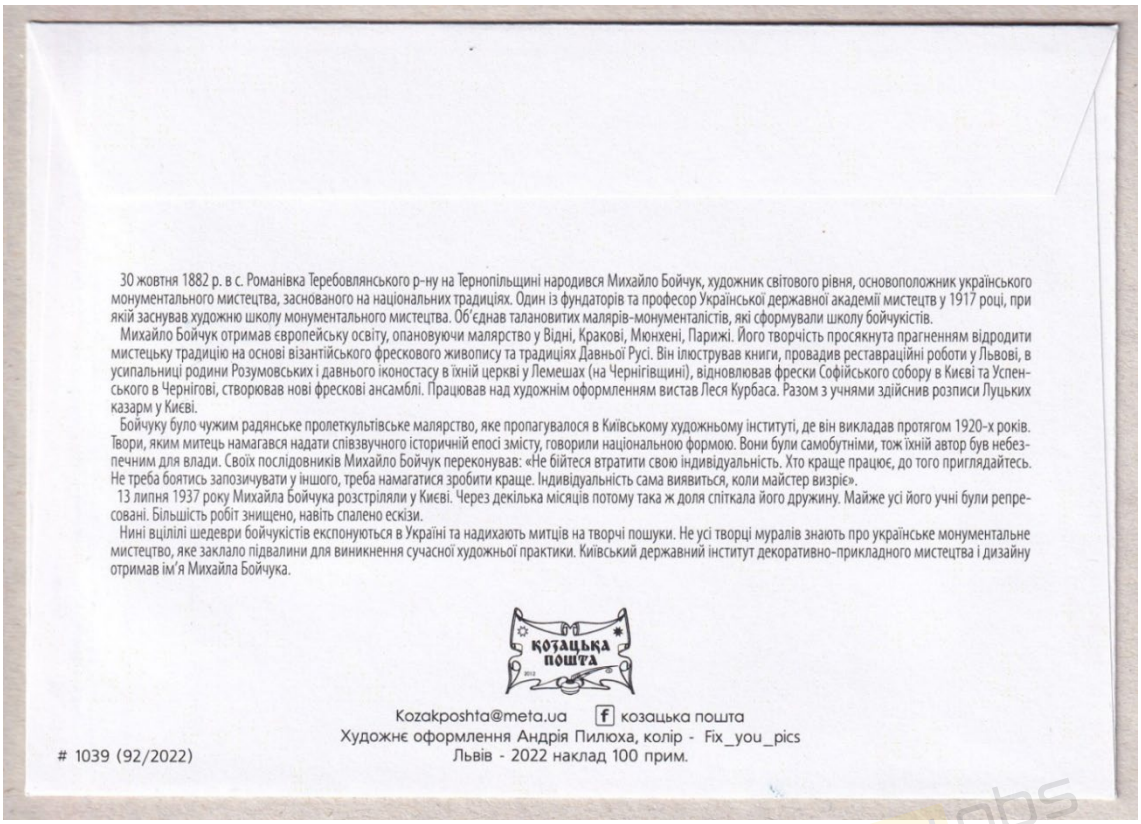

30 жовтня 1882 р. в с. Романівка Теребовлянського р-ну на Тернопільщині народився Михайло Бойчук, художник світового рівня, основоположник українського монументального мистецтва, заснованого на національних традиціях. Один із фундаторів та професор Української державної академії мистецтв у 1917 році, при якій заснував художню школу монументального мистецтва. Об'єднав талановитих малярів-монументалістів, які сформували школу бойчукістів.

Михайло Бойчук отримав європейську освіту, опановуючи малярство у Відні, Кракові, Мюнхені, Парижі. Його творчість просякнута прагненням відродити мистецьку традицію на основі візантійського фрескового живопису та традиціях Давньої Русі. Він ілюстрував книги, провадив реставраційні роботи у Львові, в усипальниці родини Розумовських і давнього іконостасу в їхній церкві у Лемешах (на Чернігівщині), відновлював фрески Софійського собору в Києві та Успенського в Чернігові, створював нові фрескові ансамблі. Працював над художнім оформленням вистав Леся Курбаса. Разом з учнями здійснив розписи Луцьких казарм у Києві.

Бойчуку було чужим радянське пролеткультівське малярство, яке пропагувалося в Київському художньому інституті, де він викладав протягом 1920-х років. Твори, яким митець намагався надати співзвучного історичній епосі змісту, говорили національною формою. Вони були самобутніми, тож їхній автор був небезпечним для влади. Своїх послідовників Михайло Бойчук переконував: «Не бійтеся втратити свою індивідуальність. Хто краще працює, до того приглядайтесь. Не треба боятись запозичувати у іншого, треба намагатися зробити краще. Індивідуальність сама виявиться, коли майстер визріє».

13 липня 1937 року Михайла Бойчука розстріляли у Києві. Через декілька місяців потому така ж доля спіткала його дружину. Майже усі його учні були репресовані. Більшість робіт знищено, навіть спалено ескізи.

Нині вцілілі шедеври бойчукістів експонуються в Україні та надихають митців на творчі пошуки. Не усі творці муралів знають про українське монументальне мистецтво, яке заклало підвалини для виникнення сучасної художньої практики. Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну отримав ім'я Михайла Бойчука.

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха, колір - Fix_you_pics
1039 (92/2022) Львів - 2022 наклад 100 прим.

Михайло Бойчук, 1882 – 1937, 2022.

mtpbs реклама

Олександр Грановський
(Грановський-Неприцький)
Український американський вчений зоолог та публіцист,
дійсний член НТШ та УВАН,
голова Організації державного відродження України.

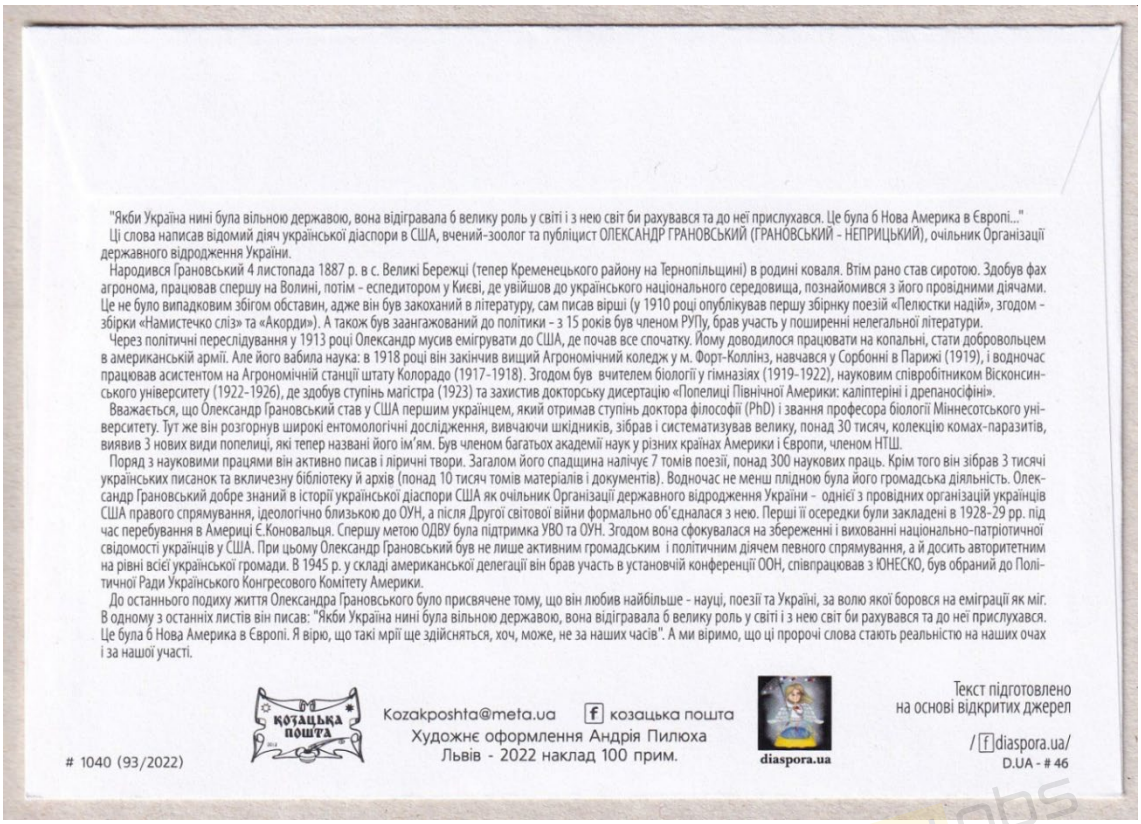

"Якби Україна нині була вільною державою, вона відігравала б велику роль у світі і з нею світ би рахувався та до неї прислухався. Це була б Нова Америка в Європі..."

Ці слова написав відомий діяч української діаспори в США, вчений-зоолог та публіцист ОЛЕКСАНДР ГРАНОВСЬКИЙ (ГРАНОВСЬКИЙ - НЕПРИЦЬКИЙ), очільник Організації державного відродження України.

Народився Грановський 4 листопада 1887 р. в с. Великі Бережці (тепер Кременецького району на Тернопільщині) в родині коваля. Втім рано став сиротою. Здобув фах агронома, працював спершу на Волині, потім - есподитором у Києві, де увійшов до українського національного середовища, познайомився з його провідними діячами. Це не було випадковим збігом обставин, адже він був закоханий в літературу, сам писав вірші (у 1910 році опублікував першу збірку поезій «Пелюстки надій», згодом - збірки «Намистечко сліз» та «Акорди»). А також був заангажований до політики - з 15 років був членом РУПу, брав участь у поширенні нелегальної літератури.

Через політичні переслідування у 1913 році Олександр мусив емігрувати до США, де почав все спочатку. Йому доводилося працювати на копальні, стати добровольцем в американській армії. Але його вабила наука: в 1918 році він закінчив вищий Агрономічний коледж у м. Форт-Коллінз, навчався у Сорбонні в Парижі (1919), і водночас працював асистентом на Агрономічній станції штату Колорадо (1917-1918). Згодом був вчителем біології у гімназіях (1919-1922), науковим співробітником Вісконсинського університету (1922-1926), де здобув ступінь магістра (1923) та захистив докторську дисертацію «Попелиці Північної Америки: каліптеріні і дрепаносіфіні».

Вважається, що Олександр Грановський став у США першим українцем, який отримав ступінь доктора філософії (PhD) і звання професора біології Міннесотського університету. Тут же він розгорнув широкі ентомологічні дослідження, вивчаючи шкідників, зібрав і систематизував велику, понад 30 тисяч, колекцію комах-паразитів, виявив 3 нових види попелиці, які тепер названі його ім'ям. Був членом багатьох академій наук у різних країнах Америки і Європи, членом НТШ.

Поряд з науковими працями він активно писав і ліричні твори. Загалом його спадщина налічує 7 томів поезії, понад 300 наукових праць. Крім того він зібрав 3 тисячі українських писанок та вкличезну бібліотеку й архів (понад 10 тисяч томів матеріалів і документів). Водночас не менш плідною була його громадська діяльність. Олександр Грановський добре знаний в історії української діаспори США як очільник Організації державного відродження України - однієї з провідних організацій українців США правого спрямування, ідеологічно близькою до ОУН, а після Другої світової війни формально об'єдналася з нею. Перші її осередки були закладені в 1928-29 рр. під час перебування в Америці Є.Коновальця. Спершу метою ОДВУ була підтримка УВО та ОУН. Згодом вона сфокусувалася на збереженні і вихованні національно-патріотичної свідомості українців у США. При цьому Олександр Грановський був не лише активним громадським і політичним діячем певного спрямування, а й досить авторитетним на рівні всієї української громади. В 1945 р. у складі американської делегації він брав участь в установчій конференції ООН, співпрацював з ЮНЕСКО, був обраний до Політичної Ради Українського Конгресового Комітету Америки.

До останнього подиху життя Олександра Грановського було присвячене тому, що він любив найбільше - науці, поезії та Україні, за волю якої боровся на еміграції як міг. В одному з останніх листів він писав: "Якби Україна нині була вільною державою, вона відігравала б велику роль у світі і з нею світ би рахувався та до неї прислухався. Це була б Нова Америка в Європі. Я вірю, що такі мрії ще здійсняться, хоч, може, не за наших часів". А ми віримо, що ці пророчі слова стають реальністю на наших очах і за нашої участі.

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 100 прим.
diaspora.ua
Текст підготовлено на основі відкритих джерел
/diaspora.ua/
D.UA - # 46
1040 (93/2022)

Олександр Грановський (Грановський-Неприцький), 1887 – 1976, 2022 народився в с. Великі Бережці на Кременеччині).

ПШ – Олександр Грановський, 1887 – 1976, 150, Львів-04.11.2022.

ПШ – О. Олександр Бачинський, 1844 – 1933, 155 років священства. Львів – 15.12.2022.

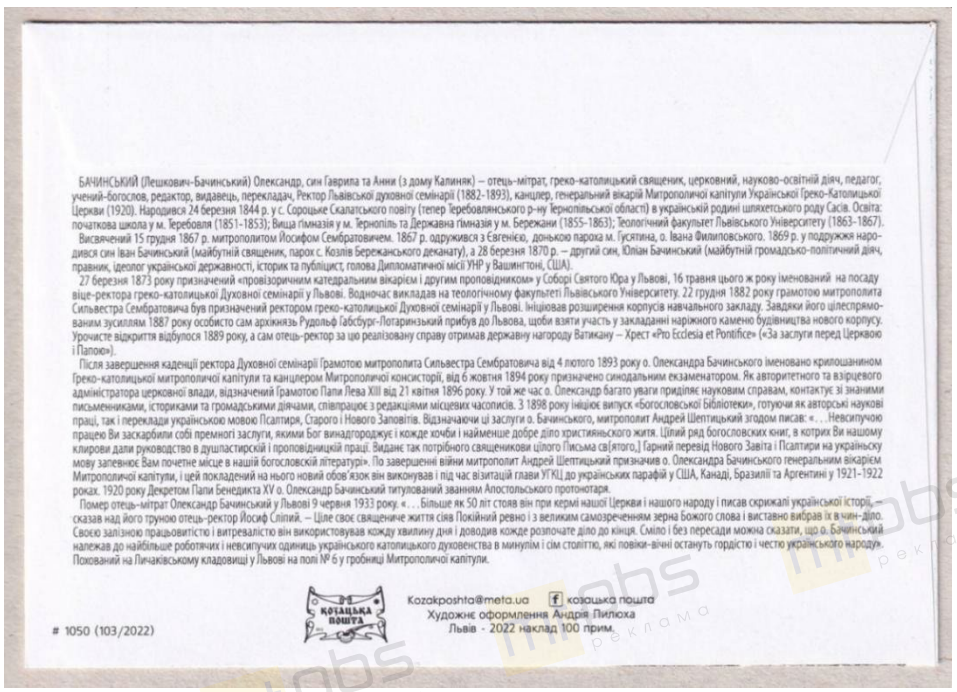

БАЧИНСЬКИЙ (Лешкович-Бачинський) Олександр, син Гаврила та Анни (з дому Калиняк) – отець-мітрат, греко-католицький священик, церковний, науково-освітній діяч, педагог, учений-богослов, редактор, видавець, перекладач, Ректор Львівської духовної семінарії (1882-1893), канцлер, генеральний вікарій Митрополичої капітули Української Греко-Католицької Церкви (1920). Народився 24 березня 1844 р. у с. Сороцьке Скалатського повіту (тепер Теребовлянського р-ну Тернопільської області) в українській родині шляхетського роду Сасів. Освіта: початкова школа у м. Теребовля (1851-1853); Вища гімназія у м. Тернопіль та Державна гімназія у м. Бережани (1855-1863); Теологічний факультет Львівського Університету (1863-1867).

Висвячений 15 грудня 1867 р. митрополитом Йосифом Сембратовичем. 1867 р. одружився з Євгенією, донькою пароха м. Гусятина, о. Івана Филиповського. 1869 р. у подружжя народився син Іван Бачинський (майбутній священик, парох с. Козлів Бережанського деканату), а 28 березня 1870 р. – другий син, Юліан Бачинський (майбутній громадсько-політичний діяч, правник, ідеолог української державності, історик та публіцист, голова Дипломатичної місії УНР у Вашингтоні, США).

27 березня 1873 року призначений «провізоричним катедральним вікарієм і другим проповідником» у Соборі Святого Юра у Львові, 16 травня цього ж року іменований на посаду віце-ректора греко-католицької Духовної семінарії у Львові. Водночас викладав на теологічному факультеті Львівського Університету. 22 грудня 1882 року грамотою митрополита Сильвестра Сембратовича був призначений ректором греко-католицької Духовної семінарії у Львові. Ініціював розширення корпусів навчального закладу. Завдяки його цілеспрямованим зусиллям 1887 року особисто сам архикнязь Рудольф Габсбург-Лотаринзький прибув до Львова, щоби взяти участь у закладанні наріжного каменю будівництва нового корпусу. Урочисте відкриття відбулося 1889 року, а сам отець-ректор за цю реалізовану справу отримав державну нагороду Ватикану – Хрест «Pro Ecclesia et Pontifice» («За заслуги перед Церквою і Папою»).

Після завершення каденції ректора Духовної семінарії Грамотою митрополита Сильвестра Сембратовича від 4 лютого 1893 року о. Олександра Бачинського іменовано крилошанином Греко-католицької митрополичої капітули та канцлером Митрополичої консисторії, від 6 жовтня 1894 року призначено синодальним екзаменатором. Як авторитетного та взірцевого адміністратора церковної влади, відзначений Грамотою Папи Лева XIII від 21 квітня 1896 року. У той же час о. Олександр багато уваги приділяє науковим справам, контактує зі знаними письменниками, істориками та громадськими діячами, співпрацює з редакціями місцевих часописів. З 1898 року ініціює випуск «Богословської Бібліотеки», готуючи як авторські наукові праці, так і переклади українською мовою Псалтиря, Старого і Нового Заповітів. Відзначаючи ці заслуги о. Бачинського, митрополит Андрей Шептицький згодом писав: «. . . Невсипучою працею Ви заскарбили собі премногі заслуги, якими Бог винагороджує і кожде хочби і найменше добре діло християньского житя. Цілий ряд богословских книг, в котрих Ви нашому клирови дали руководство в душпастирскій і проповіднициій праці. Виданє так потрібного священникови цілого Письма св[ятого,] Гарний перевід Нового Завіта і Псалтири на українску мову запевнює Вам почетне місце в нашій богословскій літературі». По завершенні війни митрополит Андрей Шептицький призначив о. Олександра Бачинського генеральним вікарієм Митрополичої капітули, і цей покладений на нього новий обов'язок він виконував і під час візитацій глави УГКЦ до українських парафій у США, Канаді, Бразилії та Аргентині у 1921–1922 роках. 1920 року Декретом Папи Бенедикта XV о. Олександр Бачинський титулований званням Апостольського протонотаря.

Помер отець-мітрат Олександр Бачинський у Львові 9 червня 1933 року. «. . . Більше як 50 літ стояв він при кермі нашої Церкви і нашого народу і писав скрижалі української історії, – сказав над його трупою отець-ректор Йосиф Сліпий. – Ціле своє священиче життя сіяв Покійний ревно і з великим самозреченням зерна Божого слова і виставно вибрав їх в чин-діло. Своєю залізною працьовитістю і витревалістю він використовував кожду хвилину дня і доводив кожде розпочате діло до кінця. Сміло і без пересади можна сказати, що о. Бачинський належав до найбільше роботячих і невсипучих одиниць українського католицького духовенства в минулім і сім столітю, які повіяки-вічні остануть гордістю і честю українського народу». Похований на Личаківському кладовищі у Львові на полі № 6 у гробниці Митрополичої капітули.

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2022 наклад 100 прим.

1050 (103/2022)

О. Олександр Лешкович-Бачинський, 1844 – 1933, 2022 (народився у с. Сороцьке на Теребовлянщині).

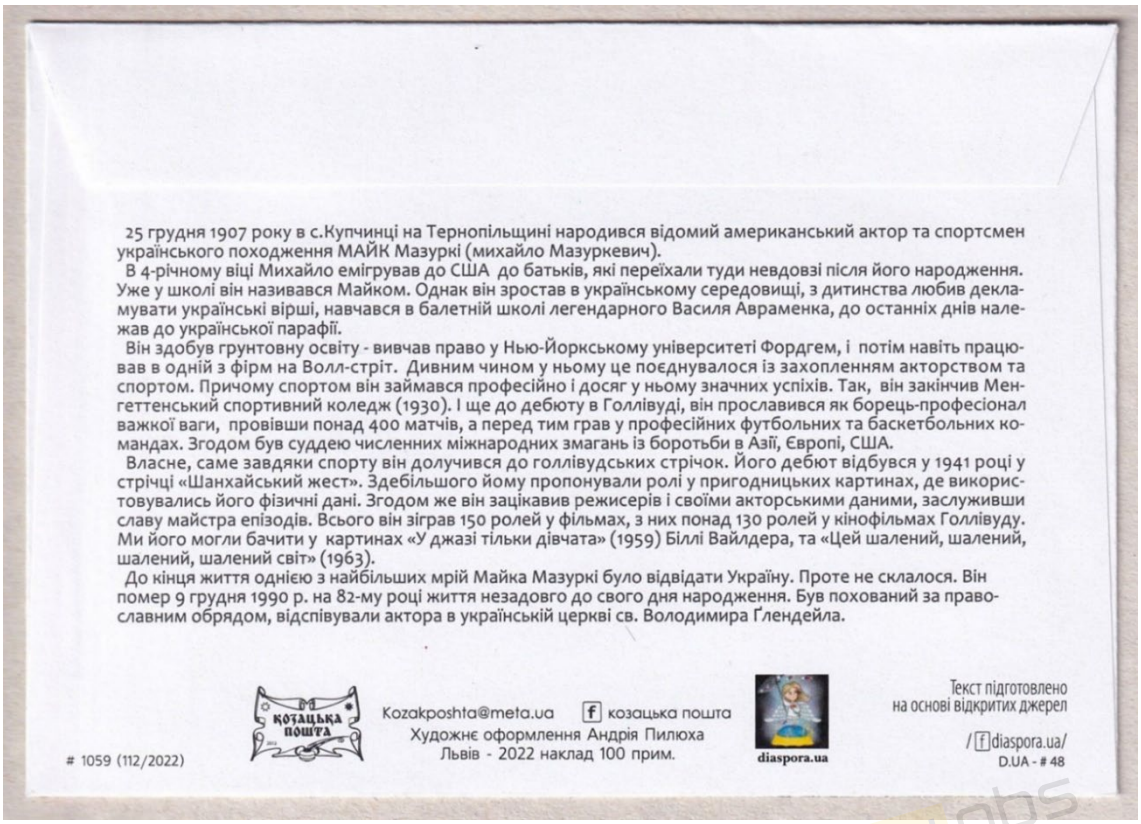

Майк Мазуркі, 1907 – 1990, 2022 (Михайло Мазуркевич народився в с. Купчинці).

2023

Тернопільське обласне товариство філателістів ім. І. Чернявського

АсФУ

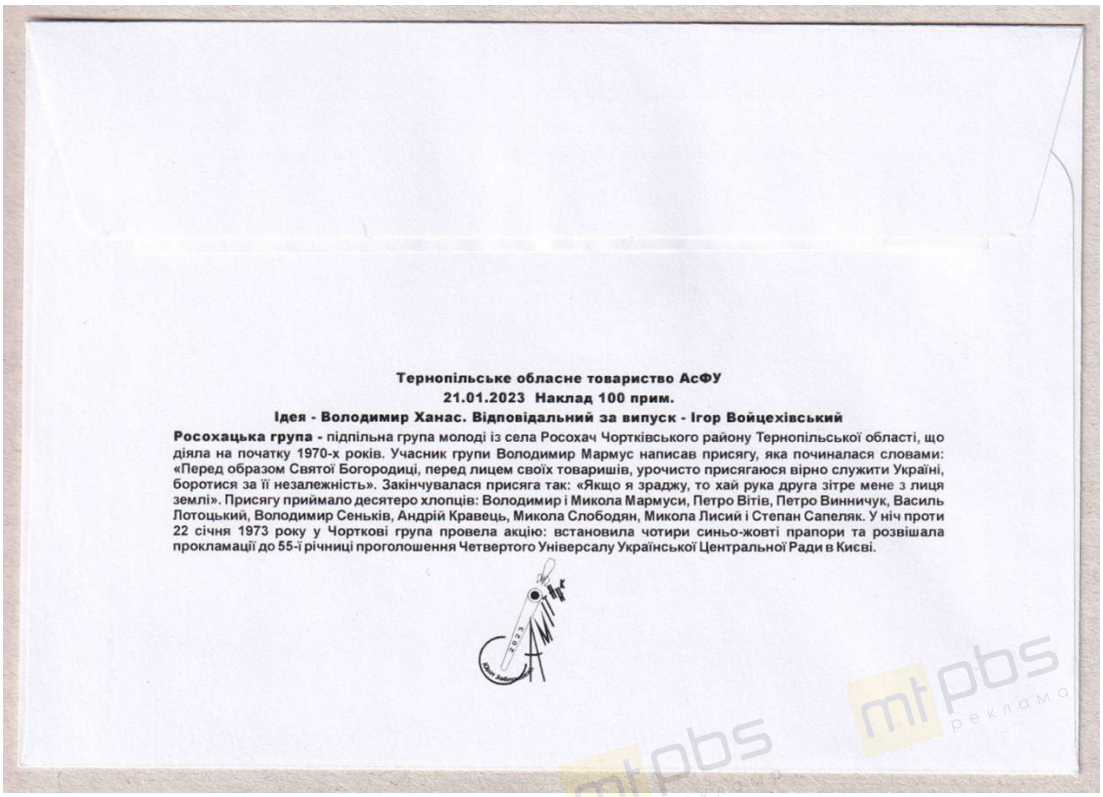

50 років Росохацькій групі. 21.01.2023. ПШ (пам’ятний штемпель) – Тернопільська кінокомісія, 23 січ 2023.

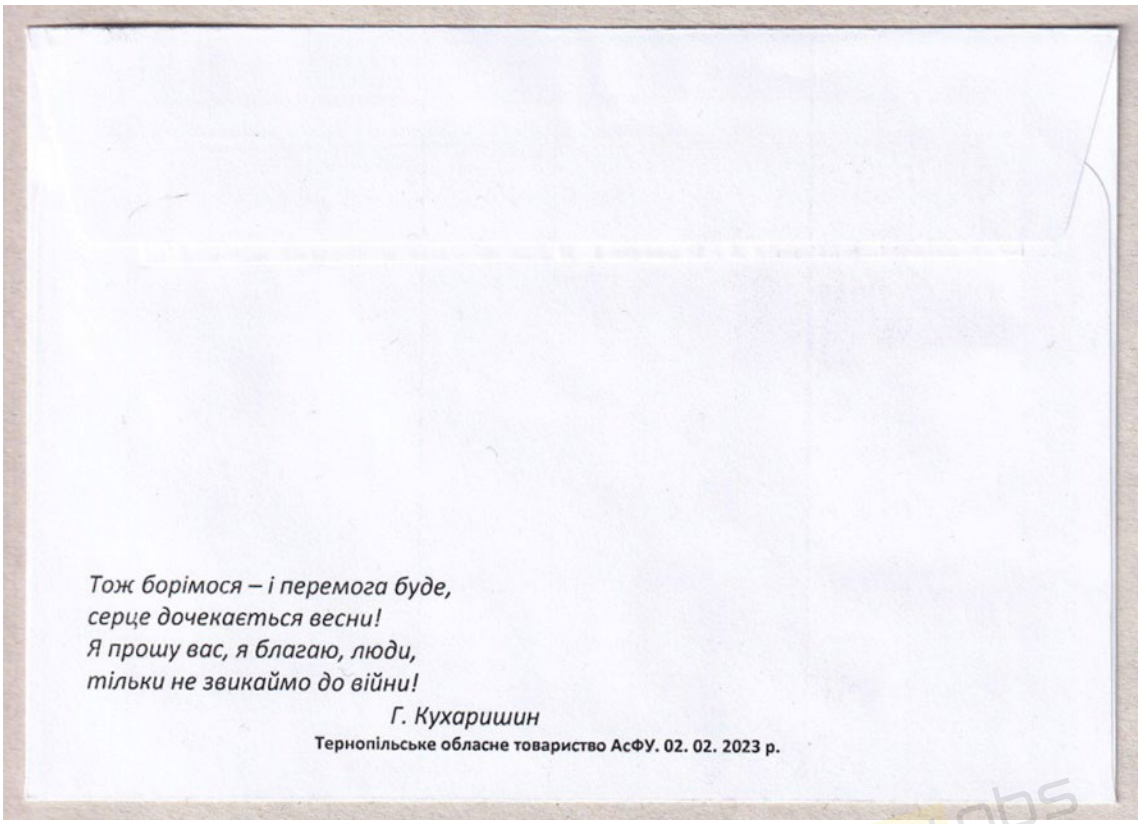

Презентація збірки Галини Кухаришин «Не біймось, а биймось…» (1 вид) 02.02.2023.

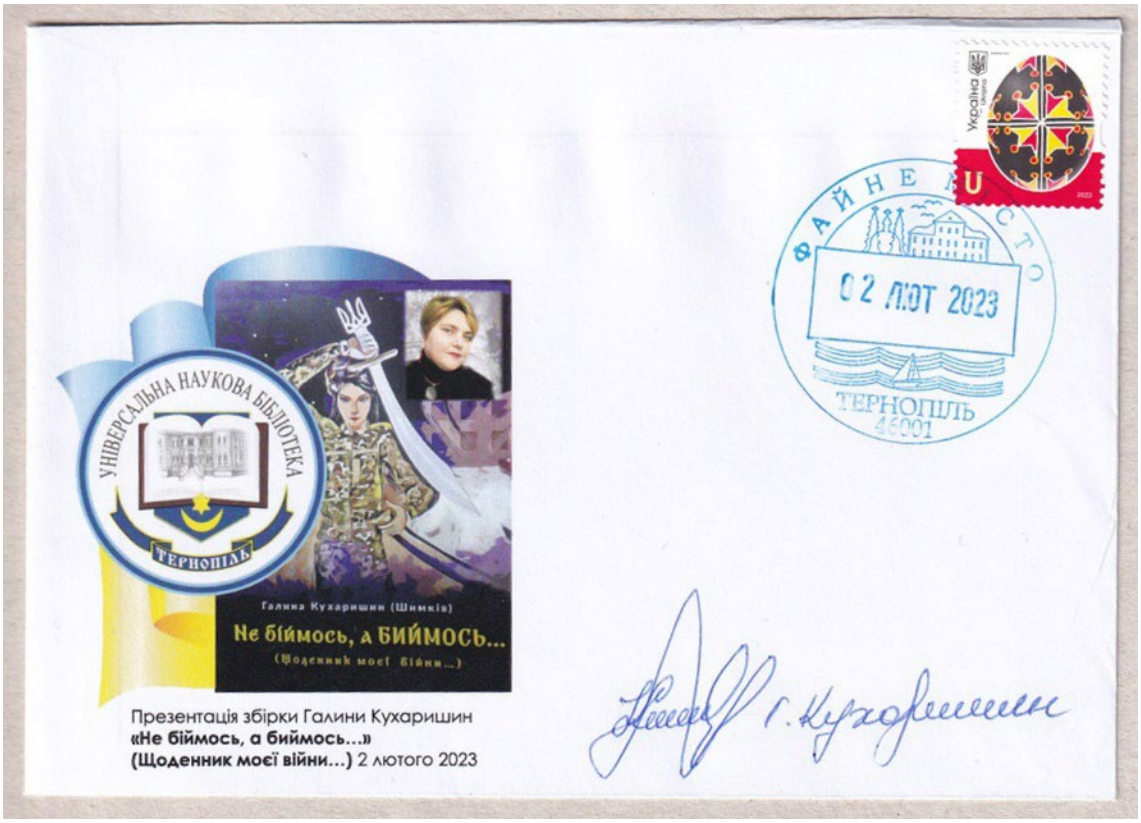

Презентація збірки Галини Кухаришин «Не біймось, а биймось…» (2 вид) 02.02.2023.

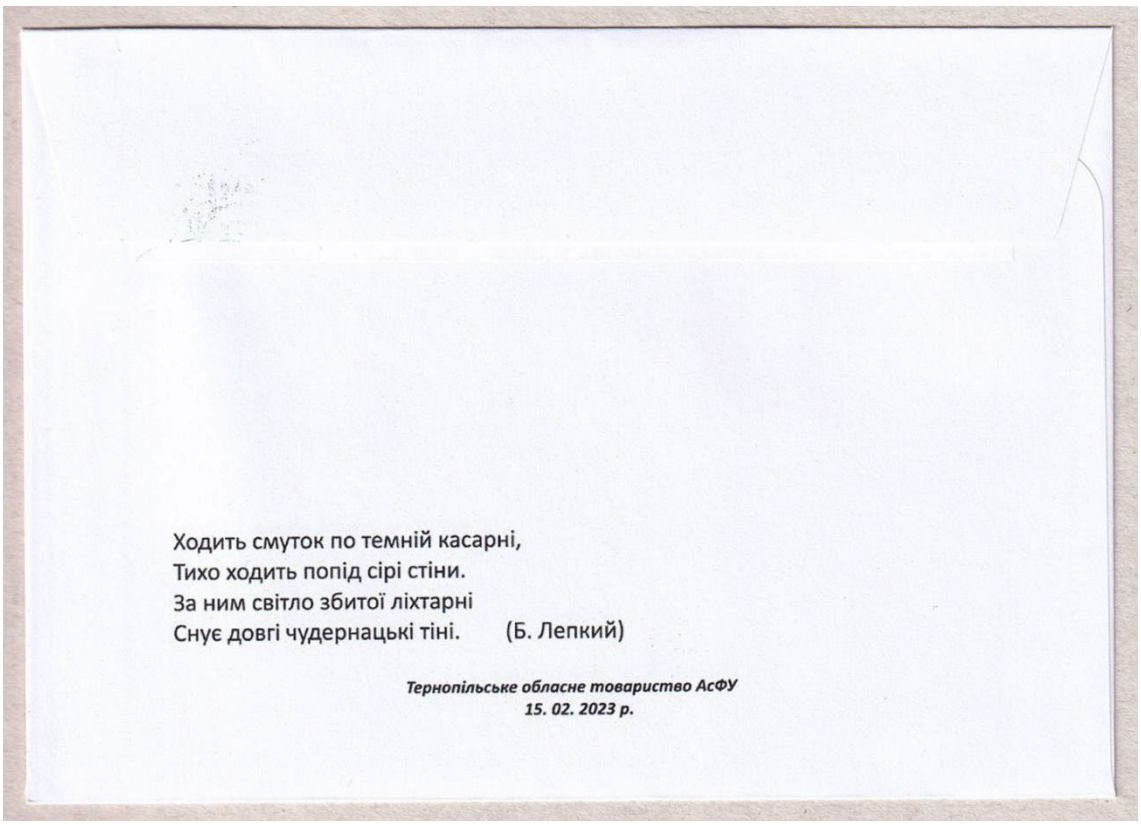

«Ходить смуток по темній касарні…» (до погашення марок «Воїни світла, воїни добра»), 15.02.2023.

130 років від дня народження Дарії Віконської.

Іванна-Кароліна Маєр фон Федорович-Малицька (Дарія Віконська), 46217 Вікно, Тернопільська область, 17.02.2023.

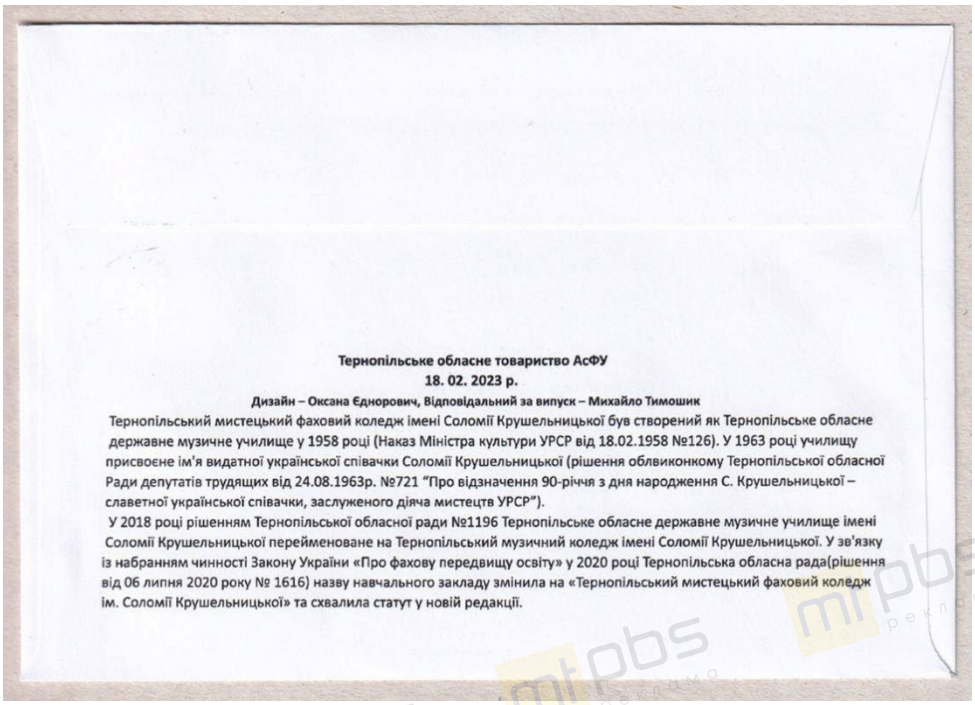

Тернопільський мистецький фаховий коледж імені Соломії Крушельницької. 65 річниця заснування, 60- річчя присвоєння імені С. Крушельницької, 18.02.2023.

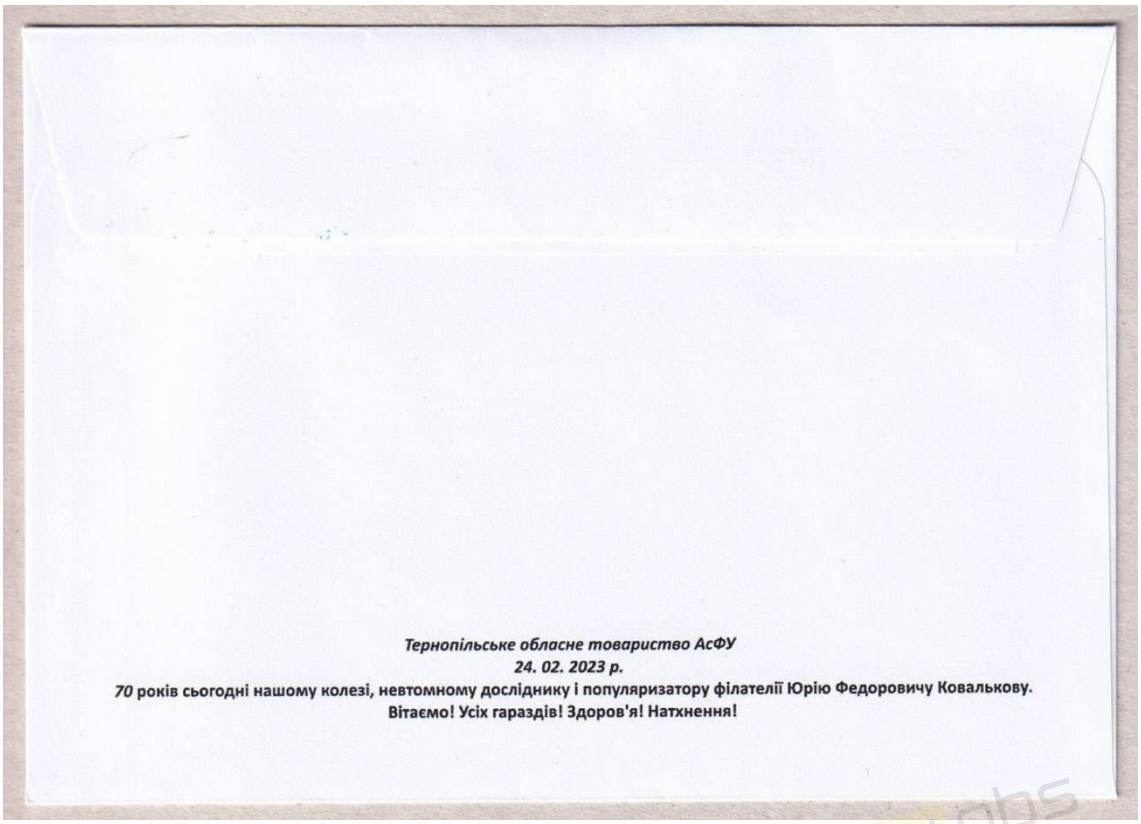

70 років Юрію Ковалькову (привітальний), 24.02.2023.

При оформленні використано імітацію календарного штемпеля «Тернополь почтамт 24.02.53».

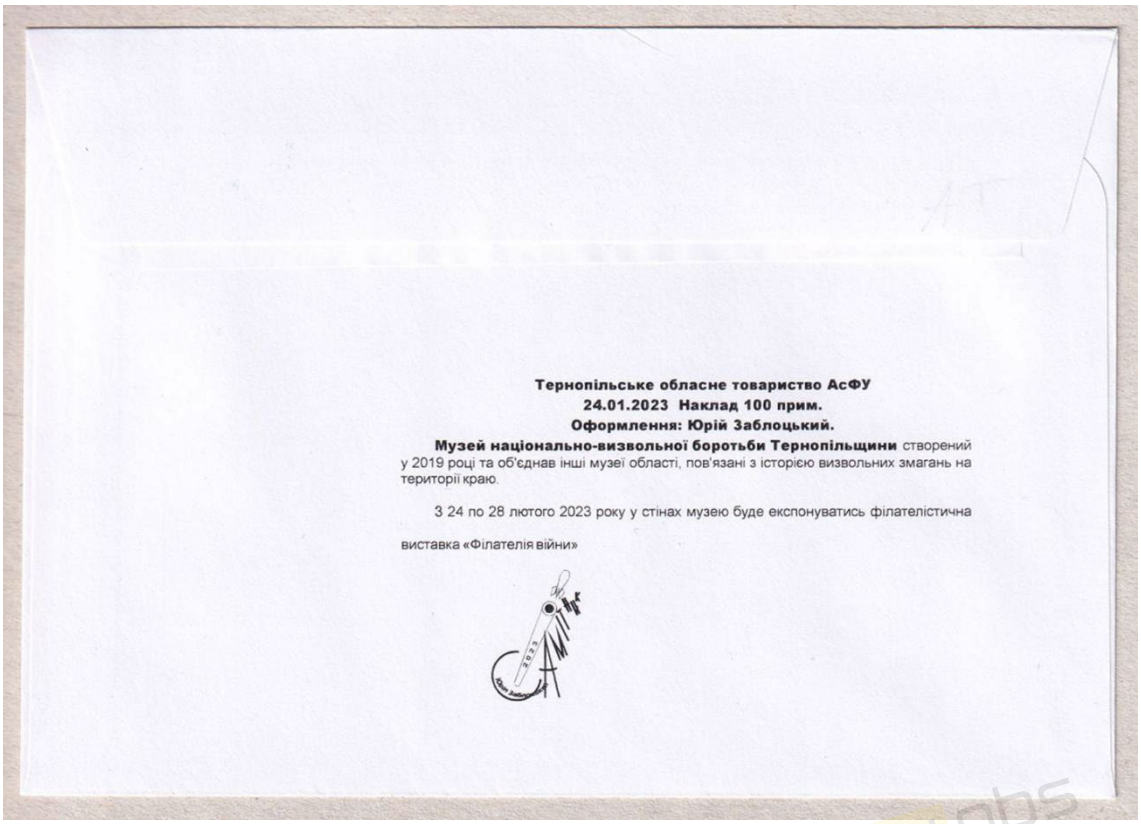

Тернопільське обласне товариство АсФУ
24.01.2023 Наклад 100 прим.
Оформлення: Юрій Заблоцький.

Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини створений у 2019 році та об'єднав інші музеї області, пов'язані з історією визвольних змагань на території краю.

З 24 по 28 лютого 2023 року у стінах музею буде експонуватись філателістична виставка «Філателія війни»

Філателістична виставка «Філателія війни» .24 – 28 лютого 2023 року, 24.01.2023 (помилка, повинно бути 24.02.2023).

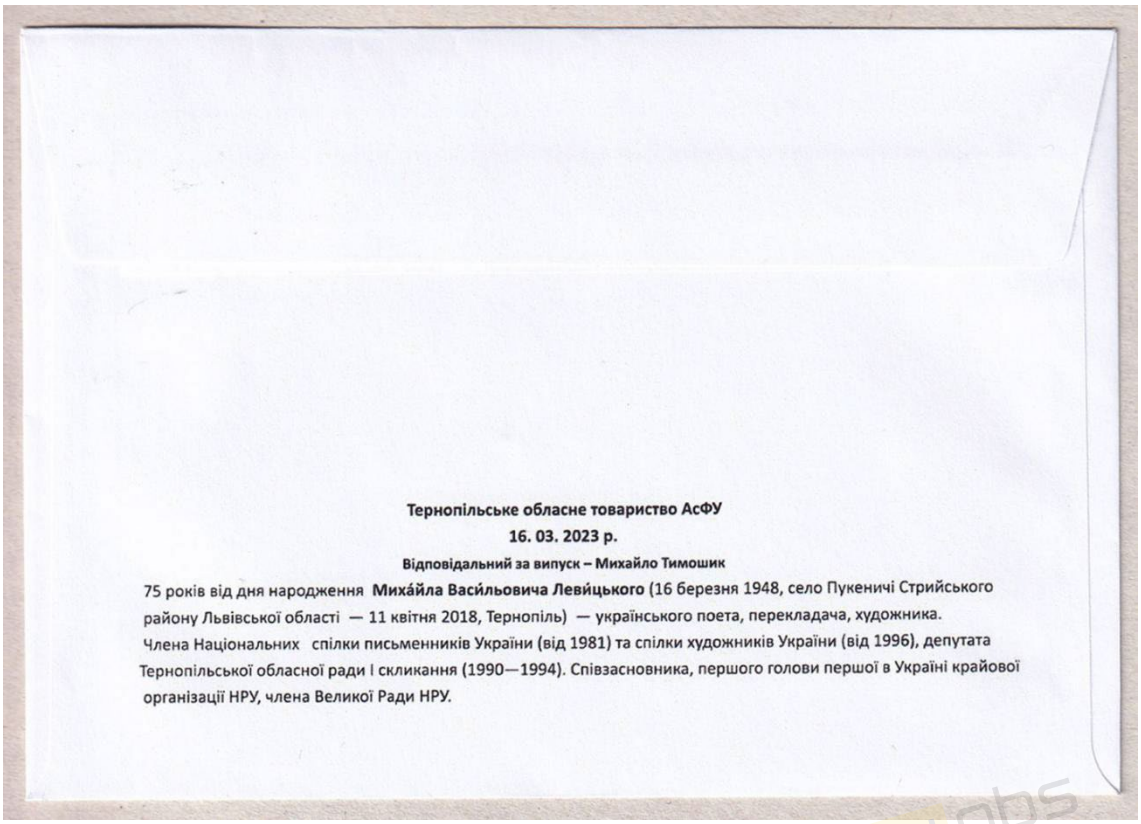

Тернопільське обласне товариство АсФУ

16. 03. 2023 р.

Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

75 років від дня народження **Михáйла Васи́льовича Левúцького** (16 березня 1948, село Пукеничі Стрийського району Львівської області — 11 квітня 2018, Тернопіль) — українського поета, перекладача, художника. Члена Національних спілки письменників України (від 1981) та спілки художників України (від 1996), депутата Тернопільської обласної ради I скликання (1990—1994). Співзасновника, першого голови першої в Україні крайової організації НРУ, члена Великої Ради НРУ.

75 років від дня народження Михайла Левицького (1948 – 2018), 16.03.2023.

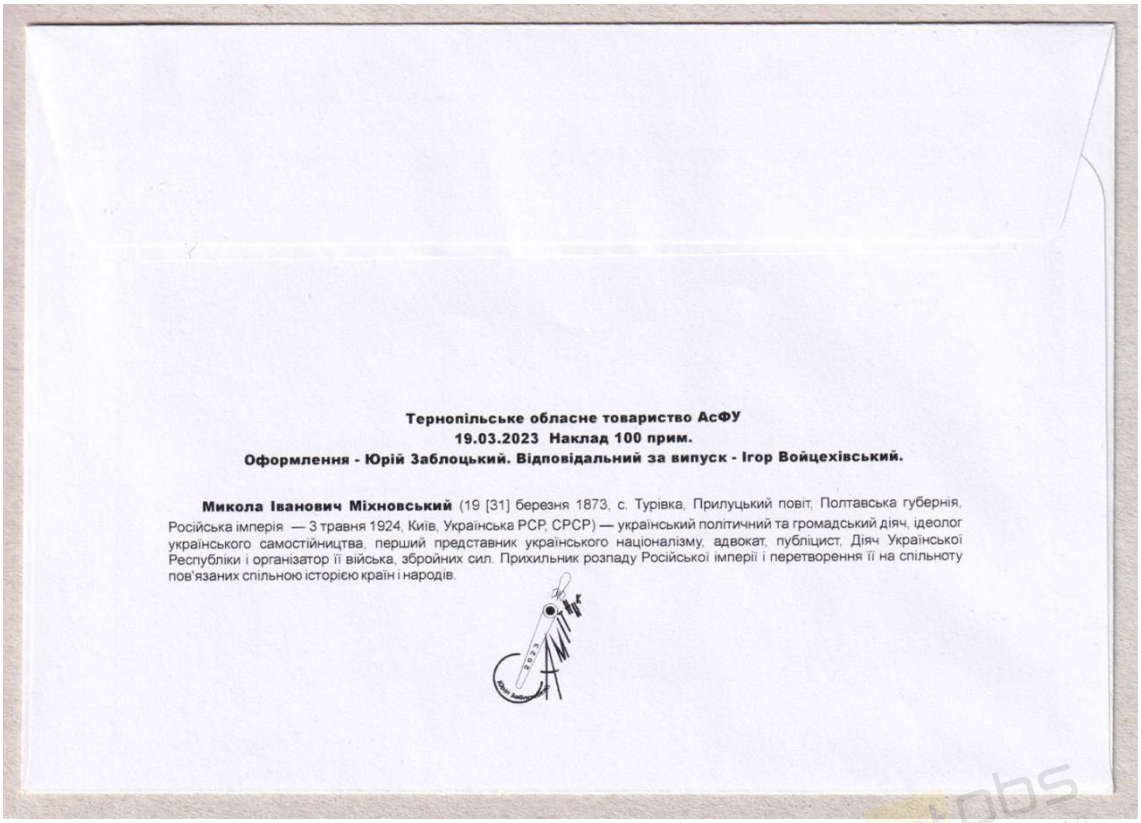

150 років від дня народження Миколи Міхновського (1873 – 1924), 19.03.2023.

130 років від дня народження Василя Мудрого.

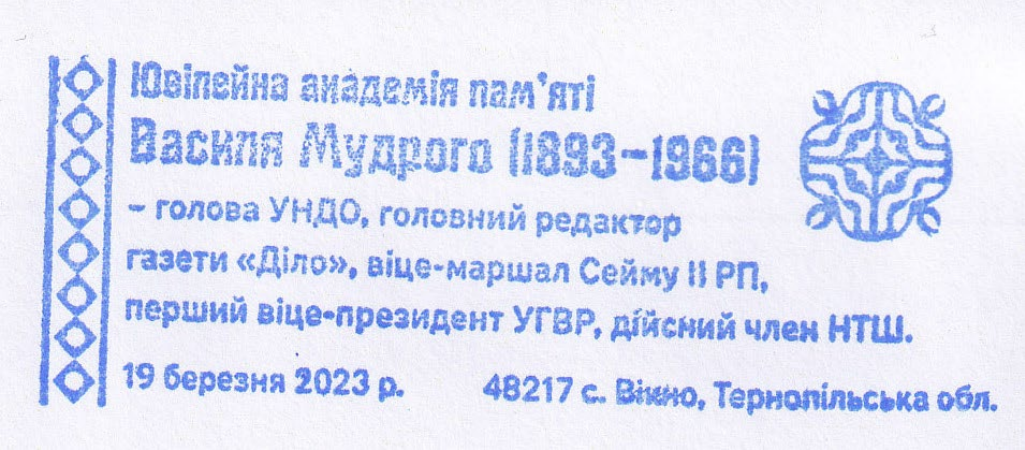

ПШ – Ювілейна академія пам’яті Василя Мудрого (1893 – 1966) – голова УНДО, головний редактор газети «Діло», віце-маршал Сейму II РП, перший віце-президент УГВР, дійсний член НТШ, 48217 с. Вікно, Тернопільська обл., 19 березня 2023 р.

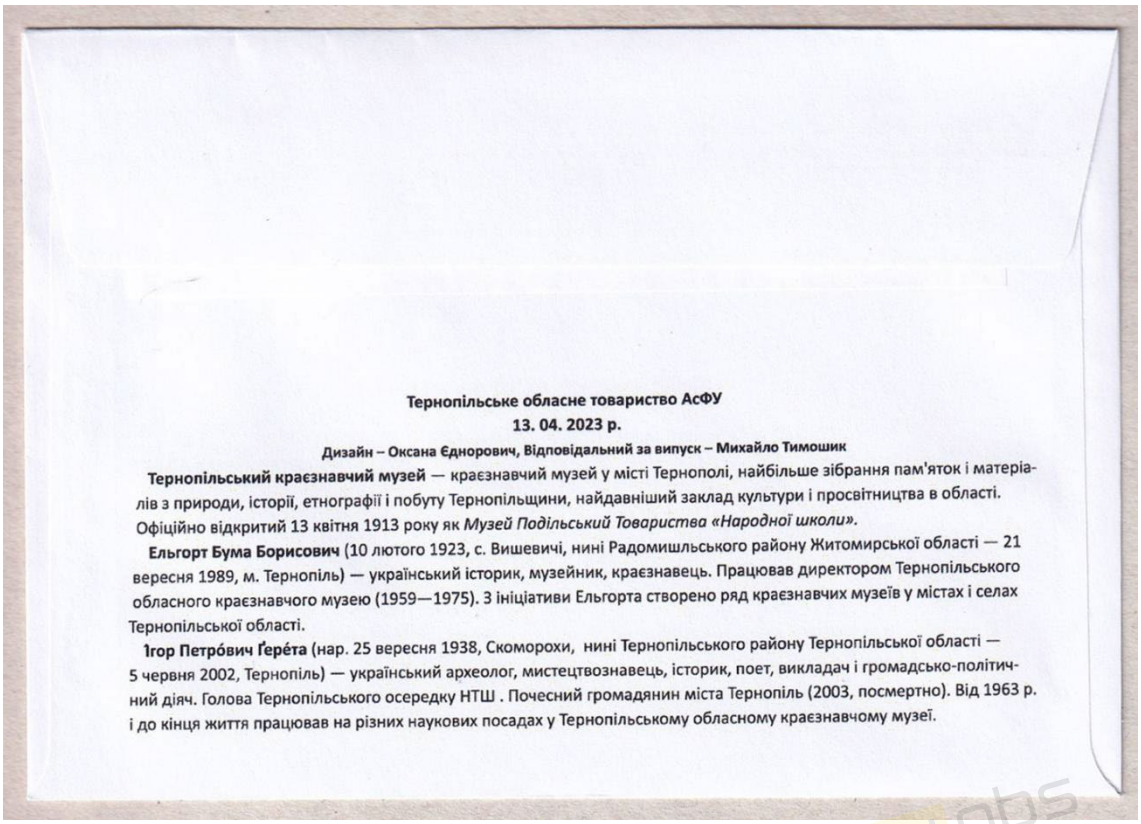

Тернопільське обласне товариство АсФУ

13. 04. 2023 р.

Дизайн – Оксана Єнорович, Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Тернопільський краєзнавчий музей — краєзнавчий музей у місті Тернополі, найбільше зібрання пам'яток і матеріалів з природи, історії, етнографії і побуту Тернопільщини, найдавніший заклад культури і просвітництва в області. Офіційно відкритий 13 квітня 1913 року як *Музей Подільський Товариства «Народної школи»*.

Ельгорт Бума Борисович (10 лютого 1923, с. Вишевичі, нині Радомишльського району Житомирської області — 21 вересня 1989, м. Тернопіль) — український історик, музейник, краєзнавець. Працював директором Тернопільського обласного краєзнавчого музею (1959—1975). З ініціативи Ельгорта створено ряд краєзнавчих музеїв у містах і селах Тернопільської області.

Ігор Петро́вич Ґере́та (нар. 25 вересня 1938, Скоморохи, нині Тернопільського району Тернопільської області — 5 червня 2002, Тернопіль) — український археолог, мистецтвознавець, історик, поет, викладач і громадсько-політичний діяч. Голова Тернопільського осередку НТШ . Почесний громадянин міста Тернопіль (2003, посмертно). Від 1963 р. і до кінця життя працював на різних наукових посадах у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї.

Тернопільський краєзнавчий музей – 110 років, Бума Ельгорт – 100 років, Ігор Герета – 85 років, 13.04.2023.

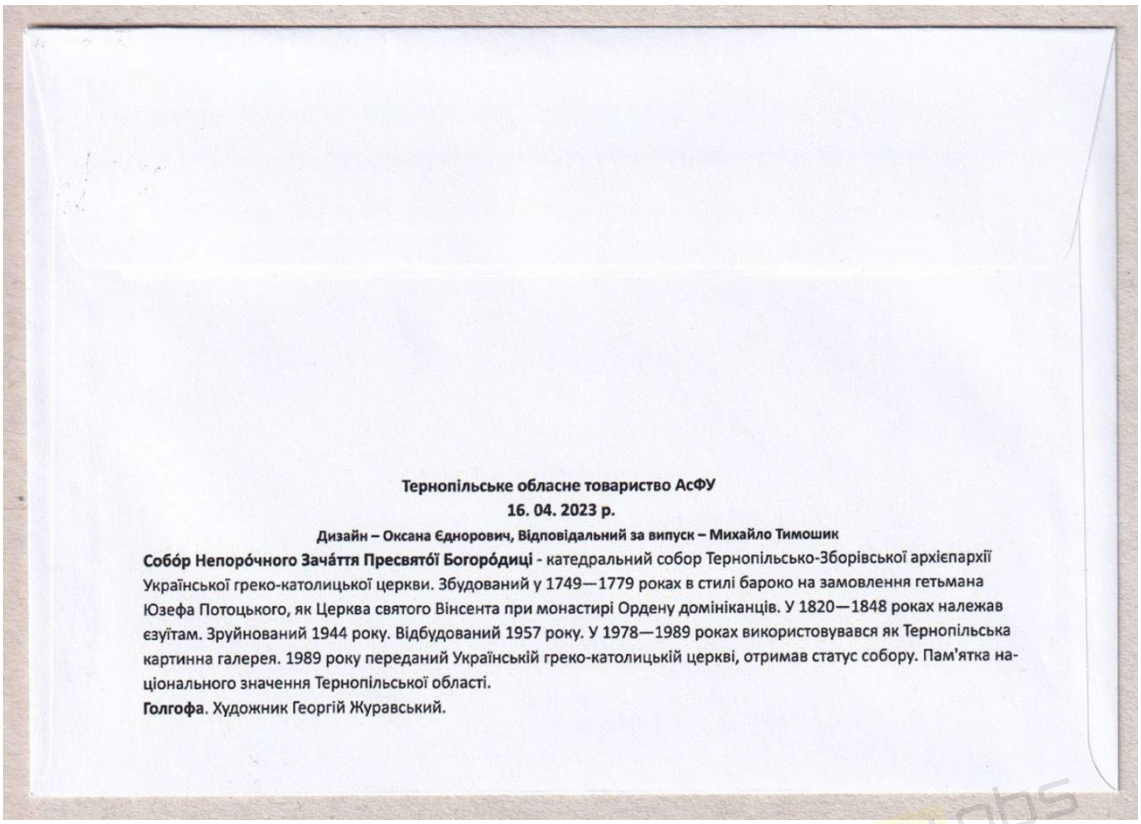

Христос Воскрес! Собор Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, композиція «Голгофа», 16.04.2023.

Проєкт конверта з ОМ «Заставецька Ольга Володимирівна, 70 років від дня народження».

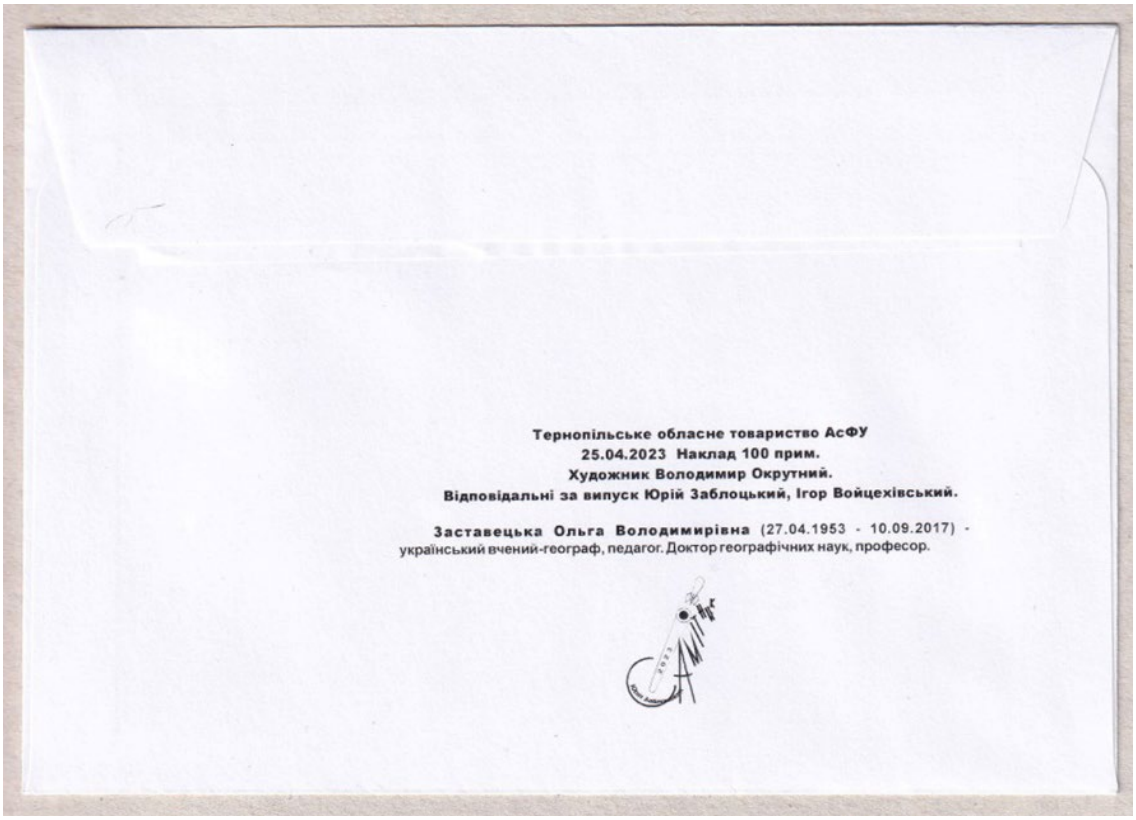

Заставецька Ольга Володимирівна, 70 років від дня народження, 25.04.2023.

ПШ – Доктор економічних наук Заставецька Ольга Володимирівна, 27.04.53 – 10.09.17. 70 років від дня народження. Тернопіль-8, 27.04.2023.

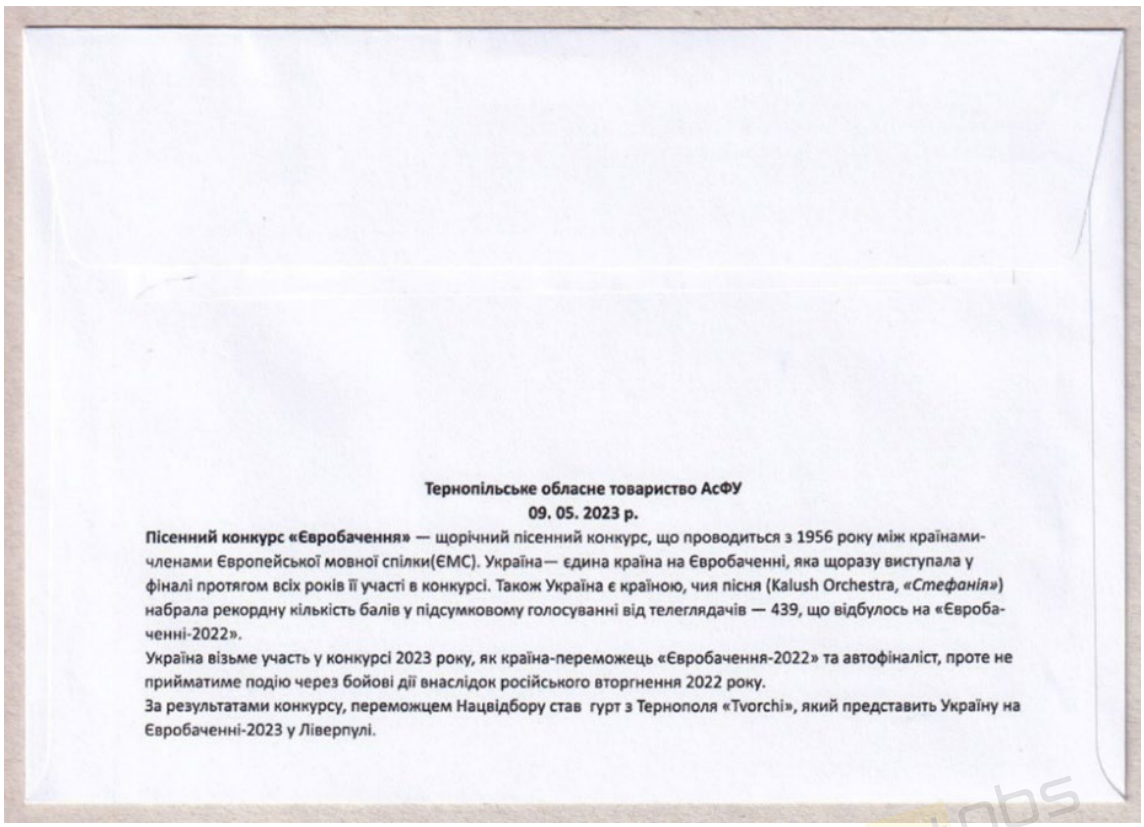

Тернопільське обласне товариство АсФУ

09. 05. 2023 р.

Пісенний конкурс «Євробачення» — щорічний пісенний конкурс, що проводиться з 1956 року між країнами-членами Європейської мовної спілки(ЄМС). Україна— єдина країна на Євробаченні, яка щоразу виступала у фіналі протягом всіх років її участі в конкурсі. Також Україна є країною, чия пісня (Kalush Orchestra, *«Стефанія»*) набрала рекордну кількість балів у підсумковому голосуванні від телеглядачів — 439, що відбулось на «Євробаченні-2022».

Україна візьме участь у конкурсі 2023 року, як країна-переможець «Євробачення-2022» та автофіналіст, проте не прийматиме подію через бойові дії внаслідок російського вторгнення 2022 року.

За результатами конкурсу, переможцем Нацвідбору став гурт з Тернополя «Tvorchi», який представить Україну на Євробаченні-2023 у Ліверпулі.

Євробачення – 2023, TVORCHI, 09.05.2023.

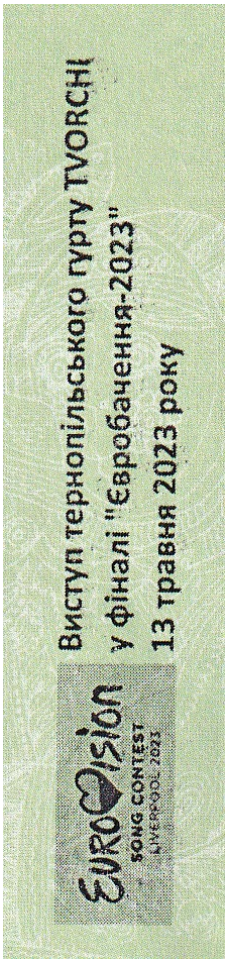

Пам’ятний надрук – Виступ тернопільського гурту TVORCHI у фіналі «Євробачення – 2023» 13 травня 2023 року.

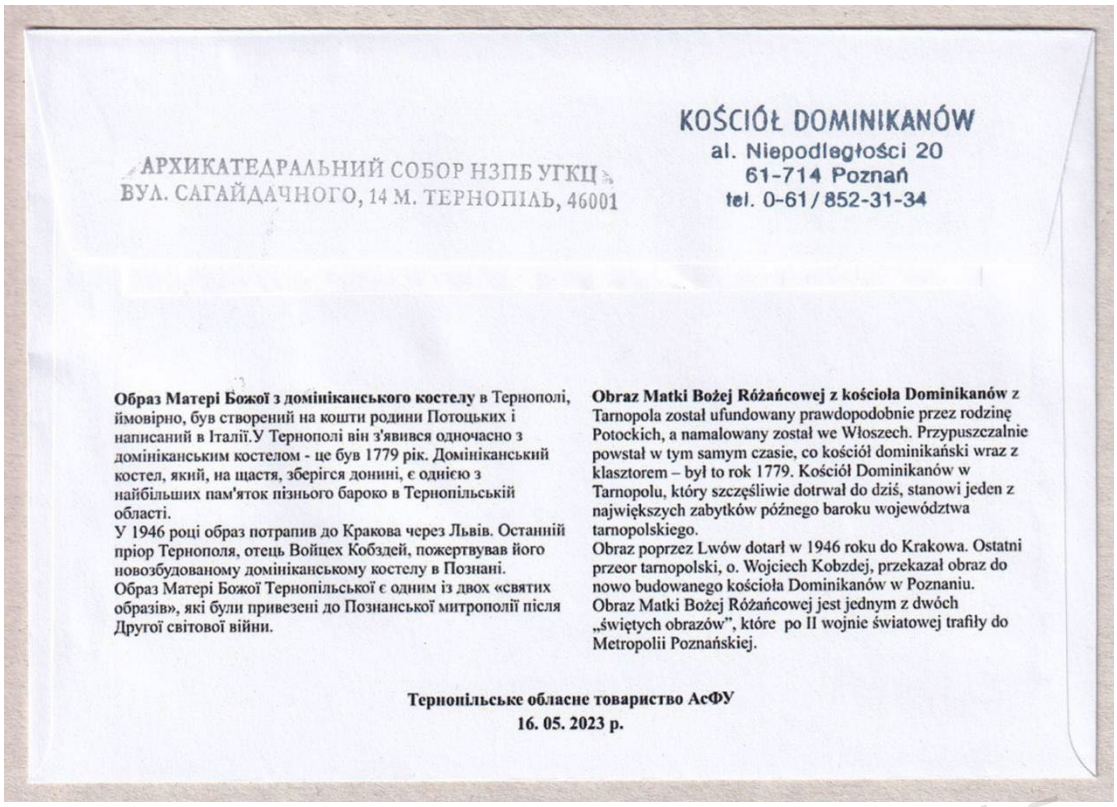

Образ Матері Божої «Тернопільська», 16.05.2023

Марку Польщі «Матір Божа Тернопільська» погашено спеціальним поштовим штемпелем з перевідною датою «На солідарність з Україною, Познань-2, 03-07-2023».

Конверт оформлено кутовими штампами Архикатедрального собору НЗПБ УГКЦ в Тернополі та Костелу домініканців у Познані.

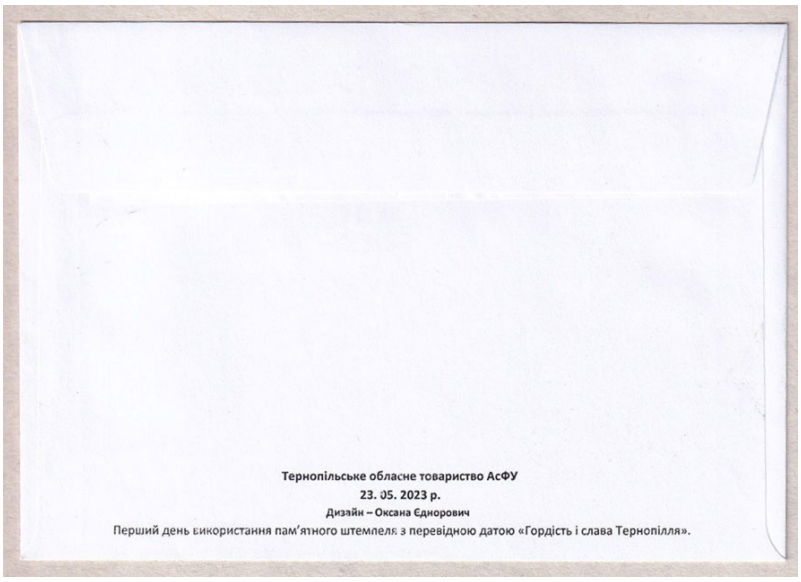

Перший день використання пам'ятного штемпеля з перевідною датою «Гордість і слава Тернопілля», 23.05.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 23.05.2023 (штемпель синій/ датер червоний).

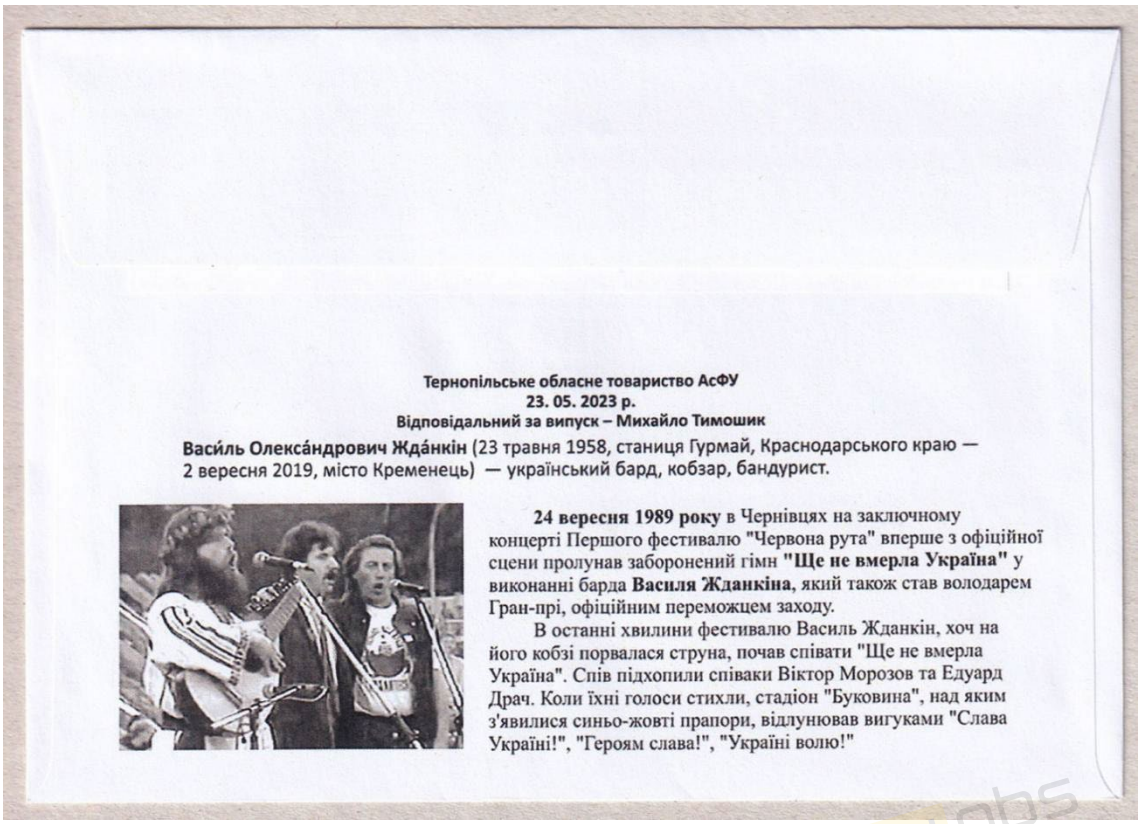

Тернопільське обласне товариство АсФУ
23. 05. 2023 р.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Васи́ль Олекса́ндрович Жда́нкін (23 травня 1958, станиця Гурмай, Краснодарського краю — 2 вересня 2019, місто Кременець) — український бард, кобзар, бандурист.

24 вересня 1989 року в Чернівцях на заключному концерті Першого фестивалю "Червона рута" вперше з офіційної сцени пролунав заборонений гімн **"Ще не вмерла Україна"** у виконанні барда **Василя Жданкіна**, який також став володарем Гран-прі, офіційним переможцем заходу.

В останні хвилини фестивалю Василь Жданкін, хоч на його кобзі порвалася струна, почав співати "Ще не вмерла Україна". Спів підхопили співаки Віктор Морозов та Едуард Драч. Коли їхні голоси стихли, стадіон "Буковина", над яким з'явилися синьо-жовті прапори, відлунював вигуками "Слава Україні!", "Героям слава!", "Україні волю!"

Василь Жданкін, 1958 – 2019, 65 років від дня народження, 23.05.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 23.05.2023 (штемпель синій/датер синій).

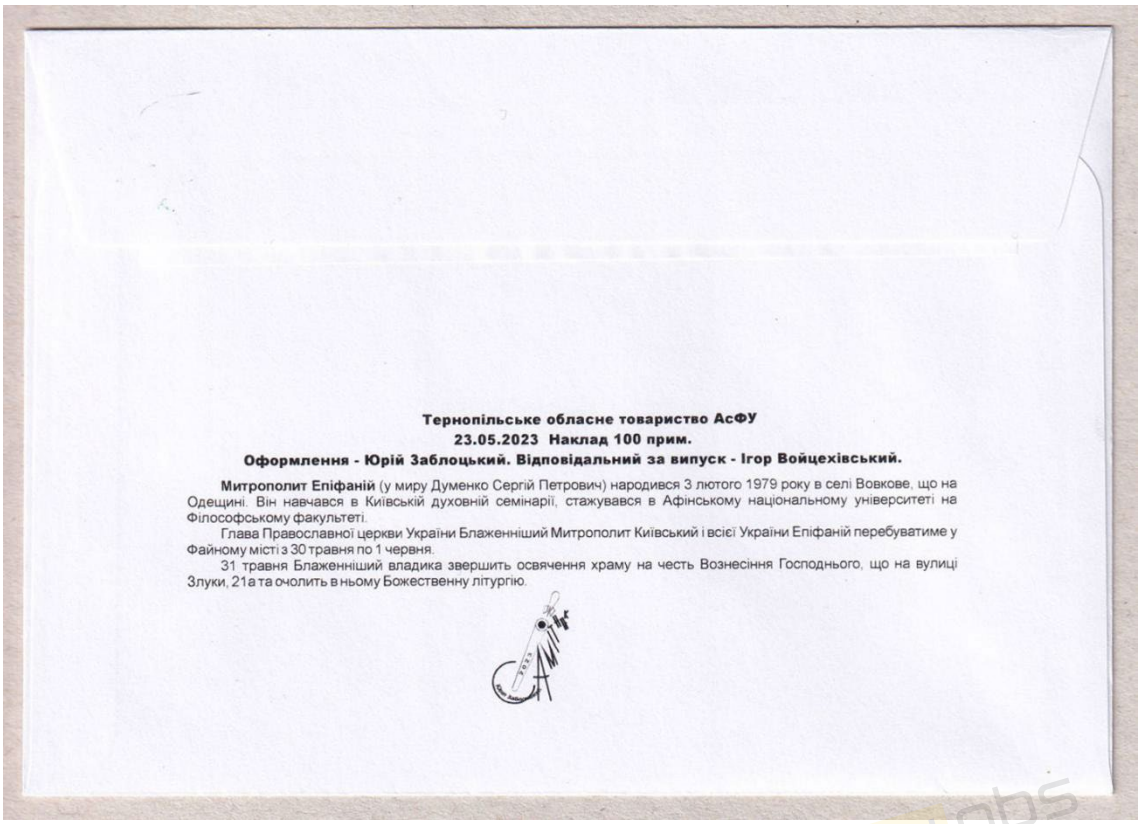

Блаженніший Епіфаній у Тернополі31 травня 2022 р. (помилково замість 2023), 9-00 год. Освячення храму Вознесіння Господнього, 23.05.2023.

Скалатський замок, 2023 (27.05.2023)

У оформленні конверта використано сувенірний штемпель Скалатського замка.

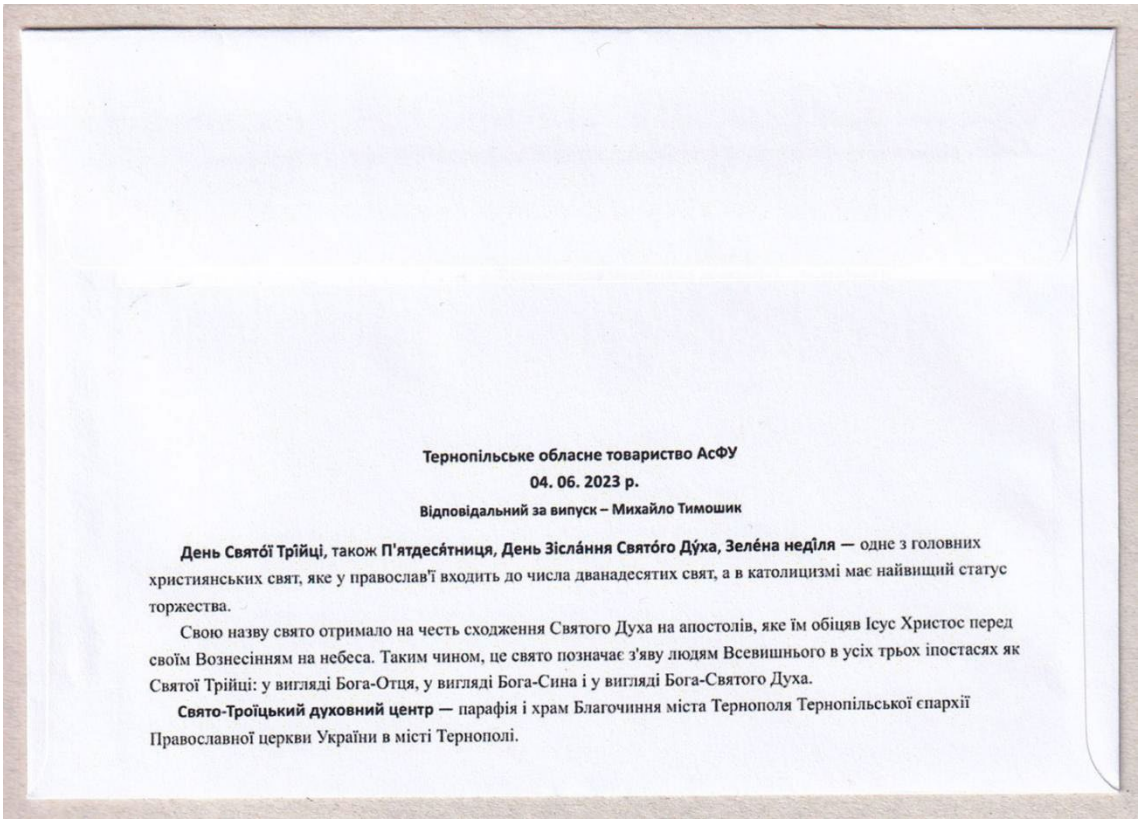

Тернопільське обласне товариство АсФУ

04. 06. 2023 р.

Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

День Свято́ї Трі́йці, також **П'ятдеся́тниця, День Зісла́ння Свято́го Ду́ха, Зеле́на неді́ля** — одне з головних християнських свят, яке у православ'ї входить до числа дванадесятих свят, а в католицизмі має найвищий статус торжества.

Свою назву свято отримало на честь сходження Святого Духа на апостолів, яке їм обіцяв Ісус Христос перед своїм Вознесінням на небеса. Таким чином, це свято позначає з'яву людям Всевишнього в усіх трьох іпостасях як Святої Трійці: у вигляді Бога-Отця, у вигляді Бога-Сина і у вигляді Бога-Святого Духа.

Свято-Троїцький духовний центр — парафія і храм Благочиння міста Тернополя Тернопільської єпархії Православної церкви України в місті Тернополі.

День Святої Трійці. Свято-Троїцький Духовний Центр на честь князя Данила Галицького, м. Тернопіль, 04.06.2023.

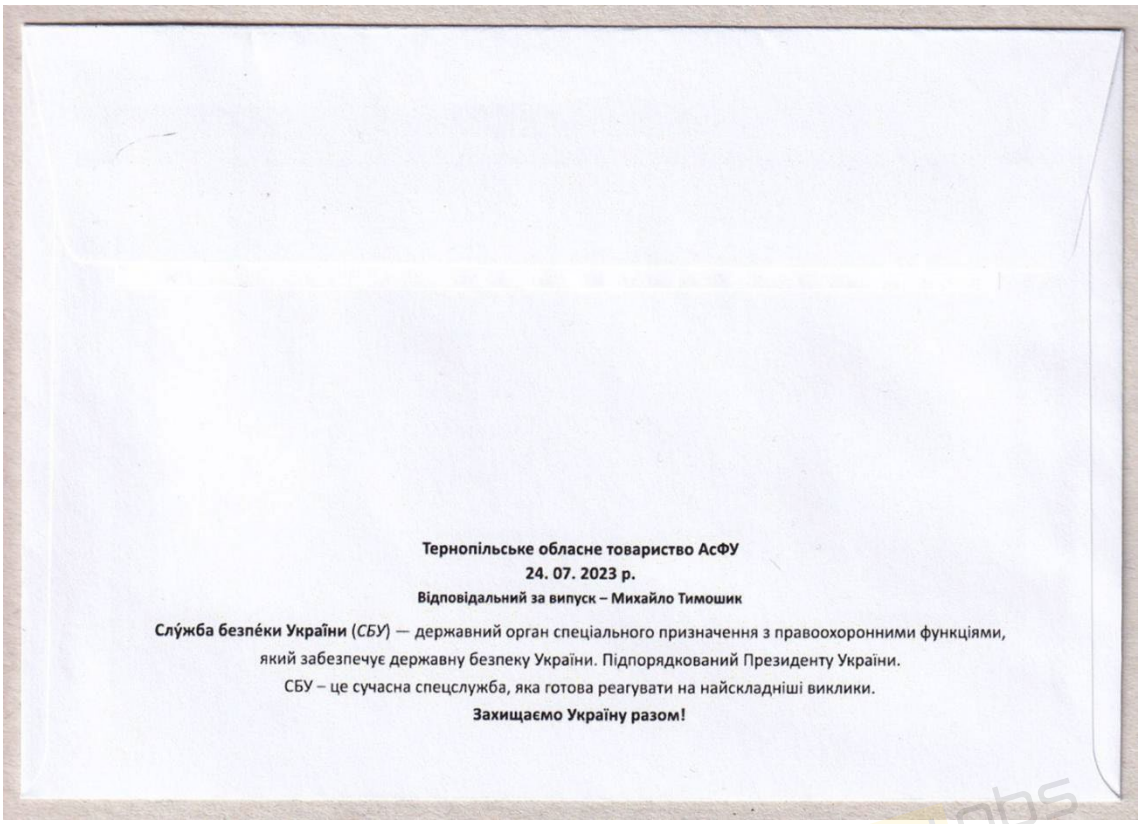

Управління служби безпеки України в Тернопільській області, 24.07.2023.

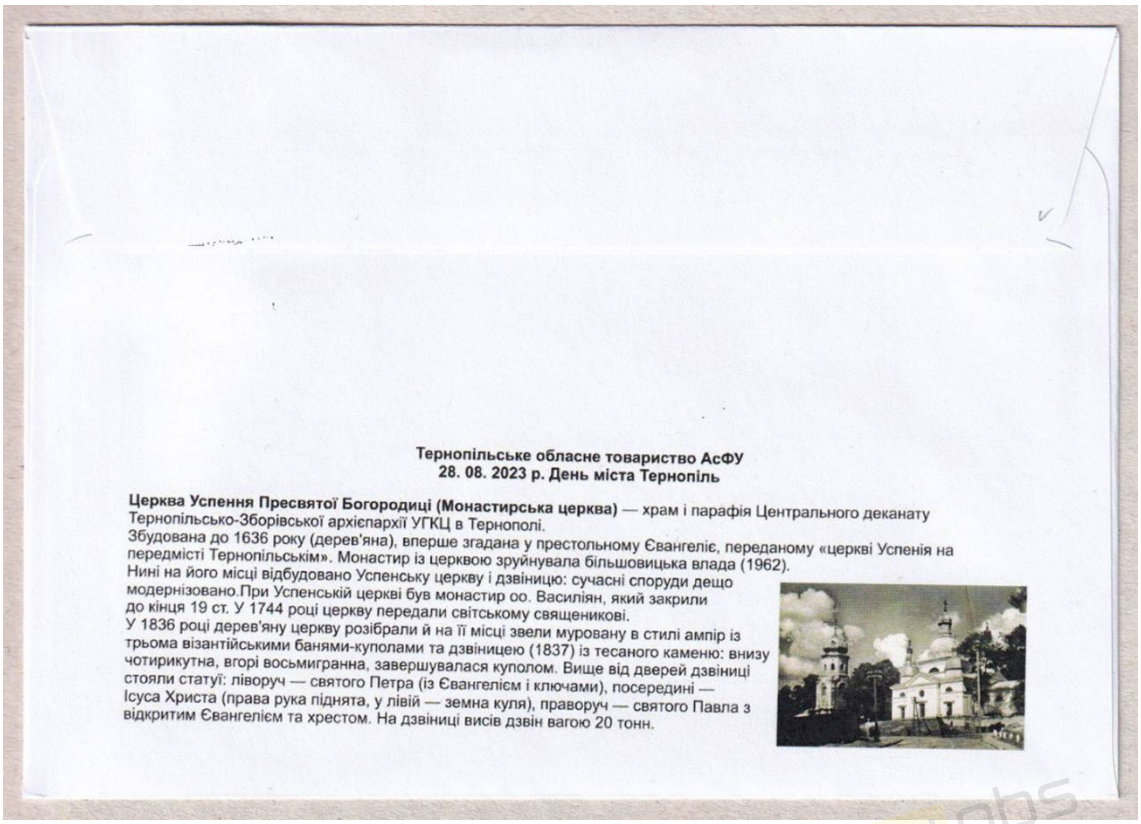

Тернопільське обласне товариство АсФУ
28. 08. 2023 р. День міста Тернопіль

Церква Успення Пресвятої Богородиці (Монастирська церква) — храм і парафія Центрального деканату Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ в Тернополі.
Збудована до 1636 року (дерев'яна), вперше згадана у престольному Євангеліє, переданому «церкві Успенія на передмісті Тернопільськім». Монастир із церквою зруйнувала більшовицька влада (1962).
Нині на його місці відбудовано Успенську церкву і дзвіницю: сучасні споруди дещо модернізовано.При Успенській церкві був монастир оо. Василіян, який закрили до кінця 19 ст. У 1744 році церкву передали світському священикові.
У 1836 році дерев'яну церкву розібрали й на її місці звели мурована в стилі ампір із трьома візантійськими банями-куполами та дзвіницею (1837) із тесаного каменю: внизу чотирикутна, вгорі восьмигранна, завершувалася куполом. Вище від дверей дзвіниці стояли статуї: ліворуч — святого Петра (із Євангелієм і ключами), посередині — Ісуса Христа (права рука піднята, у лівій — земна куля), праворуч — святого Павла з відкритим Євангелієм та хрестом. На дзвіниці висів дзвін вагою 20 тонн.

День міста Тернопіль 2023. Церква Успіння Пресвятої Богородиці м. Тернопіль, 28.08.2023.

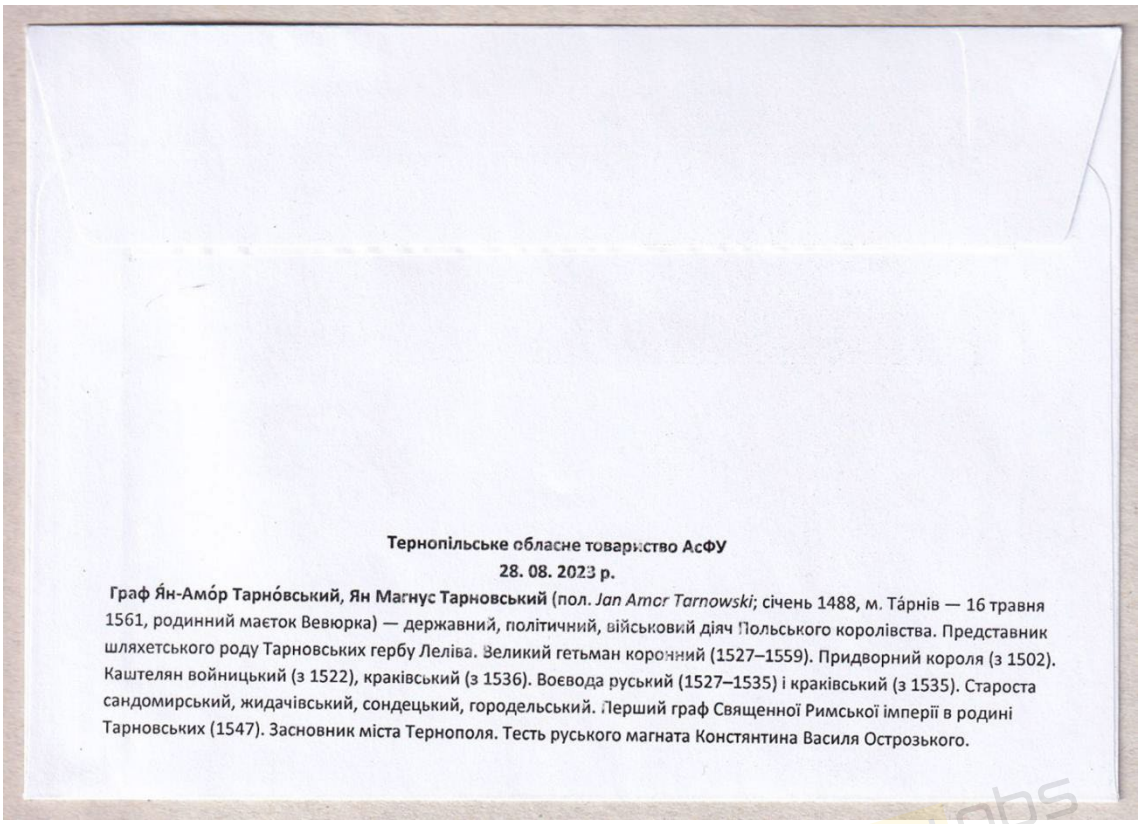

Тернопільське обласне товариство АсФУ

28. 08. 2023 р.

Граф Я́н-Амо́р Тарно́вський, Ян Магнус Тарновський (пол. *Jan Amor Tarnowski*; січень 1488, м. Та́рнів — 16 травня 1561, родинний маєток Вевюрка) — державний, політичний, військовий діяч Польського королівства. Представник шляхетського роду Тарновських гербу Леліва. Великий гетьман коронний (1527–1559). Придворний короля (з 1502). Каштелян войницький (з 1522), краківський (з 1536). Воєвода руський (1527–1535) і краківський (з 1535). Староста сандомирський, жидачівський, сондецький, городельський. Перший граф Священної Римської імперії в родині Тарновських (1547). Засновник міста Тернополя. Тесть руського магната Костянтина Василя Острозького.

483 роки Тернополю. Ян-Амор Тарновський, 28.08.2023.

mtpbs реклама

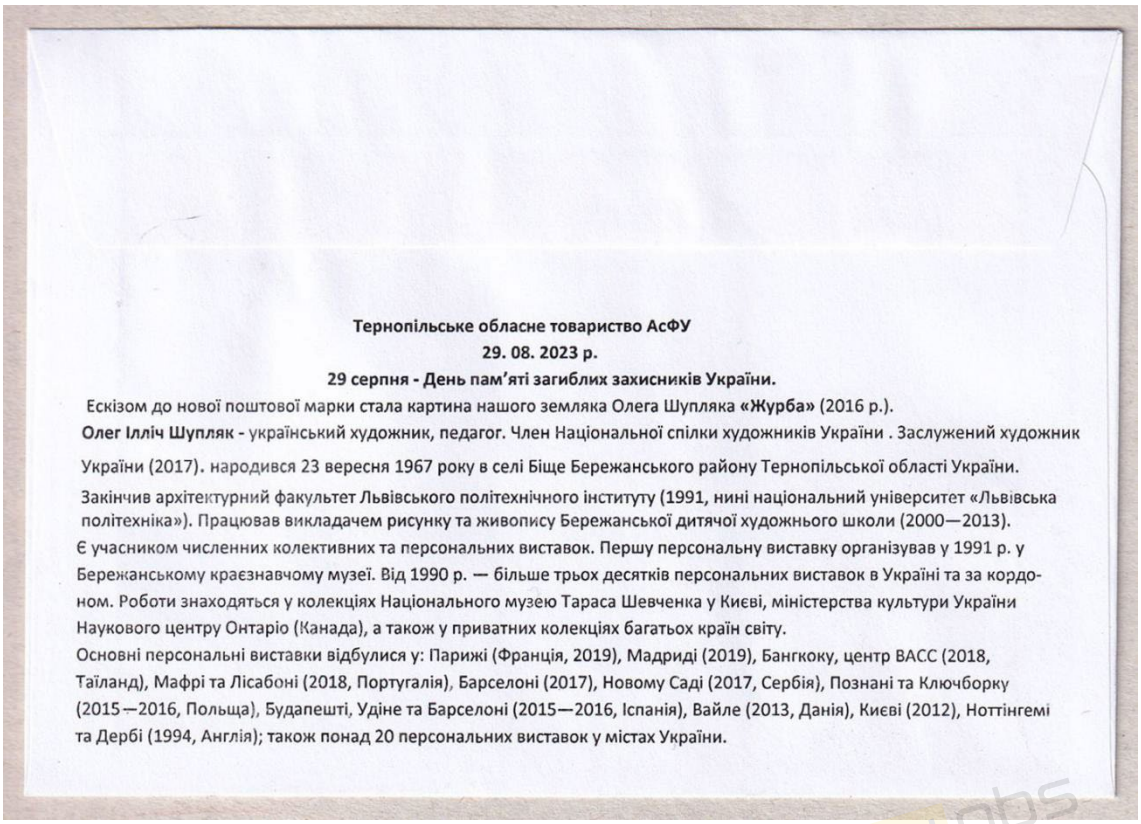

Тернопільське обласне товариство АсФУ

29. 08. 2023 р.

29 серпня - День пам'яті загиблих захисників України.

Ескізом до нової поштової марки стала картина нашого земляка Олега Шупляка **«Журба»** (2016 р.).

Олег Ілліч Шупляк - український художник, педагог. Член Національної спілки художників України . Заслужений художник України (2017). народився 23 вересня 1967 року в селі Біще Бережанського району Тернопільської області України.

Закінчив архітектурний факультет Львівського політехнічного інституту (1991, нині національний університет «Львівська політехніка»). Працював викладачем рисунку та живопису Бережанської дитячої художнього школи (2000—2013).

Є учасником численних колективних та персональних виставок. Першу персональну виставку організував у 1991 р. у Бережанському краєзнавчому музеї. Від 1990 р. — більше трьох десятків персональних виставок в Україні та за кордоном. Роботи знаходяться у колекціях Національного музею Тараса Шевченка у Києві, міністерства культури України Наукового центру Онтаріо (Канада), а також у приватних колекціях багатьох країн світу.

Основні персональні виставки відбулися у: Парижі (Франція, 2019), Мадриді (2019), Бангкоку, центр ВАСС (2018, Таїланд), Мафрі та Лісабоні (2018, Португалія), Барселоні (2017), Новому Саді (2017, Сербія), Познані та Ключборку (2015—2016, Польща), Будапешті, Удіне та Барселоні (2015—2016, Іспанія), Вайле (2013, Данія), Києві (2012), Ноттінгемі та Дербі (1994, Англія); також понад 20 персональних виставок у містах України.

29 серпня – День пам’яті загиблих захисників України, 29.08.2023.

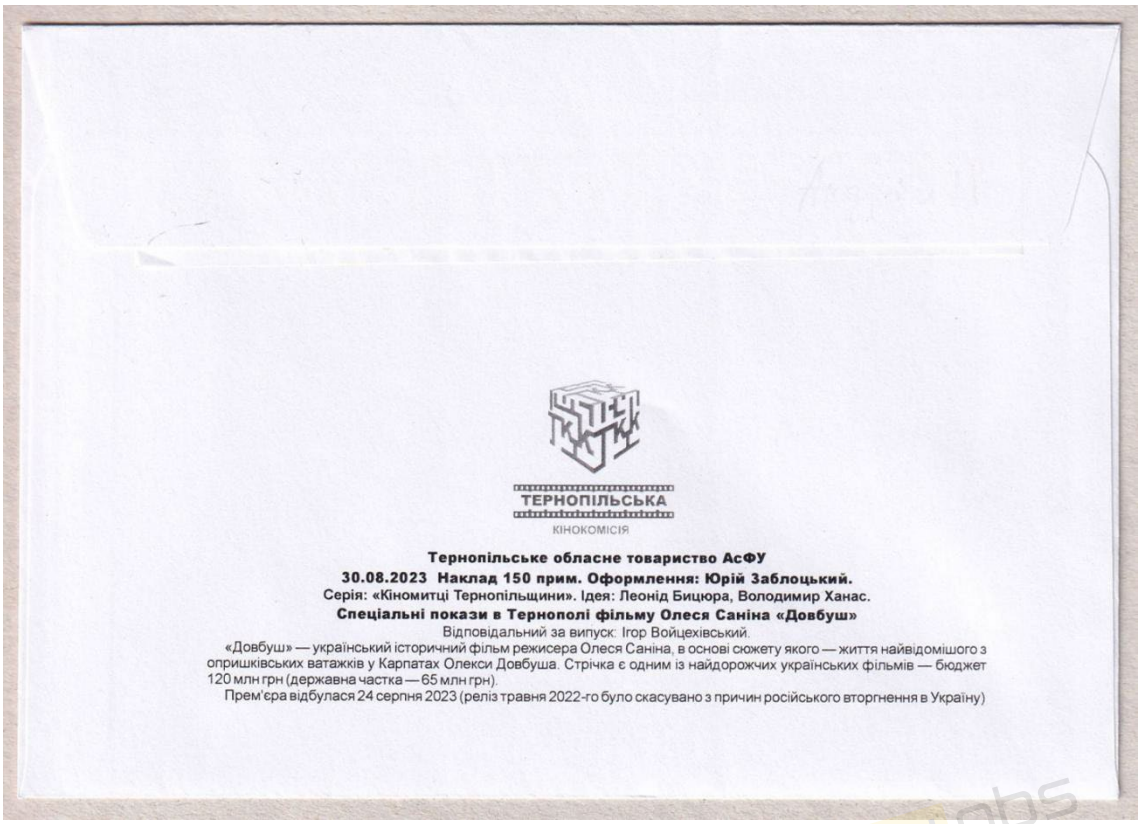

Спеціальні покази в Тернополі фільму Олеся Саніна «Довбуш», 30.08.2023 (спільний випуск з Тернопільською кінокомісією).

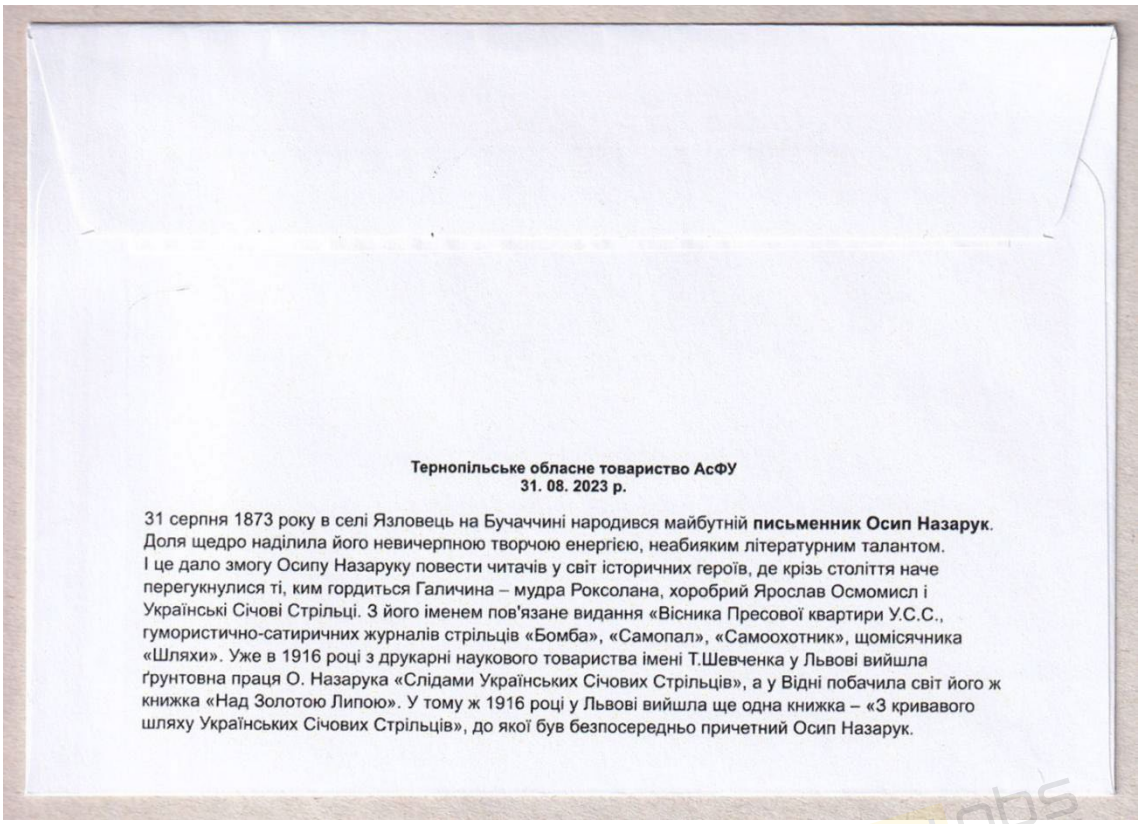

Тернопільське обласне товариство АсФУ
31. 08. 2023 р.

31 серпня 1873 року в селі Язловець на Бучаччині народився майбутній **письменник Осип Назарук**. Доля щедро наділила його невичерпною творчою енергією, неабияким літературним талантом. І це дало змогу Осипу Назаруку повести читачів у світ історичних героїв, де крізь століття наче перегукнулися ті, ким гордиться Галичина – мудра Роксолана, хоробрий Ярослав Осмомисл і Українські Січові Стрільці. З його іменем пов'язане видання «Вісника Пресової квартири У.С.С., гумористично-сатиричних журналів стрільців «Бомба», «Самопал», «Самоохотник», щомісячника «Шляхи». Уже в 1916 році з друкарні наукового товариства імені Т.Шевченка у Львові вийшла ґрунтовна праця О. Назарука «Слідами Українських Січових Стрільців», а у Відні побачила світ його ж книжка «Над Золотою Липою». У тому ж 1916 році у Львові вийшла ще одна книжка – «З кривавого шляху Українських Січових Стрільців», до якої був безпосередньо причетний Осип Назарук.

Осип Назарук, 1883 – 1940, 140 років від дня народження, 31.08.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 31.08.2023 (штемпель чорний/датер червоний).

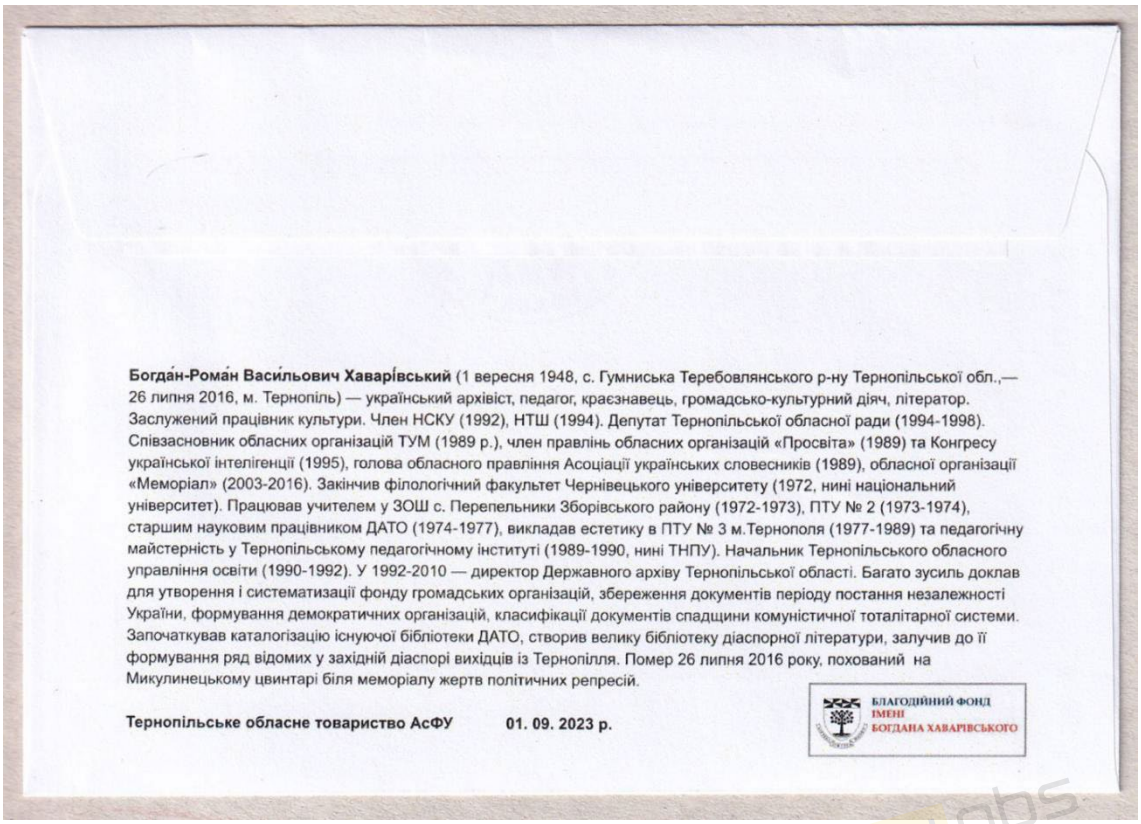

Богдан-Роман Хаварівський, 1948 – 2016, 01.09.2023 (спільне видання з благодійним фондом імені Богдана Хаварівського).

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 01. 09. 2023 (штемпель синій/датер чорний).

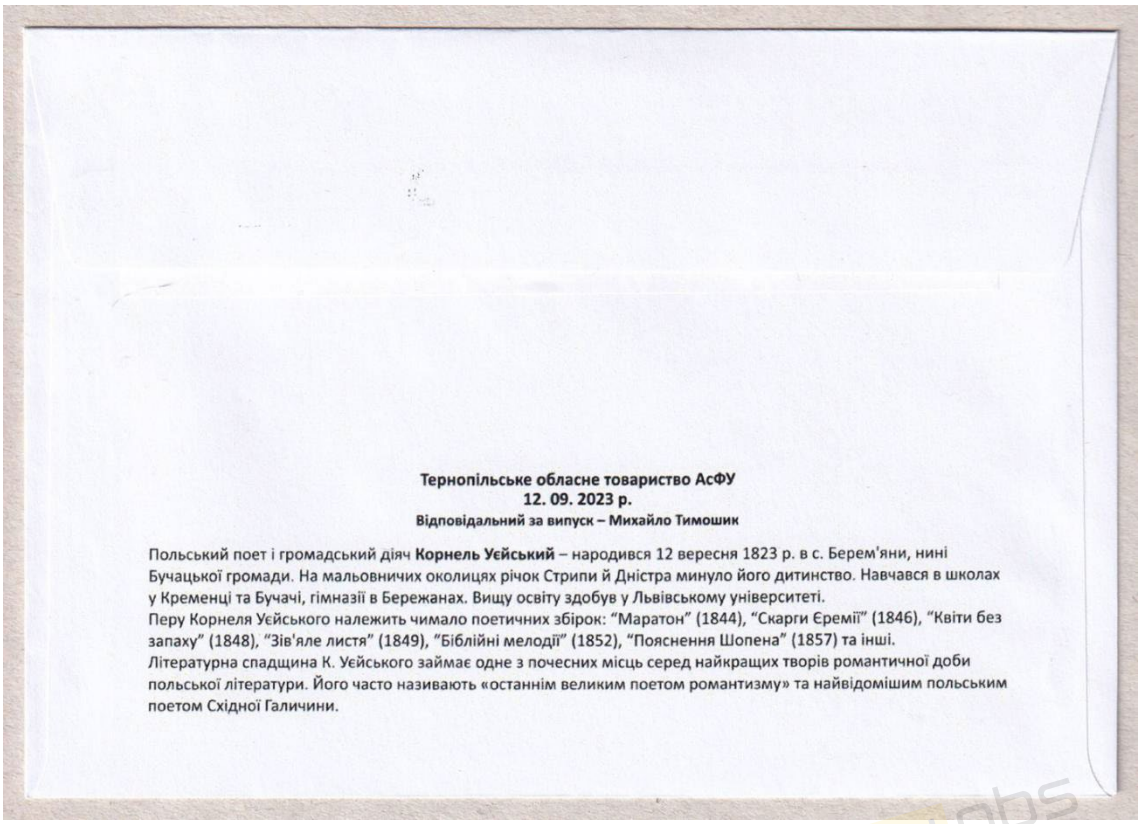

Корнель Уейський, 1823 – 1897, 200 років від дня народження, 12.09.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 12.09.2023 (штемпель чорний/датер синій).

День рятівника, 17.09.2023.

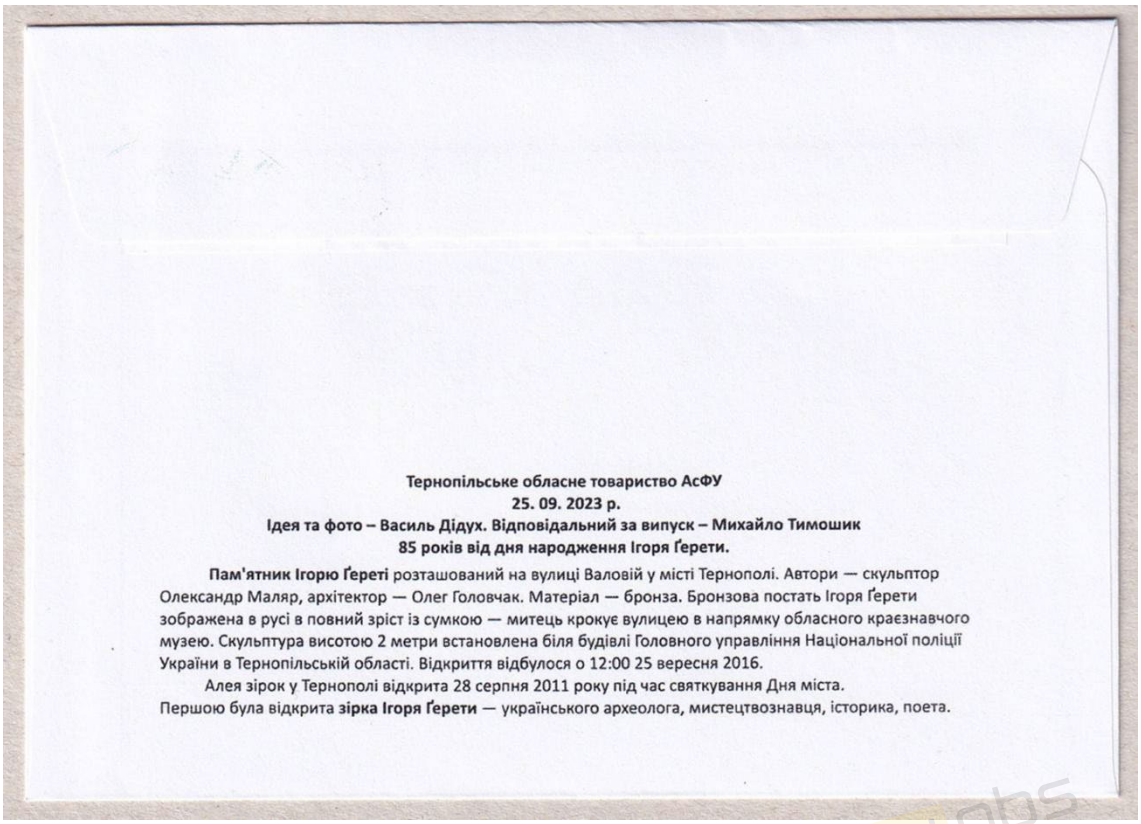

Тернопільське обласне товариство АсФУ
25. 09. 2023 р.
Ідея та фото – Василь Дідух. Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик
85 років від дня народження Ігоря Ґерети.

Пам'ятник Ігорю Ґереті розташований на вулиці Валовій у місті Тернополі. Автори — скульптор Олександр Маляр, архітектор — Олег Головчак. Матеріал — бронза. Бронзова постать Ігоря Ґерети зображена в русі в повний зріст із сумкою — митець крокує вулицею в напрямку обласного краєзнавчого музею. Скульптура висотою 2 метри встановлена біля будівлі Головного управління Національної поліції України в Тернопільській області. Відкриття відбулося о 12:00 25 вересня 2016.

Алея зірок у Тернополі відкрита 28 серпня 2011 року під час святкування Дня міста. Першою була відкрита **зірка Ігоря Ґерети** — українського археолога, мистецтвознавця, історика, поета.

85 років від дня народження Ігоря Герети, 25.09.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 25.09.2023 (штемпель чорний/датер фіолетовий).

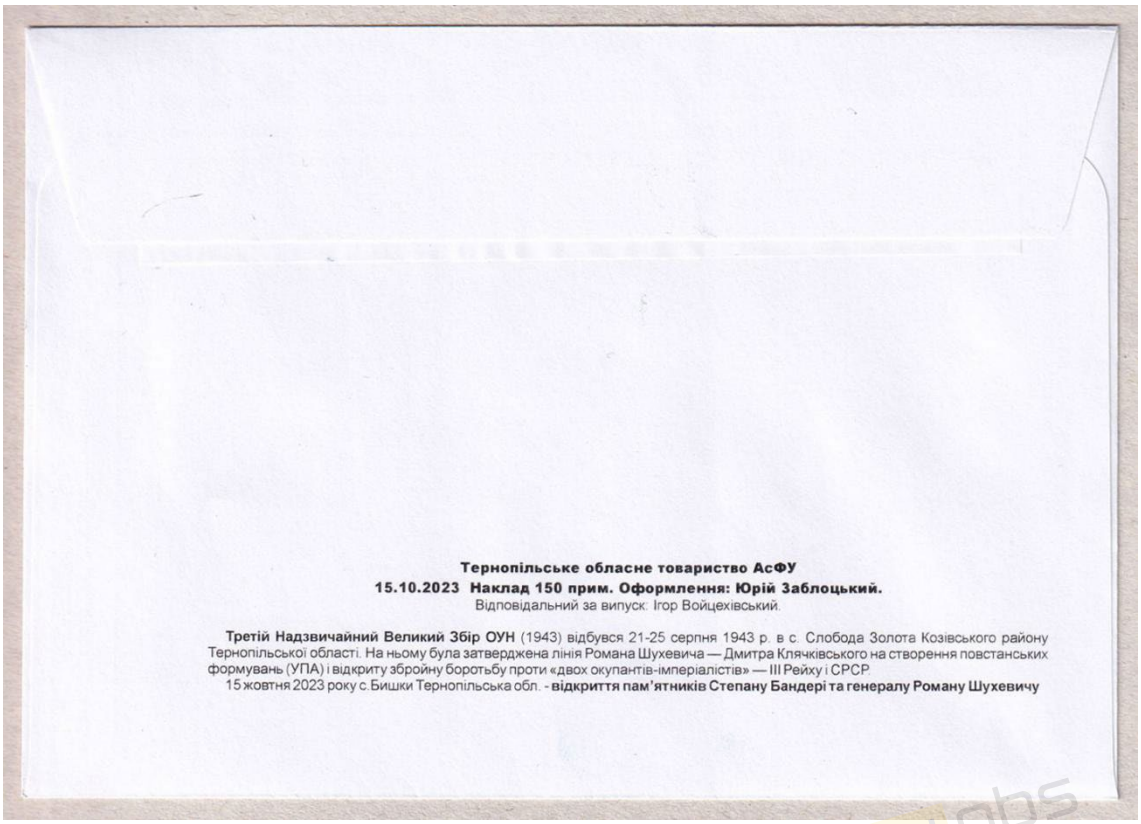

Відкриття пам’ятників Степану Бандері та генералу Роману Шухевичу в с. Бишки, Тернопільської області, 15.10.2023.

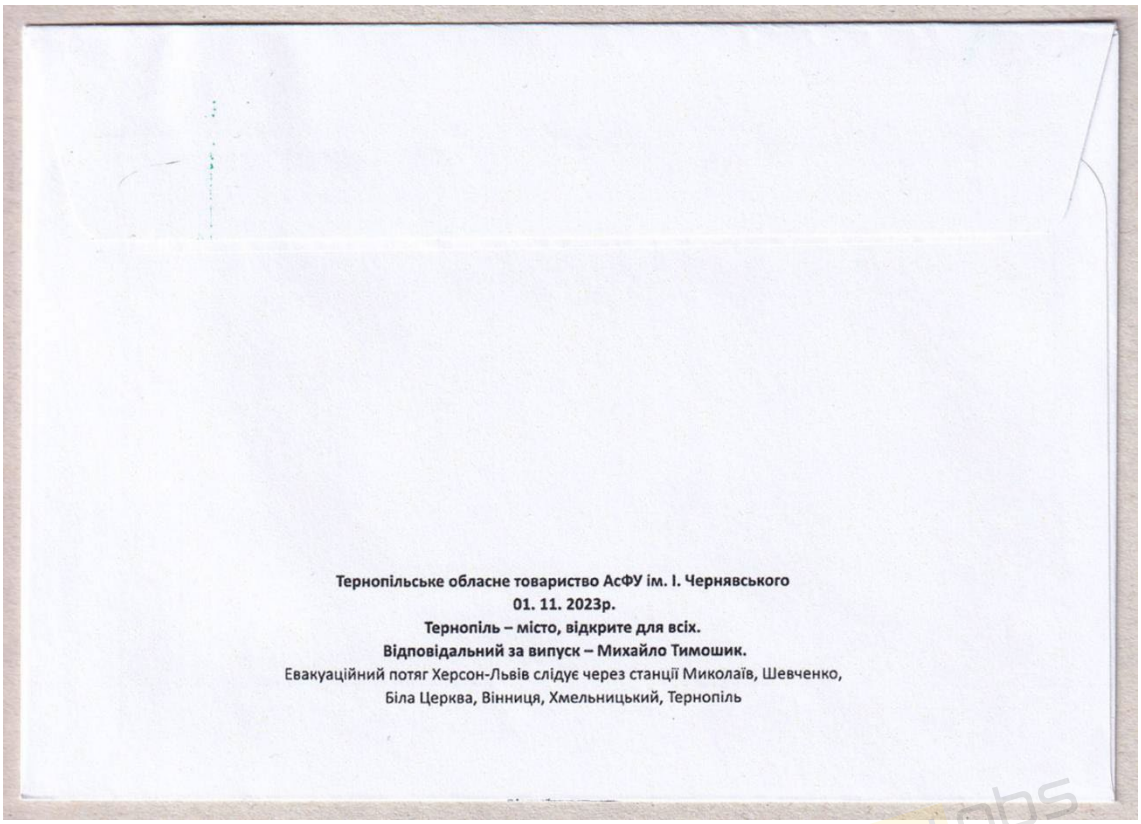

Тернопіль – місто, відкрите для всіх.(До спецпогашення «Залізні люди»), 01.11.2023.

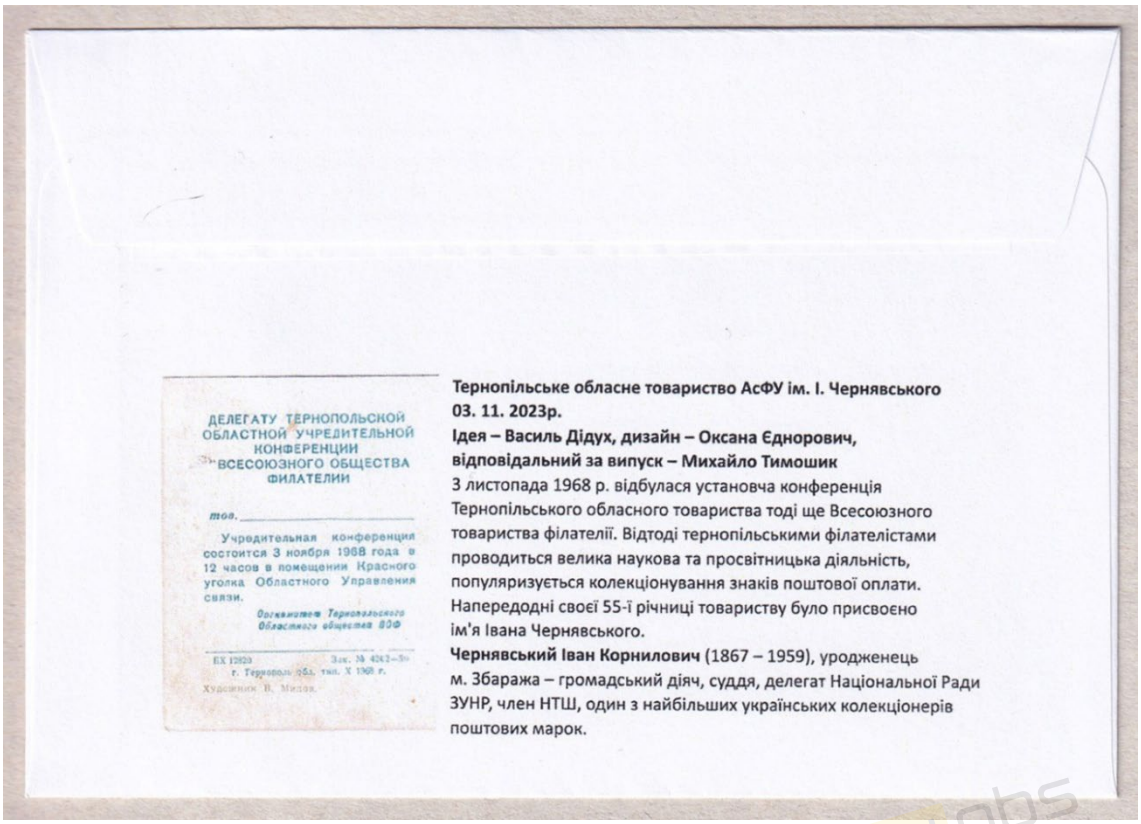

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
03. 11. 2023р.
Ідея – Василь Дідух, дизайн – Оксана Єднорович,
відповідальний за випуск – Михайло Тимошик
3 листопада 1968 р. відбулася установча конференція Тернопільського обласного товариства тоді ще Всесоюзного товариства філателії. Відтоді тернопільськими філателістами проводиться велика наукова та просвітницька діяльність, популяризується колекціонування знаків поштової оплати. Напередодні своєї 55-ї річниці товариству було присвоєно ім'я Івана Чернявського.
Чернявський Іван Корнилович (1867 – 1959), уродженець м. Збаража – громадський діяч, суддя, делегат Національної Ради ЗУНР, член НТШ, один з найбільших українських колекціонерів поштових марок.

55 років Тернопільському обласному товариству АсФУ, 03.11.2023.

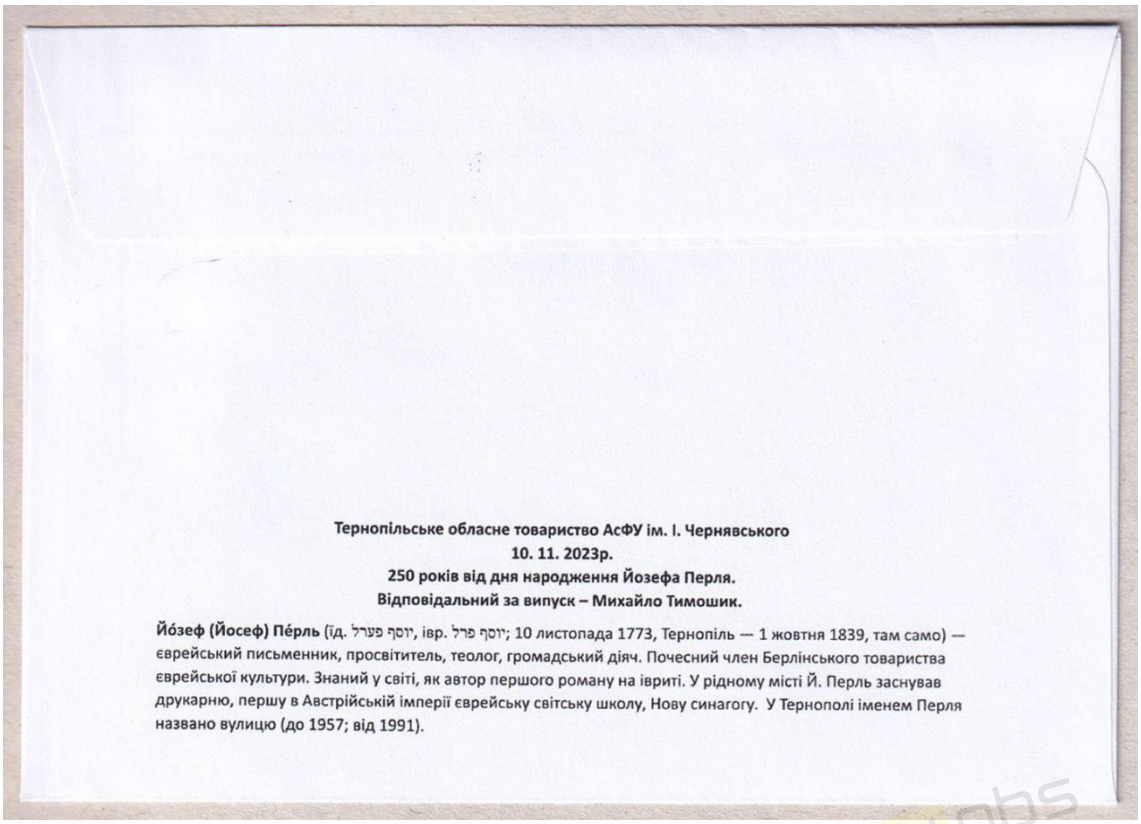

250 років від дня народження Йозефа Перля, 10.11.2023.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 10.11.2023 (штемпель синій/датер зелений)

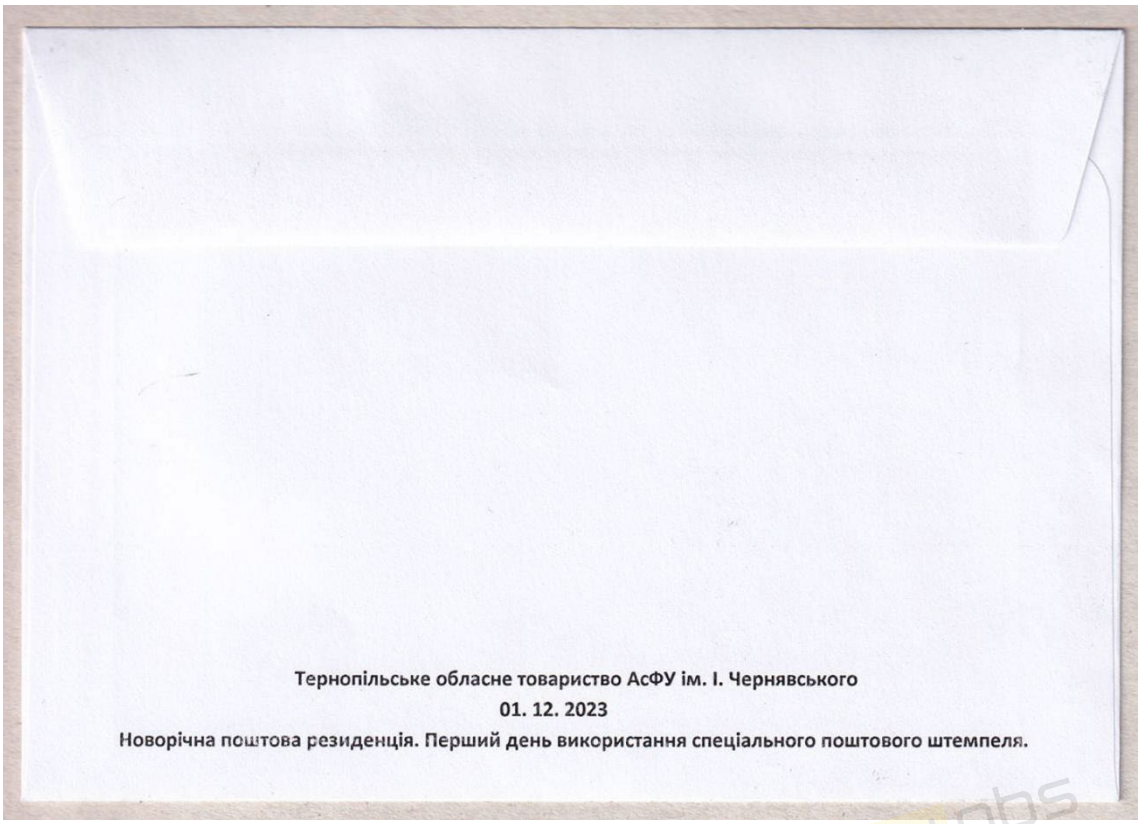

Новорічна поштова резиденція. Перший день використання спеціального поштового штемпеля, 01.12.2023.

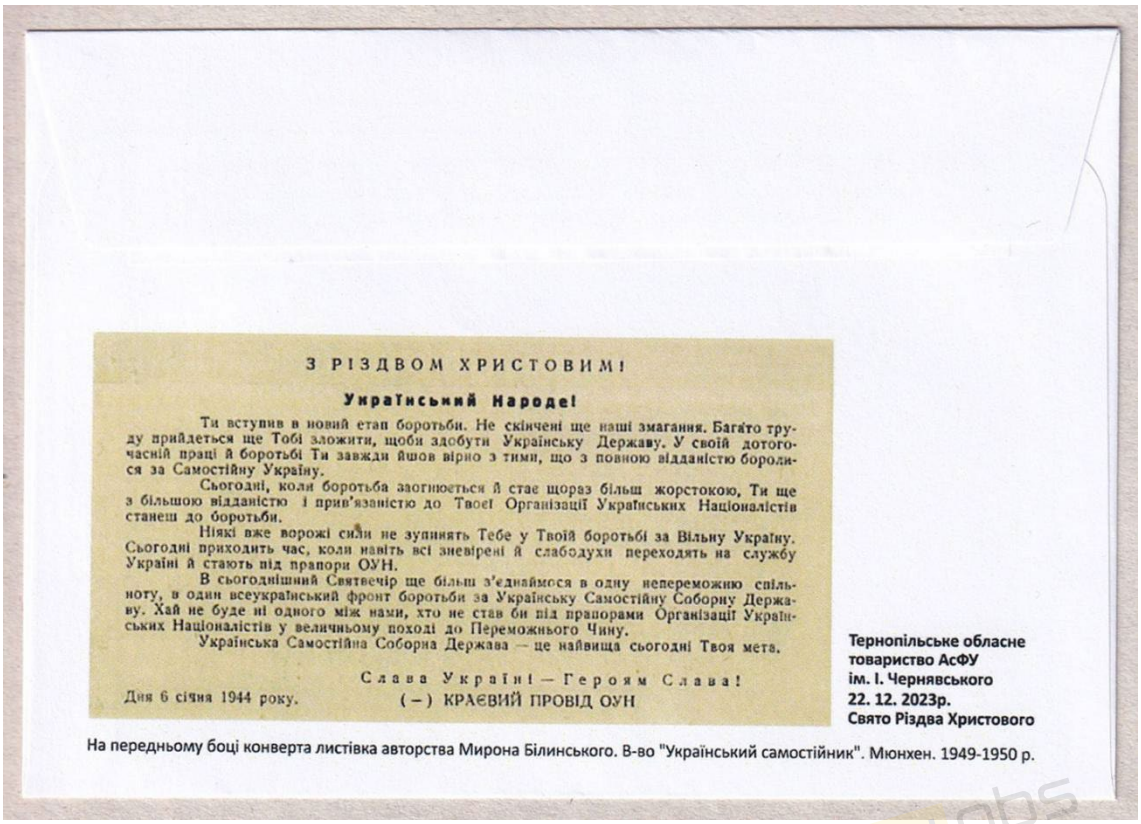

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Український Народе!

Ти вступив в новий етап боротьби. Не скінчені ще наші змагання. Багато труду прийдеться ще Тобі зложити, щоби здобути Українську Державу. У своїй дотогочасній праці й боротьбі Ти завжди йшов вірно з тими, що з повною відданістю боролися за Самостійну Україну.

Сьогодні, коли боротьба загострюється й стає щораз більш жорстокою, Ти ще з більшою відданістю і прив'язаністю до Твоєї Організації Українських Націоналістів станеш до боротьби.

Ніякі вже ворожі сили не зупинять Тебе у Твоїй боротьбі за Вільну Україну. Сьогодні приходить час, коли навіть всі знемірені й слабодухи переходять на службу Україні й стають під прапори ОУН.

В сьогоднішний Святвечір ще більш з'єднаймося в одну непереможню спільноту, в один всеукраїнський фронт боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу. Хай не буде ні одного між нами, хто не став би під прапорами Організації Українських Націоналістів у величньому поході до Переможнього Чину.

Українська Самостійна Соборна Держава — це найвища сьогодні Твоя мета.

Слава Україні! — Героям Слава!

Дня 6 січня 1944 року. (–) КРАЄВИЙ ПРОВІД ОУН

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського 22. 12. 2023р. Свято Різдва Христового

На передньому боці конверта листівка авторства Мирона Білинського. В-во "Український самостійник". Мюнхен. 1949-1950 р.

Свято Різдва Христового, 22.12.2023.

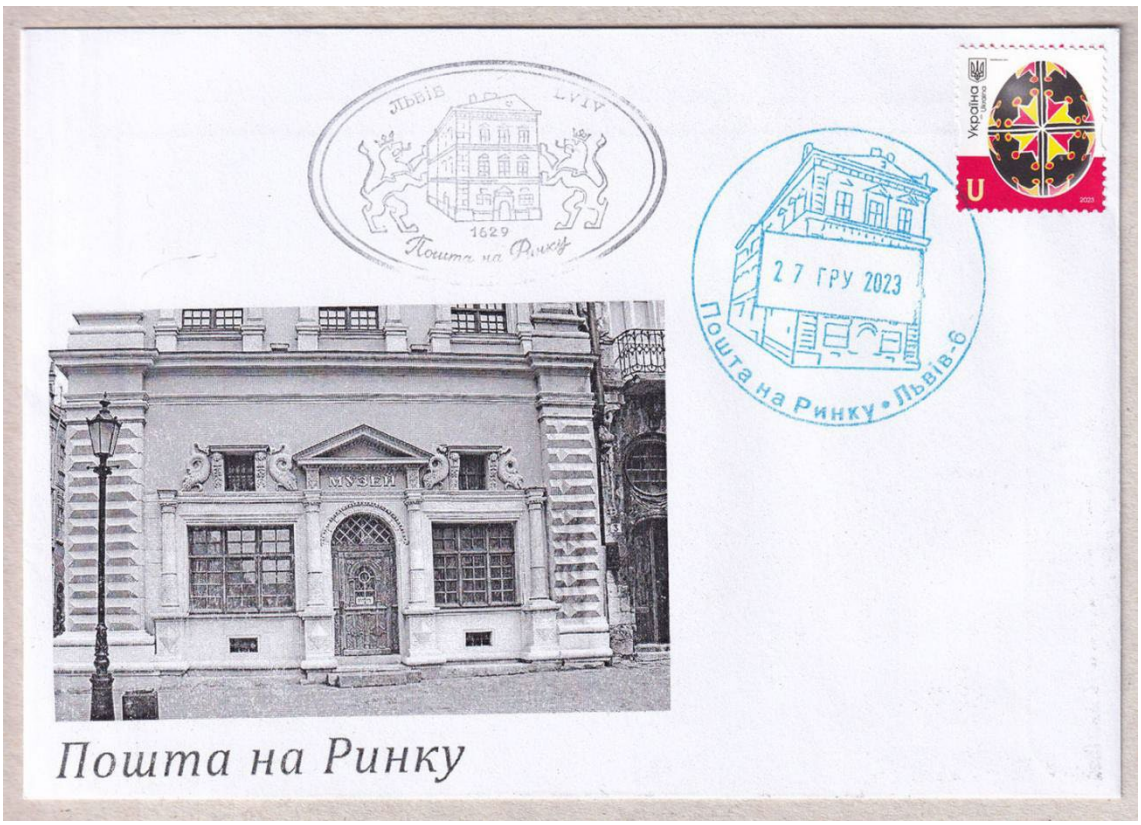

Пошта на Ринку (Львів) – Головна пошта Файного Міста (Тернопіль), 27.12.2023.

Конверт оформлено СПШ «Пошта на Ринку, Львів-6», пам’ятним штемпелем «Львів. Пошта на Ринку» та СПШ «Файне місто Тернопіль 46001»

23 травня – Свято Героїв. Пам’ятник С. Бандері в Тернополі, 23.05.2023 (2 варіанти лицьового боку).

23 травня – Свято Героїв, 23.05.2023 (2 варіанти лицьового боку).

23 травня – День Героїв, 23.05.2023 (2 варіанти лицьового боку).

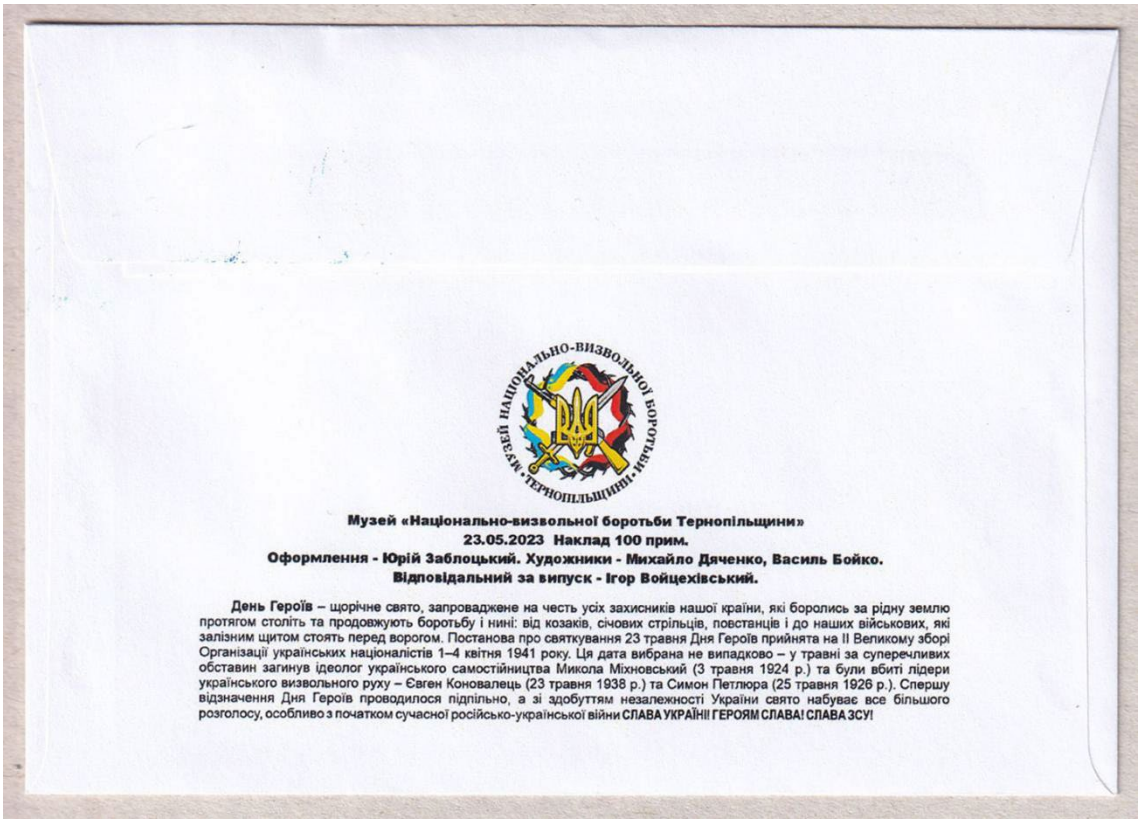

Зворотній бік шести, зображених вище конвертів, присвячених Дню Героїв.

Тернопільська кінокомісія

50-ти річчя патріотичного чину Росохацької підпільної організації, с. Росохач, могила борцям за волю України.

Всеукраїнське товариство «Просвіта», Тернопільське міське об’єднання

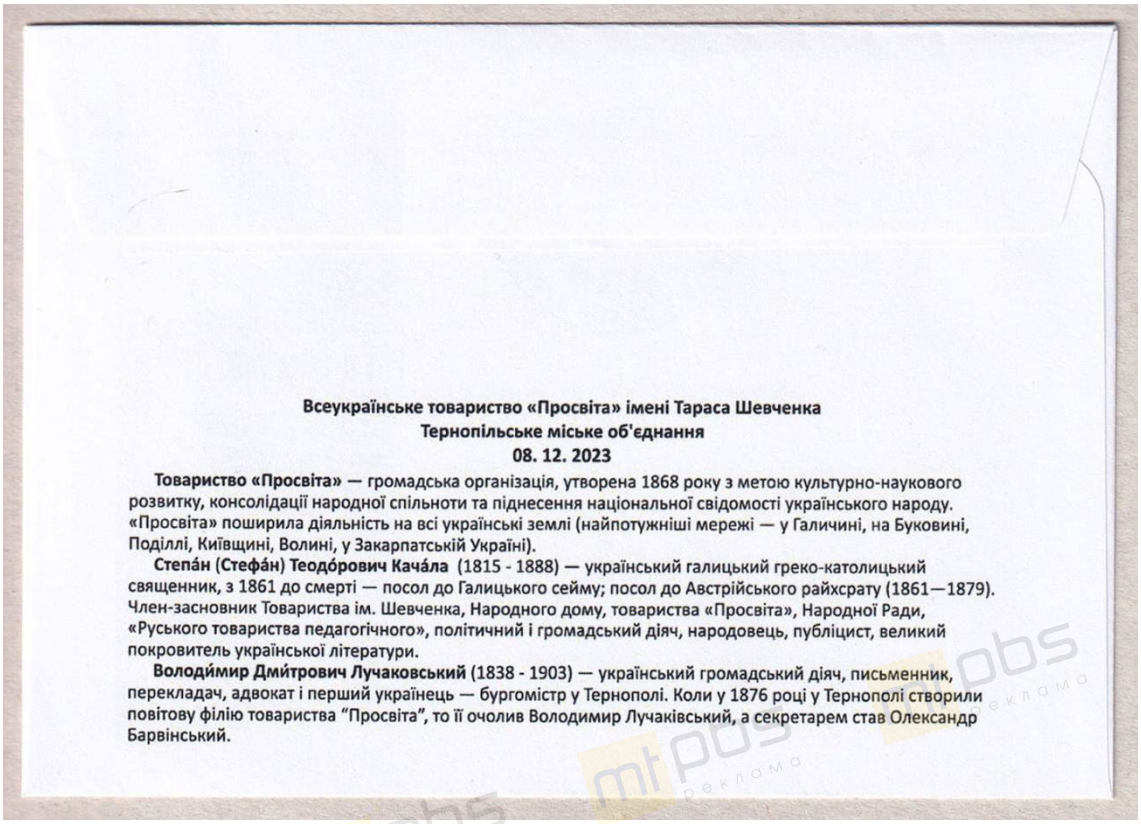

Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка
Тернопільське міське об'єднання
08. 12. 2023

Товариство «Просвіта» — громадська організація, утворена 1868 року з метою культурно-наукового розвитку, консолідації народної спільноти та піднесення національної свідомості українського народу. «Просвіта» поширила діяльність на всі українські землі (найпотужніші мережі — у Галичині, на Буковині, Поділлі, Київщині, Волині, у Закарпатській Україні).

Степа́н (Стефа́н) Теодо́рович Кача́ла (1815 - 1888) — український галицький греко-католицький священник, з 1861 до смерті — посол до Галицького сейму; посол до Австрійського райхсрату (1861—1879). Член-засновник Товариства ім. Шевченка, Народного дому, товариства «Просвіта», Народної Ради, «Руського товариства педагогічного», політичний і громадський діяч, народовець, публіцист, великий покровитель української літератури.

Володи́мир Дми́трович Лучаковський (1838 - 1903) — український громадський діяч, письменник, перекладач, адвокат і перший українець — бургомістр у Тернополі. Коли у 1876 році у Тернополі створили повітову філію товариства "Просвіта", то її очолив Володимир Лучаківський, а секретарем став Олександр Барвінський.

«Просвіта», 155 років, 08.12.2023.

Тернопільський осередок НТШ

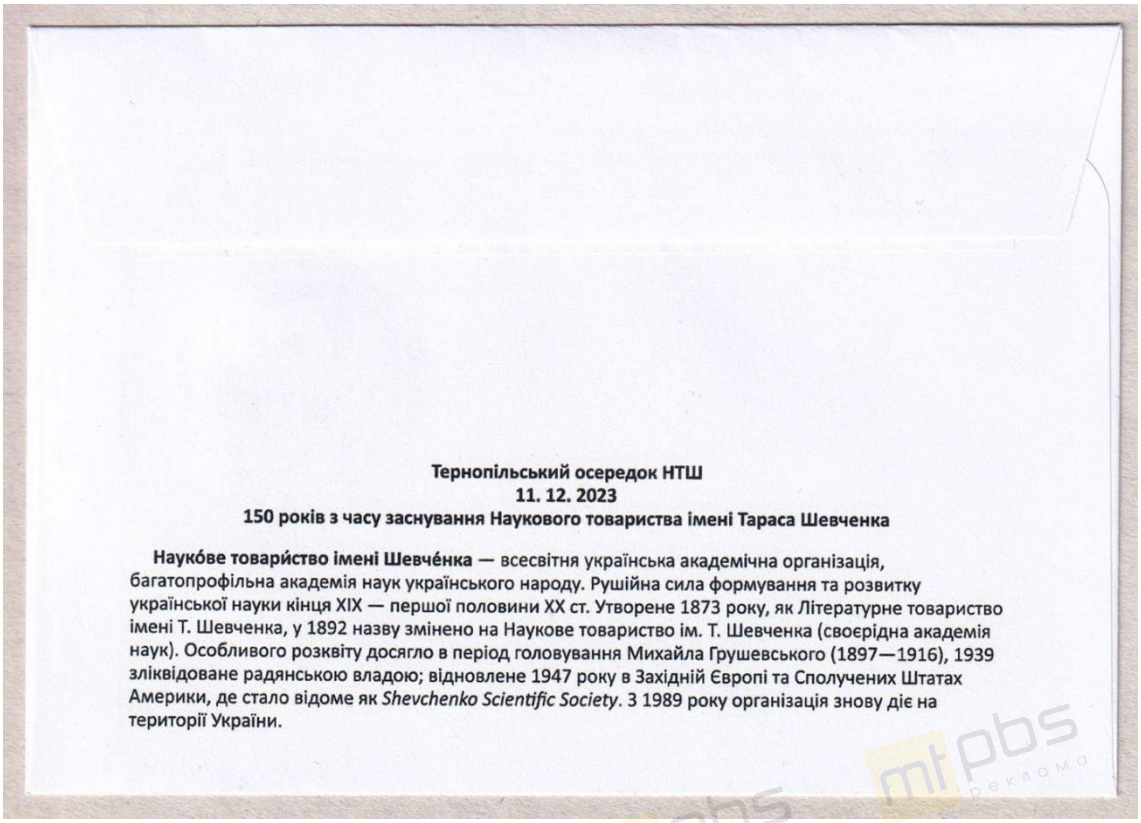

Тернопільський осередок НТШ
11. 12. 2023
150 років з часу заснування Наукового товариства імені Тараса Шевченка

Науко́ве товари́ство імені Шевче́нка — всесвітня українська академічна організація, багатопрофільна академія наук українського народу. Рушійна сила формування та розвитку української науки кінця XIX — першої половини XX ст. Утворене 1873 року, як Літературне товариство імені Т. Шевченка, у 1892 назву змінено на Наукове товариство ім. Т. Шевченка (своєрідна академія наук). Особливого розквіту досягло в період головування Михайла Грушевського (1897—1916), 1939 зліквідоване радянською владою; відновлене 1947 року в Західній Європі та Сполучених Штатах Америки, де стало відоме як *Shevchenko Scientific Society*. З 1989 року організація знову діє на території України.

150 років з часу заснування Наукового товариства імені Тараса Шевченка, 11.12.2023.

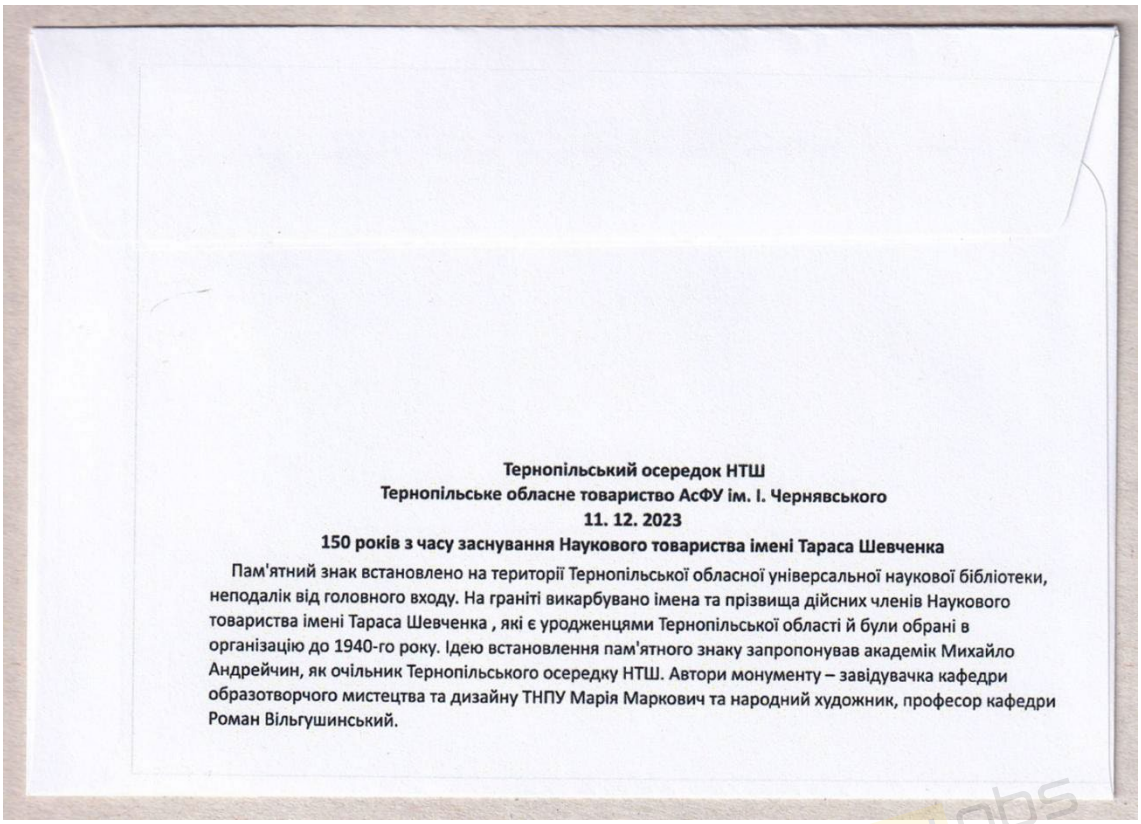

Тернопільський осередок НТШ
Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
11. 12. 2023
150 років з часу заснування Наукового товариства імені Тараса Шевченка

Пам'ятний знак встановлено на території Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки, неподалік від головного входу. На граніті викарбувано імена та прізвища дійсних членів Наукового товариства імені Тараса Шевченка , які є уродженцями Тернопільської області й були обрані в організацію до 1940-го року. Ідею встановлення пам'ятного знаку запропонував академік Михайло Андрейчин, як очільник Тернопільського осередку НТШ. Автори монументу – завідувачка кафедри образотворчого мистецтва та дизайну ТНПУ Марія Маркович та народний художник, професор кафедри Роман Вільгушинський.

150 років з часу заснування НТШ (Пам’ятний знак), 11.12.2023.

Тернопільська обласна організація Національної спілки краєзнавців України

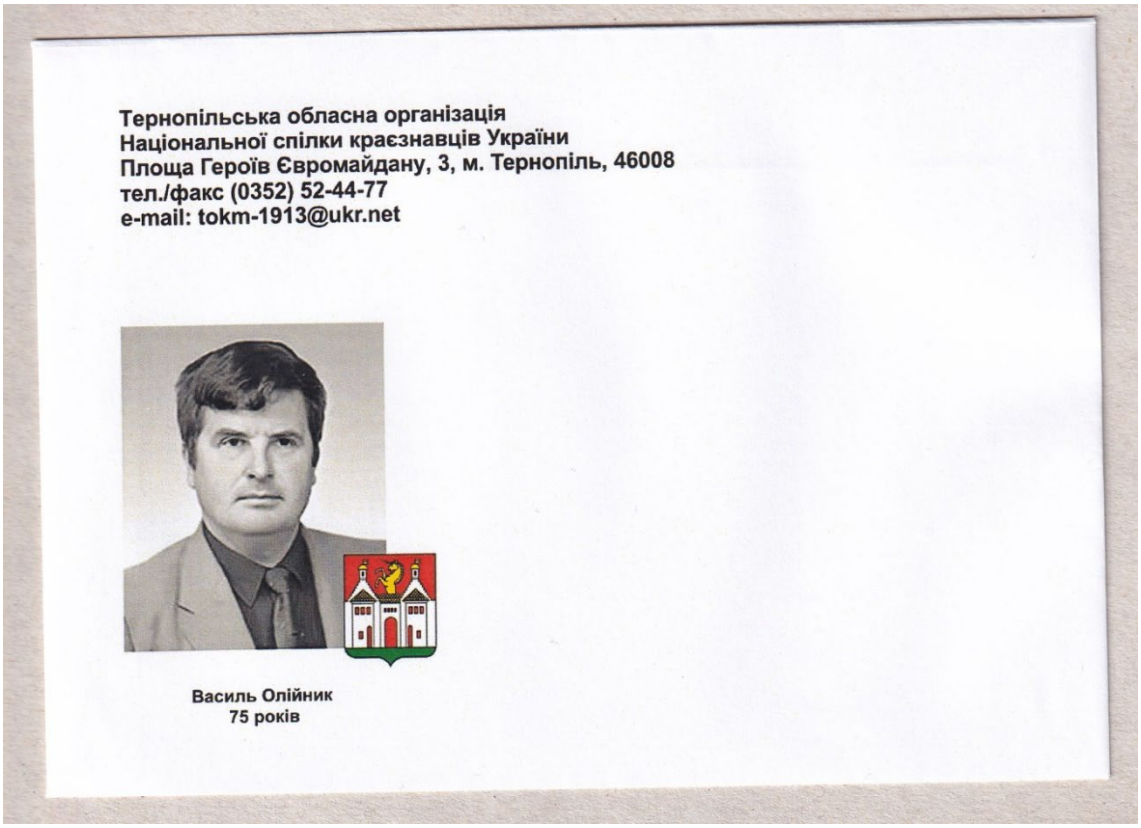

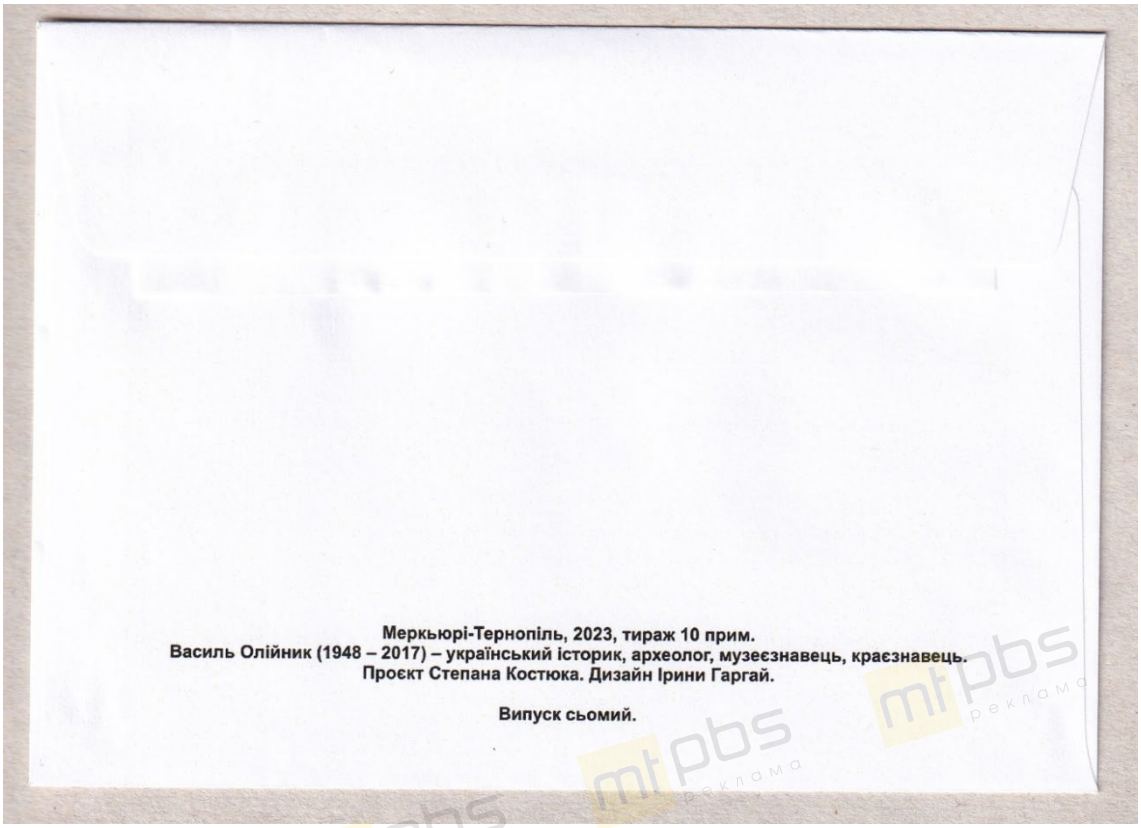

Василь Олійник, 75 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

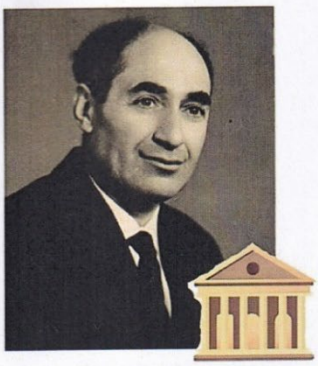

Борис Ельгорт
100 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Борис Ельгорт (1923 – 1989) – історик, музеєзнавець, краєзнавець.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск другий.

Борис Ельгорт, 100 років, 2023.

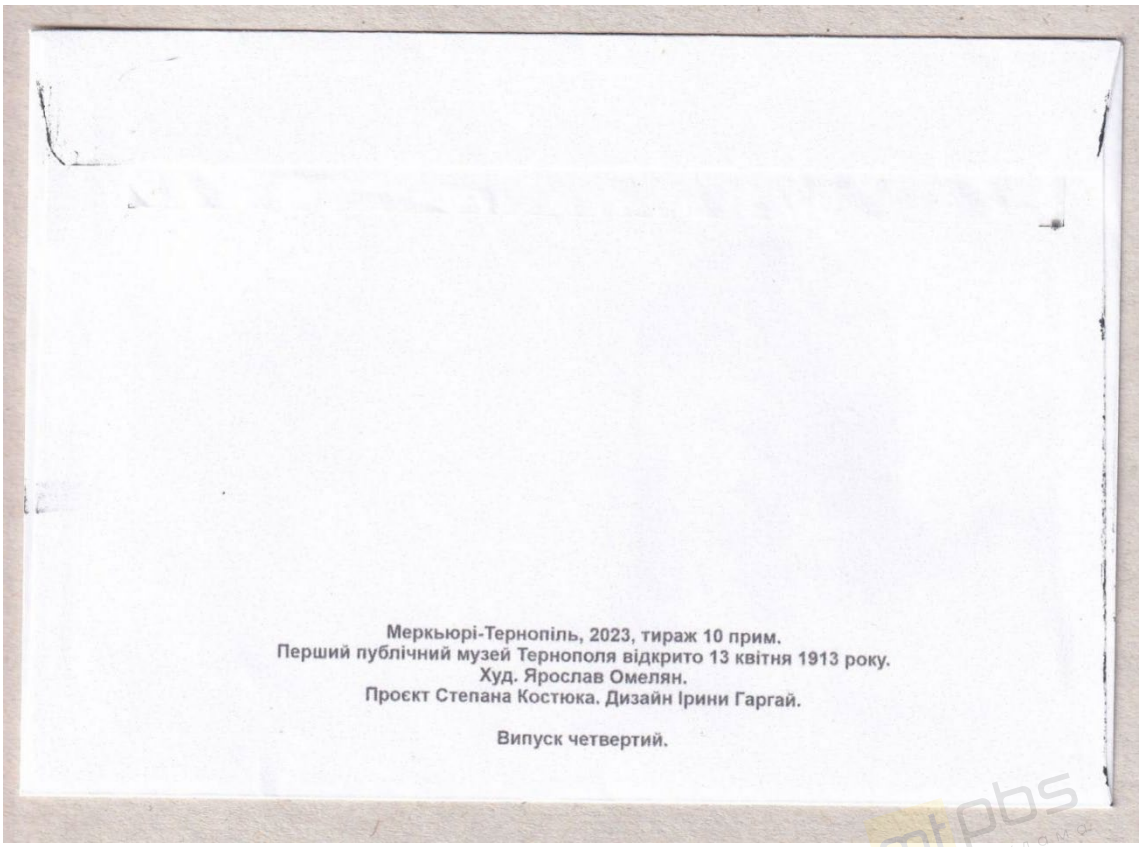

Тернопільський обласний краєзнавчий музей, 110 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Українська дивізія «Галичина»
80 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
28 квітня 1943 року оголошено початок формування військового підрозділу –
Українська дивізія «Галичина».
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск третій.

Українська дивізія «Галичина», 80 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Битва на Калці
800 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Перша битва давньоруських дружин із загонами монголо-татар
відбулася 31 травня 1223 року на річці Калка
(тепер протікає Запорізькою та Донецькою областями).
Худ. А. Теленик.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск восьмий.

Битва на Калці, 800 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

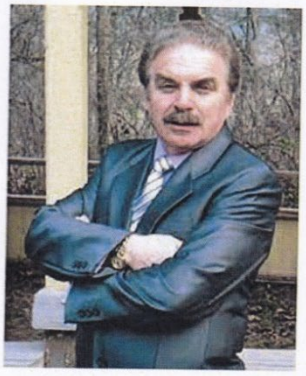

Володимир Барна
70 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Володимир Барна (нар. 1953) – літератор, громадсько-культурний діяч.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск дев'ятий.

Володимир Барна, 70 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Стефанія Садовська
135 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Стефанія Садовська (1888 – 1968) – українська краєзнавиця, музеєзнавиця, педагогиня.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Ґаргай.

Випуск п'ятий.

Стефанія Садовська, 135 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Степан Будний
90 років

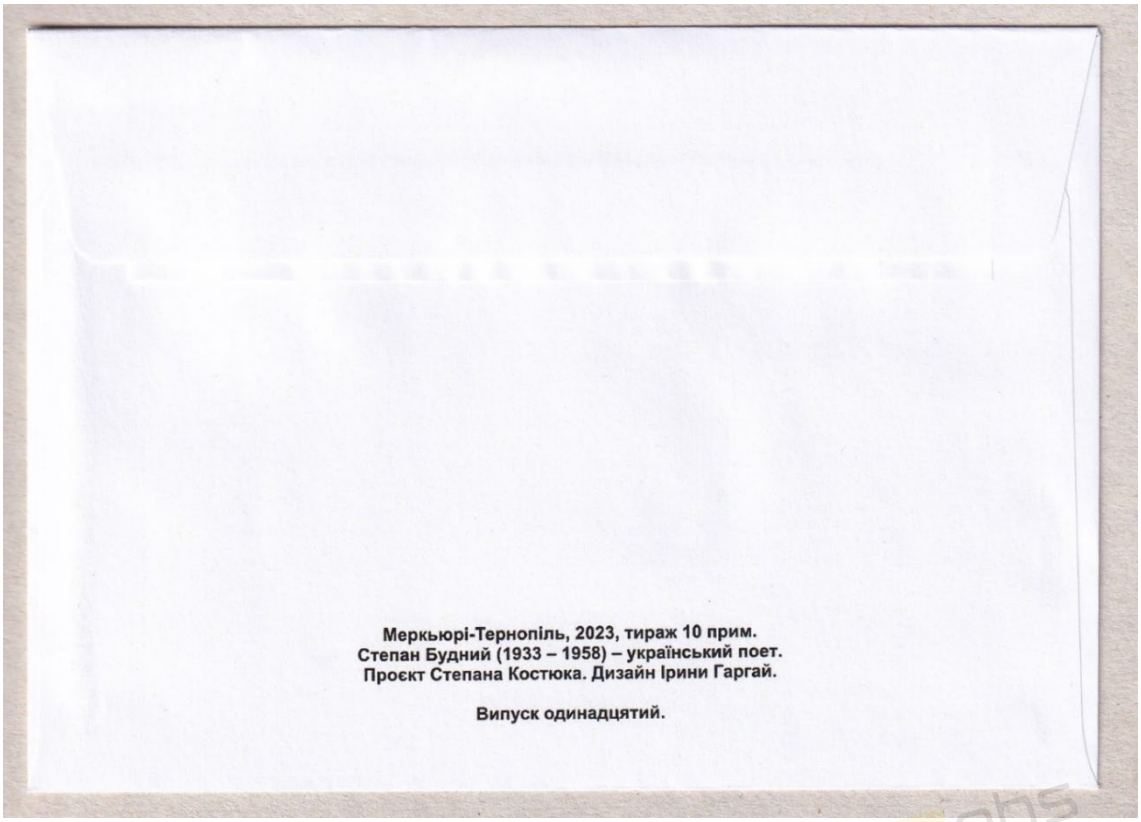
Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Степан Будний (1933 – 1958) – український поет.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск одинадцятий.

Степан Будний, 90 років, 2023.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

Наукове товариство імені Шевченка
150 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2023, тираж 10 прим.
Наукове товариство імені Шевченка створено у Львові 23 грудня 1873 року.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск дванадцятий.

Наукове товариство імені Шевченка, 150 років, 2023.

185 років від дня народження громадського діяча, письменника, адвоката, першого українця-бургомістра Тернополя Володимира Лучаківського (1838 – 1903) (1 вид).

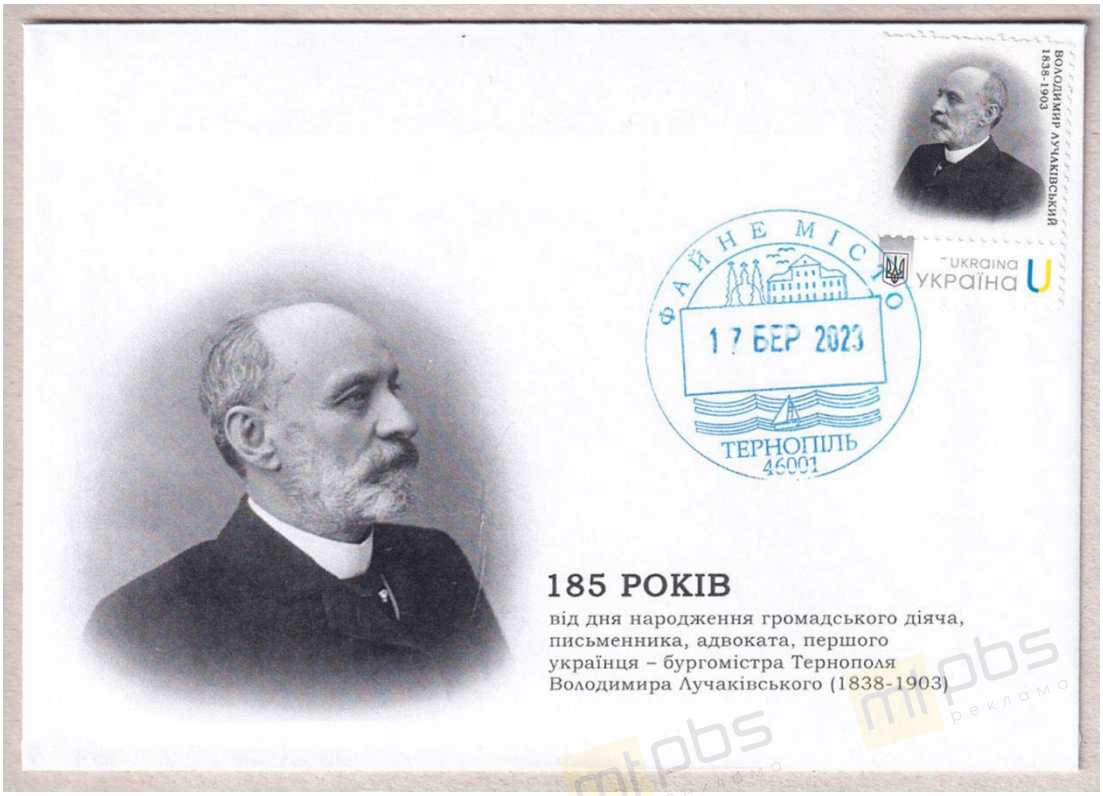

185 років від дня народження громадського діяча, письменника, адвоката, першого українця-бургомістра Тернополя Володимира Лучаківського (1838 – 1903) (2 вид).

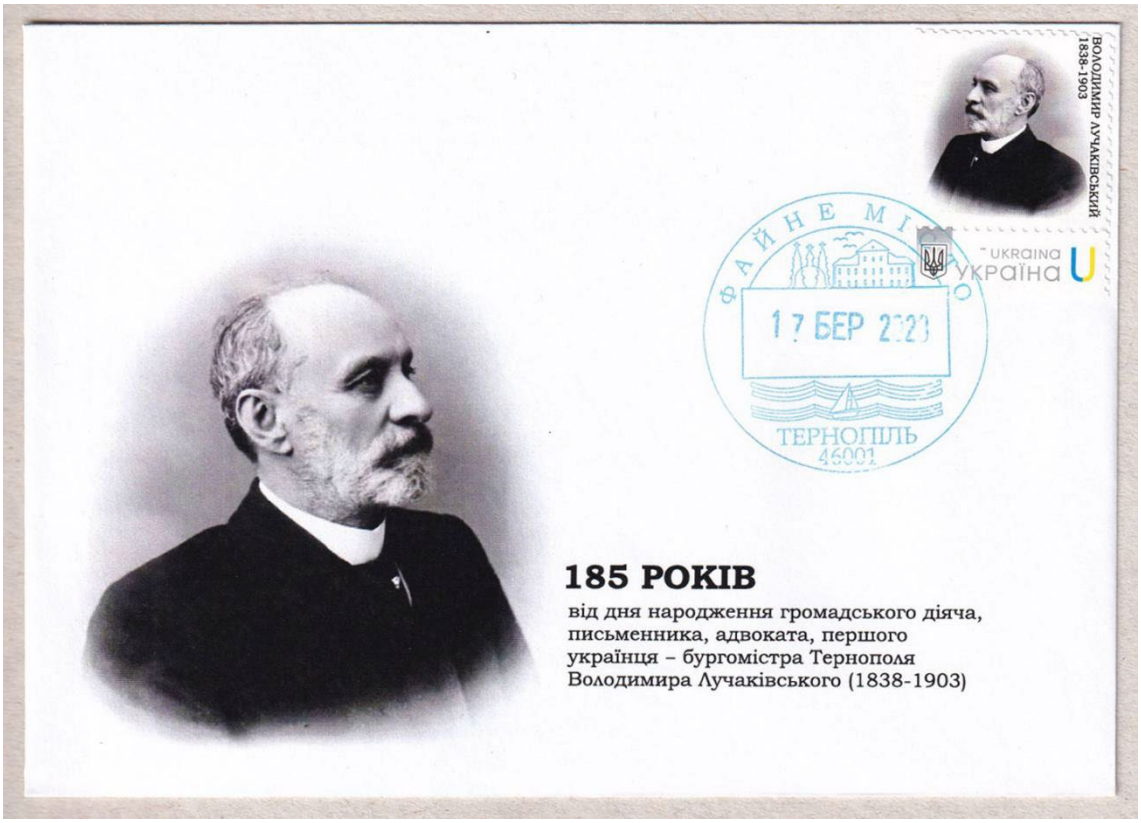

185 років від дня народження громадського діяча, письменника, адвоката, першого українця-бургомістра Тернополя Володимира Лучаківського (1838 – 1903) (3 вид).

Укрпошта, проєкт «Власна марка» (ВМ)

23 травня – Свято Героїв. Пам’ятник Степану Бандері в Тернополі.

23 травня – Свято Героїв.

23 травня – День Героїв.

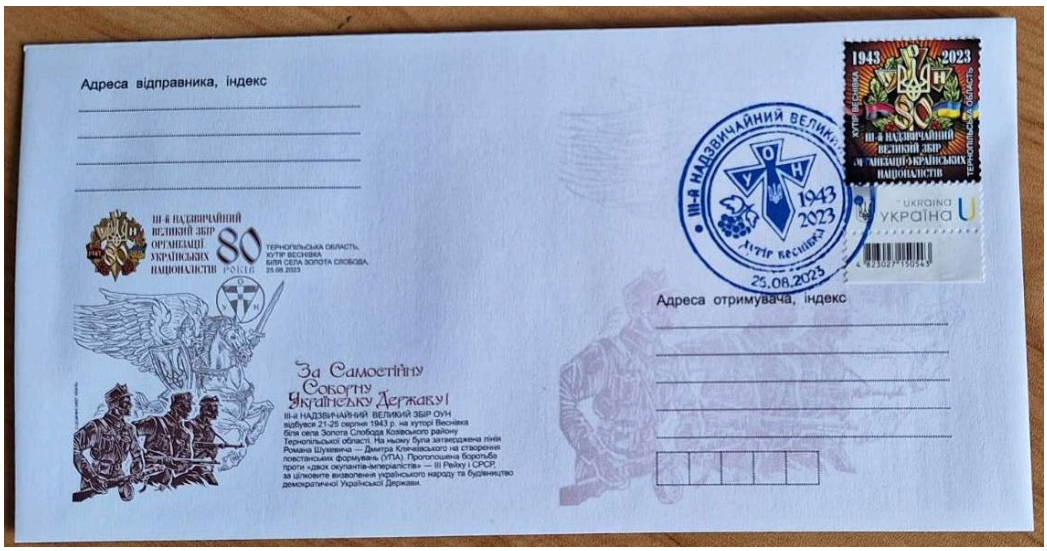

III –й Надзвичайний Великий Збір ОУН, 80 років. Тернопільська область, хутір Веснівка біля села Золота Слобода, 25. 08. 2023.

ПШ – III-й Надзвичайний Велмкий Збір ОУН, 1943 – 2023, хутір Веснівка, 25. 08. 2023.

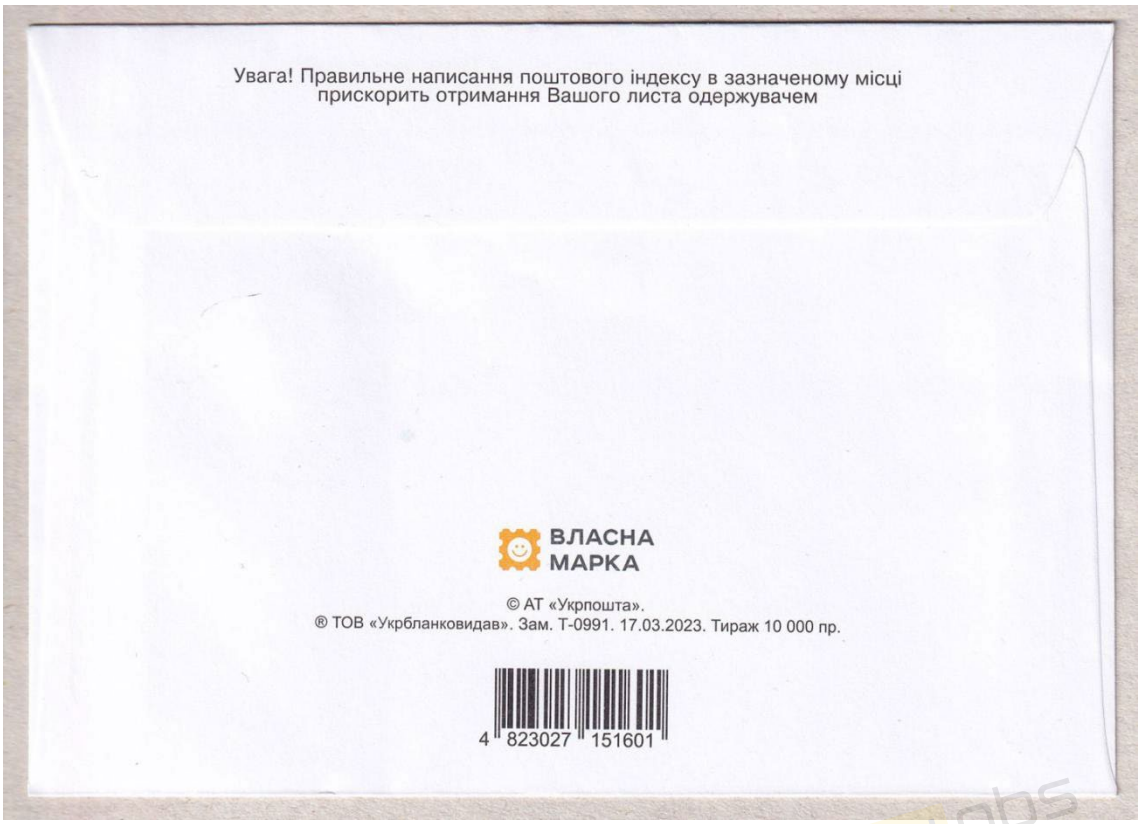

Наукове товариство імені Шевченка, до 150-річчя заснування, 11 грудня 2023 року.

ТОВ "Маркетингові технології ПБС"

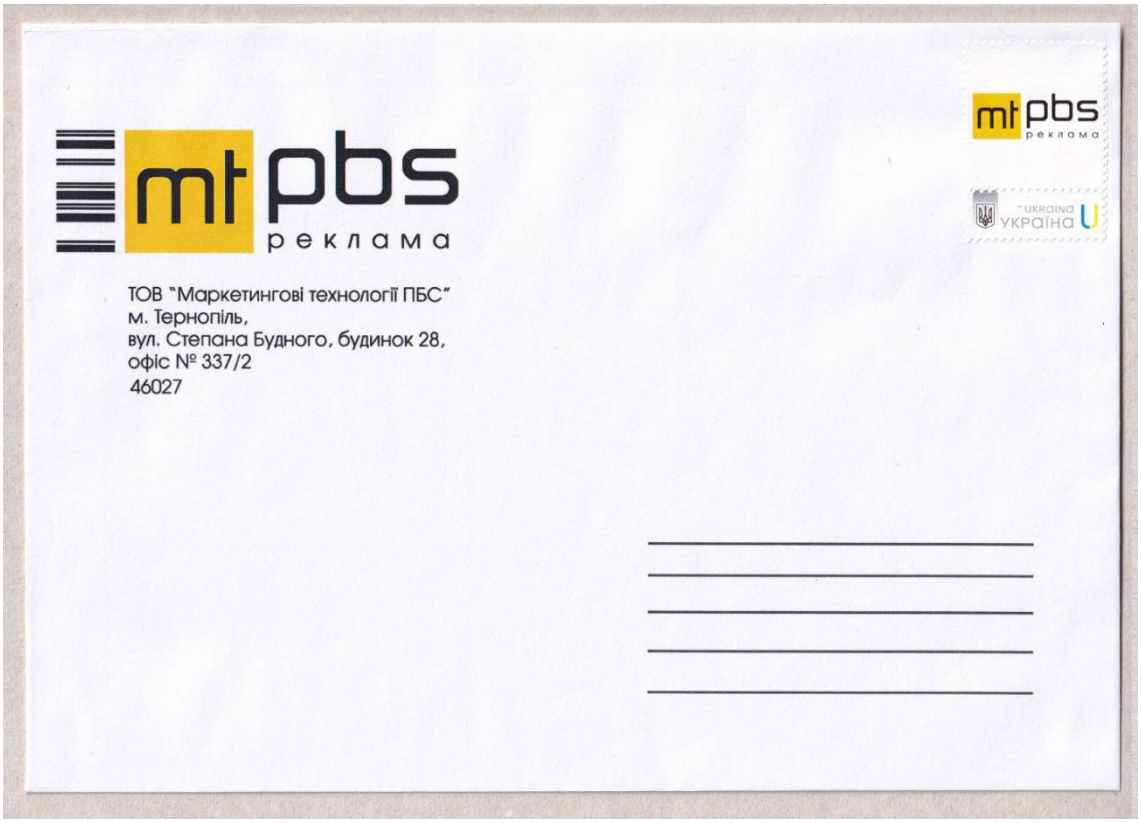

MT PBS логотип, формат С5.

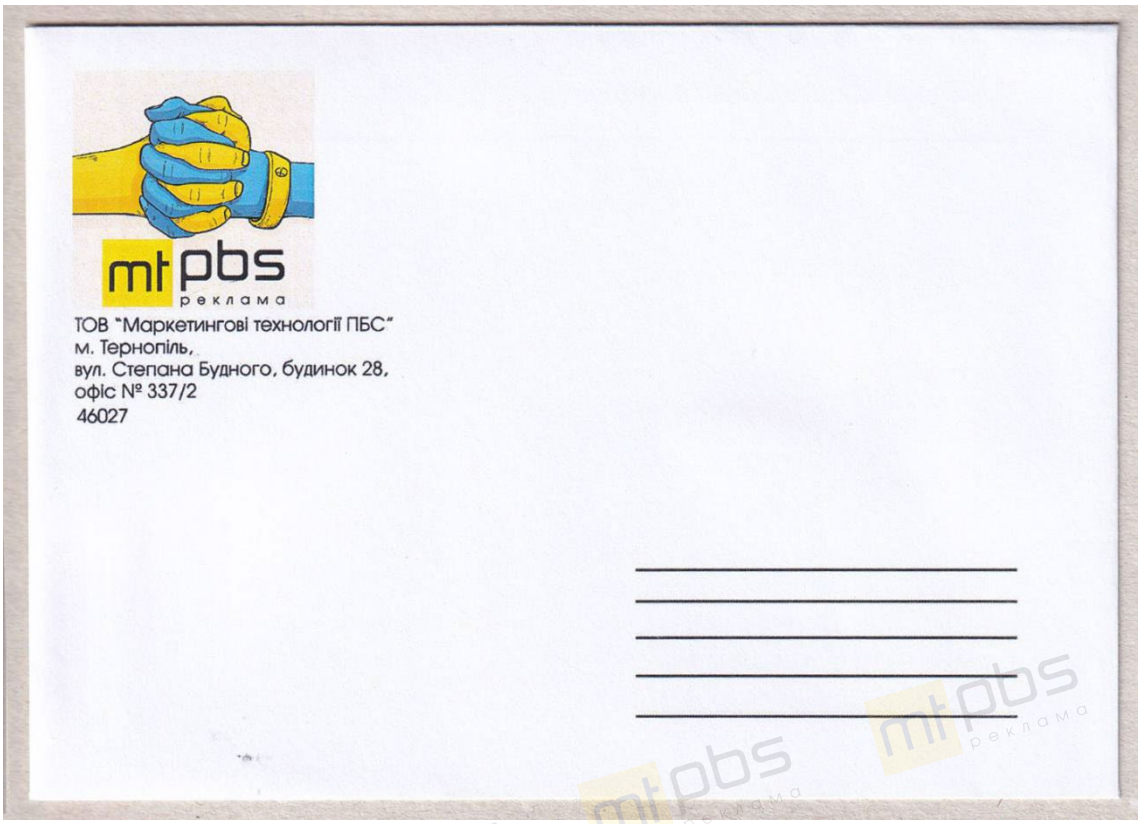

MT PBS, жовта та блакитна руки.

MT PBS, серце з волошок.

MT PBS, серце з колосків.

MT PBS, катедра.

MT PBS, голуб миру.

Бережани

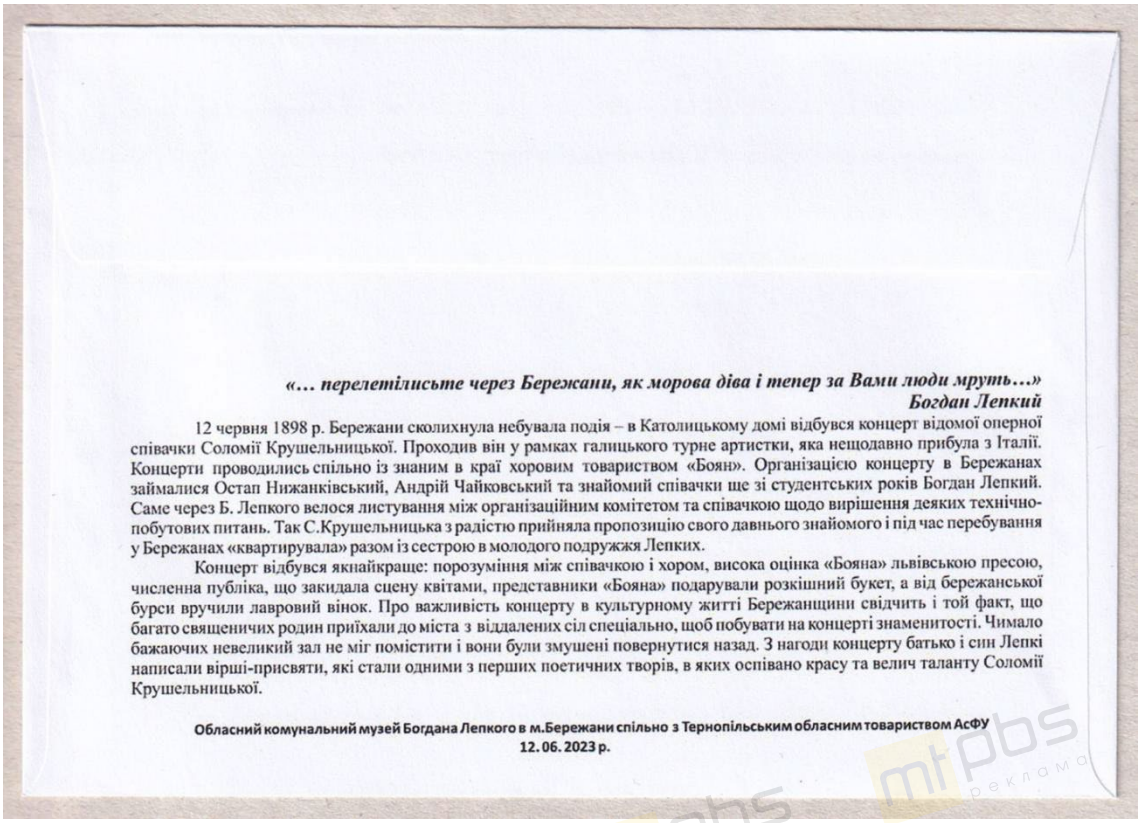

«… перелетілисьте через Бережани, як морова діва і тепер за Вами люди мруть…»
Богдан Лепкий

12 червня 1898 р. Бережани сколихнула небувала подія – в Католицькому домі відбувся концерт відомої оперної співачки Соломії Крушельницької. Проходив він у рамках галицького турне артистки, яка нещодавно прибула з Італії. Концерти проводились спільно із знаним в краї хоровим товариством «Боян». Організацією концерту в Бережанах займалися Остап Нижанківський, Андрій Чайковський та знайомий співачки ще зі студентських років Богдан Лепкий. Саме через Б. Лепкого велося листування між організаційним комітетом та співачкою щодо вирішення деяких технічно-побутових питань. Так С.Крушельницька з радістю прийняла пропозицію свого давнього знайомого і під час перебування у Бережанах «квартирувала» разом із сестрою в молодого подружжя Лепких.

Концерт відбувся якнайкраще: порозуміння між співачкою і хором, висока оцінка «Бояна» львівською пресою, численна публіка, що закидала сцену квітами, представники «Бояна» подарували розкішний букет, а від бережанської бурси вручили лавровий вінок. Про важливість концерту в культурному житті Бережанщини свідчить і той факт, що багато священичих родин приїхали до міста з віддалених сіл спеціально, щоб побувати на концерті знаменитості. Чимало бажаючих невеликий зал не міг помістити і вони були змушені повернутися назад. З нагоди концерту батько і син Лепкі написали вірші-присвяти, які стали одними з перших поетичних творів, в яких оспівано красу та велич таланту Соломії Крушельницької.

Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в м.Бережани спільно з Тернопільським обласним товариством АсФУ
12. 06. 2023 р.

125 років від дня концерту Соломії Крушельницької в Бережанах 12 червня 1898 р. 12.06.2023 р. Випуск обласного комунального музею Богдана Лепкого спільно з ТОТ АсФУ.

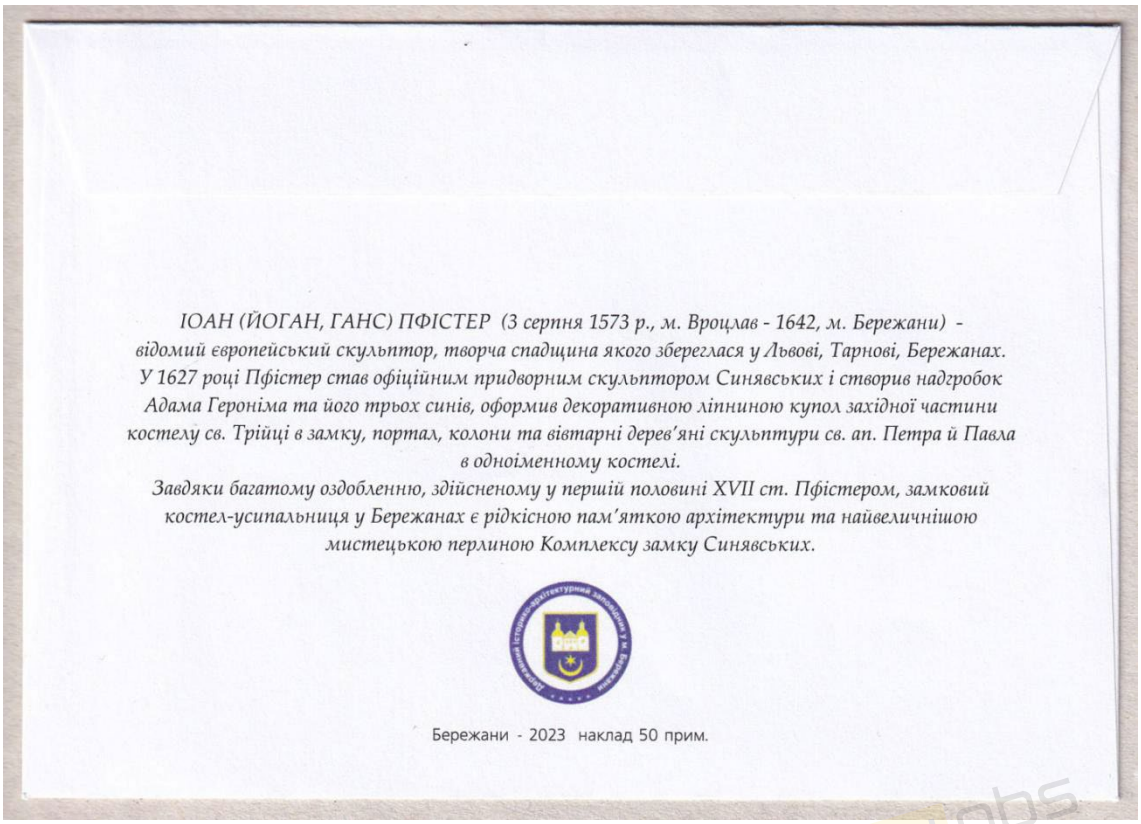

450 років від дня народження Іоана Пфістера, 2023 (ДІАЗ).

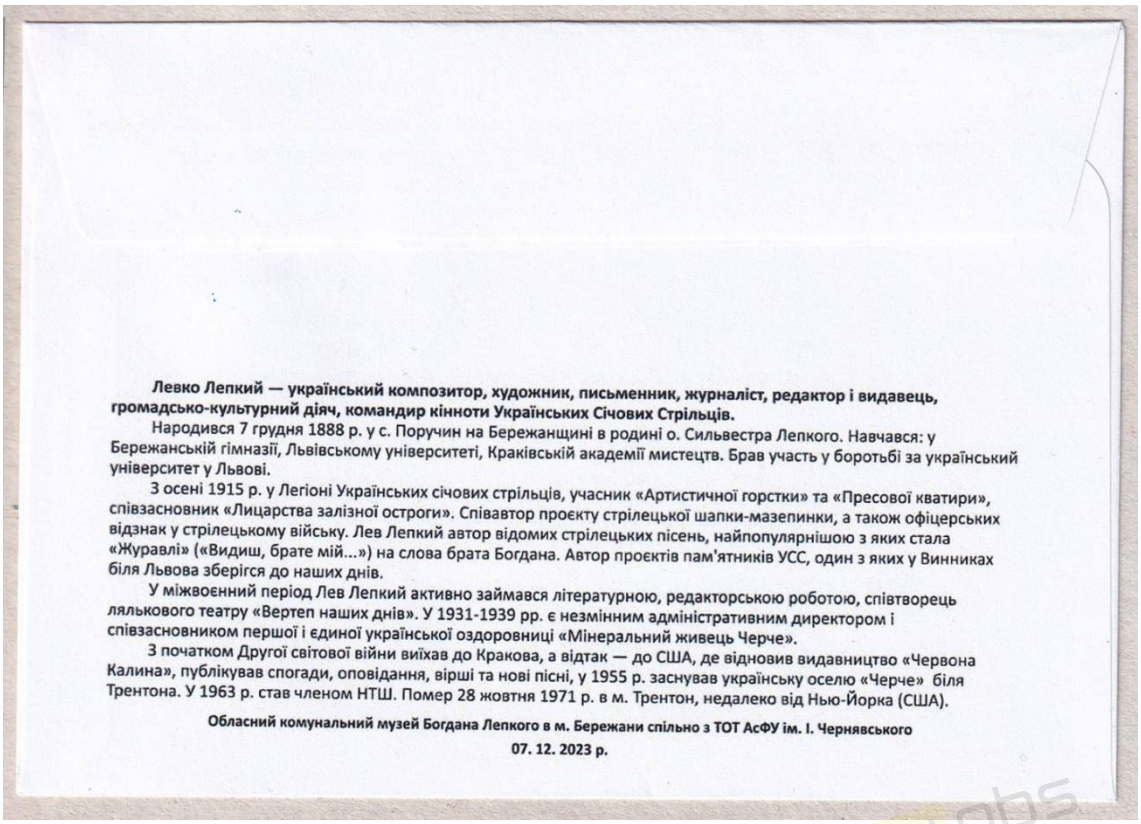

Левко Лепкий — український композитор, художник, письменник, журналіст, редактор і видавець, громадсько-культурний діяч, командир кінноти Українських Січових Стрільців.

Народився 7 грудня 1888 р. у с. Поручин на Бережанщині в родині о. Сильвестра Лепкого. Навчався: у Бережанській гімназії, Львівському університеті, Краківській академії мистецтв. Брав участь у боротьбі за український університет у Львові.

З осені 1915 р. у Легіоні Українських січових стрільців, учасник «Артистичної горстки» та «Пресової кватири», співзасновник «Лицарства залізної остроги». Співавтор проєкту стрілецької шапки-мазепинки, а також офіцерських відзнак у стрілецькому війську. Лев Лепкий автор відомих стрілецьких пісень, найпопулярнішою з яких стала «Журавлі» («Видиш, брате мій...») на слова брата Богдана. Автор проєктів пам'ятників УСС, один з яких у Винниках біля Львова зберігся до наших днів.

У міжвоєнний період Лев Лепкий активно займався літературною, редакторською роботою, співтворець лялькового театру «Вертеп наших днів». У 1931-1939 рр. є незмінним адміністративним директором і співзасновником першої і єдиної української оздоровниці «Мінеральний живець Черче».

З початком Другої світової війни виїхав до Кракова, а відтак — до США, де відновив видавництво «Червона Калина», публікував спогади, оповідання, вірші та нові пісні, у 1955 р. заснував українську оселю «Черче» біля Трентона. У 1963 р. став членом НТШ. Помер 28 жовтня 1971 р. в м. Трентон, недалеко від Нью-Йорка (США).

Обласний комунальний музей Богдана Лепкого в м. Бережани спільно з ТОТ АсФУ ім. І. Чернявського

07. 12. 2023 р.

135 років від дня народження Левка Лепкого (1888 – 1971), 07.12.2023 р. Видано обласним комунальним музеєм Богдана Лепкого спільно з ТОТ АсФУ.

Збараж

Державний навчальний заклад «Тернопільський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою». Формат С5

Копичинці

Копичинці – 580 (1443 – 2023) (ВМ). Зворотній бік чистий.

Кременець

80 років від часу звільнення в'язнів нацистської тюрми в м. Кременець 20 лютого 1943 року. Організатор акції – Іван Климишин-«Крук» (ВМ).

Ланівці

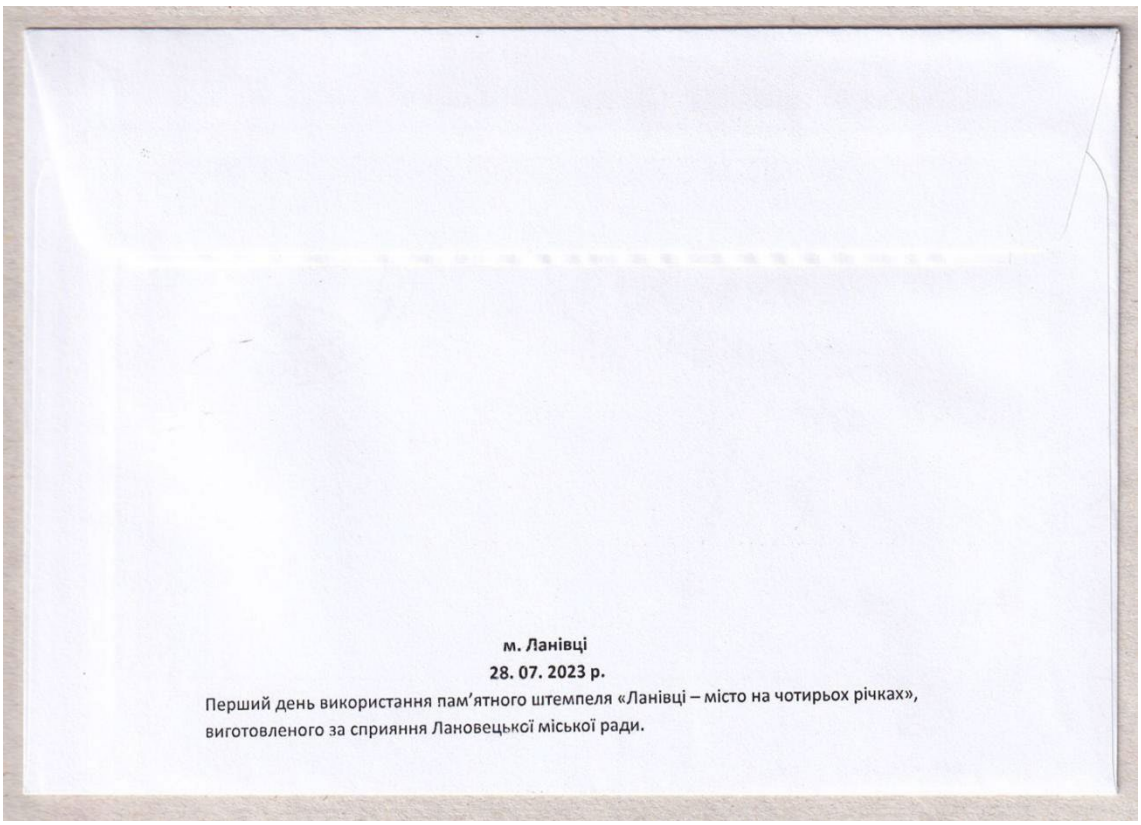

Перший день використання пам'ятного штемпеля «Ланівці – місто на чотирьох річках», 28.07.2023 р.

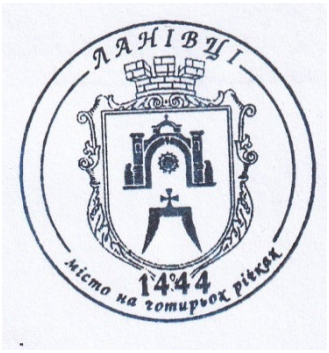

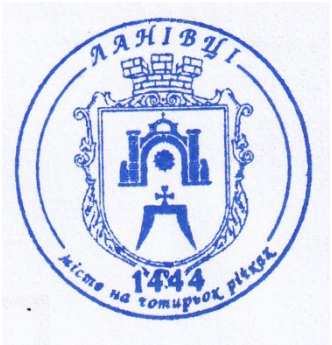

ПШ - Ланівці – місто на чотирьох річках (чорний, червоний, фіолетовий, синій, зелений).

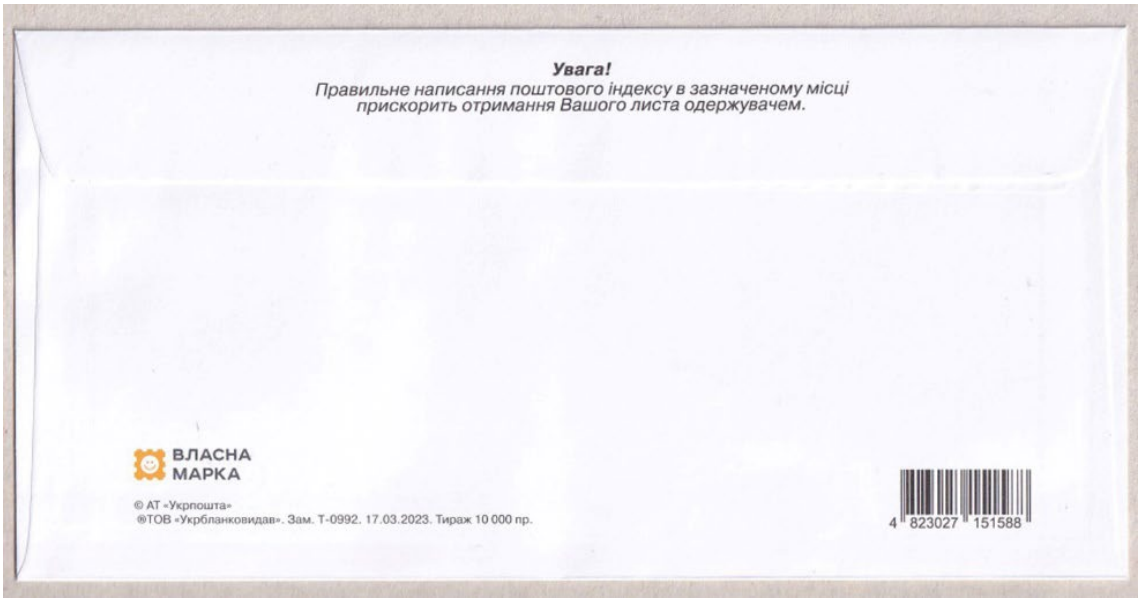

Отець Микола Малюжинський, 1903 – 1943 (ВМ).

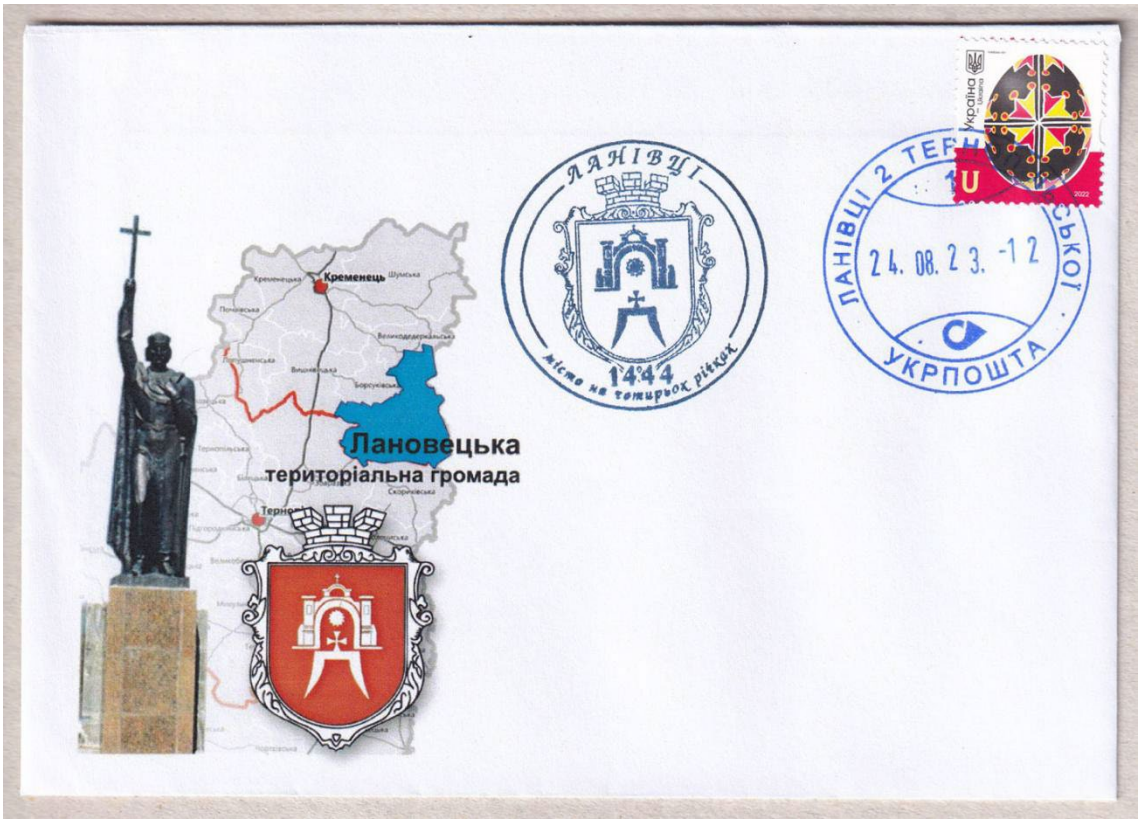

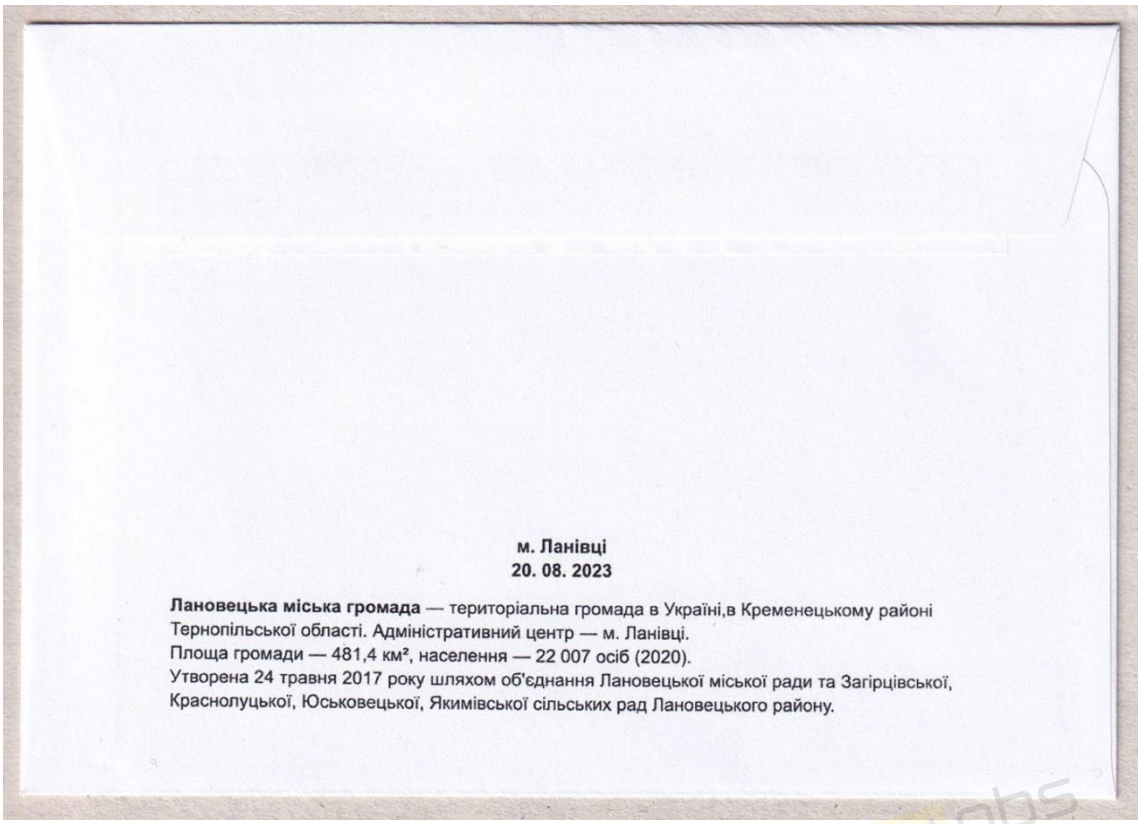

м. Ланівці
20. 08. 2023

Лановецька міська громада — територіальна громада в Україні,в Кременецькому районі Тернопільської області. Адміністративний центр — м. Ланівці.
Площа громади — 481,4 км², населення — 22 007 осіб (2020).
Утворена 24 травня 2017 року шляхом об'єднання Лановецької міської ради та Загірцівської, Краснолуцької, Юськовецької, Якимівської сільських рад Лановецького району.

Лановецька територіальна громада, 20.08.2023.

Шумськ

Євгенія Бойко-«Мала», «Тетяна», «Зоя», (1926 – 1948) (ВМ).

Семен Жук, 1893 – 1941 (ВМ) (1 вид).

Семен Жук, 1893 – 1941 (ВМ) (2 вид).

Petrovka Post (м. Київ, Артем Камчаткін)

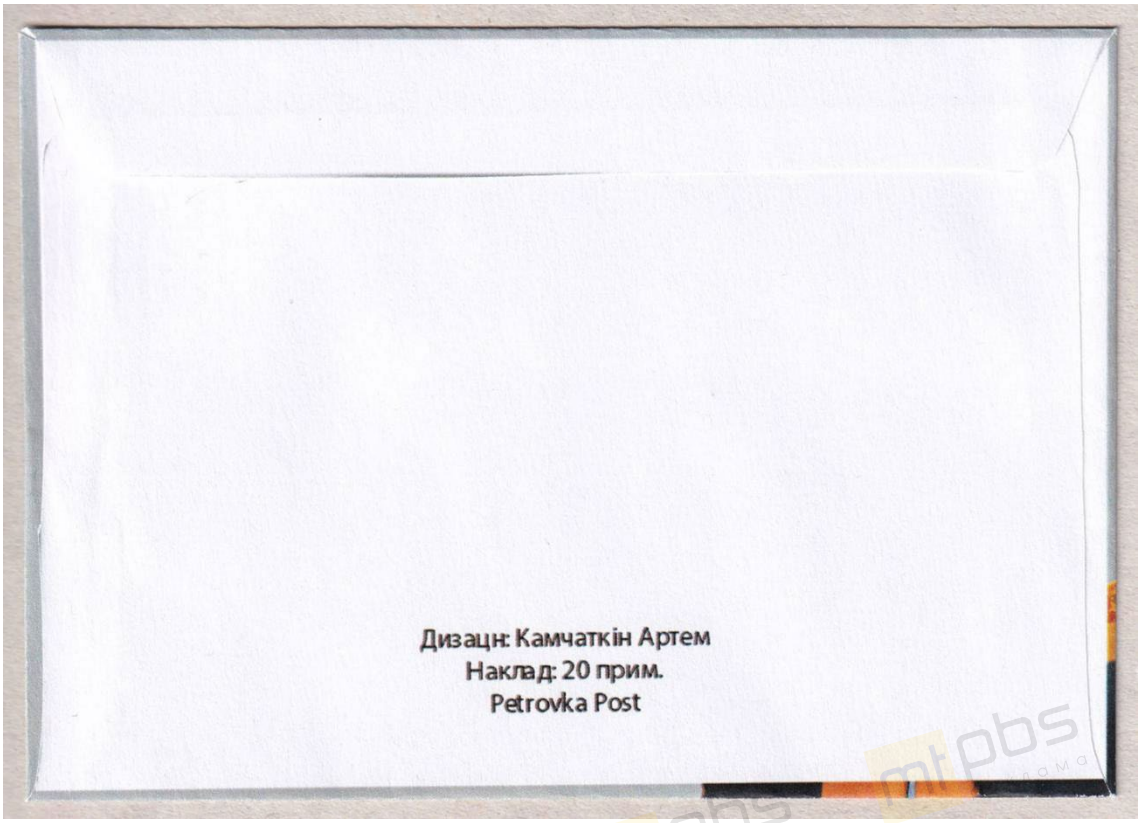

Президент України Віктор Ющенко. (Почесний громадянин Тернополя).

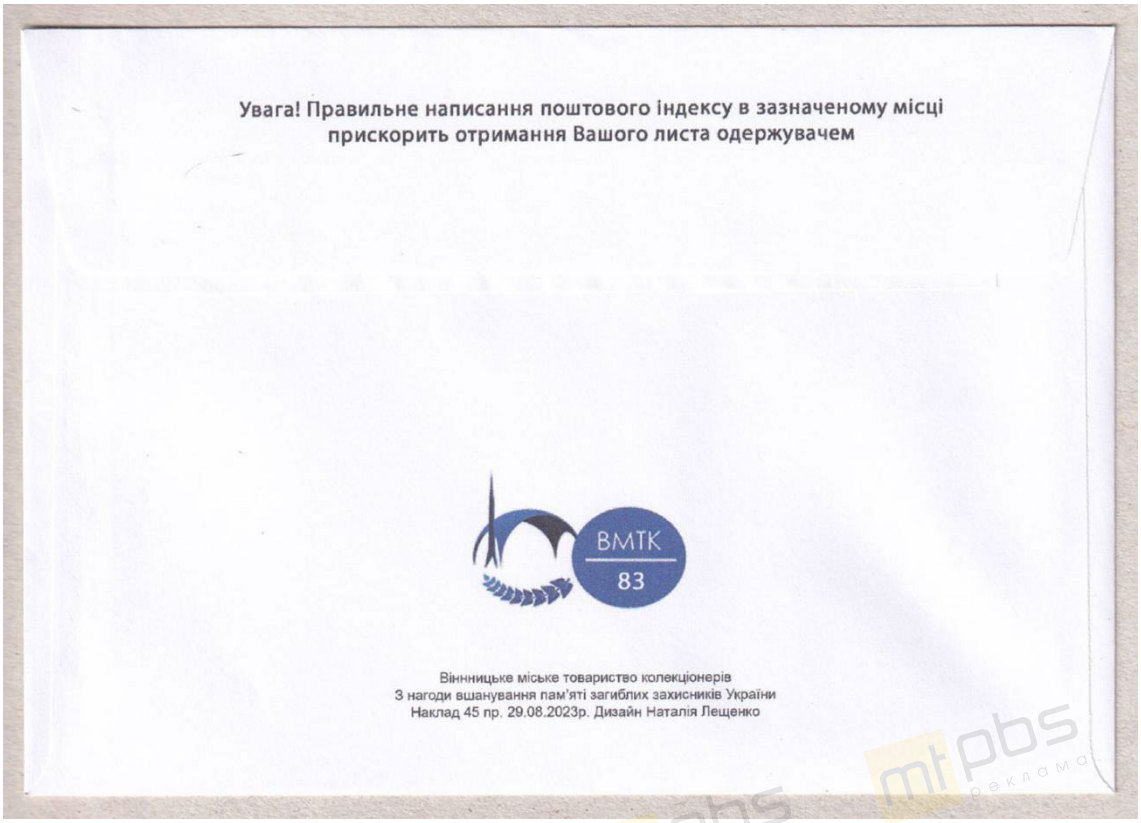

З нагоди вшанування пам’яті загиблих захисників України, 29.08.2023 (З картини О. Шупляка «Журба»).

Пам’яті загиблих захисників України (З картини О. Шупляка «Крути»), формат С5.

Київ

З картини Олега Шупляка «Журба».

З картини Олега Шупляка «Журба».

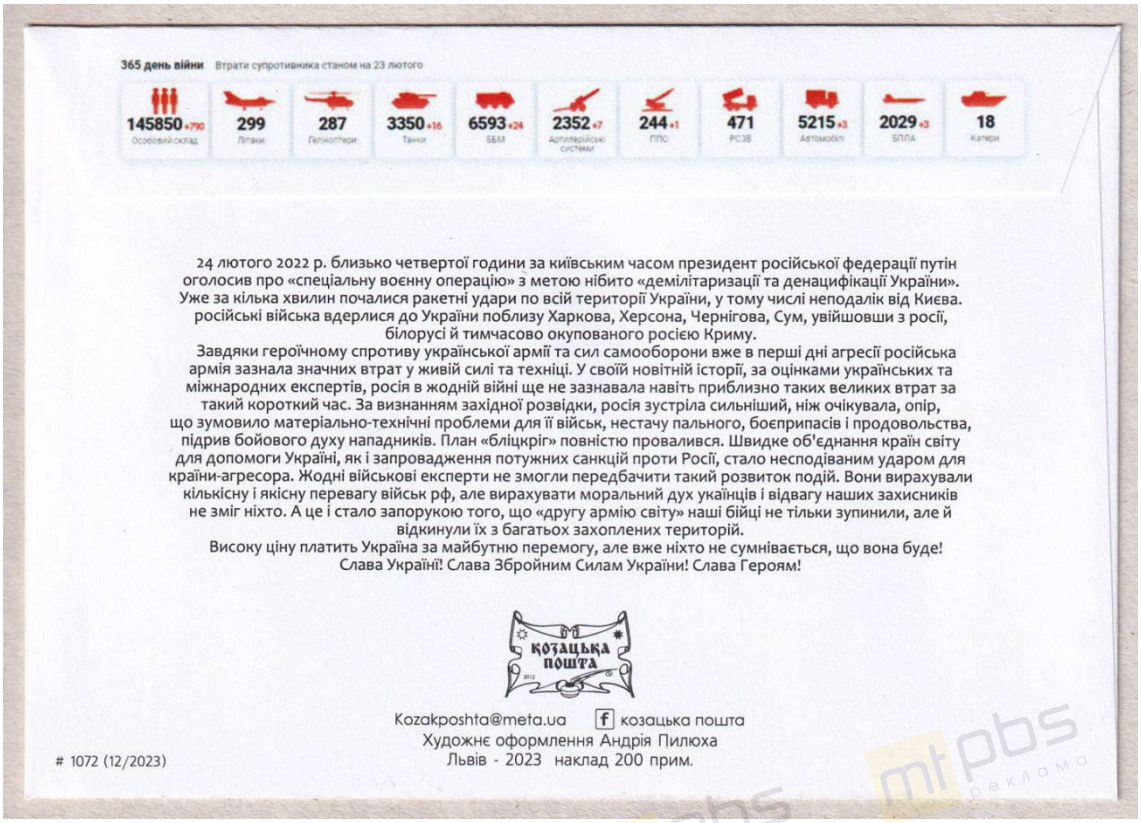

365. Вистояли! Вистоїмо! Переможемо!, 2023. (На колажі є фото тернополян К. Поліщук і М. Діанова).

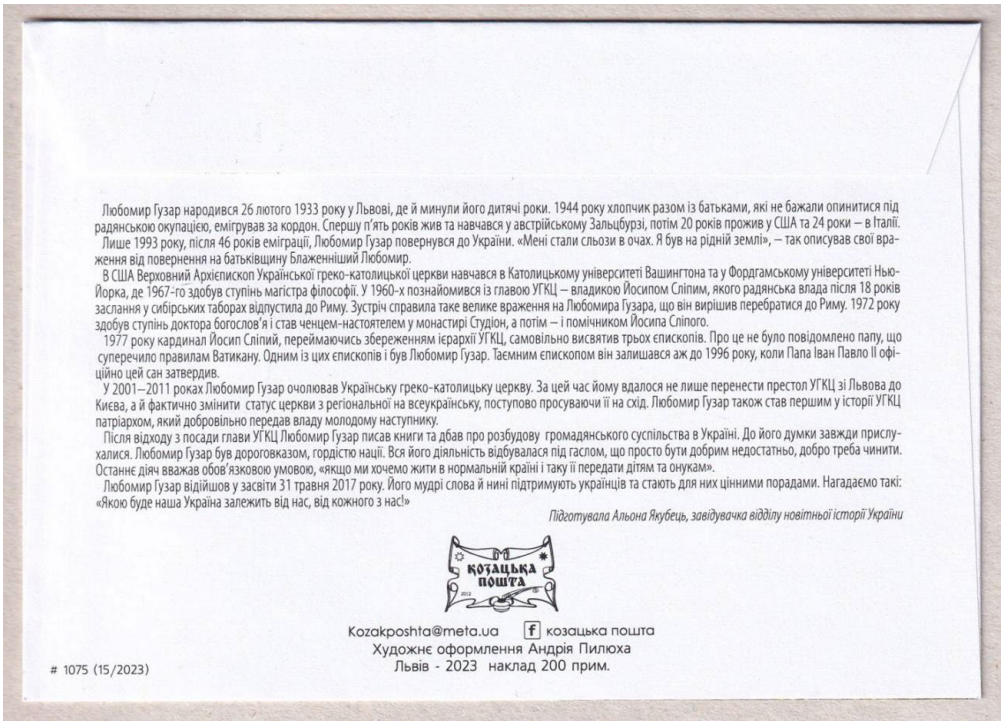

Любомир Гузар народився 26 лютого 1933 року у Львові, де й минули його дитячі роки. 1944 року хлопчик разом із батьками, які не бажали опинитися під радянською окупацією, емігрував за кордон. Спершу п'ять років жив та навчався у австрійському Зальцбурзі, потім 20 років прожив у США та 24 роки – в Італії.

Лише 1993 року, після 46 років еміграції, Любомир Гузар повернувся до України. «Мені стали сльози в очах. Я був на рідній землі», – так описував свої враження від повернення на батьківщину Блаженніший Любомир.

В США Верховний Архієпископ Української греко-католицької церкви навчався в Католицькому університеті Вашингтона та у Фордгамському університеті Нью-Йорка, де 1967-го здобув ступінь магістра філософії. У 1960-х познайомився із главою УГКЦ – владикою Йосипом Сліпим, якого радянська влада після 18 років заслання у сибірських таборах відпустила до Риму. Зустріч справила таке велике враження на Любомира Гузара, що він вирішив перебратися до Риму. 1972 року здобув ступінь доктора богослов'я і став ченцем-настоятелем у монастирі Студіон, а потім – і помічником Йосипа Сліпого.

1977 року кардинал Йосип Сліпий, переймаючись збереженням ієрархії УГКЦ, самовільно висвятив трьох єпископів. Про це не було повідомлено папу, що суперечило правилам Ватикану. Одним із цих єпископів і був Любомир Гузар. Таємним єпископом він залишався аж до 1996 року, коли Папа Іван Павло II офіційно цей сан затвердив.

У 2001–2011 роках Любомир Гузар очолював Українську греко-католицьку церкву. За цей час йому вдалося не лише перенести престол УГКЦ зі Львова до Києва, а й фактично змінити статус церкви з регіональної на всеукраїнську, поступово просуваючи її на схід. Любомир Гузар також став першим у історії УГКЦ патріархом, який добровільно передав владу молодому наступнику.

Після відходу з посади глави УГКЦ Любомир Гузар писав книги та дбав про розбудову громадянського суспільства в Україні. До його думки завжди прислухалися. Любомир Гузар був дороговказом, гордістю нації. Вся його діяльність відбувалася під гаслом, що просто бути добрим недостатньо, добро треба чинити. Останнє діяч вважав обов'язковою умовою, «якщо ми хочемо жити в нормальній країні і таку її передати дітям та онукам».

Любомир Гузар відійшов у засвіти 31 травня 2017 року. Його мудрі слова й нині підтримують українців та стають для них цінними порадами. Нагадаємо такі: «Якою буде наша Україна залежить від нас, від кожного з нас!»

Підготувала Альона Якубець, завідувачка відділу новітньої історії України

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2023 наклад 200 прим.

1075 (15/2023)

Блаженніший Любомир Гузар, 1933 – 2017, 2023. (Почесний громадянин Тернополя).

ПШ – Блаженніший Любомир Гузар, 1933 – 2017. 90. Львів, 26.02.2023.

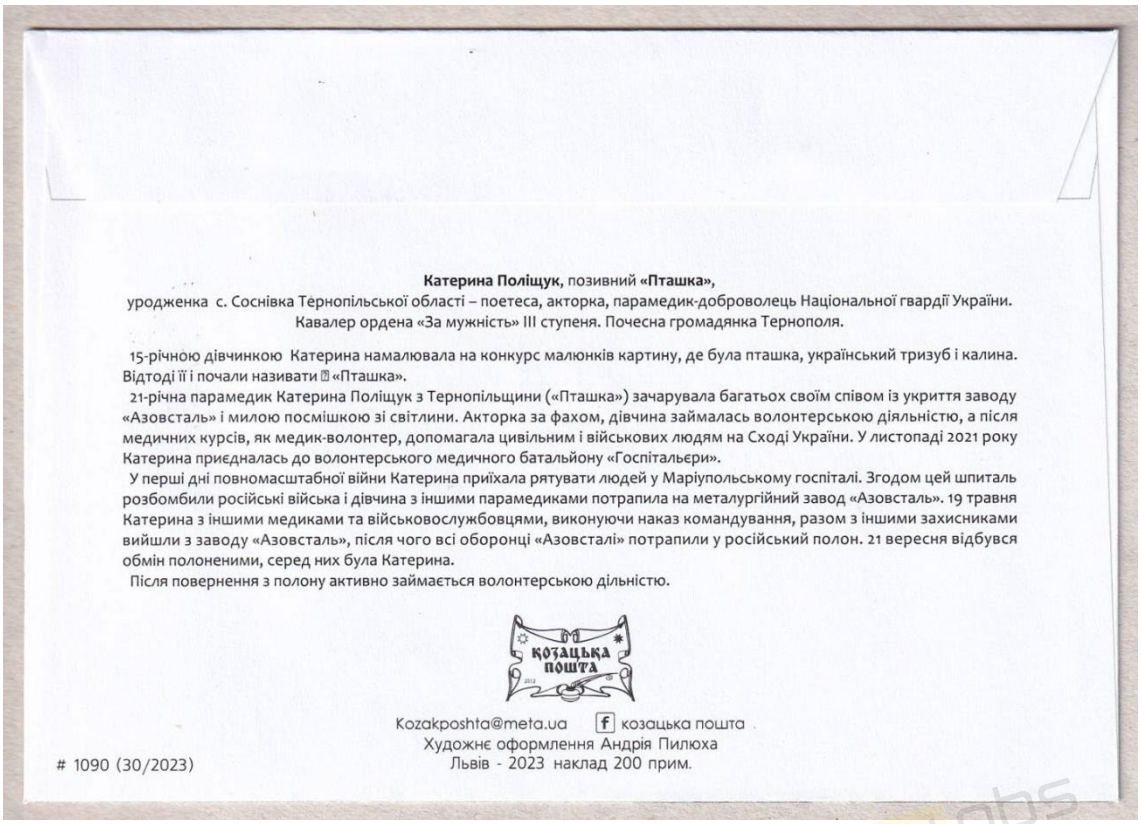

Катерина Поліщук, позивний **«Пташка»**,
уродженка с. Соснівка Тернопільської області – поетеса, акторка, парамедик-доброволець Національної гвардії України.
Кавалер ордена «За мужність» III ступеня. Почесна громадянка Тернополя.

15-річною дівчинкою Катерина намалювала на конкурс малюнків картину, де була пташка, український тризуб і калина. Відтоді її і почали називати «Пташка».

21-річна парамедик Катерина Поліщук з Тернопільщини («Пташка») зачарувала багатьох своїм співом із укриття заводу «Азовсталь» і милою посмішкою зі світлини. Акторка за фахом, дівчина займалась волонтерською діяльністю, а після медичних курсів, як медик-волонтер, допомагала цивільним і військових людям на Сході України. У листопаді 2021 року Катерина приєдналась до волонтерського медичного батальйону «Госпітальєри».

У перші дні повномасштабної війни Катерина приїхала рятувати людей у Маріупольському госпіталі. Згодом цей шпиталь розбомбили російські війська і дівчина з іншими парамедиками потрапила на металургійний завод «Азовсталь». 19 травня Катерина з іншими медиками та військовослужбовцями, виконуючи наказ командування, разом з іншими захисниками вийшли з заводу «Азовсталь», після чого всі оборонці «Азовсталі» потрапили у російський полон. 21 вересня відбувся обмін полоненими, серед них була Катерина.

Після повернення з полону активно займається волонтерською дільністю.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2023 наклад 200 прим.

1090 (30/2023)

Герої зі сталі. Катерина Поліщук «Пташка», 2023.

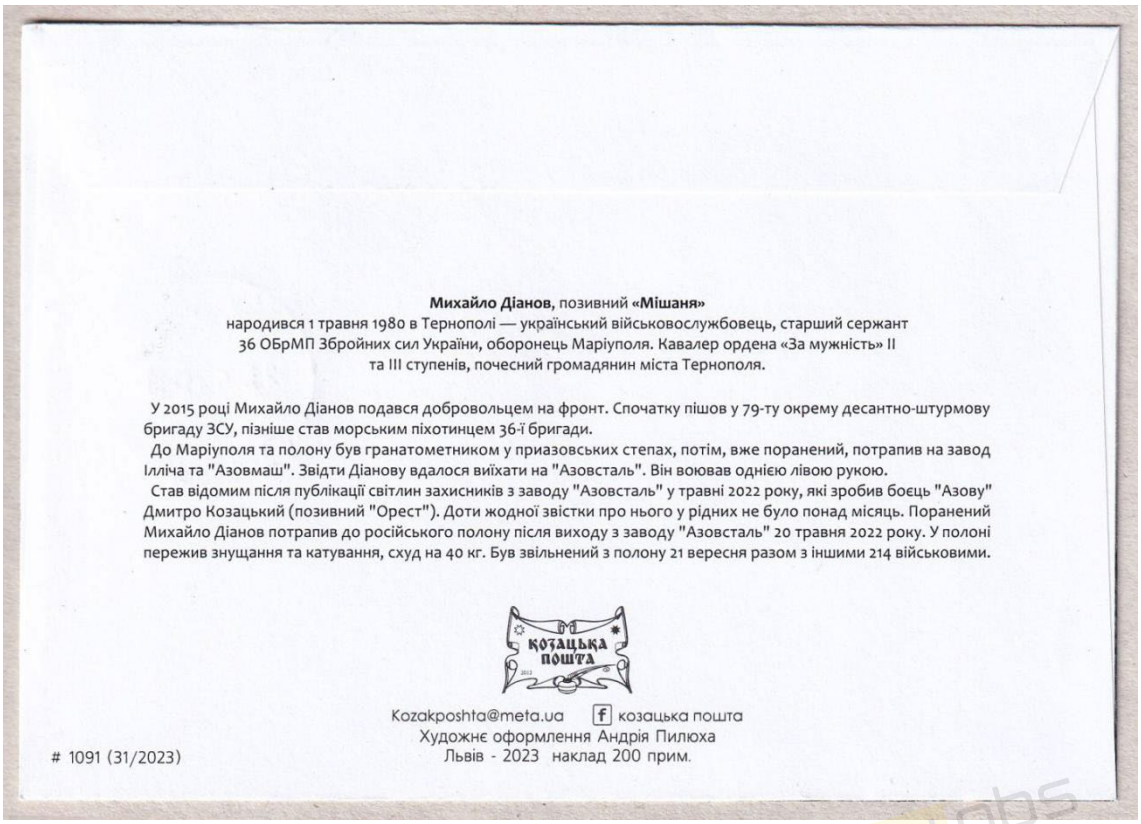

Михайло Діанов, позивний **«Мішаня»**
народився 1 травня 1980 в Тернополі — український військовослужбовець, старший сержант 36 ОБрМП Збройних сил України, оборонець Маріуполя. Кавалер ордена «За мужність» II та III ступенів, почесний громадянин міста Тернополя.

У 2015 році Михайло Діанов подався добровольцем на фронт. Спочатку пішов у 79-ту окрему десантно-штурмову бригаду ЗСУ, пізніше став морським піхотинцем 36-ї бригади.

До Маріуполя та полону був гранатометником у приазовських степах, потім, вже поранений, потрапив на завод Ілліча та "Азовмаш". Звідти Діанову вдалося виїхати на "Азовсталь". Він воював однією лівою рукою.

Став відомим після публікації світлин захисників з заводу "Азовсталь" у травні 2022 року, які зробив боєць "Азову" Дмитро Козацький (позивний "Орест"). Доти жодної звістки про нього у рідних не було понад місяць. Поранений Михайло Діанов потрапив до російського полону після виходу з заводу "Азовсталь" 20 травня 2022 року. У полоні пережив знущання та катування, схуд на 40 кг. Був звільнений з полону 21 вересня разом з іншими 214 військовими.

Козацька пошта

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2023 наклад 200 прим.

1091 (31/2023)

Герої зі сталі. Михайло Діанов, 2023.

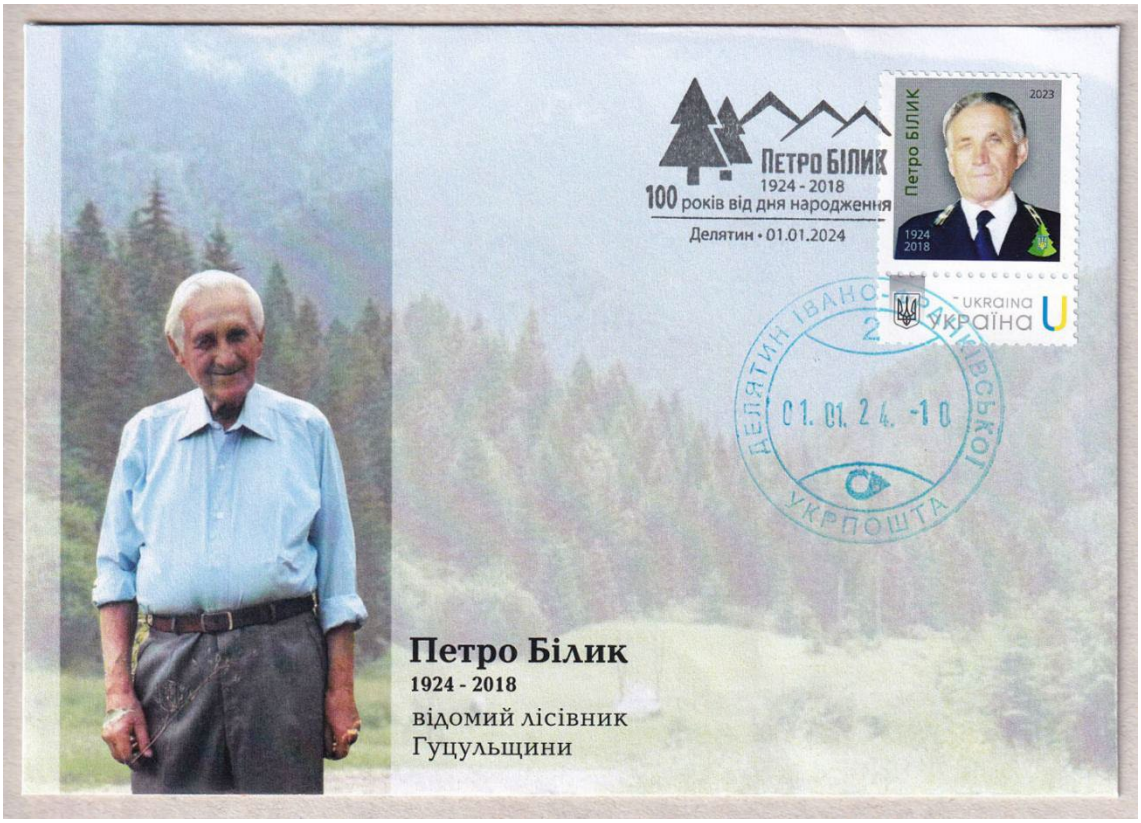

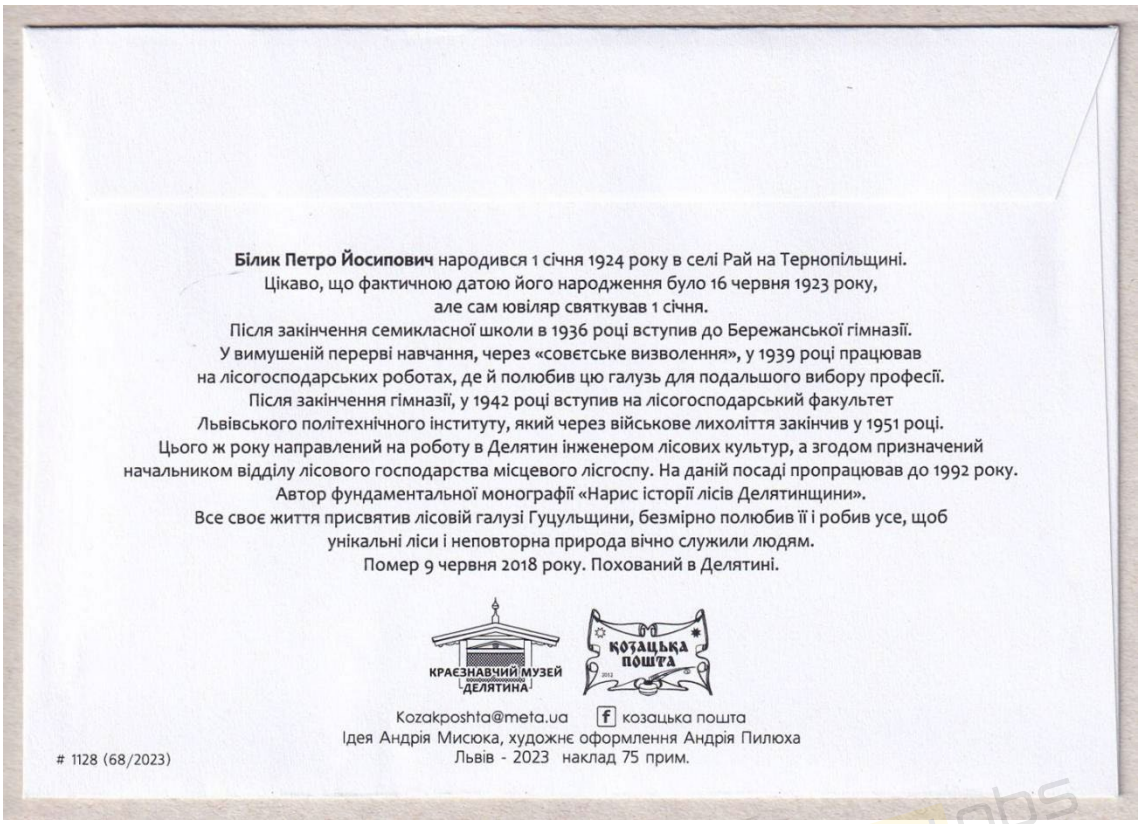

Петро Білик, 1924 – 2018, відомий лісівник Гуцульщини, 2023.

mtpbs реклама

ПШ – Петро Білик, 1924 – 2018, 100 років від дня народження. Делятин, 01.01.2024.

Львів (Львівська ОВА)

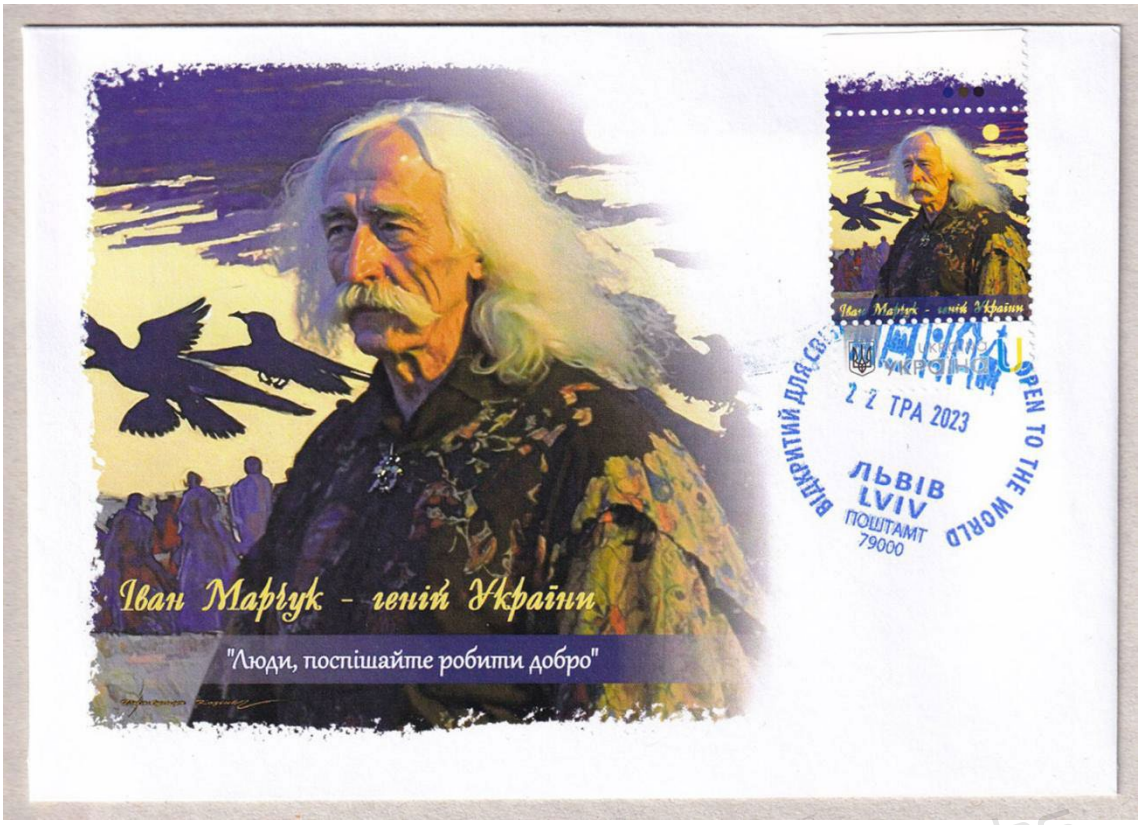

Іван Марчук – геній України.

Перші в Україні конверт і зображення на купоні «власної» марки, створені із застосуванням ШІ.

O&B/UA (м. Київ, Олександр Деркач)

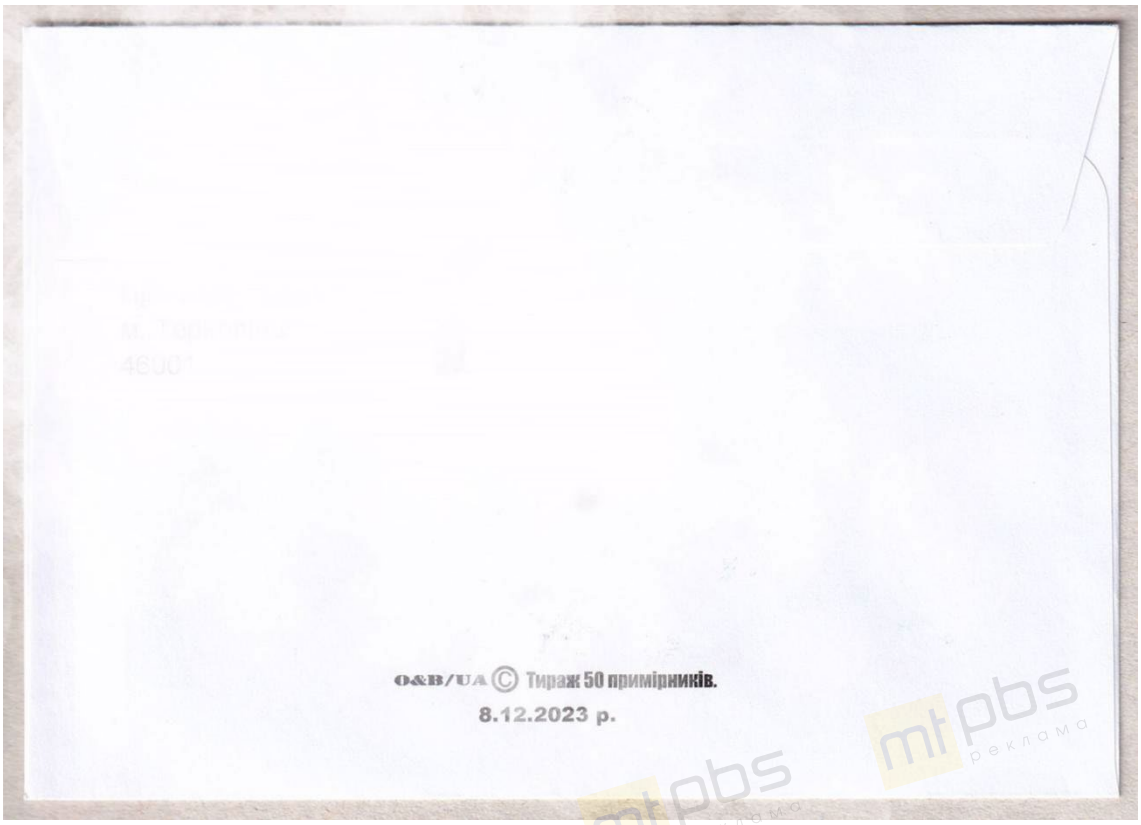

Наукове товариство імені Шевченка. До 150-річчя заснування, 8.12.2023.

115 років з дня народження С. А. Бандери. Пошта майдана, 29.12.2023.

ПШ – Слава Україні! Героям Слава! Польова пошта майдану. Степан Бандера борець за незалежність, м. Київ.

Скарби України (м. Львів)

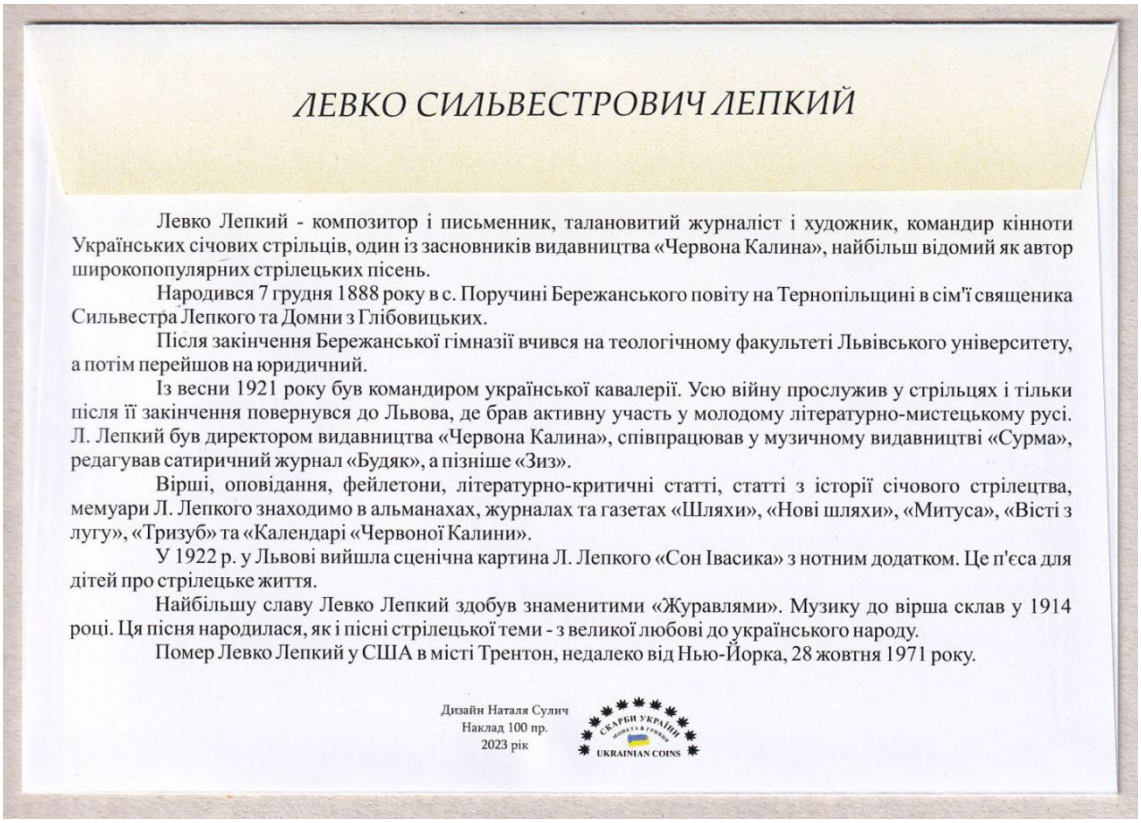

ЛЕВКО СИЛЬВЕСТРОВИЧ ЛЕПКИЙ

Левко Лепкий - композитор і письменник, талановитий журналіст і художник, командир кінноти Українських січових стрільців, один із засновників видавництва «Червона Калина», найбільш відомий як автор широкопопулярних стрілецьких пісень.

Народився 7 грудня 1888 року в с. Поручині Бережанського повіту на Тернопільщині в сім'ї священика Сильвестра Лепкого та Домни з Глібовицьких.

Після закінчення Бережанської гімназії вчився на теологічному факультеті Львівського університету, а потім перейшов на юридичний.

Із весни 1921 року був командиром української кавалерії. Усю війну прослужив у стрільцях і тільки після її закінчення повернувся до Львова, де брав активну участь у молодому літературно-мистецькому русі. Л. Лепкий був директором видавництва «Червона Калина», співпрацював у музичному видавництві «Сурма», редагував сатиричний журнал «Будяк», а пізніше «Зиз».

Вірші, оповідання, фейлетони, літературно-критичні статті, статті з історії січового стрілецтва, мемуари Л. Лепкого знаходимо в альманахах, журналах та газетах «Шляхи», «Нові шляхи», «Митуса», «Вісті з лугу», «Тризуб» та «Календарі «Червоної Калини».

У 1922 р. у Львові вийшла сценічна картина Л. Лепкого «Сон Івасика» з нотним додатком. Це п'єса для дітей про стрілецьке життя.

Найбільшу славу Левко Лепкий здобув знаменитими «Журавлями». Музику до вірша склав у 1914 році. Ця пісня народилася, як і пісні стрілецької теми - з великої любові до українського народу.

Помер Левко Лепкий у США в місті Трентон, недалеко від Нью-Йорка, 28 жовтня 1971 року.

Дизайн Наталя Сулич
Наклад 100 пр.
2023 рік

СКАРБИ УКРАЇНИ
UKRAINIAN COINS

Левко Лепкий, український композитор і письменник,135 років від дня народження, 1888 – 1971, 2023.

ПШ – Левко Лепкий, 135 років від дня народження, Львів, 07.12.2023.

mtpbs реклама

2024

Тернопільське обласне товариство філателістів

ім. І. Чернявського АсФУ

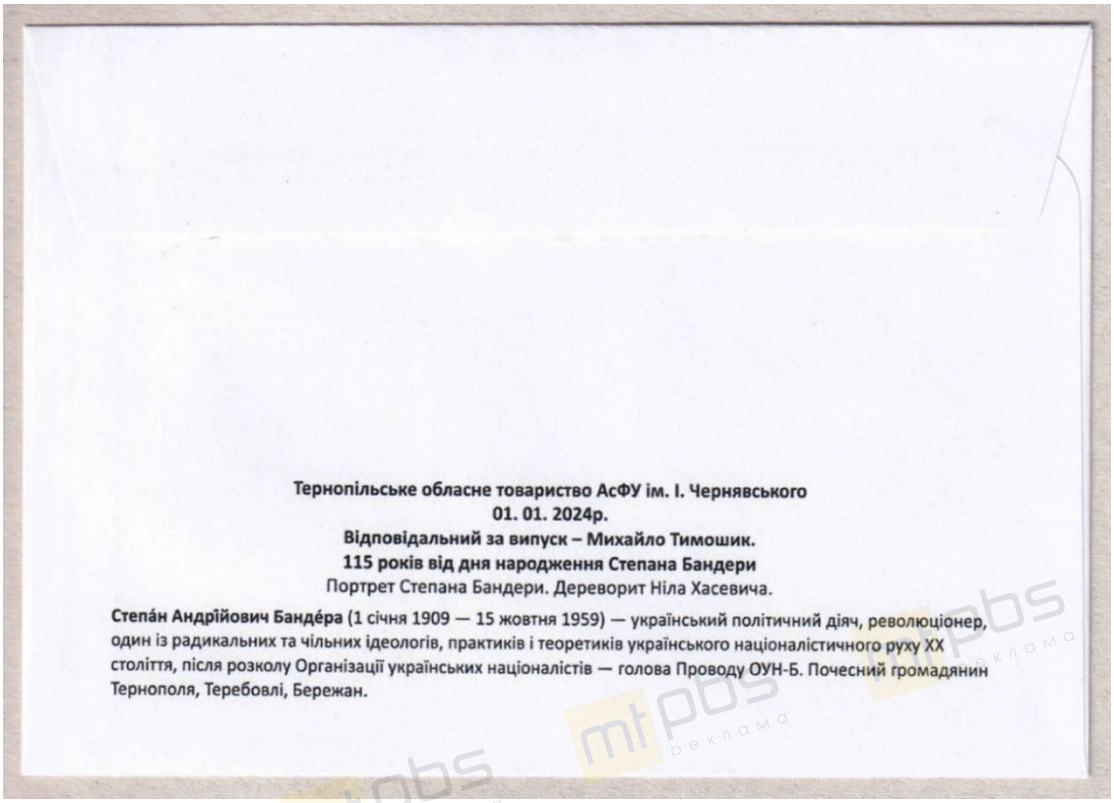

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
01. 01. 2024р.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.
115 років від дня народження Степана Бандери
Портрет Степана Бандери. Дереворит Ніла Хасевича.

Степа́н Андрі́йович Банде́ра (1 січня 1909 — 15 жовтня 1959) — український політичний діяч, революціонер, один із радикальних та чільних ідеологів, практиків і теоретиків українського націоналістичного руху XX століття, після розколу Організації українських націоналістів — голова Проводу ОУН-Б. Почесний громадянин Тернополя, Теребовлі, Бережан.

115 років від дня народження Степана Бандери, 01.01.2024 р.

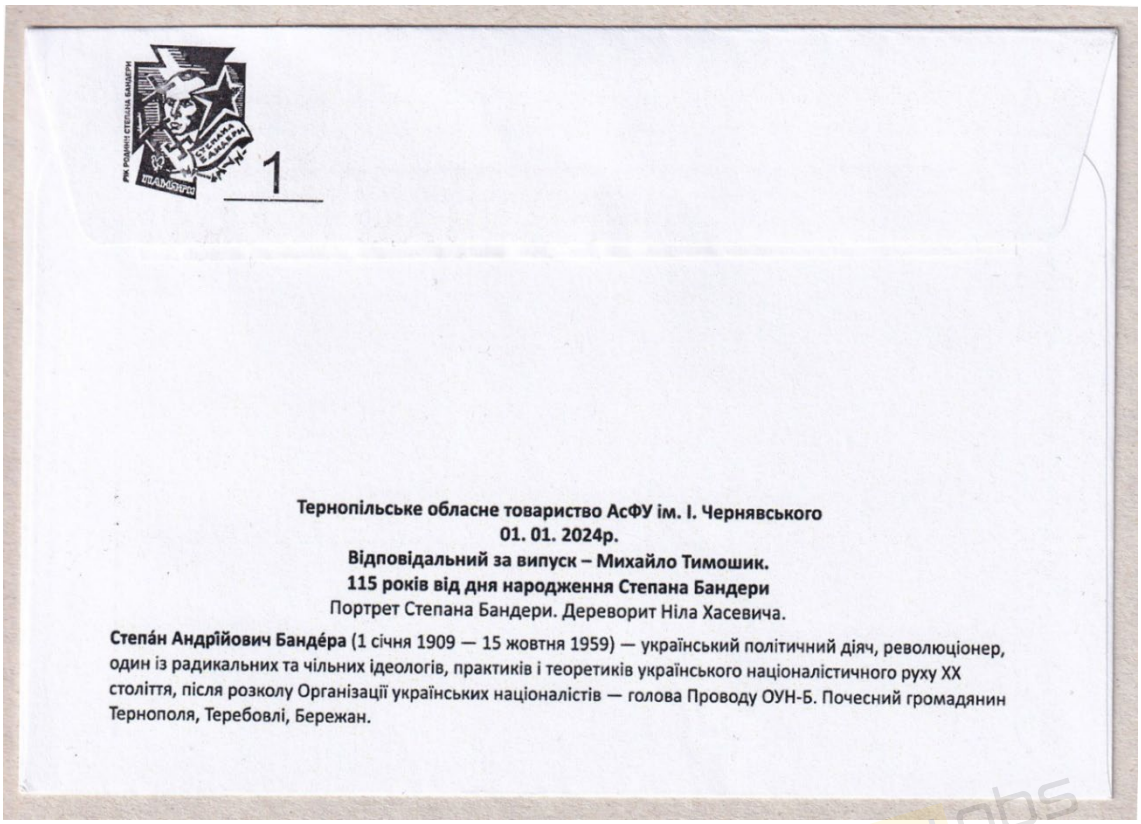

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №1. Степан Бандера, 01.01.2024 р. (1 вид звороту).

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №1. Степан Бандера, 01.01.2024 р. (2 вид звороту).

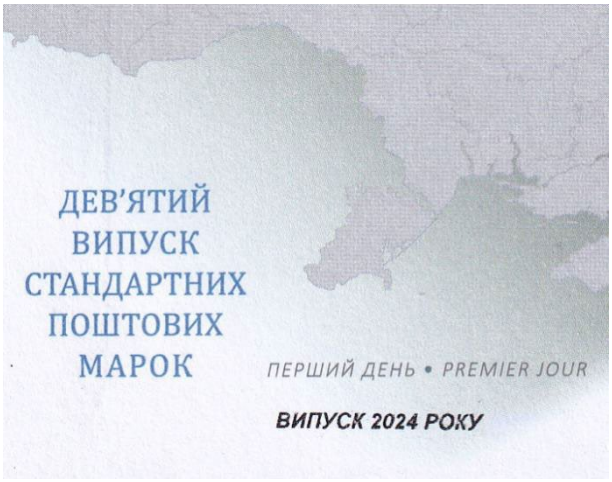

Надрук на офіційних КПД – Випуск 2024 року.

Герби міст, селищ і сіл України. Випуск 2024 року, 22.01.2024 р. (1 вид, герби 8-ми населених пунктів).

Герби міст, селищ і сіл України. Випуск 2024 року, 22.01.2024 р. (2 вид, герби Кременчука і Бахмута).

Герби міст, селищ і сіл України. Випуск 2024 року, 22.01.2024 р. (3 вид, герб Богодухова).

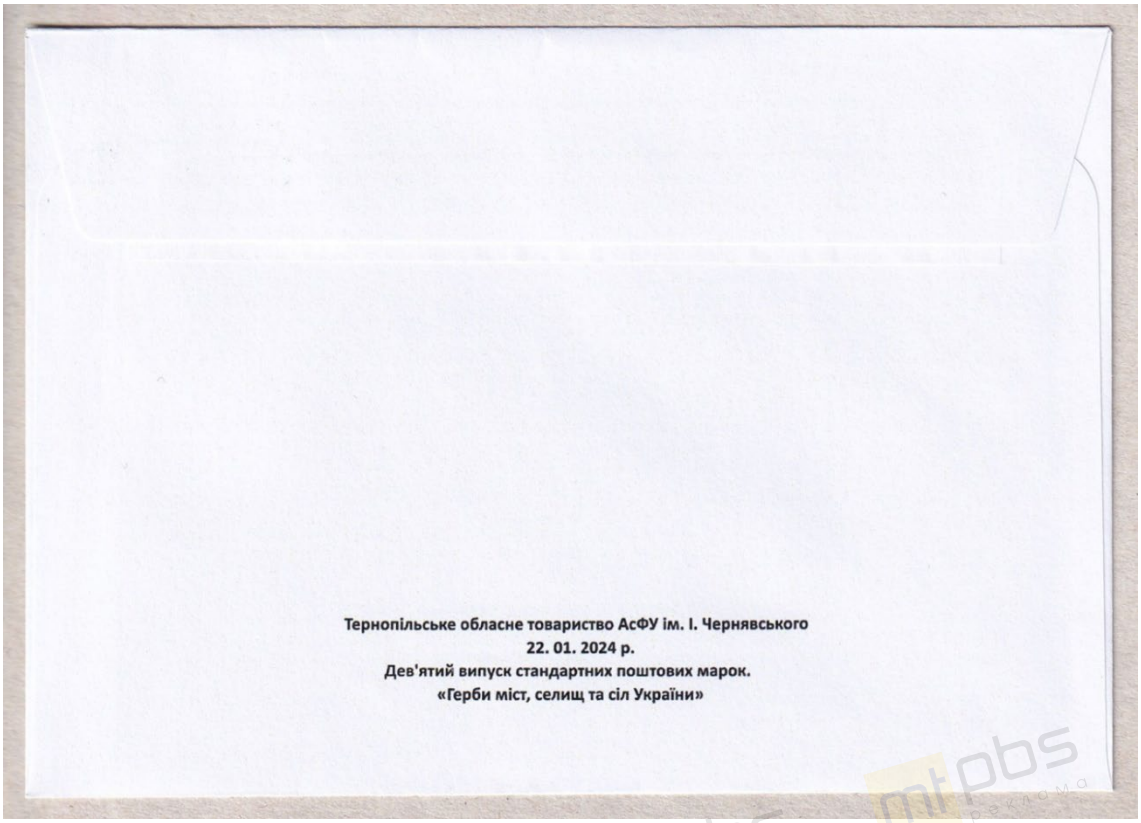

Зворотній бік трьох, зображених вище, конвертів.

Укрпошта завжди поруч з нами (до 30-річчя АТ «Укрпошта»), 02.02.2024 р.

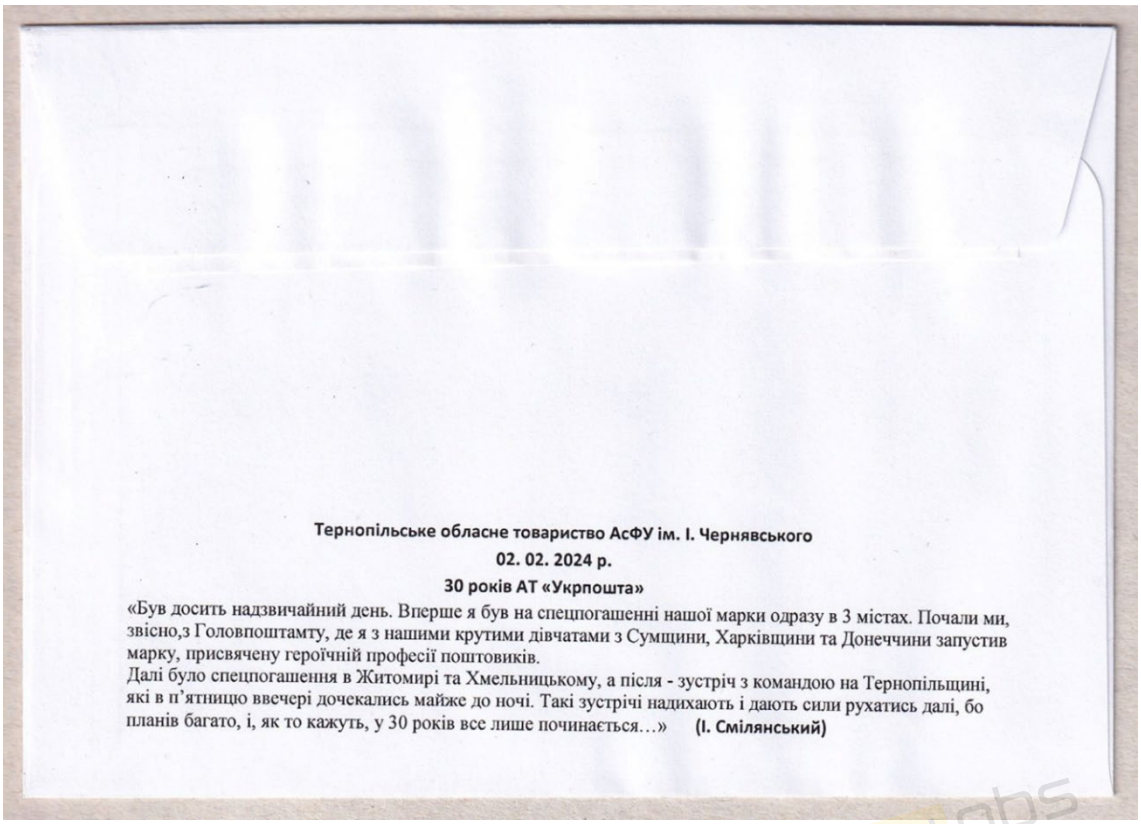

30 років АТ «Укрпошта», 02.02.2024 р.

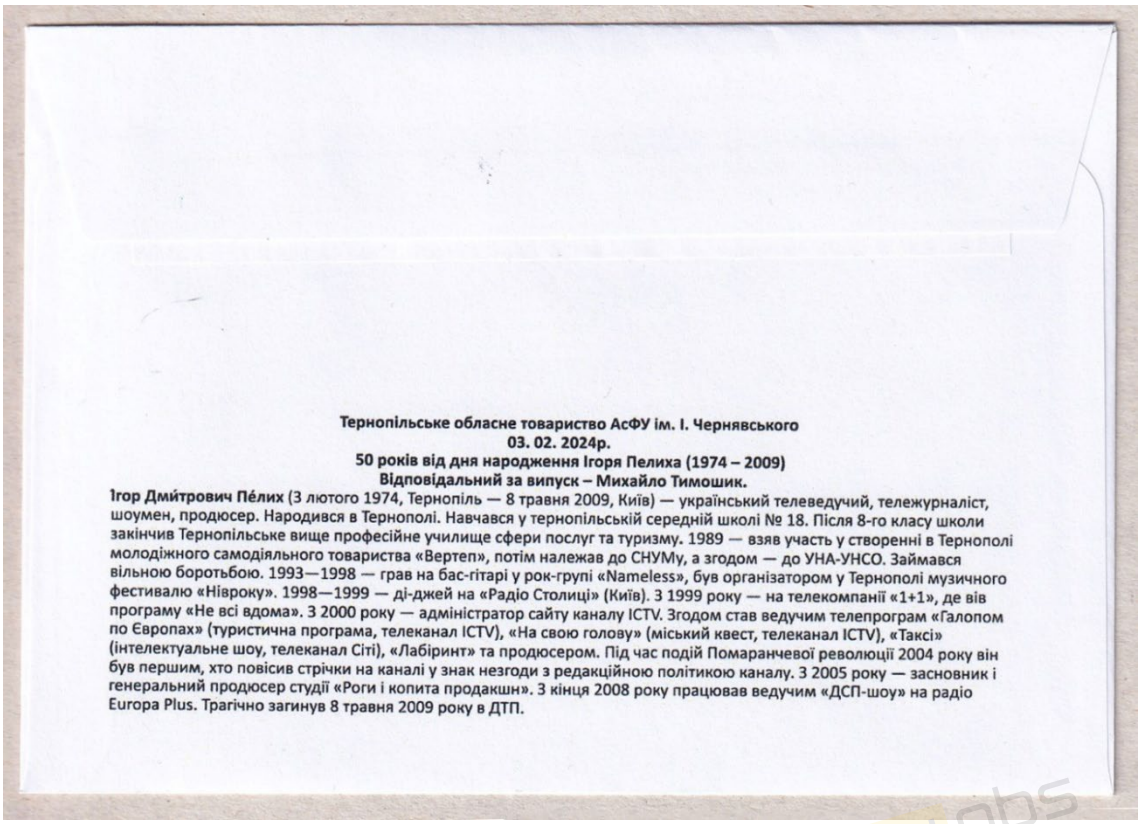

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
03. 02. 2024р.
50 років від дня народження Ігоря Пелиха (1974 – 2009)
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Ігор Дми́трович Пе́лих (3 лютого 1974, Тернопіль — 8 травня 2009, Київ) — український телеведучий, тележурналіст, шоумен, продюсер. Народився в Тернополі. Навчався у тернопільській середній школі № 18. Після 8-го класу школи закінчив Тернопільське вище професійне училище сфери послуг та туризму. 1989 — взяв участь у створенні в Тернополі молодіжного самодіяльного товариства «Вертеп», потім належав до СНУМу, а згодом — до УНА-УНСО. Займався вільною боротьбою. 1993—1998 — грав на бас-гітарі у рок-групі «Nameless», був організатором у Тернополі музичного фестивалю «Нівроку». 1998—1999 — ді-джей на «Радіо Столиці» (Київ). З 1999 року — на телекомпанії «1+1», де вів програму «Не всі вдома». З 2000 року — адміністратор сайту каналу ICTV. Згодом став ведучим телепрограм «Галопом по Європах» (туристична програма, телеканал ICTV), «На свою голову» (міський квест, телеканал ICTV), «Таксі» (інтелектуальне шоу, телеканал Сіті), «Лабіринт» та продюсером. Під час подій Помаранчевої революції 2004 року він був першим, хто повісив стрічки на каналі у знак незгоди з редакційною політикою каналу. З 2005 року — засновник і генеральний продюсер студії «Роги і копита продакшн». З кінця 2008 року працював ведучим «ДСП-шоу» на радіо Europa Plus. Трагічно загинув 8 травня 2009 року в ДТП.

50 років від дня народження Ігоря Пелиха (1974 – 2009), 03.02.2024 р.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 03.02.2024 (штемпель чорний, датер зелений).

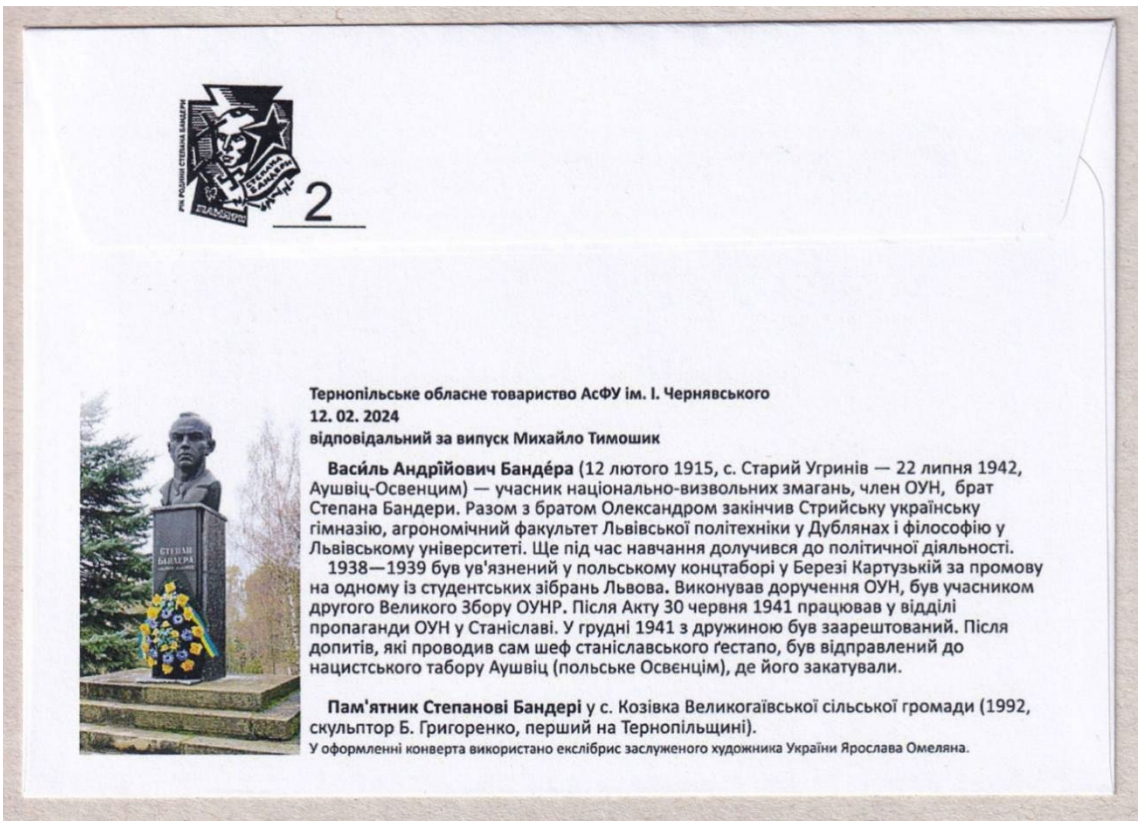

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №2. Василь Бандера, 12.02.2024 р.

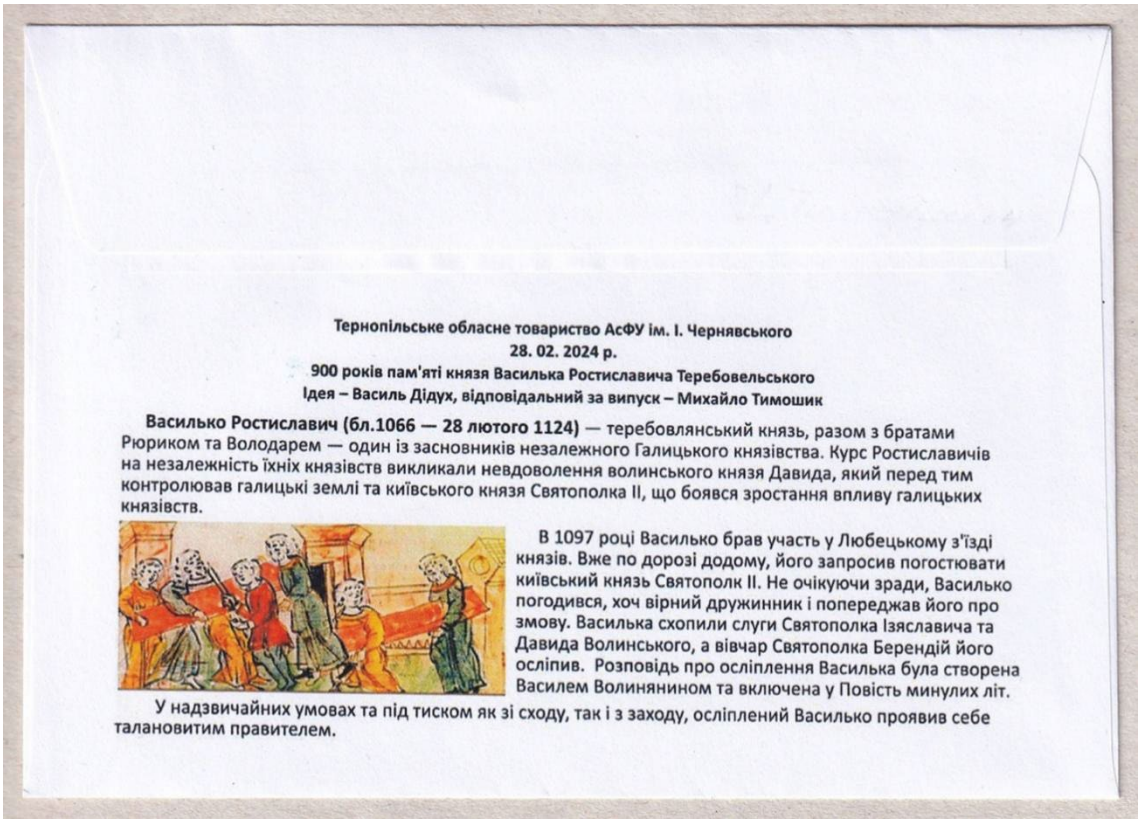

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
28. 02. 2024 р.
900 років пам'яті князя Василька Ростиславича Теребовельського
Ідея – Василь Дідух, відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Василько Ростиславич (бл.1066 — 28 лютого 1124) — теребовлянський князь, разом з братами Рюриком та Володарем — один із засновників незалежного Галицького князівства. Курс Ростиславичів на незалежність їхніх князівств викликали невдоволення волинського князя Давида, який перед тим контролював галицькі землі та київського князя Святополка II, що боявся зростання впливу галицьких князівств.

В 1097 році Василько брав участь у Любецькому з'їзді князів. Вже по дорозі додому, його запросив погостювати київський князь Святополк II. Не очікуючи зради, Василько погодився, хоч вірний дружинник і попереджав його про змову. Василька схопили слуги Святополка Ізяславича та Давида Волинського, а вівчар Святополка Берендій його осліпив. Розповідь про осліплення Василька була створена Василем Волинянином та включена у Повість минулих літ.

У надзвичайних умовах та під тиском як зі сходу, так і з заходу, осліплений Василько проявив себе талановитим правителем.

900 років пам’яті князя Василька Ростиславича Теребовельського, 28.02.2024 р.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 28. 02. 2024 (штемпель зелений, датер червоний).

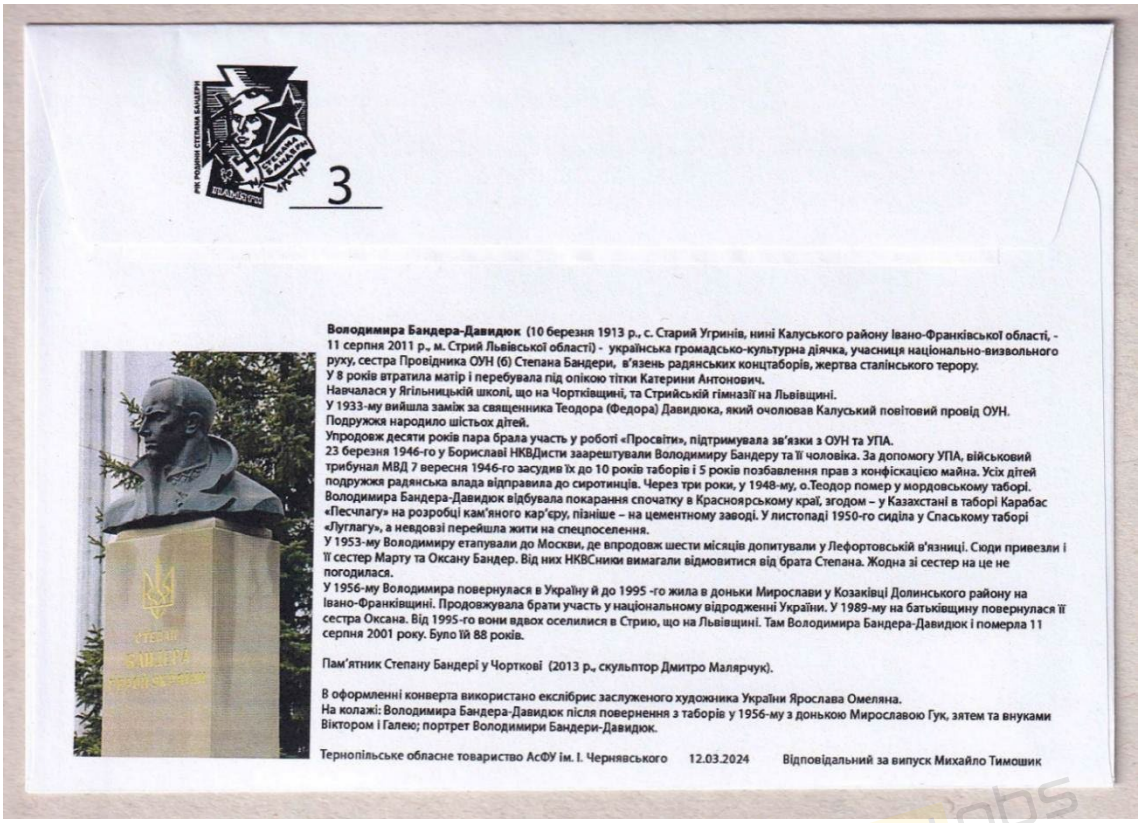

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №3. Володимира Бандера, 12.03.2024.

Володимир Мармус, 75. 21.03.2024.

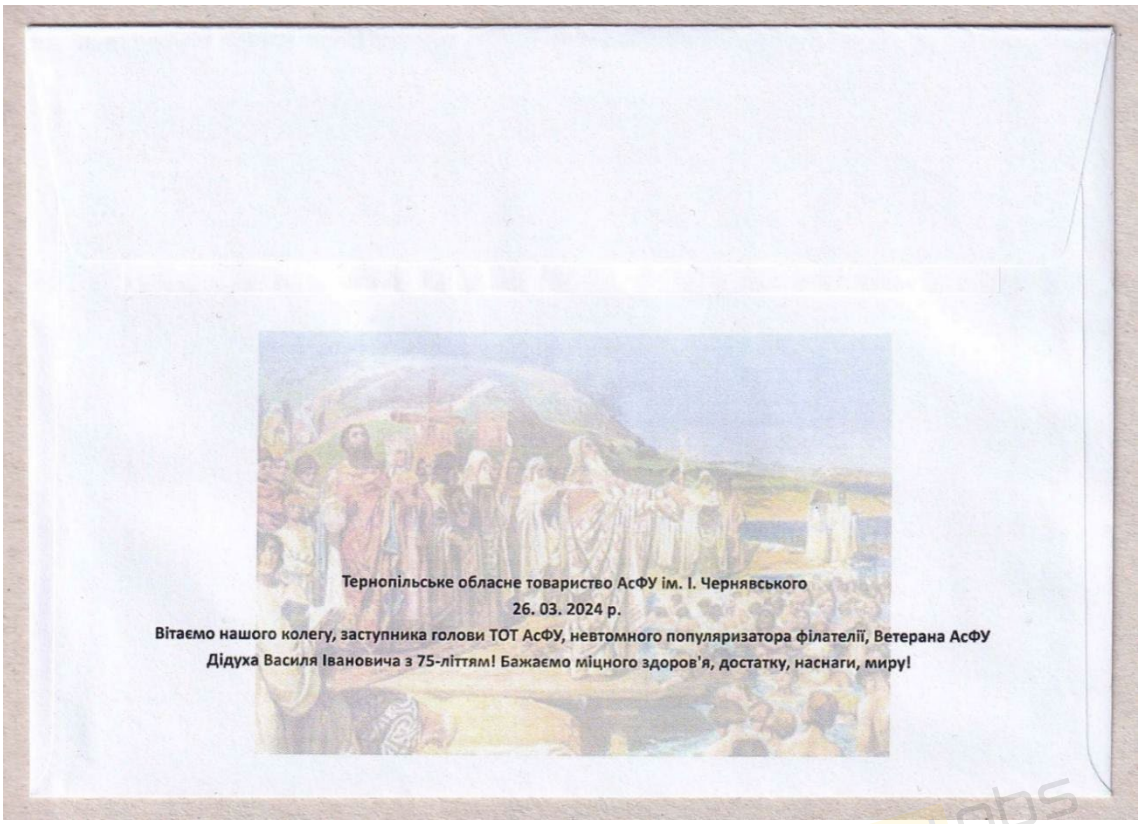

Василь Дідух, 75. 26.03.2024 р.

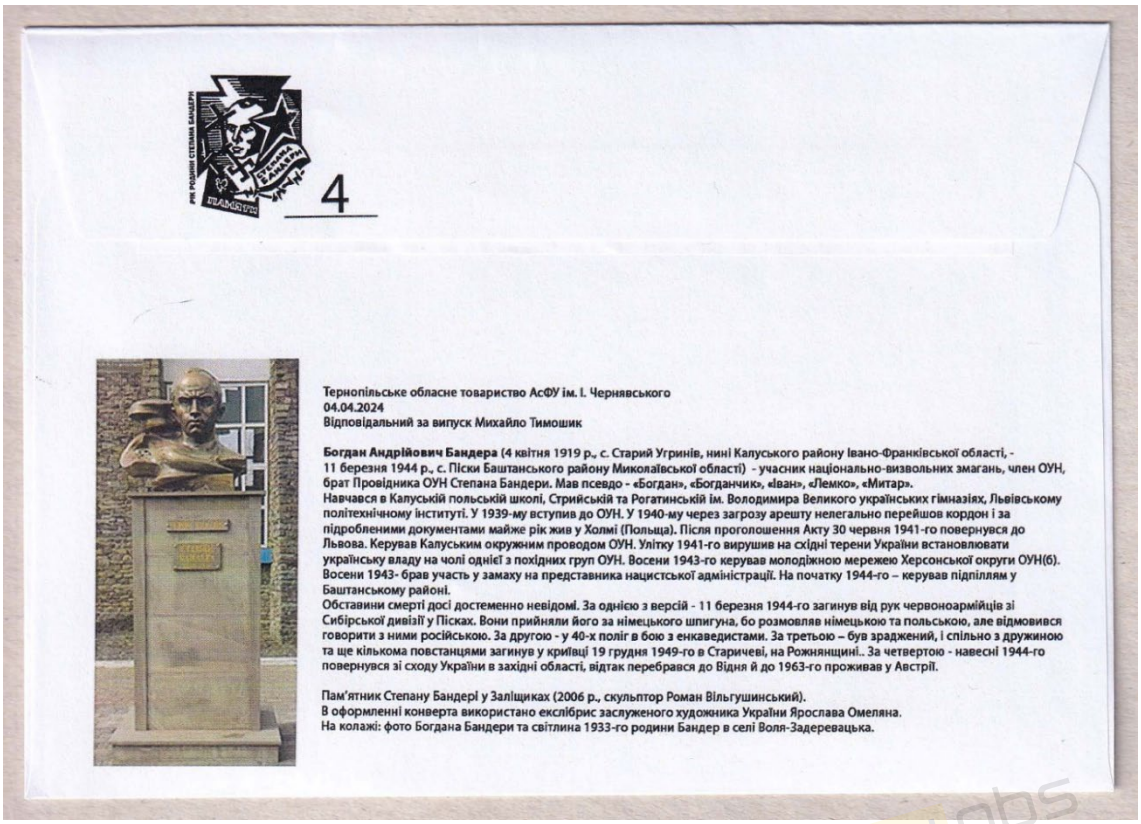

Рік родини Степана Бандери. Випуск №4. Богдан Бандера, 04.04.2024.

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №5. Мирослава Бандера, 16.05.2024.

Наталія Басараб, 24.05.2024.

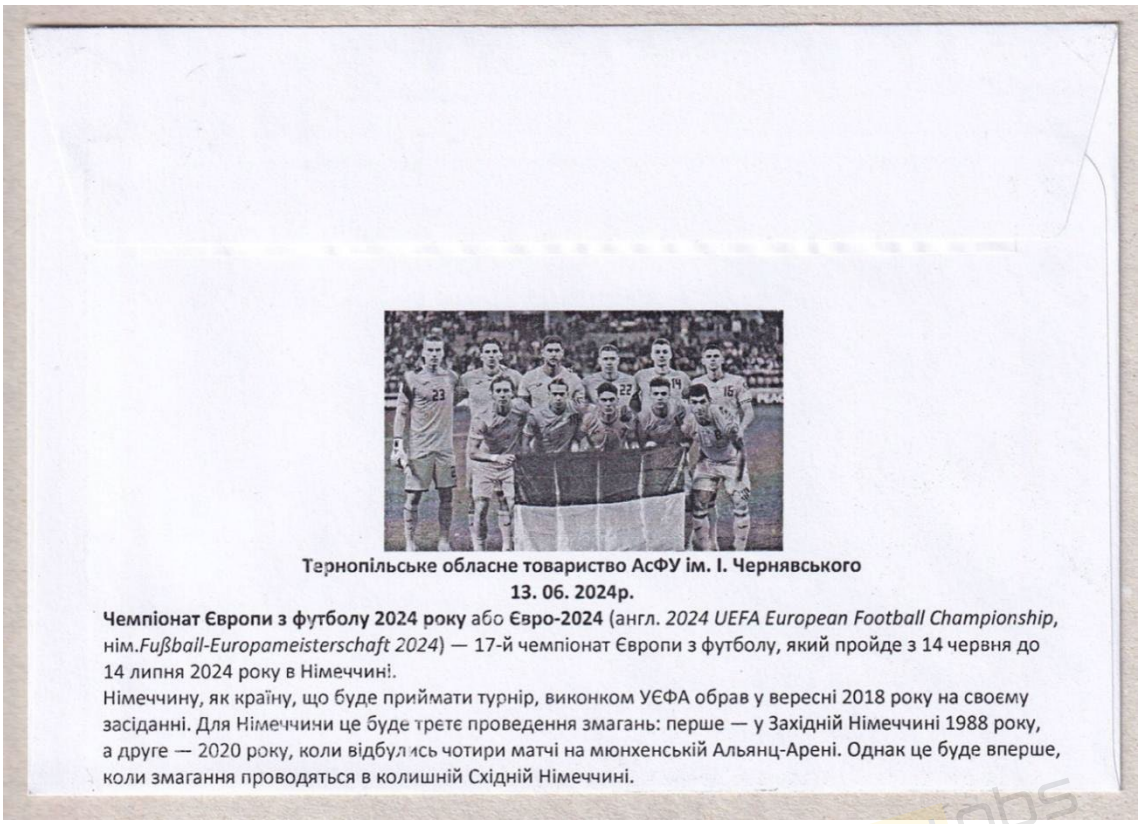

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського

13. 06. 2024р.

Чемпіонат Європи з футболу 2024 року або **Євро-2024** (англ. *2024 UEFA European Football Championship*, нім.*Fußball-Europameisterschaft 2024*) — 17-й чемпіонат Європи з футболу, який пройде з 14 червня до 14 липня 2024 року в Німеччині.

Німеччину, як країну, що буде приймати турнір, виконком УЄФА обрав у вересні 2018 року на своєму засіданні. Для Німеччини це буде третє проведення змагань: перше — у Західній Німеччині 1988 року, а друге — 2020 року, коли відбулись чотири матчі на мюнхенській Альянц-Арені. Однак це буде вперше, коли змагання проводяться в колишній Східній Німеччині.

Чемпіонат Європи з футболу 2024 року, 13.06.2024 р.

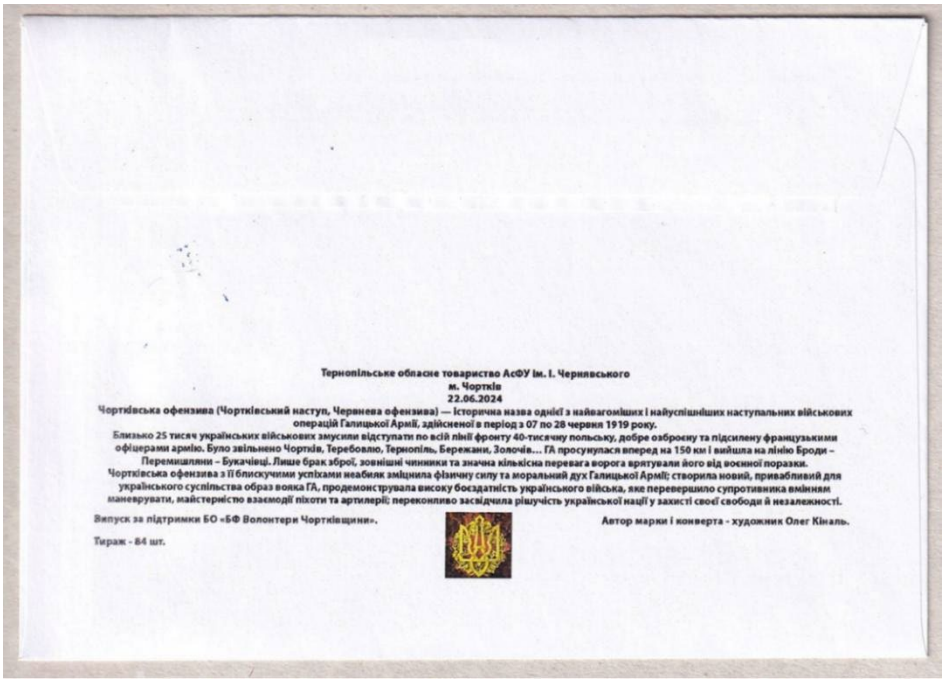

105-річчя Чортківської офензиви, 22.06.2024.

ПШ – Чортківська офензива, 105 років, Чортків, 07-28.06.2024 – чорний, синій, фіолетовий, вишневий, зелений.

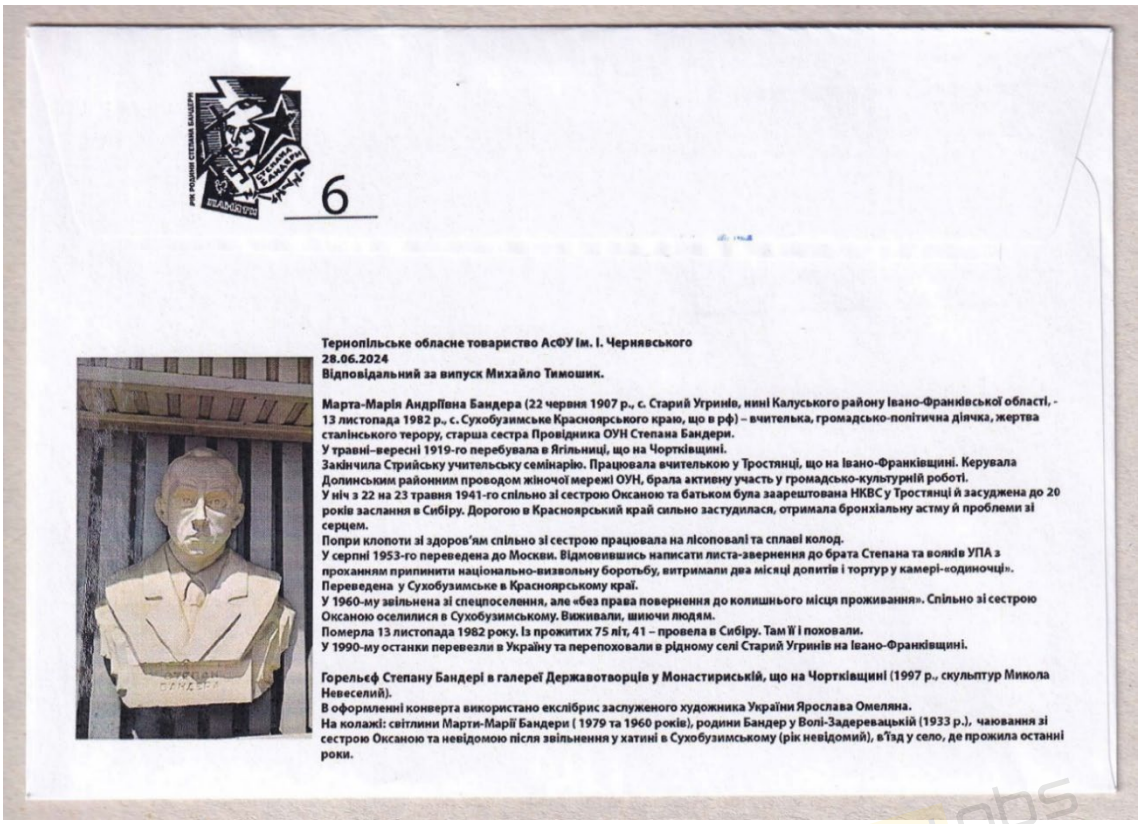

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №6. Марта Бандера, 28.06.2024.

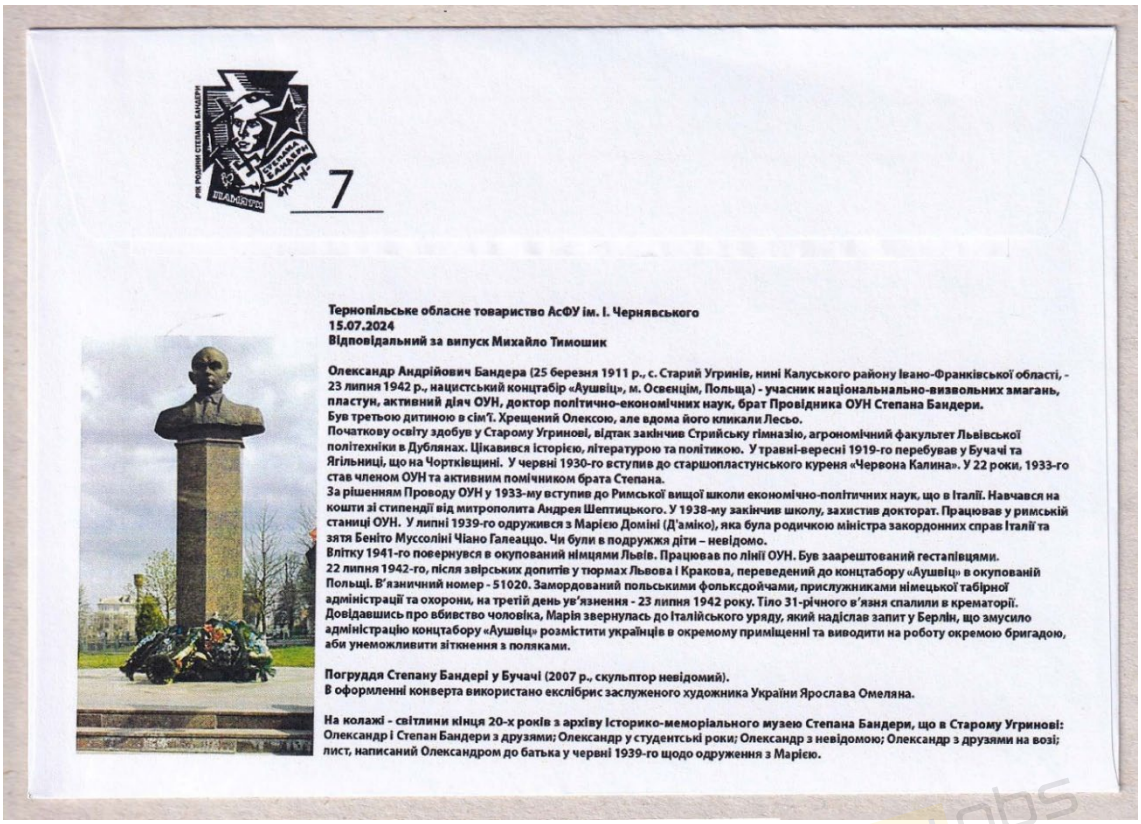

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №7. Олександр Бандера, 18.07.2024.

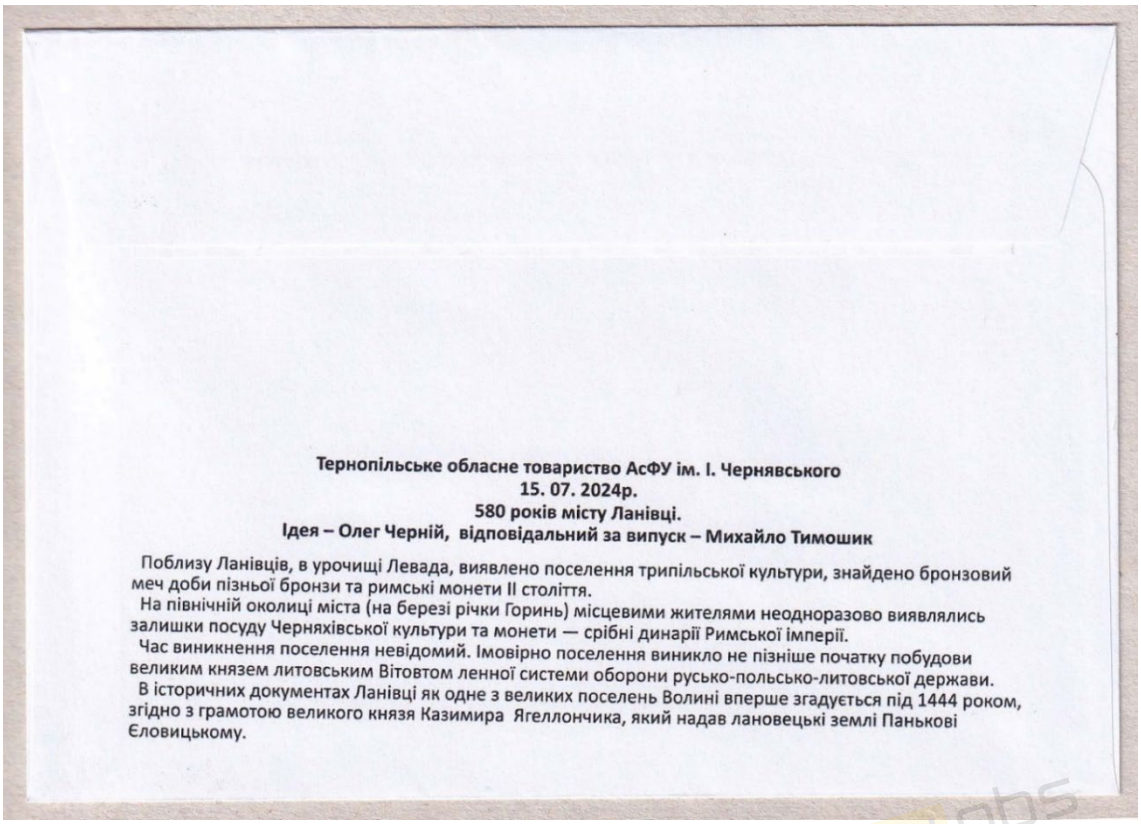

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
15. 07. 2024р.
580 років місту Ланівці.
Ідея – Олег Черній, відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Поблизу Ланівців, в урочищі Левада, виявлено поселення трипільської культури, знайдено бронзовий меч доби пізньої бронзи та римські монети II століття.

На північній околиці міста (на березі річки Горинь) місцевими жителями неодноразово виявлялись залишки посуду Черняхівської культури та монети — срібні динарії Римської імперії.

Час виникнення поселення невідомий. Імовірно поселення виникло не пізніше початку побудови великим князем литовським Вітовтом ленної системи оборони руcько-польсько-литовської держави.

В історичних документах Ланівці як одне з великих поселень Волині вперше згадується під 1444 роком, згідно з грамотою великого князя Казимира Ягеллончика, який надав лановецькі землі Панькові Єловицькому.

580 років місту Ланівці, 15.07.2024 р.

Анатолій Горчинський, 100 років від дня народження, 22.07.2024. (1 вид).

Анатолій Горчинський, 100 років від дня народження, 22.07.2024 р. (2 вид).

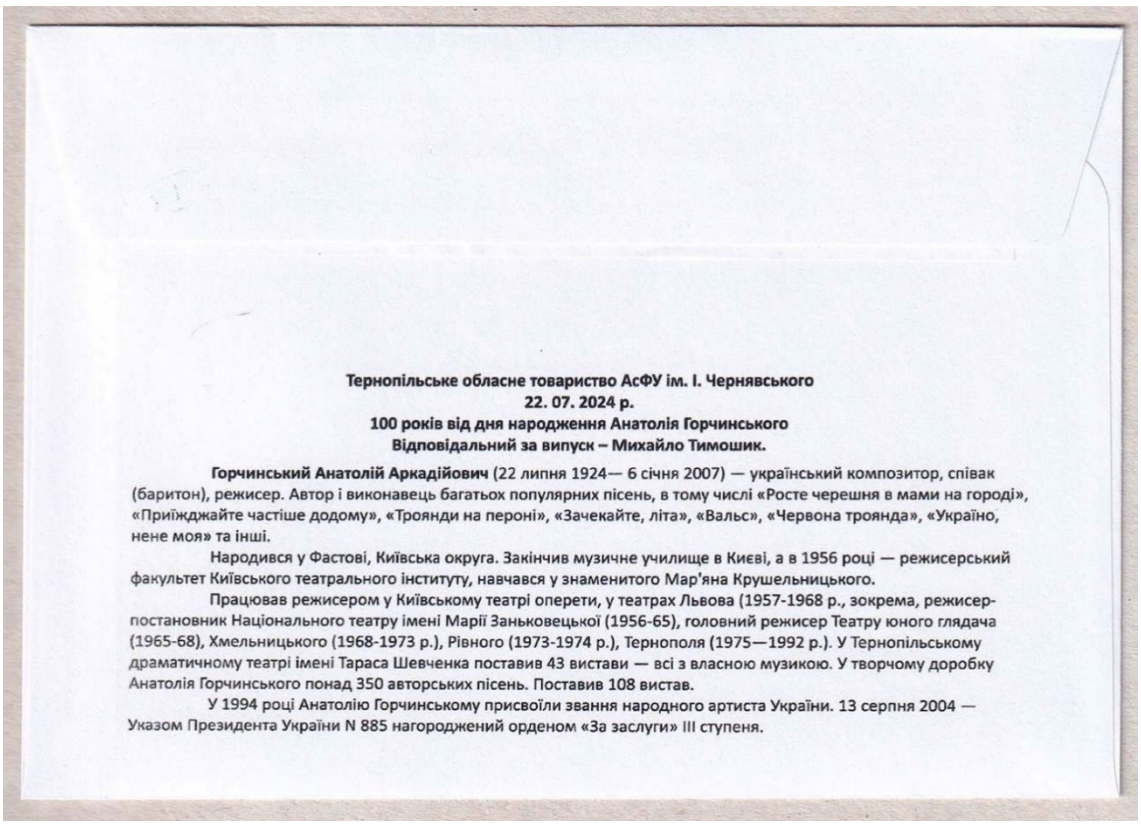

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
22. 07. 2024 р.
100 років від дня народження Анатолія Горчинського
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Горчинський Анатолій Аркадійович (22 липня 1924— 6 січня 2007) — український композитор, співак (баритон), режисер. Автор і виконавець багатьох популярних пісень, в тому числі «Росте черешня в мами на городі», «Приїжджайте частіше додому», «Троянди на пероні», «Зачекайте, літа», «Вальс», «Червона троянда», «Україно, нене моя» та інші.

Народився у Фастові, Київська округа. Закінчив музичне училище в Києві, а в 1956 році — режисерський факультет Київського театрального інституту, навчався у знаменитого Мар'яна Крушельницького.

Працював режисером у Київському театрі оперети, у театрах Львова (1957-1968 р., зокрема, режисер-постановник Національного театру імені Марії Заньковецької (1956-65), головний режисер Театру юного глядача (1965-68), Хмельницького (1968-1973 р.), Рівного (1973-1974 р.), Тернополя (1975—1992 р.). У Тернопільському драматичному театрі імені Тараса Шевченка поставив 43 вистави — всі з власною музикою. У творчому доробку Анатолія Горчинського понад 350 авторських пісень. Поставив 108 вистав.

У 1994 році Анатолію Горчинському присвоїли звання народного артиста України. 13 серпня 2004 — Указом Президента України N 885 нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 22.07.2024 (штемпель синій, датер фіолетовий).

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 29.07.2024 (штемпель чорний, датер чорний).

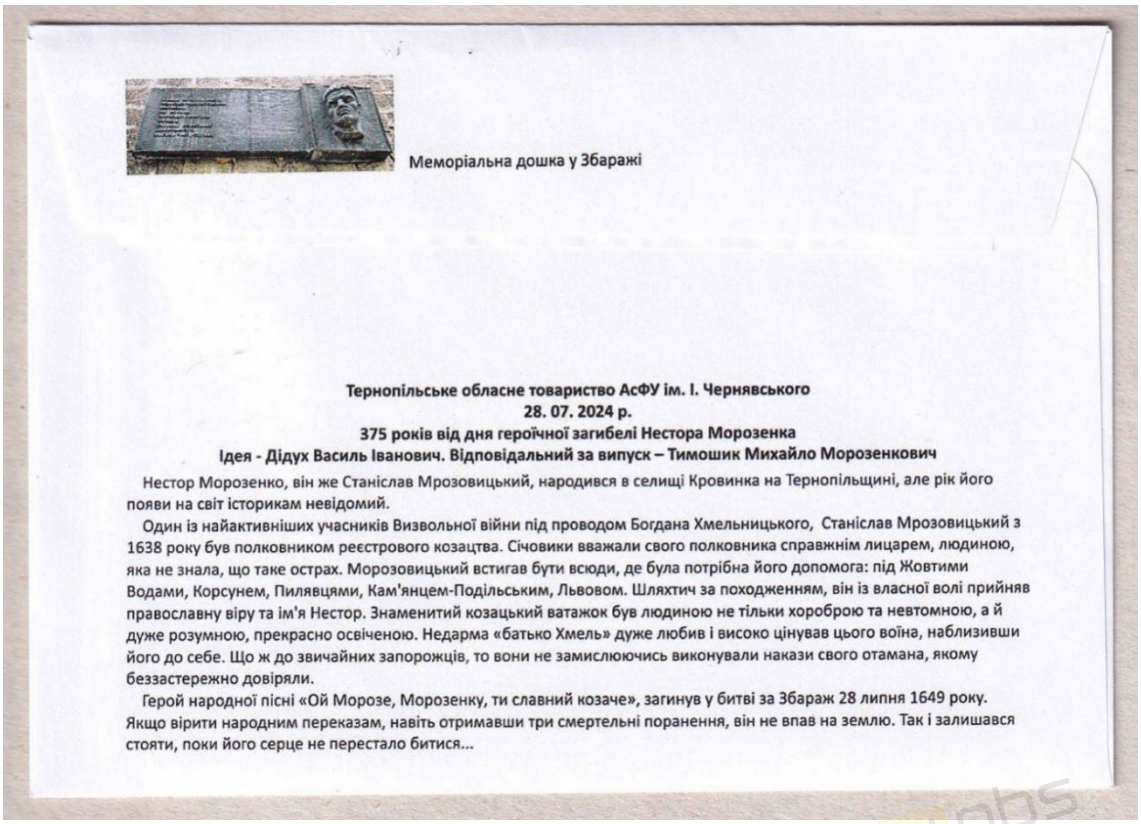

Меморіальна дошка у Збаражі

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
28. 07. 2024 р.
375 років від дня героїчної загибелі Нестора Морозенка
Ідея - Дідух Василь Іванович. Відповідальний за випуск – Тимошик Михайло Морозенкович

Нестор Морозенко, він же Станіслав Мрозовицький, народився в селищі Кровинка на Тернопільщині, але рік його появи на світ історикам невідомий.

Один із найактивніших учасників Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького, Станіслав Мрозовицький з 1638 року був полковником реєстрового козацтва. Січовики вважали свого полковника справжнім лицарем, людиною, яка не знала, що таке острах. Морозовицький встигав бути всюди, де була потрібна його допомога: під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями, Кам'янцем-Подільським, Львовом. Шляхтич за походженням, він із власної волі прийняв православну віру та ім'я Нестор. Знаменитий козацький ватажок був людиною не тільки хороброю та невтомною, а й дуже розумною, прекрасно освіченою. Недарма «батько Хмель» дуже любив і високо цінував цього воїна, наблизивши його до себе. Що ж до звичайних запорожців, то вони не замислюючись виконували накази свого отамана, якому беззастережно довіряли.

Герой народної пісні «Ой Морозе, Морозенку, ти славний козаче», загинув у битві за Збараж 28 липня 1649 року. Якщо вірити народним переказам, навіть отримавши три смертельні поранення, він не впав на землю. Так і залишався стояти, поки його серце не перестало битися...

375 років від дня героїчної загибелі Нестора Морозенка, 28.07.2024 р.

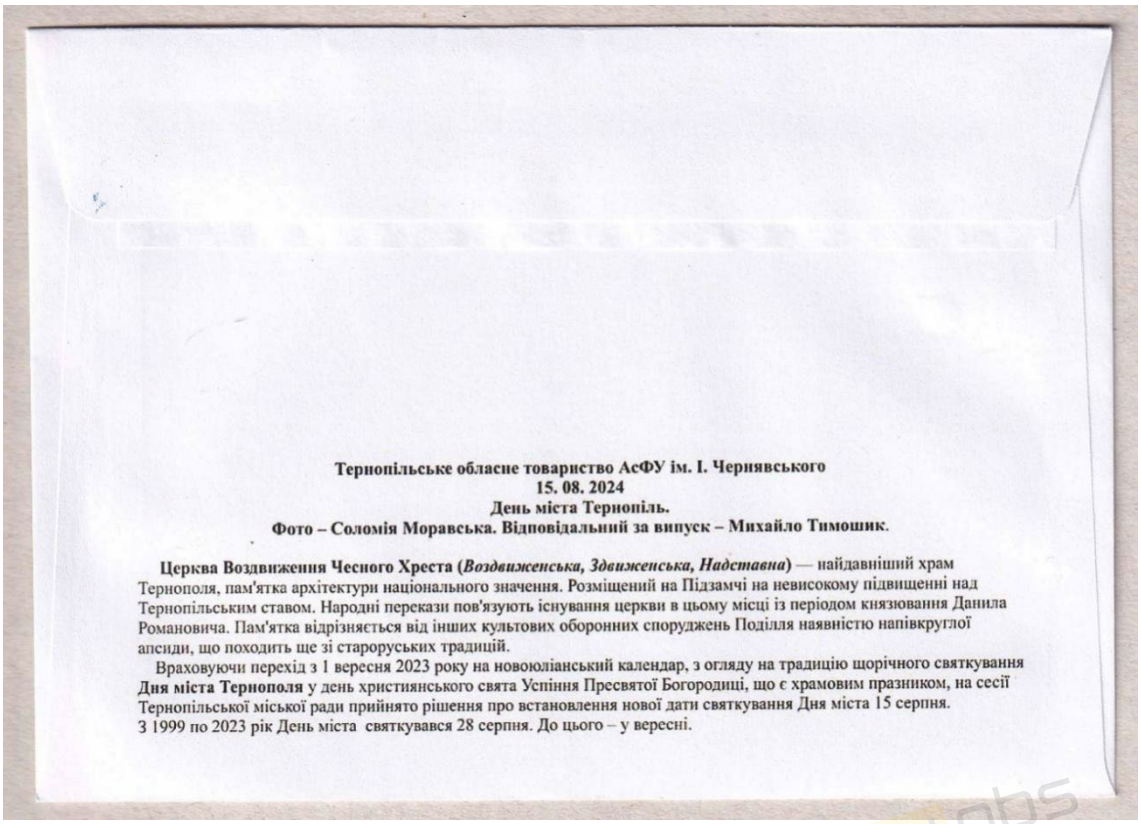

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
15. 08. 2024
День міста Тернопіль.
Фото – Соломія Моравська. Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Церква Воздвиження Чесного Хреста (***Воздвиженська, Здвиженська, Надставна***) — найдавніший храм Тернополя, пам'ятка архітектури національного значення. Розміщений на Підзамчі на невисокому підвищенні над Тернопільським ставом. Народні перекази пов'язують існування церкви в цьому місці із періодом князювання Данила Романовича. Пам'ятка відрізняється від інших культових оборонних споруджень Поділля наявністю напівкруглої апсиди, що походить ще зі староруських традицій.

Враховуючи перехід з 1 вересня 2023 року на новоюліанський календар, з огляду на традицію щорічного святкування **Дня міста Тернополя** у день християнського свята Успіння Пресвятої Богородиці, що є храмовим празником, на сесії Тернопільської міської ради прийнято рішення про встановлення нової дати святкування Дня міста 15 серпня.
З 1999 по 2023 рік День міста святкувався 28 серпня. До цього – у вересні.

День міста Тернопіль. Церква Воздвиження Чесного Хреста, 15.08.2024 р.

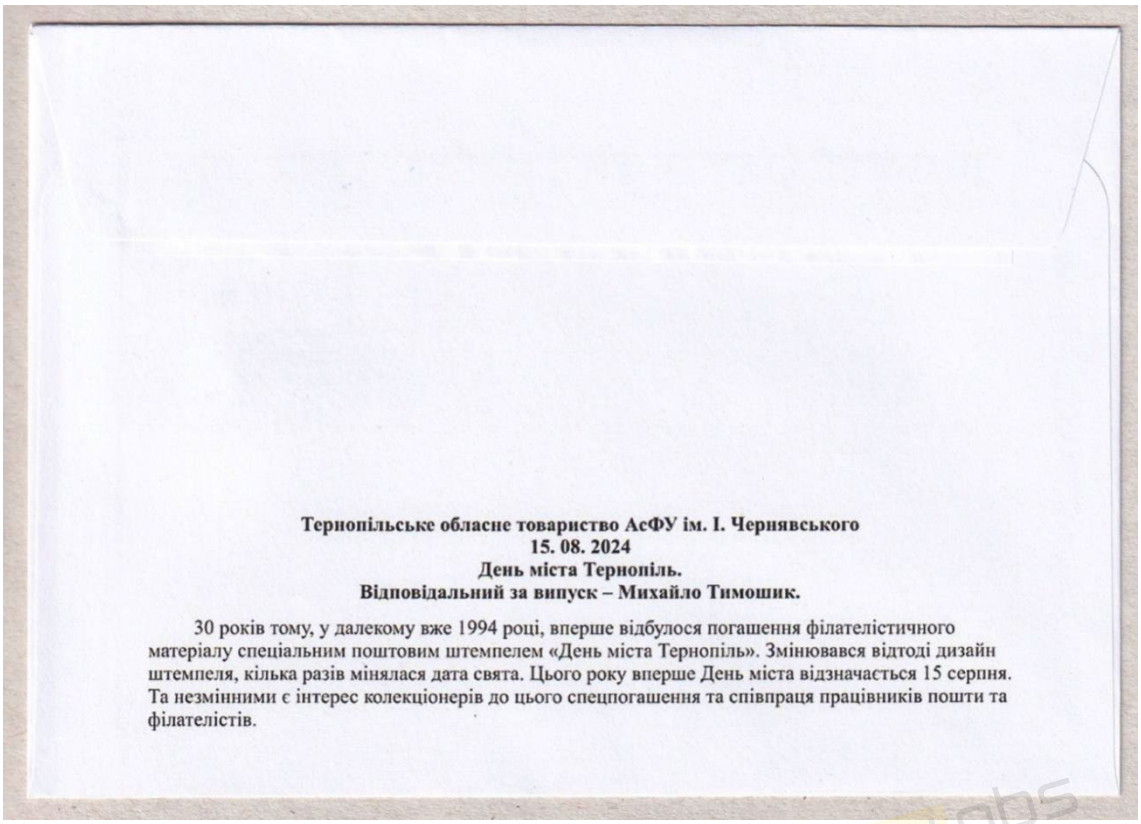

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
15. 08. 2024
День міста Тернопіль.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

30 років тому, у далекому вже 1994 році, вперше відбулося погашення філателістичного матеріалу спеціальним поштовим штемпелем «День міста Тернопіль». Змінювався відтоді дизайн штемпеля, кілька разів мінялася дата свята. Цього року вперше День міста відзначається 15 серпня. Та незмінними є інтерес колекціонерів до цього спецпогашення та співпраця працівників пошти та філателістів.

День міста Тернопіль. 30 років спецпогашенням «День міста Тернопіль», 15.08.2024 р.

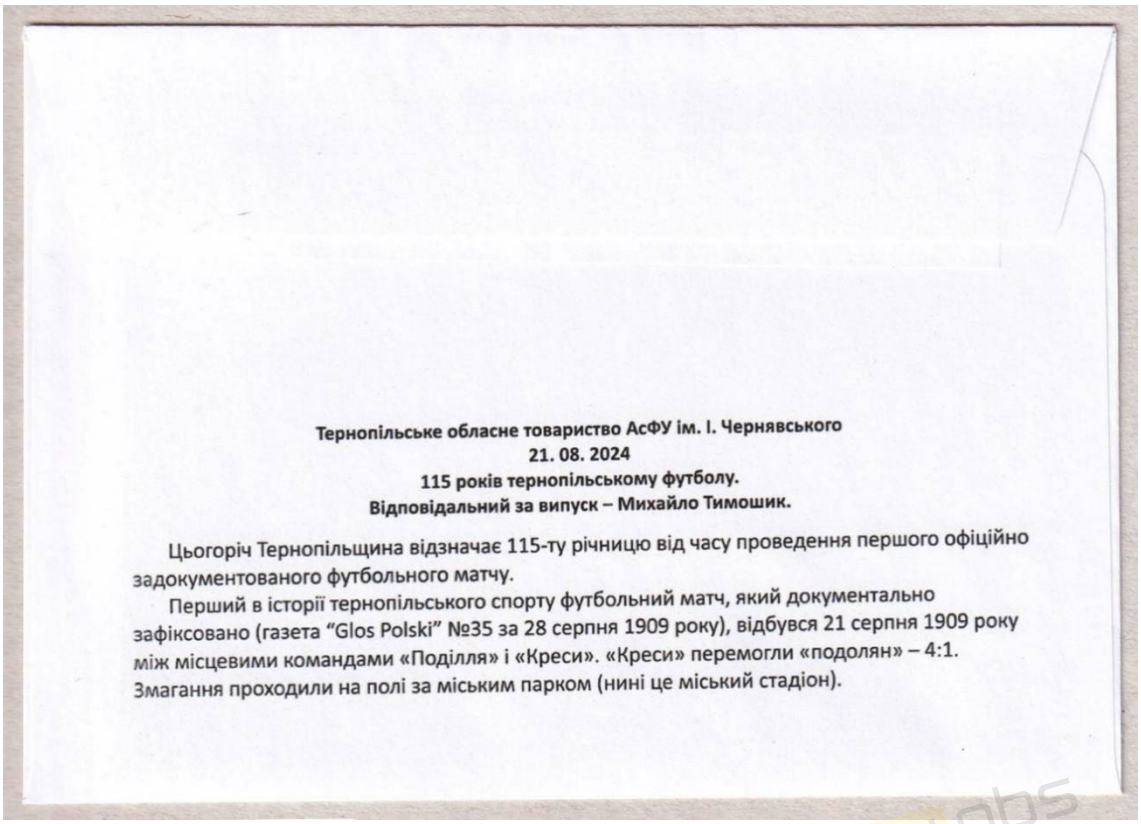

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
21. 08. 2024
115 років тернопільському футболу.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Цьогоріч Тернопільщина відзначає 115-ту річницю від часу проведення першого офіційно задокументованого футбольного матчу.

Перший в історії тернопільського спорту футбольний матч, який документально зафіксовано (газета "Glos Polski" №35 за 28 серпня 1909 року), відбувся 21 серпня 1909 року між місцевими командами «Поділля» і «Креси». «Креси» перемогли «подолян» – 4:1. Змагання проходили на полі за міським парком (нині це міський стадіон).

115 років тернопільському футболу. 21 серпня 1909 р. Перший футбольний матч в Тернополі, 21.08.2024.

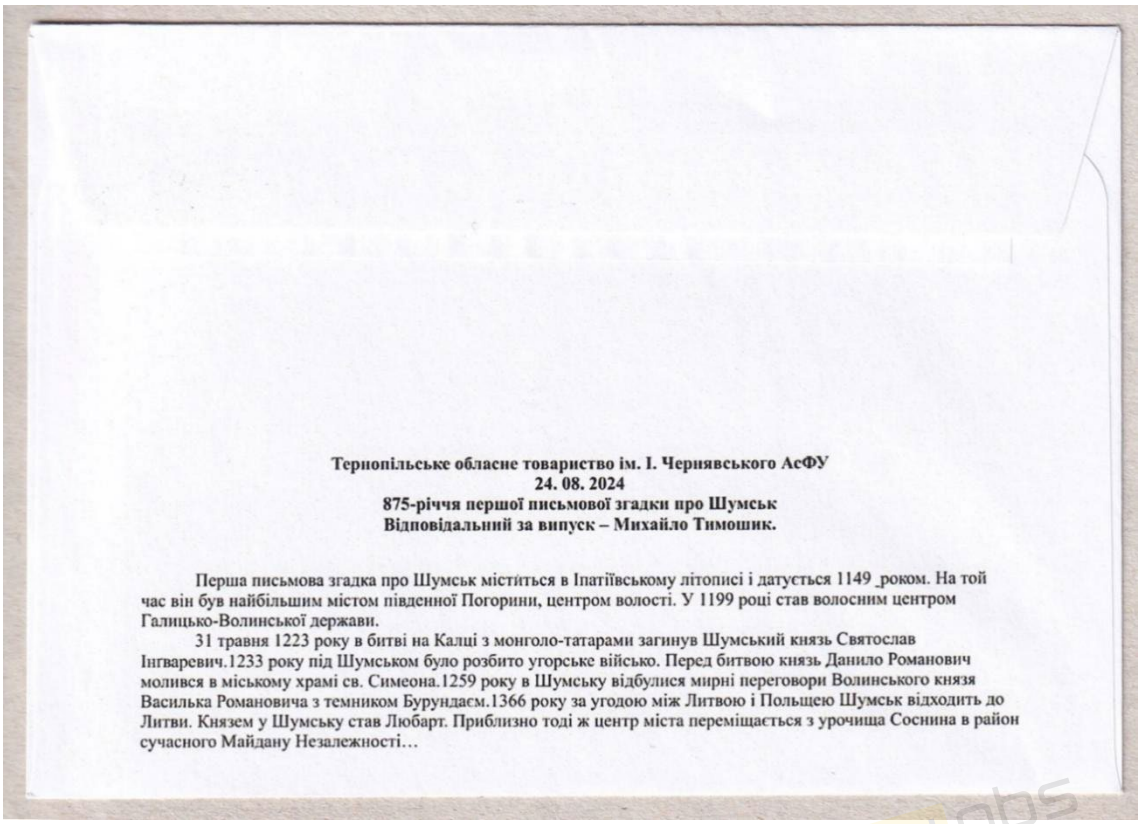

Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського АсФУ
24. 08. 2024
875-річчя першої письмової згадки про Шумськ
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Перша письмова згадка про Шумськ міститься в Іпатіївському літописі і датується 1149 _роком. На той час він був найбільшим містом південної Погорини, центром волості. У 1199 році став волосним центром Галицько-Волинської держави.

31 травня 1223 року в битві на Калці з монголо-татарами загинув Шумський князь Святослав Інгваревич.1233 року під Шумським було розбито угорське військо. Перед битвою князь Данило Романович молився в міському храмі св. Симеона.1259 року в Шумську відбулися мирні переговори Волинського князя Василька Романовича з темником Бурундаєм.1366 року за угодою між Литвою і Польщею Шумськ відходить до Литви. Князем у Шумську став Любарт. Приблизно тоді ж центр міста переміщається з урочища Соснина в район сучасного Майдану Незалежності…

875-річчя першої письмової згадки про Шумськ, 24.08.2024.

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №8. Сім'я Бандери, 28.08.2024.

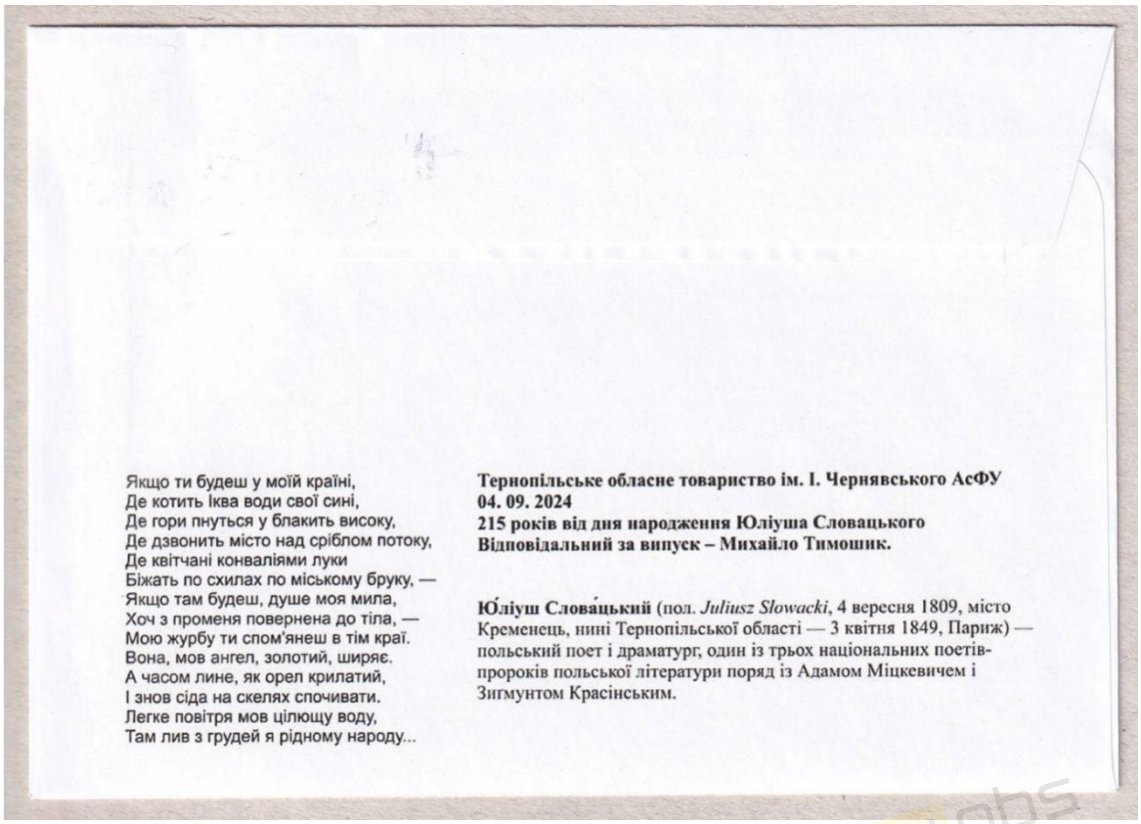

215 років від дня народження Юліуша Словацького, 04.09.2024.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 04.09.2024 (штемпель фіолетовий, датер фіолетовий).

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 07.09.2024 (штемпель фіолетовий, датер синій).

40 років Світлої Пам’яті Патріярха Йосифа, 07.09.2024 (1 вид).

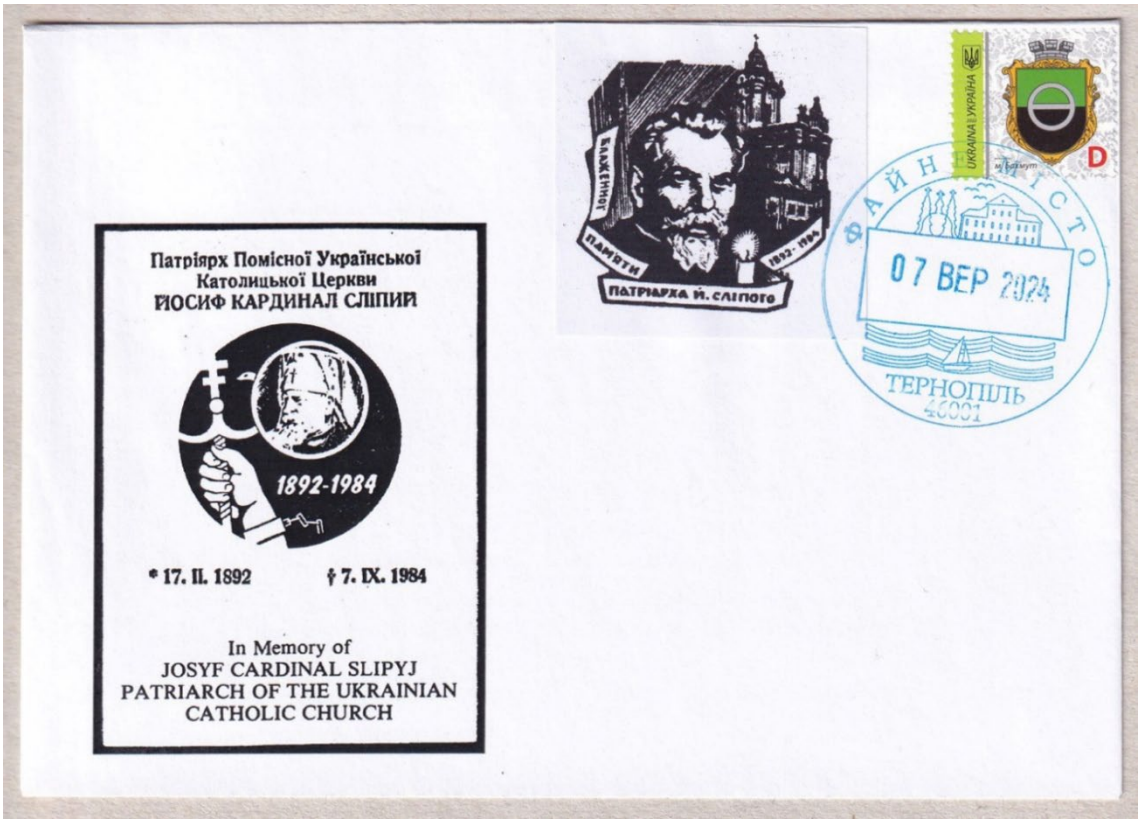

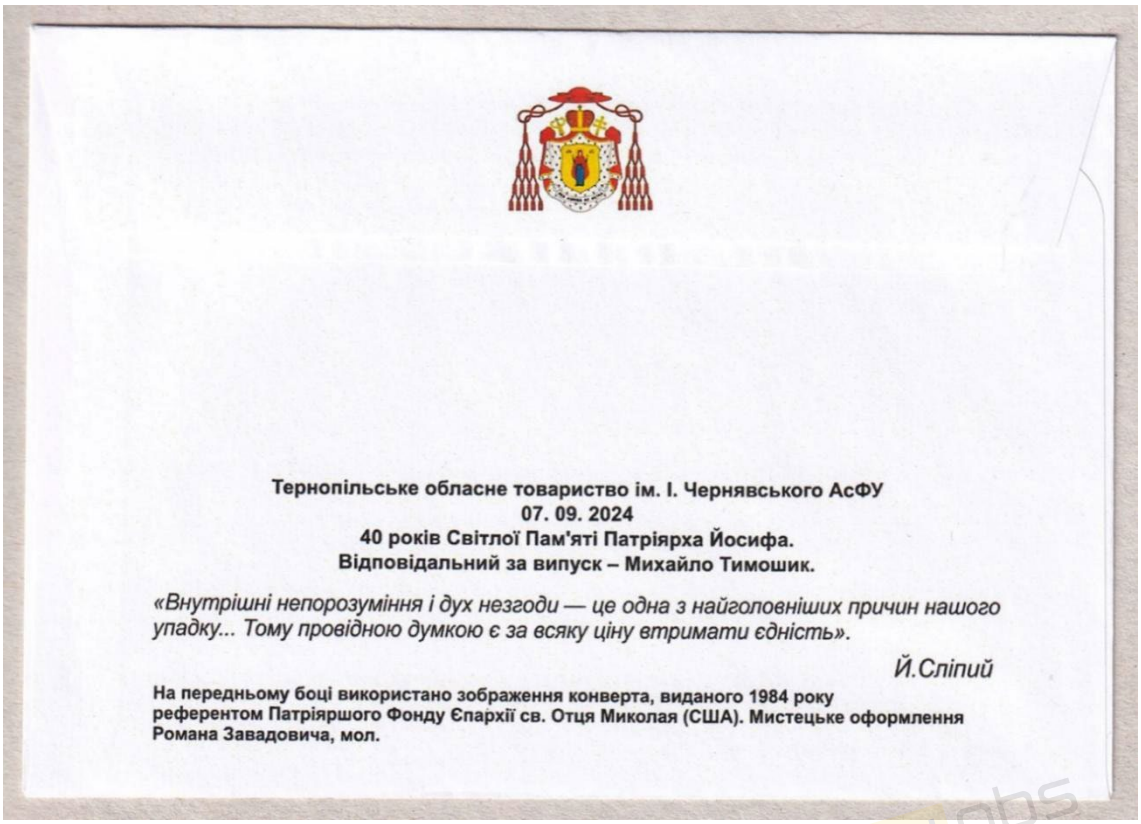

40 років Світлої Пам’яті Патріярха Йосифа, 07.09.2024 (2 вид).

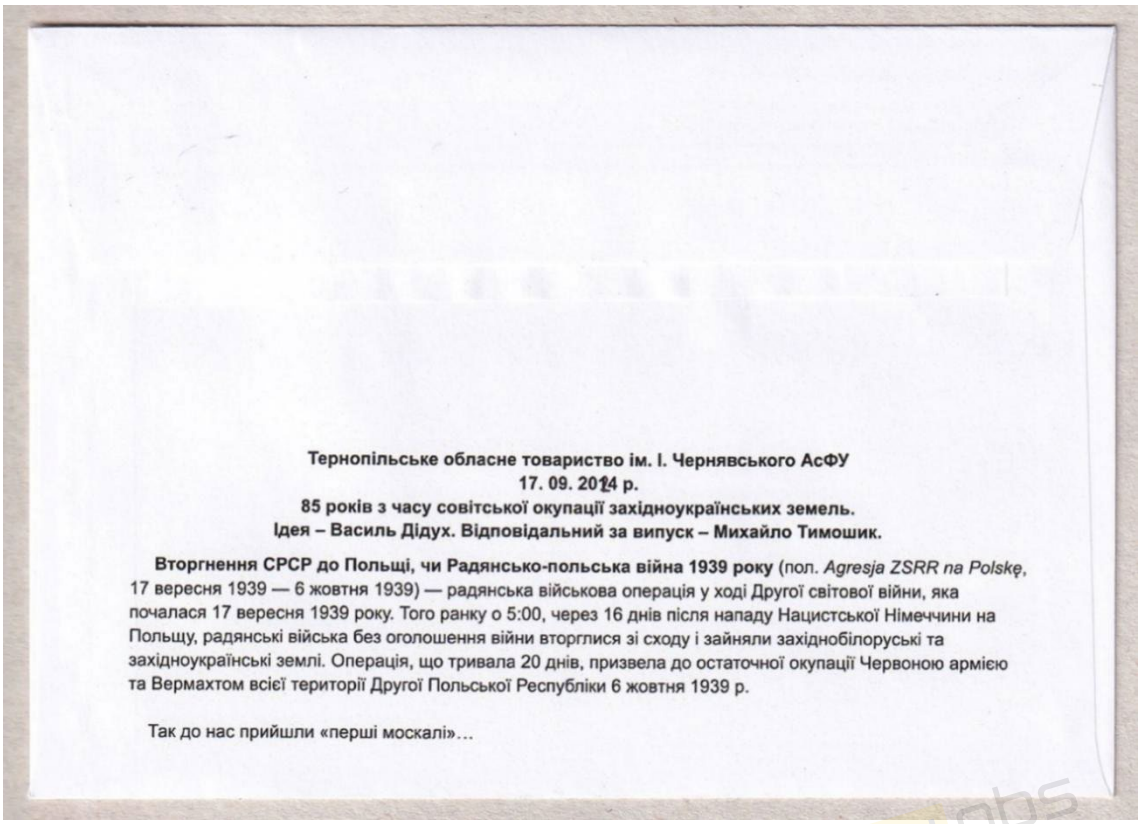

Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського АсФУ
17. 09. 2024 р.
85 років з часу совітської окупації західноукраїнських земель.
Ідея – Василь Дідух. Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Вторгнення СРСР до Польщі, чи Радянсько-польська війна 1939 року (пол. *Agresja ZSRR na Polskę*, 17 вересня 1939 — 6 жовтня 1939) — радянська військова операція у ході Другої світової війни, яка почалася 17 вересня 1939 року. Того ранку о 5:00, через 16 днів після нападу Нацистської Німеччини на Польщу, радянські війська без оголошення війни вторглися зі сходу і зайняли західнобілоруські та західноукраїнські землі. Операція, що тривала 20 днів, призвела до остаточної окупації Червоною армією та Вермахтом всієї території Другої Польської Республіки 6 жовтня 1939 р.

Так до нас прийшли «перші москалі»...

85 років з часу совітської окупації західно-українських земель, 17.09.2024.

Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно, Тернопільська обл. 5-6 жовтня 2024. (1 вид).

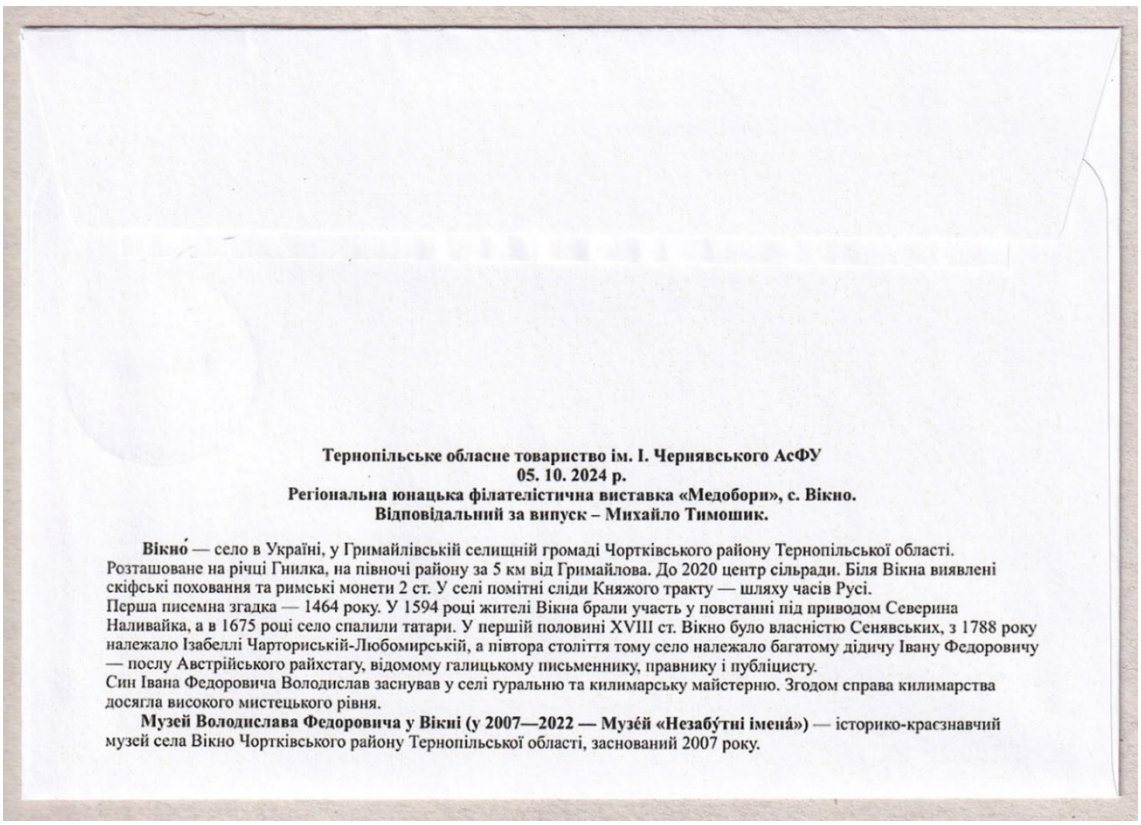

Тернопільське обласне товариство ім. І. Черняївського АсФУ
05. 10. 2024 р.
Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Вікно́ — село в Україні, у Гримайлівській селищній громаді Чортківського району Тернопільської області. Розташоване на річці Гнилка, на півночі району за 5 км від Гримайлова. До 2020 центр сільради. Біля Вікна виявлені скіфські поховання та римські монети 2 ст. У селі помітні сліди Княжого тракту — шляху часів Русі.
Перша писемна згадка — 1464 року. У 1594 році жителі Вікна брали участь у повстанні під приводом Северина Наливайка, а в 1675 році село спалили татари. У першій половині XVIII ст. Вікно було власністю Сенявських, з 1788 року належало Ізабеллі Чарторийській-Любомирській, а півтора століття тому село належало багатому дідичу Івану Федоровичу — послу Австрійського райхстагу, відомому галицькому письменнику, правнику і публіцисту.
Син Івана Федоровича Володислав заснував у селі гуральню та килимарську майстерню. Згодом справа килимарства досягла високого мистецького рівня.

Музей Володислава Федоровича у Вікні (у 2007—2022 — Музе́й «Незабу́тні імена́») — історико-краєзнавчий музей села Вікно Чортківського району Тернопільської області, заснований 2007 року.

Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно, 05.10.2024 р.(2 вид).

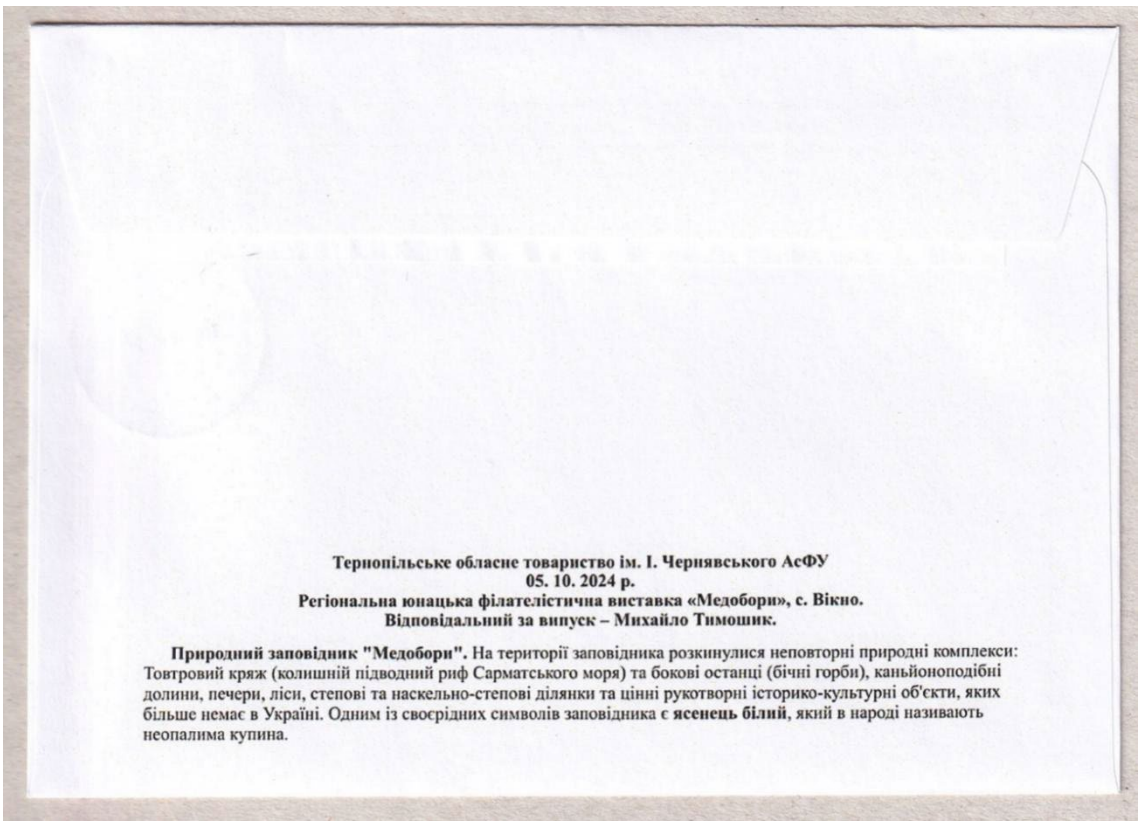

Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно, 05.10.2024 р. (3 вид).

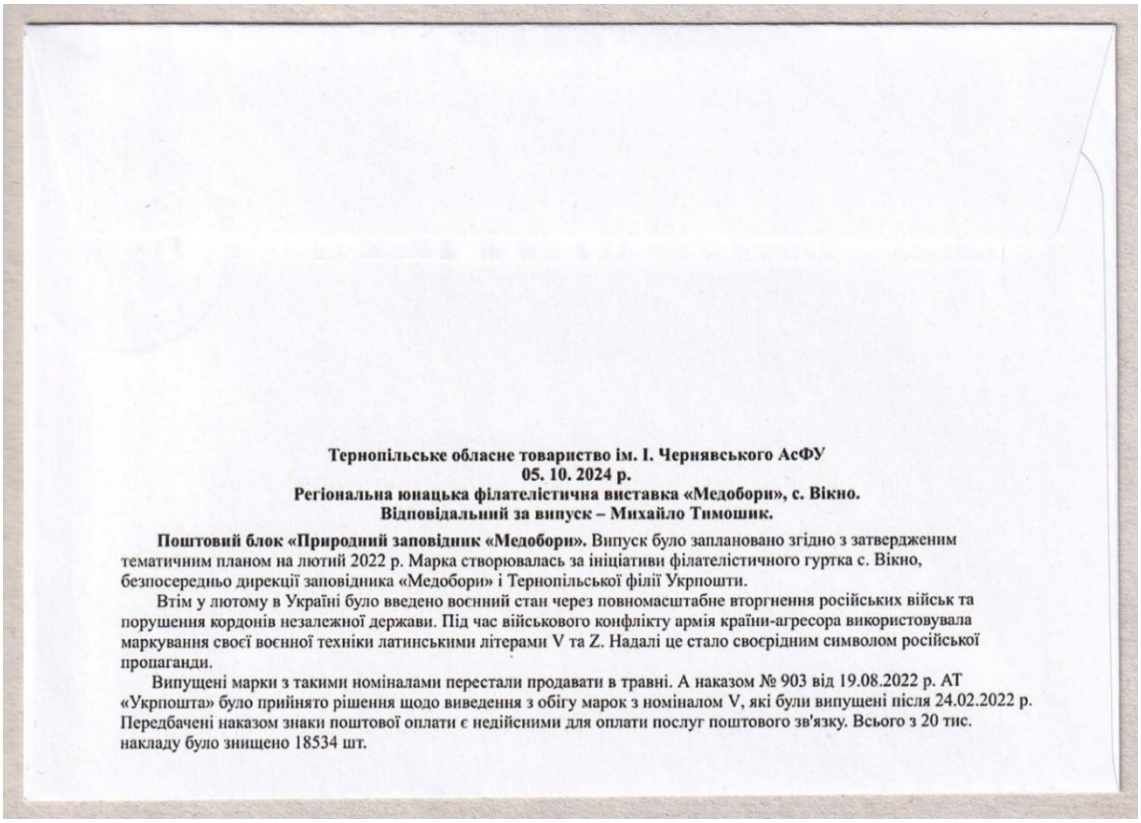

Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського АсФУ
05. 10. 2024 р.
Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно.
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

Поштовий блок «Природний заповідник «Медобори». Випуск було заплановано згідно з затвердженим тематичним планом на лютий 2022 р. Марка створювалась за ініціативи філателістичного гуртка с. Вікно, безпосередньо дирекції заповідника «Медобори» і Тернопільської філії Укрпошти.

Втім у лютому в Україні було введено воєнний стан через повномасштабне вторгнення російських військ та порушення кордонів незалежної держави. Під час військового конфлікту армія країни-агресора використовувала маркування своєї воєнної техніки латинськими літерами V та Z. Надалі це стало своєрідним символом російської пропаганди.

Випущені марки з такими номіналами перестали продавати в травні. А наказом № 903 від 19.08.2022 р. АТ «Укрпошта» було прийнято рішення щодо виведення з обігу марок з номіналом V, які були випущені після 24.02.2022 р. Передбачені наказом знаки поштової оплати є недійсними для оплати послуг поштового зв'язку. Всього з 20 тис. накладу було знищено 18534 шт.

Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори», с. Вікно, 05.10.2024 р. (4 вид).

ПШ – Регіональна юнацька філателістична виставка «Медобори» с. Вікно, Тернопільська обл. 5-6 жовтня 2024 – синій, фіолетовий, вишневий, зелений, чорний.

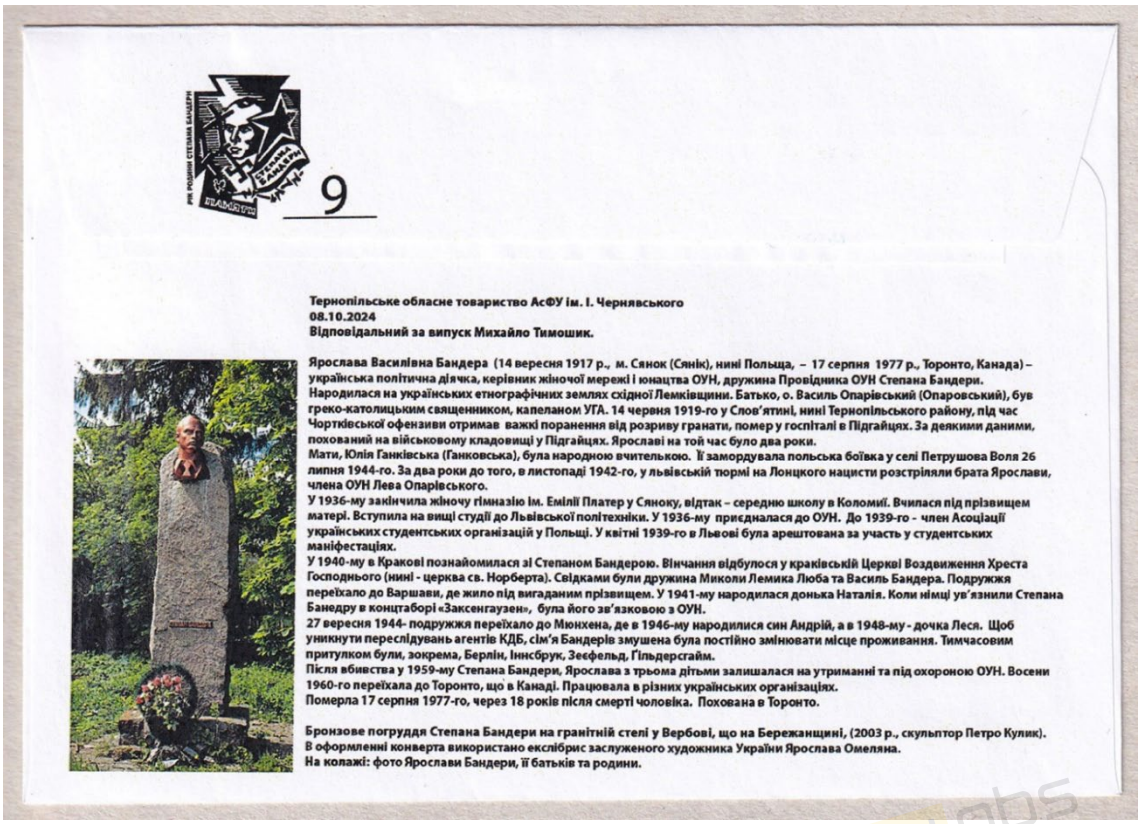

9

Тернопільське обласне товариство АсФУ ім. І. Чернявського
08.10.2024
Відповідальний за випуск Михайло Тимошик.

Ярослава Василівна Бандера (14 вересня 1917 р., м. Сянок (Сянік), нині Польща, – 17 серпня 1977 р., Торонто, Канада) – українська політична діячка, керівник жіночої мережі і юнацтва ОУН, дружина Провідника ОУН Степана Бандери.
Народилася на українських етнографічних землях східної Лемківщини. Батько, о. Василь Опарівський (Опаровський), був греко-католицьким священником, капеланом УГА. 14 червня 1919-го у Слов'ятині, нині Тернопільського району, під час Чортківської офензиви отримав важкі поранення від розриву гранати, помер у госпіталі в Підгайцях. За деякими даними, похований на військовому кладовищі у Підгайцях. Ярославі на той час було два роки.
Мати, Юлія Ганківська (Ганковська), була народною вчителькою. Її замордувала польська боївка у селі Петрушова Воля 26 липня 1944-го. За два роки до того, в листопаді 1942-го, у львівській тюрмі на Лонцкого нацисти розстріляли брата Ярослави, члена ОУН Лева Опарівського.
У 1936-му закінчила жіночу гімназію ім. Емілії Платер у Сяноку, відтак – середню школу в Коломиї. Вчилася під прізвищем матері. Вступила на вищі студії до Львівської політехніки. У 1936-му приєдналася до ОУН. До 1939-го - член Асоціації українських студентських організацій у Польщі. У квітні 1939-го в Львові була арештована за участь у студентських маніфестаціях.
У 1940-му в Кракові познайомилася зі Степаном Бандерою. Вінчання відбулося у краківській Церкві Воздвиження Хреста Господнього (нині - церква св. Норберта). Свідками були дружина Миколи Лемика Люба та Василь Бандера. Подружжя переїхало до Варшави, де жило під вигаданим прізвищем. У 1941-му народилася донька Наталія. Коли німці ув'язнили Степана Бандеру в концтаборі «Заксенгаузен», була його зв'язковою з ОУН.
27 вересня 1944- подружжя переїхало до Мюнхена, де в 1946-му народилися син Андрій, а в 1948-му - дочка Леся. Щоб уникнути переслідувань агентів КДБ, сім'я Бандерів змушена була постійно змінювати місце проживання. Тимчасовим притулком були, зокрема, Берлін, Інсбрук, Зеффельд, Гільдерсгайм.
Після вбивства у 1959-му Степана Бандери, Ярослава з трьома дітьми залишалася на утриманні та під охороною ОУН. Восени 1960-го переїхала до Торонто, що в Канаді. Працювала в різних українських організаціях.
Померла 17 серпня 1977-го, через 18 років після смерті чоловіка. Похована в Торонто.

Бронзове погруддя Степана Бандери на гранітній стелі у Вербові, що на Бережанщині, (2003 р., скульптор Петро Кулик).
В оформленні конверта використано екслібрис заслуженого художника України Ярослава Омеляна.
На колажі: фото Ярослави Бандери, її батьків та родини.

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №9. Ярослава Бандера, 08.10.2024.

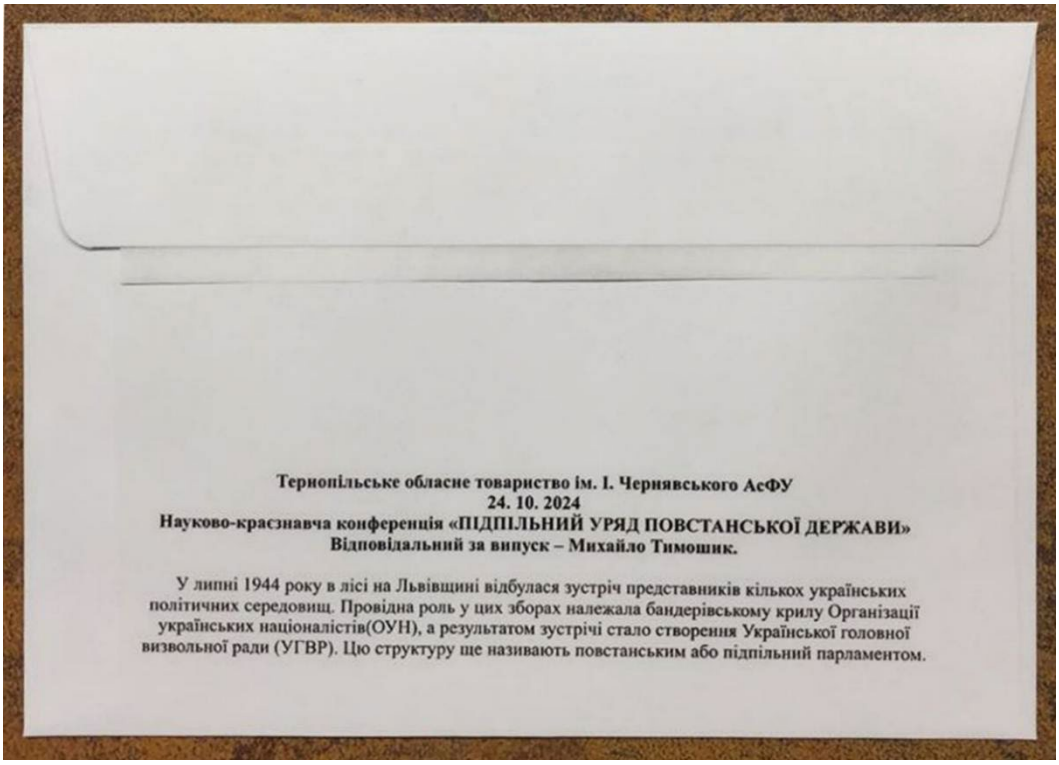

Тернопільське обласне товариство ім. І. Черняївського АсФУ
24. 10. 2024
Науково-краєзнавча конференція «ПІДПІЛЬНИЙ УРЯД ПОВСТАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ»
Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик.

У липні 1944 року в лісі на Львівщині відбулася зустріч представників кількох українських політичних середовищ. Провідна роль у цих зборах належала бандерівському крилу Організації українських націоналістів(ОУН), а результатом зустрічі стало створення Української головної визвольної ради (УГВР). Цю структуру ще називають повстанським або підпільний парламентом.

Науково-краєзнавча конференція «Підпільний уряд повстанської держави», 24.10.2024.

Пам’ятний надрук – Науково-краєзнавча конференція «Підпільний уряд повстанської держави», Тернопіль, 24.10.2024.

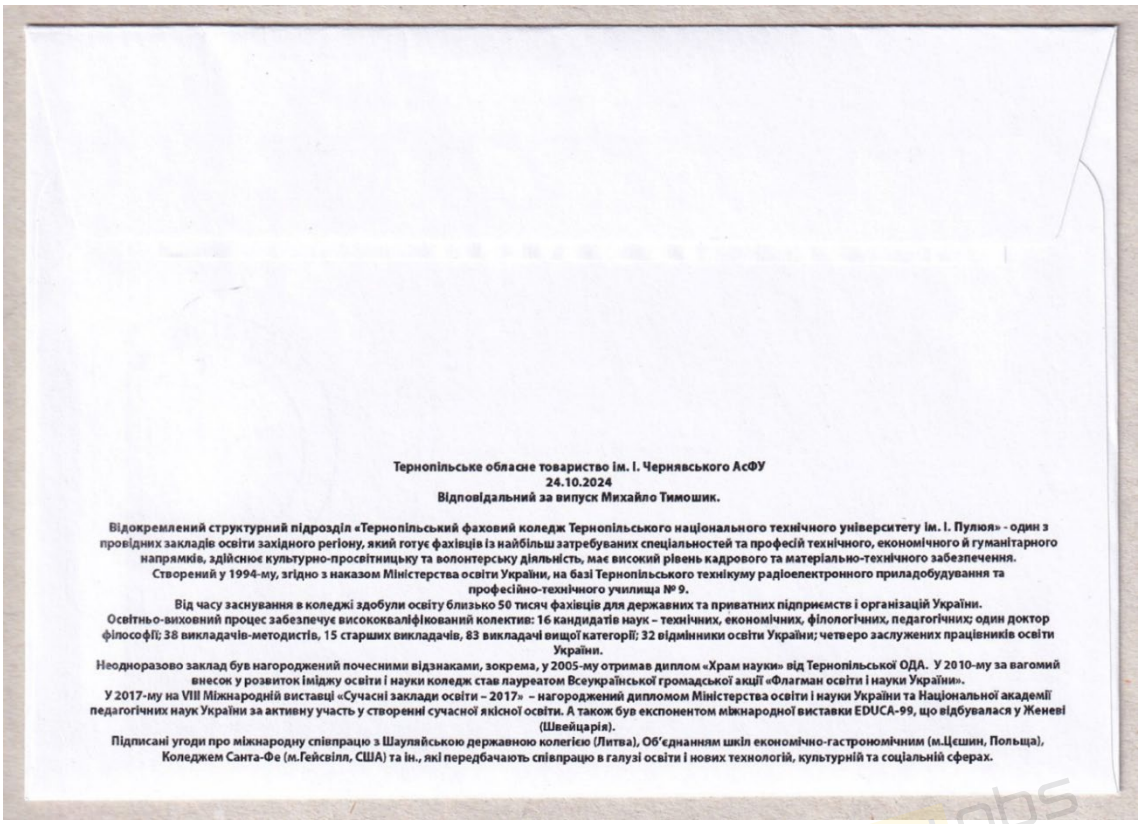

Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського АсФУ
24.10.2024
Відповідальний за випуск Михайло Тимошик.

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя» - один з провідних закладів освіти західного регіону, який готує фахівців із найбільш затребуваних спеціальностей та професій технічного, економічного й гуманітарного напрямків, здійснює культурно-просвітницьку та волонтерську діяльність, має високий рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення.
Створений у 1994-му, згідно з наказом Міністерства освіти України, на базі Тернопільського технікуму радіоелектронного приладобудування та професійно-технічного училища № 9.
Від часу заснування в коледжі здобули освіту близько 50 тисяч фахівців для державних та приватних підприємств і організацій України.
Освітньо-виховний процес забезпечує висококваліфікований колектив: 16 кандидатів наук – технічних, економічних, філологічних, педагогічних; один доктор філософії; 38 викладачів-методистів, 15 старших викладачів, 83 викладачі вищої категорії; 32 відмінники освіти України; четверо заслужених працівників освіти України.
Неодноразово заклад був нагороджений почесними відзнаками, зокрема, у 2005-му отримав диплом «Храм науки» від Тернопільської ОДА. У 2010-му за вагомий внесок у розвиток іміджу освіти і науки коледж став лауреатом Всеукраїнської громадської акції «Флагман освіти і науки України».
У 2017-му на VIII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2017» – нагороджений дипломом Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України за активну участь у створенні сучасної якісної освіти. А також був експонентом міжнародної виставки EDUCA-99, що відбувалася у Женеві (Швейцарія).
Підписані угоди про міжнародну співпрацю з Шауляйською державною колегією (Литва), Об'єднанням шкіл економічно-гастрономічним (м.Цєшин, Польща), Коледжем Санта-Фе (м.Гейсвілл, США) та ін., які передбачають співпрацю в галузі освіти і нових технологій, культурній та соціальній сферах.

Тернопільський фаховий коледж ТНТУ ім. І. Пулюя, 30. 24.10.2024.

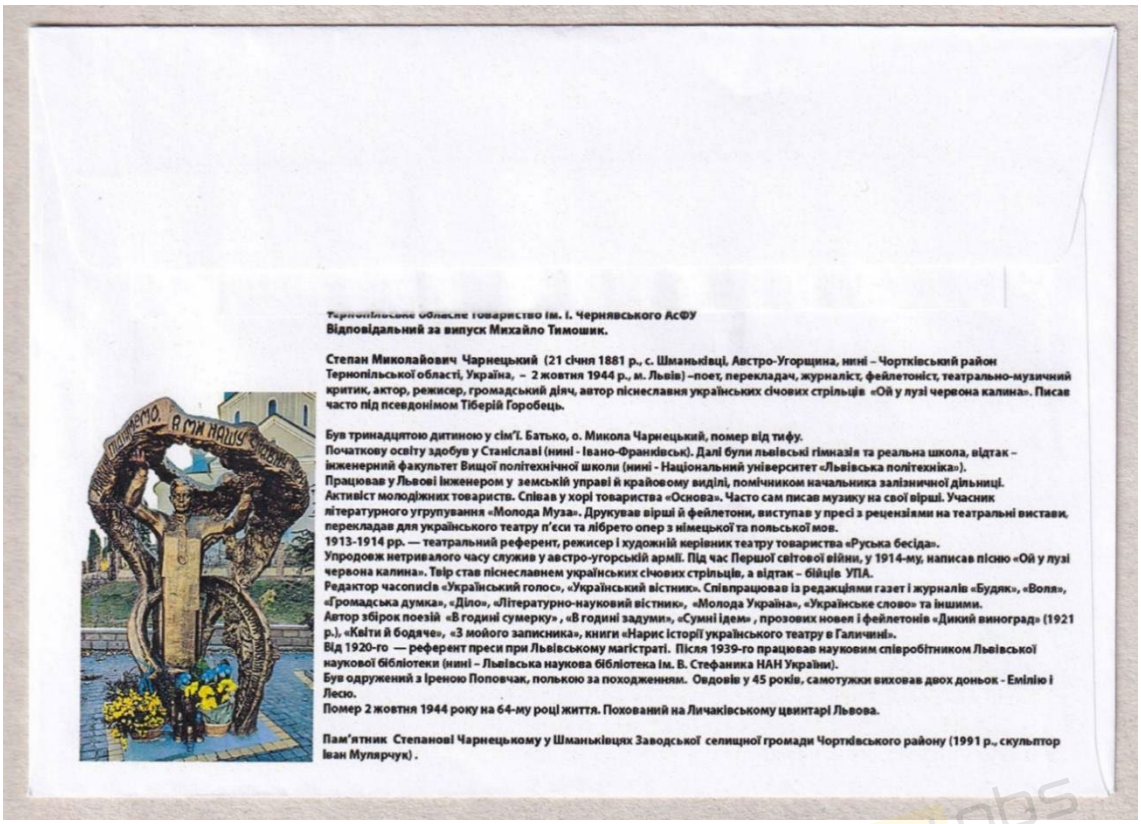

Степан Чарнецький, 30.10.2024.

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №10. Родина Бандери, Михайло та Розалія, 31.10.2024.

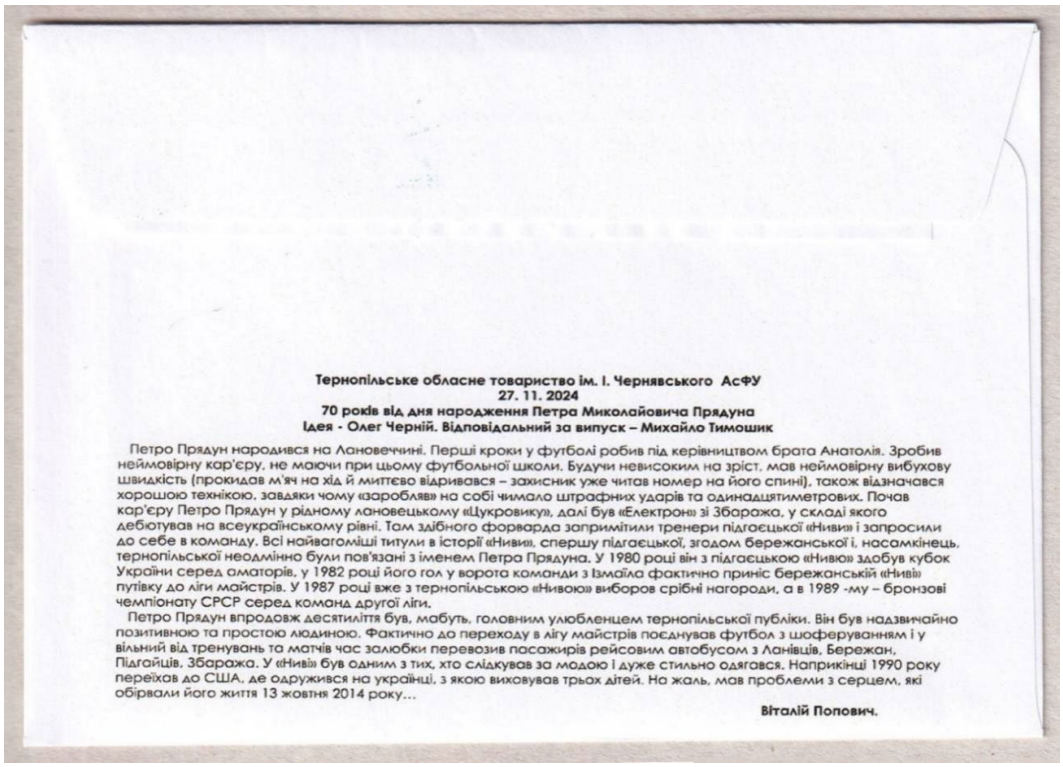

Тернопільське обласне товариство ім. І. Чернявського АсФУ
27. 11. 2024
70 років від дня народження Петра Миколайовича Прядуна
Ідея - Олег Черній. Відповідальний за випуск – Михайло Тимошик

Петро Прядун народився на Лановеччині. Перші кроки у футболі робив під керівництвом брата Анатолія. Зробив неймовірну кар'єру, не маючи при цьому футбольної школи. Будучи невисоким на зріст, мав неймовірну вибухову швидкість (прокидав м'яч на хід й миттєво відривався – захисник уже читав номер на його спині), також відзначався хорошою технікою, завдяки чому «заробляв» на собі чимало штрафних ударів та одинадцятиметрових. Почав кар'єру Петро Прядун у рідному лановецькому «Цукровику», далі був «Електрон» зі Збаража, у складі якого дебютував на всеукраїнському рівні. Там здібного форварда запримітили тренери підгаєцької «Ниви» і запросили до себе в команду. Всі найвагоміші титули в історії «Ниви», спершу підгаєцької, згодом бережанської і, насамкінець, тернопільської неодмінно були пов'язані з іменем Петра Прядуна. У 1980 році він з підгаєцькою «Нивою» здобув кубок України серед аматорів, у 1982 році його гол у ворота команди з Ізмаїла фактично приніс бережанській «Ниві» путівку до ліги майстрів. У 1987 році вже з тернопільською «Нивою» виборов срібні нагороди, а в 1989 -му – бронзові чемпіонату СРСР серед команд другої ліги.

Петро Прядун впродовж десятиліття був, мабуть, головним улюбленцем тернопільської публіки. Він був надзвичайно позитивною та простою людиною. Фактично до переходу в лігу майстрів поєднував футбол з шоферуванням і у вільний від тренувань та матчів час залюбки перевозив пасажирів рейсовим автобусом з Ланівців, Бережан, Підгайців, Збаража. У «Ниві» був одним з тих, хто слідкував за модою і дуже стильно одягався. Наприкінці 1990 року переїхав до США, де одружився на українці, з якою виховував трьох дітей. На жаль, мав проблеми з серцем, які обірвали його життя 13 жовтня 2014 року...

Віталій Попович.

70 років від дня народження Петра Миколайовича Прядуна, 27.11.2024.

ПШ – Гордість і слава Тернопілля, 27. 11. 2024 (штемпель зелений, датер зелений).

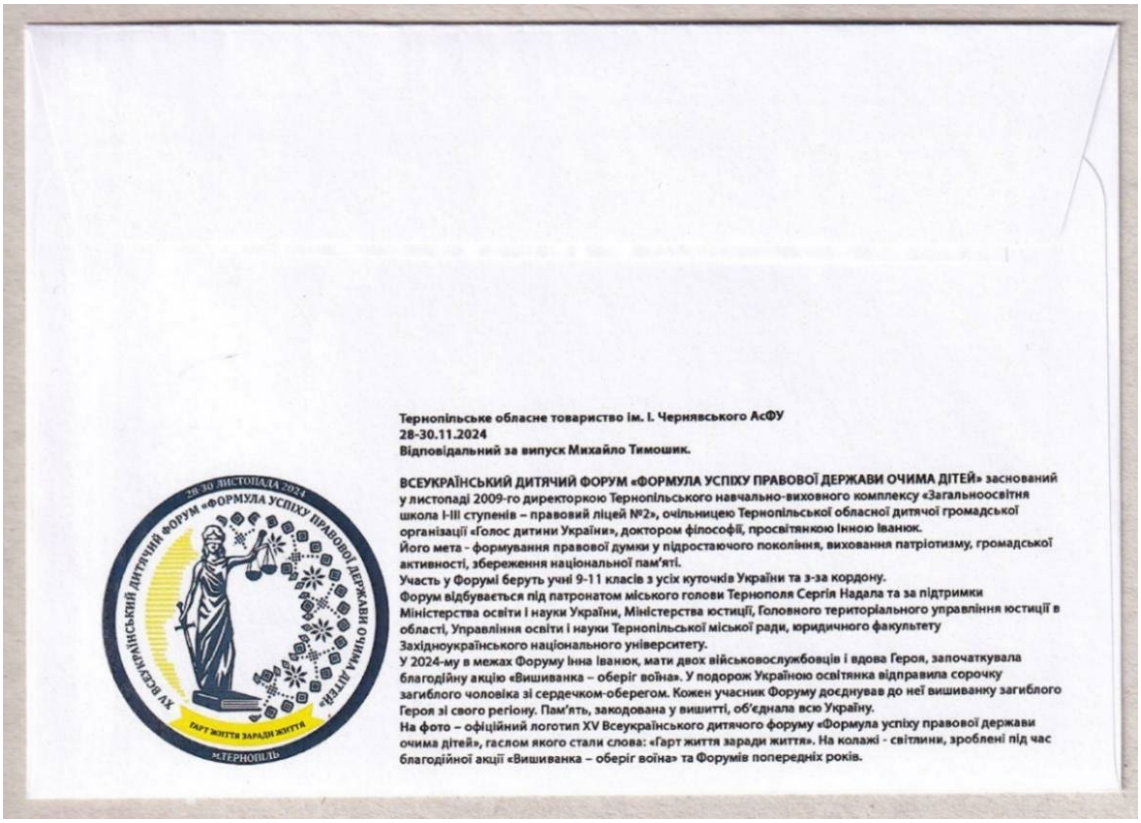

XV Всеукраїнський дитячий форум «Формула успіху правової держави очима дітей», 28-30.11.2024.

mtpbs реклама

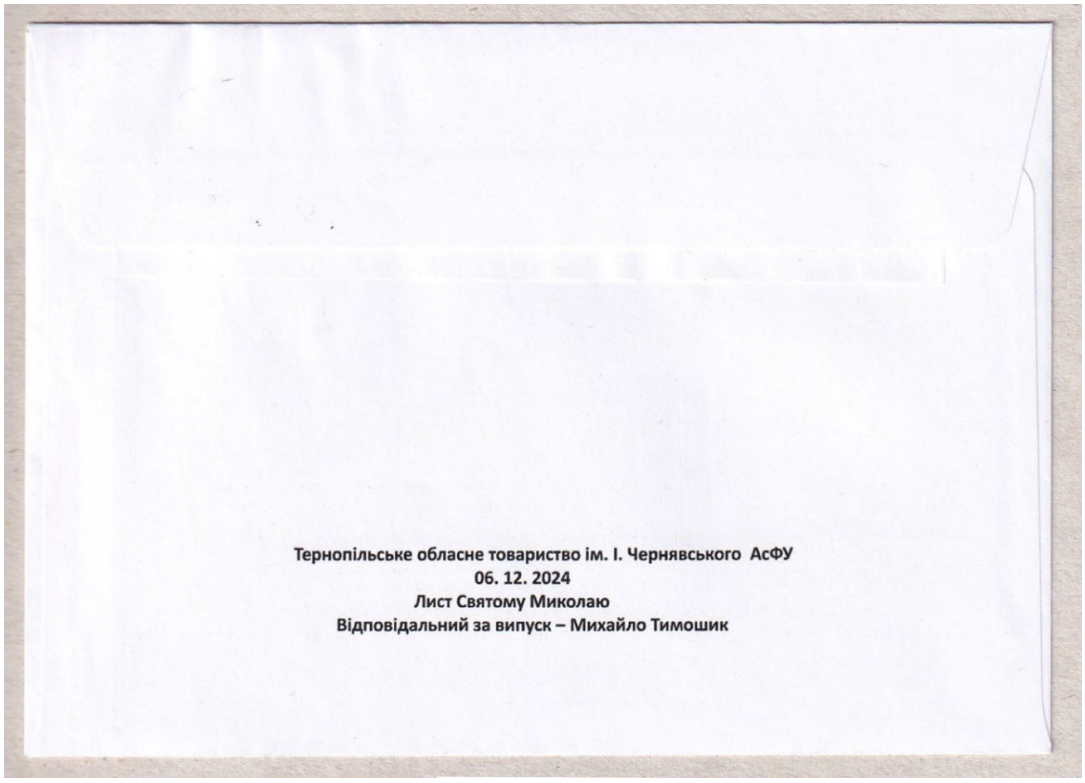

Лист Святому Миколаю, 06.12.2024.

ПШ – Святий Миколай Na Пошті у Тернополі – вишневий.

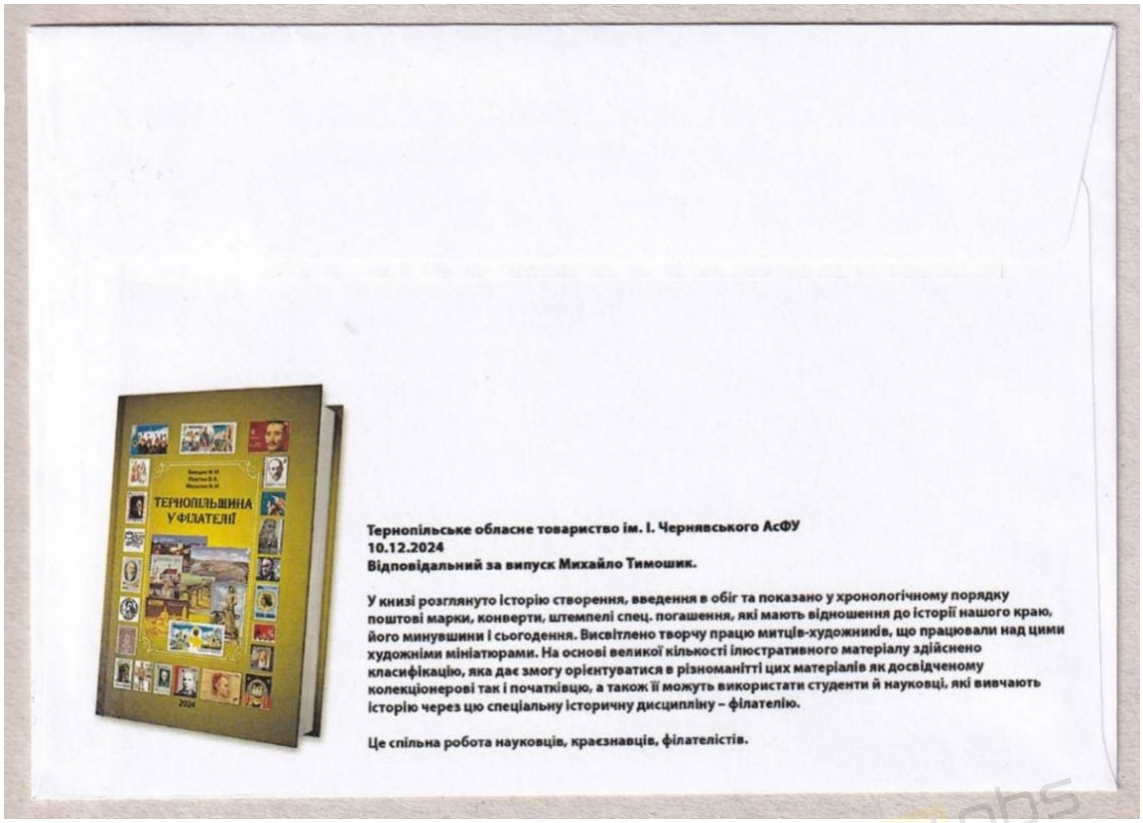

Презентація монографії «Тернопільщина у філателії» у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї, 10.12.2024.

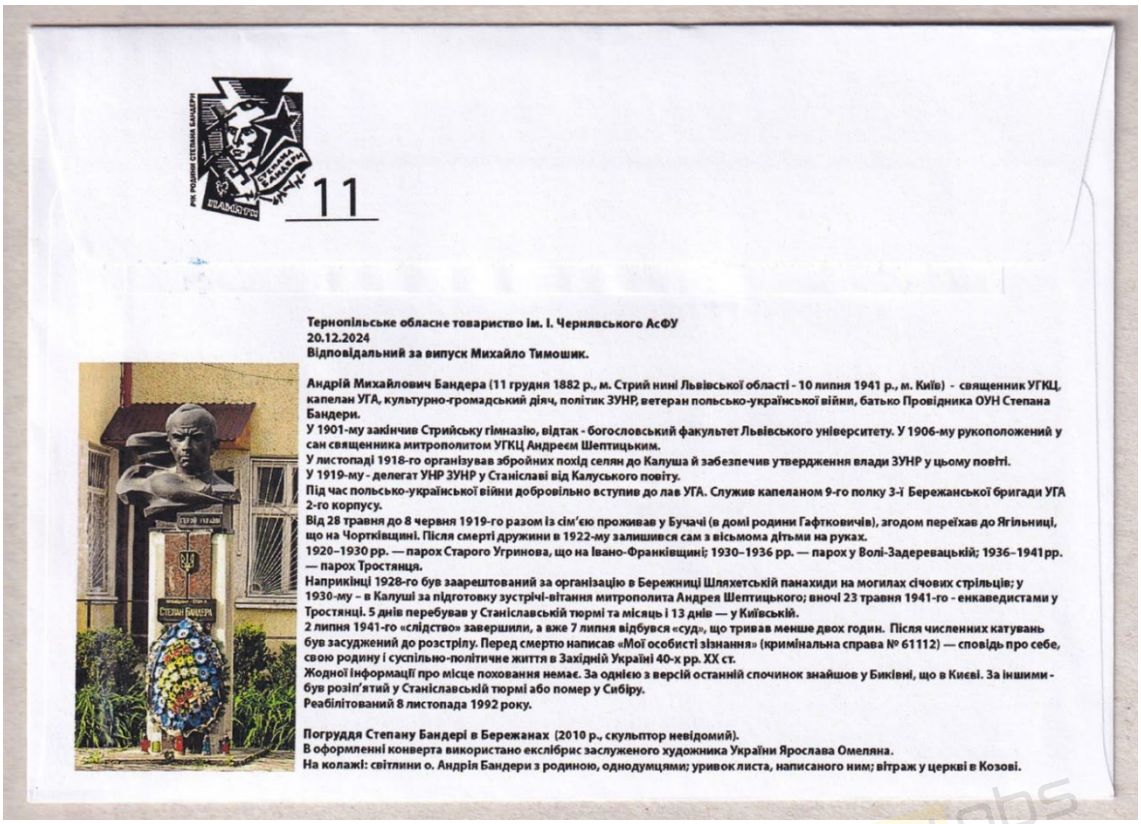

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №11, о. Андрій Бандера, 20.12.2024.

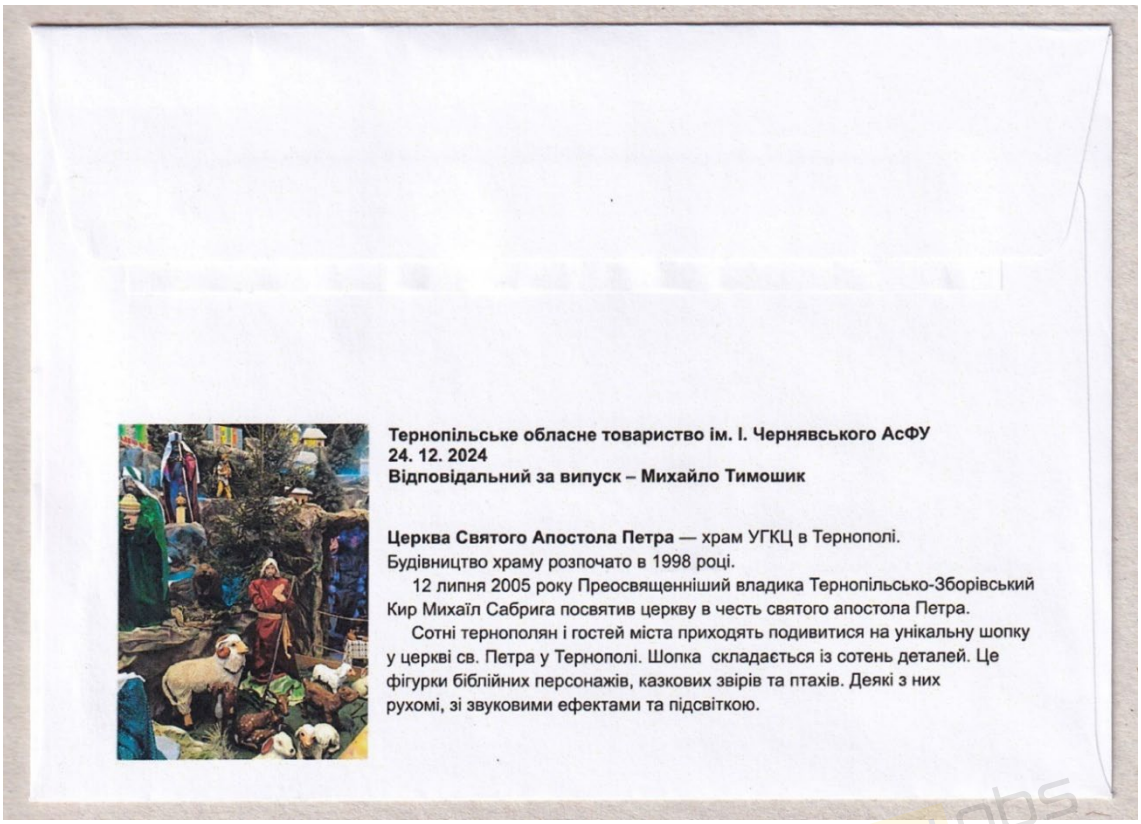

Церква Святого Апостола Петра, 24.12.2024.

Христос Рождається! Славімо Його! Введення владики Миколи Бичка до Колегії кардиналів, 24.12.2024.

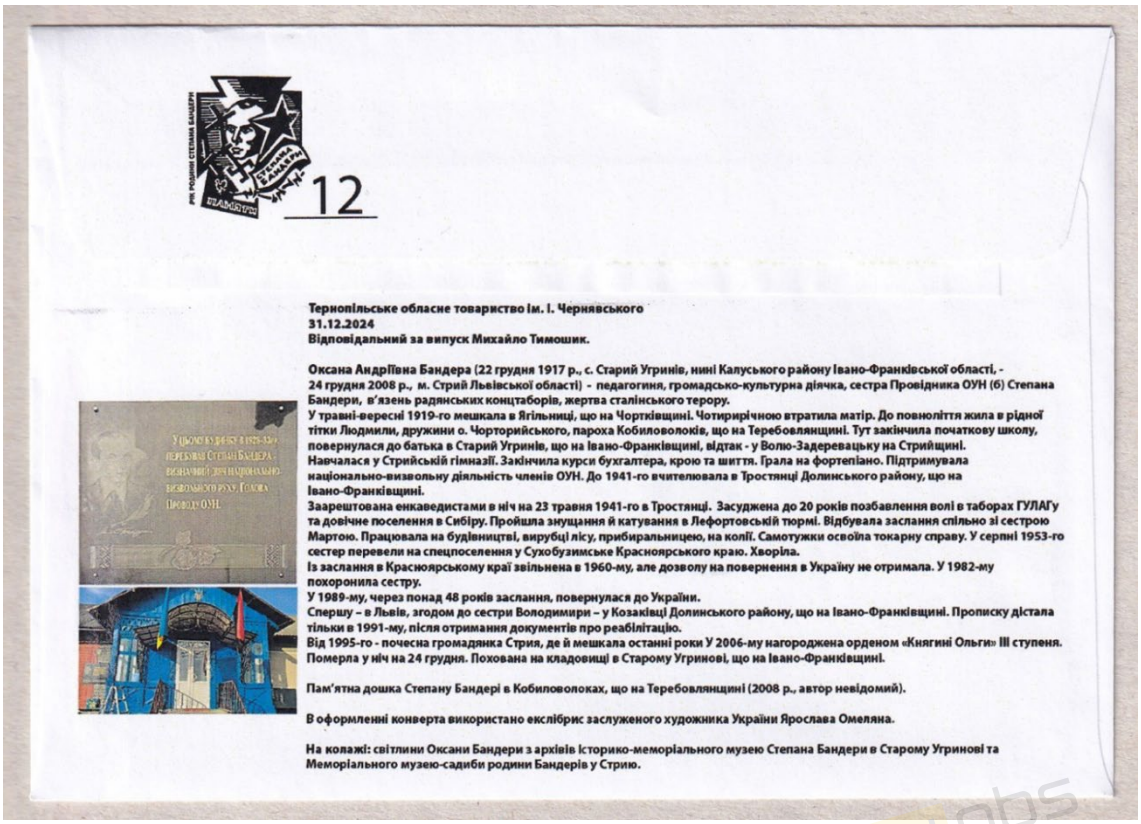

Рік Родини Степана Бандери. Випуск №12. Оксана Бандера, 31.12.2024.

Укрпошта, проєкт «Власна марка» (ВМ)

Тернопільський національний медичний університет імені І. Горбачевського. 170 років із дня народження Івана Горбачевського (1854 – 1942).

Тернопільський фаховий коледж ТНТУ ім. І. Пулюя, 30 років.

Тернопільська обласна організація Національної спілки краєзнавців України

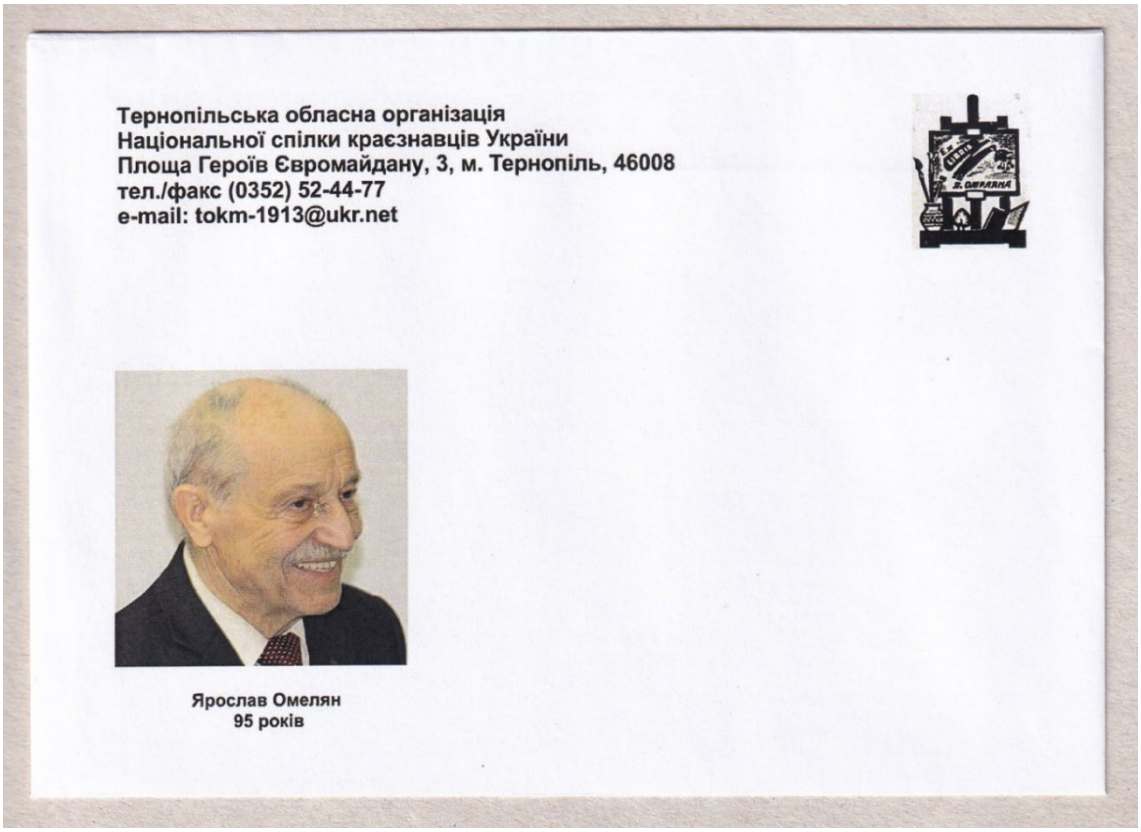

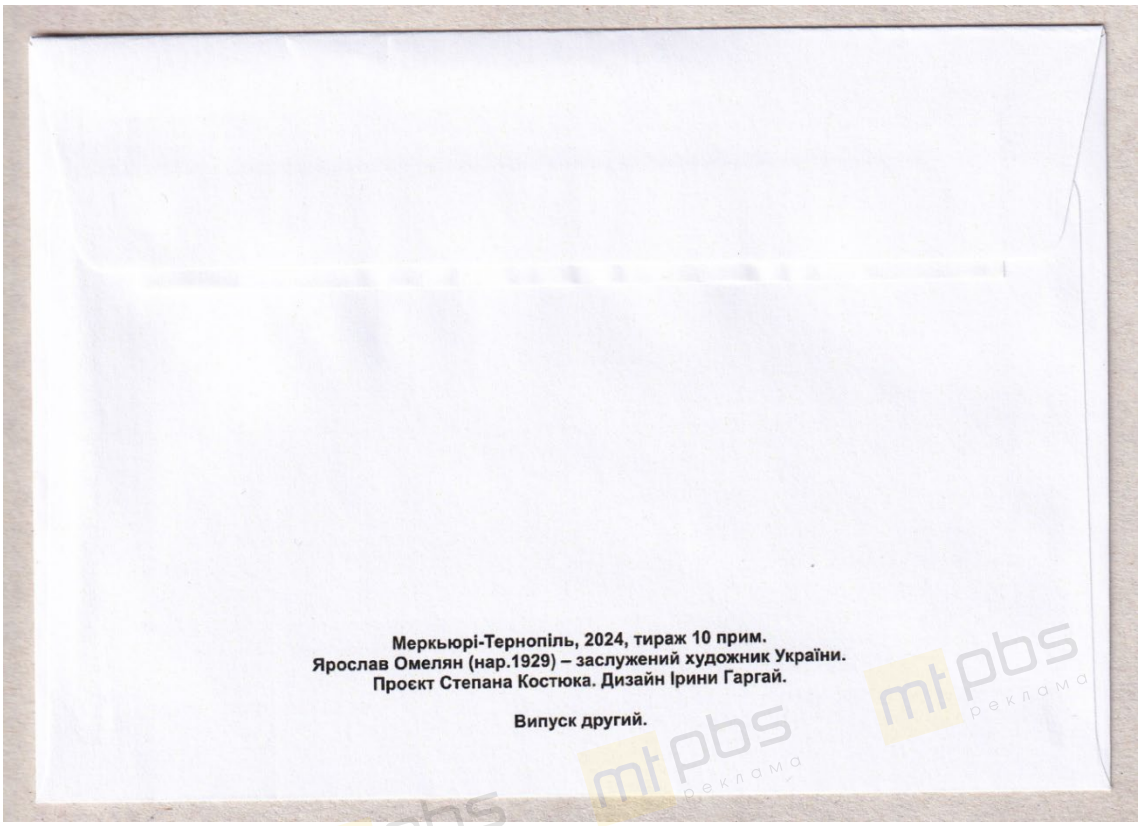

Ярослав Омелян, 95 років, 2024.

Тернопільська обласна організація
Національної спілки краєзнавців України
Площа Героїв Євромайдану, 3, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-44-77
e-mail: tokm-1913@ukr.net

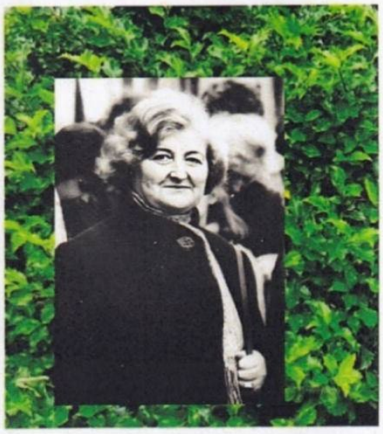

Сидонія Зелінська
95 років

Меркьюрі-Тернопіль, 2024, тираж 10 прим.
Сидонія Зелінська (1929 – 2012) – українська краєзнавиця, природодослідниця.
Проєкт Степана Костюка. Дизайн Ірини Гаргай.

Випуск п'ятий.

Сидонія Зелінська, 95 років, 2024.

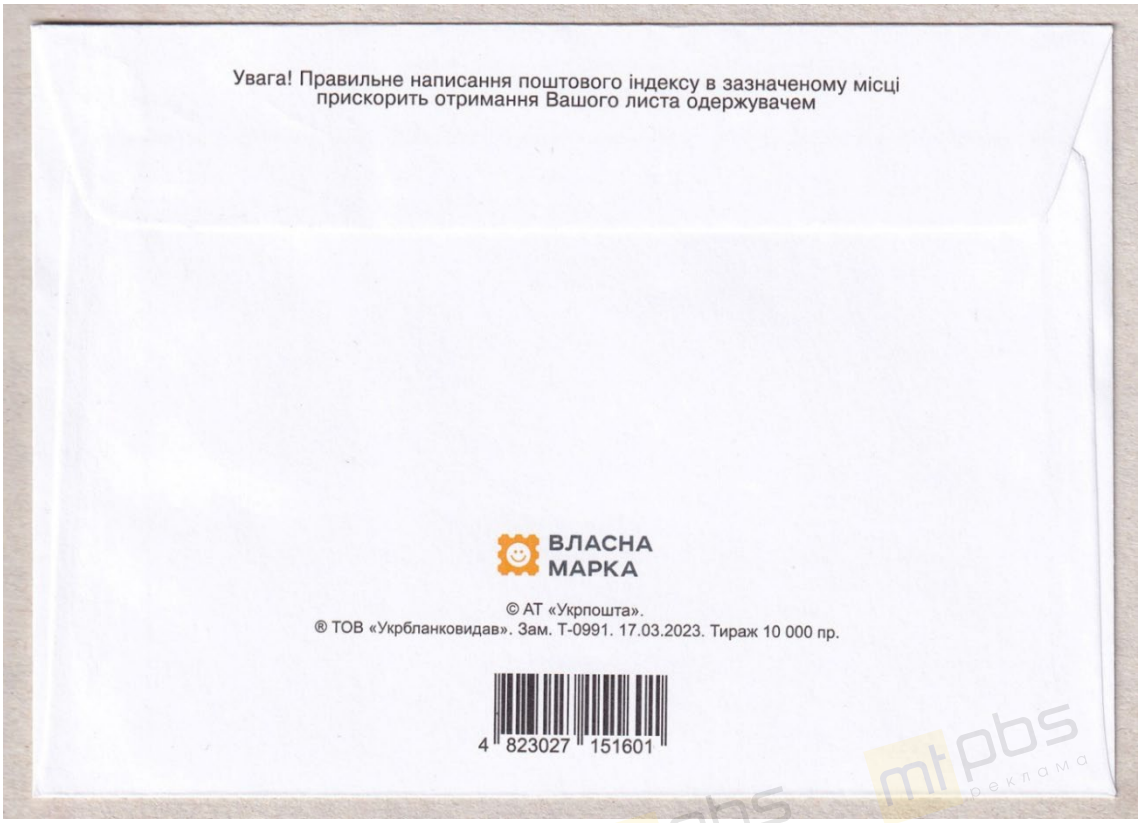

Ярослав Бабуняк, 1924 – 2012 (ВМ).

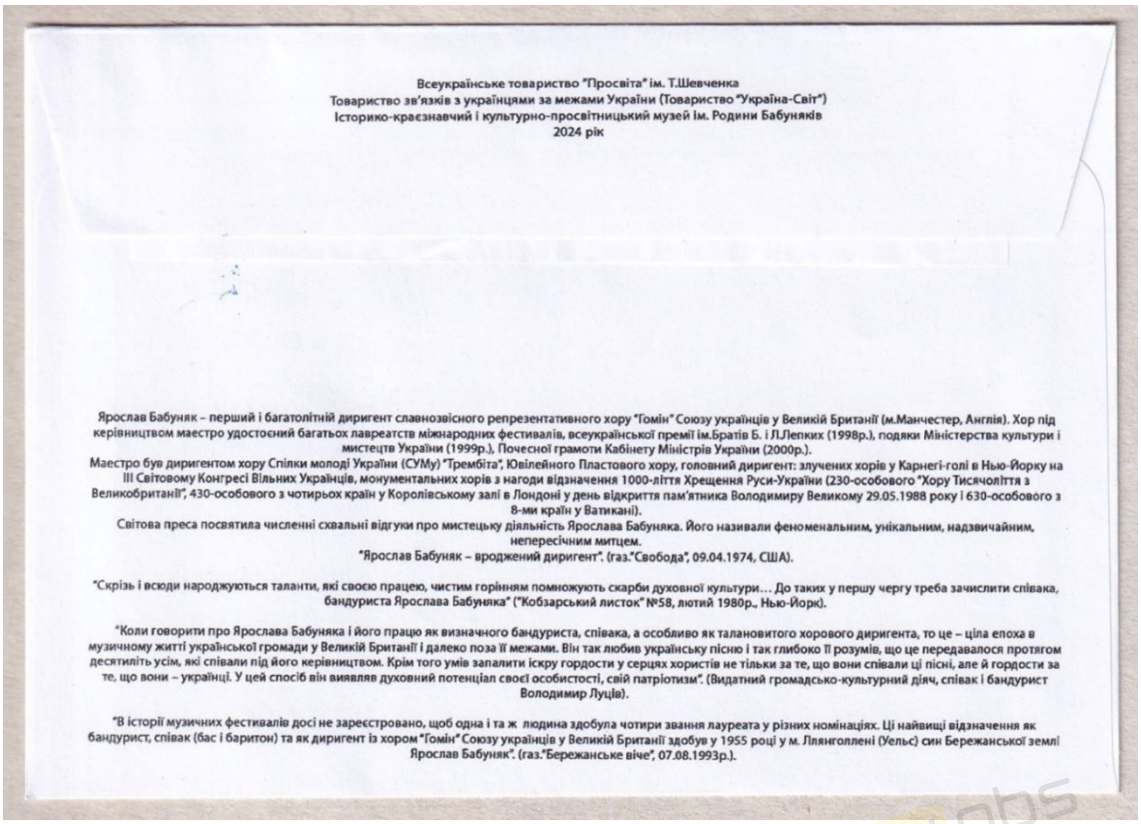

Всеукраїнське товариство "Просвіта" ім. Т.Шевченка
Товариство зв'язків з українцями за межами України (Товариство "Україна-Світ")
Історико-краєзнавчий і культурно-просвітницький музей Ім. Родини Бабуняків
2024 рік

Ярослав Бабуняк – перший і багатолітній диригент славнозвісного репрезентативного хору "Гомін" Союзу українців у Великій Британії (м.Манчестер, Англія). Хор під керівництвом маестро удостоєний багатьох лавреатств міжнародних фестивалів, всеукраїнської премії ім.Братів Б. і Л.Лепких (1998р.), подяки Міністерства культури і мистецтв України (1999р.), Почесної грамоти Кабінету Міністрів України (2000р.).
Маестро був диригентом хору Спілки молоді України (СУМу) "Трембіта", Ювілейного Пластового хору, головний диригент: злучених хорів у Карнегі-голі в Нью-Йорку на III Світовому Конгресі Вільних Українців, монументальних хорів з нагоди відзначення 1000-ліття Хрещення Руси-України (230-особового "Хору Тисячоліття з Великобританії", 430-особового з чотирьох країн у Королівському залі в Лондоні у день відкриття пам'ятника Володимиру Великому 29.05.1988 року і 630-особового з 8-ми країн у Ватикані).
Світова преса посвятила численні схвальні відгуки про мистецьку діяльність Ярослава Бабуняка. Його називали феноменальним, унікальним, надзвичайним, неперевершеним митцем.
"Ярослав Бабуняк – вроджений диригент". (газ."Свобода", 09.04.1974, США).

"Скрізь і всюди народжуються таланти, які своєю працею, чистим горінням помножують скарби духовної культури… До таких у першу чергу треба зачислити співака, бандуриста Ярослава Бабуняка" ("Кобзарський листок" №58, лютий 1980р., Нью-Йорк).

"Коли говорити про Ярослава Бабуняка і його працю як визначного бандуриста, співака, а особливо як талановитого хорового диригента, то це – ціла епоха в музичному житті української громади у Великій Британії і далеко поза її межами. Він так любив українську пісню і так глибоко її розумів, що це передавалося протягом десятиліть усім, які співали під його керівництвом. Крім того умів запалити іскру гордости у серцях хористів не тільки за те, що вони співали ці пісні, але й гордости за те, що вони – українці. У цей спосіб він виявляв духовний потенціал своєї особистості, свій патріотизм". (Видатний громадсько-культурний діяч, співак і бандурист Володимир Луців).

"В історії музичних фестивалів досі не зареєстровано, щоб одна і та ж людина здобула чотири звання лауреата у різних номінаціях. Ці найвищі відзначення як бандурист, співак (бас і баритон) та як диригент із хором "Гомін" Союзу українців у Великій Британії здобув у 1955 році у м. Лланголлені (Уельс) син Бережанської землі Ярослав Бабуняк". (газ."Бережанське віче", 07.08.1993р.).

100-річчю з дня народження Ярослава Бабуняка, 1924 – 2012. 2024. Випущено спільно з товариством «Україна – Світ».

Товариство «Україна – Світ», Тернопільське обласне відділення.

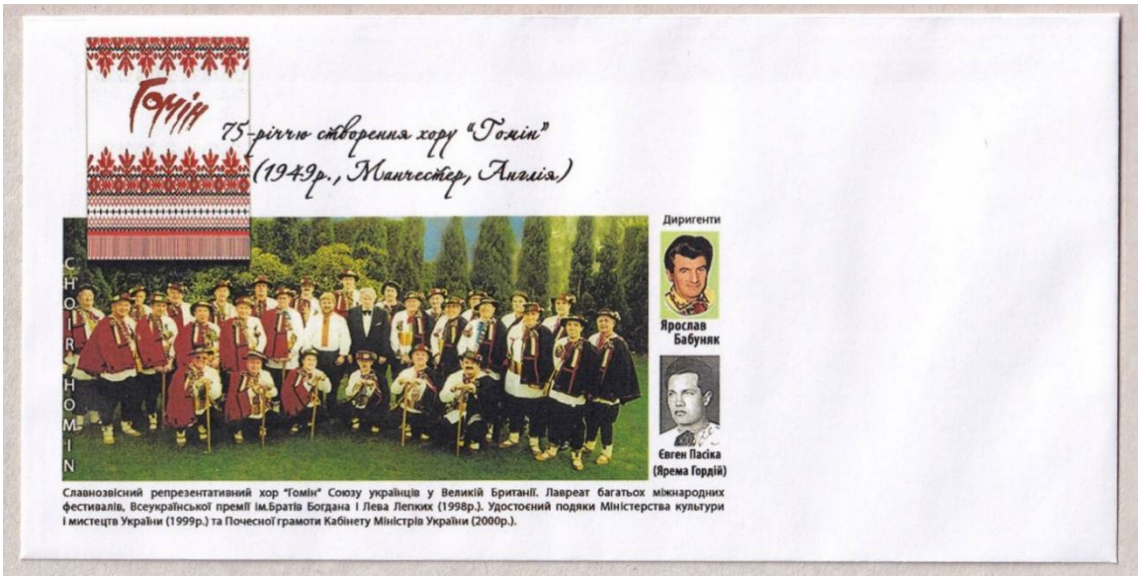

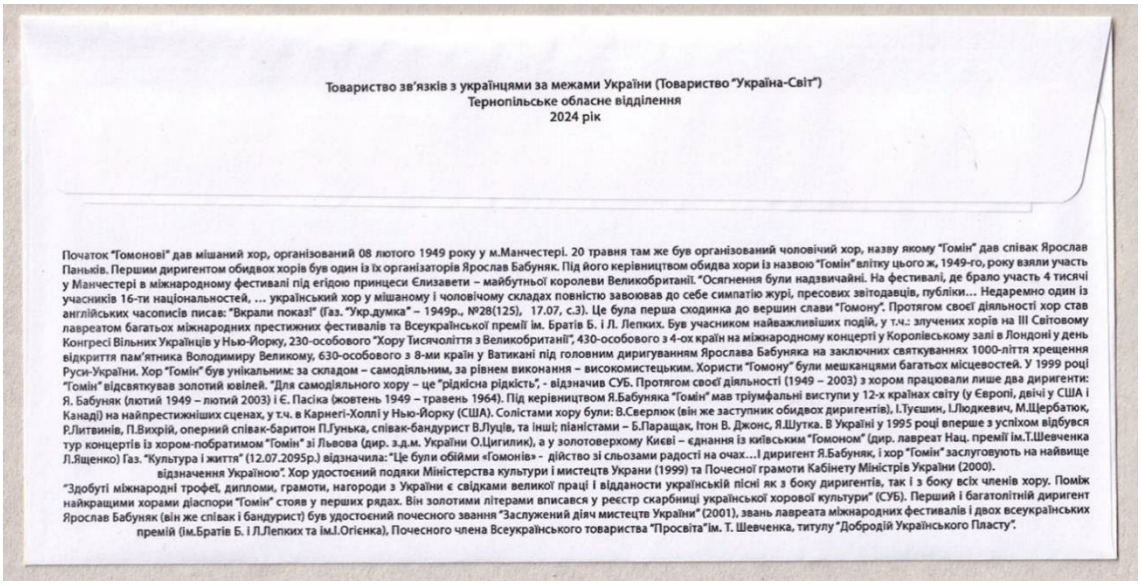
Товариство зв'язків з українцями за межами України (Товариство "Україна-Світ")
Тернопільське обласне відділення
2024 рік

Початок "Гомонові" дав мішаний хор, організований 08 лютого 1949 року у м.Манчестері. 20 травня там же був організований чоловічий хор, назву якому "Гомін" дав співак Ярослав Паньків. Першим диригентом обидвох хорів був один із їх організаторів Ярослав Бабуняк. Під його керівництвом обидва хори із назвою "Гомін" влітку цього ж, 1949-го, року взяли участь у Манчестері в міжнародному фестивалі під егідою принцеси Єлизавети – майбутньої королеви Великобританії. "Осягнення були надзвичайні. На фестивалі, де брало участь 4 тисячі учасників 16-ти національностей, ... український хор у мішаному і чоловічому складах повністю завоював до себе симпатію журі, пресових звітодавців, публіки... Недаремно один із англійських часописів писав: "Вкрали показ!" (Газ. "Укр.думка" – 1949р., №28(125), 17.07, с.3). Це була перша сходинка до вершин слави "Гомону". Протягом своєї діяльності хор став лавреатом багатьох міжнародних престижних фестивалів та Всеукраїнської премії ім. Братів Б. і Л. Лепких. Був учасником найважливіших подій, у т.ч.: злучених хорів на III Світовому Конгресі Вільних Українців у Нью-Йорку, 230-особового "Хору Тисячоліття в Великобританії", 430-особового з 4-ох країн на міжнародному концерті у Королівському залі в Лондоні у день відкриття пам'ятника Володимиру Великому, 630-особового з 8-ми країн у Ватикані під головним диригуванням Ярослава Бабуняка на заключних святкуваннях 1000-ліття хрещення Руси-України. Хор "Гомін" був унікальним: за складом – самодіяльним, за рівнем виконання – високомистецьким. Хористи "Гомону" були мешканцями багатьох місцевостей. У 1999 році "Гомін" відсвяткував золотий ювілей. "Для самодіяльного хору – це "рідкісна рідкість", - відзначив СУБ. Протягом своєї діяльності (1949 – 2003) з хором працювали лише два диригенти: Я. Бабуняк (лютий 1949 – лютий 2003) і Є. Паська (жовтень 1949 – травень 1964). Під керівництвом Я.Бабуняка "Гомін" мав тріумфальні виступи у 12-х країнах світу (у Європі, двічі у США і Канаді) на найпрестижніших сценах, у т.ч. в Карнегі-Холлі у Нью-Йорку (США). Солістами хору були: В.Сверлюк (він же заступник обидвох диригентів), І.Тусшин, І.Людкевич, М.Щербатюк, Р.Литвинів, П.Вихрій, оперний співак-баритон П.Гунька, співак-бандурист В.Луців, та інші; піаністами – Б.Паращак, Ітон В. Джонс, Я.Шутка. В Україні у 1995 році вперше з успіхом відбувся тур концертів із хором-побратимом "Гомін" зі Львова (дир. з.д.м. України О.Цигилик), а у золотоверхому Києві – єднання із київським "Гомоном" (дир. лавреат Нац. премії ім.Т.Шевченка Л.Ященко) Газ. "Культура і життя" (12.07.2095р.) відзначила: "Це були обійми «Гомонів» - дійство зі сльозами радості на очах...І диригент Я.Бабуняк, і хор "Гомін" заслуговують на найвище відзначення Україною". Хор удостоєний подяки Міністерства культури і мистецтв Украни (1999) та Почесної грамоти Кабінету Міністрів України (2000).
"Здобуті міжнародні трофеї, дипломи, грамоти, нагороди з України є свідками великої праці і відданости українській пісні як з боку диригентів, так і з боку всіх членів хору. Помж найкращими хорами діаспори "Гомін" стояв у перших рядах. Він золотими літерами вписався у реєстр скарбниці української хорової культури" (СУБ). Перший і багатолітній диригент Ярослав Бабуняк (він же співак і бандурист) був удостоєний почесного звання "Заслужений діяч мистецтв України" (2001), звань лавреата міжнародних фестивалів і двох всеукраїнських премій (ім.Братів Б. і Л.Лепких та ім.І.Огієнка), Почесного члена Всеукраїнського товариства "Просвіта"ім. Т. Шевченка, титулу "Добродій Українського Пласту".

75-річчю створення хору «Гомін» (1949 р., Манчестер, Англія), (1 вид).

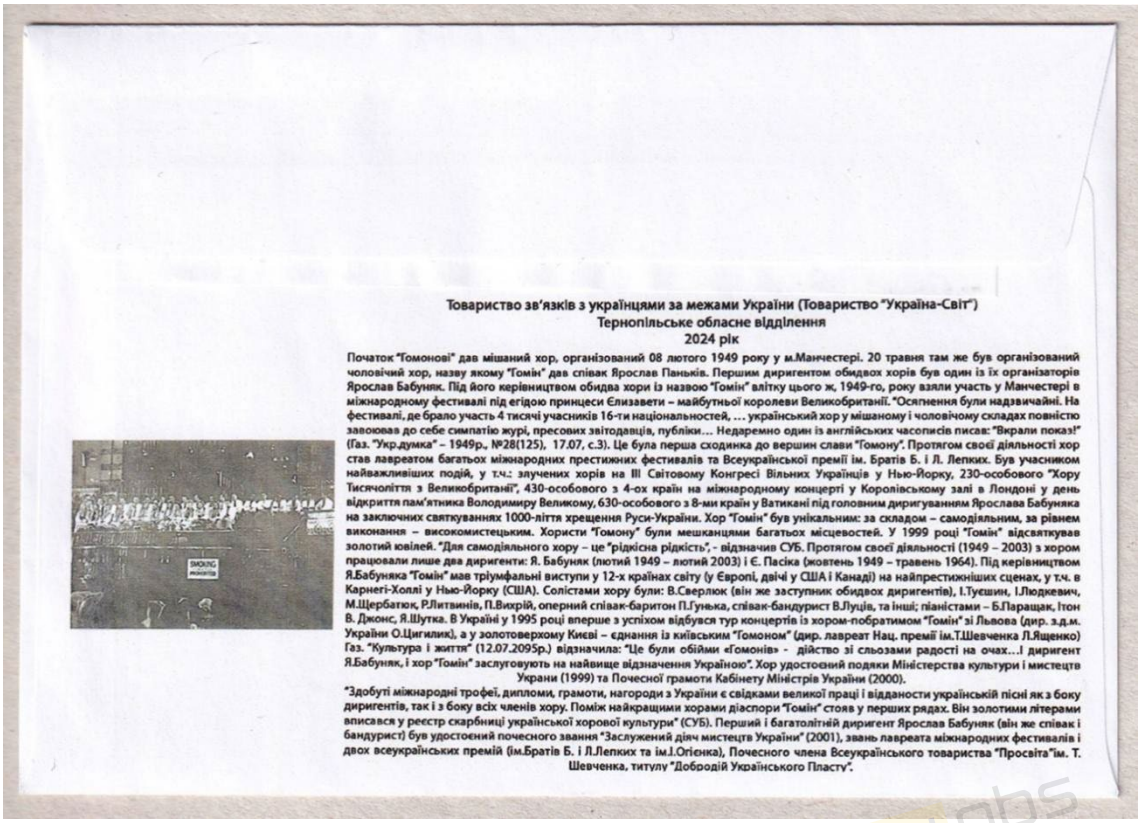

75-річчю створення хору «Гомін» (1949 р., Манчестер, Англія), (2 вид).

Агропродсервіс, с. Настасів

Агропродсервісу – 25. Іван Чайківський. 2024.

Агропродсервісу – 25. З любов’ю до рідного. 2024.

Зворотній бік двох, зображених вище, конвертів.

Бережани

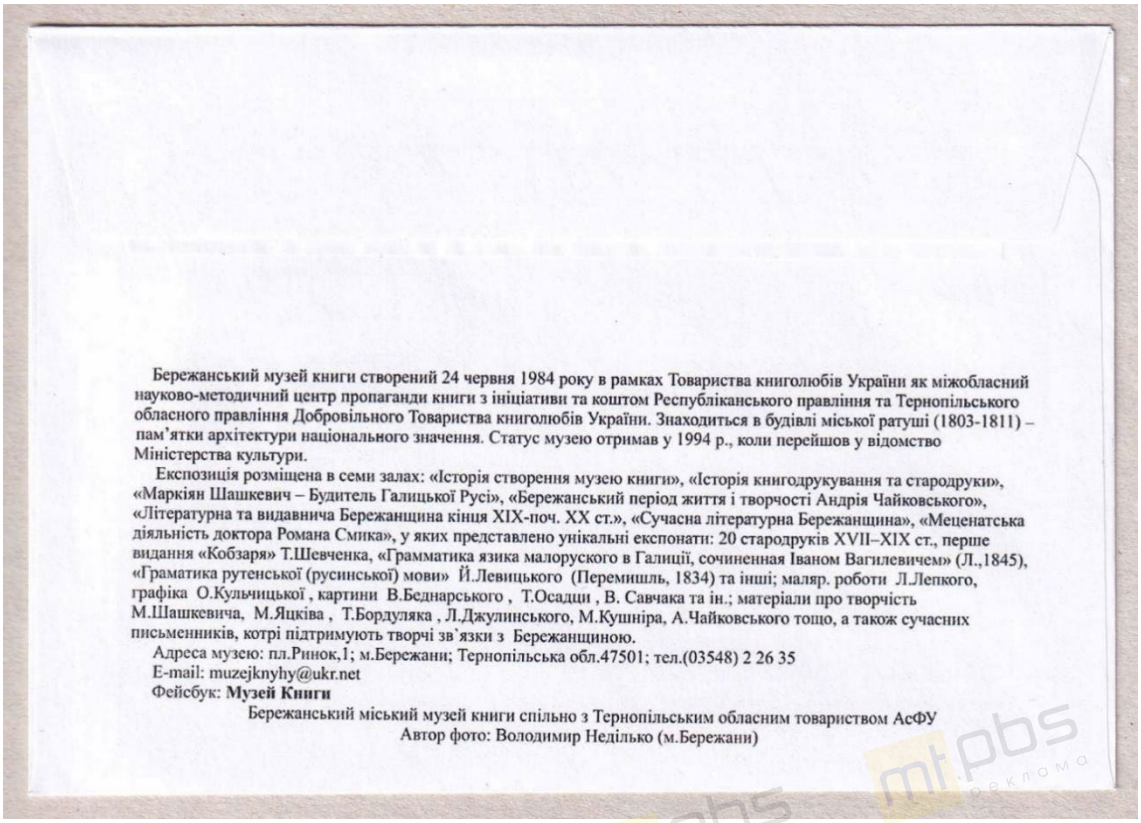

Бережанський музей книги створений 24 червня 1984 року в рамках Товариства книголюбів України як міжобласний науково-методичний центр пропаганди книги з ініціативи та коштом Республіканського правління та Тернопільського обласного правління Добровільного Товариства книголюбів України. Знаходиться в будівлі міської ратуші (1803-1811) – пам'ятки архітектури національного значення. Статус музею отримав у 1994 р., коли перейшов у відомство Міністерства культури.

Експозиція розміщена в семи залах: «Історія створення музею книги», «Історія книгодрукування та стародруки», «Маркіян Шашкевич – Будитель Галицької Русі», «Бережанський період життя і творчості Андрія Чайковського», «Літературна та видавнича Бережанщина кінця XIX-поч. XX ст.», «Сучасна літературна Бережанщина», «Меценатська діяльність доктора Романа Смика», у яких представлено унікальні експонати: 20 стародруків XVII–XIX ст., перше видання «Кобзаря» Т.Шевченка, «Грамматика язика малоруского в Галиції, сочиненная Іваном Вагилевичем» (Л.,1845), «Граматика рутенської (русинської) мови» Й.Левицького (Перемишль, 1834) та інші; маляр. роботи Л.Лепкого, графіка О.Кульчицької, картини В.Беднарського, Т.Осадци, В. Савчака та ін.; матеріали про творчість М.Шашкевича, М.Яцківа, Т.Бордуляка, Л.Джулинського, М.Кушніра, А.Чайковського тощо, а також сучасних письменників, котрі підтримують творчі зв`язки з Бережанщиною.

Адреса музею: пл.Ринок,1; м.Бережани; Тернопільська обл.47501; тел.(03548) 2 26 35

E-mail: muzejknyhy@ukr.net

Фейсбук: **Музей Книги**

Бережанський міський музей книги спільно з Тернопільським обласним товариством АсФУ

Автор фото: Володимир Неділько (м.Бережани)

40 років діяльності Музею книги в м. Бережани., 24 червня 2024. Видано Бережанським музеєм книги спільно з Тернопільським обласним товариством АсФУ.

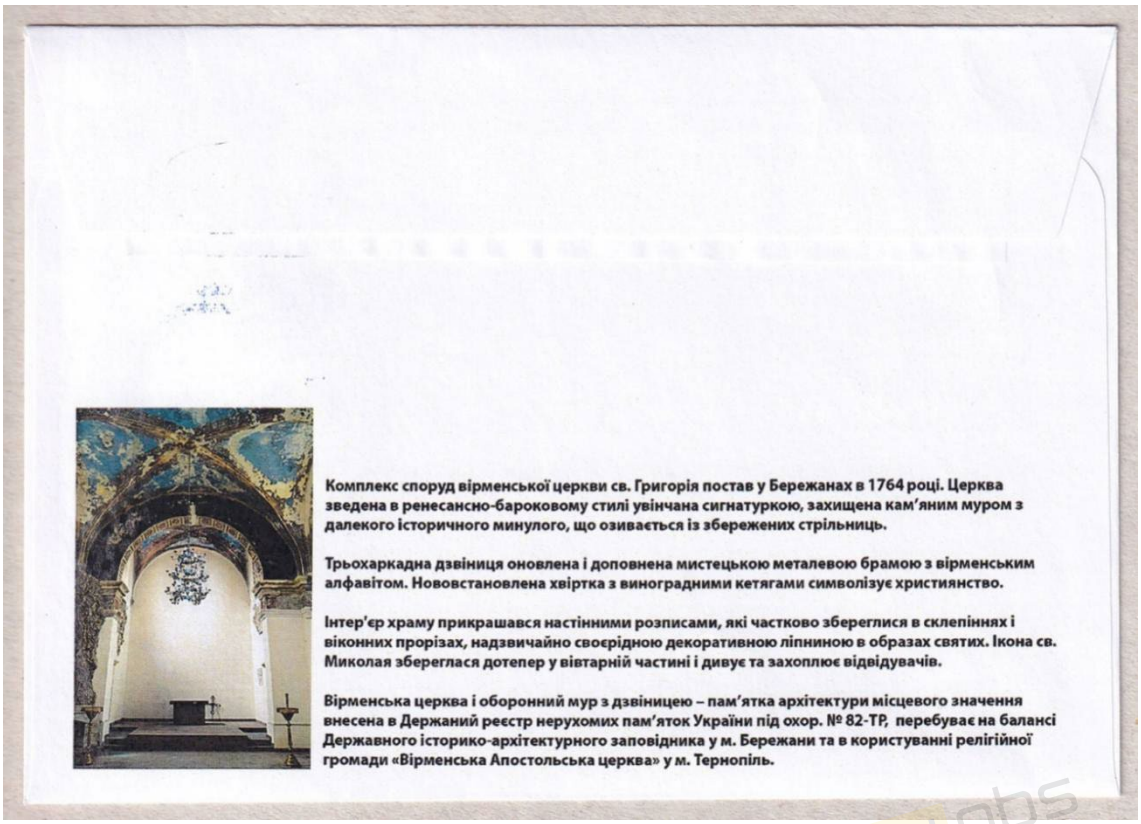

Бережани. Вірменській церкві св.Григорія – 260 років.

Ланівці

До 580-річчя міста Ланівці, 2024 (ВМ)

Шумськ

Василь Процюк-«Кропива», 1914 – 1944, 2024 (ВМ).

ПШ - Степан Бандера, 1909 – 1959, 115 років від дня народження, Львів, 01.01.2024.

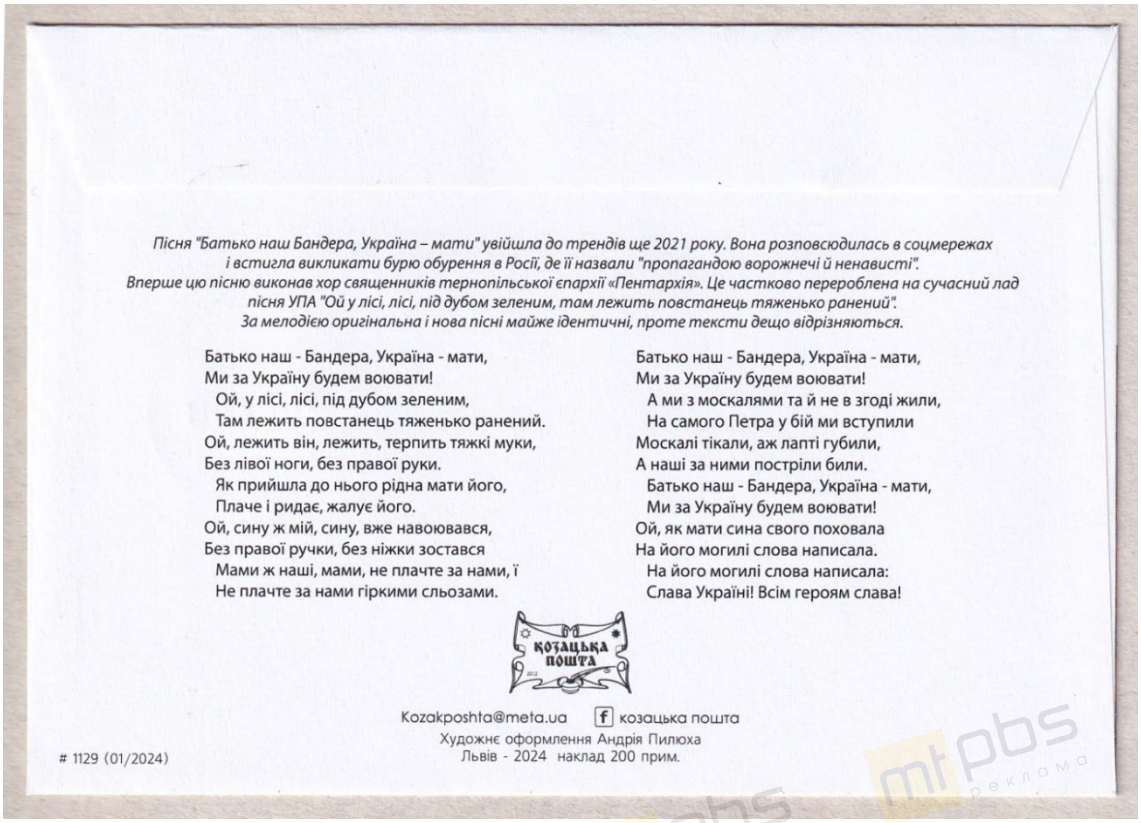

Пісня "Батько наш Бандера, Україна – мати" увійшла до трендів ще 2021 року. Вона розповсюдилась в соцмережах і встигла викликати бурю обурення в Росії, де її назвали "пропагандою ворожнечі й ненависті".
Вперше цю пісню виконав хор священників тернопільської єпархії «Пентархія». Це частково перероблена на сучасний лад пісня УПА "Ой у лісі, лісі, під дубом зеленим, там лежить повстанець тяженько ранений".
За мелодією оригінальна і нова пісні майже ідентичні, проте тексти дещо відрізняються.

Батько наш - Бандера, Україна - мати,
Ми за Україну будем воювати!
Ой, у лісі, лісі, під дубом зеленим,
Там лежить повстанець тяженько ранений.
Ой, лежить він, лежить, терпить тяжкі муки,
Без лівої ноги, без правої руки.
Як прийшла до нього рідна мати його,
Плаче і ридає, жалує його.
Ой, сину ж мій, сину, вже навоювався,
Без правої ручки, без ніжки зостався
Мами ж наші, мами, не плачте за нами, ї
Не плачте за нами гіркими сльозами.

Батько наш - Бандера, Україна - мати,
Ми за Україну будем воювати!
А ми з москалями та й не в згоді жили,
На самого Петра у бій ми вступили
Москалі тікали, аж лапті губили,
А наші за ними постріли били.
Батько наш - Бандера, Україна - мати,
Ми за Україну будем воювати!
Ой, як мати сина свого поховала
На його могилі слова написала.
На його могилі слова написала:
Слава Україні! Всім героям слава!

КОЗАЦЬКА ПОШТА

Kozakposhta@meta.ua козацька пошта
Художнє оформлення Андрія Пилюха
Львів - 2024 наклад 200 прим.
1129 (01/2024)

Батько наш Бандера, 2024.

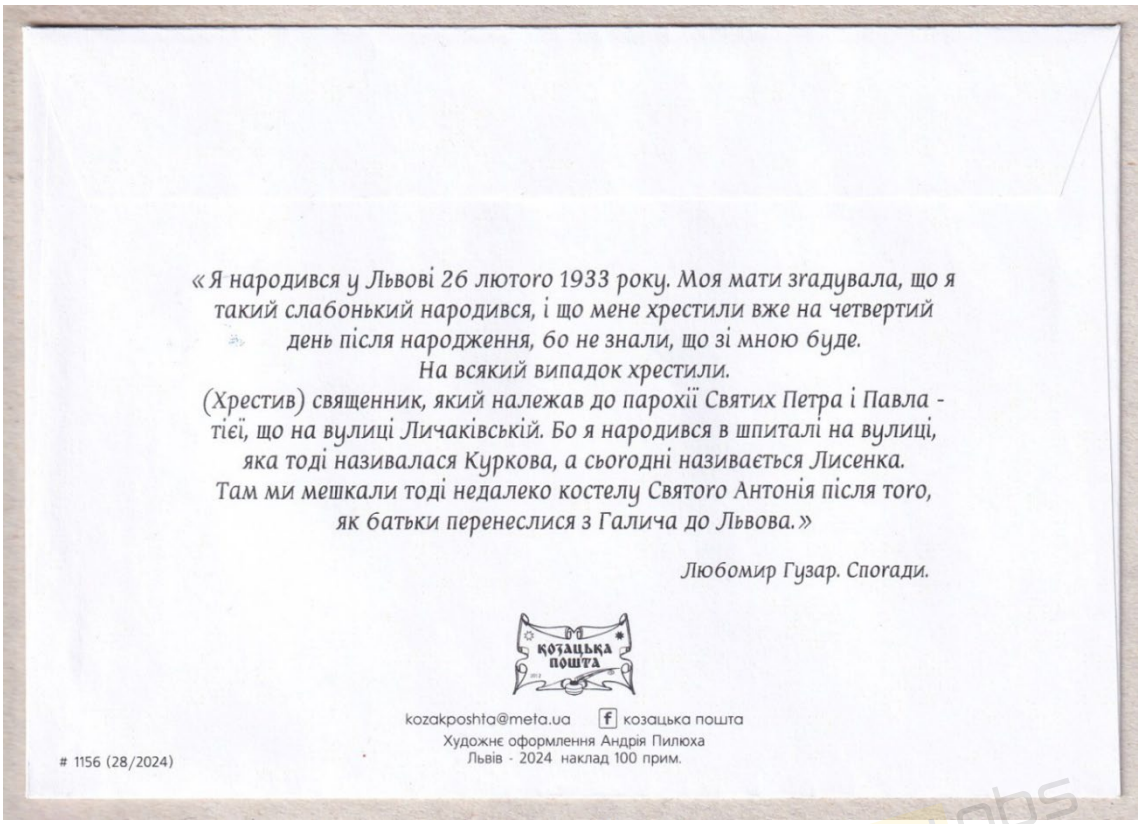

Меморіальна таблиця Блаженнішому Любомиру Гузару. Скульптор Ярослав Скакун, 2024.

ПШ – Відкриття меморіальної таблиці Любомиру (Гузару), Львів, 16.03.2024.

ПШ – Блаженніший Мирослав Іван Любачівський, 11 років від дня народження, Львів – 24.06.2024.

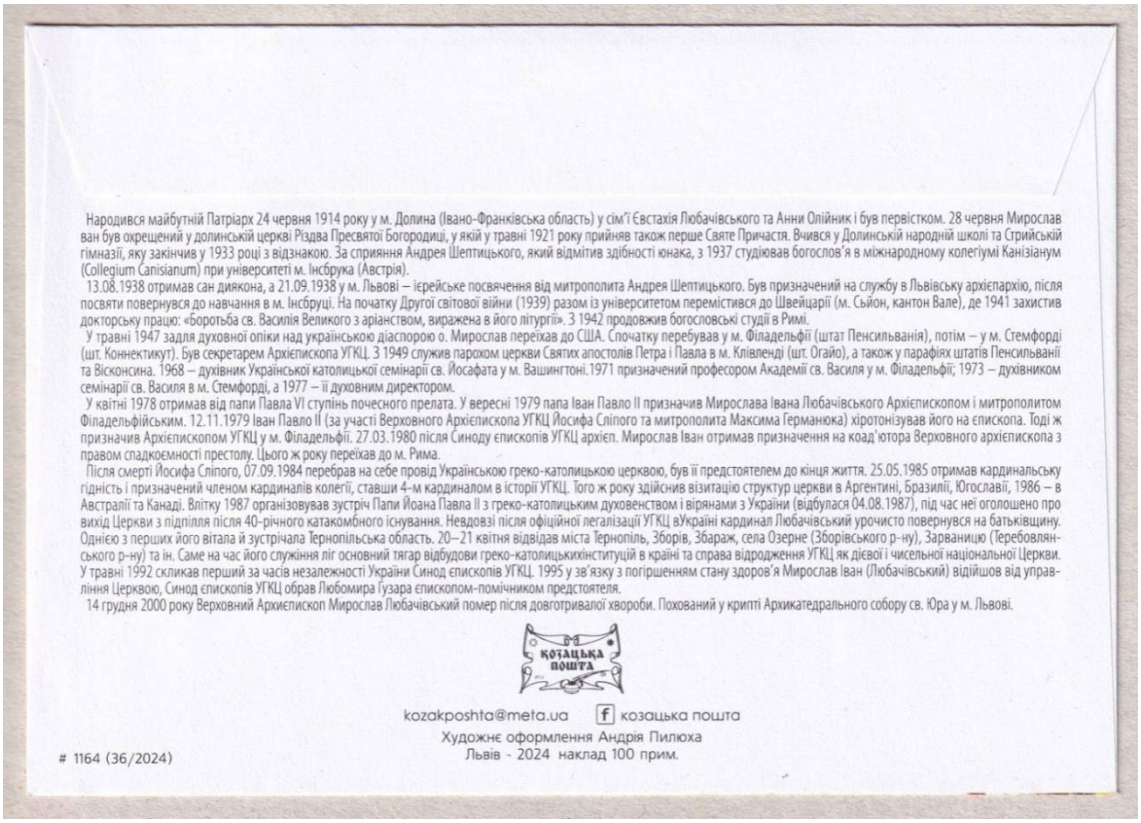

Народився майбутній Патріарх 24 червня 1914 року у м. Долина (Івано-Франківська область) у сім'ї Євстахія Любачівського та Анни Олійник і був первістком. 28 червня Мирослав ван був охрещений у долинській церкві Різдва Пресвятої Богородиці, у якій у травні 1921 року прийняв також перше Святе Причастя. Вчився у Долинській народній школі та Стрийській гімназії, яку закінчив у 1933 році з відзнакою. За сприяння Андрея Шептицького, який відмітив здібності юнака, з 1937 студіював богослов'я в міжнародному колегіумі Канізіанум (Collegium Canisianum) при університеті м. Інсбрука (Австрія).

13.08.1938 отримав сан диякона, а 21.09.1938 у м. Львові – ієрейське посвячення від митрополита Андрея Шептицького. Був призначений на службу в Львівську архієпархію, після посвяти повернувся до навчання в м. Інсбруці. На початку Другої світової війни (1939) разом із університетом перемістився до Швейцарії (м. Сьйон, кантон Вале), де 1941 захистив докторську працю: «Боротьба св. Василія Великого з аріанством, виражена в його літургії». З 1942 продовжив богословські студії в Римі.

У травні 1947 задля духовної опіки над українською діаспорою о. Мирослав переїхав до США. Спочатку перебував у м. Філадельфії (штат Пенсильванія), потім – у м. Стемфорді (шт. Коннектикут). Був секретарем Архієпископа УГКЦ. З 1949 служив парохом церкви Святих апостолів Петра і Павла в м. Клівленді (шт. Огайо), а також у парафіях штатів Пенсильванії та Вісконсина. 1968 – духівник Української католицької семінарії св. Йосафата у м. Вашингтоні. 1971 призначений професором Академії св. Василя у м. Філадельфії; 1973 – духівником семінарії св. Василя в м. Стемфорді, а 1977 – її духовним директором.

У квітні 1978 отримав від папи Павла VI ступінь почесного прелата. У вересні 1979 папа Іван Павло II призначив Мирослава Івана Любачівського Архієпископом і митрополитом Філадельфійським. 12.11.1979 Іван Павло II (за участі Верховного Архієпископа УГКЦ Йосифа Сліпого та митрополита Максима Германюка) хіротонізував його на єпископа. Тоді ж призначив Архієпископом УГКЦ у м. Філадельфії. 27.03.1980 після Синоду єпископів УГКЦ архієп. Мирослав Іван отримав призначення на коад'ютора Верховного архієпископа з правом спадкоємності престолу. Цього ж року переїхав до м. Рима.

Після смерті Йосифа Сліпого, 07.09.1984 перебрав на себе провід Українською греко-католицькою церквою, був її предстоятелем до кінця життя. 25.05.1985 отримав кардинальську гідність і призначений членом кардиналів колегії, ставши 4-м кардиналом в історії УГКЦ. Того ж року здійснив візитацію структур церкви в Аргентині, Бразилії, Югославії, 1986 – в Австралії та Канаді. Влітку 1987 організовував зустріч Папи Йоана Павла II з греко-католицьким духовенством і вірянами з України (відбулася 04.08.1987), під час неї оголошено про вихід Церкви з підпілля після 40-річного катакомбного існування. Невдовзі після офіційної легалізації УГКЦ в Україні кардинал Любачівський урочисто повернувся на батьківщину. Однією з перших його вітала й зустрічала Тернопільська область. 20–21 квітня відвідав міста Тернопіль, Зборів, Збараж, села Озерне (Зборівського р-ну), Зарваницю (Теребовлянського р-ну) та ін. Саме на час його служіння ліг основний тягар відбудови греко-католицькихінституцій в країні та справа відродження УГКЦ як дієвої і чисельної національної Церкви. У травні 1992 скликав перший за часів незалежності України Синод єпископів УГКЦ. 1995 у зв'язку з погіршенням стану здоров'я Мирослав Іван (Любачівський) відійшов від управління Церквою, Синод єпископів УГКЦ обрав Любомира Гузара єпископом-помічником предстоятеля.

14 грудня 2000 року Верховний Архієпископ Мирослав Любачівський помер після довготривалої хвороби. Похований у крипті Архикатедрального собору св. Юра у м. Львові.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua f козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2024 наклад 100 прим.

1164 (36/2024)

Блаженніший Мирослав Іван Любачівський, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви, 2024. (Почесний громадянин Тернополя).

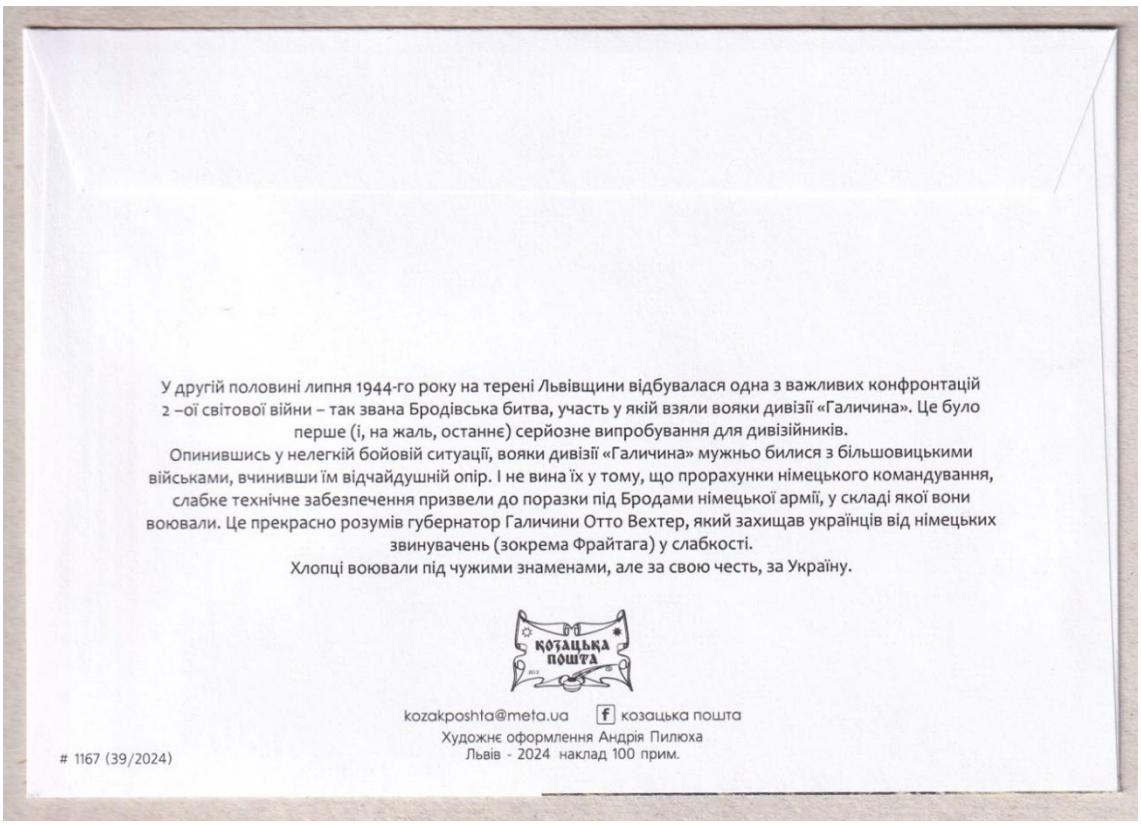

Броди – 1944. Перша Українська дивізія УНА «Галичина». 2024. (Залізці на карті).

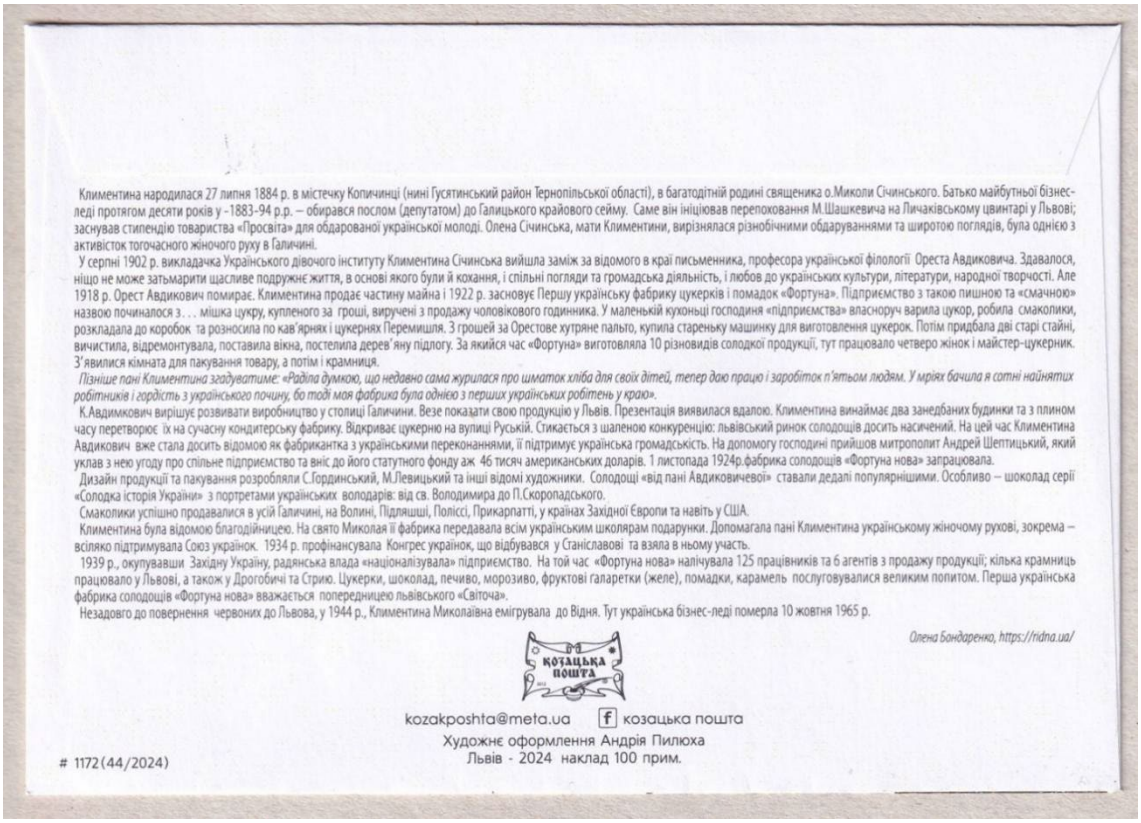

Климентина народилася 27 липня 1884 р. в містечку Копичинці (нині Гусятинський район Тернопільської області), в багатодітній родині священика о.Миколи Січинського. Батько майбутньої бізнес-леді протягом десяти років у -1883-94 р.р. – обирався послом (депутатом) до Галицького крайового сейму. Саме він ініціював перепоховання М.Шашкевича на Личаківському цвинтарі у Львові; заснував стипендію товариства «Просвіта» для обдарованої української молоді. Олена Січинська, мати Климентини, вирізнялася різнобічними обдаруваннями та широтою поглядів, була однією з активісток тогочасного жіночого руху в Галичині.

У серпні 1902 р. викладачка Українського дівочого інституту Климентина Січинська вийшла заміж за відомого в краї письменника, професора української філології Ореста Авдиковича. Здавалося, ніщо не може затьмарити щасливе подружнє життя, в основі якого були й кохання, і спільні погляди та громадська діяльність, і любов до українських культури, літератури, народної творчості. Але 1918 р. Орест Авдикович помирає. Климентина продає частину майна і 1922 р. засновує Першу українську фабрику цукерків і помадок «Фортуна». Підприємство з такою пишною та «смачною» назвою починалося з… мішка цукру, купленого за гроші, виручені з продажу чоловікового годинника. У маленькій кухоньці господиня «підприємства» власноруч варила цукор, робила смаколики, розкладала до коробок та розносила по кав'ярнях і цукернях Перемишля. З грошей за Орестове хутряне пальто, купила стареньку машинку для виготовлення цукерок. Потім придбала дві старі стайні, вичистила, відремонтувала, поставила вікна, постелила дерев'яну підлогу. За якийся час «Фортуна» виготовляла 10 різновидів солодкої продукції, тут працювало четверо жінок і майстер-цукерник. З'явилися кімната для пакування товару, а потім і крамниця.

Пізніше пані Климентина згадуватиме: «Раділа думкою, що недавно сама журилася про шматок хліба для своїх дітей, тепер даю працю і заробіток п'ятьом людям. У мріях бачила я сотні найнятих робітників і гордість з українського почину, бо тоді моя фабрика була однією з перших українських робітень у краю».

К.Авдимкович вирішує розвивати виробництво у столиці Галичини. Везе показати свою продукцію у Львів. Презентація виявилася вдалою. Климентина винаймає два занедбаних будинки та з плином часу перетворює їх на сучасну кондитерську фабрику. Відкриває цукерню на вулиці Руській. Стикається з шаленою конкуренцію: львівський ринок солодощів досить насичений. На цей час Климентина Авдикович вже стала досить відомою як фабрикантка з українськими переконаннями, її підтримує українська громадськість. На допомогу господині прийшов митрополит Андрей Шептицький, який уклав з нею угоду про спільне підприємство та вніс до його статутного фонду аж 46 тисяч американських доларів. 1 листопада 1924р.фабрика солодощів «Фортуна нова» запрацювала.

Дизайн продукції та пакування розробляли С.Гординський, М.Левицький та інші відомі художники. Солодощі «від пані Авдиковичевої» ставали дедалі популярнішими. Особливо – шоколад серії «Солодка історія України» з портретами українських володарів: від св. Володимира до П.Скоропадського.

Смаколики успішно продавалися в усій Галичині, на Волині, Підляшші, Поліссі, Прикарпатті, у країнах Західної Європи та навіть у США.

Климентина була відомою благодійницею. На свято Миколая її фабрика передавала всім українським школярам подарунки. Допомагала пані Климентина українському жіночому рухові, зокрема – всіляко підтримувала Союз українок. 1934 р. профінансувала Конгрес українок, що відбувався у Станіславові та взяла в ньому участь.

1939 р., окупувавши Західну Україну, радянська влада «націоналізувала» підприємство. На той час «Фортуна нова» налічувала 125 працівників та 6 агентів з продажу продукції; кілька крамниць працювало у Львові, а також у Дрогобичі та Стрию. Цукерки, шоколад, печиво, морозиво, фруктові галаретки (желе), помадки, карамель послуговувалися великим попитом. Перша українська фабрика солодощів «Фортуна нова» вважається попередницею львівського «Світоча».

Незадовго до повернення червоних до Львова, у 1944 р., Климентина Миколаївна емігрувала до Відня. Тут українська бізнес-леді померла 10 жовтня 1965 р.

Олена Бондаренко, https://ridna.ua/

kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2024 наклад 100 прим.

1172(44/2024)

Климентина Авдикович-Глинська, 1884 – 1965, 2024.

ПШ – Климентина Авдикович-Глинська, 140 років від Дня народження, Львів, 27.07.2024.

mt pbs реклама

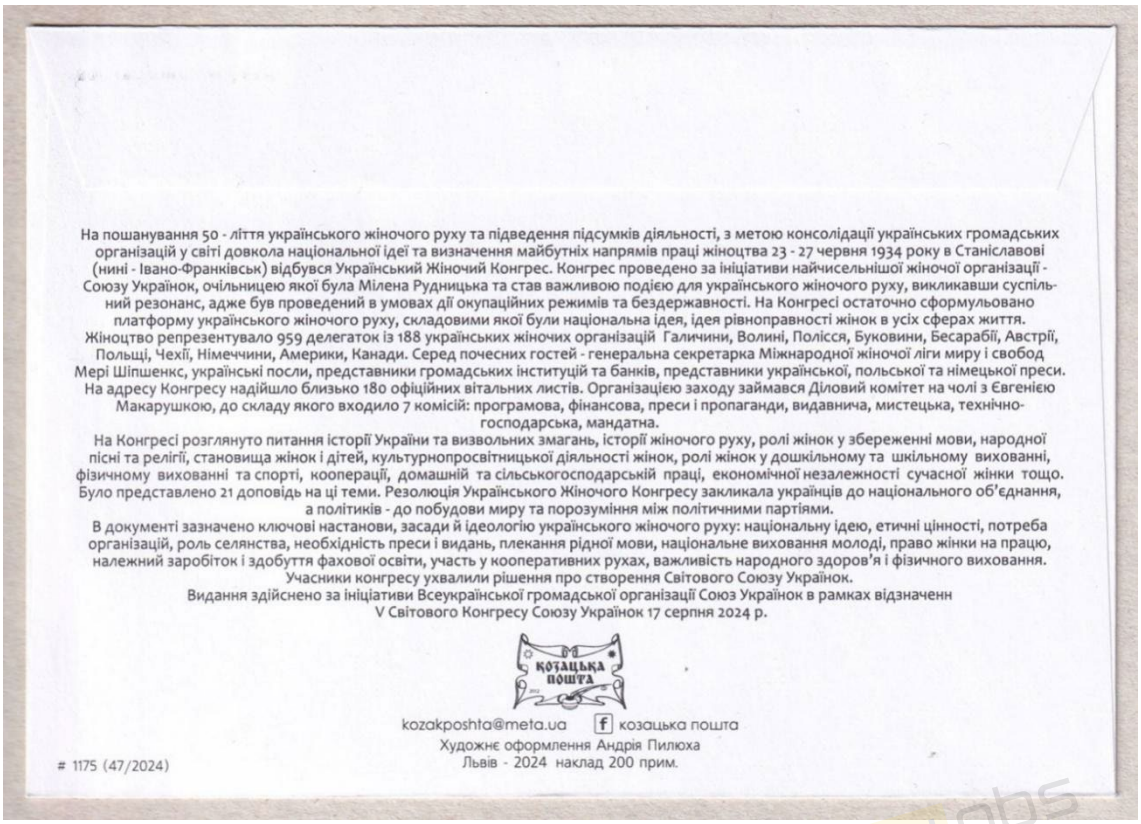

На пошанування 50 - ліття українського жіночого руху та підведення підсумків діяльності, з метою консолідації українських громадських організацій у світі довкола національної ідеї та визначення майбутніх напрямів праці жіноцтва 23 - 27 червня 1934 року в Станіславові (нині - Івано-Франківськ) відбувся Український Жіночий Конгрес. Конгрес проведено за ініціативи найчисельнішої жіночої організації - Союзу Українок, очільницею якої була Мілена Рудницька та став важливою подією для українського жіночого руху, викликавши суспільний резонанс, адже був проведений в умовах дії окупаційних режимів та бездержавності. На Конгресі остаточно сформульовано платформу українського жіночого руху, складовими якої були національна ідея, ідея рівноправності жінок в усіх сферах життя. Жіноцтво репрезентувало 959 делегаток із 188 українських жіночих організацій Галичини, Волині, Полісся, Буковини, Бесарабії, Австрії, Польщі, Чехії, Німеччини, Америки, Канади. Серед почесних гостей - генеральна секретарка Міжнародної жіночої ліги миру і свобод Мері Шіпшенкс, українські посли, представники громадських інституцій та банків, представники української, польської та німецької преси. На адресу Конгресу надійшло близько 180 офіційних вітальних листів. Організацією заходу займався Діловий комітет на чолі з Євгенією Макарушкою, до складу якого входило 7 комісій: програмова, фінансова, преси і пропаганди, видавнича, мистецька, технічно-господарська, мандатна.

На Конгресі розглянуто питання історії України та визвольних змагань, історії жіночого руху, ролі жінок у збереженні мови, народної пісні та релігії, становища жінок і дітей, культурнопросвітницької діяльності жінок, ролі жінок у дошкільному та шкільному вихованні, фізичному вихованні та спорті, кооперації, домашній та сільськогосподарській праці, економічної незалежності сучасної жінки тощо. Було представлено 21 доповідь на ці теми. Резолюція Українського Жіночого Конгресу закликала українців до національного об'єднання, а політиків - до побудови миру та порозуміння між політичними партіями.

В документі зазначено ключові настанови, засади й ідеологію українського жіночого руху: національну ідею, етичні цінності, потреба організацій, роль селянства, необхідність преси і видань, плекання рідної мови, національне виховання молоді, право жінки на працю, належний заробіток і здобуття фахової освіти, участь у кооперативних рухах, важливість народного здоров'я і фізичного виховання. Учасники конгресу ухвалили рішення про створення Світового Союзу Українок.

Видання здійснено за ініціативи Всеукраїнської громадської організації Союз Українок в рамках відзначенн V Світового Конгресу Союзу Українок 17 серпня 2024 р.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2024 наклад 200 прим.

1175 (47/2024)

Український жіночий конгрес 1934, 2024. (Мілена Рудницька народилася у Зборові).

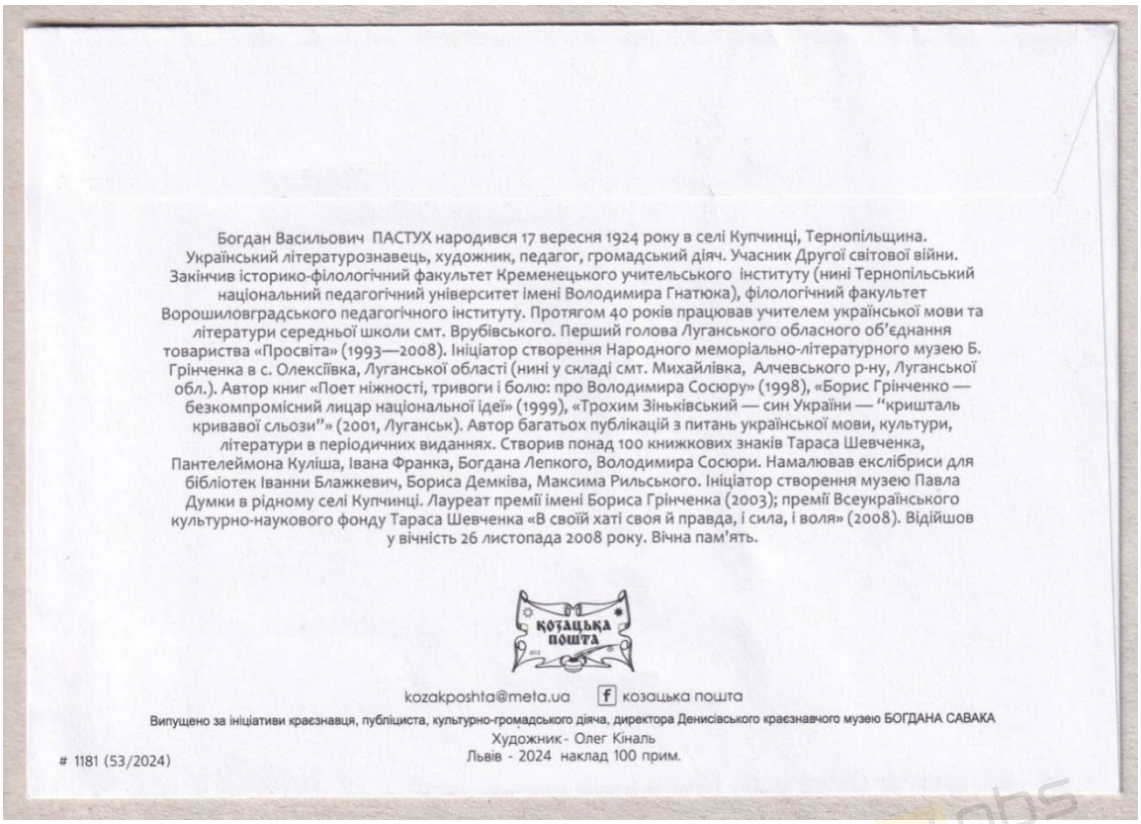

Богдан Васильович ПАСТУХ народився 17 вересня 1924 року в селі Купчинці, Тернопільщина. Український літературознавець, художник, педагог, громадський діяч. Учасник Другої світової війни. Закінчив історико-філологічний факультет Кременецького учительського інституту (нині Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка), філологічний факультет Ворошиловградського педагогічного інституту. Протягом 40 років працював учителем української мови та літератури середньої школи смт. Врубівського. Перший голова Луганського обласного об'єднання товариства «Просвіта» (1993—2008). Ініціатор створення Народного меморіально-літературного музею Б. Грінченка в с. Олексіївка, Луганської області (нині у складі смт. Михайлівка, Алчевського р-ну, Луганської обл.). Автор книг «Поет ніжності, тривоги і болю: про Володимира Сосюру» (1998), «Борис Грінченко — безкомпромісний лицар національної ідеї» (1999), «Трохим Зіньківський — син України — "кришталь кривавої сльози"» (2001, Луганськ). Автор багатьох публікацій з питань української мови, культури, літератури в періодичних виданнях. Створив понад 100 книжкових знаків Тараса Шевченка, Пантелеймона Куліша, Івана Франка, Богдана Лепкого, Володимира Сосюри. Намалював екслібриси для бібліотек Іванни Блажкевич, Бориса Демківа, Максима Рильського. Ініціатор створення музею Павла Думки в рідному селі Купчинці. Лауреат премії імені Бориса Грінченка (2003); премії Всеукраїнського культурно-наукового фонду Тараса Шевченка «В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля» (2008). Відійшов у вічність 26 листопада 2008 року. Вічна пам'ять.

КОЗАЦЬКА ПОШТА

kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Випущено за ініціативи краєзнавця, публіциста, культурно-громадського діяча, директора Денисівського краєзнавчого музею БОГДАНА САВАКА

Художник - Олег Кіналь

Львів - 2024 наклад 100 прим.

1181 (53/2024)

Богдан Пастух, 1924 – 2008, 100 років, 2024.

ПШ – Богдан Пастух, 100 років від дня народження. Перший голова Луганського обласного товариства «Просвіта», с. Денисів, 17.09.2024.

ПШ – Роман Купчинський, 130 років від дня народження, Львів – 24.09.2024.

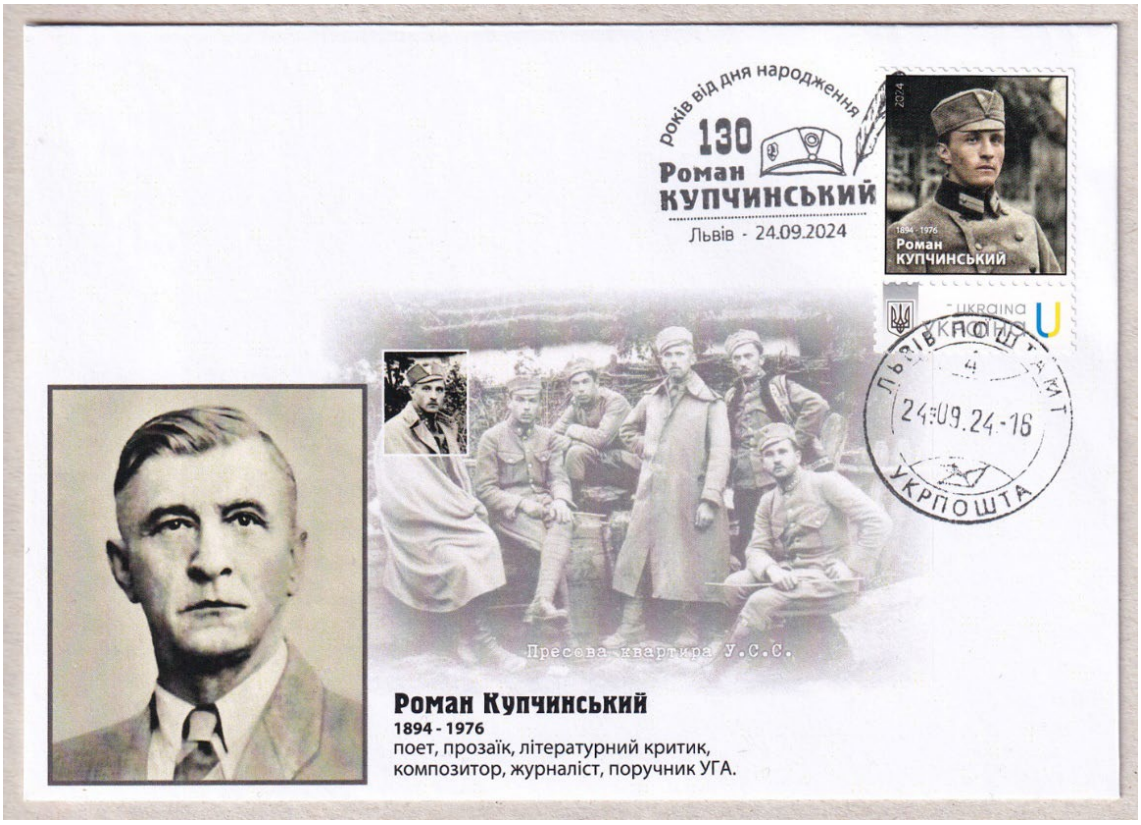

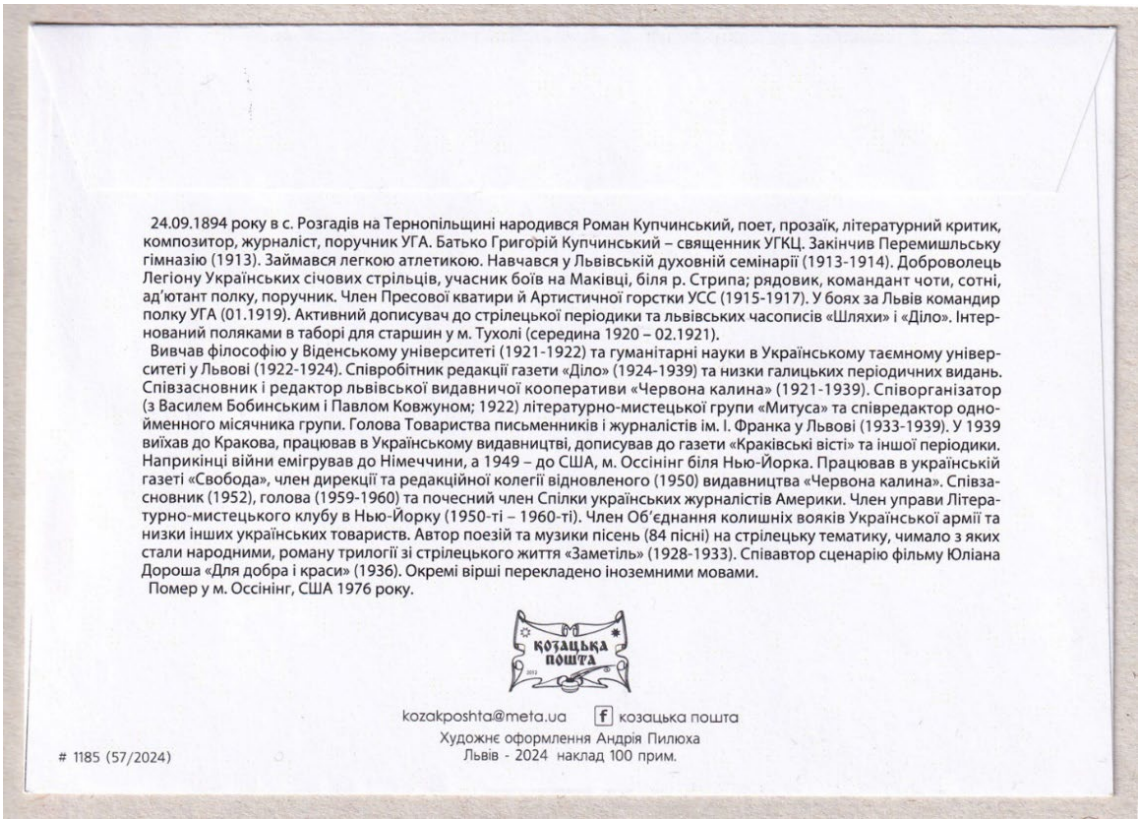

24.09.1894 року в с. Розгадів на Тернопільщині народився Роман Купчинський, поет, прозаїк, літературний критик, композитор, журналіст, поручник УГА. Батько Григорій Купчинський – священник УГКЦ. Закінчив Перемишльську гімназію (1913). Займався легкою атлетикою. Навчався у Львівській духовній семінарії (1913-1914). Доброволець Легіону Українських січових стрільців, учасник боїв на Маківці, біля р. Стрипа; рядовик, командант чоти, сотні, ад'ютант полку, поручник. Член Пресової кватири й Артистичної горстки УСС (1915-1917). У боях за Львів командир полку УГА (01.1919). Активний дописувач до стрілецької періодики та львівських часописів «Шляхи» і «Діло». Інтернований поляками в таборі для старшин у м. Тухолі (середина 1920 – 02.1921).

Вивчав філософію у Віденському університеті (1921-1922) та гуманітарні науки в Українському таємному університеті у Львові (1922-1924). Співробітник редакції газети «Діло» (1924-1939) та низки галицьких періодичних видань. Співзасновник і редактор львівської видавничої кооперативи «Червона калина» (1921-1939). Співорганізатор (з Василем Бобинським і Павлом Ковжуном; 1922) літературно-мистецької групи «Митуса» та співредактор однойменного місячника групи. Голова Товариства письменників і журналістів ім. І. Франка у Львові (1933-1939). У 1939 виїхав до Кракова, працював в Українському видавництві, дописував до газети «Краківські вісті» та іншої періодики. Наприкінці війни емігрував до Німеччини, а 1949 – до США, м. Оссінінг біля Нью-Йорка. Працював в українській газеті «Свобода», член дирекції та редакційної колегії відновленого (1950) видавництва «Червона калина». Співзасновник (1952), голова (1959-1960) та почесний член Спілки українських журналістів Америки. Член управи Літературно-мистецького клубу в Нью-Йорку (1950-ті – 1960-ті). Член Об'єднання колишніх вояків Української армії та низки інших українських товариств. Автор поезій та музики пісень (84 пісні) на стрілецьку тематику, чимало з яких стали народними, роману трилогії зі стрілецького життя «Заметіль» (1928-1933). Співавтор сценарію фільму Юліана Дороша «Для добра і краси» (1936). Окремі вірші перекладено іноземними мовами.

Помер у м. Оссінінг, США 1976 року.

Козацька пошта

kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2024 наклад 100 прим.

1185 (57/2024)

Роман Купчинський, 1894 – 1976. 2024.

Введення на престіл архієпископа і митрополита Тернопільсько-Зборівського УГКЦ Кир Теодора Мартинюка, 8.12.2024, 2024.

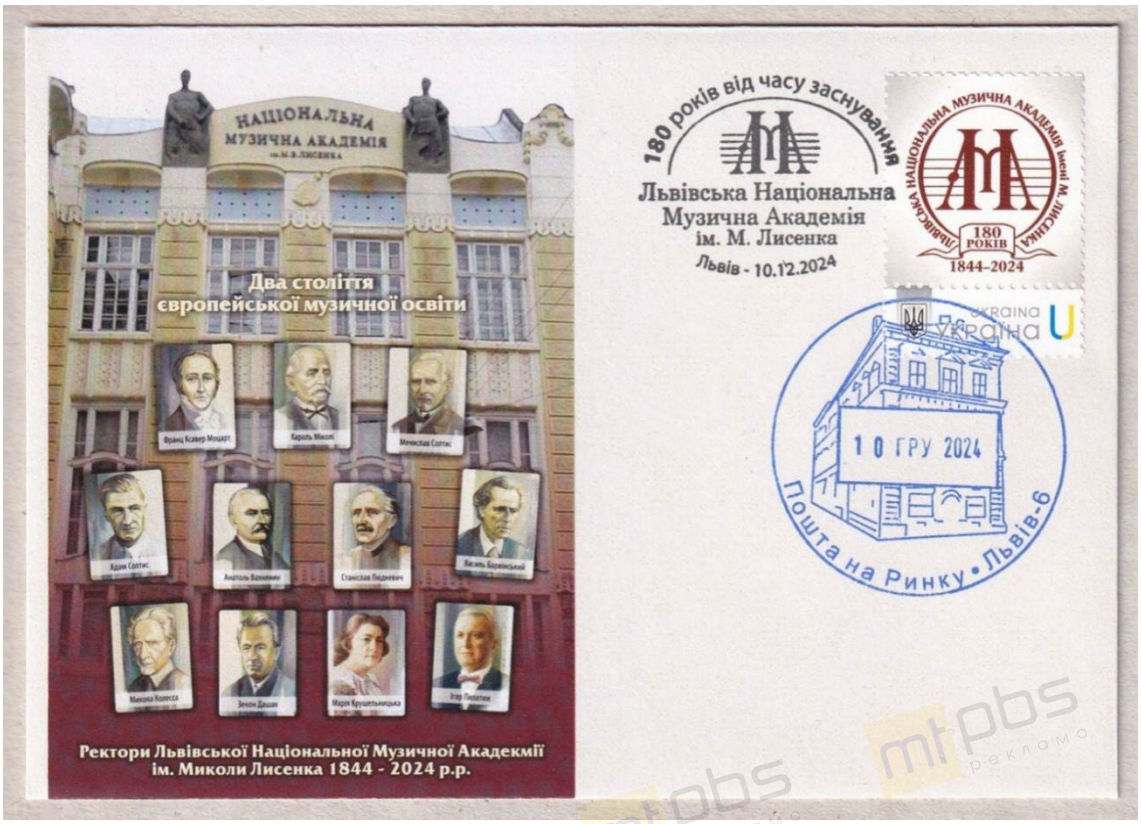

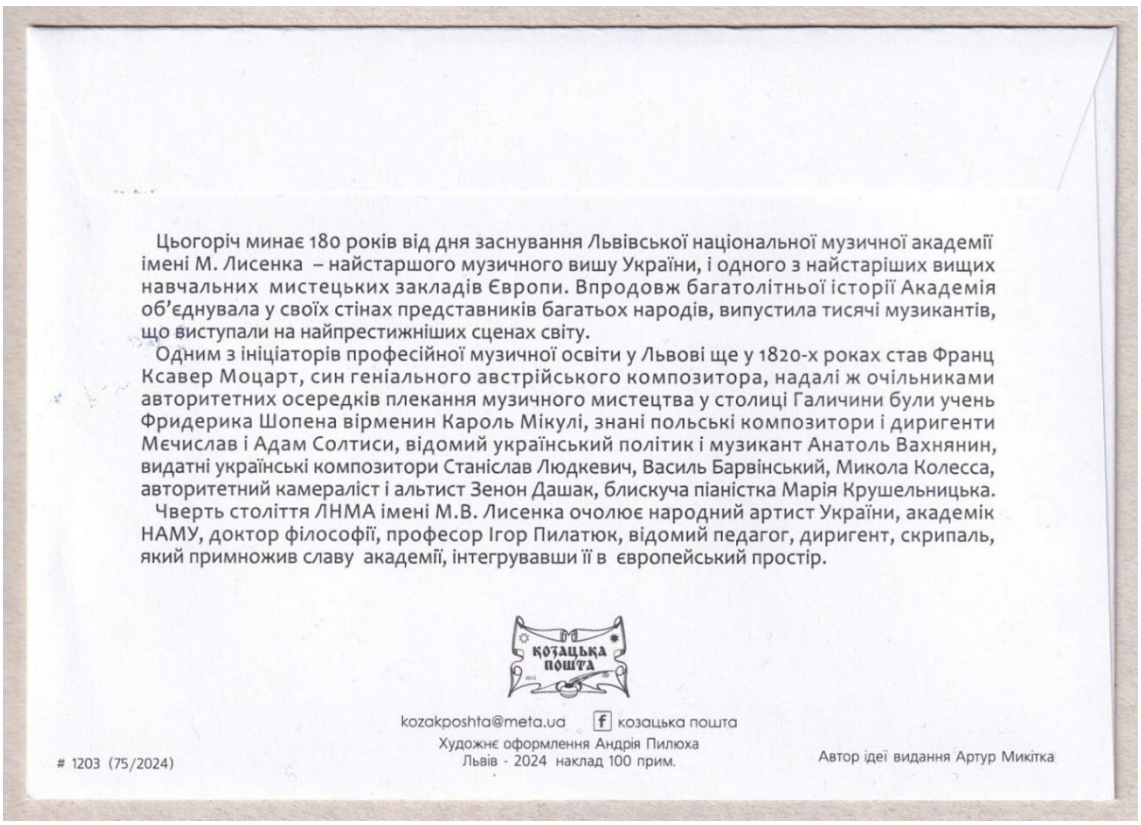

Цьогоріч минає 180 років від дня заснування Львівської національної музичної академії імені М. Лисенка – найстаршого музичного вишу України, і одного з найстаріших вищих навчальних мистецьких закладів Європи. Впродовж багатолітньої історії Академія об'єднувала у своїх стінах представників багатьох народів, випустила тисячі музикантів, що виступали на найпрестижніших сценах світу.

Одним з ініціаторів професійної музичної освіти у Львові ще у 1820-х роках став Франц Ксавер Моцарт, син геніального австрійського композитора, надалі ж очільниками авторитетних осередків плекання музичного мистецтва у столиці Галичини були учень Фридерика Шопена вірменин Кароль Мікулі, знані польські композитори і диригенти Мєчислав і Адам Солтиси, відомий український політик і музикант Анатоль Вахнянин, видатні українські композитори Станіслав Людкевич, Василь Барвінський, Микола Колесса, авторитетний камераліст і альтист Зенон Дашак, блискуча піаністка Марія Крушельницька.

Чверть століття ЛНМА імені М.В. Лисенка очолює народний артист України, академік НАМУ, доктор філософії, професор Ігор Пилатюк, відомий педагог, диригент, скрипаль, який примножив славу академії, інтегрувавши її в європейський простір.

козацька пошта

kozakposhta@meta.ua козацька пошта

Художнє оформлення Андрія Пилюха

Львів - 2024 наклад 100 прим.

1203 (75/2024)

Автор ідеї видання Артур Микітка

Ректори Львівської Національної Музичної Академії ім. М. Лисенка 1844 – 2024 рр., 2024. (Василь Барвінський, Ігор Пилатюк).

Пластова Пошта (Львів – Чортків)

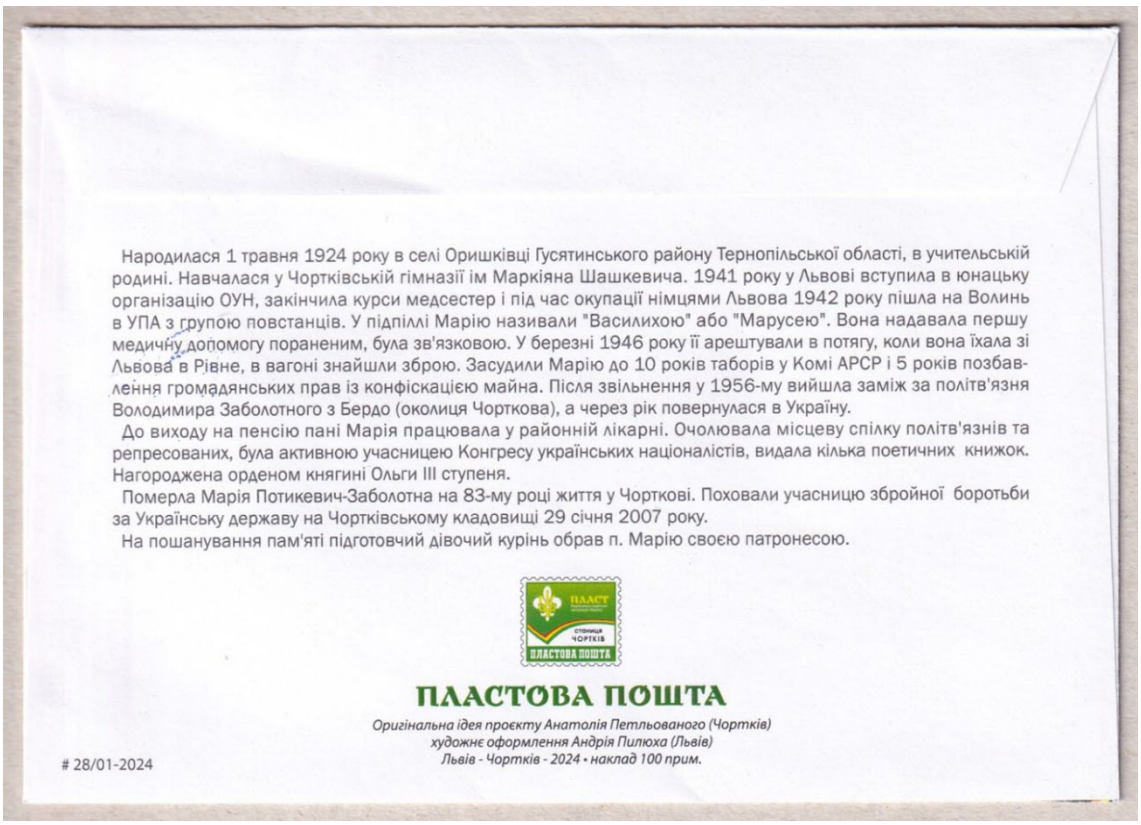

Народилася 1 травня 1924 року в селі Оришківці Гусятинського району Тернопільської області, в учительській родині. Навчалася у Чортківській гімназії ім Маркіяна Шашкевича. 1941 року у Львові вступила в юнацьку організацію ОУН, закінчила курси медсестер і під час окупації німцями Львова 1942 року пішла на Волинь в УПА з групою повстанців. У підпіллі Марію називали "Василихою" або "Марусею". Вона надавала першу медичну допомогу пораненим, була зв'язковою. У березні 1946 року її арештували в потягу, коли вона їхала зі Львова в Рівне, в вагоні знайшли зброю. Засудили Марію до 10 років таборів у Комі АРСР і 5 років позбавлення громадянських прав із конфіскацією майна. Після звільнення у 1956-му вийшла заміж за політв'язня Володимира Заболотного з Бердо (околиця Чорткова), а через рік повернулася в Україну.

До виходу на пенсію пані Марія працювала у районній лікарні. Очолювала місцеву спілку політв'язнів та репресованих, була активною учасницею Конгресу українських націоналістів, видала кілька поетичних книжок. Нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня.

Померла Марія Потикевич-Заболотна на 83-му році життя у Чорткові. Поховали учасницю збройної боротьби за Українську державу на Чортківському кладовищі 29 січня 2007 року.

На пошанування пам'яті підготовчий дівочий курінь обрав п. Марію своєю патронесою.

ПЛАСТОВА ПОШТА

Оригінальна ідея проєкту Анатолія Петльованого (Чортків)
художнє оформлення Андрія Пилюха (Львів)
Львів - Чортків - 2024 • наклад 100 прим.

28/01-2024

Марія Потикевич-Заболотна, медсестра УПА, патронеса пластового дівочого куріня ст. Чортків, 2024.

ПШ – Марія Потикевич-Заболотна, 100 років від дня народження, Чортків – 01.05.2024.

ПШ – Степан Бандера, 115 років від дня народження, Львів, 01.01.2024.

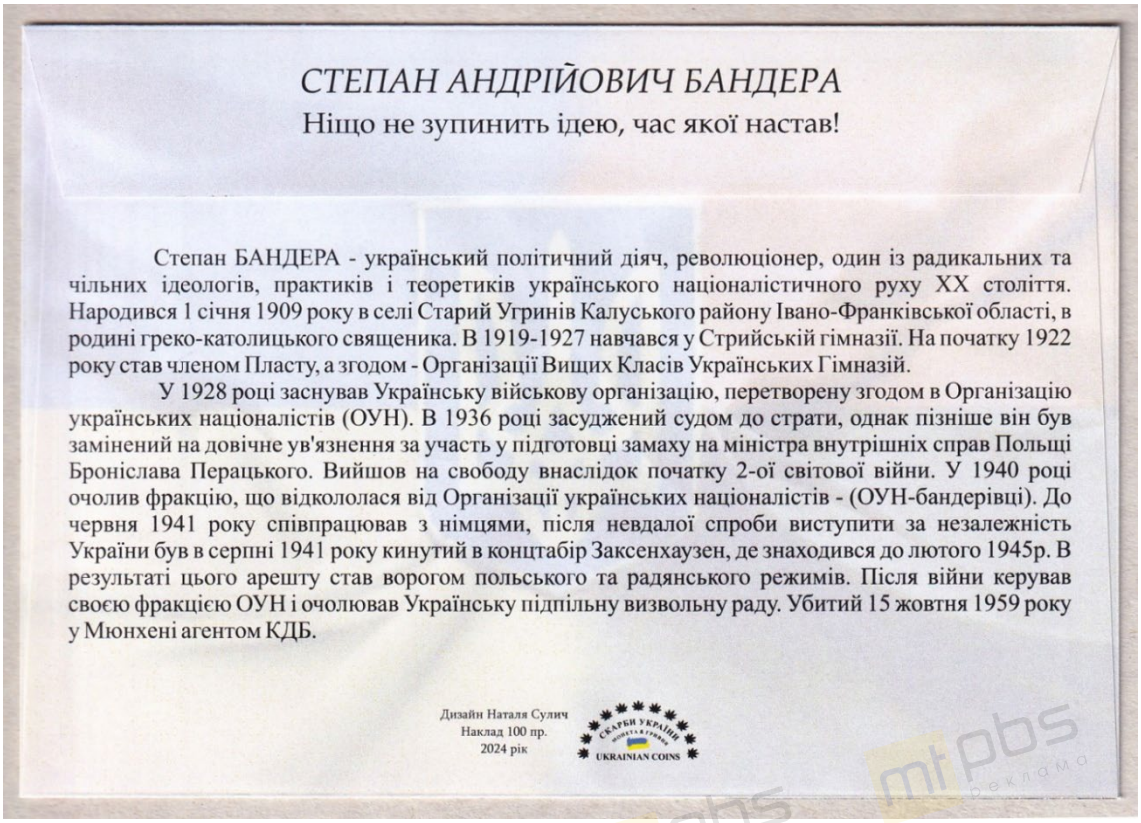

Степан Бандера, 1909 – 1959, 115 років від дня народження, 2024.

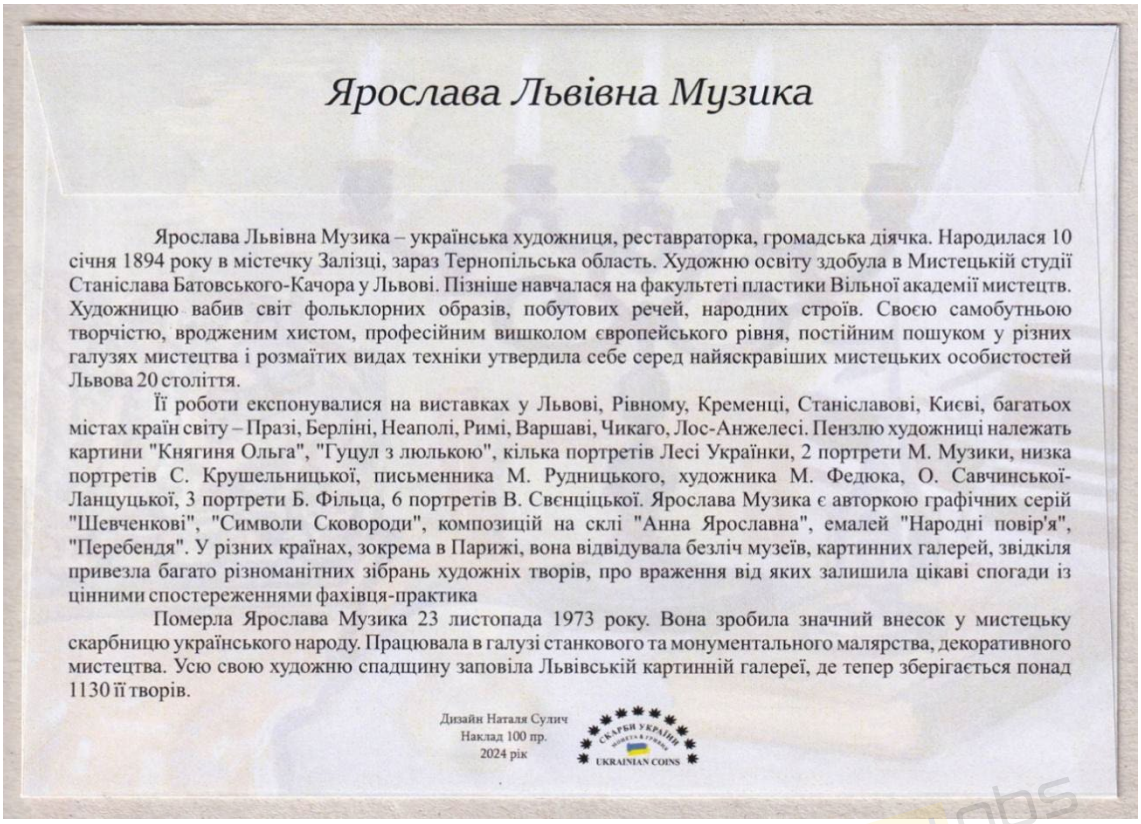

Ярослава Музика, 1894 – 1973, українська художниця, 130 років від дня народження, 2024.

ПШ – Ярослава Музика, 130 років, Львів, 10.01.2024.

Київ, Геннадій Гончаренко

До 115-річчя від дня народження Степана Бандери. (ВМ).

1 січня 2024 р. 115 років від дня народження Степана Бандери. (ВМ).

До 115-річчя від дня народження, 1909 – 2024 (ВМ).

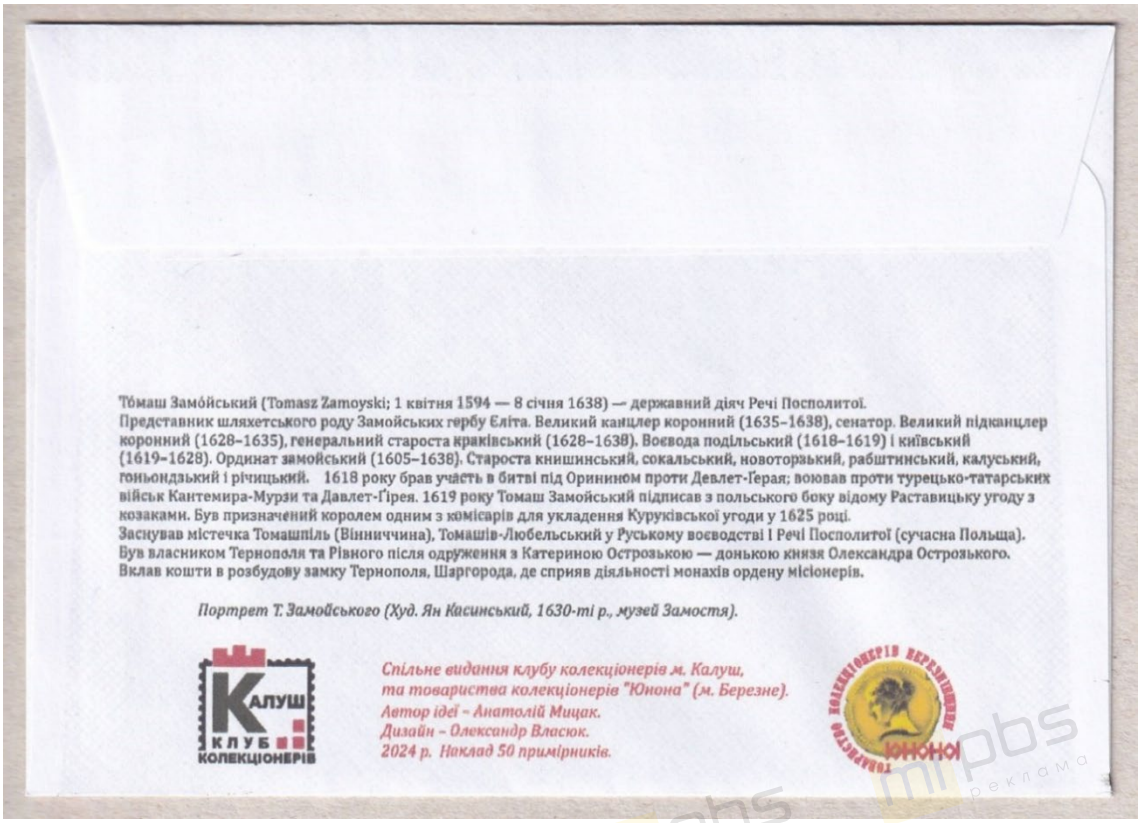

Тома́ш Замо́йський (Tomasz Zamoyski; 1 квітня 1594 — 8 січня 1638) — державний діяч Речі Посполитої. Представник шляхетського роду Замойських гербу Еліта. Великий канцлер коронний (1635–1638), сенатор. Великий підканцлер коронний (1628–1635), генеральний староста краківський (1628–1638). Воєвода подільський (1618–1619) і київський (1619–1628). Ординат замойський (1605–1638). Староста книшинський, сокальський, новоторзький, рабштинський, калуський, гоньондзький і річицький. 1618 року брав участь в битві під Орининим проти Девлет-Ґерая; воював проти турецько-татарських військ Кантемира-Мурзи та Давлет-Ґірея. 1619 року Томаш Замойський підписав з польського боку відому Раставицьку угоду з козаками. Був призначений королем одним з комісарів для укладення Куруківської угоди у 1625 році. Заснував містечка Томашпіль (Вінниччина), Томашів-Любельський у Руському воєводстві і Речі Посполитої (сучасна Польща). Був власником Тернополя та Рівного після одруження з Катериною Острозькою — донькою князя Олександра Острозького. Вклав кошти в розбудову замку Тернополя, Шаргорода, де сприяв діяльності монахів ордену місіонерів.

Портрет Т. Замойського (Худ. Ян Касинський, 1630-ті р., музей Замостя).

Калуш КЛУБ КОЛЕКЦІОНЕРІВ

Спільне видання клубу колекціонерів м. Калуш, та товариства колекціонерів "Юнона" (м. Березне). Автор ідеї – Анатолій Мицак. Дизайн – Олександр Власюк. 2024 р. Наклад 50 примірників.

Томаш Замойський, 430 років від дня народження. 2024. Спільно з ТК «Юнона» (м. Березне.)

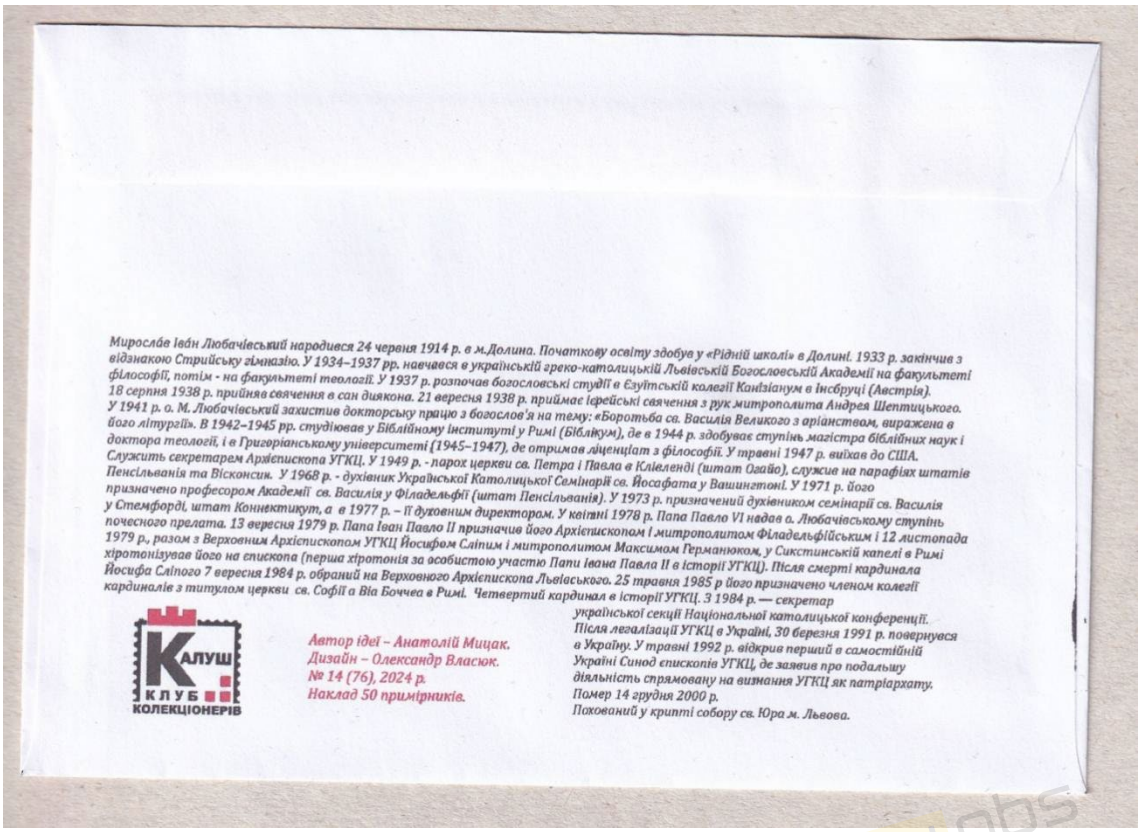

Мирослав Іван Любачівський, 110 років від дня народження.

ТК «Юнона», м. Березне

Станіслав Габріель Ворцель. 225 років від дня народження, 2024 р.

mtpbs реклама

Для оформлення обкладинки використані портрети Соломії Крушельницької, Юліуша Словацького, Івана Пулюя, Олени Кульчицької, Шмуеля Йосефа Агнона, Івана Горбачевського, Володислава Федоровича, Павла Джуля, Богдана Лепкого.
Дизайн обкладинки - Оксана Єднорович.

Наукове видання

ТИМОШИК М. М.

ПОВСТЮК О. А.

МОСКАЛЮК М. М.

«Гордість і слава Тернопілля. Немарковані художні конверти недержавних випусків».

Довідково - енциклопедичне видання

Підписано до друку 31.10.2024 р. Формат 60х84/8.
Папір крейдований. Гарнітура Times.
Цифровий друк. Ум. друк. арк. 33,71. Тираж 21. Зам. № 1024-174.
Віддруковано з готового оригінал макета.

Друкарня ТакиБук:
Телефон: +38 (050) 555 00 69
E-mail: mailbox@takibook.od.ua

Видавництво – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.